กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
Department of Thai Traditional and Alternative Medicine

แผนการบริหารงบประมาณ
ภายใต้แผนปฏิบัติราชการ
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

แผนการบริหารงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติราชการ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

หนังสือ แผนการบริหารงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติราชการ
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ที่ปรึกษา นายแพทย์สมฤกษ์ จึงสมาน
อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

นายแพทย์เทวัญ ธานีรัตน์
รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

นายสมศักดิ์ กรีชัย
รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

บรรณาธิการ นายแพทย์สุรัคเมธ มหาศิริมงคล ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน

กองบรรณาธิการ

๑. นางสาวรุ่งทิพย์	เจริญสุข	กองวิชาการและแผนงาน
๒. นางสาวลัดดาวัลย์	จาดพันธุ์อินทร์	กองวิชาการและแผนงาน
๓. นางสาวศศิธร	ใหญ่สถิตย์	กองวิชาการและแผนงาน
๔. นายศราวุฒิ	จันดี	กองวิชาการและแผนงาน
๕. นางสาวพนิดา	ช่วยมั่ง	กองวิชาการและแผนงาน
๖. นางสาวชมารัตน์	ขันติธีระธนา	กองวิชาการและแผนงาน
๗. นางสาวนภัสสร	คงสุวรรณ์	กองวิชาการและแผนงาน
๘. นางสาวศศิธร	บุญวระ	กองวิชาการและแผนงาน

ออกแบบปก

๑. นางสาวชมารัตน์	ขันติธีระธนา	กองวิชาการและแผนงาน
๒. นางสาวณภัทรสรา	ดำขำ	กองวิชาการและแผนงาน

รวบรวมข้อมูลและจัดทำโดย
กลุ่มงานยุทธศาสตร์และแผนงาน กองวิชาการและแผนงาน กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
กระทรวงสาธารณสุข ถนนติวานนท์ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐ โทร. ๐ ๒๙๖๕ ๙๔๙๐
e-mail : budget.dtam@gmail.com
Website : https://tpd.dtam.moph.go.th/

คำนำ

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้จัดทำแผนการบริหารงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติราชการ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เพื่อให้หน่วยงานในสังกัดใช้เป็นกรอบการดำเนินงานและขับเคลื่อนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ และนโยบายรัฐบาล ตามมาตรการการคลังด้านการใช้จ่ายภาครัฐ ให้เกิดผลตามเป้าหมาย ผลผลิต ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยมีสาระสำคัญประกอบด้วยวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการให้บริการ ตัวชี้วัด กลยุทธ์ ผลผลิต โครงการ/กิจกรรม วงเงินงบประมาณ ซึ่งมีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับแผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. ๒๕๖๘) กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

โดยในการจัดทำ แผนการบริหารงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติราชการ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ได้กำหนดแนวทางขับเคลื่อนแผนปฏิบัติราชการ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกไว้ทั้งสิ้น ๔ เรื่อง (๔ SMART) ได้แก่ ๑. แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ๒. แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศและการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ๓. แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน สร้างอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ๔. แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) เชื่อมโยงเป้าหมาย ผลผลิต ตัวชี้วัดของกระทรวงสาธารณสุขสู่การพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกของกรม และถ่ายทอดสู่แผนงาน/โครงการขับเคลื่อนสำคัญของหน่วยงาน โดยใช้กระบวนการการมีส่วนร่วม

แผนการบริหารงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติราชการ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ฉบับนี้ จะบรรลุผลตามเป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จที่กำหนดไว้ได้ต้องอาศัยความร่วมมือจากสำนัก/กอง/กลุ่ม/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน โดยมุ่งสู่เป้าหมายสุดท้าย คือ ประเทศไทยมีความมั่งคั่งจากการนวดไทยและผลิตภัณฑ์สมุนไพร และการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร เป็นส่วนหนึ่งของระบบสุขภาพของประเทศที่เป็นที่เชื่อมั่น

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

กองวิชาการและแผนงาน

สารบัญ

หน้า

คำนำ ก

สารบัญ ข

ส่วนที่ ๑ นโยบายและแผนปฏิบัติราชการรายปี

๑) นโยบายกระทรวงสาธารณสุข ปี ๒๕๖๘ ๒

๒) นโยบายอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ปีงบประมาณ ๒๕๖๘ ๕

๓) แผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. ๒๕๖๘) กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ๖

ส่วนที่ ๒ แผนการบริหารงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติราชการ

๑) การจัดสรรงบประมาณและแผนการบริหารงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติราชการ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ๑๐๔

๒) โครงการขับเคลื่อน จำนวน ๓๕ โครงการ ๑๓๕

๓) รายละเอียดโครงการ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปต่างประเทศชั่วคราว ๕๘๒

๔) สรุปโครงการวิจัยที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ๖๔๔

ส่วนที่ ๓ กลไกการกำกับติดตามงบประมาณ

๑) กลไกการกำกับติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ ๖๔๙

๒) คำสั่งคณะทำงานติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ๖๕๐

ส่วนที่ ๔ ภาคผนวก

๑) เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ ๓ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ๖๕๓

๒) ขออนุมัติก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณสำหรับรายการงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ๖๘๘

๓) หนังสือเห็นชอบแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และการอนุมัติจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ๖๙๘

๔) หนังสืออนุมัติแผนการบริหารงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ และโครงการฯ ๗๔๗

๕) แนวทางการจัดสรรและหลักเกณฑ์การพิจารณางบกลางกรม ๗๖๓

๖) แนวทางการปรับแผนการบริหารงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ๗๖๕

๗) ซ้อมความเข้าใจการเตรียมการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ฯ ๗๖๘

๘) รหัสงบประมาณ คู่มือรหัสแผนงาน/โครงการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ๗๗๐

๙) คู่มือรหัสแผนงาน/โครงการ เงินนอกงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ๗๗๔

๑๐) บรรณานุกรม ๗๗๕

ส่วนที่ ๑ นโยบาย
และแผนปฏิบัติราชการรายปี

นโยบายกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2568

การขับเคลื่อน ก.สธ. ต่อจากนี้ ผมจะสร้างระบบสุขภาพที่แข็งแกร่ง
เพิ่มรากฐานความมั่นคงทางสุขภาพ ให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้น
มีอายุคาดเฉลี่ยการมีสุขภาพดีที่ยืนยาวขึ้น ภายใต้เป้าหมาย
"ยกระดับการสาธารณสุขไทย สู่มาตรฐานโลกทุกมิติ
เศรษฐกิจสุขภาพไทยมั่นคง"

นอกจาก**การพัฒนางานสาธารณสุขตามแนวพระราชดำริ และโครงการเฉลิมพระเกียรติ** ของพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ ซึ่งถือเป็นภารกิจสำคัญยิ่ง ก.สธ. จะขับเคลื่อน **7 นโยบายสำคัญ** ดังนี้

1. ยกระดับ 30 บาทรักษาทุกที่ เพิ่มการเข้าถึงบริการสุขภาพ

เชื่อมโยงระบบข้อมูลสุขภาพในระบบบริการทุกระดับ โดยคำนึงถึงการรักษา **ความมั่นคงปลอดภัยข้อมูลสุขภาพ** และพัฒนาระบบบริการ ด้วย **Telemedicine AI ทางการแพทย์** และ**เทคโนโลยีสุขภาพ** (Health Tech) ขยายความครอบคลุม **เครือข่ายบริการสุขภาพปฐมภูมิ** Health Station และระบบปฐมภูมิดิจิทัล และ**พัฒนา รพ.รัฐ ที่สวยงาม ทันสมัย** ให้ ปชช. ได้รับบริการที่ดี สะดวก ปลอดภัย

2. เพิ่มการเข้าถึงบริการสุขภาพจิต และบำบัดยาเสพติด

พัฒนาและสร้างความเข้มแข็งระบบบริการให้คำปรึกษาโดย**นักจิตบำบัด** ยกระดับการบำบัดรักษา **มินิธัญญารักษ์** และทีม**ชุมชนล้อมรักษ์** ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมติดตามผู้ป่วยหลังการบำบัดรักษา สร้างความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยในสังคม พร้อมจัดตั้ง**กรมสุขภาพจิตและบำบัดยาเสพติด ปรับปรุงโครงสร้าง**การดำเนินงานระดับพื้นที่

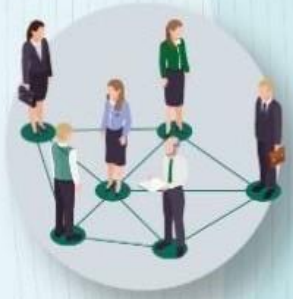
3. คนไทยห่างไกลโรค และภัยสุขภาพ

ส่งเสริมสุขภาพทุกมิติ และวิถีชีวิตเพื่อสุขภาพ เพื่อลดโรคไม่ติดต่อที่สำคัญ และดูแลผู้ป่วย NCDs โดยลดหรือไม่ใช้ยาเคมีในการรักษา ผลักดันแนวคิด**เวชศาสตร์วิถีชีวิต**และสุขภาพองค์รวม สู่การปฏิบัติ **ปรับปรุงกฎหมาย และมาตรการ** ให้เอื้อต่อการควบคุม ดูแล ส่งเสริมสุขภาพ เช่น พรบ. NCDs การป้องกันนักสูบบุหรี่ บุหรี่ไฟฟ้า หน้าใหม่ และสนับสนุนแนวคิด **สุขภาพดี สิทธิประโยชน์เพิ่ม** ขยายความครอบคลุม สานต่อ **การฉีดวัคซีน HPV การคัดกรองป้องกันมะเร็ง มะเร็งครบวงจร** และผลักดันแนวคิด **สุขภาพหนึ่งเดียว** เน้นย้ำความเชื่อมโยงด้านสุขภาพระหว่างคน สัตว์ สิ่งแวดล้อม

V.15_26/09/67

นโยบายกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2568

4. สร้างความเข้มแข็งเครือข่ายสุขภาพภาคประชาชน

พัฒนากฎหมายเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของเครือข่าย เช่น **พรบ.อสม.** ให้ อสม. ได้รับการดูแลด้านประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน สิทธิประโยชน์ และ**เพิ่มศักยภาพ อสม.** ในการ**ส่งเสริมสุขภาพเชิงรุกในชุมชน** เพื่อส่งเสริมสิทธิด้านสุขภาพใน ปชช. ทุกกลุ่ม ให้สามารถดูแลสุขภาพตนเอง ครอบครัว ชุมชน เน้นการมีส่วนร่วมในการจัดการระบบสุขภาพชุมชนร่วมกับสหวิชาชีพ

5. จัดระบบบริการสุขภาพเพื่อกลุ่มเปราะบาง และพื้นที่พิเศษ

ยกระดับ**สถานชีวาภิบาล กุฏิชีวาภิบาล** เพิ่มศักยภาพระบบบริการสุขภาพ และหน่วยบริการในพื้นที่ชายแดน เช่น ศูนย์การเรียนรู้สุขภาพชายแดน โรงพยาบาลชายแดน และส่งเสริม**การผลิตและจ้างงานผู้ดูแลผู้ป่วย ผู้สูงอายุ** ในชุมชน (Caregiver) เพื่อเพิ่มการดูแลสุขภาพกลุ่มเปราะบาง ในระดับพื้นที่

6. เพิ่มศักยภาพเศรษฐกิจสุขภาพสู่ Medical & Wellness Hub

สร้างความเชื่อมั่นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ดูแลความปลอดภัยนักท่องเที่ยวในทุกมิติ สนับสนุนการ**ยกระดับภูมิปัญญาไทย** ให้มีคุณภาพระดับสากล และผลักดันเข้าสู่ตลาดระดับโลก ส่งเสริมการใช้**การแพทย์แผนไทย สมุนไพรเพื่อการแพทย์** ในระบบบริการ และปรับปรุงกฎระเบียบและขั้นตอนอนุมัติ / อนุญาต **เพิ่มโอกาสการเติบโตของธุรกิจ**การแพทย์และสุขภาพ ส่งเสริมการต่อยอดงานวิจัย และ**การถ่ายทอดเทคโนโลยีสุขภาพ เทคโนโลยีชีวภาพทางการแพทย์**

7. บริหารจัดการทรัพยากรสาธารณสุข

สนับสนุน**การมีส่วนร่วมในการลงทุน**กับภาคส่วนอื่น เพื่อพัฒนาการสาธารณสุข นโยบาย 50 เขต 50 รพ. เพิ่มการเข้าถึงบริการสุขภาพ และ**พัฒนากฎหมาย ระบบสนับสนุน** ในการบริหารจัดการ รพ. และระบบจัดซื้อจัดจ้าง พัฒนาประสิทธิภาพการ**บริหารจัดการทองทุน และงบประมาณ**อย่างยั่งยืน เพิ่มการผลิตแพทย์และบุคลากรด้านสาธารณสุข และพัฒนา**คุณภาพชีวิต** สร้างความมั่นคง ขวัญกำลังใจ และผลักดัน พรบ. ก.สธ. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและพัฒนา **รพ.สีเขียว** ปรับปรุงให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

V.15_26/09/67

นโยบายและทิศทางการดำเนินงาน กระทรวงสาธารณสุข

นายแพทย์โอภาส การย์กวินพงศ์
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

"ให้ถือประโยชน์ส่วนตนเป็นที่สอง ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง" ขอน้อมนำพระราชดำรัส สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก "องค์บิดาแห่งการแพทย์แผนปัจจุบันและการสาธารณสุขของไทย" เป็นปณิธานในการทำงานร่วมกัน และดำเนินงานตามโครงการพระราชดำริ โครงการเฉลิมพระเกียรติของพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง การขับเคลื่อนระบบสาธารณสุข ใน 3 ปี จากนี้ เป็นโอกาสในการพัฒนาระบบสาธารณสุขให้เข้มแข็ง มีความมั่นคงทางสุขภาพยิ่งขึ้น โดยครอบคลุมทั้งมิติสุขภาพมิติสังคม มิติเศรษฐกิจ ด้วยแนวนโยบาย **"สุขภาพคนไทยเพื่อสุขภาพประเทศไทย"** โดยมุ่งเน้น 6 ประเด็นหลัก ได้แก่

1. เพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสาร ยกระดับการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพในทุกมิติ เชิงรุก ทันสมัย สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ได้อย่างถูกต้อง เป็นปัจจุบัน สะดวกรวดเร็ว โดยร่วมมือกับเครือข่ายทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กร ชุมชน เพื่อให้เกิดความไว้วางใจต่อ "กระทรวงสาธารณสุข" และพัฒนาศักยภาพคนไทยทุกช่วงวัย ให้สามารถดูแลสุขภาพกาย-ใจ ของตนเอง ครอบครัวและชุมชนให้แข็งแรง

2. ยกระดับระบบบริการรองรับสังคมสูงวัย และลดอัตราตายโรคสำคัญ

2.1 สร้างเสริมความเข้มแข็งของระบบบริการสุขภาพปฐมภูมิ เพิ่มศักยภาพสามหมอ โดยพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ให้เป็นผู้นำด้านสุขภาพในชุมชน เพิ่มศักยภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้เป็นจุดเชื่อมต่อสำคัญของการดูแลสุขภาพชุมชนสู่โรงพยาบาล ใช้การแพทย์ทางไกล (Telemedicine) เพิ่มประสิทธิภาพการดูแลรักษาอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยง ให้ประชาชนได้รับการดูแลแบบ "ใกล้ตัว ใกล้บ้าน ใกล้ใจ" ได้อย่างเป็นรูปธรรม

2.2 ปรับโฉมโรงพยาบาลทุกแห่งให้เป็น "โรงพยาบาลของประชาชน" มีสถานที่สิ่งแวดล้อม สะอาด สวยงาม ประชาชนเข้ารับบริการได้อย่างสะดวก เข้าถึงง่าย ลดการแออัด ลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ทันสมัย บริการมีคุณภาพ ใส่ใจดุจญาติ และบริหารการเงินการคลังอย่างมีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุด

2.3 เพิ่มขีดความสามารถระบบบริการและเครือข่าย ไร้รอยต่อโดย "ผู้ป่วยเป็นศูนย์กลาง" บูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการใช้และแบ่งปันทรัพยากร เพื่อลดการเสียชีวิตจากโรคสำคัญ เร่งดำเนินการในกลุ่มผู้สูงอายุ อุบัติเหตุ โรคหลอดเลือดสมอง โรคหัวใจ โรคไต มะเร็ง สุขภาพจิต

3. ผลักดันการบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขสู่ยุคดิจิทัล

3.1 โรงพยาบาลทุกแห่งใช้การแพทย์ทางไกล (Telemedicine) เพิ่มการเข้าถึงบริการ ลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชน ปรับปรุงให้โรงพยาบาลชุมชนทุกแห่งมีหน่วยรับผิดชอบ เพื่อขับเคลื่อนการใช้เทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุข ให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม

3.2 พัฒนาระบบข้อมูลสุขภาพให้เอื้อต่อการบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขอย่างไร้รอยต่อ และการพัฒนาระบบสาธารณสุขได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.3 เร่งพัฒนานวัตกรรมการแพทย์โดยใช้เทคโนโลยีชีวภาพ (Biotechnology) เพื่อการแพทย์ระดับอณู (Molecular medicine) เพื่อการวินิจฉัยโรคที่แม่นยำการดูแลรักษา การสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค ตามลักษณะเฉพาะทางพันธุกรรมอย่างครบวงจร (Precision medicine) รวมถึงการใช้ยาเฉพาะบุคคลตามลักษณะทางพันธุกรรม (Personalized medicine)

4. ยกระดับความมั่นคงทางสุขภาพ เตรียมพร้อมรับภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์และสาธารณสุขของประเทศในอนาคต ผลักดันกฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้อง ระบบและกลไกบัญชาการเหตุการณ์ในสถานการณ์ฉุกเฉิน การบริหารจัดการทรัพยากร การบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข ระบบข้อมูลสารสนเทศ และการสื่อสาร อย่างบูรณาการทุกภาคส่วน

5. ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพนานาชาติ ด้านบริการทางการแพทย์ ผลิตภัณฑ์สุขภาพ บริการวิชาการและงานวิจัย การส่งเสริมสุขภาพ สนับสนุนการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สมุนไพร ภูมิปัญญาไทย และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ

6. พัฒนาสู่องค์กรสมรรถนะสูง และบุคคลากรมีคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ดีขึ้น

6.1 เสริมสร้างสมรรถนะองค์กร ด้วยแนวทาง 4T ได้แก่ Trust สร้างความไว้เนื้อเชื่อใจกับประชาชน ฝ่ายนโยบาย ฝ่ายต่างประเทศ บุคลากรและเครือข่าย Teamwork & Talent ทำงานเป็นทีม และสนับสนุนคนเก่งที่สร้างความเปลี่ยนแปลงการทำงานที่ดี Technology ใช้เทคโนโลยีให้เกิดผลิตภาพ และบริการที่มีคุณค่า เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน การสื่อสารภายในองค์กรรวดเร็วแม่นยำ Targets ทำงานแบบมุ่งเป้าหมาย สามารถจัดการทรัพยากร

6.2 บุคลากรมีคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ดีขึ้น มีความสมดุลชีวิตกับการทำงาน มีความสามารถในการปรับตัวยืดหยุ่นได้ในภาวะวิกฤติ ทำงานร่วมกันเป็นทีมได้อย่างมีพลัง โดยมีเป้าหมายและค่านิยมร่วมกัน เรียนรู้ พัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ทั้งนี้ ขอให้ทุกท่านยึดหลักปฏิบัติในการทำงาน "ทุท" คือ "ทำทันที" "ทำต่อเนื่อง" "ทำและพัฒนา"

ให้ไว้ ณ วันที่ 3 ตุลาคม 2565
ห้องประชุมชัยนาทนเรนทร สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

นายแพทย์สมฤกษ์ จึงสมาน
อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
Department of Thai Traditional and Alternative Medicine

ยกระดับภูมิปัญญาไทย เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจสุขภาพ

กลยุทธ์ 3 สร้าง

1 สร้างความร่วมมือ

โดยร่วมมือกับภาคีเครือข่ายบริการภาครัฐและเอกชน ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อส่งเสริมสนับสนุน การใช้ประโยชน์การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก สมุนไพร แบบครบวงจร

2 สร้างความเชื่อมั่น

ด้วยการวิจัยประสิทธิผลและความปลอดภัยยาสมุนไพรในกลุ่มอาการที่พบบ่อย และบูรณาการสู่การใช้ประโยชน์ พัฒนานวัตกรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และสื่อสารสู่การสร้างความรอบรู้

3 สร้างมาตรฐานและยกระดับ

บริการทางการแพทย์แผนไทย การนวดไทย การแพทย์ทางเลือก สมุนไพร เพื่อการสร้างภาพลักษณ์ และมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์สมุนไพร การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ด้วยการสร้างมาตรฐานให้เป็นที่ยอมรับ

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
Department of Thai Traditional and Alternative Medicine

แผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. 2568)
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

กองวิชาการและแผนงาน
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
ธันวาคม 2567

แผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. 2568)
ของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

ส่วนที่ 1 บทสรุปผู้บริหาร

แผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. 2568) ของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จัดทำขึ้นตามตามพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ประกาศเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2546 และพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 ประกาศเมื่อวันที่ 26 เมษายน 2562 เพื่อเป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในการขับเคลื่อนพันธกิจพัฒนาวิชาการและการบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยส่งเสริมและพัฒนาการวิจัย การจัดระบบความรู้ พัฒนาแหล่งผลิตและผลิตภัณฑ์สมุนไพร คุ้มครองอนุรักษ์ และส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย พัฒนาคุณภาพ มาตรฐานการบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อนำไปใช้ในระบบบริการสุขภาพอย่างมีคุณภาพ ปลอดภัย และเป็นทางเลือกให้แก่ประชาชนในการดูแลสุขภาพ เพื่อนำไปสู่วิสัยทัศน์ “องค์กรหลักด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่ผสานพลังภาคีเครือข่าย เพื่อการพึ่งตนเองด้านสุขภาพและหนุนเสริมความมั่นคงทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน” โดยคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคม การเปลี่ยนแปลงปัจจัยภายในและภายนอก และความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ส่งผลต่อระบบสุขภาพทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยมีความสอดคล้อง และเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566-2570) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566-2570) นโยบายของคณะรัฐมนตรี แผนปฏิบัติราชการในภาพรวมของกระทรวงสาธารณสุข และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

โดยการจัดทำแผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. 2568) ได้ถอดมาจากแผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และขับเคลื่อนภายใต้แผนปฏิบัติราชการทั้งสิ้น 4 เรื่อง (4 SMARTs) เพื่อให้บรรลุเข็มมุ่งที่จะพัฒนาการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อการยกระดับให้ประเทศไทยเป็นผู้นำด้านการแพทย์ดั้งเดิมของเอเชียภายในปี 2570 ซึ่งแผนปฏิบัติราชการ 4 เรื่อง (4 SMARTs) ได้แก่

1) พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 คุ้มครอง อนุรักษ์และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ภูมิปัญญาทางการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรไทย กลยุทธ์ที่ 2 สร้างสรรค์องค์ความรู้ พัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกรองรับวิกฤตสุขภาพและการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ กลยุทธ์ที่ 3 นำวิทยาการเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนาระบบการจัดระบบความรู้ และฐานข้อมูลการแพทย์แผนไทย

และการแพทย์ทางเลือก และ กลยุทธ์ที่ 4 สร้างความฉลาดรู้ทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกแก่ประชาชน เพื่อการพึ่งตนเองทางสุขภาพ เป็นสังคมการใช้สมุนไพรที่เข้มแข็ง โดยประมาณการวงเงินงบประมาณไว้ทั้งสิ้น 40.8284 ล้านบาท ผ่านงบประมาณแผ่นดินทั้งหมด

2) พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ประกอบด้วย 7 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาขีดความสามารถของการจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐทุกระดับเพื่อตอบสนองปัญหาด้านสุขภาพของประเทศ บูรณาการการดำเนินงานร่วมกับสหวิชาชีพ และลดความแออัดของโรงพยาบาลขนาดใหญ่ กลยุทธ์ที่ 2 เสริมสร้างและบูรณาการองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ที่มีศักยภาพในการดูแลสุขภาพของประชาชนให้กับสหวิชาชีพเพื่อให้เกิดความมั่นใจและความเชื่อมั่น กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาขีดความสามารถด้านการบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรทั้งระบบ มุ่งสู่อุตสาหกรรมบริการทางการแพทย์ที่มีความเป็นเลิศ (Center of TAM Excellence) กลยุทธ์ที่ 4 ยกระดับบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และการแพทย์พื้นบ้าน ทั้งในระบบบริการสาธารณสุขภาครัฐและภาคเอกชนที่มีสมรรถนะสูงรองรับปัญหาสุขภาพในระดับประเทศ กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนากลไกการจัดบริการสุขภาพด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อสนับสนุนให้เกิดการเข้าถึงบริการสุขภาพของประชาชนอย่างทั่วถึงทุกสิทธิหลักประกันสุขภาพ กลยุทธ์ที่ 6 พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่มีคุณภาพให้สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงแผนพัฒนาระบบบริการสุขภาพ (Service Plan) และกลยุทธ์ที่ 7 พัฒนากลไกสนับสนุนและบริหารจัดการการขับเคลื่อนแผนพัฒนาระบบบริการสุขภาพ (Service plan) ให้สามารถบูรณาการกับเครือข่ายให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยประมาณการวงเงินงบประมาณไว้ทั้งสิ้น 285.1865 ล้านบาท แบ่งเป็นงบประมาณแผ่นดิน 204.9697 ล้านบาท และรายได้หน่วยงาน 80.2168 ล้านบาท

3) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน สร้างอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาระบบนิเวศน์ที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสร้างโอกาสและรายได้ให้กับประเทศ กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อตอบสนองความต้องการการดูแลสุขภาพของประชาชนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศอย่างครบห่วงโซ่อุปทาน กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนารูปแบบบริการสุขภาพและบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก รองรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นให้เกิดการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 คลี่คลายลง (Post-COVID) กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากจากการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรเพื่อสร้างความมั่งคั่งและกระจายรายได้ให้กับชุมชน และกลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับอาชีพนวดไทยให้มั่นคง มีศักยภาพ และได้รับการยอมรับในระดับสากล โดยประมาณการวงเงินงบประมาณไว้ทั้งสิ้น 50.6067 ล้านบาท แบ่งเป็นงบประมาณแผ่นดิน 30.1211 ล้านบาท และรายได้หน่วยงาน 20.4856 ล้านบาท

4) พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 องค์กรบริหารจัดการเป็นเลิศ กลยุทธ์ที่ 2 ปรับระบบและโครงสร้างองค์กรให้มีความยืดหยุ่น คล่องตัว และทันต่อการเปลี่ยนแปลง กลยุทธ์ที่ 3 ปฏิรูประบบบริหารทรัพยากรบุคคล กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีทักษะที่หลากหลาย (Multitasking) มีคุณธรรมจริยธรรม และมีความสุขในการทำงาน เพื่อให้กรมมีผลผลิตที่ดีและสอดรับกับความต้องการด้านสุขภาพของประชาชน และ กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนารูปแบบการบริหารและบริการสู่ระบบดิจิทัล โดยประมาณการวงเงินงบประมาณไว้ทั้งสิ้น 8.0747 ล้านบาท ผ่านงบประมาณแผ่นดินทั้งหมด

โดยการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติราชการฉบับนี้ ได้มีแผนงานบุคลากรภาครัฐทั้งสิ้น 140.6497 ล้านบาท รายจ่ายประจำขั้นต่ำ/จำเป็น รายการผูกพัน ทั้งสิ้น 44.6467 ล้านบาท นอกจากนี้ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกยังมีการขับเคลื่อนงานด้านการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยผ่านกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ภายใต้วงเงินงบประมาณ 80.0000 ล้าน

โดยสรุปแล้วกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกได้ประมาณการวงเงินการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. 2568) ไว้ทั้งสิ้น 649.9927 ล้านบาท ครอบคลุมแหล่งงบประมาณจากเงินงบประมาณแผ่นดิน (งบประมาณรายจ่ายประจำปีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นต้น) และเงินรายได้ของหน่วยงาน (เงินนอกงบประมาณ)

ส่วนที่ 2 ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามนัยยะของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560

2.1 ยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ 1)

แผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. 2568) ของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 6 ด้าน ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ (หลัก)

(1) เป้าหมาย สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต

(2) ประเด็นยุทธศาสตร์

1) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

1.1 ช่วงวัยผู้สูงอายุ

2) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี

2.1 การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ

2.2 การป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ

2.3 การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี

2.4 การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี

2.5 การส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาวะที่ดีในทุกพื้นที่

3) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

3.1 การส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัวและชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

(3) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

มุ่งเน้นการนำองค์ความรู้ทางวิชาการและงานวิจัยด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรเพื่อบูรณาการการให้บริการสุขภาพร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบันอย่างไร้รอยต่อ เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพอย่างทั่วถึง ครอบคลุมการส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมการป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสุขภาพ เสริมสร้างให้ประชาชนรอบรู้ด้านสุขภาพที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการนำภูมิปัญญาด้านแพทย์แผนไทยสู่การใช้ประโยชน์สูงสุด ถือเป็นหน้าที่ของรัฐภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 โดยมีประเด็นสุขภาพที่มุ่งเน้น ได้แก่ การดูแลสุขภาพประชาชนโดยเฉพาะในผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ผู้ป่วยในระยะประคับประคอง และผู้สูงอายุตลอดจนเป็นหน่วยงานสนับสนุนให้สถานีอนามัยเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา นวมินทราชินี และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลที่ได้ถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดสามารถจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระดับพื้นที่ได้เต็มศักยภาพ เกิดความต่อเนื่องของการจัดบริการด้านสุขภาพให้บริการประชาชนที่ผ่านการพัฒนาคุณภาพของการบริการสุขภาพในระดับปฐมภูมิ ผ่านการพัฒนารูปแบบและแนวทางการจัดบริการเพื่อให้แต่ละหน่วยบริการเลือกใช้ในการจัดบริการสุขภาพที่สอดคล้องกับบริบท

ของแต่ละพื้นที่อย่างแท้จริง ซึ่งจะส่งผลให้การจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในหน่วยบริการที่ถ่ายโอนไปยังองค์การบริหารส่วงจังหวัดก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนในระดับพื้นที่

2) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคง (รอง)

(1) เป้าหมาย

1) ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ

2) ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข

(2) ประเด็นยุทธศาสตร์

1) การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ

1.1 การร่วมมือทางการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค โลก รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ

2) การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

2.1 การแก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบัน จากภัยคุกคามและปัญหาที่ส่งผลต่อความมั่นคง ได้แก่ การค้ามนุษย์ การแพร่ระบาดยาเสพติด เป็นต้น

(3) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

สนับสนุนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติใน 2 ส่วน ได้แก่ (1) การสร้างเกียรติภูมิอำนาจต่อรอง และหนุนเสริมให้นานาชาติยอมรับในระดับสากล ผ่านกลไกความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อส่งเสริมให้การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก สมุนไพร และการนวดไทยเป็นรูปแบบที่ดีของการขับเคลื่อนการแพทย์ดั้งเดิมให้กับภูมิภาคอาเซียนและประเทศอื่น ๆ ประสานและร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายข้อตกลงความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อพิทักษ์ผลประโยชน์จากการคุ้มครองและเฝ้าระวังภูมิปัญญาในเวทีระดับสากล รวมถึงสร้างความร่วมมือกับองค์การอนามัยโลกและเครือข่ายในแต่ละประเทศ เพื่อพัฒนาการแพทย์ดั้งเดิมร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ และมุ่งส่งผลให้ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ และ (2) มุ่งเน้นให้ประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาพในการใช้สมุนไพรที่ถูกปลดล็อกจากการเป็นยาเสพติดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ฉบับที่ 7 พ.ศ 2562 และฉบับที่ 8 พ.ศ. 2564 ให้เกิดการใช้ประโยชน์อย่างมีวิจารณญาณ ถูกต้อง เหมาะสม และปลอดภัย เพื่อป้องกันอาการข้างเคียงที่ไม่พึงประสงค์จากการใช้อย่างไม่ถูกวัตถุประสงค์ ตลอดจนนำศักยภาพของการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรเพื่อสนับสนุนการลดผลกระทบจากยาเสพติดต่อผู้เสพและสังคมอย่างเป็นรูปธรรมร่วมกับหน่วยบริการสาธารณสุขในระดับพื้นที่ โดยมุ่งหวังในการบรรลุเป้าหมายให้ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข

3) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (รอง)

(1) เป้าหมาย ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น

(2) ประเด็นยุทธศาสตร์

1) การเกษตรสร้างมูลค่า

1.1 เกษตรชีวภาพ

2) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

2.1 อุตสาหกรรมชีวภาพ

2.2 อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร

3) สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว

3.1 ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม

3.2 ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย

4) โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก

4.1 สร้างและพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ

4.2 เพิ่มพื้นที่และเมืองเศรษฐกิจ

5) พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่

5.1 ปรับบทบาทและโอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐ

(3) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

การสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรมีศักยภาพและส่งเสริมให้เป็นส่วนหนึ่งของการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ผ่านการนำภูมิปัญญาดั้งเดิมที่ได้รวบรวม อนุรักษ์ไว้ มาส่งเสริม และสนับสนุนให้สามารถนำไปพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมให้เกิดผลิตภัณฑ์สมุนไพรและบริการใหม่ ที่ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคที่มีกระแสในการดูแลสุขภาพเพิ่มขึ้นจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กระแสความนิยมการใช้ฟ้าทะลายโจร กัญชา กัญชง และสมุนไพรเพื่อดูแลสุขภาพ และการก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุในสังคมโลก รวมถึงการเสริมสร้างศักยภาพผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพร ผู้ประกอบการสถานพยาบาล ผู้ประกอบการด้านสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ และผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวให้สามารถนำองค์ความรู้และสร้างนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่ม รองรับบริการการแพทย์ครบวงจรและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายในประชาชนกลุ่มผู้รักสุขภาพ นักท่องเที่ยวและชาวต่างประเทศที่มีรายได้สูง

4) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (รอง)

(1) เป้าหมาย สร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ

(2) ประเด็นยุทธศาสตร์

1) การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ

1.1 สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข และการศึกษาโดยเฉพาะสำหรับผู้มีรายได้น้อยและกลุ่มผู้ด้อยโอกาส

2) การเสริมสร้างพลังทางสังคม

2.1 การรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ

(3) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

มุ่งเน้นการนำองค์ความรู้ทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรที่มีศักยภาพเพื่อบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคของผู้สูงอายุให้มีคุณภาพ เหมาะสมกับภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุที่มีความจำเพาะเฉพาะราย และครอบคลุมทุกพื้นที่ นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นการนำผลการศึกษาวิจัยและข้อมูลเชิงวิชาการที่เป็นประโยชน์เพื่อสนับสนุนบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรให้เข้าสู่ชุดสิทธิประโยชน์ของระบบประกันสุขภาพของประเทศในทุกประเภท ตลอดจนสนับสนุนองค์ความรู้และวิชาการเพื่อคัดเลือกยาจากสมุนไพรที่มีความจำเป็นในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพ มีความปลอดภัย มีประสิทธิผล มีข้อบ่งใช้ชัดเจน และมีหลักประกันคุณภาพมาตรฐาน ให้เป็นรายการยาสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติ ในกลุ่มโรคและกลุ่มอาการที่มีความสำคัญในระบบสุขภาพ ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างทั่วถึง อันเป็นการสร้างความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพ และมีส่วนช่วยให้เข้าถึงบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกของประชาชนในสถานบริการสาธารณสุขเป็นไปอย่างไร้รอยต่อร่วมกับการให้บริการการแพทย์แผนปัจจุบัน เพื่อให้การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เป็นส่วนหนึ่งของการบรรลุเป้าหมายให้เกิดการสร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติในสังคมไทย

5) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (รอง)

(1) เป้าหมาย ใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโต บนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุลภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ

(2) ประเด็นยุทธศาสตร์

1) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว

1.1 เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

1.2 อนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพในและนอกถิ่นกำเนิด

(3) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

มุ่งเน้นการพัฒนาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรภายใต้กรอบการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศไทย เพื่อเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Herbs in BCG) ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการคุ้มครองสมุนไพรและบริเวณถิ่นกำเนิดสมุนไพรตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 ผ่านการประกาศกำหนดประเภท ลักษณะ ชนิด และชื่อของสมุนไพรที่มีค่าต่อการศึกษาหรือวิจัย หรือมีความสำคัญทางเศรษฐกิจ หรืออาจจะสูญพันธุ์ ให้เป็นสมุนไพรควบคุม และมีการจัดทำแผนจัดการเพื่อคุ้มครองสมุนไพร เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองสมุนไพรและบริเวณถิ่นกำเนิดของสมุนไพรที่มีระบบนิเวศน์ตามธรรมชาติหรือมีความหลากหลายทางชีวภาพหรืออาจได้รับผลกระทบกระเทือนจากการกระทำของมนุษย์ได้โดยง่ายในเขตพื้นที่ที่ได้มีการกำหนดให้เป็นเขตอนุรักษ์ เพื่อให้การพัฒนาการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรเป็นส่วนหนึ่งในการบรรลุเป้าหมาย

เพื่อใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโตบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุลภายในขีดความสามารถ ของระบบนิเวศ

6) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ (รอง)

(1) เป้าหมาย

1) ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวมตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส

2) ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(2) ประเด็นยุทธศาสตร์

1) ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวกรวดเร็ว โปร่งใส

1.1 การให้บริการสาธารณะของภาครัฐได้มาตรฐานสากลและเป็นระดับแนวหน้าของภูมิภาค

1.2 ภาครัฐมีความเชื่อมโยงในการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้

2) ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่

2.1 ให้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ

2.2 ระบบการเงินการคลังประเทศสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ

2.3 ระบบติดตามประเมินผลที่สะท้อนการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติในทุกระดับ

3) ภาครัฐมีความทันสมัย

3.1 องค์กรภาครัฐมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับบริบทการพัฒนาประเทศ

3.2 พัฒนาและปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการให้ทันสมัย

4) บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ

4.1 ภาครัฐมีการบริหารกำลังคนที่มีความคล่องตัว ยึดระบบคุณธรรม

4.2 บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน มีคุณธรรม และมีการพัฒนาตามเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ

5) ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

5.1 บุคลากรภาครัฐยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต

5.2 การบริหารจัดการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นระบบแบบบูรณาการ

6) กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น

6.1 ภาครัฐจัดให้มีกฎหมายที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลง

(3) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

สนับสนุนให้กรมมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยการทบทวน พัฒนา และปรับปรุงกฎหมายให้เหมาะสมกับภารกิจอย่างทันสถานการณ์ ปรับปรุงโครงสร้างการบริหาร และขับเคลื่อนแผนปฏิบัติราชการฯ อย่างยืดหยุ่น สอดรับกับยุทธศาสตร์ชาติและสถานการณ์ปัจจุบันแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ตลอดจนการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงในการกำกับการบริหาร การจัดการการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ประหยัด คุ้มค่า ได้ผลตามเป้าหมาย เกิดประโยชน์สูงสุด การนำเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการให้บริการตามภารกิจของกรมของประชาชนที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถและสมรรถนะสูงควบคู่กับการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม วัฒนธรรมองค์กร พัฒนากระบวนการเพื่อตอบเสนองผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างมีคุณภาพ เพื่อให้กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเป็นต้นแบบที่ดีของระบบการบริหารราชการที่ดีในการขับเคลื่อนองค์กรคุณภาพ มีธรรมาภิบาล เกิดความโปร่งใส ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของโลกที่รวดเร็วและรุนแรง (VUCA World)

2.2 แผนระดับที่ 2

2.2.1 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

(1) ประเด็น การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี (หลัก)

(1.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมาย 130001 คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้นและมีความเป็นอยู่ดีเพิ่มขึ้น
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ เสริมนำให้บรรลุตัวชี้วัดอายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาพดี (อายุเฉลี่ย) เพื่อบรรลุเป้าหมายไม่น้อยกว่า 72 ปี ภายในปี 2570 ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกกระทรวงสาธารณสุข โดยการนำศักยภาพของการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนแผนพัฒนาระบบบริการสุขภาพ (Service Plan) ทั้งในสาขาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาการใช้กัญชาทางการแพทย์ สาขาการพัฒนาระบบบริการการใช้ยาอย่างสมเหตุผล สาขาการดูแลระยะเปลี่ยนผ่านผู้ป่วยกึ่งเฉียบพลัน (Intermediate Care) และการดูแลแบบประคับประคอง (Palliative Care) หรือสาขาอื่น ๆ ที่การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมีศักยภาพในการดูแลสุขภาพของประชาชน และรองรับสถานการณ์ปัญหาด้านสุขภาพทั้งในปัจจุบันและอนาคต ผ่านการบูรณาการองค์ความรู้ วิชาการ วิจัยและนวัตกรรม และแนวทางการรักษาโรคที่การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมีศักยภาพร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบันของหน่วยบริการสาธารณสุขทุกระดับอย่างมีคุณภาพมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมประชาชนตลอดช่วงชีวิต ควบคู่กับการมุ่งเน้นการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ผ่านการพัฒนาช่องทางการเข้าถึงข้อมูลสุขภาพที่ถูกต้อง ผ่านภาคีเครือข่ายการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง อาทิ ครอบครัว บ้าน โรงเรียน ชุมชน และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข เพื่อให้ประชาชนเกิดการตระหนักรู้และเลือกใช้การแพทย์แผนไทย

การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรในการดูแลสุขภาพของตนเองและชุมชนได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมตามสถานการณ์

● Contribution ต่อเป้าหมาย การดำเนินงานด้านแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อสนับสนุนคนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้นและมีความเป็นอยู่ดีเพิ่มขึ้นในขณะนี้ยังไม่สามารถระบุได้ว่าจะสามารถช่วยให้คนไทยมีอายุเพิ่มขึ้นตามเป้าหมายเท่าใด อย่างไรก็ตามกิจกรรมที่ได้กล่าวถึงเพื่อมุ่งให้เกิดการบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ นี้ จะสามารถส่งเสริมและตอบสนองผลกระทบเชิงสุขภาพเพื่อมุ่งลดอัตราป่วยและอัตราตายในกลุ่มโรค/กลุ่มอาการที่การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมีศักยภาพ และมุ่งลดความแออัดและลดระยะเวลารอคอยในโรงพยาบาลขนาดใหญ่จากการมุ่งเน้นการขยายการจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในหน่วยบริการในระดับปฐมภูมิ

(1.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะและการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ

● แนวทางการพัฒนา

1) สร้างเสริมความรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพในการจัดการสุขภาวะ รวมทั้งส่งเสริมความรอบรู้และพฤติกรรมสุขภาพจิตของคนทุกกลุ่มวัยผ่านการพัฒนาสื่อเพื่อส่งเสริมและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านสุขภาพและกระบวนการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพจิตที่เหมาะสมเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงโดยสะดวกและนำไปใช้ในการจัดการสุขภาพได้อย่างเหมาะสม

2) พัฒนาภาคีเครือข่ายการพัฒนาทุกภาคส่วนต่าง ๆ โดยจะต้องมีองค์ความรู้ และความพร้อมที่จะให้ความรู้เกี่ยวกับการเจ็บป่วยและตายจากโรคที่ป้องกันได้ รวมถึงศักยภาพในการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะและสุขภาพจิตได้ด้วยตัวเอง นำไปสู่การพึ่งตัวเอง และมีการกระจายอำนาจ การวางแผน การตัดสินใจ เพื่อให้ดำเนินการด้านสุขภาพต่าง ๆ ตอบสนองต่อความจำเป็นในพื้นที่อย่างแท้จริง รวมทั้งการพัฒนาระบบเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมทุกระดับ

3) การพัฒนาระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม และกลไกการสื่อสารประชาสัมพันธ์ แบบบูรณาการทุกระดับ เพื่อลดภัยคุกคามที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสุขภาวะและสุขภาพจิตของประชาชน

4) กำหนดมาตรการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามทั้งด้านสุขภาวะและสุขภาพจิตของประชาชน โดยผลักดันการสร้างเสริมสุขภาวะในทุกนโยบายที่ให้หน่วยงานทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อสุขภาพของประชาชน เพื่อลดภัยคุกคามที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสุขภาวะคนไทย

● เป้าหมายของแผนย่อย 130101 ประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาวะสามารถดูแลสุขภาพมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ และสามารถป้องกันและลดโรคที่สามารถป้องกันได้ เกิดเป็นสังคมบ่มเพาะจิตสำนึกการมีสุขภาพดีสูงขึ้น

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทหลักในการนำองค์ความรู้ทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ไปวิเคราะห์ เพื่อนำไปใช้ในพัฒนานโยบายเชิงป้องกันกับปัจจัยเสี่ยงใหม่ ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน และมีภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดการปรับใช้ในการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคที่เหมาะสม รวมถึงมี

กระบวนการสังเคราะห์ ถ่ายทอด สื่อสาร สร้างความรอบรู้ที่ถูกต้องผ่านช่องทางที่หลากหลาย เช่น บุคลากรด้านสาธารณสุขที่จะต้องมีองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับความรอบรู้ด้านสุขภาวะเพื่อส่งต่อให้กับประชาชน มีเครื่องมือและกลไกการทำงานจากการพัฒนาเทคโนโลยีการเฝ้าระวังและตอบโต้ความเสี่ยงด้านสุขภาพที่ถูกต้องและเพิ่มการสื่อสารเกี่ยวกับข้อมูลด้านสุขภาพทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรที่มีความน่าเชื่อถือที่ผ่านการปรับ Rebranding และเพิ่ม Social Marketing เพื่อพัฒนาให้มาตรการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้เกิดกระแสกลถ่มผู้รักสุขภาพและสนใจการนำการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรมาใช้ในการดูแลสุขภาพมีแนวโน้มสูงขึ้น ตลอดจนพัฒนาศักยภาพของประชาชนให้สามารถตระหนักถึงการมีสุขภาวะที่ดีและมีศักยภาพในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องภายใต้หลักฐานและข้อมูลเชิงประจักษ์ เพื่อป้องกันความเสี่ยงในการรับรู้ เข้าใจ และนำองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกไปใช้อย่างไม่ถูกต้องและเหมาะสม โดยการดำเนินการดังกล่าวจะช่วยให้อัตราความรอบรู้ด้านสุขภาวะของประชากรในภาพรวมเพิ่มขึ้น ส่งผลต่อการมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ และสามารถป้องกันและลดโรคที่สามารถป้องกันได้ เกิดเป็นสังคมบ่มเพาะจิตสำนึกการมีสุขภาพดีสูงขึ้นในภาพรวมของประเทศ

- Contribution ต่อเป้าหมาย การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเป็นส่วนหนึ่งของการบรรลุตัวชี้วัดของอัตราความรอบรู้ด้านสุขภาพของประชากร โดยมุ่งให้บรรลุเป้าหมายไม่น้อยกว่า 70 คะแนน ภายในปี 2570 โดยบูรณาการร่วมกับกรมอนามัยในการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพของประชาชนให้มีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ และสามารถป้องกันและลดโรคที่สามารถป้องกันได้ เกิดเป็นสังคมบ่มเพาะจิตสำนึกการมีสุขภาพดีสูงขึ้นตามบริบทที่กรมเกี่ยวข้อง เช่น การเข้าถึงข้อมูลและการค้นหาข้อมูลที่เชื่อถือได้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สมุนไพร การเข้าใจฉลากของผลิตภัณฑ์สมุนไพร การเข้าใจข้อบ่งชี้ของบริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ความรู้ของบุคลากรทางการแพทย์และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่จะช่วยในการตอบข้อซักถามข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สมุนไพรและบริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระดับพื้นที่ และมีพฤติกรรมที่เหมาะสมในการตรวจสอบผลิตภัณฑ์สมุนไพรว่ามีคุณภาพมาตรฐาน และปลอดภัยหรือไม่ ตลอดจนทราบแหล่งร้องเรียนเมื่อพบปัญหาจากการใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรด้วย

(1.3) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การใช้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี

- แนวทางการพัฒนา

สร้างการมีส่วนร่วมเฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสุขภาพ และการพัฒนาคุณภาพบริการอนามัยแบบบูรณาการร่วมกับชุมชน รวมทั้งพัฒนาการวิเคราะห์ความเสี่ยง การประเมินความต้องการด้านสุขภาพ เพื่อการกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ ในระดับชุมชน ตำบล อำเภอ และระดับจังหวัด โดยพัฒนาแนวทางและศักยภาพบุคลากรสาธารณสุขและหน่วยงานระดับท้องถิ่นและชุมชน ตลอดจนจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมสุขภาวะในชุมชนและระหว่างชุมชนอื่น ๆ

- เป้าหมายของแผนย่อย 130201 จำนวนชุมชนสุขภาพดีเพิ่มขึ้น
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทสนับสนุนในการพัฒนาต้นแบบชุมชนสุขภาพดี ภายใต้ตัวชี้วัดตำบลที่ผ่านเกณฑ์ตำบลจัดการคุณภาพชีวิต “ชุมชนสร้างสุข” ต่อจำนวนตำบลทั่วประเทศ โดยนำการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก ภูมิปัญญาของหมอพื้นบ้าน และสมุนไพรมาประยุกต์ใช้ในชุมชน ผ่านกลไกจัดการสุขภาพ โรงเรียน ผู้นำชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ชมรมต่าง ๆ และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ให้สามารถเสริมสร้างสุขภาวะ เป็นที่พึ่งของชุมชน สามารถลดรายจ่ายด้านสุขภาพ ซึ่งจะช่วยเสริมนำให้จำนวนชุมชนสุขภาพดีในประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น
- Contribution ต่อเป้าหมาย การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเป็นส่วนหนึ่งที่ตอบสนองตัวชี้วัดให้ตำบลที่ผ่านเกณฑ์ตำบลจัดการคุณภาพชีวิต “ชุมชนสร้างสุข” ต่อจำนวนตำบลทั่วประเทศอย่างน้อยจังหวัดละ 1 แห่ง ภายในปี 2568 ผ่านการนำภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรเพื่อนำไปใช้ในการสร้างความเข้มแข็งของแต่ละชุมชนในการพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพ

(1.4) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี

- แนวทางการพัฒนา

1) ปรับเปลี่ยนและพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย ได้ตามมาตรฐานสากล ภายใต้ระบบการบริหารที่มีการกระจายอำนาจ มีประสิทธิภาพ พอเพียง เป็นธรรมและยั่งยืน รวมทั้งปรับระบบบริหารจัดการทรัพยากรร่วมกันระหว่างสถานพยาบาลทุกสังกัดในเขตพื้นที่สุขภาพในการพัฒนาคุณภาพระบบบริการทั้งด้านบุคลากร ครุภัณฑ์ทางการแพทย์ และโครงสร้างพื้นฐานที่เชื่อมโยงบริการตั้งแต่ระดับปฐมภูมิ ทุติยภูมิ และตติยภูมิเข้าด้วยกันอย่างไม่มีอุปสรรค พร้อมพัฒนาระบบส่งต่อและระบบการแพทย์ฉุกเฉินที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่สามารถเชื่อมโยงทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระบบบริการสุขภาพ

2) ปรับเปลี่ยนและพัฒนาระบบหลักประกันสุขภาพของประชาชนตลอดช่วงชีวิตให้มีประสิทธิภาพ โดยอยู่บนพื้นฐานความยั่งยืนทางการคลัง โดยจัดทำแนวทางการรับภาระค่าใช้จ่ายร่วมกันทั้งภาครัฐและผู้ใช้บริการตามฐานะที่คำนึงถึงความเป็นธรรมและการเข้าถึงบริการสุขภาพที่จำเป็นของกลุ่มผู้มีรายได้น้อย โดยพิจารณาถึงความเป็นไปได้ทางการคลังของประเทศ รวมทั้งบูรณาการระบบข้อมูลสารสนเทศของแต่ละระบบหลักประกันสุขภาพให้เกิดความเป็นเอกภาพทั้งเรื่องสิทธิประโยชน์ การใช้บริการ งบประมาณการเบิกจ่าย และการติดตามประเมินผล

3) นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้เพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพกับระบบบริการสุขภาพ และระบบสุขภาพทางไกล เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาขาดแคลนบุคลากรทางการแพทย์ที่มีความเชี่ยวชาญ

- เป้าหมายของแผนย่อย 130301 มีระบบสาธารณสุขที่ได้มาตรฐานที่ประชากรทุกระดับเข้าถึงได้ดีขึ้น

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทหลักในการนำศักยภาพของการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรเพื่อนำไปใช้เป็นส่วนของของระบบบริการสุขภาพร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบันอย่างไร้รอยต่อ ผ่านการดำเนินการทั้งในมิติการพัฒนาวิชาการ การพัฒนามาตรฐานการบริการ และการต่อยอดการจัดบริการเพื่อบูรณาการเข้าสู่ระบบบริการสาธารณสุขร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบันอย่างเป็นรูปธรรม ภายใต้แผนพัฒนาระบบบริการสุขภาพ (Service Plan) ในหลากหลายสาขา และให้ความสำคัญกับปัญหาสุขภาพที่สำคัญของประเทศและเป็นกลุ่มโรค/อาการที่การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมีศักยภาพ นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการติดตั้งและขยายผลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในหน่วยบริการปฐมภูมิทั้งในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขและองค์การปกครองส่วนถิ่น เพื่อให้มุ่งให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดบริการและการเข้าถึงบริการสุขภาพเบื้องต้นของประชาชนที่บูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน โดยมุ่งหวังว่าการดำเนินงานดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งในการบรรลุตัวชี้วัดของประสิทธิภาพระบบบริการสุขภาพ ไม่เกินอันดับที่ 20 ของโลกภายในปี 2570

● Contribution ต่อเป้าหมาย การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้อันดับประสิทธิภาพระบบบริการสุขภาพในระดับโลกมีแนวโน้มที่ดีขึ้น เมื่อพิจารณาจากเกณฑ์การจัดอันดับของ Bloomberg จะพิจารณาจากความคุ้มค่าต่อการเสียค่าบริการทางสาธารณสุข พบว่าภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่มีผลการศึกษาและงานวิจัยรองรับ และมีศักยภาพในการแก้ไขปัญหาสุขภาพที่สำคัญของประเทศจะช่วยให้ประเทศไทยพึ่งพาการใช้ใช้สมุนไพรในประเทศเพิ่มขึ้น และช่วยลดการนำเข้ายาจากต่างประเทศเฉลี่ยอย่างน้อยปีละ 1,500 ล้านบาท (ข้อมูลจาก Health Data Center) ซึ่งก่อให้เกิดการลดต้นทุนด้านการดูแลสุขภาพในกลุ่มโรค/อาการที่การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมีศักยภาพและสามารถบูรณาการการรักษาร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบันอย่างไร้รอยต่อ

(1.5) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การกระจายบริการสาธารณสุขอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

● แนวทางการพัฒนา

1) ส่งเสริมระบบการจัดบริการสาธารณสุขทั้งในระดับปฐมภูมิและบริการดูแลระยะยาว สำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงไปยังส่วนภูมิภาค โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พัฒนารูปแบบและคุณภาพการบริการปฐมภูมิและเพิ่มขีดความสามารถของระบบและบุคลากร รวมทั้ง จัดให้มีกลไกช่วยเหลือและสนับสนุนสวัสดิการชุมชนที่ครอบคลุมการให้ความช่วยเหลือด้านค่าใช้จ่ายที่จำเป็นเพื่อให้ประชากรกลุ่มเป้าหมายเข้าถึงบริการจากสถานพยาบาลของรัฐในพื้นที่มีคุณภาพและมาตรฐานเดียวกัน อาทิ ค่าใช้จ่ายการเดินทางไปสถานพยาบาล รวมทั้งจัดให้มีบริการด้านสุขภาพเชิงรุกทั้งในด้านการให้คำปรึกษา การควบคุมและป้องกันกลุ่มเสี่ยงที่จะเกิดปัญหาเรื้อรังต่อสุขภาพ และการส่งเสริมด้านสุขอนามัย

2) พัฒนากำลังคนและบุคลากรด้านสุขภาพสู่ความเป็นมืออาชีพ สร้างและพัฒนากลไกการบริหารจัดการระบบการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านสุขภาพตลอดจนส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของเครือข่ายด้านสุขภาพ รวมทั้งสร้างการตระหนักรู้ให้กับประชาชนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิทธิของตนเองและวิธีการแก้ไขปัญหาสำหรับบุคคลที่ไม่ได้รับสิทธิขั้นพื้นฐาน

● เป้าหมายของแผนย่อย 130401 การเข้าถึงบริการสาธารณสุขมีความเหลื่อมล้ำลดลง

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ เป็นหน่วยงานหลักในการมุ่งเน้นพัฒนางานการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในมิติการพัฒนาวิชาการ การพัฒนามาตรฐานการบริการ และการต่อยอดการจัดบริการเพื่อบูรณาการเข้าสู่ระบบบริการสาธารณสุขร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบันอย่างมีประสิทธิภาพ สอดรับกับการพัฒนาบริการด้านสุขภาพที่สอดคล้องกับความต้องการและโรคภัยไข้เจ็บอื่นที่เป็นปัญหาสุขภาพในระดับประเทศโดยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมีศักยภาพ เพื่อลดภาระและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการให้บริการสุขภาพด้วยการแพทย์แผนปัจจุบัน และร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริมให้การจัดอันดับประสิทธิภาพระบบบริการสุขภาพที่มีการบูรณาการการแพทย์แผนไทยในระบบบริการสุขภาพมีอันดับที่ดีขึ้น (1 ใน 25)

● Contribution ต่อเป้าหมาย การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสามารถส่งต่อผลลัพธ์ในการดำเนินงานเพื่อสนับสนุนให้กลุ่มคนเป้าหมายในระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า ที่ตกมิติด้านสุขภาพ ได้รับการดูแล ไม่น้อยกว่าร้อยละ 100 ผ่านการบูรณาการการจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐที่มีชุดสิทธิประโยชน์ของหลักประกันสุขภาพแห่งชาติรองรับในยาสมุนไพรหรือหัตถการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่เป็นผลการศึกษาใชเชิงประจักษ์และเป็นที่ยอมรับของบุคลากรทางการแพทย์และประชาชนทั่วไป ให้แก่ประชาชนผู้มารับบริการอย่างน้อยร้อยละ 20 ของจำนวนครั้งการให้บริการในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐทั่วประเทศ

(2) ประเด็น (01) ความมั่นคง (รอง)

(2.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

● เป้าหมาย 010002 ประชาชนอยู่ดี กินดีและมีความสุขดีขึ้น

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ มีกลวิธีในการนำพืชสมุนไพรที่เคยเป็นยาเสพติดตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ หรือยังเป็นยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายที่มีศักยภาพและประโยชน์ทางการแพทย์ ไปใช้เพื่อดูแลสุขภาพของประชาชนให้มีสุขภาวะที่ดี ผ่านกระบวนการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ การกำหนดมาตรฐานการให้บริการสุขภาพ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการสุขภาพได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ปลอดภัยลดปัญหาการนำพืชสมุนไพรดังกล่าวไปใช้อย่างไม่พึงประสงค์ ตลอดจนนำศักยภาพของการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมาบูรณาการเพื่อลดอันตรายจากยาเสพติด (Harm reduction) เพื่อดูแลสุขภาพผู้ที่ต้องได้รับการบำบัดรักษาอย่างน้อยร้อยละ 1 ของผู้ป่วยทั้งหมด ซึ่งร่วมลดปัญหาสังคมให้มีแนวโน้มที่ดีขึ้น และจะส่งผลสนับสนุนให้ดัชนีวัดความสุขโลก ไม่เกินอันดับที่ 30 ภายในปี 2570 ต่อไป

(2.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การป้องกันและแก้ไขปัญหาผลกระทบต่อความมั่นคง

● แนวทางการพัฒนา

ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด มุ่งยึดแนวคิดการแก้ไขปัญหายาเสพติดตั้งแต่ต้นน้ำ-กลางน้ำ-ปลายน้ำ ในการดำเนินการอย่างเป็นระบบ กล่าวคือ ...

(5) การป้องกันยาเสพติดในแต่ละกลุ่มเป้าหมายอย่างเหมาะสมเป็นรูปธรรม โดยการปลูกฝังค่านิยมและองค์ความรู้ที่เหมาะสม อันจะส่งผลกระทบต่อความคิดและโน้มน้าวให้เกิดความเห็นที่

(7) การดูแลผู้ใช้ ผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด ให้เข้าถึงการบำบัดรักษา และการลดอันตรายหรือผลกระทบจากยาเสพติด โดยการคัดกรอง ประเมินวินิจฉัยที่มีประสิทธิภาพ กาหนดแผนการดูแลและให้การบำบัดรักษาที่เหมาะสม มีมาตรฐาน พร้อมทั้งให้การติดตามช่วยเหลือ ฟื้นฟูสมรรถภาพที่ครอบคลุมทุกมิติ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคีเครือข่ายในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้สามารถอยู่ร่วมในสังคมชุมชน ได้อย่างปกติสุขและเท่าเทียม

● เป้าหมายของแผนย่อย 010201 ปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีกลวิธีในการนำพืชสมุนไพรที่เคยเป็นยาเสพติดตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ หรือยังเป็นยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายที่มีศักยภาพและประโยชน์ทางการแพทย์ ไปใช้เพื่อดูแลสุขภาพของประชาชนให้มีสุขภาวะที่ดี ผ่านกระบวนการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ การกำหนดมาตรฐานการให้บริการสุขภาพ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการสุขภาพได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ปลอดภัยลดปัญหาการนำพืชสมุนไพรดังกล่าวไปใช้อย่างไม่พึงประสงค์ ตลอดจนนำศักยภาพของการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมาบูรณาการเพื่อลดอันตรายจากยาเสพติด (Harm reduction) เพื่อดูแลสุขภาพผู้ที่ต้องได้รับการบำบัดรักษาอย่างน้อยร้อยละ 1 ของผู้ป่วยทั้งหมด คิดเป็น 1,793 คน จากผู้รับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดที่ผ่านการรวบรวมในระบบข้อมูลการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ (บสต.) ทั้งสิ้น 179,381 คน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (Health Data Center) ซึ่งร่วมลดปัญหาสังคมให้มีแนวโน้มที่ดีขึ้น

● Contribution ต่อเป้าหมาย การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมีส่วนสนับสนุนให้ดัชนีความปลอดภัยจากภัยคุกคามให้มีแนวโน้มที่ดีขึ้นทางอ้อม ภายใต้องค์ประกอบของระบบรักษาความปลอดภัย คำนึงถึงปัจจัยทางอาญาที่ร้ายแรง อาทิ การก่ออาชญากรรมและการฆาตกรรม และการรับรู้ถึงความไว้วางใจของประชาชนในการรักษาความปลอดภัยภายในประเทศ ผ่านการนำศักยภาพของการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมาบูรณาการเพื่อลดอันตรายจากยาเสพติด (Harm reduction) เพื่อดูแลสุขภาพผู้ที่ต้องได้รับการบำบัดรักษาอย่างน้อยร้อยละ 1 ของผู้ป่วยทั้งหมด คิดเป็น 1,793 คน จากผู้รับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดที่ผ่านการรวบรวมในระบบข้อมูลการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ (บสต.) ทั้งสิ้น 179,381 คน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (Health Data Center) ซึ่งร่วมลดปัญหาสังคมให้มีแนวโน้มที่ดีขึ้น

(3) ประเด็น การต่างประเทศ (รอง)

(3.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

● เป้าหมาย 020001 การต่างประเทศไทยมีเอกภาพทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคงมั่งคั่ง ยั่งยืน มีมาตรฐานสากลและมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ สนับสนุนการนำศักยภาพและความโดดเด่นของการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรในประเทศ เพื่อเป็นต้นแบบให้กับภูมิภาคอื่น ในการนำการแพทย์ดั้งเดิมของ

ประเทศนั้น ๆ บูรณาการการให้บริการสุขภาพร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม สามารถส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดคะแนนการต่างประเทศไทยไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ภายในปี 2570 ในมิติของการพัฒนาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและพันะกรณีระหว่างประเทศ และการส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก เพื่อสร้างความนิยมไทยในต่างประเทศและสร้างมูลค่าให้แก่แบรนด์สินค้าไทย ตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือเพื่อพัฒนาและทางวิชาการการแพทย์ดั้งเดิมระหว่างประเทศ

(3.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การพัฒนาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ

- แนวทางการพัฒนา

1) เสริมสร้างความร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อเรียนรู้และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ตามกฎระเบียบ พันธกรณีระหว่างประเทศ และมาตรฐานสากล

2) ผลักดันให้มีการจัดทำ ปรับปรุง และบังคับใช้กฎหมายและกฎระเบียบภายในประเทศให้สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศของไทยและมีความเป็นมาตรฐานสากล และจัดทำความตกลงกับต่างประเทศให้รองรับพัฒนาการใหม่ ๆ ในเรื่องที่เป็นผลประโยชน์ของชาติ และมุ่งอนุวัตพันธกรณีระหว่างประเทศอย่างมีประสิทธิผล รวมทั้งมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานหรือกฎเกณฑ์สากลที่สำคัญหรือที่ส่งผลกระทบต่อประเทศไทย

- เป้าหมายของแผนย่อย 020301 ประเทศไทยมีการพัฒนาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลในทุกมิติและสามารถมีบทบาทเชิงรุกในการร่วมกำหนดมาตรฐานสากลเพิ่มขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทสนับสนุนในการพัฒนาและจัดเตรียมข้อมูลเชิงวิชาการและองค์ความรู้ทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรเพื่อเป็นข้อมูลให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเตรียมความพร้อมท่าทีของประเทศไทยต่อประเด็นต่าง ๆ การประชุมความร่วมมือระหว่างประเทศของผู้บริหารระดับสูงกระทรวงสาธารณสุขในส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมถึงยกระดับมาตรฐานการให้บริการและผลิตภัณฑ์ให้เทียบเท่าในระดับสากล ตลอดจนมีกระบวนการศึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยกับต่างประเทศที่ดูแลด้านการแพทย์ดั้งเดิมกับต่างประเทศต่างในเชิงนโยบาย กฎระเบียบต่าง ๆ ในกรอบความร่วมมือที่เกี่ยวข้อง

- Contribution ต่อเป้าหมาย การดำเนินงานด้านการแพทย์ดั้งเดิมระหว่างประเทศของประเทศไทยมีส่วนสนับสนุนให้สนธิสัญญา อนุสัญญา พิธีสาร กฎบัตร และความตกลงที่ประเทศไทยให้สัตยาบันสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดสูงสุดทั้งต่อประเทศไทยและนานาชาติในส่วนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (Convention on Biological Diversity) สหภาพนานาชาติเพื่อคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ (International Union for the Protection of New Varieties of Plants) มาตรฐานการแพทย์แผนจีนในระดับสากล (ISO/TC 249) และการดำเนินงานตามกรอบขององค์การอนามัยโลก (WHO)

(3.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก

- แนวทางการพัฒนา

1) ส่งเสริมเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมไปถึงองค์ความรู้และงานสร้างสรรค์ของไทย เพื่อมุ่งสร้างความนิยมไทยในต่างประเทศ และสร้างมูลค่าให้แก่แบรนด์ประเทศไทยและเสริมสร้างอำนาจแบบนุ่มนวลของไทยอย่างเป็นระบบ

2) ส่งเสริมให้ไทยมีบทบาทในความร่วมมือทุกระดับอย่างสร้างสรรค์ เพื่อสร้างพันธมิตรรอบด้าน และให้ไทยเป็นที่ยอมรับและมีสถานะที่ดีในเวทีระหว่างประเทศ รวมถึงการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างภาคประชาชน ภาคเอกชน และภาควิชาการ ของไทยกับประเทศต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและทัศนคติที่ดีระหว่างกัน รวมถึงการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องของต่างประเทศที่มีต่อประเทศไทยโดยชี้แจงข้อเท็จจริงและใช้แนวทางชี้แจงให้เหมาะกับกลุ่มเป้าหมาย

3) ส่งเสริมความร่วมมือเพื่อการพัฒนาและทางวิชาการ หรือการให้ความช่วยเหลืออื่น ๆ เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนและมนุษยธรรมแก่มิตรประเทศ ซึ่งจะสนับสนุน/เสริมสร้างอำนาจแบบนุ่มนวลของไทย

- เป้าหมายของแผนย่อย 020401 ประเทศไทยมีเกียรติภูมิ อำนาจต่อรอง และได้รับการยอมรับในสากลมากขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทสนับสนุนการพัฒนาประเทศไทยมีเกียรติภูมิ อำนาจต่อรอง และได้รับการยอมรับในสากลมากขึ้นจากการพัฒนาการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพรที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพผ่านการดำเนินการภายในประเทศโดยบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมความนิยมไทยในต่างประเทศ และบทบาทไทยในเวทีระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ดำเนินการพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศร่วมกับประเทศสมาชิกในอาเซียนเพื่อผลักดันให้การแพทย์ดั้งเดิมเป็น Health priority ในแผนปฏิบัติการด้านสุขภาพของอาเซียน พัฒนาบทบาทในความร่วมมือทุกระดับอย่างสร้างสรรค์ผ่านการประชุมวิชาการระหว่างประเทศ เพื่อนำเสนอแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้านการแพทย์ดั้งเดิมในแต่ละประเทศ สร้างอำนาจแบบนุ่มนวลของไทยผ่านการเผยแพร่มาตรฐานทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกให้กับหน่วยงานระดับนานาชาติที่เกี่ยวข้อง และผลักดันองค์ความรู้ที่มีศักยภาพเพื่อให้เกิดการยอมรับระหว่างประเทศหรือขึ้นทะเบียนมรดกโลก การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์และบทบาทของการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรในเวทีต่างประเทศ ตลอดจนสร้างความเข้มแข็งของคนไทยในต่างประเทศที่มีศักยภาพด้านนวดไทยผ่านการฝึกอบรมและรับรองสถานฝึกอบรมด้านนวดไทยในต่างประเทศผ่านหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง

- Contribution ต่อเป้าหมาย การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมีส่วนในการพัฒนาบทบาทด้านการแพทย์ดั้งเดิมระหว่างประเทศให้เกิด หรือผลลัพธ์การประชุมระดับผู้นำในกรอบพหุภาคีที่ริเริ่มจากประเทศไทยในส่วนของความร่วมมือระดับพหุภาคี ได้แก่ (1) ASEAN ผ่าน ASEAN Health Cluster 3, ASEAN-China และ ASEAN-India (2) LMC (Lancang-Mekong Cooperation) (3) APEC (4) BIMSTEC และ (5) MGC (Mekong-Ganga Cooperation) และความร่วมมือระดับทวิภาคี ได้แก่ ประเทศจีน อินเดีย ภูฏาน และเมียนมา

(4) ประเด็น (03) การเกษตร (รอง)

(4.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมาย 030001 ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในสาขาการเกษตรเพิ่มขึ้น
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ มุ่งเน้นการพัฒนาสมุนไพรไทยเพื่อเศรษฐกิจครบวงจร โดยร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกสมุนไพรเพิ่มมากขึ้น ภายใต้วิธีการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) หรือออแกนิกส์ รองรับการบริโภคและบริการสุขภาพที่จำเป็นต้องใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพร ซึ่งส่งผลต่อการเพิ่มอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตร ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 4.5 ต่อปี

(4.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ เกษตรชีวภาพ

- แนวทางการพัฒนา

1) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์ เพื่อนำไปสู่การผลิตและขยายผลเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ตลอดจนการเชื่อมโยงไปสู่ภาคอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวและบริการ

2) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรม และฐานทรัพยากรชีวภาพ มีการยกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็กบนฐานทรัพยากรชีวภาพ ตลอดจนมีการใช้ฐานจากการทำเกษตรกรรมยั่งยืน ซึ่งเป็นระบบการผลิตที่คำนึงถึงระบบนิเวศ สภาพแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อใช้ประโยชน์และต่อยอดไปสู่สินค้าเกษตรชีวภาพ ตลอดจนสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวเนื่องกับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง รวมถึงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

4. ส่งเสริมการทำการตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตรชีวภาพ ตลอดจนประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย โดยใช้โอกาสจากความต้องการของผู้บริโภคในปัจจุบันที่หันมาใส่ใจสุขภาพ และการรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านเกษตรชีวภาพ

- เป้าหมายของแผนย่อย 030301 สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทหลักในการพัฒนาและส่งเสริมการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มจากสมุนไพรไทยผ่านการสร้างคุณค่าตลอดทั้งห่วงโซ่ ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2566-2570) ตั้งแต่การส่งเสริมการอนุรักษ์พันธุ์พืชสมุนไพร การสนับสนุนวิชาการรองรับการผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์ การตลาดที่มุ่งเน้นการสร้างความรู้ความเข้าใจของคุณประโยชน์ของสมุนไพรไทย รองรับกลุ่มผู้บริโภคและบริการที่เกี่ยวข้องด้านสมุนไพรตามความต้องการของตลาดโดยเฉพาะอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ประเภทเวชสำอางและผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง สนองความต้องการการดูแลสุขภาพประชาชนทั้งชาวไทยและต่างประเทศที่สนใจในการดูแลสุขภาพจากสมุนไพร และฐานข้อมูลเกษตรชีวภาพที่มุ่งเน้นการปลูกและพัฒนาวัตถุดิบ

ผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้มีคุณภาพสูงและเพียงพอต่อความต้องการของตลาด นำไปสู่การเพิ่มขึ้นของอัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพขยายตัว ร้อยละ 15

- Contribution ต่อเป้าหมาย กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมีบทบาทเป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ เพื่อขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566-2570 เพื่อบรรลุตัวชี้วัดให้ขนาดตลาดวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์สมุนไพรของประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 เท่าตัวภายในปี 2570 (ไม่น้อยกว่า 90,000 ล้านบาท) และความเข้มแข็งของห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) อุตสาหกรรมสมุนไพรไทยเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 20 ภายในปี 2570 ซึ่งส่งผลสนับสนุนต่ออัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพ เฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 15 ภายในปี 2570

(5) ประเด็น (04) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต (รอง)

(5.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมาย 040001 การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในสาขาอุตสาหกรรมและบริการ

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ มุ่งเน้นการดำเนินการ 2 ประเด็นสำคัญ คือ 1) การนำสมุนไพรที่มีศักยภาพมาพัฒนาให้เป็นสารสกัด เวชสำอาง หรือนวัตกรรมอาหารชีวภาพ โดยการศึกษาวิจัย และพัฒนาต้นแบบมาตรฐานและผลิตภัณฑ์ที่เกิดขึ้นเพื่อต่อยอดสู่การส่งเสริมและการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ และ 2) การนำบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเข้าสู่การยกระดับคุณภาพมาตรฐานในระดับสากลควบคู่กับการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องและผู้ให้บริการให้มีศักยภาพรองรับการให้บริการกลุ่มประชาชนผู้มีรายได้ดีและกลุ่มนักท่องเที่ยวเพื่อบูรณาการการพัฒนาอุตสาหกรรมบริการสุขภาพกับ นโยบาย Medical Hub เพื่อสนับสนุนผลการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ สาขาอุตสาหกรรม ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 4.8 และอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ สาขาบริการ ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 5.3

(5.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ อุตสาหกรรมชีวภาพ

- แนวทางการพัฒนา

สนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัตถุดิบชีวภาพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจฐานชีวภาพ เช่น ชีวเคมีภัณฑ์ วัสดุชีวภาพ ชีวเภสัชภัณฑ์ เวชสำอาง นวัตกรรมอาหารชีวภาพ สารสกัดสมุนไพร เชื้อเพลิงชีวภาพ และพลังงานชีวภาพ เป็นต้น และสร้างเศรษฐกิจฐานชีวภาพอุบัติใหม่ทั้งระบบอย่างครบวงจร

- เป้าหมายของแผนย่อย 040101 อุตสาหกรรมชีวภาพมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทหลักในการศึกษา วิจัย และพัฒนามาตรฐานสารสกัด และผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อให้เกิดการสร้างผลิตภัณฑ์จากอุตสาหกรรมชีวภาพรูปแบบใหม่ ที่ตอบสนองความต้องการในตลาดสุขภาพ โดยเฉพาะเวชสำอาง และนวัตกรรมอาหารชีวภาพ เพื่อให้เกิดผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรที่มีความหลากหลายและตอบสนองความต้องการดูแลสุขภาพของผู้บริโภคที่ให้ความสนใจในการดูแลสุขภาพเพิ่มขึ้น สามารถนำนวัตกรรมที่เกิดขึ้นเพื่อต่อยอดสู่การใช้ประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการ

ผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อนำไปใช้ในการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์สมุนไพร จะมีส่วนช่วยผลักดันให้อุตสาหกรรมชีวภาพในภาพรวมของประเทศให้บรรลุเป้าหมายและมีการขยายตัวร้อยละ 5

- Contribution ต่อเป้าหมาย นวัตกรรมผลิตภัณฑ์จากสารสกัดสมุนไพรที่ผ่านการพัฒนาองค์ความรู้ สามารถนำไปใช้ในการเพิ่มคุณค่าและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจผ่านการส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อให้เกิดผลิตภัณฑ์สมุนไพรใหม่ ๆ ที่ตอบสนองความต้องการและความเชื่อมั่นของผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศให้เพิ่มมากขึ้น โดยคาดหวังว่าการดำเนินการดังกล่าวจะไปสนับสนุนให้ขนาดตลาดวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์สมุนไพรของประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 เท่าตัว (90,000 ล้านบาท) ภายในปี พ.ศ. 2570

(5.3) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร

- แนวทางการพัฒนา

1) พัฒนาอุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์แบบบูรณาการควบคู่ไปกับอุตสาหกรรมที่เกี่ยวเนื่องอื่น ๆ ในห่วงโซ่มูลค่า เช่น อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์และอุตสาหกรรมชีวภาพ เป็นต้น

2) ส่งเสริมการพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการแพทย์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการด้านสุขภาพ เช่น การแพทย์ทางไกลและการแพทย์แม่นยำปัญญาประดิษฐ์เทคโนโลยีชีวภาพด้านสุขภาพ ผลิตภัณฑ์สุขภาพ ยา และชีววัตถุ เป็นต้น ตลอดจนจัดทำฐานข้อมูลที่จำเป็นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพในทุกมิติของการให้บริการด้านสุขภาพ

3) ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมการแพทย์ที่ทันสมัย มีคุณค่า และมีมูลค่าเพิ่มสูงโดยส่งเสริมการนำผลิตภัณฑ์ของอุตสาหกรรมการแพทย์ที่ทันสมัยมาใช้ในประเทศ เพื่อสร้างอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ที่สามารถรองรับความต้องการในประเทศและต่างประเทศ และพร้อมมุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์

4) ผลิตและพัฒนาบุคลากรทางด้านสุขภาพในทุกระดับ ทั้งในภาคอุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์ ทั้งแผนปัจจุบันและแผนไทยให้มีศักยภาพด้านเทคโนโลยี มีทักษะความชำนาญและมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

5) ยกระดับมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์และการให้บริการทางการแพทย์ให้เทียบเท่ากับระดับสากล ยกระดับการแพทย์และบริการสุขภาพแผนไทย สร้างศูนย์ทดสอบมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ ส่งเสริมการอำนวยความสะดวกในการตรวจและรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ของไทยให้กับผู้ประกอบการอย่างถูกต้อง รวดเร็ว ในราคาที่เป็นธรรมเพื่อให้ผู้ประกอบการไทยสามารถแข่งขันได้มากขึ้น

6) ขยายช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ และเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มในประเทศ เช่น การตรวจสุขภาพ ทันตกรรม เป็นต้น ส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลางด้านสุขภาพทั้งด้านร่างกายและจิตใจที่ผสมผสานความเชี่ยวชาญทั้งในการแพทย์แผนปัจจุบันและการแพทย์แผนไทย ควบคู่ไปกับการสร้างระบบเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคด้านเวชศาสตร์การเดินทางและท่องเที่ยว

- เป้าหมายของแผนย่อย 040201 อุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทสนับสนุนการพัฒนามาตรฐานและวิชาการการจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่บูรณาการกับการรักษาร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน และการนำเทคโนโลยีโทรเวชกรรม (Telemedicine) เข้าไปมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพในสถานพยาบาลภาคเอกชน มุ่งเน้นการนำศักยภาพของกัญชาทางการแพทย์ สมุนไพร นวดไทย และบริการสุขภาพอื่น ๆ ทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่มีศักยภาพ เพื่อดึงดูดกลุ่มประชาชนที่มีรายได้ดีและนักท่องเที่ยวที่ต้องการรับการดูแลสุขภาพที่ประเทศ เพื่อเสริมนำให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางด้านสุขภาพทั้งร่างกายและจิตใจที่ผสมผสานความเชี่ยวชาญทั้งในการแพทย์แผนปัจจุบันและการแพทย์แผนไทย (Medical Hub) ซึ่งจะช่วยให้อัตราการขยายตัวของอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ของประเทศขยายตัวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 7

● Contribution ต่อเป้าหมาย การดำเนินของกรมเพื่อให้เกิดการขยายตัวของมูลค่าการบริการการแพทย์ในส่วนที่สำคัญ 2 ส่วน คือ (1) การพัฒนาตำรามาตรฐานตำรับยาการแพทย์แผนไทย (Thai Herbal Preparation Pharmacopoeia) เพื่อส่งมอบให้ผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร โดยเฉพาะยาจากสมุนไพรมีคุณภาพมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับต่อบุคลากรทางการแพทย์และประชาชนในสถานพยาบาลทั้งภาครัฐและเอกชนหรือร้านขายยา และ (2) การพัฒนาต้นแบบการให้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกรูปแบบใหม่ ๆ เพื่อส่งมอบให้กับผู้ประกอบการสถานพยาบาลให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร ซึ่งสามารถตอบสนองต่อการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพอีกทางหนึ่งด้วย ซึ่งจะมีส่วนช่วยสนับสนุนให้อัตราการขยายตัวของมูลค่าการบริการการแพทย์ในภาพรวม ไม่น้อยกว่าร้อยละ 7 ต่อไป

(6) ประเด็น การท่องเที่ยว (รอง)

(6.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

● เป้าหมาย 050001 ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ นำจุดแข็งของภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรที่มีเฉพาะในประเทศไทย เป็นมาตรการสร้างแรงจูงใจให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ โดยสนับสนุนองค์ความรู้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนารูปแบบการจัดบริการแบบองค์รวม (Holistic Medicine) และการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มีคุณภาพ มาตรฐาน ปลอดภัย ถ่ายทอดไปยังสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ สถานพยาบาลภาคเอกชน ร้านอาหาร โรงแรมและที่พัก และร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก รวมถึงการนำจุดเด่นของการนวดไทย กัญชา และสมุนไพรที่มีศักยภาพในท้องถิ่นเพื่อพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวใหม่ ๆ ให้กับประเทศ ส่งผลช่วยให้การบรรลุเป้าหมายของสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ เพิ่มขึ้นร้อยละ 25

(6.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม

● แนวทางการพัฒนา

1. สร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการบนฐานของทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ได้แก่ แหล่งอุทยานประวัติศาสตร์ เมืองมรดกโลก โบราณสถาน เมืองเก่า ย่านการค้า วิถีชีวิตลุ่มน้ำ สินค้าชุมชน อาหารไทย และแพทย์แผนไทย เพื่อนำมาสร้างสรรค์คุณค่าและมูลค่า

ผ่านองค์ความรู้ นวัตกรรม เทคโนโลยี และการออกแบบเพื่อสร้างสรรค์เป็นสินค้า รวมถึงการพัฒนากิจกรรมและบริการรูปแบบใหม่ ๆ ให้กับนักท่องเที่ยว เช่น การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวโดยชุมชน การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยววิถีพุทธ การท่องเที่ยวกลุ่มมุสลิม เป็นต้น

2. พัฒนาปัจจัยแวดล้อมให้เอื้อต่อการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์เพื่อนำมาพัฒนาต่อยอดสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว ได้แก่ การส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และการออกแบบ การสร้างนวัตกรรม การส่งเสริมการลงทุน การสร้างเครือข่ายวิสาหกิจการท่องเที่ยว การสื่อสารและการคมนาคม การพัฒนาระบบฐานข้อมูล การส่งเสริมการตลาด และการสร้างเรื่องราวเพื่อบอกเล่านักท่องเที่ยว เป็นต้น

3. เสริมสร้างศักยภาพผู้ประกอบการและบุคลากรในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพื่อให้มีทักษะและองค์ความรู้ในธุรกิจตลอดห่วงโซ่อุปทานของการท่องเที่ยว ทั้งด้านการออกแบบ การวิจัยและพัฒนา การสร้างนวัตกรรมเทคโนโลยี การบริหารจัดการธุรกิจและการตลาด เพื่อสร้างความแตกต่างและความโดดเด่นของสินค้าและบริการ ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดท่องเที่ยว

4. ส่งเสริมการจดทะเบียน การคุ้มครอง การใช้ทรัพย์สินทางปัญญาและภูมิปัญญาเพื่อสนับสนุนการพัฒนาต่อยอดไปสู่การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และการเป็นเมืองศูนย์กลางการท่องเที่ยวของภูมิภาค ได้แก่ แหล่งประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมไทย มรดกทางวัฒนธรรม กิจกรรมและสินค้าของชุมชน อาหารไทย และการแพทย์แผนไทย

5. ส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวในลักษณะของอำนาจอ่อน โดยการนำเสนอเอกลักษณ์ของประเทศไทยและของแต่ละท้องถิ่น ให้เป็นที่เข้าใจในเวทีโลก ผ่านสื่อสร้างสรรค์และนวัตกรรมทางสื่อต่าง ๆ รวมทั้งการส่งเสริมการสื่อสารเรื่องราวอันเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละภูมิภาคและจังหวัดต่าง ๆ ผ่านการพัฒนาตราสินค้าและการสื่อสารเรื่องราวอย่างสร้างสรรค์ ผ่านช่องทางการตลาดที่เป็นที่นิยมในกลุ่มเป้าหมาย

- เป้าหมายของแผนย่อย

  050101 รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น

  050103 ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมได้รับการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาเพิ่มขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทสนับสนุนนำภูมิปัญญาจากตำรับตำราการแพทย์แผนไทยที่ผ่านการปริวรรตและถ่ายถอด หรือองค์ความรู้จากภูมิปัญญาของหมอพื้นบ้านและผู้ทรงคุณวุฒิในพื้นที่ ให้สามารถสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้กับประเทศ โดยการต่อยอดภูมิปัญญาดังกล่าวให้กับสินค้าและบริการบนฐานของทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีเอกลักษณ์เฉพาะ การพัฒนาเรื่องเล่าเพื่อกระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยว รวมถึงการสร้างความตระหนักรู้แก่ประชาชนให้เห็นถึงความสำคัญของภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร เพื่อช่วยกันป้องกันการฉกฉวยทรัพยากรทางภูมิปัญญาของประเทศ และการต่อยอดภูมิปัญญาอาหารไทยที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพจากส่วนประกอบของสมุนไพร ส่งผลให้อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมในภาพรวมของประเทศเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 12 และอัตราการขยายตัวของจำนวนสินค้าและบริการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมที่ได้รับการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา เฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 7

● Contribution ต่อเป้าหมาย การดำเนินงานด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม โดยเฉพาะการขับเคลื่อนอาหารไทย และแพทย์แผนไทยในแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ จะช่วยกระตุ้นให้เกิดการสร้างรายได้ 2 ช่องทาง ผ่านการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรในประเทศซึ่งวัดจากขนาดตลาดวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์สมุนไพรของประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 เท่าตัวภายในปี 2570 และผ่านการให้จัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกรองรับรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมสู่การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

(6.3) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย

● แนวทางการพัฒนา

1. ยกระดับคุณภาพการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพให้ได้มาตรฐานระดับสากล ทั้งคุณภาพของสถานประกอบการและคุณภาพของผู้ให้บริการที่มีทักษะและความเชี่ยวชาญ ให้ความสำคัญเรื่องความสะอาดและความปลอดภัยในสถานประกอบการ ซึ่งครอบคลุมการให้บริการในธุรกิจสปาและบริการเสริมความงาม นวดแผนไทย โยคะ การดูแลผู้สูงอายุ สถานพักฟื้นเพื่อการฟื้นฟูสุขภาพและการผ่อนคลาย

2. สร้างสรรค์การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพรูปแบบใหม่บนพื้นฐานของทรัพยากรที่มีศักยภาพในการบำบัด ฟื้นฟู รักษาสุขภาพ โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม และเอกลักษณ์ความเป็นไทยในการให้บริการ พร้อมทั้งสร้างความหลากหลายของกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพที่ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากลและเชื่อมโยงกับกิจกรรมการท่องเที่ยวต่าง ๆ เช่น การใช้พุน้ำร้อน น้ำแร่ สปาโคลน เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เป็นต้น

3. พัฒนายกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ด้านแพทย์แผนไทยให้มีมาตรฐานระดับสากลและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์ โดยการวิจัย พัฒนานวัตกรรมต่อยอดให้เกิดสินค้าใหม่ และการแปรรูปผลิตภัณฑ์ พร้อมสร้างความเชื่อมั่นของผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์การแพทย์แผนไทย

● เป้าหมายของแผนย่อย

050301 รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทยเพิ่มขึ้น

050302 อันดับด้านรายได้การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประเทศไทย

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทสนับสนุนในการพัฒนาวิชาการ และพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่มีคุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัยครอบคลุมสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ สถานพยาบาลภาคเอกชน ร้านอาหาร โรงแรมและที่พัก และร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก เพื่อให้นักท่องเที่ยวดังกล่าวมีสุขภาวะดีขึ้นอย่างเป็นองค์รวม (Holistic Medicine) ด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร โดยมุ่งเน้นการสร้างสรรค์การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพรูปแบบใหม่จากองค์ความรู้ควบคู่กับการผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มีคุณภาพมาตรฐานรองรับการท่องเที่ยวและเป็นอัตลักษณ์ตลอดจนการเสริมสร้างศักยภาพผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะทำให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวสนใจที่จะเข้ารับการบริการและเลือกซื้อผลิตภัณฑ์สมุนไพรจากการเสริมสร้างศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่มีคุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัย อันจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายอัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 อันดับด้านรายได้การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประเทศไทยโดย Global Wellness Institute ดีขึ้น อันดับที่ 12

● Contribution ต่อเป้าหมาย การดำเนินงานด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทยผ่านการพัฒนาสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับให้เป็นศูนย์เวลเนส การยกระดับแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพอย่างมีส่วนร่วม และสร้างสรรค์ด้านภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และการพัฒนาชุมชนสุขภาพดี (Wellness Community) รองรับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ มีส่วนสนับสนุนทางอ้อมในการสร้างรายได้และปรับอันดับรายได้การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประเทศไทยให้สูงขึ้น เพื่อให้หน่วยงานระดับกลางทางและระดับปลายทางได้นำไปขยายผลทางการตลาดเพื่อสร้างรายได้ให้กับประเทศต่อไป และจะช่วยกระตุ้นให้เกิดการสร้างรายได้ 2 ช่องทาง ผ่านการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรในประเทศซึ่งวัดจากขนาดตลาดวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์สมุนไพรของประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 เท่าตัวภายในปี 2570

(7) ประเด็น (08) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (รอง)

(7.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

● เป้าหมาย 080001 ผู้ประกอบการในทุกระดับเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ สนับสนุนการส่งเสริมผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพรตาม พ.ร.บ. ผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 โดยสนับสนุนการประกอบกิจการตามความพร้อมและความต้องการของผู้ประกอบการ โดยมุ่งเน้นผู้ประกอบการในกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ไม่ว่าจะเป็นการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรหรือให้ความช่วยเหลือในการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีในหลายด้าน ทั้งในด้านการส่งเสริมการเพาะปลูก การเพาะเลี้ยง การส่งเสริมคุณภาพ การผลิต การจัดการ และการตลาด การส่งเสริมการรวมตัวหรือความร่วมมือกันระหว่างผู้ประกอบการกับภาคธุรกิจหรืออุตสาหกรรมอื่น การลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียมการให้คำปรึกษาในการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ มาตรฐาน หรือการเตรียมเอกสารทางวิชาการ เกี่ยวกับการผลิตหรือการขายผลิตภัณฑ์สมุนไพร การขอรับการประเมินรับรองมาตรฐาน การขอขึ้นทะเบียนตำรับการแจ้งรายละเอียดหรือการจดแจ้งผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่จะผลิต โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ตลอดจนการจัดอบรมพัฒนาศักยภาพในการประกอบการให้สามารถปฏิบัติตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด และการจัดให้มีเอกสารคำแนะนำ คู่มือหนังสือวิชาการหรือเอกสารอื่น ๆ จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ความรู้ พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวสามารถเพิ่มสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 40

(7.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่

● แนวทางการพัฒนา

1) ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเข้าสู่ระบบ สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลในการสร้างโอกาสให้ภาคธุรกิจ โดยพัฒนาระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับองค์ความรู้ สถิติ ผลการวิจัยและพัฒนา ทรัพย์สินทางปัญญา การตลาดและนวัตกรรม ให้สามารถดำเนินการประมวลผลข้อมูลขนาดใหญ่ที่มีความซับซ้อน ซึ่งรวมถึงการประมวลผลบนกลุ่มเมฆ ให้เป็นระบบที่รวบรวมข้อมูลและองค์ความรู้

ที่เป็นปัจจุบัน บูรณาการ และต่อเนื่องให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ผู้ประกอบการชุมชน และเกษตรกรสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่จาเป็นต่อการวางแผนธุรกิจ ตลอดจนต่อยอดความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมในการพัฒนาสินค้าและบริการของวิสาหกิจประเภทต่าง ๆ

2) สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา และสถาบันวิชาการทั้งในและระหว่างประเทศ ในการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการร่วมกัน โดยพัฒนาระบบและศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการยุคใหม่แบบครบวงจรและมีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการทำธุรกิจอย่างเกื้อหนุนกันระหว่างผู้ประกอบการที่มีขนาดและศักยภาพต่างกัน โดยมีระบบจูงใจให้เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการพัฒนาร่วมกัน การเรียนรู้และให้คำปรึกษาทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมของภาคการผลิตและบริการทั้งในระดับส่วนกลางและชุมชน ตลอดจนส่งเสริมการจัดการ การผลิต และพัฒนาบุคลากรทางเทคโนโลยีชั้นสูงให้มีประสิทธิภาพและมีความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน

3) สนับสนุนให้เกิดพื้นที่ทำงานร่วม ทั้งในเชิงกายภาพและจากการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมสำหรับผู้ประกอบการทุกระดับ เพื่อลดต้นทุนของธุรกิจ และเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนข้อมูลองค์ความรู้ ทักษะ และนวัตกรรมที่สะดวก รวดเร็ว และทันสมัย ทั้งยังเป็นการเชื่อมต่อธุรกิจระหว่างกัน โดยเฉพาะการเชื่อมโยงธุรกิจขนาดใหญ่กับธุรกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม หรือธุรกิจตั้งต้นใหม่

- เป้าหมายของแผนย่อย 080401 อันดับนโยบายของภาครัฐที่มีต่อวิสาหกิจและผู้ประกอบการด้านการสนับสนุนและความสอดคล้องของนโยบายดีขึ้น
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทหลักภายใต้ พ.ร.บ. ผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 ผ่านการจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมผู้ประกอบการสมุนไพร เพื่อทำหน้าที่ให้คำปรึกษาผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการและนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพรสามารถสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มได้เพิ่มมากขึ้น เหมาะสมกับสถานการณ์ความต้องการและการบริโภคทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงการอาศัยความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการร่วมกันอย่างครบห่วงโซ่คุณค่า ซึ่งส่งผลต่อการสนับสนุนอันดับนโยบายของภาครัฐที่มีต่อวิสาหกิจและผู้ประกอบการด้านการสนับสนุนและความสอดคล้องของนโยบาย อันดับที่ 15
- Contribution ต่อเป้าหมาย การดำเนินงานด้านการการส่งเสริมผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจะมีส่วนช่วยให้ผู้ประกอบการได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นในการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม โดยการดำเนินงานของกรมจะเป็นการสนับสนุนในเชิงวิชาการ การเสริมสร้างภาพลักษณ์ และการจับคู่ธุรกิจ ซึ่งจะสนับสนุนให้ประสิทธิภาพการดำเนินงานของธุรกิจด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรมีแนวโน้มที่ดีขึ้น

(8) ประเด็น เขตเศรษฐกิจพิเศษ (รอง)

(8.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมาย 090001 การเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมดเพิ่มขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ถือเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาอุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร (Medical Hub) ซึ่งถือเป็น 1 ใน 5 ของของอุตสาหกรรมแห่งอนาคต (New S-curve) ที่จะช่วยต่อยอดในการรักษาพยาบาลและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่ประเทศไทยมีฐานอยู่เดิม ซึ่งการส่งเสริมการวิจัยยาและผลิตภัณฑ์สมุนไพร และการให้บริการสุขภาพด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกรูปแบบใหม่ ๆ ที่ผ่านการพัฒนาด้วยวิธีการที่ทันสมัย และก่อให้เกิดสินค้าและบริการที่มีศักยภาพสูงในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ เกิดการลงทุนและการให้บริการต้นแบบที่มุ่งเน้นและรองรับนักลงทุนและผู้มีกำลังซื้อสูงทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งจะช่วยให้การเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมดเพิ่มขึ้น อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของเขตเศรษฐกิจพิเศษ เฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 5

(8.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

- แนวทางการพัฒนา

1. ส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษ รวมทั้งเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อให้เกิดการลงทุนของภาคเอกชนในอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงให้สามารถสร้างเทคโนโลยีได้ด้วยตนเอง และเกิดการสะสมทุนทางเทคโนโลยี ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกและประเทศไทยอย่างเป็นรูปธรรม

2. พัฒนาศักยภาพและคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทั้งเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เชิงนิเวศและอนุรักษ์ เชิงสุขภาพ แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวิทยาการ แหล่งท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการ รวมทั้งแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ พร้อมทั้งปรับปรุงภูมิทัศน์และพัฒนาเส้นทาง กิจกรรมท่องเที่ยว จัดพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ จัดการพื้นที่และสิ่งแวดล้อมเพื่อการสร้างบรรยากาศที่ดีสำหรับการท่องเที่ยวในพื้นที่ 3 จังหวัดของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

3. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม สำหรับทำวิจัยต่อยอดเพื่อขยายผลงานวิจัยไปสู่เชิงพาณิชย์ และพัฒนาศูนย์การเรียนรู้และศูนย์บริการ รวมทั้งจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอน และฝึกอบรม ต่อยอดโครงสร้างพื้นฐานให้เป็นแหล่งสนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งการให้บริการวิเคราะห์ทดสอบของภูมิภาคอาเซียน

- เป้าหมายของแผนย่อย 090101 การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเพิ่มขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทสนับสนุนในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมด้านสมุนไพรไทยอย่างครบห่วงโซ่คุณค่า ควบคู่กับการพัฒนากำลังคนด้านสมุนไพรไทยให้มีศักยภาพในการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อระบบสุขภาพและเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งในระดับส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ร่วมกับภาคีเครือข่ายด้านการวิจัยและนวัตกรรมที่มีความพร้อมและศักยภาพ เพื่อให้เกิดงานวิจัยและนวัตกรรมที่จะเสริมนำให้เกิดผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มีคุณภาพมาตรฐานในระดับสากล อันนำไปสู่การสร้างการยอมรับและความเชื่อมั่นทั้งในกลุ่ม

บุคลากรทางการแพทย์และประชาชนทุกระดับ โดยอาศัยโอกาสของพื้นที่ระเบียงเขตเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) และพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษอื่นทั่วประเทศ ให้เป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมสมุนไพรครบห่วงโซ่คุณค่า โดยเชื่อมโยงตั้งแต่เกษตรกร วิสาหกิจชุมชน หมอพื้นบ้าน จนถึงผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพรในระดับ SMEs และระดับใหญ่ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อให้เกิดผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่สามารถตอบสนองปัญหาสุขภาพของสังคมโลกที่กำลังก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุ ซึ่งมีอัตราการเจ็บป่วยจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรังเพิ่มสูงขึ้น โรคอันเนื่องมาจากความเครียดและการทำงาน และกระแสการดูแลสุขภาพที่เพิ่มขึ้นจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งจะทำให้สมุนไพรไทยที่ผ่านการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมสามารถเพิ่มคุณภาพชีวิตที่ดีของคนไทย ลดต้นทุนการรักษาพยาบาลในประเทศ และสร้างความมั่นคงของระบบสาธารณสุขไทย พร้อมทั้งสามารถเชื่อมโยงอุตสาหกรรมทางการแพทย์และบริการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เพื่อเป็นศูนย์กลางการส่งเสริมและดูแลสุขภาพและร่างกายผู้ป่วยทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งจะมีผลให้สมุนไพรไทยสามารถเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาประเทศไทยให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น

- Contribution ต่อเป้าหมาย กรมมีส่วนสนับสนุนวิชาการเพื่อส่งมอบให้กับผู้ประกอบการด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้ในการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 6.3

(9) ประเด็น การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต (รอง)

(9.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมายที่ 110001 คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุลทั้งด้านร่างกาย สติปัญญาและคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ มีการสนับสนุนวิชาการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรเพื่อการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคและพัฒนารูปแบบการดูแลสุขภาพเพื่อนำไปใช้ในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะช่วยให้ผู้สูงอายุยังสามารถสร้างคุณค่าให้กับตนเอง ครอบครัว และสังคมต่อไปได้ โดยมุ่งหวังว่ากรมจะเป็นส่วนหนึ่งในการยกระดับดัชนีการพัฒนามนุษย์ให้สูงขึ้นไม่น้อยกว่า 0.82 ภายในปี 2570

(9.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ

- แนวทางการพัฒนา

ส่งเสริมสนับสนุนให้มีกลไกดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ พร้อมทั้งจัดสภาพแวดล้อมให้เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ อาทิ สิ่งอานวยความสะดวกในการใช้ชีวิตประจาวันที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ เมืองที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ ทั้งระบบขนส่งสาธารณะ อาคารสถานที่ พื้นที่สาธารณะ และที่อยู่อาศัยให้เอื้อต่อการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุและทุกกลุ่มในสังคม รวมทั้งส่งเสริมความรู้และพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ ในการทากิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน และมีกลไกคุ้มครองและช่วยเหลือกลุ่มผู้สูงอายุ เมื่อเกิดปัญหาได้อย่างทันท่วงที

- เป้าหมายของแผนย่อย 110501 ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงในชีวิต มีทักษะการดำรงชีวิต เรียนรู้พัฒนาตลอดชีวิต มีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สังคมเพิ่มขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

มีบทบาทสนับสนุนในการพัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อนำไปพัฒนารูปแบบการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุในชุมชนให้ผู้สูงอายุมีสุขภาวะที่ดีร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างบูรณาการ ซึ่งจะช่วยให้ผู้สูงอายุในชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและสามารถเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศ

- Contribution ต่อเป้าหมาย การขับเคลื่อนกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในมิติการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในกลุ่มผู้สูงอายุพฤฒพลัง (Active Aging) ผ่านการพัฒนาเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุให้สามารถนำองค์ความรู้การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมาปรับใช้ในการดูแลสุขภาพ ซึ่งมีต้นทุนต่ำ สามารถเข้าถึงได้ง่ายในผู้สูงอายุในทุกระดับของสังคม จึงมีส่วนสนับสนุนให้ค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุมีแนวโน้มที่ลดลง และจะส่งผลต่อเนื่องให้ดัชนีความยากจนหลายมิติของกลุ่มผู้สูงอายุ ลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ต่อปีในภาพรวมประเทศต่อไป

(10) ประเด็น พลังสังคม (รอง)

(10.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมาย 150001 ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมเพิ่มขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

มีบทบาทสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการนำองค์ความรู้ทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนานวัตกรรมรองรับการดูแลผู้สูงอายุร่วมกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในระดับชุมชน ที่จะช่วยให้ผู้สูงอายุในชุมชนได้รับการดูแลสุขภาพที่สอดรับกับปัญหาและความจำเป็นด้านสุขภาพได้อย่างกว้างขวาง ทำให้ผู้สูงอายุมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นได้อย่างต่อเนื่องและเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าของสังคมไทยต่อไป สามารถส่งผลกระทบต่อมิติด้านโอกาสของดัชนีความก้าวหน้าของคนในมิติการมีส่วนร่วม เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 4 ต่อปี

(10.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การรองรับสังคมสูงวัยเชิงรุก

- แนวทางการพัฒนา

1) เร่งส่งเสริมการเตรียมการก่อนยามสูงอายุ เพื่อให้สูงวัยในทุกมิติอย่างมีคุณภาพโดยการสร้างความตระหนักและการเตรียมการเมื่อยามสูงอายุ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้ที่จะเป็นผู้สูงอายุในอนาคตได้มีการเตรียมการให้พร้อมทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมและเป็นผู้สูงอายุที่มีกาลัง มีแรง มีความมั่นคงทางรายได้ และพึ่งพาตนเองได้

2) เพิ่มบทบาททางเศรษฐกิจและสังคมของผู้สูงอายุ ส่งเสริมการนำความรู้ประสบการณ์ และภูมิปัญญาที่สั่งสมมาตลอดช่วงชีวิตของผู้สูงอายุมาถ่ายทอดสู่คนรุ่นหลัง เพื่อให้เกิดการสืบสานและต่อยอดการพัฒนาสังคม สนับสนุนการรวมกลุ่ม/ชมรมของผู้สูงอายุ ให้มีบทบาทและความเข้มแข็งในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์และช่วยเหลือ/พัฒนาชุมชนและสังคม ที่สอดคล้องและเป็นไปตาม

ความสามารถ ความชอบ และความต้องการของแต่ละบุคคล เพื่อให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพกายที่แข็งแรงสุขภาพจิตที่ดี มีคุณภาพชีวิตที่ดีมีศักดิ์ศรี และมีความสุขในการด าเนินชีวิตในสังคม และสามารถคงไว้ซึ่งศักยภาพและบทบาทในการสร้างสรรค์สังคม เป็นอีกหนึ่งแรงพลังในการช่วยขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศได้เช่นเดียวกับช่วงวัยอื่น ๆ

3) ส่งเสริมสุขภาวะที่ดีแก่ผู้สูงอายุ ผลักดันและสนับสนุนให้มีระบบบริการที่ส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพกายและจิตของผู้สูงอายุ ทั้งการป้องกันและการรักษาโรคที่ถูกต้องและเหมาะสม การสร้างต้นแบบระบบการดูแลสุขภาพระยะยาวอย่างเป็นรูปธรรมที่มีส่วนร่วมของคนในชุมชน และขยายต้นแบบไปทุกชุมชน ส่งเสริมการออกกาลังกายและกิจกรรมทางสังคม และเพิ่มหน่วยแพทย์พยาบาลเคลื่อนที่และสนับสนุนบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐานแบบให้เปล่า รวมทั้ง สนับสนุนให้มีมาตรฐานการดูแลผู้สูงอายุ ด้วยการออกกฎหมาย/ระเบียบ/กฎเกณฑ์ และสร้างระบบ/กลไก/บริหารจัดการให้เป็นไปตามมาตรฐานการดูแลผู้สูงอายุ ภาครัฐดูแลและส่งเสริมให้เอกชนดาเนินการธุรกิจ/จัดตั้งศูนย์ดูแลผู้สูงอายุและที่อยู่อาศัยที่ได้มาตรฐานในทุกระดับ และการสร้างนวัตกรรมขึ้นมารองรับการดูแลและดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุตามความเหมาะสมและเข้าถึงง่าย

- เป้าหมายของแผนย่อย

  150201 ประชากรไทยมีการเตรียมการก่อนยามสูงอายุเพื่อให้สูงวัยอย่างมีคุณภาพเพิ่มขึ้น

  150202 ผู้สูงอายุมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการนำองค์ความรู้ทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนานวัตกรรมรองรับการดูแลผู้สูงอายุร่วมกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในระดับชุมชนที่จะช่วยให้ผู้สูงอายุในชุมชนได้รับการดูแลสุขภาพที่สอดรับกับปัญหาและความจำเป็นด้านสุขภาพได้อย่างกว้างขวาง ทำให้ผู้สูงอายุมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นได้อย่างต่อเนื่อง มีคุณค่า มีงานทำ และยังสามารถเป็นทรัพยากรสำคัญในการพัฒนาประเทศตามความเหมาะสม ซึ่งจะส่งผลให้สัดส่วนผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาความยากจนหลายมิติลดลงโดยเฉลี่ยร้อยละ 15 ภายในปี 2580

- Contribution ต่อเป้าหมาย การขับเคลื่อนกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในมิติการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในกลุ่มผู้สูงอายุพฤฒพลัง (Active Aging) ผ่านการพัฒนาเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ ให้สามารถนำองค์ความรู้การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมาปรับใช้ในการดูแลสุขภาพ ซึ่งมีต้นทุนต่ำ สามารถเข้าถึงได้ง่ายในผู้สูงอายุในทุกระดับของสังคม โดยกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจะสามารถเข้าถึงการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชนไม่น้อยกว่า 100,000 คน ของจำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด ซึ่งจะสามารถสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายของสัดส่วนผู้สูงอายุเป้าหมายในระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้าได้รับการดูแล ต่อผู้สูงอายุเป้าหมายในระบบทั้งหมด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 100 ในภาพรวมประเทศได้

(11) ประเด็น ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม (รอง)

(11.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมาย 170001 คนไทยทุกคนได้รับการคุ้มครองและมีหลักประกันทางสังคมเพิ่มขึ้น
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

มีส่วนสนับสนุนองค์ความรู้และวิชาการด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรที่มีประสิทธิผลและปลอดภัย เพื่อนำไปสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาชุดสิทธิประโยชน์ในการรับบริการสุขภาพที่เหมาะสมร่วมกับบริการสุขภาพทางการแพทย์แผนปัจจุบัน ซึ่งจะทำให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงการบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐหรือสถานพยาบาลภาคเอกชนที่เข้าร่วมโครงการได้อย่างทั่วถึง ปลอดภัย โดยไม่มีค่าใช้จ่าย ซึ่งมีส่วนสนับสนุนให้ดัชนีความยากจนหลากหลายมิติของกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการความช่วยเหลือลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ต่อปี ภายในปี 2570

- แนวทางการพัฒนา

ขยายฐานความคุ้มครองทางสังคม โดยกำหนดระดับมาตรฐานขั้นต่ำของสวัสดิการแต่ละประเภทแต่ละกลุ่มเป้าหมายให้เหมาะสมและชัดเจน เพื่อป้องกันไม่ให้ประชาชนทุกช่วงวัยต้องเจอสภาวะความยากจนกรณีประสบเหตุการณ์ที่ทาให้ต้องสูญเสียรายได้ เพื่อเป็นหลักประกันในการดาเนินชีวิตทางสังคมได้ โดยการจัดระบบหรือมาตรการในรูปแบบต่าง ๆ ให้สามารถคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนทุกคน บริการสังคม การประกันสังคม การช่วยเหลือทางสังคม การคุ้มครองอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการซึ่งครอบคลุมถึงการจัดโครงข่ายการคุ้มครองทางสังคม สาหรับผู้ด้อยโอกาสและคนยากจน ให้สามารถเข้าถึงบริการพื้นฐานของภาครัฐได้อย่างมีคุณภาพ และการจัดการกับความเสี่ยงทางสังคมที่เกิดขึ้นจากวิกฤตทางเศรษฐกิจ สังคม และภัยพิบัติต่าง ๆ เพื่อปิดช่องว่างการคุ้มครองทางสังคมต่าง ๆ ในประเทศไทย

- เป้าหมายของแผนย่อย 170101 คนไทยทุกคน โดยเฉพาะกลุ่มด้อยโอกาสและกลุ่มเปราะบาง ได้รับการคุ้มครองและมีหลักประกันเพิ่มขึ้น
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการนำผลการวิจัยไปพัฒนาชุดสิทธิประโยชน์แก่ประชาชนด้านบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และการผลักดันยาสมุนไพรที่มีประสิทธิผลและความปลอดภัยเข้าสู่หลักประกันสุขภาพแห่งชาติและบัญชียาหลักแห่งชาติ เพื่อให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงการดูแลสุขภาพด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในสถานบริการของรัฐในทุกเพศและทุกวัย
- Contribution ต่อเป้าหมาย การพัฒนาชุดสิทธิประโยชน์ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ หรือการผลักดันรายการยาสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติให้มากขึ้น จะเป็นโอกาสให้ประชาชนทุกคน โดยเฉพาะประชาชนที่มีรายได้น้อยสามารถได้รับการดูแลสุขภาพได้ง่ายมากขึ้น โดยไม่มีค่าใช้จ่าย ซึ่งจะไปช่วยสนับสนุนให้เกิดสัดส่วนของประชากรกลุ่มเปราะบางที่ได้รับการยกระดับตาม 3 ขั้นตอนของการพัฒนาต่อกลุ่มเปราะบางในระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้าทั้งหมด อยู่รอด : พอเพียง : ยั่งยืน) มีสัดส่วนและแนวโน้มที่ดีขึ้น

(12) ประเด็น การเติบโตอย่างยั่งยืน (รอง)

(12.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมาย 180001 สภาพแวดล้อมของประเทศไทยมีคุณภาพดีขึ้นอย่างยั่งยืน
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ ร่วมกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้องอย่างครบห่วงโซ่คุณค่าในการพัฒนาสมุนไพรภายใต้กรอบการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีของประเทศไทยเพื่อเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียนและเศรษฐกิจสีเขียว (Herbs in BCG) ที่ได้จัดทำโดยคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ และการสนับสนุนภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อคุ้มครองสมุนไพรและพื้นที่ปลูกสมุนไพรภายใต้พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 เพื่อให้อุตสาหกรรมด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรเป็นส่วนหนึ่งของการสนับสนุนให้อันดับของประเทศด้านความยั่งยืนและคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับโลกให้อยู่ในระดับต่ำกว่า 40 ประเทศแรกของโลก ภายในปี 2570

(12.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ แผนย่อยการสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว

- แนวทางการพัฒนา

1) อนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศและแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง โดยอนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศและแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง ควบคู่กับการลดภัยคุกคามต่อพื้นที่ ชนิดสัตว์และพืชป่าเฉพาะถิ่นและที่อยู่ในภาวะถูกคุกคามป้องกันและกาจัดชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน ในแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ รวมถึงการบริหารจัดการไม่ให้เกิดความขัดแย้งระหว่างสัตว์ป่ากับคนและชุมชน สร้างระบบฐานข้อมูลและธนาคารพันธุกรรม ให้ความสำคัญกับพันธุกรรมท้องถิ่นที่มีคุณค่าต่อระบบนิเวศและ/หรือมีความสำคัญทางเศรษฐกิจ และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง พัฒนากลไกทางเศรษฐศาสตร์ และมาตรการจูงใจในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ สร้างกลไกการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเท่าเทียมและยุติธรรมในระดับท้องถิ่น รวมถึงพัฒนาและบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมการทำงานบูรณาการระหว่างภาคส่วน อาทิ ภาคเกษตร ให้เกิดการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

2) ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน โดยพัฒนาและส่งเสริมโรงงานอุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรมและเมืองอุตสาหกรรม ตามแนวทางอุตสาหกรรมเชิงนิเวศที่สอดคล้องตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียนตลอดจนส่งเสริมการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน ที่ช่วยสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคม โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมรวมทั้งการขับเคลื่อนเกษตรกรรมยั่งยืน ทั้งการเพาะปลูก ปศุสัตว์และประมงตลอดห่วงโซ่คุณค่าและกำหนดให้ผลิตผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมติดฉลากสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีการผลิตให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และมีมาตรการเพื่อจำกัดการใช้เทคโนโลยีหรือเครื่องจักรที่ไม่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมตามช่วงเวลาที่เหมาะสม พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนเพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอานวยความสะดวกต่าง ๆ มีมาตรฐานตามแนวทางการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน โดยส่งเสริมทั้งอุปสงค์ อุปทานและนวัตกรรม เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนในท้องถิ่น มีการจัดการขยะและของเสียอันตรายอย่างถูกวิธี การพัฒนาและส่งเสริมพลังงานหมุนเวียนให้สอดคล้องตามแนวทางเศรษฐกิจแบบองค์รวม ซึ่งครอบคลุมเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน

และเศรษฐกิจสีเขียว รวมทั้งการขับเคลื่อนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืนในระดับประเทศทั้งด้านการพัฒนาเครือข่ายที่ประกอบด้วยสมาชิกจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนส่งเสริมแนวปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การยกระดับโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านฐานข้อมูลตลอดวัฏจักรชีวิต เครื่องมือ วิธีการ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล โดยการใช้มาตรการทางเศรษฐศาสตร์ มาตรการทางสังคมและการบังคับใช้กฎหมายเพื่อกระตุ้นให้เกิดการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน

- เป้าหมายของแผนย่อย

  180101 การบริโภคและการผลิตของประเทศมีความยั่งยืนสูงขึ้น

  180102 พื้นที่สีเขียวทุกประเภทเพิ่มขึ้น (ในส่วนของพื้นที่ป่าเศรษฐกิจเพื่อการใช้ประโยชน์)

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทสนับสนุนและมีส่วนร่วมให้เกิดการขับเคลื่อนสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจที่ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยต้องคำนึงถึงการพัฒนาเศรษฐกิจ 3 มิติ คือ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio-economy) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ไปพร้อมกับการนำองค์ความรู้มาต่อยอดฐานความเข้มแข็งของประเทศไทยโดยเฉพาะการพัฒนาการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร รองรับการเติบโตภายใต้แนวคิดประเทศไทย 4.0 มุ่งการเติบโตของประเทศภายใต้สิ่งแวดล้อมที่ดี ร่วมกับการส่งเสริมและอนุรักษ์พืชสมุนไพรและพื้นที่ปลูกในชุมชนเพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์จากพืชสมุนไพรอย่างยั่งยืน ส่งผลต่อการตอบสนองตัวชี้วัดดัชนีสมรรถนะสิ่งแวดล้อมมีคะแนนดีขึ้นไม่น้อยกว่า 55 ในภาพรวมของประเทศ และสัดส่วนพื้นที่สีเขียวทุกประเภทต่อพื้นที่ทั้งประเทศ ในส่วนของพื้นที่ป่าเศรษฐกิจเพื่อการใช้ประโยชน์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 12 ภายในปี 2570

- Contribution ต่อเป้าหมาย การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566-2570 ภายใต้พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 และการดำเนินงานตามมาตรการของพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 จะส่งผลทางอ้อมต่อการบรรลุเป้าหมายการบริโภคและการผลิตของประเทศมีความยั่งยืนสูงขึ้นโดยมุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกและผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มุ่งการรักษาสิ่งแวดล้อมและคำนึงถึงหลัก Herbs in BCG ตลอดจนการอนุรักษ์พื้นที่ปลูกสมุนไพรในประเทศจะสามารถส่งผลทางอ้อมต่อการสร้างพื้นที่สีเขียวในประเทศได้เช่นกัน

(13) ประเด็น การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ (รอง)

(13.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมาย 200001 บริการของรัฐมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการ

- เป้าหมาย 200002 ภาครัฐมีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ ด้วยการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ มุ่งเน้นพัฒนากรมให้มีระบบการบริหารจัดการที่เป็นเลิศด้วยธรรมาภิบาลในหน่วยงาน เช่น การพัฒนาระบบบริหารของกรมให้มีประสิทธิภาพและมีความยืดหยุ่นสูง

การพัฒนาแผนปฏิบัติราชการกรม ที่ช่วยยกระดับการปฏิบัติราชการให้บรรลุเป้าหมายทั้งในมิติผลผลิตและงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสม คุ้มค่า การพัฒนากระบวนงานที่เป็นประโยชน์ต่อการให้บริการประชาชน โดยคำนึงถึงการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ การพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรเพื่อให้เกิดการปฏิบัติราชการอย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองความพึงพอใจให้กับประชาชน และการพัฒนาและปรับปรุงกฎหมายที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อประชาชนในการเข้าถึงการให้บริการของกรม ซึ่งจะช่วยให้การบรรลุเป้าหมายภาพรวมของส่วนราชการในประเด็นของระดับความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการของภาครัฐ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ในการจัดลำดับขององค์การสหประชาชาติอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีการพัฒนาสูงสุด 50 อันดับแรก และสัดส่วนของหน่วยงานระดับกรมที่มีระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐที่อยู่ในระดับ 4 ขึ้นไปต่อหน่วยงานภาครัฐระดับกรมทั้งหมด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ภายในปี 2570

(13.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การพัฒนาบริการประชาชน

- แนวทางการพัฒนา

1) พัฒนารูปแบบบริการภาครัฐเพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการประชาชน ผู้ประกอบการ และภาคธุรกิจ โดยภาครัฐจัดสรรรูปแบบบริการให้มีความสะดวก มีการเชื่อมโยงหลายหน่วยงานแบบเบ็ดเสร็จ ครบวงจร และหลากหลายรูปแบบตามความต้องการของผู้รับบริการ รวมทั้งอำนวยความสะดวกทางการค้า การลงทุน และการดำเนินธุรกิจ อาทิ การบูรณาการขั้นตอนการออกใบอนุญาตต่าง ๆ การให้บริการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาที่มีประสิทธิภาพสะดวกรวดเร็วและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล

2) พัฒนาการให้บริการภาครัฐผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ ตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการและปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากลอย่างคุ้มค่า มีความรวดเร็ว โปร่งใส เสียค่าใช้จ่ายน้อย ลดข้อจำกัดทางกายภาพ เวลา พื้นที่และตรวจสอบได้ ตามหลักการออกแบบที่เป็นสากลเพื่อให้บริการภาครัฐเป็นไปอย่างปลอดภัย สร้างสรรค์ โปร่งใส มีธรรมาภิบาล เกิดประโยชน์สูงสุด

3) ปรับวิธีการทำงาน จาก “การทำงานตามภารกิจที่กฎหมายกำหนด” เป็น “การให้บริการที่ให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ” ปรับปรุงวิธีการทางานเพื่อสนับสนุนการพัฒนาบริการภาครัฐที่มีคุณค่าและได้มาตรฐานสากล โดยเปลี่ยนจากการทางานด้วยมือ เป็นการทางานบนระบบดิจิทัลทั้งหมด เชื่อมโยงและบูรณาการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐเข้าด้วยกันเสมือนเป็นองค์กรเดียว มีการพัฒนาบริการเดิมและสร้างบริการใหม่ที่เป็นพลวัตสอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์และขับเคลื่อนโดยความต้องการของประชาชน ภาคธุรกิจ และผู้ใช้บริการ และเปิดโอกาสให้เสนอความเห็นต่อการดาเนินงานของภาครัฐได้อย่างสะดวกทันสถานการณ์

- เป้าหมายของแผนย่อย 200101 งานบริการภาครัฐที่ปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้น
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

มีบทบาทสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบราชการผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนงานตามภารกิจของอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ตอบสนองความต้องการของประชาชนและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

สามารถสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้กับประเทศชาติต่อไปได้อย่างก้าวกระโดด ซึ่งจะส่งผลสนับสนุนให้สัดส่วนความสำเร็จของกระบวนงานที่ได้รับการปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลในภาพรวมของประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

- Contribution ต่อเป้าหมาย กรมได้มีการดำเนินงานภายใต้แผนงานพัฒนาดิจิทัล ภายใต้แผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยมีเป้าหมายสูงสุดของแผน ได้แก่ (1) กรมมีการขับเคลื่อนเทคโนโลยีดิจิทัลในการดำเนินงานตามภารกิจให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายสูงสุดขององค์กร (Ultimate goals) จนได้รับรางวัล PMQA 4.0 ในระดับพัฒนาจนเกิดผล (Significance) (2) กรมได้รับการพัฒนาสู่องค์กรดิจิทัลตามมาตรฐานสากล ได้แก่ ISO 2701 ภายในปี 2579 และ ISO29110 ภายในปี 2570 และ (3) กรมมีระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐอยู่ในระดับ 4 ขึ้นไป ซึ่งได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนงานที่สามารถปรับเปลี่ยนให้เป็นดิจิทัลต่อกระบวนงานทั้งหมดที่สามารถปรับเปลี่ยนให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ภายในปี 2570 ในระดับประเทศได้

(13.3) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การบริหารจัดการการเงินการคลัง

- แนวทางการพัฒนา

1. จัดทำงบประมาณตอบสนองต่อเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้งบประมาณเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ โดยสนับสนุนบทบาทภารกิจของหน่วยงานทั้งในภารกิจพื้นฐาน ภารกิจยุทธศาสตร์ ภารกิจพื้นที่ และภารกิจอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายของแต่ละแผนงาน/โครงการ และเป้าหมายร่วมตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับสถานการณ์และความเร่งด่วนในแต่ละช่วงเวลา โดยใช้เครื่องมือด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยร่วมกันเพื่อให้เกิดการพัฒนาในทุก ๆ มิติอย่างยั่งยืน

2. กำหนดให้มีการติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและผลสัมฤทธิ์ของแผนงาน/โครงการ ทั้งในภารกิจพื้นฐาน ภารกิจยุทธศาสตร์ และภารกิจพื้นที่ มีการติดตามประเมินผลทั้งก่อนเริ่มโครงการ ระหว่างดาเนินการ และหลังการดาเนินงาน เป็นการติดตามประเมินผลทั้งระบบ ตั้งแต่ปัจจัยนำเข้า กระบวนการดำเนินการ ผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยพัฒนาการเชื่อมโยงข้อมูล เพื่อให้สามารถตรวจสอบ และนำไปสู่การปรับแนวทาง การดำเนินงานที่เหมาะสมได้อย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล และจัดให้มีการรายงานการติดตามประเมินผลในการบรรลุเป้าหมายต่อสาธารณะเป็นประจำ รวมทั้งการตรวจสอบโดยองค์กรอิสระต้องเป็นไปเพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ

- เป้าหมายของแผนย่อย

200201 หน่วยงานภาครัฐบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ

200202 ภาษีที่จัดเก็บถูกนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

200203 หน่วยงานของรัฐดำเนินการโครงการตามห่วงโซ่คุณค่าของประเทศ

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ โดยดำเนินการพัฒนาแผนปฏิบัติราชการกรม ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ผ่านการพัฒนาฐานข้อมูลที่สะท้อนสถานการณ์ปัจจุบันและสามารถนำไปใช้ประโยชน์

ในการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ บูรณาการการจัดทำแผนระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และมุ่งปรับปรุงแผนปฏิบัติราชการกรมให้ยืดหยุ่น ปรับตัวได้ตามสถานการณ์ ดำเนินการขับเคลื่อนงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ผ่านการดำเนินงานที่ยืดหยุ่นตามสถานการณ์และให้ความสำคัญในการบริหารงบประมาณให้เป็นไปตามเป้าหมาย ดำเนินการติดตามประเมินผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพผ่านการพัฒนาแผนงานโครงการที่เชื่อมโยงผลผลิต ผลลัพธ์ ผลกระทบต่อเป้าหมายที่สามารถใช้พัฒนาตัวชี้วัดได้ รวมถึงมีการสื่อสารและเผยแพร่ผลการประเมินที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนางานในอนาคต ภายใต้การมีส่วนร่วมและความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้แผนปฏิบัติราชการกรมนำไปสู่การปฏิบัติ มีงบประมาณรองรับอย่างเหมาะสม และคำนึงถึงการใช้จ่ายรายจ่ายภาพรวมของหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลการปฏิบัติราชการที่มีประสิทธิภาพสูงสุด

- Contribution ต่อเป้าหมาย การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติราชการของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจะเป็นส่วนหนึ่งในการสนับสนุนให้บรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อยภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่บรรลุเป้าหมายต่อเป้าหมายย่อยทั้งหมดให้เพิ่มขึ้นในส่วนที่เกี่ยวข้อง ให้ความสำคัญในการใช้จ่ายรายจ่ายภาพรวมอย่างมีประสิทธิภาพ และให้ความสำคัญในการพัฒนาข้อเสนอโครงการที่รองรับกับห่วงโซ่คุณค่าประเทศไทยในส่วนที่เกี่ยวข้อง

(13.4) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ พัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ

- แนวทางการพัฒนา

1. พัฒนาหน่วยงานภาครัฐให้เป็น “ภาครัฐทันสมัย เปิดกว้าง เป็นองค์กรขีดสมรรถนะสูง” สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เทียบได้กับมาตรฐานสากล รองรับสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่มีความหลากหลายซับซ้อนและทันการเปลี่ยนแปลง โดยการนานวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลการพัฒนาให้มีการนำข้อมูลและข้อมูลขนาดใหญ่มาใช้ในการพัฒนานโยบาย การตัดสินใจ การบริหารจัดการการให้บริการ และการพัฒนานวัตกรรมภาครัฐ รวมถึงการเชื่อมโยงการทางานและข้อมูลระหว่างองค์กรทั้งภายในและภายนอกภาครัฐแบบอัตโนมัติ อาทิ การสร้างแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ภาครัฐสามารถใช้ร่วมกันเพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลที่สะดวกและรวดเร็ว เชื่อมโยงข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐให้มีมาตรฐานเดียวกันและข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเพื่อให้ภาคธุรกิจ ภาคเอกชน และผู้ประกอบการสามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการขยายโอกาสทางการค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งการฝึกอบรมทักษะเฉพาะทางของบุคลากร เพื่อพัฒนาองค์กรให้มีสมรรถนะสูงขึ้น

2. กำหนดนโยบายและการบริหารจัดการที่ตั้งอยู่บนข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์ มุ่งผลสัมฤทธิ์ มีความโปร่งใส ยืดหยุ่นและคล่องตัวสูง นานวัตกรรม เทคโนโลยี ข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลมาใช้ในการบริหารและการตัดสินใจ มีการพัฒนาข้อมูลเปิดภาครัฐให้ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึง แบ่งปัน และใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมและสะดวก รวมทั้งนำองค์ความรู้ ในแบบสหสาขาวิชาเข้ามาประยุกต์ใช้ เพื่อสร้างคุณค่าและแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศในการตอบสนองกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างทันเวลา พร้อมทั้งมีการจัดการความรู้และถ่ายทอดความรู้อย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาภาครัฐให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และการเสริมสร้างการรับรู้ สร้างความเข้าใจ การพัฒนาวัฒนธรรมองค์กร เพื่อส่งเสริมการพัฒนาระบบบริการและการบริหารจัดการภาครัฐอย่างเต็มศักยภาพ

3. ปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดโครงสร้างองค์การและออกแบบระบบการบริหารงานใหม่ให้มีความยืดหยุ่น คล่องตัว กระชับ ทันสมัย สามารถตอบสนองต่อบริบทการเปลี่ยนแปลงได้ในทุกมิติ ไม่ยึดติดกับการจัดโครงสร้างองค์การแบบราชการและวางกฎเกณฑ์มาตรฐานกลางอย่างตายตัว มีขนาดที่เหมาะสมกับภารกิจ ปราศจากความซ้ำซ้อนของการดำเนินภารกิจ สามารถปรับเปลี่ยนบทบาท ภารกิจ โครงสร้างองค์การ ระบบการบริหารงาน รวมทั้งวางกฎระเบียบได้เองอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เน้นทำงานแบบบูรณาการไร้รอยต่อและเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายกับทุกภาคส่วน ทั้งนี้ เพื่อมุ่งไปสู่ความเป็นองค์การที่มีขีดสมรรถนะสูง สามารถปฏิบัติงานและมีผลสัมฤทธิ์เทียบได้กับมาตรฐานระดับสากล นอกจากนี้ยังมีความเป็นสำนักงานสมัยใหม่ ใช้ประโยชน์จากข้อมูลขนาดใหญ่เพื่อวิเคราะห์คาดการณ์ล่วงหน้าและทำงานในเชิงรุก สามารถนำเทคโนโลยีอันทันสมัยเข้ามาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและสร้างคุณค่าในการทำงาน

- เป้าหมายของแผนย่อย 200401 ภาครัฐมีขีดสมรรถนะสูงเทียบเท่ามาตรฐานสากลและมีความคล่องตัว

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาภาครัฐให้มีขีดสมรรถนะสูงเทียบเท่ามาตรฐานสากล และมีความคล่องตัวผ่านกลไกการพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีทักษะที่จำเป็นในยุคดิจิทัลและมีทัศนคติที่ดีในการทำงาน ตลอดจนพัฒนาศักยภาพองค์กรผ่านการพัฒนาโครงสร้างองค์กรให้มีความยืดหยุ่น พัฒนากระบวนงานและนวัตกรรมการทำงานภายในองค์กร มีการนำเทคโนโลยีการบริหารจัดการภาครัฐในองค์กร และพัฒนาฐานข้อมูลกลางดิจิทัล รวมถึงการพัฒนานวัตกรรมการให้บริการประชาชนและระบบการให้บริการของรัฐที่มีประสิทธิภาพ สะดวกและง่ายในการขอรับบริการจากภาครัฐด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสร้างความสะดวกให้กับประชาชนในการขอรับบริการวิชาการด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือก ซึ่งจะช่วยสนับสนุนให้กรมผ่านเกณฑ์การประเมินสถานะของหน่วยงานภาครัฐในการเป็นระบบราชการ 4.0 ที่อยู่ในระดับก้าวหน้าขึ้นไปต่อหน่วยงานภาครัฐทั้งหมด

- Contribution ต่อเป้าหมาย กรมจะเป็นส่วนหนึ่งในการบรรลุตัวชี้วัดสัดส่วนของหน่วยงานที่มีเกณฑ์การประเมินสถานะของหน่วยงานภาครัฐในการเป็นระบบราชการ 4.0 ที่อยู่ในระดับก้าวหน้าขึ้นไปต่อหน่วยงานของรัฐทั้งหมด โดยกรมจะมีการพัฒนากระบวนการพัฒนางานร่วมกับการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ในการพัฒนางานเพื่อให้ภาครัฐมีขีดสมรรถนะสูงเทียบเท่ามาตรฐานสากลและมีความคล่องตัว

(13.5) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ

- แนวทางการพัฒนา

1) ปรับปรุงกลไกในการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนในภาครัฐให้มีมาตรฐานและเกิดผลในทางปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้กำลังคนภาครัฐมีความเหมาะสมกับภารกิจของภาครัฐและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยเฉพาะการพัฒนาระบบการบริหารกำลังคนให้มีความคล่องตัว ยึดระบบคุณธรรม เพิ่มความยืดหยุ่นคล่องตัวให้กับหน่วยงานภาครัฐในการบริหารทรัพยากรบุคคลในทุกขั้นตอนควบคู่ไปกับการเสริมสร้างประสิทธิภาพและคุณภาพภายใต้หลักระบบ

คุณธรรม ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกลไกการวางแผนกาลังคน รูปแบบการจ้างงาน การสรรหา การคัดเลือก การแต่งตั้ง เพื่อเอื้อให้เกิดการหมุนเวียน ถ่ายเทแลกเปลี่ยน และโยกย้ายบุคลากรคุณภาพในหลากหลายระดับระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ของประเทศได้อย่างคล่องตัว

2) เสริมสร้างความเข้มแข็งในการบริหารงานบุคคลในภาครัฐให้เป็นไปตามระบบคุณธรรมอย่างแท้จริง โดยการสรรหาและคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรมและจิตสำนึกสาธารณะ มีระบบบริหารจัดการและพัฒนาบุคลากรให้สามารถสนองความต้องการในการปฏิบัติงาน มีความก้าวหน้าในอาชีพ สามารถจูงใจให้คนดีคนเก่งทางานในภาครัฐ โดยมีการประเมินผลและเลื่อนระดับตำแหน่งของบุคลากรภาครัฐตามผลสัมฤทธิ์ของงานและพฤติกรรมในการปฏิบัติงาน โดยมีกลไกการป้องกันการแทรกแซงและการใช้ดุลยพินิจโดยมิชอบ การสร้างความก้าวหน้าให้กับ บุคลากรภาครัฐตามความรู้ความสามารถและศักยภาพในการปฏิบัติงาน และการสร้างกลไกให้บุคลากรภาครัฐสามารถโยกย้ายและหมุนเวียนได้อย่างคล่องตัวเพื่อประโยชน์ของภาครัฐ รวมถึงการพัฒนาระบบการจ้างงานบุคลากรภาครัฐทุกประเภทให้มีรูปแบบที่หลากหลายเหมาะสมกับภารกิจในรูปต่าง ๆ อาทิ การจ้างงานที่มีลักษณะชั่วคราว ให้เป็นเครื่องมือในการบริหารงานในภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการทบทวนและปรับเปลี่ยนระบบค่าตอบแทนที่เป็นธรรม มีมาตรฐาน เหมาะสมสอดคล้องกับภาระงาน โดยปรับปรุงวิธีการกาหนดและพิจารณาค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ของบุคลากรภาครัฐให้มีมาตรฐาน เหมาะสมกับลักษณะงานและภารกิจรวมถึงสามารถเทียบเคียงกับตลาดการจ้างงานได้อย่างสมเหตุสมผล โดยไม่ให้เกิดความเหลื่อมล้าของค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ระหว่างบุคลากรของรัฐ

3) พัฒนาบุคลากรภาครัฐทุกประเภทให้มีความรู้ความสามารถสูง มีทักษะการคิดวิเคราะห์และการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีระบบการพัฒนาขีดความสามารถบุคลากรภาครัฐให้มีสมรรถนะใหม่ ๆ ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาที่สาม ทักษะด้านดิจิทัล มีทัศนคติและกรอบความคิดในการทำงานเพื่อให้บริการประชาชนและอำนวยความสะดวกภาคเอกชนและภาคประชาสังคมเพื่อประโยชน์ของการพัฒนาประเทศ สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงบริบทการพัฒนา มีการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม การปรับเปลี่ยนแนวคิดให้การปฏิบัติราชการเป็นมืออาชีพ มีจิตบริการ ทำงานในเชิงรุกและมองไปข้างหน้า สามารถบูรณาการการทำงานร่วมกับภาคส่วนอื่นได้อย่างเป็นรูปธรรม และมีสำนึกในการปฏิบัติงานด้วยความรับผิดรับชอบและความสุจริต ปฏิบัติงานตามหลักการและหลักวิชาชีพด้วยความเป็นธรรมและเสมอภาค กล้ายืนหยัดในการกระทำที่ถูกต้อง คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ของส่วนตน ตลอดจนส่งเสริมให้มีการคุ้มครองและปกป้องบุคลากรภาครัฐที่กล้ายืดหยัดในการกระทำที่ถูกต้องและมีพฤติกรรมการปฏิบัติงานตามจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ

4) สร้างผู้นำทางยุทธศาสตร์ในหน่วยงานภาครัฐทุกระดับอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ เพื่อให้ผู้นำและผู้บริหารภาครัฐมีความคิดเชิงกลยุทธ์ มีความเข้าใจสภาพเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมทั้งระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับโลก มีความสามารถในการนำหน่วยงาน และมีคุณธรรมจริยธรรมในการบริหารงานเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม เป็นทั้งผู้นำทางความรู้และความคิด ผลักดันภารกิจนำการเปลี่ยนแปลง พัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์ เป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ร่วมงานและต่อสังคม เพื่อรองรับ

การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติระยะยาว โดยต้องได้รับการปรับเปลี่ยนกระบวนการทางความคิดให้ตนเองมีความเป็นผู้ประกอบการสาธารณะ เพิ่มทักษะให้มีสมรรถนะที่จำเป็น และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม อันจะช่วยทำให้สามารถแสดงบทบาทของการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อสร้างคุณค่าและประโยชน์สุขให้แก่ประชาชน

- เป้าหมายของแผนย่อย 200501 บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทสนับสนุนในการพัฒนาบุคลากรภาครัฐผ่านการจัดทำแผนทรัพยากรบุคคล และแผนความก้าวหน้าในสายงานและวิชาชีพของบุคลากรภายในกรมที่รองรับแผนปฏิบัติราชการกรม และสามารถนำไปใช้ได้จริงในทางปฏิบัติ ตลอดจนส่งเสริมให้บุคลากรมีความผูกพันและรักองค์กร มุ่งทำประโยชน์ให้แก่ประชาชน รวมถึงมีคุณธรรมและ จริยธรรมในการปฏิบัติราชการ สามารถส่งผลภาพรวมต่อดัชนีความผูกพันของบุคลากรภาครัฐ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 และดัชนีคุณธรรมและจริยธรรมของบุคลากรภาครัฐ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 93
- Contribution ต่อเป้าหมาย การดำเนินงานของกรมในด้านการสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐจะช่วยให้สนับสนุนให้ดัชนีความผูกพันของบุคลากรภาครัฐ และดัชนีคุณธรรมและจริยธรรมของบุคลากรภาครัฐมีแนวโน้มที่ดีขึ้นระดับประเทศ

(14) ประเด็นที่ 21 การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (รอง)

(14.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมาย 210001 ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ มุ่งเน้นการพัฒนาองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาลและโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ เสริมสร้างพฤติกรรมและจริยธรรมของบุคลากรในการต่อต้านการทุจริตโดยกำหนดเป้าหมายให้สามารถผ่านตัวชี้วัดการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ให้ได้คะแนนตั้งแต่ 90 คะแนนเป็นต้นไป สามารถส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยในภาพรวมอยู่ในอันดับ 1 ใน 54 และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า 50 คะแนน ผ่านกระบวนการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(14.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ 3.1 การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

- แนวทางการพัฒนา

1. ส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความใสสะอาด ปราศจากพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริต เป็นภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน โดยการปฏิบัติหน้าที่ราชการอย่างเปิดเผย โปร่งใส ถูกต้อง เป็นธรรม ไม่คดโกง รู้จักแยกแยะเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน การสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน หัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ หรือผู้บังคับบัญชามีมาตรการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบและเป็นตัวอย่างในการบริหารงานด้วยความซื่อตรงและรับผิดชอบ กรณีปล่อยปละละเลยไม่ดำเนินการให้ถือเป็นความผิดวินัยหรือความผิดทางอาญา ตลอดจนการสร้างจิตสานึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กร โดยการสนับสนุนให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้ามามีส่วน

ร่วมเป็นเครือข่ายต่อต้านการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง สอดส่องติดตามพฤติกรรมเสี่ยงและแจ้งเบาะแส เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบได้ โดยมีมาตรการสนับสนุนและคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้มีความปลอดภัยในการปฏิบัติงานมีความก้าวหน้าในเส้นทางอาชีพ และควรมีมาตรการยกระดับความสามารถของหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานระดับต่ำกว่ากรม โดยเฉพาะหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการอนุมัติ อนุญาต ให้มีการพัฒนา เสริมสร้างและต่อยอดองค์ความรู้และทักษะการเปิดเผยข้อมูลการป้องกันการทุจริต และการให้บริการสาธารณะผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงานให้มีคุณภาพ ครบถ้วน สมบูรณ์ถูกต้อง ทั้งนี้ ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและระบบคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสการทุจริตที่มีประสิทธิภาพ สนับสนุนการเปิดเผยข้อมูลให้เป็นไปตามหลักสากลและพัฒนาการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐเพื่อให้ประชาชนรับรู้และมีส่วนร่วม เพื่อการเฝ้าระวังและลดโอกาสการทุจริต

2. ปรับระบบงานและโครงสร้างองค์กรที่เอื้อต่อการลดการใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เช่น การนำระบบเทคโนโลยีเข้ามาใช้แทนการใช้ดุลยพินิจ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน การสร้างมาตรฐานที่โปร่งใสในกระบวนการบริการของภาครัฐ โดยสนับสนุนกระบวนการตั้งคณะกรรมการให้มีความโปร่งใสเพื่อมาทำหน้าที่เป็นกลไกตรวจสอบและเสริมสร้างหน่วยงานตรวจสอบภายในให้เป็นกลไกอิสระ เป็นมืออาชีพในการเฝ้าระวังการทุจริตในหน่วยงาน โดยทุกหน่วยงานของรัฐต้องพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในของหน่วยงานให้มีประสิทธิผลอยู่เสมอ เพื่อสนับสนุนให้เกิดกระแสการตรวจสอบอย่างจริงจัง ตลอดจนลดขั้นตอนกระบวนการและระยะเวลาในการปฏิบัติงานด้วยวิธีปฏิบัติที่ชัดเจนตรวจสอบได้ มาตรการและกลที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันการใช้ดุลยพินิจ ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อลดการใช้ดุลยพินิจของผู้มีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต รวมถึงการสร้างความโปร่งใสในการบริการข้อมูลภาครัฐทั้งระบบ โดยพัฒนาระบบข้อมูลดิจิทัลที่กำหนดกฎเกณฑ์ กติกา กระบวนการขั้นตอนการดำเนินงาน การเข้าถึงข้อมูล รวมถึงข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างและการใช้งบประมาณของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลสาธารณะ สร้างความโปร่งใส และส่งเสริมให้มีการตรวจสอบการบริหารจัดการของภาครัฐโดยสาธารณชน ซึ่งรวมถึงการมีกลไกที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างและการดำเนินการภาครัฐ เพื่อบูรณาการการทำงานของรัฐและประชาชน รวมถึงส่งเสริม สนับสนุนการตื่นตัวและเพิ่มขีดความสามารถของประชาชนในการเฝ้าระวังและป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบที่มีอยู่ใกล้ตัว โดยมีมาตรการสนับสนุนและคุ้มครองผู้ชี้เบาะแสที่สามารถ สร้างความเชื่อมั่นและมั่นใจให้กับผู้ให้เบาะแส มีการประสานเชื่อมต่อการทำงานระหว่างเครือข่ายภาคประชาชนเองหรือกับหน่วยงานให้เป็นไปอย่างไร้รอยต่อ โดยยังคงอัตลักษณ์ของเครือข่าย และมีการดาเนินงานในทิศทางเดียวกัน

3) สนับสนุนกลไกและบูรณาการทำงานเพื่อการป้องกันการทุจริต โดยเฉพาะในระบบราชการ โดยผลักดันให้การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดาเนินงานของหน่วยงานภาครัฐมีความเชื่อมโยงกับการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต และจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถอดบทเรียนและพัฒนาองค์ความรู้ที่จาเป็นต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานต่อไป

- เป้าหมายของแผนย่อย

  210101 ประชาชนมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

  210102 คดีทุจริตรายหน่วยงาน

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทสนับสนุนในการสร้างและส่งเสริมวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตผ่านกระบวนการขับเคลื่อนองค์กรคุณภาพและองค์กรคุณธรรม ซึ่งมีส่วนช่วยสนับสนุนให้เกิดการบรรลุเป้าหมายการผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA ของกรม ไม่น้อยกว่า 90 คะแนน และไม่ให้เกิดการทุจริตรายหน่วยงาน

- Contribution ต่อเป้าหมาย การดำเนินงานด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบของกรมจะมีส่วนสนับสนุนในหน่วยงานภาครัฐของประเทศไทยมีมีคะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในหน่วยงานภาครัฐที่ได้คะแนนไม่น้อยกว่า 85 คะแนน ภายในปี 2570 และลดจำนวนคดีทุจริตรายหน่วยงานในภาพรวมของประเทศ

(15) ประเด็นที่ 22 กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม (รอง)

(15.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมาย 220001 กฎหมายเป็นเครื่องมือให้ทุกภาคส่วนได้ประโยชน์จากการพัฒนาประเทศอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ มุ่งเน้นการพัฒนากฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้ได้รับประโยชน์จากการดำเนินการที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ซึ่งจะมีส่วนช่วยให้คะแนนเฉลี่ย 5 ปัจจัยของดัชนีนิติธรรม ได้แก่ 1.การจำกัดอำนาจรัฐ 2. ปราศจากการคอรัปชั่น 3. รัฐบาลโปร่งใส 4. สิทธิขั้นพื้นฐาน และ 5 ความเป็นระเบียบและความมั่นคง ไม่น้อยกว่า 0.65 คะแนนภายในปี 2570)

(15.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ 220101 การพัฒนากฎหมาย

- แนวทางการพัฒนา

พัฒนากฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับบริบทและเอื้อต่อการพัฒนาประเทศ โดยวิเคราะห์ผลกระทบอย่างรอบด้าน คำนึงถึงสภาพปัญหา และประเมินผลสัมฤทธิ์ ทบทวนความจำเป็นความเหมาะสมของกฎหมายที่มีอยู่ทุกลำดับชั้นของกฎหมาย ยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่ล้าสมัยหรือมีเนื้อหาที่ไม่จำเป็น หรือเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ เพื่อให้กฎหมายทันสมัย ไม่มีความซ้ำซ้อน ลดความเหลื่อมล้ำ มีความเป็นธรรมในสังคม และกระจายความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม สอดคล้องกับข้อตกลงระหว่างประเทศที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยรวม ให้เอื้อต่อการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐในการพัฒนาประเทศ เพื่อรองรับการพัฒนาภูมิภาคและจังหวัดที่มีประสิทธิภาพ เอื้อต่อการใช้นวัตกรรมทั้งในภาครัฐและเอกชนให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป และเอื้อต่อการประกอบธุรกิจทั้งในและต่างประเทศในทุกภาคการผลิต โดยเฉพาะการกำหนดวงรอบในการทบทวนแก้ไขกฎหมายให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกรอบระยะเวลาที่กำหนด

● เป้าหมายของแผนย่อย 220101 กฎหมายไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาภาครัฐและภาคเอกชนอยู่ภายใต้กรอบกฎหมายที่มุ่งให้ประชาชนในวงกว้างได้รับประโยชน์จากการพัฒนาประเทศโดยทั่วถึง

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ ผ่านการผลักดัน ปรับปรุง และพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของกรมให้มีประสิทธิภาพ ทันสมัย และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนผู้ใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาของชาติ

● Contribution ต่อเป้าหมาย การพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องด้านการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพร โดยไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ จะส่งผลทางอ้อมให้ค่าเฉลี่ยในทุกมิติของระดับความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อกระบวนการยุติธรรมมีแนวโน้มที่ดีขึ้น

(16) ประเด็นที่ 23 การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม (รอง)

(16.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

● เป้าหมาย 230001 ความสามารถในการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี และด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ของประเทศเพิ่มสูงขึ้น

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ งานวิจัยและนวัตกรรมด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีส่วนในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในกลุ่มโรคและกลุ่มอาการที่การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรที่มีศักยภาพ ก่อให้เกิดการสร้างความเชื่อมั่นและยอมรับในการดูแลสุขภาพ รวมถึงงานวิจัยและนวัตกรรมที่ยกระดับการสร้างความสามารถในการแข่งขันทั้งการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการสุขภาพที่เกี่ยวข้อง ทำให้เกิดการลดรายได้ในการนำเข้ายาจากต่างประเทศ และเพิ่มรายได้การยกระดับบนฐานการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการสร้างความสามารถในการแข่งขันให้กับประเทศผ่านการสนับสนุนให้บรรลุตัวชี้วัดความสามารถในการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีและด้านโครงสร้างทางวิทยาศาสตร์ ไม่เกินอันดับที่ 30 ภายในปี 2570

(16.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ด้านเศรษฐกิจ

● แนวทางการพัฒนา

1) พัฒนาเกษตรสร้างมูลค่า โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในภาคการเกษตรเป้าหมายของประเทศ ได้แก่ เกษตรอัตลักษณ์ เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูปและเกษตรอัจฉริยะ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทั้งในเชิงปริมาณ คุณภาพ และความหลากหลายของผลผลิต รวมทั้งพัฒนากลไกการจัดสรรผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม เพื่อยกระดับรายได้ ลดรายจ่ายและลดปัจจัยเสี่ยงในการทำการเกษตรให้กับเกษตรกร ตลอดจนรักษาความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ การพัฒนาสายพันธุ์พืชและสัตว์ การลดต้นทุนแรงงานและปัจจัยการผลิต การพยากรณ์อากาศและวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงเพื่อการเกษตร การรักษาและแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร

2) พัฒนาอุตสาหกรรมแห่งอนาคต โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในภาคอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ ได้แก่ อุตสาหกรรมชีวภาพ อุตสาหกรรมความมั่นคง อุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการพัฒนาระบบคมนาคม อุตสาหกรรมดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ และอุตสาหกรรมอาหาร ยาและเครื่องสำอาง รวมทั้งการใช้พลังงานทางเลือกเพื่อส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ ชีววัตถุและวัคซีน สมุนไพร วิทยาการหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ ความปลอดภัยไซเบอร์ โครงข่ายพลังงานอัจฉริยะ การกักเก็บพลังงานและคาร์บอน การบินและอวกาศ การขนส่งระบบราง การเชื่อมต่อของสรรพสิ่งและข้อมูลขนาดใหญ่

3) พัฒนาบริการแห่งอนาคต โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในภาคบริการเป้าหมายของประเทศ ได้แก่ การบริการทางการแพทย์ครบวงจร การท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน และการบริการขนส่งและโลจิสติกส์ โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ ระบบแพทย์ปฐมภูมิ การดูแลผู้สูงอายุ การบริการทางการแพทย์แบบแม่นยำ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม และการกระจายสินค้า ระบบโลจิสติกส์อัจฉริยะ

- เป้าหมายของแผนย่อย 230101 ภาคอุตสาหกรรมการผลิตและบริการสร้างมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นจากการวิจัยและนวัตกรรมส่งผลให้เกิดการขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปัจจุบัน

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทหลักภายใต้ภารกิจกรมเพื่อสนับสนุนการพัฒนางานวิชาการ งานวิจัย และนวัตกรรมด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อต่อยอดในเชิงเศรษฐกิจ โดยเฉพาะสามารถนำองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นนำไปใช้ในการส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ภาคอุตสาหกรรมการผลิตและบริการ โดยเฉพาะพัฒนาการเกษตรสร้างมูลค่า อุตสาหกรรมแห่งอนาคต และบริการแห่งอนาคตให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นจากการวิจัยและนวัตกรรม ผ่านช่องทางศูนย์ส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการ หรือช่องทางอื่น ๆ ที่กรมดำเนินการ

- Contribution ต่อเป้าหมาย การดำเนินงานพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสามารถทำให้ภาคอุตสาหกรรมการผลิตและบริการสร้างมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นผ่านการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมที่มุ่งสนองปัญหาด้านสุขภาพของประชาชนและการสร้างความสามารถในการแข่งขัน และนำไปสู่การถ่ายทอดองค์ความรู้และต่อยอดผ่านช่องทางต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในวงกว้าง ซึ่งจะไปสนับสนุนให้เกิดการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาของภาคเอกชน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ภายในปี 2570

(16.3) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การวิจัยพัฒนานวัตกรรม ด้านสังคม

- แนวทางการพัฒนา

1) พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยการส่งเสริมการวิจัยพัฒนาและประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ของประเทศทุกกลุ่ม ตลอดทุกช่วงวัย (ปฐมวัย วัยเด็กวัยเรียน วัยแรงงาน วัยสูงอายุ) การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย เพื่อให้ประชาชนไทยมีทักษะความรู้ และเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศ รวมทั้งการบูรณาการข้ามศาสตร์วิชา เพื่อสร้างนวัตกรรมทางสังคมอย่างตรงจุด ยกระดับคุณภาพชีวิต โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ การส่งเสริมโภชนาการและ

สุขภาวะที่ดีและทั่วถึง การพัฒนาคนให้มีวินัย ความรับผิดชอบ จิตสาธารณะ และการเคารพสิทธิและความเท่าเทียมในสังคม การพัฒนาทักษะและสมรรถนะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 การยกระดับคุณภาพของบุคลากรทางการศึกษา ครู หลักสูตรและกระบวนการสอน การส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ ระบบบริการสาธารณสุข และวิทยาศาสตร์ทางการกีฬา

2) สร้างความเสมอภาคทางสังคม โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคม เพื่อลดความแตกต่างทางด้านรายได้ รายจ่าย การเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน และเพิ่มความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรม โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ การจัดการที่ดินทำกิน ระบบหลักประกันสุขภาพของรัฐ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและกระจายอำนาจ การเข้าถึงบริการสาธารณะและกระบวนการยุติธรรม

- เป้าหมายของแผนย่อย 230201 คุณภาพชีวิต ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และความเสมอภาคทางสังคมได้รับการยกระดับเพิ่มขึ้น จากผลการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเชิงสังคม

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทหลักภายใต้ภารกิจกรมเพื่อสนับสนุนองค์ความรู้ งานวิชาการ งานวิจัย และนวัตกรรมด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรที่มีคุณค่าต่อการดูแลสุขภาวะประชาชนและช่วยลดรายจ่ายด้านสาธารณสุขของประเทศ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาคนไทยให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในทุกกลุ่มวัย และมีส่วนช่วยสร้างความเสมอภาคทางสังคมให้ได้รับการยกระดับเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะการนำผลงานวิจัยมาเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาชุดสิทธิประโยชน์ในหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ซึ่งมีส่วนช่วยให้การบรรลุเป้าหมายดัชนีนวัตกรรมเชิงสังคม (ร้อยละของผลสัมฤทธิ์ในการยกระดับคุณภาพทางสังคมจากผลการวิจัยฯ) มีแนวโน้มที่ดีขึ้น

- Contribution ต่อเป้าหมาย การพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อมุ่งแก้ไขปัญหาสุขภาพของประเทศอย่างตรงจุดจะมีส่วนสนับสนุนให้ประเทศไทยมีการลงทุนในงบประมาณสนับสนุนงานวิจัยเชิงสังคมให้สูงขึ้นไม่น้อยกว่า 4,500 ล้านบาทต่อปี

(16.4) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การวิจัยพัฒนานวัตกรรม ด้านสิ่งแวดล้อม

- แนวทางการพัฒนา

ศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพ โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพของทรัพยากรทางบก ทางน้ำและทางทะเล เพื่อให้รักษาความอุดมสมบูรณ์ทางชีวภาพของประเทศ และนำไปใช้ประโยชน์ต่อยอดในเชิงเศรษฐกิจและสังคม โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ พันธุ์พืชและสัตว์ป่าเฉพาะถิ่นหายาก แหล่งกำเนิดของพันธุ์ไม้ ความหลากหลายชีวภาพ และการใช้ประโยชน์ในระบบนิเวศ ธรณีวิทยาทางทะเล การบริหารจัดการประมงทะเล สินแร่

- เป้าหมายของแผนย่อย 230301 การประยุกต์ใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมในการเพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจสีเขียวอย่างยั่งยืนเพิ่มขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเป็นส่วนหนึ่งของการอนุรักษ์และคุ้มครองพันธุ์พืชสมุนไพรตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญา

การแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 ดังนั้นจึงมีการพัฒนาองค์ความรู้และวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายและแหล่งกำเนิดของสมุนไพร รวมถึงการใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการการประยุกต์ใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมในการเพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจสีเขียวอย่างยั่งยืนเพิ่มขึ้น

- Contribution ต่อเป้าหมาย การดำเนินการพัฒนาองค์ความรู้และวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายและแหล่งกำเนิดของสมุนไพร รวมถึงการใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสมมีส่วนสนับสนุนโดยอ้อมเพื่อให้ดัชนีเศรษฐกิจสีเขียวของประเทศไทย ไม่เกินอันดับที่ 80 ภายในปี 2570

2.2.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570)

1. เป้าหมายการพัฒนาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13

1.1 เป้าหมายหลัก การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม

1.2 เป้าหมายรอง

1) การปรับโครงสร้างการผลิตสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม

2) การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่

3) การเปลี่ยนผ่านการผลิตและการบริโภคสู่ความยั่งยืน

4) การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่

2. หมุดหมายการพัฒนา

1) <u>หมุดหมายที่ 1</u> ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรมูลค่าสูง

เป้าหมายที่ 1 มูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปสูงขึ้น

ตัวชี้วัดที่ 1.1 ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตรเติบโต ร้อยละ 4.5 ต่อปี

กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 2 การส่งเสริมการผลิตและการขยายตัวของตลาด ของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปที่มีมูลค่าเพิ่มสูง

กลยุทธ์ย่อย 2.1 ส่งเสริมให้มีการพัฒนาและทำธุรกิจผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปมูลค่าเพิ่มสูงที่มีศักยภาพทางการตลาดในอนาคต

2) <u>หมุดหมายที่ 2</u> ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน

เป้าหมายที่ 1 การเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น

ตัวชี้วัดที่ 1.1 นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ มีค่าใช้จ่ายต่อวัน เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 10 ต่อปี

กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 1 การส่งเสริมการพัฒนากิจกรรม สินค้า และบริการ การท่องเที่ยวมูลค่าสูง

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.1 พัฒนาการท่องเที่ยวตามแนวคิดโมเดลอารมณ์ดีมีความสุข ในแผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ฉบับปรับปรุง

3) <u>หมุดหมายที่ 4</u> ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง

เป้าหมายที่ 1 ไทยมีศักยภาพในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากสินค้าและบริการสุขภาพ

ตัวชี้วัดที่ 1.1 สัดส่วนมูลค่าเพิ่มสินค้าและบริการสุขภาพต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศอยู่ที่ร้อยละ 1.7

กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 2 การผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพระดับโลก

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.1 พัฒนานวัตกรรมในบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพบนฐานความโดดเด่นของเอกลักษณ์ความเป็นไทย

1) ผสานความโดดเด่นของอัตลักษณ์ความเป็นไทยกับบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.3 พัฒนาบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพรูปแบบใหม่ที่นำไปสู่การสร้างสังคมสูงวัยที่มีสุขภาวะ

กลยุทธ์ที่ 3 การสร้างมูลค่าเพิ่มให้อุตสาหกรรมทางการแพทย์และสุขภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.1 ส่งเสริมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานบนฐานเทคโนโลยีดิจิทัลให้รองรับกับการยกระดับอุตสาหกรรม

3) พัฒนาฐานการผลิตและสนับสนุนการจัดตั้งโรงงานต้นแบบเภสัชชีวภัณฑ์ ยาสมุนไพร และวัคซีนที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.3 ส่งเสริมการลงทุนและการนำผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์และสุขภาพออกสู่ตลาด

กลยุทธ์ที่ 4 การสร้างเสริมขีดความสามารถทางวิชาการด้านการศึกษา วิจัย และเทคโนโลยีทางการแพทย์

กลยุทธ์ย่อยที่ 4.3 พัฒนาบุคลากรด้านการวิจัย

กลยุทธ์ย่อยที่ 4.4 สร้างระบบนิเวศการวิจัยให้เอื้อต่อการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาต่อยอดในเชิงพาณิชย์

กลยุทธ์ย่อยที่ 4.5 สร้างเครือข่ายความร่วมมือการวิจัยและพัฒนาระหว่างประเทศ

กลยุทธ์ที่ 5 การบริหารจัดการระบบบริการสุขภาพบนพื้นฐานความสมดุลทางเศรษฐกิจและสุขภาพของคนไทย

กลยุทธ์ย่อยที่ 5.1 บริหารจัดการบุคลากรทางการแพทย์ให้สอดคล้องกับระบบบริการสุขภาพ

1) สนับสนุนให้ภาคเอกชนเข้ามาร่วมผลิตและพัฒนาบุคลากรทางการแพทย์

2) ส่งเสริมให้เกิดการกระจายกำลังคนด้านสุขภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ 5.3 พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลและสารสนเทศเพื่อสนับสนุนบริการทางการแพทย์

1) สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเพิ่มประสิทธิภาพ ลดภาระงาน และแก้ปัญหาการขาดแคลนบุคลากร

2) จัดทำฐานข้อมูลกลางด้านสุขภาพของประเทศ

4) หมุดหมายที่ 7 ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้

เป้าหมายที่ 2 วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีศักยภาพสูงในการดำเนินธุรกิจ สามารถยกระดับและปรับตัวเข้าสู่การแข่งขันใหม่

ตัวชี้วัดที่ 2.3 วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่เป็นผู้ส่งออกรายใหม่เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 2,000 รายต่อปี

เป้าหมายที่ 3 วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถเข้าถึงและได้รับการส่งเสริมอย่างมีประสิทธิผลจากภาครัฐ

ตัวชี้วัดที่ 3.1 จำนวนสตาร์ทอัพ ซีรีย์ซี ขึ้นไป เพิ่มขึ้นเป็น 20 รายในปี 2570

กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาระบบนิเวศให้เอื้ออำนวยต่อการทำธุรกิจและการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.2 เพิ่มความสะดวกในทุกขั้นตอนของการประกอบธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.3 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลและระบบมาตรฐานให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถเข้าถึงได้ด้วยต้นทุนต่ำ

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาแพลตฟอร์มเชื่อมโยงฐานข้อมูลวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และส่งเสริมให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเข้าสู่ระบบ

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.3 พัฒนาระบบคลังข้อมูลและความรู้สำหรับการให้บริการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เป็นระบบออนไลน์ และระบบบริการอิเล็กทรอนิกส์ครบวงจร

กลยุทธ์ที่ 4 การส่งเสริมการพัฒนา วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ให้เป็นผู้ประกอบการในยุคดิจิทัล

กลยุทธ์ย่อยที่ 4.4 ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมภายในสาขาและกับรายใหญ่ภายในห่วงโซ่อุปทาน

5) หมุดหมายที่ 8 ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน

เป้าหมายที่ 1 การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคและการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษขยายตัวเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัดที่ 1.2 มูลค่าการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษเพิ่มขึ้นตามเป้าหมายในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 ประเด็น 9 เขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกมีมูลค่าการลงทุน 500,000 ล้านบาท พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้มีมูลค่าการลงทุน 100,000 ล้านบาท และเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนมีมูลค่า 10,000 ล้านบาท

กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 1 การสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจฐานราก

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.1 พัฒนาภาคให้เป็นฐานเศรษฐกิจสำคัญของประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.2 สร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจชุมชน

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.3 ส่งเสริมการจัดการกลไกตลาดของท้องถิ่น

กลยุทธ์ที่ 2 การส่งเสริมกลไกความร่วมมือของรัฐ เอกชน ประชาชน และประชาสังคมเพื่อการพัฒนาพื้นที่และเมือง

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.1 สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่และเมืองด้วยความร่วมมือของภาคส่วนต่าง ๆ หลากหลายรูปแบบ

6) หมุดหมายที่ 9 ไทยมีความยากจนลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม

เป้าหมายที่ 2 คนไทยทุกช่วงวัยได้รับความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

ตัวชี้วัดที่ 2.1 ดัชนีรวมของความคุ้มครองทางสังคมมีค่าไม่ต่ำกว่า 100

3) ความคุ้มครองทางสังคมสำหรับผู้สูงวัย

(1) สัดส่วนของผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงที่เข้าถึงบริการดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุขในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เพิ่มขึ้นเป็นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70)

กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 3 การยกระดับความคุ้มครองทางสังคมสำหรับคนทุกช่วงวัย

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.3 ยกระดับความคุ้มครองทางสังคมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

7) หมุดหมายที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต

เป้าหมายที่ 1 คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณภาพ จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉับพลันของโลก สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข

ตัวชี้วัดที่ 1.5 ผลิตภาพแรงงานไม่ต่ำกว่าร้อยละ 4 ต่อปี

ตัวชี้วัดที่ 1.6 จำนวนผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาความยากจนหลายมิติลดลงร้อยละ 20 ของจำนวนผู้สูงอายุที่ยากจนต่อปี

เป้าหมายที่ 2 กำลังคนมีสมรรถนะสูง สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตเป้าหมายและสามารถสร้างงานอนาคต

ตัวชี้วัดที่ 2.1 ดัชนีความสามารถในการแข่งขันของสภาพเศรษฐกิจโลก 6 ด้านทักษะ คะแนนเพิ่มขึ้นร้อยละ 20 เมื่อสิ้นสุดแผน

ตัวชี้วัดที่ 2.3 จำนวนและมูลค่าของธุรกิจสตาร์ทอัพเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 1 คนไทยทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.5 พัฒนาผู้สูงอายุให้เป็นพลเมืองมีคุณค่าของสังคม โดย

1) พัฒนาผู้สูงอายุให้เป็นพลังของสังคม

2) พัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุ

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.1 พัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตเป้าหมาย และสามารถสร้างงานอนาคต โดย

1) ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนบูรณาการและเชื่อมโยงความร่วมมือด้านการศึกษาฝึกอบรม

2) พัฒนาระบบข้อมูลเพื่อการวางแผนและพัฒนากำลังคน

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.3 สร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะที่มีความสามารถในการสร้างและใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมตลอดกระบวนการผลิตและบริการ การจัดการและการตลาด โดย

1) การสร้างและพัฒนาทักษะองค์ความรู้รอบด้านที่จำเป็นต่อการประกอบธุรกิจยุคใหม่

2) ส่งเสริมผู้ประกอบการในการสร้างนวัตกรรม

8) <u>หมุดหมายที่ 13</u> ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

เป้าหมายที่ 1 การบริการภาครัฐ มีคุณภาพ เข้าถึงได้

ตัวชี้วัดที่ 1.1 ความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการของภาครัฐ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90

เป้าหมายที่ 2 ภาครัฐที่มีขีดสมรรถนะสูง คล่องตัว

ตัวชี้วัด 2.1 ผลการสำรวจรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ ในองค์ประกอบ ดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ ดัชนีการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ ดัชนีทุนมนุษย์ และดัชนีการให้บริการภาครัฐออนไลน์ ไม่ต่ำกว่าอันดับที่ 40 ของโลก และมีคะแนนไม่ต่ำกว่า 0.82

กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพการให้บริการภาครัฐที่ตอบโจทย์ สะดวก และประหยัด

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.2 ทบทวนกระบวนการทำงานของภาครัฐควบคู่กับพัฒนาการบริการภาครัฐในรูปแบบดิจิทัลแบบเบ็ดเสร็จ

กลยุทธ์ที่ 2 ปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการและโครงสร้างของภาครัฐให้ยืดหยุ่น เชื่อมโยงเปิดกว้าง และมีประสิทธิภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.2 สร้างความโปร่งใสและธรรมาภิบาลภาครัฐ

กลยุทธ์ที่ 3 ปรับเปลี่ยนภาครัฐเป็นรัฐบาลดิจิทัลที่ใช้ข้อมูลในการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.1 ปรับเปลี่ยนข้อมูลภาครัฐทั้งหมดให้เป็นดิจิทัล

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.2 ปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานภาครัฐเป็นดิจิทัล

กลยุทธ์ที่ 4 สร้างระบบบริหารภาครัฐที่ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนและพัฒนาบุคลากร ให้มีทักษะที่จำเป็นในการให้บริการภาครัฐดิจิทัล และปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ มาตรการภาครัฐให้เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ 4.1 ปรับระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐเพื่อดึงดูดและรักษาผู้มีศักยภาพมาขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ 4.2. ยกเลิกกฎหมายที่หมดความจำเป็นและพัฒนากฎหมายที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ ตลอดจนปรับปรุงกระบวนการยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

2.2.3 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2566-2570

1. นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 8 การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

1.1 เป้าหมาย การป้องกันประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

1.2 ตัวชี้วัด สัดส่วนของผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดต่อประชากรลดลง 8 คน ต่อประชากร 1,000 คน ภายในปี 2570

1.3 กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ 1 การเสริมสร้างความเข้มแข็งในระดับปัจเจกบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้มีภูมิคุ้มกันและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างพื้นที่ปลอดภัยและลดความต้องการยาเสพติด

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.1 สร้างภูมิคุ้มกันระดับบุคคล ด้วยการเสริมสร้างทัศนคติและความรู้เท่าทันยาเสพติดทั้งการเสพและการค้า รวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ให้สอดคล้องกับแต่ละกลุ่มเป้าหมาย ทั้งรูปแบบ เนื้อหา วิธีการ และช่องทางสื่อสาร และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของกลุ่มเป้าหมายในทุกขั้นตอน

2. นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 13 การบริหารจัดการความเสี่ยงโรคติดต่ออุบัติใหม่

2.1 เป้าหมาย การมีนวัตกรรมและทรัพยากรทางการแพทย์และสาธารณสุขในการบริหารจัดการความเสี่ยงโรคติดต่ออุบัติใหม่

2.2 ตัวชี้วัด ร้อยละความสำเร็จของจำนวนงานวิจัยบทความทางวิชาการ หรือนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่สามารถใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการและป้องกันโรคอุบัติใหม่เพิ่มขึ้นปีละร้อยละ 5

2.3 กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ 1 การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการบริหารจัดการความเสี่ยงโรคติดต่ออุบัติใหม่ทั้งในภาวะปกติและภาวะไม่ปกติ

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.6 พัฒนาระบบการตรวจและวินิจฉัยการรักษาผู้ป่วยโรคติดต่ออุบัติใหม่

กลยุทธ์หลักที่ 3 การส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมเพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงโรคติดต่ออุบัติใหม่

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.3 ส่งเสริมการผลิตและพัฒนาผลงานวิจัยเกี่ยวกับโรคติดต่ออุบัติใหม่อย่างเป็นรูปธรรม โดยการมีส่วนร่วมแบบสหวิทยาการ

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.5 พัฒนาเทคโนโลยี เครื่องมือ อุปกรณ์ทางการแพทย์ ยา และวัคซีน ชุดทดสอบการวินิจฉัยโรค อุปกรณ์ป้องกันและควบคุมโรค ห้องปฏิบัติการด้านวิทยาศาสตร์สำหรับคน สัตว์ สัตว์ป่า การบริหารจัดการระบบฐานข้อมูลดิจิทัลที่เกี่ยวข้องกับโรคติดต่ออุบัติใหม่ เพื่อตรวจจับโรคได้เร็วและทันต่อสถานการณ์ที่ทันสมัย โดยความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษา องค์กรต่าง ๆ

เพื่อแก้ไขปัญหาและลดผลกระทบจากโรคติดต่ออุบัติใหม่ และพัฒนาต่อยอดเทคโนโลยีที่คิดค้นต่อการผลิตเพื่อใช้ภายในประเทศให้เพียงพอ เพื่อป้องกันสถานการณ์อันจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ

2.3 แผนระดับที่ 3 ที่เกี่ยวข้อง

1. แผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ 3 (พ.ศ.2566-2580)
2. แผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ พ.ศ. 2566 – 2570
3. แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566 – 2570
4. แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566 - 2570)
5. แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมพืชกัญชงสู่เชิงพาณิชย์ (พ.ศ. 2566-2570)
6. ยุทธศาสตร์การแพทย์ดั้งเดิมขององค์การอนามัยโลก พ.ศ. 2557-2566 (WHO traditional medicine strategy: 2014-2023) ของ องค์การอนามัยโลก
7. แผนปฏิบัติการด้านสุขภาพโลก พ.ศ. 2564-2570 (Thailand Global Health Action Plan 2021-2027)
8. นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. 2561-2580)
9. แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. 2566-2570

ส่วนที่ 3 ความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) แห่งสหประชาชาติ

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน Sustainable Development Goals – SDGs

(1) เป้าหมายที่ 2. ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหาร และยกระดับโภชนาการ และส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน

เป้าหมายย่อย (Target)

2.1 ยุติความหิวโหยและสร้างหลักประกันให้ทุกคนโดยเฉพาะคนที่ยากจนและอยู่ในภาวะเปราะบาง อันรวมถึงทารก ได้เข้าถึงอาหารที่ปลอดภัย มีโภชนาการ และเพียงพอตลอดทั้งปี ภายในปี พ.ศ. 2573

ตัวชี้วัด 2.1.1 ความชุกของภาวะขาดสารอาหาร (Prevalence of undernourishment)

ตัวชี้วัด 2.1.2 ความชุกของความไม่มั่นคงทางอาหารของประชากรในระดับปานกลางหรือรุนแรง โดยใช้ Food Insecurity Experience Scale (FIES)

2.4 สร้างหลักประกันว่าจะมีระบบการผลิตอาหารที่ยั่งยืนและดาเนินการตามแนวปฏิบัติทางการเกษตรที่มีภูมิคุ้มกันที่จะเพิ่มผลิตภาพและการผลิต ซึ่งจะช่วยรักษาระบบนิเวศ เสริมขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภาวะอากาศรุนแรง ภัยแล้ง อุทกภัย และภัยพิบัติอื่น ๆ และจะช่วยพัฒนาคุณภาพของดินและที่ดินอย่างต่อเนื่อง ภายในปี พ.ศ. 2573

ตัวชี้วัด 2.4.1 ร้อยละของพื้นที่เกษตรที่มีการทำการเกษตรอย่างมีผลิตภาพและยั่งยืน

2.5 คงความหลากหลายทางพันธุกรรมของเมล็ดพันธุ์พืชที่ใช้เพาะปลูก สัตว์ในไร่นาและที่เลี้ยงตามบ้านเรือน และชนิดพันธุ์ตามธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับพืชและสัตว์เหล่านั้น รวมถึงให้มีธนาคารพืชและเมล็ดพันธุ์ที่มีการจัดการที่ดีและมีความหลากหลาย ทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ และสร้างหลักประกันว่าจะมีการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์อันเกิดจากการใช้ทรัพยากรทางพันธุกรรมและองค์ความรู้ท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียม ตามที่ตกลงกันระหว่างประเทศ ภายในปี พ.ศ. 2563

ตัวชี้วัด 2.5.1 จำนวนแหล่งพันธุกรรม (ก) พืชและ (ข) สัตว์เพื่ออาหารและการเกษตรที่เก็บรักษาในสถานที่สำหรับอนุรักษ์ทั้งในระยะกลางและระยะยาว

(2) เป้าหมายที่ (Goal) 3. สร้างหลักประกันการมีสุขภาวะที่ดี และส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกช่วงวัย

เป้าหมายย่อย (Target)

3.4. ลดการตายก่อนวัยอันควรจากโรคไม่ติดต่อให้ลดลงหนึ่งในสาม ผ่านทางการป้องกันและการรักษาโรค และสนับสนุนสุขภาพจิตและความเป็นอยู่ที่ดี ภายในปี พ.ศ. 2573

ตัวชี้วัด 3.4.1 อัตราการตายของผู้ที่เป็นโรคหัวใจและหลอดเลือด โรคมะเร็ง โรคเบาหวาน หรือโรคระบบทางเดินหายใจเรื้อรัง

3.5 เสริมสร้างการป้องกันและการรักษาการใช้สารในทางที่ผิด ซึ่งรวมถึงการใช้ยาเสพติดในทางที่ผิดและการใช้แอลกอฮอล์ในทางที่เป็นอันตราย

ตัวชี้วัดที่ 3.5.1 ความครอบคลุมของการรักษา (การรักษาโดยใช้ยา ทางจิตสังคมและการฟื้นฟูสมรรถภาพ และบริการการติดตามผลการรักษา) สำหรับผู้ที่ใช้สารเสพติด

3.8 บรรลุการมีหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า รวมถึงการป้องกันความเสี่ยงทางการเงิน การเข้าถึงการบริการสาธารณสุขจำเป็นที่มีคุณภาพ และเข้าถึงยาและวัคซีนจำเป็นที่ปลอดภัย มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ และมีราคาที่สามารถซื้อหาได้

ตัวชี้วัด 3.8.2 สัดส่วนของประชากรที่มีค่าใช้จ่ายครัวเรือนด้านสุขภาพต่อค่าใช้จ่ายครัวเรือนหรือรายได้ทั้งหมด อยู่ในระดับสูง

(3) เป้าหมายที่ (Goal) 8. ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่และ มีผลิตภาพ และการมีงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน

เป้าหมายย่อย (Target)

8.4 ปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรของโลกในการบริโภคและการผลิตอย่างต่อเนื่อง และพยายามที่จะแยกการเติบโตทางเศรษฐกิจออกจากความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นไปตามกรอบการดำเนินงาน 10 ปี ว่าด้วยการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน โดยมีประเทศที่พัฒนาแล้วเป็นผู้นำในการดำเนินการไปจนถึงปี พ.ศ. 2573

ตัวชี้วัด 8.4.2 การบริโภควัตถุดิบในประเทศ การบริโภควัตถุดิบในประเทศต่อหัวประชากร และต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)

8.9 ออกแบบและใช้นโยบายเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ซึ่งช่วยสร้างงานและส่งเสริมวัฒนธรรมและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น ภายในปี พ.ศ. 2573

ตัวชี้วัด 8.9.1 สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศจากการท่องเที่ยวต่อ GDP ทั้งหมด และอัตราการเติบโตของ GDP จากการท่องเที่ยว

(4) เป้าหมายที่ (Goal) 9. สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรม ที่ครอบคลุมและยั่งยืน และส่งเสริมนวัตกรรม

เป้าหมายย่อย (Target)

9.2 ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมและยั่งยืนและภายในปี พ.ศ. 2573 ให้เพิ่มส่วนแบ่งของภาคอุตสาหกรรมในการจ้างงานและผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ โดยให้เป็นไปตามบริบทของประเทศและให้เพิ่มส่วนแบ่งขึ้นเป็น 2 เท่า ในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด

ตัวชี้วัด 9.2.1 (ก) สัดส่วนของมูลค่าเพิ่มผลผลิต (Manufacturing value added: MVA) ต่อ GDP

ตัวชี้วัด 9.2.2 สัดส่วนการจ้างงานในอุตสาหกรรมการผลิตต่อการจ้างงานรวมทั้งหมด

9.3 เพิ่มการเข้าถึงบริการทางการเงินโดยรวมถึงเครดิตในราคาที่สามารถจ่ายได้ให้แก่โรงงานอุตสาหกรรมและวิสาหกิจขนาดเล็ก โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา รวมทั้งเชื่อมโยงผู้ประกอบการเหล่านี้เข้าสู่ห่วงโซ่มูลค่าและตลาด

ตัวชี้วัด 9.3.1 สัดส่วนของมูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมขนาดเล็กต่อมูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมทั้งหมด

9.5 เพิ่มพูนการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ยกระดับขีดความสามารถทางเทคโนโลยีของภาคอุตสาหกรรมในทุกประเทศ โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา และให้ภายในปี พ.ศ. 2573 มีการส่งเสริมนวัตกรรมและให้เพิ่มจำนวนผู้ทำงานวิจัยและพัฒนา ต่อประชากร 1 ล้านคน และเพิ่มค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาในภาครัฐและเอกชน

ตัวชี้วัด 9.5.1 สัดส่วนของค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาต่อ GDP

9.B สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยี การวิจัยและนวัตกรรมภายในประเทศกำลังพัฒนา รวมถึงการให้มีสภาพแวดล้อมทางนโยบายที่นำไปสู่ความหลากหลายของอุตสาหกรรมและการเพิ่มมูลค่าของสินค้าโภคภัณฑ์

ตัวชี้วัด 9.B.1 สัดส่วนมูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมเทคโนโลยีระดับสูง และระดับกลาง คิดเป็นสัดส่วนของมูลค่าเพิ่มรวมทั้งหมด

(5) เป้าหมายที่ (Goal) 10. ลดความไม่เสมอภาคภายในและระหว่างประเทศ

เป้าหมายย่อย (Target)

10.1 บรรลุการเติบโตของรายได้ของกลุ่มประชากรร้อยละ 40 ที่มีรายได้ต่ำสุด อย่างก้าวหน้าและยั่งยืน โดยให้มีอัตราเติบโตสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ภายในปี พ.ศ. 2573

ตัวชี้วัด 10.1.1 อัตราการเติบโตของการใช้จ่ายในครัวเรือน หรือรายได้ต่อหัวในกลุ่มประชากรร้อยละ 40 ที่มีรายได้ต่ำสุด และ (ข) อัตราการเติบโตของการใช้จ่ายในครัวเรือน หรือรายได้ต่อหัวในกลุ่มประชากรทั้งหมด

10.2 เสริมสร้างศักยภาพและส่งเสริมความครอบคลุมทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองสำหรับทุกคน โดยไม่คำนึงถึงอายุ เพศ ความพิการ เชื้อชาติ ชาติพันธุ์ แหล่งกำเนิด ศาสนา สถานะทางเศรษฐกิจ หรืออื่น ๆ ภายในปี พ.ศ. 2573

ตัวชี้วัด 10.2.1 สัดส่วนประชากรที่มีรายได้ต่ำกว่าร้อยละ 50 ของรายได้มัธยฐาน จำแนกตามเพศ อายุ และความพิการ

(6) เป้าหมายที่ (Goal) 12. สร้างหลักประกันให้มีแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน

เป้าหมายย่อย (Target)

12.2 บรรลุการจัดการที่ยั่งยืนและการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ ภายในปี พ.ศ. 2573

ตัวชี้วัด 12.2.1 จำนวนประเทศที่มีการพัฒนาหรือนำใช้เครื่องมือการดำเนินนโยบายที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการเปลี่ยนผ่านสู่การผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัด 12.2.2 การบริโภควัตถุดิบในประเทศ การบริโภควัตถุดิบในประเทศต่อหัวประชากร และต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)

(7) เป้าหมายที่ (Goal) 13. ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น

เป้าหมายย่อย (Target)

13.1 เสริมภูมิต้านทานและขีดความสามารถในการปรับตัวต่ออันตรายและภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับภูมิอากาศในทุกประเทศ

ตัวชี้วัด 13.1.2 จำนวนประเทศที่มีและดำเนินการตามยุทธศาสตร์การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติระดับประเทศที่สอดคล้องกับกรอบการดำเนินงานเซนไดเพื่อการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ พ.ศ. 2558-2573

(8) เป้าหมายที่ (Goal) 17. เสริมความแข็งแกร่งให้แก่กลไกการดำเนินงานและฟื้นฟูหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าหมายย่อย (Target)

17.6 ยกระดับหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยร่วมเติมเต็มโดยหุ้นส่วนความร่วมมือจากภาคส่วนที่หลากหลายซึ่งจะระดมและแบ่งปันความรู้ ความเชี่ยวชาญเทคโนโลยี และทรัพยากรทางการเงิน เพื่อจะสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกประเทศ โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา

ตัวชี้วัด 17.6.1 จำนวนประเทศที่รายงานความก้าวหน้าตามกรอบการติดตามประสิทธิผลของการพัฒนาที่มีผู้มีส่วนได้เสียที่หลากหลาย ที่สนับสนุนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

4.1 การวิเคราะห์ SWOT Analysis

กรมได้มีการวิเคราะห์สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยใช้เครื่องมือ SWOT Analysis ที่ครอบคลุมถึงสถานการณ์ปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในได้รายละเอียดดังนี้

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
S1: มีทรัพยากรด้านภูมิปัญญาและองค์ความรู้เป็นจำนวนมาก (ตำรับยาแผนไทยของชาติ 51,880 ตำรับ) S2: มีศักยภาพด้านการนำองค์กร การบริหารเชิงยุทธศาสตร์ การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการจัดกระบวนการ (ได้รับ PMQA หมวด 1,2,3 และ 6) S3: มีศักยภาพในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อประยุกต์ใช้ในการขับเคลื่อนภารกิจกรม (ได้รับ PMQA 4.0 ระดับ Advance) S4: มีโรงงานผลิตยาสมุนไพรต้นแบบ ห้องปฏิบัติงานวิจัย และโรงพยาบาลในสังกัดกรม ที่มีความคล่องตัวในการพัฒนาบริการและวิชาการ S5: ภาคีเครือข่ายที่หลากหลายและจำนวนมากเพื่อร่วมขับเคลื่อนภารกิจกรม	W1: ยังขาดศักยภาพในการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ และการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรบุคคล เพื่อการขับเคลื่อนกรมอย่างเป็นรูปธรรม (ยังไม่ได้รับ PMQA หมวด 4 และ 5) W2: ช่องว่างระหว่างวัย (Gap Generation) พบว่า Gen Y มากกว่า Gen X คิดเป็น 32.5% (ยังขาดผู้มีประสบการณ์มากพอในการขับเคลื่อนระบบงานตามภารกิจและความต้องการของประชาชน) W3: การดำเนินงานตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาฯ เป็นไปอย่างล่าช้า มีข้อจำกัดด้านกฎหมาย W4: ผลการประเมินระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลของกรมต่ำกว่าเป้าหมายของประเทศ (ระดับ 2 จากเป้าหมายระดับ 4 ในปี 2570) W5: ความไม่แน่นอนและต่อเนื่องของการขับเคลื่อนในเชิงนโยบาย (ผู้บริหารระดับสูงเปลี่ยนแปลงแทบทุกปี)
โอกาส (Opportunities)	**สิ่งคุกคาม (Threats)/ความเสี่ยง (Risk)**
O1: นโยบายระดับประเทศมีพื้นที่ให้การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรเพื่อขับเคลื่อนประเทศ (รัฐธรรมนูญ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทฯ แผนฯ 13 BCG แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ และนโยบายกระทรวงสาธารณสุข) O2: กระแสนิยมด้านการบริโภคสมุนไพรในประเทศ มีแนวโน้มสูงขึ้นต่อเนื่อง (56,994 ล้านบาท และเป็นที่ 4 ของเอเชีย (Euromonitor International, September 2023)) O3: ผู้สูงอายุมีจำนวนเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 19.2 (2565) เป็นลูกค้ากลุ่มสำคัญที่กรมสามารถเพิ่มการเข้าถึงการให้บริการ O4: การเติบโตของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพชั้นนำของโลก (อันดับที่ 24 ของโลก คิดเป็น 29 billion US$, Global Wellness Institute (2022)) O5: กระแสด้านดิจิทัลสุขภาพ (Digital Health) มีบทบาทสำคัญในการเข้าถึงบริการสุขภาพแก่ประชาชน และการจับจ่ายใช้สอย	T1: มี Fake News ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรอย่างต่อเนื่องและจำนวนมาก T2: ประชาชนยังไม่เชื่อมั่นในการดูแลสุขภาพตนเองและการจัดบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก (ประชาชนดูแลสุขภาพตนเองด้วยเจ็บป่วยด้วยยาสมุนไพรเพียง 1.12% และประชาชนเลือกใช้บริการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเมื่อเจ็บป่วย เพียง 2.74% (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2566)) T3: ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพรและบริการที่เกี่ยวข้องมีข้อจำกัดในการเติบโต การเข้าถึงเทคโนโลยี และงานวิจัย T4: Global Boiling และปัญหาสิ่งแวดล้อม ส่งผลต่อโรคภัยไข้เจ็บและการพัฒนาวัตถุดิบสมุนไพรคุณภาพ รองรับอุตสาหกรรมและบริการที่เกี่ยวข้อง T5: การฉกฉวยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรจากต่างประเทศ

หมายเหตุ การประเมินปัจจัยภายในและสิ่งแวดล้อมภายนอกนี้ปรับปรุงเมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2566

4.2 จุดยืนและเข็มมุ่ง และความจำเป็นของแผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. 2568)

การพัฒนาการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อการยกระดับให้ “ประเทศไทยเป็นผู้นำด้านการแพทย์ดั้งเดิมของเอเชียภายในปี 2570”

จากการวิเคราะห์ความจำเป็นเชิงนโยบาย ความต้องการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และโอกาสในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ รวมถึงสถานการณ์ด้านโรคระบาดและการสร้างความมั่นคงด้านสุขภาพของประเทศ สามารถนำมากำหนดจุดยืนและเข็มมุ่งการพัฒนาการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยเพื่อการยกระดับให้ “ประเทศไทยเป็นผู้นำด้านการแพทย์ดั้งเดิมของเอเชียภายในปี 2570” ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) แห่งสหประชาชาติ นโยบาย Medical Hub แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2566-2570) WHO Traditional Medicine Strategy นโยบายกระทรวงสาธารณสุข ตลอดจนการถอดบทเรียนความสำเร็จของประเทศชั้นนำด้านการแพทย์ดั้งเดิมและสมุนไพร ได้แก่ ประเทศจีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ท และอินเดีย พบว่าภารกิจกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสามารถตอบสนองความต้องการเชิงนโยบายในระดับชาติผ่านการส่งเสริมและสนับสนุนการนำสมุนไพร การแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือกมาใช้ในการรักษาและฟื้นฟูสุขภาพ พร้อมทั้งการให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือบริการที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการกระตุ้นการสร้างงาน สร้างอาชีพ และรายได้ ให้กับประชาชนในช่วงฟื้นคืนเศรษฐกิจ รวมถึงให้ความสำคัญการนำขีดความสามารถของการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทย ที่มีความโดดเด่นมาเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนสู่เป้าหมาย

เมื่อพิจารณาคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 12 กันยายน 2567 พบว่าการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ได้ถูกกำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนประเทศอย่างชัดเจน โดยเพื่อให้การพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างต่อเนื่องในระยะกลางและระยะยาว รัฐบาลจะต่อยอดการพัฒนาของภาคการผลิตและการบริการ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันเพื่อวางรากฐานสู่การพัฒนาประเทศในอนาคต โดยปรับโครงสร้างของเศรษฐกิจ (Industry Transformation) และพัฒนาเครื่องยนต์ทางเศรษฐกิจใหม่ ๆ (New Growth Engine) ที่จะปูพื้นฐานให้เศรษฐกิจไทยขยายตัวอย่างแข็งแกร่ง ด้วยการส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของความต้องการของผู้บริโภคด้วยการใช้เทคโนโลยี เพื่อเร่งให้ประเทศไทยหลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลางโดยเร็ว และพัฒนาบทบาทให้เป็นผู้เล่นสำคัญทางเศรษฐกิจในเวทีโลก โดยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรเกี่ยวข้องโดยตรง ดังนี้

1. การสร้างโอกาสต่อยอดจากอุตสาหกรรมเดิม ผ่านการส่งเสริมการยกระดับภูมิปัญญาไทยไปสู่วัฒนธรรมสร้างสรรค์ (Creative Culture) เพื่อส่งเสริม Soft Power ของประเทศ โดยสนับสนุนและส่งเสริมการปรับใช้ภูมิปัญญาพื้นบ้าน (Local Wisdom) ซึ่งเป็นศักยภาพของคนไทยและทุนทางวัฒนธรรมของประเทศไทย ทั้งอาหารท้องถิ่นไทย ผ้าไทย มวยไทย ศิลปะการแสดงไทย ดนตรีไทย ผสมผสานกับศิลปะร่วมสมัย และสุราชุมชน เพื่อยกระดับสินค้าโครงการ OTOP ทั้งด้านมาตรฐานและดีไซน์ให้ทันสมัย โดดเด่นแตกต่าง และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคทั่วโลก รวมทั้งจะสนับสนุนการสอดแทรกทุนทางวัฒนธรรมในภาพยนตร์ไทยและสื่อทุกรูปแบบ

2. ส่งเสริมโอกาสในอุตสาหกรรมแห่งอนาคต โดยรัฐบาลจะมุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจสุขภาพ (Care and Wellness Economy) และบริการทางการแพทย์ (Medical Hub) โดยอาศัยพื้นฐานจิตวิญญาณการบริการของคนไทยที่ได้รับการยอมรับจากนานาชาติโดยต่อยอดจากธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและการแพทย์แผนไทยที่เป็นจุดแข็ง เพื่อรองรับความต้องการด้านสุขภาพที่เพิ่มขึ้น จากการที่ประชากรโลกเข้าสู่สังคมสูงวัย พร้อมกับส่งเสริมการผลิตและการใช้งานอุปกรณ์ทางการแพทย์ภายในประเทศ สนับสนุนการยกระดับสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยโดยใช้นวัตกรรมรวมถึงการใช้กัญชาเพื่อการแพทย์ที่สร้างมูลค่าเพิ่มในทางเศรษฐกิจและควบคุมผลกระทบทางสังคมโดยการตรากฎหมาย ตลอดจนสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสุขภาพ (Health Tech) และนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีชีวภาพ (Biotechnology) มายกระดับมาตรฐานสาธารณสุขไทยให้ทัดเทียมมาตรฐานนานาชาติเพื่อให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางบริการทางการแพทย์ของภูมิภาค

นอกจากนี้การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรยังสามารถเข้าไปเติมเต็มการเร่งส่งเสริมผลักดันให้เกิดการพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัยอย่างเต็มกำลังและความสามารถโดยเกี่ยวข้องกับรัฐบาลจะยกระดับระบบสาธารณสุขให้ดียิ่งกว่าเดิม รัฐบาลนี้จะต่อยอดจากรัฐบาลที่แล้วในการยกระดับระบบสาธารณสุขไทย จาก “30 บาทรักษาทุกโรค” จากพื้นฐานความสำเร็จหลายสิบปีของนโยบาย 30 บาทรักษาทุกโรค มาเป็น “30 บาทรักษาทุกที” ผ่านการเชื่อมโยงข้อมูลสุขภาพในระบบบริการสาธารณสุข และการขยายเครือข่ายการบริการระดับปฐมภูมิพัฒนาระบบการแพทย์ทางไกล (Telemedicine) เพื่อให้คนไทยเข้าถึงระบบบริการสุขภาพที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล ลดเวลาและค่าใช้จ่าย และสามารถรองรับความต้องการใหม่ ๆ จากสถานการณ์สังคมสูงวัย รัฐบาลจะสานต่อโครงการฉีดวัคซีนปากมดลูก (HPV) ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ และใช้ศักยภาพของเครือข่ายสาธารณสุขในการส่งเสริม ป้องกัน และควบคุมโรคไม่ติดต่อ พร้อมทั้งเพิ่มการเข้าถึงการรักษาและบริการด้านสุขภาพจิตและยาเสพติด โดยเน้นการป้องกัน (Prevention) ให้ความรู้และการสร้างความตระหนัก

จากนโยบายรัฐบาล ได้รับการถ่ายทอดเป็นนโยบายกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2568 ภายใต้แนวคิด “ยกระดับการสาธารณสุขไทย สุขภาพแข็งแรงทุกวัย เศรษฐกิจสุขภาพไทยมั่นคง” โดยมีนโยบายที่การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรเกี่ยวข้องโดยตรง ได้แก่ นโยบายเพิ่มศักยภาพเศรษฐกิจสุขภาพสู่ Medical & Wellness Hub โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความปลอดภัยทุกมิติ
- ยกระดับภูมิปัญญาไทย ส่งเสริมการใช้แพทย์แผนไทยและสมุนไพรเพื่อการแพทย์ในระบบบริการสุขภาพ
- เพิ่มโอกาสการเติบโตธุรกิจการแพทย์และสุขภาพ ปรับปรุงกฎระเบียบ ลดขั้นตอนการอนุมัติ/อนุญาต
- ส่งเสริมการต่อยอดงานวิจัย การถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรมสุขภาพและเทคโนโลยีชีวภาพทางการแพทย์

ด้วยเหตุดังกล่าว กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จึงกำหนดจุดยืนและเข็มมุ่งการพัฒนาในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

1. สร้างสรรค์นวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทย เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุข ฟื้นคืนเศรษฐกิจ หนุนเสริมการขับเคลื่อนประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยมุ่งเน้น

1.1 วิจัย พัฒนา สร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม การจัดการความรู้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ มาตรฐานของผลิตภัณฑ์สมุนไพร และบริการทางการแพทย์ ที่สามารถแก้ปัญหา โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง โรคที่เกิดจากความเครียด รวมถึงโรคอุบัติใหม่ อุบัติซ้ำที่การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมีศักยภาพและสนับสนุนการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์และบริการจากฐานของการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรไทยที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจ พร้อมทั้งการวิจัยเพื่อการยกระดับคุณภาพของผลิตภัณฑ์สมุนไพรและระบบบริการการแพทย์แผนไทยให้เกิดการใช้ประโยชน์ สามารถสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพและสร้างความเชื่อมั่นจากบุคลากรทางการแพทย์ สังคม และผู้บริโภค

1.2 การยกระดับการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรให้มีคุณภาพและมีคุณค่ารองรับการพัฒนาเศรษฐกิจมูลค่าสูง (High Value Economy) เชื่อมโยงเศรษฐกิจแห่งความเป็นอยู่ที่ดีของประเทศ (Wellness Economy) และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและหนุนเสริมยุทธศาสตร์ประเทศให้เป็นศูนย์กลางทางการแพทย์ของภูมิภาค (Medical & Wellness Tourism Hub) และการเชื่อมโยงบริการในภูมิภาคอาเซียนและนานาชาติให้แก่ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง เพื่อกระตุ้นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจ ของประเทศ

1.3 การสร้างสรรค์ธุรกิจจากฐานภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และสมุนไพรและการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันให้แก่ประชาชน ชุมชน วิสาหกิจชุมชน สถานประกอบการขนาดกลาง ขนาดย่อม และภาคเอกชนผู้ส่งออก ให้มีศักยภาพเชิงพาณิชย์ในระดับประเทศ รวมถึงการพัฒนายกระดับมาตรฐานระบบการบริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่มีคุณภาพ ในรูปแบบทันสมัย ครบวงจร รองรับผู้ใช้บริการที่มีกำลังซื้อ กลุ่มนักธุรกิจ นักท่องเที่ยว โดยมุ่งเป้าในพื้นที่หลักสำคัญของประเทศ เช่น ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก พื้นที่การค้าชายแดนระหว่างประเทศ เมืองท่องเที่ยวหลักและเมืองท่องเที่ยวรองที่มีศักยภาพ และพื้นที่เป้าหมายเมืองนานาชาติ (เชียงใหม่ อุดรธานี นครราชสีมา ชลบุรี ภูเก็ต สงขลา) รวมทั้งการเป็นทางเลือกที่สำคัญในการฟื้นคืนสุขภาพของกลุ่มผู้ป่วยจากต่างประเทศที่ต้องการมาพักฟื้นในประเทศไทย

1.4 การพัฒนาคุณภาพและคุณค่าผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรและบริการสุขภาพที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งทรัพยากรมนุษย์ที่มีทักษะความเชี่ยวชาญ ด้านการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรของประเทศให้เป็นตราสินค้าของชาติ (National brand) ที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในระดับประเทศ นำไปสู่การเพิ่มขึ้นของรายได้และสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยของประเทศในอนาคต โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มีกัญชา กัญชง และกระท่อมเป็นส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อดูแลสุขภาพโดยมุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมายผู้สูงอายุ ผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง และร่วมขับเคลื่อนมรดกโลกด้านการนวดไทยให้เกิดคุณค่าทางเศรษฐกิจ

1.5 การส่งเสริม สนับสนุน ให้ประชาชนเกิดความรอบรู้ด้านสุขภาพ และนำการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร มาใช้ในการดูแลสุขภาพของตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม เกิดการพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพ ทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤติ

2. การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยเป็นทางเลือกทางการแพทย์และเป็นที่พึ่งของประชาชนที่สำคัญในระบบบริการสุขภาพของประเทศ เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงบริการสุขภาพอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ มาตรฐาน เพิ่มประสิทธิภาพการดูแลประชาชนในกลุ่มเปราะบาง (คนจน คนพิการ ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม) พร้อมทั้งเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้เกิดการลดรายจ่ายของประชาชนและประเทศ โดยมุ่งเน้น

2.1. การสร้างเสริมขีดความสามารถของการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร ให้เป็นทางเลือกทางการแพทย์ ที่ครอบคลุมประชาชนทุกสิทธิ ในการส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมป้องกันโรค การรักษาโรค และการฟื้นฟูสุขภาพ ที่สามารถลดต้นทุนการดูแลสุขภาพตนเอง ลดการพึ่งพาการนำเข้ายาและเวชภัณฑ์จากต่างประเทศ และลดรายจ่ายด้านสุขภาพของประเทศ โดยมุ่งเน้นให้การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมีบทบาทในการดูแลสุขภาพในระดับหน่วยบริการระดับปฐมภูมิ (Primary care unit) เป็นลำดับแรกให้มากขึ้น เพื่อลดภาระของโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลชุมชน และเพิ่มการเข้าถึงบริการสุขภาพและการดูแลผู้ป่วยในสถานการณ์วิกฤตด้านสุขภาพเพิ่มขึ้น

2.2. การนำการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน รักษาโรค และฟื้นฟูสภาพ รวมถึงลดความตึงเครียดของประชาชนจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจของประเทศ

2.3 การส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และบริการทางการแพทย์แผนไทยเพื่อการดูแลสุขภาพของผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ในกลุ่มผู้สูงอายุ เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุและลดค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพในประชากรสูงวัยของประเทศ

2.4 การนำการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกให้เข้าถึงประชาชนด้วยความสะดวก ปลอดภัย รวดเร็ว ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล และรูปแบบแพลตฟอร์มดิจิทัลที่สามารถรองรับการให้บริการและการเข้าใช้บริการของประชาชนในทุกกลุ่มวัย

2.5 ส่งเสริม สนับสนุนวิชาการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์และบริการของร้านขายยาสมุนไพรให้ได้มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับและเชื่อมั่นของผู้ใช้บริการ พร้อมทั้งสนับสนุนพัฒนาขีดความสามารถแก่บุคลากรที่ให้บริการในร้านขายยาสมุนไพร

2.6 ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน (ยศเส) ให้มีระบบบริการที่มีคุณภาพ มาตรฐาน และมีขีดความสามารถในการเป็นศูนย์กลางการให้บริการ ศูนย์กลางของการบริการวิชาการ องค์ความรู้ และการถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการแพทย์แผนไทยของชาติ ผลักดันให้มีความสมบูรณ์ของการเป็นโรงพยาบาลเฉพาะด้านทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกของประเทศ

2.7 ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกให้มีปริมาณและคุณภาพที่เพียงพอและเหมาะสม ผ่านการพัฒนากำลังคนและบุคลากรด้าน

การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกทั้งในภาครัฐและเอกชนสู่ความเป็นมืออาชีพ เป็นที่เชื่อมั่นจากบุคลากรทางการแพทย์และสังคม ซึ่งจะทำให้การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเป็นส่วนหนึ่งของการเสริมให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี และการขับเคลื่อนความสามารถในการแข่งขันของประเทศในด้านที่สำคัญ ดังนี้

(1) บุคลากรด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรที่มีความรู้ความสามารถในการวิจัย พัฒนา สร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม การจัดการความรู้

(2) บุคลากรด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพร และผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มีสมรรถนะสูง

(3) บุคลากรด้านการนวดไทย

(4) บุคลากรด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจำเพาะที่สนองความต้องการด้านสุขภาพและความต้องการของประเทศ

3. ผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย และบริการทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกมีขีดความสามารถในการแข่งขัน เพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยในต่างประเทศ โดยมุ่งเน้น

3.1 สร้างระบบนิเวศเพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการสมุนไพรเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน ดังนี้

(1) การส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการทางการแพทย์แผนไทยเพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมสมุนไพรของประเทศที่มุ่งลดการนำเข้าในกลุ่มสารสกัด ประกอบด้วย สารสกัดบัวบก สารสกัดกัญชา สารสกัดฟ้าทะลายโจร สารสกัดขมิ้นชัน พร้อมทั้ง**สนับสนุนความพร้อมของประเทศด้านห้องปฏิบัติการที่ได้มาตรฐาน**เพื่อรองรับการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ พัฒนาระบบบริการของกรมเพื่อรองรับและสนับสนุนการดำเนินงานทางธุรกิจของอุตสาหกรรมสมุนไพร

(2) ส่งเสริม สนับสนุน แนวทาง มาตรการ กลไกทางวิชาการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจดอนุสิทธิบัตรและสิทธิบัตรทางการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร และการจัดการองค์ความรู้และภูมิปัญญาทางการแพทย์แผนไทยเพื่อสร้างโอกาสและคุณค่าทางเศรษฐกิจ

(3) ส่งเสริม สนับสนุน วิทยาการและเทคโนโลยีทางวิชาการ และการบริการเพื่อเพิ่มมูลค่าการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรจากตลาดดิจิทัล ผ่านระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการได้กระจายสินค้าในระดับประเทศและนานาชาติ (National Marketing Platform)

(4) การรื้อปรับระเบียบและกฎหมายทางการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรให้เอื้อต่อการดำเนินงานเชิงพาณิชย์และสามารถแข่งขันได้ในเวทีการค้าระดับสากล

3.2 การส่งเสริมให้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยและบริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อให้มูลค่าทางเศรษฐกิจแห่งความเป็นอยู่ที่ดี (Wellness Economy) ผ่านการขับเคลื่อนผลิตภัณฑ์และบริการดังกล่าวให้เป็นตราสินค้าของชาติเพื่อการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ (Aging Brand) ทางเลือกในการส่งเสริมสุขภาพในกลุ่มเวชสำอาง ทางเลือกในการดูแลสุขภาพในกลุ่มเฉพาะโรค และกลุ่มที่

นำไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ที่สามารถต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย ที่ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ พร้อมทั้งผลักดันและต่อยอดการพัฒนา Herbal champions ที่มีความเข้มแข็งตามแนวทาง ดังนี้

(1) กลุ่มสมุนไพร Herbal Champions กลุ่มที่ 1 ที่มีศักยภาพในการแข่งขันและส่งออกสู่นานาชาติ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพเพื่อให้เกิดการยอมรับในระดับมาตรฐานสากล การสนับสนุนทางวิชาการเพื่อการพัฒนาห่วงโซ่คุณค่าทั้งการผลิต การแปรรูป และการตลาดของผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้มีความเข้มแข็ง การใช้กลไกเชิงภารกิจของกรมมาบูรณาการเครือข่ายให้เชื่อมโยงห่วงโซ่คุณค่าทางธุรกิจให้มีความเข้มแข็ง พร้อมทั้งการแสวงหาความเป็นเลิศในระดับนานาชาติเพื่อการเทียบเคียงการพัฒนาวิชาการและการสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อหนุนเสริมการแข่งขัน และการส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างแบรนด์และการตลาด เพื่อให้เป็นผลิตภัณฑ์ของชาติ (National Herbal Product and branding) ประกอบด้วย

- กลุ่มผลิตภัณฑ์บำรุงร่างกายสำหรับชายและหญิง ประกอบด้วย กระชายดำ กวาวเครือขาว
- กลุ่มผลิตภัณฑ์เสริมสร้างสุขภาพและความงาม ประกอบด้วย ขมิ้นชัน ไพล บัวบก มะขามป้อม

(2) กลุ่มสมุนไพร Herbal Champions กลุ่มที่ 2 ที่มีความพร้อมและมีศักยภาพรองรับความต้องการในการบริโภคในด้านต่าง ๆ ทั้งในระดับประเทศ โดยมุ่งเน้นการต่อยอดเพื่อเสริมสร้างความพร้อมของงานวิจัยและผลงานวิชาการที่มีความสมบูรณ์อยู่แล้ว การขับเคลื่อนงานวิชาการเชิงรุกเพื่อสร้างการยอมรับและกระตุ้นกระแสการบริโภคและการใช้ประโยชน์เพื่อสุขภาพ พร้อมทั้งร่วมมือกับองค์กรภาคีเครือข่ายในการยกระดับสู่การพัฒนาเชิงพาณิชย์และความสามารถของประเทศในการเป็นแหล่งพัฒนาวัตถุดิบสมุนไพรคุณภาพ เพื่อการรองรับความต้องการเฉพาะด้าน ประกอบด้วย

- กลุ่มผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ประกอบด้วย หญ้าหวาน กระเจี๊ยบแดง พริก
- เครื่องสำอาง ประกอบด้วย ว่านหางจระเข้
- ผลิตภัณฑ์สปา ประกอบด้วย ไพล
- ผลิตภัณฑ์เพื่อเสริมภูมิคุ้มกันให้แก่ร่างกาย ประกอบด้วย กระชาย ฟ้าทะลายโจร

(3) กลุ่มสมุนไพร Herbal Champions กลุ่มที่ 3 เพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจมูลค่าสูงสามารถส่งเสริมอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์สมุนไพร อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่มีคุณค่าและมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น มุ่งเน้นการส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานแบบครบวงจร การสื่อสารองค์ความรู้ทางการแพทย์และการใช้ประโยชน์ที่ถูกต้อง การประสานความร่วมมือกับเครือข่ายผู้ผลิตเพื่อการพัฒนากระบวนการผลิตในวัตถุประสงค์ทางการแพทย์ และการส่งเสริม สนับสนุนวิชาการเพื่อการพัฒนาการปลูกที่ได้มาตรฐานสำหรับใช้เป็นวัตถุดิบสำคัญทางการแพทย์ การแสวงหาความร่วมมือกับองค์กรทั้งในและต่างประเทศเพื่อยกระดับมาตรฐานทางการแพทย์ ประกอบด้วย

- กลุ่มผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์และอาหารเพื่อสุขภาพ ประกอบด้วย กัญชา และ กัญชง

(4) กลุ่มสมุนไพรที่เป็นเอกลักษณ์สำคัญของประเทศ หรือเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์หรือมีความน่าสนใจในอนาคตที่จะรองรับที่เกี่ยวข้องกับความจำเป็นทางสุขภาพ โดยเฉพาะการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุและผู้ป่วยกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ได้แก่ กระเทียม-หอมแดงศรีสะเกษ ลำไยลำพูน สัปปะรดภูแล

หมากเม่าสกลนคร พริกไทยจันท์ เป็นต้น มุ่งเน้นการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวิชาการเพื่อการยกระดับผลิตภัณฑ์เฉพาะกลุ่ม พร้อมทั้งส่งเสริมการรับรู้และการตระหนักในคุณค่าของสังคมและผู้บริโภค การพัฒนาให้เกิดเครือข่ายผู้ผลิต แปรรูป และการตลาดในพื้นที่เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจในชุมชน

3.3 สร้างสรรค์รูปแบบบริการและผลิตภัณฑ์สมุนไพรรองรับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและสถานบริการที่รองรับการท่องเที่ยวแบบพรีเมี่ยมจากฐานองค์ความรู้การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร เพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มรองรับการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศและกระตุ้นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่โดดเด่นในเมืองสมุนไพรหรือจังหวัดอื่น ๆ ที่มีต้นทุนจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร รวมถึงการพัฒนาองค์ความรู้อาหารจากสมุนไพรเพื่อรองรับการดูแลสุขภาพที่มีความจำเพาะต่อสุขภาพของนักท่องเที่ยวและการยกระดับร้านอาหาร สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ สถานพยาบาลภาคเอกชน และที่พักให้มีการนำการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรเชื่อมโยงบริการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เพื่อถ่ายทอดให้กับผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนให้ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่สำคัญในระดับโลก (The world’s top travel destinations)

3.4 ยกระดับให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการผลิต พัฒนาบุคลากร องค์ความรู้และวิชาการ เทคโนโลยีและวิทยาการ และการพัฒนาฝีมือแรงงานทางการแพทย์ดั้งเดิมของโลก โดยพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรแพทย์แผนไทย บุคลากรนวดไทย บุคลากรในธุรกิจสปาและความงาม ให้เป็นอาชีพที่ได้รับการยอมรับ ทั้งในประเทศและระดับนานาชาติ โดยมุ่งเน้นการ Re-skills และ Up-skills เพื่อรองรับบุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถให้บริการสุขภาพเพื่อกระตุ้นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจของประเทศ

3.5 ผลักดันให้เกิดหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ระดับอาเซียน เพื่อสร้างโอกาสในการพัฒนาการแพทย์ดั้งเดิมของอาเซียน หนุนเสริมการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในเอเชีย รวมถึงการนำวัตถุดิบจากกลุ่มประเทศอาเซียนมาแปรรูปและพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ภายใต้ตราสินค้าของประเทศไทย (Made by Thailand) ให้เกิดการยอมรับทั่วโลก

3.6 สร้างความมั่นคงทางอาหารและยาสมุนไพรในสถานการณ์ฉุกเฉินและวิกฤตเศรษฐกิจของประเทศโดยผ่านกลไกปราชญ์ชุมชนและหมอพื้นบ้าน ผ่านการน้อมรับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและโคกหนองนาโมเดล เพื่อให้เกิดแนวคิดการพัฒนาการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรเพื่อการพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพ (Herbal Village) ผ่านการพัฒนารูปแบบการดำเนินการที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรและประชาชนในแต่ละครัวเรือนมีการปลูกสมุนไพรในครัวเรือนในการดูแลสุขภาพเบื้องต้น ผ่านแนวคิดอาหารเป็นยา สำหรับพืชผักสมุนไพรในส่วนที่เหลือกินเหลือเก็บจากการปลูกในครัวเรือนสามารถนำไปใช้สร้างรายได้ให้กับครัวเรือนและชุมชน รองรับปัญหาเศรษฐกิจที่มีความแปรปรวนและปัญหาการขาดแคลนอาหารที่ส่งผลกระทบทั่วโลก ภายใต้การนำของปราชญ์ชุมชน หมอพื้นบ้าน หรืออาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่มีความรู้ความสามารถในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพ ไปดูแลสุขภาพชุมชนร่วมกับการดำเนินงานตำบลจัดการสุขภาพแบบบูรณาการ

4. กรมเป็นองค์กรสมรรถนะสูง ทันสมัย และเชื่อมโยงการพัฒนาการแพทย์ดั้งเดิมระดับนานาชาติ รองรับการขับเคลื่อนระบบบริการสุขภาพของชาติ และการขับเคลื่อนความสามารถในการแข่งขันและเศรษฐกิจของประเทศ โดยมุ่งเน้น

4.1 การนำเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) มาใช้ในการพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ (High Performance and Innovative organization) ในทุกมิติและทุกกระบวนการ ทั้งเรื่องการนำองค์การ (Leadership) กลยุทธ์ (Strategy) ลูกค้า (Customers) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Measurement, Analysis, and Knowledge Management) บุคลากร (Workforce) การปฏิบัติการ (Operations) และผลลัพธ์ (Results) ที่มุ่งเป้าหมายเกิดผลสัมฤทธิ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ การเสริมสร้างเศรษฐกิจ การส่งเสริมการเติบโตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งการสร้างวัฒนธรรมการแพทย์แผนไทยของชาติให้เข้มแข็ง เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ

4.2 การปรับระบบการดำเนินงานและโครงสร้างภายในองค์กร โดยมุ่งเน้นการลดขั้นตอน การเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน การสร้างสรรค์นวัตกรรมการทำงานแบบบูรณาการภายในองค์กรและร่วมมือกับเครือข่าย พร้อมทั้งทบทวนภารกิจ หน้าที่ ความรับผิดชอบ ทั้งในระดับกรม สำนัก กอง (Re-engineering) ที่ครอบคลุมทั้งการการปรับโครงสร้างองค์กร (Re-organization structure) การปรับปรุงสมรรถนะ (Re-competency) การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน (Re-infrastructure) การปรับปรุงพันธกิจให้มีคุณค่าและวัฒนธรรมองค์การ (Re-mission value and culture) และปรับปรุงระบบบริหารจัดการงบประมาณ (Re-budgeting)

4.3 การบริหารทรัพยากรบุคคล โดยเน้นการสร้างบุคลากรรุ่นใหม่ (Smart Young Talent Officer และ Smart Executive Talent Officer) เพื่อเป็นแกนหลักสำคัญในการขับเคลื่อนภารกิจและยุทธศาสตร์ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ นำการเปลี่ยนแปลง รวมถึงการสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมขององค์กร (DTAM) ให้มีความเข้มแข็ง และหนุนเสริมให้เป็นองค์กรแห่งความสุข (Happiness DTAM)

4.4 การยกระดับกรมสู่การเป็นองค์กรดิจิทัลในทุกภารกิจและบริการ เพื่อรองรับการให้บริการ หน่วยบริการ เครือข่าย และผู้ใช้บริการของกรม (Smart Service) โดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลและแนวทางปฏิบัติที่ดีทั้งในและต่างประเทศมาใช้ในการสร้างความเชื่อมั่น การยอมรับต่อความเป็นเลิศและความเชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกของกรม การพัฒนาฐานข้อมูลของชาติด้านการแพทย์แผนไทย การพัฒนาบุคลากรที่มีสมรรถนะสูงด้านดิจิทัลเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงรองรับสังคมดิจิทัล (Digital Disruptive) ผ่านการนำเครื่องมือทางดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ เช่น blockchain, Internet of Thing (IoT), Artificial Intelligent (AI), Virtual Reality (VR) และ Virtual Augmented (VA) พร้อมทั้งการลงทุนด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้กรมเป็นหน่วยงานภาครัฐในการเป็นระบบราชการ 4.0

4.5 การพัฒนา ปรับปรุง และออกกฎหมาย กฎระเบียบ เพื่อให้เอื้อต่อการดำเนินภารกิจด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ทั้งในมิติภารกิจด้านสุขภาพ เศรษฐกิจ และพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ 5 สาระสำคัญของแผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. 2568)

5.1 ภาพรวม

5.1.1 วิสัยทัศน์ของส่วนราชการ

องค์กรหลักด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ที่ผสานพลังภาคีเครือข่ายเพื่อการพึ่งตนเองด้านสุขภาพและหนุนเสริมความมั่นคงทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

นิยามวิสัยทัศน์

1) ผสานพลังภาคีเครือข่ายอย่างเข้มแข็ง หมายถึง เครือข่ายที่มีส่วนร่วมทางตรงและทางอ้อมในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้แก่ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมลงทุน ร่วมติดตามผล และร่วมรับผิด รับชอบ แบ่งปันผลประโยชน์

2) การพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพ หมายถึง ประชาชนรู้จัก เชื่อมั่น ชอบใช้ ผลิตภัณฑ์และบริการทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรได้อย่างถูกต้อง รวมถึงระบบบริการสาธารณสุขของประเทศสามารถบูรณาการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบันอย่างไร้รอยต่อ ตลอดจนยกระดับให้สมุนไพรสามารถเป็นที่พึ่งของประชาชนในภาวะปกติและภาวะวิกฤตของประเทศ

3) หนุนเสริมเศรษฐกิจอย่างยั่นยืน หมายถึง การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรสามารถตอบสนองการเกิดการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มจากการพัฒนาเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนผ่านการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากในระดับชุมชน (Community-based Economy) คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 60 การพัฒนาเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม (Value-based Economy) คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 20-30 และการพัฒนาบริการที่มีมูลค่าสูง (High Value Service) คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 10-20

โดยการดำเนินการดังกล่าว กรมมีบทบาทในฐานะผู้ชี้นำด้านนโยบาย (Policy Advocacy) หน่วยงานส่งเสริมการดำเนินการ (Promoter) และหน่วยงานสนับสนุน (Supporter) ในการขับเคลื่อนการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรให้บรรลุตามเป้าหมายและวิสัยทัศน์

5.1.2 พันธกิจของส่วนราชการ

พัฒนาวิชาการและการบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยส่งเสริมและพัฒนาการวิจัย การจัดระบบความรู้ พัฒนาแหล่งผลิตและผลิตภัณฑ์สมุนไพร คุ้มครอง อนุรักษ์และส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย พัฒนาคุณภาพมาตรฐานการบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อนำไปใช้ในระบบบริการสุขภาพอย่างมีคุณภาพ ปลอดภัย และเป็นทางเลือกให้แก่ประชาชนในการดูแลสุขภาพ

5.1.3 วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เกิดการพัฒนาผลงานทางวิชาการ งานวิจัย และนวัตกรรมทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรที่มีคุณค่าต่อการดูแลสุขภาวะของประชาชน และสามารถต่อยอดให้เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มแก่เศรษฐกิจของประเทศและชุมชน

2. เพื่อพัฒนารูปแบบบริการทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรที่มีคุณภาพมาตรฐานและเป็นต้นแบบที่ดี เพื่อนำไปใช้ในการส่งเสริมการจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่สามารถบูรณาการกับการแพทย์หลักของประเทศได้อย่างไร้รอยต่อ และเป็นทางเลือกสำคัญในการดูแลสุขภาพของคนไทยที่สามารถลดรายจ่ายในการดูแลสุขภาพของประชาชน โดยเฉพาะในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง กลุ่มผู้สูงอายุ ได้อย่างมีคุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัย

3. เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และรูปแบบบริการจากการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรที่มีศักยภาพสูง ให้สามารถนำไปสนับสนุนการสร้างรายได้ให้กับผู้ประกอบการ ชุมชน แรงงานที่เกี่ยวข้อง และประเทศชาติอย่างครบห่วงโซ่คุณค่า

4. เพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐของกรมให้เป็นองค์กรสมรรถนะสูง ทันสมัย บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการขับเคลื่อนพันธกิจของกรม ให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

5.1.4 เป้าประสงค์และตัวชี้วัดรวม (Ultimate Goal)

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย ปี 2568
1. ประเทศไทยมีผลงานทางวิชาการและเทคโนโลยีทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกและสมุนไพรที่มีคุณค่าต่อระบบสุขภาพของประเทศอย่างเป็นรูปธรรม ที่สามารถนำไปสู่การสร้างความเชื่อมั่นที่ดีให้กับประชาชน	1.1 ร้อยละของประชาชนที่มีอาการเจ็บป่วยและเลือกใช้ยาสมุนไพรในการดูแลสุขภาพตนเอง (อ้างอิงผลจากการสำรวจอนามัยและสวัสดิการ โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ)	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 3
2. ระบบบริการทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรของชาติ มีคุณภาพ มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับ และเชื่อมั่นของผู้ใช้และผู้รับบริการ และเป็นทางเลือกสำคัญในการดูแลสุขภาพของคนไทย โดยเฉพาะในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง กลุ่มผู้สูงอายุ และวัยทำงาน	2.1 ร้อยละของประชาชนที่มีอาการเจ็บป่วยและเลือกใช้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระบบบริการสุขภาพ (อ้างอิงผลจากการสำรวจอนามัยและสวัสดิการ โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ)	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 7
3. ประเทศไทยมีความเติบโตทางเศรษฐกิจจากฐานของการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร สามารถสร้างงาน สร้างอาชีพให้ประชาชน สร้าง	3.1 มูลค่าของการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรมวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น (อ้างอิงผลจาก Euromonitor International)	ไม่น้อยกว่า 70,000 ล้านบาท

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย ปี 2568
เศรษฐกิจแก่ชุมชนที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง และเป็นผู้นำด้านการแพทย์ดั้งเดิมในเอเชีย	3.2 อันดับของมูลค่าการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรมวลรวมในประเทศไทยอยู่ใน 3 อันดับแรกของเอเชีย (อ้างอิงผลจาก Euromonitor International)	อันดับ 4

5.1.5 แผนย่อยภายใต้แผนปฏิบัติราชการกรม (Strategic issues) สามารถแบ่งออกเป็น 4 เรื่อง (4 SMARTs) ดังนี้

1. พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic)

2. พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service)

3. ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน สร้างอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom)

4. พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM)

โดยในแต่ละประเด็นแผนปฏิบัติราชการ จะมีกลยุทธ์ มาตรการ แผนงาน และโครงการ ตามรายละเอียดในส่วนถัดไป

5.2 แผนย่อยภายใต้แผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. 2568)

5.2.1 เรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic)

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อเสริมสร้างศักยภาพทางวิชาการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่มีประสิทธิภาพผ่านการพัฒนางานวิชาการ วิจัย และนวัตกรรมทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมีบทบาทสำคัญในการดูแลสุขภาพประชาชนที่สอดรับกับปัญหาสุขภาวะในระดับประเทศและระดับสากล

1.2 เพื่อยกระดับให้กรมเป็นศูนย์กลางทางวิชาการ วิจัย นวัตกรรมและฐานข้อมูลภูมิปัญญาในระดับชาติที่เชื่อมโยงการพัฒนาวิชาการทั้งในระดับชาติและนานาชาติ บนฐานนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล ภายใต้ระบบการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

1.3 เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์ความรู้ การรวบรวมการใช้ประโยชน์ และการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับใช้ให้สามารถเกิดการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ทั้งในมิติการพัฒนาระบบสุขภาพ และมิติการเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันให้กับประเทศไทย

2. เป้าหมาย ค่าเป้าหมาย และตัวชี้วัด

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย ปี 2568
1. งานวิชาการ วิจัย และนวัตกรรมทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมีบทบาทสำคัญในการดูแลสุขภาพประชาชนที่สอดรับกับปัญหาสุขภาวะในระดับประเทศและระดับสากล	1. จำนวนงานวิจัยและนวัตกรรมทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ทางการแพทย์และการสร้างมูลค่าเพิ่ม	15 เรื่อง
	1.1 จำนวนงานวิจัยและนวัตกรรมทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ทางการแพทย์	*13 เรื่อง*
	1.2 จำนวนงานวิจัยและนวัตกรรมทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับประเทศ	*2 เรื่อง*
2. กรมเป็นศูนย์กลางทางวิชาการ วิจัย นวัตกรรมและฐานข้อมูลภูมิปัญญาในระดับชาติที่เชื่อมโยงการพัฒนาวิชาการทั้งในระดับชาติและนานาชาติ บนฐานนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล	2. ระดับความสำเร็จในการพัฒนาระบบดูแลสุขภาพด้วยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรอัจฉริยะ (Smart Health Care TTM)	ร้อยละ 100
	2.1 ร้อยละของจำนวนยาแผนไทยของชาติที่ผ่านการบันทึกและการบูรณาการฐานข้อมูล Herbal Medicinal Product Information System (HMPIS) และ Thai Traditional Digital Knowledge Library (TTDKL) ร่วมกัน	*ร้อยละ 90*
	3. จำนวนผลการวิจัยและนวัตกรรมวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ที่ได้รับการเผยแพร่ในกลุ่มประเทศอาเซียนและนานาชาติ	1 เรื่อง
	4. ร้อยละของนักวิชาการและประชาชนที่เข้าถึงการบริการทางวิชาการของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกด้วยระบบดิจิทัลเพิ่มขึ้น	ร้อยละ 20

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย ปี 2568
	5. ร้อยละของความสำเร็จในการพัฒนาศูนย์วิจัยคลินิกด้านการแพทย์แผนไทยให้เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ	ร้อยละ 60
3. ระบบการบริหารจัดการองค์ความรู้และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับ และเป็นประโยชน์ต่อการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ	5. ร้อยละของประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร	ร้อยละ 80
	5.1 ร้อยละของประชาชนที่ได้รับข้อมูลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้	*ร้อยละ 70*
	5.2 ร้อยละของประชาชนที่เชื่อมั่น และส่งต่อข้อมูลด้านสุขภาพด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร	*ร้อยละ 80*

3. แนวทางการพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 1 คุ้มครอง อนุรักษ์และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ภูมิปัญญาทางการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรไทย

มาตรการและแนวทางปฏิบัติ

1. เร่งรัดให้มีการรวบรวมและประกาศรับรองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยเกี่ยวกับตำรับยาแผนไทย ตำราการแพทย์แผนไทย และภูมิปัญญาของหมอพื้นบ้าน ตลอดจนเร่งรัดและปรับปรุงการนำเข้าองค์ความรู้ดังกล่าวในรูปแบบดิจิทัล เพื่อให้เกิดระบบเฝ้าระวังคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรและนำไปใช้ประโยชน์ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ส่งเสริมและพัฒนาวิชาการและงานวิจัยจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรที่ได้รับการคุ้มครองสู่การใช้ประโยชน์เพื่อให้เกิดการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องให้สามารถสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชน ผ่านกลไกของคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย รวมถึงกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างหน่วยงานรัฐ เอกชน และชุมชน อย่างครบห่วงโซ่คุณค่า

3. นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับใช้เพื่อถ่ายถอดและปริวรรตตำรับยาแผนไทยดั้งเดิมด้วยปัญญาประดิษฐ์ เชื่อมโยงสมุนไพรในตำรับกับถิ่นกำเนิดสมุนไพรผ่านระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ หลักฐานและข้อมูลเชิงประจักษ์ องค์ความรู้ของหมอพื้นบ้านและผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพัฒนาให้เกิดระบบสืบค้นข้อมูลการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรอัจฉริยะ (TTM Expert & Recommendation Systems) และระบบบริหารจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ด้านการแพทย์แผนไทยและผลิตภัณฑ์สมุนไพร (Herbal Product & Service Big Data Management) ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพของประชาชนและส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรและบริการที่เกี่ยวข้อง

4. ส่งเสริมเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ ของภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร และการดำเนินงานที่เป็นเลิศด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อมุ่งสร้างความเชื่อมั่นและบทบาทด้านการแพทย์ดั้งเดิมในเวทีระดับนานาชาติ รวมถึงส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อการ

พัฒนาหรือให้การช่วยเหลืออื่น ๆ แก่นานาชาติด้านการแพทย์ดั้งเดิมระหว่างประเทศ ซึ่งจะช่วยสนับสนุนและเสริมสร้างอำนาจแบบนุ่มนวลของประเทศไทยอีกทางหนึ่ง

กลยุทธ์ที่ 2 สร้างสรรค์องค์ความรู้ พัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกรองรับวิกฤตสุขภาพและการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

มาตรการและแนวทางปฏิบัติ

1. สังเคราะห์ความจำเป็นของสถานการณ์สุขภาพและความจำเป็นในการนำการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ทั้งในปัจจุบันและอนาคต เพื่อกำหนดโจทย์วิจัยและสร้างองค์ความรู้และการพัฒนา พร้อมทั้งการบริหารหัวข้อการวิจัยในรายหัวข้อการวิจัยแบบครบวงจร เพื่อกำกับการวิจัยให้เป็นไปในทิศทางที่ตอบสนองต่อเป้าหมาย และหนุนเสริมการสร้างงานวิจัยของนักวิจัย

2. กำหนดโจทย์ปัญหาวิจัยที่ควรเร่งรัดในการดำเนินการและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ให้เกิดความเชื่อมั่นแก่สังคมและบุคลากรทางการแพทย์ในการใช้สมุนไพรไทย เพื่อการดูแลสุขภาพในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 โรคอุบัติใหม่ และการจัดการโรคที่เป็นปัญหาสำคัญของประเทศ (โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง โรคในกลุ่มผู้สูงอายุ โรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ และโรคที่เกิดจากการทำงาน) ได้แก่

2.1 เร่งสื่อสารสรรพคุณของฟ้าทะลายโจรในการเป็นยาสมุนไพรเพื่อการรักษาโรคในผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ให้สังคมรับรู้อย่างกว้างขวาง สื่อสารอย่างต่อเนื่องในทุกมิติแบบเข้าถึง ทั้งในระบบสื่อสารมวลชนปกติ สื่อดิจิทัล สื่อบุคคล และบุคลากรทางการแพทย์ และช่องทางอื่น ๆ เพื่อให้การใช้ยาสมุนไพรจากฟ้าทะลายโจรได้รับการยอมรับ และมีการใช้อย่างแพร่หลายมากขึ้นทั้งในและต่างประเทศ

2.2 ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างองค์ความรู้เชิงประจักษ์ทางการแพทย์เพื่อการรับรองมาตรฐานของยาสมุนไพรไทยประเภทอื่น ๆ เช่น กระชาย ตำรับยาตรีผลา ยาห้ารากยาเขียวหอม ยาจันทน์ลีลา ยาประสะจันทน์แดง ยาหอมนวโกฐ ยามันทธาตุ และยาธาตุบรรจบ เป็นต้น เพื่อร่วมเป็นทางเลือกสำคัญของประเทศ ในการส่งเสริมสุขภาพ รักษาและฟื้นฟูสุขภาพในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19

2.3 ส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา เพื่อการผลิต ต่อยอดองค์ความรู้เชิงประจักษ์ทางการแพทย์ในมาตรฐานยาสมุนไพรไทย รองรับวิกฤตสุขภาพของประชาชนในโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง โรคในกลุ่มผู้สูงอายุ โรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ และโรคที่เกิดจากการทำงานและความเครียด

2.4 สนับสนุนวิชาการและองค์ความรู้และการให้คำปรึกษา แก่ผู้ประกอบการในการวิจัยและพัฒนาเพื่อการสร้างองค์ความรู้และยกระดับมาตรฐานยาสมุนไพรไทย รองรับวิกฤตสุขภาพของประเทศ

3. เร่งวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร เพื่อยกระดับการพัฒนาเศรษฐกิจมูลค่าสูง เช่น การพัฒนาผลิตภัณฑ์กลุ่ม Herbal champions เชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Wellness Tourism) และ เศรษฐกิจแห่งความเป็นอยู่ที่ดี โดยเน้นการวิจัยและพัฒนาต่อยอดการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์เพื่อรองรับการบริการ เช่น อุปกรณ์ในร้านนวดไทยและสปา สารหอมระเหย น้ำมันนวด ลูกประคบ อาหารและผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ การส่งเสริม สนับสนุนการนำวิชาการและองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรไทยทั้งที่ใช้ในประเทศ ผลิตภัณฑ์ส่งออก และของที่ระลึกต่าง ๆ ที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยว การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างวิชาการ องค์ความรู้ยกระดับนวดไทย เพื่อให้มีหลักฐานเชิงประจักษ์ในการส่งเสริมสุขภาพ การรักษาโรค การฟื้นฟูสุขภาพ ที่มีมาตรฐานและได้รับการยอมรับจากทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงวิจัยและพัฒนาบริการทางการแพทย์แผน

ไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อให้ได้รูปแบบการบริการใหม่ ๆ ที่สามารถสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและหนุนเสริมการแข่งขันทางการแพทย์ดั้งเดิม กับต่างประเทศ พร้อมทั้งส่งเสริมสนับสนุนการสร้างคุณค่าและมูลค่าของบริการการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรไทยให้เกิดรูปแบบใหม่ของการบริการ และถ่ายทอดไปยังผู้ประกอบการ สถานบริการ เพื่อการใช้ประโยชน์ในการพัฒนาบริการต่อไป

4. เสริมสร้างความเข้มแข็งและเพียงพอของงบประมาณอย่างหลากหลายแหล่งที่มาของงบประมาณ เพื่อการสนับสนุนการสร้างสรรค์ผลงานวิชาการ องค์ความรู้และนวัตกรรมคุณภาพ เพื่อการพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกของประเทศ

5. เร่งยกระดับขีดสมรรถนะทางการวิจัยในระดับเชี่ยวชาญเฉพาะด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกแก่บุคลากรนักวิจัย สร้างปัจจัยและแรงจูงใจแก่นักวิจัยที่จะสร้างผลงานที่มีคุณภาพและท้าทายที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง พร้อมทั้งพัฒนาระบบการบริหารจัดการวิจัยที่มีประสิทธิภาพสูง ทันสมัย เพื่ออำนวยความสะดวก และลดขั้นตอนพร้อมสนับสนุนการทำวิจัยของนักวิจัย และประสานความร่วมมือให้เกิดการนำนักวิจัยที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมาร่วมปฏิบัติงานกับกรม

6. พัฒนาต่อเนื่องทางห้องปฏิบัติการทางการวิจัย โดยการแสวงหาความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา สถานบริการสาธารณสุขทั้งภาครัฐและเอกชน และผู้ประกอบการทั้งในและต่างประเทศ เพื่อร่วมบูรณาการในการวิจัยและพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก พร้อมส่งเสริมสนับสนุนการนำเทคโนโลยี เครื่องมือ และวิทยาการที่ทันสมัย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางห้องปฏิบัติการทางการวิจัยที่ได้มาตรฐานสากล พร้อมทั้งการให้บริการจากผู้ใช้บริการภายนอกที่จะเข้ามาใช้ประโยชน์หรือขอคำปรึกษา ในกระบวนการทางห้องปฏิบัติการวิจัยของกรม

7. สร้างระบบการบริหารจัดการเครือข่ายวิชาการ และแสวงหาความร่วมมือกับหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ทั้งในและต่างประเทศเพื่อเร่งสร้างชุดความรู้และมาตรฐานวิชาการเพื่อรองรับการดูแลสุขภาพที่บุคลากรทางการแพทย์มีความเชื่อมั่น

กลยุทธ์ที่ 3 นำวิทยาการเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนาระบบการจัดระบบความรู้และฐานข้อมูลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

<u>มาตรการและแนวทางปฏิบัติ</u>

1. เร่งกระบวนการรวบรวม สังเคราะห์และวินิจฉัยข้อมูล ความรู้การแพทย์พื้นบ้านและยาสมุนไพรของไทย ให้มีความรวดเร็วและทันสมัย ถูกต้อง แม่นยำมากขึ้น โดยการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligent: AI) พร้อมทั้งการจัดการชุดข้อมูลและองค์ความรู้ เพื่อเชื่อมโยงและป้องกันการผิดพลาดจากการแก้ไขที่จะเป็นอันตรายต่อการนำข้อมูลไปใช้ ประกอบการดูแลสุขภาพ โดยใช้เทคโนโลยี Blockchain

2. เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการฐานข้อมูลทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อการบริการประชาชน ผู้ประกอบการ ผู้ใช้บริการที่มีความสะดวก รวดเร็ว เบ็ดเสร็จในการใช้รูปแบบ Data Automation พร้อมทั้งพัฒนาระบบการบริการวิชาการ การให้คำปรึกษาในรูปแบบของ e-Consulting รวมถึงการพัฒนากลวิธีเพื่อให้ประชาชน บุคลากรและการแพทย์ และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องเข้าถึงองค์ความรู้ที่ได้คุณภาพมาตรฐานจากกรมเพื่อนำไปใช้ในการดูแลสุขภาพและเสริมสร้างเศรษฐกิจของประเทศ

3. เป็นแหล่งศูนย์กลางเพื่อการยกระดับการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกให้มีดิจิทัลแพลตฟอร์มกลาง ในการรวบรวม แบ่งปัน การแลกเปลี่ยนวิชาการ เพื่อการพัฒนาวิชาการและองค์ความรู้และเป็นช่องทางออนไลน์ เพื่อการเผยแพร่วิชาการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่มีความ

ถูกต้อง และเร่งจัดทำตำราวิชาการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในรูปแบบของ Digital Document และพัฒนา e-library เพื่อการบริการตำราและวิชาการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ผ่านระบบออนไลน์แก่ผู้ใช้บริการ

4. สื่อสารและประชาสัมพันธ์ฐานข้อมูล สื่อวิชาการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อกระตุ้นการรับรู้และนำไปใช้อย่างกว้างขวาง พร้อมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพ e-Journal ของกรมให้มีความเป็นสากลและเชื่อมโยงกับสังคมวิชาการในประเทศและต่างประเทศ ส่งเสริมการจัดทำเนื้อหาและสื่อดิจิทัลในรูปแบบของตอนสั้น ๆ เพื่อให้ง่ายต่อการเรียนรู้ การแบ่งปัน และการร่วมแสดงความคิดเห็นต่อความรู้ในช่องทางสื่อสังคมต่าง ๆ เช่น YouTube, TikTok, Line, Facebook เป็นต้น

กลยุทธ์ที่ 4 สร้างความฉลาดรู้ทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกแก่ประชาชน เพื่อการพึ่งตนเองทางสุขภาพ เป็นสังคมการใช้สมุนไพรที่เข้มแข็ง

มาตรการและแนวทางปฏิบัติ

1. สื่อสารคุณค่าของการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทย มุ่งเน้นการนำสมุนไพรมาเป็นอาหารหรือการดูแลรักษาโรคได้ด้วยตนเองอย่างถูกต้อง ผ่านสื่อต่าง ๆ โดยเฉพาะสื่อสังคมออนไลน์ที่สามารถเข้าถึงและแบ่งปันองค์ความรู้ได้ง่ายและรวดเร็ว เพื่อสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมการดูแลสุขภาพ ด้วยการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรไทย ในการป้องกันโรค รักษาโรค และฟื้นฟูสุขภาพแก่ประชาชน

2. บูรณาการความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายเพื่อการสร้างต้นแบบหมู่บ้านที่นำภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการใช้สมุนไพร เพื่อการดูแลสุขภาพที่มีความเข้มแข็งในชุมชนอย่างครบห่วงโซ่คุณค่า โดยเฉพาะการนำภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรเพื่อใช้ส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุเชิงรุกในชุมชน เพื่อให้มีสุขภาวะที่ดี มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีศักดิ์ศรีและมีความสุขในการดำเนินชีวิตในสังคม ผ่านการส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรเพื่อเป็นยาและอาหารในชุมชนและครัวเรือน การนำแนวทางการดูแลสุขภาพเพื่อชะลอจำนวนผู้สูงอายุในชุมชนให้เป็นผู้สูงอายุติดบ้านและติดเตียงให้ช้าที่สุด และสนับสนุนให้เกิดการผลิต แปรรูป และการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรในชุมชน พร้อมทั้งมีการใช้ในพื้นที่อย่างกว้างขวาง

3. พัฒนาขีดความสามารถและกลไกการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เพื่อให้เป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจในการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรอย่างถูกต้อง เหมาะสม และปลอดภัยในระดับชุมชน พร้อมทั้งบูรณาการความร่วมมือกับหมอพื้นบ้าน ปราชญ์ชาวบ้าน และพระภิกษุสงฆ์ที่มีความรู้ในการใช้สมุนไพรเพื่อร่วมเป็นพลังภาคีเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนสุขภาวะในระดับชุมชนที่สามารถเป็นต้นแบบของการนำองค์ความรู้ดังกล่าวไปขยายผลและต่อยอดในระดับประเทศผ่านคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตในระดับอำเภอ และเครือข่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และให้ความสำคัญในการจัดทำฐานข้อมูลกลางของผู้มีองค์ความรู้ดังกล่าวเพื่อการบริหารจัดการภาคีเครือข่ายที่มีความทันสมัยและเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ

4. ส่งเสริมการจัดการมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ เพื่อเป็นการสร้างกระแสสังคมภายในประเทศ และยกระดับสู่งานระดับนานาชาติ เพื่อการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและการสร้างความร่วมมือทางวิชาการระหว่างประเทศ

4. โครงการ/การดำเนินงาน

4.1 โครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุด้วยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน

4.2 โครงการสร้างความรู้ความเข้าใจในประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทยสู่การเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ

4.3 โครงการสร้างความตระหนักรู้ในการดูแลสุขภาพของคนไทยเพื่อการใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

4.4 โครงการมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ

4.5 โครงการมหกรรมการแพทย์แผนไทยระดับภาค

4.6 โครงการการพัฒนาแนวทางและศักยภาพของหมอพื้นบ้านและภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพ เพื่อบูรณาการการจัดการสุขภาพชุมชน

4.7 โครงการเพิ่มพูนศักยภาพและส่งเสริมการยอมรับการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระดับสากล

4.8 โครงการยกระดับสินค้าและบริการจากฐานภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรสู่การเสริมสร้างเศรษฐกิจเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม

4.9 แผนงานวิจัยด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่ขอผ่านกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ววน.)

4.9.1 แผนงานส่งเสริมการใช้สมุนไพรและบริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประกอบด้วย

(1) โครงการส่งเสริมการวิจัยยาสมุนไพร และตำรับยาสมุนไพรไทยในระบบบริการสาธารณสุข เพื่อสนับสนุนข้อมูลเสนอเข้าบัญชียาหลักแห่งชาติ

(2) โครงการการพัฒนาสารสกัดผลมะขามป้อมสดให้มีสารสำคัญในปริมาณสูง สามารถนำไปใช้ในตำรับยาสมุนไพร ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร และผลิตภัณฑ์เวชสำอางได้อย่างมีประสิทธิผล

(3) โครงการการศึกษาประสิทธิผลและความปลอดภัยของยาแก้ไอสูตรตำรับโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานในการบรรเทาอาการไอในผู้ป่วยกลุ่มลองโควิด

(4) โครงการการศึกษาความคงตัวและการควบคุมคุณภาพแคปซูลยาที่ใช้ในโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน

(5) โครงการประสิทธิผลและความปลอดภัยน้ำมันกัญชาเมตตาโอสถในการรักษาผู้ป่วยโรคนอนไม่หลับ

(6) โครงการการเปรียบเทียบประสิทธิผลระหว่างยาทาริดสีดวงทวารหนักและโรคผิวหนังกับยามาตรฐานในการรักษาโรคผิวหนัง

(7) โครงการพัฒนาสูตรตำรับยาเม็ดชนิดแตกตัวเร็วในใต้ลิ้นของตำรับน้ำมันกัญชาทั้งห้า

(8) โครงการศึกษาภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้านชาติพันธุ์ในการรักษาโรค 4 กลุ่มอาการ

(9) โครงการการศึกษาประสิทธิผลและความปลอดภัยของตำรับจันทลีลาในรูปแบบแคปซูลสารสกัดของผู้ป่วยที่มีอาการปวดและอักเสบของกล้ามเนื้อ

(10) โครงการการพัฒนารูปแบบการให้บริการการปรุงยาเฉพาะรายในตำรับยาแผนไทยที่มีกัญชาปรุงผสมในคลินิกกัญชาทางการแพทย์แผนไทย

(11) โครงการการศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพของยาพอกเข่ากับยาไดโคลฟีแนคโซเดียมด้วยการวิเคราะห์ไบโออินฟอร์เมติกส์ในแบบจำลองโมเดลโรคข้อเข่าเสื่อม

(12) โครงการศึกษาประสิทธิผลของการนวดอันตพฤกต่อการลดความดันโลหิตในประชากรที่มีค่าความดันโลหิตอยู่ในกลุ่ม High normal

4.9.2 แผนงานการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้วยนวัตกรรมทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

(1) โครงการพัฒนารูปแบบการใช้น้ำพุร้อนเชิงสุขภาพสำหรับเสริมการรักษาและฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยโรคเรื้อรัง

(2) โครงการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์การแพทย์ทางเลือกเพื่อสุขภาพในระดับอุตสาหกรรม

4.9.3 แผนงานเสริมสร้างความเข้มแข็งการบริหารจัดการแผนงานและโครงการด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.)

5.2.2 เรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service)

1. วัตถุประสงค์

1. เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการบริการด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ที่มีศักยภาพในการให้บริการทางการแพทย์แบบครบวงจร มีคุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัย ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ เป็นที่ยอมรับและเชื่อมั่นของสังคม

2. เพื่อเพิ่มโอกาสให้กับประชาชนในการนำการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรไทยในการลดต้นทุนการดูแลสุขภาพของตนเอง โดยเฉพาะผู้ป่วยกลุ่มผู้สูงอายุและกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง

3. เพื่อให้กรมเป็นศูนย์ความเป็นเลิศด้านการจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และศูนย์ถ่ายทอดองค์ความรู้การจัดบริการการแพทย์ดั้งเดิมที่เป็นเลิศในระดับสากล

2. เป้าประสงค์ และตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย ปี 2568
1. การจัดบริการทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพรไทย มีคุณภาพมาตรฐานเป็นที่ยอมรับและเชื่อมั่นของสังคม	1. ร้อยละของจำนวนผู้ป่วยที่มีการวินิจฉัยโรคหลอดเลือดสมองอัมพฤกษ์ อัมพาตระยะกลาง (Intermediate Care) ที่ได้รับการดูแลด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (Community base)*	ร้อยละ 10
	2. ร้อยละของผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังเข้ารับการบริการตรวจ วินิจฉัย รักษา และฟื้นฟูสภาพด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่เพิ่มขึ้น	ร้อยละ 5
	3. ร้อยละของผู้ป่วยผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไปเข้ารับบริการตรวจ วินิจฉัย รักษา และฟื้นฟูสภาพด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่เพิ่มขึ้น	ร้อยละ 5
	4. ร้อยละของผู้ป่วยที่มีการวินิจฉัยระยะประคับประคอง (Palliative care) ที่ได้รับการดูแลรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่เพิ่มขึ้น	ร้อยละ 5
	5. ร้อยละของการสั่งจ่ายยาปรุงสำหรับผู้ป่วยเฉพาะรายเพื่อการรักษาโรค เทียบกับจำนวนครั้งของการจ่ายยาสมุนไพรในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐที่เพิ่มขึ้น	ร้อยละ 1.5
2. ประชาชนเข้าถึงบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร	6. ร้อยละของประชาชนที่มารับบริการในระดับปฐมภูมิได้รับการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก*	ร้อยละ 40

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย ปี 2568
ด้วยความสะดวก ครอบคลุมประชาชนทุกกลุ่มวัย เพื่อช่วยลดต้นทุนค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพของประเทศ	7. ร้อยละของจำนวนการสั่งใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพเพิ่มขึ้น	ร้อยละ 6
	8. จำนวนชุดสิทธิประโยชน์ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	1 เรื่อง
	9. ร้อยละของจำนวนบุคลากรวิชาชีพการแพทย์แผนไทยที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้และพัฒนาศักยภาพเพื่อรองรับบริการสุขภาพ (Service Plan) สาขาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน (On-site และ Online)	ร้อยละ 60
	10.ร้อยละของผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยโรค Common Diseases and Symptoms ได้รับยาสมุนไพรเพิ่มขึ้น	ร้อยละ 10
3. กรมเป็นศูนย์ความเป็นเลิศด้านการจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และศูนย์ถ่ายทอดองค์ความรู้การจัดบริการการแพทย์ดั้งเดิมที่เป็นเลิศในระดับสากล	10. ร้อยละของความสำเร็จของการพัฒนาโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน (ยศเส) ให้เป็นโรงพยาบาลเฉพาะด้านทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกของประเทศ	ร้อยละ 60
	11. ระดับความสำเร็จของการยกระดับโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน (ยศเส) ได้รับมาตรฐาน Hospital accreditation (HA)	ขั้นที่ 2
	12. จำนวนศูนย์บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และบริการวิชาการครอบคลุมทุกภูมิภาค	8 แห่ง

3. แนวทางการพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาขีดความสามารถของการให้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐทุกระดับเพื่อตอบสนองปัญหาด้านสุขภาพของประเทศ บูรณาการการดำเนินงานร่วมกับสหวิชาชีพ และลดความแออัดของโรงพยาบาลขนาดใหญ่

มาตรการและแนวทางปฏิบัติ

1. พัฒนาแนวทางและมาตรฐานการจัดบริการการแพทย์แผนไทยในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สถานีอนามัยเฉลิมพระเกียรติ และหน่วยบริการปฐมภูมิ (Primary Care Cluster) ให้สามารถให้บริการด้วยการแพทย์แผนไทยเป็นลำดับแรก (TTM First) ที่มีคุณภาพและปลอดภัยทั้งต่อผู้รับบริการและผู้ให้บริการ แนวทางโดยความปลอดภัยด้านสุขอนามัย เช่น กำหนดหลักเกณฑ์การรักษาโรค/กลุ่มอาการที่ไม่มีความยุ่งยากซับซ้อนและโรคไม่ติดต่อเรื้อรังที่แพทย์แผนไทยมีศักยภาพในการรักษาโดยใช้การให้คำแนะนำด้านสุขภาพ ตรวจ วินิจฉัย รักษาและฟื้นฟูสภาพตามหลักการเวชกรรมแผนไทย การปรุงยาแผนไทยสำหรับผู้ป่วยเฉพาะราย การใช้ตำรับยาแผนไทยที่มีกัญชาปรุงผสม ตลอดจนมีระบบการส่งต่อผู้ป่วยและการเฝ้าระวังเหตุการณ์

ไม่พึงประสงค์จากการให้บริการและใช้ยาสมุนไพรอย่างเป็นระบบ เพื่อลดความแออัด ลดภาระการรักษาผู้ป่วยของโรงพยาบาลขนาดใหญ่ และเพิ่มบทบาทและความสำคัญที่มีต่อแพทย์แผนไทยในการดูแลสุขภาพปฐมภูมิ ซึ่งกลไกสำคัญของการพัฒนาระบบบริการสุขภาพของประเทศ

2. พัฒนาและถ่ายทอดแนวเวชปฏิบัติทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานที่ได้รับการพัฒนาจากการนำองค์ความรู้การนวดไทยและหัตถการอื่นทางการแพทย์แผนไทยที่เกี่ยวข้อง ยาสมุนไพร การฝังเข็ม การใช้กัญชาทางการแพทย์ เพื่อนำไปใช้บูรณาการกับแผนพัฒนาระบบบริการสุขภาพสาขาอื่น ๆ ที่การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานมีศักยภาพให้เกิดการบูรณาการการดูแลสุขภาพร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน ครอบคลุมการจัดบริการผู้ป่วยนอก ผู้ป่วยใน และการเยี่ยมบ้านในชุมชน ทำให้กลุ่มผู้ป่วยดังกล่าวมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยมุ่งเน้นการรักษาและฟื้นฟูสุขภาพหลังการเจ็บป่วยในผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสโควิด-19 โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง โรคสตรี โรคสะเก็ดเงิน โรคมะเร็ง กลุ่มโรค/อาการในกลุ่มผู้ป่วยระยะกลาง (Intermediate Care) และกลุ่มโรค/ อาการในกลุ่มผู้ป่วยระยะประคับประคอง (Palliative care) เป็นต้น

3. พัฒนาและปรับปรุงมาตรฐานโรงพยาบาลส่งเสริมและสนับสนุนการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน (รพ.สส.พท.) ในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐทุกระดับที่สอดรับการให้บริการสุขภาพแบบชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) และแนวทางความปลอดภัยด้านสุขอนามัยเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้มารับบริการและป้องกันความเสี่ยงจากการติดเชื้อ ตลอดจนมุ่งเน้นการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อพัฒนารูปแบบการให้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (TAM Telehealth) ที่มีประสิทธิภาพ สามารถเพิ่มการเข้าถึงการจัดบริการ ความเชื่อมั่นในการให้บริการ และลดต้นทุนในการเข้ามาใช้บริการให้แก่ประชาชน โดยเฉพาะผู้ป่วยผู้สูงอายุที่ติดบ้านและติดเตียง

4. ร่วมมือกับกรมสนับสนุนบริการสุขภาพในการพัฒนามาตรฐานกลางด้านแบบแปลนอาคาร สถานที่ และการตกแต่งอาคารสำหรับให้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเป็นการเฉพาะ เพื่อเป็นแนวทางให้สถานบริการสาธารณสุขของรัฐที่มีศักยภาพนำไปใช้ในการก่อสร้างให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพทั้งต่อการให้บริการและปลอดภัยต่อผู้ให้บริการและผู้รับบริการ โดยคำนึงถึงการออกแบบเพื่อคนทั้งมวล (Universal Design)

กลยุทธ์ที่ 2 เสริมสร้างและบูรณาการองค์ความรู้ ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ที่มีศักยภาพในการดูแลสุขภาพของประชาชนให้กับสหวิชาชีพเพื่อให้เกิดความมั่นใจและความเชื่อมั่น

<u>มาตรการและแนวทางปฏิบัติ</u>

1. เร่งรัดการจัดทำมาตรฐานวัตถุดิบสมุนไพร มาตรฐานตำรับยาสมุนไพร มาตรฐานกระบวนการผลิตตำรับยาสมุนไพรในแต่ละตำรับ ซึ่งรวมถึงตำรับยาแผนไทยที่มีกัญชาปรุงผสม เพื่อรองรับอุตสาหกรรมการผลิตยาสมุนไพรให้สามารถผลิตตำรับยาแผนไทยและสมุนไพรที่มีคุณภาพมาตรฐาน สามารถสร้างความเชื่อมั่นในการนำยาแผนไทยและสมุนไพรมาใช้ในการดูแลสุขภาพของประชาชน

2. สนับสนุนและพัฒนากลไกให้โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขที่เป็นโรงงานผลิตยาสมุนไพรที่ได้รับมาตรฐาน WHO-GMP ให้สามารถรักษาคุณภาพมาตรฐานการผลิตยาสมุนไพรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ปลอดภัย และสามารถผลิตยาสมุนไพรที่จำเป็นในระบบบริการสาธารณสุขของรัฐ ซึ่งหมายรวมถึงตำรับยาแผนไทยที่มีกัญชาปรุงผสม รองรับสถานบริการสาธารณสุขของรัฐในแต่ละเขตสุขภาพได้อย่างเพียงพอ โดยการดำเนินงานดังกล่าวจะต้องไม่กระทบกับกลไกการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพรของภาคเอกชน

3. ส่งเสริม พัฒนา และเผยแพร่องค์ความรู้ทางวิชาการและงานวิจัยที่แสดงให้เห็นถึงแนวทางการใช้ ประสิทธิผล และความปลอดภัยจากการใช้ยาแผนไทยและสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติเพื่อสร้างความรู้และความเข้าใจให้กับแพทย์แผนไทยและสหวิชาชีพที่เกี่ยวข้องให้เป็นที่รู้จักและเชื่อมั่นในการนำไปใช้ในการให้บริการสุขภาพแก่ประชาชนในกลุ่มโรค/อาการที่เป็นโรคที่พบบ่อยและเป็นปัญหาสำคัญของระบบบริการสุขภาพ

4. พัฒนาแนวทางและมาตรฐานการปรุงยาแผนไทยและตำรับยาแผนไทยที่มีกัญชาปรุงผสมในผู้ป่วยเฉพาะรายในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐทุกระดับที่มีแพทย์แผนไทยปฏิบัติหน้าที่อยู่ ทั้งในด้านอาคารและสถานที่การจัดเก็บวัตถุดิบ การเก็บรักษาวัตถุดิบ กระบวนการปรุงยาแผนไทย และบรรจุภัณฑ์ที่มีความสะอาด คุณภาพมาตรฐาน และปลอดภัย

5. พัฒนาองค์ความรู้และวิชาการของยาสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพรที่มีศักยภาพสูง มีประสิทธิผลและความปลอดภัยต่อการรักษา ราคาถูก และเหมาะสมให้มีความเข้มแข็งเพื่อนำไปใช้ผลักดันและกำหนดนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข ให้สามารถนำยาสมุนไพรดังกล่าวไปใช้ทดแทนยาแผนปัจจุบัน เช่น ยาขมิ้นชัน (รักษาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ) ยาเพชรสังฆาต (รักษาโรคริดสีดวงทวาร) เป็นต้น หรือนำไปใช้สนับสนุนให้เกิดการส่งเสริมการใช้ยาอย่างสมเหตุผล (Rational Drug Use) เพื่อมุ่งเน้นการลดการใช้ยาปฏิชีวนะ (Antibiotic) เช่น ยาฟ้าทะลายโจร (รักษาอาการไข้ ไอ เจ็บคอ) ยาเหลืองปิดสมุทร (รักษาอาการท้องเสีย) เป็นต้น

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาขีดความสามารถด้านการบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพรทั้งระบบ มุ่งสู่อุตสาหกรรมบริการทางการแพทย์ที่มีความเป็นเลิศ (Center of TAM Excellence)

<u>มาตรการและแนวทางปฏิบัติ</u>

1. ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาศักยภาพของโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน (ยศเส) ให้มีระบบการจัดบริการที่ได้รับการรับรองคุณภาพมาตรฐานจากหน่วยงานภายนอก เช่น ผ่านการรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (Hospital Accreditation : HA) พร้อมทั้งพัฒนาขีดความสามารถให้เป็นศูนย์กลางการให้บริการ วิชาการ องค์ความรู้ การฝึกอบรม และการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยเฉพาะองค์ความรู้ด้านกัญชาทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และองค์ความรู้ด้านการรักษาและฟื้นฟูสภาพผู้ป่วยที่ติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ตลอดจนสามารถผลิตงานวิจัยที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่ตอบสนองปัญหาสุขภาพในระดับประเทศและระดับโลกอย่างมีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับแก่สหวิชาชีพ สามารถนำไปใช้อ้างอิงในการพัฒนาแผนพัฒนาระบบบริการ

สุขภาพ (Service Plan) สาขาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานของประเทศ และได้รับการยอมรับโดยมีงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับนานาชาติ

2. ศึกษาความเป็นไปได้และความคุ้มค่า และนำผลการศึกษาดังกล่าวนำไปใช้ในการต่อยอดเพื่อจัดตั้งศูนย์บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกและบริการวิชาการกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกให้ครอบคลุมทั้ง 4 ภาค ที่สามารถให้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกและบริการวิชาการ ดังนี้

2.1 พัฒนาบริการและวิชาการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในส่วนภูมิภาคร่วมกับสถานบริการสาธารณสุขของรัฐทั้งในสังกัดของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรมวิชาการ และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในเขตสุขภาพให้มีสมรรถนะในการจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่มีสมรรถนะสูง เพื่อให้สหวิชาชีพและประชาชนผู้รับบริการสามารถเข้าถึง เชื่อมั่น และให้การยอมรับอย่างกว้างขวาง และเป็นศูนย์ให้คำปรึกษาผู้ป่วย ศูนย์ส่งต่อและรับเข้าในการรักษาผู้ป่วยที่มีคุณภาพสูง (TAM Service Center & Referral Center)

2.2 พัฒนาและต่อยอดงานวิจัยและนวัตกรรมทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่มีคุณภาพสูง ตอบสนองปัญหาสุขภาพของประชาชนและบริบทของพื้นที่ในแต่ละเขตสุขภาพและสามารถนำไปใช้ต่อยอดผลการศึกษาวิจัยดังกล่าวเพื่อสร้างความมั่นใจในการรักษาให้กับสหวิชาชีพอย่างแพร่หลาย สามารถใช้อ้างอิงและได้รับการยอมรับโดยมีงานวิจัยได้รับการตีพิมพ์ในระดับนานาชาติ (TAM Research Center)

2.3 พัฒนาให้เป็นศูนย์ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านวิทยาการการรักษา รวมถึงพัฒนาให้เป็นแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพและแหล่งเพิ่มพูนทักษะ ทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในเขตสุขภาพที่รองรับบุคลากรทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก รวมถึงสหวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในเขตสุขภาพให้มีสมรรถนะสูง (TAM Academic & Training Center)

กลยุทธ์ที่ 4 ยกระดับบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และการแพทย์พื้นบ้านทั้งในระบบบริการสาธารณสุขภาครัฐและภาคเอกชนที่มีสมรรถนะสูง รองรับปัญหาสุขภาพในระดับประเทศ

<u>มาตรการและแนวทางปฏิบัติ</u>

1. เร่งรัดจัดทำมาตรฐานองค์ความรู้ หลักสูตร และตำราแพทย์แผนไทยและสมุนไพรไทย (TTM Standard Textbook) ที่ทันสมัยกับปัญหาสุขภาพของประเทศ เพื่อเป็นหลักประกันทางความรู้ให้กับบุคลากรทางการแพทย์แผนไทยได้ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรวิชาชีพการแพทย์แผนไทย การให้บริการในสถานบริการสุขภาพทุกระดับทั้งภาครัฐและเอกชน การพัฒนาแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพและแหล่งเพิ่มพูนทักษะแพทย์แผนไทยและสหวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง เพื่อรองรับการพัฒนาขีดความสามารถบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทยในระบบบริการสุขภาพให้มีขีดสมรรถนะสูง

2. ร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงานร่วมกับสภาการแพทย์แผนไทยและองค์กรวิชาชีพอื่นที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระบบสุขภาพให้มีสมรรถนะสูงและเพียงพอต่อความต้องการด้านสุขภาพของประชาชนทั้งในภาครัฐและเอกชนที่ครอบคลุมอุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์สมุนไพร และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวผ่านการพัฒนาแผนพัฒนากำลังด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมในทุกภาคส่วนเพื่อให้การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสามารถเป็นส่วนหนึ่งในการบูรณาการระบบบริการสุขภาพของประเทศอย่างมีคุณภาพ เพียงพอ และเกิดกำลังใจในการพัฒนาระบบบริการสุขภาพของประเทศ

3. ผสานความร่วมมือกับเครือข่ายมหาวิทยาลัยที่เปิดการเรียนการสอนด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพและองค์กรวิชาชีพด้านการแพทย์แผนปัจจุบันทุกแขนงในการนำองค์ความรู้ทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในการจัดทำหลักสูตรการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพรที่ทันสมัยเพื่อบูรณาการการเรียนการสอนในระดับมหาวิทยาลัยและการพัฒนาองค์ความรู้สำหรับผู้ปฏิบัติในระบบบริการสาธารณสุขตลอดจนให้บุคลากรวิชาชีพด้านการแพทย์แผนปัจจุบันในแขนงอื่น ๆ เป็นนักวิจัยที่มีส่วนร่วมในการพัฒนางานวิจัยทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อสร้างความร่วมมือและความเชื่อมั่นในการบูรณาการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบันในระบบบริการสุขภาพอย่างไร้รอยต่อสามารถตอบสนองความต้องการด้านสุขภาพของประชาชน

4. พัฒนาเครือข่ายนักวิจัยด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระบบบริการสุขภาพทุกระดับให้มีสมรรถนะในการพัฒนาองค์ความรู้และงานวิจัยทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อให้สามารถพัฒนางานวิจัยที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามหลักระเบียบวิธีวิจัย และสามารถต่อยอดและนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาแผนพัฒนาบริการสุขภาพ (Service Plan) สาขาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน

กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนากลไกการจัดบริการสุขภาพด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อสนับสนุนให้เกิดการเข้าถึงบริการสุขภาพของประชาชนอย่างทั่วถึงทุกสิทธิหลักประกันสุขภาพ

มาตรการและแนวทางปฏิบัติ

1. พัฒนาองค์ความรู้และวิชาการที่ผ่านการพัฒนางานวิจัย ด้านการบริการด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่มีความเข้มแข็งเพื่อเสนอหัตถการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่มีประสิทธิผลและความปลอดภัยเข้าสู่ชุดสิทธิประโยชน์ในหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

2. พัฒนาองค์ความรู้และวิชาการที่ผ่านการพัฒนางานวิจัย ด้านยาแผนไทยและสมุนไพรที่มีความเข้มแข็งเพื่อเสนอตำรับยาแผนไทยและสมุนไพรที่มีประสิทธิผลและความปลอดภัยเข้าสู่รายการยาสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติ

กลยุทธ์ที่ 6 พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่มีคุณภาพให้สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงแผนพัฒนาระบบบริการสุขภาพ (Service Plan)

มาตรการและแนวทางปฏิบัติ

1. ทบทวนและปรับปรุงบัญชีรหัสกลุ่มโรค อาการ และหัตถการด้านการแพทย์แผนไทย (ICD-10-TM) เพื่อจำแนกความละเอียดของกลุ่มอาการสำหรับการวินิจฉัยโรคที่มีความชัดเจนตามหลักการแพทย์แผนไทยให้มากขึ้น สามารถนำไปจัดทำเวชสถิติการให้บริการสุขภาพและหัตถการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อให้เกิดการนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาแผนพัฒนาระบบบริการสุขภาพ (Service Plan) สาขาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน

2. ต่อยอดและพัฒนาระบบรายงานการให้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (Health Data Center-Thai Traditional Medicine: HDC-TTM) ที่สามารถตอบสนองและสามารถนำไปใช้การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในส่วนภูมิภาค รวมถึงนำไปใช้ในการพัฒนารูปแบบบริการสุขภาพและการผลักดันยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ ที่ตอบสนองต่อปัญหาสุขภาพของประชาชนภายใต้แผนพัฒนาระบบบริการสุขภาพ (Service Plan) สาขาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3. พัฒนาศักยภาพและเครือข่ายบุคลากรแพทย์แผนไทยและบุคลากรในส่วนภูมิภาคที่เกี่ยวข้องในการให้รหัสกลุ่มโรค อาการ และหัตถการด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ตลอดจนการส่งออกข้อมูล 43 แฟ้มของหน่วยบริการเพื่อส่งไปยังฐานข้อมูล Health Data Center ของกระทรวงสาธารณสุขอย่างถูกต้องและทันเวลา

กลยุทธ์ที่ 7 พัฒนากลไกสนับสนุนและบริหารจัดการการขับเคลื่อนแผนพัฒนาระบบบริการสุขภาพ (Service plan) ให้สามารถบูรณาการกับเครือข่ายให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรการและแนวทางปฏิบัติ

1. ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในบุคลากรและวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (Knowledge Sharing) ที่ตอบสนองปัญหาสุขภาพในยุคปัจจุบัน ได้แก่ การพัฒนารูปแบบบริการและการให้บริการสุขภาพ การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการให้บริการ การพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมที่เกี่ยวข้อง และองค์ความรู้ทางการแพทย์พื้นบ้านไทย เพื่อนำผลการถอดบทเรียนไปใช้ในการพัฒนาแผนพัฒนาระบบบริการสุขภาพ (Service Plan) สาขาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน และสร้างความรู้ความเข้าใจและการยอมรับจากบุคลากรทางการแพทย์และสหวิชาชีพที่มีต่อการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการบูรณาการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระบบบริการสุขภาพได้อย่างไร้รอยต่อ

2) สนับสนุนและพัฒนากลไกของผู้ทำหน้าที่ขับเคลื่อนงานด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกระดับเขตสุขภาพ (Chief Thai Traditional and alternative Medicine Officer : CTMO) ระดับเขตสุขภาพ และหัวหน้ากลุ่มงานการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เพื่อถ่ายทอดการขับเคลื่อนแผนพัฒนาระบบบริการสุขภาพ (Service plan) สาขาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานในระดับประเทศลงไปสู่เขตสุขภาพ จังหวัด อำเภอ และหน่วยบริการสาธารณสุขทุกระดับเพื่อให้การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสามารถบูรณาการการดำเนินงานในระดับพื้นที่ร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน

3) สร้างกลไกการขับเคลื่อนนโยบายการเพิ่มการสั่งจ่ายยาสมุนไพรในสถานบริการสาธารณสุขให้มากกว่า 1,500 ล้านบาทต่อปี เพื่อให้เกิดการสร้างระบบบริการการแพทย์แผนไทย (Service Design & Service Delivery) การบูรณาการการแพทย์แผนไทยร่วมกับ Service Plan สาขาอื่นและสหวิชาชีพ และจัดทำศูนย์จัดเก็บรายได้สมุนไพร การแพทย์แผนไทย และหัตถการ โดยผ่านกลไก Service Plan ในแต่ละระดับ ดังนี้

- Service Plan ระดับกระทรวง โดยคณะกรรมการ Service Plan สาขาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน และภาคีเครือข่าย
- Service Plan ระดับเขตสุขภาพ (12 เขตสุขภาพและกรุงเทพมหานคร) โดยโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลผลิตยาสมุนไพร WHO-GMP และภาคีเครือข่าย
- Service Plan ระดับจังหวัด (กลุ่มงานการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด) โดยโรงพยาบาลชุมชน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ร้านขายยา และภาคีเครือข่าย

เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ดังนี้

1. งบบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ของกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น
2. เกิดการผลักดันบัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพรให้เพิ่มขึ้นจาก 120 รายการ เป็น 160 รายการ
3. คณะกรรมการ Service Plan สาขาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน ระดับเขตสุขภาพและระดับจังหวัดมีบทบาทขับเคลื่อนการส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพร 10,000 ร้านยา 10,000 รพ.สต. 1,000 โรงพยาบาล 160 รายการยาสมุนไพร

4. โครงการ/การดำเนินงาน

4.1 โครงการขยายผลและพัฒนารูปแบบการจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน ที่รองรับปัญหาสุขภาพสำคัญของประเทศ

4.2 โครงการยกระดับมาตรฐานการผลิตยาสมุนไพร สร้างความเชื่อมั่น และการยอมรับของยาสมุนไพร

4.3 โครงการยกระดับภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรเพื่อลดอันตรายจากยาเสพติดอย่างบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบันและระบบสุขภาพชุมชน

4.4 โครงการบำบัดฟื้นฟูสุขภาพผู้ติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์ทางเลือก

4.5 โครงการยกระดับมาตรฐานโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อหนุนเสริมอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจรของประเทศ

4.6 โครงการจัดทำแผนพัฒนากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อหนุนเสริมระบบบริการสาธารณสุขของประเทศ

4.7 ค่าใช้จ่ายครุภัณฑ์เพื่อพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ

4.8 ค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างสาธารณสุขและสิ่งก่อสร้างประกอบเพื่อพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ

4.9 โครงการบริหารจัดการการดำเนินงานของหน่วยบริการในสังกัดกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานและกองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร) (เงินบำรุง)

5.2.3 เรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน สร้างอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom)

1. วัตถุประสงค์

1. เพื่อต่อยอดภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรจากฐานความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมให้เกิดผลิตภัณฑ์และบริการที่เชื่อมโยงเศรษฐกิจแห่งความเป็นอยู่ที่ดี และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่มีคุณค่าและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ เสริมนำการเติบโตทางเศรษฐกิจ และผลิตภัณฑ์สำหรับผู้สูงอายุที่ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ

2. เพื่อยกระดับการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก ให้ได้รับการพัฒนายกระดับเป็นบริการมูลค่าสูง (High Value Service) เชื่อมโยงเศรษฐกิจแห่งความเป็นอยู่ที่ดีและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

3. เพื่อพัฒนาองค์ความรู้จากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรให้สามารถนำไปใช้ในการส่งเสริมศักยภาพของผู้ประกอบการและเครือข่ายชุมชนได้รับประโยชน์ทางเศรษฐกิจ

2. เป้าประสงค์ และตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย ปี 2568
1. สมุนไพรไทยได้รับการพัฒนาและต่อยอดให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายที่รองรับความต้องการของผู้บริโภค โดยเฉพาะการส่งเสริมสุขภาพหลังการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 และผลิตภัณฑ์สำหรับผู้สูงอายุที่ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ	1. ร้อยละของมูลค่าตลาดสมุนไพรกลุ่ม Herbal Champions ในประเทศเพิ่มขึ้น	ร้อยละ 6
	2. ร้อยละของจำนวนผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ผ่านการรับรองคุณภาพเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา	ร้อยละ 3
	3. ร้อยละของมูลค่าการส่งออกสมุนไพรเพิ่มขึ้น	ร้อยละ 1
2. การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก ได้รับการพัฒนายกระดับเป็นบริการมูลค่าสูง (High Value Service) เชื่อมโยงเศรษฐกิจแห่งความเป็นอยู่ที่ดีและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	4. ร้อยละของร้านอาหารที่ผ่านมาตรฐาน Clean Food Good Taste และเมนูชูสุขภาพ ได้รับการพัฒนาและให้ผ่านเกณฑ์ Food for Health จากสมุนไพรไทยเพิ่มขึ้น	ร้อยละ 50
	5. จำนวนศูนย์เวลเนส (Wellness Center)/แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่ได้รับการยกระดับแบบมีส่วนร่วม และสร้างสรรค์ด้านภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยการแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรให้มีคุณค่าและมูลค่าสูง*	900 แห่ง
	6. จำนวนภูมิปัญญานวดไทย อัตลักษณ์ไทย ได้รับการถ่ายทอดเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	2 เรื่อง

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย ปี 2568
3. ผู้ประกอบการและเครือข่ายชุมชนได้รับประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร	7. ร้อยละของผู้ประกอบการสมุนไพรรายใหม่ที่ใช้สิทธิ์ส่งเสริมผู้ประกอบการสมุนไพรเพิ่มขึ้น	ร้อยละ 50
	8. ร้อยละของมูลค่าจากการบริการและผลิตภัณฑ์สมุนไพรในเมืองสมุนไพรเพิ่มขึ้น	ร้อยละ 3
	9. จำนวนชุมชนต้นแบบที่นำภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้าน และสมุนไพรมาสร้างคุณค่า มูลค่าทางเศรษฐกิจแก่ชุมชน	432 แห่ง

3. แนวทางการพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาระบบนิเวศที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสร้างโอกาสและรายได้ให้กับประเทศ

มาตรการและแนวปฏิบัติ

1. บูรณาการร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และเครือข่ายสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนผลิตภัณฑ์สมุนไพรในเชิงสร้างสรรค์ในระดับประเทศและในส่วนภูมิภาค เพื่อพัฒนาศูนย์ส่งเสริมผู้ประกอบการสมุนไพรให้มีช่องทางและรูปแบบการส่งเสริมผู้ประกอบการที่สะดวกและสอดรับกับชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) ผ่านระบบดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อบริการผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพรผ่านระบบออนไลน์ให้มากที่สุด เพื่อสนับสนุนการประกอบกิจการตามความพร้อมและความต้องการของผู้ประกอบการโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย โดยกรมเป็นเจ้าภาพในการส่งเสริมผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพร ดังนี้

1.1 ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรหรือให้ความช่วยเหลือในการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีในด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านการส่งเสริมการปลูก การเพาะเลี้ยง การส่งเสริมคุณภาพการผลิต การเข้าถึงการตรวจสอบมาตรฐานทางห้องปฏิบัติการ การจัดการ และการตลาดที่ครอบคลุมทั้งรูปแบบ on-site และ online

1.2 ส่งเสริมการรวมตัวหรือความร่วมมือกันระหว่างผู้ประกอบการกับภาคธุรกิจหรืออุตสาหกรรมอื่น ๆ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมบริการทางการแพทย์และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ผ่านการจับคู่ทางการตลาด (Business Matching)

1.3 พัฒนาช่องทางให้คำปรึกษาในการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ มาตรฐาน หรือการเตรียมเอกสารทางวิชาการเกี่ยวกับการผลิตหรือการขายผลิตภัณฑ์สมุนไพร การขอรับการประเมินรับรองมาตรฐาน การขอขึ้นทะเบียนตำรับ การแจ้งรายละเอียด หรือการจดแจ้งผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่จะผลิต เพื่อลดความผิดพลาดและระยะเวลาในการขอรับการอนุญาตต่าง ๆ รวมถึงการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้สามารถเข้าถึงการยื่นทรัพย์สินทางปัญญา

1.4 จัดอบรมพัฒนาศักยภาพในการประกอบการที่มุ่งเน้นการสร้างความคิดเชิงธุรกิจด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรใหม่ ๆ ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายและตลาดที่เหมาะสมและสอดรับกับกระแสการเปลี่ยนแปลงด้านสุขภาพอย่างรวดเร็ว ได้แก่ วิสาหกิจชุมชน วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และโรงงานอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมถึงกลุ่มธุรกิจรับจ้างผลิตสินค้าให้กับบริษัทที่จะไปขายในแบรนด์ตัวเอง (Original Equipment Manufacturer : OEM) ให้สามารถพัฒนาให้เป็นกลุ่มธุรกิจรับจ้างออกแบบและผลิตสินค้า (Original Design Manufacturer : ODM) หรือเป็นกลุ่มธุรกิจรูปแบบและตราสินค้าของตนเอง (Original Brand Manufacturer : OBM) และแนวทางในการประกอบธุรกิจเพื่อให้สามารถปฏิบัติตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด ภายใต้หลักสูตรที่ผ่านการพัฒนาให้สอดรับกับความต้องการของผู้ประกอบการและสภาพการณ์ทางธุรกิจในยุคปัจจุบัน

1.5 มีระบบเพื่อเข้าถึงข้อมูลประกอบการตัดสินใจดำเนินธุรกิจผลิตภัณฑ์สมุนไพรผ่านการเผยแพร่เอกสารคำแนะนำ คู่มือ หนังสือวิชาการ หรือเอกสารอื่นใดที่หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องจัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่องค์ความรู้และพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการทั้งในรูปแบบออนไลน์และสื่อสิ่งพิมพ์ นอกจากนี้กรมจะต้องดำเนินการพัฒนาองค์ความรู้และวิชาการด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรที่สามารถต่อยอดเพื่อตอบสนองการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มที่มีความหลากหลายและครอบคลุมของสินค้าและบริการที่เชื่อมโยงอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์สมุนไพร อุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพื่อเป็นแนวคิดในการต่อยอดองค์ความรู้ดังกล่าวสร้างอัตลักษณ์ให้เกิดผลิตภัณฑ์และบริการที่เกี่ยวข้องในรูปแบบใหม่ ๆ

1.6 ร่วมมือกับสถาบันการเงินเพื่อให้ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพรสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนรูปแบบใหม่ ๆ ที่เหมาะสมกับขนาดธุรกิจ

2. ร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566-2570 การเพิ่มเติมกลไกการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพร การกำหนดมาตรการส่งเสริมความร่วมมือด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรระหว่างภาครัฐและเอกชน การเสนอสิทธิประโยชน์เพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการ การส่งเสริมการพัฒนาวัตถุดิบสมุนไพรตามแนวทางเกษตรปลอดภัย การกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดจากผลิตภัณฑ์สมุนไพร การกำหนดแผนงานและโครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรในระดับชาติที่ตอบสนองความต้องการผลิตภัณฑ์สมุนไพรของประชาชนทั้งระบบ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลอุตสาหกรรมสมุนไพรของประเทศ ตลอดจนมีช่องทางติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานอย่างครบห่วงโซ่คุณค่าภายใต้บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ โดยกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเป็นกรรมการและเลขานุการภายใต้คณะกรรมการดังกล่าว

3. ร่วมมือกับสถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนและเครือข่ายผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องและประสบความสำเร็จในเชิงธุรกิจ ในการพัฒนาหลักสูตรสำหรับพัฒนากำลังคนด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรรองรับความต้องการด้านสุขภาพที่มุ่งสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ผ่านการผลิตและพัฒนาบุคลากร

ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรยุคใหม่ทั้งในหลักสูตรระยะสั้น หลักสูตรประกาศนียบัตร และให้มีศักยภาพในการปฏิบัติงานและถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านสมุนไพรอย่างครบห่วงโซ่อุปทาน สามารถรองรับการปฏิบัติงานในภาคอุตสาหกรรมสมุนไพร สามารถให้ความรู้และคำแนะนำแก่เกษตรกรในการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร มีความคิดในการเป็นนวัตกรหรือนักวิจัยเพื่อคิดค้นผลิตภัณฑ์สมุนไพรรูปแบบใหม่ ๆ อย่างสร้างสรรค์และตอบสนองความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ ตลอดจนมีความคิดเชิงบริหารและการตลาดเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มในอุตสาหกรรมสมุนไพรเป็นการเฉพาะ

4. เสริมสร้างภาพลักษณ์และสื่อสารคุณค่าเพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชนและนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ เพื่อให้เกิดการรู้จัก เชื่อมั่น ชื่นชอบ และใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรและบริการการแพทย์แผนไทยผ่านตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์และบริการคุณภาพในระดับประเทศ และขยายต่อในระดับนานาชาติ ดังนี้

4.1 ประชาสัมพันธ์สมุนไพรไทยสู่ตลาดโลกผ่านการผสมผสานอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย (Identity Branding) ภายใต้แนวคิดสุขภาพดีมีความสุขสไตล์ไทย (Thai Happiness Wellness) โดยมีแนวคิดและรูปแบบจัดบริการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่มีการให้รูปแบบบริการที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ ได้รับประทานอาหารไทยที่มีส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์เกษตรแบบออร์แกนิกและปรุงด้วยสมุนไพรไทยที่มีคุณค่าทางโภชนาการและสรรพคุณทางยาอย่างหลากหลาย (Health Cuisine) สามารถเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้กับร่างกาย พร้อมทั้งการสร้างอัตลักษณ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในแต่ละท้องถิ่นร่วมกับการพัฒนาชุมชนนวัตวิถีที่มีอย่างหลากหลายที่ครอบคลุมผลิตภัณฑ์สมุนไพร บริการ และชุมชน เพื่อส่งมอบผลิตภัณฑ์สุขภาพและบริการให้แก่ประชาชนและนักท่องเที่ยวจะส่งผ่านอายตนะภายนอก (รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส ธรรมารมณ์) เพื่อสามารถตอบสนองอายตนะภายในร่างกาย (หู ตา จมูก ลิ้น กาย และใจ) ให้เกิดความผ่อนคลายและฟื้นฟูเยียวยาสุขภาพให้กลับมามีสุขภาพดีอีกครั้ง

4.2 ส่งเสริมให้ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรองจากภาครัฐอยู่ใน Outlet เป็นของฝากที่นักท่องเที่ยวทุกคนต้องซื้อหา ตลอดจนมีการเสริมสร้างประสบการณ์ผลิตภัณฑ์ดังกล่าว เพื่อให้เกิดการซื้อซ้ำตลอดจนต่อยอดพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ได้รับตราสัญลักษณ์และมีความโดดเด่นให้สามารถเชื่อมโยงตลาดการท่องเที่ยว ผ่านการพัฒนาให้เป็นเรื่องเล่า (Story Telling) และเชื่อมโยงกับแหล่งวัตถุดิบ แหล่งผลิต ผ่านระบบ QR Code ข้างบรรจุภัณฑ์เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและผูกพันที่มีต่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้มากขึ้น

5. สนับสนุนและให้ความสำคัญในการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า สิทธิบัตร ลิขสิทธิ์ และการเก็บรักษาข้อมูลภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรในสินค้าและผลิตภัณฑ์ที่วางจำหน่ายผ่านระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อป้องกันการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาด้านการแพทย์ดั้งเดิมและสมุนไพร

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อตอบสนองความต้องการการดูแลสุขภาพของประชาชนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศอย่างครบห่วงโซ่อุปทาน

มาตรการและแนวทางปฏิบัติ

1. ร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผนการผลิตวัตถุดิบสมุนไพรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด (Demand Driven) เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถผลิตวัตถุดิบสมุนไพรที่มีมาตรฐานและเพียงพอต่อการเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานอุตสาหกรรมสมุนไพร โดย

1.1 คัดเลือกสายพันธุ์คุณภาพของพืชสมุนไพรที่มีความต้องการในห่วงโซ่อุปทานอุตสาหกรรมสมุนไพรเพื่อสนับสนุนพันธุ์ปลูกให้กับกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพร

1.2 ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตวัตถุดิบสมุนไพรที่ได้รับมาตรฐาน GAP/GACP เกษตรอินทรีย์และนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมการปลูกสมุนไพร โดยมุ่งเน้นการปลูกสมุนไพรแปลงใหญ่ การปลูกแบบโรงงานผลิตพืชแบบปิด และการทำเกษตรแม่นยำที่มีความประณีต รวมถึงการเก็บเกี่ยวให้ได้ผลผลิตที่มีสารสำคัญตรงตามมาตรฐานตลอดจนมีความร่วมมือในการพัฒนากับห้องปฏิบัติการที่ได้มาตรฐาน GLP (Good Laboratory Practice) เพื่อตรวจและประเมินคุณภาพและความปลอดภัยของวัตถุดิบสมุนไพรก่อนเข้าสู่โรงงานผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร

1.3 ส่งเสริมการแปรรูปวัตถุดิบเป็นสารสกัดหยาบในชุมชนเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับวัตถุดิบสมุนไพรและลดปัญหาการเน่าเสียระหว่างการจัดส่งวัตถุดิบสมุนไพรไปยังโรงงานผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร

1.4 จัดทำระบบฐานข้อมูลสมุนไพรให้เป็นฐานข้อมูลเดียวกัน เช่น ข้อมูลเกษตรกร ข้อมูลพื้นที่ปลูกของเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกสมุนไพร ข้อมูลพื้นที่ปลูกสมุนไพรที่ได้รับการรับรอง GAP/Organic ข้อมูลการแปรรูปวัตถุดิบพืชสมุนไพรที่ได้มาตรฐานจากกรมวิชาการเกษตร ข้อมูลพื้นที่ความเหมาะสมของที่ดินสำหรับปลูกพืชสมุนไพร (Land Suitability) ฐานข้อมูลพืชสมุนไพรและภูมิปัญญาการใช้ประโยชน์ในประเทศไทย และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. คัดเลือกกลุ่มพืชสมุนไพรเป้าหมายในการพัฒนามาตรฐานสารสกัดที่ตอบสนองความต้องการของตลาดและผลักดันเข้าสู่การใช้ประโยชน์ในวงกว้าง โดยมุ่งเน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมสารสกัด เช่น สารสกัดใบบัวบก สารสกัดกระชายดำ สารสกัดไพล สารสกัดขมิ้นชัน สารสกัดกัญชา สารสกัดกัญชง หรือสมุนไพรอื่นที่มีศักยภาพทางการตลาด รวมถึงการกำหนดมาตรการการส่งเสริมอุตสาหกรรมสารสกัด เช่น การจัดทำมาตรการส่งเสริมให้สอดคล้องกับระดับและประเภทของอุตสาหกรรม การใช้มาตรการลดหย่อนภาษีในผู้ประกอบการที่สารสกัดในประเทศ เป็นต้น

3. ต่อยอดสมุนไพร Herbal Champions ได้แก่ ขมิ้นชัน บัวบก ไพล กระชายดำ ฟ้าทะลายโจร มะขามป้อม กระชาย ขิง ข่า กัญชา กัญชง กระท่อม หรือสมุนไพรอื่นที่มีศักยภาพในอนาคต ให้เป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่หลากหลาย สามารถกระตุ้นให้เกิดการสร้างคุณค่าและมูลค่าการบริโภคสมุนไพรในประเทศและการส่งออกเพิ่มขึ้น รองรับการจัดบริการในอุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจรและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และสามารถเชื่อมโยงให้เป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพรแห่งชาติ (National Herb Brand) สู่การยกระดับให้สมุนไพรเป็นส่วน

หนึ่งของการพัฒนาเศรษฐกิจมูลค่าสูงของประเทศ ผ่านการพัฒนานวัตกรรมและงานวิจัยร่วมกับสถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน

4. ส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการด้านเภสัชกรรมแผนไทยเพื่อพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์และบริการของร้านขายยาสมุนไพรในภาคเอกชนให้ได้มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับและเชื่อมั่นของผู้ให้บริการ พร้อมทั้งสนับสนุนพัฒนาขีดความสามารถแก่บุคลากรที่ให้บริการในร้านขายยาสมุนไพร

5. ลงทุนด้านการตลาด ประชาสัมพันธ์ พัฒนาฐานข้อมูลและเพิ่มช่องทางการเข้าถึงผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้มากขึ้นและลดต้นทุนการกระจายสินค้า เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้แก่ผลิตภัณฑ์สมุนไพร เช่น พัฒนาเครื่องจำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพรอัจฉริยะ (Herbal Kiosk Service Machine) พัฒนาแอปพลิเคชันสำหรับจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพรแบบไร้เงินสด เป็นต้น

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนารูปแบบบริการสุขภาพและบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก รองรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นให้เกิดการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ

มาตรการและแนวทางปฏิบัติ

1. ร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนารูปแบบการจัดบริการสุขภาพใหม่ ๆ ที่มีอัตลักษณ์ในพื้นที่จังหวัดท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับนานาชาติ แหล่งท่องเที่ยวเมืองหลัก พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ (Southern Economic Corridor: SEC) และเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zone: SEZ) โดย

1.1 พัฒนาศูนย์สุขภาพดีด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน (Thai Integrative Medical Wellness Center) ผลิตภัณฑ์สมุนไพร (Thai Herbal Center) เวลเนสอัตลักษณ์ไทย (Thainess Wellness Destination) ที่ผสมผสานภูมิปัญญาด้านการดูแลสุขภาพให้เป็นแบรนด์ของประเทศไทย เพื่อรองรับกระแสการใส่ใจด้านสุขภาพของประชาชนและนักท่องเที่ยวผ่านการสร้างประสบการณ์การจัดโปรแกรมการดูแลสุขภาพที่ครอบคลุมส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค รักษา และฟื้นฟูสุขภาพทั้งในกลุ่มที่มีปัญหาความเครียดและโรคที่เกิดขึ้นในวัยทำงาน กลุ่มผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง และผู้สูงอายุ รองรับการจัดบริการครอบคลุมทั้งในสถานประกอบการด้านการนวดไทย คลินิกการแพทย์แผนไทย คลินิกการแพทย์แผนจีน คลินิกเวชกรรม โรงแรมและที่พัก ร้านอาหารสุขภาพ และร้านขายยาสมุนไพร

1.2 พัฒนาวิชาการและองค์ความรู้ทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อให้เกิดต้นแบบบริการสุขภาพแบบพรีเมียมที่มีคุณภาพและมาตรฐานในระดับสถานพยาบาลภาคเอกชน ภายใต้แนวทางความปลอดภัยด้านสุขอนามัย และสามารถนำไปถ่ายทอดและสร้างโอกาสทางธุรกิจที่ตอบสนองความต้องการให้กับผู้รับบริการเฉพาะกลุ่ม เช่น นักท่องเที่ยวต่างชาติผู้รักสุขภาพ นักธุรกิจ กลุ่มลูกค้ามุสลิม หรือประชากรผู้มีกำลังซื้อสูง

1.3 ผลักดันให้มีเมืองท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ สปาเพื่อสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย (Thai Integrative Medical Wellness Tourism Destination) ในแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของโลก เพื่อสร้างโอกาสจากการเชื่อมโยงการท่องเที่ยว ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องทั้งห่วงโซ่อุปทานเพื่อสร้างสรรค์ระบบบริการพรีเมียมรองรับนักท่องเที่ยวคุณภาพ ผ่านการสร้างมาตรฐานการจัดบริการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของชาติและการรับรองมาตรฐานเพื่อให้เกิดการสร้างแบรนด์สินค้าและบริการระดับโลก

2. ร่วมมือกับหน่วยงานภาคเอกชนในการนำแพลตฟอร์มด้านการท่องเที่ยวและที่พักของผู้ประกอบการในแต่ละรายที่ผ่านมาตรฐานการประกอบการและมีจุดเด่นด้านการนำการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรเพื่อสนับสนุนให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวให้สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้โดยสะดวกและปลอดภัย และสามารถเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) เพื่อให้เกิดองค์ความรู้และกลยุทธ์ใหม่ ๆ ในการพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่ตอบสนองความต้องการของตลาด

3. ยกระดับการจัดงานมหกรรมธุรกิจและการค้าสมุนไพรไทย นวดไทย และสปา ในมุมมองของธุรกิจสมุนไพรไทยแบบครบวงจร ภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน ได้แก่

3.1 การพัฒนาการเจรจาธุรกิจระหว่างประเทศ โดยมุ่งเน้นคู่ค้าต่างประเทศ ผ่านการประสานงานกับกรมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ สมาคมการค้าระหว่างประเทศต่าง ๆ ผู้ประกอบการที่มีศักยภาพในการส่งออก ในรูปแบบการเจรจาทางธุรกิจ (Business Matching) แบบครบวงจร

3.2 ยกระดับงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติสู่งานระดับนานาชาติ มีระบบเชื่อมโยงกับแพลตฟอร์มดิจิทัลกลางของประเทศ เพื่อสร้างโอกาสในการเชื่อมโยงธุรกิจสมุนไพรไทยแบบครบวงจร ที่สามารถเกิดธุรกิจได้ทุกที่ ตลอดเวลา และเชื่อมกับโลกการค้า

4. ร่วมมือกับสถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนและเครือข่ายผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องและประสบความสำเร็จในเชิงธุรกิจ ในการพัฒนาหลักสูตรสำหรับพัฒนากำลังคนด้านการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรยุคใหม่ทั้งในหลักสูตรระยะสั้นและหลักสูตรประกาศนียบัตร ให้สามารถนำอัตลักษณ์ความเป็นไทยมาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนารูปแบบและแนวทางการจัดบริการสุขภาพรูปแบบใหม่ ๆ รองรับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Wellness Tourism) และอุตสาหกรรมบริการการแพทย์ครบวงจร โดยคำนึงถึงข้อกฎหมายและความปลอดภัยที่สอดรับกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ กฎหมายว่ากับสถานพยาบาล หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง และมาตรการทางสุขอนามัย

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากจากการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรเพื่อสร้างความมั่งคั่งและกระจายรายได้ให้กับชุมชน

มาตรการและแนวทางปฏิบัติ

1. ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาเมืองสมุนไพร 14 จังหวัดให้มีความเข้มแข็งเชิงลึกมากขึ้น ผ่านการขับเคลื่อนกลไกการดำเนินงานในระดับพื้นที่และกลไกสนับสนุนงบประมาณที่มีความสอดคล้องและต่อเนื่องกันในพื้นที่ พร้อมบูรณาการสู่การพัฒนาในแผนพัฒนาจังหวัด และท้องถิ่น ตลอดจนค้นหาศักยภาพและยกระดับจังหวัดท่องเที่ยวเมืองรองสู่การเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในการจัดบริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพชุมชนนวัตวิถีจากเศรษฐกิจฐานสมุนไพร

2. พัฒนาและต่อยอดการสร้างมูลค่าผลิตภัณฑ์สมุนไพรและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในระดับชุมชนในจังหวัดเมืองรองที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว ผ่านหมู่บ้านสมุนไพร (Herbal Village) โดยมุ่งเน้นการสร้างเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ การสร้างบรรยากาศให้กับชุมชนเพื่อส่งเสริมให้เกิดแรงดึงดูดต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรและบริการที่เกี่ยวข้องให้เป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิต และการต่อยอดผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่นให้เป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ ผ่านการนำร่องวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มสหกรณ์ที่มีความพร้อมเพื่อยกระดับชุมชนสมุนไพรให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรครบวงจร (Herbal Tourism) เชื่อมโยงผู้นำชุมชน หมอพื้นบ้าน และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านให้มีศักยภาพในการพัฒนาชุมชน เช่น กำหนดเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชนครบวงจร สร้างเครือข่ายเกษตรกรธรรมชาติ (เกษตรอินทรีย์) ให้มีความเข้มแข็ง มีแหล่งสนับสนุนการพัฒนาและจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพรของชุมชนให้ได้มาตรฐานและเป็นแหล่งสร้างประสบการณ์ที่ดีต่อการใช้สมุนไพร (ช็อป ชิม แชะ แชร์) ตลอดจนมีแหล่งให้บริการสุขภาพและที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีความโดดเด่น

3. ศึกษาความเป็นไปได้และความคุ้มค่าเพื่อวางแผนในการจัดตั้งสถาบันนวัตกรรมสมุนไพรไทย (Institute of Thai Herbal Medical Innovation : ITHMI) ภายใต้การบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนเป็นการเฉพาะเพื่อเป็นพื้นที่ตัวอย่างในการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรอย่างครบห่วงโซ่อุปทานเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและอุตสาหกรรมทางการแพทย์ เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้สำหรับผู้ประกอบการและประชาชน และเป็นแหล่งสาธิตการจัดสุขภาพเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่มีความเป็นเลิศในพื้นที่เป้าหมายในจังหวัดเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) และกลุ่มจังหวัดเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ (SEC) และพื้นที่เมืองเป้าหมายเมืองนานาชาติ ให้มีคุณภาพมาตรฐาน เป็นอัตลักษณ์ตามแต่ละท้องถิ่นเพื่อหนุนเสริมเศรษฐกิจฐานการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ พร้อมทั้งการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมสมุนไพร

กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับอาชีพนวดไทยให้มั่นคง มีศักยภาพ และได้รับการยอมรับในระดับสากล

มาตรการและแนวทางปฏิบัติ

1. ร่วมมือกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการผลิต พัฒนา และยกระดับคุณภาพ (Re-skills/Up-skills) ของบุคลากรด้านการนวดไทย ผ่านการพัฒนาหลักสูตรด้านนวดไทยให้มีความหลากหลาย

รองรับความต้องการทั้งด้านการรักษาโรค การฟื้นฟูสุขภาพ ด้านความงาม และด้านการผ่อนคลาย ทั้งหลักสูตรภาษาไทยและหลักสูตรนานาชาติ เพื่อรองรับเสริมสร้างอาชีพให้แก่กลุ่มเปราะบาง ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม ในระดับฝีมือ และระดับงานอาชีพ พร้อมจัดหาสถานบริการในการรับช่วงต่ออาชีพ ตลอดจนพัฒนาบุคลากรด้านนวดไทยเข้าสู่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและส่งออกแรงงานด้านนวดไทยไปทำงานทั่วโลก และส่งเสริมแรงงานในประเทศไทยโดยเน้นเข้าถึงกลุ่มนวดไทย Wellness cluster ผลิตแรงงานให้มีคุณภาพและได้รับการรับรอง โดยเป็น Hub of Massage & Wellness พร้อมทั้งการเพิ่มขีดความสามารถของประเทศในการเป็นแหล่งผลิตบุคลากรด้านการนวดไทยและสมุนไพรเพื่อรองรับความต้องการตลาดนวดไทยและสปาไทยของโลก

2. จัดทำมาตรฐานการนวดไทยกลางและการนวดไทยพื้นบ้านให้เข้าสู่มาตรฐาน ISO เน้นการส่งเสริมให้สถานบริการนำมาตรฐานไปใช้เพื่อยกระดับการบริการพร้อมพัฒนาระบบการตรวจรับรองมาตรฐานเพื่อการควบคุมกำกับให้สถานบริการได้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง และยกระดับกรมให้เป็นหน่วยรับรองมาตรฐาน (Accreditation and certify body) ที่ได้รับการยอมรับในระดับประเทศและระดับนานาชาติ และจัดทำคู่มือมาตรฐานด้านการนวดไทยที่เป็นคู่มือกลางที่มีความถูกต้องในรูปแบบการแพทย์ดั้งเดิมของประเทศ พร้อมทั้งสื่อสารในรูปแบบภาษาที่หลากหลาย โดยพัฒนาคู่มือมาตรฐานผลิตภัณฑ์ และให้การสนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อรองรับบริการนวดไทย

3. สร้างมูลค่านวดไทยและผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ใช้ประกอบการนวดไทย เพื่อเน้นเข้าถึงกลุ่มตลาด High-end บูรณาการการนวดไทยกับการกีฬา โดยเฉพาะผ่านเวทีการแข่งขันกีฬาในระดับนานาชาติ รวมถึงการนำสถานประกอบการหรือสถานพยาบาลที่มีผู้ให้บริการด้านการนวดไทยที่ได้มาตรฐานมาพัฒนาให้เกิดเป็นแอปพลิเคชันนวดไทยมาตรฐานเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ

4. พัฒนาเชิงนโยบายด้านการนวดไทยและสปาไทยของประเทศให้มีมาตรฐาน มีระบบบริหารจัดการมาตรฐานที่เป็นสากล เพื่อการพัฒนามาตรฐานการนวดไทยและการยกระดับประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางระดับโลกในการเป็นแหล่งพัฒนาและผลิตบุคลากรนวดไทย สปาไทย พร้อมทั้งการควบคุมคุณภาพมาตรฐานการบริการของประเทศและในระดับนานาชาติ โดยจัดตั้งคณะกรรมการรับรองมาตรฐานการนวดไทยและสปาไทยทั้งในและต่างประเทศ (Certify Body) พัฒนาระบบการประเมินผล (Accreditation) เพื่อขึ้นทะเบียนสถานประกอบการมาตรฐาน และออกเครื่องหมายสัญลักษณ์ และมีการต่ออายุใบอนุญาตอย่างต่อเนื่อง

4. โครงการ/การดำเนินงาน

4.1 โครงการส่งเสริมความสามารถการแข่งขันและขยายช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพร

4.2 โครงการขับเคลื่อนเชิงนโยบายด้านสมุนไพรและส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมตลอดห่วงโซ่คุณค่า

4.3 โครงการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มจากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร

4.4 โครงการพัฒนาและยกระดับการนวดไทย อัตลักษณ์ไทย สร้างเศรษฐกิจชุมชน

4.5 โครงการจัดทำมาตรฐานตำรับยาแผนไทย

4.6 โครงการส่งเสริมการบริโภคอาหารไทยรองรับการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม

4.7 โครงการพัฒนาศักยภาพเพื่อสร้างงานสร้างอาชีพ ด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก สำหรับผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษในกรมราชทัณฑ์

4.8 ค่าใช้จ่ายครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์เพื่อใช้ในการพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร

4.9 โครงการบริหารจัดการการดำเนินงานของกองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

5.2.4 เรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM)

1. วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนากรมให้เป็นองค์กรสมรรถนะสูง ทันสมัย บุคลากรมีความเป็นมืออาชีพ มีผลงานทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระดับประเทศและระดับนานาชาติ เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีความสุข และเป็นองค์กรแห่งสุขภาวะที่ดี

2. เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย ปี 2568
1. กรมเป็นองค์กรสมรรถนะสูง ทันสมัย บุคลากรมีความเป็นมืออาชีพ มีผลงานทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระดับประเทศและระดับนานาชาติ เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีความสุข และเป็นองค์กรแห่งสุขภาวะที่ดี	1. จำนวนกระบวนงานสำคัญของกรมที่ลดขั้นตอนการทำงานหรือเปลี่ยนวิธีการทำงาน (Agile Organization) สู่ผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพ	1 กระบวนงาน
	2. จำนวนระบบงานที่ได้รับการพัฒนาและนำไปสู่การได้รับรางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ	1 ระบบ
	3. คะแนนการประเมินสถานะของหน่วยงานในการเป็นระบบราชการ 4.0 (PMQA 4.0)	470 คะแนน
	4. ร้อยละของบุคลากรกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาให้มีความพร้อมขึ้นสู่ตำแหน่งด้านวิชาการและบริหารที่สูงขึ้น	ร้อยละ 85
	5. ระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐของประเทศไทย	มีจำนวน **Pillar** ระดับ 3 ขึ้นไป เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 **Pillar**
	6. ระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐของประเทศไทย	77.83 คะแนน

3. แนวทางการพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 1 องค์กรบริหารจัดการเป็นเลิศ

<u>มาตรการและแนวทางปฏิบัติ</u>

1. พัฒนากรมให้มีมาตรฐานการบริหารจัดการ โดยการนำเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public Sector Management Quality Award :PMQA) มาใช้ในการพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ

(High Performance and Innovative organization) ในทุกมิติและทุกกระบวนการ ทั้งเรื่องการนำองค์กร (Leadership) กลยุทธ์ (Strategy) ลูกค้า (Customers) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Measurement, Analysis, and Knowledge Management) บุคลากร (Workforce) การปฏิบัติการ (Operations) และผลลัพธ์ (Results) ที่มุ่งเป้าหมายเกิดผลสัมฤทธิ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ การเสริมสร้างเศรษฐกิจ การส่งเสริมการเติบโตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงผลกระทบและความรับผิดชอบต่อสังคม ภายใต้การปรับปรุงประสิทธิผลการดำเนินการและขีดความสามารถของส่วนราชการ มีการปรับปรุงและเกิดการเรียนรู้ของส่วนราชการ และบุคลากรทุกระดับในส่วนราชการมีการเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยให้ความสำคัญกับการเป็นองค์กรที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล (Data Driven Organization)

2. สร้างค่านิยมร่วม (Core Value) เพื่อให้บุคลากรกรมมุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน โดยทุกคนมีส่วนร่วมพร้อมทั้งการสร้างวัฒนธรรมการแพทย์แผนไทยของชาติให้เข้มแข็ง เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ พัฒนาระบบเฝ้าระวังเชิงกลยุทธ์ ระบบติดตามประเมินข้อมูลสำคัญของกรม และการทำงานของหน่วยงาน เพื่อให้มีข้อมูลสำหรับการตัดสินใจ วางแผนและกำหนดทิศทาง ที่เป็นปัจจุบัน (Real Time) รวมถึงจัดทำแผนรองรับความเสี่ยงต่อเหตุการณ์ และภัยรูปต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น

กลยุทธ์ที่ 2 ปรับระบบและโครงสร้างองค์กรให้มีความยืดหยุ่น คล่องตัว และทันต่อการเปลี่ยนแปลง

มาตรการและแนวทางปฏิบัติ

1. ทบทวนภารกิจ หน้าที่ ความรับผิดชอบ ทั้งในระดับกรม สำนัก กอง (Re-engineering) ที่ครอบคลุมทั้งการปรับโครงสร้างองค์กร (Re-organization structure) การปรับปรุงสมรรถนะ (Re-competency) การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน (Re-infrastructure) การปรับปรุงพันธกิจให้มีคุณค่าและวัฒนธรรมองค์กร (Re-mission value and culture) ที่ยืดหยุ่น ลดขั้นตอน ลดความซ้ำซ้อน ปรับเปลี่ยนได้ทุกสถานการณ์ มุ่งสู่เป้าหมาย “ประเทศไทยเป็นผู้นำด้านการแพทย์ดั้งเดิมของเอเชียภายในปี 2570” โดยใช้แนวคิด Agile Organization หรือแนวคิดองค์กรทันสมัยอื่น

2. ปรับปรุงระบบบริหารจัดการงบประมาณ (Re-budgeting) จัดตั้งและพัฒนาระบบการจัดการกองทุน มูลนิธิ ของกรมให้มีศักยภาพในการบริหารจัดการงบประมาณ รวมถึงการหารายได้

3. พัฒนาระบบการทำงานแบบบูรณาการภายในกรม และความร่วมมือกับเครือข่าย ที่เชื่อมโยงระบบการทำงานหลัก (Core Business Process) และระบบสนับสนุน (Supportive Process) โดยคำนึงถึงความเชื่อมโยงตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ (end to end process) ด้วยกระบวนงานดิจิทัล ที่สามารถทำงานได้ทุกที่ ทุกเวลา

4. ปรับปรุง และพัฒนาระบบการสื่อสารภายในองค์กรที่มีประสิทธิภาพ ลดข้อผิดพลาดระหว่างการสื่อสาร ทั้งการสื่อสารแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ รวมถึงการเพิ่มช่องทางการสื่อสารให้บุคลากรกรมเข้าถึงง่าย สะดวก และทั่วถึง

5. ปรับปรุง พัฒนา กฎระเบียบ และออกกฎหมายลำดับรอง ให้เอื้อต่อการดำเนินภารกิจด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ และการเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ 3 ปฏิรูประบบบริหารทรัพยากรบุคคล

มาตรการและแนวทางปฏิบัติ

1. เปลี่ยน ปรับปรุงกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และกระบวนการทำงานของ อกพ. กรม ให้มีความยืดหยุ่น สามารถผลักดันการพัฒนาบุคลากรกรมให้เติบโตได้อย่างคล่องตัว และก้าวกระโดด

2. รื้อระบบโครงสร้างอัตรากำลัง ให้เอื้อต่อการขยายกรอบอัตรากำลัง การเพิ่มตำแหน่งที่สูงขึ้น ได้แก่ ระดับรองอธิบดี ผู้ทรงคุณวุฒิ และชำนาญการพิเศษ รวมถึงการนำแผนสืบทอดตำแหน่งไปสู่การปฏิบัติ (Career Path)

3. ปรับปรุง พัฒนา ต่อยอดฐานข้อมูลและระบบการจัดการบุคลากรในรูปแบบดิจิทัล เพื่อการบริหารจัดการกำลังคนที่มีประสิทธิภาพ ง่าย ลดขั้นตอน ลดภาระงานที่ไม่จำเป็น

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีทักษะที่หลากหลาย (Multitasking) มีคุณธรรมจริยธรรม และมีความสุขในการทำงาน เพื่อให้กรมมีผลผลิตที่ดีและสอดรับกับความต้องการด้านสุขภาพของประชาชน

มาตรการและแนวทางปฏิบัติ

1. มีแผนการพัฒนาทรัพยากรบุคคล (หมายรวมถึง HRP, HRM และ HRD) ภายใต้แผนปฏิบัติราชการกรมที่สนับสนุนการขับเคลื่อนงานตามบริบทการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว พลิกผัน (Disruptive) รองรับยุค Digital Transformation และระบบราชการ 4.0 และคำนึงถึงการลดช่องว่างระหว่างวัยของบุคลากร (Generation Gap)

2. วางแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรแบบใหม่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ที่มุ่งเน้นให้บุคลากรกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเป็นคนดี มีศักยภาพสูงทางวิชาการ และสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้ทักษะที่หลากหลาย (Multitasking) ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรกรม สามารถผลิตผลงานวิจัย องค์ความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่เป็นประเด็นเร่งด่วน หรือจะเกิดผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลง ในรูปแบบสหวิทยาการและบูรณาการความร่วมมือจากหลายหน่วยงาน เพื่อให้ได้ผลงานวิจัยที่น่าเชื่อถือสามารถใช้ประโยชน์ได้ในระดับประเทศและระดับสากล

3. ส่งเสริมแนวคิดการดำเนินงานของบุคลากรกรมให้สอดรับกับค่านิยมองค์กร I AM DTAM ได้แก่ ทำงานอย่างมีศักดิ์ศรี มีระเบียบวินัยในตนเอง (Integrity) ขยัน ตั้งใจทำงาน (Activeness) มีคุณธรรม ซื่อสัตย์สุจริต (Morality) เป็นประชาธิปไตย มีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย (Democracy) มีความเป็นไทยและทำงานเป็นทีม (Thainess and Teamwork) มีความรับผิดชอบ โปร่งใส ตรวจสอบได้ (Accountability) และทำงานอย่างมีสติ รอบคอบ (Mindfulness) ตลอดจนยึดหลักการทำงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (DTAM ทำดีถ้าไม่ดี ไม่ทำ)

4. พัฒนาผู้บริหารรุ่นใหม่และบุคลากรกลุ่มผู้ที่มีศักยภาพสูงให้เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีความรู้ในเชิงสหวิทยาการ ทำงานได้อย่างหลากหลาย และสื่อสารอย่างสร้างสรรค์

5. ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและการมีจิตสาธารณะให้กับบุคลากรในกรมอย่างต่อเนื่อง

6. วางระบบการเสริมสร้างความรัก ความผูกพัน และเป็นองค์กรแห่งความสุข (Happiness DTAM) โดย พัฒนา และจัดทำหลักสูตรของกรม เพื่อเตรียมสมรรถนะบุคลากรสู่ความเชี่ยวชาญด้านวิชาการ วิชาชีพ และด้านบริหาร รวมถึงการปรับทัศนคติของบุคลากร (Mind set) ให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง (Disruptive Leader) วางระบบการหมุนเวียนเปลี่ยนงานของสายงานด้านวิชาชีพ และสายงานด้านบริหาร กำหนดวิธีสร้างแรงจูงใจ สร้างขวัญกำลังใจในการทำงาน โดยเน้นรางวัลที่หลากหลายตามช่วงวัย เช่น แพทย์แผนไทยดีเด่น พิธีกร/วิทยากรดีเด่น เป็นต้น ปรับปรุงสภาพแวดล้อม และมีกิจกรรมสร้างความสุข เสริมสร้างความแข็งแรงของร่างกายแก่บุคลากรในองค์กร และปรับปรุงสวัสดิภาพ และสวัสดิการแก่บุคลากรในองค์กร

กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนารูปแบบการบริหารและบริการสู่ระบบดิจิทัล

<u>มาตรการและแนวทางปฏิบัติ</u>

1. จัดทำแผนพัฒนาดิจิทัลภายใต้แผนปฏิบัติราชการกรม เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลที่สอดคล้องและตอบสนองกับการเปลี่ยนแปลงที่มาจนถึงจุดที่ก่อให้เกิดนวัตกรรมที่ส่งผลกระทบกับมูลค่าของสินค้าและบริการที่มีอยู่เดิม (Digital Disruption)

2. พัฒนายกระดับ เชื่อมโยงฐานข้อมูลกรมให้เป็นฐานข้อมูลของชาติด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ดั้งเดิมอื่นให้เป็นระบบเดียว และสามารถเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนกันได้อย่างไร้รอยต่อระหว่างหน่วยงานภายในกรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งนำเทคโนโลยีดิจิทัลทั้ง blockchain, Internet of Thing (IoT), Artificial Intelligent (AI), Virtual Reality (VR) และ Virtual Augmented (VA) มาใช้ปรับปรุงการให้บริการและนวัตกรรมทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

4. พัฒนาบุคลากรให้มีสมรรถนะรองรับการเปลี่ยนแปลงเป็นสังคมดิจิทัล (Digital Disruptive)

5. ปรับปรุงระบบบริการเพื่อรองรับการให้บริการ หน่วยบริการ เครือข่าย และผู้ใช้บริการของกรม (Smart Service) โดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในรูปแบบของ Business Model Platform

4. โครงการ/การดำเนินงาน

4.1 โครงการพัฒนาขีดสมรรถนะองค์กรให้มุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์อย่างสูง

4.2 โครงการเสริมสร้างบุคลากรสมรรถนะสูง (Smart Person) สำหรับบุคลากรกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

4.3 โครงการดูแลระบบคอมพิวเตอร์และเช่าเครือข่ายสื่อสารความเร็วสูง กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ปีงบประมาณ 2568

ส่วนที่ ๒ แผนการบริหารงบประมาณ ภายใต้แผนปฏิบัติราชการฯ

แผนการปฏิบัติงาน
และแผนการใช้จ่ายงบประมาณ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

แผนการบริหารงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติราชการ

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ลำดับ	หมวดรายจ่าย	งบประมาณ (บาท)
1	**แผนงานบุคลากรภาครัฐ**	**140,649,700**
1.1	งบบุคลากร	133,332,700
1.2	งบดเนินงาน	7,317,000
2	**แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี (งบดำเนินงาน)**	**82,147,400**
2.1	แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี โครงการที่ 1 : โครงการเสริมสร้างความเป็นเลิศทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรในระบบสุขภาพ	82,147,400
3	**แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี (งบดำเนินงาน รายจ่ายลงทุน)**	**6,267,000**
3.1	แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี โครงการที่ 1 : โครงการเสริมสร้างความเป็นเลิศทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรในระบบสุขภาพ	6,267,000
4	**แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี (งบรายจ่ายอื่น)**	**8,357,600**
4.1	แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี โครงการที่ 1 : โครงการเสริมสร้างความเป็นเลิศทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรในระบบสุขภาพ	8,357,600
5	**แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี (งบลงทุน)**	**109,886,500**
5.1	แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี โครงการที่ 1 : โครงการเสริมสร้างความเป็นเลิศทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรในระบบสุขภาพ	109,886,500
6	**แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี (งบอุดหนุน)**	**16,500,000**
6.1	แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี โครงการที่ 1 : โครงการเสริมสร้างความเป็นเลิศทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรในระบบสุขภาพ	16,500,000
7	**แผนงานบูรณาการ (งบดำเนินงาน)**	**13,168,300**
7.1	แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย โครงการที่ 1 : โครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุด้วยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	2,788,800
7.2	แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว โครงการที่ 1 : โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	10,379,500
รวมทั้งสิ้น		**376,976,500**

แผนการบริหารงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติราชการ

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ส่วนราชการ : กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
แผนงาน : แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี
เป้าหมายบริการหน่วยงาน : ระบบบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานมีความเป็นเลิศ บุคลากรด้านการแพทย์แผนไทยมีสมรรถนะสูง และเกิดการใช้ประโยชน์จากสมุนไพรอย่างเต็มศักยภาพ
โครงการที่ 1 : โครงการเสริมสร้างความเป็นเลิศทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรในระบบสุขภาพ
ตัวชี้วัดตาม (ร่าง) พรบ. ระดับผลผลิต/โครงการ
ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : มูลคาการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรมวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 70,000 ล้านบาท
ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ร้อยละของประชากรที่มีอาการเจ็บป่วยและเลือกใช้ยาสมุนไพรในการดูแลสุขภาพตนเอง ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 3
ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ร้อนละของประชาชนที่มีอาการเจ็บป่วยและเลือกใช้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระบบสุขภาพ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 7
กิจกรรม ขับเคลื่อนกัญชา กัญชง กระท่อมทางการแพทย์แผนไทย (00019)
กิจกรรม เพิ่มพูลศักยภาพและส่งเสริมการยอมรับการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระดับสากล (00067)
กิจกรรม การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกเสริมสร้างคุณภาพชีวิตประชาชน (00023)
กิจกรรม ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ (00024)
กิจกรรม ยกระดับมาตรฐานการผลิตยาสมุนไพร สร้างการยอมรับและความเชื่อมั่นของยาสมุนไพร (00045)
กิจกรรม ส่งเสริมความสามารถการแข่งขันและขยายช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพร (00073)
กิจกรรม ขับเคลื่อนเชิงนโยบายด้านสมุนไพรและส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมตลอดห่วงโซ่คุณค่า (00047)
กิจกรรม ขยายผลและพัฒนารูปแบบการจัดบริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน ที่รองรับปัญหาสุขภาพสำคัญของประเทศ (00072)
กิจกรรม ยกระดับสินค้าและบริการจากฐานภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรสู่การเสริมสร้างเศรษฐกิจ เชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม(00070)
กิจกรรม ยกระดับมาตรฐานโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อหนุนเสริมอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจรของประเทศ(00071)
กิจกรรม พัฒนานวัตกรรมผลิตภัณฑ์สมุนไพรต้นแบบเพื่อต่อยอดเชิงพาณิชย์ (00052)
กิจกรรม พัฒนาและยกระดับการนวดไทย อัตลักษณ์ไทย สร้างเศรษฐกิจชุมชน (00054)
กิจกรรม การพัฒนา การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก (82255)

ลำดับที่โครงการ	รหัสโครงการ	หน่วยงาน / แผนงาน / โครงการ	งบประมาณที่ได้รับจัดสรรรวมทั้งสิ้น	หมวดงบรายจ่าย			
				งบดำเนินงาน	งบอุดหนุน	งบรายจ่ายอื่น	งบลงทุน
แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic)			**22,463,000**	**5,963,000**	**16,500,000**	**-**	**-**
แผนงานเพิ่มพูนศักยภาพและส่งเสริมการยอมรับการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระดับสากล (00067)			**1,220,000**	**1,220,000**			
1	6824311101102 (00067)	**โครงการเพิ่มพูนศักยภาพและส่งเสริมการยอมรับการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระดับสากล**	**976,000**	**976,000**			
		กองวิชาการและแผนงาน	976,000	976,000			
2	6805311101103 (00067)	**โครงการประชุมวิชาการไทย-เซี่ยงไฮ้ ครั้งที่ 18 และการประชุมคณะกรรมการความร่วมมือด้านการแพทย์ไทย-จีน ระหว่างกรมการแพทย์แผนไทยและการการแพทย์ทางเลือก และคณะกรรมาธิการสุขภาพเทศบาลนครเซี่ยงไฮ้ ครั้งที่ 18**	**200,000**	**200,000**			
		สถาบันการแพทย์ทางเลือก	200,000	200,000			
3	6830331201500 (00067)	**ตามนโยบาย (สนับสนุนการดำเนินงานเพิ่มพูนศักยภาพและส่งเสริมการยอมรับการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระดับสากล)**	**44,000**	**44,000**			
แผนงานพัฒนานวัตกรรมผลิตภัณฑ์สมุนไพรต้นแบบเพื่อต่อยอดเชิงพาณิชย์ (00052)			**423,000**	**423,000**			
4	6824311109107 (00052)	**โครงการสร้างความรู้ความเข้าใจในประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทยสู่การเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ**	**135,000**	**135,000**			
		กองวิชาการและแผนงาน	135,000	135,000			
5	6830331209500 (00052)	**ตามนโยบาย (สนับสนุนการดำเนินงานพัฒนานวัตกรรมผลิตภัณฑ์สมุนไพรต้นแบบเพื่อต่อยอดเชิงพาณิชย์)**	**288,000**	**288,000**			
แผนงานการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกเสริมสร้างคุณภาพชีวิตประชาชน (00023)			**20,520,000**	**4,020,000**	**16,500,000**		
6	6824311111112 (00023)	**โครงการสร้างการตระหนักรู้ในการดูแลสุขภาพของคนไทยเพื่อการใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก**	**972,000**	**972,000**			
		กองวิชาการและแผนงาน	524,000	524,000			
		สถาบันการแพทย์ทางเลือก	100,000	100,000			
		ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	348,000	348,000			

ลำดับที่โครงการ	รหัสโครงการ	หน่วยงาน / แผนงาน / โครงการ	งบประมาณที่ได้รับจัดสรรรวมทั้งสิ้น	หมวดงบรายจ่าย			
				งบดำเนินงาน	งบอุดหนุน	งบรายจ่ายอื่น	งบลงทุน
7	6822311111113 (00023)	**โครงการพัฒนาแนวทางและศักยภาพของหมอพื้นบ้านและภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพ เพื่อบูรณาการการจัดการสุขภาพชุมชน**	**1,890,000**	**1,890,000**			
		กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย	1,440,000	1,440,000			
		สถาบันการแพทย์ทางเลือก	450,000	450,000			
8	6822311111114 (00023)	**โครงการพัฒนาขีดสมรรถนะองค์กรให้มุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์อย่างสูง**	**1,126,300**	**1,126,300**			
		กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	706,700	706,700			
		สำนักงานเลขานุการกรม	419,600	419,600			
9	6824313111118 (00023)	**โครงการจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ และการประชุมวิชาการประจำปี การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านและการแพทย์ทางเลือกแห่งชาติ ครั้งที่ 22**	**13,500,000**		**13,500,000**		
		กองวิชาการและแผนงาน	13,500,000		13,500,000		
10	6822313111117 (00023)	**โครงการมหกรรมการแพทย์แผนไทยแห่งชาติและการแพทย์พื้นบ้านไทย ปีที่ 17 ระดับภาค**	**3,000,000**		**3,000,000**		
		กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย	3,000,000		3,000,000		
11	6830331211500 (00023)	**ตามนโยบาย (สนับสนุนการดำเนินงานการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกเสริมสร้างคุณภาพชีวิตประชาชน)**		**31,700**			
แผนงานขยายผลและพัฒนารูปแบบการจัดบริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน ที่รองรับปัญหาสุขภาพสำคัญของประเทศ (00072)			**300,000**	**300,000**			
12	6822311104108 (00072)	**โครงการสนับสนุนภารกิจการดำเนินงานของคณะกรรมการคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2568**	**300,000**	**300,000**			
		กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย	300,000	300,000			

ลำดับที่โครงการ	รหัสโครงการ	หน่วยงาน / แผนงาน / โครงการ	งบประมาณที่ได้รับจัดสรรรวมทั้งสิ้น	หมวดงบรายจ่าย			
				งบดำเนินงาน	งบอุดหนุน	งบรายจ่ายอื่น	งบลงทุน
แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศและการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service)			**25,794,100**	**20,469,100**	**-**	**5,325,000**	**-**
แผนงานยกระดับมาตรฐานโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อหนุนเสริมอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจรของประเทศ (00071)			**2,160,000**	**2,160,000**			
13	6827311103206 (00071)	**โครงการยกระดับมาตรฐานโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อหนุนเสริมอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจรของประเทศ**	**1,512,000**	**1,512,000**			
		ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	1,512,000	1,512,000			
14	6830331203500 (00071)	**ตามนโยบาย (สนับสนุนการดำเนินงานยกระดับมาตรฐานโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อหนุนเสริมอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจรของประเทศ)**		**648,000**			
แผนงานขยายผลและพัฒนารูปแบบการจัดบริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน ที่รองรับปัญหาสุขภาพสำคัญของประเทศ (00072)			**6,562,400**	**6,562,400**			
15	6806311104209 (00072)	**โครงการขยายผลและพัฒนารูปแบบการจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน ที่รองรับปัญหาสุขภาพสำคัญของประเทศ**	**4,877,600**	**4,877,600**			
		สถาบันการแพทย์แผนไทย	3,023,070	3,023,070			
		สถาบันการแพทย์ทางเลือก	271,100	271,100			
		ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	914,900	914,900			
		กองวิชาการและแผนงาน	668,530	668,530			
16	6830331204500 (00072)	**ตามนโยบาย (สนับสนุนการดำเนินงานขยายผลและพัฒนารูปแบบการจัดบริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน ที่รองรับปัญหาสุขภาพสำคัญของประเทศ)**	**1,684,800**	**1,684,800**			

ลำดับที่โครงการ	รหัสโครงการ	หน่วยงาน / แผนงาน / โครงการ	งบประมาณที่ได้รับจัดสรรรวมทั้งสิ้น	หมวดงบรายจ่าย			
				งบดำเนินงาน	งบอุดหนุน	งบรายจ่ายอื่น	งบลงทุน
แผนงานยกระดับมาตรฐานการผลิตยาสมุนไพร สร้างการยอมรับและความเชื่อมั่นของยาสมุนไพร (00045)			**9,505,000**	**4,180,000**		**5,325,000**	
17	6806311108201 (00045)	**โครงการยกระดับมาตรฐานการผลิตยาสมุนไพร สร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับของยาสมุนไพร**	**3,276,000**	**3,276,000**			
		สถาบันการแพทย์แผนไทย	3,031,000	3,031,000			
		สถาบันการแพทย์ทางเลือก	245,000	245,000			
18	6806312108219 (00045)	**การจัดทำมาตรฐานตำรับยาแผนไทย**	**5,325,000**			**5,325,000**	
		สถาบันการแพทย์แผนไทย	5,325,000			5,325,000	
19	6830331208500 (00045)	**ตามนโยบาย (สนับสนุนการดำเนินงานยกระดับมาตรฐานการผลิตยาสมุนไพร สร้างการยอมรับและความเชื่อมั่นของยาสมุนไพร)**		**904,000**			
แผนงานการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกเสริมสร้างคุณภาพชีวิตประชาชน (00023)			**840,000**	**840,000**			
20	6824311111211 (00023)	**โครงการจัดทำแผนพัฒนากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อหนุนเสริมระบบบริการสาธารณสุขของประเทศ**	**840,000**	**840,000**			
		กองวิชาการและแผนงาน	840,000	840,000			
แผนงานขับเคลื่อนกัญชา กัญชง กระท่อมทางการแพทย์แผนไทย (00019)			**6,726,700**	**6,726,700**			
21	6806311112215 (00019)	**โครงการยกระดับภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรเพื่อลดอันตรายจากยาเสพติดอย่างบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน และระบบสุขภาพชุมชน**	**3,745,000**	**3,745,000**			
		สถาบันการแพทย์แผนไทย	3,745,000	3,745,000			
22	6805311112216 (00019)	**โครงการบำบัดฟื้นฟูสุขภาพผู้ติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์ทางเลือก**	**766,500**	766,500			
		สถาบันการแพทย์ทางเลือก	766,500	766,500			

ลำดับที่โครงการ	รหัสโครงการ	หน่วยงาน / แผนงาน / โครงการ	งบประมาณที่ได้รับจัดสรรรวมทั้งสิ้น	หมวดงบรายจ่าย			
				งบดำเนินงาน	งบอุดหนุน	งบรายจ่ายอื่น	งบลงทุน
23	6822311111114 (00019)	**โครงการพัฒนาขีดสมรรถนะองค์กรให้มุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์อย่างสูง**	**2,200,300**	**2,200,300**			
		กองวิชาการและแผนงาน	1,816,000	1,816,000			
		กองกฎหมาย	160,000	160,000			
		กลุ่มตรวจสอบภายใน	224,300	224,300			
24	6830331212500 (00019)	**ตามนโยบาย (สนับสนุนการดำเนินงานขับเคลื่อนกัญชา กัญชง กระท่อมทางการแพทย์แผนไทย)**	**14,900**	**14,900**			
แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน สร้างอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom)			**12,294,900**	**12,294,900**	**-**	**-**	**-**
แผนงานส่งเสริมความสามารถการแข่งขันและขยายช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพร (00073)			**3,015,000**	**3,015,000**			
25	6826311105303 (00073)	**โครงการส่งเสริมความสามารถการแข่งขันและขยายช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพร**	**2,412,000**	**2,412,000**			
		กองสเศรษฐกิจสมุนไพร	2,412,000	2,412,000			
26	6822311102306 (00073)	**โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพการคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรภายใต้ระบบทรัพย์สินทางปัญญาสู่การสร้างคุณค่าและมูลค่าในระบบสุขภาพไทยและเศรษฐกิจชาติ**	**421,500**	**421,500**			
		กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย	251,500	251,500			
		กองกฎหมาย	170,000	170,000			
27	6830331205500 (00073)	**ตามนโยบาย (สนับสนุนการดำเนินงานส่งเสริมความสามารถการแข่งขันและขยายช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพร)**	**181,500**	**181,500**			
แผนงานขับเคลื่อนเชิงนโยบายด้านสมุนไพรและส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมตลอดห่วงโซ่คุณค่า (00047)			**4,350,000**	**4,350,000**			
28	6826311107304 (00047)	**โครงการขับเคลื่อนเชิงนโยบายด้านสมุนไพร และพัฒนาอุตสาหกรรมตลอดห่วงโซ่คุณค่า**	**4,350,000**	**4,350,000**			
		กองสเศรษฐกิจสมุนไพร	4,350,000	4,350,000			

ลำดับที่โครงการ	รหัสโครงการ	หน่วยงาน / แผนงาน / โครงการ	งบประมาณที่ได้รับจัดสรรรวมทั้งสิ้น	หมวดงบรายจ่าย			
				งบดำเนินงาน	งบอุดหนุน	งบรายจ่ายอื่น	งบลงทุน
แผนงานยกระดับมาตรฐานการผลิตยาสมุนไพร สร้างการยอมรับและความเชื่อมั่นของยาสมุนไพร (00045)			**500,000**	**500,000**		**-**	
29	6826311108305 (00045)	**โครงการส่งเสริมการกระตุ้นเศรษฐกิจด้วยผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ**	**500,000**	**500,000**			
		กองสเศรษฐกิจสมุนไพร	500,000	500,000			
แผนงานพัฒนานวัตกรรมผลิตภัณฑ์สมุนไพรต้นแบบเพื่อต่อยอดเชิงพาณิชย์ (00052)			**672,000**	**672,000**			
30	6806311109308 (00052)	**โครงการส่งเสริมการบริโภคอาหารสมุนไพรถิ่น กินเป็น ไม่ป่วย ห่างไกลโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs)**	**672,000**	**672,000**			
		สถาบันการแพทย์แผนไทย	672,000	672,000			
แผนงานขยายผลและพัฒนารูปแบบการจัดบริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน ที่รองรับปัญหาสุขภาพสำคัญของประเทศ (00072)			**105,600**	**105,600**	**-**	**-**	**-**
31	6806311104308 (00072)	**โครงการส่งเสริมการบริโภคอาหารสมุนไพรถิ่น กินเป็น ไม่ป่วย ห่างไกลโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs)**	**105,600**	**105,600**			
		สถาบันการแพทย์แผนไทย	105,600	105,600			
แผนงานพัฒนาและยกระดับการนวดไทย อัตลักษณ์ไทย สร้างเศรษฐกิจชุมชน (00054)			**1,600,000**	**1,600,000**			
32	6806311110310 (00054)	**โครงการพัฒนาและยกระดับการนวดไทย อัตลักษณ์ไทย สร้างเศรษฐกิจชุมชน**	**1,120,000**	**1,120,000**			
		สถาบันการแพทย์แผนไทย	1,120,000	1,120,000			
33	6830331210500 (00054)	**ตามนโยบาย (สนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาและยกระดับการนวดไทย อัตลักษณ์ไทย สร้างเศรษฐกิจชุมชน)**	**480,000**	**480,000**			
แผนงานขับเคลื่อนกัญชา กัญชง กระท่อมทางการแพทย์แผนไทย (00019)			**657,300**	**657,300**			
34	6805311112314 (00019)	**โครงการพัฒนาศักยภาพเพื่อสร้างงานสร้างอาชีพ ด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สำหรับผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษในกรมราชทัณฑ์**	**657,300**	657,300			
		สถาบันการแพทย์ทางเลือก					

ลำดับที่โครงการ	รหัสโครงการ	หน่วยงาน / แผนงาน / โครงการ	งบประมาณที่ได้รับจัดสรรรวมทั้งสิ้น	หมวดงบรายจ่าย			
				งบดำเนินงาน	งบอุดหนุน	งบรายจ่ายอื่น	งบลงทุน
แผนงานยกระดับสินค้าและบริการจากฐานภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรสู่การเสริมสร้างเศรษฐกิจ เชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม (00070)			**1,395,000**	**1,395,000**			
35	6822311102305 (00070)	**โครงการยกระดับสินค้าและบริการจากฐานภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรสู่การเสริมสร้างเศรษฐกิจเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม**	**976,500**	**976,500**			
		กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย	976,500	976,500			
36	6822311102306 (00070)	**โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพการคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรภายใต้ระบบทรัพย์สินทางปัญญาสู่การสร้างคุณค่าและมูลค่าในระบบสุขภาพไทยและเศรษฐกิจชาติ**	**418,500**	**418,500**			
		กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย	418,500	418,500			

ลำดับที่โครงการ	รหัสโครงการ	หน่วยงาน / แผนงาน / โครงการ	งบประมาณที่ได้รับจัดสรรรวมทั้งสิ้น	หมวดงบรายจ่าย			
				งบดำเนินงาน	งบอุดหนุน	งบรายจ่ายอื่น	งบลงทุน
แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM)			**162,606,500**	**49,687,400**	**-**	**3,032,600**	**109,886,500**
เพิ่มพูลศักยภาพและส่งเสริมการยอมรับการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระดับสากล (00067)			**3,032,600**			**3,032,600**	
37	6823312101401 (00067)	**โครงการถ่ายทอดองค์ความรู้ผลงานวิจัยการพัฒนาตำรับยาทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรมเพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคสะเก็ดเงินในเวทีนานาชาติ**	**280,000**			**280,000**	
		กองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร				280,000	
38	6822312101401 (00067)	**โครงการการประชุมวิชาการการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์พื้นบ้านในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ครั้งที่ 5**	**159,600**			**159,600**	
		กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย				159,600	
39	6805312101401 (00067)	**โครงการพัฒนาองค์ความรู้ การแลกเปลี่ยนทางวิชาการด้านการแพทย์แผนจีนและสมุนไพร และพัฒนาบุคลากรด้านการแพทย์ทางเลือก**	**509,200**			**509,200**	
		สถาบันการแพทย์ทางเลือก				509,200	
40	6824312101401 (00067)	**โครงการความร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิมในกรอบ ASEAN**	**604,575**			**604,575**	
		กองวิชาการและแผนงาน				604,575	
41	6824312101402 (00067)	**โครงการความร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิมในกรอบ BIMSTEC**	**266,820**			**266,820**	
		กองวิชาการและแผนงาน				266,820	
42	6824312101403 (00067)	**โครงการความร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิมกับ World Health Organization**	**758,225**			**758,225**	
		กองวิชาการและแผนงาน				758,225	
43	6824312101403 (00067)	**โครงการความร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิมระหว่างไทยกับอินเดีย**	**454,180**			**454,180**	
		กองวิชาการและแผนงาน				454,180	

ลำดับที่โครงการ	รหัสโครงการ	หน่วยงาน / แผนงาน / โครงการ	งบประมาณที่ได้รับจัดสรรรวมทั้งสิ้น	หมวดงบรายจ่าย			
				งบดำเนินงาน	งบอุดหนุน	งบรายจ่ายอื่น	งบลงทุน
แผนงานการพัฒนา การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก (82255)			**46,687,400**	**46,687,400**			
44	6803311106411 (82255)	**โครงการเสริมสร้างบุคลากรสมรรถนะสูง (Smart Person) สำหรับบุคลากรกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก**	**2,470,600**	**2,470,600**			
		สำนักงานเลขานุการกรม		2,344,850			
		กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร		45,750			
		กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย		80,000			
45	6824311113420 (82255)	**ค่าบริการสื่อสารและโทรคมนาคม (MA)**	**456,000**	**456,000**			
		กองวิชาการและแผนงาน		456,000			
ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ (00024)			**112,886,500**	**3,000,000**			**109,886,500**
46	6824311113420 (00024)	**โครงการดูแลระบบคอมพิวเตอร์และเช่าเครือข่ายสื่อสารความเร็วสูง กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (MA)**	**3,000,000**	**3,000,000**			
		กองวิชาการและแผนงาน	3,000,000	3,000,000			
47		**งบลงทุน (ค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง)**	109,886,500				109,886,500
สนับสนุนการบริการด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรมีการส่งเสริมเข้าสู่ระบบสุขภาพ			**39,240,800**	**39,240,800**	**-**	**-**	**-**
48	6804311106500 (82255)	งบสนับสนุนกรม ค่าตอบแทน จ้างเหมา	28,113,918	28,113,918			
49	6804316106501 (82255)	งบสนับสนุนกรม (รายจ่ายลงทุน)	3,267,000	3,267,000			
		ค่าเช่ารถยนต์ 11 คัน		2,968,218			
		ค่าดูแลรักษาระบบต่างๆ		298,782			
50	6804311106500 (82255)	ค่าสาธารณูปโภค	6,036,000	6,036,000			

ลำดับที่โครงการ	รหัสโครงการ	หน่วยงาน / แผนงาน / โครงการ	งบประมาณที่ได้รับจัดสรรรวมทั้งสิ้น	หมวดงบรายจ่าย			
				งบดำเนินงาน	งบอุดหนุน	งบรายจ่ายอื่น	งบลงทุน
51	6830331206500 (82255)	ตามนโยบาย รายการค่าใช้จ่ายผู้บริหาร (อธิบดี)	500,000	500,000			
52	6830331206500 (82255)	ตามนโยบาย รายการค่าใช้จ่ายผู้บริหาร (รองอธิบดี 1)	350,000	350,000			
53	6830331206500 (82255)	ตามนโยบาย รายการค่าใช้จ่ายผู้บริหาร (รองอธิบดี 2)	350,000	350,000			
54	6830331206500 (82255)	ตามนโยบาย รายการค่าใช้จ่ายเพื่อการขับเคลื่อนภารกิจ กำกับ ติดตามการตรวจราชการและนิเทศงานของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	200,000	200,000			
55	6830331206500 (82255)	**ตามนโยบาย (สนับสนุนการดำเนินงานด้านการพัฒนา การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก)**	**423,882**	**423,882**			
fixed cost หน่วยงาน			**4,520,000**	**4,520,000**	**-**	**-**	**-**
56	6801311106501 (82255)	กลุ่มตรวจสอบภายใน	39,000	39,000			
57	6801311106502 (82255)	กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	46,000	46,000			
58	6801311106503 (82255)	สำนักงานเลขานุการกรม	387,000	387,000			
59	6801311106503 (82255)	สำนักงานเลขานุการกรม (ค่าถ่ายเอกสาร)	733,000	733,000			
60	6801311106504 (82255)	สถาบันการแพทย์ทางเลือก	330,000	330,000			
61	6801311106505 (82255)	สถาบันการแพทย์แผนไทย	440,000	440,000			
62	6801311106506 (82255)	กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย	320,000	320,000			

ลำดับที่โครงการ	รหัสโครงการ	หน่วยงาน / แผนงาน / โครงการ	งบประมาณที่ได้รับจัดสรรรวมทั้งสิ้น	หมวดงบรายจ่าย			
				งบดำเนินงาน	งบอุดหนุน	งบรายจ่ายอื่น	งบลงทุน
63	6801311106507 (82255)	กองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร	380,000	380,000			
64	6801311106508 (82255)	กองวิชาการและแผนงาน	470,000	470,000			
65	6801311106509 (82255)	กองกฎหมาย	50,000	50,000			
66	68013111065010 (82255)	กองเศรษฐกิจสมุนไพร	75,000	75,000			
67	6801311106511 (82255)	ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	1,250,000	1,250,000			
		รวมทั้งสิ้น	**223,158,500**	**88,414,400**	**16,500,000**	**8,357,600**	**109,886,500**

แผนการบริหารงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติราชการ

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

กระทรวง : สาธารณสุข

ส่วนราชการ : กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

แผนงาน : แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว

เป้าหมายบริการหน่วยงาน : การแพทย์แผนไทยและสมุนไพรส่งเสริมการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

โครงการที่ 1 : โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

ตัวชี้วัดตาม (ร่าง) พรบ. ระดับผลผลิต/โครงการ

1. จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ด้วยการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก มีรายได้เพิ่มขึ้น 1,000 ราย

2. จำนวนผลิตภัณฑ์สมุนไพรในชุมชนและบริการสู่การสร้างศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย ได้รับการยกระดับ ไม่น้อยกว่า 200 รายการ

กิจกรรม การสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มจากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร (6800006)

A	B	C	D	
ลำดับที่	**รหัสโครงการ**	**หน่วยงาน / แผนงาน / โครงการ**	**งบประมาณที่ได้รับจัดสรรรวมทั้งสิ้น**	**หมวดงบรายจ่าย**
				งบดำเนินงาน
แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน สร้างอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) **จำนวน 1 โครงการ**			**10,379,500**	**10,379,500**
1	6805711115322 (00006)	**โครงการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มจากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร**	**10,379,500**	**10,379,500**
		กองการแพทย์ทางเลือก	4,296,600	4,296,600
		สถาบันการแพทย์แผนไทย	3,804,300	3,804,300
		กองวิชาการและแผนงาน	1,247,300	1,247,300
		กองเศรษฐกิจสมุนไพร	1,031,300	1,031,300
รวมทั้งสิ้น 1 โครงการ			**10,379,500**	**10,379,500**

แผนการบริหารงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติราชการ

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

กระทรวง : สาธารณสุข

ส่วนราชการ : กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

แผนงาน : แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย

เป้าหมายบริการหน่วยงาน : การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้สูงอายุ

โครงการที่ 1 : โครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุด้วยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

ตัวชี้วัดตาม (ร่าง) พรบ. ระดับผลผลิต/โครงการ

1. จำนวนผู้สูงอายุในชุมชนได้รับการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ไม่น้อยกว่า 250,000 ราย

กิจกรรม การส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน (6800028)

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนผู้สูงอายุในชุมชนได้รับการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ไม่น้อยกว่า 250,000 ราย

A	B	C		D
ลำดับที่โครงการ	**รหัสโครงการ**	**หน่วยงาน / แผนงาน / โครงการ**	**งบประมาณที่ได้รับจัดสรรรวมทั้งสิ้น**	**หมวดงบรายจ่าย** / **งบดำเนินงาน**
แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรเพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) จำนวน 1 โครงการ			**2,788,800**	**2,788,800**
1	680651116121 (00028)	**โครงการพัฒนานวัตกรรมการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน**	**2,788,800**	**2,788,800**
		สถาบันการแพทย์แผนไทย	2,788,800	2,788,800
รวมทั้งสิ้น 1 โครงการ			**2,788,800**	**2,788,800**

แผนการบริหารงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติราชการ

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

กระทรวง : สาธารณสุข

ส่วนราชการ : กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

แผนงาน : แผนงานบุคลากรภาครัฐ

เป้าหมายบริการหน่วยงาน : เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการภาครัฐ

ผลผลิตที่ 1 : รายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ พัฒนาด้านสาธารณสุข และสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุก

ตัวชี้วัดตาม (ร่าง) พรบ. ระดับผลผลิต/โครงการ

1. ร้อยละของการใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามแผนที่กำหนด ร้อยละ 100

กิจกรรม การสนับสนุนการดำเนินงานด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร (82260)

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ

1. ร้อยละของการใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามแผนที่กำหนด ร้อยละ 100

A	B	C		D	E
ลำดับที่	**รหัสโครงการ**	**หน่วยงาน / แผนงาน / โครงการ**	**งบประมาณที่ได้รับจัดสรรรวมทั้งสิ้น**	**หมวดงบรายจ่าย**	
				งบบุคลากร	**งบดำเนินงาน**
แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM)			**140,649,700**	**133,332,700**	**7,317,000**
1	6804115114400 (82260)	เงินเดือน ค่าจ้างประจำ และค่าตอบแทนพนักงานราชการ	133,332,700	133,332,700	
2	6804111114400 (82260)	รายจ่ายประจำ (ค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ)	7,317,000		7,317,000
รวมทั้งสิ้น 2 รายการ			**140,649,700**	**133,332,700**	**7,317,000**

แผนการบริหารงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติราชการ

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

หน่วย : บาท

รหัสกิจกรรม/โครงการ	แผนงาน/กิจกรรม	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตาม พรบ	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตามนโยบาย	งบประมาณ		หมายเหตุ
				งบประมาณ (พ.ร.บ. 68)	งบประมาณจัดสรร	
	รวมทั้งสิ้น			**376,976,500**	**376,976,500**	
	งบประมาณจัดสรร				**371,975,718**	
	ส่วนกลาง				**5,000,782**	
	แผนงานบุคลากรภาครัฐ			**140,649,700**	**140,649,700**	
	งบบุคลากร				133,332,700	
	งบดำเนินงาน				7,317,000	
	แผนงานยุทธศาสตร์			**223,158,500**	**223,158,500**	
00067	**1. แผนงานเพิ่มพูนศักยภาพและส่งเสริมการยอมรับการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระดับสากล**		**สร้างความร่วมมือ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก แสดงบทบาทนำในการขับเคลื่อนร่วมมือด้านการแพทย์ตั้งเดิมระหว่างประเทศ**	**4,252,600**	**4,252,600**	
	กิจกรรมภายใต้แผนงาน (โครงการ)				4,208,600	
6824311101102 (00067)	**1) เพิ่มพูนศักยภาพและส่งเสริมการยอมรับการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระดับสากล**	1.จำนวนเครือข่ายต่างประเทศและเครือข่ายในประเทศที่ได้รับการเผยแพร่ข้อมูลเชิงนโยบาย สถานการณ์การแพทย์ตั้งเดิม การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร และ/หรือข้อมูลเชิงวิชาการ งานวิจัย วิธีปฏิบัติที่ดีและเป็นเลิศ (Good and Best practice) ของประเทศในภูมิภาคอาเซียนและแม่โขง-คงคา ไม่น้อยกว่า 100 องค์กร 2.จำนวนพระภิกษุ ภิกษุณี สามเณร และพุทธศาสนิกชนชาวไทยและชาวต่างชาติที่ปฏิบัติธรรม ณ ดินแดนพุทธภูมิ ได้รับความรู้และคำแนะนำในการดูแลสุขภาพตนเองด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย 2,000 รูป	1. มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและ/หรือร่างแผนปฏิบัติการระยะ 5 ปี ในภูมิภาคอาเซียน อย่างน้อย 1 แผน 2. มีข้อมูลด้านนโยบาย ระบบบริการสุขภาพ ระบบการศึกษา สถานการณ์การแพทย์ตั้งเดิม การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร และ/หรือข้อมูลเชิงวิชาการ งานวิจัย วิธีปฏิบัติที่ดีและเป็นเลิศ (Good and Best practice) ของประเทศไทย ร่วมกับกลุ่มประเทศในแถบภูมิภาคอาเซียน ไม่น้อยกว่า 1 เรื่อง		976,000	

รหัสกิจกรรม/โครงการ	แผนงาน/กิจกรรม	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตาม พรบ	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตามนโยบาย	งบประมาณ		หมายเหตุ
				งบประมาณ (พ.ร.บ. 68)	งบประมาณจัดสรร	
	หน่วยงานระดับกอง (กวผ.)				976,000	
6824312101401 (00067)	**ความร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิมในกรอบ ASEAN**				657,400	
	หน่วยงานระดับกอง (กวผ)				657,400	
6824312101402 (00067)	**ความร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิมในกรอบ BIMSTEC**				316,600	
	หน่วยงานระดับกอง (กวผ)				316,600	
6824312101403 (00067)	**ความร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิมกับ World Health Organization**				773,900	
	หน่วยงานระดับกอง (กวผ)				773,900	
6823312101401 (00067)	**ถ่ายทอดองค์ความรู้ผลงานวิจัยการพัฒนาตำรับยาทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรมเพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคสะเก็ดเงินในเวทีนานาชาติ**				280,000	
	หน่วยงานระดับกอง (กยส)				280,000	
6824312101404 (00067)	**ความร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิมระหว่างไทยกับอินเดีย**				335,900	
	หน่วยงานระดับกอง (กวผ)				335,900	
6822312101401 (00067)	**ประชุมวิชาการการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์พื้นบ้านในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ครั้งที่ 5**				159,600	
	หน่วยงานระดับกอง (กคพ)				159,600	
6805312101401 (00067)	**รวบรวมและเผยแพร่องค์ความรู้กระบวนการแปรรูปที่เหมาะสมของเครื่องยาไทย-จีน**				509,200	
	หน่วยงานระดับกอง (สทล)				509,200	

รหัสกิจกรรม/โครงการ	แผนงาน/กิจกรรม	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตาม พรบ	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตามนโยบาย	งบประมาณ		หมายเหตุ
				งบประมาณ (พ.ร.บ. 68)	งบประมาณจัดสรร	
6805311101103 (00067)	2) ประชุมวิชาการไทย-เชี่ยงไฮ้ ครั้งที่ 18 และการประชุมคณะกรรมการความร่วมมือด้านการแพทย์ไทย-จีน ระหว่างกรมการแพทย์แผนไทยและการการแพทย์ทางเลือก และคณะกรรมาธิการสุขภาพเทศบาลนครเชี่ยงไฮ้ ครั้งที่ 18				200,000	
	หน่วยงานระดับกอง (สทล.)				200,000	
6830331201500 (00067)	ตามนโยบาย (Fixed Cost)				44,000	
00070	2. แผนงานยกระดับสินค้าและบริการจากฐานภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรสู่การเสริมสร้างเศรษฐกิจเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม		ยกระดับภูมิปัญญาไทย เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจสุขภาพสู่ Medical & Wellness Hub	1,395,000	1,395,000	
	กิจกรรมภายใต้แผนงาน (โครงการ)				1,395,000	
6822311102305 (00070)	1) ยกระดับสินค้าและบริการจากฐานภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรสู่การเสริมสร้างเศรษฐกิจเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม	จำนวนสินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพร มีคุณภาพมาตรฐาน และปลอดภัย ดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งคนไทยและต่างชาติที่มีเป้าหมาย เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 40 รายการ	1. มีสินค้าที่มีรากฐานภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยฯ การแพทย์พื้นบ้านและสมุนไพร ไม่น้อยกว่า 20 รายการ 2. มีบริการที่มีรากฐานภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านและสมุนไพร ไม่น้อยกว่า 20 รายการ		976,500	
	หน่วยงานระดับกอง (กคพ.)				976,500	

รหัสกิจกรรม/โครงการ	แผนงาน/กิจกรรม	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตาม พรบ	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตามนโยบาย	งบประมาณ		หมายเหตุ
				งบประมาณ (พ.ร.บ. 68)	งบประมาณจัดสรร	
6822311102306 (00070)	**2) ส่งเสริมประสิทธิภาพการคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรภายใต้ระบบทรัพย์สินทางปัญญาสู่การสร้างคุณค่าและมูลค่าในระบบสุขภาพไทยและเศรษฐกิจชาติ**				**418,500**	
	หน่วยงานระดับกอง (กคพ.)				418,500	
00071	**3. แผนงานยกระดับมาตรฐานโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อหนุนเสริมอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจรของประเทศ**		**ยกระดับ 30 บาท รักษาทุกที่เพิ่มการเข้าถึงบริการ สร้างมาตรฐานและยกระดับบริการทางการแพทย์แผนไทย นวดไทย การแพทย์ทางเลือก สมุนไพร เพื่อการสร้างภาพลักษณ์ ด้วยการสร้างมาตรฐานให้เป็นที่ยอมรับ**	**2,160,000**	**2,160,000**	
	กิจกรรมภายใต้แผนงาน (โครงการ)				**1,512,000**	
6827311103206 (00071)	**1) ยกระดับมาตรฐานโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อหนุนเสริมอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจรของประเทศ**	จำนวนรูปแบบการให้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน 5 รูปแบบ	จำนวนผู้ให้บริการสุขภาพที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ไม่น้อยกว่า 7 ด้าน ดังนี้ 1. ด้านการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด 2. ด้านการบำบัดอาการนอนไม่หลับ 3. ด้านอาการปวดเรื้อรัง 4. ด้านโรคหลอดเลือดสมอง 5. ด้านโรคผิวหนังเรื้อรัง 6. ด้านแม่หลังคลอด 7. ด้านข้อเข่าเสื่อม		**1,512,000**	
	หน่วยงานระดับกอง (ศพท.)				1,512,000	
6830331203500 (00071)	**ตามนโยบาย (Fixed Cost)**				**648,000**	

รหัสกิจกรรม/โครงการ	แผนงาน/กิจกรรม	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตาม พรบ	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตามนโยบาย	งบประมาณ		หมายเหตุ
				งบประมาณ (พ.ร.บ. 68)	งบประมาณจัดสรร	
00072	**4. แผนงานขยายผลและพัฒนารูปแบบการจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน ที่รองรับปัญหาสุขภาพสำคัญของประเทศ**		**1. ยกระดับ 30 บาท รักษาทุกที่เพิ่มการเข้าถึงบริการ 2. คนไทยห่างไกลโรค 3. สร้างความเข้มแข็งเครือข่ายสุขภาพภาคประชาชน 4.จัดระบบบริการสุขภาพเพื่อกลุ่มเปราะบาง และพื้นที่พิเศษ 5. เพิ่มศักยภาพเศรษฐกิจสุขภาพสู่ Medical & Wellness Hub 6. สร้างมาตรฐาน ยกระดับบริการทางการแพทย์แผนไทย นวดไทย การแพทย์ทางเลือก สมุนไพร**	**6,968,000**	**6,968,000**	
	กิจกรรมภายใต้แผนงาน (โครงการ)				**4,983,200**	
6806311104209 (00072)	**1) ขยายผลและพัฒนารูปแบบการจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน ที่รองรับปัญหาสุขภาพสำคัญของประเทศ**	จำนวนองค์ความรู้และแนวทางเวชปฏิบัติ สำหรับต่อยอดการให้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานเพื่อร่วมรักษาและฟื้นฟูสภาพผู้ป่วยโรคที่เป็นปัญหาสุขภาพสำคัญในระบบสาธารณสุขร่วมกับการแพทย์ปัจจุบัน 5 แนวทาง	1. จำนวนผู้มารับบริการ ผู้ป่วยนอกโรคพื้นฐาน (common diseases) การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 2. ร้อยละของจำนวนผู้ป่วยที่มีการวินิจฉัยโรคหลอดเลือดสมอง อัมพฤกษ์ อัมพาต ระยะกลาง ฯ ที่ได้รับการดูแลด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เป้าหมายร้อยละ 100 3. หน่วยบริการระดับปฐมภูมิได้รับการถ่ายทอดแนวทางการดูแลผู้ป่วยด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ร้อยละ 100 4. จำนวนสื่อการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสำหรับแพทย์แผนไทยและสหวิชาชีพ 5. ร้อยละของผู้ป่วยที่มารับบริการในสถานชีวาภิบาลได้รับการดูแลด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ร้อยละ 100		**4,877,600**	
	หน่วยงานระดับกอง (สพท.)				3,023,070	
	หน่วยงานระดับกอง (สทล)				271,100	
	หน่วยงานระดับกอง (ศพท)				914,900	
	หน่วยงานระดับกอง (กวผ)				668,530	

รหัสกิจกรรม/โครงการ	แผนงาน/กิจกรรม	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตาม พรบ	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตามนโยบาย	งบประมาณ		หมายเหตุ
				งบประมาณ (พ.ร.บ. 68)	งบประมาณจัดสรร	
6806311104308 (00072)	**2) ส่งเสริมการบริโภคอาหารสมุนไพรถิ่น กินเป็น ไม่ป่วย ห่างไกลโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs)**		1. 'จำนวนต้นแบบนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปจากสมุนไพร 2 ผลิตภัณฑ์ '2. จำนวนชุดองค์ความรู้โรค NCDs อาหารถิ่น กินเป็นไม่ป่วย ของอาหารไทยที่เป็นอัตลักษณ์ของแต่ละภาค ไม่น้อยกว่า 4 ชุด		**105,600**	
	หน่วยงานระดับกอง (สพท.)				105,600	
6830331204500 (00072)	**ตามนโยบาย (Fixed Cost)**				**1,984,800**	
00073	**5. แผนงานส่งเสริมความสามารถการแข่งขันและขยายช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพร**		**เพิ่มศักยภาพเศรษฐกิจสุขภาพสู่ Medical & Wellness Hub**	**3,015,000**	**3,015,000**	
	กิจกรรมภายใต้แผนงาน (โครงการ)				**2,833,500**	
6826311105303 (00073)	**1) ส่งเสริมความสามารถการแข่งขันและขยายช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพร**	1. จำนวนรายงานผลการศึกษาแนวโน้มและช่องทางการตลาดของสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพร 1 รายงาน 2. จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการรับรองจากกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเข้าสู่กระบวนการส่งเสริมการจับคู่เจรจาธุรกิจการค้า business matching หรือการส่งออกเพื่อจำหน่ายไปยังตลาดต่างประเทศ ไม่น้อยกว่า 20 รายการ	1.ผู้ประกอบการเข้าร่วมการส่งเสริมและพัฒนาทักษะเพื่อตอบสนองความต้องการทางการตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะภูมิภาคอาเซียน ไม่น้อยกว่า 700 ราย 2.จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการรับรองจากกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเข้าสู่กระบวนการส่งเสริมการจับคู่เจรจาธุรกิจการค้า ..... 3. ส่งเสริมการจับคู่ธุรกิจระหว่างเกษตกร ผู้ผลิต หรือผู้ประกอบการกับผู้ผลิต หรือการส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ ไม่น้อยกว่า 30 รายการ		**2,412,000**	
	หน่วยงานระดับกอง (กศส)				2,412,000	
6822311102306 (00073)	**2) ส่งเสริมประสิทธิภาพการคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรภายใต้ระบบทรัพย์สินทางปัญญาสู่การสร้างคุณค่าและมูลค่าในระบบสุขภาพไทยและเศรษฐกิจชาติ**				**421,500**	
	หน่วยงานระดับกอง (กคพ.)			-	251,500	
	หน่วยงานระดับกอง (กม.)				170,000	

รหัสกิจกรรม/โครงการ	แผนงาน/กิจกรรม	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตาม พรบ	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตามนโยบาย	งบประมาณ		หมายเหตุ
				งบประมาณ (พ.ร.บ. 68)	งบประมาณจัดสรร	
6830331205500 (00073)	ตามนโยบาย (Fixed Cost)				181,500	
82255	6. แผนงานการพัฒนา การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้าน การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก		ยกระดับภูมิปัญญาไทย เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจสุขภาพ	46,687,400	46,687,400	
	ค่าใช้จ่ายภายใต้แผนงาน				46,263,518	
6803311106411 (82255)	แผนงานเสริมสร้างบุคลากรสมรรถนะสูง (Smart Person) สำหรับบุคลากรกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก		ร้อยละของบุคลากรกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้รับการพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะ ร้อยละ 80		2,470,600	
	หน่วยงานระดับกอง (สลก)				2,344,850	
	หน่วยงานระดับกอง (กพร)				45,750	
	หน่วยงานระดับกอง (กคพ)				80,000	
6830331206500 (82255)	งบสนับสนุนกรม				37,416,918	
6830331206500 (82255)	Fixed Cost หน่วยงาน				4,520,000	
6830331206500 (82255)	ค่านิเทศงาน				200,000	
6830331206500 (82255)	ค่าใช้จ่ายผู้บริหาร				1,200,000	
6824311113420 (82255)	ค่าบริการสื่อสารและโทรคมนาคม (MA)				456,000	
6830331206500 (82255)	ตามนโยบาย (Fixed Cost)				423,882	

รหัสกิจกรรม/โครงการ	แผนงาน/กิจกรรม	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตาม พรบ	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตามนโยบาย	งบประมาณ		หมายเหตุ
				งบประมาณ (พ.ร.บ. 68)	งบประมาณจัดสรร	
00047	**7. แผนงานขับเคลื่อนเชิงนโยบายด้านสมุนไพร และพัฒนาอุตสาหกรรมตลอดห่วงโซ่คุณค่า**		**ยกระดับภูมิปัญญาไทย เพิ่มศักยภาพเศรษฐกิจสุขภาพสู่ Medical & Wellness Hub**	**4,350,000**	**4,350,000**	
	กิจกรรมภายใต้แผนงาน (โครงการ)				**4,350,000**	
6826311107304 (00047)	**1) ขับเคลื่อนเชิงนโยบายด้านสมุนไพร และพัฒนาอุตสาหกรรมตลอดห่วงโซ่คุณค่า**	จำนวนสมุนไพรหรือผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนาเชิงพื้นที่และต่อยอดเพื่อผลักดันเมืองสมุนไพรสู่การสร้างรายได้และมูลค่าเพิ่มแก่ชุมชน 15 รายการ	1. มีการขับเคลื่อนเชิงนโยบายด้านสมุนไพรผ่านการประชุมคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติคณะอนุกรรมการฯ และประชุมที่เกี่ยวข้องภายใต้พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 และแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566 – 2570 2.มีผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ได้รับการพัฒนาและต่อยอดเพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้กับชุมชนจากการขับเคลื่อนเมืองสมุนไพร ไม่น้อยกว่า 16 รายการ 3. มีการกำหนดและขับเคลื่อนสมุนไพร Herbal Champions ที่เป็น Herb of the Year อย่างน้อย 1 ชนิด อย่างครบวงจร 4. มีการรับรองคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพรเพื่อส่งเสริมห่วงโซ่อุปทานตลาดวัตถุดิบสมุนไพรและสร้างมูลค่าเพิ่ม อย่างน้อย 60 ตัวอย่าง (เชื่อมโยงกับ สพท. ในการจัดมาตรฐานเครื่องยาไทย 40 รายการ)		**4,350,000**	
	หน่วยงานระดับกอง (กศส)				4,350,000	
00045	**8. แผนงานยกระดับมาตรฐานการผลิตยาสมุนไพร สร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับของยาสมุนไพร**		**สร้างความเชื่อมั่นด้วยการวิจัยประสิทธิผลและความปลอดภัยต่อการสั่งใช้ยาสมุนไพร**	**10,005,000**	**10,005,000**	
	กิจกรรมภายใต้แผนงาน (โครงการ)				**9,101,000**	
6806311108201 (00045)	**1) ยกระดับมาตรฐานการผลิตยาสมุนไพร สร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับของยาสมุนไพร**	1. จำนวนข้อมูลการเตรียมเครื่องยาตามองค์ความรู้การแพทย์แผนไทย 30 รายการ	1. แนวทางการเพาะปลูกและเก็บเกี่ยว GACP 2. องค์ความรู้ในการเตรียมเครื่องยาแผนไทย ไม่น้อยกว่า 30 รายการ		**3,276,000**	
	หน่วยงานระดับกอง (สพท.)				3,031,000	
	หน่วยงานระดับกอง (กทล.)				245,000	

รหัสกิจกรรม/โครงการ	แผนงาน/กิจกรรม	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตาม พรบ	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตามนโยบาย	งบประมาณ		หมายเหตุ
				งบประมาณ (พ.ร.บ. 68)	งบประมาณจัดสรร	
6806312108219 (00045)	**2) จัดทำมาตรฐานตำรับยาแผนไทย (งบรายจ่ายอื่น)**	จำนวนข้อกำหนดมาตรฐานยาแผนไทยตามประกาศบัญชียาหลักแห่งชาติ 5 ตำรับ	จำนวนข้อกำหนดมาตรฐานยาแผนไทยตามประกาศบัญชียาหลักแห่งชาติ 5 ตำรับ		**5,325,000**	
	หน่วยงานระดับกอง (สพท.)				5,325,000	
6826311108305 (00045)	**3) การส่งเสริมการกระตุ้นเศรษฐกิจด้วยผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ**				**500,000**	
	หน่วยงานระดับกอง (กศส)				500,000	
6830331208500 (00045)	**ตามนโยบาย (Fixed Cost)**				**904,000**	
00052	**9. แผนงานพัฒนานวัตกรรมผลิตภัณฑ์สมุนไพรต้นแบบเพื่อต่อยอดเชิงพาณิชย์**		**ยกระดับภูมิปัญญา ส่งเสริมการใช้แพทย์แผนไทยและสมุนไพร อาหารสมุนไพรถิ่น กินเป็นไม่ป่วย (อาหารส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค NCDs)**	**1,095,000**	**1,095,000**	
	กิจกรรมภายใต้แผนงาน (โครงการ)				**807,000**	
6824311109107 (00052)	**1) สร้างความรู้ความเข้าใจในประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทยสู่การเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ**		1. จำนวนองค์ความรู้/สรรพคุณสมุนไพร ที่เผยแพร่สู่ประชาชนออกสื่อโซเชียลมีเดีย อย่างน้อย 3 ช่องทาง 2. ร้อยละของ อสม.ที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องสมุนไพรในการป้องกันโรค NCDs ร้อยละ 100		**135,000**	
	หน่วยงานระดับกอง (กวผ.)				135,000	
6806311109108 (00052)	**2) ส่งเสริมการบริโภคอาหารสมุนไพรถิ่น กินเป็น ไม่ป่วย ห่างไกลโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs)**	จำนวนต้นแบบนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปจากสมุนไพร 2 ผลิตภัณฑ์	1. 'จำนวนต้นแบบนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปจากสมุนไพร 2 ผลิตภัณฑ์ '2. จำนวนชุดองค์ความรู้โรค NCDs อาหารถิ่น กินเป็นไม่ป่วย ของอาหารไทยที่เป็นอัตลักษณ์ของแต่ละภาค ไม่น้อยกว่า 4 ชุด		**672,000**	
	หน่วยงานระดับกอง (สพท.)				672,000	
6830331209500 (00052)	**ตามนโยบาย (Fixed Cost)**				**288,000**	

รหัสกิจกรรม/โครงการ	แผนงาน/กิจกรรม	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตาม พรบ	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตามนโยบาย	งบประมาณ		หมายเหตุ
				งบประมาณ (พ.ร.บ. 68)	งบประมาณจัดสรร	
00054	**10. แผนงานพัฒนาและยกระดับการนวดไทย อัตลักษณ์ไทย สร้างเศรษฐกิจชุมชน**		**ยกระดับภูมิปัญญาไทย เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจสุขภาพสู่ Medical & Wellness Hub**	**1,600,000**	**1,600,000**	
	กิจกรรมภายใต้แผนงาน (โครงการ)				**1,120,000**	
6806311110310 (00054)	**1) พัฒนาและยกระดับการนวดไทย อัตลักษณ์ไทย สร้างเศรษฐกิจชุมชน**	จำนวนองค์ความรู้ รูปแบบและหลักสูตรการให้บริการสุขภาพจากนวดไทยและนวดอัตลักษณ์ไทย ที่สามารถนำไปใช้ในการให้บริการสุขภาพเพื่อรองรับการท่องเที่ยว 2 รูปแบบ	1. มีฐานข้อมูลการจัดระดับฝีมือการนวดไทยในประเทศ 2. ยกระดับการนวดไทยเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ดังนี้ 2.1 กลุ่มปวดกล้ามเนื้อและเยื่อพังผืด 2.2 โรคนิ้วล็อค 2.3 โรคหัวไหลติด 2.4 ปวดสลักเพชร 2.5 หมอนรองกระดูกทับเส้นประสาท 2.6 อัมพาต 2.7 กลุ่มระบบสืบพันธุ์ 3. จำนวนประชาชนได้รับการอบรมนวดไทย สร้างงานสร้างอาชีพ (200 คน)		**1,120,000**	
	หน่วยงานระดับกอง (สพท.)				1,120,000	
6830331210500 (00054)	**ตามนโยบาย (Fixed Cost)**				**480,000**	
00023	**11. แผนงานการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก เสริมสร้างคุณภาพชีวิตประชาชน**		**ยกระดับภูมิปัญญาไทย สร้างความร่วมมือ สร้างความเชื่อมั่น สร้างมาตรฐาน และยกระดับบริการ**	**21,360,000**	**21,360,000**	
	กิจกรรมภายใต้แผนงาน (โครงการ)				**21,328,300**	

รหัสกิจกรรม/โครงการ	แผนงาน/กิจกรรม	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตาม พรบ	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตามนโยบาย	งบประมาณ		หมายเหตุ
				งบประมาณ (พ.ร.บ. 68)	งบประมาณจัดสรร	
682411111211 (00023)	**1) จัดทำแผนพัฒนากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อหนุนเสริมระบบบริการสาธารณสุขของประเทศ**		1. ระดับความสำเร็จของการจัดทำชุดข้อมูลความต้องการเชิงบทบาท สมรรถนะ และอัตรากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ที่ตอบสนองต่อความจำเป็นและความต้องการด้านสุขภาพของประชาชนและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ 2. ระดับความสำเร็จของการจัดทำแผนพัฒนากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อหนุนเสริมระบบบริการสาธารณสุขของประเทศ 3. มีการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายด้านกำลังคนครอบคลุมในการยกระดับภูมิปัญญาไทย สร้างเศรษฐกิจสุขภาพ		**840,000**	
	หน่วยงานระดับกอง (กวผ.)				840,000	
6824311111112 (00023)	**2) สร้างการตระหนักรู้ในการดูแลสุขภาพของคนไทยเพื่อการใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก**	จำนวนครั้งการเข้าถึงสื่อวิดีโอ ศาสตร์การแพทย์ทางเลือกสำหรับโรคเรื้อรัง ไม่น้อยกว่า 1,000 ครั้ง	ร้อยละประชาชนสามารถเข้าถึงสื่อองค์ความรู้โรคเรื้อรังด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อนำไปใช้ในการดูแลสุขภาพได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม เพิ่มขึ้น ร้อยละ 5		**972,000**	
	หน่วยงานระดับกอง (กวผ.)				447,090	
	หน่วยงานระดับกอง (สทล)				140,665	
	หน่วยงานระดับกอง (ศพท)				384,245	
6822311111113 (00023)	**3) พัฒนาแนวทางและศักยภาพของหมอพื้นบ้านและภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพ เพื่อบูรณาการการจัดการสุขภาพชุมชน**		1. การรับรองหมอพื้นบ้าน เสริมสร้างศักยภาพของหมอพื้นบ้านให้เป็นที่ยอมรับแก่ประชาชนและจำนวนหมอพื้นบ้านได้รับรองเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 50 ราย		**1,890,000**	
	หน่วยงานระดับกอง (กคพ.)				1,440,000	
	หน่วยงานระดับกอง (สทล)				450,000	

รหัสกิจกรรม/โครงการ	แผนงาน/กิจกรรม	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตาม พรบ	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตามนโยบาย	งบประมาณ		หมายเหตุ
				งบประมาณ (พ.ร.บ. 68)	งบประมาณจัดสรร	
6822311111114 (00023)	**4) พัฒนาขีดสมรรถนะองค์กรให้มุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์อย่างสูง**		มีการนำข้อมูลของหน่วยงานมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาองค์กร		**1,126,300**	
	หน่วยงานระดับกอง (สลก.)				419,600	
	หน่วยงานระดับกอง (กพร.)				706,700	
6824313111118 (00023)	**การจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ และการประชุมวิชาการประจำปี การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือกแห่งชาติ ครั้งที่ 22**				**13,500,000**	
	หน่วยงานระดับกอง (กวฝ)				13,500,000	
6822313111117 (00023)	**มหกรรมการแพทย์แผนไทยแห่งชาติและการแพทย์พื้นบ้านไทย ปีที่ 17 ระดับภาค**				**3,000,000**	
	หน่วยงานระดับกอง (กคพ)				3,000,000	
6830331211500 (00023)	**ตามนโยบาย (Fixed Cost)**				**31,700**	
00019	**12. แผนงานขับเคลื่อนกัญชา กัญชง กระท่อมทางการแพทย์แผนไทย**		**เพิ่มการเข้าถึงบริการสุขภาพจิตและบำบัดยาเสพติด**	**7,384,000**	**7,384,000**	
	กิจกรรมภายใต้แผนงาน				**7,369,100**	
6805311112314 (00019)	**1) พัฒนาศักยภาพเพื่อสร้างงานสร้างอาชีพ ด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สำหรับผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษในกรมราชทัณฑ์**	จำนวนผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษในราชทัณฑ์ ได้รับการพัฒนาศักยภาพเพื่อสร้างงานสร้างอาชีพ ด้วยศาสตร์การแพทย์ทางเลือก 300 คน	1.จำนวนผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษในราชทัณฑ์ ได้รับการพัฒนาศักยภาพเพื่อสร้างงานสร้างอาชีพ ด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย 200 คน 2. จำนวนผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษในราชทัณฑ์ ได้รับการพัฒนาศักยภาพเพื่อสร้างงานสร้างอาชีพ ด้วยศาสตร์การแพทย์ทางเลือก 300 คน		**657,300**	
	หน่วยงานระดับกอง (สทล)				657,300	

รหัสกิจกรรม/โครงการ	แผนงาน/กิจกรรม	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตาม พรบ	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตามนโยบาย	งบประมาณ		หมายเหตุ
				งบประมาณ (พ.ร.บ. 68)	งบประมาณจัดสรร	
6806311112215 (00019)	**2) ยกระดับภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรเพื่อลดอันตรายจากยาเสพติดอย่างบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน และระบบสุขภาพชุมชน**	ร้อยละของผู้ป่วยในพื้นต้นแบบที่เข้าร่วมโครงการที่ได้รับการดูแลสุขภาพตามแนวทางและรูปแบบการบูรณาการเพื่อลดอันตรายจากยาเสพติดด้วยองค์ความรู้การแพทย์แผนไทยและสมุนไพร ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 20	ร้อยละของผู้ป่วยในพื้นต้นแบบที่เข้าร่วมโครงการที่ได้รับการดูแลสุขภาพตามแนวทางและรูปแบบการบูรณาการเพื่อลดอันตรายจากยาเสพติดด้วยองค์ความรู้การแพทย์แผนไทยและสมุนไพร ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 20		**3,745,000**	
	หน่วยงานระดับกอง (สพท.)				3,745,000	
6805311112216 (00019)	**3) บำบัดฟื้นฟูสุขภาพผู้ติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์ทางเลือก**	จำนวนรูปแบบการฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยติดยาเสพติดด้วยสมาธิบำบัด SKT 1 รูปแบบ	ระดับความสำเร็จของการนำศาสตร์การแพทย์ทางเลือกไปช่วยบำบัดดูแลผู้ติดยาเสพติดในชุมชน ร้อยละ 100		**766,500**	
	หน่วยงานระดับกอง (สทล)				766,500	
6822311111114 (00019)	**4) พัฒนาขีดสมรรถนะองค์กรให้มุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์อย่างสูง**		มีการนำข้อมูลของหน่วยงานมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาองค์กร		**2,200,300**	
	หน่วยงานระดับกอง (กวผ.)				1,816,000	
	หน่วยงานระดับกอง (กม.)				160,000	
	หน่วยงานระดับกอง (ตสน.)				224,300	
6830331212500 (00019)	**ตามนโยบาย (Fixed Cost)**				**14,900**	
00024	**13. แผนงานยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ**			**112,886,500**	**112,886,500**	
6824311113420 (00024)	**ค่าบำรุงรักษาระบบคอมพิวเตอร์หรือระบบสารสนเทศ (MA)**				**3,000,000**	
	หน่วยงานระดับกอง (กวผ.)				**3,000,000**	
	งบลงทุน				**109,886,500**	

รหัสกิจกรรม/โครงการ	แผนงาน/กิจกรรม	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตาม พรบ	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตามนโยบาย	งบประมาณ		หมายเหตุ
				งบประมาณ (พ.ร.บ. 68)	งบประมาณจัดสรร	
	แผนงานบูรณาการ			**13,168,300**	**13,168,300**	
	แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย			**2,788,800**	**2,788,800**	
00028	**แผนงานส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน**		**คนไทยห่างไกลโรคและภัยสุขภาพ**	**2,788,800**	**2,788,800**	
	กิจกรรมภายใต้แผนงาน				**1,952,160**	
680651116121 (00028)	**ส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน**	จำนวนผู้สูงอายุในชุมชนได้รับการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ไม่น้อยกว่า 250,000 ราย	จำนวนผู้สูงอายุในชุมชนได้รับการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ไม่น้อยกว่า 250,000 ราย		**1,952,160**	
	หน่วยงานระดับกอง (สพท.)				1,952,160	
6830531206511(00028)	**ตามนโยบาย (Fixed Cost)**				**836,640**	
	แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว			**10,379,500**	**10,379,500**	
00006	**แผนงานสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มจากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร**		**เพิ่มศักยภาพเศรษฐกิจสุขภาพสู่ Medical & Wellness Hub**	**10,379,500**	**10,379,500**	
	กิจกรรมภายใต้แผนงาน				**7,265,650**	
6805711115322 (00006)	**สร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มจากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร**	1. จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีรายได้เพิ่มขึ้น 1,000 ราย 2. จำนวนผลิตภัณฑ์สมุนไพรในชุมชนและบริการสู่การสร้างศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย ได้รับการยกระดับ ไม่น้อยกว่า 200 รายการ	1.จำนวนศูนย์เวลเนส (Wellness Center) ได้รับการพัฒนาเป็น TWD จำนวน 200 แห่ง 2.ร้อยละของจำนวนสถานประกอบการที่มาลงทะเบียนขอประเมินศูนย์เวลเนส (Wellness Center) ได้รับการประเมินและผ่านการรับรอง ร้อยละ 90 3.จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่เข้าสู่กระบวนการประเมินแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร จำนวน 150 แห่ง 4.ระดับความสำเร็จของการจัดระดับฝีมือการนวดไทยในประเทศ 5. มีชุมชนสุขภาพดี ได้รับการประเมินรับรอง อย่างน้อย 50 แห่ง		**7,265,650**	
	หน่วยงานระดับกอง (สทล./สพท./กศส./กวผ.)				7,265,650	
6830431206511 (00006)	**ตามนโยบาย (Fixed Cost)**				**3,113,850**	

รายละเอียดโครงการขับเคลื่อน
จำนวน ๓๕ โครงการ

โครงการเพิ่มพูนศักยภาพและส่งเสริมการยอมรับการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระดับสากล
สรุปความเชื่อมโยงของโครงการที่มีต่อแผนสามระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐

๑. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
๑.๑ แนวทางการพัฒนาหลัก	
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ประเด็น ๔.๔ การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติรวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ ประเด็นย่อย ๔.๔.๓ การร่วมมือทางการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค โลก รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	๒.๔ ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	การร่วมประชุมดังกล่าวเพื่อส่งเสริมการแสดงบทบาทนำด้านการแพทย์ดั้งเดิมของประเทศไทย และเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของการแพทย์แผนไทยในเวทีสุขภาพระดับโลก ซึ่งมีผู้นำระดับสูงจากทั่วโลกเข้าร่วมประชุม ส่งผลต่อการทำให้การแพทย์แผนไทยเป็นที่รู้จัก ชื่นชอบ และได้รับการยอมรับในระดับสากลมากขึ้น รวมทั้งเป็นการพัฒนาและขยายเครือข่ายความร่วมมือในเชิงนโยบาย และวิชาการกับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค และโลก รวมทั้งสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับองค์การอนามัยโลก และองค์การระหว่างประเทศอื่น ๆ มากยิ่งขึ้น
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(๐๒) การต่างประเทศ
เป้าหมาย	เป้าหมายที่ ๑ การต่างประเทศไทย มีเอกภาพทำให้ประเทศไทย มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีมาตรฐานสากล และมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการเพิ่มพูนศักยภาพและส่งเสริมการยอมรับการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระดับสากล สนับสนุนการนำศักยภาพและความโดดเด่นของการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรในประเทศในเวทีสากล แสดงบทบาทนำของประเทศไทยด้านการแพทย์ดั้งเดิมในเวทีอาเซียน และล้านช้าง-แม่โขง ในการขับเคลื่อนร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิม และการแลกเปลี่ยนข้อมูลเชิงนโยบาย ระบบบริการสุขภาพ ระบบการศึกษา สถานการณ์การแพทย์ดั้งเดิม การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร และ/หรือข้อมูลเชิงวิชาการ งานวิจัย วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practice) เป็นการสร้างความเข้าใจในมาตรฐาน ส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพรไทย ให้แก่ผู้กำหนดนโยบาย นักวิชาการ และแพทย์แผนดั้งเดิมของประเทศสมาชิกทั้ง ๒ กรอบความร่วมมือ ส่งผลให้การแพทย์แผนไทยเป็นที่รู้จัก ได้รับการยอมรับในประชาคมโลก และเสริมสร้างอำนาจนุ่มนวล (soft power) ให้แก่ประเทศไทย เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีด้านการแพทย์แผนไทยให้ต่างชาติเกิดความเชื่อมั่น ยอมรับในมาตรฐาน ความปลอดภัย และประสิทธิภาพของการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมากยิ่งขึ้น ซึ่งนำไปสู่การเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต และช่วยส่งเสริมให้มีเครือข่ายพันธมิตรในภูมิภาคที่เข้มแข็งในการแลกเปลี่ยนข้อมูลองค์ความรู้ภูมิปัญญาการแพทย์ดั้งเดิมเพื่อแก้ไขปัญหาสุขภาพโลก
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	(๒.๔) การส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก
แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมความร่วมมือเพื่อการพัฒนาและทางวิชาการ หรือการให้ความช่วยเหลืออื่น ๆ เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน และมนุษยธรรมแก่มิตรประเทศ ซึ่งจะสนับสนุน/เสริมสร้าง

	อำนาจแบบนุ่มนวลของไทย
เป้าหมาย	(๐๒๐๔๐๑) ประเทศไทยมีเกียรติภูมิ อำนาจต่อรอง และได้รับการยอมรับในสากลมากขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	การแสดงบทบาทนำของประเทศไทยเพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูลเชิงนโยบาย ระบบบริการสุขภาพ ระบบการศึกษา สถานการณ์การแพทย์ดั้งเดิม การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ข้อมูลเชิงวิชาการ งานวิจัย วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practice) ระหว่างประเทศสมาชิกในกรอบความร่วมมืออาเซียน และล้านช้าง-แม่โขง เป็นการเสริมสร้างอำนาจนุ่มนวลให้แก่ประเทศไทย ให้ประเทศไทยมีเกียรติภูมิและได้รับการยอมรับในระดับสากลมาขึ้น ซึ่งกิจกรรมข้างต้นนี้จะช่วยเพิ่มค่าตัวชี้วัดผลลัพธ์ การประชุมระดับผู้นำในกรอบพหุภาคี
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	Vo๒ ความร่วมมือระหว่างประเทศ
ปัจจัย	Vo๒Fo๒ การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	เป้าหมายที่ ๓ สร้างหลักประกันการมีสุขภาวะที่ดี และส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกช่วงวัย เป้าหมายที่ ๑๗ เสริมความเข้มแข็งให้แก่กลไกการดำเนินงานและฟื้นฟูสภาพหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลกสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	เป้าหมายย่อย ๓.๗ : สร้างหลักประกันถ้วนหน้า ในการเข้าถึงบริการสุขภาวะทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ รวมถึงการวางแผนครอบครัว ข้อมูลข่าวสารและความรู้ และการบูรณาการอนามัยการเจริญพันธุ์ในยุทธศาสตร์และแผนงานระดับชาติ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ เป้าหมายย่อย ๓.๘ : บรรลุการมีหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า รวมถึงการป้องกันความเสี่ยงทางการเงิน การเข้าถึงการบริการสาธารณสุขจำเป็นที่มีคุณภาพ และเข้าถึงยาและวัคซีนจำเป็นที่ปลอดภัย มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ และมีราคาที่สามารถซื้อหาได้ เป้าหมายย่อย ๓.C : เพิ่มการใช้เงินสนับสนุนด้านสุขภาพ และการสรรหา การพัฒนา การฝึกฝน และการเก็บรักษากำลังคนด้านสุขภาพในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุดและรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก เป้าหมายย่อย ๑๗.๙ : เพิ่มพูนการสนับสนุนระหว่างประเทศสำหรับการดำเนินการด้านการเสริมสร้างขีดความสามารถที่มีประสิทธิผลและมีการตั้งเป้าในประเทศกำลังพัฒนาเพื่อสนับสนุนแผนระดับชาติที่จะดำเนินงานในทุกเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมถึงผ่านทางความร่วมมือแบบเหนือ-ใต้ ใต้-ใต้ และไตรภาคี เป้าหมายย่อย ๑๗.๑๖ : ยกระดับหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยร่วมเติมเต็มโดยหุ้นส่วนความร่วมมือจากภาคส่วนที่หลากหลายซึ่งจะระดมและแบ่งปันความรู้ ความเชี่ยวชาญเทคโนโลยี และทรัพยากรทางการเงิน เพื่อจะสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกประเทศ โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา
๑.๒ แนวทางการพัฒนารอง -ไม่มี	
๒. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
๒.๑ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓	เป้าหมายหลักของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ : การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม หมุดหมายที่ ๔ : ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง เป้าหมายระดับหมุดหมาย : ๑ ไทยมีศักยภาพในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากสินค้าและบริการสุขภาพ
แผนความมั่นคงแห่งชาติ	ไม่มี

๒.๒ แผนระดับที่ ๓ ตามมติ ครม. วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐	
แผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ.๒๕๖๘ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๑ พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๒ พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๓ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๔ พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> ๑) กลยุทธ์ที่ ๑ คุ้มครอง อนุรักษ์ และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ภูมิปัญญาทางการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรไทย
แผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๑ พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๒ พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๓ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๔ พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> ๑) กลยุทธ์ที่ ๑ คุ้มครอง อนุรักษ์ และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ภูมิปัญญาทางการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรไทย
แผนปฏิบัติการด้าน	๑. ยุทธศาสตร์การแพทย์ดั้งเดิมขององค์การอนามัยโลก พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๖ (WHO traditional medicine strategy: 2014-2023) ของ องค์การอนามัยโลก ๒. แผนปฏิบัติการด้านสุขภาพโลก พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๐ (Thailand Global Health Action Plan ๒๐๒๑-๒๐๒๗) ของกองการต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ๓. แผน ASEAN Health Cluster 3 Work programme : Strengthening Health System and Access to Care
๒.๓ ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	เดินหน้าสานต่อนโยบายการทูต เศรษฐกิจเชิงรุก และการสร้าง soft power เพื่อส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวระหว่างระหว่างกัน โดยเฉพาะตลาดใหม่ ๆ
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี
มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี
อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี

โครงการเพิ่มพูนศักยภาพและส่งเสริมการยอมรับการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระดับสากล

๑. หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง” โดยยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง เป็น ๑ ใน ๖ ยุทธศาสตร์สำคัญในการยกระดับศักยภาพของประเทศ ซึ่งมีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีสุข เน้นการบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกราช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ รวมถึงการใช้กลไกการแก้ปัญหาแบบบูรณาการทั้งส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ ตลอดจนประเทศเพื่อนบ้าน และมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล โดยการบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ เพื่อสร้างเสริมความสงบสุข สันติสุข ความมั่นคง และความเจริญ ก้าวหน้า ให้กับประเทศชาติ ภูมิภาค และโลก อย่างยั่งยืน และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐ ประเด็นการต่างประเทศ ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อให้การต่างประเทศไทย มีเอกภาพ ทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีมาตรฐานสากล และมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก จึงเป็นการแปลงนโยบายของยุทธศาสตร์ชาติ ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และส่งผลให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ข้างต้น

การแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์เสริม (Traditional Medicine & Complementary Medicine) ได้รับการยอมรับจากประชาคมโลกว่ามีส่วนสำคัญในการส่งเสริมให้ประชากรโลกมีสุขภาพและสุขภาวะดี โดยเมื่อปีพ.ศ.๒๕๕๔ สมัชชาอนามัยโลกสมัยที่ ๖๗ (World Health Assembly) มีมติ (Resolution WHA67.18) ให้ประเทศสมาชิกปรับใช้ยุทธศาสตร์องค์การอนามัยโลกด้านการแพทย์ดั้งเดิม พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๖ (WHO traditional medicine strategy: 2014-2023) ตามความเหมาะสม และรายงานความก้าวหน้าให้องค์การอนามัยโลกทราบ โดยยุทธศาสตร์ดังกล่าวให้ความสำคัญต่อการผสมผสานการแพทย์ดั้งเดิมเข้าสู่ระบบบริการสุขภาพ ซึ่งครอบคลุมทั้งผู้ให้บริการ (practitioner) บริการ (practice) และผลิตภัณฑ์ (product) และส่งเสริมบทบาทของการแพทย์ดั้งเดิมในการดูแลประชาชนให้มีสุขภาพและสุขภาวะที่ดีขึ้น ภายใต้กลยุทธ์การจัดการความรู้ผ่านนโยบายของประเทศที่เหมาะสม การสร้างความเข้มแข็งในการประกันคุณภาพ ความปลอดภัย และประสิทธิผลของการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์เสริม และการส่งเสริมหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าโดยการผสมผสานการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์เสริมเข้าสู่ระบบบริการสุขภาพและการดูแลสุขภาพตนเอง โดยมีประเทศสมาชิกมากกว่า ๒๐ ประเทศ รวมทั้งประเทศไทยสนับสนุนการใช้ยุทธศาสตร์ดังกล่าวในการประชุมครั้งนั้น ต่อมาเมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๗ สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ สมัยที่ ๖๙ (United Nations General Assembly resolution 69/131; 2014) รับทราบความสำคัญของการดูแลสุขภาพตนเองด้วยการแพทย์ดั้งเดิม ซึ่งส่งผลต่อสุขภาวะที่ดีขึ้นของประชาชน

และการประกาศปฏิญญาแห่งอัสตานาขององค์การอนามัยโลกว่าด้วยสาธารณสุขมูลฐาน (Astana Declaration; 2018) เมื่อปี พ.ศ.๒๕๖๑ ได้เน้นย้ำถึงความจำเป็นในการรวมองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์เสริมในการให้บริการสาธารณสุขมูลฐาน อีกทั้ง ในปี พ.ศ.๒๕๖๒ มติสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ สมัยที่ ๗๔ (United Nations General Assembly resolution 74/2; 2019) ประมุขแห่งรัฐและหัวหน้ารัฐบาลของประเทศสมาชิกได้แสดงความมุ่งมั่นที่จะบรรลุหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าภายในปี พ.ศ.๒๕๗๓ โดยจะสำรวจวิธีการผสมผสานบริการการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์เสริมที่ปลอดภัย เหมาะสม และมีข้อมูลเชิงประจักษ์เข้าสู่ระบบสุขภาพของประเทศ โดยเฉพาะในระดับสาธารณสุขมูลฐาน ตามบริบทและความสำคัญของชาติ

ในปี พ.ศ.๒๕๖๖ องค์การอนามัยโลกได้รายงานความก้าวหน้าของประเทศสมาชิกในการนำยุทธศาสตร์องค์การอนามัยโลกด้านการแพทย์ดั้งเดิม พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๖ ไปปรับใช้ในการประชุมคณะกรรมการบริหารองค์การอนามัยโลก สมัยที่ ๑๕๒ (Executive Board 152: EB 152) โดยพบว่ามีประเทศ จำนวน ๑๗๐ ประเทศทั่วโลก หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๘ ใช้การแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์เสริมในประเทศ อีกทั้ง นโยบายระดับชาติและโครงสร้างพื้นฐานด้านการแพทย์ดั้งเดิมของประเทศสมาชิกได้รับการปรับปรุงอย่างมีนัยสำคัญ เช่น ประเทศสมาชิกมีนโยบายการแพทย์ดั้งเดิม จำนวน ๙๘ ประเทศ มีการจัดตั้งหน่วยงานด้านการแพทย์ดั้งเดิม จำนวน ๑๐๗ ประเทศ และมีประเทศสมาชิกที่มีกฎหมายควบคุม กำกับ การแพทย์ดั้งเดิมเพิ่มขึ้นจาก ๗๙ ประเทศ ในปี พ.ศ.๒๕๕๕ เป็น ๑๐๙ ประเทศ ในปี พ.ศ.๒๕๖๑ เป็นต้น อย่างไรก็ดี องค์การอนามัยโลกรายงานว่าประเด็นท้าทายที่ประเทศสมาชิกส่วนใหญ่เผชิญในการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ดังกล่าว คือการขาดข้อมูลงานวิจัยและหลักฐานวิทยาศาสตร์ในการสนับสนุนความปลอดภัย คุณภาพของการแพทย์ดั้งเดิม นอกจากนี้ ในการประชุมข้างต้น ประเทศไทยได้เน้นย้ำบทบาทสำคัญของการแพทย์ดั้งเดิมในการสนับสนุนการแพทย์กระแสหลัก โดยเฉพาะด้านสาธารณสุขมูลฐาน ซึ่งถือเป็นพื้นฐานในการบรรลุหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า และตระหนักถึงความสำคัญของการแพทย์ดั้งเดิมทั้งในสถานการณ์ปกติและในช่วงที่เกิดการระบาดของโควิด-๑๙

ในเวทีอาเซียนซึ่งเป็นความร่วมมือระดับภูมิภาค การแพทย์ดั้งเดิมถือเป็นหนึ่งในประเด็นสุขภาพ (health priority) ที่มีบทบาทสำคัญในการขจัดปัญหาสุขภาพและสุขภาวะให้แก่ประชาชนในภูมิภาค โดยถูกบรรจุอยู่ในแผนงานด้านสาธารณสุขระยะ ๕ ปีของอาเซียน (ASEAN Post 2015 Health Development Agenda: 2021-2025) กลุ่มประเด็นที่ ๓: การสร้างความเข้มแข็งให้ระบบสุขภาพและการเข้าถึงบริการสุขภาพ (Health Cluster 3: Strengthening Health System and Access to Care) และรัฐมนตรีสาธารณสุขอาเซียนได้ออกแถลงการณ์ร่วมรับรองแผนงานด้านสาธารณสุขดังกล่าว ในการประชุมรัฐมนตรีสาธารณสุขอาเซียน ครั้งที่ ๑๕ เมื่อปี พ.ศ.๒๕๖๕ ที่ผ่านมา ทั้งนี้ กิจกรรมภายใต้แผนงานกลุ่มประเด็นที่ ๓ มีเป้าหมายส่งเสริมให้ประชาคมอาเซียนเข้าถึงการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมและยาที่จำเป็นได้อย่างปลอดภัย มีคุณภาพ ในราคาที่จับต้องได้ นอกจากนี้ รัฐบาลอาเซียนและจีนยังผลักดันความร่วมมือในการพัฒนาการแพทย์ดั้งเดิมระหว่างอาเซียนและจีน โดยได้ลงนามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านสุขภาพระหว่างรัฐบาลของประเทศสมาชิกอาเซียนและรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และแถลงการณ์ร่วมรัฐมนตรีสาธารณสุขอาเซียน-จีน ครั้งที่ ๕ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้เน้นย้ำถึงการกระชับความร่วมมือระหว่างอาเซียน-จีน ในสาขาการแพทย์ดั้งเดิม และบทบาทของการแพทย์ดั้งเดิมในการสนับสนุนการบรรลุหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า

นอกจากนี้ ในส่วนความร่วมมืออนุภูมิภาคแม่โขง-คงคา (Mekong-Ganga Cooperation: MGC) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างและเชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างประเทศลุ่มน้ำโขง ๕ ประเทศ และอินเดีย ใน ๔ สาขาหลักเดิม ได้แก่ การท่องเที่ยว การศึกษา วัฒนธรรม และการคมนาคมขนส่ง โดยเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ประเทศสมาชิกส่วนใหญ่ต่างแสดงความสนใจในการยกระดับความร่วมมือในสาขาการแพทย์ดั้งเดิมขึ้นในการประชุมความร่วมมือลุ่มน้ำโขง-คงคาระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ ๑๐ และเมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๖ รัฐมนตรีต่างประเทศของประเทศสมาชิกอนุภูมิภาคแม่โขง-คงคา ได้ร่วมกันรับรองแถลงการณ์ร่วมของการประชุมฯ เห็นชอบการพัฒนาความร่วมมือสาขาการแพทย์ดั้งเดิมระหว่างประเทศสมาชิก และเอกสารแนวคิดเรื่องการฟื้นฟูกลไกประเทศผู้ขับเคลื่อนหลัก (Lead Country Mechanism) ใน ๑๐ สาขาความร่วมมือของอนุภูมิภาคแม่โขง-คงคา ซึ่งเป็นข้อเสนอของไทยต่อที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอนุภูมิภาคแม่โขง-คงคา ครั้งที่ ๑๑ เมื่อปี ๒๕๖๔ ทั้งนี้ ไทยเป็นประเทศสมาชิกผู้ขับเคลื่อนหลัก (Lead Country) ในสาขาการท่องเที่ยว และเป็นผู้ขับเคลื่อนหลัก (Co-lead Country) ร่วมกับเมียนมาในสาขาสาธารณสุขและการแพทย์แผนดั้งเดิม

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมีภารกิจสำคัญในการประสานการดำเนินงานและพัฒนาความร่วมมือด้านการแพทย์แผนไทย (Thai Traditional Medicine) การแพทย์ดั้งเดิม (Traditional Medicine) การแพทย์พื้นบ้าน (Indigenous Medicine) และการแพทย์ทางเลือก (Alternative Medicine) อื่น ๆ กับเครือข่ายทั้งในประเทศและต่างประเทศให้เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และพัฒนาความร่วมมือทางวิชาการระหว่างกันอย่างต่อเนื่องเพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาบริการ บุคลากร และผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ มาตรฐาน ปลอดภัย เพื่อให้เกิดการนำแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ของประเทศต่าง ๆ มาปรับใช้ในการพัฒนาระบบสุขภาพของประเทศไทยเพื่อให้ ตลอดจนมีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศของประเทศไทยมานำเสนอและแลกเปลี่ยนให้กับกลุ่มประเทศต่าง ๆ ได้นำไปปรับใช้ไปพร้อมกัน โดยคาดหวังว่าประชาชนในประเทศ และภูมิภาคมีสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐) ประเด็นการต่างประเทศ ซึ่งมีเป้าหมายให้การต่างประเทศไทยมีเอกภาพ ทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีมาตรฐานสากล และมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก โดยการส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก รวมทั้ง ยุทธศาสตร์การแพทย์ดั้งเดิมขององค์การอนามัยโลก พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๖ ถ้อยแถลงการณ์ในระดับรัฐมนตรีในการส่งเสริมความร่วมมือในภูมิภาคและอนุภูมิภาคให้มีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น รวมถึงปฏิญญาฯ และมติสมัชชาอนามัยโลกและสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ ซึ่งจะส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย ๑ พันล้าน ๓ กลุ่มเป้าหมายขององค์การอนามัยโลก (Triple Billion targets) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ของสหประชาชาติ ในอนาคต

โดยการดำเนินงานในระยะที่ผ่านมากรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกให้ความสำคัญในการส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลกมาโดยตลอด โดยเข้าร่วมและแสดงบทบาทนำเพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมในเวทีระดับโลก ภูมิภาค และระหว่างประเทศตามข้อตกลงหรือพันธกรณีมากกว่าทศวรรษ โดยในกรอบความร่วมมืออาเซียน ประเทศไทยถือเป็นผู้ริเริ่มให้เกิดการประสานความร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิมอย่างเป็นรูปธรรมขึ้น เมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๒ ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม ASEAN Conference on Traditional Medicine ขึ้นเป็นครั้งแรก เพื่อเป็นเวทีให้หน่วยงานราชการและนักวิชาการจากภาคการศึกษาของอาเซียนได้แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์การใช้ยาจากสมุนไพรและการแพทย์ดั้งเดิมในระบบบริการสุขภาพและในระดับสาธารณสุขมูลฐานในภูมิภาค และความสำเร็จดังกล่าว ทำให้เกิดการจัดตั้งคณะทำงานด้านการแพทย์ดั้งเดิม (ASEAN Task Force on Traditional Medicine) เพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมด้านการแพทย์ดั้งเดิมในภูมิภาคขึ้น ซึ่งต่อมา คณะทำงานฯ ได้เปลี่ยนเป็นผู้ประสานงานด้านการแพทย์ดั้งเดิม หลังจากการเปลี่ยนแปลงกลไกการทำงานของอาเซียนหลังปี พ.ศ.๒๕๕๘ ในช่วง ๑๐ กว่าปีที่ผ่านมา ประเทศไทยเป็นผู้นำในการผลักดัน และขับเคลื่อนกิจกรรมสำคัญหลายครั้ง เช่น การพัฒนาหนังสือ Herbal Medicines used in Primary Care in ASEAN การจัดทำข้อเสนอแนะอาเซียนด้านการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์เสริม พ.ศ.๒๕๖๓ รวมถึงเสนอกิจกรรมสำคัญในแผนงานกลุ่มประเด็นที่ ๓ พ.ศ.๒๕๖๔-๒๕๖๘ (ASEAN Cluster 3 Work Program 2021-2025) จำนวน ๔ กิจกรรม โดยการประชุม ASEAN Conference on Traditional Medicine and Complementary Medicine เป็นหนึ่งในกิจกรรมสำคัญดังกล่าว ทั้งนี้ประเด็นท้าท้ายในการพัฒนาการแพทย์ดั้งเดิมที่ประเทศสมาชิกเห็นตรงกัน คือ ขาดข้อมูลเชิงประจักษ์ที่จะสนับสนุนประสิทธิภาพ ความปลอดภัยของบริการ บุคลากร และผลิตภัณฑ์การแพทย์ดั้งเดิม และการผสมผสานการแพทย์ดั้งเดิมในระบบบริการสุขภาพ

ดังนั้น จึงมีข้อเสนอแนะใน Joint Report on the Situational Analyses of ASEAN Primary Health Care and Traditional and Complementary Medicine Capacities ให้ประเทศสมาชิกส่งเสริมความร่วมมือในระดับภูมิภาค และร่วมมือกับประเทศคู่เจรจาที่สำคัญ เช่น จีน และประเทศบวกสาม (จีน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น) ในการวิจัย ฝึกอบรม แลกเปลี่ยนข้อมูล และพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาความรู้ ความเชี่ยวชาญ

ให้แก่แพทย์แผนดั้งเดิม นักวิชาการและนักวิจัยในอาเซียน รวมทั้ง ส่งเสริมการเพิ่มบริการการแพทย์ดั้งเดิมในระบบบริการสุขภาพ และระบบประกันสุขภาพของชาติ ในส่วนความร่วมมืออนุภูมิภาคแม่โขง-คงคา ถือเป็นกรอบความร่วมมือใหม่สำหรับสาขาการแพทย์ดั้งเดิม ซึ่งในปี พ.ศ.๒๕๖๖ รัฐมนตรีต่างประเทศของประเทศสมาชิกอนุภูมิภาคแม่โขง-คงคา มีมติเห็นชอบให้ไทยเป็นผู้ขับเคลื่อนหลักร่วมกับเมียนมาในสาขาสาธารณสุขและการแพทย์แผนดั้งเดิม ดังนั้น เพื่อรักษาบทบาทนำด้านการแพทย์ดั้งเดิมของประเทศไทยในเวทีโลกและภูมิภาคและพัฒนาความร่วมมือระหว่างภูมิภาคและอนุภูมิภาคให้เติบโตอย่างต่อเนื่อง จึงจำเป็นต้องขับเคลื่อนกิจกรรมความร่วมมือในกรอบอนุภูมิภาคแม่โขง-คงคาให้เกิดเป็นรูปธรรมเหมือนเช่นในกรอบความร่วมมืออาเซียน นอกจากนี้ภายใต้กรอบความร่วมมือนี้ อินเดียถือเป็นประเทศลำดับต้น ๆ ด้านการแพทย์ดั้งเดิมของโลกเช่นเดียวกับจีน เกาหลีใต้และญี่ปุ่น ดังนั้น จึงเป็นโอกาสอันดีในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และข้อมูลด้านการแพทย์ดั้งเดิมกับประเทศชั้นนำของโลก ซึ่งเป็นการเสริมสร้างศักยภาพด้านการแพทย์ดั้งเดิมให้แก่บุคลากรของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกและเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเป็นการส่งเสริมให้การแพทย์แผนไทยและสมุนไพรไทยเป็นที่รู้จักยอมรับในระดับสากลมากยิ่งขึ้น

จากรายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๕ ด้านการต่างประเทศของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แม้ว่าสถานการณ์ในช่วง พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕ ภาพรวมประเทศไทยมีเกียรติภูมิ อำนาจต่อรอง และได้รับการยอมรับในสากลมากขึ้นอยู่ในระดับบรรลุเป้าหมาย แต่ประเด็นท้าทายใหม่ที่เกิดขึ้น และส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย คือ ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ระหว่างประเทศ และข้อพิพาทระหว่างประเทศมหาอำนาจของโลก ทำให้การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศมีความละเอียดและซับซ้อนมากขึ้น และส่วนหนึ่งของข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย คือ การส่งเสริมเอกลักษณ์ของไทยให้สามารถต่อยอดและนำไปสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มได้และการผลักดันประเด็นที่ไทยมีศักยภาพ และต้องการส่งเสริมผ่านเวทีระหว่างประเทศ ยกระดับสถานะและรักษาบทบาทที่สร้างสรรค์และเข้มแข็งของไทยในประชาคมโลกอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจึงพัฒนาโครงการเพิ่มพูนศักยภาพและส่งเสริมการยอมรับการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระดับสากล เพื่อรักษาบทบาทนำของประเทศไทยด้านการแพทย์ดั้งเดิมในเวทีอาเซียน และส่งเสริมบทบาทนำของไทยในเวทีอื่น ๆ และเป็นการพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศอย่างรอบด้านและสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้มีเครือข่ายพันธมิตรในภูมิภาคที่เข้มแข็งในการแลกเปลี่ยนข้อมูลและองค์ความรู้ภูมิปัญญาการแพทย์ดั้งเดิม เพื่อแก้ไขปัญหาสุขภาพโลก และเสริมสร้างอำนาจนุ่มนวลให้แก่ประเทศไทย เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีด้านการแพทย์แผนไทยให้ต่างชาติเกิดความเชื่อมั่น ยอมรับในมาตรฐาน ความปลอดภัยและประสิทธิภาพของการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมากยิ่งขึ้น ซึ่งนำไปสู่การเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของประเทศในอนาคตต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อเสริมสร้างและรักษาบทบาทนำด้านการแพทย์ดั้งเดิมของประเทศไทยในเวทีโลกและภูมิภาค พร้อมทั้งพัฒนาความร่วมมือระหว่างภูมิภาคให้เติบโตอย่างต่อเนื่อง

๒.๒ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลเชิงนโยบาย ระบบบริการสุขภาพ ระบบการศึกษา สถานการณ์การแพทย์ดั้งเดิม การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร รวมถึงข้อมูลเชิงวิชาการ งานวิจัย และวิธีปฏิบัติที่ดีและเป็นเลิศ (Good and Best practice) ของประเทศไทย ร่วมกับกลุ่มประเทศในแถบภูมิภาคอาเซียน และแม่โขง-คงคา

๓. เป้าหมาย

๓.๑ เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

๑. ประเทศไทย โดยกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก แสดงบทบาทนำในการขับเคลื่อนความร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิมในเวทีอาเซียนและเวทีแม่โขง-คงคา โดยเป็นเจ้าภาพจัดกิจกรรมและการประชุมระหว่างประเทศเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลเชิงนโยบายและข้อมูลเชิงวิชาการกับประเทศสมาชิกอาเซียน และประเทศสมาชิกแม่โขง-คงคา อย่างน้อย ๒ ครั้ง

๒. มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและ/หรือร่างแผนปฏิบัติการระยะ ๕ ปี ในภูมิภาคอาเซียน และ/หรืออนุภูมิภาคแม่โขง-คงคา อย่างน้อย ๑ แผน

๓. มีข้อมูลด้านนโยบาย ระบบบริการสุขภาพ ระบบการศึกษา สถานการณ์การแพทย์ดั้งเดิม การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร และ/หรือข้อมูลเชิงวิชาการ งานวิจัย วิธีปฏิบัติที่ดีและเป็นเลิศ (Good and Best practice) ของประเทศไทย ร่วมกับกลุ่มประเทศในแถบภูมิภาคอาเซียน และแม่โขง-คงคา อย่างน้อย ๒ เรื่อง

๔. บุคลากรด้านการแพทย์ดั้งเดิมของประเทศสมาชิกอาเซียนและแม่โขง-คงคา จำนวน ๓๐ คน ได้เรียนรู้ข้อมูลเชิงนโยบาย ระบบบริการสุขภาพ ระบบการศึกษา สถานการณ์การแพทย์ดั้งเดิม การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร รวมถึงข้อมูลเชิงวิชาการ งานวิจัย และวิธีปฏิบัติที่ดีและเป็นเลิศ (Good and Best practice) ของประเทศไทย

๓.๒ เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

๑. เน้นย้ำและส่งเสริมความต่อเนื่องและรักษาบทบาทนำของไทยด้านการแพทย์ดั้งเดิมในเวทีระดับภูมิภาค และส่งเสริมให้ไทยบรรลุเป้าหมายเป็นผู้นำด้านการแพทย์ดั้งเดิมในเอเชียภายในปี พ.ศ.๒๕๗๐

๒. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและ/หรือร่างแผนปฏิบัติการระยะ ๕ ปี ในภูมิภาคอาเซียน และ/หรืออนุภูมิภาคแม่โขง-คงคา ถูกนำไปใช้เพื่อพัฒนาการแพทย์ดั้งเดิม

๓. ข้อมูลด้านนโยบาย ระบบบริการสุขภาพ ระบบการศึกษา สถานการณ์การแพทย์ดั้งเดิม การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร และ/หรือข้อมูลเชิงวิชาการ งานวิจัย วิธีปฏิบัติที่ดีและเป็นเลิศ (Good and Best practice) ถูกนำไปใช้ในการส่งเสริมการใช้การแพทย์ดั้งเดิมในการดูแลสุขภาพของประชาชนในภูมิภาค

๔. บุคลากรด้านการแพทย์ดั้งเดิมของประเทศสมาชิกอาเซียน และแม่โขง-คงคา สามารถนำความรู้ไปพัฒนาการแพทย์ดั้งเดิมในภูมิภาค

๓.๓ ผลที่คาดว่าจะเกิด

เสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรไทยในเวทีสากล สร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับของต่างประเทศที่มีต่อการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรไทย และสนับสนุนอำนาจแบบนุ่มนวลของไทยให้เพิ่มมากขึ้น การแพทย์แผนไทยเป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับในประชาคมโลก ซึ่งนำไปสู่การเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต และยังช่วยส่งเสริมให้มีเครือข่ายพันธมิตรในภูมิภาคที่เข้มแข็งในการแลกเปลี่ยนข้อมูลและองค์ความรู้ภูมิปัญญาการแพทย์ดั้งเดิมเพื่อแก้ไขปัญหาสุขภาพโลก

๓.๔ ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ

๑. มีการเผยแพร่ข้อมูลเชิงนโยบาย ระบบบริการสุขภาพ ระบบการศึกษา สถานการณ์การแพทย์ดั้งเดิม การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร และ/หรือข้อมูลเชิงวิชาการ งานวิจัย วิธีปฏิบัติที่ดีและเป็นเลิศ (Good and Best practice) ของประเทศในภูมิภาคอาเซียนและแม่โขง-คงคา ให้แก่เครือข่ายต่างประเทศและเครือข่ายในประเทศ (เช่น สถาบันการศึกษา หน่วยบริการสาธารณสุข สถาบันวิจัย องค์กรเอกชน) อย่างน้อย ๑๐๐ องค์กร ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการนำมาปรับใช้หรือพัฒนาต่อยอดให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศและลดข้อจำกัดในระบบบริการสุขภาพและให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสุขภาพของประชาชนไทย

๒. ภาคีเครือข่ายด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก อย่างน้อย ๑๐๐ คน ได้พัฒนาศักยภาพและความเชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้อง ผ่านการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ในการแลกเปลี่ยนความรู้ด้านการแพทย์ดั้งเดิมในมิติต่าง ๆ กับภาคีเครือข่ายต่างประเทศ

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ

๑. ร้อยละของความสำเร็จและความราบรื่นในการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม ASEAN Conference on Traditional and Complementary Medicine (กรอบความร่วมมืออาเซียน) และการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ Empowering Traditional Medicine Practitioners in Mekong-Ganga Region: Thailand's Experience (กรอบความร่วมมือแม่โขง-คงคา)

๓.๕ กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์

๑. ผู้บริหารและบุคลากรกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และเครือข่าย เช่น แพทย์แผนไทย หมอพื้นบ้าน บุคลากรสาธารณสุข นักวิชาการ นักวิจัย ผู้ประกอบการด้านสมุนไพร รวมทั้ง ผู้บริหาร และนักวิชาการจากประเทศสมาชิกอาเซียน ล้านช้าง-แม่โขง และองค์กรระหว่างประเทศ จำนวน ๑๐๐ คน ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลด้านการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์ทางเลือกในมิติต่าง ๆ และนำมาใช้พัฒนาต่อยอดงานในเชิงนโยบาย วิชาการ นวัตกรรม ต่อไปได้

๒. เครือข่ายต่างประเทศและเครือข่ายในประเทศ เช่น หน่วยงานรัฐบาล สถาบันการศึกษา หน่วยบริการสาธารณสุข สถาบันวิจัย องค์กรเอกชน จำนวน ๑๐๐ องค์กร ได้รับรู้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย ระบบบริการสุขภาพ ระบบการศึกษา สถานการณ์การแพทย์ดั้งเดิม การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร และ/หรือข้อมูลเชิงวิชาการ งานวิจัย วิธีปฏิบัติที่ดีและเป็นเลิศ (Good and Best practice) ของแต่ละประเทศในภูมิภาคอาเซียน และประเทศในภูมิภาค แม่โขง-คงคา

๓. ประชาชนชาวไทยและประชาชนของประเทศสมาชิกในกรอบความร่วมมืออาเซียน และแม่โขง-คงคา และประเทศพันธมิตร มีสุขภาพที่ดีขึ้น จากการขับเคลื่อนกิจกรรมตามพันธกรณีภายใต้กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ และข้อตกลงระหว่างประเทศ

๔. พื้นที่ดำเนินการ

๔.๑ ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

ทั่วประเทศ/ส่วนกลาง

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘

๖. กิจกรรม

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ ๑ การจัดประชุม ASEAN Conference on Traditional and Complementary Medicine (กรอบความร่วมมืออาเซียน) (กวผ.)	๓๘๒,๗๓๐												
กิจกรรมย่อยที่ ๑.๑ วางแผนและประชุมคณะทำงานด้านต่าง ๆ เพื่อเตรียมการ วางแผนการทำงาน คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญและประเด็นสุขภาพที่น่าสนใจ และประเมินผลการประชุม ASEAN Conference on Traditional and	๑๙,๔๓๐			๙,๗๑๕ ↔			๙,๗๑๕ ↔						

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
Complementary Medicine จำนวน ๒ ครั้ง/ปี													
กิจกรรมย่อยที่ ๑.๒ ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล ที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จของประเทศไทยในการผสมผสานการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเข้าสู่ระบบบริการสุขภาพ และจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ เป็นภาษาอังกฤษ หรือ สองภาษา เพื่อเผยแพร่ให้ต่างชาติ ทั้งแบบ onsite และ online	๓๕,๐๐๐					๓๕,๐๐๐	←	→					
กิจกรรมย่อยที่ ๑.๓ จัดประชุม ASEAN Conference on Traditional and Complementary Medicine โดยประกอบด้วยกิจกรรมสำคัญ ๔ กิจกรรมหลัก คือ ๑) การบรรยายใน Plenary และ Symposium โดยประเทศสมาชิก และวิทยากรรับเชิญจากองค์กรระหว่างประเทศ เช่น องค์การอนามัยโลก องค์กรทรัพยสินทางปัญญาโลก (WIPO) สำนักเลขาธิการอาเซียน และประเทศชั้นนำด้านการแพทย์ดั้งเดิม เช่น จีน อินเดีย เกาหลี ญี่ปุ่น รวมทั้งไทย เป็นต้น ๒) การประชุมกลุ่มย่อย เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะและยกร่างแผนปฏิบัติงานด้านการแพทย์ดั้งเดิมของภูมิภาค หลังปี พ.ศ.๒๕๖๘ ๓) การลงพื้นที่เพื่อศึกษาดูงานการให้บริการแพทย์แผนไทย	๒๗๖,๖๐๐									๒๗๖,๖๐๐	←	→	

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
และการแพทย์ผสมผสานในหน่วยบริการระดับต่าง ๆ ๔) การสาธิตการบริการการรักษาด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย													
กิจกรรมย่อยที่ ๑.๔ จัดทำเอกสารผลลัพธ์และเผยแพร่ให้แก่ประเทศสมาชิกอาเซียนและเครือข่ายในประเทศไทยเป็นภาษาอังกฤษหรือสองภาษา	๕๑,๗๐๐									๕๑,๗๐๐			
กิจกรรมที่ ๒ การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ Empowering Traditional Medicine Practitioners in Mekong-Ganga Region: Thailand's Experience (กรอบความร่วมมือแม่โขง-คงคา) (กวผ.)	**๕๗๒,๖๕๐**												
กิจกรรมย่อยที่ ๒.๑ วางแผนและประชุมคณะทำงานด้านต่าง ๆ เพื่อเตรียมการ วางแผนการทำงาน คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญและประเมินผลการประชุม/กิจกรรม Empowering Traditional Medicine Practitioners in Mekong-Ganga Region: Thailand's Experience จำนวน ๑ ครั้ง/ปี	๙,๖๘๐		๙,๖๘๐										
กิจกรรมย่อยที่ ๒.๒ ศึกษารวบรวม คัดเลือก วิเคราะห์ข้อมูลวิชาการที่เกี่ยวข้องกับโรคหรือการดูแลสุขภาพที่ศาสตร์การแพทย์แผนไทยมีความเชี่ยวชาญ เช่น โรคสะเก็ดเงิน การดูแลหลังคลอด และจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องเป็นภาษาอังกฤษ	๓,๐๐๐				๓,๐๐๐								

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมย่อยที่ ๒.๓ : จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์การแพทย์แผนไทยในประเด็นโรคหรือการดูแลสุขภาพที่ศาสตร์การแพทย์แผนไทยมีความเชี่ยวชาญเป็นภาษาอังกฤษ หรือ สองภาษา เพื่อเผยแพร่ทั้งรูปแบบ Onsite และ Online	๖๕,๐๐๐							๖๕,๐๐๐					
กิจกรรมย่อยที่ ๒.๔ จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ Empowering Traditional Medicine Practitioners in Mekong-Ganga Region: Thailand's Experience โดยประกอบด้วยกิจกรรมสำคัญ ๔ กิจกรรมหลัก คือ ๑) การบรรยายและแลกเปลี่ยนวิธีปฏิบัติที่ดีและ/หรือวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Good and Best practice) ในการรักษาเฉพาะโรคด้วยการแพทย์ดั้งเดิมระหว่างประเทศสมาชิก ๒) การบรรยายจากแพทย์แผนไทย/ผู้เชี่ยวชาญในการรักษาและดูแลผู้ป่วยเฉพาะโรคด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย ๓) การสาธิตและฝึกปฏิบัติการรักษาและดูแลผู้ป่วยด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย ๔) การจัดทำข้อเสนอแนะในการพัฒนาศักยภาพบุคคลากรด้านการแพทย์ดั้งเดิมในภูมิภาค	๔๔๒,๙๕๐								๔๔๒,๙๕๐				
กิจกรรมย่อยที่ ๒.๕ จัดทำเอกสารผลลัพธ์เป็นภาษาอังกฤษหรือสองภาษา และเผยแพร่ให้แก่ประเทศสมาชิกแม่โขง-คงคาและเครือข่ายในประเทศไทย	๕๒,๐๒๐										๕๒,๐๒๐		

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ ๓ การประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงาน/ผู้แทนกรมในการประชุมความร่วมมือระหว่างประเทศ และ/หรือ การประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงานกำกับดูแลความร่วมมือระหว่างประเทศ (กวผ.)	**๒๐,๖๒๐**												
กิจกรรมย่อยที่ ๓.๑ กิจกรรมประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงาน/ผู้แทนกรมในการประชุมความร่วมมือระหว่างประเทศ	๑๓,๒๐๐			๒,๖๔๐	๒,๖๔๐		๒,๖๔๐	๒,๖๔๐		๒,๖๔๐			
กิจกรรมย่อยที่ ๓.๒ จัดซื้อหนังสือ/ตำรา /เอกสารอ้างอิงที่เกี่ยวข้อง	๗,๔๒๐				๗,๔๒๐								
รวมเป็นเงิน	**๙๗๖,๐๐๐**	**๒๒,๐๓๕**			**๖๐,๔๑๕**			**๕๑๓,๒๓๐**			**๓๘๐,๓๒๐**		

๗. งบประมาณ

งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ รวมทั้งสิ้น ๙๗๖,๐๐๐ บาท (เก้าแสนเจ็ดหมื่นหกพันบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ ๑ การจัดประชุม ASEAN Conference on Traditional and Complementary Medicine (กรอบความร่วมมืออาเซียน) (กวผ.)					**๓๘๒,๗๓๐**
กิจกรรมย่อยที่ ๑.๑ วางแผนและประชุมคณะทำงานด้านต่าง ๆ เพื่อเตรียมการ วางแผนการทำงาน คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญและประเด็นสุขภาพที่น่าสนใจ และประเมินผลการประชุม ASEAN Conference on Traditional and Complementary Medicine จำนวน ๒ ครั้ง/ปี					๑๙,๔๓๐
๑. ค่าอาหารกลางวัน		๑๑	๒	๑๒๐	๒,๖๔๐
๒. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม		๑๑	๔	๓๕	๑,๕๔๐
๓. ค่าตอบแทนบุคคลภายนอก		๒	๒	๑,๐๐๐	๔,๐๐๐
๔. ค่าพาหนะเดินทาง		๑	๒	๕๐๐	๑,๐๐๐
๕. ค่าพาหนะเดินทาง (เครื่องบิน)		๑	๒	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐
๖. ค่าที่พัก	๑	๑	๒	๘๐๐	๑,๖๐๐

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
๗. ค่าเอกสารประกอบการประชุม					๑,๒๐๐
๘. ค่าไปรษณีย์ ค่าวัสดุสำนักงาน วัสดุคอมพิวเตอร์					๒,๔๕๐
กิจกรรมย่อยที่ ๑.๒ ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จของประเทศไทยในการผสมผสานการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเข้าสู่ระบบบริการสุขภาพ และจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ เป็นภาษาอังกฤษ หรือ สองภาษา เพื่อเผยแพร่ให้ต่างชาติทั้งแบบ onsite และ online					๓๕,๐๐๐
๑. ค่าสืบค้นข้อมูล รวมถึงสืบค้น/ถ่ายรูปที่เกี่ยวข้องซึ่งไม่ติดลิขสิทธิ์ และสำเนาเอกสารจากแหล่งข้อมูล ๑ งาน	๑			๕,๐๐๐	๕,๐๐๐
๒. ค่าจ้างเหมาบริการแปลภาษา (ภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ)	๑			๗,๕๐๐	๗,๕๐๐
๓. ค่าจ้างเหมาบริการแปลภาษา (ภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย)	๑			๗,๕๐๐	๗,๕๐๐
๔. ค่าจ้างเหมาตรวจสอบความถูกต้องทางหลักภาษาศาสตร์	๑			๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐
๕. ค่าจ้างเหมาบริการจัดทำ Artwork	๑			๕,๐๐๐	๕,๐๐๐
กิจกรรมย่อยที่ ๑.๓ จัดประชุม ASEAN Conference on Traditional and Complementary Medicine โดยให้เครือข่ายมีส่วนร่วมในกิจกรรมประกอบด้วยกิจกรรมสำคัญ ๔ กิจกรรมหลัก คือ ๑) การบรรยายใน Plenary และ Symposium โดยประเทศสมาชิก และวิทยากรรับเชิญจากองค์กรระหว่างประเทศ เช่น องค์การอนามัยโลก องค์กรทรัพยสินทางปัญญาโลก (WIPO) สำนักเลขาธิการอาเซียน และประเทศชั้นนำด้านการแพทย์ดั้งเดิม เช่น จีน อินเดีย เกาหลี ญี่ปุ่น รวมทั้งไทย เป็นต้น ๒) การประชุมกลุ่มย่อยเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะและยกร่างแผนปฏิบัติงานด้านการแพทย์ดั้งเดิมของภูมิภาค หลังปี พ.ศ.๒๕๖๘ ๓) การลงพื้นที่เพื่อศึกษาดูงานการให้บริการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานในหน่วยบริการระดับต่าง ๆ ๔) การสาธิตการบริการการรักษาด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย					๒๗๖,๖๐๐
๑. ค่าอาหาร (จัดไม่ครบมื้อ)	๓	๒๕		๘๐๐	๖๐,๐๐๐
๒. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม		๓๐	๔	๕๐	๖,๐๐๐
๓. ค่าวิทยากร		๑	๒	๑,๒๐๐	๒,๔๐๐
๔. ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร	๑	๓		๕๐๐	๑,๕๐๐
๕. ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร (เครื่องบิน)	๑	๑		๓,๐๐๐	๓,๐๐๐
๖. ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ (ผู้เข้าร่วมประชุม	๔	๕		๑,๘๐๐	๓๖,๐๐๐
๗. ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ (ผู้จัดการประชุม)	๒	๒		๑,๘๐๐	๗,๒๐๐
๘. ค่าเลี้ยงรับรองแขกต่างชาติ		๒๐	๑	๘๐๐	๑๖,๐๐๐

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
๙. ค่าที่พัก (สำหรับผู้เข้าร่วมประชุมต่างประเทศ)		๒๐	๒	๒,๐๐๐	๘๐,๐๐๐
๑๐. ค่าที่พัก สำหรับวิทยากรและผู้เข้าร่วมประชุมชาวไทยและทีมงาน		๒	๒	๒,๐๐๐	๘,๐๐๐
๑๑. ค่าจ้างเหมาบริการจ้างล่ามแปลฉับพลันภาษาอังกฤษ-ภาษาไทย พร้อมหูฟังแปลภาษาไร้สายและตู้แปลภาษา					๑๐,๐๐๐
๑๒. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					๑๔,๐๐๐
๑๓. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการใช้และตกแต่งสถานที่ประชุม เช่น ค่าเช่าสถานที่, ค่าทำ Backdrop, ป้ายประชาสัมพันธ์, ป้ายต้อนรับ, ดอกไม้ประดับ	๑			๑๒,๐๐๐	๑๒,๐๐๐
๑๔. ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น วัสดุสำนักงาน และวัสดุคอมพิวเตอร์	๑			๖,๐๐๐	๖,๐๐๐
๑๕. ค่าใช้จ่ายในการติดต่อสื่อสาร เช่น ค่าโทรศัพท์ โทรสาร ไปรษณีย์ (ในและต่างประเทศ), ค่าเช่าอินเตอร์เน็ต, ค่าเช่า wi-fi	๑			๒,๕๐๐	๒,๕๐๐
๑๖. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าธรรมเนียมเข้าชมสถานที่					๒,๐๐๐
๑๗. ค่าจัดทำเอกสารประกอบการประชุม (ค่าถ่ายเอกสาร ค่าพิมพ์เอกสาร และสิ่งพิมพ์)					๒,๐๐๐
๑๘. ค่ากระเป๋าหรือสิ่งที่ใช้บรรจุเอกสาร		๓๐		๑๐๐	๓,๐๐๐
๑๙. ค่าของที่ระลึก ๒๐ ชิ้น		๒๐		๑๕๐	๓,๐๐๐
๒๐. ค่าจ้างเหมาปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ/ ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ					๒,๐๐๐
กิจกรรมย่อยที่ ๑.๔ จัดทำเอกสารผลลัพธ์และเผยแพร่ให้แก่ประเทศสมาชิกอาเซียนและเครือข่ายในประเทศไทย เป็นภาษาอังกฤษหรือสองภาษา					๕๑,๗๐๐
๑ .ค่าอาหารกลางวัน		๑๐	๑	๑๒๐	๑,๒๐๐
๒. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม		๑๐	๒	๓๕	๗๐๐
๓ .ค่าตอบแทนบุคคลภายนอก	๑	๒		๑,๐๐๐	๒,๐๐๐

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
๔. ค่าพาหนะเดินทาง	๑	๒		๕๐๐	๑,๐๐๐
๕. ค่าพาหนะเดินทาง (เครื่องบิน)	๑	๑		๒,๕๐๐	๒,๕๐๐
๖. ค่าที่พัก	๑	๑	๑	๘๐๐	๘๐๐
๗. ค่าเอกสารประกอบการประชุม	๑	๑๐		๕๐	๕๐๐
๘. ค่าตรวจสอบความถูกต้องของภาษา	๑			๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐
๙. ค่าไปรษณีย์ในการส่งเอกสารให้ประเทศสมาชิก	๑			๓,๐๐๐	๓,๐๐๐
๑๐. ค่าจัดพิมพ์เอกสารผลลัพธ์เป็นภาษาอังกฤษหรือสองภาษาและเผยแพร่ให้แก่ประเทศสมาชิกอาเซียนและเครือข่ายในประเทศไทย	๑			๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐
กิจกรรมที่ ๒ การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ Empowering Traditional Medicine Practitioners in Mekong-Ganga Region: Thailand's Experience (กรอบความร่วมมือ แม่โขง-คงคา) (กวผ.)					**๕๗๒,๖๕๐**
กิจกรรมย่อยที่ ๒.๑ วางแผนและประชุมคณะทำงานด้านต่าง ๆ เพื่อเตรียมการ วางแผนการทำงาน คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ และประเมินผลการประชุม/กิจกรรม Empowering Traditional Medicine Practitioners in Mekong-Ganga Region: Thailand's Experience จำนวน ๑ ครั้ง/ปี					๙,๖๘๐
๑. ค่าอาหารกลางวัน		๑๒	๑	๑๒๐	๑,๔๔๐
๒. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม		๑๒	๒	๓๕	๘๔๐
๓. ค่าตอบแทนบุคคลภายนอก	๑	๒		๑,๐๐๐	๒,๐๐๐
๔. ค่าพาหนะเดินทาง	๑	๒		๕๐๐	๑,๐๐๐
๕. ค่าพาหนะเดินทาง (เครื่องบิน)	๑	๑		๓,๐๐๐	๓,๐๐๐
๖. ค่าที่พัก	๑	๑	๑	๘๐๐	๘๐๐
๗. ค่าเอกสารประกอบการประชุม					๖๐๐
กิจกรรมย่อยที่ ๒.๒ ศึกษา รวบรวม คัดเลือก วิเคราะห์ข้อมูลวิชาการที่เกี่ยวข้องกับโรคหรือการดูแลสุขภาพที่ศาสตร์การแพทย์แผนไทยมีความเชี่ยวชาญ เช่น โรคสะเก็ดเงิน การดูแลหลังคลอด และจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องเป็นภาษาอังกฤษ					๓,๐๐๐
๑. ค่าสืบค้นข้อมูล รวมถึงสืบค้น/ถ่ายรูปที่เกี่ยวข้องซึ่งไม่ติดลิขสิทธิ์ และสำเนาเอกสารจากแหล่งข้อมูล ๑ งาน	๑			๓,๐๐๐	๓,๐๐๐
กิจกรรมย่อยที่ ๒.๓ จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์การแพทย์แผนไทยในประเด็นโรคหรือการดูแลสุขภาพที่ศาสตร์การแพทย์แผนไทยมีความเชี่ยวชาญ เป็นภาษาอังกฤษ หรือ สองภาษา เพื่อเผยแพร่ทั้งแบบ onsite และ online					๖๕,๐๐๐
๑. ค่าจ้างเหมาบริการแปลภาษา (ภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ)	๑			๕,๐๐๐	๕,๐๐๐

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
๒. ค่าจ้างเหมาตรวจสอบความถูกต้องทางหลักภาษาศาสตร์	๑			๕,๐๐๐	๕,๐๐๐
๓. ค่าจัดจ้างผลิตวิดีทัศน์ เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยฯ	๑			๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐
๔. ค่าจ้างผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ องค์ความรู้ โปสเตอร์ หนังสือ แผ่นพับ คู่มือ ฯลฯ	๑			๕,๐๐๐	๕,๐๐๐
กิจกรรมย่อยที่ ๒.๔ จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ Empowering Traditional Medicine Practitioners in Mekong-Ganga Region: Thailand's Experience โดยประกอบด้วยกิจกรรมสำคัญ ๔ กิจกรรมหลัก คือ ๑) การบรรยายและแลกเปลี่ยนวิธีปฏิบัติที่ดีและ/หรือวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Good and Best practice) ในการรักษาเฉพาะโรคด้วยการแพทย์ดั้งเดิมระหว่างประเทศสมาชิก ๒) การบรรยายจากแพทย์แผนไทย/ผู้เชี่ยวชาญในการรักษาและดูแลผู้ป่วยเฉพาะโรคด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย ๓) การสาธิตและฝึกปฏิบัติการรักษาและดูแลผู้ป่วยด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย ๔) การจัดทำข้อเสนอแนะในการพัฒนาศักยภาพบุคคลากรด้านการแพทย์ดั้งเดิมในภูมิภาค					๔๔๒,๙๕๐
๑. ค่าอาหาร (จัดไม่ครบมื้อ)	๓	๒๕		๘๐๐	๖๐,๐๐๐
๒. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม		๑๕	๓	๕๐	๒,๒๕๐
๓. ค่าพาหนะเดินทางผู้เข้าร่วมโครงการ (เครื่องบิน)	๑	๑๕		๓,๐๐๐	๔๕,๐๐๐
๔. ค่าพาหนะเดินทางผู้เข้าร่วมโครงการ	๑	๕		๕๐๐	๒,๕๐๐
๕. ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	๔	๔		๑,๘๐๐	๒๘,๘๐๐
๖. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					๑๘,๐๐๐
๗. ค่าเลี้ยงรับรองแขกต่างชาติ		๑๐	๑	๘๐๐	๘,๐๐๐
๘. ค่าที่พัก (สำหรับผู้เข้าร่วมประชุมต่างประเทศ)		๕	๓	๒,๐๐๐	๓๐,๐๐๐
๙. ค่าที่พัก สำหรับวิทยากรและผู้เข้าร่วมประชุมชาวไทยและทีมงาน		๑๐	๓	๒,๐๐๐	๖๐,๐๐๐
๑๐. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการใช้และตกแต่งสถานที่ประชุม เช่น ค่าเช่าสถานที่, ค่าทำ Backdrop, ป้ายประชาสัมพันธ์, ป้ายต้อนรับ, ดอกไม้ประดับ	๑			๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐
๑๑. ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น วัสดุสำนักงาน และวัสดุคอมพิวเตอร์	๑			๒,๐๐๐	๒,๐๐๐
๑๒. ค่าใช้จ่ายในการติดต่อสื่อสาร เช่น ค่าโทรศัพท์ โทรสาร ไปรษณีย์ (ในและต่างประเทศ), ค่าเช่าอินเตอร์เน็ต, ค่าเช่า wi-fi	๑			๕,๐๐๐	๕,๐๐๐

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
๑๓. ค่าเช่าอุปกรณ์ต่างๆ ระหว่างประชุม เช่น ค่าเช่า LCD (๓ วัน)	๑			๑,๕๐๐	๑,๕๐๐
๑๔. ค่ากระเป๋าหรือสิ่งที่ใช้บรรจุเอกสาร		๒๐		๑๐๐	๒,๐๐๐
๑๕. ค่าจัดทำเอกสารประกอบการประชุม (ค่าถ่ายเอกสาร ค่าพิมพ์เอกสาร และสิ่งพิมพ์)					๒,๐๐๐
๑๖. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าธรรมเนียมเข้าชมสถานที่					๑,๐๐๐
๑๗. ค่าของที่ระลึก		๑๕		๒๐๐	๓,๐๐๐
๑๘. ค่าสืบค้นข้อมูลและสำเนาเอกสารจากแหล่งข้อมูล	๑			๑,๐๐๐	๑,๐๐๐
๑๙. ค่าจ้างเหมาบริการจ้างล่ามแปลฉับพลันภาษาอังกฤษ-ภาษาไทย พร้อมหูฟังแปลภาษาไร้สายและตู้แปลภาษา	๑			๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐
๒๐. จัดนิทรรศการ - ค่าชุดนิทรรศการสาธิต ค่าผลิตชุดสื่อประชาสัมพันธ์ องค์ความรู้ โปสเตอร์ แผ่นพับ คู่มือ ป้าย และสื่อเคลื่อนที่อื่น ๆ ฯลฯ	๑			๓๕,๐๐๐	๓๕,๐๐๐
๒๑. จัดจ้างทำประกาศนียบัตร โล่	๑			๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐-
๒๒. ค่าวิทยากร (ที่มิใช่บุคลากรรัฐ)		๒	๖	๑,๒๐๐	๑๔,๔๐๐
๒๓. ค่าใช้จ่ายในการเดินทางระหว่างประเทศ (ค่าเครื่องบิน) สำหรับผู้เข้าร่วมประชุมต่างประเทศ -พนมเปญ-กรุงเทพ ๑ คน ๑๒,๕๐๐ บาท -เวียงจันทร์-กรุงเทพ ๑ คน ๑๑,๕๐๐ บาท -ย่างกุ้ง-กรุงเทพ ๑ คน ๑๒,๐๐๐ บาท -ฮานอย-กรุงเทพ ๑ คน ๑๐,๕๐๐ บาท -เดลี-กรุงเทพ ๑ คน ๒๐,๐๐๐ บาท				๖๖,๕๐๐	๖๖,๕๐๐
กิจกรรมย่อยที่ ๒.๕ จัดทำเอกสารผลลัพธ์เป็นภาษาอังกฤษหรือสองภาษาและเผยแพร่ให้แก่ประเทศสมาชิกแม่โขง-คงคาและเครือข่ายในประเทศไทย					๕๒,๐๒๐
๑. ค่าอาหารกลางวัน		๑๔	๒	๑๒๐	๓,๓๖๐
๒. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม		๑๔	๔	๓๕	๑,๙๖๐
๓. ค่าตอบแทนบุคคลภายนอก	๑	๓		๑,๐๐๐	๓,๐๐๐
๔. ค่าพาหนะเดินทาง	๒	๒		๕๐๐	๒,๐๐๐

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
๕. ค่าพาหนะเดินทาง (เครื่องบิน)	๒	๑		๒,๕๐๐	๕,๐๐๐
๖. ค่าที่พัก	๒	๒	๑	๘๐๐	๓,๒๐๐
๗. ค่าเอกสารประกอบการประชุม					๑,๕๐๐
๘. ค่าตรวจสอบความถูกต้องของภาษา	๑			๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐
๙. ค่าไปรษณีย์					๒,๐๐๐
๑๐. ค่าจัดพิมพ์เอกสารผลลัพธ์เป็นภาษาอังกฤษหรือสองภาษาและเผยแพร่ให้แก่ประเทศสมาชิกอาเซียนและเครือข่ายในประเทศไทย					๒๐,๐๐๐
กิจกรรมที่ ๓ การประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงาน/ผู้แทนกรมในการประชุมความร่วมมือระหว่างประเทศ และ/หรือ การประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงานกำกับดูแลความร่วมมือระหว่างประเทศ (กวผ.)					**๒๐,๖๒๐**
กิจกรรมย่อยที่ ๓.๑ ประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงาน/ผู้แทนกรมในการประชุมความร่วมมือระหว่างประเทศ					๑๓,๒๐๐
๑. ค่าอาหารกลางวัน		๑๕	๒	๑๒๐	๓,๖๐๐
๒. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม		๑๕	๔	๓๕	๒,๑๐๐
๓. ค่าตอบแทนบุคคลภายนอก	๒	๒		๑,๐๐๐	๔,๐๐๐
๔. ค่าพาหนะเดินทาง	๒	๒		๕๐๐	๒,๐๐๐
๕. ค่าเอกสารประกอบการประชุม					๑,๕๐๐
กิจกรรมย่อยที่ ๓.๒ จัดซื้อหนังสือ/ตำรา /เอกสารอ้างอิงที่เกี่ยวข้อง					๗,๔๒๐
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น (เก้าแสนเจ็ดหมื่นหกพันบาทถ้วน)					**๙๗๖,๐๐๐**

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ย

๘. สรุปงบประมาณ

๘.๑ สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
งบดำเนินงาน	๙๗๖,๐๐๐
งบรายจ่ายอื่น	-
งบเงินอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (เก้าแสนเจ็ดหมื่นหกพันบาทถ้วน)	**๙๗๖,๐๐๐**

๘.๒ สรุปตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
กองวิชาการและแผนงาน	๙๗๖,๐๐๐
รวมทั้งสิ้น (เก้าแสนเจ็ดหมื่นหกพันบาทถ้วน)	**๙๗๖,๐๐๐**

๙. Quick win

ระยะเวลา	๓ เดือน	๖ เดือน	๙ เดือน	๑๒ เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	๑. สรุปผลแผนการ/แนวทางการจัดการประชุม ASEAN Conference on Traditional and Complementary Medicine	๑. สรุปผลแผนการ/แนวทางการจัดกิจกรรม Empowering Traditional Medicine Practitioners in Mekong-Ganga Region: Thailand's Experience	๑. ได้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและ/หรือร่างแผนปฏิบัติการระยะ ๕ ปี ในภูมิภาคอาเซียน ๒. มีข้อมูลด้านนโยบาย ระบบบริการสุขภาพ ระบบการศึกษา สถานการณ์การแพทย์ดั้งเดิม การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร และ/หรือข้อมูลเชิงวิชาการงานวิจัย วิธีปฏิบัติที่ดีและเป็นเลิศ (Good and Best practice) ของประเทศไทยร่วมกับกลุ่มประเทศในแถบภูมิภาคอาเซียน	๑. ได้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและ/หรือร่างแผนปฏิบัติการระยะ ๕ ปี ในอนุภูมิภาคแม่โขง-คงคา ๒. มีข้อมูลด้านนโยบาย ระบบบริการสุขภาพ ระบบการศึกษา สถานการณ์การแพทย์ดั้งเดิม การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร และ/หรือข้อมูลเชิงวิชาการงานวิจัย วิธีปฏิบัติที่ดีและเป็นเลิศ (Good and Best practice) ของประเทศไทยร่วมกับกลุ่มประเทศในแถบภูมิภาคแม่โขง-คงคา ๓. เอกสารผลลัพธ์การประชุมภาษาอังกฤษสำหรับเผยแพร่ให้แก่ประเทศสมาชิกอาเซียนและแม่โขง-คงคา
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส (บาท)	๒๒,๐๓๕	๖๐,๔๑๕	๕๑๓,๒๓๐	๓๘๐,๓๒๐

๑๐. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

หน่วยงาน	ผู้รับผิดชอบหลัก	ตำแหน่ง	ช่องทางติดต่อ
กองวิชาการและแผนงาน	นางสาวเบญจมา บุญเติม	นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการ	โทรศัพท์ ๐๒๕๙๑๔๔๐๙ e-mail : oicdtam@gmail.com
กองวิชาการและแผนงาน	นางสาวเพชรรัตน์ พึ่งสำเภา	แพทย์แผนไทยชำนาญการ	โทรศัพท์ ๐๒๕๙๑๔๔๐๙ e-mail : oicdtam@gmail.com

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวสุภาษิณี รัตนบุรี)
นักวิเทศสัมพันธ์

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวเพชรรัตน์ พึ่งสำเภา)
แพทย์แผนไทยชำนาญการ

.....ผู้เสนอโครงการ
(นางสาวเบญจมา บุญเติม)
นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการ

.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายสุรัคเมธ มหาศิริมงคล)
ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน

.....ผู้อนุมัติโครงการ
(นายเทวัญ ธานีรัตน์)
รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

โครงการสร้างการตระหนักรู้ในการดูแลสุขภาพของคนไทยเพื่อการใช้ประโยชน์
จากภูมิปัญญาด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

สรุปความเชื่อมโยงของโครงการที่มีต่อแผนสามระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560

1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ประเด็น 4.5 : การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ประเด็นย่อย 4.5.1 : การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	(2.2) สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการมุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก ให้เกิดการสร้างการตระหนักรู้ในการดูแลสุขภาพ พัฒนาช่องทางการสื่อสารเพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงข้อมูลที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือ สามารถพึ่งตนเองทางสุขภาพ เกิดคุณค่าทางสุขภาพ เป็นสังคมการใช้ภูมิปัญญาและสมุนไพรที่เข้มแข็ง โดยดำเนินการ 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 มีการพัฒนาวิชาการและองค์ความรู้ให้เกิดความน่าเชื่อถือด้านสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สำหรับประชาชน และนักวิชาการที่เกี่ยวข้อง ส่วนที่ 2 มีการสื่อสารสร้างความรอบรู้ด้านการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือกให้กับประชาชนและเครือข่ายในพื้นที่ และส่วนที่ 3 พัฒนาพฤติกรรมสุขภาพของกลุ่มเป้าหมายให้มีความรอบรู้สุขภาพด้านการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก เพื่อใช้ในการจัดการสุขภาวะได้อย่างเหมาะสม กลุ่มเป้าหมายประชาชนมีการตระหนักรู้ในการดูแลสุขภาพ มีจิตสำนึกการมีสุขภาพที่ดีขึ้น สามารถดูแลสุขภาพตนเอง และมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ โดยประชาชนดูแลสุขภาพตนเองเมื่อเจ็บป่วยด้วยยาสมุนไพรเพิ่มขึ้น อันจะก่อให้เกิดการรู้จัก เชื่อมั่น ชอบ และใช้สมุนไพร เพื่อจะนำไปสู่การมีส่วนช่วยให้สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(13) ประเด็นการเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี
เป้าหมาย	เป้าหมายที่ 1 : คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้นและมีความเป็นอยู่ดี
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการนี้เป็นการสร้างการตระหนักรู้ในการดูแลสุขภาพของคนไทยเพื่อการใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาด้านการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก ให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก รวมถึงการพัฒนาสื่อเพื่อส่งเสริม และเผยแพร่องค์ความรู้สุขภาพด้านการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือกที่ถูกต้องผ่านการร่วมมือกับเครือข่าย ประชาชน ชุมชน สื่อมวลชน ให้มีการขยายผลองค์ความรู้ที่ถูกต้องเพื่อทำการสื่อสารให้เกิดการนำไปใช้ในการดูแล ส่งเสริม ฟื้นฟูสุขภาพลดการเจ็บป่วย และการตายจากโรคที่ป้องกันได้ อันเป็นการสร้างความรู้

	เพื่อเพิ่มศักยภาพในการจัดการสุขภาวะของคนทุกกลุ่มวัย ให้เกิดกลไกการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม รวมทั้งใช้เครื่องมือการสื่อสารประชาสัมพันธ์ในการสื่อสารนโยบาย มาตราการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงได้ ซึ่งมีส่วนช่วยให้คนไทยมีสุขภาพที่ดีขึ้น และมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	(13.1) การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะและการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ
แนวทางการพัฒนา	สร้างเสริมความรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพในการจัดการสุขภาวะของคนทุกกลุ่มวัยผ่านการเผยแพร่องค์ความรู้ และพัฒนาสื่อเพื่อส่งเสริมสุขภาวะที่ถูกต้องให้ประชาชนสามารถเข้าถึงโดยสะดวก และนำไปใช้ในการจัดการสุขภาพได้อย่างเหมาะสม
เป้าหมาย	(130101) ประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาวะสามารถดูแลสุขภาพมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ และสามารถป้องกันและลดโรคที่สามารถป้องกันได้ เกิดเป็นสังคมบ่มเพาะจิตสำนึกการมีสุขภาพดีสูงขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นการสร้างความตระหนักรู้ในการดูแลสุขภาพด้านสุขภาวะทางการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก ทำการรวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ ถ่ายทอด สื่อสารสร้างความรอบรู้ที่ถูกต้อง ผ่านช่องทางที่หลากหลาย พัฒนาภาคีเครือข่าย ประชาชน ชุมชน ให้มีความรอบรู้เกี่ยวกับการเจ็บป่วย และป้องกันโรคได้ ด้วยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อให้เกิดการสร้างความรู้ เพิ่มศักยภาพในการจัดการสุขภาวะของคน ทุกกลุ่มวัย รวมทั้งมีการพัฒนาระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม และใช้องค์ความรู้ และกลไกการสื่อสารประชาสัมพันธ์เพื่อตอบโต้สถานการณ์ข่าวปลอม และนำองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย สื่อสารบูรณาการทุกระดับ เพื่อให้มีส่วนร่วมในการสร้างความรอบรู้ทางการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก อย่างมีประสิทธิภาพให้ประชาชนมีความสามารถในการดูแลสุขภาพของตนเอง มีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ สามารถป้องกัน และลดการเกิดโรคได้ นำไปสู่การมีสุขภาวะที่ดี
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V03 เครื่องมือและกลไกการทำงาน
ปัจจัย	V03F02 การสร้างการตระหนักรู้เกี่ยวกับสุขภาพที่น่าเชื่อถือ
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	เป้าหมายที่ 3 สร้างหลักประกันการมีสุขภาวะที่ดีและส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกช่วงวัย
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	เป้าหมายย่อย 3.4 ลดการตายก่อนวัยอันควรจากโรคไม่ติดต่อให้ลดลงหนึ่งในสามผ่านทางการป้องกันและการรักษาโรค และสนับสนุนสุขภาพจิตและความเป็นอยู่ที่ดี
1.2 แนวทางการพัฒนารอง ไม่มี	
<u>2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ</u>	

2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	เป้าหมายหลักของแผนฯ 13 : การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ หมุดหมายที่ 4 ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง เป้าหมายระดับหมุดหมายที่ 4 ระบบบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสุขภาพมีความพร้อมรองรับภัยคุกคามสุขภาพ
แผนความมั่นคงแห่งชาติ	ไม่มี
2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ.2568 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการและการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> 1) กลยุทธ์ที่ 4 สร้างความฉลาดรู้ทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกแก่ประชาชนเพื่อการพึ่งตนเองทางสุขภาพ เป็นสังคมการใช้สมุนไพรที่แข็งแรง
แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom)

	❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการและการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) แนวทางการพัฒนา 1) กลยุทธ์ที่ 4 สร้างความฉลาดรู้ทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกแก่ประชาชน เพื่อการพึ่งตนเองทางสุขภาพ เป็นสังคมการใช้สมุนไพรที่แข็งแรง
แผนปฏิบัติการด้าน	1) ธรรมนูญว่าด้วยสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 3 ของสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ 2) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566 - 2570
2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	ไม่มี
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	1) พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 2) พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ.2542
มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี
อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี

โครงการสร้างการตระหนักรู้ในการดูแลสุขภาพของคนไทยเพื่อการใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

1. หลักการและเหตุผล

การมีสุขภาวะที่ดีเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อการดำรงชีวิต ซึ่งประเทศไทยให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ทั้งทางกาย จิตใจ สังคม รวมถึงสิ่งแวดล้อมที่เอื้อให้เกิดการมีสุขภาวะที่ดี ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (ด้านสาธารณสุข) กระทรวงสาธารณสุข ยุทธศาสตร์ที่ 1 การส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค และคุ้มครองผู้บริโภคเป็นเลิศ (Promotion, Prevention & Protection Excellence) แผนงานที่ 1 การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนไทยทุกกลุ่มวัย (ด้านสุขภาพ) เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนทุกกลุ่มวัยมีสุขภาพดีได้รับการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ตลอดจนมีการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยการมีส่วนรวมจากทุกภาคส่วน และสอดคล้องกับแผนปฏิบัติราชการกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) โดยการสร้างความตระหนักรู้ในการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก เป็นสิ่งสำคัญในการนำวิชาการ องค์ความรู้ ทำให้บุคคลยอมรับว่าสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่มีคุณค่า มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถจัดการดูแลตนเองได้อย่างเหมาะสม เข้าถึงข่าวสารความรู้ด้านสุขภาพ ประเมินความน่าเชื่อถือ และความเหมาะสมของเนื้อหาต่าง ๆ มีทัศนคติหรือค่านิยมที่จะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการดูแลสุขภาพในชีวิตประจำวันได้

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังเผชิญปัญหาการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพที่บิดเบือนโดยเฉพาะเกี่ยวกับการใช้สมุนไพร การแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือกไม่ถูกต้อง ข้อมูลบางส่วนที่รับรู้มีทั้งสิ่งที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นปะปนกัน ถือเป็นข่าวบิดเบือน ไม่ถูกต้อง ก่อให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนไปจากข้อเท็จจริง และส่งผลร้ายเมื่อนำไปปฏิบัติในการดูแลสุขภาพตนเอง ด้วยปัจจัยจากการเข้าถึงเทคโนโลยีบนอุปกรณ์พกพาที่สามารถเข้าถึงได้สะดวก รวดเร็ว จากสถิติของกระทรวงดิจิทัลเศรษฐกิจและสังคม ได้ส่งข้อมูลข่าวด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรให้กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกดำเนินการตอบโต้ โดยสถานการณ์ข่าวที่มีการดำเนินการ ในช่วงปี พ.ศ.2563 - 2566 มีจำนวนมากกว่า 1,500 ข่าว จากรายงานสำรวจ (วิมล ดรมา และสายชล ทองเอี่ยม, 2562) ความรอบรู้ด้านสุขภาพของประชาชนไทย อายุ 15 ปี ขึ้นไป พ.ศ.2562 โดยกรมอนามัยเป็นเจ้าภาพร่วมกับสถาบันวิจัยสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายสุขภาพ (HITAP) และสำนักงานสถิติแห่งชาติ โดยได้วัดความรอบรู้ด้านสุขภาพที่เป็นการสะท้อนมุมมองจากประชาชน (Self-report) ในการใช้ทักษะความรอบรู้ด้านสุขภาพที่ครอบคลุมถึงการเข้าถึง เข้าใจ ซักถาม ตัดสินใจ และการปรับพฤติกรรม ครอบคลุมมิติของระบบสุขภาพ โดยผู้ตอบจะสะท้อนมุมมองจากประสบการณ์ของตนเอง พบว่า ภาพรวมของคนไทยมีคะแนนเฉลี่ยความรอบรู้สุขภาพ 88.72 คะแนน จากคะแนนเต็ม 136 คะแนน หรือคิดเป็นร้อยละ 65 ของคะแนนเต็ม และคนไทยร้อยละ 19.09 มีความรอบรู้ด้านสุขภาพไม่เพียงพอ โดยเฉพาะกลุ่มประชากรอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไปที่อ่านไม่ได้ เขียนไม่คล่อง ไม่ได้เรียนหนังสือ ไม่มีบทบาทในชุมชน ไม่ได้รับข้อมูลจากอินเตอร์เน็ต หรือแอปพลิเคชัน Line และ Facebook และมีปัญหาทางการได้ยิน นอกจากนี้ คนไทยยังมีข้อจำกัดในการสืบค้นและค้นหาข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพที่น่าเชื่อถือ โดยเฉพาะในเรื่องผลิตภัณฑ์ยาและสุขภาพ ซึ่งเป็นประเด็นเกี่ยวข้องกับการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีพันธกิจในการพัฒนาวิชาการและการบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยส่งเสริมและพัฒนาการวิจัย การจัดระบบความรู้ พัฒนาแหล่งผลิตและผลิตภัณฑ์สมุนไพร คุ้มครอง อนุรักษ์ และส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย พัฒนาคุณภาพมาตรฐานการบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อนำไปใช้ในระบบบริการสุขภาพ อย่างมีคุณภาพ ปลอดภัย และเป็นทางเลือกให้แก่ประชาชนสู่การพึ่งตนเองด้านสุขภาพและส่งเสริมเศรษฐกิจ และถ่ายทอด สร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ ด้วยการรณรงค์สร้างกระแสการรับรู้สร้างความเข้าใจ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่น และส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรและบริการด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในการดูแลสุขภาพให้ถูกต้องและปลอดภัย ผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา ได้แก่ การจัดทำองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร จำนวน 147 เรื่อง โดยสื่อสารและรณรงค์ผ่านรายการ Seed Channel วิทยุออนไลน์ การจัดกิจกรรมในรูปแบบนิทรรศการ การใช้แพลตฟอร์มผ่านซื่อโซเชียลมีเดีย รวมทั้งการเผยแพร่ในการจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ จากการศึกษาข้อมูลการสื่อสารสุขภาพเพื่อพัฒนาความรอบรู้ด้านสุขภาพเกี่ยวกับแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร บนสื่อออนไลน์ในประเทศไทย (ณัชชา พัฒนะนุกิจและคณะ 2565) ทำการศึกษาตัวแทนประชากรไทย อายุ 15 ปี ขึ้นไป ทั้ง 6 ภูมิภาค ใน 77 จังหวัด พ.ศ. 2565 โดยได้ศึกษากระบวนการสื่อสารสุขภาพ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสื่อสาร และแนวทางการพัฒนาการสื่อสารสุขภาพเพื่อส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพเกี่ยวกับแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร พบว่า กระบวนการสื่อสารสุขภาพเพื่อส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพนั้น ทำงานขับเคลื่อนร่วมกับเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน ร่วมผลิตสื่อและเนื้อหาแก่ประชาชนใช้สื่อออนไลน์เพื่อบริหารจัดการสื่อสารได้ทันท่วงที ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อการสื่อสารเพื่อส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพเกี่ยวกับแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร พบว่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.88 จากคะแนนเต็ม 5 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การได้รับข่าวสารจากเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.96 จากคะแนนเต็ม 5 รองลงมา คือ ประชาชนมั่นใจคำปรึกษาทางออนไลน์ของบุคลากรทางกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.92 จากคะแนนเต็ม 5

โครงการสร้างสร้างการตระหนักรู้ในการดูแลสุขภาพของคนไทยเพื่อการใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 นี้ จัดทำขึ้นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก ให้เกิดการสร้างการตระหนักรู้ในการดูแลสุขภาพ พัฒนาช่องทางการสื่อสารเพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงข้อมูลที่ถูกต้อง และน่าเชื่อถือ สามารถพึ่งตนเองทางสุขภาพ เกิดคุณค่าทางสุขภาพ เป็นสังคมการใช้ภูมิปัญญา และสมุนไพรที่เข้มแข็ง โดยมีกิจกรรมหลัก คือ การจัดทำองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ที่เหมาะสมสู่ประชาชนตามกลุ่มเป้าหมาย เพื่อสร้างความรอบรู้และลดปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามด้านสุขภาวะ รวมทั้งส่งเสริมการปฏิบัติตามชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) จากโรคอุบัติใหม่ อุบัติซ้ำ และวิกฤตสุขภาพของประเทศ ในรูปแบบต่าง ๆ กิจกรรมการขับเคลื่อนการสื่อสารรณรงค์สร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ ลดปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามด้านสุขภาวะ ด้วยการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก ผ่านรูปแบบต่าง ๆ สามารถสร้างความรอบรู้สุขภาพเกี่ยวกับการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือกให้แก่ประชาชนในพื้นที่ ทำให้ประชาชนสามารถตัดสินใจและนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการดูแลสุขภาพของตนเองได้มากขึ้น

2. วัตถุประสงค์

พัฒนารูปแบบการสื่อสาร เพิ่มช่องทางการเข้าถึงองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก ด้วยข้อมูลที่ถูกต้อง และน่าเชื่อถือ ให้แก่ประชาชน ผ่านช่องทางการสื่อสารของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง และเหมาะสม

3. เป้าหมาย

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

3.1.1 มีชุดความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก ในรูปแบบเอกสารวิชาการหรือเอกสารในรูปแบบดิจิทัล เช่น คลิปความรู้, Infographic เป็นต้น ไม่น้อยกว่า 30 เรื่อง/ปี

3.1.2 มีชุดข้อมูลสำหรับเฝ้าระวังและตอบโต้ข่าวสารด้านการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 50 ของข้อมูลที่ได้รับมาจากกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

3.1.3 มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก ที่เผยแพร่ผ่านรูปแบบการสื่อสาร On Ground, On Line และ On Air ไม่น้อยกว่า 30 ครั้ง

3.1.4 มีภาคีเครือข่ายด้านการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก ในหน่วยบริการปฐมภูมิที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพในการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพให้แก่ประชาชน ไม่น้อยกว่า 200 คน

3.1.5 มีการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning) หรือวิดีทัศน์ โดยจัดทำเนื้อหาเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเองด้วยศาสตร์การแพทย์ผสมผสาน ไม่น้อยกว่า 2 เรื่อง

3.1.6 มีการเข้าถึงสื่อวิดีโอ ศาสตร์การแพทย์ทางเลือก ไม่น้อยกว่า 1,000 ครั้ง

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

ประชาชนสามารถเข้าถึงสื่อองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก ของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อนำไปใช้ในการดูแลสุขภาพได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม เพิ่มขึ้น ร้อยละ 5

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด

3.3.1 สื่อและองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก สามารถสร้างการตระหนักรู้ในการดูแลสุขภาพของคนไทย และส่งผลต่อความเชื่อมั่นในการนำสมุนไพรไปใช้ในการดูแลสุขภาพเพิ่มขึ้น รวมทั้งเพิ่มการเข้าถึงบริการด้านการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือกเพิ่มมากขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 5

3.3.2 ความรอบรู้ด้านสุขภาพมิติคุ้มครองผู้บริโภคในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก มีส่วนสนับสนุนให้คะแนนความรอบรู้ด้านสุขภาพของประเทศเพิ่มมากขึ้น

3.3.3 การบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรมวลรวมในประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา

3.4 ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

3.4.1 จำนวนชุดองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก ในรูปแบบเอกสารวิชาการหรือเอกสารในรูปแบบดิจิทัล

3.4.2 ร้อยละของชุดข้อมูลที่ได้จัดทำสำหรับเฝ้าระวัง และตอบโต้ข่าวสารด้านการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก ที่ได้รับมาจากกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

3.4.3 จำนวนครั้งของการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และการแพทย์ดั้งเดิมระหว่างประเทศที่เผยแพร่ผ่านรูปแบบการสื่อสาร On Ground, On Line และ On Air

3.4.4 จำนวนภาคีเครือข่ายด้านการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก ในหน่วยบริการปฐมภูมิที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพในการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพให้แก่ประชาชน

3.4.5 จำนวนกิจกรรมการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning) หรือคลิปวิดีทัศน์ ที่นำไปใช้ในการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ ด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก สำหรับประชาชน

3.4.6 จำนวนครั้งของการเข้าถึงสื่อองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือกของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

3.5 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์

3.5.1 ประชาชนทั่วไป

3.5.2 บุคลากรด้านสาธารณสุข และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

3.5.3 นักเรียน นักศึกษา นิสิต นักวิชาการ

3.5.4 สื่อมวลชนและภาคีเครือข่าย

4. พื้นที่ดำเนินการ

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

4.1.1 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

4.1.2 โรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 4 แห่ง

4.1.3 สำนักการแพทย์ สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร

4.1.4 ระดับจังหวัด (เขตสุขภาพที่ 1 - 13)

5. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2567 – กันยายน 2568

6. กิจกรรม

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ต.ค.	พ.ย	ธ.ค.	ม.ค	ก.พ	มี.ค	เม.ย	พ.ค	มิ.ย	ก.ค	ส.ค	ก.ย
กิจกรรมที่ 1 การพัฒนาองค์ความรู้ที่เหมาะสมในการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสำหรับประชาชน (กวผ.)	217,500	158,195			35,955			9,000			14,350		
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 จัดทำชุดความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในรูปแบบเอกสารวิชาการหรือเอกสารในรูปแบบดิจิทัล	13,025	10,025			3,000								
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 จัดทำวารสารด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร	161,955	135,000			22,955			3,000			1,000		
กิจกรรมย่อยที่ 1.3 จัดกิจกรรมให้ความรู้เสวนาวิชาการกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (DTAM forum) ด้านสุขภาพทางการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือกกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง และประชาชน	22,600	9,600			8,000			5,000					
กิจกรรมย่อยที่ 1.4 เผยแพร่องค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ภายใต้การประชุมวิชาการกระทรวงสาธารณสุข ประจำปี 2568	13,350										13,350		

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ต.ค.	พ.ย	ธ.ค.	ม.ค	ก.พ	มี.ค	เม.ย	พ.ค	มิ.ย	ก.ค	ส.ค	ก.ย
กิจกรรมย่อยที่ 1.5 จัดทำข้อมูลเพื่อเฝ้าระวังข่าวสารร่วมกับเครือข่ายกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เครือข่ายสาธารณสุข และเครือข่ายสุขภาพ	6,570	3,570			2,000			1,000					
กิจกรรมที่ 2 สื่อสาร ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือกให้กับประชาชนและเครือข่าย (กวผ.)	**206,500**	156,500			50,000								
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร ที่เผยแพร่ผ่านรูปแบบสื่อ On Ground	100,000	50,000			50,000								
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร ที่เผยแพร่ผ่านรูปแบบสื่อ On Line	30,000	30,000											
กิจกรรมย่อยที่ 2.3 ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร ที่เผยแพร่ผ่านรูปแบบสื่อ On Air	26,500	26,500											
กิจกรรมย่อยที่ 2.4 ประเมินผลความรอบรู้ด้านสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร	50,000	50,000											

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ต.ค.	พ.ย	ธ.ค.	ม.ค	ก.พ	มี.ค	เม.ย	พ.ค	มิ.ย	ก.ค	ส.ค	ก.ย
กิจกรรมที่ 3 พัฒนาศักยภาพภาคีเครือข่ายด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพให้แก่ประชาชน	448,000	350,000			98,000								
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 กิจกรรมพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเพื่อสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ในหน่วยบริการสาธารณสุข (ศพท.)	348,000	300,000			48,000								
กิจกรรมย่อยที่ 3.2 จัดทำสื่อการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning) หรือวิดีทัศน์เพื่อสร้างความรอบรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร (สทล.)	100,000	50,000			50,000								
กิจกรรมที่ 4 พัฒนาศักยภาพการศึกษาวิจัยในคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกตามหลักเกณฑ์จริยธรรมการวิจัยระดับสากล (กวผ.)	100,000	14,025			19,025			42,925			24,025		
กิจกรรมย่อยที่ 4.1 การประชุมคณะกรรมการพิจารณาการศึกษาวิจัยในคนฯ เพื่อพิจารณาโครงร่างการวิจัยที่เสนอเข้ารับการพิจารณาจากหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ	66,100	14,025			14,025			14,025			24,025		

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ต.ค.	พ.ย	ธ.ค.	ม.ค	ก.พ	มี.ค	เม.ย	พ.ค	มิ.ย	ก.ค	ส.ค	ก.ย
กิจกรรมย่อยที่ 4.2 ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยม ติดตาม สนับสนุนให้คำปรึกษา พัฒนาและดำเนินงานโครงการวิจัยทางคลินิกในหน่วยงานสังกัดกระทรวงสาธารณสุข หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่ดำเนินงานโครงการวิจัย	10,000					5,000			5,000				
กิจกรรมย่อยที่ 4.3 การประชุมเชิงปฏิบัติการ/อบรมจริยธรรมหรือหลักสูตรที่เกี่ยวข้องสำหรับคณะกรรมการจริยธรรมและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง หรือส่งคณะกรรมการฯ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมวิชาการ หรือเข้ารับการอบรมจากหน่วยงานอื่น	23,900								23,900				
รวมเป็นเงิน	**972,000**	**678,720**			**202,980**			**51,925**			**38,375**		

7. งบประมาณ

งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 รวมทั้งสิ้น 972,000 บาท (เก้าแสนเจ็ดหมื่นสองพันบาทถ้วน) เพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่าย ดังนี้

	จำนวนครั้ง	คน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม.	อัตรา	รวมเงิน(บาท)
กิจกรรมที่ 1 การพัฒนาองค์ความรู้ที่เหมาะสมในการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสำหรับประชาชน (กวผ.) จำนวน 217,500 บาท					
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 จัดทำชุดความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก ในรูปแบบเอกสารวิชาการหรือเอกสารในรูปแบบดิจิทัล (วค.กวผ.) จำนวน 13,025บาท					
1.จัดทำชุดข้อมูลความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก					
1.1 ค่าอาหารกลางวัน	1	15	1	120	1,800
1.2 ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	15	1	35	525
1.3 ค่าวิทยากร (ภาคเอกชน)	1	2	2	1,200	4,800
1.4 ค่าวิทยากร (ภาครัฐ)	1	2	2	600	2,400
1.5 ค่าที่พักวิทยากร	1	1	1	1,500	1,500

	จำนวนครั้ง	คน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม.	อัตรา	รวมเงิน(บาท)
1.6 ค่าพาหนะ	1	2	1	500	1,000
1.7 ค่าออกแบบ และจัดพิมพ์				500	500
1.8 ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าไปรษณีย์ ค่าวัสดุสำนักงาน วัสดุคอมพิวเตอร์ เป็นต้น				500	500
				รวม	**13,025**
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 จัดทำวารสารด้านการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก (วค.กวผ.) จำนวน 161,955 บาท					
1.จัดประชุมกองบรรณาธิการวารสารการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก					
1.1 ค่าอาหารกลางวัน	1	15	1	350	5,250
1.2 ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	15	1	50	750
1.3 ค่าที่พัก	1	15	1	850	12,750
1.4 ค่าพาหนะ	1	15	1	500	7,500
1.5 ค่าเช่าเหมารถตู้	1		2	1,000	2,000
1.6 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง				1,105	1,105
				รวม	**29,355**
2. จัดทำวารสารการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ปีที่ 22 ฉบับที่ 3, ปีที่ 23 ฉบับที่ 1, ปีที่ 23 ฉบับที่ 2					
2.1 ค่าตอบแทนบรรณาธิการ	3	1		15,000	45,000
2.2 ค่าตอบแทนผู้ทรงคุณวุฒิอ่านและทบทวนบทความ	3	15		1,000	45,000
2.3 ค่าแปลและตรวจบทคัดย่อภาษาอังกฤษและบรรณาธิการแถลง				1,900	1,900
2.4 ค่าจัดจ้างจัดอาร์ต จัดพิมพ์ต้นฉบับวารสารฯ	3			10,000	30,000
2.5 ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าวัสดุสำนักงาน วัสดุคอมพิวเตอร์ เป็นต้น				500	500
				รวม	**122,400**
3. พัฒนาระบบคุณภาพวารสารการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก					
3.1 ค่าธรรมเนียมระบบ Thai-Journal Citation Index Centre (TCI)				10,200	10,200
				รวม	**10,200**
กิจกรรมย่อยที่ 1.3 จัดกิจกรรมให้ความรู้เสวนาวิชาการกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (DTAM Forum) ด้านสุขภาพทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง และประชาชน (วค.กวผ.) จำนวน 22,600 บาท					
1.จัดประชุม/อบรม/เสวนาวิชาการ					
1.1 ค่าอาหารกลางวัน	3	20	1	120	7,200

	จำนวนครั้ง	คน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม.	อัตรา	รวมเงิน(บาท)
1.2 ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	3	20	1	35	2,100
1.3 ค่าวิทยากร (ภาคเอกชน)	1	2	3	1,200	7,200
1.4 ค่าวิทยากร (ภาครัฐ)	1	2	3	600	3,600
1.5 ค่าที่พักวิทยากร	1	1	1	1,500	1,500
1.6 ค่าพาหนะ	1	2	1	500	1,000
				รวม	**22,600**
กิจกรรมย่อยที่ 1.4 เผยแพร่องค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ภายใต้การประชุมวิชาการกระทรวงสาธารณสุข ประจำปี 2568 (วค.กวผ.) จำนวน 13,350 บาท					
1. ค่าที่พัก	1	5	1	750	3,750
2. ค่าพาหนะเดินทาง	1	5	1	200	1,000
3. ค่าเบี้ยเลี้ยง	1	5	3	240	3,600
4. ค่าลงทะเบียน	1	1	1	2,000	2,000
5. ค่าจัดจ้างนิทรรศการ				2,000	2,000
6. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าไปรษณีย์ ค่าวัสดุสำนักงาน วัสดุคอมพิวเตอร์ เป็นต้น				1,000	1,000
				รวม	**13,350**
กิจกรรมย่อยที่ 1.5 จัดทำข้อมูลเพื่อเฝ้าระวังข่าวสารร่วมกับเครือข่ายกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เครือข่ายสาธารณสุข และเครือข่ายสุขภาพ (วค.กวผ.) จำนวน 6,570 บาท					
1. จัดประชุม/อบรมคณะทำงานตอบโต้ข่าวปลอมด้านสมุนไพร การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และการแพทย์ทางเลือก					
1.1 ค่าตอบแทนวิทยากร	1	1	2	1,200	2,400
1.2 ค่าพาหนะวิทยากร	1	1	1	320	320
1.3 ค่าอาหารกลางวัน	1	15	1	120	1,800
1.4 ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	15	2	35	1,050
1.5 ค่าที่พัก	1	1	1	1,000	1,000
				รวม	**6,570**
กิจกรรมที่ 2 สื่อสาร ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือกให้กับประชาชนและเครือข่าย (กวผ.) จำนวน 206,500 บาท					
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก ที่เผยแพร่ผ่านรูปแบบสื่อ On Ground (สอ.กวผ.) จำนวน 100,000 บาท					
1. จัดกิจกรรมสร้างความรู้ (เวทีสาธารณะความรู้สุขภาพด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก)					
1.1 ค่าวัสดุและอุปกรณ์สาธิตโครงสร้าง					33,700
1.2 ค่าอาหารกลางวัน	1	20	1	120	2,400
1.3 ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	20	1	35	700
1.4 ค่าตอบแทนวิทยากร	1	1	6	1,200	7,200

	จำนวนครั้ง	คน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม.	อัตรา	รวมเงิน(บาท)
1.5 ค่าพาหนะวิทยากร	1	2		1,000	2,000
1.6 ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าไปรษณีย์ ค่าวัสดุสำนักงาน วัสดุคอมพิวเตอร์ เป็นต้น				4,000	4,000
				รวม	**50,000**
2. จัดกิจกรรมนิทรรศการ Road Show ให้ความรู้จำนวน 2 ครั้ง					
2.1 ค่าชุดนิทรรศการสาธิต อุปกรณ์เพื่อการสาธิตการใช้สมุนไพร ตำรับยาสมุนไพร					4,750
2.2 ค่าชุดสื่อประชาสัมพันธ์องค์ความรู้ โปสเตอร์ หนังสือ แผ่นพับ คู่มือ ป้ายองค์ความรู้ วิดิทัศน์ และสื่อเคลื่อนที่อื่น ๆ					3,000
2.3 ค่าเดินทางไปราชการ ติดตามและเผยแพร่ปฏิบัติภารกิจ	2	2		1,000	4,000
2.4 ค่าปฏิบัติงานนอกเวลา					2,050
2.5 ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าไปรษณีย์ ค่าวัสดุสำนักงาน วัสดุคอมพิวเตอร์ เป็นต้น					1,000
				รวม	**14,800**
3. จัดกิจกรรมสื่อสารความเสี่ยงและเตือนภัยสุขภาพด้านการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก สัญจร					
3.1 ค่าตอบแทนวิทยากร	2	2	3	1,200	14,400
3.2 ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร	2	2	2	500	4,000
3.3 ค่าอาหารกลางวัน	2	30	1	120	7,200
3.4 ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	30	2	35	4,200
3.5 ค่าเอกสารประกอบการสาธิต				3,000	3,000
3.6 ค่าชุดอุปกรณ์และวัสดุสาธิต	2		4	300	2,400
				รวม	**35,200**
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก ที่เผยแพร่ผ่านรูปแบบสื่อ On Line (สอ.กวผ.) จำนวน 30,000 บาท					
1.จัดจ้างผลิตและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ผ่านผู้มีอิทธิพลทางความคิด (Influencer) เพื่อสื่อสารในประเด็นสังคม /ผลิตอินโฟกราฟิค หรือสื่ออื่น ๆ เพื่อเผยแพร่ทางแพลตฟอร์มการสื่อสาร					20,000
2. ค่าวัสดุเพื่อการผลิตรายการประจำเพื่อให้ความรู้และเตือนภัยสุขภาพ ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก การใช้สมุนไพร และการนวดไทย					10,000
				รวม	**30,000**
กิจกรรมย่อยที่ 2.3 ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก ที่เผยแพร่ผ่านรูปแบบสื่อ On Air (สอ.กวผ.) จำนวน 26,500 บาท					
1.กิจกรรมสื่อสารและรณรงค์เพื่อสร้างภาพลักษณ์ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก					

	จำนวนครั้ง	คน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม.	อัตรา	รวมเงิน(บาท)
1.1 จัดจ้างผลิตและเผยแพร่ ข้อมูลสุขภาพในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ข่าวแจก การให้สัมภาษณ์ แถลงข่าว การจัดรายการ โดยเผยแพร่ทางโทรทัศน์ ทีวีดิจิทัล หนังสือพิมพ์ออนไลน์ หรือวิทยุ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับบทบาทภารกิจ หรือ หรือพืชสมุนไพรอื่น องค์ความรู้ที่แบ่งปันทางสื่อโซเชียล ออนไลน์ ข้อมูลบิดเบือนหรือเป็นกระแสสังคมนโยบายการขับเคลื่อนภารกิจต่าง ๆ					5,000
				รวม	**5,000**
2. สื่อสารความเสี่ยงและเตือนภัยสุขภาพ จำนวน 21,600 บาท					
2.1 ประชุมหารือเพื่อจัดทำแผนการสื่อสารความเสี่ยงและเตือนภัยสุขภาพด้านการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก					
- ค่าอาหารกลางวัน	2	10	1	120	2,400
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	10	2	35	1,400
- ค่าตอบแทนบุคคลภายนอก	2	1		1,000	2,000
- ค่าพาหนะเดินทาง	2	1		500	1,000
				รวม	**6,800**
2.2 สืบค้น และคัดกรองข่าวที่เกี่ยวข้องกับภารกิจ องค์ความรู้ฯ เพื่อลดภาวะวิกฤตทางข้อมูลข่าวสาร (Online Crisis Level)					7,700
				รวม	**7,700**
2.3 จัดจ้างผลิตชุดสื่อ เช่น การออกรายการ การผลิตชุดสื่ออินโฟกราฟิก คลิปวิดีโอ หรืออื่น ๆ เพื่อสื่อสารให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย					7,000
				รวม	**7,000**
กิจกรรมย่อยที่ 2.4 ประเมินผลความรอบรู้ด้านสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก (สอ.กวผ.) จำนวน 50,000 บาท					
1.จัดจ้างผู้เชี่ยวชาญออกแบบชุดคำถาม/แบบประเมินความรอบรู้สุขภาวะ					25,000
2.วิเคราะห์ผลและจัดทำรายงานผลการประเมินฯ					25,000
				รวม	**50,000**
กิจกรรมที่ 3 พัฒนาศักยภาพภาคีเครือข่ายด้านการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพให้แก่ประชาชน จำนวน 448,000 บาท					
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 กิจกรรมพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเพื่อสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในหน่วยบริการสาธารณสุข (ศพท.) จำนวน 348,000 บาท					
1. สร้างความรอบรู้ให้กับประชาชนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในหน่วยบริการสุขภาพปฐมภูมิ จำนวน 6,000 บาท (ศพท.)					
1.1 ประชุมชี้แจง ติดตาม และสรุปผลการดำเนินงาน จำนวน 6,000 บาท					
- ค่าอาหารกลางวัน	2	20	1	80	3,200
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	20	2	35	2,800
				รวม	**6,000**

	จำนวนครั้ง	คน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม.	อัตรา	รวมเงิน(บาท)
2. จัดนิทรรศการและอบรมบุคลากรสาธารณสุข อาสาสมัครสาธารณสุข และชุมชน เพื่อสร้างความรอบรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในหน่วยบริการสุขภาพปฐมภูมิ 2 หน่วยบริการ จำนวน 342,000 บาท					
2.1 ค่าตอบแทนวิทยากร	2	1	6	1,200	14,400
2.2 ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร	2	1	2	500	2,000
2.3 ค่าที่พักวิทยากร	2	1	2	900	3,600
2.4 ค่าพาหนะเดินทางเจ้าหน้าที่	1	7	2	500	7,000
- ตั๋วเครื่องบินโดยสาร	1	4	2	3,000	24,000
- รถรับจ้างไม่ประจำทาง	1	7	2	200	2,800
2.5 ค่าที่พักเจ้าหน้าที่	1	7	3	800	16,800
2.6 ค่าเบี้ยเลี้ยง	1	7	4	240	6,720
2.7 ค่าเช่าเหมารถตู้	1	2	4	2,000	16,000
2.8 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					14,000
- ค่าผ่านทางพิเศษ					400
2.9 ค่าจ้างเหมานิทรรศการ					150,000
2.10 ค่าเวชภัณฑ์/ยาสมุนไพรสำเร็จรูป/สมุนไพรสด-แห้ง/วัสดุทางการแพทย์					62,280
2.11 ค่าชุดสาธิตประกอบการอบรม	2	-	5	700	7,000
2.12 ค่าวัสดุและอุปกรณ์ประกอบการอบรม	2	-	5	1,000	10,000
2.13 ค่าวัสดุสำนักงาน/วัสดุคอมพิวเตอร์ (กระดาษ หมึกพิมพ์ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง)					5,000
				รวม	**342,000**
กิจกรรมย่อยที่ 3.2 จัดทำสื่อการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning) หรือคลิปวิดีทัศน์ เพื่อสร้างความรอบรู้ด้านการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก (สทล.) จำนวน 100,000 บาท					
1.กิจกรรมสร้างความรอบรู้ออนไลน์:ผ่านกิจกรรมการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning) หรือคลิปวิดีทัศน์					
1.1 จัดจ้างทำสื่อเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเองด้วยศาสตร์การแพทย์ผสมผสานเพื่อจัดทำสื่อในรูปแบบการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์(E-Learning) หรือวิดีทัศน์	2 เรื่อง			50,000	100,000
				รวม	**100,000**
กิจกรรมที่ 4 พัฒนาศักยภาพการศึกษาวิจัยในคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกตามหลักเกณฑ์จริยธรรมการวิจัยระดับสากล (กวผ.) จำนวน 100,000 บาท					
กิจกรรมย่อยที่ 4.1 การประชุมคณะกรรมการพิจารณาการศึกษาวิจัยในคนฯ เพื่อพิจารณาโครงร่างการวิจัยที่เสนอเข้ารับการพิจารณาจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ จำนวน 66,100 บาท					
1. ค่าตอบแทนการประชุม	3	16	1	700	33,600

	จำนวนครั้ง	คน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม.	อัตรา	รวมเงิน(บาท)
2. ค่าตอบแทนการทบทวนโครงร่างการวิจัย	3	2	1	1,000	6,000
3. ค่าอาหารกลางวัน	3	20	1	120	7,200
4. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	3	20	1	35	2,100
5. ค่าพาหนะเดินทาง	3	6	2	200	7,200
6. ค่าสมาชิกหรือค่าบำรุงประจำปีของสถาบัน องค์กร หรือสโมสรต่าง ๆ เป็นค่าธรรมเนียมรายปีสำหรับสมาชิก ได้แก่ ค่าสมาชิกรายปี FERCAP และ NAREC และค่าสมาชิกชมรมจริยธรรมการวิจัยในคนในประเทศไทย				ตามอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ ณ ขณะนั้น	10,000
				รวม	**66,100**
กิจกรรมย่อยที่ 4.2 ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยม ติดตาม สนับสนุนให้คำปรึกษา พัฒนาและดำเนินงานโครงการวิจัยทางคลินิกในหน่วยงานสังกัดกระทรวงสาธารณสุข หรือหน่วยงานอื่นๆ ที่ดำเนินงานโครงการวิจัย จำนวน 10,000 บาท					
1. ค่าพาหนะเดินทาง	1	3	1	200	600
2. ค่าตอบแทนกรรมการ	1	3	1	1,000	3,000
3. ค่าเบี้ยเลี้ยง	1	3	1	500	1,500
4. ค่าที่พัก	1	3	1	800	2,400
5. ค่าเช่าเหมารถตู้	1			2,000	2,000
6. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าไปรษณีย์ ค่าวัสดุสำนักงาน วัสดุคอมพิวเตอร์ เป็นต้น	1			500	500
				รวม	**10,000**
กิจกรรมย่อยที่ 4.3 การประชุมเชิงปฏิบัติการ/อบรมจริยธรรมหรือหลักสูตรที่เกี่ยวข้องสำหรับคณะกรรมการจริยธรรมและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง หรือส่งคณะกรรมการฯ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมวิชาการ หรือเข้ารับการอบรมจากหน่วยงานอื่น จำนวน 23,900 บาท					
1. ค่าตอบแทนวิทยากร	1	1	6	1,200	7,200
2. ค่าอาหารกลางวัน	1	20	1	100	2,000
3. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	20	1	35	700
4. ค่าลงทะเบียน	1			1,000	1,000
5. ค่าเอกสารการประชุม	1	20	1	90	1,800
6. ค่าที่พัก	1	10	1	800	8,000
7. ค่าเช่าเหมารถตู้	1			2,000	2,000
8. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	1				1,200
				รวม	**23,900**

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ย

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
งบดำเนินงาน	972,000
งบรายจ่ายอื่น	-
งบอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (เก้าแสนเจ็ดหมื่นสองพันบาทถ้วน)	**972,000**

8.2 สรุปตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
กองวิชาการและแผนงาน	524,000
ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	348,000
สถาบันการแพทย์ทางเลือก	100,000
รวมทั้งสิ้น (เก้าแสนเจ็ดหมื่นสองพันบาทถ้วน)	**972,000**

9. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	1. สื่อชุดองค์ความรู้ในรูปแบบเอกสารวิชาการหรือรูปแบบดิจิทัล จำนวน 10 ชิ้นงาน	1. สื่อชุดองค์ความรู้ในรูปแบบเอกสารวิชาการ หรือรูปแบบดิจิทัล จำนวน 15 ชิ้นงาน	1. สื่อชุดองค์ความรู้ในรูปแบบเอกสารวิชาการ หรือรูปแบบดิจิทัล จำนวน 20 ชิ้นงาน	1. สื่อชุดองค์ความรู้ในรูปแบบเอกสารวิชาการหรือรูปแบบดิจิทัล จำนวน 30 ชิ้นงาน
	2. มีชุดข้อมูลสำหรับเฝ้าระวังและตอบโต้ข้อมูลข่าวสารด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จำนวนร้อยละ 10 ของข้อมูลที่ได้รับมาจากกระทรวงดิจิทัลฯ	2. มีชุดข้อมูลสำหรับเฝ้าระวังและตอบโต้ข้อมูลข่าวสารด้านการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก จำนวนร้อยละ 20 ของข้อมูลที่ได้รับมาจากกระทรวงดิจิทัลฯ	2. มีชุดข้อมูลสำหรับเฝ้าระวังและตอบโต้ข้อมูลข่าวสารด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จำนวนร้อยละ 30 ของข้อมูลที่ได้รับมาจากกระทรวงดิจิทัลฯ	2. มีชุดข้อมูลสำหรับเฝ้าระวังและตอบโต้ข้อมูลข่าวสารด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จำนวนร้อยละ 50 ของข้อมูลที่ได้รับมาจากกระทรวงดิจิทัลฯ

	3. มีกิจกรรมการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก ที่เผยแพร่ผ่านรูปแบบการสื่อสาร On Ground, On Line และOn Air จำนวน 5 ครั้ง	3. มีกิจกรรมการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร ที่เผยแพร่ผ่านรูปแบบการสื่อสาร On Ground, On Line และOn Air จำนวน 15 ครั้ง	3. มีกิจกรรมการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร ที่เผยแพร่ผ่านรูปแบบการสื่อสาร On Ground, On Line และ On Air จำนวน 20 ครั้ง	3. มีกิจกรรมการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร ที่เผยแพร่ผ่านรูปแบบการสื่อสาร On Ground, On Line และ On Air จำนวน 30 ครั้ง
ระยะเวลา	**3 เดือน**	**6 เดือน**	**9 เดือน**	**12 เดือน**
	4. โครงร่างการวิจัยเข้ารับการพิจารณาการศึกษาวิจัยในคน โดยคณะกรรมการพิจารณาการศึกษาวิจัยในคนด้านการแพทย์แผนไทยฯ อย่างน้อย 1 โครงการ	4.จัดทำข้อมูลสำหรับเผยแพร่องค์ความรู้ด้านสุขภาพที่ประชาชนเข้าถึงได้ง่ายและใช้อยู่ในชีวิตประจำวันอย่างน้อย 1 เรื่อง	4. เผยแพร่องค์ความรู้ด้านสุขภาพผ่าน Platform ที่ประชาชนเข้าถึงได้ง่ายและใช้อยู่ในชีวิตประจำวันอย่างน้อย 1 ช่องทาง	4.เผยแพร่องค์ความรู้ด้านสุขภาพผ่าน Platform ที่ประชาชนเข้าถึงได้ง่ายและใช้อยู่ในชีวิตประจำวันอย่างน้อย 1 ช่องทาง และมีการเข้าถึง ไม่น้อยกว่า 1,000 ครั้ง
	5. จัดทำแผนและรายละเอียดในการจัดทำสื่อในรูปแบบการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning) หรือวิดีทัศน์ เนื้อหาเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเองด้วยศาสตร์การแพทย์ผสมผสาน 2 เรื่อง	5. โครงร่างการวิจัยเข้ารับการพิจารณาการศึกษาวิจัยในคน โดยคณะกรรมการพิจารณาการศึกษาวิจัยในคนด้านการแพทย์แผนไทยฯ อย่างน้อย 2 โครงการ	5. โครงร่างการวิจัยเข้ารับการพิจารณาการศึกษาวิจัยในคน โดยคณะกรรมการพิจารณาการศึกษาวิจัยในคนด้านการแพทย์แผนไทยฯ อย่างน้อย 3 โครงการ	5. โครงร่างการวิจัยเข้ารับการพิจารณาการศึกษาวิจัยในคน โดยคณะกรรมการพิจารณาการศึกษาวิจัยในคนด้านการแพทย์แผนไทยฯ อย่างน้อย 5 โครงการ
		6.จัดจ้างทำสื่อเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเองด้วยศาสตร์การแพทย์ผสมผสานเพื่อจัดทำสื่อในรูปแบบ การเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning) หรือคลิปวิดีทัศน์ 2 เรื่อง	6. อบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกให้กับเครือข่ายในหน่วยบริการปฐมภูมิ ไม่น้อยกว่า 200 คน	6. เผยแพร่สื่อเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเองด้วยศาสตร์การแพทย์ผสมผสานเพื่อจัดทำสื่อในรูปแบบการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning) หรือวิดีทัศน์ 2 เรื่อง

		7. โครงการวิจัยได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณาการศึกษาวิจัยในคนฯ อย่างน้อย 1 โครงการ	7. ดำเนินการจัดทำสื่อเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเองด้วยศาสตร์การแพทย์ผสมผสานเพื่อจัดทำสื่อในรูปแบบการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning) หรือวิดีทัศน์ 2 เรื่อง	7. คณะกรรมการและผู้วิจัยเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความรู้ด้านการวิจัยในมนุษย์และผ่านการอบรมอย่างน้อย ร้อยละ 70
			8. โครงการวิจัยได้รับการติดตามผลการดำเนินงานจากคณะกรรมการพิจารณาการศึกษาวิจัยในคนฯ อย่างน้อย 1 โครงการ	
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส(บาท)	678,720	202,980	51,925	38,375

10. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

หน่วยงาน	ผู้รับผิดชอบหลัก	ตำแหน่ง	ช่องทางติดต่อ
หน่วยงานหลัก กองวิชาการและแผนงาน	-นางสาวอารียา หวังดี -นางสาวสุนิสา หลีหมุด	-แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ -แพทย์แผนไทยชำนาญการ	โทรศัพท์ 0 2149 5649 E-mail: iettcm.dtam@gmail.com
หน่วยงานรอง กองวิชาการและแผนงาน	-นางสาวพินท์สุดา เพชรประสม -นางสาวกนกวรรณ หัวไผ่ -นางสาวอรไท เจริญนุช	-นักวิเคราะห์นโยบายและชำนาญการพิเศษ -แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ -แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ	โทรศัพท์ 0 2149 5678 E-mail: pinsuda40@hotmail.com โทรศัพท์ 0-2591-6061 E-mail: ecdtam@gmail.com
หน่วยงานสนับสนุน - ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก - สถาบันการแพทย์ทางเลือก	-นางสาวโชติกา แหร่มบันเทิง -นายวรชัย คงแสงไชย	-แพทย์แผนไทยชำนาญการ - แพทย์แผนจีน	โทรศัพท์ 0 2224 3261 E-mail: chotika-mae@hotmail.com โทร. 025917007 ต่อ 2603 E-Mail : thaicamdtam@gmail.com

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวอารียา หวังดี)
แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ
กองวิชาการและแผนงาน

.....ผู้เสนอโครงการ
(นางสาวอรไท เจริญนุช)
แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ
กองวิชาการและแผนงาน

.....ผู้เสนอโครงการ
(นางสาวพินท์สุดา เพชรประสม)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
กองวิชาการและแผนงาน

.....ผู้เสนอโครงการ
(นางไมลีย์ ชุมวรฐายี)
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
กองวิชาการและแผนงาน

.....ผู้เห็นชอบโครงการ

(นายกุลธนิต วนรัตน์)

ผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์ทางเลือก

.....ผู้เห็นชอบโครงการ

(นายสมศักดิ์ กรีชัย)

ผู้อำนวยการศูนย์การแพทย์แผนไทย

และการแพทย์ทางเลือก

.....ผู้เห็นชอบโครงการ

(นายสุรัคเมธ มหาศิริมงคล)

ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน

.....ผู้อนุมัติโครงการ

(นายเทวัญ ธานีรัตน์)

รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

โครงการสร้างความรู้ความเข้าใจในประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทยสู่การเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ

สรุปความเชื่อมโยงของโครงการที่มีต่อแผนสามระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560

1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	ยุทธศาสตร์ชาติด้าน การสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็น 4.1 : การเกษตรสร้างมูลค่า ประเด็นย่อย 4.1.3 : เกษตรชีวภาพ
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	2.2 ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	ภูมิปัญญาด้านการแพทย์แผนไทยที่เกี่ยวกับการใช้สมุนไพรเพื่อการดูแลสุขภาพนับเป็นความรู้ ความคิด ความเชื่อถือที่คนไทยได้สั่งสม และสืบทอดต่อกันมาโดยเรียนรู้มาจากบรรพบุรุษส่งต่อสู่ลูกหลาน โดยผ่านวิธีการอนุรักษ์ ฟื้นฟู การประยุกต์ และการสร้างนวัตกรรมใหม่ ทำให้ความรู้เหล่านี้เกิดประโยชน์แก่สังคมไทยในปัจจุบัน ทั้งนี้ ความเฉลียวฉลาดในการใช้สมุนไพรถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาสุขภาพของคนไทยเป็นอย่างดี สำหรับการพึ่งพาอาศัยและใช้ประโยชน์จากธรรมชาติ ได้แก่ ใช้เป็นอาหาร เครื่องนุ่งห่ม สร้างที่อยู่อาศัย และใช้เป็นยารักษาโรค ทั้งนี้พืชสมุนไพรเป็นผลผลิตจากธรรมชาติที่มนุษย์รู้จักนำมาใช้เพื่อในการรักษาโรคภัยไข้เจ็บตั้งแต่โบราณกาล ปัจจุบันประเทศไทยให้ความสำคัญกับผลิตภัณฑ์สุขภาพจากธรรมชาติในการดูแลสุขภาพ ซึ่งหาได้ง่าย มีผลข้างเคียงน้อย มีความปลอดภัยและลดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลของประชาชน ผลิตภัณฑ์สมุนไพรจึงเป็นทางเลือกใหม่ในการรักษาและส่งเสริมสุขภาพ ทำให้เป็นสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น โดยปัจจุบันมูลค่าการตลาดของสมุนไพรและผลิตภัณฑ์แปรรูปจากสมุนไพรใน ๓ ปีย้อนหลัง พบว่ามีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ ในปี 2563 มีมูลค่า 45,997.9 ล้านบาท ในปี 2564 มีมูลค่า 48,108 ล้านบาท ในปี 2565 มีมูลค่า 52,104.3 ล้านบาท และในปี 2556 คาดว่าจะมีมูลค่าไม่น้อยกว่า 50,000 ล้านบาท และเพิ่มขึ้นถึง 100,000 ล้านบาทภายในปี 2570 (ข้อมูลกระทรวงสาธารณสุข เกี่ยวกับการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรในประเทศ) ทั้งนี้พืชสมุนไพรในประเทศไทยที่พบมีจำนวนประมาณ 11,625 ชนิด ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่าง ๆ ได้ ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองโดยการใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรของผู้บริโภคมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และการได้รับข้อมูลข่าวสาร ด้านสุขภาพจากสื่อสังคมออนไลน์ได้ง่ายและรวดเร็วจึงส่งผลให้มีความต้องการผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพิ่มมากขึ้น และมีรายงานความคืบหน้าการส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพและทิศทางขับเคลื่อนสมุนไพรในระดับประเทศ โดยภาพรวมมูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในสถานบริการของรัฐปีงบประมาณ 2567 มูลค่าการใช้ยาสมุนไพร เท่ากับ 1,560 ล้านบาท คิดเป็น 2.21% ซึ่งเมื่อดูการใช้ยาสมุนไพรตามระดับหน่วยบริการ พบว่า รพสต. ใช้มากที่สุดกว่า 782 ล้านบาท รพช. 545 ล้านบาท รพท. 151 ล้านบาท รพศ. 80 ล้านบาท (นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข “สมศักดิ์” สั่งเพิ่มรายการยาสมุนไพรในบัญชียาหลักฯ หนุนจ่ายยา 10 กลุ่มอาการโรคพบบ่อย) รัฐบาลปัจจุบันได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการนำผลิตภัณฑ์สมุนไพรมาใช้ประโยชน์ด้านการขับเคลื่อนประเทศ จึงมีนโยบายส่งเสริมพืชสมุนไพรให้เป็น

	พืชเศรษฐกิจของประเทศ โดยกำหนดให้มียุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน อันจะก่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล ภายใต้วิสัยทัศน์ที่ว่า “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน และประชาชน เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน และเป็นที่ชัดเจนว่ารัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมุนไพรไทย โดยได้มีข้อสั่งการจากนายกรัฐมนตรี ให้ภาครัฐโดยเฉพาะอย่างยิ่งกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้ประสานการบูรณาการ พัฒนาและส่งเสริมสมุนไพรตลอดห่วงโซ่คุณค่าและเป็นระบบ กระทรวงสาธารณสุข ได้จัดทำแผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทยฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566-2570 เพื่อรองรับการขับเคลื่อนการพัฒนาและส่งเสริมสมุนไพรตลอดห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับ และสร้างมูลค่าเพิ่มแก่สมุนไพรได้
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(03) การเกษตร
เป้าหมาย	ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในสาขาการเกษตรเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	ปัจจุบันประเทศไทยให้ความสำคัญกับผลิตภัณฑ์สุขภาพจากธรรมชาติในการดูแลสุขภาพ ซึ่งหาได้ง่าย มีผลข้างเคียงน้อย มีความปลอดภัยและลดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลของประชาชน ผลิตภัณฑ์สมุนไพรจึงเป็นทางเลือกใหม่ในการรักษาและส่งเสริมสุขภาพ ทำให้เป็นสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น โดยปัจจุบันมูลค่าการตลาดของสมุนไพรและผลิตภัณฑ์แปรรูปจากสมุนไพรใน 3 ปีย้อนหลัง พบว่ามีการเติบโต อย่างต่อเนื่อง ได้แก่ ในปี 2563 มีมูลค่า 45,997.9 ล้านบาท ในปี 2564 มีมูลค่า 48,108 ล้านบาท ในปี 2565 มีมูลค่า 52,104.3 ล้านบาท และในปี 2566 คาดว่าจะมีมูลค่าไม่น้อยกว่า 50,000 ล้านบาท และเพิ่มขึ้นถึง 100,000 ล้านบาทภายในปี 2570 ทั้งนี้พืชสมุนไพรในประเทศไทยที่พบมีจำนวนประมาณ 11,625 ชนิด ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่างๆ ได้ ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองโดยการใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรของผู้บริโภคมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพจากสื่อสังคมออนไลน์ได้ง่ายและรวดเร็วจึงส่งผลให้ มีความต้องการผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพิ่มมากขึ้น และมีรายงานความคืบหน้าการส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพและทิศทางขับเคลื่อนสมุนไพรในระดับประเทศ โดยภาพรวมมูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในสถานบริการของรัฐปีงบประมาณ 2567 มูลค่าการใช้ยาสมุนไพร เท่ากับ 1,560 ล้านบาท คิดเป็น 2.21% พบว่าการใช้ยาสมุนไพรตามระดับหน่วยบริการ พบว่า รพสต. ใช้มากที่สุดกว่า 782 ล้านบาท รพช. 545 ล้านบาท รพท. 151 ล้านบาท รพศ. 80 ล้านบาท (นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข “สมศักดิ์” สั่งเพิ่มรายการยาสมุนไพรในบัญชียาหลักฯ หนุนจ่ายยา 10 กลุ่มอาการโรคพบบ่อย) รัฐบาลปัจจุบันได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการนำผลิตภัณฑ์สมุนไพรมาใช้ประโยชน์ด้านการขับเคลื่อนประเทศ จึงมีนโยบายส่งเสริมพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจของประเทศ

สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	(3.3) เกษตรชีวภาพ
แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการทำการตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตรชีวภาพ ตลอดจนประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย โดยใช้โอกาสจากความต้องการของผู้บริโภคในปัจจุบันที่หันมาใส่ใจสุขภาพและรักษาสิ่งแวดล้อม ทั้งตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านเกษตรชีวภาพ
เป้าหมาย	030301 สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	ประเทศไทยให้ความสำคัญกับผลิตภัณฑ์สุขภาพจากธรรมชาติในการดูแลสุขภาพ ซึ่งหาได้ง่าย มีผลข้างเคียงน้อย มีความปลอดภัย และลดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลของประชาชน ผลิตภัณฑ์สมุนไพรจึงเป็นทางเลือกใหม่ในการรักษาและส่งเสริมสุขภาพ ทำให้เป็นสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น โดยปัจจุบันมูลค่าการตลาดของสมุนไพรและผลิตภัณฑ์แปรรูปจากสมุนไพรใน 3 ปีย้อนหลัง พบว่ามีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง เช่น ในปี 2563 มีมูลค่า 45,997.9 ล้านบาท ในปี 2564 มีมูลค่า 48,108 ล้านบาท ในปี 2565 มีมูลค่า 52,104.3 ล้านบาท และในปี 2566 คาดว่าจะมีมูลค่าไม่น้อยกว่า 50,000 ล้านบาท และเพิ่มขึ้นถึง 100,000 ล้านบาทภายในปี 2570 ทั้งนี้พืชสมุนไพรในประเทศไทยที่พบมีจำนวนประมาณ 11,625 ชนิด ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่าง ๆ ได้ ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองโดยการใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรของผู้บริโภคมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพจากสื่อสังคมออนไลน์ได้ง่ายและรวดเร็ว จึงส่งผลให้มีความต้องการผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพิ่มมากขึ้น และมีรายงานความคืบหน้าการส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพและทิศทางขับเคลื่อนสมุนไพรในระดับประเทศ โดยภาพรวมมูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในสถานบริการของรัฐปีงบประมาณ 2567 มูลค่าการใช้ยาสมุนไพร เท่ากับ 1,560 ล้านบาท คิดเป็น 2.21% ซึ่งเมื่อดูการใช้ยาสมุนไพร ตามระดับหน่วยบริการ พบว่า รพสต. ใช้มากที่สุดกว่า 782 ล้านบาท รพช. 545 ล้านบาท รพท. 151 ล้านบาท รพศ. 80 ล้านบาท รัฐบาลปัจจุบันได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการนำผลิตภัณฑ์สมุนไพรมาใช้ประโยชน์ด้านการขับเคลื่อนประเทศ จึงมีนโยบายส่งเสริมพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจของประเทศ และสร้างมูลค่าให้กับประเทศ
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V03 การตลาด
ปัจจัย	V03F01 การสร้างการรับรู้ในผลิตภัณฑ์
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	เป้าหมายที่ 2 ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหาร และยกระดับโภชนาการและส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	เป้าหมายย่อย 2.4 สร้างหลักประกันว่าจะมีระบบการผลิตอาหารที่ยั่งยืนและดำเนินการตามแนวปฏิบัติทางการเกษตรที่มีภูมิคุ้มกันที่จะเพิ่มผลิตภาพและการผลิต ซึ่งจะช่วยรักษาระบบนิเวศ เสริมขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภาวะอากาศรุนแรง ภัยแล้ง อุทกภัย และภัยพิบัติอื่น ๆ และจะช่วยพัฒนาคุณภาพของดินและที่ดินอย่างต่อเนื่อง ภายใน ปี พ.ศ. 2573

1.2 แนวทางการพัฒนารอง ไม่มี	
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	เป้าหมายหลักของแผนฯ 13 : เปลี่ยนผ่านการผลิตและการบริโภคไปสู่ความยั่งยืน หมุดหมายที่ 1 : ไทยเป็นประเทศชั้นนำ ด้านสินค้าเกษตร และเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง เป้าหมายระดับหมุดหมายที่ 4 : การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริโภคไปสู่ความยั่งยืน โดยการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในการผลิตและบริโภคอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับขีดความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ
แผนความมั่นคงแห่งชาติ	นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 13 การบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและโรคติดต่ออุบัติใหม่เป้าหมาย ความเจริญเติบโตของชาติความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชนและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน
2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
แผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. ๒๕๖๘) กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❐ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ❐ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❐ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> 1) กลยุทธ์ที่ 4 สร้างความฉลาดรู้ทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกแก่ประชาชนเพื่อการพึ่งตนเองทางสุขภาพ เป็นสังคมการใช้สมุนไพรที่เข้มแข็ง
แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❐ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ❐ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❐ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> 1) กลยุทธ์ที่ 4 สร้างความฉลาดรู้ทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกแก่ประชาชนเพื่อการพึ่งตนเองทางสุขภาพ เป็นสังคมการใช้สมุนไพรที่เข้มแข็งง
แผนปฏิบัติการด้าน	-ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 3 ของสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ -แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566-2570

2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	1) พัฒนาเศรษฐกิจสุขภาพและบริการทางการแพทย์ -ยกระดับสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพร -การใช้กัญชาทางการแพทย์สร้างมูลค่าเพิ่ม
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	-พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 -พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2564 -พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 -กฎกระทรวงการขออนุญาตและการอนุญาตผลิต จำหน่ายหรือมีไว้ครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 4 หรือในประเภท 5 พ.ศ. 2559 -ประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องกับกัญชาทางการแพทย์
มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี
อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี

โครงการสร้างความรู้ความเข้าใจในประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรสู่การเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ

1.หลักการและเหตุผล

ภูมิปัญญาด้านการแพทย์แผนไทยที่เกี่ยวกับการใช้สมุนไพรเพื่อการดูแลสุขภาพ นับเป็นความรู้ ความคิด ความเชื่อถือที่คนไทยได้สั่งสมและสืบทอดต่อกันมาโดยเรียนรู้มาจากบรรพบุรุษส่งต่อสู่ลูกหลาน โดยผ่านวิธีการอนุรักษ์ ฟื้นฟู การประยุกต์ และการสร้างนวัตกรรมใหม่ ทำให้ความรู้เหล่านี้เกิดประโยชน์แก่สังคมไทยในปัจจุบัน ทั้งนี้ความเฉลียวฉลาดในการใช้สมุนไพรถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพของคนไทยเป็นอย่างดีสำหรับการพึ่งพา อาศัยและใช้ประโยชน์จากธรรมชาติ ได้แก่ ใช้เป็นอาหาร เครื่องนุ่งห่ม สร้างที่อยู่อาศัย และใช้เป็นยารักษาโรค เป็นต้น ทั้งนี้พืชสมุนไพรเป็นผลผลิตจากธรรมชาติที่มนุษย์รู้จักนำมาใช้เพื่อในการรักษาโรคภัยไข้เจ็บตั้งแต่โบราณกาล

ปัจจุบันประเทศไทยให้ความสำคัญกับผลิตภัณฑ์สุขภาพจากธรรมชาติในการดูแลสุขภาพ ซึ่งหาได้ง่าย มีผลข้างเคียงน้อย มีความปลอดภัย และลดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลของประชาชน ผลิตภัณฑ์สมุนไพรจึงเป็นทางเลือกใหม่ในการรักษาและส่งเสริมสุขภาพ ทำให้เป็นสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น โดยปัจจุบันมูลค่าการตลาดของสมุนไพรและผลิตภัณฑ์แปรรูปจากสมุนไพรใน 3 ปีย้อนหลัง พบว่ามีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง เช่น ในปี 2563 มีมูลค่า 45,997.9 ล้านบาท ในปี 2564 มีมูลค่า 48,108 ล้านบาท ในปี 2565 มีมูลค่า 52,104.3 ล้านบาท และในปี 2566 มีมูลค่าไม่น้อยกว่า 50,000 ล้านบาท และคาดว่าจะมีมูลค่าเพิ่มขึ้นถึง 100,000 ล้านบาทภายในปี 2570 (ข้อมูลกระทรวงสาธารณสุขเกี่ยวกับการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรในประเทศไทย) ทั้งนี้พืชสมุนไพรในประเทศไทยที่พบมีจำนวนประมาณ 11,625 ชนิด ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่าง ๆ ได้ ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองโดยการใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรของผู้บริโภคมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพจากสื่อสังคมออนไลน์ได้ง่ายและรวดเร็วจึงส่งผลให้มีความต้องการผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพิ่มมากขึ้น และมีรายงานความคืบหน้าการส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ และทิศทางขับเคลื่อนสมุนไพรในระดับประเทศ โดยภาพรวมมูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในสถานบริการของรัฐปีงบประมาณ 2567 มูลค่าการใช้ยาสมุนไพร เท่ากับ 1,560 ล้านบาท คิดเป็น 2.21% พบว่าการใช้ยาสมุนไพรตามระดับหน่วยบริการ พบว่า รพสต. ใช้มากที่สุด กว่า 782 ล้านบาท รพช. 545 ล้านบาท รพท. 151 ล้านบาท รพศ. 80 ล้านบาท (นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข “สมศักดิ์” สั่งเพิ่มรายการยาสมุนไพรในบัญชียาหลักฯ หนุนจ่ายยา 10 กลุ่มอาการโรคพบบ่อย)

รัฐบาลปัจจุบันได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการนำผลิตภัณฑ์สมุนไพรมาใช้ประโยชน์ด้านการขับเคลื่อนประเทศ จึงมีนโยบายส่งเสริมพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจของประเทศ โดยกำหนดให้มียุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน อันจะก่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล ภายใต้วิสัยทัศน์ที่ว่า “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน และประชาชน เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน และเป็นที่ชัดเจนว่ารัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมุนไพรไทย โดยได้มีข้อสั่งการจากนายกรัฐมนตรี ให้ภาครัฐโดยเฉพาะอย่างยิ่งกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้ประสานการบูรณาการ พัฒนาและส่งเสริมสมุนไพรตลอดห่วงโซ่คุณค่าและเป็นระบบ

กระทรวงสาธารณสุข ได้จัดทำแผนงานด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรแห่งชาติฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566-2570 เพื่อรองรับการขับเคลื่อนการพัฒนาและส่งเสริมสมุนไพรตลอดห่วงโซ่คุณค่า (Value chain) ให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับ และสร้างมูลค่าเพิ่มแก่สมุนไพรได้ โดยเฉพาะการใช้ประโยชน์จากสมุนไพรเพื่อการรักษาและส่งเสริมสุขภาพในโรค NCDs หรือ non-communicable diseases ซึ่งเป็นกลุ่มโรคที่ไม่ติดต่อเรื้อรัง เกิดจากนิสัยหรือพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของประชาชนส่วนใหญ่ ซึ่งได้แก่ โรคระบบหัวใจและหลอดเลือด เช่น โรคความดันโลหิตสูง โรคหลอดเลือดหัวใจ โรคหลอดเลือดสมอง โรคเบาหวาน โรคมะเร็งต่างๆ โรคในระบบทางเดินหายใจเรื้อรัง เช่น โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง ถุงลมโป่งพอง โรคไตเรื้อรัง โรคอ้วนลงพุง โรคตับแข็ง และโรคสมองเสื่อม เป็นต้น โรคเหล่านี้สามารถรักษาด้วยยาสมุนไพรได้

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เป็นหน่วยงานของรัฐที่มีบทบาทหน้าที่สำคัญเกี่ยวกับการส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพร โดยร่วมกับ สปสช. ผลักดันให้มีการเบิกจ่ายการใช้ยาสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติทุกรายการ ใน 10 กลุ่มอาการของโรคที่พบบ่อย ได้แก่ 1.กลุ่มอาการปวดกล้ามเนื้อ 2.กลุ่มโรคอาการไข้หวัด/โควิด19 3.กลุ่มอาการท้องอืด 4.กลุ่มอาการท้องผูก 5.กลุ่มอาการวิงเวียนคลื่นไส้อาเจียน 6.กลุ่มอาการชาจากอัมพฤกษ์-อัมพาต 7.กลุ่มอาการทางผิวหนัง 8. กลุ่มอาการนอนไม่หลับ 9. กลุ่มอาการท้องเสีย 10.กลุ่มอาการเบื่ออาหาร และกลุ่มโรค NCDs หรือ non-communicable diseases ซึ่งเป็นกลุ่มโรคที่ไม่ติดต่อเรื้อรัง โดยปรับระบบการจัดบริการสุขภาพทุกแห่ง ส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพรในสถานพยาบาลของรัฐ ร้านยาคุณภาพ เพื่อเป็นการลดการใช้ยาจากต่างประเทศ และส่งเสริมให้อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) และประชาชนได้รับรู้รับทราบเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากสมุนไพรในการรักษาโรคและการดูแลสุขภาพได้อย่างถูกต้องและปลอดภัยอีกด้วย กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยกองวิชาการและแผนงาน จึงได้จัดทำโครงการสร้างความรู้ความเข้าใจในประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทยสู่การเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ เพื่อสร้างการรับรู้และมีความเข้าใจในประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรในการรักษาและดูแลสุขภาพประชาชนต่อไป

2.วัตถุประสงค์

เผยแพร่องค์ความรู้ด้านสรรพคุณและการใช้ประโยชน์จากสมุนไพรในกลุ่มอาการโรคที่พบบ่อย และกลุ่มโรค NCDs หรือ non-communicable diseases ที่ถูกต้อง เหมาะสม ทันต่อสถานการณ์โรคสำหรับการรักษาและการดูแลสุขภาพของประชาชน

3.เป้าหมาย

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

3.1.1 มีองค์ความรู้ด้านสรรพคุณและการใช้ประโยชน์จากสมุนไพร (สื่อวิดิทัศน์) ได้แก่

สมุนไพรในอาหาร สมุนไพรที่ใช้ในชีวิตประจำวัน หรือ สมุนไพร ยาสมุนไพรใน 10 กลุ่มอาการโรค สำหรับให้ข้อมูลความรู้ความเข้าใจในการใช้ประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรและผลิตภัณฑ์ของสมุนไพรสำหรับประชาชน ได้แก่ กลุ่มอาการปวดกล้ามเนื้อ ปวดข้อ กลุ่มอาการชาจากอัมพฤกษ์-อัมพาต กลุ่มอาการไข้หวัดโควิด 19 กลุ่มอาการทางผิวหนัง บาดแผล กลุ่มอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ กลุ่มอาการท้องเสีย กลุ่มอาการเบื่ออาหาร กลุ่มอาการท้องผูก ริดสีดวงทวาร กลุ่มอาการวิงเวียน และกลุ่มอาการนอนไม่หลับ

3.1.2 ร้อยละของประชาชนที่เข้าถึงสื่อโซเชียลมีเดียใน 3 ช่องทาง เพิ่มขึ้นร้อยละ 3

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ได้มีเผยแพร่องค์ความรู้ด้านสรรพคุณและการใช้ประโยชน์จากสมุนไพรในโรค NCDs ที่ถูกต้อง เหมาะสม ทันต่อสถานการณ์โรคไปสู่ประชาชนในการดูแลสุขภาพ

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด

ประชาชนได้รับรู้และเข้าใจในประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรจากสื่อวิดิทัศน์ และสื่อโซเชียลมีเดียในการรักษาและดูแลสุขภาพการของประชาชน และนำไปสู่การขยายตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่เป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจลดการนำเข้ายาจากต่างประเทศ

3.4 ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

3.4.1 จำนวนองค์ความรู้ 10 กลุ่มอาการโรคที่เผยแพร่สู่ประชาชนผ่าน 3 ช่องทาง

3.4.2 ร้อยละของประชาชนที่เข้าถึงสื่อโซเชียลมีเดีย โดยมียอดผู้เข้าถึงในช่องทางที่เผยแพร่เพิ่มขึ้นร้อยละ 3

3.5 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์

- ประชาชนทั่วไป
- กลุ่มผู้รับบริการใน 13 เขตสุขภาพ

4.พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่เขตสุขภาพทั่วประเทศ

5.ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2567 - กันยายน 2568

6.กิจกรรม

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
กิจกรรม : จัดทำสื่อวิดิทัศน์ ข้อมูลสมุนไพรใน 10 กลุ่มอาการโรค สำหรับให้ข้อมูลความรู้ความเข้าใจในการใช้ประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพร	135,000	67,500 ←		→	67,500 ←		→						
รวมเป็นเงิน	**135,000**	67,500			67,500			-			-		

7.งบประมาณ

งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 รวมทั้งสิ้น 135,000 บาท (หนึ่งแสนสามหมื่นห้าพันบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรม : จัดทำสื่อวิดิทัศน์ ข้อมูลสมุนไพรใน 10 กลุ่มอาการโรค สำหรับให้ข้อมูลความรู้ความเข้าใจในการใช้ประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพร					
1.ค่าจัดทำสื่อวิดิทัศน์ข้อมูลสมุนไพร 10 กลุ่มอาการโรค	-	-	1 ชุด	55,000	55,000
2.ค่าจ้าง Influencer ให้ข้อมูลสมุนไพร	-	1 คน	-	80,000	80,000

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ย

8.สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
งบดำเนินงาน	135,000
งบรายจ่ายอื่น	-
งบอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (หนึ่งแสนสามหมื่นห้าพันบาทถ้วน)	135,000

8.2 สรุปตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
กองวิชาการและแผนงาน	135,000
รวมทั้งสิ้น (หนึ่งแสนสามหมื่นห้าพันบาทถ้วน)	**135,000**

9.Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	ผลิตสื่อองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยสมุนไพร และเผยแพร่ผ่านสื่อโซเชียลมีเดีย	จำนวนผู้เข้าถึงสื่อองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยสมุนไพร ผ่านสื่อโซเชียลมีเดียเพิ่มขึ้น ร้อยละ 1	จำนวนผู้เข้าถึงสื่อองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยสมุนไพร ผ่านสื่อโซเชียลมีเดียเพิ่มขึ้น ร้อยละ 3	-
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส (บาท)	67,500	67,500	-	

10. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

หน่วยงาน	ผู้รับผิดชอบหลัก	ตำแหน่ง	ช่องทางติดต่อ
กองวิชาการและแผนงาน	นายสมชาย ช้างแก้วมณี	แพทย์แผนไทยชำนาญการ	090-1505554
กองวิชาการและแผนงาน	นางสาวพินท์สุดา เพชรประสม	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ	089-1459905
กองวิชาการและแผนงาน	นางมนทิพา ทรงพานิช	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	083-4341581

.....ผู้เขียนโครงการ
(นายสมชาย ช้างแก้วมณี)
แพทย์แผนไทยชำนาญการ

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวพินท์สุดา เพชรประสม)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

.....ผู้เสนอโครงการ
(นางมนทิพา ทรงพานิช)
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายสุรัคเมธ มหาศิริมงคล)
ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน

.....ผู้อนุมัติโครงการ
(นายเทวัญ ธานีรัตน์)
รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

โครงการพัฒนาแนวทางและศักยภาพของหมอพื้นบ้านและภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพ
เพื่อบูรณาการการจัดการสุขภาพชุมชน
สรุปความเชื่อมโยงของโครงการที่มีต่อแผนสามระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560

1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ประเด็น 4.5 : การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ประเด็นย่อย 4.5.5 : การส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาวะที่ดีในทุกพื้นที่
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	2.2 สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการดังกล่าวให้ความสำคัญกับการนำองค์ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ให้มีบทบาทในการนำมาปรับใช้ในการดูแลสุขภาพของประชาชนในแต่ละชุมชน และขยายต่อชุมชนอื่นที่มีศักยภาพ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อสร้างความรอบรู้ และบูรณาการการดูแลสุขภาพตนเอง และชุมชน ทำให้ประชาชนมีศักยภาพในการพึ่งตนเองด้านสุขภาพมากขึ้นในกลุ่มโรค/อาการเจ็บป่วยที่ไม่รุนแรง ด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และการแพทย์ทางเลือก ส่งผลให้สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(13) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี
เป้าหมาย	เป้าหมายที่ 1 : คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้นและมีความเป็นอยู่ดี
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการนี้มุ่งเน้นการสร้างต้นแบบอำเภออารยเกษตรที่มีการนำองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร มาใช้ในการดูแลสุขภาพส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาวะที่ดีขึ้น และต้นแบบของชุมชนที่นำศักยภาพของหมอพื้นบ้านและภาคีเครือข่ายในชุมชน บริหารจัดการระบบสุขภาพชุมชน มีส่วนสนับสนุนให้ชุมชนพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพ สามารถลดรายจ่ายด้านสุขภาพทำให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีเพิ่มขึ้น
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	(13.2) การส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาวะที่ดีในทุกพื้นที่
แนวทางการพัฒนา	สร้างการมีส่วนร่วม เฝ้าระวัง ป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพ และการพัฒนาคุณภาพบริการอนามัยแบบบูรณาการร่วมกับชุมชน รวมทั้งพัฒนาการวิเคราะห์ความเสี่ยง การประเมินความต้องการด้านสุขภาพ เพื่อการกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะในระดับชุมชน ตำบล อำเภอ และจังหวัด โดยพัฒนาแนวทางและศักยภาพบุคลากรสาธารณสุขหน่วยงานระดับท้องถิ่น และชุมชนในเรื่องอาชีวอนามัยสิ่งแวดล้อม
เป้าหมาย	(130201) จำนวนชุมชนสุขภาพดีเพิ่มขึ้น

ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการดังกล่าวมีส่วนสนับสนุนให้เกิดจำนวนชุมชนสุขภาพดีเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 12 แห่ง ผ่านการบูรณาการองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และการแพทย์ทางเลือก ในการดูแลสุขภาพชุมชนในพื้นที่อำเภออารยเกษตร และชุมชนที่มีศักยภาพในการบูรณาการองค์ความรู้ของหมอพื้นบ้านร่วมกับภาคีเครือข่ายในชุมชน เพื่อให้ประชาชนในชุมชนมีศักยภาพในการพึ่งตนเองด้านสุขภาพเพิ่มขึ้น
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V03 ภาคีเครือข่ายชุมชนด้านสุขภาพ
ปัจจัย	V03F01 การบูรณาการการบริหารจัดการสุขภาพในชุมชนที่มีส่วนร่วมของเครือข่าย
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	เป้าหมายที่ 3 : สร้างหลักประกันการมีสุขภาวะที่ดี และส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดี สำหรับทุกคนในทุกช่วงวัย
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	เป้าหมายย่อย 3.4 ลดการตายก่อนวัยอันควร จากโรคไม่ติดต่อให้ลดลงหนึ่งในสาม ผ่านการป้องกันและรักษาโรค และสนับสนุนสุขภาพจิตและความเป็นอยู่มีดีภายในปี พ.ศ. 2567
1.2 แนวทางการพัฒนารอง *(-ไม่มี-)*	
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	เป้าหมายหลักของแผนฯ 13 : การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและสร้างความเป็นธรรม หมุดหมายที่ 4 : ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง เป้าหมายระดับหมุดหมายที่ 3 : ประชาชนไทยได้รับความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสุขภาพ
แผนความมั่นคงแห่งชาติ	ไม่มี
2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
แผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. 2568) กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงานอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> กลยุทธ์ที่ 4 สร้างความฉลาดรู้ทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกแก่ประชาชนเพื่อการพึ่งตนเองทางสุขภาพ เป็นสังคมการใช้สมุนไพรที่เข้มแข็ง

แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทย ในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงานอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> กลยุทธ์ที่ 4 สร้างความฉลาดรู้ทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกแก่ประชาชนเพื่อการพึ่งตนเองทางสุขภาพ เป็นสังคมการใช้สมุนไพรที่เข้มแข็ง
แผนปฏิบัติการด้าน	-
๒.๔ ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	1) พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 2) พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 3) พระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2556 4) ระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการรับรองหมอพื้นบ้าน พ.ศ. 2562 5) พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2550
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	-
มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	-
อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	-

โครงการพัฒนาแนวทางและศักยภาพของหมอพื้นบ้านและภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพ เพื่อบูรณาการการจัดการสุขภาพชุมชน

1. หลักการและเหตุผล

ภูมิปัญญาด้านการดูแลสุขภาพของคนไทย ทั้งการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทยนับเป็นระบบความรู้การดูแลสุขภาพในระบบสุขภาพชุมชนของประชาชน ด้วยองค์ความรู้ที่ยึดโยงกับกระบวนทัศน์แนวคิดวัฒนธรรมรากเหง้าของท้องถิ่น ที่มีต้นทุนเชิงสังคมอยู่ในชุมชนทั้งด้านทรัพยากร องค์ความรู้เอกสารตำรับตำราความรู้จากหมอพื้นบ้าน โดยในชุมชนมี “หมอพื้นบ้าน” เป็นผู้ปฏิบัติการสำคัญและทำงานเชื่อมโยงกับระบบนิเวศน์เศรษฐกิจและสังคมวัฒนธรรมเฉพาะ ภายใต้บริบททางสังคมวัฒนธรรมและระบบนิเวศน์ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีลักษณะเป็นการผสมผสานการเรียนรู้ของความรู้ที่หลากหลายไม่ยึดติดอยู่กับความรู้ชนิดใดชนิดหนึ่งอย่างเดียว เป็นความรู้ที่ขึ้นอยู่กับการเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ (Situated Knowledge) การสะสมบทเรียน กระบวนการเรียนรู้ วิธีการในการดูแลสุขภาพเชื่อมโยงกับบริบทเฉพาะท้องถิ่นได้ถูกหล่อหลอมและพัฒนาเป็นวัฒนธรรมสุขภาพของแต่ละท้องถิ่นที่มีความเป็นอัตลักษณ์เฉพาะวัฒนธรรม (Identity) ซึ่งกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกได้สำรวจและขึ้นทะเบียนโดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกแห่งครอบคลุมทั่วประเทศ (ระหว่างปี พ.ศ. 2542 - 2565) และได้จัดทำฐานข้อมูลบุคลากรที่มีความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย จำนวน 5 กลุ่ม ได้แก่ หมอพื้นบ้าน จำนวน 64,962 คน นักวิชาการด้านการแพทย์แผนไทย จำนวน 286,475 คน องค์การเอกชนพัฒนาด้านการแพทย์แผนไทย จำนวน 925 องค์การ กลุ่มผู้ปลูกหรือแปรรูปสมุนไพร จำนวน 658 กลุ่ม และกลุ่มผู้ผลิตหรือจำหน่ายสมุนไพร จำนวน 812 กลุ่ม ซึ่งเป็นพลังภาคีสำคัญในการขับเคลื่อนเพื่อการดูแลทรัพยากรสมุนไพรและดูแลสุขภาพประชาชนในท้องถิ่น กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกได้มีบทเรียนในการดำเนินงานที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มหมอพื้นบ้าน 2 ประเด็น คือ 1) ศูนย์เรียนรู้การแพทย์พื้นบ้านไทย : บทเรียนการจัดการสุขภาพชุมชนโดยกลุ่มและเครือข่ายหมอพื้นบ้าน และ 2) สมุนไพรพื้นบ้านและอาหารท้องถิ่น : ความมั่นคงระบบสุขภาพชุมชน

ในการดำเนินงานพัฒนาเครือข่ายชุมชน เพื่อส่งเสริมสุขภาพกลุ่มวัยด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ได้เริ่มต้นสร้างต้นแบบการนำศักยภาพของหมอพื้นบ้านไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการปัญหาสุขภาพของชุมชน จำนวน 12 แห่ง ใน 6 เขตสุขภาพ คือ เขตสุขภาพที่ 7, 8, 9, 10, 11 และ 12 โดยเสริมความเข้มแข็งของระบบสุขภาพด้านการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคด้วยภูมิปัญญาหมอพื้นบ้านการแพทย์พื้นบ้านไทย การแพทย์ทางเลือก จากการคัดเลือกพื้นที่ต้นแบบที่ร่วมดำเนินการจากเกณฑ์ของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ร่วมกับเครือข่าย และพื้นที่ที่มีความพร้อม 6 แห่ง ครอบคลุม 6 เขตสุขภาพ ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกพื้นที่ร่วมดำเนินการ : ต้นแบบส่งเสริมศักยภาพหมอพื้นบ้านเพื่อดูแลสุขภาพชุมชน 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) นโยบายและยุทธศาสตร์ : การส่งเสริมการแพทย์พื้นบ้านของพื้นที่ 2) สถานการณ์การขึ้นทะเบียนหมอพื้นบ้าน : สถานการณ์ขึ้นทะเบียนและกฎระเบียบการควบคุมดูแลหมอพื้นบ้าน 3) การจัดการความรู้ : การจัดการความรู้ และการให้บริการการแพทย์พื้นบ้านในพื้นที่ 4) การวิจัย : การวิจัยและต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพ เกิดรูปแบบการนำศักยภาพของหมอพื้นบ้านมาประยุกต์ในการบริหารจัดการปัญหาสุขภาพของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพภายใต้กลไกความร่วมมือในระดับชุมชนทุกภาคส่วน และกลไกของกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับพื้นที่ 2 รูปแบบ คือ 1) การการนำศักยภาพของหมอพื้นบ้านไปประยุกต์ในการบริหารจัดการปัญหาสุขภาพของชุมชน ร่วมกับ ระบบสุขภาพปฐมภูมิ และ 2) การการนำศักยภาพของหมอพื้นบ้านไปประยุกต์ในการ

บริหารจัดการปัญหาสุขภาพของชุมชน ร่วมกับบริการที่มีชุมชนเป็นฐาน โดยทั้ง 2 รูปแบบ นำศักยภาพของหมอพื้นบ้านไปประยุกต์ใช้ในการจัดการปัญหาสุขภาพ สนับสนุนบทบาทหมอพื้นบ้านที่ได้รับการรับรองหมอพื้นบ้านตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขในระดับตำบล ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเกิดการสนับสนุนผ่านกลไกกองทุนสุขภาพระดับพื้นที่ เริ่มจากส่งเสริมกระบวนการรับรองหมอพื้นบ้านของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้หมอพื้นบ้านที่ความรู้ความสามารถเป็นที่ยอมรับของชุมชม ที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการปัญหาสุขภาพ 6 ด้าน ได้แก่

ด้านที่ 1 การนวดรักษา อาการชาหรืออ่อนแรงที่แขนขาซีกใดซีกหนึ่งอย่างฉับพลัน สูญเสียการทรงตัว พูดไม่ชัด ที่เกิดจากโรคติดต่อไม่เรื้อรัง (Non-Communicable Diseases: NCDs) อุบัติเหตุ และนวดรักษาอาการปวดเรื้อรัง

ด้านที่ 2 ยาสมุนไพรพื้นบ้าน ดูแลป้องกันและลดความความเสี่ยงที่เกิดจากโรคติดต่อไม่เรื้อรัง (Non-Communicable Diseases: NCDs)

ด้านที่ 3 หมอพิธีกรรม ดูแลผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง เกิดจากโรคติดต่อไม่เรื้อรัง (Non-Communicable Diseases: NCDs) อุบัติเหตุ บำบัดดูแลสภาพร่างกายไปพร้อมกับจิตใจ จิตใจสงบ คลายเครียด ส่งผลดีต่อระบบต่าง ๆ ของร่างกาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรคที่เกิดจากความเครียด เช่น โรคความดันเลือดสูง โรคภูมิแพ้ เป็นต้น การเสริมให้พลังทางจิตใจที่มีความเชื่อมโยงกับวิถีวัฒนธรรม

ด้านที่ 4 ด้านการรักษาสัตว์พิษกัด งูกัด ดูแลรักษาอาการที่เกิดจากสัตว์พิษกัด งูกัด เช่น การรักษาผู้ถูกงูไม่ทราบชนิดกัด รวมถึงอาการเจ็บป่วยที่เกิดจากพิษของสัตว์ เช่น แมงป่อง ตะขาบ เป็นต้น

ด้านที่ 5 ด้านการดูแลมารดาหลังคลอด และทารก ฟื้นฟูสุขภาพหลังคลอด ด้วยการนวด การใช้สมุนไพร และการใช้พิธีกรรม โดยการไปดูแลสุขภาพที่บ้าน เช่น การนวด การใช้สมุนไพรบำรุงน้ำนม การอยู่ไฟ เป็นต้น

ด้านที่ 6 ด้านการจัดการพื้นที่เข้ากับภูมิปัญญาพื้นบ้านที่อยู่อย่างสอดคล้องกับธรรมชาติ โดยส่งเสริมสมุนไพรจากประกาศกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก 10 ชนิดสมุนไพรประจำบ้าน พ.ศ. 2561 ใช้สำหรับดูแลสุขภาพตนเองและปรับใช้ดูแลในสถานการณ์วิกฤต ได้แก่ 1) กระเพราแดง 2) ขิง 3) ตะไคร้ 4) ช้าพลู 5) บัวบก 6) ฟ้าทะลายโจร 7) มะกรูด 8) มะระขี้นก 9) ว่านหางจระเข้ และ 10) สะระแหน่ ในพื้นที่โคก-หนอง-นา โมเดล เขตสุขภาพที่ 2 โคกหนองนาโมเดล จังหวัดสุโขทัย เขตสุขภาพที่ 3 โคกหนองนาโมเดล จังหวัดชัยนาท นครสวรรค์ กำแพงเพชร และเขตสุขภาพที่ 5 โคกหนองนาโมเดล จังหวัดราชบุรี เกิดจำนวนครัวเรือนในพื้นที่ที่มีหมอพื้นบ้านในแต่ละชุมชนกลุ่มเป้าหมาย สามารถนำศักยภาพของหมอพื้นบ้านและนำองค์ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพมาปรับใช้ในการจัดการปัญหาสุขภาพของชุมชน โดยสถาบันการแพทย์ทางเลือก จำนวน 737 ครัวเรือน ซึ่งดำเนินพัฒนาขยายพื้นที่ดำเนินการจากพื้นที่ต้นแบบ 6 เขตสุขภาพ เป็น 12 เขตสุขภาพ รวมเป็น 24 ชุมชนที่มีการจัดการปัญหาสุขภาพในชุมชนด้วยการแพทย์พื้นบ้านไทยและการแพทย์ทางเลือก ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 โดยมุ่งเน้นใช้ต้นทุนและศักยภาพของชุมชนไปจัดการปัญหาสุขภาพและความต้องการโดยเฉพาะกลุ่ม ผู้สูงอายุติดบ้าน - ติดเตียง กลุ่มผู้มีอาการด้วยโรคเรื้อรัง กลุ่มมารดาหลังคลอด

ซึ่งจะเห็นได้ว่าชุมชนมีต้นทุนทางสังคม ในด้านสิ่งแวดล้อม และเครือข่ายสุขภาพ ทั้งทรัพยากรป่าไม้ สมุนไพร แหล่งอาหารพื้นบ้าน ภูมิปัญญาการรักษาโรค หมอพื้นบ้านที่มีความเชี่ยวชาญ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ที่มีความเข็มแข็ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมจัดการสุขภาพชุมชน ผลการวิเคราะห์ชุมชนก็ยังพบโอกาสพัฒนาปัญหาสุขภาวะในพื้นที่ 1) การเจ็บป่วยด้วยโรคเบาหวานภาวะแทรกซ้อน 2) การเสียงต่อการเจ็บป่วยด้วยโรคความดันโลหิตสูง 3) การเป็นผู้พิการติดเตียง ในกลุ่มผู้สูงอายุ 4) การมีวิถีชีวิตที่ไม่เหมาะสม ดังนั้น หากมีการขยายพื้นที่การพัฒนาแนวทางและศักยภาพของหมอพื้นบ้านและภาคีเครือข่าย

ด้านสุขภาพ เพื่อบูรณาการการจัดการปัญหาสุขภาพชุมชน เพื่อให้เกิดชุมชนมีสุขภาพดี โดยความร่วมมือของเครือข่ายสุขภาพในชุมชน โดยชุมชนเป็นเจ้าของและเป็นผู้ดำเนินการ ร่วมกับการจัดการโดยท้องถิ่นและหน่วยงานรัฐในพื้นที่

การรักษาความเจ็บป่วยของคนในชุมชนจะมีวิธีการรักษาที่หลากหลาย ในความเป็นจริงแล้วไม่มีระบบการแพทย์ระบบใดระบบเดียวที่จะมีความสมบูรณ์แบบในตัวของมันเอง ในการที่จะตอบสนองต่อปัญหาที่เกิดจากความเจ็บป่วยได้อย่างบริบูรณ์ในทุกมิติอย่างเหมาะสมกับความแตกต่างหลากหลายของผู้คนที่มีอยู่ในสังคมได้ การรักษากับแพทย์พื้นบ้านถือเป็นทางเลือกหนึ่งในการรักษาพยาบาล ในระบบการแพทย์พื้นบ้านที่ยังสามารถดำรงอยู่และมีบทบาทหน้าที่ในชุมชน เป็นเพราะการมีเครือข่ายของความสัมพันธ์ที่คนในเครือข่ายมีความไว้วางใจต่อกันและกัน มีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นความรู้ที่สั่งสมมาในชุมชนหรือท้องถิ่น ความศรัทธา การเข้าถึงบริการ และค่าใช้จ่ายที่น้อยกว่า (พวงผกา ตันกิจจานนท์ & อดิศักดิ์ สุมาลี, 2564; ลัดดา ประสพสมบัติ, 2564) หมอพื้นบ้านจึงยังคงมีบทบาทในการดูแลสุขภาพในชุมชนต่าง ๆ ดังเช่นที่มีการศึกษาวิจัยในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด, 2555) จังหวัดนครราชสีมา (ฉัตรวรัญ องคสิงห์ และคณะ, 2548) จังหวัดเลย (กานต์ธิดา แก้วอาษา & ภัทรธิรา ผลงาม, 2562) จังหวัดเชียงใหม่ (ขจร ตรีโสภณากร, 2558) จังหวัดสงขลา (สาวิตรี ลิ้มชัยอรุณเรือง และคณะ, 2543) เป็นต้น แม้แต่ในจังหวัดในเขตปริมณฑลของกรุงเทพมหานครฯ เช่น จังหวัดปทุมธานี ยังคงมีหมอพื้นบ้านที่มีบทบาทให้การดูแลสุขภาพในชุมชน ทั้งในกลุ่มนวดพื้นบ้าน จัดกระดูก รักษาต้อ หมอเด็ก และหมอเป่า ซึ่งมีผู้มารับบริการจำนวนไม่น้อย (พวงผกา ตันกิจจานนท์ & อดิศักดิ์ สุมาลี, 2564)

นอกจากการดูแลสุขภาพในชุมชนโดยหมอพื้นบ้าน ในระบบสุขภาพชุมชน ประชาชนเองยังคงมีการดูแลตนเองแบบพื้นบ้านด้วยคำอธิบายตามภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น ในการศึกษาการดูแลสุขภาพของสตรีวัยกลางคนมุสลิมและไทยพุทธในจังหวัดสงขลา พบว่า นอกจากจะมีหมอพื้นบ้านในชุมชนคอยให้การดูแลสุขภาพตามความเชี่ยวชาญเฉพาะแล้ว ประชาชนในชุมชนยังมีการดูแลตนเองแบบพื้นบ้านเป็นการดูแลสุขภาพแบบพึ่งตนเอง ดำรงและใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน สอดคล้องกับวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นมิติการดูแลสุขภาพแบบพื้นบ้านด้วยยาสมุนไพร ยาลูกกลอน และยาต้มต่าง ๆ จากสมุนไพรในชุมชนหรือจากการแสวงหาในท้องถิ่น (สาวิตรี ลิ้มชัยอรุณเรือง และคณะ, 2543)

อย่างไรก็ตาม สถานการณ์การดำรงอยู่ของหมอพื้นบ้านในชุมชนค่อนข้างน่าเป็นห่วง เนื่องจากจำนวนหมอพื้นบ้านที่ลดน้อยลง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ องค์ความรู้การแพทย์พื้นบ้านอยู่กับตัวหมอพื้นบ้าน คนรุ่นใหม่ไม่ค่อยให้ความสนใจในการสืบทอด องค์ความรู้การแพทย์พื้นบ้านซึ่งเป็นภูมิปัญญาพื้นบ้านด้านสุขภาพโอกาสที่จะสูญสิ้นไปกับตัวหมอพื้นบ้านมีสูงมาก (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด, 2555) ทั้งนี้ในระบบการดูแลสุขภาพภาคประชาชน มักมีรูปแบบการใช้ภูมิปัญญาดั้งเดิมที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมชุมชน ซึ่งมีความหลากหลาย และแตกต่างกันไปตามท้องถิ่น ตามระบบคิด ความเชื่อ ที่ต่างกันไปในแต่ละสังคม ภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้านไทย หรือภูมิปัญญาพื้นบ้านในการดูแลสุขภาพ มีการใช้บ่อยในรูปแบบการปฐมพยาบาลเบื้องต้นหรือการรักษาพยาบาลในกลุ่มโรคหรืออาการเจ็บป่วยเล็กน้อย โดยเฉพาะในพื้นที่ที่ห่างไกล เข้าถึงสถานบริการสาธารณสุขของรัฐได้ยากหรือห่างไกลจากโรงพยาบาล การดูแลสุขภาพเบื้องต้นซึ่งเป็นวิถีที่บรรเทาอาการเจ็บป่วยจากหนักเป็นเบาได้หรือลดภาระทางการเงินและเวลาในการเดินทางเพื่อใช้บริการของรัฐ การศึกษาการแพทย์พื้นบ้านใน 5 กลุ่มโรคสำคัญตามนโยบายกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก พ.ศ. 2566 (โรคสะเก็ดเงิน โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง โรคหลอดเลือดสมอง อาการปวดเรื้อรัง และการบำบัดพิษจากยาเสพติด) และบางกลุ่มโรคดังกล่าว เป็นกลุ่มอาการหรือโรคที่สามารถจะดูแลเบื้องต้นด้วยตนเอง โดยอาศัยภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้านด้วยสมุนไพรที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น อาการหรือโรคในกลุ่มนี้ที่น่าสนใจ ได้แก่ 1) โรคผิวหนัง เป็นอาการผิดปกติ

ทางสุขภาพที่มักเกิดจากสิ่งแวดล้อมและปัจจัยภายในตัวบุคคลนั้น ๆ เช่น สะเก็ดเงิน น้ำกัดเท้า เริม งูสวัด ซึ่งเป็นอาการผิดปกติทางผิวหนังที่พบบ่อยหรือเรื้อรัง และพบมากในช่วงหน้าฝน เป็นกลุ่มอาการที่ต้องดูแลอย่างต่อเนื่อง ชาวบ้านมักใช้การรักษาแบบพื้นบ้านในการดูแลเบื้องต้น และด้วยความที่การรักษามักต้องทำต่อเนื่อง หมอพื้นบ้านในชุมชนจึงเป็นทางเลือกที่ชาวบ้านมักเลือกใช้เนื่องจากสะดวกและเชื่อว่าได้ผลดี 2) อาการปวดเมื่อยกล้ามเนื้อเนื่องจากการทำงานหนัก เป็นกลุ่มอาการทางสุขภาพที่มักเกิดขึ้นจากการทำงาน โดยเฉพาะในสังคมเกษตรกรรมที่มีการใช้แรงงาน และกลุ่มคนทำงานนั่งนาน ๆ (ออฟฟิศซินโดรม) สมุนไพรที่มีการใช้แบบพื้นบ้านในกลุ่มนี้มักเป็นการใช้เพื่อลดอาการปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ คลายเส้น และบำรุงกำลัง 3) ภูมิปัญญาในการบำบัดพิษ เช่น งูพิษกัด เห็ดพิษ ยาฆ่าแมลง และรวมถึงพิษจากยาเสพติด อาการที่เกิดจากการได้รับพิษบางอย่างเป็นภาวะฉุกเฉิน เช่น พิษของงู แมลงสัตว์กัดต่อย เห็ดพิษ เป็นภาวะสุขภาพที่ต้องได้รับการรักษาอย่างทันท่วงที เป็นสิ่งที่มีแนวโน้มจะยังคงอยู่ในกลุ่มชาวบ้านในพื้นที่ห่างไกล เนื่องจากการคมนาคมที่ไม่สะดวกมักจะมีการรักษาเบื้องต้นในกลุ่มพิษต่าง ๆ นอกจากนี้ ในสังคมเกษตรกรรมปัจจุบันที่มีการใช้ยาฆ่าแมลงจำนวนมาก ก่อให้เกิดปัญหาสุขภาพจากการแพ้สารเคมี 4) โรคไม่ติดต่อเรื้อรังและการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ โรงไม่ติดต่อเรื้อรัง เช่น โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน และไขมันในเลือดสูง เป็นกลุ่มโรคที่มักพบในผู้สูงอายุ เป็นปัญหาสุขภาพที่สำคัญในไทยและทั่วโลก ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากวัฒนธรรมทางอาหารที่เปลี่ยนแปลงไป

ในการนี้ จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาแนวทางและศักยภาพของหมอพื้นบ้านและภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพ เพื่อบูรณาการการจัดการสุขภาพชุมชน สร้างกลไกการบริหารจัดการสุขภาพชุมชนในการนำศักยภาพของกลุ่มหมอพื้นบ้าน ปรับใช้ในการจัดการสุขภาพชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ไปพร้อมกับการให้ชุมชนมีคลังความรู้ภูมิปัญญาด้านสุขภาพไปส่งเสริมการสมุนไพร และตำรับยาพื้นบ้านในชุมชน ส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค ภายใต้การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในชุมชน และการสนับสนุนของกองกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับพื้นที่ และนำศักยภาพของภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพ กลุ่มหมอพื้นบ้าน ไปส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนมีความมั่นคงทางยาสมุนไพรที่เข็มแข็ง และสามารถสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนในพื้นที่มากขึ้น เกิดการเชื่อมโยงระบบสุขภาพภายในชุมชน และลดค่าใช้จ่ายเนื่องจากเป็นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นทำให้ เกิดประโยชน์ในการจัดการสุขภาพ

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อนำศักยภาพของหมอพื้นบ้านมาประยุกต์ในการบริหารจัดการปัญหาสุขภาพของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพภายใต้กลไกความร่วมมือในระดับชุมชนทุกภาคส่วน และกลไกของกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับพื้นที่

2.2 เพื่อนำศักยภาพของการแพทย์พื้นบ้านไทย การแพทย์ทางเลือก ที่เป็นภาคีเครือข่ายมาส่งเสริมและสนับสนุน ให้ชุมชนมีความมั่นคงทางยาสมุนไพรที่เข้มแข็ง และสามารถสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชน

3. เป้าหมาย

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

3.1.1 มีชุมชนที่นำศักยภาพของการแพทย์พื้นบ้านไทย การแพทย์ทางเลือกประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการปัญหาสุขภาพของชุมชน ไม่น้อยกว่า 36 พื้นที่

3.1.2 มีชุมชนที่นำศักยภาพของการแพทย์พื้นบ้านไทย การแพทย์ทางเลือก และภาคีเครือข่ายในชุมชนมาส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนมีการสร้างความมั่นคงทางยาสมุนไพร ไม่น้อยกว่า 36 พื้นที่

3.1.3 หมอพื้นบ้าน ได้รับการรับรองตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการรับรองหมอพื้นบ้าน พ.ศ. 2562 เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 50 ราย

3.1.4 มีแผนพัฒนาสมุนไพรถิ่นและสมุนไพรอัตลักษณ์ประจำจังหวัดในภาพรวมทั้งประเทศ และส่งเสริมการใช้สมุนไพรถิ่นและสมุนไพรอัตลักษณ์ในเมืองสมุนไพรครบ 15 จังหวัด

3.1.5 ผลักดันให้เกิดสินค้าวิสาหกิจชุมชนจากสมุนไพรถิ่นและสมุนไพรอัตลักษณ์ประจำจังหวัดในเมืองสมุนไพรครบ 15 จังหวัด และการจัดแสดงสินค้าจากสมุนไพรถิ่นและสมุนไพรอัตลักษณ์ประจำจังหวัด

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

3.2.1 การรับรองหมอพื้นบ้าน เสริมสร้างศักยภาพหมอพื้นบ้าน บทบาทของหมอพื้นบ้านในระบบสุขภาพชุมชน

3.2.2 สมุนไพรถิ่นและสมุนไพรอัตลักษณ์ประจำจังหวัดได้รับการพัฒนาส่งเสริมเป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพรประจำจังหวัดเพื่อการดูแลสุขภาพและสร้างรายได้ให้กับชุมชน

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด

ประชาชนในแต่ละชุมชนมีสุขภาวะที่ดีขึ้น และมีบริการที่เชื่อมโยงกับระบบสุขภาพชุมชนและเครือข่ายหมอพื้นบ้าน จากการส่งเสริมและนำการแพทย์พื้นบ้านไทย และการแพทย์ทางเลือกมาบูรณาการใช้ในการจัดการปัญหาสุขภาพของชุมชน จะนำไปสู่การสร้างชุมชนสุขภาพดีด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือกทั่วประเทศต่อไป

3.4 ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

3.4.1 จำนวนชุมชนที่มีการนำศักยภาพการแพทย์พื้นบ้านไทย และการแพทย์ทางเลือก มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการปัญหาสุขภาพของชุมชน

3.4.2 จำนวนชุมชนที่มีการนำศักยภาพของการแพทย์พื้นบ้านไทย การแพทย์ทางเลือก และภาคีเครือข่ายในชุมชนมาส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนมีการสร้างความมั่นคงทางอาหารและยาสมุนไพร

3.4.3 จำนวนหมอพื้นบ้าน ได้รับการรับรองเพิ่มขึ้น และเสริมสร้างบทบาทของหมอพื้นบ้านในระบบสุขภาพชุมชน

3.4.4 มีแผนพัฒนาสมุนไพรถิ่นและสมุนไพรอัตลักษณ์ประจำจังหวัด และส่งเสริมการใช้สมุนไพรถิ่นและสมุนไพรอัตลักษณ์ในเมืองสมุนไพร

3.4.5 มีวิสาหกิจชุมชนจากสมุนไพรถิ่นและสมุนไพรอัตลักษณ์ประจำจังหวัดในเมืองสมุนไพรครบ 15 จังหวัด และการจัดแสดงสินค้าจากสมุนไพรถิ่นและสมุนไพรอัตลักษณ์ประจำจังหวัด 1 ครั้ง

3.5 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์

3.5.1 หมอพื้นบ้านที่ขึ้นทะเบียนและได้รับใบรับรองหมอพื้นบ้าน (จากฐานข้อมูล HMPIS : 5,437 คน)

3.5.2 เครือข่ายร่วมดำเนินการ เช่น อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) สาขาภูมิปัญญาท้องถิ่นปราชญ์ชุมชน ผู้รู้ด้านสุมนไพร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ทีมสหวิชาชีพ 36 เครือข่ายแพทย์ทางเลือก (เขตสุขภาพละ 3 แห่ง)

3.5.3 พื้นที่ร่วมดำเนินการ โดยการคัดเลือกจากเกณฑ์ของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ร่วมกับเครือข่าย และความพร้อมของพื้นที่ 36 แห่ง (เขตสุขภาพละ 3 แห่ง)

3.5.4 ทีมสหวิชาชีพ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข 76 จังหวัด

4. พื้นที่ดำเนินการ

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

4.1.1 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

4.1.2 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (36 แห่ง เขตสุขภาพละ 3 แห่ง ร่วมกับเครือข่าย และพื้นที่ที่มีความพร้อมจำนวน 6 แห่งครอบคลุม 12 เขตสุขภาพ)

5. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2567 – กันยายน 2568

6. กิจกรรม

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 การประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้านไทย การแพทย์ทางเลือกในการจัดการปัญหาสุขภาพของชุมชน และเสริมสร้างความมั่นคงทางยาสมุนไพร (กคพ. สทล.)	400,000				200,000			200,000					
กิจกรรมที่ 2 ยกระดับความเข้มแข็งของชุมชนในการรองรับนโยบาย “อาหารสมุนไพรถิ่น กินเป็น ไม่ป่วย” ด้วยการแพทย์พื้นบ้าน การ แพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (กคพ. สทล.)	500,000												
กิจกรรมย่อยที่ 2.1ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การสนับสนุนให้ชุมชนมีความมั่นคงทางยาสมุนไพร	100,000		100,000										
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 ลงพื้นที่เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การสนับสนุนให้ชุมชนมีความมั่นคงทางอาหารและยาสมุนไพร	320,000					320,000							
กิจกรรมย่อยที่ 2.3 สังเคราะห์รูปแบบการส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนมีความมั่นคงทางยาสมุนไพร	80,000								80,000				
กิจกรรมที่ 3 ส่งเสริมการใช้สมุนไพรถิ่นและสมุนไพรอัตลักษณ์ในการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในชุมชน (กคพ.)	700,000												
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 การประชุมเพื่อจัดทำแผนพัฒนาสมุนไพรถิ่นและสมุนไพรอัตลักษณ์ประจำจังหวัด	79,200		79,200										

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมย่อยที่ 3.2 ส่งเสริมกิจกรรม "1 สมุนไพรอัตลักษณ์ประจำจังหวัด : 1 วิสาหกิจชุมชน : 1 ผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสุขภาพ"	169,500				84,750			84,750					
กิจกรรมย่อยที่ 3.3 ลงพื้นที่เพื่อร่วมประชุมแลกเปลี่ยนและสนับสนุนกิจกรรมสมุนไพรถิ่นและสมุนไพรอัตลักษณ์ประจำจังหวัด	172,200				86,100			86,100					
กิจกรรมย่อยที่ 3.4 การจัดแสดงสินค้าสมุนไพรถิ่นและสมุนไพรอัตลักษณ์ประจำจังหวัด (15 เมืองสมุนไพร)	279,100							279,100					
กิจกรรมที่ 4 ส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้านไทยและพัฒนาศักยภาพ บทบาทของหมอพื้นบ้านในระบบสุขภาพชุมชน (กคพ.)	**290,000**												
กิจกรรมย่อยที่ 4.1 ประชุมคณะกรรมการหมอพื้นบ้าน	110,000				55,000			55,000					
กิจกรรมย่อยที่ 4.2 ประชุมคณะอนุกรรมการหมอพื้นบ้าน	60,000		30,000					30,000					
กิจกรรมย่อยที่ 4.3 ลงพื้นที่เพื่อศึกษา รวบรวมองค์ความรู้ กรรมวิธีของหมอพื้นบ้านในการส่งเสริมและดูแลสุขภาพประชาชนในชุมชน	40,000		40,000										
กิจกรรมย่อยที่ 4.4 ลงพื้นที่เพื่อติดตามการดำเนินงาน และให้คำปรึกษาพร้อมร่วมแลกเปลี่ยนปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการส่งเสริมบทบาทของหมอพื้นบ้านในระบบสุขภาพชุมชน	52,000				26,000			26,000					
กิจกรรมย่อยที่ 4.5 ประชุมหารือแนวทางการขับเคลื่อนงานด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้านไทย	28,000				28,000								
รวมเป็นเงิน	**1,890,000**	**249,200**			**799,850**			**840,950**			**-**		

7. งบประมาณ

งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 รวมทั้งสิ้น 1,890,000 บาท (หนึ่งล้านแปดแสนเก้าหมื่นบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย ดังนี้

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 การประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือกในการจัดการปัญหาสุขภาพของชุมชน และเสริมสร้างความมั่นคงทางยาสมุนไพรครั้งละ 200,000 บาท (กคพ. สทล.)					**400,000**
1. ค่าตอบแทนวิทยากร (ที่ไม่ใช่บุคลากรภาครัฐ)	2	2	6	1,200	28,800
2. ค่าตอบแทนวิทยากร (บุคลากรภาครัฐ)	2	6	6	600	43,200
3. ค่าบัตรโดยสารเครื่องบิน	2	8	2	2,500	80,000
4. ค่าพาหนะเดินทาง	2	50	2	200	40,000
5. ค่าที่พัก	2	50	1	800	80,000
6. ค่าอาหารกลางวัน	2	50	1	350	35,000
7. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	50	2	50	10,000
8. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					6,000
9. ค่าเอกสารประกอบการประชุม					8,000
10. ค่าจ้างเหมาบริการจัดทำสื่อวิชาการสื่ออิเล็กทรอนิกส์/มัลติมีเดียและสื่ออื่น ๆ					60,000
11. ค่าจัดซื้อพืชสมุนไพร (250 ต้น x 20 บาท)					5,000
12. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าไปรษณีย์ ค่าวัสดุอุปกรณ์ประกอบการประชุม เป็นต้น					4,000
กิจกรรมที่ 2 ยกระดับความเข้มแข็งของชุมชนในการรองรับนโยบาย “อาหารสมุนไพรถิ่น กินเป็น ไม่ป่วย” ด้วยการแพทย์พื้นบ้านไทย การแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก (กคพ. สทล.)					**500,000**
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การสนับสนุนให้ชุมชนมีความมั่นคงทางยาสมุนไพร					**100,000**
1. ค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญ (หมอพื้นบ้าน)	4	3		1,000	12,000
2. ค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญ	4	3		1,000	12,000
3. ค่าอาหารกลางวัน	4	6	1	120	2,880
4. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	4	6	2	35	1,680
5. ค่าที่พัก	4	6	1	800	19,200
6. ค่าจ้างเหมารถตู้ปรับอากาศ	4	1		1,800	7,200
7. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					4,160
8. ค่าบัตรโดยสารเครื่องบิน	2	3	2	2,500	30,000
9. ค่าพาหนะเดินทาง	2	6	2	250	6,000

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
10. ค่าเบี้ยเลี้ยง	4	3		240	2,880
11. ค่าเอกสารประกอบการประชุม					1,000
12. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าไปรษณีย์ ค่าวัสดุอุปกรณ์ประกอบการประชุม เป็นต้น					1,000
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 ลงพื้นที่เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การสนับสนุนให้ชุมชนมีความมั่นคงทางอาหารและยาสมุนไพร					**320,000**
1. ค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญ (หมอพื้นบ้าน)	4	11		1,000	44,000
2. ค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญ	4	11		1,000	44,000
3. ค่าอาหารกลางวัน	4	22	1	120	10,560
4. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	4	22	2	35	6,160
5. ค่าที่พัก	4	22	1	800	70,400
6. ค่าจ้างเหมารถตู้ปรับอากาศ	4	1		1,800	7,200
7. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					6,080
8. ค่าบัตรโดยสารเครื่องบิน	2	10	2	2,500	100,000
9. ค่าพาหนะเดินทาง	2	22	2	250	22,000
10. ค่าเบี้ยเลี้ยง	4	10		240	9,600
กิจกรรมย่อยที่ 2.3 สังเคราะห์รูปแบบการส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนมีความมั่นคงทางยาสมุนไพร					**80,000**
1. ค่าตอบแทนวิทยากร	4	4	1	600	9,600
2. ค่าบัตรโดยสารเครื่องบิน	4	1	1	3,520	14,080
3. ค่าพาหนะเดินทาง	4	4	2	250	8,000
4. ค่าที่พัก	4	2	1	800	6,400
5. ค่าเบี้ยเลี้ยง	4	2		240	1,920
6. ค่าใช้จ่ายในจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์การจัดซื้อวัสดุสมุนไพร (1 ตำรับ x 4 พื้นที่) และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	4			10,000	40,000
กิจกรรมที่ 3 ส่งเสริมการใช้สมุนไพรถิ่นและสมุนไพรอัตลักษณ์ในการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในชุมชน (กคพ.)					**700,000**
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 การประชุมเพื่อจัดทำแผนพัฒนาสมุนไพรถิ่นและสมุนไพรอัตลักษณ์ประจำจังหวัด (กคพ.)					**79,200**
1. ค่าตอบแทนวิทยากร	1	3	2	1,200	7,200
2. ค่าบัตรโดยสารเครื่องบิน		8	2	2,500	40,000
3. ค่าพาหนะรถประจำทาง		7	2	750	10,500
4. ค่าพาหนะรถรับจ้าง		20	2	200	8,000

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
5. ค่าอาหารกลางวัน	1	20	1	120	2,400
6. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	20	2	35	1,400
7. ค่าที่พัก	1	10	1	800	8,000
8. ค่าเอกสารประกอบการประชุม					1,500
9. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าไปรษณีย์ ค่าวัสดุอุปกรณ์ประกอบการประชุม เป็นต้น					200
กิจกรรมย่อยที่ 3.2 ส่งเสริมกิจกรรม “1 สมุนไพรอัตลักษณ์ประจำจังหวัด : 1 วิสาหกิจชุมชน : 1 ผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสุขภาพ”					**169,500**
1. ค่าตอบแทนวิทยากร	15	2	2	600	36,000
2. ค่าอาหารกลางวัน	15	20	1	120	36,000
3. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	15	20	2	35	21,000
4. ค่าเอกสารประกอบการประชุม					30,000
5. ค่าพาหนะรถรับจ้าง	15	20	2	75	45,000
6. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าวัสดุอุปกรณ์ ประกอบการประชุม เป็นต้น					1,500
กิจกรรมย่อยที่ 3.3 ลงพื้นที่เพื่อร่วมประชุมแลกเปลี่ยนและสนับสนุนกิจกรรมสมุนไพรถิ่นและสมุนไพรอัตลักษณ์ประจำจังหวัด					**172,200**
1. ค่าบัตรโดยสารเครื่องบิน	15	1	2	2,500	75,000
2. ค่าพาหนะรถประจำทาง	15	1	2	500	15,000
3. ค่าพาหนะรถรับจ้าง	15	1	2	200	6,000
4. ค่าที่พัก	15	1	1	800	12,000
5. ค่าเบี้ยเลี้ยง	15	1	2	240	7,200
6. ค่าจ้างเหมารถตู้ปรับอากาศในพื้นที่	15	1	2	1,800	27,000
7. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					30,000
กิจกรรมย่อยที่ 3.4 การจัดแสดงสินค้าสมุนไพรถิ่นและสมุนไพร อัตลักษณ์ประจำจังหวัด (15 เมืองสมุนไพร)					**279,100**
1. ค่าตอบแทนวิทยากร		3	2	1,200	7,200
2. ค่าบัตรโดยสารเครื่องบิน		7	2	2,500	35,000
3. ค่าพาหนะรถประจำทาง		15	2	750	22,500
4. ค่าพาหนะรถรับ จ้าง		15	2	200	6,000
5. ค่าอาหารกลางวัน	2	30	1	120	7,200
6. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	30	2	35	4,200
7. ค่าอาหารเย็น	1	30	2	120	7,200
8. ค่าที่พัก		30	3	800	72,000

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
9. ค่าจ้างเหมารถตู้ปรับอากาศ		2	3	1,800	10,800
10. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					6,000
11. ค่าจัดจ้างการจัดนิทรรศการสินค้าสมุนไพรอัตลักษณ์ประจำจังหวัด (15 เมืองสมุนไพร)				100,000	100,000
12. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าวัสดุอุปกรณ์ประกอบการประชุม เป็นต้น					1,000
กิจกรรมที่ 4 ส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้านไทยและพัฒนาศักยภาพ บทบาทของหมอพื้นบ้านในระบบสุขภาพชุมชน (กคพ.)					**290,000**
กิจกรรมย่อยที่ 4.1 ประชุมคณะกรรมการหมอพื้นบ้าน					**110,000**
1. ค่าตอบแทนคณะกรรมการ (ประธาน)	2	1		1,200	2,400
2. ค่าตอบแทนคณะกรรมการ (กรรมการ)	2	26		1,250	65,000
3. ค่าบัตรโดยสารเครื่องบิน	2	3	2	1,500	18,000
4. ค่าพาหนะรถประจำทาง	2	6	2	400	9,600
5. ค่าพาหนะรถรับจ้าง	2	4	2	200	3,200
6. ค่าอาหารกลางวัน	2	27	1	120	6,480
7. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	27	1	35	1,890
8. ค่าเอกสารประกอบการประชุม					1,380
9. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าไปรษณีย์ ค่าวัสดุอุปกรณ์ประกอบการประชุม เป็นต้น					2,050
กิจกรรมย่อยที่ 4.2 ประชุมคณะอนุกรรมการหมอพื้นบ้าน					**60,000**
1. ค่าตอบแทนคณะกรรมการ (ประธาน)	2	1		1,250	2,500
2. ค่าตอบแทนคณะกรรมการ (กรรมการ)	2	12		1,000	24,000
3. ค่าบัตรโดยสารเครื่องบิน	2	3	2	1,500	18,000
4. ค่าพาหนะรถประจำทาง	2	4	2	400	6,400
5. ค่าพาหนะรถรับจ้าง	2	4	2	200	3,200
6. ค่าอาหารกลางวัน	2	15	1	120	3,600
7. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	15	1	35	1,050
8. ค่าเอกสารประกอบการประชุม					600
9. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าไปรษณีย์ ค่าวัสดุอุปกรณ์ประกอบการประชุม เป็นต้น					650

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมย่อยที่ 4.3 ลงพื้นที่เพื่อศึกษา รวบรวมองค์ความรู้ กรรมวิธีของหมอพื้นบ้านในการส่งเสริมและดูแลสุขภาพประชาชนในชุมชน					**40,000**
1. ค่าตอบแทนบุคคลภายนอก	1	2		1,000	2,000
2. ค่าบัตรโดยสารเครื่องบิน	1	6	2	1,750	21,000
3. ค่าพาหนะรถรับจ้าง	1	6	2	250	3,000
4. ค่าที่พัก	1	6	1	800	4,800
5. ค่าเบี้ยเลี้ยง	2	6		240	2,880
6. ค่าจ้างเหมารถตู้ปรับอากาศ	2	1		1,800	3,600
7. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					2,000
8. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าวัสดุอุปกรณ์ประกอบการประชุม เป็นต้น					720
กิจกรรมย่อยที่ 4.4 ลงพื้นที่เพื่อติดตามการดำเนินงานและให้คำปรึกษา พร้อมร่วมแลกเปลี่ยนปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการส่งเสริมบทบาทของหมอพื้นบ้านในระบบสุขภาพชุมชน					**52,000**
1. ค่าบัตรโดยสารเครื่องบิน	2	4	2	1,500	24,000
2. ค่าพาหนะรถรับจ้าง	2	5	2	250	5,000
3. ค่าที่พัก	2	5	1	800	8,000
4. ค่าเบี้ยเลี้ยง	4	5		240	4,800
5. ค่าจ้างเหมารถตู้ปรับอากาศ	2	1		1,800	7,200
6. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					3,000
กิจกรรมย่อยที่ 4.5 ประชุมหารือแนวทางการขับเคลื่อนงานด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้านไทย					**28,000**
1. ค่าบัตรโดยสารเครื่องบิน	1	5	2	2,000	20,000
2. ค่าพาหนะรถประจำทาง	1	3	2	400	2,400
3. ค่าพาหนะรถรับจ้าง	1	6	2	250	3,000
4. ค่าอาหารกลางวัน	1	10	1	120	1,200
5. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	10	2	35	700
6. ค่าเอกสารประกอบการประชุม					300
7. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าไปรษณีย์ ค่าวัสดุอุปกรณ์ประกอบการประชุม เป็นต้น					400

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ย

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
งบดำเนินงาน	1,890,000
งบรายจ่ายอื่น	-
งบเงินอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (หนึ่งล้านแปดแสนเก้าหมื่นบาทถ้วน)	**1,890,000**

8.2 สรุปตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย	1,440,000
สถาบันการแพทย์ทางเลือก	450,000
รวมทั้งสิ้น (หนึ่งล้านแปดแสนเก้าหมื่นบาทถ้วน)	**1,890,000**

9. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	มีจำนวนชุมชนที่นำศักยภาพของหมอพื้นบ้านและการแพทย์ทางเลือกมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการปัญหาสุขภาพของชุมชน ไม่น้อยกว่า 36 พื้นที่	1. การรับรองหมอพื้นบ้าน เสริมสร้างศักยภาพหมอพื้นบ้านบทบาทของหมอพื้นบ้านในระบบสุขภาพชุมชน 2. จำนวนหมอพื้นบ้านได้รับการรับรองเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 50 ราย	มีแผนพัฒนาสมุนไพรถิ่นและสมุนไพรอัตลักษณ์ประจำจังหวัดและส่งเสริมการใช้สมุนไพรถิ่นและสมุนไพรอัตลักษณ์ในเมืองสมุนไพรครบ 15 จังหวัด	-
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส (บาท)	249,200	799,850	840,950	

10. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

หน่วยงาน	ผู้รับผิดชอบหลัก	ตำแหน่ง	ช่องทางติดต่อ
1. กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย	1) นางสาวอรจิรา ทองสุกมาก 2) นางสาวสุภาวิไล ขันตี	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ	โทรศัพท์ : 02 149 5693 e-mail : indi.dtam@gmail.com
2. สถาบันการแพทย์ทางเลือก	1) นางสีไพร พลอยทรัพย์ 2) นางสาววิรัลพัชร เสียงประเสริฐ 3) นางสาวนารีรัตน์ ทับทอง	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ นายแพทย์ชำนาญการ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	โทรศัพท์ : 02 591 7007 e-mail : Songserm.alt@gmail.com

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวสุภาวิไล ขันตี)
แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวนารีรัตน์ ทับทอง)
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

.....ผู้เสนอโครงการ
(นางสาวอรจิรา ทองสุกมาก)
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

.....ผู้เสนอโครงการ
(นางสีไพร พลอยทรัพย์)
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายนันทศักดิ์ โชติชนะเดชาวงศ์)
ผู้อำนวยการกองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย

.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายกุลธนิต วนรัตน์)
ผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์ทางเลือก

.....ผู้อนุมัติโครงการ
(นายเทวัญ ธานีรัตน์)
รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทย
และการแพทย์ทางเลือก

โครงการจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ และการประชุมวิชาการประจำปี
การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือกแห่งชาติ ครั้งที่ 22
สรุปความเชื่อมโยงของโครงการที่มีต่อแผนสามระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560

1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ประเด็น 4.5 : การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ประเด็นย่อย 4.3.1 : การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	(2.2) สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ และการประชุมวิชาการประจำปี การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือกแห่งชาติ ครั้งที่ 22 มีวัตถุประสงค์เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เรื่อง การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ได้แก่ 1) บุคลากรและเจ้าหน้าที่สาธารณสุข มีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดและสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรแก่ประชาชนผ่านกิจกรรมประชุมวิชาการประจำปี การประกวดผลงานวิชาการประจำปี 2) ประชาชนมีความรู้ด้านสุขภาพในการป้องกัน และดูแลสุขภาพแบบพึ่งตนเองผ่านกิจกรรมอบรมตลาดความรู้ และสร้างความเชื่อมั่นในระบบบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ผ่านนิทรรศการด้านการพัฒนาวิจัยผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญา และงานบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(13) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี
เป้าหมาย	เป้าหมายที่ 1: คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้นและมีความเป็นอยู่ดี
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการดังกล่าวได้มีการพัฒนารูปแบบและวิธีการจัดงานอย่างต่อเนื่อง ก่อให้เกิดผลลัพธ์ต่อการพัฒนาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพรไทยหลากหลายประการ เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมจากองค์กรภาคีเครือข่ายในทุกระดับ ความร่วมมือเพื่อพัฒนาและคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์ดั้งเดิมและสมุนไพรไทย การพัฒนาเทคโนโลยีด้านสุขภาพ นวัตกรรมทางการแพทย์และสาธารณสุข นำไปสู่การยกระดับนวัตกรรมระดับอุตสาหกรรม ส่งเสริมให้ประชาชนมีองค์ความรู้ด้านสุขภาพและสุขภาวะที่ถูกต้องและนำไปใช้ในการจัดการสุขภาพได้อย่างเหมาะสม สร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจด้วยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ดั้งเดิมของประเทศให้เครือข่ายชุมชนผู้ประกอบการ เพื่อสร้างมูลค่าและความมั่นคงทางเศรษฐกิจภายในประเทศกับเศรษฐกิจโลกในอนาคต ให้ประชาชนรู้จัก เชื่อมั่น ชอบ และใช้การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก และผลิตภัณฑ์สมุนไพรอย่าง

	กว้างขวาง ซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนคนไทยมีสุขภาวะและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ไม่น้อยกว่า 250,000 คน
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	(13.1) การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะและการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ
แนวทางการพัฒนา	1) สร้างเสริมความรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพในการจัดการสุขภาวะ 2) พัฒนาภาคีเครือข่าย และการพัฒนาทุกภาคส่วนต่าง ๆ 3) การพัฒนาระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม และกลไกการสื่อสารประชาสัมพันธ์
เป้าหมาย	(130101) ประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาวะสามารถดูแลสุขภาพมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ และสามารถป้องกันและลดโรคที่สามารถป้องกันได้ เกิดเป็นสังคมบ่มเพาะจิตสานึกการมีสุขภาพดี
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ มุ่งเน้นในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ระดับชาติ และนโยบายรัฐบาลด้านการพัฒนาระบบสาธารณสุข การส่งเสริมป้องกัน และควบคุมปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพ ซึ่งมีเวทีวิชาการ ด้านงานวิจัย นวัตกรรม นิทรรศการ ด้านนโยบายสุขภาพ สังคม เศรษฐกิจ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ด้านสุขภาวะที่ถูกต้องของคนทุกกลุ่มวัยให้แก่ประชาชน รวมถึงการให้บริการตรวจ วินิจฉัย และให้คำปรึกษาการดูแลสุขภาพด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือก ที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาวะที่ดี สามารถดูแลสุขภาพแบบพึ่งพาตนเอง และสามารถป้องกันลดปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคได้ โดยโครงการนี้จะสามารถส่งเสริมให้ประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาพ โดยจากผลการประเมินความคิดเห็นของประชาชนต่อความรอบรู้ด้านสุขภาพต่อผลิตภัณฑ์และการใช้บริการภายในงานมหกรรมสมุนไพร ในปีที่ผ่านมาพบว่าประชาชนมีระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ การเข้าถึง ความเข้าใจ การซักถามแลกเปลี่ยน การตัดสินใจ การเปลี่ยนพฤติกรรม และการบอกต่อ ซึ่งปี พ.ศ. 2568 คาดว่าประชาชนจะมีระดับความรอบรู้เพิ่มขึ้นในระดับมากที่สุด หรือร้อยละ 85
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V04 ประชาชน
ปัจจัย	V04F02 การตระหนักถึงความสำคัญของการมีสุขภาวะที่ดี
1.2 แนวทางการพัฒนารอง	
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็น 4.1 : การเกษตรสร้างมูลค่า ประเด็นย่อย 4.1.3 : เกษตรชีวภาพ

เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	(2.2) ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการดังกล่าวได้มุ่งเน้นการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เรื่อง การสร้างความสามารถในการแข่งขัน ในกลุ่มผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพร กลุ่มผู้ให้บริการทางการแพทย์ และกลุ่มผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันที่สูงขึ้น โดยส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการสมุนไพร ผ่านศูนย์ให้ข้อมูลผู้ประกอบการสมุนไพร (One Stop Service) โดยบริการให้คำปรึกษาด้านการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมจากสมุนไพรเพื่อยกระดับให้เป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงการส่งเสริมภาพลักษณ์ทางการตลาดและประชาสัมพันธ์แพคเกจการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้านการแพทย์แผนไทย รวมถึงการส่งเสริมการจัดการนำเที่ยวเชิงสุขภาพครบวงจรที่เชื่อมโยงกับการแพทย์แผนปัจจุบัน โดยยกระดับมาตรฐานคุณภาพสู่สากลเพื่อเป็นแหล่งรายได้ใหม่ที่มีประสิทธิภาพและขยายตัวได้อย่างต่อเนื่องให้กับประเทศ โดยมีเป้าหมายด้านการเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์ (Medical Hub) ผ่านกิจกรรมการจับคู่เจรจาธุรกิจการค้า ออกบูธจำหน่ายสินค้า และคัดเลือกผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ และบริการที่มีมาตรฐาน ตลอดจนดำเนินการให้คำปรึกษา เรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรด้านต่าง ๆ รวมถึงการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันที่สูงขึ้น โดยคาดการณ์ในปี พ.ศ. 2568 จะสามารถเพิ่มมูลค่าการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรโดยการจัดงานมหกรรมจะมีส่วนในการกระตุ้นให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจมากกว่า 275 ล้านบาท
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(03) การเกษตร
เป้าหมาย	เป้าหมายที่ 1: ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการดังกล่าวได้เป็นกลไกในการเพิ่มช่องทางในการสร้างมูลค่าเพิ่มและรวมถึงเป็นกลไกในการสนับสนุนให้ผู้ซื้อพบกับผู้ประกอบการ ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป การตลาด การบริโภคของผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ และกระจายรายได้ให้กับภาคการเกษตรของไทย ในเรื่องวัตถุดิบสมุนไพร โดยผ่านกิจกรรมการเจรจาจับคู่ทางธุรกิจ จำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มีมาตรฐานทั้งในรูปแบบ On Site และ Online เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจของไทย ทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาการเกษตรเพิ่มขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2568 คาดว่าจะเกิดมูลค่าภายในงานทั้งจากการซื้อขายภายในงาน และการจับคู่ธุรกิจมากกว่า 275 ล้านบาท
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	(3.3) เกษตรชีวภาพ
แนวทางการพัฒนา	1) ส่งเสริมการทำการตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตรชีวภาพ ประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย โดยใช้โอกาสจากความต้องการของผู้บริโภคในปัจจุบันที่หันมาให้ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพ

	และการรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเกษตรชีวภาพ 2) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์เพื่อนำไปสู่การผลิตและขยายผลเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ตลอดจนการเชื่อมโยงไปสู่ภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการด้านสุขภาพ 3) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อส่งต่อในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง รวมถึงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
เป้าหมาย	(030301) สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นการส่งเสริมและสร้างโอกาสทางการตลาดสมุนไพรแบบครบวงจร โดยเฉพาะการส่งเสริมการตลาดผ่านการสร้างความรอบรู้ ความเข้าใจของสมุนไพรที่มีคุณภาพและมีสรรพคุณที่ดีผ่านการสื่อสารให้เห็นถึงการส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพร การแปรรูปวัตถุดิบสมุนไพรที่มีคุณภาพ ผลิตภัณฑ์สมุนไพรมีศักยภาพในการแข่งขันทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ และส่งเสริมให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นในการใช้สมุนไพรเพื่อเสริมสร้างสุขภาพ และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติไว้ใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน และส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มจากพืชสมุนไพรจะส่งผลให้สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ผ่านกิจกรรมการสาธิตและให้บริการความรู้ ให้คำปรึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญภายในงาน และจัดพื้นที่ให้แสดงศักยภาพของผู้ปลูก ผู้ผลิต มีพื้นที่ในการเจรจาธุรกิจระหว่างผู้ขายและผู้ซื้อ และเป็นพื้นที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพและบริการที่มีมาตรฐาน โดยคาดการณ์ว่างานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์สมุนไพร ไม่น้อยกว่า 35 ล้านบาทจากภายในงาน และเกิดมูลค่ารวมมากกว่า 240 ล้านบาท ซึ่งถือเป็นการสร้างโอกาสทางการตลาดให้แก่ผู้ประกอบการ รวมไปถึงภาคเกษตรกร ตลาดวัตถุดิบสมุนไพร
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V03 การตลาด
ปัจจัย	V03F01 การสร้างการรับรู้ในผลิตภัณฑ์
1.3 แนวทางการพัฒนารอง	
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็น 4.3: สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว ประเด็นย่อย 4.3.3: ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	(2.2) ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น

อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริม และสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรู้จักกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทยมากขึ้น และเป็นกลไกทางการตลาดในการผลักดันการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและบริการมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับและเชื่อมโยงกับกิจกรรมการท่องเที่ยวอื่น ๆ โดยมุ่งหวังเพื่อให้ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น โดยภายในงานได้เกิดความร่วมมือระหว่างเครือข่ายภาคการท่องเที่ยว ภาคเอกชน ในการนำแพ็คเกจการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ วิถีไทย รวมถึงการผนวกภูมิปัญญา วิถีชีวิต และการดูแลสุขภาพเข้ามาอยู่ในแพ็คเกจดังกล่าว ซึ่งถือเป็นช่องทางที่ช่วยในการประชาสัมพันธ์ และกระตุ้นเศรษฐกิจสุขภาพมากขึ้น
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(05) การท่องเที่ยว
เป้าหมาย	เป้าหมายที่ 1 : ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการดังกล่าว ได้เล็งเห็นความสำคัญของพื้นที่ในการนำองค์ความรู้การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพรมาพัฒนาให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health Tourism) โดยความร่วมมือกับกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ในการส่งเสริม ประชาสัมพันธ์ และสร้างโอกาสในการฟื้นฟูเศรษฐกิจ ในด้านการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นกิจกรรมการเรียนรู้วิถีชีวิตและส่งเสริมสุขภาพตามหลักวิชาการและมีมาตรฐาน รวมถึงผลิตภัณฑ์สุขภาพที่มีส่วนประกอบของสมุนไพร โดยจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ภาคการท่องเที่ยวของไทยได้จัดทำแผนและจัดกิจกรรมในการฟื้นฟูเศรษฐกิจ เช่น แพ็คเกจการท่องเที่ยว มาตรการ ด้านความปลอดภัย เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักท่องเที่ยว และดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาภายในประเทศมากขึ้น ซึ่งการส่งเสริมการท่องเที่ยวในเชิงสุขภาพในงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ จะมีส่วนช่วยให้เกิดรายได้จากการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภายในงาน โดยคาดว่าจะเกิดรายได้ภายในงานมากกว่า 40 ล้านบาท
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	(5.3) การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย
แนวทางการพัฒนา	1.) สร้างสรรค์การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพรูปแบบใหม่บนพื้นฐานของทรัพยากรที่มีศักยภาพในการบำบัด ฟื้นฟู รักษาสุขภาพ โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม และเอกลักษณ์ความเป็นไทยในการให้บริการ พร้อมทั้งสร้างความหลากหลายของกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพที่ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากลและเชื่อมโยงกับกิจกรรมการท่องเที่ยวต่าง ๆ เช่น การใช้พุน้ำร้อน น้ำแร่ สปาโคลน เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เป็นต้น 2.) ยกระดับคุณภาพการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพให้ได้มาตรฐานระดับสากลทั้งคุณภาพของสถานประกอบการและคุณภาพของผู้ให้บริการ

	ที่มีทักษะและความเชี่ยวชาญ ซึ่งครอบคลุมการให้บริการในธุรกิจสปาและบริการเสริมความงาม นวดแผนไทย โยคะ การดูแลผู้สูงอายุ สถานพักฟื้นเพื่อการฟื้นฟูสุขภาพและการผ่อนคลาย 3.) ส่งเสริมการตลาดด้านผลิตภัณฑ์ แพทย์แผนไทยที่มีมาตรฐานระดับสากล โดยสอดคล้องกับความต้องการของตลาดเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์ พร้อมสร้างความเชื่อมั่นของผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์การแพทย์แผนไทย
เป้าหมาย	(050301) รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย เพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการดังกล่าว ได้ส่งเสริม ประชาสัมพันธ์ และสร้างโอกาสทางการตลาดด้านมาตรฐานการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย ทั้งสินค้าบริการ บุคลากร ผู้ประกอบการ และแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่คุณค่าการท่องเที่ยว มุ่งเน้นการสร้างความแตกต่างและเอกลักษณ์จากการให้บริการตามแบบอย่างความเป็นไทยที่โดดเด่นในระดับสากลร่วมกับการใช้องค์ความรู้และภูมิปัญญาไทยที่พัฒนาต่อยอดกับความคิดสร้างสรรค์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมในงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ เพื่อให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวรู้จักและเชื่อมั่น เกิดมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงามและแพทย์แผนไทย โดยคาดว่าผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวจะเกิดรายได้ภายในงานมากกว่า 40 ล้านบาท
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V01 สินค้าและบริการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
ปัจจัย	V01F03 ความหลากหลายและความครอบคลุมของสินค้าและบริการที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยว
1.4 แนวทางการพัฒนารอง	
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็น 4.2: อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต ประเด็นย่อย 4.2.2: อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	(2.2) ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการดังกล่าวเป็นช่องทางในการส่งเสริม สื่อสารประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชนทั้งชาวไทยและต่างประเทศสามารถเข้าถึงบริการด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน รวมถึงการนวดไทย ซึ่งปัจจุบันการบริการดังกล่าวได้เข้ามามีบทบาทต่อการส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมบริการทางการแพทย์ให้เป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ (Medical Hub) ถือเป็นกลไกสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นต่อบริการการแพทย์แผนไทย และยกระดับการให้บริการการแพทย์อย่างมีคุณภาพและสร้างความมั่งคั่งให้กับระบบสาธารณสุขของไทย พร้อมทั้งการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมทางการแพทย์และบริการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพส่งผลให้ประเทศไทยมีขีด

	ความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น โดยการจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติจะส่งเสริมให้กลุ่มอุตสาหกรรมทางการแพทย์ โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์แผนไทยเกิดการยกระดับ อาทิ ด้านการผลิตที่มีมาตรฐานสากล โดยสนับสนุนให้มีช่องทางในการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายที่เพิ่มขีดความสามารถของประเทศไทย
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(04) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต
เป้าหมาย	เป้าหมายที่ 1 : การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในสาขาอุตสาหกรรมและบริการ
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการดังกล่าวได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมภาพลักษณ์ด้านการตลาด รวมถึงเป็นช่องทางให้ประชาชนทั้งในและต่างประเทศสามารถเข้าถึง และทำความรู้จักการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือกมากขึ้น ซึ่งมีศักยภาพในการเพิ่มผลผลิตรายได้ของภาคอุตสาหกรรมบริการได้ เช่น การนวดไทย แพ็คเกจการดูแลสุขภาพที่บูรณาการร่วมกับการท่องเที่ยว ทั้งในสถานประกอบการ สถานพยาบาลภาครัฐและเอกชน ซึ่งถือเป็นเพื่อการดูแลสุขภาพที่สร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้แก่ประเทศ โดยการจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติจะก่อให้เกิดการขยายตัวในด้านการบริการด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร และตลาดในต่างประเทศกว่า 200 ล้านบาทต่อปี และสร้างความเชื่อมั่นให้แก่คู่ค้าทางธุรกิจ โดยเฉพาะสถานพยาบาลภาคเอกชน ผู้ประกอบการมีศักยภาพในการแข่งขันเพิ่มขึ้น ก่อให้เกิดอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในสาขาอุตสาหกรรมขยายตัวได้เพิ่มขึ้น
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	(4.2) อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร
แนวทางการพัฒนา	ขยายช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ และเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มในประเทศ ส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลางด้านสุขภาพทั้งด้านร่างกายและจิตใจที่ผสมผสานความเชี่ยวชาญทั้งในการแพทย์แผนไทย
เป้าหมาย	(040201) อุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการดังกล่าวได้จัดพื้นที่สำหรับการแสดงศักยภาพ และแบ่งปันความรู้ในการดูแลสุขภาพด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย รวมถึงบทบาทในการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพในทุกมิติและเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อให้ไทยเป็นศูนย์กลางด้านอุตสาหกรรมและบริการสุขภาพทั้งด้านร่างกายและจิตใจที่ผสมผสานความเชี่ยวชาญในด้านการแพทย์แผนไทย รวมถึงเป็นช่องทางในการเจรจาธุรกิจ ระหว่างผู้ประกอบการและผู้ซื้อ ซึ่งการจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ จะสามารถส่งเสริมให้มูลค่าจากอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร และการบริการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

	เกิดการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น ส่งเสริมให้ไทยสามารถเป็นศูนย์กลางด้านอุตสาหกรรมสุขภาพมากกว่า 200 ล้านบาท
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V04 การตลาด
ปัจจัย	V04F03 ความเชื่อมั่นในการใช้ผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ของไทย
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนการปฏิรูปประเทศ / แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ที่เกี่ยวข้อง	**เป้าหมายหลักของแผนฯ 13 :** การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม **หมุดหมายที่ 1 :** ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง **เป้าหมายระดับหมุดหมายที่ 1 :** มูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปสูงขึ้น **ตัวชี้วัดที่ 1.1** ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตรเติบโต ร้อยละ 4.5 **กลยุทธ์การพัฒนา** กลยุทธ์ที่ 2 การส่งเสริมการผลิตและการตลาดของสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปที่มีมูลค่าเพิ่มสูง กลยุทธ์ย่อยที่ 2.1 ส่งเสริมการพัฒนาและทำธุรกิจผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปมูลค่าเพิ่มสูงที่มีตลาดในอนาคต **หมุดหมายที่ 4 :** ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง **เป้าหมายระดับหมุดหมายที่ 1** ไทยมีศักยภาพในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากสินค้าและบริการสุขภาพ **ตัวชี้วัดที่ 1.1** สัดส่วนมูลค่าเพิ่มสินค้าและบริการสุขภาพต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศอยู่ที่ร้อยละ 1.7 **กลยุทธ์การพัฒนา** กลยุทธ์ที่ 2 การผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพระดับโลก กลยุทธ์ย่อยที่ 2.1 พัฒนานวัตกรรมในบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพบนฐานความโดดเด่นของเอกลักษณ์ความเป็นไทย
2.2 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	**เป้าหมายที่ (Goal) 3** สร้างหลักประกันการมีสุขภาวะที่ดี และส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกช่วงวัย **เป้าหมายที่ (Goal) 8** ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่และ มีผลิตภาพ และการมีงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	**เป้าหมายย่อย 3.4** ลดการตายก่อนวัยอันควรจากโรคไม่ติดต่อให้ลดลงหนึ่งในสามผ่านทางการป้องกันและการรักษาโรค และสนับสนุนสุขภาพจิตและความเป็นอยู่ที่ดี ภายในปี พ.ศ. 2573 **เป้าหมายย่อย 8.4** ปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรของโลกในการบริโภคและการผลิตอย่างต่อเนื่อง และพยายามที่จะแยกการเติบโตทางเศรษฐกิจออกจาก

	ความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นไปตามกรอบการดำเนินงาน 10 ปี ว่าด้วยการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน โดยมีประเทศที่พัฒนาแล้วเป็นผู้นำในการดำเนินการไปจนถึงปี พ.ศ. 2573
2.3 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2568 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงานอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> 1) กลยุทธ์ที่ 4 สร้างความฉลาดรู้ทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกแก่ประชาชนเพื่อการพึ่งตนเองทางสุขภาพ เป็นสังคมการใช้สมุนไพรที่เข้มแข็ง
แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี	☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงานอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> 1) กลยุทธ์ที่ 4 สร้างความฉลาดรู้ทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกแก่ประชาชนเพื่อการพึ่งตนเองทางสุขภาพ เป็นสังคมการใช้สมุนไพรที่เข้มแข็ง
แผนปฏิบัติการด้าน	- ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 3 ของสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ - แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566-2570
2.4. ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	ข้อที่ 6 ยกระดับการเกษตร ให้เป็นเกษตรทันสมัย เร่งเพิ่มมูลค่า สินค้าเกษตรและราคา

	พืชผล ฟื้นนโยบาย ครัวไทยสู่ครัวโลก
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	1) พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 2) พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2564 3) พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 4) กฎกระทรวงการขออนุญาตและการอนุญาตผลิต จำหน่ายหรือมีไว้ครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๔ หรือในประเภท ๕ พ.ศ. ๒๕๕๙ 5) ประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องกับกัญชาทางการแพทย์
มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี
อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี

โครงการจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ และการประชุมวิชาการประจำปี
การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือกแห่งชาติ ครั้งที่ 22

1. หลักการและเหตุผล

สุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชนเป็นหลักประกันสำคัญที่ทำให้กำลังคนของประเทศสามารถขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมได้บรรลุตามเป้าหมายและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน (Competitive Advantage) กับนานาประเทศ อย่างไรก็ตามในสังคมปัจจุบัน พบว่า มีปัจจัยกำหนดสุขภาพที่หลากหลายและซับซ้อนทั้งในมิติด้านสังคม การเมือง เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งส่งผลกระทบทั้งในเชิงบวกและเชิงลบต่อสุขภาพประชาชน ซึ่งกระทรวงสาธารณสุข มีบทบาทสำคัญในการลดผลกระทบที่เกิดขึ้น ลดปัจจัยเสี่ยง เพื่อปัจจัยปกป้อง สร้างความเสมอภาค และความเท่าเทียมให้ประชาชนได้เข้าถึงสิทธิในการรับบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค เพื่อส่งเสริมให้คนไทยมีสุขภาพดี อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี มีวิถีชีวิตที่เอื้อต่อสุขภาพ นอกจากนี้แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) นอกจากสนับสนุนการเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดีด้วยการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะและการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะแล้ว ยังรวมถึงการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันที่มุ่งเน้นส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพกลุ่มผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันที่สูงขึ้น โดยมีเป้าหมายสูงสุดเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และเป้าหมาย SDGs ที่ 3 สร้างหลักประกันการมีสุขภาวะที่ดี และส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกช่วงวัย และสอดคล้องกับแผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ.2568) แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic)

ผลการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554-2566 พบว่า ประชาชนมีแนวโน้มการใช้ยาสมุนไพรในการดูแลสุขภาพลดลง โดยในปี พ.ศ. 2554 มีร้อยละ 5.55 ในขณะที่ปี พ.ศ. 2566 มีเพียง ร้อยละ 1.12 เท่านั้น แสดงให้เห็นว่าประชาชนมีความเชื่อมั่นต่อประสิทธิภาพของสมุนไพรอยู่ในระดับที่น้อยมาก ดังนั้น สิ่งที่ท้าทาย คือ การสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนในการเลือกใช้ยาสมุนไพรรวมถึงบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเมื่อมีอาการเจ็บป่วย คือหัวใจหลักของการยกระดับการแพทย์ดั้งเดิมของประเทศ การจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ จึงเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนและผสานพลังภาคีเครือข่ายในการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน รวมถึงการบูรณาการและสื่อสารข้อมูลสุขภาพที่ถูกต้องแก่ประชาชน เพื่อสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพนำไปสู่การพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน อย่างไรก็ดี การเสริมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพจะไม่มุ่งเน้นให้ความรู้กับประชาชนแบบเดิม ๆ หากแต่พุ่งเป้าไปที่ “การพัฒนาทักษะและศักยภาพ” ของคนและชุมชนให้สามารถ “ค้นหาคำตอบ” ตลอดจนสามารถ “เข้าถึงแหล่งข้อมูล” และ “ตรวจสอบ” ข้อมูลที่ได้รับมา เพื่อประกอบการตัดสินใจในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ, 2564)

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข ร่วมกับองค์กรภาคีเครือข่ายภาครัฐและเอกชน ร่วมจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ และการประชุมวิชาการประจำปี การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือกแห่งชาติขึ้นเป็นประจำทุกปี โดยเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 จนถึงปัจจุบัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเวทีขับเคลื่อนโยบาย ยุทธศาสตร์ระดับชาติและระดับพื้นที่ เป็นเวทีในการสนับสนุนการขับเคลื่อนเชิงวัฒนธรรมสุขภาพด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือก รวมทั้งเป็น

การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพวิชาการ สร้างนวัตกรรม ถ่ายทอดความรู้ในการดูแลสุขภาพที่ถูกต้องแก่ประชาชน อีกทั้งเป็นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยการขับเคลื่อนร่วมกันจากทุกภาคส่วน อันส่งผลต่อการพัฒนาประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ซึ่งภายในงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 22 (ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568) นี้ ได้กำหนดให้มีการจัดในส่วนของงานด้านวิชาการ ซึ่งแบ่งกิจกรรมออกเป็น 5 ส่วน ได้แก่ 1) การประชุมวิชาการประจำปี การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือกแห่งชาติ 2) การประกวดผลงานวิชาการด้านสมุนไพร การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือกแห่งชาติ 3) ตลาดความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือก 4) การประชุมวิชาการนานาชาติ ประจำปี ด้านการแพทย์ดั้งเดิม และการแพทย์เสริมนานาชาติ (Traditional & Complementary medicine) และ 5) การประกวดโครงงานวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายด้านการแพทย์แผนไทย สมุนไพร การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือก และในส่วนของนิทรรศการและเวทีสาธิตที่มุ่งเน้นการส่งเสริมสุขภาพและสร้างเศรษฐกิจ โดยผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกร่วมกับองค์กรภาคีเครือข่าย ภาครัฐ เอกชน และองค์กรพัฒนาเอกชนที่เกี่ยวข้องกว่า 381 องค์กร จัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ซึ่งพบว่า มีประชาชนให้ความสนใจเข้าร่วมการจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 21 มากกว่าครั้งที่ผ่านมาทั้งในรูปแบบ On site และ Online รวม 280,973 คน มีผลงานวิชาการ และนวัตกรรมด้านการแพทย์แผนไทยฯ การประกวด และนำเสนอภายในงานการประชุมวิชาการประจำปีฯ ส่งเข้าร่วมประกวด จำนวนทั้งหมด 88 เรื่อง ผ่านการคัดเลือก 45 เรื่อง และสามารถทำให้เกิดมูลค่าการซื้อขายภายในงานแพร่สะพัดกว่า 40 ล้านบาท และเกิดการเจรจาการค้าภายในงานกว่า 107 คู่ มูลค่ารวม 90 ล้านบาทเกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจมูลค่ารวมกว่า 130 ล้านบาท ถือเป็นโอกาสต่อยอดด้านการตลาด สะท้อนให้เห็นถึงความนิยมด้านสมุนไพรไทยที่เพิ่มมากขึ้น เพื่อมุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ ซึ่งจะช่วยสร้างโอกาสให้ตลาดสมุนไพรไทยมีอัตราเติบโตมากขึ้นในอนาคต นอกจากนี้ยังพบว่าผู้เข้าร่วมงานมีความพึงพอใจต่อการจัดงานในภาพรวมคิดเป็นร้อยละ 84.6

ดังนั้น เพื่อพัฒนาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพรของประเทศให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และสร้างความเชื่อมั่นสู่การใช้ประโยชน์ในวิถีชีวิตของประชาชนจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และยกระดับนวัตกรรมสู่ระดับนานาชาติ และหนุนเสริมและสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจด้านบริการสุขภาพด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และผลิตภัณฑ์สมุนไพรทั้งในระดับชาติและนานาชาติ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในฐานะองค์กรหลักด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ที่ผสานพลังภาคีเครือข่ายเพื่อการพึ่งตนเองด้านสุขภาพและหนุนเสริมเศรษฐกิจ จึงได้จัดทำโครงการจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ และการประชุมวิชาการประจำปี การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือกแห่งชาติ ครั้งที่ 22

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อเป็นเวทีสื่อสารนโยบายและยกระดับวิชาการสู่นวัตกรรมด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพรที่เกี่ยวข้องกับเครือข่ายทั้งในและระหว่างประเทศให้เกิดการพัฒนาและขับเคลื่อนไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรพัฒนาเอกชน ในการขับเคลื่อนการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพรเพื่อการพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพและเสริมสร้างเศรษฐกิจของประเทศอย่างยั่งยืน

2.3 เพื่อหนุนเสริมและสร้างโอกาสการเติบโตทางเศรษฐกิจด้านบริการสุขภาพด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และผลิตภัณฑ์สมุนไพรทั้งในระดับชาติและนานาชาติ

3. เป้าหมาย

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

3.1.1 มีหัวข้อด้านวิชาการและการประชุมวิชาการนานาชาติ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในประเด็นที่ขับเคลื่อนนโยบายหรือสอดคล้องกับ Theme การจัดงานอย่างน้อย 27 หัวข้อ

3.1.2 มีผลงานวิชาการด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรที่นักวิจัย นักวิชาการ ได้รับการนำเสนอภายในงานประชุมวิชาการประจำปีฯ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 (จำนวน 50 เรื่อง)

3.1.3 มีการจัดเสวนา สาธิตการส่งเสริมและดูแลสุขภาพแก่ประชาชน ณ เวทีกลาง ภายในงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ จำนวนไม่น้อยกว่า 25 หัวข้อ

3.1.4 มีหลักสูตรในการจัดอบรมตลาดความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือกไม่น้อยกว่า 20 หลักสูตร

3.1.5 มีการจัดแสดงนิทรรศการ สาธิต และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในประเด็นที่ขับเคลื่อนนโยบายหรือสอดคล้องกับ Theme การจัดงานอย่างน้อย 3 ประเด็น

3.1.6 มีช่องทางการประชาสัมพันธ์งานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ไม่น้อยกว่า 10 ช่องทาง

3.1.7 มีการจัดการประกวดเวทีเชิดชูเกียรติแก่บุคลากร หน่วยงาน จำนวนไม่น้อยกว่า 4 ประเภท

3.1.8 มีจำนวนเครือข่ายทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรพัฒนาเอกชนทั้งในและต่างประเทศเข้าร่วมจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 (จำนวน 419 เครือข่าย)

3.1.9 มีจำนวนผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรที่ได้มาตรฐานมาจัดแสดงภายในงานร้อยละ 100

3.1.10 มีรายงานสรุปผลการจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 22 อย่างน้อย 1 รายงาน

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

3.2.1 ประชาชน ผู้ประกอบการ และบุคลากรด้านสุขภาพเข้าร่วมงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 22 ผ่านช่องทาง Onsite และ Online เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 (จำนวน 308,000 คน)

3.2.2 มีผู้เข้าร่วมการอบรมตลาดความรู้ จำนวนไม่น้อยกว่า 3,000 คน

3.2.3 เกิดมูลค่าการซื้อขายในทุกรูปแบบภายในงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 22 เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 (ไม่น้อยกว่า 143 ล้านบาท)

3.2.4 ประชาชนเข้าร่วมงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 22 มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมภายในงานไม่น้อยกว่าร้อยละ 85

3.2.5 มีจำนวนภาคีเครือข่ายที่ร่วมจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 (419 เครือข่าย)

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด

3.3.1 นักวิชาการ บุคลากรด้านสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก หมอพื้นบ้าน และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง มีความรู้ ความเข้าใจในการ

ขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์ชาติและพื้นที่ที่เกี่ยวข้องในเชิงวิชาการ และสามารถสร้างความร่วมมือของเครือข่ายด้านการแพทย์ดั้งเดิมทั้งในและต่างประเทศ

3.3.2 ประชาชนเกิดความเชื่อมั่น ชอบ และใช้ประโยชน์ทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพรอย่างถูกต้องในชีวิตประจำวัน จากงานวิจัยและนวัตกรรมที่สร้างคุณค่าต่อระบบสุขภาพ

3.3.3 การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือก สามารถสร้างความมั่นคงให้กับระบบสุขภาพของประเทศและสร้างความมั่งคั่งให้กับระบบเศรษฐกิจของประเทศอย่างยั่งยืนโดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง

3.4 ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

3.4.1 จำนวนประชาชน ผู้ประกอบการ และบุคลากรด้านสุขภาพเข้าร่วมงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 22 ผ่านช่องทาง Onsite และ Online

3.4.2 จำนวนผลงานวิชาการด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพรที่นักวิจัย นักวิชาการ ได้รับการนำเสนอภายในงานประชุมวิชาการประจำปีฯ

3.4.3 มูลค่าการซื้อขายในทุกรูปแบบภายในงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 22

3.4.4 จำนวนประชาชนเข้าร่วมงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 22 มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมภายในงาน

3.4.5 มีจำนวนภาคีเครือข่ายที่ร่วมจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ

3.5 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์

กลุ่มเป้าหมายหลัก

3.5.1 ประชาชนทั้งในและต่างประเทศ จำนวนไม่น้อยกว่า 300,000 คน

กลุ่มเป้าหมายรอง

3.5.2 นักวิชาการ ผู้ประกอบวิชาชีพ บุคลากรภาคการศึกษา ได้แก่ อาจารย์ นักวิชาการ บุคลากรด้านสุขภาพที่เกี่ยวข้องด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือก อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) นักเรียน / นักศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ทั้งในและต่างประเทศ จำนวนไม่น้อยกว่า 3,000 คน

3.5.3 ผู้ประกอบการสมุนไพร วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง (Small and Medium Enterprises : SMEs) ทั้งในและต่างประเทศ จำนวนไม่น้อยกว่า 200 เครือข่าย

4. พื้นที่ดำเนินการ

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

- กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
- ศูนย์แสดงสินค้าและห้องประชุมในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล และ/หรือตามที่กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกกำหนด

5. **ระยะเวลาดำเนินการ**

ตุลาคม 2567 – กันยายน 2568

6. **กิจกรรม**

กิจกรรม/ขั้นตอน	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 ประชุมคณะกรรมการ อนุกรรมการ และคณะทำงาน เพื่อกำหนดกรอบแนวคิด ธีม (Theme) กิจกรรม แผนผัง รูปแบบการจัดงาน สถานที่ วางแผนการดำเนินงาน และติดตามความก้าวหน้าเตรียมการจัดงาน มหกรรมสมุนไพร แห่งชาติฯ ครั้งที่ 22	145,500	20,000			50,000			50,000			25,500		
กิจกรรมที่ 2 จ้างทำสื่อโฆษณาและประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ (On Ground / Online / On Air)	800,000	10,000			130,000			650,000			10,000		
กิจกรรมที่ 3 บริหารจัดการงาน มหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 22	10,009,200	10,000			390,700			2,708,500			6,900,000		
กิจกรรมที่ 4 จัดกิจกรรม เสวนา สาธิตและนิทรรศการภายในงาน มหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 22	2,263,100				42,100			1,291,000			930,000		
กิจกรรมที่ 5 ประเมินงานมหกรรม สมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 22 และรายงานสรุปผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการจัดงานที่ผ่านมา และกำหนดแผนดำเนินการครั้งต่อไป	282,200				40,000			180,000			62,200		
รวมเป็นเงิน	**13,500,000**	**40,000**			**652,800**			**4,879,500**			**7,927,700**		

7. งบประมาณ

งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวน 13,500,000 บาท (สิบสามล้านห้าแสนบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 ประชุมคณะกรรมการ อนุกรรมการ และคณะทำงานเพื่อกำหนดกรอบแนวคิด ธีม (Theme) กิจกรรม แผนผังรูปแบบการจัดงาน สถานที่ วางแผนการดำเนินงาน และติดตามความก้าวหน้าเตรียมการจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 22					
1.1 ค่าอาหารกลางวัน	40	10	1	120	48,000
1.2 ค่าอาหารว่าง	40	10	2	35	28,000
1.3 ค่าตอบแทนคณะทำงานบุคคลภายนอก	10	5		500	25,000
1.4 ค่าตอบแทนประธานคณะกรรมการ	10	1		1,000	10,000
1.5 ค่าตอบแทนคณะกรรมการ	7	5		700	24,500
1.6 ค่าพาหนะเดินทาง	10	2		500	10,000
1.7 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าไปรษณีย์ ค่าเอกสารประกอบการประชุม					5,000
				รวม	**150,500**
กิจกรรมที่ 2 จ้างทำสื่อโฆษณาและประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ (On Ground / Online / On Air)					
2.1 จ้างผลิตสื่อโฆษณาและประชาสัมพันธ์ช่องทางต่าง ๆ ได้แก่ รายการโทรทัศน์, วิทยุ, ป้ายประชาสัมพันธ์, เว็บไซต์, Facebook, YouTube และสื่อโซเชียลอื่น ๆ					500,000
2.2 ผลิตสื่อองค์ความรู้วิชาการ (จัดอาร์ต จัดพิมพ์ และ E-book) เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ให้กับประชาชนบุคลากรสาธารณสุขในเชิงรุก และในประเด็นที่สอดคล้องกับสถานการณ์					300,000
				รวม	**800,000**
กิจกรรมที่ 3 บริหารจัดการงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 22					
3.1 การจ้างตกแต่งสถานที่ ระบบแสง สี เสียง และกิจกรรมต่าง ๆ					6,000,000
3.2 การเช่าสถานที่ ค่าระบบจ่ายน้ำ ค่ากระแสไฟฟ้า					3,900,000
3.3 พิธีการ และการต้อนรับแขกผู้มีเกียรติในพิธีเปิดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 21					30,000
3.4 ค่าปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ					9,200
3.5 ค่าที่พัก (พักคู่)	1	10	2	800	16,000
3.6 ค่าที่พัก (พักเดี่ยว)	1	5	2	1,200	12,000
3.7 ค่าพาหนะ	1	10		500	5,000
3.8 ค่าจ้างรถตู้ปรับอากาศพร้อมพนักงานขับรถ	1		3	1,800	5,400
3.9 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					4,600
3.10 ค่าเบี้ยเลี้ยง	1	10	5	240	12,000
3.11 ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าวัสดุโครงการ ค่าจัดส่งไปรษณีย์ ค่าถ่ายเอกสาร					5,000
				รวม	**9,999,200**

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 4 จัดกิจกรรม เสวนา สาธิตและนิทรรศการภายในงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 22					
4.1 ประชุมวิชาการประจำปีฯ ครั้งที่ 22 และปาฐกถาพิเศษ					**246,300**
4.1.1 ค่าตอบแทนวิทยากร ผู้ดำเนินรายการ					
1) เอกชน		25	2	1,200	60,000
2) ข้าราชการ		35	2	600	42,000
4.1.2 ค่าเครื่องบิน		3		5,000	15,000
4.1.3 ค่าพาหนะเดินทางต่างจังหวัด		15		2,500	37,500
4.1.4 ค่าพาหนะเดินทางกรุงเทพและปริมณฑล		60		500	30,000
4.1.5 ค่าที่พัก (วิทยากร / ผู้ดำเนินรายการ / คณะทำงาน)		35	1	1,200	42,000
4.1.6 ค่าธรรมเนียมการขอหน่วยกิตต่อเนื่อง					4,000
4.1.7 ค่าเดินทางคณะทำงาน	1	20		500	10,000
4.1.8 ค่าเบี้ยเลี้ยงคณะทำงาน	1	20	1	240	4,800
4.1.9 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าถ่ายเอกสาร ค่าวัสดุอุปกรณ์					1,000
4.2 ประชุมวิชาการนานาชาติประจำปี ด้านการแพทย์ดั้งเดิม และการแพทย์เสริมนานาชาติ					**279,400**
4.2.1 ค่าตอบแทนวิทยากร ผู้ดำเนินรายการ					
1) เอกชน		15	2	1,200	36,000
2) ข้าราชการ		5	2	600	6,000
4.2.2 ค่าเดินทางของวิทยากรต่างประเทศ		5		30,000	150,000
4.2.3 ค่าเครื่องบินภายในประเทศ		5		5,000	25,000
4.2.4 ค่าพาหนะเดินทางต่างจังหวัด		10		2,500	25,000
4.2.5 ค่าพาหนะเดินทางกรุงเทพและปริมณฑล		10		500	5,000
4.2.6 ค่าที่พัก (วิทยากร / ผู้ดำเนินรายการ / คณะทำงาน)		20	1	1,200	24,000
4.2.7 ค่าเดินทางคณะทำงาน	1	10		500	5,000
4.2.8 ค่าเบี้ยเลี้ยงคณะทำงาน	1	10	1	240	2,400
4.2.9 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าถ่ายเอกสาร ค่าวัสดุอุปกรณ์					1,000
4.3 ประกวดผลงานวิชาการประจำปีฯ ครั้งที่ 22					**136,600**
4.3.1 ค่าใช้จ่ายคณะกรรมการพิจารณา กลั่นกรอง คัดเลือกและประกวดผลงานวิชาการฯ ในวันประกวดผลงานวิชาการ หรือค่าตอบแทนผู้ทรงคุณวุฒิบุคคลภายนอก	1	15	2	1,600	48,000
4.3.2 ค่าอบรมเชิงปฏิบัติการฯ					
1) ค่าวิทยากรจากหน่วยงานภาครัฐ		3	3	600	5,400
2) ค่าวิทยากรจากเอกชน		2	3	1,200	7,200
3) ค่าอาหารกลางวัน			1	300	6,000

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเงิน (บาท)
4) อาหารว่างและเครื่องดื่ม		20	2	50	2,000
5) ค่าพาหนะเดินทางไปราชการ โดยรถเครื่องบิน		2	1	3,000	6,000
6) ค่าพาหนะเดินทางไปราชการ โดยรถรับจ้าง		4	1	500	2,000
4.3.3 ค่าตอบแทนคณะกรรมการฯ ในการกลั่นกรองและแก้ไขบทคัดย่อ ทั้งบุคคลภายนอกและบุคคลภายในหน่วยงาน		15	20	100	30,000
4.3.4 ค่าเงินรางวัลสำหรับผู้ชนะการประกวดผลงานวิชาการฯ/ค่าตอบแทนผู้ทรงคุณวุฒิ					26,000
4.3.5 ค่าจัดทำ Artwork ต้นฉบับเอกสารประกอบการประกวดผลงานวิชาการฯ/Proceedings Paper					3,000
4.3.6 ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าถ่ายเอกสาร ค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่าไปรษณีย์ ฯลฯ					1,000
4.4 ถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านกิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพ “ตลาดความรู้”					**150,800**
4.4.1 ค่าวิทยากรทฤษฎี		1	1	1,200	1,200
4.4.2 ค่าวิทยากรปฏิบัติ		6	14	1,200	100,800
4.4.3 ค่าพาหนะวิทยากร	2	3	15	250	22,500
4.4.4 ค่าเครื่องบิน	2	2		5,000	20,000
4.4.5 ค่าที่พัก		2	1	750	1,500
4.4.6 ค่าเบี้ยเลี้ยงเจ้าหน้าที่ประจำห้องอบรม	1	3	5	240	3,600
4.4.7 ค่าเบี้ยเลี้ยงเจ้าหน้าที่ประจำจุดลงทะเบียนและเจ้าหน้าที่การเงิน		5	1	240	1,200
4.5 จัดเวทีสาธิตแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (เวทีกลาง) และการเรียนรู้ในแต่ละกิจกรรม					**50,000**
4.6 นิทรรศการลานวัฒนธรรมภูมิปัญญาไทย ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร					**400,000**
4.7 นิทรรศการการพัฒนาสมุนไพร ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร Business Matching และแสดงผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ ปี 2568					**60,000**
4.8 นิทรรศการกลางที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย หรือธีม (Theme) ที่กำหนด					**100,000**
4.9 การจัดบริการตรวจรักษาและให้คำปรึกษาแนะนำด้านสุขภาพด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย					**200,000**
4.10 กิจกรรมวาดภาพภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรฯ จากสีสมุนไพร					**20,000**
4.11 กิจกรรมเชิดชูเกียรติด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร ประจำปี 2568					**620,000**
4.11.1 กิจกรรมประกวดพื้นที่ต้นแบบดีเด่นแห่งชาติด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568					
1.) เงินรางวัลพื้นที่ต้นแบบดีเด่นแห่งชาติด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ระดับเพชร	1	5		50,000	250,000
2) เงินรางวัลพื้นที่ดีเด่นแห่งชาติด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	1	4		20,000	80,000

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเงิน (บาท)
1) ประชุมคัดเลือกพื้นที่ดีเดนแห่งชาติด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 รอบ 1,รอบ 2					40,000
3.1) ค่าอาหารกลางวัน	4	10	1	120	4,800
3.2) อาหารว่างและเครื่องดื่ม	4	10	2	35	2,800
3.3) ค่าตอบแทนคณะทำงานบุคคลภายนอก	4	4		500	8,000
3.4) ค่าตอบแทนประธานคณะกรรมการ	4	1		1,000	4,000
3.5) ค่าตอบแทนคณะกรรมการ	4	2		700	5,600
3.6) ค่าพาหนะเดินทางไปราชการ โดยรถเครื่องบิน		2	1	1,500	3,000
3.7) ค่าพาหนะเดินทางไปราชการ โดยรถรับจ้าง		2	1	500	1,000
3.8) ค่าที่พัก (พักคู่)	2	2	1	800	3,200
3.9) ค่าที่พัก (พักเดี่ยว)	2	2	1	1,200	4,800
3.10) ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าถ่ายเอกสาร ค่าวัสดุอุปกรณ์					2,800
4.11.2 รางวัลหมอไทยดีเด่นแห่งชาติ / ผลิตภัณฑ์สมุนไพรดีเด่นระดับชาติ /เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการแพทย์แผนไทยดีเด่นด้านกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2568 และผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย คุณภาพ ฯลฯ					250,000
รวม					**2,263,100**
กิจกรรมที่ 5 ประเมินงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 22 และรายงานสรุปผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการจัดงานที่ผ่านมา และกำหนดแผนดำเนินการครั้งต่อไป					
5.1 จัดจ้างประเมินงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 21 เพื่อวัดระดับความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อกิจกรรมภายในงาน					200,000
5.2 สรุปกิจกรรมและจัดพิมพ์หนังสือการประชุมวิชาการ ปาฐกถาพิเศษ คู่มืออบรมตลาด ความรู้ในรูปแบบ Offline และ Online					29,300
5.2.1 ประชุมสรุปผลการดำเนินงานข้อเสนอแนะ และวางแผนการดำเนินงานในปีถัดไป					
1) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	30	1	35	2,100
2) ค่าอาหารกลางวัน	2	30	1	120	7,200
5.2.2 จัดจ้างพิมพ์หนังสือและจัดอาร์ตการประชุมวิชาการ ปาฐกถาพิเศษ คู่มืออบรมตลาดความรู้ในรูปแบบ Offline และ Online					20,000
5.3 ประชุมเชิงปฏิบัติการทบทวนผลการปฏิบัติงาน (AAR) งานมหกรรม และแผนการดำเนินงานครั้งต่อไป					32,900
5.3.1 ค่าตอบแทนวิทยากร	2	1	4	1,200	9,600
5.3.2 ค่าพาหนะวิทยากร		1		1,000	1,000
5.3.3 ค่าพาหนะ	5	1		500	2,500
5.3.4 ค่าอาหารกลางวัน	2	20	1	350	14,000
5.3.5 ค่าอาหารว่าง	2	20	1	50	2,000

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเงิน (บาท)
5.3.6 ค่าเบี้ยเลี้ยงพนักงานขับรถ	2	1	1	240	480
5.3.7 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					3,000
5.3.8 ค่าเอกสาร					320
5.4 สรุปรายงานการจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ และจัดอาร์ตและพิมพ์ทำหนังสือสรุปรายงาน					20,000
				รวม	**282,200**
				รวมทั้งสิ้น	**13,500,000**

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ย

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
งบดำเนินงาน	-
งบรายจ่ายอื่น	-
งบอุดหนุน	13,500,000
รวมทั้งสิ้น (สิบสามล้านห้าแสนบาทถ้วน)	**13,500,000**

8.2 สรุปตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
กองวิชาการและแผนงาน	13,500,000
รวมทั้งสิ้น (สิบสามล้านห้าแสนบาทถ้วน)	**13,500,000**

9. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	- กรอบแนวคิดการจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 22 - แผนการดำเนินงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 22	- มหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 22 - แผนกาประชาสัมพันธ์ฯ และแผนการจัดจ้างประชาสัมพันธ์ฯ - (ร่าง) แผนการดำเนินการจัดจ้างรายการจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ / เช่าสถานที่และบริการกระแสไฟฟ้าและระบบจ่ายน้ำ และ (ร่าง) ขอบเขตงานการจ้างจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ	- เอกสาร/สื่อประชาสัมพันธ์งานผ่านทางช่องทาง ได้แก่ รายการโทรทัศน์, วิทยุ, ป้ายประชาสัมพันธ์, เว็บไซต์, Facebook, YouTube และสื่อโซเชียลอื่น ๆ จำนวน 10 ช่องทาง - กำหนดการจัดงานและตารางกิจกรรมงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติและการ	- สรุปผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 22 และข้อเสนอในการดำเนินงานครั้งต่อไป - รายงานการประเมินผลการจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 22

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
		ครั้งที่ 22 - หลักเกณฑ์และรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานแพทย์แผนไทยดีเด่นระดับเขตสุขภาพ ประจำปีงบประมาณ 2568 - รูปเล่มสรุปรายงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ	ประชุมวิชาการประจำปีฯ - กรอบการประเมินผลและเครื่องมือแบบสอบถามการประเมินผลงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ	
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส(บาท)	40,000	652,800	4,879,500	7,927,700

10. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

หน่วยงาน	ผู้รับผิดชอบหลัก	ตำแหน่ง	ช่องทางติดต่อ
กลุ่มงานวิชาการและคลังความรู้ กองวิชาการและแผนงาน กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข	นางไมลีย์ ชุมวรฐายี	หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการและคลังความรู้	โทรศัพท์ภายในสำนักงาน: 2417/0 2149 5649 E-mail: herbexpo58@gmail.com

.....ผู้เขียนโครงการ

(นางสาวชลทิวา ทองรัตน์)

แพทย์แผนไทยชำนาญการ

.....ผู้เสนอโครงการ

(นางไมลีย์ ชุมวรฐายี)

หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการและคลังความรู้

.....ผู้เห็นชอบโครงการ

(นายแพทย์สุรัคเมธ มหาศิริมงคล)

ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน

.....ผู้อนุมัติโครงการ

(นายแพทย์เทวัญ ธานีรัตน์)

รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

โครงการมหกรรมการแพทย์แผนไทยแห่งชาติและการแพทย์พื้นบ้านไทย ปีที่ 17 ระดับภาค
สรุปความเชื่อมโยงของโครงการที่มีต่อแผนสามระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560

1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ประเด็นที่ 4.5 : การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ประเด็นย่อย 4.5.1 : การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	2.2 สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการมหกรรมการแพทย์แผนไทยแห่งชาติและการแพทย์พื้นบ้านไทย ปีที่ 17 ระดับภาค กำหนดกิจกรรมหลัก 3 กิจกรรม (1) สนับสนุนการจัดงานสัปดาห์ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย โดยได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นองค์ประธานเปิดงาน พร้อมสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี ระหว่างวันที่ 25-29 ตุลาคม 2567 ณ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร (2) สนับสนุนการจัดงานมหกรรมมหกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย ปีที่ 17 ระดับภาค ภายใต้ธีมงาน “อาหารสมุนไพรถิ่น กินเป็นไม่ป่วย” ให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงสาธารณสุขและประเทศ โดยมีกำหนดจัดงานช่วงต้นเดือนมกราคม 2568 ณ จังหวัดสงขลา (3) สร้างการยอมรับและสืบทอดองค์ความรู้ของหมอพื้นบ้านสู่การใช้ประโยชน์ของประชาชนในงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 22 ระดับภูมิภาคและระดับชาติ (หมอไทยดีเด่นแห่งชาติ) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการแสดงผลงาน เผยแพร่ ถ่ายทอดองค์ความรู้ทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย รวมถึงการนำสมุนไพร มาใช้เพื่อการดูแลสุขภาพตนเองของประชาชน ยกระดับการดำเนินงาน บุคลากร และพื้นที่ที่มีผลการดำเนินงานดีเด่นให้ได้รับการยอมรับเสริมสร้างความเชื่อมั่นต่อประชาชนซึ่งมีส่วนช่วยให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้น และนำมาพัฒนาต่อยอดสู่สินค้าและบริการจากฐานภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพร สร้างงาน สร้างอาชีพในชุมชุม เป็นจุดดึงดูดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เสริมสร้างเศรษฐกิจ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ประเด็น 4.5 การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี (การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ)
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	ประเด็น (13) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี
เป้าหมาย	เป้าหมายที่ 1: คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้น และมีความเป็นอยู่ที่ดี
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการมหกรรมการแพทย์แผนไทยแห่งชาติและการแพทย์พื้นบ้านไทย ปีที่ 17 ระดับภาคมีกรอบแนวคิดของการจัดกิจกรรมข้างต้น ได้แก่ (1) นำเสนอองค์ความรู้และการดำเนินงานด้านการแพทย์แผนไทยการแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพร ผ่านการจัดนิทรรศการเพื่อเผยแพร่แก่ประชาชน (2) จัดกิจกรรมสาธิตโดยเฉพาะการใช้ศาสตร์ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทยเพื่อการดูแลสุขภาพ (3) เสวนาทางวิชาการเพื่อยกระดับ และประสานความร่วมมือจากเครือข่ายทางการแพทย์แผนไทยทั้ง 4 ภูมิภาค โดยมุ่งเน้นไปที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สถานบริการสาธารณสุขของภาครัฐ วิสาหกิจชุมชน หมอพื้นบ้าน และองค์กรเอกชน การจัดกิจกรรมข้างต้นมุ่งเน้นให้ประชาชนมีสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ด้วยการสื่อสาร เสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย นำไปใช้ดูแลสุขภาพตนเอง และยกระดับการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ผ่านกลไกการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ โดยเฉพาะสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สถานบริการสาธารณสุขของภาครัฐ และภาคเอกชน

สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	13.1 การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะและการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ
แนวทางการพัฒนา	สร้างเสริมความรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพในการจัดการด้านสุขภาวะของคนทุกกลุ่มวัย อาทิ ผ่านการพัฒนาสื่อเพื่อส่งเสริมและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านสุขภาพและสุขภาวะที่ถูกต้อง ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงโดยสะดวก และนำไปใช้จัดการสุขภาพได้อย่างเหมาะสม
เป้าหมาย	ประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาวะ สามารถดูแลสุขภาพมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ และสามารถป้องกันและลดโรคที่สามารถป้องกันได้ เกิดเป็นสังคมบ่มเพาะจิตสำนึกการมีสุขภาพดีสูงขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการมหกรรมการแพทย์แผนไทยแห่งชาติและการแพทย์พื้นบ้านไทย ครั้งที่ 17 ระดับภาค จะดำเนินการเผยแพร่และยกระดับองค์ความรู้ด้านสุขภาพและด้านสุขภาวะที่ถูกต้อง เกี่ยวกับการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพร ทั้งในด้านวิชาการและบุคลากร โดยดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่ายในพื้นที่ระดับภูมิภาคและเครือข่ายอื่น ๆที่เกี่ยวข้อง จัดนิทรรศการโดยใช้สื่อในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงการประชาสัมพันธ์ผ่านการลงมือปฏิบัติโดยกิจกรรมการสาธิต การสัมภาษณ์หรือการเสวนาทางวิชาการในองค์ความรู้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการแพทย์แผนไทย หมอพื้นบ้าน และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ประชาชนนำเอาทักษะ ความรู้ ความเข้าใจและเชื่อมั่นในองค์ความรู้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพร จากการเข้าร่วมกิจกรรมไปใช้ในการจัดการสุขภาวะของตนเองและสมาชิกในครอบครัว เกิดการดูแลสุขภาพที่ดี ลดอาการเจ็บป่วยหรือบรรเทาความเจ็บปวด ป้องกันการเกิดโรค มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จนอาจเกิดเป็นเครือข่ายด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยเพื่อการดูแลสุขภาพในชุมชนได้
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V04 ประชาชน
ปัจจัย	V04F02 การตระหนักถึงความสำคัญของการมีสุขภาวะที่ดี
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SCGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	เป้าหมายที่ 3 สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมสวัสดิภาพสำหรับทุกคนในทุกวัย
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	เป้าหมายย่อย 3.8 บรรลุการมีหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า รวมถึงการป้องกันความเสี่ยงทางการเงิน การเข้าถึงการบริการสาธารณสุขจำเป็นที่มีคุณภาพ และเข้าถึงยาและวัคซีนจำเป็นที่ปลอดภัย มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ และมีราคาที่สามารถซื้อหาได้
1.2 แนวทางการพัฒนารอง	- ไม่มี -
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	หมุดหมายที่ 1 ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง เป้าหมายระดับหมุดหมาย : 4 ไทยมีศักยภาพในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากสินค้าและบริการสุขภาพ ตัวชี้วัดที่ 1.1 สัดส่วนมูลค่าเพิ่มสินค้าและบริการสุขภาพต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศอยู่ที่ร้อยละ 1.7 กลยุทธ์การพัฒนา กลยุทธ์ที่ 2 การผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพระดับโลก กลยุทธ์ย่อยที่ 2.1 พัฒนานวัตกรรมในบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพบนฐานความโดดเด่นของเอกลักษณ์ความเป็นไทย

แผนความมั่นคงแห่งชาติ	- ไม่มี-
2.2 แผนระดับที่ ๓ ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
2.2.1 แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2568 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงานอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> 1) กลยุทธ์ที่ 1 คุ้มครอง อนุรักษ์ และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และสมุนไพรไทย 2) กลยุทธ์ที่ 4 สร้างความฉลาดรู้ทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกแก่ประชาชนเพื่อการพึ่งตนเองทางสุขภาพ เป็นสังคมการใช้สมุนไพรที่เข้มแข็ง
2.2.2 แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงานอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากรการบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM)
2.2.3 แผนปฏิบัติการด้าน	แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566-2570
2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลหลัก	9. การพัฒนาระบบสาธารณสุข และหลักประกันทางสังคม 9.1 พัฒนาระบบบริการสาธารณสุข แพทย์สมัยใหม่ และแพทย์แผนไทย
ความสอดคล้องกับนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล	ปรับปรุงระบบสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	1) พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 2) พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 3) พระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2556 4) ระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการรับรองหมอพื้นบ้าน พ.ศ. 2562 5) พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.2550
มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-

โครงการมหกรรมการแพทย์แผนไทยแห่งชาติและการแพทย์พื้นบ้านไทย ปีที่ 17 ระดับภาค

1. หลักการและเหตุผล

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้จัดทำแผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกกำหนดวิสัยทัศน์กรมฯ เป็นองค์กรหลักด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่ผสานพลังภาคีเครือข่ายเพื่อการพึ่งตนเองด้านสุขภาพ และหนุนเสริมความมั่นคงทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน โดยแผนย่อยภายใต้แผนปฏิบัติราชการกรมฯ (Strategic Issues) แบ่งออกเป็น 4 เรื่อง (4 SMARTs) โดยเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรเพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) เพื่อเสริมสร้างศักยภาพทางวิชาการด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่มีประสิทธิภาพ และยกระดับให้กรมฯ เป็นศูนย์กลางทางวิชาการทั้งในระดับชาติและนานาชาติภายใต้ระบบการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร รวมถึงการพัฒนาระบบบริหารจัดการองค์ความรู้ การใช้ประโยชน์และการนำเทคโนโลยีมาปรับใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยทั้งในมิติการพัฒนา และการเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขัน ผ่านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์องค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพร เชื่อมโยงกับนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลด้านการปรับปรุงระบบสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ผ่านการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมสุขภาพของประชาชนด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพร ผ่านงานวิจัย เช่น การใช้ฟ้าทะลายโจรและกระชายขาวเสริมพลังในการดูแลผู้ป่วยในวิกฤติการณ์แพร่ระบาดของ COVID-19 ซึ่งได้แจกจ่ายไปยังสถานบริการภาครัฐทั่วประเทศและได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี รวมถึงการนำไปพัฒนาต่อยอดให้เป็นสินค้าและบริการที่สามารถสร้างเสริมเศรษฐกิจของประเทศต่อไป

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก นอกจากการดำเนินงานเพื่อพัฒนาวิชาการด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรแล้ว ยังสนับสนุนให้นำองค์ความรู้ดังกล่าวมาส่งเสริมเพื่อใช้ประโยชน์ทั้งเพื่อการดูแลสุขภาพของประชาชนและเสริมสร้างเศรษฐกิจของประเทศเชื่อมโยงการท่องเที่ยวผ่านการจัดงานมหกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย ระดับภูมิภาคซึ่งได้ดำเนินการจัดมาอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลา 16 ปี ด้วยอาศัยกลไกความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชน ร่วมจัดงานในระดับเขตสุขภาพหรือระดับภูมิภาค เพื่อสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ สร้างความรอบรู้การดูแลสุขภาพด้วยองค์ความรู้การแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทยให้กับประชาชนที่เข้าร่วมงาน (งานวิจัยภูมิปัญญาท้องถิ่น อาหารเพื่อสุขภาพ สมุนไพร ฯลฯ) มากกว่า 1,000 เรื่อง/ปี ดำเนินการควบคู่ไปกับการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก การแพทย์พื้นบ้าน และสมุนไพร ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งมีการคุ้มครองตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทยของชาติ ไม่น้อยกว่า 50,000 รายการ พร้อมดำเนินการส่งเสริมเพื่อใช้ประโยชน์โดยผลักดันให้เข้าสู่ระบบบริการสุขภาพภาครัฐและภาคอุตสาหกรรมด้านยาและผลิตภัณฑ์สมุนไพร นอกจากการสื่อสารประชาสัมพันธ์องค์ความรู้ดังกล่าวแล้ว ยังมีการประชาสัมพันธ์ผ่านหมอพื้นบ้าน ปราชญ์ชาวบ้าน ด้วยการสาธิตการตรวจรักษาพร้อมให้คำแนะนำดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์พื้นบ้านไทย จึงเป็นที่มาของการจัดทำ “โครงการมหกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย ปีที่ 17 ระดับภาค” เพื่อสื่อสาร ถ่ายทอด เผยแพร่องค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไท การแพทย์พื้นบ้านไทย และการแพทย์ทางเลือกในแต่ละภูมิภาคที่มีประสิทธิภาพ มุ่งเน้นให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพรมาใช้เพื่อการพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพอย่างถูกต้องและปลอดภัย ส่งผลให้ประชาชนทุกกลุ่มวัยมีสุขภาวะที่ดี

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อสื่อสาร สร้างความรู้ความเข้าใจให้ประชาชนสามารถนำองค์ความรู้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพรมาใช้ดูแลสุขภาพตนเองทั้งในมิติการดูแล รักษาและการป้องกันโรค

2.2 ยกระดับองค์ความรู้การแพทย์พื้นบ้านไทย และยกย่องหมอพื้นบ้านให้ได้รับการยอมรับและเข้ามามีบทบาทในการดูแลสุขภาพของประชาชนโดยเฉพาะในชุมชนเพื่อผลักดันเข้าสู่ระบบบริการสุขภาพของภาครัฐ

3. เป้าหมาย

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

3.1.1 มีองค์ความรู้ นวัตกรรม และผลิตภัณฑ์ด้านการแพทย์แผนไทย และการแพทย์พื้นบ้านไทย ที่นำมาจัดนิทรรศการและเสวนาทางวิชาการในงานสัปดาห์ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยแห่งชาติ ประจำปี 2567 ไม่น้อยกว่า 1,000 เรื่อง

3.1.2 มีองค์ความรู้ นวัตกรรม และผลิตภัณฑ์ด้านการแพทย์แผนไทย และการแพทย์พื้นบ้านไทย ที่นำมาจัดนิทรรศการและเสวนาทางวิชาการในงานมหกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย ปีที่ 17 ระดับภาค ไม่น้อยกว่า 1,000 เรื่อง

3.1.3 มีหมอพื้นบ้านเข้าร่วมการคัดเลือกหมอไทยดีเด่นระดับภาคและระดับชาติ อย่างน้อย 50 ท่าน มีหมอไทยดีเด่นระดับภาคที่ผ่านการคัดเลือก 4 ภาค จำนวน 4 ท่าน และหมอไทยดีเด่นแห่งชาติ 1 ท่าน

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

3.2.1 จำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและประชาชนทั่วไปที่เข้าร่วมงานสัปดาห์ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยแห่งชาติ ประจำปี 2567 ไม่น้อยกว่า 5,000 คน รู้จัก เกิดความเชื่อมั่นในศาสตร์การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพรเพื่อการดูแลสุขภาพตนเองไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 และมีระดับความพึงพอใจไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

3.2.2 จำนวนประชาชนที่เข้าร่วมงานมหกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย ปีที่ 17 ระดับภาค ไม่น้อยกว่า 5,000 คน เกิดความรู้จักและเชื่อมั่นในการดูแลสุขภาพด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร รวมถึงองค์ความรู้ที่ได้รับการต่อยอดสู่สินค้าและผลิตภัณฑ์เพื่อดึงดูดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 และมีระดับความพึงพอใจไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

3.2.3 หมอพื้นบ้านได้รับการยอมรับและมีบทบาทในการดูแลสุขภาพประชาชนในชุมชน ประชาชนผู้รับบริการมีระดับความพึงพอใจไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด

ประชาชนเกิดความรู้ ความเข้าใจ เชื่อมั่นและสามารถนำองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และการแพทย์ทางเลือก ไปใช้ในการดูแลสุขภาพ และมีแนวทางในการพัฒนาสู่สินค้าและบริการที่ถูกต้องและปลอดภัยเพื่อดึงดูดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ไม่น้อยกว่า 10,000 คน

3.4 ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

3.4.1 จำนวนผู้เข้าร่วมงานสัปดาห์ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยแห่งชาติ ประจำปี 2568 มหกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย ปีที่ 17 ระดับภาค เป้าหมาย 20,000 คน

3.4.2 จำนวนผู้เข้าร่วมงาน มหกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย ปีที่ 17 ระดับภาค

3.4.3 จำนวนหมอพื้นบ้านที่เข้าร่วมการคัดเลือกหมอไทยดีเด่นระดับภาคและระดับชาติเพื่อนำเสนอองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนพื้นบ้านที่ดูแลสุขภาพประชาชนในชุมชน ครบทั้ง 12 เขตบริการสุขภาพ

3.5 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์

3.5.1 ประชาชนทั่วไป/เกษตรกร/กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/ผู้ประกอบการ

3.5.2 ผู้ประกอบวิชาชีพด้านการแพทย์แผนไทย หมอพื้นบ้าน

3.5.3 อาจารย์ นักเรียน นักศึกษาในหลักสูตรการแพทย์แผนไทย และการแพทย์แผนไทยประยุกต์

3.5.4 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด/หน่วยบริการสาธารณสุขของรัฐ

4. พื้นที่ดำเนินการ

ระดับพื้นที่ดำเนินการ

1) กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
2) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัด
3) หน่วยบริการภาครัฐระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับชุมชนทุกแห่ง
4) วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร
5) พื้นที่จัดงานมหกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย จังหวัดสงขลา

5. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2567 – กันยายน 2568

6. กิจกรรม

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 สนับสนุนงบประมาณการจัดงานสัปดาห์ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยแห่งชาติ ประจำปี 2567 ระหว่างวันที่ 25 – 29 ตุลาคม 2567 ณ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร (กคพ.)	1,703,000	1,703,000											
กิจกรรมที่ 2 สนับสนุนงบประมาณการจัดงานมหกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้าน ปีที่ 17 ระดับภาค ระหว่าง ม.ค. - ก.พ. 2568 ณ จังหวัดสงขลา (กคพ.)	947,000				947,000								
กิจกรรมที่ 3 สร้างการยอมรับและสืบทอดองค์ความรู้ของหมอพื้นบ้านสู่การใช้ประโยชน์ของประชาชน ในงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 22 ระดับภูมิภาคและระดับชาติ (หมอไทยดีเด่นแห่งชาติ) (กคพ.)	350,000				18,825			312,475			18,700		
รวมเป็นเงิน	3,000,000.-	1,703,000			965,825			312,475			18,700		

7. งบประมาณ

งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (งบอุดหนุน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 รวมทั้งสิ้น 3,000,000 บาท (สามล้านบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย

กิจกรรมที่ 1 สนับสนุนงบประมาณการจัดงานสัปดาห์ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยแห่งชาติ และนิทรรศการภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ประจำปี 2567 เป็นเงิน 1,703,000 บาท (หนึ่งล้านเจ็ดแสนแปดสามพันบาทถ้วน) (กคพ)

รายการ	รายละเอียดค่าใช้จ่าย	เป็นเงิน
1. จัดจ้างมืออาชีพทำโครงสร้างบูธรองรับการจัดนิทรรศการภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพร จากภาคีเครือข่ายภาครัฐและเอกชน จำนวน 50 บูธ จำนวน 350 คน และจัดเวที Stages และอุปกรณ์เก้าอี้ พัดลมสำหรับกิจกรรมเสวนาวิชาการ ตามผู้ว่าจ้างกำหนด	500,000 บาท x 1 ครั้ง	**500,000 บาท**
2. เสวนาวิชาการในงานสัปดาห์ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยแห่งชาติ ประจำปี 256๗		**77,000 บาท**
- ค่าพาหนะรับจ้าง/รถโดยสารประจำทางสำหรับวิทยากร	(310 บาท x 20 คน)	6,200 บาท
- ค่าที่พักสำหรับวิทยากร	(1,040 บาท x ๑๐ คน x 1 วัน)	10,400 บาท
- ค่าตอบแทนวิทยากร	(1,๒00 บาท x 15 คน) (600 บาท x 15 คน)	27,๐00 บาท
- ค่าเครื่องบินสำหรับวิทยากร	(3,000 บาท x ๓ คน x ๒ เที่ยว)	๑8,000 บาท
- ค่าชดเชยพาหนะส่วนบุคคลสำหรับวิทยากร	(1,000 บาท x 3 คน)	3,000 บาท
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	(35 บาท x 4 มื้อ x 20 คน)	2,800 บาท4,800
- ค่าอาหารกลางวัน	(120 บาท x 2 มื้อ x 20 คน)	บาท4,800 บาท
- ค่าอาหารเย็น	(120 บาท x 2 มื้อ x 20 คน)	
3. สนับสนุนการจัดนิทรรศการแสดงผลงานผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยการแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรในงานสัปดาห์ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยแห่งชาติ ประจำปี 256๗		**626,000 บาท**
- ค่าที่พัก	(9๐๐ บาท x 50 คน x 5 วัน)	225,000 บาท
- ค่าตอบแทนหมอพื้นบ้าน และบุคลากรภายนอก	(1,000 บาท x 5 วัน x 10 คน)	50,000 บาท
- ค่าชดเชยพาหนะส่วนบุคคล	(550 บาท x 20 คน)	11,000 บาท
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงยานพาหนะ (กรณีใช้รถยนต์ส่วนราชการ)		20,100 บาท
- ค่าพาหนะรับจ้าง/รถโดยสารประจำทาง	(300 บาท x 50 คน)	15,000 บาท
- ค่ารถตู้จ้างเหมาบริการ	(2,000 บาท x 2 คัน x 6 วัน)	24,000 บาท8,000
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงรถตู้จ้างเหมาบริการ	(4,000 บาท x 2 คัน)	บาท3,060 บาท
- ค่าผ่านทางพิเศษ	(85 บาท x 3 เที่ยว x 6 วัน x 2 คัน) (240	51,840 บาท
- ค่าเบี้ยเลี้ยง	บาท x 36 คน x 6 วัน)	171,500 บาท

รายการ	รายละเอียดค่าใช้จ่าย	เป็นเงิน
- ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการจัดงานสัปดาห์วันภูมิปัญญาฯ		
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	(35 บาท x 6 มื้อ x 50 คน)	10,500 บาท
- ค่าอาหารกลางวัน	(120 บาท x 3 มื้อ x 50 คน)	18,000 บาท
- ค่าอาหารเย็น	(120 บาท x 3 มื้อ x 50 คน)	18,000 บาท
4. จัดจ้างทำสื่อประชาสัมพันธ์การจัดงานฯ สื่อสาร สร้างความเข้าใจแก่ประชาชน สังคมในการใช้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย นวดไทย ตามนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ภายใต้หัวข้อ “นวดไทย มรดกไทย ประจักษ์ไกลทั่วโลก” และ “เจ็บป่วยคราใด คิดถึงยาไทย ก่อนไปหาหมอ” และ “อาหารสมุนไพรถิ่น กินเป็น ไม่ป่วย”	500,000 บาท x 1 ครั้ง	**500,000 บาท**
รวมเป็นเงิน		**1,703,000 บาท**

กิจกรรมที่ 2 สนับสนุนงบประมาณการจัดงานมหกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย ปีที่ 17 ระดับภาค เป็นเงิน 947,000 บาท (เก้าแสนสี่หมื่นสี่เจ็ดพันบาทถ้วน) (กคพ)

รายการ	รายละเอียดค่าใช้จ่าย	เป็นเงิน
1. จัดประชุมเครือข่ายภาคกลางและจังหวัดเจ้าภาพเพื่อเตรียมการจัดงานมหกรรมฯ บูรณาการร่วมกับโครงการอาหารเป็นยา		**6,150 บาท**
- ค่าอาหารกลางวัน	(30 คน x ๑๒๐ บาท x 1 ครั้ง)	3,600 บาท
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	(30 คน x 35 บาท x 1 ครั้ง)	1,050 บาท
- ค่าเอกสารประกอบการประชุม		1,500 บาท
รวมเป็นเงิน		**6,150 บาท**
2. สนับสนุนการจัดงานมหกรรมการแพทย์แผนไทยฯ ภาคใต้ ณ จังหวัดสงขลา	(40 เครือข่าย x 20,000 บาท)	800,000 บาท
รวมเป็นเงิน		**800,000 บาท**
3. สนับสนุนค่าเดินทางและค่าที่พักของบุคลากรกรมฯ เพื่อเข้าร่วมงาน		**140,850 บาท**
- ค่าที่พัก	(20 คน x 800 บาท x 2 คืน x 1 ครั้ง)	32,000 บาท
	(8 คน x 800 บาท x 4 คืน x 1 ครั้ง)	25,600 บาท
- ค่าจ้างเหมาบริการรถยนต์ตู้ปรับอากาศ	(4 คัน x 2,๐๐๐ บาท x 3 วัน x 1 ครั้ง)	24,000 บาท
	(2 คัน x 2,๐๐๐ บาท x 5 วัน x 1 ครั้ง)	20,000 บาท
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงรถตู้ปรับอากาศ		27,250 บาท
- ค่าเบี้ยเลี้ยงบุคลากรกรม	(10 คน x 240 บาท x 5 วัน x 1 ครั้ง)	12,000 บาท
รวมเป็นเงิน		**158,750 บาท**
รวมเป็นเงิน		**947,000 บาท**

กิจกรรมที่ 3 สร้างการยอมรับและสืบทอดองค์ความรู้หมอพื้นบ้านสู่การใช้ประโยชน์ของประชาชนในงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ ปี 2568 (หมอไทยดีเด่นแห่งชาติ) เป็นเงิน 350,000 บาท (สามแสนห้าหมื่นบาทถ้วน) (กคพ)

รายการ	รายละเอียดค่าใช้จ่าย	เป็นเงิน
1. ประชุมทบทวน/พิจารณาหลักเกณฑ์ คัดเลือกหมอไทยดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี 2568		**18,825 บาท**
- ค่าพาหนะ (รถโดยสาร-รถรับจ้าง)	(10 คน x 500 บาท x 1 ครั้ง)	5,000 บาท
- ค่าตอบแทนผู้ทรงคุณวุฒิ	(10 คน x 1,000 บาท x 1 ครั้ง)	10,000 บาท
- ค่าอาหารกลางวัน	(15 คน x 120 บาท x 1 ครั้ง)	1,800 บาท
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	(15 คน x 35 บาท x 2 มื้อ x 1 ครั้ง)	1,050 บาท
- ค่าเอกสารประกอบการประชุม		975 บาท
รวมเป็นเงิน		**18,825 บาท**
2. ประชุมพิจารณาคัดเลือกหมอไทยดีเด่นระดับภาค และระดับชาติ ประจำปี 2568		**38,675 บาท**
- ค่าตอบแทนผู้ทรงคุณวุฒิ	(10 คน x 1,000 บาท x 2 ครั้ง)	20,000 บาท
- ค่าพาหนะ (รถโดยสาร-รถรับจ้าง)	(10 คน x 500 บาท x 2 ครั้ง)	10,000 บาท
- ค่าอาหารกลางวัน	(15 คน x 120 บาท x 2 ครั้ง)	3,600 บาท
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	(15 คน x 35 บาท x 2 มื้อ x 2 ครั้ง)	2,100 บาท
- ค่าเอกสารประกอบการประชุม		2,550 บาท
- ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ		425 บาท
รวมเป็นเงิน		**38,675 บาท**
3. ลงพื้นที่เพื่อประเมินหมอไทยดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี 2568 จำนวน 4 ภูมิภาค		**168,800 บาท**
- ค่าพาหนะเครื่องบิน	(8 คน x 2,500 บาท x 2 เที่ยว x 3ครั้ง)	120,000 บาท
- ค่าพาหนะ	(รถโดยสาร-รถรับจ้าง) (8 คน x 500 บาท x 3 ครั้ง)	12,000 บาท
- ค่าที่พัก	(8 คน x 800 บาท x 3 ครั้ง)	19,200 บาท
- ค่าจ้างเหมารถตู้ปรับอากาศ	(2,000 บาท x 2 วัน x 3 ครั้ง)	12,000 บาท
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง		5,600 บาท
รวมเป็นเงิน		**168,800 บาท**
4. จัดทำหนังสือและวิดิทัศน์หมอไทยดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี 2568		**100,000 บาท**
- ค่าจัดทำหนังสือหมอไทยดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี 2568	50,000 บาท	50,000 บาท
- ค่าจัดทำวิดิทัศน์หมอไทยดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี 2568	50,000 บาท	50,000 บาท
รวมเป็นเงิน		**100,000 บาท**
5. จัดทำโล่รางวัลหมอไทยดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี 2568และใบประกาศพร้อมกรอบรูปตัวแทนหมอไทยดีเด่นระดับภาค		**5,000 บาท**
- ค่าจัดทำโล่รางวัลหมอไทยดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี 2568	(1 ชิ้น x 2,500 บาท)	2,500 บาท
- ค่าจัดทำใบประกาศพร้อมกรอบรูปหมอ	(5 ชิ้น x 500 บาท)	2,500 บาท

รายการ	รายละเอียดค่าใช้จ่าย	เป็นเงิน
ไทยดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี 2568 และหมอไทยดีเด่นหมอไทยระดับภาค **รวมเป็นเงิน**		**5,000 บาท**
8. จัดเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการแพทย์พื้นบ้านไทยและการแพทย์แผนไทยของหมอไทยดีเด่นแห่งชาติ ปี 2568 ในงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 22 - ค่าพาหนะเดินทางหมอไทยดีเด่นและผู้เข้าร่วมกิจกรรมรับมอบรางวัล - ค่าที่พัก **รวมเป็นเงิน**	 (5 คน x 1,000 บาท x 2 เที่ยว) (3 ห้อง x 1,450 บาท x 2 คืน)	**18,700 บาท** 10,000 บาท 8,700 บาท **18,700 บาท**
รวมเป็นเงิน		**350,000 บาท**

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ย

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
งบดำเนินงาน	-
งบรายจ่ายอื่น	-
งบอุดหนุน	3,000,000
รวมทั้งสิ้น (สามล้านบาทถ้วน)	**3,000,000**

8.2 สรุปตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยฯ	3,000,000
รวมทั้งสิ้น (สามล้านบาทถ้วน)	**3,000,000**

9. *Quick win*

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	- จำนวนผู้เข้าร่วมงาน/กิจกรรมด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพรในงานสัปดาห์ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยแห่งชาติ ประจำปี 2568 ไม่น้อยกว่า 5,000 คน - ระดับความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมงาน/กิจกรรม ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	- จำนวนผู้เข้าร่วมงาน/กิจกรรมด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพรในงานมหกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย ปีที่ 17 ระดับภาค ไม่น้อยกว่า 5,000 คน - ระดับความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมงาน/กิจกรรม ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	- ได้หมอไทยดีเด่นระดับภาค และระดับชาติ จำนวนทั้งสิ้น 4 ท่าน - มีหนังสือเพื่อนำเสนอผลงาน ความรู้ความสามารถของหมอไทยดีเด่นแห่งชาติ 1 ชุด และวิดิทัศน์ 1 ชุด - หมอพื้นบ้านที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นหมอไทยดีเด่นแห่งชาติ 1 ท่าน ได้รับการประกาศเกียรติคุณ และมีใบประกาศพร้อมกรอบรูป	- มีนิทรรศการองค์ความรู้ของหมอไทยดีเด่นแห่งชาติ นำเสนอเป็นส่วนหนึ่งในงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 22

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
			แก่หมอไทยดีเด่นแห่งชาติระดับภาค 3 ท่าน	
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส (บาท)	1,703,000	965,825	312,475	18,700

10. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย

1. ดร.นันทศักดิ์ โชติชนะเดชาวงศ์ ผู้อำนวยการกองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาฯ
2. นายสมัคร สมแวง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
3. นางสาวมณียา ปานนพพา นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

โทรศัพท์ 0-2149-5607-8 โทรสาร 0-2591-1095 E-mail : ptmk.dtam@gmail.com

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวมณียา ปานนพพา)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

.....ผู้เสนอ/เห็นชอบโครงการ
(นายนันทศักดิ์ โชติชนะเดชาวงศ์)
ผู้อำนวยการกองคุ้มครองและส่งเสริม
ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้าน

.....ผู้อนุมัติโครงการ
(นายเทวัญ ธานีรัตน์)
รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

โครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน

สรุปความเชื่อมโยงของโครงการที่มีต่อแผนสามระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560

1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ประเด็น 4.3 : การเสริมสร้างพลังทางสังคม ประเด็นย่อย 4.3.2 : การรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	2.1 สร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นการให้บริการทางการแพทย์และการดูแลสุขภาพที่เป็นธรรมและมีประสิทธิภาพให้กับผู้สูงอายุ ลดความเหลื่อมล้ำในด้านการเข้าถึงบริการด้านคุณภาพของการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในสังคม และด้านการเข้าถึงข้อมูลสุขภาพและวิธีการดูแลทางการแพทย์ ด้วยการนำนวัตกรรมทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น มีเอกลักษณ์โดดเด่นในแต่ละภูมิภาค และมีประสิทธิภาพในการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค รักษาโรค และฟื้นฟูสุขภาพไปใช้ในการดูแลผู้สูงอายุ ซึ่งมีเป้าหมายที่ชัดเจนที่จะสร้างสุขภาพที่ดีขึ้นให้กับผู้สูงอายุ เป็นการทำให้ทุกคนมีโอกาสเท่าเทียมในการเข้าถึงการดูแลสุขภาพที่มีคุณภาพ อีกทั้งยังได้มีการให้ข้อมูลและความรู้ทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานในการดูแลผู้สูงอายุผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์และคู่มือ ซึ่งจะช่วยให้ทุกคนมีโอกาสเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ นอกจากนี้ได้เล็งเห็นถึงกำลังคนที่จะดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงโดยได้มุ่งเพิ่มศักยภาพของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ในการนำนวัตกรรมทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานไปใช้ในการดูแลผู้สูงอายุ และมีส่วนช่วยเพิ่มความเป็นธรรมในการให้บริการด้านสุขภาพให้กับผู้สูงอายุอีกด้วย
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(15) พลังทางสังคม
เป้าหมาย	เป้าหมายที่ 1 : ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการดังกล่าวส่งเสริมให้มีการใช้นวัตกรรมการดูแลผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานในการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค รักษาโรค และฟื้นฟูสุขภาพผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นกระบวนทัศน์ที่ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาและสนับสนุนผู้สูงอายุให้ได้รับการดูแลสุขภาพที่มีคุณภาพ ไม่ว่าจะเป็นรัฐบาลและหน่วยงานราชการที่มีบทบาทในการดูแลผู้สูงอายุ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ชมรมผู้สูงอายุทั่วประเทศและชุมชนซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้นำในการนำนวัตกรรมทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานไปใช้ในการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน รวมถึงการส่งเสริมและสร้างการรับรู้ให้กับผู้สูงอายุในชุมชน นอกจากนี้ยังได้มีการเผยแพร่สื่ออิเล็กทรอนิกส์และคู่มือที่เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุด้วยนวัตกรรมทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานที่มีประโยชน์ในแง่การสื่อสารและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ให้กับทุกภาคส่วนของสังคม โดยทำให้ข้อมูลสุขภาพเป็นที่รู้จักมากขึ้นในทุกชั้นของสังคม ประกอบกับโครงการดังกล่าวยังได้มีกิจกรรมเพิ่มศักยภาพให้กับอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) ทำให้มีผู้มีความรู้และทักษะในการดูแลผู้สูงอายุด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ซึ่งถือเป็นการสนับสนุนที่สำคัญในการนำนวัตกรรมทางการแพทย์ไปใช้ในชุมชน ผลที่ได้จากโครงการนี้สามารถส่งผลที่ยั่งยืนและเป็นประโยชน์ต่อทุกคนในสังคมในระยะยาว

สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	(15.2) การรองรับสังคมสูงวัยเชิงรุก
แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมสุขภาวะที่ดีแก่ผู้สูงอายุ ผลักดันและสนับสนุนให้มีระบบบริการที่ส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพกายและจิตของผู้สูงอายุ ทั้งการป้องกันและการรักษาโรคที่ถูกต้องและเหมาะสม การสร้างต้นแบบระบบการดูแลสุขภาพระยะยาวอย่างเป็นรูปธรรมที่มีส่วนร่วมของคนในชุมชน และขยายต้นแบบไปทุกชุมชน ส่งเสริมการออกกำลังกายและกิจกรรมทางสังคม และเพิ่มหน่วยแพทย์พยาบาลเคลื่อนที่และสนับสนุนบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐานแบบให้เปล่า รวมทั้งสนับสนุนให้มีมาตรฐานการดูแลผู้สูงอายุ ด้วยการออกกฎหมาย/ระเบียบ/กฎเกณฑ์ และสร้างระบบ/กลไก/บริหารจัดการให้เป็นไปตามมาตรฐานการดูแลผู้สูงอายุ ภาครัฐดูแลและส่งเสริมให้เอกชนดำเนินการธุรกิจ/จัดตั้งศูนย์ดูแลผู้สูงอายุและที่อยู่อาศัยที่ได้มาตรฐานในทุกระดับ และการสร้างนวัตกรรมขึ้นมารองรับการดูแลและดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุตามความเหมาะสมและเข้าถึงง่าย
เป้าหมาย	(150202) ผู้สูงอายุมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นการส่งเสริมให้มีการใช้นวัตกรรมการดูแลผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานเพื่อส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค รักษาโรค และฟื้นฟูสุขภาพผู้สูงอายุ โดยผ่านการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) ให้สามารถนำศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานไปใช้ในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชน ทำให้ผู้สูงอายุสามารถดูแลตนเองได้อย่างมีคุณภาพ นอกจากนี้ยังสนับสนุนการนำนวัตกรรมการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกไปใช้ในชุมชน เพื่อให้ผู้สูงอายุมีทักษะในการดูแลตนเองและเข้าร่วมกิจกรรมสังคม และได้มีการเผยแพร่สื่ออิเล็กทรอนิกส์และคู่มือการใช้การนำนวัตกรรมทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานไปใช้ในชุมชน ทำให้ผู้ดูแลและผู้สูงอายุได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการดูแลสุขภาพของตนผู้สูงอายุด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ถือเป็นการสร้างสังคมที่เข้มแข็งให้กับผู้สูงอายุ อันจะส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ครอบคลุมทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตให้แก่ผู้สูงอายุ ซึ่งโครงการดังกล่าวจะช่วยส่งผลให้ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้อย่างครอบคลุมในทุกพื้นที่ไม่น้อยกว่า 835,394 คน คิดเป็นร้อยละ 6.67 (ผลงานสะสมตั้งแต่ปี 2563 – 2567) จากจำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V03 สุขภาวะที่ดี
ปัจจัย	V03F02 นวัตกรรมรองรับการดูแลผู้สูงอายุ
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	เป้าหมายที่ : 1 ยุติความยากจนทุกรูปแบบในทุกพื้นที่
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	เป้าหมายย่อย : 1.2 ลดสัดส่วนชาย หญิง และเด็กในทุกช่วงวัยที่อยู่ภายใต้ความยากจนในทุกมิติตามนิยามของแต่ละประเทศให้ลดลงอย่างน้อยครึ่งหนึ่ง ภายในปี พ.ศ. 2573
1.2 แนวทางการพัฒนารอง (ไม่มี)	
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนการปฏิรูปประเทศ / แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	-ไม่มี-
แผนความมั่นคงแห่งชาติ	-ไม่มี-

2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2568 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> 1) กลยุทธ์ที่ 4 สร้างความฉลาดรู้ทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกแก่ประชาชน เพื่อการพึ่งตนเองทางสุขภาพ เป็นสังคมการใช้สมุนไพรที่เข้มแข็ง
แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> 1) กลยุทธ์ที่ 4 สร้างความฉลาดรู้ทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกแก่ ประชาชน เพื่อการพึ่งตนเองทางสุขภาพ เป็นสังคมการใช้สมุนไพรที่เข้มแข็ง
แผนปฏิบัติการด้าน	- แผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2566 - 2580)
2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	- นโยบายเร่งด่วนข้อที่ 2 การปรับปรุงระบบสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	- พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 (ฉบับแก้ไข พ.ศ. 2553)
มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-

โครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน

1. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันประเทศไทยได้เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ โดยในปี 2566 ประเทศไทยมีผู้สูงอายุ จำนวนทั้งสิ้น 12,519,926 คน คิดเป็นร้อยละ 18.94 ของประชาการทั้งหมด แบ่งเป็นวัยต้น (อายุ 60 – 69 ปี) จำนวน 7,042,023 คน คิดเป็นร้อยละ 56.24 วัยกลาง (อายุ 70 – 79 ปี จำนวน 3,696,070 คน คิดเป็นร้อยละ 29.52 และวัยปลาย (อายุ 80 ปีขึ้นไป) จำนวน 1,781,833 คน คิดเป็นร้อยละ 14.23 (กรมกิจการผู้สูงอายุ, 2566) เมื่อเทียบกับจำนวนประชากรวัยแรงงาน พบว่า มีอัตราส่วนการเป็นภาระวัยสูงอายุ ร้อยละ 29.67 (กรมการปกครอง, 2565) เนื่องจากภาวะเกื้อหนุนระหว่างจำนวนผู้สูงอายุและวัยแรงงานที่ดูแลผู้สูงอายุมีแนวโน้มลดลงเรื่อย ๆ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2564) ส่งผลให้รัฐบาลและทุกภาคส่วนได้ตระหนักถึงการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับในการดูแลผู้สูงอายุในทุก ๆ ด้านมาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดูแลด้านสุขภาพของผู้สูงอายุ ปัญหาสุขภาพมีในผู้สูงอายุทุกคนแตกต่างกันไป โรคภัยไข้เจ็บที่พบในผู้สูงอายุส่วนใหญ่มักเกิดจากพฤติกรรมสุขภาพที่ทำจนกลายเป็นนิสัยติดตัวมาตั้งแต่อยู่ในช่วงวัยทำงาน ซึ่งเป็นวัยที่คิดแต่เรื่องการสร้างฐานะจนละเลยการดูแลสุขภาพตัวเอง จึงเกิดปัญหาสุขภาพสะสมต่อเนื่องกันมาเป็นเวลานานจนเป็นโรคไม่ติดต่อเรื้อรังได้ เช่น โรคเบาหวาน โรคหัวใจ โรคความดันโลหิตสูง โรคไต โรคมะเร็ง โรคหลอดเลือดสมอง โรคข้อเข่าเสื่อม ภาวะสมองเสื่อม ฯลฯ (กรมกิจการผู้สูงอายุ, 2564) โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูง หากขาดการดูแลสุขภาพที่ดีอาจทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อนต่าง ๆ และยังเป็นสาเหตุต่อการเกิดโรคอื่น ๆ ตามมาได้ นอกจากนี้ภาวะสมองเสื่อมเป็นปัญหาสำคัญที่ทำให้ผู้สูงอายุต้องอยู่ในสภาวะพึ่งพิง ซึ่งผู้ที่มีอายุมากกว่า 65 ปีขึ้นไป มักจะมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย ส่งผลกระทบต่อร่างกายของผู้สูงอายุ จิตใจ และการดำรงชีวิตทำให้คุณภาพชีวิตด้อยลง ซึ่งปัญหาดังกล่าวได้ทวีความรุนแรงต่อการพัฒนาประเทศมากขึ้น อันเนื่องมาจากจำนวนผู้สูงอายุที่เพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย ประกอบกับประเทศไทยมีผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงลักษณะนอนติดเตียงต้องพึ่งพิงคนอื่นช่วยดูแลกว่า 5 หมื่นคน (สำนักอนามัยผู้สูงอายุ, 2564) โดยในกลุ่มนี้มีปัญหาการอาศัยเพียงลำพังเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังที่มีภาวะแทรกซ้อน มีภาวะเจ็บป่วยรุนแรงหรืออยู่ในภาวะสุดท้ายของชีวิต และการขาดผู้ดูแลที่มีทักษะความสามารถในการดูแลที่เหมาะสม โดยที่ผ่านมาการดูแลผู้สูงอายุในพื้นที่มีเพียงการออกเยี่ยมบ้านของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ซึ่งไม่เพียงพอต่อความต้องการด้านสุขภาพของผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงกลุ่มติดเตียงในชุมชน และปัจจุบันประเทศต้องมีค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุที่มีปัญหาด้านสุขภาพเพิ่มขึ้น จากการประมาณการค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพในอีก 15 ปีข้างหน้าภายใต้ข้อสมมติที่ประเทศไทยเข้าสู่สังคมสูงวัย ค่าใช้จ่ายดังกล่าวอาจเพิ่มขึ้นไปถึง 1.4 ล้านล้านบาท กรณีที่ค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ 0.8 และ 1.8 ล้านล้านบาท หากค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ 1.0 (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2561) ซึ่งในอนาคตประเทศไทยจะมีผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงและปัญหาสุขภาพจำนวนมากขึ้น เกิดปัญหาทางเศรษฐกิจ ระบบสาธารณสุข และปัญหาสังคมอันเกิดจากคนและเงินที่จะนำมาใช้ในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงเพิ่มตามมาด้วย (ชัชวาล วงศ์สารี และศุภลักษณ์ พื้นทอง, 2561) จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเตรียมความพร้อมรองรับการดูแลผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง พัฒนานวัตกรรมการจัดการปัญหาสุขภาพ และวางแผนการดูแลผู้สูงอายุต่อไป

การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร สามารถเป็นส่วนหนึ่งในการบรรลุผลการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2566-2580) ภายใต้วิสัยทัศน์เพื่อให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตดี มีหลักประกันมั่นคง เป็นพลังพัฒนาสังคม โดยมีประเด็นภายใต้แผนปฏิบัติการย่อยที่เกี่ยวข้อง 2 ส่วน ได้แก่ การยกระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุทุกมิติอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม โดยดำเนินการภายใต้มาตรการที่ 2 ยกระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุด้านสุขภาพผ่านการเสริมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพและการพัฒนาระบบสุขภาพรองรับสังคมสูงวัยเชิงรุกที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุแต่ละกลุ่มและเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ และการเพิ่มศักยภาพการวิจัยการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมรองรับสังคมสูงวัย โดยดำเนินการภายใต้มาตรการที่ 1 ส่งเสริมการผลิต งานวิจัยนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ เพื่อการพัฒนาศักยภาพ และคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ซึ่งเกี่ยวข้องทั้งในด้านของการส่งเสริมการพัฒนางานวิจัย/ ผลิตภัณฑ์ด้านผู้สูงอายุ หรือบริการ/ ระบบหรือกระบวนการใหม่เพื่อเพิ่มศักยภาพและคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุและการส่งเสริมให้มีการนำผลงานวิจัย/ ข้อเสนอเชิงนโยบาย/ นวัตกรรมด้านผู้สูงอายุ

ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ เมื่อพิจารณาแล้วพบว่าศาสตร์การแพทย์แผนไทยมีศักยภาพในการดูแลสุขภาพที่ให้ความสำคัญกับการสร้างเสริมสุขภาพ เช่น ธรรมานามัย (ประกอบด้วย กายานามัย จิตตานามัย และชีวิตานามัย) และการทำฤๅษีดัดตน ซึ่งจะได้ประโยชน์มากในกลุ่มผู้สูงอายุซึ่งทราบกันดีว่าเริ่มมีอายุมากขึ้นปัญหาของเรื่องระบบกล้ามเนื้อและกระดูกจะมีการติดขัด การทำฤๅษีดัดตนจะสามารถช่วยบรรเทาอาการนี้ได้ นอกจากนี้ผู้สูงอายุยังมีปัญหาสุขภาพในหลาย ๆ เรื่อง สำหรับปัญหาสุขภาพที่พบบ่อยในผู้สูงอายุและการแพทย์แผนไทยมีศักยภาพคือ ปัญหาของระบบกล้ามเนื้อและกระดูก โดยหนึ่งในศาสตร์แพทย์แผนไทยที่เข้าไปช่วยได้ คือการนวดและฤๅษีดัดตน เพื่อเป็นการทำให้ร่างกายมีการยืดหยุ่นตลอดเวลา ถือว่าเป็นการใช้ศาสตร์แพทย์แผนไทยในการสร้างเสริมสุขภาพและเป็นการป้องกันการเจ็บป่วยของผู้สูงอายุได้ นอกจากนี้การส่งเสริมสุขภาพผ่านการบริโภคอาหารกับสุขภาพและการบริโภคสมุนไพรก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะทำให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพดีได้ โดยที่ผ่านมาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2567 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้มีการพัฒนาองค์ความรู้และวิชาการเพื่อนำไปใช้ในการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ ได้แก่ จัดอบรมโปรแกรมผู้สูงอายุสดใสห่างไกลสมองเสื่อมด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จำนวน 3 รุ่น มีแพทย์แผนไทย อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น ผู้จัดการระบบการดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุข (CM) ผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง (CG) และเจ้าหน้าที่ในศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) ผ่านการอบรมกว่า 750 คน การคัดเลือกและประกวดชมรมผู้สูงอายุที่มีความโดดเด่นการนำการแพทย์แผนไทยการแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไปปรับใช้ในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุซึ่งทำให้เกิดชมรมผู้สูงอายุตัวอย่างที่จะสามารถนำไปเป็นต้นแบบการขยายผลการดำเนินงานให้กับพื้นที่อื่น ๆ ระดับเขตสุขภาพ จำนวน 58 ชมรม และระดับประเทศ จำนวน 16 ชมรม ซึ่งครอบคลุมมิติการดูแลสุขภาพทั้งด้านกายานามัย จิตตานามัย และชีวิตานามัย รวมถึงการพัฒนารูปแบบบริการด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่มุ่งให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุในระยะติดบ้านและติดเตียงให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งได้มีการพัฒนารูปแบบการให้บริการด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในสถานชีวาภิบาลเพื่อให้คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุมีแนวโน้มที่ดีขึ้น โดยบูรณาการดำเนินงานร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบันและภาคีเครือข่ายในระดับชุมชนอย่างมีส่วนร่วม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำกลไกของคณะกรรมการคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) ที่มีความเกี่ยวข้องกับหลากหลายภาคส่วนในการสนับสนุนให้เกิดการนำการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมาใช้ในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุอย่างเป็นรูปธรรม

โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกได้เห็นถึงความสำคัญที่จะบูรณาการองค์ความรู้และวิชาการด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อนำไปใช้ในการดูแลผู้สูงอายุอย่างครบวงจรทั้งในผู้สูงอายุติดสังคม ติดบ้านและติดเตียง ร่วมกับสหวิชาชีพและภาคีเครือข่ายด้านการดูแลผู้สูงอายุที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งเป็นการดำเนินงานที่สำคัญ 2 ส่วน ได้แก่ (1) การดูแลผู้สูงอายุติดสังคมในระดับชุมชน จะมีการสังเคราะห์องค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่มีศักยภาพในการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุและรวบรวมนวัตกรรมด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในชุมชนที่ผ่านการพัฒนาแล้ว เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนารูปแบบนวัตกรรมการส่งเสริมสุขภาพในผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก รวมถึงได้มีการอบรมพัฒนาศักยภาพการนำนวัตกรรมการดูแลผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกไปใช้ (ครู ก) หลักสูตร 18 ชั่วโมง สำหรับเจ้าหน้าที่ในศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น ผู้จัดการระบบการดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุข (Care Manager; CM) ผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง (Care Giver; CG) และผู้แทนจากชมรมผู้สูงอายุและผู้แทนจากชมรมผู้สูงอายุ ในพื้นที่ 12 จังหวัดเป้าหมาย เพื่อเป็นครู ก และนำไปขยายผลต่อในหน่วยงานของตนเอง เพื่อให้เกิดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุที่มีความหลากหลายและเกิดประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุติดสังคมให้ดียิ่งขึ้นได้ รวมถึงการบูรณาการกับเครือข่ายชมรมผู้สูงอายุทั้งในระดับจังหวัดและระดับอำเภอ ซึ่งเป็นองค์กรภาคประชาชนที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุทั้งในระดับบุคคลและระดับชุมชน ในการถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการและนวัตกรรมด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก อีกทั้งยังสามารถนำไปปรับใช้และขยายผลในเครือข่ายชมรมผู้สูงอายุอื่น ๆ เพื่อให้ผู้สูงอายุในชมรมสามารถดูแลสุขภาพตนเองด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกได้อย่างเหมาะสม ภายใต้กลไกสนับสนุนของเครือข่ายด้านสาธารณสุขในระดับจังหวัดและพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งได้จัดประกวดนวัตกรรมด้วยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ เพื่อให้ได้นวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ใช้ในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ รวมถึงเป็นการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้นำองค์ความรู้

ที่ใช้ในชีวิตประจำวันมาพัฒนาให้เกิดเป็นนวัตกรรม อีกทั้งยังช่วยให้ผู้สูงอายุได้มีการคิด และระดมสมองกันภายในกลุ่มหรือชมรม ซึ่งเป็นการกระตุ้นการทำงานของสมอง (2) การดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชนในกลุ่มติดบ้านและติดเตียงผ่านการนำแนวทางการดูแลผู้สุงอายุในชุมชนในกลุ่มผู้สูงอายุดังกล่าวไปถ่ายทอดไปยังสถานบริการสาธารณสุขของรัฐในระดับปฐมภูมิ ทั้งในสังกัดของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขและสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการถ่ายโอนแล้ว และมีกระบวนการพัฒนาศักยภาพให้แพทย์แผนไทยที่ปฏิบัติงานในหน่วยบริการปฐมภูมิมีทักษะในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุติดบ้านและติดเตียงในชุมชนตลอดจนพัฒนาทักษะในการสร้างเครือข่ายเพื่อสนับสนุนการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนให้เกิดความเข้มแข็งโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การขอรับการสนับสนุนจากกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่สำหรับการพัฒนาการให้บริการสุขภาพตามชุดสิทธิประโยชน์การบริการด้านสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกให้มากขึ้น ต่อเนื่อง และยั่งยืน โดยคาดหวังว่าการดำเนินโครงการดังกล่าวจะเป็นการเพิ่มบทบาทให้การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมีบทบาทสำคัญในการเติมเต็มคุณภาพชีวิตต่อผู้สูงอายุทั้งในมิติของศักยภาพในการดำเนินชีวิตประจำวันของตนเอง มิติการสร้างรายได้เพื่อการดำรงชีพ ซึ่งจะเป็นผลดีต่อครอบครัวและญาติของผู้สูงอายุเองในการลดภาระในการดูแลและสร้างความสุขภายในครอบครัวที่มีผู้สูงอายุให้เพิ่มมากขึ้น และหวังผลให้เกิดผลกระทบในระดับประเทศเพื่อให้รายจ่ายที่เกี่ยวข้องในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุมีแนวโน้มลดลงอีกด้วย

ด้วยเหตุนี้กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน ภายใต้วัตถุประสงค์ที่สำคัญของโครงการเพื่อยกระดับนวัตกรรมด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ให้เป็นส่วนหนึ่งของการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ภายใต้สาระสำคัญของกิจกรรมที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น โดยคำนึงถึงจำนวนผู้สูงอายุที่มากที่สุดในแต่ละเขตสุขภาพทั้งสิ้น 12 จังหวัด (จากรายงานสถานการณ์ทางสังคม ประจำปีงบประมาณ 2565 โดยสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์) ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ (เขตสุขภาพที่ 1) จังหวัดเพชรบูรณ์ (เขตสุขภาพที่ 2) จังหวัดนครสวรรค์ (เขตสุขภาพที่ 3) จังหวัดนนทบุรี (เขตสุขภาพที่ 4) จังหวัดสุพรรณบุรี (เขตสุขภาพที่ 5) จังหวัดชลบุรี (เขตสุขภาพที่ 6) จังหวัดขอนแก่น (เขตสุขภาพที่ 7) จังหวัดอุดรธานี (เขตสุขภาพที่ 8) จังหวัดนครราชสีมา (เขตสุขภาพที่ 9) จังหวัดอุบลราชธานี (เขตสุขภาพที่ 10) จังหวัดนครศรีธรรมราช (เขตสุขภาพที่ 11) และจังหวัดสงขลา (เขตสุขภาพที่ 12) เป็นพื้นที่เป้าหมายสำคัญของโครงการในปีงบประมาณดังกล่าว โดยมุ่งหวังให้ผู้สูงอายุในพื้นที่เป้าหมายได้รับการดูแลสุขภาพไม่น้อยกว่า 250,000 ราย และยังคาดหวังอีกว่าผู้สูงอายุจะมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 จากการประเมินคัดกรองความสามารถในการดำเนินชีวิตประจำวัน (Activities of Daily Living: ADL) และจากการประเมินความสามารถในการช่วยเหลือตนเองของผู้ป่วย (Palliative Performance Scale: PPS) และจะมีแผนการขยายการดำเนินงานให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ในปีงบประมาณต่อ ๆ ไป อีกทั้งยังมีการประกวดพื้นที่ต้นแบบดีเด่นชมรมผู้สูงอายุด้านการแพทย์แผนไทยทั้งในระดับเขตสุขภาพ และระดับประเทศ เพื่อเป็นการส่งเสริมพลังเครือข่ายทางด้านการแพทย์แผนไทยให้มีความเข้มแข็งและเกิดการพัฒนาในการนำศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานไปใช้ในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุชมรมอีกด้วย

2. วัตถุประสงค์

ยกระดับนวัตกรรมด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกให้เป็นส่วนหนึ่งของดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

3. เป้าหมาย

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

3.1.1 มีรูปแบบนวัตกรรมการส่งเสริมสุขภาพในผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) จำนวน 1 รูปแบบ

3.1.2 มีชมรมผู้สูงอายุที่นำนวัตกรรมด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกไปใช้ในการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค รักษาโรค และฟื้นฟูสุขภาพผู้สูงอายุ อย่างน้อยอำเภอละ 1 ชมรม รวมทั้งสิ้น 220 ชมรม

3.1.3 มีนวัตกรรมด้วยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ ไม่น้อยกว่า 3 นวัตกรรม

3.1.4 มีเครือข่ายด้านสุขภาพที่นำการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกไปใช้ในการดูแลผู้สูงอายุในกลุ่มติดบ้านและติดเตียงแบบบูรณาการในระดับชุมชน ไม่น้อยกว่า 220 เครือข่าย

3.1.5 มีพื้นที่ต้นแบบดีเด่นชมรมผู้สูงอายุด้านการแพทย์แผนไทยที่สามารถนำไปขยายผลให้กับพื้นที่อื่นระดับเขตสุขภาพและระดับประเทศ ไม่น้อยกว่า 10 ชมรม

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

3.2.1 ผู้สูงอายุกลุ่มติดสังคมเข้าถึงและได้นำนวัตกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกไปใช้ในการดูแลสุขภาพตนเอง ไม่น้อยกว่า 160,000 ราย

3.2.2 ผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้านและติดเตียง ได้รับการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ไม่น้อยกว่า 90,000 ราย

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด

คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับการดูแลด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยดีขึ้นจากระยะที่ผ่านมา ร้อยละ 60 โดยวัดจากแบบประเมินคัดกรองความสามารถในการดำเนินชีวิตประจำวัน (Activities of Daily Living: ADL) และจากการประเมินความสามารถในการช่วยเหลือตนเองของผู้ป่วย (Palliative Performance Scale: PPS)

3.4 ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

3.4.1 จำนวนรูปแบบนวัตกรรมการส่งเสริมสุขภาพในผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) จำนวน 1 รูปแบบ

3.4.2 จำนวนชมรมผู้สูงอายุที่นำนวัตกรรมด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกไปใช้ในการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค รักษาโรค และฟื้นฟูสุขภาพผู้สูงอายุ รวมทั้งสิ้น 220 ชมรม

3.4.3 จำนวนนวัตกรรมด้วยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ ไม่น้อยกว่า 3 นวัตกรรม

3.4.4 จำนวนเครือข่ายด้านสุขภาพที่นำการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกไปใช้ในการดูแลผู้สูงอายุในกลุ่มติดบ้านและติดเตียงแบบบูรณาการในระดับชุมชน ไม่น้อยกว่า 220 เครือข่าย

3.4.5 จำนวนพื้นที่ต้นแบบดีเด่นชมรมผู้สูงอายุด้านการแพทย์แผนไทยที่สามารถนำไปขยายผลให้กับพื้นที่อื่นระดับเขตสุขภาพและระดับประเทศ ไม่น้อยกว่า 10 ชมรม

3.5 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์

3.5.1 ผู้สูงอายุในพื้นที่เป้าหมาย 12 จังหวัด จำนวน 250,000 ราย

3.5.2 ผู้รับผิดชอบงานในศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) จาก 12 จังหวัดเป้าหมาย จำนวน 72 แห่ง แห่งละ 2 คน รวม 144 คน

3.5.3 ประธานชมรมผู้สูงอายุหรือผู้แทนจากชมรมผู้สูงอายุ (ในระดับจังหวัดและอำเภอ) จำนวน 12 จังหวัด จังหวัดละ 2 คน รวม 24 คน

3.5.4 ผู้รับผิดชอบงานผู้สูงอายุและงานแพทย์แผนไทยในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด จำนวน 76 จังหวัด จังหวัดละ 1 คน รวม 76 คน

3.5.5 ผู้รับผิดชอบงานผู้สูงอายุและงานแพทย์แผนไทยในโรงพยาบาล จำนวน 76 จังหวัด จังหวัดละ 1 คน รวม 76 คน รวม 76 คน

3.5.6 แพทย์แผนไทย สหวิชาชีพ ผู้ดูแล (Care Giver) หรืออาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น ที่รับผิดชอบงานในสถานชีวาภิบาลระดับชุมชน ที่ปฏิบัติงานทั้งในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 12 จังหวัด จังหวัดละ 5 คน รวม 60 คน

4. พื้นที่ดำเนินการ

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ ชมรมผู้สูงอายุ และสถานบริการสาธารณสุขภาครัฐที่สังกัดในสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ 12 จังหวัด

4.2 รายละเอียดพื้นที่การดำเนินการ

จำนวน 12 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดนนทบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดชลบุรี จังหวัดขอนแก่น จังหวัดอุดรธานี จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดสงขลา

5. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2567 - กันยายน 2568

6. กิจกรรม

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
1. ประชุมชี้แจงกลุ่มเป้าหมายในการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการฯ	471,000	471,000											
2. อบรมพัฒนาศักยภาพการนำนวัตกรรมการดูแลผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกไปใช้ (ครู ก) หลักสูตร 18 ชั่วโมง สำหรับในศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น/ ผู้จัดการระบบการดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุข (Care Manager; CM) ผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง (Care Giver; CG) และผู้แทนจากชมรมผู้สูงอายุในพื้นที่ 12 จังหวัด	1,196,980	1,196,980											
3. อบรมพัฒนาศักยภาพแพทย์แผนไทยและสหวิชาชีพในการดูแลผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในสถานชีวาภิบาลระดับชุมชน	481,700	481,700											
4. ประกวดพื้นที่ต้นแบบดีเด่นชมรมผู้สูงอายุด้านการแพทย์แผนไทย ประจำปีงบประมาณ 2568	270,900				270,900								
5. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานพื้นที่ต้นแบบดีเด่นชมรมผู้สูงอายุด้านการแพทย์แผนไทย ประจำปีงบประมาณ 2568	190,620				190,620								
6. เผยแพร่นวัตกรรมด้านการแพทย์แผนไทยในงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 22	22,000							22,000					
7. ประเมินผลการดำเนินงานและถอดบทเรียนการส่งเสริมสุขภาพในผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในพื้นที่จังหวัดเป้าหมาย	155,600										155,600		
รวมเป็นเงิน	**2,788,800**	**2,149,680**			**461,520**			**22,000**			**155,600**		

7. งบประมาณ

งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 รวมทั้งสิ้น 2,788,800 บาท (สองล้านเจ็ดแสนแปดหมื่นแปดพันแปดร้อยบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 ประชุมชี้แจงกลุ่มเป้าหมายในการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการฯ					**471,000**
1. ค่าอาหารกลางวัน	1	230	1	500	115,000
2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	230	2	50	23,000
3. ค่าที่พัก	1	200	1	750	150,000
4. ค่าตอบแทนวิทยากร	1	5	2	600	6,000
5. ค่ายานพาหนะวิทยากร (เครื่องบิน)	1	4	2	2,500	20,000
6. ค่ายานพาหนะวิทยากร (แท็กซี่)	1	5	2	200	2,000
7. ค่ายานพาหนะผู้เข้าร่วมอบรม	1	48	2	750	72,000
8. ค่าจ้างจัดนิทรรศการแสดงนวัตกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	1			73,000	73,000
9. ค่าวัสดุในการประชุม					10,000
กิจกรรมที่ 2 อบรมพัฒนาศักยภาพการนำนวัตกรรมการดูแลผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกไปใช้ (ครู.ก) หลักสูตร 18 ชั่วโมง สำหรับในศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น/ ผู้จัดการระบบการดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุข (Care Manager; CM) ผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง (Care Giver; CG) และผู้แทนจากชมรมผู้สูงอายุ ในพื้นที่ 12 จังหวัด					**1,196,980**
1. ค่าวิทยากร (บุคลากรของรัฐ)	1	1	6	600	3,600
2. ค่าวิทยากร (มิใช่บุคลากรของรัฐ)	1	2	6	1,200	14,400
3. ค่าอาหารกลางวัน	1	240	2	450	216,000
4. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	240	4	50	48,000
5. ค่าอาหารเย็น	1	230	2	150	69,000
6. ค่าที่พัก	1	230	2	750	345,000
7. ค่ายานพาหนะวิทยากร (เครื่องบิน)	1	3	2	2,500	15,000
8. ค่ายานพาหนะวิทยากร (แท็กซี่)	1	3	2	200	1,200
9. ค่ายานพาหนะผู้เข้าร่วมอบรม	1	230	2	750	345,000
10. ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการจัดอบรม	1			1,780	1,780
11. ค่าวัสดุในการฝึกปฏิบัติ - นวัตกรรมยางยืดพิชิตโรค ชุดละ 50 บาท - นวัตกรรมแผงไข่มะกรูด ชุดละ 30 บาท - นวัตกรรมการออกกำลังกายด้วยชักรอก ชุดละ 150 บาท - นวัตกรรมผ้าขาวม้าดอกไม้คลายปวด ชุดละ 200 บาท - นวัตกรรมตาราง 9 ช่อง ชุดละ 170 บาท					138,000

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 3 อบรมพัฒนาศักยภาพแพทย์แผนไทยและสหวิชาชีพในการดูแลผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในสถานชีวาภิบาลระดับชุมชน					**481,700**
1. ค่าวิทยากร (บุคลากรของรัฐ)	3	2	3	600	10,800
2. ค่าวิทยากร (มิใช่บุคลากรของรัฐ)	3	3	3	1,200	32,400
3. ค่าอาหารกลางวัน	3	85	1	450	114,750
4. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	3	85	2	50	25,500
5. ค่าอาหารเย็น	1	85	2	250	42,500
6. ค่าที่พัก	1	75	2	750	112,500
7. ค่ายานพาหนะวิทยากร (แท็กซี่)	1	5	2	200	2,000
8. ค่ายานพาหนะวิทยากร (เครื่องบิน)	1	5	2	2,500	25,000
9. ค่ายานพาหนะผู้เข้าร่วมอบรม	1	75	2	750	112,500
10. ค่าวัสดุในการอบรม					3,750
กิจกรรมที่ 4 ประกวดพื้นที่ต้นแบบดีเด่นชมรมผู้สูงอายุด้านการแพทย์แผนไทย ประจำปีงบประมาณ 2568					**270,900**
1. ค่าตอบแทนคณะกรรมการ	1	5	1	1000	5,000
2. ค่าอาหารกลางวัน	1	200	1	450	90,000
3. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	200	2	50	20,000
4. ค่าพาหนะคณะกรรมการ (แท็กซี่)	1	5	2	200	2,000
5. ค่าจ้างจัดนิทรรศการแสดงนวัตกรรมด้านการแพทย์แผนไทย				40,000	40,000
6. ค่าวัสดุในการจัดประกวด				4,000	4,000
7. ค่าจ้างจัดทำโล่รางวัล				1,800	5,400
8. ค่าจ้างจัดทำใบประกาศนียบัตรพร้อมกรอบ				300	4,500
9. เงินรางวัลชนะเลิศ		1		50,000	50,000
10. เงินรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1		1		30,000	30,000
11. เงินรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2		1		20,000	20,000
กิจกรรมที่ 5 ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานพื้นที่ต้นแบบดีเด่นชมรมผู้สูงอายุด้านการแพทย์แผนไทย ประจำปีงบประมาณ 2568 (3 ครั้ง)					**190,620**
1. ค่าตอบแทนคณะกรรมการ/ผู้เชี่ยวชาญ	3	5	1	1,000	15,000
2. ค่าเบี้ยเลี้ยง	3	8	2	240	11,520
3. ค่าที่พัก	3	8	1	750	18,000
4. ค่ายานพาหนะ (เครื่องบิน)	3	8	2	2,500	120,000

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
5. ค่ายานพาหนะ (แท็กซี่)	3	8	2	200	9,600
6. ค่าเช่าเหมารถตู้	3	1	2	2,000	12,000
7. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					4,500
กิจกรรมที่ 6 เผยแพร่นวัตกรรมด้านการแพทย์แผนไทยในงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 22					**22,000**
1. ค่าจ้างจัดนิทรรศการแสดงนวัตกรรม ด้านการแพทย์แผนไทย					22,000
กิจกรรมที่ 7 ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานและถอดบทเรียนการส่งเสริมสุขภาพในผู้สูงอายุ ด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในพื้นที่จังหวัดเป้าหมาย (จำนวน 4 ครั้ง)					**155,600**
1. ค่าตอบแทนคณะกรรมการ/ ผู้เชี่ยวชาญ	4	2	1	1000	8,000
2. ค่าเบี้ยเลี้ยง	4	5	2	240	9,600
3. ค่าที่พัก	4	6	1	750	18,000
4. ค่ายานพาหนะ (เครื่องบิน)	4	6	2	2,500	120,000

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ย

9. สรุปงบประมาณ

9.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
งบดำเนินงาน	2,788,800
งบรายจ่ายอื่น	-
งบอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (สองล้านเจ็ดแสนแปดหมื่นแปดพันแปดร้อยบาทถ้วน)	**2,788,800**

9.2 สรุปตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
สถาบันการแพทย์แผนไทย	2,788,800
รวมทั้งสิ้น (สองล้านเจ็ดแสนแปดหมื่นแปดพันแปดร้อยบาทถ้วน)	**2,788,800**

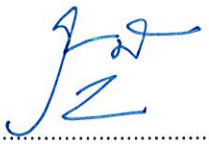
10. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	1. มีรูปแบบนวัตกรรมการส่งเสริมสุขภาพในผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) จำนวน 1 รูปแบบ 2. มีนวัตกรรมด้วยภูมิ	1. ผู้สูงอายุกลุ่มติดสังคมเข้าถึงและได้นำนวัตกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกไปใช้ในการดูแลสุขภาพตนเองสะสมไม่น้อยกว่า 80,000 ราย 2. ผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้านและติดเตียงได้รับการดูแล	1. ผู้สูงอายุกลุ่มติดสังคมเข้าถึงและได้นำนวัตกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกไปใช้ในการดูแลสุขภาพตนเองสะสมไม่น้อยกว่า 120,000 ราย 2. ผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้านและติดเตียง ได้รับการ	1. ผู้สูงอายุกลุ่มติดสังคมเข้าถึงและได้นำนวัตกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกไปใช้ในการดูแลสุขภาพตนเองสะสมไม่น้อยกว่า 160,000 ราย 2. ผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้านและติดเตียง ได้รับการ

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
	ปัญญาการแพทย์แผนไทยในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุไม่น้อยกว่า 3 นวัตกรรม 3. มีชมรมผู้สูงอายุที่นำนวัตกรรมด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกไปใช้ในการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค รักษาโรค และฟื้นฟูสุขภาพผู้สูงอายุ อย่างน้อยอำเภอละ 1 ชมรม รวมทั้งสิ้น 220 ชมรม 4. มีเครือข่ายด้านสุขภาพที่นำการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกไปใช้ในการดูแลผู้สูงอายุในกลุ่มติดบ้านและติดเตียงแบบบูรณาการในระดับชุมชน ไม่น้อยกว่า 220 เครือข่าย 5. ผู้สูงอายุกลุ่มติดสังคมเข้าถึงและได้นำนวัตกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกไปใช้ในการดูแลสุขภาพตนเอง ไม่น้อยกว่า 40,000 ราย	สุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกไม่น้อยกว่า 30,000 ราย 3. มีพื้นที่ต้นแบบดีเด่นชมรมผู้สูงอายุด้านการแพทย์แผนไทยที่สามารถนำไปขยายผลให้กับพื้นที่อื่นระดับเขตสุขภาพและระดับประเทศ ไม่น้อยกว่า 10 ชมรม	ดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสะสมไม่น้อยกว่า 60,000 ราย	ดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสะสมไม่น้อยกว่า 90,000 ราย 3. ผู้สูงอายุที่ได้รับการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 โดยวัดจากการประเมินคัดกรองความสามารถในการดำเนินชีวิตประจำวัน (Activities of Daily Living: ADL) และจากการประเมินความสามารถในการช่วยเหลือตนเองของผู้ป่วย (Palliative Performance Scale : PPS)
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส (บาท)	**2,149,680**	**461,520**	**22,000**	**155,600**

11. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

หน่วยงาน	ผู้รับผิดชอบหลัก	ตำแหน่ง	ช่องทางติดต่อ
สถาบันการแพทย์แผนไทย	นางสาวอุบลรัตน์ มโนศิลป์	แพทย์แผนไทย ชำนาญการพิเศษ	โทรศัพท์ 02 5917007 ต่อ 3601 e-mail: pp.ittm2566@gmail.com

..... ผู้เขียนโครงการ

(นางสาวอุบลรัตน์ มโนศิลป์)
แพทย์แผนไทยชำนาญการพิเศษ
สถาบันการแพทย์แผนไทย

..... ผู้เสนอโครงการ

(นางนันท์นภัส ต้อยติ่ง)
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
สถาบันการแพทย์แผนไทย

..... ผู้เห็นชอบโครงการ

(นางสาวรัชนี จันทร์เกษ)
ผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์แผนไทย

..... ผู้อนุมัติโครงการ

(นายสมศักดิ์ กรีชัย)
รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

โครงการประชุมวิชาการไทย-เซี่ยงไฮ้ ครั้งที่ 18 และการประชุมคณะกรรมการความร่วมมือด้านการแพทย์ไทย-จีน ระหว่างกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และคณะกรรมาธิการสุขภาพเทศบาลนครเซี่ยงไฮ้ ครั้งที่ 18

สรุปความเชื่อมโยงของโครงการที่มีต่อแผนสามระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560

1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคง ประเด็น 4.4 : การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐและมิใช่ภาครัฐ ประเด็นย่อย 4.4.3 : การร่วมมือทางการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค โลก รวมถึงองค์การภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	2.1 ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการดังกล่าวมุ่งสร้างบทบาททางวิชาการในเวทีระหว่างประเทศของนักวิชาการในประเทศไทยด้านการแพทย์แผนดั้งเดิม ให้เป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ ซึ่งกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้มีการลงนามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือ ด้านการวิจัยและพัฒนาการแพทย์แผนดั้งเดิมกับคณะกรรมาธิการสาธารณสุขและการวางแผนครอบครัวเทศบาล นครเซี่ยงไฮ้ สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยในข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการดังกล่าว กำหนดให้มีการดำเนินการในด้านการแลกเปลี่ยนทางวิชาการ การแลกเปลี่ยนด้านเทคโนโลยี การจัดตั้งกลไกความร่วมมือ การสลับกันเป็นเจ้าภาพจัดประชุมวิชาการประจำปี และจัดประชุมคณะกรรมการความร่วมมือด้านการแพทย์ไทย-จีน
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(02) การต่างประเทศ
เป้าหมาย	เป้าหมายที่ 2 : การต่างประเทศไทยมีเอกภาพทำให้ประเทศไทยมี ความมั่งคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีมาตรฐานสากลและมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการดังกล่าวเกี่ยวข้องกับการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ ด้านการรักษาผู้ป่วยด้วยโรคที่เป็นปัญหาสาธารณสุขด้วยศาสตร์การแพทย์แผนจีนและการแพทย์แผนดั้งเดิม และเพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านวิชาการระหว่างไทยและจีน ซึ่งมีส่วนช่วยให้ประเทศไทยได้รับการยอมรับด้านการพัฒนาศาสตร์การแพทย์แผนจีนในประชาคมโลก
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	(2.4) การส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก
แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมความร่วมมือเพื่อการพัฒนาและทางวิชาการ หรือการให้ความช่วยเหลืออื่นๆ เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนและมนุษยธรรมแก่มิตรประเทศ ซึ่งจะสนับสนุน/เสริมอำนาจแบบนุ่มนวลของไทย
เป้าหมาย	(020401) ประเทศไทยมีเกียรติภูมิ อำนาจต่อรอง และได้รับการยอมรับในสากลมากขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการดังกล่าวเกี่ยวข้องกับการดำเนินการในด้านการแลกเปลี่ยนทางวิชาการ การแลกเปลี่ยนด้านเทคโนโลยี การจัดตั้งกลไกความร่วมมือ จัดประชุมวิชาการประจำปี และจัดประชุมคณะกรรมการความร่วมมือด้านการแพทย์ไทย-จีน เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางวิชาการด้านแพทย์แผนจีน ระหว่างกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และคณะกรรมาธิการสุขภาพเทศบาลนครเซี่ยงไฮ้ ซึ่งสามารถทำให้ประเทศไทยมีเกียรติภูมิ อำนาจต่อรองและได้รับการยอมรับในสากลมากขึ้น

สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V02 ความร่วมมือระหว่างประเทศ
ปัจจัย	V02F02 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	เป้าหมายที่ 3 : สร้างหลักประกันการมีสุขภาวะที่ดี และส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกช่วงวัย
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	เป้าหมายย่อย 3.4 : ลดการตายก่อนวัยอันควรจากโรคไม่ติดต่อให้ลดลงหนึ่งในสาม ผ่านทางการป้องกันและการรักษาโรค และสนับสนุนสุขภาพจิตและความเป็นอยู่ที่ดี ภายในปี พ.ศ. 2573
1.2 แนวทางการพัฒนารอง -ไม่มี-	
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	เป้าหมายหลักของแผนฯ 13 : การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม หมุดหมายที่ 4 : ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง เป้าหมายระดับหมุดหมาย 2 : องค์ความรู้ด้านการแพทย์และสาธารณสุข มีศักยภาพเอื้อต่อการสร้างมูลค่าเพิ่มในสินค้าและบริการทางสุขภาพ
แผนความมั่นคงแห่งชาติ	นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 13 การบริหารจัดการความเสี่ยงโรคติดต่ออุบัติใหม่ เป้าหมาย : การมีนวัตกรรมและทรัพยากรทางการแพทย์และสาธารณสุขในการบริหารจัดการความเสี่ยงโรคติดต่ออุบัติใหม่
2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ.2568 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ☐ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ☐ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงานอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ☐ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> กลยุทธ์ที่ 2 สร้างสรรค์องค์ความรู้ พัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกรองรับวิกฤตสุขภาพและการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ☐ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ☐ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงานอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ☐ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM)

	<u>แนวทางการพัฒนา</u> กลยุทธ์ที่ 2 สร้างสรรค์องค์ความรู้ พัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกรองรับวิกฤตสุขภาพและการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
แผนปฏิบัติการด้าน	1) ยุทธศาสตร์การแพทย์ดั้งเดิมขององค์การอนามัยโลก พ.ศ. 2557 - 2566 (WHO traditional medicine strategy : 2014 - 2023) ขององค์การอนามัยโลก 2) แผนปฏิบัติการด้านสุขภาพโลก พ.ศ. 2564 - 2570 (Thailand Global Health Action Plan 2021 - 2027) ของกองการต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	1) เดินหน้าสานต่อนโยบายการฑูต เศรษฐกิจเชิงรุกและการสร้าง Soft Power เพื่อส่งเสริมมูลค่าการลงทุน และการท่องเที่ยวระหว่างกันโดยเฉพาะตลาดใหม่ๆ
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-

โครงการประชุมวิชาการไทย-เซี่ยงไฮ้ ครั้งที่ 18 และการประชุมคณะกรรมการความร่วมมือด้านการแพทย์ไทย-จีน ระหว่างกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และคณะกรรมาธิการสุขภาพเทศบาลนครเซี่ยงไฮ้ ครั้งที่ 18

1. หลักการและเหตุผล

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้ลงนามบันทึกความเข้าใจ ว่าด้วยความร่วมมือด้านการวิจัยและพัฒนาการแพทย์แผนดั้งเดิมระหว่างกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข กับคณะกรรมาธิการสาธารณสุขและการวางแผนครอบครัวเทศบาลนครเซี่ยงไฮ้ สาธารณรัฐประชาชนจีน ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2550 ณ กรุงเทพมหานคร ซึ่งต่ออายุบันทึกความเข้าใจฯ ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2556 ณ กรุงเทพมหานคร ครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 25 เมษายน 2561 และลงนามต่ออายุ ครั้งที่ 4 เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2566 รูปแบบเสมือนจริง ซึ่งในข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการดังกล่าว ได้กำหนดให้มีการดำเนินการ ในด้านการแลกเปลี่ยนทางวิชาการ การแลกเปลี่ยนทางเทคโนโลยี และการจัดตั้งกลไกความร่วมมือโดยสลับกันเป็นเจ้าภาพจัดประชุมวิชาการประจำปีในชื่อ "การประชุมวิชาการไทย-เซี่ยงไฮ้" ซึ่งจัดร่วมกันมาแล้ว 17 ครั้ง ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการ ได้แก่ 1) การแพทย์ไทย-จีนกับโรคเบาหวาน 2) การแพทย์ไทย-จีนกับโรคหัวใจและหลอดเลือดสมอง 3) การรักษาโรคที่เป็นปัญหาสาธารณสุขด้วยการฝังเข็ม 4) การรักษาโรคมะเร็งและโรคข้อ 5) การรักษาโรคอ้วนและโรคไตอักเสบเรื้อรัง 6) การรักษาโรคระบบทางเดินหายใจ 7) การแพทย์แผนดั้งเดิมกับโรคทางระบบประสาท 8) การนวดทุยหนาการสร้างเสริมสุขภาพด้วยและการแพทย์แผนจีนและภาวะสมองเสื่อม 9) การแพทย์แผนดั้งเดิมกับโรคหูที่เป็นปัญหาการได้ยินและการทรงตัวและโรคทางสูตินรีเวช 10) การแพทย์แผนดั้งเดิมกับโรคระบบทางเดินอาหาร 11) การรักษาแบบประคับประคองในผู้ป่วยโรคมะเร็งตับ 12) สมุนไพรเพื่อการส่งเสริมสุขภาพ 13) The role of complementary and alternative medicine in COVID-19 14) Beyond COVID-19 และ Traditional Medicine with Long COVID 15) Traditional Medicine with Long COVID 16) Chronic pain and Insomnia และ 17) Traditional Medicine with Anti-aging โดยเป็นการพัฒนาศักยภาพของแพทย์ แพทย์แผนจีน และนักวิจัย โดยเฉพาะแพทย์แผนจีนจากข้อมูลย้อนหลัง 5 ปี มีแพทย์แผนจีนและแพทย์ฝังเข็มที่ได้รับการประชุมวิชาการฯ ไม่น้อยกว่า 300 คน/ปี โดยเป็นการจัดประชุมแบบออนไลน์ผ่านโปรแกรม Zoom meeting และเผยแพร่ผ่าน Facebook ซึ่งส่วนหนึ่งสามารถเก็บคะแนนเพื่อต่ออายุใบประกอบโรคศิลปะ สาขาการแพทย์แผนจีน โดยบุคลากรที่ผ่านการประชุมฯ สามารถนำความรู้ด้านการแพทย์แผนจีนที่ทันสมัยไปดูแลกลุ่มโรคที่เป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญ รวมถึงโรคอุบัติใหม่ เช่น โรคหลอดเลือดสมอง และโรค COVID-19 ได้ ทั้งนี้ มีการเผยแพร่การประชุมวิชาการฯ ผ่านทาง Face book ของกรมฯ ส่งผลให้บุคลากรทางการแพทย์สาขาอื่นสามารถรับฟังย้อนหลังได้ และเป็นการรักษาความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีนเพื่อการพัฒนาทางวิชาการด้านอื่นต่อไป ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 คณะกรรมาธิการสุขภาพเทศบาลนครเซี่ยงไฮ้ สาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมวิชาการไทย-เซี่ยงไฮ้ ครั้งที่ 17 และการประชุมคณะกรรมการความร่วมมือด้านการแพทย์ไทย-จีน ครั้งที่ 17 ณ เทศบาลนครเซี่ยงไฮ้ สาธารณรัฐประชาชนจีน มีผู้แทนจากประเทศไทยเข้าร่วมประชุม จำนวน 9 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญฝ่ายไทย จำนวน 2 ท่าน ร่วมนำเสนอผลงานทางวิชาการ ตามหัวข้อจัดการประชุม เรื่อง "Traditional Medicine with Anti-aging"

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ประเทศไทยจะเป็นเจ้าภาพในการจัดการประชุมวิชาการไทย-เซี่ยงไฮ้ ครั้งที่ 18 และประชุมคณะกรรมการความร่วมมือด้านการแพทย์ไทย-จีน ระหว่างกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และคณะกรรมาธิการสุขภาพเทศบาลนครเซี่ยงไฮ้ ครั้งที่ 18 ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง สถาบันการแพทย์ทางเลือก จึงได้จัดทำโครงการดังกล่าวขึ้น เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความความรู้และประสบการณ์ด้านการรักษาผู้ป่วยในโรคที่เป็นปัญหาสาธารณสุขด้วยศาสตร์การแพทย์แผนจีนและการแพทย์แผนดั้งเดิม เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการแพทย์แผนจีนในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการรักษาโรคต่าง ๆ และเพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านวิชาการระหว่างไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อแลกเปลี่ยนความความรู้และประสบการณ์ด้านการรักษาผู้ป่วยด้วยโรคที่เป็นปัญหาสาธารณสุข หรือการดูแลสุขภาพด้วยศาสตร์การแพทย์แผนจีนและการแพทย์แผนดั้งเดิม ระหว่างนักวิชาการไทยและจีน

2.2 เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านวิชาการระหว่างไทยและจีน ร่วมกันพัฒนาการแพทย์ดั้งเดิมให้เกิดความเชื่อมั่นของผู้มารับบริการต่อไป

3. เป้าหมาย

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

3.1.1 จำนวนผลงานวิชาการที่เผยแพร่ในการประชุมวิชาการไทย-เซี่ยงไฮ้ ครั้งที่ 18 ไม่น้อยกว่า 2 เรื่อง

3.1.2 แพทย์แผนจีน แพทย์ฝังเข็ม และนักวิชาการจากประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้มีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการรักษาโรคที่เป็นปัญหาสาธารณสุข และการดูแลสุขภาพ ด้วยศาสตร์การแพทย์ดั้งเดิม ไม่น้อยกว่า 250 คน

3.1.3 ร้อยละความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการฯ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 85

3.1.4 เอกสารสรุปความรู้ด้านวิชาการ จำนวน 1 ฉบับ

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

3.2.1 แพทย์แผนจีน แพทย์ฝังเข็ม และนักวิชาการในประเทศไทยมีการนำองค์ความรู้ไปใช้ในระบบบริการสุขภาพของประเทศ โดยมีร้อยละผู้ป่วยนอกที่มารับบริการตรวจ วินิจฉัย รักษาโรค และฟื้นฟูสภาพด้วยศาสตร์การแพทย์แผนจีนเพิ่มขึ้น

3.2.2 เครือข่ายการแพทย์แผนจีนและการแพทย์ทางเลือกทั้งในประเทศและต่างประเทศมีความเข้มแข็งจากการพัฒนาวิชาการและถ่ายทอดองค์ความรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด

ประชาชนไทยได้รับประโยชน์จากการพัฒนาความร่วมมือทางวิชาการระหว่างด้านสาธารณสุขของประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน และเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศไทยและจีนต่อไปในอนาคตที่มีผลต่อการให้บริการสุขภาพด้านการแพทย์แผนจีนในประเทศไทย มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน ปลอดภัย และเป็นที่ยอมรับของประชาชนในวงกว้างมากขึ้น

3.4 ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

3.4.1 จำนวนผลงานวิชาการการแพทย์แผนไทย การแพทย์แผนจีน และการแพทย์ทางเลือกที่นำมาใช้จริงทางการแพทย์

3.4.2 ร้อยละความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการฯ

3.5 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์

แพทย์ แพทย์แผนจีน แพทย์แผนไทย บุคลากรทางการแพทย์ นักวิชาการที่สนใจ และนักศึกษาทั้งในประเทศไทยและเทศบาลนครเซี่ยงไฮ้ สาธารณรัฐประชาชนจีน จำนวนไม่น้อยกว่า 250 คน

4. พื้นที่ดำเนินการ

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

- กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
- กรุงเทพมหานครและปริมณฑล

5. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2567 – กันยายน 2568

6. กิจกรรม

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย
กิจกรรมที่ 1 การจัดประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงานเพื่อกำหนดรูปแบบและรายละเอียดในการจัดประชุม เตรียมการประชุม และคัดเลือกผลงานวิชาการที่จะนำเสนอ	25,650				↔ 8,550		↔ 8,550		↔ 8,550				
กิจกรรมที่ 2 เตรียมการจัดการประชุม เช่น แปลเอกสารผลงานวิชาการที่จะมีการนำเสนอทั้ง 2 ฝ่าย และจัดทำเอกสารประกอบการประชุม	8,500								↔ 8,500				
กิจกรรมที่ 3 การประชาสัมพันธ์ไปยังหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้ผู้สนใจสมัครเข้าร่วมประชุมฯ และนำเสนอผลงานวิชาการฯ	1,000					↔ 1,000							
กิจกรรมที่ 4 การประชุมวิชาการไทย-เซี่ยงไฮ้ ครั้งที่ 18 และการประชุมคณะกรรมการความร่วมมือด้านการแพทย์ไทย-จีนฯ ระหว่างกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และคณะกรรมาธิการสุขภาพเทศบาลนครเซี่ยงไฮ้ ครั้งที่ 18	162,100									↔ 162,100			
กิจกรรมที่ 5 สรุปผลการดำเนินโครงการ	2,750										↔ 2,750		
รวมเป็นเงิน	200,000	-			18,100			179,150			2,750		

7. งบประมาณ

งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 รวมทั้งสิ้น 200,000 บาท (สองแสนบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 การจัดประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงานเพื่อกำหนดรูปแบบและรายละเอียดในการจัดประชุม เตรียมการประชุม และคัดเลือกผลงานวิชาการที่จะนำเสนอ					**25,650**
1. ค่าตอบแทนคณะกรรมการบุคคลภายนอก	3 ครั้ง	4 คน		1,000	12,000
2. ค่าพาหนะคณะกรรมการบุคคลภายนอก	3 ครั้ง	4 คน		400	4,800
3. ค่าอาหารกลางวัน	3 ครั้ง	15 คน	1 มื้อ	120	5,400
4. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	3 ครั้ง	15 คน	2 มื้อ	35	3,150
5. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าไปรษณีย์ ค่าวัสดุ อุปกรณ์ในการประชุม					300
กิจกรรมที่ 2 เตรียมการจัดการประชุม เช่น การแปลเอกสารผลงานวิชาการที่จะมีการนำเสนอทั้ง 2 ฝ่าย และจัดทำเอกสารประกอบการประชุม					**8,500**
1. จัดจ้างแปลเอกสารการประชุม			50 หน้า	170	8,500
กิจกรรมที่ 3 การประชาสัมพันธ์ไปยังหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้ผู้สนใจสมัครเข้าร่วมประชุมฯ และนำเสนอผลงานวิชาการฯ					**1,000**
1. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าไปรษณีย์					1,000
กิจกรรมที่ 4 การประชุมวิชาการไทย-เซี่ยงไฮ้ ครั้งที่ 18 และการประชุมคณะกรรมการความร่วมมือด้านการแพทย์ไทย-จีนระหว่างกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และคณะกรรมาธิการสุขภาพเทศบาลนครเซี่ยงไฮ้ ครั้งที่ 18					**162,100**
กิจกรรมย่อยที่ 4.1 ค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมวิชาการไทย-เซี่ยงไฮ้ ครั้งที่ 18					18,200
1. ค่าวิทยากร/ผู้นำเสนอผลงานวิชาการภาครัฐ	1 ครั้ง	2 คน	1 ชม.	600	1,200
2. ค่าวิทยากร/ผู้นำเสนอผลงานวิชาการเอกชน	1 ครั้ง	2 คน	1 ชม.	1,200	2,400
3. ค่าพาหนะวิทยากร/ผู้นำเสนอผลงาน	1 ครั้ง	4 คน	2 เที่ยว	200	1,600
4. ค่าอาหารกลางวัน	1 ครั้ง	50 คน	1 มื้อ	120	6,000
5. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1 ครั้ง	50 คน	2 มื้อ	35	3,500
6. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น เอกสาร วัสดุ อุปกรณ์ในการประชุม					3,500
กิจกรรมย่อยที่ 4.2 จัดประชุมคณะกรรมการความร่วมมือด้านการแพทย์ไทย-จีน ระหว่างกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และคณะกรรมาธิการสุขภาพเทศบาลนครเซี่ยงไฮ้ ครั้งที่ 18					143,900
กิจกรรมย่อยที่ 4.2.1 ค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมคณะกรรมการความร่วมมือด้านการแพทย์ไทย-จีนฯ					20,000
1. ค่าอาหารกลางวัน	1 ครั้ง	25 คน	1 มื้อ	500	12,500
2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1 ครั้ง	25 คน	2 มื้อ	50	2,500
3. ค่าล่ามแปลภาษา	1 ครั้ง			3,000	3,000
4. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ป้ายไวนิล/โฟมบอร์ด					2,000

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมย่อยที่ 4.2.2 ค่าอาหาร ที่พักและการเดินทางในประเทศไทยของผู้แทนจากคณะกรรมาธิการสุขภาพในการเดินทางมาไทย (5 วัน 4 คืน) **หมายเหตุ** : คณะกรรมการฝ่ายจีน จำนวน 9 คน					123,900
1. ค่าที่พักคณะกรรมการฝ่ายจีน	1 ครั้ง	9 คน	4 คืน	1,500	54,000
2. ค่าที่พักผู้ประสานงานฝ่ายไทย	1 ครั้ง	1 คน	1 คืน	1,500	1,500
3. ค่าอาหารกลางวัน	1 ครั้ง	9 คน	3 มื้อ	500	13,500
4. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1 ครั้ง	9 คน	2 มื้อ	120	2,160
5. ค่าอาหารเย็น	1 ครั้ง	9 คน	3 มื้อ	600	16,200
6. ค่าเลี้ยงรับรอง (มื้อเย็น)	1 ครั้ง	20 คน	1 มื้อ	800	16,000
7. ค่าเช่าเหมารถยนต์ และค่าผ่านทางพิเศษ	5 วัน	1 คัน		2,000	10,000
8. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					6,500
9. ค่าของที่ระลึก					2,000
10. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าเข้าชมการแสดง ค่าที่จอดรถ					2,040
กิจกรรมที่ 5 สรุปผลการดำเนินโครงการ					**2,750**
1. จัดจ้างทำเอกสารสรุปความรู้ด้านวิชาการ					2,750

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ย

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
งบดำเนินงาน	200,000
งบรายจ่ายอื่น	-
งบเงินอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (สองแสนบาทถ้วน)	**200,000**

8.2 สรุปตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
สถาบันการแพทย์ทางเลือก	200,000
รวมทั้งสิ้น (สองแสนบาทถ้วน)	**200,000**

9. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	1. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานได้รับอนุมัติและลงนาม	1. กรอบแนวทางการจัดประชุมฯ 2. กำหนดผลงานวิชาการเพื่อนำเสนอในการประชุมวิชาการฯ 3. เอกสารประชาสัมพันธ์การจัดงาน	1. เอกสารอนุมัติจัดประชุม 2. รายงานผลการจัดการประชุมวิชาการไทย-เชี่ยงไฮ้ ครั้งที่ 18 และรายงานการประชุมคณะกรรมการความร่วมมือด้านการแพทย์ไทย-จีนฯ ครั้งที่ 18	1. สรุปรายงานผลการดำเนินตามโครงการ 2. เอกสารสรุปความรู้ด้านวิชาการ
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส(บาท)	-	18,100	179,150	2,750

10. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

หน่วยงาน	ผู้รับผิดชอบหลัก	ตำแหน่ง	ช่องทางติดต่อ
สถาบันการแพทย์ทางเลือก	นางสาวสินีพร ดอนนาปี	เภสัชกรชำนาญการ	โทรศัพท์ : 0880894764 e-mail : thaichinesemedicine@gmail.com
สถาบันการแพทย์ทางเลือก	นางสาววรรณวิมล เชี่ยวเชิงชล	แพทย์แผนจีน	โทรศัพท์ : 0954792615 e-mail : thaichinesemedicine@gmail.com
สถาบันการแพทย์ทางเลือก	นางลักขณา อังอธิภัทร	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	โทรศัพท์ : 0892017565 e-mail : L_puldeepol@hotmail.com

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวสินีพร ดอนนาปี)
เภสัชกรชำนาญการ

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาววรรณวิมล เชี่ยวเชิงชล)
แพทย์แผนจีน

.....ผู้เสนอโครงการ
(นางลักขณา อังอธิภัทร)
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายกุลธนิต วนรัตน์)
ผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์ทางเลือก

.....ผู้อนุมัติโครงการ
(นายสมศักดิ์ กรีชัย)
รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพการคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร
ภายใต้ระบบทรัพย์สินทางปัญญา สู่การสร้างคุณค่าและมูลค่าในระบบสุขภาพไทยและเศรษฐกิจชาติ
สรุปความเชื่อมโยงของโครงการที่มีต่อแผนสามระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560

1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
1.1.1 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างทรัพยากรมนุษย์ ประเด็นที่ 4.5 : การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ประเด็นย่อย 4.5.4 : การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	2.2 สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการนี้มุ่งเน้นให้เกิดการขับเคลื่อนการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ภายใต้พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ.2542 โดยสำรวจ รวบรวม ข้อมูลตำรับยา และตำราการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย ข้อมูลบุคลากร สมุนไพร และถิ่นกำเนิดสมุนไพร เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาจัดการความรู้ให้เกิดการคุ้มครองและส่งเสริมการใช้ประโยชน์ในระบบบริการสุขภาพ เพื่อการดูแลสุขภาพตนเองของประชาชนและด้านการสาธารณสุขของประเทศ โดยเป็นตำราอ้างอิงการเรียนการสอน การศึกษาวิจัย การใช้ในระบบสุขภาพ รวมไปถึงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์บทบาทและคุณค่ากัญชาไทยเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมชุมชน การใช้อย่างถูกต้องเพื่อการดูแลสุขภาพ และรักษาโรคด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย และการแพทย์พื้นบ้านไทย ร่วมกับการดำเนินการตามกฎหมาย เพื่อหนุนเสริมให้การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพร เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต
1.1.2 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	13 การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี
เป้าหมาย	เป้าหมายที่ 1 : คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้นและมีความเป็นอยู่ดีเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการนี้มุ่งเน้นให้เกิดการคุ้มครองและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพร ส่งเสริมการนำภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพร ไปใช้ประโยชน์ในการดูแลสุขภาพประชาชน สนับสนุนให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดคัดเลือกภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยในพื้นที่ไปใช้ประโยชน์ในการดูแลสุขภาพประชาชนในชุมชน ให้ความสำคัญกับการต่อยอดประยุกต์ใช้ในหน่วยบริการได้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อส่งผลให้เกิดการเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
1.1.3 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	13.3 การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี
แนวทางการพัฒนา	นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้เพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพกับระบบบริการสุขภาพ และระบบสุขภาพทางไกลเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาขาดแคลนบุคคลากรทางการแพทย์ที่มีความเชี่ยวชาญ
เป้าหมาย	130301 มีระบบสาธารณสุขที่ได้มาตรฐานที่ประชากรทุกระดับเข้าถึงได้ดีขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการดังกล่าวให้ความสำคัญในการนำภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพร มาคัดเลือก และจัดหมวดหมู่อย่างเป็นระบบ และนำไปใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ และสาธารณสุขได้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อยกระดับระบบสาธารณสุขที่ได้มาตรฐาน ซึ่งประชาชนสามารถเข้าถึงได้ทุกระดับ จึงนำไปสู่การบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบันได้อย่างไร้รอยต่อ
1.1.4 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V03 สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีระบบสาธารณสุขที่ได้มาตรฐานที่ประชาชนทุกระดับเข้าถึงได้ดีขึ้น
ปัจจัย	V03F02 ทรัพยากรสนับสนุนด้านสุขภาพที่เหมาะสม

สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	เป้าหมายที่ 3 : สร้างหลักประกันการมีสุขภาวะที่ดี และส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกช่วงวัย
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	เป้าหมายย่อย 3.8 : บรรลุการมีหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า รวมถึงการป้องกันความเหลื่อมล้ำทางการเงิน การเข้าถึงบริการสาธารณสุขจำเป็นที่มีคุณภาพและเข้าถึงยาและวัคซีนจำเป็นที่ปลอดภัย มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพและราคาที่สามารถซื้อหาได้
1.2 แนวทางการพัฒนารอง -ไม่มี-	
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนการปฏิรูปประเทศ / แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	เป้าหมายหลักของแผนฯ 13 : การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม หมุดหมายที่ 4 : ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง เป้าหมายระดับหมุดหมายที่ 3 : ประชาชนไทยได้รับความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสุขภาพ
แผนความมั่นคงแห่งชาติ	-ไม่มี-
2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
แผนปฏิบัติราชการรายปี	☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางขภาพของประเทศ (SMART Service) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> 1) กลยุทธ์ที่ 1 คุ้มครอง อนุรักษ์และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ภูมิปัญญาทางการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร
แผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> 1) กลยุทธ์ที่ 1 คุ้มครอง อนุรักษ์และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ภูมิปัญญาทางการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร
แผนปฏิบัติการด้านอื่นๆ	แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566 – 2570

2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	- ต่อยอดจากธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และการแพทย์แผนไทยที่เป็นจุดแข็ง เพื่อรองรับความต้องการด้านสุขภาพที่เพิ่มขึ้นจากการที่ประชากรโลกเข้าสู่สังคมสูงวัย - สนับสนุนการยกระดับสมุนไพร และผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยโดยใช้นวัตกรรม รวมถึงการใช้กัญชาเพื่อการแพทย์ที่สร้างมูลค่าเพิ่มในทางเศรษฐกิจ
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	1) พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 2) พระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2556 3) พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษามรดกทางวัฒนธรรม พ.ศ. 2559 4) พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 5) ระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการรับรองหมอพื้นบ้าน พ.ศ. 2562
2.4.4 มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี
2.4.5 อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี

โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพการคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร
ภายใต้ระบบทรัพย์สินทางปัญญา สู่การสร้างคุณค่าและมูลค่าในระบบสุขภาพไทยและเศรษฐกิจชาติ

1. หลักการและเหตุผล

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เป็นองค์กรหลักด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อการพึ่งตนเองด้านสุขภาพ และส่งเสริมเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน โดยมีพันธกิจมุ่งเน้นพัฒนาวิชาการและการบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยส่งเสริม และพัฒนาการวิจัย การจัดระบบความรู้ พัฒนาแหล่งผลิต และผลิตภัณฑ์สมุนไพร คุ้มครอง อนุรักษ์ และส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย พัฒนาคุณภาพ มาตรฐานการบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกเพื่อนำไปใช้ในระบบบริการสุขภาพอย่างมีคุณภาพ ปลอดภัย และเป็นทางเลือกให้แก่ประชาชนในการดูแลสุขภาพ โดยแผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) เชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ โดยมีเข็มมุ่งที่จะยกระดับให้ประเทศไทยเป็นผู้นำด้านการแพทย์ดั้งเดิมของเอเชีย มีระบบการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรมีคุณภาพ มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับ มีผลงานวิชาการ และเทคโนโลยีทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพรที่มีคุณค่าต่อระบบสุขภาพของประเทศ ภายในปี พ.ศ. 2570

แผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปีของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในประเด็นการพัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุข และเพิ่มมูลค่าการบริการสุขภาพแบบครบวงจร (SMART Academic) โดยกลยุทธ์ที่ 1 การคุ้มครองอนุรักษ์และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ภูมิปัญญาทางการแพทย์แผนไทย และสมุนไพรไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการความรู้ การรวบรวม การใช้ประโยชน์ และการคุ้มครององค์ความรู้ ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และสมุนไพรในประเทศ และสนับสนุนการนำความรู้และภูมิปัญญาเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ คุณภาพชีวิตของประชาชนในมิติสุขภาวะ ซึ่งมีมาตรการ และแนวทางปฏิบัติโดยเร่งรัดให้มีการรวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ที่เกี่ยวกับตำรับยา ตำราการแพทย์แผนไทย ภูมิปัญญาของหมอพื้นบ้านที่ผ่านการรับรอง และจัดทำทะเบียนในรูปแบบดิจิทัล เพื่อให้เกิดระบบเฝ้าระวังคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และสมุนไพร รวมถึงการนำไปใช้ประโยชน์ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพ

ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และการใช้สมุนไพร เป็นวัฒนธรรมการดูแลสุขภาพที่มีอยู่ในสังคมไทยมาอย่างยาวนานจวบจนถึงปัจจุบัน ซึ่งมีการส่งเสริมให้นำภูมิปัญญามาใช้ในการดูแลสุขภาพและผลักดันเข้าสู่ระบบบริการสุขภาพของภาครัฐเพื่อช่วยลดค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพ โดยสถานการณ์การขับเคลื่อนงานภายใต้พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญา พ.ศ. 2542 กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย และหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง สามารถดำเนินการและเกิดผลลัพธ์อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งการสำรวจ รวบรวม ตำรับยา ตำราการแพทย์แผนไทย และคัดเลือกภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย มาใช้ประโยชน์ในชุมชน รวมถึงการดำเนินงานรับรองหมอพื้นบ้าน โดยมีการประกาศกำหนดเป็นตำรายาแผนไทยของชาติ และตำรับยาแผนไทยของชาติมากกว่า ๕๔,๙๗๙ รายการ เพื่อใช้ในการประกอบวิชาชีพ และการเรียนการสอนของแพทย์แผนไทย รวมทั้งเป็นรายการยาในระบบบริการสุขภาพของประเทศ และการผลิตยาแผนไทยในระดับอุตสาหกรรม และสถานบริการสุขภาพ มีหมอพื้นบ้านที่ได้รับการรับรองตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการรับรองหมอพื้นบ้าน พ.ศ. 2562 มากกว่า 2,874 ราย (ข้อมูล ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2567) และการต่อยอดตำรับยาพื้นบ้าน และผลักดันเข้าสู่บัญชียาหลักแห่งชาติ ส่งเสริมการถ่ายทอดองค์ความรู้ของหมอพื้นบ้านร่วมกับสถาบันอุดมศึกษา การคุ้มครองถิ่นกำเนิดสมุนไพรในเขตอนุรักษ์ผ่านการจัดทำแผนจัดการคุ้มครองสมุนไพรในเขตอนุรักษ์มากกว่า 37 พื้นที่ และนอกเขตอนุรักษ์โดยการดำเนินงานร่วมกับกรรมการป่าชุมชนทั้ง 50 แห่งทั่วประเทศ และที่ดินเอกชน ซึ่งอยู่ระหว่างการขับเคลื่อนการปลูกสมุนไพรในที่ดินเอกชน และในปี 2565 ได้ออกประกาศกระทรวงสาธารณสุขให้ “กัญชา” เป็นสมุนไพรควบคุม ซึ่งต้องดำเนินการขออนุญาตกรณีต้องการศึกษาวิจัย ส่งออก จำหน่ายหรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า ตลอดจนการพัฒนาระบบ

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และสมุนไพร การขับเคลื่อนงานดังกล่าว พบว่ามีปัญหาอุปสรรคในการทำงานทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค เช่น การรวบรวม และจัดทำข้อมูลภูมิปัญญาในรูปแบบดิจิทัลที่ยังมีความซ้ำซ้อน เนื่องจากยังไม่มีการเชื่อมโยงฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องร่วมกัน ทำให้เกิดความล่าช้าในการบันทึกข้อมูล และออกรหัสมาตรฐานภูมิปัญญาการแพทย์ดั้งเดิมของประเทศ เพื่อใช้ในการสืบค้นข้อมูลซึ่งอาจส่งผลให้เกิดการกล่าวอ้างหรือฉกฉวยองค์ความรู้เหล่านั้นไปเป็นสิทธิขององค์กรหรือบุคคลเป็นการเฉพาะหากไม่มีการเร่งดำเนินการรับรองหมอพื้นบ้าน ที่ยังไม่ครอบคลุมในพื้นที่ทั้ง 76 จังหวัดและกรุงเทพมหานคร เนื่องจากยังขาดกลไกการทำงานร่วมกันของหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง และความพร้อมในการขับเคลื่อนงานผ่านคณะกรรมการหมอพื้นบ้านจังหวัดและคณะกรรมการหมอพื้นบ้านกรุงเทพมหานคร การออกใบอนุญาตให้ศึกษาวิจัยหรือส่งออกสมุนไพรควบคุมหรือจำหน่ายหรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า ทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ซึ่งต้องอาศัยแนวทางในการดำเนินงานที่ชัดเจนและต้องทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงนโยบาย และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยฎหมายนั้นมีส่วนสำคัญในการสนับสนุนและสร้างความเป็นธรรมให้กับการดำนินงานคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย ซึ่งจะส่งผลกระทบโดยตรงต่อประชาชนทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม จากนโยบายของภาคการเมืองสู่การพัฒนาสมุนไพรควบคุม (กัญชา) เพื่อเศรษฐกิจ โดยดำเนินงานตามกฎ ระเบียบการใช้สมุนไพรควบคุม (กัญชา) โดยเฉพาะช่อดอก ที่มีเงื่อนไขการใช้ในเกลุ่มเปราะบางของสังคม (เยาวชน และสตรีมีครรภ์) พร้อมกับคงความเป็นธรรมกับผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับสมุนไพรควบคุม (กัญชา)

กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย ในฐานะเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักด้านการอนุรักษ์ คุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพร จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมประสิทธิภาพการคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร ภายใต้ระบบทรัพย์สินทางปัญญาสู่การสร้างคุณค่า และมูลค่าในระบบสุขภาพไทยและเศรษฐกิจชาติ ร่วมกับกองวิชาการและแผนงาน เพื่อขับเคลื่อน และพัฒนากลไกการดำเนินงานตามบทบาทภารกิจให้เกิดประสิทธิภาพอย่างยั่งยืนภายใต้พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 นำไปสู่การอนุรักษ์ คุ้มครองและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพรในทุกมิติเพื่อการดูแลสุขภาพตนเองของประชาชน และระบบบริการสุขภาพ สนับสนุนให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดคัดเลือกภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย ในพื้นที่ไปใช้ประโยชน์ในการดูแลสุขภาพประชาชนในชุมชนให้ความสำคัญกับการต่อยอดประยุกต์ใช้ในหน่วยบริการ รวมทั้งคัดเลือกตำรับยาแผนไทยที่มีประสิทธิผลและความปลอดภัยใช้เป็นตำราอ้างอิงในการเรียนการสอนของแพทย์แผนไทย การศึกษาวิจัย และส่งเสริมเข้าสู่บัญชียาหลักแห่งชาติ เกิดการพัฒนา ต่อยอดเป็นสินค้า และบริการสุขภาพ สร้างคุณค่า และมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจตลอดจนการปกป้องโจรสลัดทางชีวภาพโดยอาศัยกลไกเฝ้าระวัง และพิทักษ์สิทธิในภูมิปัญญาดั้งเดิม พื้นที่อนุรักษ์สมุนไพรของประเทศต่อไป

2. วัตถุประสงค์

ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพร ได้รับการคุ้มครองและส่งเสริมให้เกิดการใช้ประโยชน์ และพัฒนาเป็นนวัตกรรมด้านสุขภาพในการดูแลสุขภาพของประชาชนและเสริมสร้างเศรษฐกิจของประเทศ

3. เป้าหมาย

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

3.1.1 มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ชุดใหม่ วาระปี พ.ศ. 2568-2570 จำนวน 10 คน

3.1.2 มีการสื่อสารแนวทางการดำเนินงานคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ไปยังสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด 76 จังหวัด

3.1.3 มีการประกาศกำหนดตำราการแพทย์แผนไทยของชาติ และตำรับยาแผนไทยของชาติ เพิ่มขึ้นไม่น้อย กว่า 3,000 รายการ และการพิจารณาการจดสิทธิภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ไม่น้อยกว่า 13 คำขอ

3.1.4 ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลเพื่อเสนออนุมัติออกใบอนุญาตให้ศึกษาวิจัยหรือส่งออกสมุนไพรควบคุมหรือจำหน่ายหรือแปรรูป สมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า เป็นไปอย่างถูกต้อง ครบถ้วน ในระยะเวลาที่กำหนด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 85

3.1.5 การดำเนินการออกใบอนุญาตรับรองหมอพื้นบ้าน ตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการรับรองหมอพื้นบ้าน พ.ศ. 2562 เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 150 ราย

3.1.6 มีการพัฒนากฎหมายสนับสนุนการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 ไม่น้อยกว่า 2 ฉบับ

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

3.2.1 ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพร ได้รับการยกระดับสู่การใช้ประโยชน์ในการดูแลสุขภาพประชาชน และเสริมสร้างเศรษฐกิจของประเทศ

3.2.2 สมุนไพรควบคุม (กัญชา) ถูกนำไปใช้ประโยชน์ในการดูแลสุขภาพประชาชนได้อย่างถูกต้องและปลอดภัยมากขึ้น

3.2.3 มีชุมชนที่ได้รับประโยชน์จากการร่วมดูแลสุขภาพของประชาชนในชุมชนแบบบูรณาการร่วมกับหมอพื้นบ้าน

3.2.4 ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยได้รับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542

3.2.5 มีกฎหมายสนับสนุนการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด

ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพร ได้รับการคุ้มครองและส่งเสริมให้เกิดการใช้ประโยชน์ และพัฒนาเป็นนวัตกรรมด้านสุขภาพในการดูแลสุขภาพของประชาชน และเสริมสร้างเศรษฐกิจของประเทศ

3.4 ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

3.4.1 จำนวนกระบวนการส่งเสริมการนำภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพรไปใช้ประโยชน์ในการดูแลสุขภาพประชาชน

3.4.2 จำนวนกระบวนการสื่อสารแนวทางการดำเนินงานคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ไปยังสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

3.4.3 จำนวนตำราการแพทย์แผนไทย และตำรับยาแผนไทยที่มีประโยชน์หรือมีคุณค่าในทางการแพทย์หรือการสาธารณสุขเป็นพิเศษได้รับการคุ้มครองเป็นตำรับยาแผนไทยของชาติหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชาติ

3.4.4 จำนวนการพิจารณาคำขอจดทะเบียนสิทธิตำรับยาแผนไทยส่วนบุคคลหรือตำราการแพทย์แผนไทยส่วนบุคคล ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542

3.4.5 ร้อยละการศึกษาวิจัยหรือส่งออกสมุนไพรควบคุมหรือจำหน่ายหรือแปรรูปเพื่อการค้า เป็นไปอย่างถูกต้อง ครบถ้วน ในระยะเวลาที่กำหนด

3.4.6 จำนวนหมอพื้นบ้านได้รับการรับรองตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการรับรองหมอพื้นบ้าน พ.ศ.2562

3.4.7 มีการบังคับใช้กฎหมายสนับสนุนการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542

3.5 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์

3.5.1 ผู้ประกอบวิชาชีพด้านการแพทย์แผนไทย และแพทย์แผนไทยประยุกต์ หมอพื้นบ้าน และสหวิชาชีพด้านสาธารณสุขทุกแขนง

3.5.2 นักเรียน นักศึกษา อาจารย์ นักวิชาการและนักวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพร

3.5.3 ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพร

3.5.4 ประชาชนทั่วไป

4. พื้นที่ดำเนินการ

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

4.1.1 ส่วนกลาง ได้แก่ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

4.1.2 ส่วนภูมิภาค ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด 76 แห่ง กรุงเทพมหานคร และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2567 – กันยายน 2568

6. กิจกรรม

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 : ขับเคลื่อนการดำเนินงานคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค (กคพ.)	240,000		63,400			102,700			63,400			10,500	
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 : การประชุมคณะกรรมการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ก.ส.) ตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ พ.ศ. 2546	158,700		52,900			52,900			52,900				
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 : การประชุมคณะอนุกรรมการและคณะทำงานเพื่อดำเนินการนับคะแนนบัตรเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ	16,700					16,700							
กิจกรรมย่อยที่ 1.3 : การส่งหนังสือราชการประชาสัมพันธ์การสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิฯ การส่งบัญชีรายชื่อและแบบประวัติ แจ้งเวียนแนวทางการดำเนินงานคุ้มครองและส่งเสริม	64,600		10,500			33,100			10,500			10,500	

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย เอกสารการประชุม รายงานการประชุม รวมถึงเอกสาร ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ไปยังสำนักงานนายทะเบียนจังหวัด และภาคีเครือข่ายการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง													
กิจกรรมที่ 2 การคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยของชาติ/ทั่วไป/ส่วนบุคคล/ชุมชน/นิติบุคคล (กคพ.)	230,000	155,000			35,000			35,000			5,000		
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 : ศึกษาและกลั่นกรองตำราการแพทย์แผนไทยและตำรับยาแผนไทย	75,000				35,000			35,000			5,000		
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 : พิจารณากลั่นกรองทางวิชาการและตรวจสอบคำขอจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย	155,000	155,000											
กิจกรรมย่อย ที่ 2.2.1 การประชุมคณะทำงานกลั่นกรองทางวิชาการและตรวจสอบคำขอ จดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย	25,000	25,000											
กิจกรรมย่อย ที่ 2.2.2 การประกาศโฆษณาคำขอจดทะเบียนสิทธิ	130,000	130,000											
กิจกรรมที่ 3 ออกอนุญาตให้ศึกษาวิจัย หรือส่งออกสมุนไพรควบคุม หรือจำหน่าย หรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้าได้ถูกต้อง (กคพ.)	100,000				40,000			30,000			30,000		
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 การดำเนินงานตามกระบวนการการบังคับใช้กฎหมายตามเงื่อนไขในใบอนุญาตให้ศึกษาวิจัยหรือส่งออกสมุนไพรควบคุมหรือจำหน่าย หรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า การพักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาต	34,280				20,000			14,280					

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมย่อยที่ 3.2 สำรวจพื้นที่เพื่อพิจารณาหรือติดตามการให้ใบอนุญาตให้ศึกษาวิจัยหรือส่งออกสมุนไพรควบคุมหรือจำหน่าย หรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า	65,720				20,000			15,720			30,000		
กิจกรรมที่ 4 ส่งเสริมศักยภาพบทบาทภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้าน และขับเคลื่อนงานรับรองหมอพื้นบ้าน (กคพ.)	100,000		45,000			55,000							
กิจกรรมย่อยที่ 4.1 ดำเนินงานตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการรับรองหมอพื้นบ้าน พ.ศ. 2562	90,000		45,000			45,000							
กิจกรรมย่อยที่ 4.1.1 ประชุมคณะกรรมการ หมอพื้นบ้าน พิจารณา ออกประกาศ และดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่	45,000		45,000										
กิจกรรมย่อยที่ 4.1.2 ประชุมคณะกรรมการหมอพื้นบ้านกรุงเทพมหานคร เพื่อพิจารณารับรองหมอพื้นบ้านในเขตกรุงเทพมหานคร และดำเนินการตามอำนาจหน้าที่	45,000					45,000							
กิจกรรมย่อยที่ 4.2 ประชุมรับฟังความเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุง แก้ไข ยกร่างระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการรับรองหมอพื้นบ้าน พ.ศ.....	10,000					10,000							
กิจกรรมที่ 5 การพัฒนาปรับปรุง ทบทวนแก้ไขกฎหมายให้สอดคล้องกับภารกิจ (กม.)	170,000		35,800			95,000			39,200				
กิจกรรมย่อยที่ 5.1 ประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมายภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ภายนอกหน่วยงาน)	95,000					95,000							

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมย่อยที่ 5.2 ประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมายภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ภายในหน่วยงาน)	35,800	35,800											
กิจกรรมย่อยที่ 5.3 ประชุมคณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการ/คณะทำงานเพื่อแก้ไข พัฒนากฎหมาย รวมถึงหารือพิจารณาร่างกฎหมายลำดับรอง	23,200							23,200					
กิจกรรมย่อยที่ 5.4 ประชุมประชาพิจารณ์/รับฟังความเห็นทางกฎหมาย/ทางเว็บไซต์/จัดเวทีรับฟังความเห็น	16,000							16,000					
รวมวงเงิน (บาท)	**840,000**	**299,200**			**327,700**			**167,600**			**45,500**		

7. งบประมาณ

งบประมาณ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 รวมทั้งสิ้น 840,000 บาท (แปดแสนสี่หมื่นบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย ดังนี้

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 ขับเคลื่อนการดำเนินงานคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค					**240,000**
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 การประชุมคณะกรรมการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ก.ส.) ตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ พ.ศ. 2546					**158,700**
1. ค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการ (ประธาน)	3	1	1	1,600	4,800
2. ค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการ (กรรมการ)	3	16	1	1,200	57,600
3. ค่าเครื่องบินโดยสาร	3	3	1	5,000	45,000
4. ค่าพาหนะรับจ้าง	3	13	1	600	23,400
5. ค่ารถโดยสารประจำทาง	3	1	1	1,000	3,000
6. ค่าชดเชยพาหนะส่วนบุคคล	3	1	1	2,500	7,500
7. ค่าอาหารกลางวัน	3	20	1	120	7,200
8. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	3	20	2	35	4,200
9. ค่าเอกสารประกอบการประชุม					6,000

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 : การประชุมคณะอนุกรรมการและคณะทำงานเพื่อดำเนินการนับคะแนนบัตรเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ					**16,700**
1. ค่าอาหารกลางวัน	1	30	1	120	3,600
2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	30	2	35	2,100
3. ค่าวัสดุอุปกรณ์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ปากกาเคมี หมึกพิมพ์ กระดาษแบบขีดคะแนน (ขนาด A0) เทปกั้นแนวเขต (สีดำ-เหลือง) เป็นต้น					11,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.3 : การส่งหนังสือราชการประชาสัมพันธ์การสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิฯ การส่งบัญชีรายชื่อและแบบประวัติ แจ้งเวียนแนวทางการดำเนินงานคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย เอกสารการประชุม รายงานการประชุม รวมถึงเอกสารที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ไปยังสำนักงานนายทะเบียนจังหวัด และภาคีเครือข่ายการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง					**64,600**
1. ค่าจ้างเหมาบริการถ่ายเอกสารและ/หรือเข้าเล่มเอกสารสำหรับประชาสัมพันธ์ สื่อสารข้อมูลและแนวทางการดำเนินงาน (1,000 บาท x 12 เดือน)	12			1,000	12,000
2. ค่าจ้างเหมาบริการถ่ายเอกสารบัญชีรายชื่อและแบบประวัติผู้มีคุณสมบัติที่สมควรได้รับการคัดเลือกเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิฯ					10,000
3. ค่าบริการฝากส่งไปรษณีย์ (2,500 บาท x 12 เดือน)	12			2,500	30,000
4. ค่าดวงตราไปรษณียากร (แสตมป์) สำหรับส่งบัตรเลือกกลับมายังกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (300 ชุด x 42 บาท)			300	42	12,600
กิจกรรมที่ 2 การคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยของชาติ/ทั่วไป/ส่วนบุคคล/ชุมชน/นิติบุคคล (กคพ.)					**230,000**
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 : การประชุมคณะทำงานศึกษาและกลั่นกรองตำราการแพทย์แผนไทยและตำรับยาแผนไทยเพื่อประกาศเป็นตำรับยาแผนไทยหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชาติหรือทั่วไป และคณะอนุกรรมการคุ้มครองตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทยแห่งชาติ					**75,000**
1. ค่าตอบแทนคณะทำงานฯและคณะอนุกรรมการฯ	3	10	1	1,000	30,000
2. ค่าพาหนะ	3	10	1	400	12,000
3. ค่าเครื่องบินโดยสาร	3	1	1	3,000	9,000
4. ค่าอาหารกลางวัน	3	20	1	120	7,200
5. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	3	20	2	35	4,200
6. ค่าชดเชยพาหนะส่วนบุคคล	3	1	1	2,200	6,600
7. ค่าเอกสารประกอบการประชุม					4,000

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
8. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ					2,000
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 : พิจารณากลั่นกรองทางวิชาการและตรวจสอบคำขอจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย					**155,000**
กิจกรรมย่อยที่ 2.2.1 : การประชุมคณะทำงานกลั่นกรองทางวิชาการและตรวจสอบคำขอจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย					25,000
1. ค่าตอบแทนคณะทำงาน	1	7	1	1,000	7,000
2. ค่าพาหนะ(เครื่องบิน)	1	1	2	3,500	7,000
3. ค่าพาหนะ	1	7	1	500	3,500
4. ค่าเบี้ยเลี้ยง	1	1	1	240	240
5. ค่าที่พัก	1	1	1	800	800
6. ค่าอาหารกลางวัน	1	10	1	120	1,200
7. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	10	2	35	700
8. ค่าวัสดุอุปกรณ์ประกอบการประชุม					810
9. เอกสารประกอบการประชุม					3,750
กิจกรรมย่อยที่ 2.2.2 : การประกาศโฆษณาคำขอจดทะเบียนสิทธิ					130,000
1. ค่าถ่ายเอกสารประกาศโฆษณา					40,000
2. ค่าส่งไปรษณีย์ประกาศโฆษณา					80,000
3. ค่าวัสดุอุปกรณ์ วัสดุใช้สอยอื่น ๆ และค่าบริการส่งไปรษณีย์หนังสือราชการ					6,000
4. ค่าจัดจ้างงานบรรจุซองเอกสารราชการ					4,000
กิจกรรมที่ 3 ออกอนุญาตให้ศึกษาวิจัย หรือส่งออกสมุนไพรควบคุม หรือจำหน่าย หรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้าได้ถูกต้อง (กคพ.)					**100,000**
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 การดำเนินงานตามกระบวนการการบังคับใช้กฎหมายตามเงื่อนไขในใบอนุญาตให้ศึกษาวิจัยหรือส่งออกสมุนไพรควบคุมหรือจำหน่าย หรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า การพักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาต					**34,280**
1. ค่าอุปกรณ์สำนักงาน					1,780
2. ค่าส่งไปรษณีย์					32,500
กิจกรรมย่อยที่ 3.2 สำรวจพื้นที่เพื่อพิจารณาหรือติดตามการให้ใบอนุญาตให้ศึกษาวิจัยหรือส่งออกสมุนไพรควบคุมหรือจำหน่าย หรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า					**65,720**
1. ค่าเบี้ยเลี้ยง	3	6	1	240	4,320
2. ค่าปฏิบัติงานนอกเวลาเพื่อตรวจสอบเอกสารการขออนุญาตสมุนไพรควบคุม/ ตรวจสอบข้อเท็จจริง/ ตรวจสอบข้อร้องเรียน/ จัดทำสรุปข้อมูลผลการดำเนินงานและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง					32,200
3. ค่าพาหนะเดินทาง	3	6	1	400	7,200

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
4. ค่าที่พัก	3	6	1	800	14,400
5. ค่าจ้างเหมารถตู้บริการ	1			1,800	1,800
6. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง				5,800	5,800
กิจกรรมที่ 4 ส่งเสริมศักยภาพ บทบาทภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้าน และขับเคลื่อนงานรับรองหมอพื้นบ้าน (กคพ.)					**100,000**
กิจกรรมย่อยที่ 4.1 ดำเนินงานตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการรับรองหมอพื้นบ้าน พ.ศ. 2562					**90,000**
กิจกรรมย่อยที่ 4.1.1 ประชุมคณะกรรมการหมอพื้นบ้าน พิจารณา ออกประกาศ และดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่					45,000
1.ค่าตอบแทนคณะกรรมการ (ประธาน)	1	1	1	1,500	1,500
2ค่าตอบแทนคณะกรรมการ (กรรมการ)	1	26	1	1,250	32,500
3.ค่าเครื่องบินโดยสาร	1	2	2	800	3,200
4.ค่าพาหนะ	1	8	1	300	2,400
5.ค่าอาหารกลางวัน	1	27	1	120	3,240
6.ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	27	1	35	945
7.ค่าถ่ายเอกสาร					540
8.ค่าไปรษณีย์					300
9.ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ					375
กิจกรรมย่อยที่ 4.1.2 ประชุมคณะกรรมการหมอพื้นบ้านกรุงเทพมหานคร เพื่อพิจารณารับรองหมอพื้นบ้านในเขตกรุงเทพมหานคร และดำเนินการตามอำนาจหน้าที่					**45,000**
1.ค่าตอบแทนคณะกรรมการ (ประธาน)	1	1	1	1,500	1,500
2.ค่าตอบแทนคณะกรรมการ (กรรมการ)	1	26	1	1,250	32,500
3.ค่าเครื่องบินโดยสาร	1	2	2	800	3,200
4.ค่าพาหนะ	1	8	1	300	2,400
5.ค่าอาหารกลางวัน	1	27	1	120	3,240
6.ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	27	1	35	945
7.ค่าถ่ายเอกสาร					540
8.ค่าไปรษณีย์					300
9.ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ					375
กิจกรรมย่อยที่ 4.2 ประชุมรับฟังความเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุง แก้ไข ยกร่างระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการรับรองหมอพื้นบ้าน พ.ศ.....					**10,000**
1. ค่าตอบแทน	1	2		1,000	2,000
1.ค่าเครื่องบินโดยสาร	1	1	2	1,000	2,000
2.ค่ารถโดยสารประจำทาง	1	5	2	250	2,500
3.ค่าอาหารกลางวัน	1	15	1	120	1,800
4.ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	15	2	35	1,050

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
5.ค่าถ่ายเอกสาร	1	15	1	15	225
6.ค่าไปรษณีย์					200
7.ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ					225
กิจกรรมที่ 5 การพัฒนา ปรับปรุง ทบทวนแก้ไขกฎหมายให้สอดคล้องกับภารกิจ					**170,000**
กิจกรรมย่อยที่ 5.1 ประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมายภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ภายนอกหน่วยงาน)					**95,000**
1. ค่าตอบแทนคณะอนุกรรมการ (ประธาน)	1	1	1	1,250	1,250
2. ค่าตอบแทนคณะอนุกรรมการ (อนุกรรมการ)	1	22	1	1,000	22,000
3. ค่าพาหนะ	1	23	1	400	9,200
4. ค่าอาหารกลางวัน	1	30	1	350	10,500
5. ค่าอาหารเย็น	1	30	1	350	10,500
6. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	30	2	40	2,400
7. ค่าที่พัก	1	30	1	800	24,000
8. ค่าเช่ารถตู้โดยสารพร้อมคนขับ	1	3	1	2,000	6,000
9. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					3,000
10. ค่าทางด่วนพิเศษ					1,200
11. ค่าชดเชยใช้รถส่วนตัว	1	1	1	1,000	1,000
12. ค่าห้องประชุม	1	-	-	3,000	3,000
13. ค่าเอกสารประกอบการประชุม					500
14. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ					450
กิจกรรมย่อยที่ 5.2 ประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมายภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ภายในหน่วยงาน)					**35,800**
1. ค่าตอบแทนคณะอนุกรรมการ (ประธาน)	1	1	1	1,250	1,250
2. ค่าตอบแทนคณะอนุกรรมการ (อนุกรรมการ)	1	22	1	1,000	22,000
3. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	30	2	35	2,100
4. ค่าอาหารกลางวัน	1	30	1	120	3,600
5. ค่าพาหนะ	1	15	1	400	6,000
6. ค่าเอกสารประกอบการประชุม					300
7. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ					550
กิจกรรมย่อยที่ 5.3 ประชุมคณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการ/คณะทำงาน เพื่อแก้ไข พัฒนากฎหมายรวมถึงหารือพิจารณาร่างกฎหมายลำดับรอง					**23,200**
1. ค่าตอบแทน	2	5	1	1,000	10,000
2. ค่าพาหนะ	2	5	1	400	4,000
3. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	15	2	35	2,100

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
5. ค่าอาหารกลางวัน	2	15	1	120	3,600
6. ค่าเอกสารประกอบการประชุม					2,000
7. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ					1,500
กิจกรรมย่อยที่ 5.4 ประชุมประชาพิจารณ์/รับฟังความเห็นทางกฎหมาย/ทางเว็บไซต์/จัดเวทีรับฟังความเห็น					**16,000**
1. ค่าตอบแทนวิทยากร	2	1	1	1,200	2,400
2. ค่าพาหนะ	2	1	1	400	800
3. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	30	2	35	4,200
4. ค่าอาหารกลางวัน	2	30	1	120	7,200
5. ค่าเอกสารประกอบการประชุม					1,000
6. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ					400

หมายเหตุ สามารถถัวเฉลี่ยได้ทุกรายการ

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
งบดำเนินงาน	840,000
งบรายจ่ายอื่น	-
งบอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (แปดแสนสี่หมื่นบาทถ้วน)	**840,000**

8.2 สรุปตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยฯ	670,000
กองกฎหมาย	170,000
รวมทั้งสิ้น (แปดแสนสี่หมื่นบาทถ้วน)	**840,000**

9. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	1. มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยชุดใหม่ วาระปี พ.ศ. 2568-2570 จำนวน 10 คน 2. มีการสื่อสารแนวทางการดำเนินงานคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ไปยังสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด 76 จังหวัด 3. มีการศึกษาและกลั่นกรองตำราการแพทย์แผนไทยและตำรับยาแผนไทยเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 1,500 รายการ และการพิจารณาจดสิทธิภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ไม่น้อยกว่า 5 คำขอ	1. มีการประกาศกำหนดตำราการแพทย์แผนไทยของชาติและตำรายาแผนไทยของชาติเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 1,500 รายการ และการพิจารณาจดสิทธิภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ไม่น้อยกว่า 5 คำขอ 2. ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลเพื่อเสนออนุมัติออกใบอนุญาตให้ศึกษาวิจัย หรือส่งออกสมุนไพรควบคุม หรือจำหน่าย หรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า เป็นไปอย่างถูกต้อง ครบถ้วน ในระยะเวลาที่กำหนด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 85 3. มีการพัฒนากฎหมายสนับสนุนการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย อย่างน้อย 2 เรื่อง	1. การประกาศกำหนดตำราการแพทย์แผนไทยของชาติและตำรายาแผนไทยของชาติเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 3,000 รายการ และการพิจารณาจดสิทธิภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ไม่น้อยกว่า 13 คำขอ 2. ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลเพื่อเสนออนุมัติออกใบอนุญาตให้ศึกษาวิจัย หรือส่งออกสมุนไพรควบคุม หรือจำหน่าย หรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า เป็นไปอย่างถูกต้อง ครบถ้วน ในระยะเวลาที่กำหนด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 85 3. การดำเนินการออกใบอนุญาตรับรองหมอพื้นบ้านตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการรับรองหมอพื้นบ้าน พ.ศ. 2562 ไม่น้อยกว่า 150 ราย 4. มีการพัฒนากฎหมายสนับสนุนการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ.2542 อย่างน้อย 2 เรื่อง	1. การดำเนินการออกใบอนุญาตรับรองหมอพื้นบ้านตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการรับรองหมอพื้นบ้าน พ.ศ. 2562 ไม่น้อยกว่า 150 ราย
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาศ (บาท)	299,200	327,700	167,600	45,500

11. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย
  1. ดร.นันทศักดิ์ โชติชนะเดชาวงศ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาฯ
  2. นางสาวกมลทิพย์ สุวรรณเดช ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

     โทรศัพท์ภายใน : 2404 โทรศัพท์ : 0 2149 5693

     e-mail : indi.dtam@gmail.com
- กลุ่มกฎหมายและจริยธรรม
  1. นางสาวณัฐฐิรา ชัชจิรากุลโรจน์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองกฎหมาย
  2. นางสาวอรอนงค์ ศรีสุวรรณ ตำแหน่ง นิติกรชำนาญการ

     โทรศัพท์ภายใน : 3516 โทรศัพท์ : 0 2149 5698

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวกมลทิพย์ สุวรรณเดช)
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวอรอนงค์ ศรีสุวรรณ)
นิติกรชำนาญการ

.....ผู้เสนอโครงการ
(นางสาวอรจิรา ทองสุกมาก)
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายนันทศักดิ์ โชติชนะเดชาวงศ์)
ผู้อำนวยการกองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย

.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นางสาวณัฐฐิรา ชัชจิรากุลโรจน์)
ผู้อำนวยการกองกฎหมาย

.....ผู้อนุมัติโครงการ
(นายเทวัญ ธานีรัตน์)
รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

โครงการขยายผลและพัฒนารูปแบบการจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน ที่รองรับปัญหาสุขภาพสำคัญของประเทศ

สรุปความเชื่อมโยงของโครงการที่มีต่อแผนสามระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560

1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ประเด็น 4.5 : การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ประเด็นย่อย 4.5.4 : การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	(2.2) สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการดังกล่าวเกี่ยวข้องในการพัฒนาองค์ความรู้และวิชาการด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อบูรณาการดูแลสุขภาพร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบันอย่างมีประสิทธิภาพโดยให้มีความสำคัญในการนำรูปแบบการให้บริการด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่ได้รับการพัฒนาแล้วไปขยายผลและต่อยอดในหน่วยบริการสาธารณสุขภาครัฐในส่วนภูมิภาคทั้งในด้านการพัฒนารูปแบบบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในหน่วยบริการปฐมภูมิในกลุ่มโรคและกลุ่มอาการที่การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมีศักยภาพ ได้แก่ โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (โรคเบาหวาน, โรคความดันโลหิตสูง) อาการปวดเรื้อรัง อาการนอนไม่หลับ การดูแลสตรีหลังคลอด โรคสะเก็ดเงิน และโรคหลอดเลือดสมอง และการพัฒนารูปแบบการดูแลสุขภาพผู้ป่วยในสถานชีวภิบาล ซึ่งครอบคลุมผู้ป่วยในระยะกลางและผู้ป่วยในระยะประคับประคองภายใต้การจัดบริการที่เป็นไปอย่างมีคุณภาพมาตรฐานและปลอดภัย สามารถครอบคลุมการดูแลสุขภาพประชาชน การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ซึ่งเป็นการช่วยเพิ่มคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน รวมถึงร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการลดความแออัดในโรงพยาบาลใหญ่ที่ควรให้ความสำคัญในการดูแลรักษาผู้ป่วยที่มีอาการหนักหรือมีภาวะแทรกซ้อนซึ่งนำไปสู่การสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(13) การสร้างเสริมให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี
เป้าหมาย	เป้าหมายที่ 1 : คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้นและมีความเป็นอยู่ดีเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการดังกล่าวได้พัฒนาให้เกิดรูปแบบการจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก รองรับการดูแลสุขภาพประชาชนในระดับปฐมภูมิซึ่งช่วยให้ประชาชนได้เข้าถึงการบริการที่สะดวกรวดเร็ว มีคุณภาพมาตรฐานและลดความแออัดและผู้ป่วยใน สถานชีวาภิบาลที่สามารถนำไปบูรณาการให้บริการร่วมกับสหวิชาชีพในระบบบริการสาธารณสุขอย่างไร้รอยต่อ เพื่อมุ่งหน้าให้ประชาชนดังกล่าวมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งผู้ป่วยและครอบครัวผู้ดูแล ภายใต้การจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่มีคุณภาพมาตรฐานและปลอดภัย เพื่อนำไปสู่การขยายผลการดูแลสุขภาพประชาชนใน ทุกพื้นที่เพื่อให้เกิดการเข้าถึงการจัดบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพและสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนและสหวิชาชีพที่เกี่ยวข้องที่มีแต่การแพทย์แผนไทยแสะการแพทย์ทางเลือกอีกด้วย โดยผลที่คาดว่าจะได้รับของโครงการนี้ มีส่วนทำให้บรรลุเป้าหมายให้ คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้นและมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	(13.3) การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี

แนวทางการพัฒนา	ปรับเปลี่ยนและพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย ได้ตามมาตรฐานสากล ภายใต้ระบบการบริหารที่มีการกระจายอำนาจ มีประสิทธิภาพ พอเพียง เป็นธรรม และยั่งยืน รวมทั้ง ปรับระบบบริหารจัดการทรัพยากรร่วมกันระหว่างสถานพยาบาลทุกสังกัดในเขตพื้นที่สุขภาพในการพัฒนาคุณภาพระบบบริการทั้งด้านบุคลากร ครุภัณฑ์ทางการแพทย์ และโครงสร้างพื้นฐาน ที่เชื่อมโยงบริการ ตั้งแต่ระดับปฐมภูมิ ทุติยภูมิ และตติยภูมิเข้าด้วยกันอย่างไม่มีอุปสรรค พร้อมพัฒนาระบบส่งต่อและระบบการแพทย์ฉุกเฉินที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่สามารถเชื่อมโยงทุกหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องในระบบบริการสุขภาพ
เป้าหมาย	(130301) มีระบบสาธารณสุขที่ได้มาตรฐานที่ประชากรทุกระดับเข้าถึงได้ดีขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	ตัวชี้วัด : การจัดอันดับประสิทธิภาพระบบบริการสุขภาพ Contribution ต่อเป้าหมายเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ : การดำเนินงานโครงการมุ่งเน้นการพัฒนารูปแบบบริการเพื่อเพิ่มศักยภาพการจัดบริการทางการแพทย์ไทยและการแพทย์ทางเลือกในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ โดยการพัฒนาบริการแพทย์แผนไทยในหน่วยบริการปฐมภูมิและเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ ให้สามารถนำความรู้ไปบูรณาการในการให้บริการร่วมกับสหวิชาชีพอื่น ๆ พัฒนารูปแบบ/แนวทาง และถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับบุคลากรในการดูแลผู้ป่วยในหน่วยบริการปฐมภูมิ และในสถานชีวาภิบาล ให้มีการจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานร่วมกับแพทย์แผนปัจจุบัน ได้อย่างเหมาะสมตามบริบทและมีคุณภาพมาตรฐาน เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ซึ่งมีส่วนช่วยให้การจัดอันดับประสิทธิภาพระบบบริการสุขภาพดีขึ้น
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V01 ระบบสุขภาพ
ปัจจัย	V01F01 มาตรฐานสาธารณสุขตามหลักวิชาการ V01F02 ระบบบริการด้านสุขภาพที่สอดคล้องกับความต้องการ
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	เป้าหมายที่ 3 สร้างหลักประกันการมีสุขภาวะที่ดี และส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกช่วงวัย
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	เป้าหมายย่อย 3.8 บรรลุการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า รวมถึงการป้องกันความเสี่ยงทางการเงิน การเข้าถึงการบริการสาธารณสุขจำเป็นที่มีคุณภาพ และเข้าถึงยาและวัคซีนจำเป็นที่ปลอดภัย มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ และมีราคาที่สามารถซื้อหาได้
1.2 แนวทางการพัฒนารอง *(ไม่มี)*	
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	เป้าหมายหลักของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13: การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม หมุดหมายที่ 4 : ประชาชนไทยได้รับความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสุขภาพ เป้าหมายระดับหมุดหมาย 1 : ไทยมีศักยภาพในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากสินค้าและบริการสุขภาพ
แผนความมั่นคงแห่งชาติ	ไม่มี
2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
แผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. 2568) กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service)

	❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงานอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการและการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> 1) กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาขีดความสามารถของการให้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐทุกระดับเพื่อตอบสนองปัญหาด้านสุขภาพของประเทศ บูรณาการ การดำเนินงานร่วมกับสหวิชาชีพ และลดความแออัดของโรงพยาบาลขนาดใหญ่ 2) กลยุทธ์ที่ 4 ยกระดับบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและการแพทย์พื้นบ้าน ทั้งในระบบบริการสาธารณสุขภาครัฐและภาคเอกชนที่มีสมรรถนะสูง รองรับปัญหาสุขภาพในระดับประเทศ 3) กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนากลไกการจัดบริการสุขภาพด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนให้เกิดการเข้าถึงบริการสุขภาพของประชาชนอย่างทั่วถึงทุกสิทธิหลักประกันสุขภาพ
แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงานอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการและการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> 1) กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาขีดความสามารถของการให้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐทุกระดับเพื่อตอบสนองปัญหาด้านสุขภาพของประเทศ บูรณาการ การดำเนินงานร่วมกับสหวิชาชีพ และลดความแออัดของโรงพยาบาลขนาดใหญ่ 2) กลยุทธ์ที่ 4 ยกระดับบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและการแพทย์พื้นบ้าน ทั้งในระบบบริการสาธารณสุขภาครัฐและภาคเอกชนที่มีสมรรถนะสูง รองรับปัญหาสุขภาพในระดับประเทศ 3) กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนากลไกการจัดบริการสุขภาพด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนให้เกิดการเข้าถึงบริการสุขภาพของประชาชนอย่างทั่วถึงทุกสิทธิหลักประกันสุขภาพ
แผนปฏิบัติการด้าน	แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566 - 2570
๒.๔ ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	- ไม่มี -
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	- ไม่มี -
มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	- ไม่มี -
อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	- ไม่มี -

โครงการขยายผลและพัฒนารูปแบบการจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน ที่รองรับปัญหาสุขภาพสำคัญของประเทศ

1. หลักการและเหตุผล

ตามที่กระทรวงสาธารณสุขซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบด้านสุขภาพของประเทศ ได้มีนโยบายทั้งการส่งเสริม ป้องกัน รักษา และฟื้นฟูสุขภาพ และได้มีการจัดทำแผนพัฒนาระบบบริการสุขภาพ (Service plan) ขึ้น เพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน พัฒนาศักยภาพ ส่งเสริมระบบส่งต่อ เพื่อลดความแออัด และจัดสรรทรัพยากรอย่างเหมาะสม ภายใต้หลักการ “เครือข่ายบริการที่ไร้รอยต่อ” ที่เชื่อมโยงบริการระดับปฐมภูมิ ทุติยภูมิ ตติยภูมิ และศูนย์ความเชี่ยวชาญระดับสูงเข้าด้วยกัน โดยพัฒนาศักยภาพของสถานบริการในแต่ละระดับให้เป็นไปตามขีดความสามารถที่กำหนด เพื่อรองรับและแก้ไขปัญหาที่สำคัญของประเทศ โดยแผนพัฒนาระบบบริการสุขภาพ (Service plan) สาขาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน มีเป้าหมายเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในระบบบริการสุขภาพของกระทรวงสาธารณสุข โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกแบบไร้รอยต่อ ที่มีคุณภาพมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับ และเชื่อมั่น ทั้งการพัฒนาในระดับพื้นที่ การส่งเสริมและสนับสนุนการใช้สมุนไพร และการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นในการบำบัดรักษาโรคคู่ขนานกับการแพทย์แผนปัจจุบัน เน้นการจัดบริการให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ เพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงบริการสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในปี 2568 กระทรวงสาธารณสุข ได้มีแนวคิดนโยบายการออกแบบระบบบริการสุขภาพ (Service Re-design) ปี พ.ศ. 2566 - 2570 ได้มีการจัดทำกรอบแนวทางการปรับระบบบริการ กระทรวงสาธารณสุข (Service Delivery Blueprint) ตามบริบทของพื้นที่ โดยจัดทำ Service Positioning & Mapping และแผนพัฒนาระบบบริการ ระยะ 5 ปี (ปี พ.ศ. 2566 - 2570) เพื่อปรับระบบบริการตามนโยบายและทิศทางการจัดระบบบริการสุขภาพของกระทรวงสาธารณสุข มีเป้าหมายเพื่อให้การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเป็นส่วนหนึ่งของการดูแลสุขภาพที่บูรณาการการให้บริการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบันอย่างไร้รอยต่อ โดยคำถึงถึงประสิทธิผล ความปลอดภัยในการดูแลสุขภาพของประชาชนเป็นสำคัญ

ในการดำเนินงานที่ผ่านมา ได้ทบทวนจำนวนผู้ป่วยนอกที่ได้รับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระบบบริการสาธารณสุขของรัฐ พบว่า มีจำนวนครั้งของผู้ป่วยนอกได้รับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในช่วง 4 ปีย้อนหลัง (พ.ศ.2562-2565) มีแนวโน้มลดลง โดยในปี 2562 จำนวน 35,548,061 ครั้ง ปี 2563 จำนวน 33,499,490 ครั้ง ปี 2564 จำนวน 28,062,003 ครั้ง ปี 2565 จำนวน 21,541,577 ครั้ง และในปี 2566 จำนวน 21,931,529 ครั้ง มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นของการรับบริการ เมื่อเทียบกับปี 2565 (ข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 24 กรกฎาคม 2566) ส่วนหนึ่งเกิดจากปัญหาการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่ทำให้การจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเป็นไปอย่างลำบากมากขึ้น ทำให้บุคลากรทางการแพทย์แผนปัจจุบันต้องรับบทบาท และให้ความสำคัญในการป้องกัน แก้ไขปัญหาวิกฤตดังกล่าวเป็นอย่างมาก รวมถึงมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) ทำให้ผู้ป่วยที่มีโรคประจำตัว ผู้ป่วยระยะกลาง และผู้ป่วยระยะประคับประคองได้รับการดูแลสุขภาพที่ขาดความต่อเนื่อง และระยะเวลาติดตามผลในการดูแลสุขภาพต้องยืดระยะเวลาออกไป ทำให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพในกลุ่มผู้ป่วยดังกล่าว เรื่อยมาจนถึงปี 2566 มีจำนวนผู้ป่วยนอกที่ได้รับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระบบบริการสาธารณสุขของรัฐเพิ่มมากขึ้น จากการที่สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 เริ่มคลี่คลาย สถานบริการสาธารณสุขกลับมาให้บริการได้อย่างเต็มศักยภาพ แต่ยังมีประชาชนที่เคยติดเชื้อมีภาวะลองโควิด (Long Covid) ซึ่งเป็นอาการที่เกิดขึ้นใหม่หรือต่อเนื่องภายหลังการติดเชื้อโควิดที่ผลกระทบระยะยาวต่อสุขภาพ อาจมีอาการอยู่นานอย่างน้อย 2 เดือน โดยอาการที่พบบ่อยมีถึง 6 ระบบ คือ 1. ระบบประสาท พบได้ร้อยละ 27.33 ได้แก่ อ่อนแรงเฉพาะที่เฉียบพลัน ปวดศีรษะ มึนศีรษะ หลงลืม กล้ามเนื้อลีบ 2. ระบบทางจิตใจ พบได้ร้อยละ 32.1 ได้แก่ นอนไม่หลับ วิตกกังวล ซึมเศร้า 3. ระบบหัวใจและหลอดเลือด พบได้ร้อยละ 22.86 ได้แก่ เจ็บหน้าอก ใจสั่น 4. ระบบทางเดินหายใจ พบได้ร้อยละ 44.38 ได้แก่ หอบเหนื่อย ไอเรื้อรัง 5. ระบบผิวหนัง พบได้ร้อยละ 22.8 ได้แก่ ผมร่วง ผื่นแพ้ 6. ระบบทั่วไป พบได้ร้อยละ 23.41 ได้แก่ อ่อนเพลีย ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ ปวดตามข้อ (ข้อมูลจาก สถาบันวิจัยและประเมินเทคโนโลยีทางการแพทย์

กรมการแพทย์, 2565) จากสถานการณ์ดังกล่าว แพทย์แผนไทยเป็นหนึ่งในบุคลากรด้านสาธารณสุขที่ได้มีส่วนสำคัญในการรับมือกับสถานการณ์นี้ด้วยเช่นกัน ซึ่งการที่แพทย์แผนไทยเข้ามามีส่วนร่วมในการเติมเต็มความรู้ให้กับประชาชน การจัดให้บริการออกหน่วยแพทย์แผนไทยเคลื่อนที่ เพื่อการดูแลผู้ป่วย Post/Long COVID นับเป็นการนำองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยมาประยุกต์ใช้ เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถใช้สมุนไพรดูแลอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นได้ โดยในปี 2568 ได้มีการวางแผนนำแนวทางเวชปฏิบัติด้านการแพทย์แผนไทยในการดูแลผู้ป่วย Post/Long COVID ไปใช้ในหน่วยบริการด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อดูแลรักษาผู้ป่วย Post/Long COVID นับว่ามีส่วนช่วยเติมเต็มให้มิติการดูแลผู้ป่วยในระบบสุขภาพสมบูรณ์ยิ่งขึ้น แนวทางเวชปฏิบัติด้านการแพทย์แผนไทยในการดูแลผู้ป่วย Post/Long COVID ในรูปแบบแนวทางกลาง เป็นสิ่งที่จะทำให้เกิดมาตรฐานกลางที่สามารถสื่อสารในสหวิชาชีพได้อย่างเหมาะสมและชัดเจนมากยิ่งขึ้น เมื่อพิจารณาแล้วพบว่า การนำศักยภาพของการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อนำไปบูรณาการการดูแลสุขภาพในระดับปฐมภูมิ (Primary Care) ซึ่งเป็นด่านแรกของการให้บริการสุขภาพให้เกิดความเข้มแข็ง และมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพของประชาชนในระดับชุมชน ภายใต้การบูรณาการองค์ความรู้และกระบวนการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบันในระบบบริการในระดับปฐมภูมิอย่างไร้รอยต่อ โดยการดำเนินงานที่ผ่านมาได้มีการจัดทำแนวทางการรักษาโรคเบื้องต้นและแนวทางการบริหารจัดการให้หน่วยบริการระดับปฐมภูมิ และแนวทางบริการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในหน่วยบริการปฐมภูมิ ให้สามารถจัดบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือกเป็นอันดับแรกขึ้น และถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับแพทย์แผนไทยในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้มีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพของประชาชนเบื้องต้นในระดับปฐมภูมิ และมีกรอบแนวคิดในการปรับบทบาทแพทย์แผนไทยเป็นแพทย์เฉพาะทางในการในการร่วมดูแล รักษากับแพทย์แผนปัจจุบัน มุ่งรักษาโรคหรือกลุ่มอาการที่แพทย์แผนไทยมีศักยภาพในการรักษาได้ดีและเป็นที่ยอมรับ ได้แก่ 1. โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (เบาหวาน, ความดันโลหิตสูง) 2. โรคหลอดเลือดสมอง 3. การดูแลมารดาหลังคลอด 4. โรคสะเก็ดเงิน 5. อาการปวดเรื้อรัง และ 6. โรคนอนไม่หลับ ผ่านการบูรณาการศาสตร์องค์ความรู้ทางเวชกรรมแผนไทย ผดุงครรภ์แผนไทย นวดไทย และเภสัชกรรมแผนไทย สู่การพัฒนาและจัดทำแนวทางและองค์ความรู้ สำหรับต่อยอดการให้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อร่วมรักษา ฟื้นฟูสภาพผู้ป่วยร่วมกับการแพทย์ปัจจุบัน และการถ่ายทอดองค์ความรู้แก่แพทย์แผนไทยและสหวิชาชีพให้สามารถดูแลสุขภาพของประชาชนตามปัญหาสาธารณสุขของประเทศและระดับพื้นที่ พร้อมกับลดภาระการดูแลรักษาผู้ป่วยของโรงพยาบาลขนาดใหญ่ซึ่งควรดูแลผู้ป่วยที่มีความจำเป็นและสำคัญเร่งด่วน

สถิติองค์การโรคหลอดเลือดสมองโลก (World Stroke Organization: WSO) รายงานว่าปัจจุบันพบผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองทั่วโลกมากกว่า 101 ล้านราย เสียชีวิตประมาณ 6.5 ล้านรายต่อปี ประเทศไทยพบโรคหลอดเลือดสมองเป็นสาเหตุการเสียชีวิตอันดับ 2 ของโลก และมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี ในแต่ละปีจะมีผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และเป็นสาเหตุการเสียชีวิตเป็นอันดับ 2 รองจากโรคมะเร็ง จากข้อมูล Health Data Center ของกระทรวงสาธารณสุข ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (1 ตุลาคม 2566 – 1 สิงหาคม 2567) พบว่า คนไทยป่วยด้วยโรคหลอดเลือดสมอง 355,213 ราย เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ที่มีผู้ป่วย 350,934 ราย ซึ่งในกลุ่มอายุ 18 – 39 ปี มีจำนวนผู้ป่วยขยายตัวเพิ่มขึ้นมากที่สุด และจำนวนผู้เสียชีวิตด้วยโรคหลอดเลือดสมองในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มีจำนวน 47,275 ราย เพิ่มขึ้นมากสุดในช่วง 4 ปีที่ผ่านมา (ปี 2563 - 2566) อุบัติการณ์ของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง (stroke) ในปี 2560 - 2565 พบว่าสูงขึ้น จาก 278.49 ต่อแสนประชากรเป็น 330.72 ในปี 2565 (สมศักดิ์ เทียมเก่า, 2566 : จากวารสารประสาทวิทยาแห่งประเทศไทย) และข้อมูลจากกรมควบคุมโรคระบุว่าโรคหลอดเลือดสมองเป็นสาเหตุการเสียชีวิต อันดับ 2 ของโลก และเป็นอันดับ 3 ในประเทศไทย จากข้อมูลในปี 2562 พบว่า ทุก ๆ 4 คนจะป่วยเป็นโรคหลอดเลือดสมอง 1 คน และกว่าร้อยละ 70 ของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองจะอยู่ในภาวะทุพพลภาพ ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าสถานการณ์ปัจจุบันโรคหลอดเลือดสมองกำลังเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญของโลกและประเทศไทย ซึ่งปัจจัยเสี่ยงสำคัญของโรคหลอดเลือดสมองในไทย ได้แก่ ความผิดปกติของหัวใจ ความผิดปกติของหลอดเลือดสมอง ความดันโลหิตสูง ดัชนีมวลกาย (BMI) เกิน ระดับน้ำตาลในเลือดสูง ระดับไขมันในเลือดสูง การสูบบุหรี่ แม้ว่าในผู้ป่วยบางรายอาจไม่ถึงขั้นเสียชีวิต

แต่ก็สามารถทำให้เกิดความพิการระยะยาวได้ โดยเมื่อพิจารณาอาการที่พบในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง ได้แก่ อาการแขนหรือขาอ่อนแรงข้างใดข้างหนึ่งหรือทั้งสองข้าง เคลื่อนไหวไม่ได้หรือเคลื่อนไหวลำบาก ท้องผูก หรือมีแผลกดทับ ซึ่งอาการเหล่านี้เป็นอาการที่แพทย์แผนไทยสามารถเข้าไปมีบทบาทช่วยดูแลผู้ป่วยกลุ่มนี้ร่วมกับสหวิชาชีพอื่น ๆ ได้ สำหรับระยะผ่านมาได้ดำเนินการจัดทำแนวทางเวชปฏิบัติในการดูแลผู้ป่วยโรคอัมพฤกษ์ อัมพาต ด้วยการแพทย์แผนไทย จัดทำรูปแบบการนวดกระตุ้นการกลืน และการดูแลผู้ป่วยอัมพฤกษ์ อัมพาตระยะกลาง ด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย และพัฒนาให้เกิดหลักสูตรมาตรฐานกลาง

โดยในปี 2568 จะนำหลักสูตรมาถ่ายทอดขยายผลให้แพทย์แผนไทยนำไปดูแลผู้ป่วยในระบบบริการ และจัดทำแนวทางและองค์ความรู้ในการดูแล การป้องกัน การรักษา การฟื้นฟู และการส่งเสริมสุขภาพ เพื่อลดความเสี่ยงและกลับมาเป็นซ้ำ ในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง ด้วยหลักการแพทย์แผนไทย ผ่านการการศึกษา ค้นคว้า รวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์องค์ความรู้หัตถการทางการแพทย์แผนไทยและการนวดไทยที่เกี่ยวกับเส้น และลม นอกจากนี้ ในศาสตร์การแพทย์ทางเลือกได้กำหนดแนวทางการจัดบริการการฝังเข็มระยะฟื้นฟู (Service guidelines for acupuncture in stroke rehabilitation) ซึ่งได้มีการนำแนวทางดังกล่าวไปบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน ในการฟื้นฟูผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลางแล้วตั้งแต่ปี 2564 และจะได้ต่อยอดเพื่อการส่งเสริมการจัดบริการรักษา ฟื้นฟูผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง โดยการจัดทำหลักสูตรการรักษาโรคหลอดเลือดสมองขั้นสูง (Advance course) ด้วยศาสตร์การแพทย์แผนจีนสำหรับแพทย์ฝังเข็มและแพทย์แผนจีน และกำหนดให้มีการพัฒนาศักยภาพทีมสหวิชาชีพ ด้านการแพทย์ทางเลือกสำหรับดูแลผู้ป่วยโรคที่เป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญ ในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐและหน่วยบริการปฐมภูมิ เช่น โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคหลอดเลือดสมอง โรคสะเก็ดเงิน โรคนอนไม่หลับ ภาวะมีบุตรยาก ด้วยโปรแกรม 3ส. 3อ. 1น. (3 ส. : สวดมนต์ สมาธิ สนทนาธรรม, 3อ. : อาหาร ออกกำลังกาย อารมณ์ และ 1น. : นาฬิกาชีวิต) สมาธิบำบัด และศาสตร์การแพทย์แผนจีน ซึ่งจากการศึกษาของฐาปนี ศรีล้ำ และคณะ (2563) พบว่าผลลัพธ์ของการฟื้นฟูสภาพผู้ป่วยระยะกลางแสดงให้เห็นผลของการเปลี่ยนแปลงเพิ่มสมรรถภาพในการใช้ชีวิตประจำวันจากการประเมินแบบประเมินกิจวัตรประจำวัน ดัชนีบาร์เธลเอดีแอล (Barthel Activities of Daily Living : ADL) ที่เพิ่มขึ้นก่อนจำหน่ายและลดภาวะแทรกซ้อน ความบกพร่องที่สำคัญ (Multiple Impairment) เช่น ภาวะกลืนลำบาก พูดไม่ชัด ใบหน้าเบี้ยว โดยเฉพาะภาวะการกลืนลำบาก ผู้ป่วยสามารถถอดสายอาหารได้ ทำให้คุณภาพการกลืนผู้ป่วยดีขึ้น สามารถกลับมาทานอาหารได้ปกติ ลดภาวะแทรกซ้อนจากโรคปลอดอักเสบ และอาการใบหน้าที่เบี้ยว พูดไม่ชัด อาการดีขึ้น แสดงให้เห็นว่าการที่แพทย์แผนไทยมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยทำให้คุณภาพชีวิตผู้ป่วยดีขึ้นและลดความบกพร่องหรือภาวะแทรกซ้อนของผู้ป่วยได้ รวมทั้งได้บูรณาการรูปแบบการการจัดบริการฝังเข็มโรคหลอดเลือดสมองระยะฟื้นฟู ผลักดันให้ขยายสิทธิประโยชน์การฝังเข็มรักษาโรคหลอดเลือดสมองในระบบบริการสุขภาพ จัดทำแนวทางการฝังเข็มรักษาโรคข้อเข่าเสื่อม เพื่อนำไปพัฒนาเป็นแนวทางสำหรับการดูแลผู้สูงอายุในระบบบริการสุขภาพร่วมด้วย ทั้งนี้อาการของโรคหลอดเลือดสมอง มีแนวโน้มที่จะนำไปสู่ภาวะประคับประคอง โดยจากการสำรวจพบว่า ผู้ป่วยระยะสุดท้ายในจำนวน 40 ล้านคนทั่วโลก มีเพียงร้อยละ 14 เท่านั้น ที่ได้รับการดูแลแบบประคับประคอง ซึ่งสาเหตุที่ทั่วโลกต้องการการดูแลผู้ป่วยแบบประคับประคองมากขึ้นมาจากผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง หรือ NCDs (Non-Communicable Diseases) ที่เพิ่มขึ้น และการเดินหน้าเข้าสู่สังคมสูงวัยของทั่วโลก โดยโรคหัวใจและหลอดเลือด (ร้อยละ 38.5) โรคมะเร็ง (ร้อยละ 34) โรคด้านระบบทางเดินหายใจ (ร้อยละ 10.3) และโรคเบาหวาน (ร้อยละ 4.6) นับเป็นโรคที่ต้องการการเข้ารับบริการแบบประคับประคอง (ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ) โดยที่ผ่านมากรมฯ ได้มีบทบาทร่วมเติมเต็มในทีมสุขภาพที่ช่วยดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายแบบประคับประคองในระบบสาธารณสุข ในการสร้างเครือข่ายบุคลากรแพทย์แผนไทยในการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นผู้ป่วยระยะประคับประคองให้ครอบคลุมทั้ง 76 จังหวัด โดยการพัฒนาศักยภาพบุคลากรแพทย์แผนไทยในการดูแลแบบประคับประคองด้วยการแพทย์แผนไทยแบบบูรณาการ และปัจจุบันมีแพทย์แผนไทยที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ คิดเป็นร้อยละ 96 ของพื้นที่ระดับจังหวัด เมื่อพิจารณาการเข้ารับบริการของผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นผู้ป่วยในระยะประคับประคอง (Palliative care) ที่ได้รับการดูแลโดยการให้บริการด้านการแพทย์แผนไทย พบว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2564 – 2566 มีจำนวนผู้ป่วยที่เข้ารับบริการ คิดเป็นร้อยละ 0.05, 0.13 และ 0.59 ตามลำดับ (ข้อมูลจากรายงานในระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์

และสุขภาพ ข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 7 สิงหาคม 2566) ในการดำเนินงานที่ผ่านมาปี 2567 ได้วางแผนเติมเต็มแพทย์แผนไทยที่ผ่านการอบรมการพัฒนาศักยภาพบุคลากรแพทย์แผนไทยในการดูแลแบบประคับประคองด้วยการแพทย์แผนไทยแบบบูรณาการให้ครอบคลุมทั่วประเทศ นำสู่การติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานในการดูแลแบบประคับประคองด้วยการแพทย์แผนไทยแบบบูรณาการ อีกทั้งยังได้เร่งจัดทำหลักสูตรการดูแลผู้ป่วยแบบประคับประคองด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อเป็นหลักสูตรกลางสำหรับพัฒนาบุคลากรในระบบสุขภาพต่อไปในอนาคต โดยปัจจุบันการจัดทำหลักสูตรอยู่ระหว่างการปรับแก้ไข และเพิ่มเติมข้อมูลจากคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรการดูแลผู้ป่วยแบบประคับประคองแบบบูรณาการ เพื่อเสนอต่อสภาการแพทย์แผนไทยต่อไป (ข้อมูล ณ วันที่ 7 สิงหาคม 2566)

นอกจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรังที่เป็นปัญหาทางด้านสาธารณสุข เช่น โรคหลอดเลือดสมอง เบาหวาน ความดันโลหิตสูง ไขมันในเลือดสูง กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ยังตระหนักถึงโรคที่สร้างความทุกข์ทรมานด้านร่างกายและจิตใจอีกโรคหนึ่ง คือ โรคสะเก็ดเงิน ซึ่งโรคสะเก็ดเงิน จัดเป็นโรคผิวหนังอักเสบเรื้อรังชนิดหนึ่งที่มีลักษณะของโรคเป็นผื่นสีแดงค่อนข้างหนาและมีขุยสีขาว กระจายอยู่ตามส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ผู้ป่วยที่เป็นโรคสะเก็ดเงินจะมีอาการคันหรือข้ออักเสบร่วมด้วย ซึ่งในรายที่มีอาการข้ออักเสบจะความเสี่ยงต่ออาการข้อผิดรูปในเวลาต่อมา ทั้งนี้สาเหตุของการเกิดโรคสะเก็ดเงินยังไม่ทราบข้อมูลแน่ชัด แต่เบื้องต้นพบว่าพันธุกรรมมีส่วนเกี่ยวข้องแต่ไม่ใช่ทั้งหมด ปัจจุบันการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เข้ามามีบทบาทในการให้การรักษาดูแลประชาชนด้วยการใช้ยาสมุนไพร และหัตถการด้านการแพทย์แผนไทยต่าง ๆ และหน่วยบริการในพื้นที่ในระบบสาธารณสุข ได้มีการจัดตั้งคลินิกให้การรักษาโรคสะเก็ดเงินด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้แก่ ภาคเหนือ เช่น โรงพยาบาลเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชตะพานหิน จังหวัดพิจิตร ภาคใต้ เช่น โรงพยาบาลตรัง จังหวัดตรัง โรงพยาบาลพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ภาคกลางและภาคตะวันออก เช่น โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร จังหวัดปราจีนบุรี โรงพยาบาลพระปกเกล้า จังหวัดจันทบุรี ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น โรงพยาบาลนครพนม จังหวัดนครพนม โรงพยาบาลโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย ทั้งนี้จากการดำเนินการในแต่ละโรงพยาบาลที่ผ่านมาพบว่ายังมีแนวทางเวชปฏิบัติที่จัดทำขึ้นภายในส่วนงานของตนเองเท่านั้น ยังไม่มีการบูรณาการเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จึงได้ทบทวนข้อมูลเชิงวิชาการและรวบรวมข้อมูลจากสถานการณ์จริงที่พบในพื้นที่เพื่อนำมาจัดสร้างแนวทางเวชปฏิบัติด้านการแพทย์แผนไทยในการดูแลผู้ป่วยโรคสะเก็ดเงิน สำหรับใช้เป็นแนวทางกลางในการสื่อสารกับสหวิชาชีพและเป็นสื่อกลางสำหรับการนำไปปรับใช้หรือต่อยอด เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทการดำเนินงานของแต่ละหน่วยบริการต่อไป

ในการดูแลสุขภาพแม่และเด็กทางการแพทย์แผนไทยหรือการผดุงครรภ์ไทย ถือเป็นองค์ความรู้ที่มีอัตลักษณ์ซึ่งเป็นทั้งศาสตร์ และศิลป์ที่สามารถให้การบริการครอบคลุมทั้งการตรวจ การวินิจฉัย การบำบัด การรักษา การส่งเสริมสุขภาพของสตรีตั้งแต่ระยะเตรียมตั้งครรภ์ รวมถึงการป้องกันความผิดปกติในระยะตั้งครรภ์และระยะคลอด การทำคลอด การดูแลส่งเสริม และการฟื้นฟูสุขภาพมารดา และทารกในระยะหลังคลอดด้วยกรรมวิธีทางการแพทย์แผนไทย ล้วนมีบทบาทสำคัญในการช่วยดูแลรักษาสุขภาพมารดาและทารกได้ ซึ่งในปัจจุบันกระทรวงสาธารณสุขมีการจัดชุดกิจกรรมให้บริการ (Service Package) ในการดูแลสุขภาพด้วยการบริบาลหญิงหลังคลอดแผนไทย เช่น การทับหม้อเกลือ การนวดไทย การประคบสมุนไพร การอบสมุนไพรหรือการเข้ากระโจม การใช้ยาสมุนไพร เป็นต้น โดยอ้างอิงสถิติการใช้บริการจากระบบคลังข้อมูลสุขภาพ Health Data Center (HDC) พบว่าปี 2563 ถึง 2565 มีผู้มารับบริการกิจกรรมการบริบาลหญิงหลังคลอดด้วยแพทย์แผนไทยเทียบกับจำนวนต่อหญิงหลังคลอดทั้งหมดได้ร้อยละ 33.88, 35.77 และ 27.49 ตามลำดับ หรือเทียบอัตราส่วนการเข้ารับบริการประมาณ 1:3 ซึ่งถือว่าจำนวนประชาชนภาพรวมทั้งหมดที่มีสิทธิใช้บริการด้านการผดุงครรภ์ไทยยังไม่มากนัก หากพิจารณาถึงสาเหตุของปัญหาในการนำศาสตร์ด้านการแพทย์แผนไทยได้ไม่เต็มศักยภาพ ส่วนหนึ่งมาจากวิทยาการด้านสูติกรรมสมัยใหม่ที่เข้ามามีบทบาทมากขึ้น ทำให้การผดุงครรภ์ไทยที่สืบทอดมาจากองค์ความรู้ดั้งเดิม ขาดการเชื่อมโยงต่อยอดและพัฒนาเพิ่มเติมภูมิปัญญาด้านการผดุงครรภ์ไทยที่สอดคล้องตามยุคสมัย และขาดฐานข้อมูลการจัดระบบองค์ความรู้ที่เหมาะสม จึงทำให้บทบาทการใช้ประโยชน์องค์ความรู้ด้านการผดุงครรภ์ไทยอาจไม่เด่นชัดหรือเต็มศักยภาพ

เท่าที่ควรในปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องตามข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ในปี 2560 ที่รายงานเกี่ยวกับการใช้บริการด้านการผดุงครรภ์ไทยพบว่าการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาลมีเพียงการให้บริการหลังคลอดเท่านั้น ด้วยเหตุนี้จึงควรส่งเสริม และสนับสนุนการใช้บริการด้านการผดุงครรภ์ไทย ที่สามารถบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน และให้บริการในหน่วยบริการสุขภาพปฐมภูมิ พร้อมยกระดับงานด้านการผดุงครรภ์ไทยให้มีบทบาทเกิดประโยชน์สามารถเผยแพร่องค์ความรู้ที่เป็นอัตลักษณ์การผดุงครรภ์ไทยสู่สากลได้ต่อไป ในการดำเนินงานที่ผ่านมาปี 2567 มีการทบทวนองค์ความรู้ด้านการผดุงครรภ์ไทยเพิ่มเติม เพื่อนำมาพัฒนารูปแบบบริการให้ครอบคลุมการดูแลสุขภาพมารดา และทารก ตั้งแต่ระยะก่อนการตั้งครรภ์ ขณะตั้งครรภ์ ขณะคลอด และหลังคลอด โดยต่อยอดในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จะเป็นการต่อยอดด้วยการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการผดุงครรภ์ไทยโดยเน้นการดูแลสุขภาพสตรีระยะก่อนการตั้งครรภ์ รวมถึงการจัดทำมาตรฐานกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย ด้านการผดุงครรภ์ไทย เพื่อนำไปใช้พัฒนาคุณภาพบริการทางการแพทย์แผนไทยให้เกิดประโยชน์ในระบบบริการสุขภาพ สามารถนำความรู้ไปบูรณาการในการให้บริการร่วมกับสหวิชาชีพได้

จากปัญหาสุขภาพต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น อาจส่งผลให้ผู้ป่วยบางรายมีอาการร่วมที่ตามมา คือ อาการปวดและนอนไม่หลับ ซึ่งอาการที่พบบ่อยมักเป็นอาการเรื้อรัง ปัจจุบันมีคนไทยกว่า 10 ล้านคนที่มักมีอาการปวดศีรษะอยู่เป็นประจำ และเป็นหนึ่งในอาการที่ทำให้ผู้ป่วยต้องเข้าพบแพทย์มากที่สุด เป็นอันดับ 2 รองจากอาการปวดศีรษะจากกล้ามเนื้อเกร็ง (Tension-type Headache) พบในผู้หญิงมากกว่าผู้ชายประมาณ 2-3 เท่า มักเริ่มมีอาการครั้งแรกตอนช่วงวัยรุ่นถึงวัยกลางคน กรมสุขภาพจิตได้ทำการสำรวจในชุมชนแห่งหนึ่งในพื้นที่ภาคกลางของประเทศไทย ในปี 2560 พบว่ามีผู้ป่วยเป็นโรคไมเกรนสูงถึงร้อยละ 17 ในกลุ่มผู้ป่วยไมเกรนนี้ มีถึงร้อยละ 30 ที่มีอาการรุนแรงจนถึงขั้นไม่สามารถทำงานได้ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกับประเทศในภูมิภาคเอเชีย และพบมากในผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย โรคไมเกรนไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้ แต่สามารถลดความถี่หรือป้องกันไม่ให้เกิดอาการปวดศีรษะได้ โรคไมเกรนในทางการแพทย์แผนไทยเทียบเคียงได้กับโรคลมปะกังหรือลมตะกัง ซึ่งเกิดจากการติดขัดของลมอุทธังคมาวาตาที่พัดจากปลายเท้าขึ้นไปถึงศีรษะ ส่งผลให้การไหลเวียนของเลือดลมเดินไม่สะดวก ทำให้มีอาการปวดศีรษะ ปวดเบ้าตา ปวดกระบอกตา ปวดขมับ ส่งผลต่อการนอนหลับ อาจมีอาการคลื่นไส้อาเจียนร่วมด้วย หลักการรักษาโรคตามทฤษฎีแพทย์แผนไทยจำเป็นต้องให้ผู้ป่วยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นสาเหตุให้เกิดโรค และใช้กระบวนการรักษาของแพทย์แผนไทย เช่น ใช้ยาสมุนไพร การนวดแผนไทย การอบ การประคบ ใช้การรักษาทางด้านจิตใจ เช่น พิธีกรรมหรือสมาธิบำบัด โดยการรักษาผู้ป่วยแต่ละรายถึงแม้เป็นโรคเดียวกันก็อาจมีวิธีการรักษาที่ไม่เหมือนกัน ซึ่งแพทย์แผนไทยจะต้องตรวจวินิจฉัยว่าผู้ป่วยเสียสมดุลธาตุเนื่องจากสาเหตุหรือพฤติกรรมใดแล้วจึงทำการรักษา ซึ่งเป็นการปรับสมดุลธาตุของผู้ป่วยให้กลับคืนสู่สภาวะปกติ ร่างกายก็จะปรับสภาพกลับคืนสู่ความสมบูรณ์แข็งแรง และหายจากโรคภัยไข้เจ็บได้ในที่สุด กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกได้ตระหนักและเล็งเห็นในปัญหาดังกล่าว และในปี 2566 กรมเปิดบริการการรักษาผู้ป่วยที่มีอาการปวดเรื้อรังและนอนไม่หลับด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน (Chronic Pain and Insomnia TT & CM Clinic) “สุขสำราญนิทราคลินิก” โดยเน้นให้การรักษาผู้ป่วยแบบองค์รวม ผู้ป่วยที่มาเข้ารับบริการส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่มีอาการปวดเรื้อรัง ทั้งจากโรคมะเร็งและโรคอื่น ๆ รวมถึงอาการนอนไม่หลับ จากรายงานการเข้ารับบริการดังกล่าว มีจำนวนทั้งสิ้น 26,693 ราย ซึ่งเปิดให้บริการดูแลรักษาผู้ป่วยตามแนวเวชปฏิบัติการรักษาอาการปวดเรื้อรังและนอนไม่หลับด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก นอกจากนี้ยังมีการศึกษาวิจัยพัฒนาตำรับยาแผนไทยที่มีกัญชาปรุงผสมใช้ในกลุ่มผู้ป่วยระยะประคับประคอง กลุ่มผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง โดยติดตามลักษณะการใช้และคุณภาพชีวิตของผู้ใช้น้ำมันกัญชาทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (Thai cannabis PQ study) พบว่า ผู้ป่วยที่ได้รับน้ำมันกัญชามีคุณภาพชีวิตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งกลุ่มผู้ป่วยที่มีโรคมะเร็งร่วมและกลุ่มผู้ป่วยที่ไม่มีโรคมะเร็งในโรคและภาวะเป้าหมาย ได้แก่ นอนไม่หลับ ปวด มะเร็ง ไมเกรน เบื่ออาหาร ภูมิแพ้ พาร์กินสัน และชัก (Thai Cannabis PQ) : A preliminary analysis, APHA's 2020) และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 กรมจะดำเนินการทบทวนข้อมูลเชิงวิชาการและรวบรวมข้อมูลจากสถานการณ์จริงที่พบในพื้นที่ เพื่อนำมาจัดสร้างแนวทางเวชปฏิบัติด้านการแพทย์แผนไทยในการดูแลผู้ป่วยกลุ่มอาการปวดเรื้อรังและนอนไม่หลับ สำหรับใช้เป็นแนวทางกลาง

ในการสื่อสารกับสหวิชาชีพและเป็นกลางสื่อสำหรับการนำไปปรับใช้หรือต่อยอด เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทการดำเนินงานของแต่ละหน่วยบริการต่อไป

เพื่อให้การพัฒนารูปแบบบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่สอดรับกับปัญหาสุขภาพเกิดประโยชน์ ทั่วถึง ครอบคลุมในสถานบริการสาธารณสุขทุกระดับจำเป็นต้องพัฒนากำลังคนด้านสุขภาพ เพราะเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนระบบบริการสุขภาพด้านการแพทย์แผนไทย ให้มีความเข้มแข็ง มีมาตรฐานเป็นที่เชื่อมั่น ยอมรับ และมั่นคงในระบบสุขภาพของประเทศ ดังนั้น การพัฒนาศักยภาพบุคลากรจึงเป็นกลไกหนึ่งเพื่อการบรรลุเป้าหมาย ที่ผ่านมาได้มีการพัฒนาบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทยเข้าสู่ระบบบริการสุขภาพตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยได้ประสานความร่วมมือจากสภาการแพทย์แผนไทย สถาบันผลิตกำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากร สร้างมาตรฐานในการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน บุคลากรสาธารณสุขได้รับพัฒนาศักยภาพเท่าทันต่อสภาวะการณ์ของโรคที่ส่งผลกระทบต่อภาวะสุขภาพ ซึ่งการดำเนินงานที่ผ่านมาได้มีการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานรับรองแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการแพทย์แผนไทย มีหน่วยงานที่ผ่านการรับรองจำนวน 112 แห่ง รองรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการแพทย์แผนไทยของสถาบันการศึกษาที่เปิดการเรียนการสอนด้านการแพทย์แผนไทยเป็นต้นทางในการผลิตกำลังคนแพทย์แผนไทยที่มีคุณภาพเข้าสู่ระบบบริการสุขภาพ มีการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานเพื่อให้การรับรองแหล่งเพิ่มพูนทักษะวิชาชีพด้านการแพทย์แผนไทย มีหน่วยงานที่ผ่านการรับรองจำนวน 20 แห่ง มีการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานเพื่อให้การรับรองศูนย์ฝึกอบรมด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีหน่วยงานที่ผ่านการรับรองจำนวน 18 แห่ง ซึ่งได้มีการพัฒนาศักยภาพบุคลากรรองรับการจัดบริการด้านการแพทย์แผนไทยในระบบบริการสุขภาพ ดังนี้ ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย จำนวน 30,646 คน สหวิชาชีพผู้ประกอบวิชาชีพและวิชาชีพอื่น ๆ จำนวน 28,186 คน ดังนั้น การพัฒนา และควบคุมมาตรฐานในการถ่ายทอดองค์ความรู้ การพัฒนารูปแบบการถ่ายทอดองค์ความรู้ ทั้งรูปแบบการอบรมในสถานที่และแบบระบบ E-learning เช่น หลักสูตรการพัฒนาศักยภาพอาจารย์พี่เลี้ยงแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการแพทย์แผนไทย หลักสูตรการใช้กัญชาทางการแพทย์แผนไทย หลักสูตรเพิ่มพูนทักษะการใช้กัญชาทางการแพทย์แผนไทย หลักสูตรการบูรณาการการแพทย์แผนไทยกับการดูแลผู้ป่วยแบบประคับประคอง ระยะท้าย หลักสูตรการบูรณาการการแพทย์แผนไทยกับการดูแลผู้ป่วยแบบประคับประคองระยะท้ายถึงหลักสูตรเวชปฏิบัติของแพทย์แผนไทยที่ปฏิบัติงานในทีมผู้ให้บริการสุขภาพปฐมภูมิ รวมทั้งมีการพัฒนาหลักสูตรและการพัฒนาวิทยากร ดังนั้น การพัฒนาแหล่งถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกอย่างต่อเนื่องจึงมีความสำคัญมาก เพื่อให้แหล่งถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีศักยภาพมาตรฐานในการถ่ายทอดองค์ความรู้ สามารถที่จะพัฒนาศักยภาพและผลิตบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทยให้มีคุณภาพ มีทักษะ ความรู้ความชำนาญ รองรับระบบบริการสุขภาพสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชน ประกอบกับพัฒนาเทคโนโลยีการถ่ายทอดองค์ความรู้ ในรูปแบบที่ทันสมัย ผ่านระบบสารสนเทศออนไลน์ (E-learning) รวมถึงช่องทางการถ่ายทอดองค์ความรู้ เนื้อหาต่าง ๆ ที่หลากหลายมากขึ้น และจะเป็นประโยชน์กับผู้เข้ารับความรู้ สามารถเข้าถึงเนื้อหาด้านการแพทย์แผนไทย ได้อย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังช่วยอำนวยความสะดวกในการทบทวนเนื้อหาต่าง ๆ ได้ตลอดเวลา และเป็นการเพิ่มพูนทักษะความรู้ให้กับแพทย์แผนไทย รวมถึงสหวิชาชีพในระบบสาธารณสุขของไทย

อย่างไรก็ตาม การพัฒนารูปแบบบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ที่สอดรับกับปัญหาสุขภาพของประชาชน จำเป็นต้องพัฒนาการบริการสาธารณสุขให้มีคุณภาพ และมีมาตรฐานสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในการดำเนินงานที่ผ่านมามีการพัฒนาและรับรองคุณภาพงานบริการการแพทย์แผนไทย (Thai Traditional Medicine – Hospital Accredit : TTM-HA) เพื่อยกระดับศักยภาพงานการแพทย์แผนไทยให้มีคุณภาพ และความปลอดภัย สามารถตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนผู้รับบริการ โดยการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานการพัฒนาและรับรองคุณภาพงานการแพทย์แผนไทย (Thai Traditional Medicine – Hospital Accredit : TTM-HA) และเกณฑ์การประเมินมาตรฐานโรงพยาบาลส่งเสริมและสนับสนุนการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน (รพ.สส.พท.) เพื่อให้หน่วยบริการสาธารณสุขมีเกณฑ์การพัฒนาและรับรองคุณภาพงานการแพทย์แผนไทย

โดยในปี 2567 ได้นำเกณฑ์มาประเมินในหน่วยบริการ และในปี 2568 จะพัฒนาฐานข้อมูลสืบค้นรหัสยาแผนไทย 24 หลัก เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ผลิตยาสมุนไพรสามารถสืบค้นข้อมูล ติดตามสถานะการออกรหัสยาแผนไทย 24 หลัก ได้ตลอดเวลา อันจะส่งผลให้บริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีมาตรฐาน ประชาชนเชื่อมั่นในการบริการ อีกทั้งได้มีการจัดทำมาตรฐานรหัสการวินิจฉัยโรค อาการ และหัตถการด้านการแพทย์แผนไทย (International Statistical Classification of Diseases and Related Health, 10th Revision - Traditional Medicine : ICD10-TM) เพื่อนำไปใช้ในการลงรหัสโรค อาการ และหัตถการด้านการแพทย์แผนไทยของหน่วยบริการสาธารณสุขของรัฐทั้งประเทศที่เป็นแนวทางเดียวกัน การดำเนินงานที่ผ่านมาได้มีการรวบรวมปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะในการใช้รหัสโรค อาการและหัตถการด้านการแพทย์แผนไทยของหน่วยบริการสาธารณสุขของรัฐ พบว่าผู้ลงข้อมูลรหัสการวินิจฉัยโรค อาการ และหัตถการด้านการแพทย์แผนไทย (International Statistical Classification of Diseases and Related Health, 10th Revision - Traditional Medicine : ICD1 0 -TM) ยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการลงรหัส จึงมีความจำเป็นที่ต้องจัดทำคำอธิบายการลงรหัสการวินิจฉัยโรค อาการ และหัตถการด้านการแพทย์แผนไทย และการเปรียบเทียบโรคด้านการแพทย์แผนไทยกับการแพทย์แผนปัจจุบัน เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับผู้ให้บริการ ผู้ลงรหัส รวมทั้งเป็นมาตรฐานและแนวทางการดำเนินงานที่ถูกต้องต่อไป

อีกทั้งในปัจจุบันสถานการณ์ปัญหาสาธารณสุขมีการเปลี่ยนไปในแต่ละบริบทพื้นที่ การพัฒนารูปแบบการให้บริการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จึงต้องมีการพัฒนาและปรับตัวตามกระแสของเทคโนโลยีที่พัฒนาขึ้น โดยยึดหลักการของการแพทย์แผนไทยมาใช้ในการดูแลสุขภาพ การให้บริการควรปฏิบัติตามหลักการการวินิจฉัย การรักษาที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับผู้ป่วย โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมและประสิทธิภาพที่ดีที่สุดสำหรับผู้ป่วย การพัฒนากระบวนการที่มีมาตรฐานของการแพทย์แผนไทยเป็นไปตามหลักการของวิชาชีพจึงเป็นสิ่งสำคัญในการตอบสนองต่อความต้องการของผู้ป่วยที่มีความต้องการและรูปแบบการรักษาที่แตกต่างกัน การพัฒนาระบบการให้บริการแพทย์แผนไทยผ่านการแพทย์ทางไกลที่บ้านหรือในชุมชน (OPD) ในรูปแบบออนไลน์ เป็นการทำให้ผู้ป่วยสามารถรับการรักษาและการปรึกษาจากแพทย์ได้โดยไม่ต้องเดินทางมาที่โรงพยาบาลโดยตรง ลดความเสี่ยงของการแพร่ระบาดของโรคต่าง ๆ รวมถึงลดการเสียเวลา และค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาที่โรงพยาบาล และช่วยเพิ่มการเข้าถึงบริการแพทย์แผนไทยได้ประสิทธิภาพ รวมถึงการพัฒนาระบบการให้บริการผู้ป่วยในผ่านระบบการแพทย์ทางไกล สามารถรับการดูแลและเฝ้าระวังสุขภาพได้ที่บ้าน โดยไม่จำเป็นต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลลดความเสี่ยงในการติดเชื้อในโรงพยาบาลและช่วยให้ผู้ป่วยที่มีภาวะทางสุขภาพที่ทรุดตัวสามารถรับการรักษาและเฝ้าระวังได้อย่างใกล้ชิด สร้างความสะดวกสบาย และลดภาระของผู้ป่วยและครอบครัว ประกอบกับปัจจุบันนวดไทยเป็นหัตถการทางการแพทย์แผนไทยที่ได้รับความนิยมในการบรรเทาอาการปวด โดยเฉพาะอาการปวดจากการทำงาน ในขณะที่สูตรการรักษาที่ใช้อยู่ในปัจจุบันถูกใช้มาอย่างยาวนานโดยไม่ได้พัฒนาให้เหมาะสมต่อสถานการณ์ปัจจุบัน การพัฒนาแนวทางการนวดไทยเฉพาะโรค เป็นการสร้างความเชี่ยวชาญในการใช้การนวดไทยในการรักษาสำหรับโรคหรือภาวะทางสุขภาพที่เฉพาะเจาะจง โดยการรวมความรู้และเทคนิคการนวดทางการแพทย์แผนไทยผสานเข้ากับองค์ความรู้กายวิภาคศาสตร์ เพื่อให้ผลลัพธ์ที่เหมาะสมกับความต้องการของผู้ป่วย ซึ่งจะช่วยลดระยะเวลาในการทำหัตถการและเพิ่มประสิทธิภาพการรักษามากขึ้นช่วยเพิ่มคุณภาพของการให้บริการทางการแพทย์แผนไทย รวมถึงการผลักดันเข้าชุดสิทธิประโยชน์เพิ่มเติมในระบบบริการสุขภาพ

ในการนี้ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ที่เป็นองค์กรหลักในการพัฒนารูปแบบ ส่งเสริม สนับสนุน และจัดให้มีบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระบบบริการสุขภาพ จึงได้จัดทำโครงการขยายผลและพัฒนารูปแบบการจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน รองรับปัญหาสุขภาพสำคัญของประเทศ เพื่อต่อยอดรูปแบบแนวทางการให้บริการในการร่วมรักษาและฟื้นฟูสภาพผู้ป่วยโรคที่เป็นปัญหาสุขภาพสำคัญในระบบสาธารณสุข โดยบูรณาการการรักษาร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน พัฒนาแนวทางและรูปแบบการจัดบริการ ส่งเสริมให้การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในการดูแลสุขภาพผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ผู้ป่วยระยะกลาง และผู้ป่วยระยะประคับประคองด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก โดยสามารถบูรณาการการให้บริการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน ซึ่งจะส่งผลให้กลุ่มผู้ป่วยดังกล่าว

มีคุณภาพชีวิตที่ดี พัฒนาระบบบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกให้มีคุณภาพมาตรฐาน เพิ่มความเชื่อมั่นและตอบสนองความต้องการของผู้มารับบริการด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกต่อไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อยกระดับรูปแบบการจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในการดูแลสุขภาพผู้ป่วยร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน ในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐทุกระดับ

2.2 เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และส่งเสริมการนำแนวทางการรักษา ฟื้นฟูสภาพผู้ป่วยโรคที่เป็นปัญหาสุขภาพสำคัญในระบบสาธารณสุข ด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

2.3 ผู้ป่วยที่มีการวินิจฉัยโรคหลอดเลือดสมอง โรคสะเก็ดเงิน การดูแลมารดาหลังคลอด อาการปวดเรื้อรังและโรคนอนไม่หลับ ได้รับการรักษาและฟื้นฟูด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก อย่างบูรณาการร่วมกับแพทย์แผนปัจจุบัน

2.4 เพื่อให้ประชาชนผู้รับบริการสามารถเข้าถึงบริการด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และปลอดภัย

3. เป้าหมาย

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

3.1.1 มีองค์ความรู้และแนวทางเวชปฏิบัติ สำหรับต่อยอดการให้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อร่วมรักษาและฟื้นฟูสภาพผู้ป่วยโรคที่เป็นปัญหาสุขภาพสำคัญในระบบสาธารณสุข ร่วมกับการแพทย์ปัจจุบัน ครอบคลุมความรู้โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (Non-Communicable Diseases : NCDs) ประกอบด้วย โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง และโรคเกี่ยวกับต้อ (การบ่งต้อ) จำนวน 1 คู่มือ

3.1.2 มีนวัตกรรมสื่อเพื่อการเรียนรู้สำหรับแพทย์แผนไทย และสหวิชาชีพผ่านระบบออนไลน์ในการดูแลสุขภาพผู้ป่วย อย่างน้อย 2 เรื่อง

3.1.3 มีหลักสูตรการรักษาผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองขั้นสูงด้วยศาสตร์การแพทย์แผนจีน สำหรับแพทย์ฝังเข็มและแพทย์แผนจีน ไม่น้อยกว่า 1 หลักสูตร

3.1.4 มีแนวเวชปฏิบัติการนวดไทยเฉพาะโรค 3 อาการ ได้แก่ อาการปวดบ่า อาการปวดหลัง และอาการปวดขา ในศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์การเลือก ทั้ง 13 เขตสุขภาพ

3.1.5 มีโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชผ่านการประเมิน (Healthcare Accreditation : HA) ทางการแพทย์แผนไทย ร้อยละ 80

3.1.6 มีคู่มือคำอธิบายโรค อาการ และหัตถการทางการแพทย์แผนไทย (ICD-10-TM) 1 ชุด (1 โรค)

3.1.7 มีฐานข้อมูลรหัสยาแผนไทย 24 หลัก สำหรับหน่วยบริการสาธารณสุขของรัฐและหน่วยงานเอกชน

3.1.8 มีเกณฑ์มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง แพทย์แผนไทย ระดับเชี่ยวชาญ และทรงคุณวุฒิ

3.1.9 สถานบริการสาธารณสุขของรัฐมีการจัดบริการผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลางด้วยการแพทย์ทางเลือก ได้อย่างเหมาะสมครอบคลุม 76 จังหวัด

3.1.10 แพทย์ แพทย์แผนไทย แพทย์แผนจีน และสหวิชาชีพในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐทุกระดับ เข้าร่วมการสัมมนาวิชาการแลกเปลี่ยนประสบการณ์/ประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดบริการด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ไม่น้อยกว่า 200 คน (Onsite และ Online)

3.1.11 มีเกณฑ์มาตรฐานแหล่งเพิ่มพูนทักษะวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ฉบับปรับปรุง จำนวน 1 ฉบับ

3.1.12 บุคลากรในระบบสาธารณสุขของรัฐได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้การดูแลสุขภาพมารดาและทารกด้วยการผดุงครรภ์ไทย (ระยะเตรียมตั้งครรภ์ ระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด ระยะหลังคลอด) ไม่น้อยกว่า 560 คน

3.1.13 บุคลากรในระบบสาธารณสุขของรัฐได้รับการพัฒนาทักษะการบันทึกข้อมูลการรับค่าใช้จ่ายการดูแลมารดาหลังคลอดตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ไม่น้อยกว่า 530 คน

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

3.2.1 มีหน่วยบริการที่มีการนำรูปแบบการจัดบริการการดูแลสุขภาพผู้ป่วยโรคที่เป็นปัญหาสุขภาพสำคัญในระบบสาธารณสุขด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกไปใช้ในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิที่มีแพทย์แผนไทยปฏิบัติงาน ร้อยละ 80 (จากจำนวนหน่วยบริการในระดับปฐมภูมิที่มีแพทย์แผนไทยปฏิบัติงาน จำนวน 2,000 แห่ง, อ้างอิงจากสำนักสนับสนุนระบบสุขภาพปฐมภูมิ)

3.2.2 โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทย สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขที่มีการนำรูปแบบการจัดบริการการดูแลสุขภาพผู้ป่วยโรคที่เป็นปัญหาสุขภาพสำคัญในระบบสาธารณสุขด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกไปใช้ ร้อยละ 100 (จากโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทย สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขนำร่อง จำนวน 19 แห่ง)

3.2.3 ประชาชนที่มารับบริการในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐและหน่วยบริการปฐมภูมิ ได้รับการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพิ่มขึ้น ร้อยละ 5

3.2.4 ร้อยละของจำนวนผู้ป่วยที่มีการวินิจฉัยโรคหลอดเลือดสมอง อัมพฤกษ์ อัมพาตระยะกลาง (Intermediate Care) ที่ได้รับการดูแลด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ร้อยละ 100

3.2.5 จำนวนผู้มารับบริการผู้ป่วยนอกโรคพื้นฐาน (Common Diseases) การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพิ่มขึ้น ร้อยละ 10

3.2.6 ร้อยละของผู้ป่วยที่มารับบริการในสถานชีวาภิบาล (พื้นที่นำร่องของกระทรวงสาธารณสุข) ได้รับการดูแลรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ร้อยละ 100

3.2.7 สถานบริการสาธารณสุขของรัฐมีการจัดบริการด้านการแพทย์ทางเลือก ในการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง ควบคู่ไปกับการแพทย์แผนปัจจุบันได้อย่างเหมาะสมครอบคลุม 76 จังหวัด

3.2.8 แพทย์แผนไทยและสหวิชาชีพได้รับการพัฒนาศักยภาพ เพื่อรองรับระบบบริการสุขภาพ (Service Plan) สาขาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานให้สามารถดูแลสุขภาพของประชาชนตามปัญหาสาธารณสุขในระดับประเทศและระดับพื้นที่ ไม่น้อยกว่า 2,000 คน

3.2.9 ร้อยละความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมสัมมนาวิชาการ นำเสนอแลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดบริการด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80

3.2.10 จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับการนวดไทยเฉพาะโรค 3 โรค ได้แก่ 1) โรคลมปลายปัตคาตสัญญาณ 4 หลัง 2) โรคหลอดเลือดสมอง 3) โรคลมจับโปงแห้งเข่า ในศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ไม่น้อยกว่า 1,000 ราย

3.2.11 มีการติดตาม ประเมินผลการดูแลสุขภาพมารดาและทารกด้วยการผดุงครรภ์ไทย (ระยะเตรียมตั้งครรภ์ ระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด ระยะหลังคลอด) ในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ ไม่น้อยกว่า 2 แห่ง

3.2.12 บุคลากรประจำแหล่งเพิ่มพูนมีทักษะความเป็นอาจารย์ เพิ่มพูนทักษะวิชาชีพความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน/กลุ่มโรค/อาการ ด้านการแพทย์แผนไทย ไม่น้อยกว่า 40 คน

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด

3.3.1 ประชาชนเชื่อมั่นและได้รับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ที่มีมาตรฐานและปลอดภัย

3.3.2 การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมีคุณภาพ มาตรฐาน ปลอดภัย และเป็นทางเลือกในการดูแลสุขภาพของคนไทย ร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบันอย่างไร้รอยต่อในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐทุกระดับ และรองรับความต้องการในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.4 ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

3.4.1 จำนวนองค์ความรู้และแนวทางเวชปฏิบัติ สำหรับต่อยอดการให้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน เพื่อร่วมรักษาและฟื้นฟูสภาพผู้ป่วยโรคที่เป็นปัญหาสุขภาพสำคัญในระบบสาธารณสุขร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน 5 แนวทาง

3.4.2 ร้อยละของหน่วยบริการที่มีการนำรูปแบบการจัดบริการการดูแลสุขภาพผู้ป่วยโรคที่เป็นปัญหาสุขภาพสำคัญในระบบสาธารณสุขด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกไปใช้ หน่วยบริการในระดับปฐมภูมิที่มีแพทย์แผนไทยปฏิบัติงาน

3.4.3 ร้อยละของโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทย สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขที่มีการนำรูปแบบการจัดบริการการดูแลสุขภาพผู้ป่วยโรคที่เป็นปัญหาสุขภาพสำคัญในระบบสาธารณสุขด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกไปใช้

3.4.4 ร้อยละของผู้ป่วยที่มีการวินิจฉัยโรคหลอดเลือดสมอง อัมพฤกษ์ อัมพาตระยะกลาง (Intermediate Care) ได้รับการดูแลด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

3.4.5 ร้อยละของจำนวนผู้มารับบริการผู้ป่วยนอกโรคพื้นฐาน (Common Diseases) การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

3.4.6 ร้อยละของผู้ป่วยที่มารับบริการในสถานชีวาภิบาลได้รับการดูแลรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

3.4.7 จำนวนสถานบริการสาธารณสุขของรัฐมีการจัดบริการด้านการแพทย์ทางเลือก ในการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง ควบคู่ไปกับการแพทย์แผนปัจจุบันได้อย่างเหมาะสมครอบคลุม 76 จังหวัด

3.4.8 จำนวนแพทย์แผนไทยและสหวิชาชีพได้รับการพัฒนาศักยภาพ เพื่อรองรับระบบบริการสุขภาพ (Service Plan) สาขาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานให้สามารถดูแลสุขภาพของประชาชนตามปัญหาสาธารณสุขในระดับประเทศและระดับพื้นที่

3.4.9 จำนวนหน่วยบริการปฐมภูมิได้รับการส่งเสริมบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

3.4.10 จำนวนหลักสูตรการรักษาโรคหลอดเลือดสมองขั้นสูง (Advance Course) ด้วยศาสตร์การแพทย์แผนจีนสำหรับแพทย์ฝังเข็มและแพทย์แผนจีน

3.4.11 ร้อยละของการดูแลสุขภาพมารดาและทารกด้วยการผดุงครรภ์ไทยเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

3.4.12 ร้อยละของความถูกต้องในการบันทึกข้อมูลการรับค่าใช้จ่ายการดูแลมารดาหลังคลอดตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

3.5 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์

3.5.1 แพทย์/แพทย์แผนไทย/แพทย์แผนจีน/สหวิชาชีพ/บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขทุกระดับ ครอบคลุมทุกเขตสุขภาพ ไม่น้อยกว่า 2,000 คน

3.5.2 ประชาชนและผู้รับบริการในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐทุกระดับ ไม่น้อยกว่า 200,000 ราย

4. พื้นที่ดำเนินการ

4.1 หน่วยบริการปฐมภูมิและเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ

4.2 สถานชีวาภิบาลในพื้นที่นำร่องของกระทรวงสาธารณสุข

4.3 โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข และองค์การบริหารส่วนจังหวัด) ทั่วประเทศ

5. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2567 – กันยายน 2568

6. กิจกรรม

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 ถ่ายทอดองค์ความรู้และส่งเสริมการนำแนวทางการรักษาและฟื้นฟูสภาพผู้ป่วยโรคที่เป็นปัญหาสุขภาพสำคัญในระบบสาธารณสุขด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (โรคหลอดเลือดสมอง สุขภาพแม่และเด็ก โรคสะเก็ดเงิน อาการปวดเรื้อรัง และนอนไม่หลับ)	2,253,050	24,225			1,389,325			708,000			131,500		
1.1 ถ่ายทอดองค์ความรู้การจัดบริการการแพทย์แผนไทยในการดูแลผู้ป่วยระยะกลางโรคหลอดเลือดสมอง (Intermediate Care) ในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ (สพท.)	426,400	-			426,400			-			-		
1.1.1 จัดอบรมหลักสูตรการดูแลผู้ป่วยระยะกลางโรคหลอดเลือดสมอง (Intermediate Care) ด้วยการแพทย์แผนไทยแบบบูรณาการ 90 ชั่วโมง ให้กับแพทย์แผนไทยในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ	422,000	-			← 422,000			-			-		
1.1.2 เก็บและวิเคราะห์ข้อมูลการให้บริการผู้ป่วยระยะกลางโรคหลอดเลือดสมอง (Intermediate Care) ด้วยการแพทย์แผนไทยแบบบูรณาการ เพื่อนำมาเป็นฐานข้อมูลในการจัดทำชุดสิทธิประโยชน์เสนอสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)	4,400	-			← 4,400			-			-		

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
1.2 ถ่ายทอดแนวทางการดูแลผู้ป่วยโรคสะเก็ดเงิน เพื่อพัฒนาศักยภาพแพทย์แผนไทยในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐสู่การเป็นต้นแบบด้านการรักษาโรคสะเก็ดเงิน (สพท.)	264,500	-			153,000			-			111,500		
1.2.1 อบรมการนำแนวทางการดูแลผู้ป่วยโรคสะเก็ดเงินเพื่อพัฒนาศักยภาพสู่การเป็นต้นแบบการด้านการรักษาโรคสะเก็ดเงิน (อบรม 3 วัน รูปแบบ onsite)	153,000	-			← 153,000			-			-		
1.2.2 ประชุมติดตามผลการจัดอบรมการนำแนวทางการดูแลผู้ป่วยโรคสะเก็ดเงินเพื่อพัฒนาศักยภาพสู่การเป็นต้นแบบการด้านการรักษาโรคสะเก็ดเงิน (Conference Case) 2 วัน รูปแบบ onsite	111,500	-			-			-			← 111,500		
1.3 ถ่ายทอดองค์ความรู้ในการดูแลสุขภาพมารดาและทารกด้วยการผดุงครรภ์ไทย เพื่อเพิ่มศักยภาพแพทย์แผนไทยในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ (สพท.)	100,900	-			100,900			-			-		
1.3.1 ประชุมเชิงปฏิบัติการถ่ายทอดองค์ความรู้การดูแลสุขภาพมารดาและทารกด้วยการผดุงครรภ์ไทย (ระยะเตรียมตั้งครรภ์ ระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด ระยะหลังคลอด) ให้แก่ผู้ปฏิบัติงานการแพทย์แผนไทย และบุคลากรในระบบสาธารณสุข (กลุ่มเป้าหมาย	71,500	-			← 71,500			-			-		

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
560 คน : Onsite 60 , Online 500)													
1.3.2 ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาทักษะการบันทึกข้อมูลการรับค่าใช้จ่ายการดูแลมารดาหลังคลอดตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ให้แก่บุคลากรในระบบสาธารณสุข (กลุ่มเป้าหมาย 530 คน : Onsite 30 , Online 500)	29,400	-			29,400			-			-		
1.4 อบรมเชิงปฏิบัติการการนำแนวทางการคัดกรองการให้บริการแพทย์แผนไทยคู่ขนาน แผนกผู้ป่วยนอกในโรงพยาบาลของรัฐ (สำหรับพยาบาลคัดกรอง) (สพท.)	411,000	-			411,000			-			-		
1.5 การถ่ายทอดเกณฑ์คุณภาพงานการแพทย์แผนไทย (Thai traditional Medicine Healthcare Accreditation: TTM-HA) และเกณฑ์มาตรฐานงานบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในสถานบริการสาธารณสุข (สพท.)	48,800	-			48,800			-			-		
1.5.1 ถ่ายทอดเกณฑ์คุณภาพงานการแพทย์แผนไทย (Thai Traditional Medicine Healthcare Accreditation: TTM-HA) ที่ใช้ในหน่วยบริการและรับรองคุณภาพงานการแพทย์แผนไทย (รูปแบบ Online และ Onsite)	30,400	-			30,400			-			-		

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
1.5.2 ถ่ายทอดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานโรงพยาบาลส่งเสริมและสนับสนุนการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (รพ.สส.พท.) (รูปแบบ Online และ Onsite)	18,400	-			18,400			-			-		
1.6 การจัดทำสื่อองค์ความรู้ด้านแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (สพท.)	**448,450**	**4,225**			**154,225**			**290,000**			-		
1.6.1 ประชุมผู้เชี่ยวชาญเพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาสื่อการเรียนรู้เพื่อเพิ่มพูนองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสำหรับแพทย์แผนไทย และสหวิชาชีพ แบบระบบ E-learning	8,450	← 4,225			← 4,225			-			-		
1.6.2 พัฒนาสื่อการเรียนรู้เพื่อเพิ่มพูนองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสำหรับแพทย์แผนไทยและสหวิชาชีพ แบบระบบ E-learning	150,000	-			← 150,000			-			-		
1.6.3 จัดจ้าง วิเคราะห์และทำฐานข้อมูลสืบค้นข้อมูลรหัสยาแผนไทย 24 หลัก สำหรับหน่วยบริการสาธารณสุขของรัฐและหน่วยงานเอกชน	200,000	-			-			← 200,000			-		
1.6.4 จัดทำคู่มือรหัสยาแผนไทย 24 หลัก สำหรับหน่วยบริการสาธารณสุขของรัฐ	90,000	-			-			← 90,000			-		

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
1.7 พัฒนาศักยภาพทีมสหวิชาชีพด้านการแพทย์ทางเลือก เช่น 3ส. 3อ. 1น. สมาธิบำบัด ศาสตร์การแพทย์แผนจีน สำหรับดูแลผู้ป่วยโรคที่เป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญ ในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐและหน่วยบริการปฐมภูมิ (online และ onsite) เช่นโรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคหลอดเลือดสมอง โรคสะเก็ดเงิน โรคนอนไม่หลับ ภาวะมีบุตรยาก (สทล.)	150,000	20,000			90,000			20,000			20,000		
1.7.1 ประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงานเพื่อจัดทำกรอบ แนวทางการถ่ายทอดองค์ความรู้/จัดทำหลักสูตรโรคหลอดเลือดสมองขั้นสูง สำหรับแพทย์และแพทย์แผนจีน	80,000	20,000			20,000			20,000			20,000		
1.7.2 อบรม/ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพด้านศาสตร์การแพทย์ทางเลือกให้แก่ทีมสหวิชาชีพ ในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐและหน่วยบริการปฐมภูมิ (Online และOnsite)	70,000	-			70,000			-			-		
1.8 สัมนาวิชาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในหน่วยบริการทุกระดับ	**403,000**	-			**5,000**			**398,000**			-		
1.8.1 ประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงานวางแผนดำเนินงานการจัดสัมมนาวิชาการฯ (สทล.)	10,000	-			5,000			5,000			-		

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
1.8.2 สัมนาวิชากาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในหน่วยบริการทุกระดับครอบคลุมทุก 12 เขตสุขภาพในระบบบริการสุขภาพ (ครอบคลุมความรู้โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (Non-Communicable Diseases: NCDs ประกอบด้วย เบาหวาน ความดันโลหิตสูง), โรคเกี่ยวกับต้อ (การบ่งต้อ)) (สพท. ร่วม สทล.)	393,000	-			-			393,000			-		
กิจกรรมที่ 2 การพัฒนารูปแบบการจัดบริการการดูแลสุขภาพผู้ป่วยโรคที่เป็นปัญหาสุขภาพสำคัญในระบบสาธารณสุขด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานเพื่อนำไปใช้บูรณาการร่วมรักษาในระบบบริการสุขภาพ (สพท.)	614,820	169,570			125,800			101,450			218,00		
2.1 ประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงาน และผู้เชี่ยวชาญในการขับเคลื่อนรูปแบบการจัดบริการการดูแลผู้ป่วยด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระบบบริการสุขภาพ (โรคที่เป็นปัญหาสาธารณสุขสำคัญ โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (Non-Communicable Diseases: NCD ประกอบด้วย เบาหวาน ความดันโลหิตสูง), โรคเกี่ยวกับต้อ (การบ่งต้อ))	141,000	51,000			60,000			30,000			-		

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
2.2 เสวนาวิชาการหน่วยงานต้นแบบด้านการดูแลสุขภาพมารดาและทารกด้วยการผดุงครรภ์ไทย (ระยะเตรียมตั้งครรภ์ ระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด ระยะหลังคลอด) เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดบริการ	87,070	← 87,070 →			-			-			-		
2.3 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในสถานบริการสาธารณสุข	182,150	31,500			65,800			71,450			13,400		
2.3.1 ประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงานพัฒนาคุณภาพงานการแพทย์แผนไทย เพื่อพัฒนาเกณฑ์คุณภาพงานการแพทย์แผนไทยที่ใช้ในหน่วยบริการ รูปแบบมาตรฐานเฉพาะโรค/เฉพาะระบบ TTM HA Program and Disease Specific (โรงพยาบาลที่มีหน่วยงานการแพทย์แผนไทยโดดเด่น) (Thai Traditional Medicine Healthcare Accreditation: TTM-HA)	53,600	-			← 13,400 →			← 26,800 →			← 13,400 →		
2.3.2 พัฒนาศักยภาพผู้เยี่ยมสำรวจ ในการพัฒนาคุณภาพงานการแพทย์แผน (Thai Traditional Medicine Healthcare Accreditation: TTM-HA)	31,500	← 31,500 →			-			-			-		

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
2.3.3 การพัฒนาศักยภาพผู้ตรวจประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานโรงพยาบาลส่งเสริมและสนับสนุนการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (รพ.สส.พท.)	18,450	-			-			18,450			-		
2.3.4 ประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงานมาตรฐานโรงพยาบาลส่งเสริมและสนับสนุนการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (รพ.สส.พท.) เพื่อจัดทำเกณฑ์การประเมินในหน่วยบริการสังกัดอื่น เช่น กรมสุขภาพจิต กรมอนามัย และกระทรวงอื่นๆ	26,200	-			26,200			-			-		
2.3.5 ประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงานพัฒนาแนวทางจัดทำคำอธิบายการวินิจฉัยโรค/อาการ และหัตถการด้านการแพทย์แผนไทย	52,400	-			26,200			26,200			-		
2.4 ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนารูปแบบบริการเพื่อเพิ่มศัยภาพการจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	**204,600**	-			-			-			204,600		
กิจกรรมที่ 3 พัฒนารูปแบบการให้บริการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกต้นแบบในโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน (ศพท.)	**914,900**	**24,100**			**381,550**			**509,250**			-		

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
3.1 พัฒนารูปแบบการนวดไทยเฉพาะโรคในโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทย	714,900	24,100			381,550			309,250			-		
3.1.1 ประชุมพัฒนารูปแบบการนวดไทยเฉพาะโรค สร้างความเชี่ยวชาญเฉพาะในโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทย	192,800	← 24,100 →			← 120,500 →			← 48,200 →			-		
3.1.2 ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนารูปแบบการนวดไทยเฉพาะโรค สร้างความเชี่ยวชาญเฉพาะ	522,100	-			← 261,050 →			← 261,050 →			-		
3.2 นำร่องการให้บริการและติดตามผลการให้บริการในโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ทั้ง 13 เขตสุขภาพ	200,000	-			-			← 200,000 →			-		
กิจกรรมที่ 4 การพัฒนาศักยภาพบุคลากรและเครือข่ายด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่ปฏิบัติงานด้านสาธารณสุข รองรับการจัดบริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในสถานบริการสาธารณสุข	686,830	84,855			310,575			291,400			-		
4.1 พัฒนาแหล่งเพิ่มพูนทักษะวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ร่วมกับหน่วยงานการศึกษาและวิชาชีพ (กวผ.)	438,720	51,880			123,840			263,000			-		
4.1.1 ปรับปรุงหลักเกณฑ์มาตรฐานแหล่งเพิ่มพูนทักษะวิชาชีพการแพทย์แผนไทย	103,760	← 51,880 →			← 51,880 →			-			-		

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
4.1.2 ลงพื้นที่ประเมินเพื่อรับรองตามเกณฑ์มาตรฐานฉบับปรับปรุง จากกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อพัฒนาต้นแบบ	171,960	-			← 71,960 →			← 100,000 →			-		
4.1.3 พัฒนาบุคลากรประจำแหล่งเพิ่มพูนเพื่อให้มีทักษะความเป็นอาจารย์และเพิ่มพูนทักษะวิชาชีพด้านการแพทย์แผนไทยให้เกิดความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในกลุ่มโรค	163,000	-			-			← 163,000 →			-		
4.2 พัฒนาศักยภาพศูนย์ฝึกอบรมด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (กวผ.)	**198,290**	**28,400**			**141,490**			**28,400**			**-**		
4.2.1 ประชุมคณะกรรมการพัฒนาศูนย์ฝึกอบรมด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	56,800	← 28,400 →			-			← 28,400 →			-		
4.2.2 อบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพบุคลากรประจำศูนย์ฝึกอบรมด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกได้รับการพัฒนา	141,490	-			← 141,490 →			-			-		
4.3 ประชุมคณะทำงานพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาทางคลินิกด้านการแพทย์แผนไทยภายใต้ข้อตกลงความร่วมมือ ฯ (เขตสุขภาพที่ 5 และเขตสุขภาพที่ 8) (กวผ.)	**31,520**	**-**			← 31,520 →			**-**			**-**		

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
4.4 ประชุมคณะทำงานเพื่อจัดทำข้อมูลมาตรฐานกำหนดตำแหน่งแพทย์แผนไทยระดับเชี่ยวชาญและระดับทรงคุณวุฒิ เพื่อกำหนดตำแหน่งในระดับอนุกรรมการข้าราชการพลเรือน (อ.ก.พ.) กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) (สพท.)	18,300	← 4,575			← 13,725			-			-		
กิจกรรมที่ 5 การลงพื้นที่ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาระบบบริการ (Service Plan) สาขาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน	408,000	-			135,300			185,000			87,700		
5.1 เก็บข้อมูล ติดตามประเมินผลงานและลงพื้นที่ให้บริการการดูแลสุขภาพด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (ครอบคลุมองค์ความรู้ทุกกลุ่มโรค/อาการใหม่) (สพท. ร่วม สทล.)	300,300	-			← 100,300			← 150,000			← 50,000		
5.2 ลงพื้นที่ติดตามประเมินผลการดูแลสุขภาพมารดาและทารกด้วยการผดุงครรภ์ไทย (ระยะเตรียมตั้งครรภ์ ระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด ระยะหลังคลอด) ในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ (สพท.)	37,700	-			-			-			← 37,700		

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
5.3 ลงพื้นที่ติดตามและพัฒนาการรับการประเมินและรับรองคุณภาพงานการแพทย์แผนไทย (Thai Traditional Medicine Healthcare Accreditation: TTM-HA) ของโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช (รพร.) โรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป (รพศ./รพท.) โรงพยาบาลชุมชน (รพช.) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) และ โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกประจำเขตสุขภาพ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (สพท.)	70,000	-			35,000			35,000			-		
5.4 ประเมิน และสรุปผลการพัฒนาสื่อการเรียนรู้เพื่อเพิ่มพูนองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกแบบระบบ E-learning (สพท.)	-	-			-			-			ดำเนินการ		
รวมเป็นเงิน	4,877,600	302,750			2,342,550			1,795,100			437,200		

7. งบประมาณ

งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 รวมทั้งสิ้น 4,877,600 บาท (สี่ล้านแปดแสนเจ็ดหมื่นเจ็ดพันหกร้อยบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 ถ่ายทอดองค์ความรู้และส่งเสริมการนำแนวทางการรักษาและฟื้นฟูสภาพผู้ป่วยโรคที่เป็นปัญหาสุขภาพสำคัญในระบบสาธารณสุข ด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (โรคหลอดเลือดสมอง สุขภาพแม่และเด็ก โรคสะเก็ดเงิน อาการปวดเรื้อรัง และนอนไม่หลับ)					2,253,050
1.1 ถ่ายทอดองค์ความรู้การจัดบริการการแพทย์แผนไทยในการดูแลผู้ป่วยระยะกลางโรคหลอดเลือดสมอง (Intermediate Care) ในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ (สพท.)					426,400

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
1.1.1 จัดอบรมหลักสูตรการดูแลผู้ป่วยระยะกลางโรคหลอดเลือดสมอง (Intermediate Care) ด้วยการแพทย์แผนไทยแบบบูรณาการ 90 ชั่วโมง ให้กับแพทย์แผนไทยในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ					422,000
ค่าตอบแทนวิทยากร	1	9	10	600	54,000
ค่าที่พักวิทยากร (พักเดี่ยว)	1	9	2	1,200	21,600
ค่าที่พักผู้เข้าร่วมโครงการ	1	40	5	700	140,000
ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร (เครื่องบิน)	1	9	1	2,500	22,500
ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร (แท็กซี่)	1	9	1	400	3,600
ค่าอาหารกลางวัน	1	60	5	500	150,000
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	60	10	50	30,000
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ					300
1.1.2 เก็บและวิเคราะห์ข้อมูลการให้บริการผู้ป่วยระยะกลางโรคหลอดเลือดสมอง (Intermediate Care) ด้วยการแพทย์แผนไทยแบบบูรณาการ เพื่อนำมาเป็นฐานข้อมูลในการจัดทำชุดสิทธิประโยชน์เสนอสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)					4,400
ค่าเอกสารประกอบการเก็บข้อมูล					2,000
ค่าไปรษณีย์					2,400
1.2 ถ่ายทอดแนวทางการดูแลผู้ป่วยโรคสะเก็ดเงิน เพื่อพัฒนาศักยภาพแพทย์แผนไทยในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐสู่การเป็นต้นแบบด้านการรักษาโรคสะเก็ดเงิน (สพท.)					**264,500**
1.2.1 อบรมการนำแนวทางการดูแลผู้ป่วยโรคสะเก็ดเงิน เพื่อพัฒนาศักยภาพสู่การเป็นต้นแบบการด้านการรักษาโรคสะเก็ดเงิน (อบรม 3 วัน รูปแบบ onsite)					153,000
ค่าตอบแทนวิทยากร	1	3	3	600	5,400
ค่าที่พักวิทยากร (พักเดี่ยว)	1	3	3	1,200	10,800
ค่าที่พักผู้เข้าร่วมโครงการ	1	30	3	700	63,000
ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร (เครื่องบิน)	1	3	1	4,000	12,000
ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร (แท็กซี่)	1	3	1	400	1,200
ค่าอาหารกลางวัน	1	40	3	400	48,000
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	40	6	50	12,000
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ					600
1.2.2 ประชุมติดตามผลการจัดอบรมการนำแนวทางการดูแลผู้ป่วยโรคสะเก็ดเงิน เพื่อพัฒนาศักยภาพสู่การเป็นต้นแบบการด้านการรักษาโรคสะเก็ดเงิน (Conference Case) 2 วัน รูปแบบ onsite					111,500
ค่าตอบแทนวิทยากร	1	3	5	600	9,000
ค่าที่พักวิทยากร (พักเดี่ยว)	1	3	2	1,200	7,200
ค่าที่พักผู้เข้าร่วมโครงการ	1	30	2	700	42,000

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร (เครื่องบิน)	1	3	1	4,000	12,000
ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร (แท็กซี่)	1	3	1	400	1,200
ค่าอาหารกลางวัน	1	40	2	400	32,000
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	40	4	50	8,000
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ					100
1.3 ถ่ายทอดองค์ความรู้ในการดูแลสุขภาพมารดาและทารกด้วยการผดุงครรภ์ไทย เพื่อเพิ่มศักยภาพแพทย์แผนไทยในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ (สพท.)					**100,900**
1.3.1 ประชุมเชิงปฏิบัติการถ่ายทอดองค์ความรู้การดูแลสุขภาพมารดาและทารกด้วยการผดุงครรภ์ไทย (ระยะเตรียมตั้งครรภ์ ระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด ระยะหลังคลอด) ให้แก่ผู้ปฏิบัติงานการแพทย์แผนไทย และบุคลากรในระบบสาธารณสุข (กลุ่มเป้าหมาย 560 คน : Onsite 60 , Online 500)					71,500
ค่าวิทยากร (ที่เป็นบุคลากรภาครัฐ)	1	2	6	600	7,200
ค่าวิทยากร (ที่มิใช่บุคลากรภาครัฐ)	1	1	6	1,200	7,200
ค่าเดินทางวิทยากร (เครื่องบิน)	1	2	1	4,000	8,000
ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร (แท็กซี่)	1	4	2	400	3,200
ค่าที่พักวิทยากร (พักเดี่ยว)	1	4	2	1,450	11,600
ค่าอาหารกลางวัน	1	64	2	120	15,360
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	64	4	35	8,960
ค่าเอกสารประกอบการประชุม					6,400
ค่าวัสดุประกอบการประชุม					3,000
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ					580
1.3.2 ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาทักษะการบันทึกข้อมูลการรับค่าใช้จ่ายการดูแลมารดาหลังคลอดตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ให้แก่บุคลากรในระบบสาธารณสุข (กลุ่มเป้าหมาย 530 คน : Onsite 30 , Online 500)					29,400
ค่าวิทยากร (ที่เป็นบุคลากรภาครัฐ)	1	1	3	600	1,800
ค่าวิทยากร (ที่มิใช่บุคลากรภาครัฐ)	1	2	3	1,200	7,200
ค่าเดินทางวิทยากร (เครื่องบิน)	1	1	1	4,000	4,000
ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร (แท็กซี่)	1	3	2	400	2,400
ค่าที่พักวิทยากร (พักเดี่ยว)	1	1	1	1,450	1,450
ค่าอาหารกลางวัน	1	33	1	120	3,960
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	33	2	35	2,310
ค่าเอกสารประกอบการประชุม					3,300
ค่าวัสดุประกอบการประชุม					2,000
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ					980

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
1.4 อบรมเชิงปฏิบัติการการนำแนวทางการคัดกรองการให้บริการแพทย์แผนไทยคู่ขนานแผนกผู้ป่วยนอกในโรงพยาบาลของรัฐ (สำหรับพยาบาลคัดกรอง) (สพท.)					**411,000**
ค่าตอบแทนวิทยากร	1	3	6	600	10,800
ค่าที่พักวิทยากร (พักเดี่ยว)	1	3	1	1,200	3,600
ค่าที่พักผู้เข้าร่วมโครงการ	1	160	2	700	224,000
ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร (เครื่องบิน)	1	3	1	3,500	10,500
ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร (แท็กซี่)	1	3	1	400	1,200
ค่าอาหารครบมื้อ	1	160	2	400	128,000
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	160	4	50	32,000
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ					900
1.5 การถ่ายทอดเกณฑ์คุณภาพงานการแพทย์แผนไทย (Thai traditional Medicine Healthcare Accreditation: TTM-HA) และเกณฑ์มาตรฐานงานบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในสถานบริการสาธารณสุข (สพท.)					**48,800**
1.5.1 ถ่ายทอดเกณฑ์คุณภาพงานการแพทย์แผนไทย (Thai traditional Medicine Healthcare Accreditation: TTM-HA) ที่ใช้ในหน่วยบริการและรับรองคุณภาพงานการแพทย์แผนไทย (รูปแบบ Online และ Onsite)					30,400
ค่าที่พักวิทยากร	1	1	1	800	800
ค่าวิทยากร รัฐ	1	1	3	600	1,800
ค่าวิทยากร เอกชน (สรพ.)	1	1	3	4,000	12,000
ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร(แท็กซี่)	1	1	2	500	1,000
ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร (เครื่องบิน)	1	1	1	4,000	4,000
ค่าอาหารกลางวัน	1	45	1	120	5,400
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	45	2	35	3,150
ค่าเอกสารประกอบการประชุม					2,250
1.5.2 ถ่ายทอดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานโรงพยาบาลส่งเสริมและสนับสนุนการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (รพ.สส.พท.) (รูปแบบ Online และ Onsite)					18,400
ค่าที่พักวิทยากร	1	1	1	800	800
ค่าวิทยากร	1	1	6	600	3,600
ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร (แท็กซี่)	1	1	2	250	500
ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร (เครื่องบิน)	1	1	1	4,000	4,000
ค่าอาหารกลางวัน	1	50	1	120	6,000
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	50	2	35	3,500

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
1.6 การจัดทำสื่อองค์ความรู้ด้านแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (สพท.)					**448,450**
1.6.1 ประชุมผู้เชี่ยวชาญเพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มพูนองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสำหรับแพทย์แผนไทย และสหวิชาชีพ แบบระบบ E-learning สพท.					8,450
ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	2	2	2	250	2,000
ค่าอาหารกลางวัน	2	15	1	120	3,600
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	15	2	35	2,100
ค่าเอกสารประกอบการประชุม					750
1.6.2 พัฒนาสื่อการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มพูนองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสำหรับแพทย์แผนไทย และสหวิชาชีพ แบบระบบ E-learning สพท.					150,000
ค่าจ้างออกแบบ/จัดทำ	1	-	-	150,000	150,000
1.6.3 จัดจ้าง วิเคราะห์และทำฐานข้อมูลสืบค้นข้อมูลรหัสยาแผนไทย 24 หลัก สำหรับหน่วยบริการสาธารณสุขของรัฐและหน่วยงานเอกชน					200,000
ค่าจ้างออกแบบ	1	-	-	200,000	200,000
1.6.4 จัดทำคู่มือรหัสยาแผนไทย 24 หลัก สำหรับหน่วยบริการสาธารณสุขของรัฐ					90,000
ค่าจ้างผลิตสื่อคู่มือ	1	-	-	90,000	90,000
1.7 พัฒนาศักยภาพทีมสหวิชาชีพ ด้านการแพทย์ทางเลือก เช่น 3ส. 3อ. 1น. สมาธิบำบัด ศาสตร์การแพทย์แผนจีน สำหรับดูแลผู้ป่วยโรคที่เป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญ ในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐและหน่วยบริการปฐมภูมิ (online และ onsite) เช่น โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคหลอดเลือดสมอง โรคสะเก็ดเงิน โรคนอนไม่หลับ ภาวะมีบุตรยาก (สทล.)					**150,000**
1.7.1 ประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงานเพื่อจัดทำกรอบ แนวทางการถ่ายทอดองค์ความรู้/จัดทำหลักสูตรโรคหลอดเลือดสมองขั้นสูงสำหรับแพทย์และแพทย์แผนจีน					80,000
ค่าตอบแทนบุคคลภายนอก	8	5	1	1,000	40,000
ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	8	5	1	400	16,000
ค่าอาหารกลางวัน	8	15	1	120	14,400
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	8	15	2	35	8,400
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าไปรษณีย์					1,200
1.7.2 อบรม/ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพด้านศาสตร์การแพทย์ทางเลือกให้แก่ทีมสหวิชาชีพ ในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐและหน่วยบริการปฐมภูมิ (Online และ Onsite)					70,000
ค่าตอบแทนวิทยากร (ภาครัฐ)	2	2	2	600	4,800
ค่าตอบแทนวิทยากร (มิใช่ภาครัฐ)	2	2	2	1,200	9,600
ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	2	2	2	400	3,200
ค่าอาหารกลางวัน	2	45	2	120	21,600
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	45	4	35	12,600

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
ค่าจ้างจัดประชุม/ทำสื่อ					15,000
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น เอกสารประกอบการอบรม/ประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ค่าไปรษณีย์					3,200
1.8 สัมนาวิชาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในหน่วยบริการทุกระดับ (สพท. ร่วม สทล.)					**403,000**
1.8.1 ประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงาน วางแผนดำเนินงานการจัดสัมมนาวิชาการฯ (สทล.)					10,000
ค่าตอบแทนบุคคลภายนอก	1	5	1	1,000	5,000
ค่าพาหนะเดินทาง	1	5	1	400	2,000
ค่าอาหารกลางวัน	1	15	1	120	1,800
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	15	2	35	1,050
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ					150
1.8.2 สัมนาวิชาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในหน่วยบริการทุกระดับ ครอบคลุมทุก 12 เขตสุขภาพ ในระบบบริการสุขภาพ (ครอบคลุมความรู้โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (Non-Communicable Diseases: NCDs ประกอบด้วย เบาหวาน ความดันโลหิตสูง), โรคเกี่ยวกับต้อ (การบ่งต้อ)) (สพท. ร่วม สทล.)					393,000
ค่าเดินทางวิทยากร (เครื่องบิน)	1	5	1	4,000	20,000
ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร (แท็กซี่)	1	10	1	400	4,000
ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร (รถบัสโดยสาร)	1	5	2	1,100	11,000
ค่าที่พักผู้เข้าร่วมโครงการ	1	170	1	700	119,000
ค่าที่พักวิทยากรและผู้เข้าร่วมโครงการ	1	25	2	700	35,000
ค่าวิทยากร (ที่เป็นบุคลากรภาครัฐ)	1	10	2	600	12,000
ค่าวิทยากร (ที่มิใช่บุคลากรภาครัฐ)	1	3	3	1,200	10,800
ค่าอาหารกลางวัน	1	170	2	400	136,000
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	170	4	50	34,000
ค่าเอกสารประกอบการประชุม					8,500
ค่าวัสดุอุปกรณ์					2,000
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ					700
กิจกรรมที่ 2 การพัฒนารูปแบบการจัดบริการการดูแลสุขภาพผู้ป่วยโรคที่เป็นปัญหาสุขภาพสำคัญในระบบสาธารณสุขด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานเพื่อนำไปใช้บูรณาการร่วมรักษาในระบบบริการสุขภาพ (สพท.)					**614,820**
2.1 ประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงาน และผู้เชี่ยวชาญในการขับเคลื่อนรูปแบบการจัดบริการการดูแลผู้ป่วย ด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในระบบบริการสุขภาพ (โรคที่เป็นปัญหาสาธารณสุขสำคัญโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (Non-Communicable Diseases : NCDs ประกอบด้วย เบาหวาน ความดันโลหิตสูง), โรคเกี่ยวกับต้อ (การบ่งต้อ)) (สพท.)					**141,000**

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
ค่าที่พักผู้เข้าร่วมโครงการ	6	3	1	800	14,400
ค่าพาหนะเดินทางผู้เข้าร่วม (เครื่องบิน)	6	2	1	4,000	48,000
ค่าพาหนะเดินทางผู้เข้าร่วม (แท็กซี่)	6	2	2	400	9,600
ค่าพาหนะเดินทางผู้เข้าร่วม (รถบัสโดยสาร)	6	2	2	500	12,000
ค่าอาหารกลางวัน	6	5	1	120	3,600
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	6	5	2	35	2,100
ค่าเอกสารประกอบการประชุม	6	5	1	100	3,000
ค่าตอบแทนคณะกรรมการ/คณะทำงาน/ ผู้เชี่ยวชาญ	6	2	1	1,000	12,000
ค่าส่งไปรษณีย์					3,300
ค่าจัดจ้างบันทึกภาพถ่าย					20,000
ค่าวัสดุอุปกรณ์ประกอบการประชุม					12,000
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ					1,000
2.2 เสวนาวิชาการหน่วยงานต้นแบบด้านการดูแลสุขภาพมารดาและทารกด้วยการผดุงครรภ์ไทย (ระยะเตรียมตั้งครรภ์ ระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด ระยะหลังคลอด) เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดบริการ (สพท.)					**87,070**
ค่าวิทยากร (ที่เป็นบุคลากรภาครัฐ)	4	4	1	600	9,600
ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร (แท็กซี่)	4	4	1	400	6,400
ค่าเบี้ยเลี้ยง	4	3	2	240	5,760
ค่าที่พักผู้จัด	4	3	1	800	9,600
ค่าพาหนะเดินทางผู้เข้าร่วม (แท็กซี่)	4	3	1	400	4,800
ค่าพาหนะเดินทางผู้เข้าร่วม (เครื่องบิน)	4	2	1	4,000	32,000
ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	4	1	2	2,000	16,000
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					1,000
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ					1,910
2.3 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในสถานบริการสาธารณสุข (สพท.)					**182,150**
2.3.1 ประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงานพัฒนาคุณภาพงานการแพทย์แผนไทย เพื่อพัฒนาเกณฑ์คุณภาพงานการแพทย์แผนไทยที่ใช้ในหน่วยบริการ รูปแบบ มาตรฐานเฉพาะโรค/เฉพาะระบบ TTM HA Program and Disease Specific (โรงพยาบาลที่มีหน่วยงานการแพทย์แผนไทยโดดเด่น) (Thai Traditional Medicine Healthcare Accreditation: TTM-HA)					53,600
ค่าที่พักคณะกรรมการ/คณะทำงาน	4	3	1	800	9,600
ค่าพาหนะคณะกรรมการ/คณะทำงาน (แท็กซี่)	4	6	1	400	9,600
ค่าพาหนะคณะกรรมการ/คณะทำงาน (เครื่องบิน)	4	1	1	4,000	16,000
ค่าอาหารกลางวัน	4	20	1	120	9,600

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	4	20	1	70	5,600
ค่าเอกสารประกอบการประชุม					600
ค่าลิขสิทธิ์โปรแกรมคอมพิวเตอร์					1,600
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าวัสดุอุปกรณ์ประกอบการประชุม ค่าไปรษณีย์ ค่าผ่านทางพิเศษ					1,000
2.3.2 พัฒนาศักยภาพผู้เยี่ยมสำรวจ ในการพัฒนาคุณภาพงานการแพทย์แผนไทย (Thai traditional Medicine Healthcare Accreditation: TTM-HA)					31,500
ค่าลงทะเบียนอบรมหลักสูตร Healthcare Accreditation (HA) เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรที่รับผิดชอบงาน (Thai traditional Medicine Healthcare Accreditation: TTM-HA)	1	7	1	4,500	31,500
2.3.3 การพัฒนาศักยภาพผู้ตรวจประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานโรงพยาบาลส่งเสริมและสนับสนุนการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (รพ.สส.พท.)					18,450
ค่าที่พักวิทยากร	1	1	1	800	800
ค่าวิทยากร	1	1	6	600	3,600
ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร (แท็กซี่)	1	1	1	400	400
ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร (เครื่องบิน)	1	1	1	4,000	4,000
ค่าอาหารกลางวัน	1	45	1	120	5,400
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	45	2	35	3,150
ค่าวัสดุอุปกรณ์ประกอบการประชุม					500
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าไปรษณีย์ ค่าผ่านทางพิเศษ					600
2.3.4 ประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงานมาตรฐานโรงพยาบาลส่งเสริมและสนับสนุนการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (รพ.สส.พท.) เพื่อจัดทำเกณฑ์การประเมินในหน่วยบริการสังกัดอื่น เช่น กรมสุขภาพจิต กรมอนามัย และกระทรวงอื่นๆ					26,200
ค่าที่พักคณะกรรมการ/คณะทำงาน	1	5	1	800	4,000
ค่าพาหนะคณะกรรมการ/คณะทำงาน(แท็กซี่)	1	4	1	400	1,600
ค่าพาหนะคณะกรรมการ/คณะทำงาน(เครื่องบิน)	1	4	1	4,000	16,000
ค่าอาหารกลางวัน	1	20	1	120	2,400
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	20	1	70	1,400
ค่าเอกสารประกอบการประชุม					400
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าวัสดุอุปกรณ์ประกอบการประชุม ค่าไปรษณีย์ ค่าผ่านทางพิเศษ					400
2.3.5 ประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงาน พัฒนาแนวทางจัดทำคำอธิบายการวินิจฉัยโรค/อาการและหัตถการด้านการแพทย์แผนไทย					52,400
ค่าที่พักคณะกรรมการ/คณะทำงาน	2	5	1	800	8,000

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
ค่าพาหนะคณะกรรมการ/คณะทำงาน(แท็กซี่)	2	4	1	400	3,200
ค่าพาหนะคณะกรรมการ/คณะทำงาน(เครื่องบิน)	2	4	1	4,000	32,000
ค่าอาหารกลางวัน	2	20	1	120	4,800
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	20	1	70	2,800
ค่าเอกสารประกอบการประชุม					800
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าวัสดุอุปกรณ์ประกอบการประชุม ค่าไปรษณีย์ ค่าผ่านทางพิเศษ					800
2.4 ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนารูปแบบบริการ เพื่อเพิ่มศัยภาพการจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (สพท.)					**204,600**
ค่าวิทยากร (ที่เป็นบุคลากรภาครัฐ)	1	1	6	600	3,600
ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	1	80	1	400	32,000
ค่าที่พัก	1	80	1	700	56,000
ค่าอาหารกลางวัน	1	80	2	400	64,000
ค่าอาหารเย็น	1	80	1	300	24,000
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	80	4	50	16,000
ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับรถ	1	3	1	2,000	6,000
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					2,500
ค่าใช่จ่ายอื่นๆ					500
กิจกรรมที่ 3 พัฒนารูปแบบการให้บริการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกต้นแบบในโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน (ศพท.)					**914,900**
3.1 พัฒนารูปแบบการนวดไทยเฉพาะโรคในโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทย (ศพท.)					**714,900**
3.1.1 ประชุมพัฒนารูปแบบการนวดไทยเฉพาะโรค สร้างความเชี่ยวชาญเฉพาะในโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทย					192,800
ค่าอาหารกลางวัน	16	20	1	120	38,400
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	16	20	2	35	22,400
ค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญ	16	5	1	1,000	80,000
ค่าพาหนะเดินทางผู้เชี่ยวชาญ	16	5	2	300	48,000
ค่าเอกสารประกอบการประชุม					4,000
3.1.2 ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนารูปแบบการนวดไทยเฉพาะโรค สร้างความเชี่ยวชาญเฉพาะ					522,100
ค่าอาหารกลางวัน	2	40	1	700	56,000
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	40	3	50	12,000
ค่าที่พักผู้เข้าร่วมโครงการ	2	35	3	800	168,000
ค่าที่พักวิทยากร (พักเดี่ยว)	2	5	3	800	24,000
ค่าเบี้ยเลี้ยง	2	35	3	80	16,800

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
ค่าเดินทางวิทยากร (เครื่องบิน)	2	3	2	3,000	36,000
ค่าวิทยากร (ที่มิใช่บุคลากรภาครัฐ)	2	5	6	1,200	72,000
ค่าพาหนะเดินทางผู้เข้าร่วมโครงการ (แท็กซี่)	2	40	3	200	48,000
ค่าพาหนะเดินทางผู้เข้าร่วมโครงการ (รถบัสโดยสาร)	2	6	3	1,000	36,000
ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	2	3	3	1,800	32,400
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					8,200
ค่าเอกสารประกอบการประชุม					4,000
ค่ายาสมุนไพรประกอบการอบรม					4,700
ค่าวัสดุประกอบการอบรม เช่น กระดาษ ผ้าขนหนู					4,000
3.2 นำร่องการให้บริการและติดตามผลการให้บริการในโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ทั้ง 13 เขตสุขภาพ					**200,000**
ค่าเบี้ยเลี้ยง	4	10	2	240	19,200
ค่าที่พักผู้เข้าร่วมโครงการ	4	10	2	800	64,000
ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	4	2	2	1,800	28,800
ค่าพาหนะเดินทางผู้เข้าร่วมโครงการ (แท็กซี่)	4	10	2	250	20,000
ค่าเดินทางวิทยากร (เครื่องบิน)	4	2	2	3,000	48,000
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					20,000
กิจกรรมที่ 4 การพัฒนาศักยภาพบุคลากรและเครือข่ายด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่ปฏิบัติงานด้านสาธารณสุข รองรับการจัดบริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในสถานบริการสาธารณสุข					**686,830**
4.1 พัฒนาแหล่งเพิ่มพูนทักษะวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ร่วมกับหน่วยงานการศึกษาและวิชาชีพ (กวผ.)					**438,720**
4.1.1 ปรับปรุงหลักเกณฑ์มาตรฐานแหล่งเพิ่มพูนทักษะวิชาชีพการแพทย์แผนไทย					103,760
ค่าที่พักวิทยากร (พักเดี่ยว)	4	3	1	1,200	14,400
ค่าพาหนะเดินทางผู้เข้าร่วมโครงการ (แท็กซี่)	4	8	2	200	12,800
ค่าพาหนะเดินทางผู้เข้าร่วมโครงการ (เครื่องบิน)	4	1	2	2,500	20,000
ค่าอาหารกลางวัน	4	14	1	120	6,720
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	4	14	2	35	3,920
ค่าตอบแทนคณะกรรมการ	4	8	1	1,000	32,000
ค่าเอกสารประกอบการประชุม					3,920
ค่าไปรษณีย์					4,000
ค่าวัสดุสำนักงาน					2,000
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ					4,000

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
4.1.2 ลงพื้นที่ประเมินเพื่อรับรองตามเกณฑ์มาตรฐานฉบับปรับปรุง จากกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อพัฒนาต้นแบบ					171,960
ค่าที่พักวิทยากร (พักเดี่ยว)	4	7	2	1,200	67,200
ค่าพาหนะเดินทางผู้เข้าร่วมโครงการ (แท็กซี่)	4	7	2	200	11,200
ค่าพาหนะเดินทางผู้เข้าร่วมโครงการ (เครื่องบิน)	1	7	2	2,500	35,000
ค่าเบี้ยเลี้ยง	4	7	3	240	20,160
ค่าจ้างเหมาบริการรถยนต์	4	1	3	2,000	24,000
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					6,000
ค่าเอกสารประกอบการประชุม					1,400
ค่าไปรษณีย์					2,000
ค่าวัสดุสำนักงาน					1,000
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ					4,000
4.1.3 พัฒนาบุคลากรประจำแหล่งเพิ่มพูนเพื่อให้มีทักษะความเป็นอาจารย์และเพิ่มพูนทักษะวิชาชีพด้านการแพทย์แผนไทยให้เกิดความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในกลุ่มโรค					163,000
ค่าวิทยากร (ที่มิใช่บุคลากรภาครัฐ)	1	2	15	1,200	36,000
ค่าวิทยากร (ที่เป็นบุคลากรภาครัฐ)	1	3	15	600	27,000
ค่าพาหนะเดินทางผู้เข้าร่วมโครงการ (แท็กซี่)	1	5	2	200	2,000
ค่าพาหนะเดินทางผู้เข้าร่วมโครงการ (เครื่องบิน)	1	2	2	2,500	10,000
ค่าอาหารกลางวัน	1	50	5	120	30,000
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	50	10	35	17,500
ค่าเอกสารประกอบการประชุม	1	40	1	200	8,000
ค่าจ้างเหมาบริการรถยนต์	1	1	5	2,000	10,000
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	1	1	5	500	2,500
ค่ากระเป๋าใส่เอกสาร	1	-	40	220	8,800
ค่าประกาศนียบัตร					3,200
ค่าไปรษณีย์					3,000
ค่าวัสดุสำนักงาน					2,000
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ					3,000
4.2 พัฒนาศักยภาพศูนย์ฝึกอบรมด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (กวผ.)					**198,290**
4.2.1 ประชุมคณะกรรมการพัฒนาศูนย์ฝึกอบรมด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก					56,800
ค่าที่พักผู้เข้าร่วมโครงการ	2	2	1	1,200	4,800
ค่าพาหนะเดินทางผู้เข้าร่วมโครงการ (แท็กซี่)	2	10	2	200	8,000
ค่าพาหนะเดินทางผู้เข้าร่วมโครงการ (เครื่องบิน)	2	1	2	2,500	10,000

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
ค่าอาหารกลางวัน	2	20	1	120	4,800
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	20	2	35	2,800
ค่าตอบแทนคณะกรรมการ	2	10	1	1,000	20,000
ค่าเอกสารประกอบการประชุม					2,800
ค่าไปรษณีย์					600
ค่าวัสดุสำนักงาน					600
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ					2,400
4.2.2 อบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพบุคลากรประจำศูนย์ฝึกอบรมด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกได้รับการพัฒนา					141,490
ค่าวิทยากร (ที่มิใช่บุคลากรภาครัฐ)	1	2	12	1,200	28,800
ค่าวิทยากร (ที่เป็นบุคลากรภาครัฐ)	1	5	12	600	36,000
ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร (แท็กซี่)	1	4	2	200	1,600
ค่าเดินทางวิทยากร (เครื่องบิน)	1	1	2	2,500	5,000
ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร (รถบัสโดยสาร)	1	1	1	2,000	2,000
ค่าอาหารครบมื้อ	1	62	3	120	22,320
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	62	6	35	13,020
ค่ากระเป๋าใส่เอกสาร	1	-	50	220	11,000
ค่าเอกสารประกอบการประชุม					3,500
ค่าประกาศนียบัตร					4,000
ค่าไปรษณีย์					3,000
ค่าวัสดุสำนักงาน					8,000
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ					3,250
4.3 ประชุมคณะทำงาน พัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาทางคลินิกด้านการแพทย์แผนไทยภายใต้ข้อตกลงความร่วมมือ ฯ (เขตสุขภาพที่ 5 และเขตสุขภาพที่ 8) (กวผ.)					**31,520**
ค่าที่พักวิทยากร (พักเดี่ยว)	1	2	1	1,200	2,400
ค่าพาหนะเดินทางผู้เข้าร่วมโครงการ (แท็กซี่)	1	10	2	200	4,000
ค่าพาหนะเดินทางผู้เข้าร่วมโครงการ (เครื่องบิน)	1	1	2	2,500	5,000
ค่าอาหารกลางวัน	1	20	1	120	2,400
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	20	2	35	1,400
ค่าจ้างเหมาบริการรถยนต์	1	-	1	2,000	2,000
ค่าตอบแทนคณะทำงานฯ	2	10	1	500	10,000
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					500
ค่าเอกสารประกอบการประชุม					2,000

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
ค่าไปรษณีย์					820
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ					1,000
4.4 ประชุมคณะทำงานเพื่อจัดทำข้อมูลมาตรฐานกำหนดตำแหน่งแพทย์แผนไทย ระดับเชี่ยวชาญและระดับทรงคุณวุฒิ เพื่อกำหนดตำแหน่งในระดับอนุกรรมการข้าราชการพลเรือน (อ.ก.พ.) กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) (สพท.)					**18,300**
ค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญ	3	1	2	1,000	6,000
ค่าพาหนะเดินทางผู้เข้าร่วมโครงการ (แท็กซี่)	3	1	2	250	1,500
ค่าอาหารกลางวัน	3	15	1	120	5,400
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	3	15	2	35	3,150
ค่าเอกสารประกอบการประชุม					2,250
กิจกรรมที่ 5 การลงพื้นที่ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาระบบบริการ (Service Plan) สาขาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน					**408,000**
5.1 เก็บข้อมูล ติดตามประเมินผลงาน และลงพื้นที่ให้บริการการดูแลสุขภาพด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (ครอบคลุมองค์ความรู้ทุกกลุ่มโรค/อาการใหม่) (สพท. ร่วม สทล.)					**300,300**
ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	5	2	2	2,000	40,000
ค่าที่พักผู้เข้าร่วม	5	10	1	800	40,000
ค่าเบี้ยเลี้ยง	5	10	2	240	24,000
ค่าพาหนะเดินทางผู้เข้าร่วมโครงการ (เครื่องบิน)	4	10	1	4,000	160,000
ค่าพาหนะเดินทางผู้เข้าร่วมโครงการ (แท็กซี่)	5	10	1	400	20,000
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					16,000
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ					300
5.2 ลงพื้นที่ติดตาม ประเมินผลการดูแลสุขภาพมารดาและทารกด้วยการผดุงครรภ์ไทย (ระยะเตรียมตั้งครรภ์ ระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด ระยะหลังคลอด) ในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ (สพท.)					**37,700**
ค่าเบี้ยเลี้ยง	2	3	2	240	2,880
ค่าที่พักผู้จัด	2	3	1	800	4,800
ค่าพาหนะเดินทางผู้เข้าร่วมโครงการ (แท็กซี่)	2	3	2	200	2,400
ค่าพาหนะเดินทางผู้เข้าร่วมโครงการ (เครื่องบิน)	2	2	1	4,000	16,000
ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	2	1	2	2,000	8,000
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					3,000
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ					620

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
5.3 ลงพื้นที่ติดตามและพัฒนาการรับการประเมินและรับรองคุณภาพงานการแพทย์แผนไทย (Thai traditional Medicine Healthcare Accreditation: TTM-HA) ของโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช (รพร.) โรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป (รพศ./รพท.) โรงพยาบาลชุมชน (รพช.) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) และ โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำเขตสุขภาพ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (สพท.)					70,000
ค่าที่พัก	2	5	1	800	8,000
ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	2	5	1	400	4,000
ค่าพาหนะเดินทาง (เครื่องบิน)	2	5	1	4,000	40,000
ค่าเบี้ยเลี้ยง	2	5	2	240	4,800
ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับรถ	2	1	1	2,000	4,000
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					7,000
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ					2,200

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ย

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
งบดำเนินงาน	4,877,600
งบรายจ่ายอื่น	-
งบอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (สี่ล้านแปดแสนเจ็ดหมื่นเจ็ดพันหกร้อยบาทถ้วน)	**4,877,600**

8.2 สรุปตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
สถาบันการแพทย์แผนไทย	3,023,070
ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	914,900
กองวิชาการและแผนงาน	668,530
สถาบันการแพทย์ทางเลือก	271,100
รวมทั้งสิ้น (สี่ล้านแปดแสนเจ็ดหมื่นเจ็ดพันหกร้อยบาทถ้วน)	**4,877,600**

9. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	1. แนวทางเวชปฏิบัติเพื่อนำไปพัฒนารูปแบบการให้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการดูแลสุขภาพผู้ป่วยโรคที่เป็นปัญหาสุขภาพสำคัญในระบบสาธารณสุขอย่างน้อย 5 แนวทาง 2. เสวนาวิชาการหน่วยงานต้นแบบด้านการดูแลสุขภาพมารดาและทารกด้วยการผดุงครรภ์ไทย (ระยะเตรียมตั้งครรภ์ ระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด ระยะหลังคลอด) เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดบริการ อย่างน้อย 2 แห่ง 3. มีร่างมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง แพทย์แผนไทยระดับเชี่ยวชาญ และทรงคุณวุฒิ	1. ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทย สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 19 แห่ง ได้รับการพัฒนาศักยภาพสู่ความเชี่ยวชาญด้านการรักษาผู้ป่วยโรคสะเก็ดเงิน 2. พยาบาลคัดกรองที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จาก 12 เขตสุขภาพ ได้รับการอบรมแนวทางการคัดกรองการให้บริการแพทย์แผนไทยคู่ขนาน จำนวนไม่น้อยกว่า 152 คน 3. ถ่ายทอดแนวทางการดูแลผู้ป่วยด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ให้กับแพทย์ แพทย์แผนไทย แพทย์แผนจีน และสหวิชาชีพ ได้แก่ 1) บริการปฐมภูมิด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก 2) การใช้ยาสมุนไพรในการดูแลอาการเจ็บป่วยเบื้องต้น 3) การดูแลผู้ป่วยระยะกลางโรคหลอดเลือดสมอง 4) แนวทางดูแลผู้ป่วยในสถานชีวาภิบาล 4. มีคู่มือการดูแลผู้ป่วยโรคเบาหวานด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย จำนวน 1 เล่ม	1. แพทย์ แพทย์แผนไทย แพทย์แผนจีน และสหวิชาชีพในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐทุกระดับผ่านการสัมมนาวิชาการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดบริการด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ไม่น้อยกว่า 200 คน (Onsite และ Online) 2. มีแนวเวชปฏิบัติการนวดไทยเฉพาะโรค 3 อาการ ได้แก่ ปวดบ่า ปวดหลัง และปวดขา ในศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกทั้ง 13 เขตสุขภาพ 3. ผู้ป่วยที่ได้รับการนวดไทยเฉพาะโรค 3 โรค ได้แก่ 1) โรคลมปลายปัตคาตสัญญาณ 4 หลัง 2) ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง 3) โรคลมจับโปงแห้งเข่า ในโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทย ไม่น้อยกว่า 1,000 ราย 4. มีหลักสูตรการรักษาผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองด้วยศาสตร์การแพทย์แผนจีน สำหรับแพทย์ฝังเข็มและแพทย์แผนจีน ไม่น้อยกว่า 1 หลักสูตร	1. ผู้มารับบริการผู้ป่วยนอกโรคพื้นฐาน (Common Diseases) การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 2. ผู้ป่วยที่มีการวินิจฉัยโรคหลอดเลือดสมองอัมพฤกษ์อัมพาตระยะกลางฯ ที่ได้รับการดูแลด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ร้อยละ 100 3. ผู้ป่วยที่มารับบริการในสถานชีวาภิบาล (พื้นที่นำร่องของกระทรวงสาธารณสุข) ได้รับการดูแลรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ร้อยละ 100 4. มีนวัตกรรมสื่อเพื่อการเรียนรู้สำหรับแพทย์แผนไทยและสหวิชาชีพผ่านระบบออนไลน์ ในการดูแลสุขภาพผู้ป่วย อย่างน้อย 2 เรื่อง 5. มีโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชผ่านการประเมิน Healthcare Accreditation(HA) ทางการแพทย์แผนไทย ร้อยละ 80

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
		5. มีคู่มือการดูแลผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย จำนวน 1 เล่ม 6. มีคู่มือแนวทางการตรวจวินิจฉัย รักษาและฟื้นฟูสุขภาพ ตามตำรา/คัมภีร์พื้นฐานทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จำนวน 1 เล่ม 7. บุคลากรในระบบสาธารณสุขของรัฐได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้การดูแลสุขภาพมารดาและทารกด้วยการผดุงครรภ์ไทย (ระยะเตรียมตั้งครรภ์ ระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด ระยะหลังคลอด) ไม่น้อยกว่า 560 คน 8. บุคลากรในระบบสาธารณสุขของรัฐได้รับการพัฒนาทักษะการบันทึกข้อมูลการรับค่าใช้จ่ายการดูแลมารดาหลังคลอดตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ให้แก่บุคลากรในระบบสาธารณสุข ไม่น้อยกว่า 530 คน 9. มีเกณฑ์มาตรฐานแหล่งเพิ่มพูนทักษะวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ฉบับปรับปรุง จำนวน 1 ฉบับ 10. มาตรฐานกำหนดตำแหน่งแพทย์แผนไทย ระดับ	5. มีคู่มือคำอธิบายโรค อาการ และหัตถการทางการแพทย์แผนไทย (ICD-10-TM) 1 ชุด (1 โรค) 6. มีฐานข้อมูลรหัสยาแผนไทย 24 หลัก สำหรับหน่วยบริการสาธารณสุขของรัฐและหน่วยงานเอกชน 7. บุคลากรประจำแหล่งเพิ่มพูนมีทักษะความเป็นอาจารย์ เพิ่มพูนทักษะวิชาชีพความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านกลุ่มโรค/อาการด้านการแพทย์แผนไทย ไม่น้อยกว่า 40 คน 8. มีแหล่งเพิ่มพูนทักษะฯ ที่ได้รับรองตามเกณฑ์มาตรฐานฉบับปรับปรุงจากกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จำนวน 4 แห่ง 9. บุคลากรประจำศูนย์ฝึกอบรมด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการจัดการเรียนการสอน จำนวน 50 คน 10. มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง แพทย์แผนไทยระดับเชี่ยวชาญ และทรงคุณวุฒิ ผ่านความเห็นชอบจาก อ.ก.พ.	6. สถานบริการสาธารณสุขของรัฐมีการจัดบริการผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลางด้วยการแพทย์ทางเลือกดูแลได้อย่างเหมาะสม ครอบคลุม 76 จังหวัด 7. ประชาชนที่มารับบริการในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐและหน่วยบริการปฐมภูมิ ได้รับการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5 8. หน่วยบริการปฐมภูมิได้รับการส่งเสริมบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ไม่น้อยกว่า 200 แห่ง 9. มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง แพทย์แผนไทยระดับเชี่ยวชาญ และทรงคุณวุฒิ ได้รับการรับรองจากสำนักงาน ก.พ.

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
		เชี่ยวชาญ และทรงคุณวุฒิ ผ่านความเห็นชอบจาก อ.ก.พ. กรมการแพทย์ แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	กระทรวงสาธารณสุข	
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส (บาท)	302,750	2,316,350	1,795,100	463,400

10. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

หน่วยงาน	ผู้รับผิดชอบหลัก	ตำแหน่ง	ช่องทางติดต่อ
สพท.	นางสาวบุษราภรณ์ ธนสีลังกูร	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	โทรศัพท์ 02 5907007 ภายใน 3607
สพท.	นางสาวอุบลรัตน์ มโนศิลป์	แพทย์แผนไทยชำนาญการพิเศษ	โทรศัพท์ 02 5907007 ภายใน 3601 e-mail : pp.ittm2566@gmail.com
สพท.	นางพรทิพย์ เทียนทองดี	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	โทรศัพท์ 02 5907007 ภายใน 3606
สพท.	นางสาวนริศรา งามสอาด	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	โทรศัพท์ 02 5907007 ภายใน 3609
สพท.	นางสาวธริตา จันทร์หอม	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	โทรศัพท์ 02 5907007 ภายใน 3605 e-mail : tharita.j@gmail.com
สทล.	แพทย์หญิงวิรัลพัชร เสียงประเสริฐ	นายแพทย์ชำนาญการ	โทรศัพท์ 02 5917007 ภายใน 2605
สทล.	นางสาวฐิตารัตน์ ศุทธะชัยอนันต์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	โทรศัพท์ 02 5917007 ภายใน 2605
กวผ.	นางมนทิพา ทรงพานิช	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	โทรศัพท์ 02 5902612 e-mail : training.tpd.dtam@gmail.com
ศพท.	นายปิยทัศน์ ใจเย็น	แพทย์แผนไทยชำนาญการ	โทรศัพท์ 0 2224 3265 ภายใน 2305 e-mail : seen.zaza007@gmail.com
ศพท.	นางสาวกิตติยา ขันทอง	แพทย์แผนไทยชำนาญการ	โทรศัพท์ 0 2224 3265 ภายใน 2305
ศพท.	นางสาวธารปภัสร์ พงษ์พานิชย์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	โทรศัพท์ 0 2224 3265 ภายใน 2305

..... ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวบุษราภรณ์ ธนสีลังกูร)
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
สถาบันการแพทย์แผนไทย

..... ผู้เขียนโครงการ
(นางสาววิรัลพัชร เสียงประเสริฐ)
นายแพทย์ชำนาญการ
สถาบันการแพทย์ทางเลือก

..... ผู้เขียนโครงการ

(นางมนทิพา ทรงพานิช)
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
กองวิชาการและแผนงาน

..... ผู้เขียนโครงการ

(นายปิยทัศน์ ใจเย็น)
แพทย์แผนไทยชำนาญการ
ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

..... ผู้เสนอโครงการ

(นางอัจฉรา เชียงทอง)
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
สถาบันการแพทย์แผนไทย

..... ผู้เห็นชอบโครงการ

(นางสาวรัชนี จันทร์เกษ)
ผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์แผนไทย

..... ผู้เห็นชอบโครงการ

(นายกุลธนิต วนรัตน์)
ผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์ทางเลือก

..... ผู้เห็นชอบโครงการ

(นายสุรัคเมธ มหาศิริมงคล)
ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน

..... ผู้อนุมัติโครงการ

(นายสมศักดิ์ กรีชัย)
รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

โครงการบำบัดฟื้นฟูสุขภาพผู้ติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์ทางเลือก

สรุปความเชื่อมโยงของโครงการที่มีต่อแผนสามระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560

1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก

สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ

ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	**ยุทธศาสตร์ด้าน** ความมั่นคง **ประเด็น** 4.2 การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง **ประเด็นย่อย** 4.2.1 การแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	(010002) ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรสาธารณสุข โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่/บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ให้มีองค์ความรู้การแพทย์ทางเลือกในการใช้บำบัดฟื้นฟูผู้ป่วยยาเสพติดได้อย่างเหมาะสม

สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(01) ความมั่นคง
เป้าหมาย	(010201) ปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	ส่งเสริมให้ผู้ป่วยติดยาเสพติดทราบถึงองค์ความรู้การแพทย์ทางเลือกสมาธิบำบัดในการบำบัดฟื้นฟูผู้ป่วยยาเสพติด และสามารถนำไปใช้ในการบำบัดเยียวยาสุขภาพตนเองได้

สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย

แผนย่อย	(3.2) การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง
แนวทางการพัฒนา	การดูแลผู้ใช้ ผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด ให้เข้าถึงการบำบัดรักษา และการลดอันตรายหรือผลกระทบจากยาเสพติด โดยการคัดกรอง ประเมินวินิจฉัยที่มีประสิทธิภาพ กำหนดแผนการดูแลและให้การบำบัดรักษาที่เหมาะสม มีมาตรฐาน พร้อมทั้งให้การติดตามช่วยเหลือ ฟื้นฟูสมรรถภาพที่ครอบคลุมทุกมิติ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคีเครือข่ายในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้สามารถอยู่ร่วมในสังคมชุมชน ได้อย่างปกติสุขและเท่าเทียม
เป้าหมาย	ประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาวะโดยเฉพาะด้านยาเสพติด มีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ สามารถป้องกันและฟื้นฟูสุขภาวะโดยเฉพาะด้านยาเสพติดด้วยการแพทย์ทางเลือกเกิดเป็นสังคมบ่มเพาะจิตสำนึกการมีสุขภาพดีสูงขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	กลุ่มวัย และบุคลากรทางสาธารณสุข รวมถึงเครือข่าย มีความรู้ด้านการนำองค์ความรู้การแพทย์ทางเลือกไปใช้ในการบำบัดผู้ป่วยยาเสพติด นำไปสู่การพึ่งตนเองและนำไปใช้ในการจัดการสุขภาพได้อย่างเหมาะสม

สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย

องค์ประกอบ	V01 ระบบสุขภาพ
ปัจจัย F0102	ระบบบริการด้านสุขภาพที่สอดคล้องกับความต้องการหน่วยงานมีความเกี่ยวข้อง (หลัก / สนับสนุน) กับปัจจัยภายใต้ห่วงโซ่คุณค่าฯ ดังกล่าว

สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs

เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	เป้าหมายที่ 3 สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมสวัสดิภาพสำหรับทุกคนในทุกวัย
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	เป้าหมายย่อยที่ 3.5 เสริมสร้างการป้องกันและการรักษาการใช้สารในทางที่ผิด ซึ่งรวมถึงการใช้ยาเสพติดในทางที่ผิดและการใช้แอลกอฮอล์ในทางอันตราย

1.2 แนวทางการพัฒนารอง

สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ

ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	**ยุทธศาสตร์ด้าน** การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ **ประเด็น** 4.5 การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี **ประเด็นย่อย** 4.5.4 การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นให้มีการนำศาสตร์การแพทย์ทางเลือก มีส่วนสำคัญในการดูแล บำบัดฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยยาเสพติด เช่น สมาธิบำบัด SKT กดจุดสะท้อนเท้า เป็นต้น

สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(13) การสร้างเสริมให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี
เป้าหมาย	(130001) คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้นและมีความเป็นอยู่ดีเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการดังกล่าวส่งเสริมให้มีการนำศาสตร์การแพทย์ทางเลือกไปใช้ในกระบวนการบำบัดรักษาฟื้นฟูร่างกายและจิตใจของผู้ติดสารเสพติดให้สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ลด ละ เลิกการใช้สารเสพติดต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง สามารถพึ่งตนเองได้มากขึ้นในการดูแลสุขภาพ

สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย

แผนย่อย	(3.4) การกระจายบริการสาธารณสุขอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ
แนวทางการพัฒนา	พัฒนากำลังคนและบุคลากรด้านสุขภาพสู่ความเป็นมืออาชีพ สร้างและพัฒนากลไกการบริหารจัดการระบบการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านสุขภาพตลอดจนส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของเครือข่ายด้านสุขภาพ รวมทั้งสร้างการตระหนักรู้ให้กับประชาชนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิทธิของตนเองและวิธีการแก้ไขปัญหาสำหรับบุคคลที่ไม่ได้รับสิทธิขั้นพื้นฐาน
เป้าหมาย	130401 การเข้าถึงบริการ สาธารณสุขมีความเหลื่อมล้ำลดลง
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นให้บุคลากรด้านสุขภาพที่เกี่ยวข้องได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพในการบำบัดฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์ทางเลือก สามารถนำความรู้และมีแนวทางในการบำบัดฟื้นฟูสุขภาพให้แก่ผู้ป่วยยาเสพติดได้อย่างเหมาะสม มีการบูรณาการศาสตร์การแพทย์ทางเลือกควบคู่ไปกับการแพทย์แผนปัจจุบัน ในการดูแลสุขภาพผู้ติดสารเสพติด ให้สามารถเข้าถึงบริการด้านการแพทย์ทางเลือก ที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน และปลอดภัย สามารถพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพได้อย่างยั่งยืน

สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย

องค์ประกอบ	V01 ระบบสุขภาพ
ปัจจัย F0102	ระบบบริการด้านสุขภาพที่สอดคล้องกับความต้องการหน่วยงานมีความเกี่ยวข้อง (หลัก / สนับสนุน) กับปัจจัยภายใต้ห่วงโซ่คุณค่าดังกล่าว

สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs

เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	เป้าหมายที่ 3 สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมสวัสดิภาพสำหรับทุกคนในทุกวัย
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	เป้าหมายย่อยที่ 3.4 ลดการตายก่อนวัยอันควรจากโรคไม่ติดต่อให้ลดลงหนึ่งในสามผ่านทางการป้องกันและการรักษาโรค และสนับสนุนสุขภาพจิตและความเป็นอยู่ที่ดีภายในปี 2573

2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ

2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	เป้าหมายหลักของแผนฯ 13 : การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม หมุดหมายที่ 4 : ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง เป้าหมายระดับหมุดหมาย : ประชาชนไทยได้รับความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสุขภาพ
แผนความมั่นคงแห่งชาติ	นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 8 การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด เป้าหมายที่ 3 ผู้เสพยาเสพติดมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข ไม่ส่งผลกระทบ ต่อสังคม และไม่หวนกลับเข้าสู่วงจรยาเสพติด

2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560

แผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. 2568) กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงานอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> 1) กลยุทธ์ที่ 1 การดูแลผู้ใช้ ผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด ให้เข้าถึงการบำบัดรักษา และการลดอันตรายหรือผลกระทบจากยาเสพติด โดยการคัดกรอง ประเมินวินิจฉัยที่มีประสิทธิภาพ กำหนดแผนการดูแลและให้การบำบัดรักษาที่เหมาะสม มีมาตรฐาน พร้อมทั้งให้การติดตามช่วยเหลือ ฟื้นฟูสมรรถภาพที่ครอบคลุมทุกมิติตลอดจนการมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคีเครือข่ายในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้สามารถอยู่ร่วมในสังคมชุมชนได้อย่างปกติสุขและเท่าเทียม
แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic)

	☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ☐ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงานอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ☐ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาขีดความสามารถของการให้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐทุกระดับเพื่อตอบสนองปัญหาด้านสุขภาพของประเทศ บูรณาการการดำเนินงานร่วมกับสหวิชาชีพ และลดความแออัดของโรงพยาบาลขนาดใหญ่ กลยุทธ์ที่ 2 เสริมสร้างและบูรณาการองค์ความรู้ ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ที่มีศักยภาพในการดูแลสุขภาพของประชาชนให้กับสหวิชาชีพ เพื่อให้เกิดความมั่นใจและความเชื่อมั่น
แผนปฏิบัติการด้าน	-ไม่มี-

2.4 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น

ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	1) ความมั่นคง ปลอดภัยของสังคมถูกคุกคามจากการแพร่ระบาดของยาเสพติดที่บั่นทอนคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศ
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	1) นโยบายกระทรวงสาธารณสุข 2.เพิ่มการเข้าถึงบริการสุขภาพจิตและบำบัดยาเสพติด 4.สร้างความเข้มแข็งเครือข่ายสุขภาพภาคประชาชน 5.จัดระบบบริการสุขภาพเพื่อกลุ่มเปราะบาง และพื้นที่พิเศษ 2) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด (พ.ศ. 2566 - 2570)

โครงการบำบัดฟื้นฟูสุขภาพผู้ติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์ทางเลือก

1. หลักการและเหตุผล

การปฏิบัติสมาธิเป็นศาสตร์การแพทย์ทางเลือก ที่ประยุกต์ใช้ในการเยียวยาแบบองค์รวมในกลุ่มจิตประสานกาย การปฏิบัติสมาธิบางรูปแบบสามารถนำมาประยุกต์ใช้เยียวยาผสมผสาน (Complimentary Healing) ร่วมกับการรักษาในระบบการแพทย์แผนปัจจุบัน นักวิจัยทางการแพทย์ค้นพบนวัตกรรมการรักษาบำบัดเยียวยารูปแบบอื่น ๆ นอกเหนือจากแพทย์แผนปัจจุบัน เช่น การปฏิบัติสมาธิ การฝึกโยคะ ไทชิ เป็นต้น วิธีการเหล่านี้ทำให้ผู้ฝึกมีความสุขจิตสงบ ร่างกายและจิตใจมีการผ่อนคลายลดความรุนแรงของโรค ช่วยเยียวยาการเจ็บป่วย ลดค่ารักษาอาการเจ็บป่วย ซึ่งถือได้ว่าเป็นการค้นพบการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการของจิตและระบบประสาทอัตโนมัติ (Autonomic Nervous system) ระบบภูมิต้านทาน (Immune system) ระบบประสาท (Nervous system) เป็นเรื่องการทำงานจิตประสานกายหรือจิตประสาทภูมิคุ้มกันวิทยา (Psychoneuroimmunology : PNI) ซึ่งเป็นวิทยาศาสตร์แผนใหม่ที่พยายามทำความเข้าใจปฏิกิริยาและการควบคุมการทำงานของร่างกายระหว่างระบบภูมิต้านทาน (Immune system) ระบบประสาท (Nervous system) และระบบจิตใจ (Psyche : PS) ในสภาวะที่ร่างกายและเซลล์ถูกทำลายจากเชื้อโรคหรือในสภาวะที่เซลล์ทำงานไม่ได้ขาดความสมดุล เนื่องจากการติดเชื้อหรือในสภาวะเครียด (Stress)

สมาธิบำบัด SKT เป็นเทคนิคการฝึกสมาธิแบบหนึ่ง ซึ่ง SKT เป็นตัวย่อของชื่อ ศ.ดร.สมพร กันทรดุษฎีเตรียมชัยศรี ผู้พัฒนาเทคนิคการฝึกสมาธิแบบจิตประสานกาย ที่เกิดจากการผสานศาสนศาสตร์และวิทยาศาสตร์เพื่อพัฒนาร่างกายให้สามารถเยียวยาตัวเองได้ด้วยเทคนิคการฝึกระบบประสาทสัมผัสให้รับรู้สัญญาณที่ผ่านเข้ามาทางประสาทสัมผัสทั้ง 6 คือ หู ตา จมูก ลิ้น การเคลื่อนไหว และความนึกคิดพร้อม ๆ กัน โดยมีหลักการสำคัญคือ ปรับการทำงานของร่างกายทุกระบบให้อยู่ในภาวะปกติ มีผลงานวิจัยแสดงถึงประโยชน์ของการปฏิบัติสมาธิบำบัดในเชิงวิทยาศาสตร์ มีผลควบคุมความดันโลหิตได้โดยไม่ต้องใช้ยา หลังจากฝึกสมาธิสารคอร์ติซอล (Cortisol) ที่ก่อให้เกิดความเครียดลดลงในขณะที่สารเอ็นโดฟิน (Endorphin) โดพามีน (Dopamine) และเซโรโทนิน (Serotonin) เพิ่มขึ้น จึงทำให้สามารถส่งเสริมการรักษาในโรคความวิตกกังวลได้ นอกจากการฝึกสมาธิจะช่วยปรับสมดุลของสารสื่อประสาท ยังถือเป็นพฤติกรรมบำบัดในรูปแบบผสานจิตบำบัด ทำให้ร่างกายเกิดการผ่อนคลาย ส่งเสริมการนอนหลับ เสริมกลไกในการควบคุมตนเองมีสติ ระลึกรู้เท่าทันอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง สร้างความมั่นคงทางด้านจิตใจ ทำให้มีความผาสุก ซึ่งจะช่วยเสริมกระบวนการบำบัดรักษาฟื้นฟูร่างกายและจิตใจของผู้ติดสารเสพติดให้สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมลดละเลิกการใช้สารเสพติดต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง

สถาบันการแพทย์ทางเลือก ได้ตระหนักถึงความจำเป็นในการนำศาสตร์การแพทย์ทางเลือก คือ สมาธิบำบัดมาใช้ในการฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยยาเสพติดที่มีแนวโน้มทวีความรุนแรงขึ้นในสังคมไทย เพื่อก่อให้เกิดผลลัพธ์การฟื้นฟูสุขภาพของผู้ป่วยยาเสพติดให้ดียิ่งขึ้น และสามารถส่งเสริมให้ผู้ป่วยกลับมาใช้ชีวิตได้อย่างปกติ ตอบสนองต่อความต้องการของสังคม สอดคล้องกับแผนทั้ง 3 ระดับของชาติ จึงได้จัดทำโครงการบำบัดฟื้นฟูสุขภาพผู้ติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์ทางเลือก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแนวทางการฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยยาเสพติดด้วยการแพทย์ทางเลือก นำไปสู่การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่บุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความสามารถในการบำบัดฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยยาเสพติด ช่วยให้ผู้ป่วยได้มีทางเลือกและเพิ่มคุณภาพชีวิตที่ดีในการดูแลสุขภาพตนเองเพิ่มมากขึ้น

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อพัฒนาแนวทางการบำบัดฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยยาเสพติดด้วยสมาธิบำบัด SKT

2.2 ส่งเสริมให้มีการนำแนวทางการบำบัดฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์ทางเลือกไปใช้ในการบำบัดฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยยาเสพติดในชุมชน/ค่ายบำบัด

3. เป้าหมาย

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

1) มีรูปแบบการฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยยาเสพติดด้วยสมาธิบำบัด SKT 1 รูปแบบ

2) ผู้ป่วยยาเสพติดในชุมชน/ค่ายบำบัดได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้การบำบัดฟื้นฟูสุขภาพด้วยศาสตร์การแพทย์ทางเลือก ไม่น้อยกว่า 240 คน

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

1) บุคลากรที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพในการบำบัดฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์ทางเลือก สามารถนำความรู้และมีแนวทางในการบำบัดฟื้นฟูสุขภาพให้แก่ผู้ป่วยยาเสพติดได้อย่างเหมาะสม

2) ผู้ป่วยยาเสพติดในชุมชน/ค่ายบำบัด ที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้การบำบัดฟื้นฟูสุขภาพด้วยศาสตร์การแพทย์ทางเลือก มีความพึงพอใจ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด

1) ผู้ดูแล ครอบครัว และผู้ป่วยยาเสพติดในชุมชนได้รับการพัฒนาศักยภาพให้มีความรู้ และทักษะการใช้ความรู้การแพทย์ทางเลือกไปใช้บำบัดและฟื้นฟูสุขภาพได้อย่างเหมาะสม

2) มีการพัฒนาต่อยอดขยายผลเทคนิคและทักษะการบำบัดฟื้นฟูผู้ป่วยยาเสพติดในชุมชน/ค่ายบำบัดด้วยศาสตร์การแพทย์ทางเลือก เช่น สมาธิบำบัด SKT กดจุดสะท้อนเท้า

3.4 ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

- จำนวนรูปแบบการฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยติดยาเสพติดด้วยสมาธิบำบัด SKT 1 รูปแบบ
- จำนวนผู้ป่วยยาเสพติดได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้การบำบัดฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์ทางเลือก ไม่น้อยกว่า 240 คน

3.5 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์

1) ผู้ป่วยยาเสพติดที่เข้ารับการบำบัดในชุมชน/ค่ายบำบัด

2) เจ้าหน้าที่/บุคลากรทางการแพทย์ที่เกี่ยวข้องในการบำบัดผู้ป่วยยาเสพติด

4. พื้นที่ดำเนินการ

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

ชุมชนที่มีส่วนร่วมดูแลบำบัดผู้ป่วยยาเสพติด/ค่ายบำบัดยาเสพติด

5. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2567 - กันยายน 2568

6. กิจกรรม

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 พัฒนาแนวทางการบำบัดฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์ทางเลือก (สมาธิบำบัด : SKT)	59,500		20,500			39,000							
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 จัดประชุมคณะกรรมการจัดทำแนวทางการฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยยาเสพติดด้วยการแพทย์ทางเลือก เช่น สมาธิบำบัด SKT กดจุดสะท้อนเท้า ในชุมชน/ค่ายบำบัด	59,500		20,500			39,000							
กิจกรรมที่ 2 ส่งเสริมและติดตามการนำแนวทางการฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์ทางเลือกไปใช้ในการฟื้นสุขภาพ	571,140					360,570			210,570				
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 ลงพื้นที่เพื่อส่งเสริมจัดบริการการบำบัดฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์ทางเลือก เช่น สมาธิบำบัด SKT กดจุดสะท้อนเท้า	421,140					210,570			210,570				
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 ประชาสัมพันธ์การบำบัดฟื้นฟูสุขภาพผู้ติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์ทางเลือก	150,000					150,000							
กิจกรรมที่ 3 ติดตาม/เยี่ยมเสริมพลัง การใช้แนวทางการฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์ทางเลือก เช่น สมาธิบำบัด SKT กดจุดสะท้อนเท้า	117,580								88,185	29,395			

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 4 สรุปผลการดำเนินงานและประชาสัมพันธ์แนวทางการฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์ทางเลือก	18,280										18,280 ↔		
รวมเป็นเงิน	766,500	20,500			399,570			298,755			47,675		

7. งบประมาณ

งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 รวมทั้งสิ้น 766,500 บาท (เจ็ดแสนหกหมื่นหกพันห้าร้อยบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 พัฒนาแนวทางการบำบัดฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์ทางเลือก (สมาธิบำบัด : SKT)					**59,500**
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 จัดประชุมคณะกรรมการจัดทำแนวทางการฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยยาเสพติดด้วยการแพทย์ทางเลือก เช่น สมาธิบำบัด SKT กดจุดสะท้อนเท้า					59,500
1. ค่าตอบแทนคณะกรรมการ	3	5	1	1,000	15,000
2. ค่าอาหารกลางวัน	3	25	1	120	9,000
3. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	3	25	2	35	5,250
4. ค่าพาหนะกรรมการ/คณะทำงานบุคคลภายนอก (เครื่องบิน ไป-กลับ)	3	1	1	4,500	13,500
5. ค่าที่พักกรรมการ/คณะทำงานบุคคลภายนอก	3	2	1	750	4,500
5. ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	3	5	1	500	7,500
6. ค่าเอกสารประกอบการประชุม					3,750
6. อื่น ๆ เช่น ค่าไปรษณีย์ ค่าวัสดุอุปกรณ์					1,000
กิจกรรมที่ 2 ส่งเสริมและติดตามการนำแนวทางการฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์ทางเลือกไปใช้					**571,140**
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 ลงพื้นที่เพื่อส่งเสริมจัดบริการการบำบัดฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์ทางเลือก เช่น สมาธิบำบัด SKT กดจุดสะท้อนเท้า					421,140
1. ค่าวิทยากร (เอกชน)	6	1	6	1,200	43,200
2. ค่าวิทยากรภาคปฏิบัติ (ราชการ)	6	4	12	600	172,800

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
3. ค่าพาหนะเดินทาง(แท็กซี่)	6	5	1	500	15,000
4. ค่าพาหนะเดินทาง(เครื่องบิน)	6	1	1	4,500	27,000
5. ค่าที่พัก	6	5	2	750	45,000
6. ค่าเบี้ยเลี้ยง	6	7	3	240	30,240
7. ค่าจ้างเหมาบริการรถตู้พร้อมคนขับ	6	1	3	1,800	32,400
14. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและค่าผ่านทางพิเศษ					21,000
15. ค่าเอกสารประกอบการอบรม					30,000
17. อื่น ๆ เช่น ค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่าไปรษณีย์					4,500
<u>กิจกรรมย่อยที่ 2.2</u> ประชาสัมพันธ์การบำบัดฟื้นฟูสุขภาพผู้ติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์ทางเลือก					150,000
1.จัดจ้างทำสื่อประชาสัมพันธ์บำบัดฟื้นฟูสุขภาพผู้ติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์ทางเลือก (เช่น สมาธิบำบัด SKT , กดจุดสะท้อนเท้า) ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น แผ่นพับ หนังสือวิชาการ อินโฟกราฟิก					150,000
กิจกรรมที่ 3 ติดตาม/เยี่ยมเสริมพลัง การใช้แนวทางการฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์ทางเลือก เช่น สมาธิบำบัด SKT กดจุดสะท้อนเท้า					**117,580**
1. ค่าเบี้ยเลี้ยง	4	7	2	240	13,440
2. ค่าพาหนะ	4	7	1	400	11,200
3. ค่าโดยสารเครื่องบิน	4	1	2	2,500	20,000
4. ค่าที่พัก	4	7	2	750	42,000
5. ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	4	1	2	1,800	14,400
6. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					14,000
7. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ					2,540
กิจกรรมที่ 4 สรุปผลการดำเนินงานและประชาสัมพันธ์แนวทางการฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์ทางเลือก					**18,280**
1. ค่าอาหารกลางวัน	1	12	1	120	1,440
2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	12	2	35	840
3. ค่าเอกสารประกอบการประชุม					500
4. ค่าจัดจ้างผลิตเอกสาร/สื่ออินโฟกราฟฟิก และประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานการฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยติดยาเสพติดด้วยการแพทย์ทางเลือกในช่องการออนไลน์					15,000
5. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ					500

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ย

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
งบดำเนินงาน	766,500
งบรายจ่ายอื่น	-
งบเงินอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (เจ็ดแสนหกหมื่นหกพันห้าร้อยบาทถ้วน)	**766,500**

8.2 สรุปตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
สถาบันการแพทย์ทางเลือก	766,500
รวมทั้งสิ้น (เจ็ดแสนหกหมื่นหกพันห้าร้อยบาทถ้วน)	**766,500**

9. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	ร่างแนวทางการฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์ทางเลือก (สมาธิบำบัด SKT)	1. แนวทางการฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์ทางเลือก (สมาธิบำบัด SKT) 2. แผนการดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้การฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์ทางเลือก ให้กับผู้ป่วยยาเสพติดในชุมชน/ค่ายบำบัด	1. สื่อประชาสัมพันธ์การบำบัดฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์ทางเลือก เช่น สมาธิบำบัด SKT กดจุดสะท้อนเท้าในรูปแบบต่าง ๆ เช่น หนังสือ วิชาการ อินโฟกราฟิก 2. ถ่ายทอดองค์ความรู้การฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์ทางเลือก เช่น สมาธิบำบัด SKT กดจุดสะท้อนเท้าให้กับผู้ป่วยยาเสพติดในชุมชน/ค่ายบำบัด ไม่น้อยกว่า 240 คน	ผู้ป่วยยาเสพติดในชุมชน/ค่ายบำบัดที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้การบำบัดฟื้นฟูสุขภาพด้วยศาสตร์การแพทย์ทางเลือก มีความพึงพอใจ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส (บาท)	20,500	399,570	298,755	47,675

10. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

หน่วยงาน	ผู้รับผิดชอบหลัก	ตำแหน่ง	ช่องทางติดต่อ
สทล.	นางสีไพร พลอยทรัพย์	รองผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์ทางเลือก	โทรศัพท์ 0 2591 7007 ต่อ 2605 Email: songserm.alt@gmail.com
สทล.	นางสาววิรัลพัชร เสียงประเสริฐ	นายแพทย์ชำนาญการ	โทรศัพท์ 0 2591 7007 ต่อ 2605 Email: songserm.alt@gmail.com
สทล.	นางสาวสุธาสินี ไถวศิลป์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	โทรศัพท์ 0 2591 7007 ต่อ 2605 Email: songserm.alt@gmail.com
สทล.	นางสาวนิสาชล พลอยทรัพย์	พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ	โทรศัพท์ 0 2591 7007 ต่อ 2605 Email: nisaploy22@gmail.com

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวสุธาสินี ไถวศิลป์)
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาววิรัลพัชร เสียงประเสริฐ)
นายแพทย์ชำนาญการ

.....ผู้เสนอโครงการ
(นางสีไพร พลอยทรัพย์)
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายกุลธนิต วนรัตน์)
ผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์ทางเลือก

.....ผู้อนุมัติโครงการ
(นายสมศักดิ์ กรีชัย)
รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

โครงการจัดทำแผนพัฒนากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อหนุนเสริมระบบบริการสาธารณสุขของประเทศ

สรุปความเชื่อมโยงของโครงการที่มีต่อแผนสามระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560

1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ประเด็น 4.5 : การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ประเด็นย่อย 4.5.4 : การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	2.2 สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาให้สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต โดยมุ่งเน้นการเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ประเด็นที่ 13 การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ได้กำหนดเป้าหมายให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้นและมีความเป็นอยู่ดีเพิ่มขึ้น ด้วยการพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี เพื่อให้มีระบบสาธารณสุขที่ได้มาตรฐานที่ประชากรทุกระดับเข้าถึงได้ดีขึ้น ปัจจุบันความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์ และปัญหาของการพัฒนากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เป็นความรู้ที่ได้จากการศึกษาภายใต้ความจำกัดของข้อมูลกำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกซึ่งยังไม่รอบด้าน โดยขาดการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลภาพรวมสำหรับการวิเคราะห์เชิงระบบ รวมถึงยังขาดหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักในการวางแผนและบริหารจัดการยุทธศาสตร์กำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระดับประเทศ ส่งผลทำให้ไม่สามารถวิเคราะห์ปัญหาที่เป็นข้อค้นพบใหม่ ๆ ภายใต้สถานการณ์และความท้าทายที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของระบบสุขภาพของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ และไม่สามารถวางแผนการพัฒนากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่เชื่อมโยงระหว่างการผลิต และการใช้กำลังคนอย่างสอดคล้องมีประสิทธิภาพ และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบบริการด้านสุขภาพ เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนทุกระดับในการเข้าถึงระบบบริการที่มีคุณภาพ มาตรฐาน
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(13) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี
เป้าหมาย	เป้าหมายที่ 1 : คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้นและมีความเป็นอยู่ดี
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการดังกล่าวจะทำให้ทราบถึงสถานการณ์และปัญหาของการพัฒนากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อหนุนเสริมระบบบริการสาธารณสุขของประเทศ เพื่อเป็นเป้าหมาย และแนวทางสำคัญในการวางแผนกำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกระยะยาว อย่างสอดคล้องพร้อมหนุนเสริมการพัฒนาระบบบริการสาธารณสุขของประเทศ ด้วยการบูรณาการภายในกระทรวงสาธารณสุข ภาครัฐอื่นและภาคเอกชนอย่างเป็นเอกภาพ โดยตอบสนองต่อความจำเป็น และความต้องการทางสุขภาพของประชาชน การเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม ตามความเฉพาะของบริบทและความเหมาะสมของพื้นที่ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบบริการด้านสุขภาพเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนทุกระดับในการเข้าถึงระบบบริการที่มีคุณภาพ มาตรฐาน
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	(13.4) การกระจายบริการสาธารณสุขอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ
แนวทางการพัฒนา	พัฒนากาลังคนและบุคลากรด้านสุขภาพสู่ความเป็นมืออาชีพ สร้างและพัฒนากลไกการบริหารจัดการระบบการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านสุขภาพตลอดจนส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของเครือข่ายด้านสุขภาพ

เป้าหมาย	(130401) การเข้าถึงบริการสาธารณสุขมีความเหลื่อมล้ำลดลง
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	การดำเนินการโครงการจัดทำแผนพัฒนากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อหนุนเสริมระบบบริการสาธารณสุขของประเทศดังกล่าวจะทำให้ทราบถึงสถานการณ์ และปัญหาของการพัฒนากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อหนุนเสริมระบบบริการสาธารณสุขของประเทศ เพื่อเป็นเป้าหมายและแนวทางสำคัญในการวางแผนกำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกระยะยาว อย่างสอดคล้องและหนุนเสริมการพัฒนาระบบบริการสาธารณสุขของประเทศ ด้วยการบูรณาการภายในกระทรวงสาธารณสุข ภาครัฐอื่นและภาคเอกชนอย่างเป็นเอกภาพ โดยตอบสนองต่อความจำเป็น และความต้องการทางสุขภาพของประชาชนการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม ตามความเฉพาะของบริบทความเหมาะสมของพื้นที่ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบบริการด้านสุขภาพ เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนทุกระดับในการเข้าถึงระบบบริการที่มีคุณภาพ มาตรฐาน
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V02 กำลังคนทางการแพทย์
ปัจจัย	V02F02 กำลังคนทางการแพทย์ที่เหมาะสมในแต่ละที่
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	ไม่มี
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	ไม่มี
1.2 แนวทางการพัฒนารอง (ไม่มี)	
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	เป้าหมายหลักของแผนฯ 13 : การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ หมุดหมายที่ 12 : ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต เป้าหมายระดับหมุดหมาย ที่ 2 กำลังคนมีสมรรถนะสูง สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิต เป้าหมาย และสามารถ สร้างงานอนาคต
แผนความมั่นคงแห่งชาติ	ไม่มี

2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2568 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> 1) กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาขีดความสามารถของการให้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐทุกระดับเพื่อตอบสนองปัญหาด้านสุขภาพของประเทศ บูรณาการการดำเนินงานร่วมกับสหวิชาชีพ และลดความแออัดของโรงพยาบาลขนาดใหญ่ 2) กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาขีดความสามารถด้านการบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ทั้งระบบ มุ่งสู่อุตสาหกรรมบริการทางการแพทย์ที่มีความเป็นเลิศ (Center of TAM Excellence) 3) กลยุทธ์ที่ 4 ยกระดับบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และการแพทย์พื้นบ้าน ทั้งในระบบบริการสาธารณสุขภาครัฐและภาคเอกชนที่มีสมรรถนะสูงรองรับปัญหาสุขภาพในระดับประเทศ
แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน สร้างอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> 1) กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาขีดความสามารถของการให้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐทุกระดับเพื่อตอบสนองปัญหาด้านสุขภาพของประเทศ บูรณาการการดำเนินงานร่วมกับสหวิชาชีพ และลดความแออัดของโรงพยาบาลขนาดใหญ่ 2) กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาขีดความสามารถด้านการบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ทั้งระบบ มุ่งสู่อุตสาหกรรมบริการทางการแพทย์ที่มีความเป็นเลิศ (Center of TAM Excellence) 3) กลยุทธ์ที่ 4 ยกระดับบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และการแพทย์พื้นบ้าน ทั้งในระบบบริการสาธารณสุขภาครัฐและภาคเอกชนที่มีสมรรถนะสูงรองรับปัญหาสุขภาพในระดับประเทศ
แผนปฏิบัติการด้าน	ไม่มี

2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	1) การสร้างและพัฒนาระบบสาธารณสุขให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นส่งเสริมกลไกสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคโดยเฉพาะการให้วัคซีนเพื่อป้องกันโรค 2) การปฏิรูปการศึกษาและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต มุ่งส่งเสริมให้เป็นคนดี มีวินัยภูมิใจในชาติ
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี
มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี
อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี

โครงการจัดทำแผนพัฒนากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อหนุนเสริมระบบบริการสาธารณสุขของประเทศ

1. หลักการและเหตุผล

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาให้สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต โดยมุ่งเน้นการเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ประเด็นที่ 13 การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ได้กำหนดเป้าหมายให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้นและมีความเป็นอยู่ดีเพิ่มขึ้น ด้วยการพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี เพื่อให้มีระบบสาธารณสุขที่ได้มาตรฐานที่ประชากรทุกระดับเข้าถึงได้ดีขึ้น

ระบบสาธารณสุขของประเทศไทย ถึงแม้จะได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนได้รับการยอมรับจากนานาประเทศ ประชาชนสามารถเข้าถึงระบบบริการสุขภาพพื้นฐานได้อย่างทั่วถึงครอบคลุมทุกระดับ แต่ยังคงมีความจำเป็นในการเตรียมความพร้อมรองรับการเผชิญความท้าทายจากสภาวะการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของโลก

ซึ่งส่งผลกระทบหลายประการต่อระบบสาธารณสุขและสุขภาพของประชาชน รวมถึงสภาพเศรษฐกิจของประเทศและทั่วโลก จึงได้มีการวิเคราะห์แนวโน้มและปัจจัยสำคัญที่อาจส่งผลกระทบต่ออนาคตระบบสาธารณสุขไทยอย่างครอบคลุมทุกมิติ โดยพบว่าประเทศไทยมีแนวโน้มเป็นสังคมสูงวัย โดยจะเข้าสู่สังคมสูงวัยระดับสุดยอด (Super-Aged Society) ในปี พ.ศ. 2577 คาดการณ์มีสัดส่วนประชากรสูงวัยถึงร้อยละ 28.1 อัตราส่วนพึ่งพิงของผู้สูงอายุและภาระค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพของผู้สูงอายุเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากผู้สูงอายุมีโอกาสเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง และมีภาวะทุพพลภาพเพิ่มขึ้นตามวัย ส่งผลให้แนวโน้มความต้องการบุคลากรทางการแพทย์และผู้ดูแลผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้นด้วย ประชาชนมีแนวโน้มการป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (Non-Communicable Diseases: NCDs) เพิ่มขึ้น โดยประเทศไทยมีผู้ป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังจำนวนมาก และเป็นสาเหตุหลักของการเสียชีวิตถึงร้อยละ 77 ของการเสียชีวิตทั้งหมดของประชากรในประเทศหรือประมาณ 380,400 คน ต่อปี ในขณะที่โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (Non-Communicable Diseases: NCDs เป็นโรคที่รักษายาก มีค่าใช้จ่ายในการรักษาสูง ซึ่งจะส่งผลต่อสถานะทางการเงินของผู้ป่วย และฐานะทางการคลังของประเทศในระยะยาว รวมถึงมีผลต่อการจัดบริการสาธารณสุขที่ต้องปรับไปสู่รูปแบบการให้บริการระยะยาวที่เหมาะสมกับโรคเรื้อรังมากยิ่งขึ้น รวมถึงมีแนวโน้มความเป็นเมือง (Urbanization) ส่งผลให้ความต้องการด้านบริการสาธารณสุขและด้านกำลังคน มีแนวโน้มเกิดขึ้นในเขตเมืองมากกว่าเขตชนบทแม้ปริมาณบุคลากรสาธารณสุขโดยภาพรวม จะมีมากในระดับประเทศ แต่อาจมีการกระจายไม่ทั่วถึงเพราะบุคลากรกระจุกตัวอยู่ในเมืองหลัก จากแนวโน้มดังกล่าวถือเป็นความท้าทายสำคัญของระบบสาธารณสุขไทยในการกำหนดกลยุทธ์เพื่อจัดการกับความต้องการบริการสาธารณสุขมีแนวโน้มสูงขึ้น (High Demand) ความท้าทายในการกระจายบริการ บุคลากร และเครื่องมือทางการแพทย์ (Accessibility) ที่ยังมีปัญหาการกระจุกตัวอยู่ในกรุงเทพฯ และเมืองใหญ่ รวมถึงการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่มีการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดมาสร้างให้เกิดวิธีการบริหารจัดการรูปแบบใหม่ในระบบสาธารณสุข (กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, 2566)

กำลังคนด้านสุขภาพเป็นองค์ประกอบสำคัญหนึ่งของระบบสุขภาพ ตามหลักการ 6 เสาหลักของระบบสุขภาพ (6 Building Blocks of Health System) ขององค์การอนามัยโลก โดยกระทรวงสาธารณสุขได้ให้ความสำคัญและกำหนดยุทธศาสตร์บุคลากรเป็นเลิศ (People Excellence) เป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์หลักของแผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ด้านสาธารณสุข และในปี พ.ศ. 2563 ได้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกำลังคนและภารกิจบริการด้านสาธารณสุขในภาพรวมทั้งระบบ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2563 ร่วมกับกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงบประมาณและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และได้จัดทำแผนกำลังคนตามการจัดระบบบริการ โดยเขตสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข (Blueprint of Health Service and Human Resource) ปี พ.ศ. 2563 –2567 ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ดังกล่าว เพื่อให้เขตสุขภาพสามารถวางแผนกำลังคนด้านสุขภาพตามความเฉพาะของบริบทความเหมาะสมของพื้นที่โดยพื้นที่เอง ด้วยการบูรณาการทั้งในส่วนของกระทรวง

สาธารณสุข ภาครัฐอื่นและภาคเอกชนอย่างเป็นเอกภาพ และในปี พ.ศ. 2566 กระทรวงสาธารณสุขได้พัฒนากรอบแนวทางการปรับระบบบริการสุขภาพในภาพรวมทั้งระบบ กระทรวงสาธารณสุข (Service Delivery Blueprint) ซึ่งเป็นการยกระดับระบบบริการสุขภาพเพื่อเพิ่มการเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพ มาตรฐาน เพิ่มศักยภาพการบริการตามความต้องการของประชาชน บริบท ศักยภาพและความพร้อมของพื้นที่ รวมถึงการจัดทำแผนกำลังคนตามการจัดระบบบริการสุขภาพ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณารายละเอียดของแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับกำลังคนสุขภาพของกระทรวงสาธารณสุข พบว่า เป็นแผนที่มุ่งเน้นไปที่การวางแผนพัฒนาบริการทางการแพทย์แผนปัจจุบันและการพัฒนากำลังคนสายวิชาชีพหลัก 4 สายงาน ได้แก่ แพทย์ พยาบาลวิชาชีพทันตแพทย์ และเภสัชกร เป็นหลักสำคัญ โดยยังไม่มีการกล่าวถึงกำลังคนสายวิชาชีพสุขภาพอื่น รวมถึงแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือกที่ชัดเจน เพื่อสนับสนุนให้การพัฒนาระบบบริการสุขภาพในภาพรวมของประเทศครบทุกมิติมากขึ้น

การแพทย์แผนไทย เป็นการแพทย์แผนโบราณหรือการแพทย์ดั้งเดิม (Traditional Medicine) ของประเทศไทย แต่เดิมเป็นการแพทย์ที่อาศัยความรู้จากตำราหรือการเรียนรู้สืบต่อกันมา และได้พัฒนาการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบมากขึ้น เป็นหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในปี พ.ศ. 2541 และพัฒนาเป็นหลักสูตรระดับปริญญาตรีในปี พ.ศ. 2546 (สมาคมแพทย์อายุรเวทแพทย์แผนไทยประยุกต์แห่งประเทศไทย, 2556) ปัจจุบันมีจำนวนสถาบันการศึกษาที่ได้รับการรับรองจากสภาการแพทย์แผนไทย ประเภทสถาบันที่จัดการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาการแพทย์แผนไทย จำนวน 24 แห่ง และสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ จำนวน 11 แห่ง (สภาการแพทย์แผนไทย, 2565) มีผู้สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 – 2565 จำนวนสะสมทั้งสิ้น 13,971 คน โดยในปี พ.ศ. 2565 มีจำนวนผู้สำเร็จการศึกษา 859 คน (กองระบบและบริหารข้อมูลเชิงยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2566) โดยมีแนวโน้มจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาต่อปีสูงขึ้นในอนาคต เนื่องจากมีสถาบันการศึกษาแห่งใหม่ จำนวน 8 แห่ง ที่ยังไม่มีผู้สำเร็จการศึกษา และยังมีสถาบันหรือสถานพยาบาลซึ่งได้รับอนุญาตจากสภาการแพทย์แผนไทยให้ถ่ายทอดความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย จำนวน 105 แห่ง โดยมีผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ด้านเวชกรรมไทย รวมจำนวน 27,967 คน แบ่งเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาตรี จำนวน 6,002 คน และผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันหรือสถานพยาบาลที่ได้รับอนุญาตให้ถ่ายทอดความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย จำนวน 21,786 คน และมีผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ จำนวน 4,556 คน (สภาการแพทย์แผนไทย, 2566) โดยจากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นพบว่า ในปัจจุบันแพทย์แผนไทยมีการปฏิบัติงานกระจายอยู่ในหลายภาคส่วน เช่น ระบบบริการสุขภาพภาครัฐและภาคเอกชน ระบบอุตสาหกรรมยาและผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร ระบบการศึกษา เป็นต้น อย่างไรก็ตามยังไม่มีการเชื่อมโยง และจัดทำข้อมูลการผลิตการกระจายอย่างเป็นระบบ

การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกได้รับการบรรจุเป็นสาขาหนึ่งของการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ (Service plan) มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 เนื่องจากการพัฒนาระบบบริการสุขภาพของประเทศ ได้มีความพยายามในการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้สมุนไพร การแพทย์แผนไทย และการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นในการดูแลสุขภาพบำบัดรักษาโรคคู่ขนานกับการแพทย์แผนปัจจุบัน ทำให้เกิดการจัดบริการด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในสถานบริการภาครัฐ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างสะดวก ครอบคลุมในแต่ละพื้นที่ โดยข้อมูลจากระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการบุคลากรสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (HROPS) ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2565 พบว่ามีแพทย์แผนไทยปฏิบัติงานในสถานบริการสุขภาพระดับปฐมภูมิ ได้แก่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและสถานีอนามัย จำนวน 1,106 คน ปฏิบัติงานในสถานบริการสุขภาพระดับทุติยภูมิ ได้แก่ โรงพยาบาลชุมชน จำนวน 1,762 คน และปฏิบัติงานในสถานบริการสุขภาพระดับตติยภูมิ ได้แก่ โรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไป จำนวน 477 คน ทั้งนี้ จากข้อมูลงานวิจัยการสาธารณสุขไทยกับการวางแผนกำลังคนด้านการแพทย์แผนไทย ในปี พ.ศ. 2569 ได้การคาดการณ์ความต้องการกำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยของระบบบริการสาธารณสุขทั้ง 3 ระดับ ในปี พ.ศ. 2569 เมื่อคำนึงถึงภาระงานทั้งหมด พบว่า มีความต้องการแพทย์แผนไทยจำนวน 13,275 – 16,534 คน โดยเป็นระดับปฐมภูมิ จำนวน 5,880 – 7,186 คน ระดับทุติยภูมิ จำนวน 4,826 – 6,119 คน และระดับตติยภูมิ จำนวน 2,569 – 3,229 คน (รัชนี จันทร์เกษ และคณะ, 2561) โดยเมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนจำนวนกำลังคนแพทย์แผนไทยที่ปฏิบัติงานในปัจจุบันกับจำนวนความต้องการกำลังคนแพทย์

แผนไทยในระบบบริการสุขภาพในปี พ.ศ. 2569 ระดับปฐมภูมิคิดเป็นร้อยละ 18.81 ระดับทุติยภูมิคิดเป็นร้อยละ 36.50 และระดับตติยภูมิคิดเป็นร้อยละ 18.57 เท่านั้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าในระยะสั้นยังมีปัญหาขาดแคลนอัตรากำลังคนแพทย์แผนไทยในระบบบริการสุขภาพ ซึ่งส่งผลต่อปัญหาการเข้าถึงบริการด้านการแพทย์แผนไทยที่มีคุณภาพ

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้มีการพัฒนาคู่มือและแนวทางเวชปฏิบัติทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในหลายกลุ่มโรค จากพื้นฐานและการพัฒนาองค์ความรู้ดั้งเดิมและองค์ความรู้แบบบูรณาการ เพื่อเป็นการพัฒนาบทบาท และศักยภาพของแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือกในการดูแลสุขภาพประชาชนและการทำงานร่วมกับสหวิชาชีพในระบบบริการสุขภาพ ได้แก่ การจัดทำคู่มือการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายแบบประคับประคอง (Palliative Care) แบบบูรณาการ คู่มือแนวทางเวชปฏิบัติ (Clinical Practice Guideline) การดูแลผู้ป่วยระยะกลาง (Intermediate Care) ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก คู่มือดูแลสุขภาพผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่มือ 3 หมอ คู่มือการใช้การแพทย์พื้นบ้านกับการใช้สมุนไพรในการป้องกันโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง คู่มือแนวทางการให้บริการการแพทย์แผนไทยแบบบูรณาในหน่วยบริการสุขภาพแบบปฐมภูมิ รวมถึงได้มีการจัดการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะในการดูแลผู้ป่วยกลุ่มโรคต่าง ๆ ให้กับผู้ปฏิบัติงานแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือกในระบบบริการสุขภาพ ซึ่งสอดคล้องกับสถานการณ์แนวโน้มด้านสุขภาพของประชาชนตามการวิเคราะห์ของกระทรวงสาธารณสุข และสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยเพื่อสังเคราะห์ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อการวางแผนกำลังคนในสาขาวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ในการนำการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกไปใช้ในการดูแลผู้ป่วยแบบประคับประคองและผู้สูงอายุ และการพัฒนาบทบาทของแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือกในการร่วมดูแลผู้ป่วยที่เป็นโรคซับซ้อน เช่น ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การดำเนินการดังกล่าวยังไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากยังคงพบว่า สถานการณ์การให้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกยังไม่สามารถเข้าถึงการดูแลผู้ป่วยกลุ่มดังกล่าวได้มากนัก และทีมสหวิชาชีพยังไม่เข้าใจขอบเขตงานและบทบาทหน้าที่ของแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือกในระบบบริการสุขภาพ (ฑิณกร โนรี และคณะ, 2560) จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนากลยุทธ์และแผนการพัฒนาศักยภาพกำลังคนแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก รวมถึงปัจจัยแวดล้อมที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ในปัจจุบันความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์และปัญหาของการพัฒนากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เป็นความรู้ที่ได้จากการศึกษาภายใต้ความจำกัดของข้อมูลกำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกซึ่งยังไม่รอบด้าน โดยขาดการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลภาพรวมสำหรับการวิเคราะห์เชิงระบบ รวมถึงยังขาดหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักในการวางแผนและบริหารจัดการยุทธศาสตร์กำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระดับประเทศ ส่งผลให้ไม่สามารถวิเคราะห์ปัญหาที่เป็นข้อค้นพบใหม่ ๆ ภายใต้สถานการณ์และความท้าทายที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของระบบสุขภาพของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ และไม่สามารถวางแผนการพัฒนากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่เชื่อมโยงระหว่างการผลิตและการใช้กำลังคนอย่างสอดคล้องและมีประสิทธิภาพ (ยงศักดิ์ ตันติปิฎก, 2565) ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกซึ่งมีบทบาทภารกิจสำคัญในการพัฒนาคุณภาพ มาตรฐานการบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อนำไปใช้ในระบบบริการสุขภาพอย่างมีคุณภาพ ปลอดภัย และเป็นทางเลือกให้แก่ประชาชนในการดูแลสุขภาพ หมายรวมถึง การกำหนดทิศทาง ประสานความร่วมมือเครือข่ายองค์กรที่เกี่ยวข้องพัฒนามาตรฐานและพัฒนากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระบบสุขภาพ จึงเสนอโครงการจัดทำแผนพัฒนากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อหนุนเสริมระบบบริการสาธารณสุขของประเทศ เพื่อเป็นเป้าหมายและแนวทางสำคัญในการวางแผนกำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกระยะยาว อย่างสอดคล้องและหนุนเสริมการพัฒนาระบบบริการสาธารณสุขของประเทศ ด้วยการบูรณาการภายในกระทรวงสาธารณสุข ภาครัฐอื่นและภาคเอกชนอย่างเป็นเอกภาพ โดยตอบสนองต่อความจำเป็น และความต้องการทางสุขภาพของประชาชน การเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม ตามความเฉพาะของบริบทและความเหมาะสมของพื้นที่ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบบริการด้านสุขภาพ เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนทุกระดับในการเข้าถึงระบบบริการที่มีคุณภาพ มาตรฐาน

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อจัดทำชุดข้อมูลความต้องการเชิงบทบาท สมรรถนะและอัตรากำลังคนของกำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ที่ตอบสนองต่อความจำเป็นและความต้องการด้านสุขภาพของประชาชนและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ

2.2 เพื่อจัดทำแผนพัฒนากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อหนุนเสริมระบบบริการสาธารณสุขของประเทศ

3. เป้าหมาย

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

3.1.1. มีชุดข้อมูลความต้องการเชิงบทบาท สมรรถนะและอัตรากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ที่ตอบสนองต่อความจำเป็น และความต้องการด้านสุขภาพของประชาชนสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ จำนวน 1 ชุด

3.1.2.มีแผนพัฒนากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อหนุนเสริมระบบบริการสาธารณสุขของประเทศ จำนวน 1 แผน

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

3.2.1. ความสำเร็จของการจัดทำชุดข้อมูลความต้องการเชิงบทบาท สมรรถนะและอัตรากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ที่ตอบสนองต่อความจำเป็นและความต้องการด้านสุขภาพของประชาชนและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ ร้อยละ 100

3.2.2. ความสำเร็จของการจัดทำแผนพัฒนากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อหนุนเสริมระบบบริการสาธารณสุขของประเทศ ร้อยละ 100

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด

ได้ข้อมูลความต้องการเชิงบทบาท สมรรถนะและอัตรากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่ตอบสนองต่อความจำเป็นและความต้องการด้านสุขภาพของประชาชนและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ เพื่อการบูรณาการวางแผนและพัฒนากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสอดคล้องและเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนและพัฒนากำลังคนด้านสุขภาพของกระทรวงสาธารณสุข ร่วมกับภาครัฐอื่น และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง

3.4 ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

3.4.1. ร้อยละความสำเร็จของการจัดทำชุดข้อมูลความต้องการเชิงบทบาท สมรรถนะและอัตรากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ที่ตอบสนองต่อความจำเป็นและความต้องการด้านสุขภาพของประชาชนและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ

3.4.2. ร้อยละความสำเร็จของจัดทำแผนพัฒนากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อหนุนเสริมระบบบริการสาธารณสุขของประเทศ

3.5 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์

ผู้ปฏิบัติงานด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์แผนจีน และการแพทย์ทางเลือก สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ไม่น้อยกว่า 3,000 คน

4. พื้นที่ดำเนินการ

หน่วยบริการสาธารณสุขทุกระดับ ในสังกัดกระทรวงสาธาณสุข 76 จังหวัด

5. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2567 – กันยายน 2568

6. กิจกรรม

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 จัดจ้างผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาและวางแผนกำลังคน	400,000				↔ 400,000								
กิจกรรมที่ 2 วิเคราะห์บทบาทและสมรรถนะกำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	130,040												
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 ประชุมระดมความคิดเห็นร่วมกับผู้เกี่ยวข้อง ในระบบริการระดับปฐมภูมิ ทุติยภูมิ และตติยภูมิ ทั้ง Onsite และ Online	37,780					↔ 37,780							
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 ประชุมคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนากำลังคน ฯ (สังเคราะห์และสรุปผลจากการประชุมระดมความคิดเห็น)	45,750						↔ 45,750						
กิจกรรมย่อยที่ 2.3 ประชุมคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนากำลังคน ฯ (วิเคราะห์สถานการณ์สมรรถนะปัจจุบันและสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ที่พึงประสงค์)	46,510						↔ 46,510						

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 3 วิเคราะห์ความต้องการอัตรากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกและแนวทางการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์	129,960												
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 ประชุมระดมความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อรวบรวมสังเคราะห์จัดทำแนวทางการบริหารจัดการอัตรากำลังคนอย่างเหมาะสม ทั้ง Onsite และ Online	37,700					↔ 37,700							
กิจกรรมย่อยที่ 3.2 ประชุมคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนากำลังคน ฯ (พิจารณาความถูกต้องเหมาะสมของข้อมูลผลวิเคราะห์สถานการณ์และแนวโน้มด้านอุปสงค์และอุปทานอัตรากำลังคน)	46,510						↔ 46,510						
กิจกรรมย่อยที่ 3.3 ประชุมคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนากำลังคน ฯ (กำหนดกรอบแนวคิดและพิจารณาการจัดทำแนวทางการบริหารจัดการอัตรากำลังคน)	45,750						↔ 45,750						

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 4 จัดทำแผนพัฒนากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก พ.ศ. 2568-2580	180,000												
กิจกรรมย่อยที่ 4.1 ประชุมคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนากำลังคน ฯ พิจารณา (ร่าง) แผนพัฒนากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อหนุนเสริมระบบบริการสาธารณสุขของประเทศ	90,000									↔ 45,000	↔ 45,000		
กิจกรรมย่อยที่ 4.2 ประชุมคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนากำลังคน ฯ ยกร่างแผนพัฒนากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อหนุนเสริมระบบบริการสาธารณสุขของประเทศ	90,000								↔ 45,000		↔ 45,000		
รวมเป็นเงิน	**840,000**	**-**			**660,000**			**90,000**			**90,000**		

7. งบประมาณ

งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 รวมทั้งสิ้น 840,000 บาท (แปดแสนสี่หมื่นบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 จัดจ้างผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาและวางแผนกำลังคน					**400,000**
กิจกรรมที่ 2 วิเคราะห์บทบาทและสมรรถนะกำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก					**130,040**
กิจกรรมย่อยที่ 2.1: ประชุมระดมความคิดเห็นร่วมกับผู้เกี่ยวข้อง ในระบบบริการระดับปฐมภูมิ ทุติยภูมิ และตติยภูมิ					**37,780**
ค่าวิทยากร (ภาครัฐ)	1	1	6	600	3,600
ค่าวิทยากร (ภาคเอกชน)	1	3	6	1,200	21,600
ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	1	4	2	400	3,200
ค่าพาหนะเดินทาง (รถบัสโดยสาร)	1	1	2	800	1,600
ค่าอาหารกลางวัน	1	22	1	120	2,640
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	22	2	35	1,540
ค่าเอกสารประกอบการประชุม				1,100	1,100
ค่าใช้จ่ายอื่น (ค่าจัดส่งเอกสารทางไปรษณีย์)				2,500	2,500
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 : ประชุมคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนากำลังคน ฯ (สังเคราะห์และสรุปผลจากการประชุมระดมความคิดเห็น)					**45,750**
ค่าตอบแทนคณะทำงานบุคคลภายนอก	1	12	-	1,000	12,000
ค่าที่พัก	1	10	1	750	7,500
ค่าเดินทาง (เครื่องบิน)	1	2	2	2,000	8,000
ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	1	12	2	200	4,800
ค่าพาหนะเดินทาง (รถบัสโดยสาร)	1	2	2	800	3,200
ค่าอาหารกลางวัน	1	25	1	120	3,000
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	25	2	35	1,750
ค่าเอกสารประกอบการประชุม					2,500
ค่าวัสดุสำนักงาน					1,500
ค่าใช้จ่ายอื่น (ค่าจัดส่งเอกสารทางไปรษณีย์)					1,500
กิจกรรมย่อยที่ 2.3 : ประชุมคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนากำลังคน ฯ (วิเคราะห์สถานการณ์สมรรถนะปัจจุบันและสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ที่พึงประสงค์)					**46,510**
ค่าตอบแทนคณะทำงานบุคคลภายนอก	1	12		1,000	12,000
ค่าที่พัก	1	6	1	750	4,500
ค่าเดินทาง (เครื่องบิน)	1	2	2	2,000	8,000

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	1	12	2	200	4,800
ค่าพาหนะเดินทาง (รถบัสโดยสาร)	1	4	2	800	6,400
ค่าอาหารกลางวัน	1	25	1	120	3,000
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	25	2	35	1,750
ค่าเอกสารประกอบการประชุม					2,500
ค่าวัสดุสำนักงาน					2,100
ค่าใช้จ่ายอื่น (ค่าจัดส่งเอกสารทางไปรษณีย์)					1,460
กิจกรรมที่ 3 วิเคราะห์ความต้องการอัตรากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และแนวทางการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์					**129,960**
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 : ประชุมระดมความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อรวบรวม สังเคราะห์จัดทำแนวทางการบริหารจัดการอัตรากำลังคนอย่างเหมาะสม (ผ่านระบบออนไลน์)					**37,700**
ค่าวิทยากร (ภาครัฐ)	1	1	6	600	3,600
ค่าวิทยากร (ภาคเอกชน)	1	3	6	1,200	21,600
ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	1	4	2	400	3,200
ค่าพาหนะเดินทาง (รถบัสโดยสาร)	1	1	2	800	1,600
ค่าอาหารกลางวัน	1	22	1	120	2,640
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	22	2	35	1,540
ค่าเอกสารประกอบการประชุม					1,100
ค่าใช้จ่ายอื่น (ค่าจัดส่งเอกสารทางไปรษณีย์)					2,420
กิจกรรมย่อยที่ 3.2 : ประชุมคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนากำลังคน ฯ (พิจารณาความถูกต้องเหมาะสมของข้อมูลผลวิเคราะห์สถานการณ์และแนวโน้มด้านอุปสงค์และอุปทานอัตรากำลังคน)					**46,510**
ค่าตอบแทนคณะทำงานบุคคลภายนอก	1	12		1,000	12,000
ค่าที่พัก	1	6	1	750	4,500
ค่าเดินทาง (เครื่องบิน)	1	2	2	2,000	8,000
ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	1	12	2	200	4,800
ค่าพาหนะเดินทาง (รถบัสโดยสาร)	1	4	2	800	6,400
ค่าอาหารกลางวัน	1	25	1	120	3,000
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	25	2	35	1,750
ค่าเอกสารประกอบการประชุม					2,500
ค่าวัสดุสำนักงาน					2,100
ค่าใช้จ่ายอื่น (ค่าจัดส่งเอกสารทางไปรษณีย์)					1,460
กิจกรรมย่อยที่ 3.3 : ประชุมคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนากำลังคน ฯ (กำหนดกรอบแนวคิดและพิจารณาการจัดทำแนวทางการบริหารจัดการอัตรากำลังคน)					**45,750**
ค่าตอบแทนคณะทำงานบุคคลภายนอก	1	12			12,000
ค่าที่พัก	1	10	1	750	7,500

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
ค่าเดินทาง (เครื่องบิน)	1	2	2	2,000	8,000
ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	1	12	2	200	4,800
ค่าพาหนะเดินทาง (รถบัสโดยสาร)	1	2	2	800	3,200
ค่าอาหารกลางวัน	1	25	1	120	3,000
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	25	2	35	1,750
ค่าเอกสารประกอบการประชุม					2,500
ค่าวัสดุสำนักงาน					1,500
ค่าใช้จ่ายอื่น (ค่าจัดส่งเอกสารทางไปรษณีย์)					1,500
กิจกรรมที่ 4 จัดทำแผนพัฒนากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก พ.ศ. 2568-2580					**180,000**
กิจกรรมย่อยที่ 4.1 : ประชุมคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนากำลังคน ฯ พิจารณา (ร่าง) แผนพัฒนากำลังคน ฯ					**90,000**
ค่าตอบแทนคณะทำงานบุคคลภายนอก	2	12		1,000	24,000
ค่าที่พัก	2	6	1	750	9,000
ค่าเดินทาง (เครื่องบิน)	2	2	2	2,000	16,000
ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	2	12	2	200	9,600
ค่าพาหนะเดินทาง (รถบัสโดยสาร)	2	4	2	800	12,800
ค่าอาหารกลางวัน	2	25	1	120	6,000
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	25	1	35	3,500
ค่าเอกสารประกอบการประชุม					5,000
ค่าวัสดุสำนักงาน					2,100
ค่าใช้จ่ายอื่น (ค่าจัดส่งเอกสารทางไปรษณีย์)					2,000
กิจกรรมย่อยที่ 4.2 : ประชุมคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนากำลังคน ฯ ยกร่างแผนพัฒนากำลังคน					**90,000**
ค่าตอบแทนคณะทำงานบุคคลภายนอก	2	12		1,000	24,000
ค่าที่พัก	2	10	1	750	15,000
ค่าเดินทาง (เครื่องบิน)	2	2	2	2,000	16,000
ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	2	12	2	200	9,600
ค่าพาหนะเดินทาง (รถบัสโดยสาร)	2	2	2	800	6,400
ค่าอาหารกลางวัน	2	25	1	120	6,000
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	25	1	35	3,500
ค่าเอกสารประกอบการประชุม					5,000
ค่าวัสดุสำนักงาน					3,000
ค่าใช้จ่ายอื่น (ค่าจัดส่งเอกสารทางไปรษณีย์)					1,500

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
งบดำเนินงาน	840,000
งบรายจ่ายอื่น	-
งบอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (แปดแสนสี่หมื่นบาทถ้วน)	**840,000**

8.2 สรุปตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
กองวิชาการและแผนงาน	840,000
รวมทั้งสิ้น (แปดแสนสี่หมื่นบาทถ้วน)	**840,000**

9. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	1.ร่างข้อกำหนดการจ้างงาน (Terms of Reference:TOR) โครงการจัดทำแผนพัฒนากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อหนุนเสริมระบบบริการสาธารณสุขของประเทศ 2. ร่างคำสั่งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อหนุนเสริมระบบบริการสาธารณสุขของประเทศ	1. ได้ข้อมูลวิเคราะห์บทบาทและสมรรถนะกำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในระบบบริการระดับปฐมภูมิ ทุติยภูมิ และตติยภูมิ 2. ได้ข้อมูลวิเคราะห์ความต้องการอัตรากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	ได้ร่างแผนพัฒนากำลังคน ด้านการแพทย์แผนไทยและการพทย์ทางเลือกเพื่อหนุนเสริมระบบบริการสาธารณสุขของประเทศ	ได้แผนพัฒนากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อหนุนเสริมระบบบริการสาธารณสุขของประเทศ
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส (บาท)	-	660,000	90,000	90,000

10. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

ผู้รับผิดชอบ

หน่วยงาน	ผู้รับผิดชอบ	ตำแหน่ง	ช่องทางการติดต่อ
กลุ่มงานพัฒนากำลังคน กองวิชการและแผนงาน	นางมนทิพา ทรงพานิช	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	โทรศัพท์ :025902612 E-Mail : ittm.hrm01@gmail.com
กลุ่มงานพัฒนากำลังคน กองวิชการและแผนงาน	นางสาววฐานี อยู่พุ่ม	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	โทรศัพท์ :025902612 E-Mail : ittm.hrm01@gmail.com
กลุ่มงานพัฒนากำลังคน กองวิชการและแผนงาน	นางสาวเพชรดา เพชรคง	แพทย์แผนไทยชำนาญการ	โทรศัพท์ :025902612 E-Mail : ittm.hrm01@gmail.com
กลุ่มงานพัฒนากำลังคน กองวิชการและแผนงาน	นางสาวอัจจิมา เรืองประดิษฐ์	แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ	โทรศัพท์ :025902612 E-Mail : ittm.hrm01@gmail.com
กลุ่มงานพัฒนากำลังคน กองวิชการและแผนงาน	นางสาวณัติยา ไกรทรัพย์	นักวิชาการสาธารณสุข	โทรศัพท์ :025902612 E-Mail : ittm.hrm01@gmail.com

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวณัติยา ไกรทรัพย์)
นักวิชาการสาธารณสุข

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวอัจจิมา เรืองประดิษฐ์)
แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาววฐานี อยู่พุ่ม)
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวเพชรดา เพชรคง)
แพทย์แผนไทยชำนาญการ

.....ผู้เสนอโครงการ
(นางมนทิพา ทรงพานิช)
หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนากำลังคน

.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายสุรัคเมธ มหาศิริมงคล)
ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน

.....ผู้อนุมัติโครงการ
(นายเทวัญ ธานีรัตน์)
รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

โครงการยกระดับมาตรฐานการผลิตยาสมุนไพร สร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับของยาสมุนไพร

สรุปความเชื่อมโยงของโครงการที่มีต่อแผนสามระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560

1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ประเด็น 4.5 : การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ประเด็นย่อย 4.5.4 : การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	2.2 สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นการพัฒนามาตรฐานการผลิตยาสมุนไพร และยาแผนไทย ทำให้เกิดการยอมรับ และความเชื่อมั่นของบุคลากรทางการแพทย์และประชาชนต่อยาสมุนไพร ส่งเสริมให้ยาจากสมุนไพรเป็นส่วนหนึ่งในระบบการดูแลสุขภาพของประเทศไทย รวมถึงทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงยาจากสมุนไพรได้มากขึ้นภายใต้การดูแลของแพทย์แผนไทยหรือบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจต่อยาจากสมุนไพร ทำให้ประชาชนทุกช่วงวัยสามารถดูแลสุขภาพตนเองได้มากขึ้น รวมทั้งเพิ่มทางเลือกในการดูแลสุขภาพให้กับประชาชนทุกช่วงวัย นอกจากนี้ยังเพิ่มมูลค่าของพืชสมุนไพร และสร้างความมั่นคงทางยาของประเทศ รวมทั้งยังมีหลักเกณฑ์ราคากลางยาที่ส่งเสริมให้มีการจัดซื้อยาจากสมุนไพรที่เหมาะสมเป็นไปตามกลไกของตลาด ซึ่งส่งผลให้ระบบสาธารณสุขของประเทศไทย มีมาตรฐานด้านการแพทย์แผนไทยในการให้บริการสุขภาพที่สามารถเข้าถึงประชาชนทุกระดับ
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(13) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี
เป้าหมาย	เป้าหมายที่ 1 : คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้นและมีความเป็นอยู่ดีเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	การดำเนินงานตามโครงการสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580 ในประเด็นการเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี โดยมีเป้าหมายให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้น และมีความเป็นอยู่ที่ดีเพิ่มขึ้น และมีค่าเฉลี่ยของการมีสุขภาพดีเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 72 ปี ภายในปี 2570 โครงการยกระดับมาตรฐานการผลิตยาสมุนไพร สร้างความเชื่อมั่น และการยอมรับของยาสมุนไพร ได้มีการจัดทำข้อมูลตำรับยาจากสมุนไพรให้เป็นไปตามองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย ทำให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นในการใช้ยาจากสมุนไพร และส่งเสริมมาตรฐานวิธีการผลิตที่ดี GMP ส่งเสริมให้มีวิธีการควบคุมคุณภาพยาจากสมุนไพรให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ส่งเสริมการใช้ยาจากสมุนไพรในราคาที่สมเหตุสมผลตามสถานการณ์ปัจจุบัน และสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ ในประเด็นการใช้ยาจากสมุนไพรของบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข และประชาชน เกิดการใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มีคุณภาพในระบบสุขภาพ มูลค่าการบริโภคยาสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากประชาชนสามารถเข้าถึง ยาสมุนไพรได้ง่ายขึ้น และมีความเชื่อมั่นในยาสมุนไพรมากขึ้น ส่งผลให้สมุนไพรมีบทบาทสำคัญในการดูแลสุขภาพของประชาชนในทุกมิติ
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	(13.3) การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี
แนวทางการพัฒนา	ปรับเปลี่ยนและพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย ได้ตามมาตรฐานสากล ภายใต้ระบบการบริหารที่มีการกระจายอำนาจ มีประสิทธิภาพ พอเพียง เป็นธรรม และยั่งยืน รวมทั้งปรับระบบบริหารจัดการทรัพยากรร่วมกันระหว่างสถานพยาบาลทุกสังกัดในเขตพื้นที่สุขภาพในการพัฒนาคุณภาพระบบบริการทั้งด้านบุคลากร ครุภัณฑ์ทางการแพทย์ และโครงสร้างพื้นฐานที่เชื่อมโยงบริการ ตั้งแต่ระดับปฐมภูมิ ทุติยภูมิ

	และตติยภูมิเข้าด้วยกันอย่างไม่มีอุปสรรค พร้อมพัฒนาระบบส่งต่อและระบบการแพทย์ฉุกเฉินที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่สามารถเชื่อมโยงทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระบบบริการสุขภาพ
เป้าหมาย	(130301) มีระบบสาธารณสุขที่ได้มาตรฐานที่ประชากรทุกระดับเข้าถึงได้ดีขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการมุ่งเน้นพัฒนางานวิชาการตำรับยาแผนไทยตามองค์ความรู้การแพทย์แผนไทย พัฒนามาตรฐานการผลิตยาจากสมุนไพรตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิต (GMP) พัฒนาระบบการควบคุมคุณภาพยาจากสมุนไพรให้มีมาตรฐาน และจัดทำราคากลางจากยาสมุนไพรเพื่อเป็นฐานข้อมูลสำหรับ การจัดซื้อจัดจ้างของสถานบริการของรัฐ รวมทั้งการให้ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานยาจากสมุนไพรและการใช้ยาจากสมุนไพรแก่บุคลากรทางการแพทย์แผนไทย และประชาชน เพื่อสร้างการยอมรับและความเชื่อมั่นในการใช้ยาสมุนไพร ส่งผลให้ยาจากสมุนไพรเป็นส่วนหนึ่งในระบบการดูแลสุขภาพของประเทศไทยและสามารถบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบันอย่างไร้รอยต่อในการจัดบริการในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐทุกระดับได้อย่างเหมาะสมตามบริบท เพื่อให้ประชาชนทุกระดับได้รับบริการที่มีคุณภาพมาตรฐานจากระบบสาธารณสุขที่ได้มาตรฐาน และเข้าถึงบริการทางการแพทย์ที่มีคุณภาพและมาตรฐานได้ดียิ่งขึ้น
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V01 ระบบสุขภาพ
ปัจจัย	V01F03 การเข้าถึงยาและเวชภัณฑ์ที่จำเป็น
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	เป้าหมายที่ 3 : สร้างหลักประกันการมีสุขภาวะที่ดีและส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกช่วงวัย
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	เป้าหมายย่อย 3.8 บรรลุการมีหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า รวมถึงการป้องกันความเสี่ยงทางการเงิน การเข้าถึงการบริการสาธารณสุขจำเป็นที่มีคุณภาพ และเข้าถึงยาและวัคซีนจำเป็นที่ปลอดภัย มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพและมีราคา ที่สามารถซื้อหาได้
1.2 แนวทางการพัฒนารอง -ไม่มี-	
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	ไม่มี
แผนความมั่นคงแห่งชาติ	ไม่มี
2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
แผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. 2568) กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงานอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM)

	<u>แนวทางการพัฒนา</u> 1) กลยุทธ์ที่ 2 เสริมสร้างและบูรณาการองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ที่มีศักยภาพในการดูแลสุขภาพของประชาชนให้กับสหวิชาชีพ เพื่อให้เกิดความมั่นใจและความเชื่อมั่น
แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงานอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> 1) กลยุทธ์ที่ 2 เสริมสร้างและบูรณาการองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ที่มีศักยภาพในการดูแลสุขภาพของประชาชนให้กับสหวิชาชีพ เพื่อให้เกิดความมั่นใจและความเชื่อมั่น
แผนปฏิบัติการด้าน	แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566 – 2570
2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	ไม่มี
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	1. พระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 และฉบับเพิ่มเติม 2. พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 3. พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 4. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง รายการตำราที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 5. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการผลิต นำเข้า หรือขายผลิตภัณฑ์สมุนไพร สำหรับผู้ได้รับยกเว้นตามมาตรา 18 (1) แห่ง พ.ร.บ. ผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 พ.ศ. 2566
มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี
อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี

โครงการยกระดับมาตรฐานการผลิตยาสมุนไพร สร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับของยาสมุนไพร

1. หลักการและเหตุผล

ในประเทศไทยมีพืชสมุนไพรมากกว่า 10,000 ชนิด ซึ่งถูกนำมาใช้ในหลากหลายวัตถุประสงค์ ทั้งเพื่อเป็นส่วนประกอบในอาหาร เป็นยารักษาโรค ส่งเสริม ดูแล และรักษาสุขภาพ รวมถึงผลิตภัณฑ์ดูแลความสวยงาม ภูมิปัญญาเหล่านี้ได้รับการสืบทอดมาอย่างยาวนานจากรุ่นสู่รุ่น โดยอยู่ในวิถีชีวิตของประชาชนชาวไทย ประเทศไทยมีนโยบายในการส่งเสริมการใช้สมุนไพรไทยในระบบสุขภาพ เพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้ายา และวัตถุดิบจำนวนมากจากต่างประเทศ กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ดำเนินการทบทวน และจัดทำแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566-2570 ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ทั้งนี้ เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ทิศทางการพัฒนา เป้าหมาย จุดเน้นเชิงยุทธศาสตร์ของแผนปฏิบัติการฯ มาตรการ และแผนงานต่าง ๆ ที่ครอบคลุมการพัฒนาสมุนไพรไทยตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ การส่งเสริมการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากผลิตภัณฑ์สมุนไพรอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งหนึ่งในจุดเน้นที่สำคัญในแผนปฏิบัติการดังกล่าวคือ การส่งเสริมการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากผลิตภัณฑ์สมุนไพรอย่างมีประสิทธิภาพ

สถานการณ์การเข้าถึงสมุนไพรในระบบสุขภาพ และผลิตภัณฑ์สมุนไพรของประชาชน อาจแบ่งเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ 1) มีความต้องการใช้แต่ไม่สามารถเข้าถึงได้ โดยพบว่าประชาชนที่เคยใช้สมุนไพรเป็นกลุ่มหลักที่มีการบริโภคหรือเข้าถึงอย่างต่อเนื่อง แต่รายการยาสมุนไพรบางรายการที่มิได้บรรจุในบัญชียาหลักแห่งชาติ ทำให้ไม่สามารถสั่งจ่ายยาหรือใช้สิทธิประโยชน์ด้านยาสมุนไพรได้ หรือผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ยังไม่สามารถขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์สมุนไพรในรูปแบบต่าง ๆ และ 2) ผู้บริโภคหรือผู้สั่งจ่ายยาไม่มีความเชื่อมั่นในกระบวนการผลิตไม่เชื่อมั่นในประสิทธิผลทางการรักษาของยาสมุนไพร แม้มีรายการยาสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติ สังเกตได้ตามการใช้ยาสมุนไพรในโรงพยาบาลของรัฐที่ยังมีค่อนข้างน้อย และไม่แพร่หลาย จากการสำรวจพบว่าการใช้ยาสมุนไพรในโรงพยาบาลศูนย์ และโรงพยาบาลทั่วไปมีการสั่งจ่ายเพียงร้อยละ 0.53 ของมูลค่าการใช้ยาในโรงพยาบาล ส่วนในโรงพยาบาลชุมชนและสถานีอนามัย มีการใช้เพียงร้อยละ 2.78 ทั้ง ๆ ที่รัฐบาลมีการส่งเสริมให้โรงพยาบาลใช้ยาจากสมุนไพรเพื่อทดแทนยาแผนปัจจุบัน (ภัทรพล จึงสมเจตไพศาล, 2562) นอกจากนี้ข้อมูลจากการสำรวจอนามัยและสวัสดิการ พ.ศ. 2564 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ระบุว่าร้อยละของประชาชนที่มีอาการเจ็บป่วยและเลือกใช้ยาสมุนไพรในการรักษามีเพียงร้อยละ 2.77 เท่านั้น และใน พ.ศ. 2566 พบว่าสถานการณ์การใช้ยาจากสมุนไพรลดลงจากเดิม อยู่ที่ร้อยละ 1.12 จากประชากรที่มีความเจ็บป่วยทั้งหมด

งานวิจัยโดยสุรศักดิ์ เสาแก้ว และคณะ (2563) กล่าวถึงปัญหาที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการเข้าถึงและการบริการด้านยาสมุนไพรของประเทศไทยในประเด็นต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย 1) ปัญหาวัตถุดิบสมุนไพรที่ขาดแคลน บางชนิดหาได้ยากและวัตถุดิบขาดคุณภาพ 2) ปัญหาคุณภาพผลิตภัณฑ์ยาสมุนไพรที่พบการปลอมปนและปนเปื้อนส่งผลให้ผลิตภัณฑ์ตกมาตรฐานและสุ่มเสี่ยงที่จะเกิดอันตรายต่อผู้บริโภค 3) ปัญหาเกี่ยวกับผู้ประกอบการผลิตยาจากสมุนไพรที่มักจะเป็นรายย่อยขาดความชำนาญในการพัฒนาสูตรตำรับและผลิตยาให้เป็นมาตรฐานตามข้อกำหนดของภาครัฐและต้องแข่งขันกับการผลิตในภาครัฐทำให้กระทบต่อโอกาสในการพัฒนาอุตสาหกรรมยาสมุนไพรในประเทศ 4) ปัญหาการไม่มีข้อกำหนดมาตรฐาน (Specification) เกี่ยวกับวัตถุดิบหรือผลิตภัณฑ์ยาจากสมุนไพร และ 5) ความไม่ชัดเจนเกี่ยวกับมาตรฐานการผลิตยาจากสมุนไพรส่งผลให้เกิดความไม่มั่นใจในยาสมุนไพร ทั้งในบุคลากรทางการแพทย์และประชาชนทั่วไป จากงานวิจัยของพนิดา โนนทิง และคณะ (2556) ได้วิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคในการใช้ยาสมุนไพรในโรงพยาบาลของรัฐพบว่าปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องได้แก่ รายการยาสมุนไพรที่พบว่าไม่เพียงพอต่อการรักษา รวมถึงทัศนคติต่อยาแผนไทยของสหวิชาชีพอีกทั้งแพทย์แผนปัจจุบันและประชาชนไม่ทราบว่าศาสตร์การแพทย์แผนไทยรักษาโรค/กลุ่มโรคอะไรได้บ้าง และขาดความเชื่อมั่น

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยสถาบันการแพทย์แผนไทย มีภารกิจหลักในการจัดการและพัฒนาวิชาการ รวมถึงให้บริการวิชาการด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

ส่งเสริมการใช้สมุนไพรเพื่อการรักษาโรคและการสร้างเสริมสุขภาพของประชาชน กำหนดพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการผลิตยาจากสมุนไพรและจัดทำตำรามาตรฐานยาแผนไทย ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาสถาบันการแพทย์แผนไทยได้มีการขับเคลื่อนการผลิตยาจากสมุนไพร เพื่อสร้างการยอมรับและความเชื่อมั่น โดยสามารถแบ่งตามห่วงโซ่คุณค่าในการดำเนินงาน ดังนี้

ระยะต้นน้ำเกี่ยวข้องกับการจัดการองค์ความรู้ทางเภสัชกรรมไทย ในด้านข้อมูลวัตถุดิบสมุนไพร ได้จัดทำข้อมูลวัตถุดิบสมุนไพรไปแล้วมากกว่า 300 รายการ จากเครื่องยาสมุนไพรที่ใช้บ่อยมากกว่า 500 รายการ และนำรายการสมุนไพรดังกล่าวมาจัดทำข้อมูลการแปรรูปสมุนไพรเบื้องต้น สำหรับการจัดการองค์ความรู้การตั้งตำรับและการปรุงยาแผนไทยตามองค์ความรู้การแพทย์แผนไทย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาตำรับยาและผลิตภัณฑ์สมุนไพร ทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน และการเรียนการสอนทางการแพทย์แผนไทย รวมไปถึงการนำองค์ความรู้ดังกล่าวมาให้บริการวิชาการตั้งตำรับยาตามองค์ความรู้การแพทย์แผนไทย และให้แพทย์แผนไทยใช้ในการพิจารณาการตั้งตำรับยาปรุงเฉพาะราย เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนารูปแบบบริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สามารถใช้องค์ความรู้การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานในการบูรณาการรักษาคู่ขนานไปกับการแพทย์แผนปัจจุบัน อีกทั้งยังเป็นนโยบายมุ่งเน้นของกระทรวงสาธารณสุข รวมถึงการกำหนด พัฒนาคุณภาพมาตรฐาน กลไกการรับรองเกี่ยวกับการผลิตยาจากสมุนไพรและตำรับยาแผนไทย นำไปสู่การยกระดับมาตรฐานการผลิตยาจากสมุนไพรเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับสู่บุคคลากรทางการแพทย์และประชาชน

ระยะกลางน้ำเกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบการผลิตและการควบคุมคุณภาพของยาจากสมุนไพรที่ผลิตจากโรงพยาบาลของรัฐตามหลักเกณฑ์วิธีการผลิตที่ดีในการผลิตยาจากสมุนไพร ใช้แนวทางตามองค์การอนามัยโลก (WHO guidelines on good manufacturing practices (GMP) for herbal medicines) เพื่อให้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรมีคุณภาพ และความปลอดภัย มีระบบการบริหารจัดการที่ดีในการผลิตยาสมุนไพร มีเครื่องมือ อุปกรณ์และเทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัย รวมถึงมีการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานการผลิตยาจากสมุนไพร ให้มีความรู้ความเข้าใจถึงมาตรฐานการผลิตยาสมุนไพรให้ได้มาตรฐานตามแนวทาง WHO GMP มีการตรวจสอบความถูกต้องของกระบวนการผลิต เพื่อให้กระบวนการผลิตยาจากสมุนไพรเป็นไปตามมาตรฐานสากล ปัจจุบันมีโรงพยาบาลที่เข้าร่วมโครงการพัฒนามาตรฐานการผลิตที่ดี WHO GMP กับกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จำนวน 52 แห่ง ผ่านมาตรฐาน GMP จำนวน 47 แห่ง และยังไม่ผ่าน จำนวน 5 แห่ง ซึ่งกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจะดำเนินการเร่งพัฒนาและติดตามเพื่อให้ผ่านมาตรฐานดังกล่าว นอกจากนี้ยังต้องมีการติดตามและตรวจประเมินต่ออายุการรับรองโรงพยาบาลที่ผ่านมาตรฐานแล้ว ทุก 3 ปี เพื่อรักษามาตรฐานให้การผลิตยาจากสมุนไพรของโรงพยาบาลรัฐมีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ในปี 2566 มีประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการผลิต นำเข้า หรือขายผลิตภัณฑ์สมุนไพร สำหรับผู้ได้รับยกเว้นตามมาตรา 18 (1) แห่งพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 พ.ศ. 2566 ที่บังคับใช้กับโรงพยาบาลของรัฐที่มีการผลิตยาจากสมุนไพร ซึ่งบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการผลิตยาจากสมุนไพรต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและข้อกำหนดต่าง ๆ ตามสถานการณ์ปัจจุบัน นอกจากนี้ยังมีการพัฒนามาตรฐานด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพร โดยการจัดทำตำรามาตรฐานยาแผนไทย (Thai Herbal Preparation Pharmacopoeia) เป็นตำราตามประกาศภายใต้พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 โดยตำราฉบับปัจจุบันเป็นฉบับ พ.ศ. 2565 ประกอบไปด้วยเกณฑ์ข้อกำหนดมาตรฐานสำหรับควบคุมคุณภาพยาแผนไทย จำนวน 24 ตำรับ ครอบคลุมรายการยาแผนไทยตามบัญชียาจากสมุนไพร 8 กลุ่มอาการ ได้แก่ ยารักษากลุ่มอาการทางระบบไหลเวียนโลหิต ยารักษากลุ่มอาการทางระบบทางเดินอาหาร ยารักษากลุ่มอาการสูติศาสตร์นรีเวชวิทยา ยารักษากลุ่มอาการไข้ ยารักษากลุ่มอาการของระบบทางเดินหายใจ ยารักษากลุ่มอาการทางกล้ามเนื้อและกระดูก ยาบำรุงธาตุปรับธาตุ รวมถึงยาช่วยนอนหลับ/เจริญอาหาร แต่รายการตำรับยาแผนไทย ยังไม่ครบถ้วนตามประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. 2566 จำนวน 62 ตำรับ ทำให้มีความจำเป็นต้องเร่งดำเนินการจัดทำมาตรฐานยาแผนไทยเพื่อจัดพิมพ์เผยแพร่ในตำรามาตรฐานยาแผนไทยที่มีการจัดพิมพ์ฉบับใหม่ทุก 2 ปี ซึ่งเนื้อหาของตำราประกอบด้วยข้อมูลมาตรฐาน ตำรับยาใหม่ที่ได้จัดทำเพิ่มเติมและมีการปรับปรุงข้อมูลหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับปัจจุบันที่ประกาศเพิ่มเติม

ทุกปี ตามพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร นอกจากนี้ จากการสำรวจข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์จากผู้แทนหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน พบว่าผู้ที่เกี่ยวข้องยังขาดองค์ความรู้และทักษะที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนามาตรฐานการผลิตและควบคุมคุณภาพตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการผลิต นำเข้า หรือขายผลิตภัณฑ์สมุนไพร สำหรับผู้ได้รับยกเว้น ตามมาตรา 18 (1) แห่งพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 จึงมีความจำเป็นในการพัฒนาศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันให้กับผู้ประกอบการ/ผู้ประกอบวิชาชีพ/ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ ณ สถานที่ผลิตยาจากสมุนไพรทั้งภาคเอกชนและโรงพยาบาลของรัฐ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานสถานที่ผลิตและมาตรฐานผลิตภัณฑ์สมุนไพร เพื่อส่งเสริมให้มีผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มีคุณภาพในระบบบริการสุขภาพ ส่งผลให้ผู้สั่งใช้และผู้บริโภคยาแผนไทยเกิดความเชื่อมั่น และมีการใช้ยาแผนไทยเพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้มีความต้องการวัตถุดิบสมุนไพรเพิ่มขึ้นซึ่งเป็นการพัฒนาและเพิ่มมูลค่าทั้งระบบตามห่วงโซ่เศรษฐกิจ

ระยะปลายน้ำเกี่ยวข้องกับการกำหนดและการจัดทำราคากลางยาจากสมุนไพรโดยมีแนวคิดจากการที่ยาสมุนไพรเป็นส่วนหนึ่งในการดูแลสุขภาพของประชาชนมาอย่างยาวนาน ปัจจุบันสถานบริการสาธารณสุขของรัฐมีการจัดซื้อ จัดหายาจากสมุนไพรมาใช้ในหน่วยงานเพื่อตอบสนองความต้องการใช้ยาจากสมุนไพรของประชาชน การจัดซื้อยาจากสมุนไพรของหน่วยบริการมีสิ่งที่ต้องให้ความสำคัญ 2 ประการ คือ 1) คุณภาพ และ 2) ความเหมาะสมของราคา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยาจากสมุนไพรบางรายการที่มีผู้จำหน่ายหลายราย มีการแข่งขันเสรี ยาเหล่านี้จึงมีราคาแปรผันมาก สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติรายงานว่า สัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพต่อค่าใช้จ่ายในครัวเรือนทั้งหมด มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยในปีพ.ศ. 2557 ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพมีมูลค่า 346,389 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 5.0 ของค่าใช้จ่ายในครัวเรือนทั้งหมด ซึ่งค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพดังกล่าวสามารถแบ่งเป็นค่ารักษา 201,395 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.9 ของค่าใช้จ่ายในครัวเรือน และค่ายามีมูลค่า 144,994 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.19 ของค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ค่ายามีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2558 คิดเป็น 153,697 ล้านบาท ปีพ.ศ. 2559 คิดเป็น 162,917 ล้านบาท จากข้อมูลการวิจัยและพัฒนาระบบเพื่อการจัดทำบัญชีรายจ่ายแห่งชาติของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา พบว่า การบริโภคยาผ่านโรงพยาบาลคิดเป็นร้อยละ 62.52 โดยร้อยละ 75 ของมูลค่าการกระจายยาผ่านโรงพยาบาลทั้งหมดเป็นการกระจายยาผ่านโรงพยาบาลของรัฐ การบริโภคยาผ่านโรงพยาบาลภาครัฐจึงเป็นค่าใช้จ่ายที่เป็นสัดส่วนใหญ่ของมูลค่าการบริโภคยาในประเทศ กระทรวงสาธารณสุขจึงได้พัฒนาหลักเกณฑ์การดำเนินการตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดซื้อยา ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2559 โดยยึดหลักความคุ้มค่า ถูกต้อง โปร่งใส และตรวจสอบได้ ประกอบกับพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ที่บังคับให้การจัดซื้อจัดหายาจากสมุนไพรต้องมีราคากลางอ้างอิงประกอบการจัดซื้อ จึงเป็นที่มาให้กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจำเป็นต้องดำเนินการจัดทำราคากลางยาจากสมุนไพร เพื่อเป็นฐานข้อมูลประกอบการจัดซื้อจัดจ้างของสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ เป้าหมายในการจัดทำราคากลางยาจากสมุนไพรคือจัดทำราคากลางยาสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติทุกรายการ โดยเรียงลำดับการจัดทำจากรายการที่มีมูลค่าการใช้สูงสุดไปยังมูลค่าน้อยสุด และจัดทำราคากลางยาจากสมุนไพรนอกบัญชียากลักแห่งชาติในรายการที่มีมูลค่าการใช้สูง ในปีงบประมาณ 2566 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้จัดทำกรอบแนวทางและขั้นตอนการจัดทำราคากลางยาจากสมุนไพร และได้ราคากลางยาจากสมุนไพร จำนวน 43 รายการ ปีงบประมาณ 2567 จำนวน 27 รายการ และปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ตั้งเป้าหมายจัดทำราคากลางยาจากสมุนไพรให้ได้อย่างน้อย 30 รายการ นอกจากนี้ เพื่อให้เกิดการผลักดันและส่งเสริมให้มีการใช้ยาจากสมุนไพรในประเทศของทุกภาคส่วน จึงมีการส่งเสริมการใช้สมุนไพรในระบบสุขภาพภายใต้การสนับสนุนนโยบายด้านการเงินการคลัง ด้วยการให้เบิกจ่ายค่ายาจากสมุนไพรตามรายการบริการ (Fee Schedule) ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ใน 2 หน่วยบริการ คือ 1) สถานพยาบาลของรัฐโดยสนับสนุนให้ใช้ยาจากสมุนไพรทดแทนยาแผนปัจจุบันในสถานพยาบาล และ 2) ร้านขายยา โดยสนับสนุนให้มีการจ่ายยาจากสมุนไพรสำหรับอาการเจ็บป่วยเล็กน้อยทั้งหมด 16 กลุ่มอาการในร้านขายยา เพื่อให้บุคลากรทางการแพทย์ในสถานพยาบาลและเภสัชกรในร้านขายยา มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับยาจากสมุนไพรตามหลักการแพทย์แผนไทย นอกเหนือจากด้านประสิทธิผลและความปลอดภัยที่เป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ทางด้านวิทยาศาสตร์

เพื่อให้บริการผู้ป่วยด้วยความมั่นใจ รวมทั้งประชาชนผู้มารับบริการและประชาชนทั่วไปมีความเข้าใจเกี่ยวกับยาจากสมุนไพรและใช้ได้อย่างถูกต้อง ดังนั้น การอบรมให้ความรู้และเผยแพร่ข้อมูลที่ถูกต้องในการใช้ยาจากสมุนไพรตามหลักการแพทย์แผนไทยรวมถึงหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติจะมีผลให้บุคลากรทางการแพทย์สามารถให้บริการและเบิกจ่ายค่าตอบแทนได้ตามหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ทั้งนี้ประชาชนก็ต้องได้รับความรู้เกี่ยวกับยาจากสมุนไพรที่ถูกต้องตามหลักการแพทย์แผนไทยเพื่อเพิ่มความรอบรู้เกี่ยวกับการใช้ยาจากสมุนไพรและองค์ความรู้การแพทย์แผนไทย เชื่อมั่น และใช้ยาจากสมุนไพรได้ถูกต้องเหมาะสม

ด้วยเหตุนี้ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จึงได้จัดทำโครงการยกระดับมาตรฐานการผลิตยาสมุนไพร สร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับของยาสมุนไพร ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความมั่นคงทางยาจากสมุนไพรผ่านการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพการผลิตยาจากสมุนไพรในโรงพยาบาลของรัฐและภาคเอกชนให้มีประสิทธิภาพ คุณภาพมาตรฐาน และปลอดภัยต่อผู้บริโภค และสร้างความเชื่อมั่นให้ประชาชน สหวิชาชีพในการใช้ยาสมุนไพร และตำรับยาแผนไทยในระบบสุขภาพ ภายใต้กิจกรรมถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการผลิต การควบคุมคุณภาพยาจากสมุนไพร และการใช้ยาจากสมุนไพรอย่างถูกต้องเหมาะสมให้แก่ผู้ประกอบการ/ผู้ประกอบวิชาชีพ และประชาชน ในการสร้างความเชื่อมั่นที่มีต่อการใช้ยาจากสมุนไพร, จัดทำมอโนกราฟตำรับยาแผนไทยในกลุ่มโรคที่การแพทย์แผนไทยมีศักยภาพในการรักษา 5 กลุ่มโรค, จัดทำต้นฉบับตำรามาตรฐานยาแผนไทย พ.ศ. 2568 ซึ่งเป็นเกณฑ์ข้อกำหนดมาตรฐานเพื่อนำไปสู่การพัฒนาระบบการควบคุมคุณภาพยาแผนไทยและผลิตภัณฑ์, ติดตามและตรวจประเมินมาตรฐานการผลิตยาจากสมุนไพรในโรงพยาบาลของรัฐให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการผลิตที่ดี (GMP) เพื่อให้ยาที่ผลิตจากโรงพยาบาลของรัฐมีคุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัย อีกทั้งยังมีการจัดทำราคากลางยาจากสมุนไพร เพื่อทำให้เกิดการแข่งขันด้านราคายาจากสมุนไพรที่เป็นธรรมและส่งเสริมระบบควบคุมราคายาให้มีประสิทธิภาพ เพื่อสอดคล้องกับนโยบาย “เจ็บป่วยคราใด คิดถึงยาไทยก่อนไปหาหมอ” ของนายสมศักดิ์ เทพสุทิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยอาศัยกลยุทธ์ 3 สร้างในการขับเคลื่อนงาน กล่าวคือ 1. สร้างความร่วมมือภาคีเครือข่ายโรงพยาบาลของรัฐ โรงงานผลิตยาสมุนไพรในโรงพยาบาลของรัฐ รวมไปถึงสหวิชาชีพและภาคเอกชน 2. สร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้ยาสมุนไพร 3. สร้างมาตรฐานและยกระดับความสามารถในการแข่งขันของผลิตภัณฑ์สมุนไพรสู่สากล ตามนโยบายของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก นำไปสู่การใช้ยาสมุนไพรของบุคลากรทางการแพทย์และประชาชนเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นทางเลือกหนึ่งในการดูแลรักษาสุขภาพด้วยทรัพยากรสมุนไพรของประเทศและจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยเพื่อทดแทนการใช้ยาแผนปัจจุบันที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ และสร้างความมั่นคงให้กับระบบสุขภาพของประเทศไทยต่อไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อสร้างความมั่นคงทางยาจากสมุนไพร ผ่านการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพการผลิตยาจากสมุนไพรในโรงพยาบาลของรัฐและภาคเอกชน ให้มีประสิทธิภาพ คุณภาพมาตรฐาน และปลอดภัยต่อผู้บริโภค

2.2 เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้ประชาชน สหวิชาชีพ ในการใช้ยาสมุนไพร และตำรับยาแผนไทยในระบบสุขภาพ

3. เป้าหมาย

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

3.1.1 มีชุดข้อมูลองค์ความรู้ทางเภสัชกรรมแผนไทยที่ได้รับการพัฒนาเพื่อเป็นแนวทางสร้างมาตรฐานยาจากสมุนไพรให้เป็นที่ยอมรับ ดังต่อไปนี้

1) จำนวนข้อมูลการเตรียมเครื่องยาตามองค์ความรู้การแพทย์แผนไทย จำนวน 30 รายการ

2) วีดีทัศน์องค์ความรู้กรรมวิธีการปรุงยาเพื่อใช้อ้างอิงในการปรุงยาแผนไทย จำนวน 8 กรรมวิธี

3) แนวทางการตั้งตำรับยาที่ใช้ในการดูแลผู้สูงอายุตามองค์ความรู้การแพทย์แผนไทย จำนวน 1 แนวทาง

4) รายงานผลการศึกษาสถานการณ์ปัจจุบันของยาจากสมุนไพรที่มีศักยภาพในการเสนอเข้าสู่บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร สนับสนุนนโยบายการดำเนินการเชิงรุกในการหารายการยาจากสมุนไพรเข้าสู่บัญชียาหลักแห่งชาติ จำนวน 1 รายงาน

3.1.2 มีตำรามาตรฐานยาแผนไทย พ.ศ.2568 จำนวน 1 ฉบับ

3.1.3 บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการผลิตยาจากสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพรได้รับการพัฒนาศักยภาพดังต่อไปนี้

1) ผู้ประกอบการ/ผู้ประกอบวิชาชีพ/ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ ณ สถานที่ผลิตยาจากสมุนไพรได้รับการพัฒนาศักยภาพเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพ/มาตรฐานยาแผนไทยและผลิตภัณฑ์สมุนไพร จำนวน 100 คน

2) ผู้ปฏิบัติงาน ณ โรงพยาบาลของรัฐที่มีการผลิตยาจากสมุนไพร ได้รับการพัฒนาศักยภาพเกี่ยวกับกฎหมายและการจัดทำเอกสารให้สอดคล้องกับประกาศกระทรวงสาธารณสุข แห่งพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 จำนวน 70 คน

3) ผู้ปฏิบัติงานภาครัฐที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการตรวจประเมินมาตรฐานสถานที่ผลิตยาจากสมุนไพรตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตยาจากสมุนไพร ได้รับการพัฒนาศักยภาพ จำนวน 15 คน

3.1.4 โรงพยาบาลที่ผ่านการตรวจประเมินมาตรฐานสถานที่ผลิตยาจากสมุนไพรตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตยาสมุนไพร จำนวน 5 แห่ง

3.1.5 โรงพยาบาลที่ยื่นคำขอพิจารณาต่อคณะกรรมการ ได้รับการพิจารณาแบบแปลนอาคารผลิตยาสมุนไพร จำนวน 1 แห่ง

3.1.6 มีหลักเกณฑ์การให้บริการวิชาการตั้งตำรับยาแผนไทย จำนวน 1 ฉบับ

3.1.7 มีผู้ประกอบการได้รับการบริการตั้งตำรับยาแผนไทยที่ผ่านการให้บริการวิชาการตามชุดองค์ความรู้หลักการตั้งตำรับยาทางการแพทย์แผนไทย จำนวน 40 ตำรับ

3.1.8 บุคลากรมีความเชี่ยวชาญด้านมาตรฐานยาแผนไทย/ผลิตภัณฑ์สมุนไพร จำนวน 3 คน

3.1.9 มีผู้ประกอบวิชาชีพ/สหวิชาชีพได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้การตั้งตำรับยาแผนไทย จำนวน 100 คน

3.1.10 มีสื่อเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับยาแผนไทย จำนวน 12 ชิ้น

3.1.11 มีร่างแนวทางการใช้ยาสมุนไพร จำนวน 1 ฉบับ

3.1.12 มีข้อมูลราคากลางยาจากสมุนไพรที่มีการใช้ในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ จำนวน 30 รายการ

3.1.13 มีร่างหนังสือ/ตำรา แนวทางการแปรรูปที่เหมาะสมของเครื่องยาไทยจีน ฉบับ 3 ภาษา (ไทย จีน อังกฤษ) หมวดที่ 2 การแปรรูปสมุนไพรไทยจีน จำนวน 24 ชนิด รายละเอียดดังนี้ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ร่างหมวดที่ 2 เครื่องยาไทยจีนจำนวน 8 ชนิด ฉบับ 3 ภาษา (ไทย จีน อังกฤษ)

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

3.2.1 ร้อยละของผู้ป่วยนอกที่ได้รับการสั่งจ่ายยาสมุนไพรในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 3

3.2.2 มูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 2 ต่อปี

3.2.3 ผู้ประกอบการ/ผู้ประกอบวิชาชีพ/ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ ในภาคอุตสาหกรรมการผลิตยาจากสมุนไพรและเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ณ โรงพยาบาลของรัฐที่มีการผลิตยาจากสมุนไพร มีศักยภาพในการผลิตยาสมุนไพรที่มีคุณภาพมาตรฐาน และเป็นที่เชื่อมั่นของบุคลากรทางการแพทย์ในระบบ สู่การบูรณาการยาสมุนไพรเข้าสู่ระบบบริการสุขภาพ

3.2.4 ตำรับยาทางการแพทย์แผนไทยที่ได้รับบริการซึ่งเป็นไปตามองค์ความรู้การแพทย์แผนไทยและประสงค์นำไปขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์สมุนไพร ได้รับอนุญาตทะเบียนผลิตภัณฑ์สมุนไพร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด

3.3.1 มูลค่าการบริโภคยาจากสมุนไพรมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

3.3.2 ประชาชนมีความเชื่อมั่นในการใช้ยาจากสมุนไพรในการดูแลสุขภาพเพิ่มขึ้น

3.4 ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

3.4.1 จำนวนข้อมูลการเตรียมเครื่องยาตามองค์ความรู้การแพทย์แผนไทย

3.4.2 จำนวนวีดีทัศน์องค์ความรู้กรรมวิธีการปรุงยาเพื่อใช้อ้างอิงในการปรุงยาแผนไทย

3.4.3 จำนวนแนวทางการตั้งตำรับยาตามองค์ความรู้การแพทย์แผนไทย

3.4.4 จำนวนรายงานผลการศึกษาสถานการณ์ปัจจุบันของยาจากสมุนไพรที่มีศักยภาพในการเสนอเข้าสู่บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร สนับสนุนนโยบายการดำเนินการเชิงรุกในการหารายการยาจากสมุนไพรเข้าสู่บัญชียาหลักแห่งชาติ

3.4.5 จำนวนตำรามาตรฐานยาแผนไทย

3.4.6 จำนวนผู้ประกอบการ/ผู้ประกอบวิชาชีพ/ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ ณ สถานที่ผลิตยาจากสมุนไพรได้รับการพัฒนาศักยภาพเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพ/มาตรฐานยาแผนไทยและผลิตภัณฑ์สมุนไพร

3.4.7 จำนวนผู้ปฏิบัติงาน ณ โรงพยาบาลของรัฐที่มีการผลิตยาจากสมุนไพร ได้รับการพัฒนาศักยภาพเกี่ยวกับกฎหมายและการจัดทำเอกสารให้สอดคล้องกับประกาศกระทรวงสาธารณสุข แห่งพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562

3.4.8 จำนวนผู้ปฏิบัติภาครัฐที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการตรวจประเมินมาตรฐานสถานที่ผลิตยาจากสมุนไพรตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตยาจากสมุนไพร ได้รับการพัฒนาศักยภาพ

3.4.9 จำนวนโรงพยาบาลที่ผ่านการตรวจประเมินมาตรฐานสถานที่ผลิตยาจากสมุนไพรตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตยาสมุนไพร

3.4.10 จำนวนตำรับยาทางการแพทย์แผนไทยที่ได้รับการบริการตั้งตำรับยาแผนไทยที่เป็นไปตามชุดองค์ความรู้หลักการตั้งตำรับยาทางการแพทย์แผนไทย

3.4.11 จำนวนสื่อเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับยาแผนไทย

3.4.12 จำนวนบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านมาตรฐานยาแผนไทย/ผลิตภัณฑ์สมุนไพร

3.4.13 จำนวนรายการยาสมุนไพรที่มีการจัดทำราคากลางยาจากสมุนไพร

3.4.14 จำนวนสมุนไพร ในหมวดที่ 2 (ร่าง) หนังสือ/ตำรา แนวทางการแปรรูปที่เหมาะสมของเครื่องยาไทยจีน ฉบับ 3 ภาษา (ไทย จีน อังกฤษ)

3.5 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์

3.5.1 ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และสหวิชาชีพในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐทุกแห่ง นักวิจัยและนักวิชาการด้านการแพทย์แผนไทยในมหาวิทยาลัยที่มีการเรียนการสอนด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์แผนไทยประยุกต์ เภสัชศาสตร์ และวิทยาศาสตร์สุขภาพที่เกี่ยวข้อง จำนวน 10,000 คน

3.5.2 ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย/ผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมที่ผลิตยาจากสมุนไพรและยาแผนไทย/ผู้ประกอบการ/ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการจากอุตสาหกรรมการผลิตยาสมุนไพร จำนวน 167 คน

3.5.3 ผู้ปฏิบัติงานตรวจประเมินสถานที่ผลิตยาจากสมุนไพรจากหน่วยงานภาครัฐ

3.5.4 ประชาชนผู้มารับบริการสุขภาพในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐทุกระดับ

3.5.5 ผู้ประกอบการธุรกิจผลิตภัณฑ์สมุนไพรและผู้ปฏิบัติงานในภาคอุตสาหกรรมการผลิตยาจากสมุนไพร

3.5.6 แพทย์จีน นักวิชาการ เกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพร ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมสมุนไพร

4. พื้นที่ดำเนินการ

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

1) หน่วยงานหลัก : สถาบันการแพทย์แผนไทย กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
2) หน่วยงานร่วม : โรงพยาบาลของรัฐที่มีการผลิตยาจากสมุนไพร

5. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2567 – กันยายน 2568

6. กิจกรรม

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 ส่งเสริมการนำองค์ความรู้ด้านเภสัชกรรมแผนไทยไปใช้ในการผลิตยาจากสมุนไพรที่มีมาตรฐาน (สพท.)	1,170,840	278,500			325,100			517,920			49,320		
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 การจัดทำข้อมูลการเตรียมเครื่องยาตามองค์ความรู้การแพทย์แผนไทยเพื่อส่งเสริมการผลิตยาสมุนไพรที่มีมาตรฐาน	390,820	←	112,400	→	←	93,140	→	←	185,280	→	-		
1.1.1 ประชุมคณะกรรมการฯ/คณะทำงาน/ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาข้อมูลการเตรียมเครื่องยาตามองค์ความรู้การแพทย์แผนไทย	82,200	←	27,400	→	←	27,400	→	←	27,400	→	-		
1.1.2 ลงพื้นที่เพื่อสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participant observation) และเก็บข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญในเครื่องยาต่าง ๆ	98,620	-			←	65,740	→	←	32,880	→	-		
1.1.3 จัดจ้างทำข้อมูลการเตรียมเครื่องยาตามองค์ความรู้การแพทย์แผนไทย	85,000	85,000			-			-			-		
1.1.4 จัดพิมพ์คู่มือการเตรียมเครื่องยาตามองค์ความรู้การแพทย์แผนไทย	125,000	-			-			←	125,000	→	-		
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 การจัดทำองค์ความรู้กรรมวิธีการปรุงยาเพื่อใช้อ้างอิงในการปรุงยาแผนไทยสำหรับการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และอุตสาหกรรมผลิตยาจากสมุนไพรที่มีมาตรฐาน	439,740	←	23,100	→	←	133,320	→	←	283,320	→	-		
1.2.1 ประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงาน/ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาข้อมูลองค์ความรู้กรรมวิธีการปรุงยา	115,500	←	23,100	→	←	46,200	→	←	46,200	→	-		
1.2.2 ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กรรมวิธีการปรุงยา	110,000	-			←	55,000	→	←	55,000	→	-		
1.2.3 ลงพื้นที่เพื่อสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) และเก็บข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญในการปรุงยาด้วยกรรมวิธีทางการแพทย์แผนไทย	64,240	-			←	32,120	→	←	32,120	→	-		

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
1.2.4 จัดจ้างทำสื่อองค์ความรู้กรรมวิธีการปรุงยาเพื่อใช้อ้างอิงในการปรุงยาแผนไทย 8 กรรมวิธี	150,000	-			-			150,000			-		
กิจกรรมย่อยที่ 1.3 การจัดทำองค์ความรู้การตั้งตำรับยาแผนไทยเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการแพทย์แผนไทยประยุกต์ใช้ในการปรุงยาเฉพาะรายให้แก่ผู้ป่วย	200,000	104,000			48,000			24,000			24,000		
1.3.1 ประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงาน/ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบดำเนินงานและพิจารณาร่างข้อมูลการตั้งตำรับยา	120,000	24,000			48,000			24,000			24,000		
1.3.2 จัดจ้างทำข้อมูลการตั้งตำรับยาแผนไทยสำหรับการปรุงยาเฉพาะราย	80,000	80,000			-			-			-		
กิจกรรมย่อยที่ 1.4 การศึกษาสถานการณ์ปัจจุบันของยาจากสมุนไพรที่มีศักยภาพในการเสนอผลักดันสู่บัญชียาหลักแห่งชาติ	140,280	39,000			50,640			25,320			25,320		
1.4.1 ลงพื้นที่ติดตามการใช้ยาแผนไทยในสถานบริการสาธารณสุข	101,280	-			50,640			25,320			25,320		
1.4.2 จัดจ้างเหมาบริการสำรวจและวิเคราะห์สถานการณ์การใช้ยาแผนไทย	39,000	39,000			-			-			-		
กิจกรรมที่ 2 พัฒนามาตรฐานการผลิตยาจากสมุนไพร ณ โรงพยาบาลของรัฐที่มีการผลิตยาจากสมุนไพร (สพท.)	**1,085,480**	**45,000**			**582,480**			**310,000**			**148,000**		
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 จัดประชุมคณะกรรมการ/อนุกรรมการ/คณะทำงาน ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนามาตรฐานสถานที่ผลิตยาจากสมุนไพร	273,000	45,000			90,000			90,000			48,000		
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 จัดประชุม/อบรมเชิงปฏิบัติการให้กับผู้ประกอบการ/ผู้ประกอบวิชาชีพ/ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการเกี่ยวกับกฎหมายและการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับประกาศกระทรวงสาธารณสุข แห่งพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562	284,280	-			284,280			-			-		

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมย่อยที่ 2.3 จัดประชุม/อบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงานภาครัฐเกี่ยวกับการตรวจประเมินมาตรฐานสถานที่ผลิตยาจากสมุนไพรตามหลักเกณฑ์วิธีการผลิตที่ดี	245,800	-			125,800			120,000			-		
กิจกรรมย่อยที่ 2.4 ตรวจประเมินมาตรฐานการดำเนินงานผลิตยาสมุนไพรในโรงพยาบาลของรัฐให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการผลิตที่ดี (Good Manufacturing Practices) และติดตามการพัฒนามาตรฐานการผลิตยาสมุนไพรในโรงพยาบาลของรัฐ	282,400	-			82,400			100,000			100,000		
กิจกรรมที่ 3 พัฒนาระบบการควบคุมคุณภาพยาแผนไทย (สพท.)	**542,000**	**59,050**			**238,350**			**213,450**			**31,150**		
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 จัดประชุมคณะกรรมการจัดทำข้อกำหนดมาตรฐานยาแผนไทย และคณะทำงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงตรวจสอบความถูกต้องในการดำเนินงาน/การกำลับดูแล/ตรวจเยี่ยมการปฏิบัติการ	249,200	31,150			93,450			93,450			31,150		
กิจกรรมย่อยที่ 3.2 เผยแพร่ตำรามาตรฐานยาแผนไทย	120,000	-			-			120,000			-		
กิจกรรมย่อยที่ 3.3 จัดประชุม/อบรมเชิงปฏิบัติการให้กับผู้ประกอบการ/ผู้ประกอบวิชาชีพ/ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมคุณภาพ/มาตรฐานยาแผนไทยและผลิตภัณฑ์สมุนไพร	144,900	-			144,900			-			-		
กิจกรรมย่อยที่ 3.4 พัฒนาองค์ความรู้และทักษะให้บุคลากรมีความเชี่ยวชาญด้านมาตรฐานยาแผนไทย/ผลิตภัณฑ์สมุนไพร	27,900	27,900			-			-			-		

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 4 การให้ความรู้และบริการเกี่ยวกับการตั้งตำรับยาแผนไทย (สพท.)	**169,400**	**11,540**			**58,970**			**98,890**			-		
กิจกรรมย่อยที่ 4.1 จัดประชุมผู้เชี่ยวชาญให้บริการวิชาการตั้งตำรับยาแผนไทย (5 ครั้ง)	105,350	-			42,140			63,210			-		
กิจกรรมย่อยที่ 4.2 จัดประชุมผู้เชี่ยวชาญเพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์การให้บริการและสรุปผลการดำเนินการ	34,620	11,540			-			23,080			-		
กิจกรรมย่อยที่ 4.3 เผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับยาแผนไทยให้แก่ภาครัฐ เอกชน และประชาชน	20,230	-			16,830			3,400			-		
4.3.1 เผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับยาแผนไทยให้แก่ภาครัฐ เอกชน และประชาชน ผ่านการอบรม	16,830	-			16,830			-			-		
4.3.2 ประเมินแนวทางการใช้ยาสมุนไพร	3,400	-			-			3,400			-		
กิจกรรมย่อยที่ 4.4: การประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการ	9,200	-			-			9,200			-		
กิจกรรมที่ 5 การจัดทำราคากลางยาจากสมุนไพร (สพท.)	**63,280**	-			**29,514**			**33,766**			-		
กิจกรรมย่อยที่ 5.1 การชี้แจงราคากลางยาจากสมุนไพร	4,197	-			4,197			-			-		
กิจกรรมย่อยที่ 5.2 จัดประชุมคณะทำงานกำหนดราคากลางยาจากสมุนไพร	50,633	-			25,317			25, 316			-		
กิจกรรมย่อยที่ 5.3 การรับฟังความคิดเห็นราคากลางยาสมุนไพรของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	8,450	-			-			8,450			-		
กิจกรรมที่ 6 การจัดทำแนวทางการแปรรูปที่เหมาะสมของกระบวนการแปรรูปที่เหมาะสมของเครื่องยาไทย-จีน (กทล.)	**245,000**	-			**145,525**			**83,775**			**15,700**		
กิจกรรมย่อยที่ 6.1 จัดประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงานจัดทำแนวทางการแปรรูปที่เหมาะสมของกระบวนการแปรรูปที่เหมาะสมของเครื่องยาไทย-จีน	84,050	-			42,025			42,025			-		

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมย่อยที่ 6.2 รับรองผู้เชี่ยวชาญจีนจากมหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนเฉิงตู ในการเดินทางมาประเทศไทย	103,500	-			103,500			-			-		
กิจกรรมย่อยที่ 6.3 จัดประชุมคณะกรรมการความร่วมมือด้านวิชาการฝ่ายไทยและจีน ณ ประเทศไทย	29,750	-			-			29,750			-		
กิจกรรมย่อยที่ 6.4 คณะกรรมการ/คณะทำงานเดินทางไปร่วมประชุมร่วมกับผู้เชี่ยวชาญจีน ณ นครเฉิงตู สาธารณรัฐประชาชนจีน	12,000	-			-			12,000			-		
กิจกรรมย่อยที่ 6.5 จัดจ้างเหมาบริการถ่ายรูปภาพและจัดทำรูปเล่มแนวทางปฏิบัติงานด้านการแปรรูปที่เหมาะสมของเครื่องยาไทย-จีน	15,700	-			-			-			15,700		
รวมเป็นเงิน	**3,276,000**	**394,090**			**1,379,939**			**1,257,801**			**244,170**		

7. งบประมาณ

งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 รวมทั้งสิ้น 3,276,000 บาท (สามล้านสองแสนเจ็ดหมื่นหกพันบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 ส่งเสริมการนำองค์ความรู้ด้านเภสัชกรรมแผนไทยไปใช้ในการผลิตยาจากสมุนไพรที่มีมาตรฐาน (สพท.)					**1,170,840**
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 การจัดทำข้อมูลการเตรียมเครื่องยาตามองค์ความรู้การแพทย์แผนไทยเพื่อส่งเสริมการผลิตยาสมุนไพรที่มีมาตรฐาน					**390,820**
1.1.1 ประชุมคณะกรรมการฯ/คณะทำงาน/ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาข้อมูลการเตรียมเครื่องยาตามองค์ความรู้การแพทย์แผนไทย					**82,200**
1. ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	3	12	2	200	14,400
2. ค่าพาหนะเดินทาง (เครื่องบิน)	3	1	2	2,000	12,000
3. ค่าอาหารกลางวัน	3	20	1	120	7,200
4. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	3	20	2	35	4,200
5. ค่าที่พัก	3	2	1	1,200	7,200
6. ค่าตอบแทนบุคคลภายนอก	3	12	1	1,000	36,000
7. ค่าเอกสารประกอบการประชุม	-	-	-	-	1,200

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
1.1.2 ลงพื้นที่เพื่อสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participant observation) และเก็บข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญในเครื่องยาต่าง ๆ					**98,620**
1. ค่าเบี้ยเลี้ยง	3	6	3	240	12,960
2. ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	3	1	3	1,800	16,200
3.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	-	-	-	-	10,800
4. ค่าพาหนะเดินทางผู้เข้าร่วมโครงการ (แท็กซี่)	3	6	2	200	7,200
5. ค่าที่พักผู้จัด	3	6	2	1,200	43,200
6. ค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญ	3	2	1	1,000	6,000
7. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าไปรษณีย์ ค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่าผ่านทางพิเศษ					2,260
1.1.3 จัดจ้างทำข้อมูลการเตรียมเครื่องยาตามองค์ความรู้การแพทย์แผนไทย					**85,000**
1.1.4 จัดพิมพ์คู่มือการเตรียมเครื่องยาตามองค์ความรู้การแพทย์แผนไทย					**125,000**
1. ค่าจัดจ้างพิมพ์คู่มือ พิมพ์ 4 สี	1	-	500	250	125,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 การจัดทำองค์ความรู้กรรมวิธีการปรุงยาเพื่อใช้อ้างอิงในการปรุงยาแผนไทยสำหรับการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และอุตสาหกรรมผลิตยาจากสมุนไพรที่มีมาตรฐาน					**439,740**
1.2.1 ประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงาน/ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาข้อมูลองค์ความรู้กรรมวิธีการปรุงยา					**115,500**
1. ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	5	10	2	200	20,000
2. ค่าพาหนะเดินทาง (เครื่องบิน)	5	1	1	3,000	15,000
3. ค่าที่พัก	5	1	1	800	4,000
4. ค่าอาหารกลางวัน	5	20	1	120	12,000
5. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	5	20	2	35	7,000
6. ค่าตอบแทนบุคคลภายนอก	5	10	1	1,000	50,000
7. ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ	-	-	-	-	1,500
8. ค่าเอกสารประกอบการประชุม	-	-	-	-	6,000
1.2.2 ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กรรมวิธีการปรุงยา					**110,000**
1. ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	2	1	2	1,800	7,200
2. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	-	-	-	-	4,000
3. ค่าวิทยากร (ที่เป็นบุคลากรภาครัฐ)	2	1	2	600	2,400
4. ค่าวิทยากร (ที่มิใช่บุคลากรภาครัฐ)	2	2	2	1,200	9,600
4. ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร (แท็กซี่)	2	3	2	200	2,400
5. ค่าที่พักวิทยากร (พักเดี่ยว)	2	3	1	1,200	7,200
6. ค่าที่พัก	2	6	1	650	7,800
7. ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	2	23	2	200	18,400
8. ค่าอาหารกลางวัน	2	30	2	350	42,000
9. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	30	3	50	9,000

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
1.2.3 ลงพื้นที่เพื่อสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) และเก็บข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญในการปรุงยาด้วยกรรมวิธีทางการแพทย์แผนไทย					**64,240**
1. ค่าเบี้ยเลี้ยง	2	6	3	240	8,640
2. ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	2	1	3	1,800	10,800
3. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	-	-	-	-	7,200
4. ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	2	6	2	200	4,800
5. ค่าที่พักผู้จัด	2	6	3	800	28,800
6. ค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญ	2	2	1	1,000	4,000
1.2.4 จัดจ้างทำสื่อองค์ความรู้กรรมวิธีการปรุงยาเพื่อใช้อ้างอิงในการปรุงยาแผนไทย 8 กรรมวิธี					**150,000**
กิจกรรมย่อยที่ 1.3 การจัดทำองค์ความรู้การตั้งตำรับยาแผนไทยเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการแพทย์แผนไทยประยุกต์ใช้ในการปรุงยาเฉพาะรายให้แก่ผู้ป่วย					**200,000**
1.3.1 ประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงาน/ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบดำเนินงานและพิจารณาร่างข้อมูลการตั้งตำรับยา					**120,000**
1. ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	5	10	2	200	20,000
2. ค่าพาหนะเดินทาง (เครื่องบิน)	5	1	2	2,000	20,000
3. ค่าอาหารกลางวัน	5	20	1	120	12,000
4. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	5	20	1	35	3,500
5. ค่าที่พักผู้เข้าร่วมโครงการ	5	2	1	1,200	12,000
6. ค่าตอบแทนบุคคลภายนอก	5	10	1	1,000	50,000
7. ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ	-	-	-	-	500
8. ค่าเอกสารประกอบการประชุม	-	-	-	-	2,000
1.3.2 จัดจ้างทำข้อมูลการตั้งตำรับยาแผนไทยสำหรับการปรุงยาเฉพาะราย					**80,000**
กิจกรรมย่อยที่ 1.4 การศึกษาสถานการณ์ปัจจุบันของยาจากสมุนไพรที่มีศักยภาพในการเสนอผลักดันสู่บัญชียาหลักแห่งชาติ					**140,280**
1.4.1 ลงพื้นที่ติดตามการใช้ยาแผนไทยในสถานบริการสาธารณสุข					**101,280**
1. ค่าเบี้ยเลี้ยง	4	6	3	240	17,280
2. ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	4	1	2	1,800	14,400
3. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	-	-	-	-	9,600
4. ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	4	6	2	200	9,600
5. ค่าที่พักผู้จัด	4	6	2	800	38,400
6. ค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญ	4	3	1	1,000	12,000
1.4.2 จัดจ้างเหมาบริการสำรวจและวิเคราะห์สถานการณ์การใช้ยาแผนไทย					**39,000**
กิจกรรมที่ 2 พัฒนามาตรฐานการผลิตยาจากสมุนไพร ณ โรงพยาบาลของรัฐที่มีการผลิตยาจากสมุนไพร (สพท.)					**1,085,480**
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 จัดประชุมคณะกรรมการ/อนุกรรมการ/คณะทำงาน ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนามาตรฐานสถานที่ผลิตยาจากสมุนไพร (สพท.)					**273,000**
1. ค่าตอบแทนบุคคลภายนอก	4	4	2	1,000	64,000

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
2. ค่าพาหนะเดินทางผู้เข้าร่วมโครงการ (แท็กซี่)	8	1	1	500	4,000
3. ค่าพาหนะเดินทางผู้เข้าร่วมโครงการ (เครื่องบิน)	8	3	1	4,000	96,000
4. ค่าที่พักผู้เข้าร่วมโครงการ	8	7	-	800	44,800
5. ค่ารถรับจ้าง	8	7	-	500	28,000
6. ค่าอาหารกลางวัน	8	10	1	120	9,600
7. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	8	10	2	35	5,600
8. ค่าเอกสารประกอบการประชุม	8	10	1	200	16,000
9. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่าผ่านทางพิเศษ					5,000
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 จัดประชุม/อบรมเชิงปฏิบัติการให้กับผู้ประกอบการ/ผู้ประกอบวิชาชีพ/ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการเกี่ยวกับกฎหมายและการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับประกาศกระทรวงสาธารณสุข แห่งพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 (สพท.)					**284,280**
1. ค่าวิทยากร	1	2	16	600	19,200
2. ค่าวิทยากร (ที่มิใช่บุคลากรภาครัฐ)	1	1	16	1,200	19,200
3. ค่าเดินทางวิทยากร (เครื่องบิน)	1	5	1	5,400	27,000
4. ค่าพาหนะเดินทาง (รถยนต์)	1	50	1	500	25,000
5. ค่ารถรับจ้าง	1	20	1	500	10,000
6. ค่าที่พักผู้เข้าร่วมโครงการ	3	50	2	800	80,000
7. ค่าอาหารกลางวัน	1	50	2	350	35,000
8. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	50	2	100	30,000
9. ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	1	1	4	1,800	7,200
10. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	-	-	-	-	1,800
11. ค่าอาหารเย็น	1	50	1	400	20,000
12. ค่าเอกสารประกอบการประชุม	-	-	-	-	5,880
13. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่าผ่านทางพิเศษ ค่าจัดจ้างทำเกียรติบัตร					3,000
กิจกรรมย่อยที่ 2.3 จัดประชุม/อบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงานภาครัฐ เกี่ยวกับการตรวจประเมินมาตรฐานสถานที่ผลิตยาจากสมุนไพรตามหลักเกณฑ์วิธีการผลิตที่ดี (สพท.)					**245,800**
1. ค่าวิทยากร	1	2	16	600	19,200
2. ค่าวิทยากร (ที่มิใช่บุคลากรภาครัฐ)	1	1	16	1,200	19,200
3. ค่าเดินทางวิทยากร (เครื่องบิน)	1	7	1	6,000	42,000
4. ค่าพาหนะเดินทาง (รถยนต์)	1	50	1	500	25,000
5. ค่ารถรับจ้าง	1	20	1	500	10,000
6. ค่าที่พักผู้เข้าร่วมโครงการ	1	50	1	800	40,000
7. ค่าอาหารกลางวัน	1	50	2	480	48,000
8. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	50	4	100	20,000
9. ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	1	-	2	1,800	3,600
10. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	-	-	-	-	1,400

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
11. ค่าเอกสารประกอบการประชุม	-	-	-	-	10,000
12. ค่าลงทะเบียน	1	2	-	2,500	5,000
13. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่าผ่านทางพิเศษ ค่าจัดจ้างทำเกียรติบัตร					2,400
กิจกรรมย่อยที่ 2.4 ตรวจประเมินมาตรฐานการดำเนินงานผลิตยาสมุนไพรในโรงพยาบาลของรัฐ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการผลิตที่ดี (Good Manufacturing Practices) และติดตามการพัฒนามาตรฐานการผลิตยาสมุนไพรในโรงพยาบาลของรัฐ(สพท.)					**282,400**
1. ค่าเบี้ยเลี้ยง	6	1	8	240	11,520
2. ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	1	-	2	1,800	3,600
3. ค่าที่พักผู้จัด	6	8	1	800	38,400
4. ค่าพาหนะเดินทางผู้เข้าร่วมโครงการ (แท็กซี่)	6	8	1	400	19,200
5. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	-	-	-	-	2,000
6. ค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญ	6	-	2	1,000	12,000
7. ค่าจัดจ้างจัดทำโล่และเกียรติบัตรสำหรับผู้ที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน GMP	1	-	10	2,500	25,000
8. ค่าพาหนะเดินทาง (เครื่องบิน)	6	8	1	4,300	168,000
9. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่าผ่านทางพิเศษ ค่าจัดจ้างทำโล่และเกียรติบัตร					2,680
กิจกรรมที่ 3 พัฒนาระบบการควบคุมคุณภาพยาแผนไทย (สพท.)					**542,000**
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 จัดประชุมคณะกรรมการจัดทำข้อกำหนดมาตรฐานยาแผนไทย และคณะทำงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงตรวจสอบความถูกต้องในการดำเนินงาน/การกำกับดูแล/ตรวจเยี่ยมการปฏิบัติงาน (สพท.)					**249,200**
1. ค่าตอบแทนบุคคลภายนอก	8	18	1	1,000	144,000
2. ค่าพาหนะเดินทางผู้เข้าร่วมโครงการ (แท็กซี่)	8	10	2	200	32,000
3. ค่าพาหนะเดินทางผู้เข้าร่วมโครงการ (เครื่องบิน)	2	1	2	2,000	8,000
4. ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	2	1	1	1,800	3,600
5. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	-	-	-	-	4,000
6. ค่าเบี้ยเลี้ยง	2	5	2	240	4,800
7. ค่าที่พัก	2	13	1	800	20,800
8. ค่าอาหารกลางวัน	8	23	1	120	22,080
9. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	8	23	1	35	6,440
10. ค่าเอกสารประกอบการประชุม	-	-	-	-	1,840
11. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าไปรษณีย์ ค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่าผ่านทางพิเศษ					1,640
กิจกรรมย่อยที่ 3.2 เผยแพร่ตำรามาตรฐานยาแผนไทย (สพท.)					**120,000**
1. ค่าจัดจ้างพิมพ์ตำรามาตรฐานยาแผนไทย พ.ศ.2568 พิมพ์ 4 สี	1	-	120	1,000	120,000

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมย่อยที่ 3.3 จัดประชุม/อบรมเชิงปฏิบัติการให้กับผู้ประกอบการ/ผู้ประกอบวิชาชีพ/ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมคุณภาพ/มาตรฐานยาแผนไทยและผลิตภัณฑ์สมุนไพร (สพท.)					**144,900**
1. ค่าตอบแทนวิทยากร (บุคลากรภาครัฐ)	1	1	3	600	1,800
2. ค่าตอบแทนวิทยากร (มิใช่บุคลากรภาครัฐ)	1	1	3	1,200	3,600
3. ค่าพาหนะเดินทาง (เครื่องบิน)	1	5	2	2,000	20,000
4. ค่าพาหนะเดินทาง (รถยนต์)	1	40	2	300	24,000
5. ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	1	62	2	200	24,800
6. ค่าที่พัก	1	1	1	1,200	1,200
7. ค่าอาหารกลางวัน	1	100	1	500	50,000
8. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	100	2	35	7,000
9. ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	1	2	1	1,800	3,600
10. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	-	-	-	-	4,000
11. ค่าจัดทำเอกสารประกอบการประชุม	-	-	-	-	3,000
12. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าไปรษณีย์ ค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่าผ่านทางพิเศษ ค่าธรรมเนียมรับรองหน่วยกิตการศึกษาต่อเนื่องทางเภสัชศาสตร์ (CPE)					1,900
กิจกรรมย่อยที่ 3.4 พัฒนาองค์ความรู้และทักษะให้บุคลากรมีความเชี่ยวชาญด้านมาตรฐานยาแผนไทย/ผลิตภัณฑ์สมุนไพร (สพท.)					**27,900**
1. ค่าลงทะเบียน	1	3	-	3,220	9,660
2. ค่าพาหนะเดินทางผู้เข้าร่วมโครงการ (แท็กซี่)	1	3	2	200	1,200
3. ค่าพาหนะเดินทางผู้เข้าร่วมโครงการ (เครื่องบิน)	1	3	2	2,000	12,000
4. ค่าที่พัก	1	3	1	1,200	3,600
5. ค่าเบี้ยเลี้ยง	1	3	2	240	1,440
กิจกรรมที่ 4 การให้ความรู้และบริการเกี่ยวกับการตั้งตำรับยาแผนไทย (สพท.)					**169,400**
กิจกรรมย่อยที่ 4.1 จัดประชุมผู้เชี่ยวชาญให้บริการวิชาการตั้งตำรับยาแผนไทย (สพท.)					**105,350**
1. ค่าตอบแทนบุคคลภายนอก	5	10	-	1,000	50,000
2. ค่าอาหารกลางวัน	5	12	1	120	7,200
3. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	5	12	1	35	2,100
4. ค่าที่พัก	5	1	1	1,000	5,000
5. ค่ายานพาหนะ (รถรับจ้าง)	5	9	2	200	18,000
6. ค่ายานพาหนะ (เครื่องบิน)	5	1	2	2,000	20,000
7. ค่าเอกสารประกอบการประชุม	-	-	-	-	1,500
8. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าวัสดุอุปกรณ์ประกอบการประชุม					1,550

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมย่อยที่ 4.2 จัดประชุมผู้เชี่ยวชาญเพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์การให้บริการและสรุปผลการดำเนินการ (สพท.)					**34,620**
1. ค่าตอบแทนบุคคลภายนอก	3	8	-	1,000	24,000
2. ค่าอาหารกลางวัน	3	8	1	120	2,880
3. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	3	8	1	35	840
4. ค่ายานพาหนะ (รถรับจ้าง)	3	5	2	200	6,000
5. ค่าเอกสารประกอบการประชุม	-	-	-	-	900
กิจกรรมย่อยที่ 4.3 เผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับยาแผนไทยให้แก่ภาครัฐ เอกชน และประชาชน (สพท.)					**20,230**
4.3.1 เผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับยาแผนไทยให้แก่ภาครัฐ เอกชน และประชาชน ผ่านการอบรม					**16,830**
1. ค่าวิทยากร (บุคลากรภารรัฐ)	1	2	2	600	2,400
2. ค่าวิทยากร (มิใช่บุคลากรภารรัฐ)	1	2	2	1,200	4,800
3. ค่าอาหารกลางวัน	1	27	1	120	3,240
4. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	27	2	35	1,890
5. ค่ายานพาหนะ (รถรับจ้าง)	1	4	2	200	1,600
6. ค่าจ้างจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์	1	-	-	1,200	1,200
7. ค่าลิขสิทธิ์โปรแกรมคอมพิวเตอร์	1	-	-	1,700	1,700
4.3.2 ประเมินแนวทางการใช้ยาสมุนไพร					**3,400**
1. ค่าตอบแทนบุคคลภายนอก	1	3	-	1,000	3,000
2. ค่ายานพาหนะ (รถรับจ้าง)	1	1	2	200	400
กิจกรรมย่อยที่ 4.4 การประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการ (สพท.)					**9,200**
1. ค่าจ้างออกแบบประเมิน	1	-	-	5,000	5,000
2. ค่าเอกสารประกอบการประชุม	-	-	-	-	1,200
3. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าไปรษณีย์					3,000
กิจกรรมที่ 5 การจัดทำราคากลางยาจากสมุนไพร (สพท.)					**63,280**
กิจกรรมย่อยที่ 5.1 การประชุมชี้แจงราคากลางยาจากสมุนไพร (สพท.)					**4,197**
1. ค่าอาหารกลางวัน	1	20	1	120	2,400
2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	20	2	35	1,400
3. ค่าเอกสารประกอบการประชุม	-	-	-	-	397
กิจกรรมย่อยที่ 5.2 การประชุมคณะทำงานกำหนดราคากลางยาจากสมุนไพร (สพท.)					**50,633**
1. ค่าตอบแทนคณะทำงาน	2	15	1	1,000	30,000
2. ค่าอาหารกลางวัน	2	15	1	120	3,600
3. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	15	2	35	2,100
4. ค่าที่พัก	2	1	1	800	1,600
5. ค่ายานพาหนะ (เครื่องบิน)	2	1	1	5,000	10,000
6. ค่ายานพาหนะ (รถยนต์)	2	1	1	1,000	2,000
7. ค่าเอกสารประกอบการประชุม			-	-	-	1,333

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมย่อยที่ 5.3 การประชุมรับฟังความคิดเห็นราคากลางยาสมุนไพรของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (สพท.)					**8,450**
1. ค่าอาหารกลางวัน	2	10	1	120	2,400
2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	10	2	35	1,400
3. ค่าเอกสารประกอบการประชุม	2	-	-	2,325	4,650
กิจกรรมที่ 6 จัดทำแนวทางการแปรรูปที่เหมาะสมของระบวนการแปรรูปที่เหมาะสมของเครื่องยาไทย-จีน (สทล.)					**245,000**
กิจกรรมย่อยที่ 6.1 จัดประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงานจัดทำแนวทางการแปรรูปที่เหมาะสมของกระบวนการแปรรูปที่เหมาะสมของเครื่องยาไทย-จีน (5 ครั้ง) (สทล.)					**84,050**
1. ค่าตอบแทนการประชุม	5	10	-	1,000	50,000
2. ค่าพาหนะเดินทาง (รถยนต์)	5	10	1	400	20,000
3. ค่าอาหารกลางวัน	5	14	1	120	8,400
4. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	5	14	2	35	4,900
5. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าวัสดุอุปกรณ์ประกอบการประชุม					750
กิจกรรมย่อยที่ 6.2 รับรองผู้เชี่ยวชาญจีนจากมหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนเฉิงตู ในการเดินทางมาประเทศไทย (1 ครั้ง) (สทล.)					**103,500**
1. ค่าที่พักคณะกรรมการฝ่ายจีน	1	6	4	1,800	43,200
2. ค่าอาหารกลางวัน	1	8	4	500	16,000
3. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	8	8	120	7,680
4. ค่าอาหารเย็น	1	8	3	800	19,200
5. ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	1	1	5	1,800	9,000
6. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	-	-	-	-	5,500
7. ค่าผ่านทางพิเศษ และค่าที่จอดรถยนต์ (รถยนต์ราชการ)	1	1	-	1,000	1,000
8. ค่าของที่ระลึก					1,000
9. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่าไปรษณีย์					920
กิจกรรมย่อยที่ 6.3 จัดประชุมคณะกรรมการความร่วมมือด้านวิชาการฝ่ายไทยและจีน ณ ประเทศไทย (1 ครั้ง) (สทล.)					**29,750**
1. ค่าอาหารกลางวัน	1	25	1	120	3,000
2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	25	2	35	1,750
3. ค่าเลี้ยงรับรอง (อาหารเย็น)	1	25	1	800	20,000
4. ค่าพาหนะเดินทาง (รถยนต์)	1	10	1	400	4,000
5. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าวัสดุอุปกรณ์					1,000
กิจกรรมย่อยที่ 6.4 คณะกรรมการ/คณะทำงาน เดินทางไปประชุมร่วมกับผู้เชี่ยวชาญจีน ณ นครเฉิงตู สาธารณรัฐประชาชนจีน (สทล.)					**12,000**
1. ค่ารถรับจ้าง (ภายในประเทศ)	1	10	1	1,200	12,000

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมย่อยที่ 6.5 จัดจ้างเหมาบริการถ่ายรูปภาพและจัดทำรูปเล่มแนวทางปฏิบัติงานด้านการแปรรูปที่เหมาะสมของเครื่องยาไทย-จีน (สทล.)					**15,700**
1. ค่าจ้างเหมาถ่ายรูปภาพและจัดทำรูปเล่ม	-	-	-	15,700	15,700

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ย

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
งบดำเนินงาน	3,276,000
งบรายจ่ายอื่น	-
งบเงินอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (สามล้านสองแสนเจ็ดหมื่นหกพันบาทถ้วน)	**3,276,000**

8.2 สรุปตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
สถาบันการแพทย์แผนไทย	3,031,000
สถาบันการแพทย์ทางเลือก	245,000
รวมทั้งสิ้น (สามล้านสองแสนเจ็ดหมื่นหกพันบาทถ้วน)	**3,276,000**

9. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	- มีกรอบการดำเนินงานในการจัดทำแนวทางการตั้งตำรับยาที่ใช้ในการดูแลผู้สูงอายุตามองค์ความรู้การแพทย์แผนไทย - มีสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับองค์ความรู้การใช้ยาจากสมุนไพรและดำเนินการประชาสัมพันธ์ จำนวน 3 ฉบับ	- มีร่างข้อมูลการเตรียมเครื่องยาตามองค์ความรู้การแพทย์แผนไทย จำนวน 15 รายการ และกรรมวิธีการปรุงยาเพื่อใช้อ้างอิงในการปรุงยาแผนไทย จำนวน 4 กรรมวิธี สำหรับเสนอต่อคณะกรรมการฯ - ผู้ประกอบการ/ผู้ประกอบวิชาชีพ/ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการได้รับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับประกาศกระทรวง	- มีร่างข้อมูลการตั้งตำรับที่ใช้ในการดูแลผู้สูงอายุฯ สำหรับเสนอต่อคณะกรรมการฯ - โรงพยาบาลได้รับการตรวจประเมินมาตรฐานสถานที่ผลิตยาจากสมุนไพรตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตยาสมุนไพร จำนวน 5 แห่ง - ผู้ประกอบการ/ผู้ประกอบวิชาชีพ/ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ ณ สถานที่ผลิตยาจากสมุนไพร ได้รับการพัฒนาศักยภาพเกี่ยวกับ	- มีข้อมูลการเตรียมเครื่องยาตามองค์ความรู้การแพทย์แผนไทย จำนวน 30 รายการ - วีดีทัศน์องค์ความรู้กรรมวิธีการปรุงยาเพื่อใช้อ้างอิงในการปรุงยาแผนไทย จำนวน 8 กรรมวิธี - แนวทางการตั้งตำรับยาที่ใช้ในการดูแลผู้สูงอายุตามองค์ความรู้การแพทย์แผนไทย จำนวน 1 แนวทาง

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
		สาธารณสุข แห่งพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 และเพิ่มเติม จำนวน 50 คน - ผู้ปฏิบัติงานภาครัฐเกี่ยวกับการตรวจประเมินมาตรฐานสถานที่ผลิตยาจากสมุนไพรตามหลักเกณฑ์วิธีการผลิตที่ดี ได้รับการพัฒนาศักยภาพ จำนวน 15 คน - ร่างตำรามาตรฐานยาแผนไทย พ.ศ. 2568 ที่ผ่านการพิจารณาโดยคณะกรรมการ/คณะทำงาน จำนวน 1 ฉบับ - มีสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับองค์ความรู้การใช้ยาจากสมุนไพร และดำเนินการประชาสัมพันธ์ จำนวน 6 ฉบับ - ผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย/แพทย์แผนไทยประยุกต์ ผู้ประกอบการธุรกิจผลิตภัณฑ์สมุนไพรและผู้ปฏิบัติงานในภาคอุตสาหกรรมการผลิตยาจากสมุนไพร และประชาชน ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้การตั้งตำรับยาแผนไทย จำนวน 100 คน - มีร่างเนื้อหาแนวทางการแปรรูปเครื่องยาไทย-จีน หมวดที่ 1 ฉบับ 3 ภาษา	การควบคุมคุณภาพ/มาตรฐานยาแผนไทยและผลิตภัณฑ์สมุนไพร จำนวน 100 คน - ตำรามาตรฐานยาแผนไทย พ.ศ. 2568 จำนวน 1 ฉบับ - มีสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับองค์ความรู้การใช้ยาจากสมุนไพร และดำเนินการประชาสัมพันธ์ จำนวน 9 ฉบับ - มีข้อมูลราคากลางยาจากสมุนไพรที่ผ่านการพิจารณาจากคณะทำงานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	- รายงานผลการศึกษาสถานการณ์ปัจจุบันของยาจากสมุนไพรที่มีศักยภาพในการเสนอเข้าสู่บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพรฯ จำนวน 1 รายงาน - มีโรงพยาบาลที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน WHO GMP จำนวนไม่น้อยกว่า 5 แห่ง - มีสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับองค์ความรู้การใช้ยาจากสมุนไพร และดำเนินการประชาสัมพันธ์ จำนวน 12 ฉบับ - มีต้นฉบับการแปรรูปเครื่องยา ไทย-จีน หมวดที่ 1 ฉบับ 3 ภาษา (ภาษาไทย-ภาษาจีน และภาษาอังกฤษ) จำนวน 1 ฉบับ
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส(บาท)	394,090	1,379,939	1,257,801	244,170

10. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

หน่วยงาน	ผู้รับผิดชอบหลัก	ตำแหน่ง	ช่องทางติดต่อ
สพท.	นางสาวพิมพ์นิดา เภารอด	เภสัชกรชำนาญการ	โทรศัพท์ 02 5907007 ภายใน 3613 e-mail : dtam.gmp@gmail.com
สพท.	นางสาวญาณิศา พงศ์กาสอ	เภสัชกรชำนาญการ	โทรศัพท์ 02 5907007 ภายใน 3613 e-mail :tatar.yanisa@gmail.com
สพท.	นางสาวชวิศา ประดิษฐอุกฤษฎ์	แพทย์แผนไทยชำนาญการ	โทรศัพท์ 02 5907007 ภายใน 3411 e-mail : ra.dtam01@gmail.com
สพท.	นางสาวธริตา จันทร์หอม	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	โทรศัพท์ 02 5907007 ภายใน 3605 e-mail : jtharita@gmail.com
สพท.	นายศุภจิต แพจุ้ย	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	โทรศัพท์ 02 5907007 ภายใน 3609 e-mail : ttmed.dtam@gmail.com
สพท.	นางสาวเธียรวิภา กลิ่นบุปผา	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	โทรศัพท์ 02 5907007 ภายใน 3513 e-mail : thaiherbs.dtam@gmail.com
สทล.	นางลักขณา อังอธิภัทร	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	โทรศัพท์ 02 1495676 e-mail : thaicamdtam@gmail.com
สทล.	นางสาววลัยลักษณ์ ดุริยะศรีไพร	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	โทรศัพท์ 02 1495676 e-mail : thaicamdtam@gmail.com

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวพิมพ์นิดา เภารอด)
เภสัชกรชำนาญการ
สถาบันการแพทย์แผนไทย

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวญาณิศา พงศ์กาสอ)
เภสัชกรชำนาญการ
สถาบันการแพทย์แผนไทย

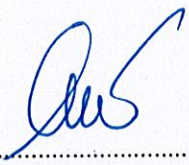
.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวชวิศา ประดิษฐอุกฤษฎ์)
แพทย์แผนไทยชำนาญการ
สถาบันการแพทย์แผนไทย

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวธริตา จันทร์หอม)
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
สถาบันการแพทย์แผนไทย

.....ผู้เขียนโครงการ
(นายศุภจิต แพจุ้ย)
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
สถาบันการแพทย์แผนไทย

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวเธียรวิภา กลิ่นบุปผา)
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
สถาบันการแพทย์แผนไทย

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางลักขณา อังอธิภัทร)
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
สถาบันการแพทย์ทางเลือก

.....ผู้เสนอโครงการ

(นางสาวรัชนี จันทร์เกษ)

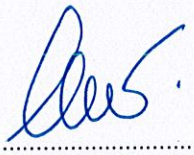
ผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์แผนไทย

.....ผู้เสนอโครงการ

(นายกุลธนิต วนรัตน์)

ผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์ทางเลือก

.....ผู้เห็นชอบโครงการ

(นางสาวรัชนี จันทร์เกษ)

ผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์แผนไทย

.....ผู้อนุมัติโครงการ

(นายสมศักดิ์ กรีชัย)

รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

โครงการยกระดับภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรเพื่อลดอันตรายจากยาเสพติด อย่างบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน และระบบสุขภาพชุมชน

สรุปความเชื่อมโยงของโครงการที่มีต่อแผนสามระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560

1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ประเด็น 4.2 : การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง ประเด็นย่อย 4.2.1 : การแก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบัน
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	(2.1) ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นศึกษาวิจัยเชิงประเมินผลต้นแบบการดำเนินการจัดบริการลดอันตรายจากยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จัดทำคู่มือมาตรฐานการจัดบริการคลินิกบำบัดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก พัฒนาแนวทางการดำเนินการลดอันตรายจากยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จัดทำชุดข้อมูลรหัสโรค อาการและหัตถการด้านการแพทย์แผนไทย สำหรับบำบัดสารเสพติดและกลุ่มอาการทางการแพทย์แผนไทย ส่งเสริมให้หน่วยบริการสาธารณสุขดำเนินการลดอันตรายจากยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกนำไปบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบันและระบบสุขภาพชุมชน จัดทำชุดความรู้สำหรับประชาชนในการบูรณาการภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อลดอันตรายจากยาเสพติดร่วมกับสถานบริการสาธารณสุขและชุมชนในการร่วมการรักษาและลดอันตรายจากยาเสพติดอย่างบูรณาการ ให้สอดคล้องกับวิถีชุมชนนั้น ๆ เพื่อให้การดำเนินงานสามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ยาเสพติด พัฒนาศักยภาพและคุณภาพการให้บริการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ป่วยติดยาเสพติดให้ครอบคลุมทุกพื้นที่และกลุ่มเป้าหมายผู้ป่วยติดยาเสพติด ให้สามารถกลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณค่าและคุณภาพชีวิตที่ดี พร้อมทั้งการลดปัจจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาการกลับมาติดซ้ำ ซึ่งส่งผลช่วยให้ศักยภาพของการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในระดับประเทศ และลดผลกระทบจากผลข้างเคียงของยาเสพติดที่ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งจะช่วยให้เกิดการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ คือ ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(01) ประเด็น ความมั่นคง
เป้าหมาย	เป้าหมายที่ 2 : ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุขดีขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นศึกษาวิจัยเชิงประเมินผลต้นแบบการดำเนินการจัดบริการลดอันตรายจากยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จัดทำคู่มือมาตรฐานการจัดบริการคลินิกบำบัดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก พัฒนาแนวทางการดำเนินการลดอันตรายจากยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จัดทำชุดข้อมูลรหัสโรค อาการและหัตถการด้านการแพทย์แผนไทย สำหรับบำบัดสารเสพติดและกลุ่มอาการทางการแพทย์แผนไทย ส่งเสริมให้หน่วยบริการสาธารณสุขดำเนินการลดอันตรายจากยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกนำไปบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบันและระบบสุขภาพชุมชน จัดทำชุดความรู้สำหรับประชาชนในการบูรณาการภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อลดอันตรายจากยาเสพติดร่วมกับสถานบริการสาธารณสุขและชุมชนในการร่วมการรักษาและลดอันตรายจากยาเสพติดอย่างบูรณาการ ให้สอดคล้องกับวิถีชุมชนนั้น ๆ เพื่อให้การดำเนินงานสามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ยาเสพติด พัฒนาศักยภาพและ

	คุณภาพการให้บริการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ป่วยติดยาเสพติดให้ครอบคลุมทุกพื้นที่และกลุ่มเป้าหมายผู้ป่วยติดยาเสพติด ให้สามารถกลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณค่าและคุณภาพชีวิตที่ดี และลดปัจจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาการกลับมาติดซ้ำ ซึ่งส่งผลช่วยให้ศักยภาพของการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในระดับประเทศ และลดผลกระทบจากผลข้างเคียงของยาเสพติดที่ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งจะช่วยให้เกิดการบรรลุเป้าหมายประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุขดีขึ้น
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	(1.2) การป้องกันและแก้ไขปัญหาผลกระทบต่อความมั่นคง
แนวทางการพัฒนา	ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด มุ่งยึดแนวคิดการแก้ไขปัญหายาเสพติดตั้งแต่ระดับต้นน้ำ – กลางน้ำ - ปลายน้ำ ในการดำเนินการอย่างเป็นระบบ กล่าวคือ (1) ในพื้นที่แหล่งผลิตภายนอกประเทศ ใช้การสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อกดดันและยุติบทบาทแหล่งผลิตภายนอกประเทศ ด้วยการอาศัยงานการข่าว การปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร และการพัฒนาพื้นที่และชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนตามแนวชายแดน รวมไปถึงการสกัดกั้นสารตั้งต้น เคมีภัณฑ์ อุปกรณ์การผลิต และนักเคมี ไม่ให้เข้าสู่แหล่งผลิต (2) การสกัดกั้นการนำเข้าส่งออกยาเสพติดทั้งทางบก ทางเรือ และทางอากาศ โดยอาศัยเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือสนับสนุนการสกัดกั้นตามจุดตรวจ/จุดสกัดของเส้นทางคมนาคมและพื้นที่ตอนใน (3) การปราบปรามกลุ่มการค้ายาเสพติด โดยมุ่งเน้นการทำลายโครงสร้างการค้ายาเสพติด ผู้มีอิทธิพล และเจ้าหน้าที่รัฐที่ปล่อยปละละเลย ทุจริต หรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ผ่านทางการบูรณาการด้านการข่าวการสืบสวนทางเทคโนโลยี การสืบสวนทางการเงินและสกุลเงินดิจิทัล รวมไปถึงการปราบปรามยาเสพติดในแหล่งพักเก็บยาเสพติดภายในประเทศ (4) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน หรือชุมชนตามแนวชายแดน โดยใช้กลยุทธ์ตามแนวทางการพัฒนาทางเลือก เพื่อพัฒนาพื้นที่และประชาชนตามแนวชายแดนและพื้นที่พิเศษที่มีปัญหา ยาเสพติด ด้วยการสลายโครงสร้างปัญหา และบูรณาการการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวเนื่องกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด อันเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ ตามแนวพระราชดำริ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยุทธศาสตร์ แนวทางดำเนินงาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” และศาสตร์พระราชา ซึ่งเป็นกรอบการแก้ไขปัญหายาเสพติด และลดปัญหาเชิงโครงสร้างหรือปัญหาที่เกี่ยวเนื่องกับยาเสพติด และสร้างการเป็นอาสาป้องกันการใช้ยาในทางที่ผิดในหมู่บ้านตามแนวชายแดน (5) การป้องกันยาเสพติดในแต่ละกลุ่มเป้าหมายอย่างเหมาะสมเป็นรูปธรรม โดยการปลูกฝังค่านิยม และองค์ความรู้ที่เหมาะสม อันจะส่งผลกระทบต่อความคิดและโน้มน้าวให้เกิดความเห็นที่คล้อยตามอย่างถูกต้อง (6) การปรับระบบนิเวศ (สภาพแวดล้อม) ที่เหมาะสม โดยการเสริมสร้างปัจจัยที่เอื้อต่อการไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดของแต่ละกลุ่มเป้าหมาย อาทิ ครอบครัว โรงเรียน และชุมชน และ (7) การดูแลผู้ใช้ ผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด ให้เข้าถึงการบำบัดรักษา และการลดอันตรายหรือผลกระทบจากยาเสพติด โดยการคัดกรอง ประเมินวินิจฉัยที่มีประสิทธิภาพ กำหนดแผนการดูแลและให้การบำบัดรักษาที่เหมาะสม มีมาตรฐาน พร้อมทั้งให้การติดตามช่วยเหลือ ฟื้นฟูสมรรถภาพที่ครอบคลุมทุกมิติ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคีเครือข่าย ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้สามารถอยู่ร่วมในสังคมชุมชน ได้อย่างปกติสุขและเท่าเทียม
เป้าหมาย	(010201) ปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ เป็นต้น)

ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นศึกษาวิจัยเชิงประเมินผลต้นแบบการดำเนินการจัดบริการลดอันตรายจากยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จัดทำคู่มือมาตรฐานการจัดบริการคลินิกบำบัดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก พัฒนาแนวทางการดำเนินการลดอันตรายจากยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จัดทำชุดข้อมูลรหัสโรค อาการและหัตถการด้านการแพทย์แผนไทย สำหรับบำบัดสารเสพติดและกลุ่มอาการทางการแพทย์แผนไทย ส่งเสริมให้หน่วยบริการสาธารณสุขดำเนินการลดอันตรายจากยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกนำไปบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบันและระบบสุขภาพชุมชน จัดทำชุดความรู้สำหรับประชาชนในการบูรณาการภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อลดอันตรายจากยาเสพติดร่วมกับสถานบริการสาธารณสุขและชุมชนในการร่วมการรักษาและลดอันตรายจากยาเสพติดย่างบูรณาการ ให้สอดคล้องกับวิถีชุมชนนั้น ๆ เพื่อให้การดำเนินงานสามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ยาเสพติด พัฒนาศักยภาพและคุณภาพการให้บริการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ป่วยติดยาเสพติดให้ครอบคลุมทุกพื้นที่และกลุ่มเป้าหมายผู้ป่วยติดยาเสพติด ให้สามารถกลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณค่าและคุณภาพชีวิตที่ดี พร้อมทั้งการลดปัจจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาการกลับมาติดซ้ำ ซึ่งส่งผลช่วยให้ศักยภาพของการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในระดับประเทศ และลดผลกระทบจากผลข้างเคียงของยาเสพติดที่ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V02 ความร่วมมือจากทุกภาคส่วน
ปัจจัย	V02F01 การมีส่วนร่วม และการสร้างเครือข่ายชุมชน
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	-ไม่มี-
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	-ไม่มี-
1.2 แนวทางการพัฒนารอง	**-ไม่มี-**
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	-ไม่มี-
แผนความมั่นคงแห่งชาติ	นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 8 การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด เป้าหมาย การป้องกันประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด กลยุทธ์ กลยุทธ์หลักที่ 1 การส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งในระดับปัจเจกบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้มีภูมิคุ้มกันและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างพื้นที่ปลอดภัยและลดความต้องการยาเสพติด กลยุทธ์ย่อยที่ 1.1 สร้างภูมิคุ้มกันระดับบุคคล ด้วยการเสริมสร้างทัศนคติและความรู้เท่าทันยาเสพติดทั้งการเสพและการค้า รวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ให้สอดคล้องแต่ละกลุ่มเป้าหมาย ทั้งรูปแบบ เนื้อหา วิธีการ และช่องทางการสื่อสาร และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของกลุ่มเป้าหมายในทุกขั้นตอน

2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2568 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงานอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> 1) กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาขีดความสามารถของการให้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐทุกระดับเพื่อตอบสนองปัญหาด้านสุขภาพของประเทศ บูรณาการดำเนินงานร่วมกับสหวิชาชีพ และลดความเออัดของโรงพยาบาลขนาดใหญ่ 2) กลยุทธ์ที่ 2 เสริมสร้างและบูรณาการองค์ความรู้ ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ที่มีศักยภาพในการดูแลสุขภาพของประชาชนให้กับสหวิชาชีพเพื่อให้เกิดความมั่นใจและความเชื่อมั่น
แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงานอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> 1) กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาขีดความสามารถของการให้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐทุกระดับเพื่อตอบสนองปัญหาด้านสุขภาพของประเทศ บูรณาการดำเนินงานร่วมกับสหวิชาชีพ และลดความเออัดของโรงพยาบาลขนาดใหญ่ 2) กลยุทธ์ที่ 2 เสริมสร้างและบูรณาการองค์ความรู้ ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ที่มีศักยภาพในการดูแลสุขภาพของประชาชนให้กับสหวิชาชีพเพื่อให้เกิดความมั่นใจและความเชื่อมั่น
แผนปฏิบัติการด้าน	- นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม แก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. 2566 – 2570 - แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566 – 2570

2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	นโยบายเพิ่มการเข้าถึงและบริการด้านสุขภาพจิต และบำบัดยาเสพติด
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	1) พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 2) พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 3) พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542
มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-

โครงการยกระดับภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรเพื่อลดอันตรายจากยาเสพติด อย่างบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน และระบบสุขภาพชุมชน

1. หลักการและเหตุผล

สถานการณ์ในปัจจุบันในประเทศไทยพบว่ามีการแพร่ระบาดของยาเสพติดอย่างกว้างขวางและรุนแรงมากขึ้น ก่อให้เกิดความสูญเสียกับประเทศชาติหลายด้านด้วยกันทั้งด้านกำลังคน เศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง จากระบบข้อมูลการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ (บสต.) ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงสาธารณสุข มีผู้เข้ารับการบำบัดในปี 2564 จำนวน 175,761 ราย ปี 2565 จำนวน 126,170 ราย และปี 2566 จำนวน 179,381 ราย ซึ่งในปี 2566 ยาเสพติดหลักที่เป็นสาเหตุให้เข้ารับการบำบัด ได้แก่ ยาบ้า มากกว่าร้อยละ 80 รองลงมาคือ เฮโรอีน คิดเป็นร้อยละ 4.06 กัญชา คิดเป็นร้อยละ 3.47 ยาไอซ์ คิดเป็นร้อยละ 3.28 และฝิ่น คิดเป็นร้อยละ 1.97 นอกจากนี้ยังเริ่มพบการใช้ยาเสพติดและวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทแบบผสมหลายชนิด (Drugs Cocktail) ในกลุ่มเด็กและเยาวชน ด้านการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดทางภาครัฐได้มีเป้าหมายในการลดผลกระทบจากยาเสพติดในผู้เสพและสังคม โดยกำหนดเป้าหมายตัวชี้วัดร้อยละ 58 ของผู้ป่วยยาเสพติดที่เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาได้รับการติดตาม ตามมาตรฐาน (Retention Rate) และมีแนวทางในการส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาผู้เสพผู้ติดยาเสพติดกำหนดร้อยละ 50 ของผู้ป่วยยาเสพติดได้รับการดูแลติดตามอย่างต่อเนื่องและพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยมีองค์ความรู้ในการแก้สารพิษและสารเคมีในร่างกาย และลดอันตรายจากการเสพยาเสพติดโดยมีหลักการจากการถอนพิษด้วยการใช้สมุนไพรที่มีฤทธิ์ทำให้อาเจียน ขับพิษ ระบายพิษทางเหงื่อ ปัสสาวะ อุจจาระ ล้างพิษ ที่ตับ การบำบัดรักษาตามอาการ การฟื้นฟูสภาพร่างกายรวมถึงการดูแลจิตใจให้สามารถมีภูมิต้านทานที่จะกลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้ และจากการศึกษาพบว่ามีการบันทึกในตำราการแพทย์แผนไทย การนำองค์ความรู้ภูมิปัญญาดังกล่าวในการดูแลผู้ติดยาเสพติดทั้งในอดีตและปัจจุบัน ดังจะเห็นได้จากการบันทึกในตำรา ในการนำตำรับยาที่มีส่วนผสมของขี้ยาฝิ่น กัญชา กระท่อมมาใช้ในการให้อดฝิ่น การใช้ตำรับยาที่มีส่วนผสมของกระท่อม บำบัดรักษาอาการลงแดงที่เกิดจากการอยากยาเสพติด การใช้สมุนไพร ย่านางแดง รางจืด ที่มีสรรพคุณในการขับพิษ ล้างพิษ ซึ่งในวิธีปฏิบัติยังพบหมอพื้นบ้าน หมอพระนำมาใช้ในการดูแลผู้ติดยาเสพติดในชุมชน เช่น การใช้ยาสามราก (รากปลาไหลเผือก รากโลดทนงแดง รากพญาไฟ) เพื่อถอนพิษยาบ้าของพระที่จังหวัดสุรินทร์ ผลการศึกษาพบว่ามีผู้ติดยาเสพติดที่มีเลิกยาสามารถเลิกยาเสพติดได้มากกว่าร้อยละ 50 และพระที่วัดตำบลนาโส่ จังหวัดยโสธร การใช้โปรแกรมการดูแลผู้ติดยาเสพติดด้วยวิธีทางการแพทย์แผนไทยของคลินิกการแพทย์แผนไทยโรงพยาบาลกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ การบูรณาการใช้องค์ความรู้ทางการแพทย์แผนไทยในดูแลผู้ติดยาเสพติดของโรงพยาบาลกุดชุม จังหวัดยโสธร ภายใต้ชื่อโครงการมินิธัญรักษ์ผลการศึกษาพบว่ามีผู้เข้าร่วมโครงการที่สามารถเลิกยาเสพติดได้มากกว่าร้อยละ 70 เป็นต้น การดำเนินการดังกล่าว พบว่ามีผู้ป่วยที่เป็นผู้ติดยาเสพติดได้รับประโยชน์และวิธีการดำเนินการที่ให้ครอบครัว ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมดูแลสอดคล้องกับทิศทางนโยบายของรัฐ ซึ่งจากการศึกษาสถานการณ์ในภาพรวมในการนำภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรเพื่อร่วมดูแลผู้ป่วยอย่างเป็นรูปธรรมในประเทศไทยแล้วกว่าจำนวน 6 แห่ง อย่างไรก็ตามการดำเนินงานดังกล่าวยังขาดระบบการคัดกรอง ประเมิน รักษาฟื้นฟูสภาพ และการส่งต่อผู้ป่วยเข้าสู่ระบบบริการสุขภาพที่มีความชัดเจน จากประเด็นดังกล่าวกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจึงควรมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาองค์ความรู้และวิชาการ และรูปแบบการให้บริการอย่างเป็นระบบที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและระบบสุขภาพของประเทศ

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกได้ตระหนักถึงปัญหาผลกระทบของยาเสพติดต่อสุขภาพ สังคม ประเทศชาติ ตลอดจนองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกยังสามารถนำไปใช้เสริมการรักษาผู้ป่วยที่มีผลกระทบดังกล่าวร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน และระบบสุขภาพชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำไปพัฒนารูปแบบแนวทาง ขยายผลองค์ความรู้ดังกล่าวเพื่อให้เกิดการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับผลกระทบนี้ได้อย่างบูรณาการ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้สามารถกลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข และช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ จึงได้จัดทำโครงการนี้ขึ้นเพื่อร่วมดำเนินการในการนำภูมิปัญญาการแพทย์

แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกให้สามารถนำไปใช้ในการลดปัญหาและลดอันตรายจากยาเสพติด โดยให้มีการประเมินผลการดำเนินการลดอันตรายจากยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อนำไปสู่การจัดทำมาตรฐานการจัดบริการคลินิกบำบัดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ปรับปรุงพัฒนาแนวทางการดำเนินการลดอันตรายจากยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสามารถนำไปใช้ขยายผลร่วมกับหน่วยบริการสาธารณสุขสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ตลอดจนดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้และแนวทางดังกล่าวให้กับสถานบริการสาธารณสุขที่มีศักยภาพและสนใจเข้าร่วมเพื่อเป็นต้นแบบในการดูแลผู้ป่วยดังกล่าว และขยายการจัดบริการบูรณาการภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อลดอันตรายจากยาเสพติดร่วมกับสถานบริการสาธารณสุขให้ครอบคลุมทั่วประเทศ อย่างน้อย 26 แห่ง นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการสื่อสารความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนและสังคมได้รับทราบถึงศักยภาพของภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรในการร่วมการรักษา เพื่อลดอันตรายจากยาเสพติดอย่างบูรณาการและมีส่วนร่วมให้สอดคล้องกับทิศทางนโยบายของรัฐที่จะลดอันตรายหรือภาวะเสี่ยงอันตราย การแพร่ระบาด การสูญเสียจากการใช้ยาเสพติด ที่จะเกิดกับบุคคล ชุมชนและสังคม เป็นการช่วยป้องกันอันตรายที่ยืดหยุ่นโดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความเข้าใจธรรมชาติของผู้ติดยาเสพติดและช่วยให้ผู้ติดยาเสพติดสามารถเลิกยาเสพติดได้ ไม่กลับมาติดซ้ำ และอยู่ในชุมชน สังคมได้ด้วยภูมิปัญญาไทย และนำสมุนไพรไทยมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อจัดทำคู่มือการใช้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรที่เหมาะสมในการบูรณาการการลดอันตรายจากยาเสพติด

2.2 เพื่อพัฒนาให้เกิดพื้นที่ต้นแบบในการนำรูปแบบและแนวทางที่เหมาะสมด้านภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรให้สามารถนำไปใช้ในการบูรณาการการลดอันตรายจากยาเสพติด

2.3 เพื่อสร้างความรอบรู้ให้กับประชาชนและสังคมในการบูรณาการภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรเพื่อลดอันตรายจากยาเสพติดร่วมกับสถานบริการสาธารณสุขและชุมชน

3. เป้าหมาย

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

3.1.1 มีคู่มือการใช้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรที่เหมาะสมในการบูรณาการการลดอันตรายจากยาเสพติด ไม่น้อยกว่า 1 คู่มือ

3.1.2 มีแพทย์แผนไทยได้รับการถ่ายทอดความรู้การใช้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรที่เหมาะสมในการบูรณาการการลดอันตรายจากยาเสพติด ไม่น้อยกว่า 4,000 คน

3.1.3 มีพื้นที่ต้นแบบในการนำรูปแบบและแนวทางที่เหมาะสมด้านภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรให้สามารถนำไปใช้ในการบูรณาการการลดอันตรายจากยาเสพติด ไม่น้อยกว่า 26 แห่ง

3.1.4 มีการสร้างความรอบรู้ให้กับประชาชนและสังคมในการบูรณาการภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในการบูรณาการการลดอันตรายจากยาเสพติด ไม่น้อยกว่า 5 ครั้ง

3.1.5 มีตำรับยาแผนไทยและสมุนไพรที่มีศักยภาพในการลดอันตรายจากยาเสพติด ไม่น้อยกว่า 5 ตำรับ

3.1.6 มีรายงานสรุปการประเมินโครงการ จำนวน 1 เล่ม

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีส่วนร่วมในการบำบัด รักษา ฟื้นฟูผู้ป่วยติดยาเสพติดเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของจำนวนผู้ป่วยในพื้นต้นแบบที่เข้าร่วมโครงการ หรือไม่น้อยกว่า 5,000 คน

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด

ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีศักยภาพในการบูรณาการองค์ความรู้ลดอันตรายจากยาเสพติด และได้รับการยอมรับจากสหวิชาชีพและประชาชนในการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาความมั่นคงในระดับประเทศ

3.4 ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

3.4.1 ร้อยละของผู้ป่วยในพื้นที่ต้นแบบที่เข้าร่วมโครงการได้รับการดูแลสุขภาพตามแนวทางและรูปแบบการบูรณาการ เพื่อลดอันตรายจากยาเสพติดด้วยองค์ความรู้การแพทย์แผนไทยและสมุนไพร ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 20

3.4.2 จำนวนคู่มือการใช้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรที่เหมาะสมในการบูรณาการการลดอันตรายจากยาเสพติด ไม่น้อยกว่า 1 คู่มือ

3.4.3 จำนวนแพทย์แผนไทยได้รับการถ่ายทอดความรู้การใช้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรที่เหมาะสมในการบูรณาการการลดอันตรายจากยาเสพติด ไม่น้อยกว่า 4,000 คน

3.4.4 จำนวนพื้นที่ต้นแบบในการนำรูปแบบและแนวทางที่เหมาะสมด้านภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรให้สามารถนำไปใช้ในการบูรณาการการลดอันตรายจากยาเสพติด ไม่น้อยกว่า 26 แห่ง

3.4.5 จำนวนครั้งในการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความรอบรู้ให้กับประชาชนและสังคมในการนำเอาองค์ความรู้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ไปร่วมบูรณาการการลดอันตรายจากยาเสพติด ไม่น้อยกว่า 5 ครั้ง

3.4.6 ร้อยละของผู้ป่วยยาเสพติดกลุ่มไม่มีอาการทางจิตเวชที่เข้ารับการดูแลตามแนวทางการใช้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60

3.5 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์

3.5.1 ผู้ใช้ ผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติดกลุ่มไม่มีอาการทางจิตเวช ที่สนใจเข้ารับการบำบัด รักษา ฟื้นฟูด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จำนวนไม่น้อยกว่า 5,000 คน

3.5.2 ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย การแพทย์แผนไทยประยุกต์ หมอพื้นบ้าน บุคลากรด้านสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องในการลดอันตรายจากยาเสพติด จำนวนไม่น้อยกว่า 4,000 คน

3.5.3 สถานบริการสาธารณสุขในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 26 แห่ง

4. พื้นที่ดำเนินการ

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

4.1.1 หน่วยบริการสังกัดกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

4.1.2 หน่วยบริการสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 26 แห่ง ประกอบด้วยโรงพยาบาลชุมชน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ทั้ง 13 เขตสุขภาพ เขตสุขภาพละ 2 แห่ง

4.1.3 สถานบริการสาธารณสุขและชุมชน

5. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2567 – กันยายน 2568

6. กิจกรรม

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 จัดทำคู่มือการใช้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรที่เหมาะสมในการบูรณาการการลดอันตรายจากยาเสพติด (สพท.)	285,200	285,200			-			-			-		
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 ประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงาน/ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงคู่มือการใช้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรที่เหมาะสมในการบูรณาการการลดอันตรายจากยาเสพติด	85,200	85,200				-			-				-
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 จัดพิมพ์คู่มือการใช้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรที่เหมาะสมในการบูรณาการการลดอันตรายจากยาเสพติด	200,000	200,000				-			-				-
กิจกรรมที่ 2 พัฒนาตำรับยาแผนไทยและสมุนไพรที่มีศักยภาพในการลดอันตรายจากยาเสพติด ตรวจการปนเปื้อนและศึกษาความปลอดภัยของตำรับยา (สพท.)	1,333,600	173,600			1,160,000			-			-		
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 ถอดองค์ความรู้ตำรับยาแผนไทยและสมุนไพรที่มีศักยภาพในการลดอันตรายจากยาเสพติด	64,600	64,600				-			-			-	
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 ประชุมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตตำรับยาแผนไทยและสมุนไพรที่มีศักยภาพในการลดอันตรายจากยาเสพติด	109,000	109,000				-			-			-	

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมย่อยที่ 2.3 สนับสนุนการดำเนินการผลิตตำรับยาแผนไทยและสมุนไพรที่มีศักยภาพในการลดอันตรายจากยาเสพติด	1,160,000		-		1,160,000				-			-	
กิจกรรมที่ 3 พัฒนาพื้นที่ต้นแบบในการนำรูปแบบและแนวทางที่เหมาะสมด้านภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรให้สามารถนำไปใช้ในการบูรณาการการลดอันตรายจากยาเสพติด	1,613,000		206,500			706,500			500,000			200,000	
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 ประชุมสื่อสารและชี้แจงแนวทางการในการบูรณาการการลดอันตรายจากยาเสพติดด้านภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร (สพท.)	206,500		206,500			-			-			-	
กิจกรรมย่อยที่ 3.2 ประชุมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถ่ายทอดองค์ความรู้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรให้สามารถนำไปใช้ในการบูรณาการการลดอันตรายจากยาเสพติด	206,500		-			206,500			-			-	
กิจกรรมย่อยที่ 3.3 ติดตามเฝ้าระวังความปลอดภัยการใช้ตำรับยาแผนไทยและสมุนไพรที่มีศักยภาพในการลดอันตรายจากยาเสพติด	1,200,000		-			500,000			500,000			200,000	
กิจกรรมที่ 4 ติดตามความก้าวหน้าและผลการดำเนินงานในการบูรณาการการลดอันตรายจากยาเสพติดด้วยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร (สพท.)	226,100		-			-			226,100			-	

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมย่อยที่ 4.1 ลงพื้นที่ติดตามความก้าวหน้าและผลการดำเนินงานในการ บูรณาการการลดอันตรายจากยาเสพติด	226,100		-			-			226,100			-	
กิจกรรมที่ 5 สร้างความรอบรู้ให้กับประชาชนและสังคมในการบูรณาการการลดอันตรายจากยาเสพติดด้วยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร (สพท.)	287,100		-			112,000			112,000			63,100	
กิจกรรมย่อยที่ 5.1 ประชุมเชิงปฏิบัติการ/วิชาการ/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอดความรู้ลดอันตรายจากยาเสพติด	187,100		-			62,000			62,000			63,100	
กิจกรรมย่อยที่ 5.2 จัดทำสื่อชุดองค์ความรู้/ชุดนิทรรศการเกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาการแพทย์แพทย์แผนไทยและสมุนไพรในการลดอันตรายจากยาเสพติด	100,000		-			50,000			50,000			-	
รวมเป็นเงิน	**3,745,000**	**665,300**			**1,978,500**			**838,100**			**263,100**		

7. งบประมาณ

งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 รวมทั้งสิ้น 3,745,000 (สามล้านเจ็ดแสนสี่หมื่นห้าพันบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 จัดทำคู่มือการใช้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรที่เหมาะสมในการบูรณาการการลดอันตรายจากยาเสพติด (สพท.)					**285,200**
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 ประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงาน/ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงคู่มือการใช้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรที่เหมาะสมในการบูรณาการการลดอันตรายจากยาเสพติด					85,200
1. ค่าตอบแทนบุคคลภายนอก	3	10	1	1,000	30,000
2. ค่าอาหารกลางวัน	3	20	1	120	7,200
3. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	3	20	2	35	4,200
4. ค่าที่พัก	3	2	1	800	4,800

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
5. ค่ายานพาหนะ (เครื่องบิน)	3	2	1	4,000	24,000
6. ค่ายานพาหนะ (รถรับจ้าง)	3	9	1	500	13,500
7. ค่าเอกสารประกอบการประชุม					1,200
8. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ					300
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 จัดพิมพ์คู่มือการใช้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรที่เหมาะสมในการบูรณาการการลดอันตรายจากยาเสพติด					200,000
1. ค่าจ้างผลิตสื่อคู่มือฯ					200,000
กิจกรรมที่ 2 พัฒนาตำรับยาแผนไทยและสมุนไพรที่มีศักยภาพในการลดอันตรายจากยาเสพติด ตรวจการปนเปื้อนและศึกษาความปลอดภัยของตำรับยา (สพท.)					**1,333,600**
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 ถอดองค์ความรู้ตำรับยาแผนไทยและสมุนไพรที่มีศักยภาพในการลดอันตรายจากยาเสพติด					64,600
1. ค่าเบี้ยเลี้ยง	2	5	2	240	4,800
2. ค่ายานพาหนะ (เครื่องบิน)	2	3	1	4,500	27,000
3. ค่ายานพาหนะ (รถโดยสาร)	2	2	1	1,500	6,000
4. ค่ายานพาหนะ (รถรับจ้าง)	2	5	1	600	6,000
5. ค่าที่พัก	2	5	1	800	8,000
6. ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	2	1	2	2,000	8,000
7. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					4,800
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 ประชุมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตตำรับยาแผนไทยและสมุนไพรที่มีศักยภาพในการลดอันตรายจากยาเสพติด					109,000
1. ค่าวิทยากร	1	2	4	1,200	9,600
2. ค่าอาหารกลางวัน	1	50	2	350	35,000
3. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	50	4	50	10,000
4. ค่าที่พัก	1	50	1	800	40,000
5. ค่ายานพาหนะ (เครื่องบิน)	1	1	1	4,000	4,000
6. ค่ายานพาหนะ (รถรับจ้าง)	1	2	1	500	1,000
7. ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	1	1	1	2,000	2,000
8. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					1,000
9. ค่าเอกสารประกอบการประชุม					2,500
10. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าไปรษณีย์ ค่าวัสดุสำนักงาน ค่าวัสดุคอมพิวเตอร์ เป็นต้น					3,900
กิจกรรมย่อยที่ 2.3 สนับสนุนการดำเนินการผลิตตำรับยาแผนไทยและสมุนไพรที่มีศักยภาพในการลดอันตรายจากยาเสพติด					1,160,000
1. ค่าสนับสนุนการดำเนินการฯ	10	-	-	100,000	1,000,000
2. ค่าตรวจวิเคราะห์คุณภาพยาสมุนไพร/การศึกษาพิษเฉียบพลัน	10	-	-	16,000	160,000

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 3 พัฒนาพื้นที่ต้นแบบในการนำรูปแบบและแนวทางที่เหมาะสมด้านภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรให้สามารถนำไปใช้ในการบูรณาการการลดอันตรายจากยาเสพติด (สพท.)					1,613,000
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 ประชุมสื่อสารและชี้แจงแนวทางการในการบูรณาการการลดอันตรายจากยาเสพติดด้านภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร					206,500
1. ค่าวิทยากร	1	4	4	1,200	19,200
2. ค่าอาหารกลางวัน	1	100	2	350	70,000
3. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	100	4	50	20,000
4. ค่าที่พัก	1	100	1	800	80,000
5. ค่ายานพาหนะ (เครื่องบิน)	1	1	1	4,000	4,000
6. ค่ายานพาหนะ (รถรับจ้าง)	1	4	1	500	2,000
7. ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	1	1	1	2,000	2,000
8. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					1,000
9. ค่าเอกสารประกอบการประชุม					6,000
10. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ					2,300
กิจกรรมย่อยที่ 3.2 ประชุมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถ่ายทอดองค์ความรู้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรให้สามารถนำไปใช้ในการบูรณาการการลดอันตรายจากยาเสพติด					206,500
1. ค่าวิทยากร	1	4	4	1,200	19,200
2. ค่าอาหารกลางวัน	1	100	2	350	70,000
3. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	100	4	50	20,000
4. ค่าที่พัก	1	100	1	800	80,000
5. ค่ายานพาหนะ (เครื่องบิน)	1	1	1	4,000	4,000
6. ค่ายานพาหนะ (รถรับจ้าง)	1	4	1	500	2,000
7. ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	1	1	1	2,000	2,000
8. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					1,000
9. ค่าเอกสารประกอบการประชุม					6,000
10. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ					2,300
กิจกรรมย่อยที่ 3.3 ติดตามเฝ้าระวังความปลอดภัยการใช้ตำรับยาแผนไทยและสมุนไพรที่มีศักยภาพในการลดอันตรายจากยาเสพติด					1,200,000
1. ค่าจ้างเหมาติดตามเฝ้าระวังความปลอดภัย					1,200,000
กิจกรรมที่ 4 ติดตามความก้าวหน้าและผลการดำเนินงานในการบูรณาการการลดอันตรายจากยาเสพติดด้วยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร (สพท.)					**226,100**
กิจกรรมย่อยที่ 4.1 ลงพื้นที่ติดตามความก้าวหน้าและผลการดำเนินงานในการบูรณาการการลดอันตรายจากยาเสพติด					226,100
1. ค่าเบี้ยเลี้ยง	7	5	2	240	16,800
2. ค่ายานพาหนะ (เครื่องบิน)	7	3	1	4,500	94,000
3. ค่ายานพาหนะ (รถโดยสาร)	7	2	1	1,500	21,000
4. ค่ายานพาหนะ (รถรับจ้าง)	7	5	1	500	17,500
5. ค่าที่พัก	7	5	1	800	28,000

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
6. ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	7	1	2	2,000	28,000
7. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					16,800
กิจกรรมที่ 5 สร้างความรอบรู้ให้กับประชาชนและสังคมในการบูรณาการการลดอันตรายจากยาเสพติดด้วยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร (สพท.)					**287,100**
กิจกรรมย่อยที่ 5.1 ประชุมเชิงปฏิบัติการ/วิชาการ/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอดความรู้ลดอันตรายจากยาเสพติด					187,100
1. ค่าตอบแทนวิทยากร (บุคลากรภาครัฐ)	2	3	3	600	10,800
2. ค่าตอบแทนวิทยากร (มิใช่บุคลากรภาครัฐ)	2	3	5	1,200	36,000
3. ค่าอาหารกลางวัน	2	60	1	450	54,000
4. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	60	2	50	12,000
5. ค่ายานพาหนะ (เครื่องบิน)	2	2	1	4,500	18,000
6. ค่ายานพาหนะ (รถรับจ้าง)	2	10	1	500	10,000
7. ค่าที่พัก	2	10	1	1,200	24,000
8. ค่าเบี้ยเลี้ยง	2	5	2	240	4,800
9. ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	2	2	1	2,000	8,000
10. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					3,000
11. ค่าเอกสารประกอบการประชุม					3,000
12. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ					3,500
กิจกรรมย่อยที่ 5.2 จัดทำสื่อชุดองค์ความรู้/ชุดนิทรรศการเกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรในการลดอันตรายจากยาเสพติด					100,000
1. ค่าจ้างจัดทำสื่อชุดองค์ความรู้/ชุดนิทรรศการ					100,000

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ย

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
งบดำเนินงาน	3,745,000
งบรายจ่ายอื่น	-
งบเงินอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (สามล้านเจ็ดแสนสี่หมื่นห้าพันบาทถ้วน)	**3,745,000**

8.2 สรุปตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
สถาบันการแพทย์แผนไทย	3,745,000
รวมทั้งสิ้น (สามล้านเจ็ดแสนสี่หมื่นห้าพันบาทถ้วน)	**3,745,000**

9. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	1) มีคู่มือการใช้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรที่เหมาะสมในการบูรณาการการลดอันตรายจากยาเสพติด ไม่น้อยกว่า 1 คู่มือ	1) มีตำรับยาแผนไทยและสมุนไพรที่มีศักยภาพในการลดอันตรายจากยาเสพติด ไม่น้อยกว่า 5 ตำรับ 2) มีพื้นที่ต้นแบบในการดูแลสุขภาพผู้ป่วยเพื่อลดอันตรายจากยาเสพติดด้วยองค์ความรู้การแพทย์แผนไทยและสมุนไพรอย่างบูรณาการ ไม่น้อยกว่า 13 แห่ง 3) มีการสร้างความรอบรู้ให้กับประชาชนและสังคมในการบูรณาการภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรเพื่อลดอันตรายจากยาเสพติดร่วมกับสถานบริการสาธารณสุขและชุมชน ไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง	1) มีพื้นที่ต้นแบบในการดูแลสุขภาพผู้ป่วยเพื่อลดอันตรายจากยาเสพติดด้วยองค์ความรู้การแพทย์แผนไทยและสมุนไพรอย่างบูรณาการ ไม่น้อยกว่า 26 แห่ง (สะสม) 2) มีการสร้างความรอบรู้ให้กับประชาชนและสังคมในการบูรณาการภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรเพื่อลดอันตรายจากยาเสพติดร่วมกับสถานบริการสาธารณสุขและชุมชน ไม่น้อยกว่า 4 ครั้ง (สะสม)	1) ผู้ป่วยยาเสพติดกลุ่มไม่มีอาการทางจิตเวช ได้รับการดูแลตามแนวทางการใช้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่เหมาะสม ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของจำนวนผู้ป่วยยาเสพติดในพื้นต้นแบบที่เข้าร่วมโครงการ 2) มีการสร้างความรอบรู้ให้กับประชาชนและสังคมในการบูรณาการภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรเพื่อลดอันตรายจากยาเสพติดร่วมกับสถานบริการสาธารณสุขและชุมชน ไม่น้อยกว่า 5 ครั้ง (สะสม) 3) มีรายงานสรุปการประเมินโครงการ จำนวน 1 เล่ม
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส(บาท)	665,300	1,978,500	838,100	263,100

10. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

หน่วยงาน	ผู้รับผิดชอบหลัก	ตำแหน่ง	ช่องทางติดต่อ
สถาบันการแพทย์แผนไทย	นางสาวเธียรวิภา กลิ่นบุบผา	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	โทรศัพท์ 0986959649 e-mail : thaiherbs.dtam@gmail.com

..... ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวเธียรวิภา กลิ่นบุบผา)
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
สถาบันการแพทย์แผนไทย

..... ผู้เสนอโครงการ
(นางอัจฉรา เชียงทอง)
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
สถาบันการแพทย์แผนไทย

..... ผู้เห็นชอบโครงการ
(นางสาวรัชนี จันทร์เกษ)
ผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์แผนไทย

..... ผู้อนุมัติโครงการ
(นายสมศักดิ์ กรีชัย)
รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

โครงการยกระดับมาตรฐานโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
เพื่อหนุนเสริมอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจรของประเทศ
สรุปความเชื่อมโยงของโครงการที่มีต่อแผนสามระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560

1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็น 4.2 : อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต ประเด็นย่อย 4.2.2 : อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	2.2 ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	เกิดการบูรณาการในการดูแลรักษา ส่งเสริม ป้องกันโรคและระบบการส่งต่อผู้ป่วยอย่างไร้รอยต่อระหว่างการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และการแพทย์แผนปัจจุบัน ใน 13 เขตสุขภาพ และหนุนเสริมอุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์ครบวงจร
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(04) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต
เป้าหมาย	เป้าหมายที่ 1 : การขยายตัวของผลิตภัณฑ์ มวลรวมในประเทศในสาขาอุตสาหกรรมและบริการ
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	เกิดการบูรณาการในการดูแลรักษา ส่งเสริม ป้องกันโรคและระบบการส่งต่อผู้ป่วยอย่างไร้รอยต่อระหว่างการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และการแพทย์แผนปัจจุบัน ใน 13 เขตสุขภาพ และหนุนเสริมอุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์ครบวงจร
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	(4.2) อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร
แนวทางการพัฒนา	ยกระดับมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์และการให้บริการทางการแพทย์ให้เทียบเท่ากับระดับสากล ยกระดับการแพทย์และบริการสุขภาพแผนไทย สร้างศูนย์ทดสอบมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ ส่งเสริมการอำนวยความสะดวกในการตรวจและรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ของไทยให้กับผู้ประกอบการอย่างถูกต้อง รวดเร็ว ในราคาที่เป็นธรรมเพื่อให้ผู้ประกอบการไทยสามารถแข่งขันได้มากขึ้น
เป้าหมาย	(040201) อุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	เกิดการบูรณาการในการดูแลรักษา ส่งเสริม ป้องกันโรคและระบบการส่งต่อผู้ป่วยอย่างไร้รอยต่อระหว่างการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และการแพทย์แผนปัจจุบัน ใน 13 เขตสุขภาพ และหนุนเสริมอุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์ครบวงจร
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V01 มาตรฐาน
ปัจจัย	V01F01 มาตรฐานผลิตภัณฑ์และ บริการทางการแพทย์
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	เป้าหมายที่ 9 สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีความทนทาน ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมและยั่งยืน และส่งเสริมนวัตกรรม
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	เป้าหมายย่อยที่ 9.2 ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมและยั่งยืนและภายในปี พ.ศ. 2573 ให้เพิ่มส่วนแบ่งของภาคอุตสาหกรรมในการจ้างงานและผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ โดยให้เป็นไปตามสภาวะแวดล้อมของประเทศและให้เพิ่มส่วนแบ่งขึ้นเป็น 2 เท่า ในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด

1.2 แนวทางการพัฒนารอง -ไม่มี-	
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	เป้าหมายหลักของแผนฯ 13 : การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม หมุดหมายที่ 1 : ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง เป้าหมายระดับหมุดหมาย 1 : ไทยมีศักยภาพในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากสินค้าและบริการสุขภาพ
แผนความมั่นคงแห่งชาติ	นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570) นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 13 การบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและโรคติดต่ออุบัติใหม่ เป้าหมายที่ 3 ระบบสาธารณสุขของประเทศสามารถพึ่งตนเองได้ มีความมั่นคงทางยาและเวชภัณฑ์
2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2568 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> 1) กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาขีดความสามารถของการให้บริการการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก ในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐทุกระดับเพื่อตอบสนองปัญหาด้านสุขภาพของประเทศ บูรณาการการดำเนินงานร่วมกับสหวิชาชีพ และลดความแออัดของโรงพยาบาลขนาดใหญ่ 2) กลยุทธ์ที่ 4 ยกระดับบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และการแพทย์พื้นบ้าน ทั้งในระบบบริการสาธารณสุขภาครัฐและภาคเอกชนที่มีสมรรถนะสูง รองรับปัญหาสุขภาพในระดับประเทศ
แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน

	อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> 1) กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาขีดความสามารถของการให้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐทุกระดับเพื่อตอบสนองปัญหาด้านสุขภาพของประเทศ บูรณาการการดำเนินงานร่วมกับสหวิชาชีพ และ ลดความแออัดของโรงพยาบาลขนาดใหญ่ 2) กลยุทธ์ที่ 4 ยกระดับบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และการแพทย์พื้นบ้าน ทั้งในระบบบริการสาธารณสุขภาครัฐและภาคเอกชนที่มีสมรรถนะสูง รองรับปัญหาสุขภาพในระดับประเทศ
แผนปฏิบัติการด้าน	แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566 - 2570
2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	1) พัฒนาเศรษฐกิจสุขภาพและบริการทางการแพทย์
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-

โครงการยกระดับมาตรฐานโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อหนุนเสริมอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจรของประเทศ

1. หลักการและเหตุผล

ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) เป็นแผนการพัฒนาประเทศ ที่กำหนดกรอบและแนวทางการพัฒนาประเทศ ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ โดยยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ ซึ่งแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต ประกอบด้วยแผนย่อยอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร เป็นหนึ่งในกลไกการขับเคลื่อนเพื่อมุ่งเป้าไปสู่อุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์ที่จะมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น อันจะส่งผลต่อการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศทั้งภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการ โดยอุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจรของประเทศไทย สามารถแบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตยาและสมุนไพร 2) กลุ่มอุตสาหกรรมอาหารทางการแพทย์ 3) กลุ่มการผลิตเครื่องมือแพทย์ และ4) กลุ่มบริการทางการแพทย์ โดยกลุ่มที่ 4 หมายรวมถึง ศูนย์ฟื้นฟูสุขภาพ บริการเกี่ยวกับผู้สูงอายุ บริการแพทย์แผนไทย การผลิตและการพัฒนาบุคลากรทางการแพทย์

ปัจจุบันทั่วโลกรวมถึงประเทศไทยกำลังเปลี่ยนแปลงสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุ โดยประชากรของประเทศไทยเมื่อสิ้นปี พ.ศ. 2565 บุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป จะมีจำนวน 12,698,362 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 19.21 ของประชากรทั้งหมด 66,090,475 คน ซึ่งมาพร้อมกับปัญหาสุขภาพตามวัย ทำให้มีความต้องการบริการทางการแพทย์เพิ่มขึ้น ซึ่งสำหรับผู้สูงอายุการเข้ารับบริการด้านสุขภาพเป็นเรื่องที่ค่อนข้างลำบากโดยเฉพาะในเรื่องการเดินทางและการรอคอยรับบริการ ในขณะเดียวกันกลุ่มวัยทำงานก็มีแนวโน้มความตื่นตัวด้านสุขภาพเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้มีมูลค่าในการใช้จ่ายทางการแพทย์เพิ่มสูงขึ้นจากสถานการณ์นี้ทำให้ทิศทางของอุตสาหกรรมการแพทย์มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น ประกอบกับภาครัฐได้มีการกำหนดแนวนโยบายการพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางสุขภาพของเอเชีย (Medical Hub) ซึ่งจากสถิติย้อนหลัง 5 ปี พบว่าในปี 2563 - 2567 ธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพมีมูลค่าตลาดรวมกว่า 4.4 ล้านล้านเหรียญสหรัฐ โดยประเทศไทยติด 1 ใน 10 ของประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกมีมูลค่าทางการตลาดถึง 29 พันล้านเหรียญสหรัฐ ส่วนการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2565 ก็มีมูลค่าสูงถึง 52,104.3 ล้านบาท ดังนั้น การสนับสนุนงานด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก สมุนไพร ภูมิปัญญาไทย และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ นอกจากจะช่วยสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้ประชาชน ยังเป็นโอกาสในการสร้างเศรษฐกิจเพื่อหนุนเสริมอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจรของประเทศ ดังนั้น อุตสาหกรรมการแพทย์และสุขภาพจึงเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญ อุตสาหกรรมนี้จึงมีโอกาสที่จะพัฒนาให้มีศักยภาพในการแข่งขัน เพื่อรองรับกับความต้องการที่มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามแม้จะมีปัจจัยสนับสนุนให้อุตสาหกรรมนี้เติบโตอย่างต่อเนื่อง แต่การให้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกยังคงมีข้อจำกัด ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการที่ยังขาดการกำหนดมาตรฐานการให้บริการทางการแพทย์

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมีพันธกิจในการพัฒนาวิชาการและการบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยส่งเสริมและพัฒนาการวิจัย การจัดระบบความรู้ พัฒนาแหล่งผลิตและผลิตภัณฑ์สมุนไพร คุ้มครอง อนุรักษ์ และส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย พัฒนาคุณภาพ มาตรฐานการบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อนำไปใช้ในระบบบริการสุขภาพอย่างมีคุณภาพ ปลอดภัย และเป็นทางเลือกให้แก่ประชาชนในการดูแลสุขภาพ โดยหนึ่งในเป้าหมายการขับเคลื่อนกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกภายใต้แผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี

คือ ระบบบริการทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร มีคุณภาพ มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับและเชื่อมั่นของผู้ใช้และผู้รับบริการ และเป็นทางเลือกสำคัญในการดูแลสุขภาพของคนไทย โดยเฉพาะในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง กลุ่มผู้สูงอายุ และวัยทำงาน ผ่านแผนย่อยภายใต้แผนปฏิบัติราชการ (Strategic Issues) คือ การพัฒนาระบบบริการทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (Smart Service) การดำเนินการตามโครงการนี้นอกจากจะเป็นการยกระดับมาตรฐานการให้บริการให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ และสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้รับบริการแล้ว ยังส่งผลในการเพิ่มช่องทางให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมากขึ้น

ดังนั้น กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จึงมีความเป็นประสงค์ดำเนิน โครงการยกระดับมาตรฐานโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อหนุนเสริมอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจรของประเทศ เพื่อยกระดับมาตรฐานบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในการดูแลสุขภาพประชาชนและผู้สูงอายุเป็นต้นแบบการให้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกของประเทศ ที่มีความเชี่ยวชาญในการให้บริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกส่งผลให้เกิดความน่าเชื่อถือของผู้มารับบริการ นอกจากนี้ยังสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้และนวัตกรรมให้แก่สถานพยาบาลของรัฐและเอกชนนำไปต่อยอดพัฒนาการให้บริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก อันจะส่งผลให้ประชาชนและผู้สูงอายุได้รับการให้บริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่ได้มาตรฐานและเหมาะสมกับบริบททางสังคมในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อเพิ่มโอกาส การเข้าถึงบริการทางการแพทย์ลดความเหลื่อมล้ำ ความแออัดและระยะเวลาการรอคอยในโรงพยาบาล และเป็นการพัฒนาและหนุนเสริมอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร เพิ่มโอกาสในการส่งออกผลิตภัณฑ์และบริการทางการแพทย์และขยายผลสู่การสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจได้

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนารูปแบบและระบบการจัดบริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่เหมาะสมในการให้บริการสุขภาพประชาชน

2. เพื่อพัฒนาต้นแบบการให้บริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสำหรับทดลองใช้และขยายผลในโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สาขาเขตสุขภาพ

3. เป้าหมาย

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

3.1.1 มีมาตรฐานการให้บริการโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่เหมาะสมในการให้บริการสุขภาพผู้สูงอายุ ไม่น้อยกว่า 5 รูปแบบ ได้แก่ 1) รูปแบบการให้บริการจัดเก็บข้อมูลบริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก HIS On Cloud 2) รูปแบบการให้บริการผู้ป่วยในที่บ้าน (Hospital Care at Home) 3) รูปแบบการให้บริการผู้ป่วยนอกเคลื่อนที่ (Mobile Medical Unit) 4) การพัฒนารูปแบบการดูแลสุขภาพผู้ป่วยเพื่อลดโอกาสการเกิดภาวะสมองเสื่อม (Dementia) ด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และ 5) การพัฒนารูปแบบการดูแลผู้ป่วยที่มีปัญหาข้อเข่าเสื่อม (ลมจับโปงเข่า) ด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

3.1.2 มีบุคลากรแพทย์แผนไทยที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านไม่น้อยกว่า 7ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด 2) ด้านการบำบัดอาการนอนไม่หลับ 3)ด้านอาการปวดเรื้อรัง 4) ด้านโรคหลอดเลือดสมอง 5) ด้านโรคผิวหนังเรื้อรัง 6) ด้านแม่หลังคลอด 7) ด้านข้อเข่าเสื่อม

3.1.3 มีผู้มารับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ไม่น้อยกว่า 100,000 ราย/ปี

3.1.4. รายได้ของศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพิ่มขึ้นร้อยละ 20

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

3.2.1. บุคลากรแพทย์แผนไทยมีความเชี่ยวชาญเฉพาะ สามารถนำเทคโนโลยี และรูปแบบมาตรฐานการให้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกไปเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

3.2.2. ประชาชนเข้าถึงและได้รับบริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่มีคุณภาพ ปลอดภัย มีมาตรฐาน และสะดวกรวดเร็ว

3.2.3. อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์มีมูลค่าเติบโตและพัฒนาในระดับสูงขึ้น

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด

3.3.1. ประชาชนอย่างน้อย 100,000 คน ได้รับการให้บริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่ได้มาตรฐาน เหมาะสมกับบริบททางสังคมในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป และมีความเชื่อมั่นในการรับบริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

3.3.2. การลดภาระต้นทุนในการให้บริการทางการแพทย์ในระยะยาว

3.3.3. สร้างโอกาสให้กับธุรกิจที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ เช่น ยาสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพร

3.3.4. อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ในประเทศมีส่วนแบ่งมูลค่าการตลาดที่มากขึ้น

3.4 ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

3.4.1. จำนวนรูปแบบการให้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน 5 รูปแบบ

3.4.2. จำนวนผู้รับบริการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

3.5 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์

1. บุคลากรทางการแพทย์ และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ทั้ง 13 เขตสุขภาพ
2. สถานพยาบาลทั้งภาครัฐและเอกชนทั้ง 13 เขตสุขภาพ
3. ประชาชนได้รับบริการอย่างน้อย เขตสุขภาพละ 8,000 คน/ปี

4. พื้นที่ดำเนินการ

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

ส่วนกลางและสถานพยาบาลทั้งภาครัฐและเอกชนทั้ง 13 เขตสุขภาพ

4.2 รายละเอียดพื้นที่การดำเนินการ

4.2.1 ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กรุงเทพมหานคร และสาขาทุกเขตสุขภาพ

4.2.2 ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เขตสุขภาพ 13 เขตสุขภาพ ได้แก่

1) ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เขตสุขภาพที่ 1 จังหวัดลำปาง

2) ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เขตสุขภาพที่ 1 จังหวัดแพร่

3) ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เขตสุขภาพที่ 4 จังหวัดนนทบุรี
4) ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เขตสุขภาพที่ 6 จังหวัดฉะเชิงเทรา
5) ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เขตสุขภาพที่ 8 จังหวัดอุดรธานี
6) ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เขตสุขภาพที่ 9 จังหวัดสุรินทร์
7) ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เขตสุขภาพที่ 11 จังหวัดชุมพร
8) ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เขตสุขภาพที่ 12 จังหวัดพัทลุง
9) ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เขตสุขภาพที่ 13 ยศเส
10) ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เขตสุขภาพที่ 13 ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ แจ้งวัฒนะ
11) ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เขตสุขภาพที่ 13 ลาดกระบัง
12) ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เขตสุขภาพที่ 13 มีนบุรี

5. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2567 - กันยายน 2568

6. กิจกรรม

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 ประชุมชี้แจงโครงการเพื่อเตรียมความพร้อมในการดำเนินงานโครงการ	**15,100**	5,000						10,100					
กิจกรรมที่ 2 พัฒนารูปแบบการจัดบริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	**1,329,700**												
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 พัฒนารูปแบบการให้บริการจัดเก็บข้อมูลบริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก HIS On Cloud ใน ศพท.	332,800	83,200			249,600								
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 พัฒนารูปแบบการให้บริการผู้ป่วยในที่บ้าน (Hospital Care at Home) ใน ศพท.	298,050	74,512			223,538								

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมย่อยที่ 2.3 พัฒนารูปแบบการให้บริการผู้ป่วยนอกเคลื่อนที่ (Mobile Medical Unit) ใน ศพท.	380,000	95,000			285,000								
กิจกรรมย่อยที่ 2.4 พัฒนารูปแบบการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุเพื่อลดโอกาสการเกิดภาวะสมองเสื่อม (Dementia) ด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกใน ศพท.	221,000	55,250			165,750								
กิจกรรมย่อยที่ 2.5 พัฒนารูปแบบการดูแลผู้สูงอายุที่มีปัญหา ข้อเข่าเสื่อม (ลมจับโปงเข่า) ด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกใน ศพท.	97,850	24,462			73,388								
กิจกรรมที่ 3 : การนำรูปแบบการให้บริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่พัฒนานำร่องใช้ใน ศพท. สาขาเขตสุขภาพ	**167,200**							112,250			54,950		
รวมเป็นเงิน	**1,512,000**	**337,424**			**997,276**			**122,350**			**54,950**		

7. งบประมาณ

งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 รวมทั้งสิ้น 1,512,000 บาท (หนึ่งล้านห้าแสนหนึ่งหมื่นสองพันบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 : ประชุมชี้แจงโครงการเพื่อเตรียมความพร้อมในการดำเนินงานโครงการ					**15,200**
1. ค่าอาหารกลางวัน	2	40	1	120	9,600
2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	40	2	35	5,600
กิจกรรมที่ 2 : พัฒนารูปแบบการจัดบริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก					**1,329,600**

กิจกรรมย่อยที่ 2.1 การพัฒนารูปแบบการให้บริการจัดเก็บข้อมูลบริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก HIS On Cloud ใน รพ.พท.					**332,700**
1. ค่าวิทยากร	1	1	6	1,200	7,200
2. ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร	1	1	1	500	500
3. ค่าอาหารกลางวัน	1	20	1	700	14,000
4. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	20	1	50	1,000
5. ค่าพาหนะเดินทาง	1	20	1	500	10,000
6. ค่าจ้างเหมาศึกษาระบบรูปแบบการให้บริการจัดเก็บข้อมูลบริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก HIS On Cloud ใน ศพท.					300,000
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 พัฒนารูปแบบการให้บริการผู้ป่วยในที่บ้าน (Hospital Care at Home) ใน ศพท.					**298,050**
2.2.1 ประชุมเชิงปฏิบัติการการพัฒนารูปแบบการให้บริการผู้ป่วยในที่บ้าน (Hospital Care at Home)					**175,450**
1. ค่าวิทยากร	1	3	6	1,200	21,600
2. ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร	1	3	1	500	1,500
3. ค่าที่พักวิทยากร	1	3	1	850	2,550
4. ค่าพาหนะเครื่องบิน	1	3	1	5,000	15,000
5. ค่าอาหารกลางวัน	1	40	1	700	28,000
6. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	40	1	50	2,000
7. ค่าเช่าที่พัก	1	40	2	850	68,000
8. ค่าพาหนะเดินทาง	1	40	1	500	20,000
9. ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	2	2	1	1,800	7,200
10. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					9,600
2.2.2 ศึกษาดูงานพัฒนารูปแบบการให้บริการผู้ป่วยในที่บ้าน (Hospital Care at Home)					**122,600**
1. ค่าเบี้ยเลี้ยง	2	15	2	240	14,400
2. ค่าที่พัก	2	15	2	850	51,000
3. ค่าพาหนะเครื่องบิน	2	4	1	5,000	40,000
4. ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	2	1	2	1,800	7,200
5. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					10,000
กิจกรรมย่อยที่ 2.3 พัฒนารูปแบบการให้บริการผู้ป่วยนอกเคลื่อนที่ (Mobile Medical Unit) ใน ศพท.					**380,000**
2.3.1 ประชุมพัฒนารูปแบบการให้บริการผู้ป่วยนอก					30,200
1. ค่าอาหารกลางวัน	5	15	1	120	9,000
2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	5	15	2	35	5,250

3. ค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญ	5	2	1	1,000	10,000
4. ค่าพาหนะเดินทางผู้เชี่ยวชาญ	5	2	1	500	5,000
5. ค่าเอกสารประกอบการประชุม					950
2.3.2 ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนารูปแบบการให้บริการผู้ป่วยนอกเคลื่อนที่ (Mobile Medical Unit)					**349,800**
1. ค่าวิทยากร	2	3	6	1,200	43,200
2. ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร	2	3	1	500	3,000
3. ค่าที่พักวิทยากร	2	3	2	850	10,200
4. ค่าอาหารกลางวัน	2	35	2	700	98,000
5. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	35	4	50	14,000
6. ค่าเช่าที่พัก	2	35	2	800	112,000
7. ค่าพาหนะเดินทาง	2	35	1	500	35,000
8. ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	2	2	2	1,800	14,400
9. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					20,000
กิจกรรมย่อยที่ 2.4 พัฒนารูปแบบการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุเพื่อลดโอกาสการเกิดภาวะสมองเสื่อม (Dementia)ด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก					**221,000**
1. ค่าวิทยากร	1	2	6	1,200	14,400
2. ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร	1	2	1	500	1,000
3. ค่าที่พักวิทยากร	1	2	2	850	3,400
4. ค่าอาหารครบมื้อ	1	30	2	600	36,000
5. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	30	4	50	6,000
6. ค่าเช่าที่พัก	1	30	2	850	51,000
7. ค่าพาหนะเดินทาง	1	30	1	500	15,000
8 ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	1	3	2	1,800	10,800
9. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					15,000
10. ค่าเอกสารประกอบการประชุม					2,000
11. ค่าจ้างเหมาจัดทำนิทรรศการ (โปสเตอร์/โรลอัพ/แผ่นพับ/สื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่ออื่นๆ) สำหรับประชาสัมพันธ์/ให้ความรู้					51,000
12. ชุดสาธิตประกอบการอบรม (เวชภัณฑ์/ยาสมุนไพรสำเร็จรูป/สมุนไพรสด /สมุนไพรแห้ง/ วัสดุทางการแพทย์)					15,400
กิจกรรมย่อยที่ 2.5 พัฒนารูปแบบการดูแลผู้สูงอายุที่มีปัญหา ข้อเข่าเสื่อม (ลมจับโปงเข่า) ด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก					**97,850**
1. ค่าวิทยากร	1	1	6	1,200	7,200

2. ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร	1	1	1	500	500
3. ค่าที่พักวิทยากร	1	1	1	850	850
4. ค่าอาหารครบมื้อ	1	20	2	600	24,000
5. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	20	4	50	4,000
6. ค่าเช่าที่พัก	1	20	2	850	34,000
7. ค่าพาหนะเดินทาง	1	20	1	500	10,000
8 ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	1	2	2	1,800	7,200
9. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					9,000
10. ค่าเอกสารประกอบการประชุม					1,100
กิจกรรมที่ 3 : การนำรูปแบบการให้บริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่พัฒนานำร่องใช้ในศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสาขาเขตสุขภาพ					**167,200**
1. ค่าอาหารกลางวัน	2	30	1	120	7,200
2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	30	2	35	4,200
3. ค่าเบี้ยเลี้ยง	2	30	2	240	28,800
4. ค่าที่พัก	2	30	1	800	48,000
5. ค่าพาหนะเครื่องบิน	2	2	1	5,000	20,000
6. ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	2	1	2	1,800	7,200
7. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					10,000
8. ค่าจัดทำคู่มือ/แนวทางการ					40,000
9. ค่าวัสดุอุปกรณ์สำนักงาน					1,800

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ย

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
งบดำเนินงาน	1,512,000
งบรายจ่ายอื่น	-
งบอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (หนึ่งล้านห้าแสนหนึ่งหมื่นสองพันบาทถ้วน)	**1,512,000**

8.2 สรุปตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	1,512,000
รวมทั้งสิ้น (หนึ่งล้านห้าแสนหนึ่งหมื่นสองพันบาทถ้วน)	**1,512,000**

9. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	1. ประชุมชี้แจงโครงการเพื่อเตรียมความพร้อมในการดำเนินงานโครงการตามแผนที่กำหนด 2. ร่างรูปแบบการจัดบริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จำนวน 5 รูปแบบ ได้แก่ 1) รูปแบบการให้บริการจัดเก็บข้อมูลบริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก HIS On Cloud 2) รูปแบบการให้บริการผู้ป่วยในที่บ้าน (Hospital Care at Home) 3) รูปแบบการให้บริการผู้ป่วยนอกเคลื่อนที่ (Mobile Medical Unit) 4) การพัฒนารูปแบบการดูแลสุขภาพผู้ป่วยเพื่อลดโอกาสการเกิดภาวะสมองเสื่อม (Dementia) ด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และ 5) การพัฒนารูปแบบการดูแลผู้ป่วยที่	1. ได้รูปแบบการจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก 5 รูปแบบ 2. มีผู้เข้าร่วมการอบรมรูปแบบการจัดบริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก 5 รูปแบบ รวมกันไม่น้อยกว่า 100 คน	1. ปรับปรุงแผนการดำเนินโครงการในไตรมาส 3-4 2. ได้ข้อมูลการทดลองใช้รูปแบบการจัดบริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อปรับปรุงให้สมบูรณ์ 5 รูปแบบ จำนวนผู้รับบริการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จำนวนไม่น้อยกว่า 100,000 ราย/ปี	ได้คู่มือรูปแบบการจัดบริการทารการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกฉบับสมบูรณ์ จำนวน 5 รูปแบบ

	มีปัญหาข้อเข่าเสื่อม (ลมจับโปงเข่า) ด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก			
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส(บาท)	409,622	892,178	155,250	54,950

10. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

หน่วยงาน	ผู้รับผิดชอบหลัก	ตำแหน่ง	ช่องทางติดต่อ
ศพท.	นางสาวกิตติยา ขันทอง	แพทย์แผนไทยชำนาญการ	โทรศัพท์ 09 0635 3440 Email: kittiya_khuntong@gmail.com
ศพท.	นายปิยทัศน์ ใจเย็น	แพทย์แผนไทยชำนาญการ	โทรศัพท์ 08 3577 6234 Email: piyatas.jaiyen@gmail.com
ศพท.	นางสาวโชติกา แหร่มบรรเทิง	แพทย์แผนไทยชำนาญการ	โทรศัพท์ 058 9036 8280 Email: amornrat.r@outlook.com
ศพท.	นางสาวทิพย์วรรณ ซิ้มสำอางค์	แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ	โทรศัพท์ 09 1739 6262 Email: ThippwanSimsumang@gmail.com
ศพท.	นางสาวมณีรัตน์ ชื่นใจ	แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ	โทรศัพท์ 08 7568 6706 Email: mang_mind@hotmail.com
ศพท.	นายอาธร ดอนทอง	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ	โทรศัพท์ 08 3646 9198 Email: arthorn.d@dtam.mail.go.th

หมายเหตุ : ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (ศพท.)

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวธารปภัสร์ พงษ์พานิชย์)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

.....ผู้เขียนโครงการ
(นายปิยทัศน์ ใจเย็น)
แพทย์แผนไทยชำนาญการ

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวกิตติยา ขันทอง)
แพทย์แผนไทยชำนาญการ

.....ผู้เสนอโครงการ
(นายธันวา บัวมหะกุล)
นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ

.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายสมศักดิ์ กรีชัย)
ผู้อำนวยการศูนย์การแพทย์แผนไทย
และการแพทย์ทางเลือก

.....ผู้อนุมัติโครงการ
(นายสมศักดิ์ กรีชัย)
รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทย
และการแพทย์ทางเลือก

โครงการส่งเสริมความสามารถการแข่งขันและขยายช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพร

สรุปความเชื่อมโยงของโครงการที่มีต่อแผนสามระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐

๑. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
๑.๑ แนวทางการพัฒนาหลัก	
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็น ๔.๕ : พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่ ประเด็นย่อย ๔.๕.๕ : การปรับบทบาทและโอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐ
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	๒.๒ ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นการส่งเสริมสนับสนุนผู้ประกอบการสมุนไพร และการช่วยเหลือพร้อมทั้งรักษาสิทธิประโยชน์ การอำนวยความสะดวกในการดำเนินธุรกิจกฎ ระเบียบ และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อธุรกิจ SMEs ข้อมูลเพื่อการส่งเสริมการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลของ SMEs โดยการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านคุณภาพการผลิต การจัดการ และการตลาด การสร้างความร่วมมือกันของผู้ประกอบการกับภาคธุรกิจ การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการผลิตหรือขายผลิตภัณฑ์สมุนไพร การอบรมพัฒนาศักยภาพในการประกอบกิจการด้านสมุนไพร การเสริมสร้างความเชื่อมั่นในการใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรต่อผู้บริโภค รวมถึงการปรับบทบาทและโอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐเพื่อส่งเสริมหรือความช่วยเหลือในด้านอื่น ๆ ตามพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งการดำเนิน การจะช่วยให้ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพรมีขีดความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้น และส่งผลต่อการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยเพิ่มขึ้น
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(๐๘) ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่
เป้าหมาย	เป้าหมายที่ ๑ : ผู้ประกอบการในทุกระดับเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นการสนับสนุนการส่งเสริมการยกระดับผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพรทั้งผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนและผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตามพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยการให้คำปรึกษาด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ด้านวิจัยและพัฒนานวัตกรรมจากสมุนไพร ด้านการขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์สมุนไพร ส่งเสริมการอบรมพัฒนาศักยภาพในการประกอบการ รับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์สมุนไพร สร้างเอกลักษณ์และความน่าสนใจในผลิตภัณฑ์สมุนไพร และพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อยกระดับภาพลักษณ์ และเพิ่มมูลค่าให้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรส่งเสริมการขายผลิตภัณฑ์สมุนไพร โดยเพิ่มช่องทางการตลาดและกระจายสินค้าเชิงรุกทั้งในและต่างประเทศ ผลักดันให้มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพรในตลาดประเภทต่าง ๆ เช่น Modern Trade, Supermarket นำเสนอผลิตภัณฑ์สมุนไพรในงานแสดงสินค้าทั้งในและต่างประเทศ สนับสนุนให้มีการเจรจาธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ ยกระดับผู้ประกอบการเพื่อการส่งออก พัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพร และเชื่อมโยงผู้ผลิต ผู้ขาย ผู้ส่งออก ผู้นำเข้าที่มีศักยภาพ เพื่อเข้าสู่ตลาดทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวสามารถเพิ่มสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศเพิ่มขึ้น โดยผลผลิตของโครงการนี้จะสามารถสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายดังกล่าวสามารถทำให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนและผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มากกว่า ๕๐๐ ราย มีรายได้เพิ่มขึ้นจากเดิม ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕

สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	(๘.๔) การสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่
แนวทางการพัฒนา	สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการศึกษาและสถาบันวิชาการทั้งในและระหว่างประเทศ ในการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการร่วมกัน โดยพัฒนาระบบและศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการยุคใหม่แบบครบวงจรและมีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการทำธุรกิจอย่างเกื้อหนุนกัน ระหว่างผู้ประกอบการที่มีขนาดและศักยภาพต่างกัน โดยมีระบบจูงใจให้เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยี และการพัฒนาร่วมกันการเรียนรู้และให้คำปรึกษาทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมของภาคการผลิตและบริการทั้งในระดับส่วนกลางและชุมชน ตลอดจนส่งเสริมการจัดการการผลิตและพัฒนาบุคลากรทางเทคโนโลยีชั้นสูงให้มีประสิทธิภาพและมีความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน
เป้าหมาย	(๐๘๐๔๐๑) อันดับนโยบายของภาครัฐที่มีต่อวิสาหกิจและผู้ประกอบการด้านการสนับสนุนและความสอดคล้องของนโยบายดีขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นการสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการดำเนินงานธุรกิจผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ในส่วนของผลิตภัณฑ์สมุนไพรร่วมกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในห่วงโซ่คุณค่าด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรผ่านกระบวนการส่งเสริมผู้ประกอบการ ภายใต้ตามพระราช บัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยผู้ประกอบการที่มีความรู้ความสามารถและสมรรถนะที่เพียงพอจะทำให้ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้น ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวสามารถสนับสนุนให้อันดับนโยบายของภาครัฐที่มีต่อวิสาหกิจและผู้ประกอบการด้านการสนับสนุนและความสอดคล้องนโยบายมีอันดับที่ดีขึ้นเป็นอันดับที่ ๑๒ ภายในปี ๒๕๖๗ โดยการดำเนินงานของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ทำให้บทบาทของรัฐในการส่งเสริมผู้ประกอบการดีขึ้นในมิติยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมทางเลือก ทำให้บทบาทของรัฐในการส่งเสริมผู้ประกอบการดีขึ้นในมิติยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพร ของแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V02 ระบบการส่งเสริม
ปัจจัย	V02F02 การช่วยเหลือและสิทธิประโยชน์แก่วิสาหกิจขนาดกลางและย่อม
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	เป้าหมายที่ ๘ ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่และมีผลิตภาพ และการมีงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	เป้าหมายย่อย ๘.๓ ส่งเสริมนโยบายที่มุ่งเน้นการพัฒนาที่สนับสนุนกิจกรรมที่มีผลิตภาพ การสร้างงานที่มีคุณค่า ความเป็นผู้ประกอบการ ความสร้างสรรค์และนวัตกรรม และให้การสนับสนุนการรวมตัวและการเติบโตของวิสาหกิจรายย่อย ขนาดเล็ก และขนาดกลาง ผ่านการเข้าถึงบริการทางการเงิน
๑.๒ แนวทางการพัฒนารอง -ไม่มี-	
๒. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
๒.๑ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓	เป้าหมายหลักของแผนฯ ๑๓ : การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม หมุดหมายที่ ๑ : ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง

	เป้าหมายระดับหมุดหมายที่ ๑ : มูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปสูงขึ้น ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ๑.๑ : ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตรเติบโต ร้อยละ ๔.๕ ต่อปี กลยุทธ์ที่ ๒ : การส่งเสริมการผลิตและการขยายตัวของตลาด ของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ : ส่งเสริมให้มีการพัฒนาและทางธุรกิจผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปมูลค่าเพิ่มสูงที่มีศักยภาพทางการตลาดในอนาคต เป้าหมายหลักของแผน ๑๓ : การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม หมุดหมายที่ ๗ : ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ เป้าหมายระดับหมุดหมายที่ ๓ : วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถเข้าถึงและได้รับการส่งเสริมอย่างมีประสิทธิผลจากภาครัฐ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย : จำนวนสตาร์อัพ ซีรีส์ซี ขึ้นไป เพิ่มขึ้นเป็น ๒๐ ราย ในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ กลยุทธ์ที่ ๕ : การยกระดับประสิทธิภาพกระบวนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของภาครัฐ กลยุทธ์ย่อยที่ ๕.๑ : ขยายการให้บริการพัฒนาธุรกิจที่ตรงกับความต้องการเฉพาะของธุรกิจและพัฒนาระบบส่งต่อการให้ความช่วยเหลือ
แผนความมั่นคงแห่งชาติ	-ไม่มี-
๒.๒ แผนระดับที่ ๓ ตามมติ ครม. วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐	
แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. ๒๕๖๘ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๑ พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ☐ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๒ พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๓ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ☐ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๔ พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> ๑) กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาระบบนิเวศน์ที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสร้างโอกาสและรายได้ให้กับประเทศ
แผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๑ พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ☐ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๒ พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๓ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ☐ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๔ พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหาร

	การเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) แนวทางการพัฒนา ๑) กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาระบบนิเวศน์ที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสร้างโอกาสและรายได้ให้กับประเทศ
แผนปฏิบัติการด้าน	แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐
๒.๓ ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	๑) นโยบายที่ ๖ ยกระดับการทำเกษตรแบบดั้งเดิมให้เป็นเกษตรทันสมัย โดยใช้แนวคิด “ตลาดนำนวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้” และฟื้นนโยบาย “ครัวไทยสู่ครัวโลก” เพื่อตอบสนองความต้องการของโลกด้านความมั่นคงทางอาหาร (Food Security)
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒
มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี
อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี

โครงการส่งเสริมความสามารถการแข่งขันและขยายช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๑. หลักการและเหตุผล

สถานการณ์ของอุตสาหกรรมสมุนไพรของไทยเกิดการเปลี่ยนแปลงภายใต้พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๒ ในปัจจุบันผลิตภัณฑ์สมุนไพรเป็นผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ได้รับการยอมรับ เชื่อมั่น และนิยมใช้ในกลุ่มผู้บริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรทั่วโลก และความต้องการใช้สมุนไพร และผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อดูแลรักษาสุขภาพมีเพิ่มมากขึ้น ทำให้ประเทศไทยมีการส่งออกวัตถุดิบสมุนไพรคุณภาพ และผลิตภัณฑ์สมุนไพรเป็นอันดับ ๑ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือคิดเป็นมูลค่าทั้งสิ้นกว่า ๑๒,๒๑๑ ล้านบาท มีขนาดตลาดสมุนไพรหรือมูลค่าการบริโภค เฉลี่ย ๔๖,๙๑๖.๔๔ ล้านบาท แต่ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค (COVID-๑๙) ทำให้ได้รับผลกระทบมูลค่าการบริโภคลดลงร้อยละ ๑๒.๗ และเริ่มกลับมาขยายตัวอีกครั้ง ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จนถึงปัจจุบัน (อ้างอิงข้อมูล The Coverage) และภายใต้แผนการขับเคลื่อนนโยบายการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖– ๒๕๗๐ ทำให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นนำสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพรไปใช้ในการดูแลสุขภาพ ตั้งเป้าปี ๒๕๖๖ มูลค่าของการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรมวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ ล้านบาท พร้อมผลักดันผู้ประกอบการผลิตสมุนไพรให้มีศักยภาพด้านการผลิตและการตลาด เพื่อให้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรเป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศมากขึ้น

แต่ปัญหาจากกระบวนการของภาครัฐที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการประดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการสมุนไพร บางกระบวนการใช้ระยะเวลาในการดำเนินการที่ค่อนข้างนาน ดังนั้นกลไกการส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการและการอำนวยความสะดวกในการเริ่มต้นธุรกิจสมุนไพรทั้งส่วนของผู้ผลิตสมุนไพร และผู้ผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรถือเป็นกลไกสำคัญ ที่จะส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาสมุนไพรของไทย ด้านคุณภาพ มาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศและนานาชาติ การนำเทคโนโลยี และนวัตกรรมมาใช้พัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์เข้าสู่ท้องตลาดที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค การขยายช่องทางทางการตลาด ของสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ต่างประเทศที่มีความต้องการและมีการบริโภคสูง การประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ และสร้างมูลค่าให้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้มีความน่าเชื่อถือ สร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนในการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพร และการสนับสนุนด้านการตลาดให้กับผู้ประกอบการ SMEs ตามนโยบายภาครัฐมีส่วนสำคัญต่อการเริ่มต้น และดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการ SMEs โดยมีนโยบายที่ดี และเหมาะสมจะเอื้อให้ผู้ประกอบการสามารถเริ่มต้นธุรกิจได้โดยง่าย พร้อมทั้งการมุ่งเน้นการส่งเสริมผู้ประกอบการให้สามารถปรับตัวกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปและแนวโน้มอนาคต อาทิ การส่งเสริมผู้ประกอบการในการพัฒนาศักยภาพและการออกสู่ตลาดที่ควบคู่กันทั้งแบบออฟไลน์และออนไลน์ การส่งเสริมการผลิตสินค้าและบริการที่ได้มาตรฐานสากลตรงกับความต้องการของตลาด พร้อมทั้งการศึกษาแนวโน้ม และช่องทางการตลาดเพื่อส่งเสริมการทำตลาดเชิงรุก ขยายช่องทางการตลาดของสมุนไพร และผลิตภัณฑ์สมุนไพร เพื่อดึงดูดผู้บริโภคสินค้าคุณภาพ ตลอดจนการอำนวยความสะดวกในการดำเนินธุรกิจ การยกระดับคุณภาพให้บริการ การบูรณาการร่วมกันระหว่างภาครัฐ และเอกชนการเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี และแวดล้อมภายนอกที่จะส่งผลกระทบกับผู้ประกอบการ SMEs หน่วยงานภาครัฐจึงต้องปรับตัวให้ทันต่อความต้องการของภาคธุรกิจ

ตามพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการรับแจ้ง และรับรองผู้ประกอบการผลิตสมุนไพร และผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่รัฐต้องส่งเสริมตามขอบเขตของ พ.ร.บ.ผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ และภายใต้แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ รวมถึงการจัดทำทะเบียนข้อมูลผู้ผลิตสมุนไพร และผู้ผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร เพิ่มช่องทางการตลาดเพื่อส่งเสริมการทำตลาดเชิงรุก และขยายช่องทางการตลาดของสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพร รวมถึงดำเนินการพัฒนาทักษะให้แก่ผู้ประกอบการผลิตสมุนไพร และผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้มีศักยภาพ การให้คำปรึกษา และจัดทำชุดสิทธิประโยชน์เพื่อส่งเสริมสนับสนุนผู้ประกอบการในการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพร ทั้งในด้านคุณภาพการ การจัดการ และการตลาด โดยตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จนถึงปัจจุบันได้ดำเนินการตามภารกิจ การอบรมส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการสมุนไพร จำนวนกว่า ๒,๑๘๙ ราย การเจรจาจับคู่ทางธุรกิจการค้า ซึ่งเกิดการเจรจาทางธุรกิจจำนวน ๑๘๙ คู่ เกิดมูลค่าทางการตลาดกว่า ๒๒๘ ล้านบาท ทั้งนี้ ได้มีการส่งเสริมภาพลักษณ์ผลิตภัณฑ์สมุนไพร และการส่งเสริมด้านการตลาด มีเงินสะพัดกว่า

๓๗๕ ล้านบาท รวมถึงมีการเชิดชูเกียรติผู้ประกอบการสมุนไพรผ่านรางวัลผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ (Premium Herbal Products) โดยมีบริษัทผลิตภัณฑ์สมุนไพรส่งผลิตภัณฑ์เข้าประกวด จำนวน ๑,๐๕๗ ผลิตภัณฑ์ ผ่านการคัดเลือก จำนวน ๕๒๖ ผลิตภัณฑ์ ซึ่งนับเป็นก้าวสำคัญของการพัฒนาผู้ประกอบการสมุนไพรของประเทศไทย ซึ่งจะช่วยพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยให้ตรงกับความต้องการของตลาด เพื่อให้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรเป็นที่ยอมรับทั้งใน และต่างประเทศ ทั้งนี้กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จึงจัดทำโครงการส่งเสริมความสามารถการแข่งขันและขยายช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพรนี้ขึ้น เพื่อตอบสนองการเติบโตของประเทศผ่านการพัฒนารูปแบบ ส่งเสริม และสนับสนุนเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพให้สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล โดยพัฒนาบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และการสนับสนุนผู้ประกอบการด้านสมุนไพรให้มีช่องทางการตลาด สามารถแข่งขันได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศภูมิภาคอาเซียน และเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจเติบโตเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น

๒. วัตถุประสงค์

๑. พัฒนาทักษะให้แก่ผู้ประกอบการผลิตสมุนไพร และผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้มีศักยภาพยกระดับการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้สอดคล้องตามความต้องการทางการตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๒. สนับสนุนผู้ประกอบการเพื่อขยายช่องทางการตลาด และส่งเสริมภาพลักษณ์ผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้กับผู้ประกอบการผลิตสมุนไพรและผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรโดยร่วมกับภาคีเครือข่าย

๓. เป้าหมาย

๓.๑ เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

๑) ผู้ประกอบการเข้าร่วมการส่งเสริม และพัฒนาทักษะเพื่อตอบสนองความต้องการทางการตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะภูมิภาคอาเซียน ไม่น้อยกว่า ๗๐๐ ราย

๒) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรเข้าสู่กระบวนการคัดเลือกรางวัลผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ Premium Herbal Products (PHP) ไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ผลิตภัณฑ์

๓) ส่งเสริมภาพลักษณ์และสร้างความเชื่อมั่นในการใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรของประชาชน ไม่น้อยกว่า ๑๐ ครั้ง

๔) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ผ่านการรับรองจากกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เข้าสู่กระบวนการส่งเสริมการจับคู่เจรจาธุรกิจการค้า business matching หรือการส่งออกเพื่อจำหน่ายไปยังตลาดต่างประเทศ ไม่น้อยกว่า ๓๐ ผลิตภัณฑ์

๕) ผู้ประกอบสมุนไพรที่ได้รับประโยชน์จากสิทธิ์ส่งเสริมผู้ประกอบการสมุนไพร ไม่น้อยกว่า ๔๐๐ ราย

๓.๒ เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

๑) ผู้ประกอบการสมุนไพรมีทักษะและศักยภาพในการแข่งขันที่ตอบสนองความต้องการทางการตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศเพิ่มขึ้น

๒) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรได้รับการยกระดับผ่านการคัดเลือกรางวัลผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ Premium Herbal Products (PHP)

๓) ประชาชนเกิดการรับรู้รางวัลผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ Premium Herbal Products (PHP) และเชื่อมั่นในการใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๔) เกิดการจับคู่เจรจาธุรกิจการค้า business matching ผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ หรือการส่งออกผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อจำหน่ายไปยังตลาดต่างประเทศ

๕) ผู้ประกอบการสมุนไพรได้รับการส่งเสริมและใช้สิทธิประโยชน์การส่งเสริมผู้ประกอบการสมุนไพร

๓.๓ ผลที่คาดว่าจะเกิด

๑) ประเทศไทยเป็นผู้นำภูมิภาคด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสุขภาพ ได้มาตรฐาน และมีการเติบโตอย่างยั่งยืน วัดจากมูลค่าการบริโภคผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น จากเดิม ๘.๓๑% เพิ่มขึ้นเป็น ๑๐% ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๘

๒) ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นและนำสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพรมาใช้ในชีวิตประจำวันเพิ่มขึ้น วัดจาก % ของประชาชนที่เลือกใช้ยาสมุนไพรในการดูแลสุขภาพตนเอง ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๘

๓.๔ ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

๑) จำนวนผู้ประกอบการเข้าร่วมการส่งเสริมและพัฒนาทักษะเพื่อตอบสนองความต้องการทางการตลาดทั้งในประเทศ และต่างประเทศ โดยเฉพาะภูมิภาคอาเซียน

๒) จำนวนผลิตภัณฑ์ที่เข้าสู่กระบวนการรับรองคัดเลือกผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ Premium Herbal Products (PHP)

๓) จำนวนการส่งเสริมภาพลักษณ์ และสร้างความเชื่อมั่นในการใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรของประชาชน

๔) จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการรับรองจากกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เข้าสู่กระบวนการส่งเสริมการจับคู่เจรจาธุรกิจการค้า business matching หรือการส่งออกเพื่อจำหน่ายไปยังตลาดต่างประเทศ

๕) จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับประโยชน์จากโครงการนี้คิดเป็น ๘๐% ของผู้ประกอบการสมุนไพรที่ได้รับสิทธิ์ส่งเสริมผู้ประกอบการสมุนไพร

๓.๕ กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์

๑) จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับประโยชน์จากโครงการนี้คิดเป็น ๘๐% ของผู้ประกอบการสมุนไพรที่ได้รับสิทธิ์ส่งเสริมผู้ประกอบการสมุนไพร จำนวน ๔๐๐ ราย

๒) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีส่วนร่วมในการส่งเสริมผู้ประกอบการสมุนไพร ได้แก่ กระทรวงการคลัง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

๔. พื้นที่ดำเนินการ

๔.๑ ประเภทพื้นที่ดำเนินการ (ทั่วประเทศ/ส่วนกลาง/ ระดับเขต ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ ระดับตำบล/ชุมชน)

๑) กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

๒) ทั่วประเทศ

๔.๒ รายละเอียดพื้นที่การดำเนินการ

๑) เมืองสมุนไพร ๑๖ จังหวัด ได้แก่ เชียงราย พิษณุโลก น่าน อุทัยธานี สระบุรี นครปฐม ปราจีนบุรี จันทบุรี มหาสารคาม สกลนคร อุดรธานี อำนาจเจริญ สุรินทร์ สุราษฎร์ธานี สงขลา และสระแก้ว

๒) ห้างสรรพสินค้าในพื้นที่กรุงเทพมหานคร, Modern Trade ทั่วประเทศ และอิมแพค เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๖๗ – กันยายน ๒๕๖๘

๖. กิจกรรม

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ ๑ ส่งเสริมการพัฒนาทักษะผู้ประกอบการผลิตสมุนไพรและผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้มีศักยภาพในการแข่งขันระดับสากล	**๗๘๐,๐๐๐**	**๒๕๓,๘๐๐**			**๒๙๓,๔๒๕**			**๑๒๘,๙๗๕**			**๑๐๓,๘๐๐**		
กิจกรรมย่อยที่ ๑.๑ พัฒนาทักษะเฉพาะด้านที่สอดคล้องความต้องการของผู้ประกอบการผลิตสมุนไพรและ	๓๑๔,๖๒๕	๗๕,๐๐๐			๖๔,๖๒๕			๑๐๐,๐๐๐			๗๕,๐๐๐		

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
ผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรร่วมกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง													
กิจกรรมย่อยที่ ๑.๒ ให้คำปรึกษาผู้ประกอบการผลิตสมุนไพรและผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรสู่มาตรฐานสากล (จัดการประชุม/ประชุมเชิงปฏิบัติการ)	๖๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐			๑๕,๐๐๐			๑๕,๐๐๐			๑๕,๐๐๐		
กิจกรรมย่อยที่ ๑.๓ พัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพสู่ของขวัญประเทศไทย (กลุ่มยาดม/ ยาหม่อง/ ยาอม/ ลูกประคบ/ น้ำมันหอมระเหย/ ชาสมุนไพร)	๓๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐			๒๐๐,๐๐๐			-			-		
กิจกรรมย่อยที่ ๑.๔ ประชุมหารือส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการสมุนไพร	๔๘,๐๐๐	๑๒,๐๐๐			๑๒,๐๐๐			๑๒,๐๐๐			๑๒,๐๐๐		
กิจกรรมย่อยที่ ๑.๕ บริหารจัดการและดำเนินโครงการ	๗,๓๗๕	๑,๘๐๐			๑,๘๐๐			๑,๙๗๕			๑,๘๐๐		
กิจกรรมที่ ๒ รับรองรางวัลผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพและส่งเสริมสู่แบรนด์ระดับสากล	**๓๙๐,๐๐๐**	**๑๒๐,๐๐๐**			**๑๑๐,๐๐๐**			**๑๖๐,๐๐๐**			-		
กิจกรรมย่อยที่ ๒.๑ ประชุมคณะทำงานคัดเลือกผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ Premium Herbal Products (PHP)	๔๐,๐๐๐	-			๒๐,๐๐๐			๒๐,๐๐๐			-		
กิจกรรมย่อยที่ ๒.๒ จ้างเหมาจัดทำหนังสือ catalog/ E-book/ เกียรติบัตรรางวัลผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ/ แผ่นพับขอรับสิทธิ์ส่งเสริมผู้ประกอบการฯ	๒๐๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐			-			๑๔๐,๐๐๐			-		
กิจกรรมย่อยที่ ๒.๓ จัดทำชุดนิทรรศการประชาสัมพันธ์ตราสัญลักษณ์ และผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ (Premium Herbal Products (PHP))/ทำโลโก้ อาคริลิค	๑๕๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐			๙๐,๐๐๐			-			-		
กิจกรรมที่ ๓ การส่งเสริมภาพลักษณ์ตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ (Premium Herbal Products (PHP)) และสนับสนุนการขยายช่องทางการตลาด	**๑,๐๐๐,๐๐๐**	-			**๓๕๐,๐๐๐**			**๓๕๐,๐๐๐**			**๓๐๐,๐๐๐**		
กิจกรรมย่อยที่ ๓.๑ จัดนิทรรศการจำหน่ายผลิตภัณฑ์และภูมิปัญญาเกี่ยวกับสมุนไพร	๓๕๐,๐๐๐	-			-			๓๕๐,๐๐๐			-		

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมย่อยที่ ๓.๒ ส่งเสริมภาพลักษณ์และประชาสัมพันธ์สร้างความเชื่อมั่นต่อสมุนไพรไทยและผลิตภัณฑ์สมุนไพร	๑๕๐,๐๐๐	-			๑๕๐,๐๐๐			-			-		
กิจกรรมย่อยที่ ๓.๓ สำรวจยอดขายของผู้ประกอบการที่ได้รับรางวัลผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ และการรับรู้ตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพของกลุ่มผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร ทั่วประเทศ	๕๐๐,๐๐๐	-			๒๐๐,๐๐๐			-			๓๐๐,๐๐๐		
กิจกรรมที่ ๔ การจับคู่เจรจาธุรกิจการค้าผู้ประกอบการสมุนไพร	**๒๔๒,๐๐๐**	**๗,๐๐๐**			**๑๔,๐๐๐**			**๑๑๔,๐๐๐**			**๑๐๗,๐๐๐**		
กิจกรรมย่อยที่ ๔.๑ การส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการสู่ตลาด CLMV หรือกลุ่มตลาดเป้าหมาย	๔๒,๐๐๐	๗,๐๐๐			๑๔,๐๐๐			๑๔,๐๐๐			๗,๐๐๐		
กิจกรรมย่อยที่ ๔.๒ จัดกิจกรรมจับคู่เจรจาธุรกิจการค้าผู้ประกอบการสมุนไพรที่ได้รับรางวัลผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพสู่ตลาดสากล (ในงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ ๒๒)	๒๐๐,๐๐๐	-			-			๑๐๐,๐๐๐			๑๐๐,๐๐๐		
รวมเป็นเงิน	**๒,๔๑๒,๐๐๐**	**๓๘๐,๘๐๐**			**๗๖๗,๔๒๕**			**๗๕๒,๙๗๕**			**๕๑๐,๘๐๐**		

๗. งบประมาณ (ตัวอย่างรายละเอียด)

งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ จำนวน ๒,๔๑๒,๐๐๐ บาท (สองล้านสี่แสนหนึ่งหมื่นสองพันบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

รายละเอียดกิจกรรม	จำนวนเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ ๑ ส่งเสริมการพัฒนาทักษะผู้ประกอบการสมุนไพรและผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้มีศักยภาพในการแข่งขันระดับสากล (กสศ.)	**๗๘๐,๐๐๐**
กิจกรรมย่อยที่ ๑.๑ พัฒนาทักษะเฉพาะด้านที่สอดคล้องความต้องการของผู้ประกอบการสมุนไพรและผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรร่วมกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง - ค่าวิทยากร (๑,๒๐๐ บาท x ๒ คน x ๔ ชั่วโมง x ๒ ครั้ง = ๑๙,๒๐๐ บาท) - ค่าพาหนะวิทยากร (รถรับจ้าง) (๕๐๐ บาท x ๑ คน x ๒ เที่ยว x ๒ ครั้ง = ๒,๐๐๐ บาท) - ค่าเบี้ยเลี้ยง (๒๔๐ บาท x ๕ คน x ๒ ครั้ง = ๒,๔๐๐ บาท) - ค่าอาหารกลางวัน/อาหารเย็น (๑๒๐ บาท x ๕๐ คนx ๑ มื้อ x ๒ ครั้ง = ๑๒,๐๐๐ บาท) - ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (๓๕ บาท x ๕๐ คน x ๒ มื้อ x ๒ ครั้ง = ๗,๐๐๐ บาท) - ค่าพาหนะเดินทาง (เครื่องบิน) (๑,๕๐๐ บาท x ๑ คน x ๒ เที่ยว x ๒ ครั้ง = ๖,๐๐๐ บาท) - ค่าพาหนะเดินทาง (๒๐๐ บาท x ๕ คน x ๒ เที่ยว x ๒ ครั้ง = ๔,๐๐๐ บาท) - ค่าที่พัก (๗๕๐ บาท x ๒ คน x ๑ คืน x ๒ ครั้ง = ๓,๐๐๐ บาท)	**๓๑๔,๖๒๕**

รายละเอียดกิจกรรม	จำนวนเงิน (บาท)
- ค่าจ้างเหมาบริการรถตู้โดยสารปรับอากาศ (๒,๐๐๐ บาท x ๑ คัน x ๒ ครั้ง = ๔,๐๐๐ บาท) - ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง (๒,๐๐๐ บาท) - ค่าจัดทำเอกสารประกอบการประชุม วัสดุ อุปกรณ์ (๓,๐๒๕ บาท) - จ้างเหมาพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการเฉพาะด้าน (กลุ่มผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกระดับประเทศ) (๒๕๐,๐๐๐ บาท x ๑ ครั้ง = ๒๕๐,๐๐๐ บาท)	
กิจกรรมย่อยที่ ๑.๒ ให้คำปรึกษาผู้ประกอบการผลิตสมุนไพรและผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรสู่มาตรฐานสากล (จัดการประชุม/ประชุมเชิงปฏิบัติการ) - ค่าวิทยากร (๑,๒๐๐ บาท x ๒ คน x ๓ ชั่วโมง x ๓ ครั้ง = ๒๑,๖๐๐ บาท) - ค่าพาหนะเดินทาง (๒๕๐ บาท x ๕ คน x ๒ เที่ยว x ๓ ครั้ง = ๗,๕๐๐ บาท) - ค่าอาหารกลางวัน/อาหารเย็น (๑๒๐ บาท x ๕๐ คน x ๑ มื้อ x ๓ ครั้ง = ๑๘,๐๐๐ บาท) - ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (๓๕ บาท x ๕๐ คน x ๒ มื้อ x ๓ ครั้ง = ๑๐,๕๐๐ บาท) - ค่าจัดทำเอกสารประกอบการประชุม วัสดุ อุปกรณ์ (๒,๔๐๐ บาท)	๖๐,๐๐๐
กิจกรรมย่อยที่ ๑.๓ พัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพสู่ของขวัญประเทศไทย (กลุ่มยาดม/ ยาหม่อง/ ยาอม/ ลูกประคบ/ น้ำมันหอมระเหย/ ชาสมุนไพร) - จ้างเหมาพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพสู่ของขวัญประเทศไทย (กลุ่มยาดม/ ยาหม่อง/ ยาอม/ ลูกประคบ/ น้ำมันหอมระเหย/ ชาสมุนไพร (๓๕๐,๐๐๐ บาท x ๑ ครั้ง = ๓๕๐,๐๐๐ บาท)	๓๕๐,๐๐๐
กิจกรรมย่อยที่ ๑.๔ ประชุมหารือส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการสมุนไพร - ค่าพาหนะเดินทาง (๕๐๐ บาท x ๕ คน x ๒ เที่ยว x ๓ ครั้ง = ๑๕,๐๐๐ บาท) - ค่าพาหนะเดินทาง (เครื่องบิน) (๑,๕๐๐ บาท x ๑ คน x ๒ เที่ยว x ๓ ครั้ง = ๙,๐๐๐ บาท) - ค่าอาหารกลางวัน/อาหารเย็น (๑๒๐ บาท x ๓๐ คน x ๑ มื้อ x ๓ ครั้ง = ๑๐,๘๐๐ บาท) - ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (๓๕ บาท x ๓๐ คน x ๒ มื้อ x ๓ ครั้ง = ๖,๓๐๐ บาท) - ค่าที่พัก (๗๕๐ บาท x ๒ คน x ๑ คืน x ๓ ครั้ง = ๔,๕๐๐ บาท) - ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง (๒,๐๐๐ บาท) - ค่าจัดทำเอกสารประกอบการประชุม วัสดุ อุปกรณ์ (๔๐๐ บาท)	๔๘,๐๐๐
กิจกรรมย่อยที่ ๑.๕ บริหารจัดการและดำเนินโครงการ - ค่าจัดส่งเอกสารทางไปรษณีย์ ค่าเอกสาร อุปกรณ์ และวัสดุสำนักงาน (๓,๐๐๐ บาท) - ค่าหนังสือ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ และค่าใช้จ่ายในการเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง (๓,๐๐๐ บาท x ๑ คน x ๑ ครั้ง = ๓,๐๐๐ บาท) - ค่าปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ (๑,๓๗๕ บาท)	๗,๓๗๕
กิจกรรมที่ ๒ รับรองรางวัลผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพและส่งเสริมสู่แบรนด์ระดับสากล (กสศ.)	๓๙๐,๐๐๐
กิจกรรมย่อยที่ ๒.๑ ประชุมคณะทำงานคัดเลือกผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ Premium Herbal Products (PHP) - ค่าตอบแทนคณะทำงาน (๑,๐๐๐ บาท x ๑๐ คน x ๒ ครั้ง = ๒๐,๐๐๐ บาท) - ค่าอาหารกลางวัน/อาหารเย็น (๑๒๐ บาท x ๓๐ คน x ๑ มื้อ x ๒ ครั้ง = ๗,๒๐๐ บาท) - ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (๓๕ บาท x ๓๐ คน x ๒ มื้อ x ๒ ครั้ง = ๔,๒๐๐ บาท) - ค่าพาหนะเดินทาง (รถรับจ้าง) (๔๐๐ บาท x ๕ คน x ๒ เที่ยว x ๒ ครั้ง = ๘,๐๐๐ บาท) - ค่าจัดทำเอกสารประกอบการประชุม วัสดุ อุปกรณ์ (๖๐๐ บาท)	๔๐,๐๐๐
กิจกรรมย่อยที่ ๒.๒ จัดทำหนังสือ catalog/ E-book/ เกียรติบัตรรางวัลผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ/ แผ่นพับขอรับสิทธิ์ส่งเสริมผู้ประกอบการสมุนไพร - จ้างเหมาจัดทำหนังสือ catalog/ E-book/ เกียรติบัตรรางวัลผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ/ แผ่นพับขอรับสิทธิ์ส่งเสริมฯ (๒๐๐,๐๐๐ บาท x ๑ ครั้ง = ๒๐๐,๐๐๐ บาท)	๒๐๐,๐๐๐

รายละเอียดกิจกรรม	จำนวนเงิน (บาท)
กิจกรรมย่อยที่ ๒.๓ จัดทำชุดนิทรรศการประชาสัมพันธ์ตราสัญลักษณ์และผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ (Premium Herbal Products (PHP)) /ทำโลโก้ อาคริลิค - จ้างเหมาจัดทำชุดนิทรรศการประชาสัมพันธ์ตราสัญลักษณ์และผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ (Premium Herbal Products (PHP))/ ทำโลโก้ อาคริลิค (๑๕๐,๐๐๐ บาท x ๑ ครั้ง = ๑๕๐,๐๐๐ บาท)	๑๕๐,๐๐๐
กิจกรรมที่ ๓ การส่งเสริมภาพลักษณ์ตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ (Premium Herbal Products (PHP)) และสนับสนุนการขยายช่องทางการตลาด (กสศ.)	๑,๐๐๐,๐๐๐
กิจกรรมย่อยที่ ๓.๑ จัดนิทรรศการจำหน่ายผลิตภัณฑ์และภูมิปัญญาเกี่ยวกับสมุนไพร - จ้างเหมาจัดนิทรรศการจำหน่ายผลิตภัณฑ์และภูมิปัญญาเกี่ยวกับสมุนไพร (๓๕๐,๐๐๐ บาท x ๑ ครั้ง = ๓๕๐,๐๐๐ บาท)	๓๕๐,๐๐๐
กิจกรรมย่อยที่ ๓.๒ ส่งเสริมภาพลักษณ์และประชาสัมพันธ์สร้างความเชื่อมั่นต่อสมุนไพรไทยและผลิตภัณฑ์สมุนไพร - จ้างเหมาส่งเสริมภาพลักษณ์และประชาสัมพันธ์สร้างความเชื่อมั่นต่อสมุนไพรไทยและผลิตภัณฑ์สมุนไพร (๑๐๐,๐๐๐ บาท x ๑ ครั้ง = ๑๐๐,๐๐๐ บาท) - ประชุมคณะกรรมการส่งเสริมภาพลักษณ์ตราสัญลักษณ์และขยายช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ - ค่าตอบแทนคณะทำงาน (๑,๐๐๐ บาท x ๕ คน x ๓ ครั้ง = ๑๕,๐๐๐ บาท) - ค่าอาหารกลางวัน/อาหารเย็น (๑๒๐ บาท x ๓๐ คน x ๑ มื้อ x ๓ ครั้ง = ๑๐,๘๐๐ บาท) - ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (๓๕ บาท x ๓๐ คน x ๒ มื้อ x ๓ ครั้ง = ๖,๓๐๐ บาท) - ค่าพาหนะเดินทาง (รถรับจ้าง) (๕๕๐ บาท x ๕ คน x ๒ เที่ยว x ๓ ครั้ง = ๑๖,๕๐๐ บาท) - ค่าจัดทำเอกสารประกอบการประชุม วัสดุ อุปกรณ์ (๑,๔๐๐ บาท)	๑๕๐,๐๐๐
กิจกรรมย่อยที่ ๓.๓ สำรวจยอดขายของผู้ประกอบการที่ได้รับรางวัลผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ และการรับรู้ตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพของกลุ่มผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร - จ้างเหมาสำรวจยอดขายของผู้ประกอบการที่ได้รับรางวัลผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ และการรับรู้ตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพของกลุ่มผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร (๒๕๐,๐๐๐ บาท x๒ ครั้ง = ๕๐๐,๐๐๐ บาท)	๕๐๐,๐๐๐
กิจกรรมที่ ๔ การจับคู่เจรจาธุรกิจการค้าผู้ประกอบการสมุนไพร (กสศ.)	๒๔๒,๐๐๐
กิจกรรมย่อยที่ ๔.๑ การส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการสู่ตลาด CLMV หรือกลุ่มตลาดเป้าหมาย - ค่าตอบแทนคณะทำงาน (๑,๐๐๐ บาท x ๑๐ คน x ๒ ครั้ง = ๒๐,๐๐๐ บาท) - ค่าอาหารกลางวัน/อาหารเย็น (๑๒๐ บาท x ๓๐ คน x ๑ มื้อ x ๒ ครั้ง = ๗,๒๐๐ บาท) - ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (๓๕ บาท x ๓๐ คน x ๒ มื้อ x ๒ ครั้ง = ๔,๒๐๐ บาท) - ค่าพาหนะเดินทาง (รถรับจ้าง) (๕๐๐ บาท x ๕ คน x ๒ เที่ยว x ๒ ครั้ง = ๑๐,๐๐๐ บาท) - ค่าจัดทำเอกสารประกอบการประชุม วัสดุ อุปกรณ์ (๖๐๐ บาท)	๔๒,๐๐๐
กิจกรรมย่อยที่ ๔.๒ จัดกิจกรรมจับคู่เจรจาธุรกิจการค้าผู้ประกอบการสมุนไพรที่ได้รับรางวัลผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพสู่ตลาดสากล (ในงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ ๒๒) - จ้างเหมาจัดกิจกรรมการจับคู่เจรจาธุรกิจการค้าผู้ประกอบการสมุนไพรที่ได้รับรางวัลผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพสู่ตลาดสากล (ในงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ ๒๒) (๒๐๐,๐๐๐ บาท x ๑ ครั้ง = ๒๐๐,๐๐๐ บาท)	๒๐๐,๐๐๐

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ย

๘. สรุปงบประมาณ

๘.๑ สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
งบดำเนินงาน	๒,๔๑๒,๐๐๐
งบรายจ่ายอื่น	-
งบเงินอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (สองล้านสี่แสนหนึ่งหมื่นสองพันบาทถ้วน)	**๒,๔๑๒,๐๐๐**

๘.๒ สรุปตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
กองสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ	๒,๔๑๒,๐๐๐
รวมทั้งสิ้น (สองล้านสี่แสนหนึ่งหมื่นสองพันบาทถ้วน)	**๒,๔๑๒,๐๐๐**

๙. Quick win

ระยะเวลา	๓ เดือน	๖ เดือน	๙ เดือน	๑๒ เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	๑. มีผู้ประกอบการเข้าร่วมการส่งเสริมและพัฒนาทักษะเพื่อตอบสนองความต้องการทางการตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศโดยเฉพาะภูมิภาคอาเซียน จำนวน ๑๐๐ ราย	๑. มีผู้ประกอบการเข้าร่วมการส่งเสริมและพัฒนาทักษะเพื่อตอบสนองความต้องการทางการตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศโดยเฉพาะภูมิภาคอาเซียน จำนวน ๓๐๐ ราย (นับสะสม) ๒. มีผลิตภัณฑ์ที่สู่กระบวนการคัดเลือกรางวัลผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ Premium Herbal Products (PHP) จำนวน ๑๐๐ ผลิตภัณฑ์ ๓. มีการส่งเสริมภาพลักษณ์และสร้างความเชื่อมั่นในการใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรของประชาชน จำนวน ๓ ครั้ง	๑. มีผู้ประกอบการเข้าร่วมการส่งเสริมและพัฒนาทักษะเพื่อตอบสนองความต้องการทางการตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะภูมิภาคอาเซียน จำนวน ๕๐๐ ราย (นับสะสม) ๒. มีผลิตภัณฑ์ที่สู่กระบวนการคัดเลือกรางวัลผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ Premium Herbal Products (PHP) จำนวน ๒๐๐ ผลิตภัณฑ์ (นับสะสม) ๓. มีการส่งเสริมภาพลักษณ์และสร้างความเชื่อมั่นในการใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรของประชาชน จำนวน ๗ ครั้ง (นับสะสม) ๔. มีผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการรับรองจากกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เข้าสู่กระบวนการส่งเสริมการจับคู่เจรจาธุรกิจการค้า business matching หรือการส่งออกเพื่อจำหน่ายไปยังตลาดต่างประเทศ จำนวน ๑๕ ราย	๑. มีผู้ประกอบการเข้าร่วมการส่งเสริม และพัฒนาทักษะเพื่อตอบสนองความต้องการทางการตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะภูมิภาคอาเซียน จำนวน ๗๐๐ ราย (นับสะสม) ๒. มีการส่งเสริมภาพลักษณ์และสร้างความเชื่อมั่นในการใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรของประชาชน จำนวน ๑๐ ครั้ง (นับสะสม) ๓. มีผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการรับรองจากกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เข้าสู่กระบวนการส่งเสริมการจับคู่เจรจาธุรกิจการค้า business matching หรือการส่งออกเพื่อจำหน่ายไปยังตลาดต่างประเทศ จำนวน ๓๐ ราย (นับสะสม) ๔. มีผู้ประกอบสมุนไพรที่ได้รับประโยชน์จากสิทธิ์ส่งเสริมผู้ประกอบการสมุนไพร ไม่น้อยกว่า ๔๐๐ ราย
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส(บาท)	**๓๘๐,๘๐๐**	**๗๖๗,๔๒๕**	**๗๕๒,๙๗๕**	**๕๑๐,๘๐๐**

๑๐. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

หน่วยงาน	ผู้รับผิดชอบหลัก	ตำแหน่ง	ช่องทางติดต่อ
กองสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ	ดร.ภญ.มณฑกา ธีรชัยสกุล	ผู้อำนวยการกองสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ	โทรศัพท์ ๐๙๐-๙๑๙๔๓๙๑ e-mail: monthaka.t@gmail.com
กองสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ	นางดวงมณี บุญบำรุง	เภสัชกรชำนาญการ	โทรศัพท์ ๐๘๕-๕๕๐๗๔๔๔ e-mail:duangmanee.s@hotmail.com
กองสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ	นางสาวชนมน มนต์ธนาภาพร	แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ	โทรศัพท์ ๐๙๔-๕๕๒๓๔๔๙ e-mail: nph2.dtam@gmail.com
กองสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ	นางสาวอัญพัชญ์ สิริอัมราวงศ์	เภสัชกรปฏิบัติการ	โทรศัพท์ ๐๘๘-๖๒๙๕๖๓๖ e-mail:kids_por1234@hotmail.com

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวอนงค์นาถ รัศมิทัต)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวอัญพัชญ์ สิริอัมราวงศ์)
เภสัชกรปฏิบัติการ

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวชนมน มนต์ธนาภาพร)
แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ

.....ผู้เสนอโครงการ
(นางดวงมณี บุญบำรุง)
เภสัชกรชำนาญการ

.....ผู้เสนอโครงการ
(นางมณฑกา ธีรชัยสกุล)
ผู้อำนวยการกองสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ

.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายเทวัญ ธานีรัตน์)
รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทย
และการแพทย์ทางเลือก

.....ผู้อนุมัติโครงการ
(นายสมฤกษ์ จึงสมาน)
อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

โครงการขับเคลื่อนเชิงนโยบายด้านสมุนไพรและส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมตลอดห่วงโซ่คุณค่า

สรุปความเชื่อมโยงของโครงการที่มีต่อแผนสามระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐

๑. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
๑.๑ แนวทางการพัฒนาหลัก	
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	ยุทธศาสตร์ชาติด้าน การสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็น ๔.๑ : การเกษตรสร้างมูลค่า ประเด็นย่อย ๔.๑.๓ : เกษตรชีวภาพ
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	๒.๒ ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นการขับเคลื่อนงานอย่างเป็นระบบเพื่อทำให้เกิดการพัฒนาสมุนไพรไทยอย่างเชื่อมโยง ครบวงจร และต่อเนื่องอย่างยั่งยืน โดยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชน ในการพัฒนาสมุนไพรไทยให้เป็นที่ยอมรับ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มศักยภาพและมีประสิทธิภาพ โดยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาสมุนไพรให้ครบวงจร เริ่มตั้งแต่การผลิตวัตถุดิบ และสารสกัดสมุนไพรที่ตรงตามความต้องการและมีคุณภาพ โดยส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพร การแปรรูปเบื้องต้นอย่างมีคุณภาพ และอนุรักษ์สมุนไพรไทยให้คงไว้ใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน (การส่งเสริมการพัฒนาสมุนไพรไทยในช่วงต้นทาง) การผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรด้วยกระบวนการผลิตที่มีคุณภาพและได้รับการรับรองมาตรฐานต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการ และสร้างความมั่นใจแก่ผู้บริโภค (การส่งเสริมการพัฒนาสมุนไพรไทยในช่วงกลางทาง) และการส่งเสริมการขายผลิตภัณฑ์สมุนไพร รวมทั้งผลักดันให้เกิดการใช้สมุนไพร เพื่อการรักษาโรคและการส่งเสริมสุขภาพ เพื่อเป็นทางเลือกในการสร้างความมั่นคงทางสุขภาพของประชาชนร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบันในระบบสาธารณสุข (การส่งเสริมและพัฒนาสมุนไพรไทยในช่วงปลายทาง) รวมทั้งสร้างกลไก เพื่อสนับสนุนให้เกิดการดำเนินการพัฒนาสมุนไพรไทยอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม ทั้งด้านกลไกเชิงนโยบายที่มั่นคง กลไกการกำหนดทิศทางในการวิจัยและพัฒนาสมุนไพร การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสมุนไพร และกลไกการสนับสนุนที่จะเอื้อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ชัดเจน และแก้ไขอุปสรรคด้านต่าง ๆ และครอบคลุมการขับเคลื่อนการพัฒนาสมุนไพรไทยสู่ระดับภูมิภาค (เมืองสมุนไพร: Herbal City) โดยอาศัยกลไกของประชารัฐและความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนงานพัฒนาเมืองสมุนไพรในพื้นที่จังหวัด สร้างการเติบโตของชุมชน อย่างยั่งยืนซึ่งจะทำให้การขับเคลื่อนสมุนไพรไทยส่งผลสนับสนุนให้ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(๐๓) ประเด็นการเกษตร
เป้าหมาย	เป้าหมายที่ ๑ : ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการดังกล่าวได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาสมุนไพรไทยซึ่งเป็นภูมิปัญญาและทรัพยากรที่สำคัญของประเทศจึงมุ่งเน้นการเสริมสร้างศักยภาพให้เกิดการพัฒนาสมุนไพรไทยอย่างเชื่อมโยง ครบวงจร และต่อเนื่องอย่างยั่งยืน โดยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชนในการพัฒนาการผลิต และใช้ประโยชน์สมุนไพรไทยอย่างมีคุณภาพเต็มประสิทธิภาพและครบวงจรตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง เพื่อให้สินค้าสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพร มีคุณภาพและมูลค่าสูงเป็นไปตามความต้องการของผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งจะส่งผลต่อความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

	ของสมุนไพรไทย และการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจของไทยทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้นซึ่งจากการขนาดตลาดวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์สมุนไพรของประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ๑ เท่าตัวภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ จะสามารถสร้างความเข้มแข็งของห่วงโซ่อุปทาน (Supply chain) อุตสาหกรรมสมุนไพรไทยเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ร้อยละ ๒๐ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	(๓.๓) เกษตรชีวภาพ
แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง รวมถึงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
เป้าหมาย	(๐๓๐๓๐๑) สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาสมุนไพรไทยอย่างเชื่อมโยงครบวงจรและต่อเนื่องอย่างยั่งยืน โดยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชน ครอบคลุมกลไกการสนับสนุนให้เกิดการดำเนินการพัฒนาสมุนไพรไทยอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม ส่งเสริมผลิตผลของสมุนไพรที่มีศักยภาพตามความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ พัฒนาระบบตลาดกลาง เพื่อสร้างช่องทางการตลาดและความร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรมโดยสนับสนุนให้มีตลาดกลางที่เป็นรูปธรรม พัฒนามาตรฐานสารสกัดสมุนไพร จัดทำมาตรฐานตำรับยาแผนไทย การพัฒนาความรู้การแปรรูปเครื่องยาสมุนไพร จัดทำระบบข้อมูลและพัฒนาฐานข้อมูลสมุนไพร ส่งเสริมและพัฒนาสมุนไพร Product Champion ให้เกิดทิศทางที่ชัดเจนในการวางแผนพัฒนาสมุนไพรให้ครบวงจรเป็นรายชนิดเพื่อพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ออกสู่ตลาดและสร้างเศรษฐกิจให้กับประเทศ และพัฒนาเมืองสมุนไพร (Herbal City) ในระดับภูมิภาคโดยมุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาสมุนไพรอย่างครบวงจร และพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและสร้างการเติบโตของชุมชนอย่างยั่งยืนจะส่งผลให้สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ซึ่งจากการขนาดตลาดวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์สมุนไพรของประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ๑ เท่าตัวภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ จะสามารถสร้างความเข้มแข็งของห่วงโซ่อุปทาน (Supply chain) อุตสาหกรรมสมุนไพรไทยเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ร้อยละ ๒๐ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V๐๔ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น
ปัจจัย	V๐๔F๐๑ กฎหมาย นโยบาย มาตรการการบริการจัดการสินค้าเกษตรชีวภาพ
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	เป้าหมายที่ ๒ ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหาร และยกระดับโภชนาการและส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	เป้าหมายย่อยที่ ๒.๓ เพิ่มผลิตภาพทางการเกษตรและรายได้ของผู้ผลิตอาหารรายเล็กโดยเฉพาะผู้หญิง คนพื้นเมือง ครัวเรือนเกษตรกร เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ และชาวประมงให้เพิ่มขึ้นเป็น ๒ เท่า โดยรวมถึงการเข้าถึงที่ดิน ทรัพยากรและปัจจัยการผลิต ความรู้ บริการทางการเงิน ตลาด และโอกาสในการสร้างมูลค่าเพิ่มและการจ้างงานนอกภาคการเกษตรอย่างมั่นคงและเท่าเทียม ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓

๑.๒ แนวทางการพัฒนารอง ไม่มี	
๒. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
๒.๑ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓	เป้าหมายหลักของแผนฯ ๑๓ : การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม หมุดหมายที่ ๑ : ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง เป้าหมายระดับหมุดหมายที่ ๑ : มูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปสูงขึ้น ตัวชี้วัด ๑.๑ : ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตรเติบโต ร้อยละ ๔.๕ ต่อปี กลยุทธ์การพัฒนา กลยุทธ์ที่ ๒ : การส่งเสริมการผลิตและการขยายตัวของตลาด ของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ : ส่งเสริมให้มีการพัฒนาและทางธุรกิจผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปมูลค่าเพิ่มสูงที่มีศักยภาพทางการตลาดในอนาคต
แผนความมั่นคงแห่งชาติ	-ไม่มี-
๒.๒ แผนระดับที่ ๓ ตามมติ ครม. วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐	
แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. ๒๕๖๘ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๑ พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๒ พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๓ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๔ พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> ๑) กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อตอบสนองความต้องการการดูแลสุขภาพของประชาชนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศอย่างครบห่วงโซ่อุปทาน ๒) กลยุทธ์ที่ ๔ พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากจากการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรเพื่อสร้างความมั่นคั่งและกระจายรายได้ให้กับชุมชน
แผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๑ พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๒ พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๓ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๔ พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหาร

	การเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) แนวทางการพัฒนา ๑) กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อตอบสนองความต้องการการดูแลสุขภาพของประชาชนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศอย่างครบห่วงโซ่อุปทาน ๒) กลยุทธ์ที่ ๔ พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากจากการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพรเพื่อสร้างความมั่นคั่งและกระจายรายได้ให้กับชุมชน
แผนปฏิบัติการด้าน	แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐
๒.๓ ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	๑) นโยบายที่ ๖ ยกระดับการทำเกษตรแบบดั้งเดิมให้เป็นเกษตรทันสมัย โดยใช้แนวคิด “ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้” และฟื้นนโยบาย “ครัวไทยสู่ครัวโลก” เพื่อตอบสนองความต้องการของโลกด้านความมั่นคงทางอาหาร (Food Security)
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒
มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	-
อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	-

โครงการขับเคลื่อนเชิงนโยบายด้านสมุนไพรและส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมตลอดห่วงโซ่คุณค่า

๑. หลักการและเหตุผล

รัฐบาลยังคงกำหนดให้การพัฒนาสมุนไพรเป็นวาระแห่งชาติ โดยมีการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖ ซึ่งเป็นการดำเนินงานร่วมกันจาก ๑๐ กระทรวงและภาคเอกชน โดยมีคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ (นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน) และกระทรวงสาธารณสุข โดยกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเป็นหน่วยงานเลขานุการและเป็นแกนกลางในการดำเนินงาน และประสานความร่วมมือจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติเป็นไปตามพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ ทั้งนี้ การขับเคลื่อนการพัฒนาสมุนไพรเป็นการดำเนินงานร่วมกันหลายกระทรวงผ่านรูปแบบคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนภารกิจของคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ จำนวน ๖ คณะ ผ่าน ๕ กระทรวงหลัก คือ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุดมศึกษา วิจัย และนวัตกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงสาธารณสุข (คำสั่งคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๗ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนภารกิจของคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ จำนวน ๖ คณะ ได้แก่ คณะอนุกรรมการที่ปรึกษาคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ คณะอนุกรรมการยุทธศาสตร์สมุนไพรแห่งชาติ คณะอนุกรรมการวิจัยและนวัตกรรมสมุนไพร คณะอนุกรรมการวัตถุดิบสมุนไพร คณะอนุกรรมการส่งเสริมอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพร และคณะอนุกรรมการส่งเสริมภาพลักษณ์และการตลาดสมุนไพร)

แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ มีวิสัยทัศน์ว่า "ประเทศไทยเป็นผู้นำในภูมิภาคด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสุขภาพที่ได้มาตรฐาน และมีการเติบโตอย่างยั่งยืน" โดยกำหนดทิศทางการพัฒนามุ่งเน้นการส่งเสริมบทบาทของสมุนไพรผ่านภาพลักษณ์อาหารไทย พัฒนาศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการ SMEs ด้วยงานวิจัยและนวัตกรรม ตลอดจนขยายตลาดทั้งในประเทศและไปยังประเทศเพื่อนบ้าน (CLMV) ยกระดับการผลิตด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย ส่งเสริมอุตสาหกรรมสารสกัด และใช้สมุนไพรเป็นกลไกในการพัฒนาพื้นที่ต่าง ๆ ซึ่งภายใต้กรอบระยะเวลา ๕ ปี แผนปฏิบัติการฉบับนี้ได้กำหนดจุดเน้นเชิงยุทธศาสตร์ (จุดคานงัด) ตามทิศทางการพัฒนาดังกล่าวข้างต้น เพื่อให้การพัฒนาสมุนไพรไทยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งไว้ โดยจำแนกตามห่วงโซ่อุปทาน ดังนี้ (๑) ต้นน้ำ มีจุดเน้นเชิงยุทธศาสตร์สำคัญ ๒ ประเด็น ได้แก่ จุดเน้นเชิงยุทธศาสตร์ที่ ๑ (SF ๑) การส่งเสริมการผลิตวัตถุดิบสมุนไพรเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ในอุตสาหกรรมสมุนไพร และจุดเน้นเชิงยุทธศาสตร์ที่ ๒ (SF ๒) การใช้มาตรฐานวัตถุดิบเพื่อการพัฒนาต้นทาง (๒) กลางน้ำ มีจุดเน้นเชิงยุทธศาสตร์สำคัญ ๒ ประเด็น ได้แก่ จุดเน้นเชิงยุทธศาสตร์ที่ ๓ (SF ๓) การพัฒนาอุตสาหกรรมสารสกัดเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน และเพิ่มสัดส่วนมูลค่าของสารสกัดในห่วงโซ่อุปทาน และจุดเน้นเชิงยุทธศาสตร์ที่ ๔ (SF ๔) การส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร (๓) ปลายน้ำ มีจุดเน้นเชิงยุทธศาสตร์สำคัญ ๓ ประเด็น ได้แก่ จุดเน้นเชิงยุทธศาสตร์ที่ ๕ (SF ๕) การส่งเสริมการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากผลิตภัณฑ์สมุนไพรอย่างมีประสิทธิภาพ จุดเน้นเชิงยุทธศาสตร์ที่ ๖ (SF ๖) การส่งเสริมภาพลักษณ์และขยายช่องทางการตลาด และจุดเน้นเชิงยุทธศาสตร์ที่ ๗ (SF ๗) การต่อยอด สร้างมูลค่า และเพิ่มการส่งออก Herbal Champions รวมทั้งผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (๔) ระบบนิเวศ (Ecosystem) ที่สนับสนุนห่วงโซ่อุปทาน มีจุดเน้นเชิงยุทธศาสตร์สำคัญ ๓ ประเด็น ได้แก่ จุดเน้นเชิงยุทธศาสตร์ที่ ๘ (SF ๘) การวิจัยและนวัตกรรมสมุนไพรไทยสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ จุดเน้นเชิงยุทธศาสตร์ที่ ๙ (SF ๙) การพัฒนาระบบกำกับติดตามและใช้ข้อมูลในการประเมินผลการดำเนินงาน และจุดเน้นเชิงยุทธศาสตร์ที่ ๑๐ (SF ๑๐) การพัฒนาต่อยอดเมืองสมุนไพรเพิ่มมูลค่าแก่ชุมชน และได้กำหนดยุทธศาสตร์ ๕ ยุทธศาสตร์ เป็นความเชื่อมโยงของการพัฒนาสมุนไพรตลอดห่วงโซ่คุณค่าที่พัฒนาขึ้นมาจากจุดเน้นเชิงยุทธศาสตร์ (จุดคานงัด) ทั้ง ๑๐ ประเด็น เริ่มจากต้นน้ำ คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การส่งเสริมการผลิตและแปรรูปวัตถุดิบสมุนไพรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน กลางน้ำ คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของผู้ประกอบการและอุตสาหกรรมสมุนไพรตลอดห่วงโซ่อุปทาน ปลายน้ำ คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพร และยุทธศาสตร์ที่ ๔ การส่งเสริมการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรอย่างเหมาะสม

ซึ่งการดำเนินงานตลอดห่วงโซ่คุณค่าจะสำเร็จได้จำเป็นต้องคำนึงถึงระบบนิเวศที่เอื้อต่อการดำเนินการดังนั้น ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาระบบนิเวศที่สนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาสมุนไพรไทยอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

หากพิจารณาผลการดำงานภายใต้แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๖๗ พบว่า มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ (อ้างอิง: รายงานการประชุมคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ และรายงานการประชุมคณะอนุกรรมการวัตถุดิบสมุนไพร ครั้งที่ ๒/๒๕๖๗) ดังนี้

- ตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพรของประเทศไทยมีมูลค่า ๕๖,๙๔๔.๔ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๙.๓ จากปีฐาน (๒๕๖๕) ซึ่งเป็นผลจากการเติบโตของตลาดสมุนไพรในประเทศ (ฐานข้อมูล Euromonitor)
- มีการส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรได้มาตรฐานรวม ๘๔,๗๙๒ ไร่ ครอบคลุมพืชสมุนไพร ๘๙ ชนิด
- มีแผนที่ความเหมาะสมของที่ดินสำหรับการปลูกสมุนไพร ๔๑ ชนิด
- มีการแปรรูปสมุนไพรเบื้องต้นที่ได้มาตรฐานในกลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และสหกรณ์ ๑๒๕ กลุ่ม
- จัดทำมาตรฐานอ้างอิงใหม่ ๗ มาตรฐาน
- ได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ๖๓๙ ผลิตภัณฑ์
- ส่งเสริมและพัฒนาทักษะของผู้ประกอบการสมุนไพร ๒,๓๔๓ คน ส่งผลให้ยอดขายเพิ่มขึ้นกว่า ๔๙,๖๙๖ ล้านบาท
- ส่งเสริมการลงทุนเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพร ๕ โครงการ มูลค่า ๑๖๑.๓๑ ล้านบาท
- มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและศูนย์เวลเนสผ่านการประเมินรับรอง ๑,๗๐๕ แห่ง
- มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์สมุนไพรไปยังประเทศ ASEAN ๒๐๔.๕๗ ล้านบาท
- อนุมัติทะเบียนผลิตภัณฑ์สมุนไพร ๑,๐๓๐ ตำรับ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๗.๔๕ จากปีฐาน (๒๕๖๕)
- มูลค่าการส่งออกวัตถุดิบและสารสกัดสมุนไพร ๒,๗๓๘.๗๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๖๖.๘๒ จากปีฐาน (๒๕๖๕) โดยสมุนไพรที่มีการส่งออกมากที่สุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ ขิง ว่านหางจระเข้ และกระชายดำ ตามลำดับ
- พัฒนาระบบและกลไกใหม่ที่สำคัญ ๒ ระบบ คือ แพลตฟอร์ม Tech๒Biz และ Activlist
- มูลค่าทางเศรษฐกิจจากผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่พัฒนาจากงานวิจัยกว่า ๒๔.๖ ล้านบาท
- เมืองสมุนไพร ๑๕ จังหวัด มีมูลค่าการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพร ๔,๓๕๒ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๑ จากปี พ.ศ. ๒๕๖๕

ซึ่งผลการดำเนินงานเหล่านี้แสดงถึงความก้าวหน้าในการพัฒนาตลาดสมุนไพร การเสริมสร้างศักยภาพผู้ประกอบการ และการสนับสนุนการบริโภคและการตลาดของผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยอย่างยั่งยืน

การขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการดังกล่าวข้างต้น จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน/สังคม มหาวิทยาลัย สถาบันวิจัย และเครือข่ายพันธมิตรต่างประเทศ ทั้งนี้ ภารกิจการสนับสนุนและการกำกับดูแลให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการฯ มีความเกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ของหลายกระทรวง การประสานงานข้ามกระทรวงและเชื่อมโยงหน่วยงานต่าง ๆ ให้ทำงานอย่างมีเอกภาพจึงเป็นเรื่องสำคัญ เพื่อให้แผนปฏิบัติการฯ เป็นเครื่องมือในการปฏิรูปและพัฒนาประเทศตามแนวทางของยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จึงกำหนดกลไกการบริหารจัดการแผนปฏิบัติการฯ ไว้เป็น ๓ ส่วน ได้แก่ ๑) กลไกเชิงนโยบาย ผ่านคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ ๒) กลไกการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ ผ่านคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนภารกิจของคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ จำนวน ๕ คณะ โดยจัดแบ่งบทบาทหน้าที่ในการขับเคลื่อนตามยุทธศาสตร์ดังนี้ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การส่งเสริมการผลิตและแปรรูปวัตถุดิบสมุนไพรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน ขับเคลื่อนโดยมีคณะอนุกรรมการวัตถุดิบสมุนไพรเป็นเจ้าภาพหลัก คณะอนุกรรมการวิจัยและนวัตกรรมสมุนไพรเป็นเจ้าภาพรอง ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของผู้ประกอบการและอุตสาหกรรมสมุนไพรตลอดห่วงโซ่อุปทาน ขับเคลื่อนโดยมีคณะอนุกรรมการส่งเสริมอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพรเป็นเจ้าภาพหลัก ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพร ขับเคลื่อนโดยมีคณะอนุกรรมการส่งเสริมภาพลักษณ์และการตลาดสมุนไพรเป็นเจ้าภาพหลัก ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การส่งเสริมการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรอย่างเหมาะสม ขับเคลื่อนโดยมีคณะอนุกรรมการยุทธศาสตร์

สมุนไพรแห่งชาติ เป็นเจ้าภาพหลัก คณะอนุกรรมการวิจัยและนวัตกรรมสมุนไพรเป็นเจ้าภาพรอง และยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาระบบนิเวศที่สนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาสมุนไพรไทยอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ขับเคลื่อนโดยมีคณะอนุกรรมการวิจัยและนวัตกรรมสมุนไพรและคณะอนุกรรมการยุทธศาสตร์สมุนไพรแห่งชาติเป็นเจ้าภาพหลัก และ ๓) กลไกการติดตามการขับเคลื่อน ผ่านคณะอนุกรรมการฯ และคณะทำงานติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ โดยการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการฯ แบ่งเป็น ๒ กระบวนการ คือ (๑) การติดตาม แบ่งเป็น ๒ ระดับ กล่าวคือ ระดับยุทธศาสตร์ติดตามผ่านผลลัพธ์ตามตัวชี้วัด (Key Performance Index: KPI) ในระดับแผนปฏิบัติการและยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการฯ ทั้งสิ้น ๒๔ ตัวชี้วัด และระดับปฏิบัติการซึ่งจะติดตามการดำเนินงานผ่านโครงการสำคัญที่ได้รับการคัดเลือก โดยมีตัวชี้วัดที่ใช้ในการติดตามทั้งสิ้น ๒๕ ตัวชี้วัด และ (๒) การประเมินผล แบ่งเป็น ๒ ระดับ กล่าวคือ ระดับยุทธศาสตร์ จะมีการประเมินผลสองระยะกล่าวคือ ระยะกลางแผนและระยะสิ้นแผน โดยจะมีการสรุปและวัดระดับความสำเร็จของแผนฯ และการประเมินผลระดับปฏิบัติการโดยประเมินรายประเด็น (Thematic reviews) เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสำคัญนำไปสู่ความเข้าใจในประเด็นดังกล่าวครอบคลุมทั้งสถานการณ์ ปัญหา แนวทางแก้ไข รวมถึงข้อเสนอแนะเพื่อการต่อยอดที่สำคัญ โดยจะมีการทำรายงานพิเศษ ๒ เรื่อง ได้แก่ สารสกัดสมุนไพร และ Herbal Champions

ในส่วนของการขับเคลื่อนการดำเนินการเมืองสมุนไพรภายใต้แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ได้มีประกาศคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ เรื่อง เมืองสมุนไพร (Herbal City) ซึ่งประธานกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติได้ลงนามในประกาศดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๗ โดยแบ่งการพัฒนาเมืองสมุนไพรตามจุดเน้นยุทธศาสตร์ ๓ คลัสเตอร์ ดังนี้

- คลัสเตอร์เกษตรวัตถุดิบสมุนไพร จำนวน ๖ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุทัยธานี จังหวัดสระแก้ว จังหวัดสกลนคร จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดอำนาจเจริญ
- คลัสเตอร์อุตสาหกรรมสมุนไพร จำนวน ๔ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสระบุรี จังหวัดนครปฐม จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดจันทบุรี
- คลัสเตอร์ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงามและการแพทย์แผนไทย จำนวน ๖ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดน่าน จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดอุดรธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดสงขลา

ซึ่งทางกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกได้แจ้งเวียนประกาศคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ เรื่อง เมืองสมุนไพร (Herbal City) ผ่านผู้ว่าราชการจังหวัด ตามหนังสือที่ สธ ๐๕๐๙/ว๑๓ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๗ และมีผลการขับเคลื่อนเมืองสมุนไพรระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ที่สำคัญดังนี้ ๑) สร้างรายได้สะสมในระดับพื้นที่กว่า ๑๑,๗๘๐ ล้านบาท (ปีพ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๖) ๒) มีฐานข้อมูลเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพร ๑,๒๕๐ ราย และพื้นที่ปลูกสมุนไพรกว่า ๒,๐๐๐ ไร่ ๓) ส่งเสริมการปลูกสมุนไพร Organic กว่า ๑๕๐ พื้นที่ ๔) อบรมเกษตรกร GAP/Organic มากกว่า ๕,๐๐๐ ราย ๕) วัตถุดิบสมุนไพรที่ได้ผ่านการรับรอง ๙๐ ตัวอย่าง (โลหะหนักและสารสำคัญ) ๖) มีฐานข้อมูลสถานประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร ทั้งภาครัฐและเอกชน กว่า ๑,๒๕๐ แห่ง (ข้อมูลสะสม) ๗) ส่งเสริม อบรมให้คำปรึกษาผู้ประกอบการสมุนไพร กว่า ๑,๕๓๑ ราย ๘) พัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรเด่นของจังหวัดกว่า ๕๑ ผลิตภัณฑ์ ๙) มูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในสถานบริการของรัฐ กว่า ๗๕๘ ลบ. ๑๐) ร่วมพัฒนาเส้นทางและแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพกว่า ๑๘ เส้นทาง ๑๑) พัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรเด่นรองรับการท่องเที่ยวกว่า ๕๕ ผลิตภัณฑ์ และ๑๒) มีแหล่งท่องเที่ยวชุมชนที่ผ่านการประเมินแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพฯ ๗๐ แห่ง และเมื่อวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานเมืองสมุนไพรที่ผ่านมา พบประเด็นปัญหา ๓ ข้อหลัก ดังนี้ ๑) จังหวัดมีนโยบายเมืองสมุนไพรที่ไม่ต่อเนื่อง ทำให้ไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากจังหวัดอย่างต่อเนื่อง ๒) ปัจจุบันยังไม่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลมาตรฐาน (minimum data set) ของเมืองสมุนไพร และการเก็บข้อมูลของแต่ละจังหวัดมีรูปแบบที่แตกต่างกัน และ ๓) ยังขาดการสนับสนุนข้อมูลทางวิชาการหรืองานวิจัยที่รองรับผลิตภัณฑ์ชุมชน (อ้างอิง: รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการยุทธศาสตร์สมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๗) ดังนั้น กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจึงร่วมกับจังหวัดเมืองสมุนไพรทั้ง ๑๖ จังหวัด พัฒนาเมืองสมุนไพรสร้างความเข้มแข็งชุมชนและสร้างมูลค่าจากสมุนไพร โดยดำเนินการ ๓ ประเด็น ได้แก่ ๑) เสริมสร้างระบบบริหารจัดการความเข้มแข็งเชิงลึก ซึ่งกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เป็นแกนกลาง

ในการประสานความร่วมมือ สนับสนุน และเชื่อมโยงหน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้องเข้าสู่การดำเนินงานเมืองสมุนไพร ๒) ยกระดับเมืองสมุนไพรเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทาน ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านวัตถุดิบสมุนไพร ด้านอุตสาหกรรมสมุนไพร และด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และการแพทย์แผนไทย โดยอาศัยความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจของพื้นที่เพื่อสร้างรายได้และพัฒนาอาชีพอย่างยั่งยืนตามจุดเด่นของจังหวัดเมืองสมุนไพร และ ๓) พัฒนาต่อยอดเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ชุมชน ผ่านการสร้างเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ การสร้างบรรยากาศให้กับชุมชน และการต่อยอดผลิตภัณฑ์ให้ตรงกับความต้องการของตลาด (อ้างอิง: แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

นอกจากนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้ดำเนินการทบทวนและคัดเลือก Herbal Champions ๑๕ รายการ โดยใช้แนวทางการวิจัยการจัดลำดับความสำคัญโดยผู้เชี่ยวชาญและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และได้รับเห็นชอบรายการ Herbal Champion ๑๕ รายการ ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ตามเสนอ จากคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ โดยแบ่งเป็นกลุ่มที่ ๑ สมุนไพรที่มีความพร้อมในการต่อยอด มี ๓ รายการ ได้แก่ ฟ้าทะลายโจร ขมิ้นชัน กระชายดำ ส่วนกลุ่มที่ ๒ เป็นสมุนไพรที่มีศักยภาพในการผลักดัน แต่ยังต้องได้รับการพัฒนาเพิ่มเติม จำนวน ๑๒ รายการ และอยู่ระหว่างหารือแนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาต่อยอดสมุนไพร Herbal Champions โดยกลไกการขับเคลื่อนในประเด็นนี้ คาดว่าปี พ.ศ. ๒๕๖๗ ทางกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจะมีการกำหนดสมุนไพร Herbal Champions ที่เป็น Herb of the Year อย่างน้อย ๑ ชนิด และมีแนวทาง/มาตรการในการส่งเสริมสร้างการรับรู้และขับเคลื่อนสมุนไพร

อีกทั้ง กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการทำงานร่วมกับบริษัท ไทย แอ็กโกร เอ็กซเชนจ์ จำกัด (ตลาดไท) ในการดำเนินการพัฒนาตลาดกลางสมุนไพรไทย เพื่อให้เกิดความร่วมมือในทั้งภาครัฐและเอกชน ในการยกระดับคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพร ส่งเสริมศักยภาพเกษตรกร รวมถึงสนับสนุนการค้าสมุนไพรทั้งในและต่างประเทศ โดยกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมีหน้าที่ดำเนินการพัฒนาและยกระดับศักยภาพเกษตรกรในการผลิตวัตถุดิบสมุนไพรให้ได้คุณภาพตามความต้องการของตลาด ส่งเสริมคุณภาพมาตรฐานของวัตถุดิบสมุนไพร รวมถึงสนับสนุนข้อมูลทางวิชาการและให้ความรู้แก่เกษตรกร นอกจากนี้ยังส่งเสริมการจับคู่เจรจาธุรกิจเพื่อขยายช่องทางการจำหน่ายสมุนไพร ระหว่างเกษตรกรและผู้ประกอบการ พร้อมทั้งร่วมกำหนดแผนการตลาดและประชาสัมพันธ์ตลาดสมุนไพร เพื่อการเข้าถึงวัตถุดิบคุณภาพ รวมถึงการส่งเสริมศักยภาพเกษตรกรตามพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒

ในการนี้ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในฐานะหน่วยงานเลขานุการคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ และเป็นแกนกลางในการดำเนินงานและประสานความร่วมมือจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ จึงจำเป็นที่จะเสนอโครงการขับเคลื่อนเชิงนโยบายด้านสมุนไพรและส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมตลอดห่วงโซ่คุณค่านี้ขึ้น เพื่อทำให้เกิดการพัฒนาสมุนไพรโดยมีการอนุรักษ์และต่อยอดเพื่อประโยชน์ทั้งด้านการรักษาและผลิตภัณฑ์ประเภทอื่น ส่งเสริมให้มีการใช้สมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ โดยมีความเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ ขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยกลไกการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ เอกชน และสถาบันการศึกษา รวมทั้งท้องถิ่น เพื่อทำให้เกิดการพัฒนาสมุนไพรไทยอย่างเชื่อมโยงและครบวงจร และส่งเสริมความเข้มแข็งให้กับชุมชน โดยมุ่งเน้นเพื่อเพิ่มศักยภาพของชุมชน และส่งเสริมบทบาทของชุมชนในการตัดสินใจ ดำเนินการ วางแผนเพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้และสามารถปฏิบัติการตามแผนฯ ได้ (Community Autonomy) โดยคาดหวังว่าอุตสาหกรรมสมุนไพรจะดีขึ้นตลอดห่วงโซ่คุณค่า และส่งผลต่อมูลค่าการบริโภคสมุนไพรในประเทศเพิ่มขึ้นเป็น ๑๐๔,๒๐๘.๖ ล้านบาท ในปี ๒๕๗๐ (ปีฐาน: ปี ๒๕๖๕ มีมูลค่า ๕๒,๑๐๔.๓ ล้านบาท) และส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายให้สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น ตามเป้าหมายแผนย่อยภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนเชิงนโยบายด้านสมุนไพร สร้างกลไกและแผนความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมสมุนไพรตลอดห่วงโซ่คุณค่า ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ รวมถึงระบบติดตามและประเมินผลการดำเนินการของแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ให้สามารถบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกัน

๒. เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาสมุนไพรไทยสู่ระดับภูมิภาค และระดับจังหวัดส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสมุนไพรไทยในพื้นที่จังหวัดเมืองสมุนไพร และพัฒนาต่อยอดเมืองสมุนไพรเพิ่มมูลค่าแก่ชุมชน

๓. เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาสมุนไพรสร้างเศรษฐกิจ โดยต่อยอดและสร้างมูลค่า Herbal Champions และส่งเสริมการตลาดและการเข้าถึงวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มีคุณภาพตรงกับความต้องการของตลาด

๓. เป้าหมาย

๓.๑ เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

๑. มีการขับเคลื่อนเชิงนโยบายด้านสมุนไพรผ่านการประชุมคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ คณะอนุกรรมการฯ และประชุมที่เกี่ยวข้องภายใต้พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ และแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ในประเด็นการพัฒนาวัตถุดิบสมุนไพร การส่งเสริมอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพร การส่งเสริมภาพลักษณ์และการตลาดสมุนไพร การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม การบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพร และยุทธศาสตร์สมุนไพร ร่วมกับกระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ไม่น้อยกว่า ๒๕ ครั้ง

๒. มีรายงานสรุปผลการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ณ กลางแผน จำนวน ๑ ฉบับ

๓. มีผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ได้รับการพัฒนาและต่อยอดเพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้กับชุมชนจากการขับเคลื่อนเมืองสมุนไพร ไม่น้อยกว่า ๑๖ รายการ

๔. มีการกำหนดสมุนไพร Herbal Champions ที่เป็น Herb of the Year อย่างน้อย ๑ ชนิด และมีแนวทาง/มาตรการในการส่งเสริมสร้างการรับรู้และขับเคลื่อนสมุนไพร

๕. มีการรับรองคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพรเพื่อส่งเสริมห่วงโซ่อุปทานตลาดวัตถุดิบสมุนไพรและสร้างมูลค่าเพิ่ม อย่างน้อย ๖๐ ตัวอย่าง

๓.๒ เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

๑. เกิดกลไกการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนนโยบายด้านสมุนไพรของประเทศจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนตามบทบาทภารกิจภายใต้พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ และแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ทั้งในภาพส่วนกลางและระดับพื้นที่

๒. มีข้อมูลที่จำเป็นในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมสมุนไพรไทยที่เพียงพอ และสามารถนำไปใช้ในการติดตาม และประเมินผลการขับเคลื่อนการพัฒนาสมุนไพรของประเทศได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ได้แก่ ข้อมูลวัตถุดิบสมุนไพร ข้อมูลการส่งเสริมอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพร ข้อมูลการส่งเสริมภาพลักษณ์และการตลาดสมุนไพร ข้อมูลการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพร และข้อมูลการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

๓. เกิดการส่งเสริมการผลิตวัตถุดิบสมุนไพรที่มีคุณภาพ มาตรฐาน เชื่อมโยงกับตลาดสมุนไพร

๔. ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ Herbal Champions รวมทั้งผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมผ่านมาตรการต่าง ๆ เพื่อสร้างโอกาสและศักยภาพให้ผู้ผลิตในการพัฒนา Herbal Champions

๓.๓ ผลที่คาดว่าจะเกิด

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ จะมีมูลค่าการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรในประเทศ สร้างรายได้และมีมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจกว่า ๖๕,๒๙๘.๒ ล้านบาท

๓.๔ ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

๑. จำนวนครั้งของการจัดประชุมเพื่อขับเคลื่อนเชิงนโยบายด้านสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ

๒. จำนวนรายงานสรุปผลการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ณ กลางแผน

๓. จำนวนสมุนไพรหรือผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนาเชิงพื้นที่และต่อยอดเพื่อผลักดันเมืองสมุนไพรสู่การสร้างรายได้และมูลค่าเพิ่มแก่ชุมชน

๔. จำนวนแนวทาง/มาตรการในการส่งเสริมที่เกี่ยวข้องกับสมุนไพร Herbal Champions และผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ซึ่งสร้างโอกาสและศักยภาพด้านสมุนไพร

๕. จำนวนตัวอย่างวัตถุดิบสมุนไพรที่ได้รับการตรวจรับรองคุณภาพ

๓.๕ กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์

หน่วยงานภาครัฐระดับกระทรวง ได้แก่ กระทรวงการคลัง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

หน่วยงานอื่น ๆ เอกชน และประชาชน ได้แก่ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย หน่วยงานภาครัฐในส่วนภูมิภาค จังหวัดเมืองสมุนไพรมี ๑๖ จังหวัด ได้แก่ สกลนคร มหาสารคาม อุทัยธานี อำนาจเจริญ สุรินทร์ ปราจีนบุรี จันทบุรี สระบุรี นครปฐม เชียงราย พิษณุโลก น่าน อุดรธานี สุราษฎร์ธานี สงขลา และสระแก้ว ผู้ประกอบการสมุนไพรกว่า ๑๕๐ รายในจังหวัดเมืองสมุนไพร วิสาหกิจชุมชนกว่า ๑๔ กลุ่มในจังหวัดเมืองสมุนไพร เกษตรกรผู้ปลูกและแปรรูปกว่า ๒,๙๐๐ ในจังหวัดเมืองสมุนไพร นักวิจัย บุคลากรทางการแพทย์ และประชาชน

๔. พื้นที่ดำเนินการ

๔.๑ ประเภทพื้นที่ดำเนินการ (ทั่วประเทศ/ส่วนกลาง/ระดับเขต ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ ระดับตำบล/ชุมชน)

๑) กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

๒) จังหวัดเมืองสมุนไพร ๑๖ จังหวัด

๔.๒ รายละเอียดพื้นที่การดำเนินการ

๑) เมืองสมุนไพร ๑๖ จังหวัด ได้แก่ เชียงราย พิษณุโลก น่าน อุทัยธานี สระบุรี นครปฐม ปราจีนบุรี จันทบุรี มหาสารคาม สกลนคร อุดรธานี อำนาจเจริญ สุรินทร์ สุราษฎร์ธานี สงขลา และสระแก้ว

๒) จังหวัดที่สนใจพัฒนาสมุนไพรในจังหวัด

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๖๗ – กันยายน ๒๕๖๘

๖. กิจกรรม

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ ๑ สนับสนุนการขับเคลื่อนเชิงนโยบายด้านสมุนไพร	**๒,๐๗๖,๕๕๐**	**๓๖๒,๖๑๗**			**๖๒๔,๔๙๒**			**๑,๐๘๙,๔๔๑**			-		
กิจกรรมที่ ๑.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานนโยบายและมาตรการด้านสมุนไพรของคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ	๖๙๒,๑๐๐	๓๔๖,๐๕๐			-			๓๔๖,๐๕๐			-		
กิจกรรมที่ ๑.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อน	๑,๑๖๖,๑๐๐	-			๕๙๖,๑๐๐			๕๗๐,๐๐๐			-		

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
ภารกิจของคณะกรรมการ นโยบายสมุนไพรแห่งชาติ จำนวน ๖ คณะฯ													
กิจกรรมที่ ๑.๓ สร้างกลไกและแผนความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการขับเคลื่อนพระราช บัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพรฯ หรือแผน ปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐	๒๓,๖๕๐	-			๑๑,๘๒๕			๑๑,๘๒๕			-		
กิจกรรมที่ ๑.๔ ประชุมคณะทำงาน หรือประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพรฯ หรือแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ หรือประชุมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องฯ	๓๔,๗๐๐	๑๑,๕๖๗			๑๑,๕๖๗			๑๑,๕๖๖			-		
กิจกรรมย่อยที่ ๑.๕ จัดจ้างทำสื่อสิ่งพิมพ์สื่ออิเล็กทรอนิกส์ภายใต้พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพรฯ หรือแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐	๑๕๐,๐๐๐	-			-			๑๕๐,๐๐๐			-		
กิจกรรมย่อยที่ ๑.๖ บริหารจัดการและขับเคลื่อนการดำเนินงาน	๑๐,๐๐๐	๕,๐๐๐			๕,๐๐๐			-			-		
กิจกรรมที่ ๒ ระบบติดตาม และประเมิน ผลการดำเนินการเพื่อการขับเคลื่อนนโยบายด้านสมุนไพร ภายใต้พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ และแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐	**๓๔๘,๗๗๕**	**๑๑๐,๐๐๐**			**๑๐,๐๐๐**			**๗,๗๗๕**			**๒๒๑,๐๐๐**		
กิจกรรมย่อยที่ ๒.๑ ประชุมคณะทำงานกำกับติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐	๒๗,๗๗๕	๑๐,๐๐๐			๑๐,๐๐๐			๗,๗๗๕			-		
กิจกรรมย่อยที่ ๒.๒ จ้างเหมาสรุปผลการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ณ กลางแผน	๓๒๑,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐			-			-			๒๒๑,๐๐๐		
กิจกรรมที่ ๓ พัฒนาต่อยอดเมืองสมุนไพรเพิ่มมูลค่าแก่ชุมชน	**๑,๒๙๘,๕๗๕**	**๑๖๒,๙๐๐**			**๖๘๐,๖๗๕**			**๔๓๓,๐๐๐**			**๒๒,๐๐๐**		

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมย่อยที่ ๓.๑ ลงพื้นที่พัฒนากลไกการดำเนินงานในระดับพื้นที่สู่การเสริมสร้างความเข้มแข็งเชิงลึกในเมืองสมุนไพร	๓๙๗,๕๕๐	๑๓๑,๙๕๐			๒๖๕,๖๐๐			-			-		
กิจกรรมย่อยที่ ๓.๒ ประชุมหารือ/ประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนเมืองสมุนไพรทั้ง ๓ คลัสเตอร์ เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน	๑๔๗,๘๕๐	๓๐,๙๕๐			๖๑,๙๐๐			๓๓,๐๐๐			๒๒,๐๐๐		
กิจกรรมย่อยที่ ๓.๓ พัฒนาต่อยอดชุมชนสร้างมูลค่าผ่านการยกระดับผลิตภัณฑ์สมุนไพรในพื้นที่เมืองสมุนไพร	๒๗๙,๐๐๐	-			๑๐๐,๐๐๐			๑๗๙,๐๐๐			-		
กิจกรรมย่อยที่ ๓.๔ ประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนเมืองสมุนไพร ๑๖ จังหวัด	๑๕๓,๑๗๕	-			๑๕๓,๑๗๕			-			-		
กิจกรรมย่อยที่ ๓.๕ สำรวจมูลค่าการบริการและการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรในจังหวัดเมืองสมุนไพร	๓๒๑,๐๐๐	-			๑๐๐,๐๐๐			๒๒๑,๐๐๐			-		
กิจกรรมที่ ๔ การส่งเสริม Herbal Champions ที่ตรงกับศักยภาพสามารถสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มตลอดห่วงโซ่คุณค่า	**๔๗,๘๐๐**	**๔๗,๘๐๐**			-			-			-		
กิจกรรมย่อยที่ ๔.๑ ประชุม/จัดสัมมนากลุ่ม/ประชุมเชิงปฏิบัติการ/ลงพื้นที่เพื่อขับเคลื่อนสมุนไพร Herbal champions	๔๗,๘๐๐	๔๗,๘๐๐			-			-			-		
กิจกรรมที่ ๕ ส่งเสริมตลาดกลางวัตถุดิบสมุนไพรและสร้างเครือข่ายเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพรแลผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรม	**๕๗๘,๓๐๐**	**๕,๐๐๐**			**๓๔๗,๓๐๐**			**๒๒๖,๐๐๐**			-		
กิจกรรมย่อยที่ ๕.๑ สนับสนุนการเพิ่มมูลค่าสินค้าวัตถุดิบสมุนไพรคุณภาพไปสู่ภาคอุตสาหกรรม	๓๐๐,๐๐๐	-			๓๐๐,๐๐๐			-			-		
กิจกรรมย่อยที่ ๕.๒ ประชุมหารือ/ประชุมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมตลาดกลางวัตถุดิบสมุนไพรคุณภาพร่วมกับเครือข่ายผู้ประกอบการและเกษตรกร	๑๕,๔๕๐	-			๑๕,๔๕๐			-			-		
กิจกรรมย่อยที่ ๕.๓ ลงพื้นที่สำรวจและส่งเสริมตลาดกลางวัตถุดิบสมุนไพร	๖๒,๘๕๐	๕,๐๐๐			๓๑,๘๕๐			๒๖,๐๐๐			-		
กิจกรรมย่อยที่ ๕.๔ จ้างเหมาจัดนิทรรศการตลาดกลางวัตถุดิบสมุนไพรไทย	๒๐๐,๐๐๐							๒๐๐,๐๐๐					
รวมเป็นเงิน	**๔,๓๕๐,๐๐๐**	**๖๘๘,๓๑๗**			**๑,๖๖๒,๔๖๗**			**๑,๗๕๖,๒๑๖**			**๒๔๓,๐๐๐**		

๗. งบประมาณ

งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ จำนวน ๔,๓๕๐,๐๐๐ บาท (สี่ล้านสามแสนห้าหมื่นบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

รายละเอียดกิจกรรม	จำนวนเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ ๑ สนับสนุนการขับเคลื่อนเชิงนโยบายด้านสมุนไพร (กสศ.)	**๒,๐๗๖,๕๕๐**
กิจกรรมที่ ๑.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานนโยบายและมาตรการด้านสมุนไพรของคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ - ค่าเบี้ยประชุม (ประธาน) (๑๐,๐๐๐ บาท x ๑ คน x ๒ ครั้ง = ๒๐,๐๐๐ บาท) - ค่าเบี้ยประชุม (รองประธาน) (๙,๐๐๐ บาท x ๒ คน x ๒ ครั้ง = ๓๖,๐๐๐ บาท) - ค่าเบี้ยประชุม (กรรมการและเลขาฯ) (๘,๐๐๐ บาท x ๓๔ คน x ๒ ครั้ง = ๕๔๔,๐๐๐ บาท) - ค่าเบี้ยประชุม (ผู้ช่วยเลขาฯ) (๑,๖๐๐ บาท x ๒ คน x ๒ ครั้ง = ๖,๔๐๐ บาท) - ค่าอาหารกลางวัน (๑๒๐ บาท x ๕๐ คน x ๑ มื้อ x ๒ ครั้ง = ๑๒,๐๐๐ บาท) - ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (๓๕ บาท x ๕๐ คน x ๒ มื้อ x ๒ ครั้ง = ๗,๐๐๐ บาท) - ค่าพาหนะเดินทาง (๔๐๐ บาท x ๑๒ คน x ๒ เที่ยว x ๒ ครั้ง = ๑๙,๒๐๐ บาท) - ค่าพาหนะเดินทาง (ค่าเครื่องบิน) (๑,๕๐๐ บาท x ๖ คน x ๒ เที่ยว x ๒ ครั้ง = ๓๖,๐๐๐ บาท) - ค่าที่พัก (๗๕๐ บาท x ๖ คน x ๑ คืน x ๒ ครั้ง = ๙,๐๐๐ บาท) - ค่าเอกสารประกอบการประชุม วัสดุ อุปกรณ์ (๒,๕๐๐ บาท)	**๖๙๒,๑๐๐**
กิจกรรมที่ ๑.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนภารกิจของคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ จำนวน ๖ คณะฯ ได้แก่ **๑) คณะอนุกรรมการยุทธศาสตร์สมุนไพรแห่งชาติ** **๒) คณะอนุกรรมการวิจัยและนวัตกรรมสมุนไพร** **๓) คณะอนุกรรมการวัตถุดิบสมุนไพร** **๔) คณะอนุกรรมการส่งเสริมอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพร** **๕) คณะอนุกรรมการส่งเสริมภาพลักษณ์และการตลาดสมุนไพร** **๖) คณะอนุกรรมที่ปรึกษาคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ** - ค่าเบี้ยประชุม (ประธาน) (๕,๐๐๐ บาท x ๑ คน x ๑๒ ครั้ง = ๖๐,๐๐๐ บาท) - ค่าเบี้ยประชุม (รองประธาน) (๔,๕๐๐ บาท x ๑ คน x ๑๒ ครั้ง = ๕๔,๐๐๐ บาท) - ค่าเบี้ยประชุม (อนุกรรมการและเลขาฯ) (๔,๐๐๐ บาท x ๑๕ คน x ๑๒ ครั้ง = ๗๒๐,๐๐๐ บาท) - ค่าเบี้ยประชุม (ผู้ช่วยเลขาฯ) (๔,๐๐๐ บาท x ๑ คน x ๑๒ ครั้ง = ๔๘,๐๐๐ บาท) - ค่าอาหารกลางวัน (๑๒๐ บาท x ๒๕ คน x ๑ มื้อ x ๑๒ ครั้ง = ๓๖,๐๐๐ บาท) - ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (๓๕ บาท x ๒๕ คน x ๒ มื้อ x ๑๒ ครั้ง = ๒๑,๐๐๐ บาท) - ค่าพาหนะเดินทาง (๔๐๐ บาท x ๖ คน x ๒ เที่ยว x ๑๒ ครั้ง = ๕๗,๖๐๐ บาท) - ค่าพาหนะเดินทาง (ค่าเครื่องบิน) (๑,๕๐๐ บาท x ๓ คน x ๒ เที่ยว x ๑๒ ครั้ง = ๑๐๘,๐๐๐ บาท) - ค่าที่พัก (๗๕๐ บาท x ๖ คน x ๑ คืน x ๑๒ ครั้ง = ๕๔,๐๐๐ บาท) - ค่าเอกสารประกอบการประชุม วัสดุ อุปกรณ์ (๗,๕๐๐ บาท)	**๑,๑๖๖,๑๐๐**
กิจกรรมที่ ๑.๓ สร้างกลไกและแผนความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการขับเคลื่อนพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพรฯ หรือแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ - ค่าวิทยากร (๑,๒๐๐ บาท x ๒ คน x ๔ ชั่วโมง x ๑ ครั้ง = ๙,๖๐๐ บาท) - ค่าตอบแทนประชุม (ประธาน) (๕๐๐ บาท x ๑ คน x ๑ ครั้ง = ๕๐๐ บาท) - ค่าตอบแทนประชุม (รองประธาน) (๕๐๐ บาท x ๑ คน x ๑ ครั้ง = ๕๐๐ บาท) - ค่าตอบแทนประชุม (กรรมการ) (๕๐๐ บาท x ๕ คน x ๑ ครั้ง = ๒,๕๐๐ บาท)	**๒๓,๖๕๐**

รายละเอียดกิจกรรม	จำนวนเงิน (บาท)
- ค่าอาหารกลางวัน (๑๒๐ บาท x ๒๐ คน x ๑ มื้อ x ๑ ครั้ง = ๒,๔๐๐ บาท) - ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (๓๕ บาท x ๒๐ คน x ๒ มื้อ x ๑ ครั้ง = ๑,๔๐๐ บาท) - ค่าพาหนะเดินทาง (๔๐๐ บาท x ๒ คน x ๒ เที่ยว x ๑ ครั้ง = ๑,๖๐๐ บาท) - ค่าพาหนะเดินทาง (ค่าเครื่องบิน) (๑,๕๐๐ บาท x ๑ คน x ๒ เที่ยว x ๑ ครั้ง = ๓,๐๐๐ บาท) - ค่าที่พัก (๗๕๐ บาท x ๒ คน x ๑ คืน x ๑ ครั้ง = ๑,๕๐๐ บาท) - ค่าเอกสารประกอบการประชุม วัสดุ อุปกรณ์ (๖๕๐ บาท)	
กิจกรรมที่ ๑.๔ ประชุมคณะทำงาน หรือประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพรฯ หรือแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ หรือประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องฯ - ค่าวิทยากร (๑,๒๐๐ บาท x ๓ คน x ๔ ชั่วโมง x ๑ ครั้ง = ๑๔,๔๐๐ บาท) - ค่าตอบแทนประชุม (ประธาน) (๕๐๐ บาท x ๑ คน x ๑ ครั้ง = ๕๐๐ บาท) - ค่าตอบแทนประชุม (รองประธาน) (๕๐๐ บาท x ๑ คน x ๑ ครั้ง = ๕๐๐ บาท) - ค่าตอบแทนประชุม (กรรมการ) (๕๐๐ บาท x ๕ คน x ๑ ครั้ง = ๒,๕๐๐ บาท) - ค่าอาหารกลางวัน (๑๒๐ บาท x ๒๐ คน x ๑ มื้อ x ๑ ครั้ง = ๒,๔๐๐ บาท) - ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (๓๕ บาท x ๒๐ คน x ๒ มื้อ x ๑ ครั้ง = ๑,๔๐๐ บาท) - ค่าพาหนะเดินทาง (๔๐๐ บาท x ๑๐ คน x ๒ เที่ยว x ๑ ครั้ง = ๘,๐๐๐ บาท) - ค่าพาหนะเดินทาง (ค่าเครื่องบิน) (๑,๕๐๐ บาท x ๑ คน x ๒ เที่ยว x ๑ ครั้ง = ๓,๐๐๐ บาท) - ค่าที่พัก (๗๕๐ บาท x ๒ คน x ๑ คืน x ๑ ครั้ง = ๑,๕๐๐ บาท) - ค่าเอกสารประกอบการประชุม วัสดุ อุปกรณ์ (๕๐๐ บาท)	**๓๔,๗๐๐**
กิจกรรมย่อยที่ ๑.๕ จัดจ้างทำสื่อสิ่งพิมพ์สื่ออิเล็กทรอนิกส์ภายใต้พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพรฯ หรือแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ - จัดจ้างทำสื่อสิ่งพิมพ์สื่ออิเล็กทรอนิกส์ภายใต้พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพรฯ หรือแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ (๑๕๐,๐๐๐ บาท x ๑ ครั้ง = ๑๕๐,๐๐๐ บาท)	**๑๕๐,๐๐๐**
กิจกรรมย่อยที่ ๑.๖ บริหารจัดการและขับเคลื่อนการดำเนินโครงการ - ค่าจัดส่งเอกสารการประชุมทางไปรษณีย์ ค่าเอกสาร อุปกรณ์ และวัสดุสำนักงาน (๒,๐๐๐ บาท) - ค่าหนังสือ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ และค่าใช้จ่ายในการเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง (๒,๐๐๐ บาท x ๒ คน x ๑ ครั้ง = ๔,๐๐๐ บาท) - ค่าปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ (๔,๐๐๐ บาท)	**๑๐,๐๐๐**
กิจกรรมที่ ๒ ระบบติดตาม และประเมินผลการดำเนินการเพื่อการขับเคลื่อนนโยบายด้านสมุนไพรภายใต้พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ และแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ (กสศ.)	**๓๔๘,๗๗๕**
กิจกรรมย่อยที่ ๒.๑ ประชุมคณะทำงานกำกับติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ - ค่าตอบแทนประชุม (ประธาน) (๑,๐๐๐ บาท x ๑ คน x ๒ ครั้ง = ๒,๐๐๐ บาท) - ค่าตอบแทนประชุม (คณะทำงาน) (๕๐๐ บาท x ๕ คน x ๒ ครั้ง = ๕,๐๐๐ บาท) - ค่าอาหารกลางวัน (๑๒๐ บาท x ๒๐ คน x ๑ มื้อ x ๒ ครั้ง = ๔,๘๐๐ บาท) - ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (๓๕ บาท x ๒๐ คน x ๒ มื้อ x ๒ ครั้ง = ๒,๘๐๐ บาท) - ค่าพาหนะเดินทาง (๓๐๐ บาท x ๔ คน x ๒ เที่ยว x ๒ ครั้ง = ๔,๘๐๐ บาท) - ค่าพาหนะเดินทาง (ค่าเครื่องบิน) (๑,๕๐๐ บาท x ๑ คน x ๒ เที่ยว x ๒ ครั้ง = ๖,๐๐๐ บาท) - ค่าที่พัก (๗๕๐ บาท x ๒ คน x ๑ คืน x ๒ ครั้ง = ๑,๕๐๐ บาท) - ค่าเอกสารประกอบการประชุม วัสดุ อุปกรณ์ (๘๗๕ บาท)	**๒๗,๗๗๕**

รายละเอียดกิจกรรม	จำนวนเงิน (บาท)
กิจกรรมย่อยที่ ๒.๒ จ้างเหมาสรุปผลการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ณ กลางแผน - จ้างเหมาสรุปผลการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ณ กลางแผน (๓๒๑,๐๐๐ บาท x ๑ ครั้ง = ๓๒๑,๐๐๐ บาท)	**๓๒๑,๐๐๐**
กิจกรรมที่ ๓ พัฒนาต่อยอดเมืองสมุนไพรเพิ่มมูลค่าแก่ชุมชน (กสศ.)	**๑,๒๙๘,๕๗๕**
กิจกรรมย่อยที่ ๓.๑ ลงพื้นที่พัฒนากลไกการดำเนินงานในระดับพื้นที่สู่การเสริม สร้างความเข้มแข็งเชิงลึกในเมืองสมุนไพร - ค่าอาหารกลางวันและอาหารเย็น (๑๒๐ บาท x ๖๐ คน x ๒ มื้อ x ๒ วัน x ๓ ครั้ง = ๘๖,๔๐๐ บาท) - ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (๓๕ บาท x ๖๐ คน x ๒ มื้อ x ๒ วัน x ๓ ครั้ง = ๒๕,๒๐๐ บาท) - ค่าเบี้ยเลี้ยง (๒๔๐ บาท x ๑๕ คน x ๒ วัน x ๓ ครั้ง = ๒๑,๖๐๐ บาท) - ค่าที่พัก (๗๕๐ บาท x ๑๕ คน x ๑ คืน x ๓ ครั้ง = ๓๓,๗๕๐ บาท) - ค่าพาหนะเดินทาง (เครื่องบิน) (๑,๕๐๐ บาท x ๑๕ คน x ๒ เที่ยว x ๓ ครั้ง = ๑๓๕,๐๐๐ บาท) - ค่าพาหนะเดินทาง (๔๕๐ บาท x ๑๕ คน x ๒ เที่ยว x ๓ ครั้ง = ๔๐,๕๐๐ บาท) - ค่าจ้างเหมาบริการรถตู้พร้อมคนขับ (๑,๘๐๐ บาท x ๒ คัน x ๒ วัน x ๓ ครั้ง = ๒๑,๖๐๐ บาท) - ค่าเช่าห้องประชุม (๒,๐๐๐ บาท x ๑ ห้อง x ๓ ครั้ง = ๖,๐๐๐ บาท) - ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง (๒๔,๐๐๐ บาท) - ค่าเอกสารประกอบการประชุม วัสดุ อุปกรณ์ (๓,๕๐๐ บาท)	**๓๙๗,๕๕๐**
กิจกรรมย่อยที่ ๓.๒ ประชุมหารือ/ประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนเมืองสมุนไพรทั้ง ๓ คลัสเตอร์ เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน - ค่าตอบแทน (ที่ปรึกษาและประธาน) (๑,๐๐๐ บาท x ๑ คน x ๓ คลัสเตอร์ x ๓ ครั้ง = ๙,๐๐๐ บาท) - ค่าตอบแทน (รองประธานและคณะทำงาน) (๕๐๐ บาท x ๑๖ คน x ๓ คลัสเตอร์ x ๓ ครั้ง = ๗๒,๐๐๐ บาท) - ค่าอาหารกลางวัน (๑๒๐ บาท x ๑๘ คน x ๑ มื้อ x ๓ คลัสเตอร์ x ๓ ครั้ง = ๑๙,๔๔๐ บาท) - ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (๓๕ บาท x ๑๘ คน x ๒ มื้อ x ๓ คลัสเตอร์ x ๓ ครั้ง = ๑๑,๓๔๐ บาท) - ค่าพาหนะเดินทาง (๒๐๐ บาท x ๒ คน x ๒ เที่ยว x ๓ คลัสเตอร์ x ๓ ครั้ง = ๗,๒๐๐ บาท) - ค่าพาหนะเดินทาง (ค่าเครื่องบิน) (๑,๒๐๐ บาท x ๑ คน x ๒ เที่ยว x ๓ คลัสเตอร์ x ๓ ครั้ง = ๒๑,๖๐๐ บาท) - ค่าที่พัก (๗๕๐ บาท x ๑ คน x ๑ คืน x ๓ คลัสเตอร์ x ๓ ครั้ง = ๖,๗๕๐ บาท) - ค่าเอกสารประกอบการประชุม วัสดุ อุปกรณ์ (๕๒๐ บาท)	**๑๔๗,๘๕๐**
กิจกรรมย่อยที่ ๓.๓ พัฒนาต่อยอดชุมชนสร้างมูลค่าผ่านการยกระดับผลิตภัณฑ์สมุนไพรในพื้นที่เมืองสมุนไพร - สนับสนุนเครือข่าย หรือจ้างเหมาพัฒนาต่อยอดชุมชนสร้างมูลค่าผ่านการยกระดับผลิตภัณฑ์สมุนไพรในพื้นที่เมืองสมุนไพร (๒๗๙,๐๐๐ บาท x ๑ ครั้ง = ๒๗๙,๐๐๐ บาท)	**๒๗๙,๐๐๐**
กิจกรรมย่อยที่ ๓.๔ ประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนเมืองสมุนไพร ๑๖ จังหวัด - ค่าวิทยากร (๑,๒๐๐ บาท x ๒ คน x ๔ ชั่วโมง x ๒ ครั้ง = ๑๙,๒๐๐ บาท) - ค่าอาหารกลางวันและอาหารเย็น (๓๕๐ บาท x ๓๐ คน x ๒ มื้อ x ๒ ครั้ง = ๔๒,๐๐๐ บาท) - ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (๕๐ บาท x ๓๐ คน x ๒ มื้อ x ๒ ครั้ง = ๖,๐๐๐ บาท) - ค่าพาหนะเดินทาง (๔๐๐ บาท x ๑๐ คน x ๒ เที่ยว x ๒ ครั้ง = ๑๖,๐๐๐ บาท) - ค่าพาหนะเดินทาง (ค่าเครื่องบิน) (๑,๕๐๐ บาท x ๘ คน x ๒ เที่ยว x ๒ ครั้ง = ๔๘,๐๐๐ บาท) - ค่าที่พัก (๗๕๐ บาท x ๘ คน x ๑ คืน x ๒ ครั้ง = ๑๒,๐๐๐ บาท) - ค่าจ้างเหมาบริการรถตู้พร้อมคนขับ (๑,๘๐๐ บาท x ๑ คัน x ๑ วัน x ๒ ครั้ง = ๓,๖๐๐ บาท)	**๑๕๓,๑๗๕**

รายละเอียดกิจกรรม	จำนวนเงิน (บาท)
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง (๔,๐๐๐ บาท) - ค่าเช่าห้องประชุม (๑,๐๐๐ บาท x ๑ ห้อง x ๒ ครั้ง = ๒,๐๐๐ บาท) - ค่าจัดทำเอกสารประกอบการประชุม วัสดุ อุปกรณ์ (๓๗๕ บาท)	
กิจกรรมย่อยที่ ๓.๕ สำรวจมูลค่าการบริการและการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรในจังหวัดเมืองสมุนไพร - จ้างเหมาสำรวจมูลค่าการบริการและการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรในจังหวัดเมืองสมุนไพร (๓๒๑,๐๐๐ บาท x ๑ ครั้ง = ๓๒๑,๐๐๐ บาท)	**๓๒๑,๐๐๐**
กิจกรรมที่ ๔ การส่งเสริม Herbal Champions ที่ตรงกับศักยภาพสามารถสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มตลอดห่วงโซ่คุณค่า (กสศ.)	**๔๗,๘๐๐**
กิจกรรมย่อยที่ ๔.๑ การประชุม/จัดสนทนากลุ่ม/ลงพื้นที่เพื่อขับเคลื่อนสมุนไพร Herbal Champions - ค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญ/คณะทำงาน (๑,๐๐๐ บาท x ๑๑ คน x ๑ ครั้ง = ๑๑,๐๐๐) - ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (๓๕ บาท x ๒๐ คน x ๒ มื้อ x ๑ ครั้ง = ๑,๔๐๐ บาท) - ค่าอาหารกลางวันและอาหารเย็น (๑๒๐ บาท x ๒๐ คน x ๒ มื้อ x ๑ ครั้ง = ๔,๘๐๐ บาท) - ค่าพาหนะเดินทาง (๔๐๐ บาท x ๑๑ คน x ๒ เที่ยว x ๑ ครั้ง = ๘,๘๐๐ บาท) - ค่าพาหนะเดินทาง (ค่าเครื่องบิน) (๑,๕๐๐ บาท x ๔ คน x ๒ เที่ยว x ๑ ครั้ง = ๑๒,๐๐๐ บาท) - ค่าที่พัก (๗๕๐ บาท x ๖ คน x ๑ คืน x ๑ ครั้ง = ๔,๕๐๐ บาท) - ค่าจ้างเหมาบริการรถตู้พร้อมคนขับ (๑,๘๐๐ บาท x ๑ คัน x ๑ วัน x ๑ ครั้ง = ๑,๘๐๐ บาท) - ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง (๒,๐๐๐ บาท) - ค่าเช่าห้องประชุม (๑,๐๐๐ บาท x ๑ ห้อง x ๑ ครั้ง = ๑,๐๐๐ บาท) - ค่าเอกสารประกอบการประชุม วัสดุ อุปกรณ์ (๕๐๐ บาท)	**๔๗,๘๐๐**
กิจกรรมที่ ๕ ส่งเสริมตลาดกลางวัตถุดิบสมุนไพรและสร้างเครือข่ายเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพรแลผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรม (กสศ.)	**๕๗๘,๓๐๐**
กิจกรรมย่อยที่ ๕.๑ สนับสนุนการเพิ่มมูลค่าสินค้าวัตถุดิบสมุนไพรคุณภาพไปสู่ภาคอุตสาหกรรม - จัดจ้างตรวจวิเคราะห์วัตถุดิบสมุนไพร COA (๕,๐๐๐ บาท x ๖๐ ตัวอย่าง = ๓๐๐,๐๐๐ บาท)	**๓๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมย่อยที่ ๕.๒ ประชุมหารือ/ประชุมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมตลาดกลางวัตถุดิบสมุนไพรคุณภาพร่วมกับเครือข่ายผู้ประกอบการและเกษตรกร - ค่าตอบแทน (๑,๐๐๐ บาท x ๕ คน x ๑ ครั้ง = ๕,๐๐๐ บาท) - ค่าอาหารกลางวัน (๑๒๐ บาท x ๑๒ คน x ๑ มื้อ x ๑ ครั้ง = ๑,๔๔๐ บาท) - ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (๓๕ บาท x ๑๒ คน x ๒ มื้อ x ๑ ครั้ง = ๘๔๐ บาท) - ค่าพาหนะเดินทาง (๒๐๐ บาท x ๒ คน x ๒ เที่ยว x ๑ ครั้ง = ๘๐๐ บาท) - ค่าพาหนะเดินทาง (เครื่องบิน) (๑,๕๐๐ บาท x ๑ คน x ๒ เที่ยว x ๑ ครั้ง = ๓,๐๐๐ บาท) - ค่าที่พัก (๗๕๐ บาท x ๑ คน x ๑ คืน x ๑ ครั้ง = ๗๕๐ บาท) - ค่าจ้างเหมาบริการรถตู้พร้อมคนขับ (๑,๘๐๐ บาท x ๑ คัน x ๑ วัน x ๑ ครั้ง = ๑,๘๐๐ บาท) - ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง (๑,๐๐๐ บาท) - ค่าเช่าห้องประชุม (๕๐๐ บาท x ๑ ห้อง x ๑ ครั้ง = ๕๐๐ บาท) - ค่าเอกสารประกอบการประชุม วัสดุ อุปกรณ์ (๓๒๐ บาท)	**๑๕,๔๕๐**
กิจกรรมย่อยที่ ๕.๓ ลงพื้นที่สำรวจและส่งเสริมตลาดกลางวัตถุดิบสมุนไพร - ค่าวิทยากร (๑,๒๐๐ บาท x ๒ คน x ๒ ชั่วโมง x ๑ ครั้ง = ๔,๘๐๐ บาท) - ค่าอาหารกลางวันและอาหารเย็น (๓๕๐ บาท x ๓๐ คน x ๑ มื้อ x ๑ ครั้ง = ๒๑,๐๐๐ บาท) - ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (๕๐ บาท x ๓๐ คน x ๒ มื้อ x ๑ ครั้ง = ๓,๐๐๐ บาท) - ค่าพาหนะเดินทาง (๕๐๐ บาท x ๑๐ คน x ๒ เที่ยว x ๑ ครั้ง = ๑๐,๐๐๐ บาท)	**๖๒,๘๕๐**

รายละเอียดกิจกรรม	จำนวนเงิน (บาท)
- ค่าพาหนะเดินทาง (เครื่องบิน) (๑,๕๐๐ บาท x ๔ คน x ๒ เที่ยว x ๑ ครั้ง = ๑๒,๐๐๐ บาท) - ค่าที่พัก (๗๕๐ บาท x ๙ คน x ๑ คืน x ๑ ครั้ง = ๖,๗๕๐ บาท) - ค่าจ้างเหมาบริการรถตู้พร้อมคนขับ (๑,๘๐๐ บาท x ๑ คัน x ๑ วัน x ๑ ครั้ง = ๑,๘๐๐ บาท) - ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง (๒,๐๐๐ บาท) - ค่าเช่าห้องประชุม (๑,๐๐๐ บาท x ๑ ห้อง x ๑ ครั้ง = ๑,๐๐๐ บาท) - ค่าเอกสารประกอบการประชุม วัสดุ อุปกรณ์ (๕๐๐ บาท)	
กิจกรรมย่อยที่ ๕.๔ จ้างเหมาจัดนิทรรศการตลาดกลางวัตถุดิบสมุนไพรไทย - จ้างเหมาจัดนิทรรศการตลาดกลางวัตถุดิบสมุนไพรไทย (๒๐๐,๐๐๐ บาท x ๑ ครั้ง = ๒๐๐,๐๐๐ บาท)	**๒๐๐,๐๐๐**

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ย

๘. สรุปงบประมาณ

๘.๑ สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
งบดำเนินงาน	๔,๓๕๐,๐๐๐
งบรายจ่ายอื่น	-
งบอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (สี่ล้านสามแสนห้าหมื่นบาทถ้วน)	**๔,๓๕๐,๐๐๐**

๘.๒ สรุปตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
กองสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ	๔,๓๕๐,๐๐๐
รวมทั้งสิ้น (สี่ล้านสามแสนห้าหมื่นบาทถ้วน)	**๔,๓๕๐,๐๐๐**

๙. Quick win

ระยะเวลา	๓ เดือน	๖ เดือน	๙ เดือน	๑๒ เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	๑. มีการขับเคลื่อนเชิงนโยบายด้านสมุนไพรผ่านการประชุมคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ คณะอนุกรรมการฯ และประชุมที่เกี่ยวข้องภายใต้พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ และแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ร่วมกับกระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน จำนวน ๕ ครั้ง	๑. มีการขับเคลื่อนเชิงนโยบายด้านสมุนไพรผ่านการประชุมคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ คณะอนุกรรมการฯ และประชุมที่เกี่ยวข้องภายใต้พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ และแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ร่วมกับกระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน จำนวน ๑๐ ครั้ง (นับสะสม)	๑. มีการขับเคลื่อนเชิงนโยบายด้านสมุนไพรผ่านการประชุมคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ คณะอนุกรรมการฯ และประชุมที่เกี่ยวข้องภายใต้พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ และแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ร่วมกับกระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน จำนวน ๒๐ ครั้ง (นับสะสม)	๑. มีการขับเคลื่อนเชิงนโยบายด้านสมุนไพรผ่านการประชุมคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ คณะอนุกรรมการฯ และประชุมที่เกี่ยวข้องภายใต้พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ และแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ร่วมกับกระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน จำนวน ๒๕ ครั้ง (นับสะสม)

ระยะเวลา	๓ เดือน	๖ เดือน	๙ เดือน	๑๒ เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม		๒. มีรายงานข้อมูลการรับรองคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพรเพื่อส่งเสริมห่วงโซ่อุปทานตลาดวัตถุดิบสมุนไพรและสร้างมูลค่า จำนวน ๖๐ ตัวอย่าง	๒. มีผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ได้รับการพัฒนาและต่อยอดเพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้กับชุมชนจากการขับเคลื่อนเมืองสมุนไพร จำนวน ๑๖ รายการ ๓. การกำหนดสมุนไพร Herbal Champions ที่เป็น Herb of the Year และมีแนวทาง/มาตรการในการส่งเสริมสร้างการรับรู้และขับเคลื่อนสมุนไพร จำนวน ๑ ชนิด	๒. มีรายงานข้อมูลสรุปผลการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ณ กลางแผน จำนวน ๑ ฉบับ
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส (บาท)	**๔,๓๕๐,๐๐๐**	**๖๘๘,๓๑๗**	**๑,๖๖๒,๔๖๗**	**๑,๗๕๖,๒๑๖**

๑๐. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

หน่วยงาน	ผู้รับผิดชอบหลัก	ตำแหน่ง	ช่องทางติดต่อ
กองสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ	ดร.ภญ.มณฑกา ธีรชัยสกุล	ผู้อำนวยการกองสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ	โทรศัพท์ ๐๙๐-๙๑๙๔๓๙๑ e-mail: monthaka.t@gmail.com
กองสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ	นางสาววิวรรณ วรกุลพาณิชย์	เภสัชกรชำนาญการ	โทรศัพท์ ๐๖๒-๗๙๖๙๖๕๑ e-mail: wiwan.worak@gmail.com
กองสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ	นางสาวพิชญารัตน์ วรรณวุฒิกุล	เภสัชกรชำนาญการ	โทรศัพท์ ๐๖๒-๔๒๙๖๑๙๔ e-mail: pitchayarat.w@gmail.com
กองสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ	นางสาวสุดารัตน์ เกตโล	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	โทรศัพท์ ๐๖๕-๓๙๕๓๙๑๔ e-mail: sudarat.osta@gmail.com
กองสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ	นางสาวอัญชิสา วชิรมน	เภสัชกรปฏิบัติการ	โทรศัพท์ ๐๘๕-๓๕๘๗๒๖๙ e-mail: anchisa.va@gmail.com

อัญชิสา วชิรมน .....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวอัญชิสา วชิรมน)
เภสัชกรปฏิบัติการ

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวสุดารัตน์ เกตโล)
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

.....ผู้เสนอโครงการ
(นางสาวพิชญารัตน์ วรรณวุฒิกุล)
เภสัชกรชำนาญการ

.....ผู้เสนอโครงการ
(นางสาววิวรรณ วรกุลพาณิชย์)
เภสัชกรชำนาญการ

.....ผู้เสนอโครงการ
(นางมณฑกา ธีรชัยสกุล)
ผู้อำนวยการกองสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ

.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายเทวัญ ธานีรัตน์)
รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทย
และการแพทย์ทางเลือก

.....ผู้อนุมัติโครงการ
(นายสมฤกษ์ จึงสมาน)
อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

โครงการพัฒนาศักยภาพเพื่อสร้างงานสร้างอาชีพ ด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สำหรับผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษในกรมราชทัณฑ์

สรุปความเชื่อมโยงของโครงการที่มีต่อแผนสามระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560

1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ประเด็น 4.2 : การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ประเด็นย่อย 4.2.3 : ช่วงวัยแรงงาน
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ดีรอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกร นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการประกอบอาชีพด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ให้กับผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษ เพื่อให้นำองค์ความรู้ไปประกอบสัมมาชีพได้ตามความถนัดของตนเอง
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(11) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
เป้าหมาย	คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุลทั้งด้านร่างกาย สติปัญญาและ คุณธรรมจริยธรรมคนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุลทั้งด้านร่างกายสติปัญญาและเป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการประกอบอาชีพด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ให้กับผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษ เพื่อให้นำองค์ความรู้ไปประกอบสัมมาชีพได้ตามความถนัดของตนเอง และสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่าและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	(11.4) การพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน
แนวทางการพัฒนา	ส่งสริมการพัฒนา การปรับเปลี่ยนทัศนคติ และสร้างศักยภาพให้ผู้ที่เคยกระทำผิดสามารถประกอบอาชีพ เป็นกำลังในการพัฒนาประเทศ และอยู่ในสังคมอย่างสงบสุข
เป้าหมาย	แรงงานมีศักยภาพในการเพิ่มผลผลิต มีทักษะอาชีพสูง ตระหนักในความสำคัญที่จะพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ สามารถปรับตัวและเรียนรู้สิ่งใหม่ตามพลวัตของโครงสร้างอาชีพและความต้องการของตลาดแรงงานเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	การปรับเปลี่ยนทัศนคติ และสร้างศักยภาพให้ผู้ที่เคยกระทำผิดสามารถประกอบอาชีพ เป็นกำลังในการพัฒนาประเทศ และอยู่ในสังคมอย่างสงบสุข
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V 02 การส่งเสริมการมีงานทำอย่างต่อเนื่อง
ปัจจัย	V02F01 ความพร้อมของกำลังแรงงาน

สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	เป้าหมายที่ 4 : สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	เป้าหมายย่อย 4.4 : เพิ่มจำนวนเยาวชนและผู้ใหญ่ที่มีทักษะที่เกี่ยวข้องจำเป็น รวมถึงทักษะทางด้านเทคนิคและอาชีพสำหรับการจ้างงาน การมีงานที่มีคุณค่า และการเป็นผู้ประกอบการ ภายในปี พ.ศ. 2573
1.2 แนวทางการพัฒนารอง ไม่มี	
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	เป้าหมายหลักของแผนฯ 13 : การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม หมุดหมายที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต เป้าหมายระดับหมุดหมาย 3 : การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม ด้วยการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ตัวชี้วัดที่ 3.2 กลุ่มประชากรอายุ 15 - 24 ปี ที่ไม่ได้เรียน ไม่ได้ทำงาน หรือไม่ได้ฝึกอบรม ไม่เกินร้อยละ 5 เมื่อสิ้นสุดแผน กลยุทธ์การพัฒนา กลยุทธ์ที่ 1 คนไทยทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ กลยุทธ์ย่อยที่ 1.4 พัฒนาวัยแรงงานให้มีสมรรถนะที่จำเป็นเพื่อการประกอบอาชีพและเชื่อมโยงกับโลกของการทำงานในอนาคต โดยส่งเสริมและกระจายโอกาสในการพัฒนาสมรรถนะให้กับแรงงานทุกกลุ่ม
แผนความมั่นคงแห่งชาติ	- ไม่มี -
2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2568 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงานอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับอาชีพนวดไทยให้มั่นคง มีศักยภาพ และได้รับการยอมรับในระดับสากล

แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงานอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับอาชีพนวดไทยให้มั่นคง มีศักยภาพ และได้รับการยอมรับในระดับสากล
แผนปฏิบัติการด้าน	-ไม่มี-
2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	การปรับอัตราค่าจ้างที่สอดคล้องกับสมรรถนะแรงงานควบคู่กับการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานผ่านกลไกคณะกรรมการไตรภาคี เพื่อนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพแรงงาน ควบคู่ไปกับการกำกับดูแลราคาสินค้าไม่ให้กระทบกับค่าครองชีพของประชาชน และสามารถจูงใจให้แรงงานพัฒนาตนเองเพื่อปรับเปลี่ยนทักษะ และเปลี่ยนสายอาชีพให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน อุตสาหกรรมเป้าหมาย และความก้าวหน้าของเทคโนโลยี
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	
มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	
อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	นโยบายการบริหารงานราชทัณฑ์ ตามแนวคิด “รวมพลังขับเคลื่อน 8 มิติ ยกระดับสร้างความเปลี่ยนแปลง” ดังนี้ มิติที่ 1 การดำเนินการโครงการพระราชทานอย่างต่อเนื่อง มิติที่ 2 ยกระดับความมั่นคงปลอดภัยในเรือนจำและสถานที่ควบคุม มิติที่ 3 พัฒนาระบบการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล และหลักทัณฑวิทยา มิติที่ 4 พัฒนาพฤตินิสัยแก้ไขผู้ต้องขัง ให้ตรงกับปัญหาของการกระทำความผิด มิติที่ 5 พัฒนาและต่อยอดการศึกษา การฝึกวิชาชีพ ที่สอดคล้องกับตลาดแรงงาน มิติที่ 6 พัฒนาระบบเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย และช่วยเหลือหลังพ้นโทษ มิติที่ 7 ยกระดับการสร้างการยอมรับ และสร้างความเชื่อมั่นของสังคมต่อผู้ต้องขังและผู้พ้นโทษ มิติที่ 8 พัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนงานราชทัณฑ์

โครงการพัฒนาศักยภาพเพื่อสร้างงานสร้างอาชีพ ด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สำหรับผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษในกรมราชทัณฑ์

1. หลักการและเหตุผล

จากสภาพปัญหาความแออัดของผู้ต้องขังในเรือนจำ ซึ่งปัจจุบันกรมราชทัณฑ์มีผู้ต้องขังอยู่ในความควบคุม จำนวน 283,267 ราย (ข้อมูล ณ วันที่ 15 ธันวาคม 2567) ซึ่งจัดเป็นอันดับ 5 ของโลก และเป็นอันดับที่ 3 ของเอเชีย รองลงมาจากประเทศจีนและอินเดีย ทำให้เกิดปัญหาตามมาอย่างมากมาย ที่สำคัญที่สุดเรื่องหนึ่ง คือ ปัญหาด้านสุขภาพของผู้ต้องขังซึ่งต้องอยู่กันอย่างแออัดภายใต้ข้อจำกัดด้านงบประมาณ สถานที่ และบุคลากรของกรมราชทัณฑ์ โดยงบประมาณค่าใช้จ่ายสำหรับนักโทษเฉลี่ย 21,000 บาท/คน/ปี และงบประมาณสำหรับกรมราชทัณฑ์สูงถึง 12,141 ล้านบาท/ปี การพัฒนาผู้ต้องขังให้เป็นคนดีสู่สังคมอย่างยั่งยืน ผู้พ้นโทษสมควรจะได้รับโอกาสให้สามารถประกอบอาชีพ มีรายได้พึ่งพิงตัวเองได้อย่างสมศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ในแง่เศรษฐกิจตลาดแรงงานไทยมีความขาดแคลนแรงงานเป็นอย่างมากและต้องใช้แรงงานต่างด้าวจากประเทศเพื่อนบ้าน ผู้พ้นโทษจึงเป็นทรัพยากรภายในประเทศที่มีคุณค่าที่จะช่วยสร้างประโยชน์ทางเศรษฐกิจให้กับประเทศได้

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีบทบาทในการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยี รวมถึงการส่งเสริม และสนับสนุน การใช้ประโยชน์ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ทั้งนี้ตามเป้าหมายของการบริหารงานราชทัณฑ์ คือ การแก้ไขและพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังประสบผลสำเร็จ สามารถคืนคนดี มีคุณค่า สู่สังคม โดยการพัฒนาหลักสูตรการฝึกวิชาชีพสาขาต่าง ๆ ให้มีความหลากหลายของสาขาอาชีพให้กับผู้ต้องขัง เพื่อให้มีทักษะความรู้อาชีพเมื่อพ้นโทษออกไปจะได้มีอาชีพที่สุจริตไม่กลับมากระทำผิดซ้ำอีก ดังนั้น สถาบันการแพทย์ทางเลือก จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพเพื่อสร้างงานสร้างอาชีพ ด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สำหรับผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษในกรมราชทัณฑ์ เพื่อฝึกอบรมด้านศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกให้แก่เจ้าพนักงานอบรมและฝึกอาชีพในราชทัณฑ์สามารถนำไปถ่ายทอดสู่ผู้ต้องขังที่ใกล้จะพ้นโทษต่อไป

2. วัตถุประสงค์

เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก ให้แก่ผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษอันจะนำไปสู่การประกอบอาชีพสุจริตภายหลังจากการพ้นโทษ

3. เป้าหมาย

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

3.1.1 มีคู่มือการทำผลิตภัณฑ์ด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อสร้างงานสร้างอาชีพ จำนวน 1 คู่มือ

3.1.2 ราชทัณฑ์มีการอบรมและฝึกอาชีพด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกให้กับผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษ ได้อย่างเหมาะสม ไม่น้อยกว่า 3 แห่ง

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

ผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษ ได้รับการถ่ายทอดแนวทางการประกอบอาชีพด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จำนวนไม่น้อยกว่า 300 คน

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด

3.3.1 ราชทัณฑ์มีการนำศาสตร์การแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือกไปใช้การอบรมผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษ ได้อย่างเหมาะสม

3.2.2 ผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษ ได้รับการอบรมด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกและนำองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกไปใช้ในการสร้างอาชีพสำหรับตนเอง

3.4 ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

จำนวนผู้ต้องขังได้รับการถ่ายทอดแนวทางการประกอบอาชีพด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

3.5 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์

3.5.1 ผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษ

3.5.2 เจ้าพนักงานอบรมและฝึกอาชีพ หรือเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องในกรมราชทัณฑ์

4. พื้นที่ดำเนินการ

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

4.1.1 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

4.1.2 เรือนจำนำร่องที่เข้าร่วมโครงการ

4.2 รายละเอียดพื้นที่การดำเนินการ (ถ้ามี)

เรือนจำนำร่อง เช่น ทัณฑสถานหญิงกลาง ทัณฑสถานหญิงธนบุรี เป็นต้น

5. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2567 – กันยายน 2568

6. กิจกรรม

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 ประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงานขับเคลื่อนการฝึกอบรมอาชีพด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	14,430		14,430										
กิจกรรมที่ 2 ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพด้านอาชีพในกรมราชทัณฑ์ด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	508,500				180,600			327,900					
กิจกรรมที่ 3 จัดจ้างทำสื่อเพื่อประกอบการเรียนรู้ด้านอาชีพเกี่ยวกับศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในรูปแบบต่างๆ เช่น หนังสือ คู่มือ อินโฟกราฟฟิค ไฟล์ดิจิทัลอื่นๆ เป็นต้น	111,810				111,810								
กิจกรรมที่ 4 ติดตามผลการดำเนินงานโครงการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	22,560										22,560		
รวมเป็นเงิน	657,300	14,430			292,410			327,900			22,560		

7. งบประมาณ

งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 รวมทั้งสิ้น 657,300 บาท (หกแสนห้าหมื่นเจ็ดพันสามร้อยบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 ประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงานขับเคลื่อนการฝึกอบรมอาชีพด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก					**14,430**
- ค่าตอบแทนคณะกรรมการ/คณะทำงาน	1	2	1 ครั้ง	1,000	2,000
- ค่าอาหารกลางวัน	1	17	1 มื้อ	120	2,040
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	17	2 มื้อ	35	1,190
- ค่าเดินทางวิทยากร (เครื่องบิน)	1	1	2 เที่ยว	2,500	5,000
- ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร (แท็กซี่)	1	5	2 เที่ยว	250	2,500
- ค่าเอกสารประกอบการประชุม					1,700
กิจกรรมที่ 2 ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพด้านอาชีพในกรมราชทัณฑ์ด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก					**508,500**
กิจกรรมที่ 2.1 อบรม/ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านอาชีพให้แก่ผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษหรือเจ้าพนักงานอบรมและฝึกอาชีพหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง (ครู ก) ด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (ด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพร) เช่น ถุงหอม ชาสมุนไพร น้ำมันหอมระเหย เป็นต้น ในรูปแบบทั้ง Onsite และ Online					**361,200**
- ค่าวิทยากร (ที่มิใช่บุคลากรภาครัฐ)	2	3	6 ชั่วโมง	1,200	43,200
- ค่าวิทยากร (ที่เป็นบุคลากรภาครัฐ)	2	5	4 ชั่วโมง	600	24,000
ค่าวัสดุอุปกรณ์สำหรับการฝึกปฏิบัติ	2		30 ชุด	500	30,000
- ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร (แท็กซี่)	2	10	2 เที่ยว	250	10,000
- ค่าเดินทางวิทยากร (เครื่องบิน)	2	3	2 เที่ยว	2,500	30,000
- ค่าที่พัก	2	10	3 คืน	750	45,000
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	10	4 มื้อ	35	2,800
- ค่าอาหารกลางวัน	2	10	2 มื้อ	120	4,800
- ค่าเอกสารประกอบการประชุม	2			500	1,000
- ค่าจัดจ้างประชุม/ทำสื่อในระบบออนไลน์	2		2 วัน	35,000	140,000
- ค่าเบี้ยเลี้ยง	2	10	2 วัน	240	9,600

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
- ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศ	2		3 วัน	1,800	10,800
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					5,000
- ค่าใช้จ่ายอื่นๆ					5,000
กิจกรรมที่ 2.2 อบรมการทำหัตถการด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อส่งเสริมอาชีพ เช่น นวดไทยเพื่อสุขภาพ การนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ เป็นต้น					**147,300**
- ค่าตอบแทนวิทยากร(ภาคทฤษฎี)	1	1	27 ชั่วโมง	600	16,200
- ค่าตอบแทนวิทยากร(ภาคปฏิบัติ)	1	3	123 ชั่วโมง	300	110,700
- ค่าวัสดุอุปกรณ์สำหรับการฝึกปฏิบัติ	1	30	30 ชุด	100	3,000
- เอกสารประกอบการอบรม	1	30	30 ชุด	300	9,000
- ค่าประกาศนียบัตร	1	30	30 ฉบับ	50	1,500
-ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	5	4 มื้อ	35	700
-ค่าอาหารกลางวัน	1	5	2 วัน	120	1,200
- ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศ	1		2 วัน	1,800	3,600
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					1,000
- ค่าใช้จ่ายอื่นๆ					400
กิจกรรมที่ 3 จัดจ้างทำสื่อเพื่อประกอบเรียนรู้ด้านอาชีพเกี่ยวกับศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในรูปแบบต่างๆ เช่น หนังสือ คู่มือ อินโฟกราฟฟิค ดิจิตัลไฟล์อื่นๆ	1		1 ชุด	111,810	**111,810**
กิจกรรมที่ 4 ติดตามผลการดำเนินงานโครงการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568					**22,560**
- ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	1	2	2 เที่ยว	250	1,000
- ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	1		3 วัน	1,800	5,400
- ค่าเบี้ยเลี้ยง	1	2	2 วัน	240	960
- ค่าเครื่องบิน	1	1	2 เที่ยว	2,500	5,000
- ค่าที่พัก	1	2	2 คืน	750	3,000
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					3,000
- ค่าใช้จ่ายอื่นๆ					4,200

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ย

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
งบดำเนินงาน	657,300
งบรายจ่ายอื่น	-
งบอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (หกแสนห้าหมื่นเจ็ดพันสามร้อยบาทถ้วน)	657,300

8.2 สรุปตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
สถาบันการแพทย์ทางเลือก	657,300
รวมทั้งสิ้น (หกแสนห้าหมื่นเจ็ดพันสามร้อยบาทถ้วน)	657,300

9. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	-กรอบแนวทางการจัดอบรมพัฒนาศักยภาพการสร้างอาชีพให้แก่เจ้าพนักงานอบรมและฝึกอาชีพ และผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษ - รายชื่อเรือนจำนำร่องที่เข้าร่วมโครงการอย่างน้อย จำนวน 3 เรือนจำ	- ผู้ต้องขังได้ที่ใกล้พ้นโทษได้รับการถ่ายทอดอาชีพด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกอย่างน้อย จำนวน 1 ครั้ง	- ผู้ต้องขังได้ที่ใกล้พ้นโทษได้รับการถ่ายทอดอาชีพด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จำนวน 240 คน (ร้อยละ 80) - มีสื่อประกอบการเรียนรู้ด้านอาชีพเกี่ยวกับการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	สรุปรายงานผลการดำเนินงานในภาพรวมเพื่อใช้ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานในปีถัดไป
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส (บาท)	14,430	292,410	327,900	22,560

10. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

หน่วยงาน	ผู้รับผิดชอบหลัก/รอง	ตำแหน่ง	ช่องทางติดต่อ
สถาบันการแพทย์ทางเลือก	นางสาววิรัลพัชร เสียงประเสริฐ	หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมบริการการแพทย์ทางเลือก	โทรศัพท์ 0 2591 7007 ต่อ 2605 e-mail : songserm.alt@gmail.com
สถาบันการแพทย์ทางเลือก	นายทวีคูณ ผลาผล	กลุ่มงานส่งเสริมบริการการแพทย์ทางเลือก	โทรศัพท์ 0 2591 7007 ต่อ 2605 e-mail : songserm.alt@gmail.com
สถาบันการแพทย์ทางเลือก	นางสาวนารีรัตน์ ทับทอง	กลุ่มงานส่งเสริมบริการการแพทย์ทางเลือก	โทรศัพท์ 0 2591 7007 ต่อ 2605 e-mail : songserm.alt@gmail.com

.....ผู้เขียนโครงการ
(นายทวีคูณ ผลาผล)
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวนารีรัตน์ ทับทอง)
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

.....ผู้เสนอโครงการ
(นางสาววิรัลพัชร เสียงประเสริฐ)
นายแพทย์ชำนาญการ

.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายกุลธนิต วนรัตน์)
ผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์ทางเลือก

.....ผู้อนุมัติโครงการ
(นายสมศักดิ์ กรีชัย)
รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

โครงการยกระดับสินค้าและบริการจากฐานภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพร สู่การเสริมสร้างเศรษฐกิจเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม

สรุปความเชื่อมโยงของโครงการที่มีต่อแผนสามระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560

1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็น 4.3 : สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว ประเด็นย่อย 4.3.1 : ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	2.2 ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการยกระดับสินค้าและบริการจากฐานภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรสู่การเสริมสร้างเศรษฐกิจเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรมโดยมีเป้าหมายสำคัญ ได้แก่ (1) พัฒนาสินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพร (2) ยกระดับมาตรฐานสินค้าและบริการจากภูมิปัญญาฯ และคุ้มครองสินค้าและบริการดังกล่าวภายใต้ระบบทรัพย์สินทางปัญญา (3) ส่งเสริมการผลิตสินค้าและบริการจากภูมิปัญญาฯ และ (4) เผยแพร่และประชาสัมพันธ์สินค้าและบริการจากภูมิปัญญาฯ เพื่อเป็นแม่เหล็กดึงดูดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรมที่เป็นอีกหนึ่งเป้าหมายที่ประเทศไทยพยายามผลักดันให้เป็นอีกหนึ่งทางเลือกเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว ประเทศไทยอุดมไปด้วยวัฒนธรรมอันโดดเด่นแตกต่างกันไปในแต่ละภูมิภาค จึงเป็นที่มาของแนวคิดการใช้สินค้าและบริการจากฐานภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรที่มีความปลอดภัย ซึ่งในปัจจุบันได้รับความนิยมโดยเฉพาะในสังคมผู้สูงอายุเชื่อมโยงวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่นและภูมิภาคเพื่อสร้างจุดดึงดูดการท่องเที่ยวอันเป็นอัตลักษณ์โครงการดังกล่าว จะช่วยทำให้เกิดสินค้าและบริการจากฐานภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย สมุนไพร เพื่อส่งเสริมให้เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่สามารถใช้ในการแข่งขันเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศที่มีกำลังการจ่ายสูงและมีความสนใจในการดูแลสุขภาพสู่ท้องถิ่นหรือภูมิภาค เชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม กระจายรายได้สู่ชุมชนท้องถิ่น
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(05) การท่องเที่ยว
เป้าหมาย	เป้าหมายที่ 1 : ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อยอดผลิตภัณฑ์ที่มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการยกระดับสินค้าและบริการจากฐานภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพรสู่การเสริมสร้างเศรษฐกิจเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม มีแนวคิดในการพัฒนาสินค้าและบริการจากฐานภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพรที่มีความปลอดภัย เชื่อมโยงวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่นและภูมิภาค โดยมีกิจกรรมสำคัญในการดำเนินงาน 4 กิจกรรม ได้แก่ (1) พัฒนาสินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพร (2) ยกระดับมาตรฐานสินค้าและบริการจากภูมิปัญญาฯ และคุ้มครองสินค้าและบริการดังกล่าวภายใต้ระบบทรัพย์สินทางปัญญา (3) ส่งเสริมการผลิตสินค้าและบริการจากภูมิปัญญาฯ และ (4) เผยแพร่และประชาสัมพันธ์สินค้าและบริการจากภูมิปัญญาฯ ให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรมและนำเสนอให้เป็นอีกหนึ่งทางเลือกในการท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว โดยโครงการดังกล่าว จะช่วยยกระดับสินค้าและบริการจากฐานภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยสมุนไพร

	เพื่อส่งเสริมให้เป็นอีกหนึ่งปัจจัยเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศที่มีกำลังการจ่ายสูงและมีความสนใจในการดูแลสุขภาพสู่ท้องถิ่นหรือภูมิภาค เชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม สร้างงาน สร้างอาชีพให้แก่ท้องถิ่น
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	(5.1) การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม
แนวทางการพัฒนา	สร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการบนฐานของทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น และทรัพยากรธรรมชาติ ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น
เป้าหมาย	(050102) เมืองและชุมชนที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	การใช้ศาสตร์การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพร เป็นวัฒนธรรมที่ถูกรักษา ส่งต่อและมีบทบาทในการดูแลสุขภาพของประชาชน มีอัตลักษณ์ที่แตกต่างกันในแต่ละภูมิภาค โดยเฉพาะการนวดไทย ที่เป็นที่รู้จักไปทั่วโลก และได้รับการขึ้นทะเบียนให้เป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของ UNESCO จึงเป็นที่มาของโครงการยกระดับสินค้าและบริการจากฐานภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรสู่การเสริมสร้างเศรษฐกิจเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม เพื่อผลักดันให้เป็นแม่เหล็กดึงดูดนักท่องเที่ยวที่สนใจการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรมยังเป็นอีกหนึ่งเป้าหมายที่ประเทศไทยพยายามผลักดันให้เป็นอีกหนึ่งแม่เหล็กเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว โดยการพัฒนาสินค้าและบริการจากฐานภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพรที่มีความปลอดภัย เชื่อมโยงวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่นและภูมิภาค เพื่อยกระดับสินค้าและบริการจากฐานภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพร ดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศที่มีกำลังการจ่ายสูง มีความสนใจในการดูแลสุขภาพ กระจายรายได้สู่ชุมชนท้องถิ่น สร้างงาน สร้างอาชีพ
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V01 อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ของสินค้าท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม
ปัจจัย	V01F0103 ฐานทางทรัพยากรธรรมชาติของเมืองและชุมชน
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	เป้าหมายที่ 8 ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่ และมีผลิตภาพ และการมีงานที่สมควรสำหรับทุกคน
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	เป้าหมายย่อยที่ 8.3 ส่งเสริมนโยบายที่มุ่งเน้นการพัฒนาที่สนับสนุนกิจกรรมที่มีผลิตภาพ การสร้างงานที่สมควร ความเป็นผู้ประกอบการ ความสร้างสรรค์และนวัตกรรม และส่งเสริมการเกิดและการเติบโตของวิสาหกิจรายย่อย ขนาดเล็ก และขนาดกลาง ซึ่งรวมถึงผ่านทางการเข้าถึงบริการทางการเงิน
1.2 แนวทางการพัฒนารอง	**-ไม่มี-**
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	เป้าหมายหลักของแผนฯ 13 : การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจนวัตกรรม หมุดหมายที่ 2 ไทยเป็นจุดมุ่งหมายการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน เป้าหมายระดับหมุดหมาย 1: การเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรม และบริการที่มีศักยภาพอื่น ตัวชี้วัด 1.2 อันดับดัชนีการพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวดีขึ้น โดยมีอันดับรวมไม่เกินอันดับที่ 25 ด้านความปลอดภัยและการรักษาความปลอดภัยไม่เกินอันดับที่ 50 ด้านความยั่งยืน ด้านสิ่งแวดล้อมไม่เกินอันดับที่ 50 ด้านสุขภาพและสุขอนามัยไม่เกินอันดับที่ 50 และด้านทรัพยากรทางวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ ไม่เกินอันดับที่ 25

	กลยุทธ์การพัฒนา กลยุทธ์ที่ 1 การส่งเสริมการพัฒนากิจกรรม สินค้า และบริการ การท่องเที่ยวมูลค่าเพิ่มสูง กลยุทธ์ย่อยที่ 1.1 พัฒนาการท่องเที่ยวตามแนวคิดโมเดลอารมณ์ดีมีความสุข ในแผนการปฏิรูป ประเทศด้านเศรษฐกิจ ฉบับปรับปรุง สนับสนุนให้มีการรวบรวมองค์ความรู้ และข้อมูลความหลากหลาย ทางภูมิศาสตร์ ชีวภาพ และวัฒนธรรม รวมถึงวิถีการดำเนินชีวิตในแต่ละท้องถิ่น ที่มีอัตลักษณ์ และนำไปสร้าง มูลค่าเพิ่มเป็นสินค้าและบริการสำหรับการท่องเที่ยวคุณภาพสูง ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการ และยังสามารถสร้างประสบการณ์และคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับนักท่องเที่ยว และประชาชนในแหล่งท่องเที่ยว
แผนความมั่นคงแห่งชาติ	-ไม่มี-
2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
แผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ.2568) กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงานอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> 1) กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาระบบนิเวศที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสร้างโอกาสและรายได้ให้กับประเทศ 2) กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากจากการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อสร้างความมั่งคั่งและกระจายรายได้ให้กับชุมชน
แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงานอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> 1) กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาระบบนิเวศน์ที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสร้างโอกาสและรายได้ 2) กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากจากการแพทย์แผนไทยการแพทย์ทางเลือก และ

	สมุนไพร เพื่อสร้างความมั่นคงและกระจายรายได้ให้กับชุมชน
แผนปฏิบัติการด้าน	-ไม่มี-
2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลหลัก	-ไม่มี-
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	1) พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 2) พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 3) พระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2556 4) ระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการรับรองหมอพื้นบ้าน พ.ศ. 2562 5) พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.2550
2.4.4 มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
2.4.5 อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-

โครงการยกระดับสินค้าและบริการจากฐานภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพร สู่การเสริมสร้างเศรษฐกิจเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม

๑. หลักการและเหตุผล

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561 – 2580) มีประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งมีเป้าหมายสำคัญ คือ ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น โดยการสร้างความหลากหลายด้านท่องเที่ยว เป็นหนึ่งในประเด็นการขับเคลื่อนภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติในด้านนี้ เพื่อรักษาการเป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญของการท่องเที่ยวระดับโลกที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทุกระดับและเพิ่มสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและมีกำลังการใช้จ่ายสูง ผ่านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม ประเทศไทยมีวัฒนธรรมที่ได้รับการขึ้นทะเบียนจากองค์การยูเนสโกให้เป็นรายการตัวแทนมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมแล้ว 3 รายการ ได้แก่ (1) โขน (2) นวดไทย และ (3) โนรา โดยนวดไทยนั้นหมายรวมถึงการนวดพื้นบ้านไทย ตามองค์ความรู้ดั้งเดิมร่วมกับการใช้ลูกประคบหรือยา/น้ำมันสมุนไพรสำหรับทาระหว่างนวดแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อมของแต่ละภูมิภาคทั่วประเทศ อันมีฐานมาจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านและยังมีเอกสารที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นความทรงจำแห่งโลกที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย ได้แก่ จารึกวัดโพธิ์ ซึ่งเป็นการบันทึกสรรพวิชาต่าง ๆ ทั้งด้านการเมืองการปกครอง การค้าขาย และวัฒนธรรม โดยจารึกที่ได้รับการกล่าวถึงมากที่สุดคือ จารึกตำรับยาแผนไทย และจารึกการนวดไทย จะเห็นได้ว่าวัฒนธรรมภูมิปัญญาดั้งเดิมและภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวพันกับภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรกันอย่างแนบแน่น มีศักยภาพที่จะพัฒนาให้เป็นแม่เหล็กดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติที่สนใจการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เชื่อมโยงวัฒนธรรมผ่านสินค้าและบริการที่มีอัตลักษณ์ของประเทศไทยเพื่อพัฒนาให้เป็นสินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาดั้งเดิมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ความคิดสร้างสรรค์ และทุนทางวัฒนธรรม เชื่อมโยงอย่างสัมพันธ์กันกับความหลากหลายทางชีวภาพสูงจากวิถีปฏิบัติในการนำองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทยเพื่อใช้สมุนไพรในการดูแลสุขภาพและการรักษาโรค เป็นการยกระดับการท่องเที่ยวของประเทศไทยให้ได้รับการยอมรับถึงความสวยงามทางธรรมชาติ และวัฒนธรรมที่โดดเด่นผ่านสินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาดั้งเดิมและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างรายได้ให้กับประเทศไทย ภายใต้แนวคิดในการพัฒนาสินค้าและบริการให้สอดรับกับ การส่งเสริมการท่องเที่ยวผ่านการสร้างและพัฒนาสินค้าและบริการด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น ความคิดสร้างสรรค์และทุนทางวัฒนธรรม พร้อมทั้งการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยว การทำการตลาด และการบริหารจัดการสถานที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ วิถีชีวิต และวัฒนธรรม เพื่อให้การท่องเที่ยวไทยมีเรื่องราวที่เป็นเอกลักษณ์ มีการคุ้มครองและปกป้องด้านทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อการป้องกันการลอกเลียนแบบ ซึ่งรวมถึงการผลักดันให้เมืองประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และศิลปะ ได้รับการขึ้นทะเบียนด้านการอนุรักษ์ และส่งเสริมให้ก้าวสู่เมืองที่ได้รับการยอมรับในเวทีสากล อันนำไปสู่การสร้างภาพลักษณ์และการจัดทำแผนพัฒนาเมืองและแหล่งท่องเที่ยวที่โดดเด่น พร้อมทั้งการส่งเสริมการท่องเที่ยวตามฤดูกาลและตามศักยภาพของพื้นที่ ทั้งการท่องเที่ยววิถีชุมชน การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ รวมทั้งการส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีพุทธ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยววิถีพุทธของโลก รวมถึงการคุ้มครองและปกป้องเพื่อป้องกันการละเมิด คาดการณ์ว่าธุรกิจการท่องเที่ยวในประเทศไทย มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้าไทยในปี 2567 ประมาณ 30-35 ล้านคน สร้างรายได้รวมจากทั้งตลาดในและต่างประเทศ 3 ล้านล้านบาทตามเป้าหมาย และฟื้นตัว ร้อยละ 100 เมื่อเทียบกับรายได้รวมปี 2562 ก่อนเกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ COVID-19 (ข้อมูลจาก EXIM.go.th) โดยกลุ่มเป้าหมายใหม่คือนักท่องเที่ยวที่มีศักยภาพใช้จ่ายสูงและสนใจในการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่ได้รับความนิยมมากขึ้นจากกระแสรักสุขภาพภายหลังการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ COVID-19 และการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม ที่มีความคุ้มค่าและคุณภาพของสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวควบคู่ไปกับการใช้สินค้าและบริการที่มีฐานมาจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพร โดยใช้ส่วนประกอบที่มาจากธรรมชาติซึ่งมีความปลอดภัย กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กำหนดแผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ทั้งสิ้น 4 เรื่อง โดยเรื่องที่ 3 เกี่ยวข้องกับส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือกเพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน

สร้างอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชนและคุณภาพชีวิตประชาชน ควบคู่ไปกับภารกิจหลักในการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพร อันมีเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนภารกิจดังกล่าว คือพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 โดยมาตรา 15 กำหนดให้กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีหน้าที่ในการรวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยเกี่ยวกับตำรับยาแผนไทยและตำราการแพทย์แผนไทยทั่วราชอาณาจักร เพื่อจัดทำทะเบียนฐานข้อมูลภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทยทั่วราชอาณาจักร ซึ่งกรม ได้ดำเนินการรวบรวมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยทั่วประเทศผ่านกลไกนายทะเบียนจังหวัดและจัดทำทะเบียน โดยปัจจุบันมีตำราการแพทย์แผนไทย จำนวน 9,104 รายการ และตำรับยาแผนไทย 198,887 รายการ รวมทั้งสิ้น 207,991 รายการ โดยเป็นตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทยเก็บอยู่ในหอสมุด 12 แห่งทั่วประเทศ ชุมชน และเจ้าของ/ผู้ถือครองตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย โดยได้รับการประกาศเป็นตำรับยาแผนไทยของชาติหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชาติ จำนวนทั้งสิ้น 51,880 รายการ มีการส่งเสริมเพื่อใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน การศึกษาวิจัย และจัดทำตำรับยากลางของประเทศ จำนวน 324 รายการ (ข้อมูล ณ วันที่ 19 กรกฎาคม 2566) นอกจากการคุ้มครองและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาดังกล่าวแล้ว หมอพื้นบ้าน อันหมายถึง “บุคคลซึ่งมีความรู้ความสามารถในการส่งเสริมและดูแลสุขภาพของประชาชนในท้องถิ่นด้วยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยตามวัฒนธรรมของชุมชนที่สืบทอดกันมานาน ไม่น้อยกว่าสิบปี เป็นที่นิยมยกย่องจากชุมชน” ให้ได้รับการรับรองหมอพื้นบ้านไทยตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการรับรองหมอพื้นบ้าน พ.ศ. 2562 ให้หมอพื้นบ้านได้รับการยอมรับและมีบทบาทในการดูแลสุขภาพของประชาชนในชุมชนผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการหมอพื้นบ้านระดับจังหวัด ปัจจุบันมีหมอพื้นบ้านที่มีบทบาทในชุมชนได้รับการรับรองตามระเบียบกระทรวง จำนวนทั้งสิ้น 5,112 คน ครอบคลุม 55 จังหวัด ข้อมูลข้างต้นเป็นฐานข้อมูลที่มีศักยภาพแต่ยังไม่ได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ เอกลักษณ์ น่าสนใจ ใช้ง่าย รวมถึงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อดึงดูดกลุ่มเป้าหมายให้เกิดความเชื่อมั่นต่อสินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพร อันเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการส่งเสริมเพื่อใช้ประโยชน์ทั้งในมิติทางสังคมและเศรษฐกิจ จากการรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นพบว่าภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทยพบที่มีการใช้อย่างแพร่หลายในชุมชนมีศักยภาพที่สามารถนำมาพัฒนาให้เกิดสินค้าและบริการที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ ในการนี้ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จึงได้จัดทำโครงการยกระดับสินค้าและบริการจากฐานภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรสู่การเสริมสร้างเศรษฐกิจเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม เพื่อยกระดับสินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรที่มีศักยภาพ คุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัย เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 50,000 คน ทั่วประเทศ เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ ภาคชุมชน/ท้องถิ่นในภาพรวมไม่น้อยกว่า 100,000 ล้านบาท ผ่านกิจกรรมการดำเนินงานเพื่อ 1) ให้มีสินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรที่มีคุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัยเพื่อประโยชน์ต่อการดูแลสุขภาพได้อย่างถูกต้องตามหลักการ2) ผู้ประกอบการขนาดเล็กมีศักยภาพของในการดำเนินกิจกรรมเพื่อยกระดับสินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพร 3) สินค้าและบริการจากฐานภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรได้รับการพัฒนา เชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรมที่เหมาะสมกับพื้นที่ และได้รับการคุ้มครองภายใต้ระบบทรัพย์สินทางปัญญา 4) เผยแพร่และประชาสัมพันธ์สินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพร ให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรมและนำเสนอให้เป็นอีกหนึ่งทางเลือกในการท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อยกระดับสินค้าและบริการที่มีฐานรากจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพรแต่ละภูมิภาคให้ได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัย และได้รับการคุ้มครองภายใต้ระบบทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อประโยชน์ต่อการดูแลสุขภาพได้อย่างถูกต้องตามหลักการ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งคนไทยและต่างชาติที่มีเป้าหมายเพื่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม

2.2 ชุมชนและ/หรือผู้ประกอบการขนาดเล็ก มีศักยภาพของการผลิตสินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพรแต่ละภูมิภาค ที่มีคุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัยเพื่อประโยชน์ต่อการดูแลสุขภาพ

3. เป้าหมาย

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

3.1.1. มีสินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรแต่ละภูมิภาค มีคุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัยเพื่อประโยชน์ต่อการดูแลสุขภาพได้อย่างถูกต้องตามหลักการ ดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งคนไทยและต่างชาติที่มีเป้าหมายเพื่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ไม่น้อยกว่า 20 รายการ

3.1.2 สินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรแต่ละภูมิภาค ได้รับการพัฒนาเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรมที่เหมาะสมกับพื้นที่ และได้รับการคุ้มครองภายใต้ระบบทรัพย์สินทางปัญญา ไม่น้อยกว่า 1 แนวทาง

3.1.3 ชุมชนและ/หรือผู้ประกอบการขนาดเล็กสามารถผลิตสินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพรแต่ละภูมิภาค ที่มีมาตรฐานดึงดูดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม ไม่น้อยกว่า 10 ราย

3.1.4 มีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์สินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพรแต่ละภูมิภาค ให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรมและนำเสนอให้เป็นอีกหนึ่งทางเลือกในการท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว ไม่น้อยกว่า 3 ช่องทาง ได้แก่ 1) งานมหกรรมการแพทย์แผนไทย และการแพทย์พื้นบ้านไทย ปีที่ 17 ระดับภาค 2) งานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติครั้งที่ 22 และ 3) Facebook หรือ YouTube

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

3.2.1 เกิดสินค้าและบริการใหม่ ๆ ที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรแต่ละภูมิภาคที่มีอัตลักษณ์ คุณภาพ และมาตรฐานปลอดภัยต่อผู้บริโภคเพิ่มขึ้น

3.2.2 มีจำนวนนักท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเพิ่มขึ้นในระดับประเทศ

3.2.3 ชุมชนและ/หรือผู้ประกอบการขนาดเล็กมีรายได้เพิ่มขึ้นจากสินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรแต่ละภูมิภาคที่มีอัตลักษณ์ คุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัยต่อผู้บริโภค

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด

3.3.1 อัตราการขยายตัวของรายได้จากสินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรแต่ละภูมิภาคเพิ่มขึ้น

3.3.2 ประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทางนักท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

3.4 ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

3.4.1 จำนวนสินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรแต่ละภูมิภาค มีคุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัยเพื่อประโยชน์ต่อการดูแลสุขภาพได้อย่างถูกต้องตามหลักการ ดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งคนไทยและต่างชาติที่มีเป้าหมายเพื่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ โดยสินค้าเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 20 รายการ และบริการไม่น้อยกว่า 20 รายการ

3.4.2 จำนวนชุมชนและ/หรือผู้ประกอบการขนาดเล็กที่มีศักยภาพ และสามารถผลิตสินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรแต่ละภูมิภาค ที่มีมาตรฐานดึงดูดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม ไม่น้อยกว่า 10 ราย

3.4.3 จำนวนแนวทางสินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรแต่ละภูมิภาค ได้รับการพัฒนา เชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรมที่เหมาะสมกับพื้นที่ และได้รับการคุ้มครองภายใต้ระบบทรัพย์สินทางปัญญา อย่างน้อย 1 แนวทาง

3.4.4 จำนวนช่องทางการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์สินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรแต่ละภูมิภาคให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรมและนำเสนอให้เป็นอีกหนึ่งทางเลือกในการท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว ไม่น้อยกว่า 3 ช่องทาง

3.5 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์

3.5.1 ผู้ประกอบการผลิตสินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรแต่ละภูมิภาค ไม่น้อยกว่า 200 ราย

3.5.2 ผู้ให้บริการด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพร ไม่น้อยกว่า 1,000 ราย

3.5.3 นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่สนใจการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเคยใช้สินค้าหรือบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพร ไม่น้อยกว่า 100,000 ราย

4. พื้นที่ดำเนินการ

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

76 จังหวัดและกรุงเทพมหานคร

5. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2567 – กันยายน 2568

6. กิจกรรม

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 พัฒนาสินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรแต่ละภูมิภาค เพื่อดึงดูดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (กคพ.)	540,900												
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 สนับสนุนให้จังหวัดคัดเลือกและนำเสนอสินค้าและบริการจากฐานภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยการแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรพร้อมผู้ประกอบการ เชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรมและสุขภาพทั้ง 76 จังหวัด **(กคพ.)**	380,000		*380,000* ↔										
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 ลงพื้นที่ประเมินศักยภาพของสินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรแต่ละภูมิภาค	152,000				*76,000* ↔				*76,000* ↔				
กิจกรรมย่อยที่ 1.3 ประชุมพิจารณาคัดเลือกภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรแต่ละภูมิภาคที่มี	8,900					*8,900* ↔							

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
ศักยภาพในการพัฒนาเป็นสินค้าและบริการดึงดูดการท่องเที่ยว **(กคพ.)**													
กิจกรรมที่ 2 ยกระดับสินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรแต่ละภูมิภาค และได้รับการคุ้มครองภายใต้ระบบทรัพย์สินทางปัญญา	33,200												
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 ผลักดันสินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรแต่ละภูมิภาค ได้รับการคัดเลือกฯ และได้รับการคุ้มครองภายใต้ระบบทรัพย์สินทางปัญญา **(กคพ.)**	24,500				*24,500* ↔								
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 ประชุมคณะทำงานจัดทำ (ร่าง) แนวทางเพื่อการพัฒนาสินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรแต่ละภูมิภาค และได้รับการคุ้มครองภายใต้ระบบทรัพย์สินทางปัญญา **(กคพ.)**	8,700				*8,700* ↔								

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 3 ส่งเสริมและประเมินศักยภาพการผลิตสินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรแต่ละภูมิภาค เชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรมที่เหมาะสมกับพื้นที่	202,400												
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 ลงพื้นที่พัฒนาศักยภาพของชุมชนและ/หรือผู้ประกอบการผลิตสินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรแต่ละภูมิภาค ให้เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ **(กคพ.)**	202,400					*101,200* ↔				*101,200* ↔			
กิจกรรมที่ 4 เผยแพร่และประชาสัมพันธ์สินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรแต่ละภูมิภาค เพื่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม	200,000												
กิจกรรมย่อยที่ 4.1 จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์และ/หรือจัดนิทรรศการเพื่อประชาสัมพันธ์สินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน	150,000								*150,000* ↔				

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
ไทยและสมุนไพรแต่ละภูมิภาคเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม (กคพ.)													
กิจกรรมย่อยที่ 4.2 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ นิทรรศการเพื่อประชาสัมพันธ์สินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรแต่ละภูมิภาคเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม (กคพ)	50,000										100,000		
รวมเป็นเงิน	**976,500**	**380,000**			**219,300**			**277,200**			**100,000**		

7. งบประมาณ

งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 รวมทั้งสิ้น 976,500 บาท (เก้าแสนเจ็ดหมื่นหกพันห้าร้อยบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม	รายการ	รวมเป็นเงิน
กิจกรรมที่ 1 พัฒนาสินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรแต่ละภูมิภาค เพื่อดึงดูดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เป็นเงิน 540,900 บาท (กคพ)		
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 สนับสนุนให้จังหวัดคัดเลือกและนำเสนอสินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรแต่ละภูมิภาค พร้อมผู้ประกอบการ เชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรมและสุขภาพทั้ง 76 จังหวัด เป็นเงิน 380,000 บาท		
สนับสนุนงบประมาณจังหวัด	จำนวน 76 จังหวัด x 5,000 บาท	380,000 บาท
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 ลงพื้นที่ประเมินศักยภาพของสินค้าและบริการจากฐานภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพรที่จังหวัดคัดเลือก เป็นเงิน 152,000 บาท		
1. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	35 คน x 50 บาท x 2 มื้อ x 2 ครั้ง	7,000 บาท
2. ค่าอาหารกลางวัน	35 คน x 450 บาท x 1 มื้อ x 2 ครั้ง	31,500 บาท
3. ค่าอาหารเย็น	35 คน x 300 บาท x 1 มื้อ x 2 ครั้ง	21,000 บาท
4. ค่าบัตรโดยสารเครื่องบิน	3 คน x 2,500 บาท x 2 เที่ยว x 2 ครั้ง	30,000 บาท
5. ค่ายานพาหนะ	7 คน x 500 บาท x 2 ครั้ง	7,000 บาท

กิจกรรม	รายการ	รวมเป็นเงิน
6. ค่าที่พัก	7 คน x 800 บาท x 2 คืน x 2 ครั้ง	22,400 บาท
7. ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศ	1 คัน x 2,000 บาท x 3 วัน x 2 ครั้ง	12,000 บาท
8. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง		7,000 บาท
9. ค่าเบี้ยเลี้ยง	7 คน x 240 บาท x 3 คืน x 2 ครั้ง	10,080 บาท
10. เอกสารประกอบการประชุม		3,100 บาท
11. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าจัดส่งเอกสารทางไปรษณีย์ ค่าอุปกรณ์ประกอบการประชุม		920 บาท
กิจกรรมย่อยที่ 1.3 ประชุมพิจารณาคัดเลือกภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรแต่ละภูมิภาคที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นสินค้าและบริการดึงดูดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม จำนวน 1 ครั้ง เป็นเงิน 8,900 บาท		
1. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	20 คน x 2 มื้อ x 35 บาท	1,400 บาท
2. ค่าอาหารกลางวัน	20 คน x 1 มื้อ x 120 บาท	2,400 บาท
3. ค่ายานพาหนะ	5 คน x 500 บาท	2,500 บาท
4. ค่าเอกสารประกอบการประชุม		1,750 บาท
5. ค่าจัดส่งเอกสารทางไปรษณีย์และค่าวัสดุอุปกรณ์ในการประชุม		850 บาท
กิจกรรมที่ 2 ยกระดับสินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรแต่ละภูมิภาค และได้รับการคุ้มครองภายใต้ระบบทรัพย์สินทางปัญญา เป็นเงิน 33,200 บาท		
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 ประชุมคณะทำงานเพื่อผลักดันสินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรแต่ละภูมิภาค และได้รับการคุ้มครองภายใต้ระบบทรัพย์สินทางปัญญา จำนวน 1 ครั้ง เป็นเงิน 24,500 บาท		
1. ค่าตอบแทนคณะทำงาน	10 คน x 1,000 บาท	10,000 บาท
2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	30 คน x 2 มื้อ x 35 บาท	2,100 บาท
3. ค่าอาหารกลางวัน	30 คน x 1 มื้อ x 120 บาท	3,600 บาท
4. ค่ายานพาหนะ	10 คน x 500 บาท	5,000 บาท
5. ค่าเอกสารประกอบการประชุม		3,500 บาท
6. ค่าไปรษณีย์ และค่าวัสดุอุปกรณ์ในการประชุม		400 บาท
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 ประชุมคณะทำงานจัดทำ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาสินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรแต่ละภูมิภาค และได้รับการคุ้มครองภายใต้ระบบทรัพย์สินทางปัญญา จำนวน 1 ครั้ง เป็นเงิน 8,700 บาท		
1. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	20 คน x 2 มื้อ x 35 บาท	1,400 บาท
2 ค่าอาหารกลางวัน	20 คน x 1 มื้อ x 120 บาท	2,400 บาท
3. ค่ายานพาหนะจำนวน	5 คน x 500 บาท	2,500 บาท
4. ค่าเอกสารประกอบการประชุม	25 ชุด x 70 บาท	1,750 บาท
5 ค่าไปรษณีย์ และค่าวัสดุอุปกรณ์ในการประชุม		650

กิจกรรม	รายการ	รวมเป็นเงิน
กิจกรรมที่ 3 ส่งเสริมและประเมินศักยภาพการผลิตสินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรแต่ละภูมิภาค เชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรมที่เหมาะสมกับพื้นที่เป็นเงิน 202,400 บาท		
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 ลงพื้นที่พัฒนาศักยภาพของชุมชนและ/หรือประกอบการขนาดเล็กในการผลิตสินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรแต่ละภูมิภาค ให้มีมาตรฐาน เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ เป็นเงิน 202,400		
1. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	60 คน x 50 บาท x 2 มื้อ x 2 ครั้ง	12,000 บาท
2. ค่าอาหารกลางวัน	60 คน x 450 บาท x 1 มื้อ x 2 ครั้ง	54,000 บาท
3. วิทยากร 3.1 ค่าตอบแทนวิทยากรบุคคลภายนอก 3.2 ค่าตอบแทนวิทยากรส่วนราชการ 3.3 บัตรโดยสารเครื่องบิน 3.5 ค่ายานพาหนะ	 1 คน x 1,200 บาท x 2 ชั่วโมง x 2 ครั้ง 3 คน x 600 บาท x 2 ชั่วโมง x 2 ครั้ง 3 คน x 2,500 บาท x 2 เที่ยว x 2 ครั้ง 4 คน x 500 บาท x 2 ครั้ง	**46,000 บาท** 4,800 บาท 7,200 บาท 30,000 บาท 4,000 บาท
4. ค่ายานพาหนะ	4 คน x 500 บาท x 2 ครั้ง	4,000 บาท
5. ค่าที่พัก	8 คน x 800 บาท x 2 คืน x 2 ครั้ง	25,600 บาท
6. ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศ	2 คัน x 2,000 บาท x 3 วัน x 2 ครั้ง	24,000 บาท
7. ค่าน้ำมันรถยนต์		12,000 บาท
8. ค่าเบี้ยเลี้ยง	8 คน x 240 บาท x 3 วัน x 2 ครั้ง	11,520 บาท
9. เอกสารประกอบการประชุม		12,000 บาท
10. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าจัดส่งเอกสารทางไปรษณีย์ ค่าอุปกรณ์ประกอบการประชุม		1,280 บาท
กิจกรรมที่ 4 เผยแพร่และประชาสัมพันธ์สินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรแต่ละภูมิภาค เพื่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม เป็นเงิน 200,000 บาท		
กิจกรรมย่อยที่ 4.1 จัดพิมพ์สื่อประชาสัมพันธ์และ/หรือจัดนิทรรศการเพื่อประชาสัมพันธ์สินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรแต่ละภูมิภาค เชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม เป็นเงิน 150,000 บาท		
กิจกรรมย่อยที่ 4.2 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์สื่อสิ่งพิมพ์และ/หรือ นิทรรศการสินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรแต่ละภูมิภาค เชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม เป็นเงิน 50,000 บาท		

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ย

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
งบดำเนินงาน	976,500
งบรายจ่ายอื่น	-
งบอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (เก้าแสนเจ็ดหมื่นหกพันห้าร้อยบาทถ้วน)	**976,500**

8.2 สรุปตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้าน	976,500
รวมทั้งสิ้น (เก้าแสนเจ็ดหมื่นหกพันห้าร้อยบาทถ้วน)	**976,500**

9. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	- คัดเลือกและเสนอสินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรแต่ละภูมิภาค ที่มีศักยภาพดึงดูดการท่องเที่ยวไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 จำนวนสินค้าและบริการไม่น้อยกว่า 20 รายการ - กรอบความคิดในการพัฒนาสินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรแต่ละภูมิภาค ได้รับการคุ้มครองภายใต้ระบบทรัพย์สินทางปัญญา	- ชุมชนหรือผู้ประกอบการขนาดเล็กมีศักยภาพในการพัฒนาสินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรแต่ละภูมิภาค ไม่น้อยกว่า 10 แห่ง - มีแนวทางในการพัฒนาสินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรแต่ละภูมิภาค และได้รับการคุ้มครองภายใต้ระบบทรัพย์สินทางปัญญา จำนวน 1 แนวทาง	- ประชาชนสามารถเข้าถึงและหรือเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อประชาสัมพันธ์สินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรแต่ละภูมิภาค เชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม ไม่น้อยกว่า 100,000 ราย	ประชาชนสามารถเข้าถึงและหรือเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อประชาสัมพันธ์สินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรแต่ละภูมิภาค เชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส	**380,000 บาท**	**219,300 บาท**	**277,200 บาท**	**100,000 บาท**

10. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

หน่วยงาน	ผู้รับผิดชอบหลัก	ตำแหน่ง	ช่องทางติดต่อ
กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย	ดร.นันทศักดิ์ โชติชนะเดชาวงศ์	ผู้อำนวยการกองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย	โทร 02-149-5607-8 email ptmk.dtam@gmail.com
กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย	นางสาวมณียา ปานนพพา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	โทร 02-149-5607-8 email ptmk.dtam@gmail.com

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวมณียา ปานนพพา)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

.....ผู้เสนอ/เห็นชอบโครงการ
(นายนันทศักดิ์ โชติชนะเดชาวงศ์)
ผู้อำนวยการกองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย

.....ผู้อนุมัติโครงการ
(นายเทวัญ ธานีรัตน์)
รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

โครงการพัฒนาและยกระดับการนวดไทย อัตลักษณ์ไทย สร้างเศรษฐกิจชุมชน

สรุปความเชื่อมโยงของโครงการที่มีต่อแผนสามระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560

1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็น 4.3 : สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว ประเด็นย่อย 4.3.3 : ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	2.2 ประเทศชาติมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นการพัฒนาและนำศักยภาพของการแพทย์แผนไทย ด้านการนวดไทย เพื่อยกระดับการดูแลสุขภาพของประชาชนรองรับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประเทศไทย และตามแผนปฏิบัติการด้านการท่องเที่ยวเพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2566-2570 ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ส่งผลกระทบต่อภาคการท่องเที่ยวทั้งห่วงโซ่ ทำให้ต้องมีการปรับตัวเพื่อความอยู่รอดของผู้ประกอบการทั่วโลกและรูปแบบการท่องเที่ยวในอนาคตที่มีการปรับตัวเข้าสู่ความปกติใหม่ (New-Normal) รวมทั้งพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เปลี่ยนไปมีความต้องการ และความคาดหวังต่อมาตรฐานความปลอดภัยจากการจัดการท่องเที่ยว ซึ่งกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกอยู่ในประเด็นการท่องเที่ยว เชิงสุขภาพ ความงาม และการแพทย์แผนไทย (Medical and Wellness Tourism) การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและส่งเสริมสุขภาพ (Wellness Tourism) ประกอบไปด้วยการทำกิจกรรมสุขภาพทางวัฒนธรรม การปรับสมดุลของอาหาร ปรับสภาพจิตใจ เช่น กิจกรรมการนวด การทำสปา อาบน้ำแร่ หรือน้ำพุร้อน ฝึกปฏิบัติสมาธิ และการใช้สมุนไพรเพื่อสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพมีทั้งในด้านการส่งเสริมสุขภาพ การบำบัดรักษาฟื้นฟูสุขภาพ ซึ่งการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประเทศไทยนับเป็นการท่องเที่ยวสาขาหนึ่งที่มีศักยภาพสูงและกำลังขยายตัวอย่างต่อเนื่องเป็นผลจากกระแสการดูแลรักษาสุขภาพ ที่ได้รับความนิยมจนกลายเป็นพฤติกรรมของผู้ใส่ใจสุขภาพส่งผลให้สินค้าและบริการ ต่าง ๆ ด้านการท่องเที่ยวที่ต้องปรับตัวเพื่อรองรับกระแสดังกล่าว ซึ่งประเทศไทยนับเป็นจุดหมายปลายทางที่โดดเด่นด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเพราะ มีความได้เปรียบทั้งด้านแหล่งท่องเที่ยว ทรัพยากรที่สนับสนุนต่อการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เช่น อาหาร สมุนไพรภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น รวมถึงคุณภาพบริการด้านสุขภาพ ที่มีความหลากหลาย เช่น การนวด การประคบสมุนไพร เป็นต้น การนำวิถีทางธรรมชาติมาบำบัดรักษาหรือสร้างเสริมสุขภาพ ซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนากิจกรรมด้านสุขภาพให้ได้มาตรฐานสามารถพัฒนาไปสู่การบริการที่นักท่องเที่ยวพึงพอใจ เกิดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่มีคุณภาพ เพิ่มขีดความสามารถทางด้านการท่องเที่ยว อันจะส่งผลต่อการยกระดับประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เป็นหนึ่งในแผนงานสำคัญในการส่งเสริมการท่องเที่ยวตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(05) ประเด็นการท่องเที่ยว
เป้าหมาย	เป้าหมายที่ 1: ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นการนำศักยภาพของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและอาชีพด้านการนวดไทยที่มีองค์ความรู้ด้านนวดไทย เพื่อต่อยอดรูปแบบการ

	จัดบริการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่มีอัตลักษณ์ และดึงดูดใจนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ตลอดจนมีการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทยให้เกิดการแพร่หลาย ซึ่งจะส่งผลให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	(5.3) การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย
แนวทางการพัฒนา	สร้างสรรค์การท่องเที่ยวเชิงคุณภาพรูปแบบใหม่บนพื้นฐานของทรัพยากรที่มีศักยภาพ ในการบำบัด ฟื้นฟู รักษาสุขภาพ โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม และเอกลักษณ์ความเป็นไทยในการให้บริการพร้อมทั้งสร้างความหลากหลายของกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ ที่ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล และเชื่อมโยงกับกิจกรรมการท่องเที่ยวต่าง ๆ เช่น การใช้พุน้ำร้อน น้ำแร่ สปาโคลน เป็นต้น เพื่อส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เป็นต้น
เป้าหมาย	(050301) รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทยเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นให้เกิดการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทยเพิ่มขึ้น ผ่านการสร้างสรรค์การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพรูปแบบใหม่ที่เป็นเอกลักษณ์เพิ่มเติมจากคุณภาพมาตรฐานของสถานที่รองรับการท่องเที่ยวที่มีอยู่เดิม โดยมุ่งเน้นยกระดับคุณภาพการให้บริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของผู้ประกอบการให้เกิดอัตลักษณ์ และนำการแพทย์แผนไทย การนวดไทย เพื่อเป็นการป้องกันรักษาฟื้นฟูสุขภาพ เชื่อมโยงกับเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V01 สินค้าและบริการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
ปัจจัย	V01F03 ความหลากหลายและความครอบคลุมของสินค้าและบริการที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยว
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	เป้าหมายที่ 8 ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุมและยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่และมีผลผลิตภาพ และงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	เป้าหมายย่อยที่ 8.1 ทำให้การเติบโตทางเศรษฐกิจต่อหัวประชากรมีความยั่งยืนตามบริบทของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศพัฒนาน้อยที่สุดมีการขยายตัว อย่างน้อยร้อยละ 7 ต่อปี

1.2 แนวทางการพัฒนารอง ไม่มี	
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	เป้าหมายหลักของแผนฯ 13 : การปรับโรงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม หมุดหมายที่ 2 : ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน เป้าหมายระดับหมุดหมาย 1 : การเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น ตัวชี้วัดที่ 1.1 นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ มีค่าใช้จ่ายต่อวันเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 10 ต่อปี กลยุทธ์การพัฒนา กลยุทธ์ที่ 1 การส่งเสริมการพัฒนากิจกรรม สินค้า และบริการ การท่องเที่ยวมูลค่าเพิ่มสูง กลยุทธ์ย่อยที่ 1.1 พัฒนาการท่องเที่ยวตามแนวคิดโมเดลอารมณ์ดีมีความสุขในแผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ฉบับปรับปรุง
แผนความมั่นคงแห่งชาติ	ไม่เกี่ยวข้อง
2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2568 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน สร้างอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> 1) กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับอาชีพนวดไทยให้มั่นคงมีศักยภาพและได้รับการยอมรับในระดับสากล
แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพรเพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศและการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน สร้างอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM)

	<u>แนวทางการพัฒนา</u> 1) กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับอาชีพนวดไทยให้มั่นคงมีศักยภาพและได้รับการยอมรับในระดับสากล
แผนปฏิบัติการด้าน	1. แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566-2570) โดยคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ 2. แผนปฏิบัติการด้านการท่องเที่ยว เพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ พ.ศ. 2566-2570 ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	พัฒนาเศรษฐกิจสุขภาพและบริการทางการแพทย์
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี
มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี
อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี

โครงการพัฒนาและยกระดับการนวดไทย อัตลักษณ์ไทย สร้างเศรษฐกิจชุมชน

1. หลักการและเหตุผล

แผนปฏิบัติการด้านการท่องเที่ยว เพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2566-2570 ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ส่งผลกระทบต่อภาคการท่องเที่ยวทั้งห่วงโซ่ ทำให้ต้องมีการปรับตัวเพื่อความอยู่รอดของผู้ประกอบการทั่วโลก และรูปแบบการท่องเที่ยวในอนาคตที่มีการปรับตัวเข้าสู่ความปกติใหม่ (New-Normal) รวมทั้งพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เปลี่ยนไปและมีความต้องการความคาดหวังต่อมาตรฐานและความปลอดภัยจากการจัดการท่องเที่ยวซึ่งกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกอยู่ในประเด็นการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และการแพทย์แผนไทย (Medical and Wellness Tourism) การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและส่งเสริมสุขภาพ (Wellness Tourism) ประกอบไปด้วยการทำกิจกรรมสุขภาพทางวัฒนธรรม การปรับสมดุลของอาหาร ปรับสภาพจิตใจ เช่น กิจกรรมการนวด การทำสปา อาบน้ำแร่หรือน้ำพุร้อน ฝึกปฏิบัติสมาธิ และการใช้สมุนไพรเพื่อสุขภาพ เป็นต้น การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเป็นประเภทการท่องเที่ยวที่ประเทศไทยมีศักยภาพการให้บริการในคุณภาพสูง เนื่องจากการนวดแผนไทยซึ่งได้ขึ้นทะเบียนมรดกโลกและการท่องเที่ยวติดอันดับ 6 ของโลกที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจอันดับต้น ๆ ในภูมิภาคเอเชีย คิดเป็นร้อยละ 38 ปี พ.ศ. 2561 อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประเทศไทยติดอันดับ 13 ของโลกและสร้างรายได้มากกว่า 9.4 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ธุรกิจที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวมี 3 ประเภทธุรกิจหลัก 1) ธุรกิจที่พักมีรายได้รั่วไหลประมาณ 134,377.2 ล้านบาท (ร้อยละ 20.34) 2) ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม มีรายได้รั่วไหลประมาณ 184,803.3 ล้านบาท (ร้อยละ 35.88) และ 3) ธุรกิจจำหน่ายสินค้าและให้บริการมีรายได้รั่วไหล ประมาณ 65,569.4 ล้านบาท (ร้อยละ 27.57) ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการสร้างอาชีพและเพิ่มโอกาสในการสร้างงาน และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวควบคู่ไปด้วยภาพรวมของธุรกิจของไทยที่มีรายได้หลักมาจาก การท่องเที่ยวโดยเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่สามารถสร้างรายได้ให้กับประเทศ หลังจากสถานการณ์โควิด 19 ทุกอย่างหยุดชะงัก แต่หลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดเริ่มคลี่คลาย กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมีส่วนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเข้ามาในไทย โดยการนำเอาองค์ความรู้ไปใช้กับนักท่องเที่ยวให้เกิดประโยชน์ และผลักดันให้ประเทศไทยก้าวเข้าสู่การเป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ โดยมุ่งเน้นบูรณาการการทำงานกับภูมิปัญญาไทย วิถีชุมชน ทรัพยากรสุขภาพมาสร้างบริการและผลิตภัณฑ์สุขภาพที่มีเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในประเทศทำให้ประเทศไทยเกิดความมั่งคั่ง และมั่นคงทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประเทศไทย นับเป็นการท่องเที่ยวสาขาหนึ่งที่มีศักยภาพสูง และกำลังขยายตัวอย่างต่อเนื่องเป็นผลจากกระแสการดูแลรักษาสุขภาพที่ได้รับความนิยม จนกลายเป็นพฤติกรรมของผู้ใส่ใจสุขภาพส่งผลให้สินค้าและบริการต่าง ๆ ด้านการท่องเที่ยวที่ต้องปรับตัวเพื่อรองรับกระแสดังกล่าว ซึ่งประเทศไทยนับเป็นจุดหมายปลายทางที่โดดเด่นด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เพราะมีความได้เปรียบทั้งด้านแหล่งท่องเที่ยว ทรัพยากรที่สนับสนุนต่อการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เช่น อาหาร สมุนไพร ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น รวมถึงคุณภาพบริการด้านสุขภาพที่มีความหลากหลาย เช่น การนวด การประคบสมุนไพร เป็นต้น การนำวิถีทางธรรมชาติมาบำบัดรักษาหรือสร้างเสริมสุขภาพ ซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนากิจกรรมด้านสุขภาพให้ได้มาตรฐานสามารถพัฒนาไปสู่การบริการที่นักท่องเที่ยวพึงพอใจ เกิดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่มีคุณภาพ เพิ่มขีดความสามารถทางด้านการท่องเที่ยว อันจะส่งผลต่อการยกระดับประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เป็นหนึ่งในแผนงานสำคัญในการส่งเสริมการท่องเที่ยวตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้

นโยบายรัฐบาลด้านสาธารณสุข โดย นางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้ให้นโยบายพัฒนาเศรษฐกิจสุขภาพและบริการทางการแพทย์ “การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและการแพทย์แผนไทย” กระทรวงสาธารณสุขได้ตอบสนองนโยบาย เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานของกระทรวงสาธารณสุขและทุกหน่วยงานในสังกัด เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างเป็นรูปธรรม และสามารถนำไปสู่เป้าหมาย

การสร้างความมั่นคงทางสุขภาพให้กับประเทศ รัฐมนตรีว่ากระทรวงสาธารณสุข ได้มอบนโยบายกระทรวงสาธารณสุข ปี พ.ศ. 2568 ยกระดับระบบสุขภาพของไทย สุขภาพแข็งแรงทุกวัย เศรษฐกิจสุขภาพไทยมั่นคง ซึ่งกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีมิติการปฏิบัติงานในข้อ 6 เพิ่มศักยภาพเศรษฐกิจสุขภาพสู่ Medical & Wellness Hub "ยกระดับภูมิปัญญาไทย ส่งเสริมการใช้แพทย์แผนไทยและสมุนไพร เพื่อการแพทย์ในระบบบริการสุขภาพ" ดังนั้นเพื่อการขับเคลื่อนนโยบายเป็นรูปธรรม กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้ยกระดับภูมิปัญญาด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจสุขภาพ ด้วยกลยุทธ์ 3 สร้างคือ 1) สร้างความร่วมมือ โดยจับมือกับภาคีเครือข่ายภาครัฐและเอกชน สถาบันการศึกษา สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ คลินิกการแพทย์แผนไทยและการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ในการดำเนินงานยกระดับมาตรฐานนวดไทย ตามพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. 2559 สถาบันการศึกษาหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ที่จัดการเรียนการสอนการนวดไทยเพื่อสุขภาพ จำนวน 339 แห่ง, พระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2556 สถาบันหรือสถานพยาบาลประเภท (ก) 3 ปี จำนวน 100 แห่ง, สถาบันที่จัดการศึกษาระดับปริญญาตรี (ข) 4 ปี จำนวน 25 แห่ง, สถาบันที่จัดการศึกษาระดับปริญญาตรีประเภท (ข) แบ่งออกได้ 2 หลักสูตร หลักสูตรการแพทย์แผนไทย 4 ปี จำนวน 26 แห่ง หลักสูตรการแพทย์แผนไทยประยุกต์ 4 ปี จำนวน 12 แห่ง 2) สร้างความเชื่อมั่น โดยการทำหลักสูตรนวดไทยเพื่อ Up skill, Re skill, New skill ได้แก่ (1) หลักสูตรนวดไทยอัตลักษณ์ไทย 4 ภาค ภาคเหนือ นวดตอกเส้น, ภาคกลาง นวดเหยียบเหล็กแดงและนวดซอง, ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นวดขิดเส้นและนวดยองเส้น, ภาคใต้ นวดน้ำมันลังกาสุกะ (2) หลักสูตรด้านนวดไทย เพื่อรองรับการดูแลสุขภาพในกลุ่มภาวะมีบุตรยากและกลุ่มผู้มีปัญหาสมรรถภาพทางเพศ (3) หลักสูตรด้านนวดไทยปรับสมดุลธาตุทั้งสี่ (นวดอันตพฤกษ์) (4) หลักสูตรนวดไทยในนักกีฬาสำหรับแพทย์แผนไทย (5) หลักสูตรการนวดไทยเพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการและเด็กพิการ (6) หลักสูตรนวดไทยเพื่อการกีฬาและ 3) สร้างมาตรฐานและยกระดับ ได้จัดทำฐานข้อมูลผู้ให้บริการด้านการนวดไทย โดยจัดระดับการนวดไทยเพื่อเป็นการยกระดับมาตรฐานนวดไทย (Grading) สร้างภาพลักษณ์ให้กับประเทศ

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อยกระดับการให้บริการการนวดไทยเฉพาะทางให้มีมาตรฐานเพื่อรองรับกลุ่มนักท่องเที่ยว

2.2 เพื่อถ่ายทอดรูปแบบและมาตรฐานของการนวดไทย อัตลักษณ์ไทยให้กับบุคลากรในสถานพยาบาลภาครัฐและเอกชน

2.3 เพื่อสร้างความรู้เกี่ยวกับการนวดไทย และการนวดอัตลักษณ์ไทย ให้สามารถนำไปพัฒนารูปแบบบริการสุขภาพเพื่อรองรับการท่องเที่ยว

3. เป้าหมาย

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

3.1.1 มีบุคลากรได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้การนวดไทยเฉพาะทาง จำนวน 1 เรื่อง 100 คน

3.1.2 มีบุคลากรได้รับการถ่ายทอดการนวดอัตลักษณ์ไทย นวดผู้มีปัญหามีบุตรยากและผู้มีปัญหาสมรรถภาพทางเพศ และนวดเด็กพิการ จำนวน 1 เรื่อง 100 คน

3.1.3 มีศูนย์ที่ผ่านการประเมินมาตรฐานการจัดบริการนวดไทยเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กพิการดำเนินการโดยศูนย์บริการคนพิการทั่วไป หรือองค์กรภาคเอกชน ไม่น้อยกว่า 4 ศูนย์

3.1.4 มีการประเมินผลองค์ความรู้นวดไทยเพื่อจัดทำรูปแบบนวดอัตลักษณ์ไทย นวดอันดามัน นวดยองเส้น นวดเขี่ยเส้น ไม่น้อยกว่า 1 เรื่อง

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

3.2.1 ผู้ประกอบวิชาชีพที่ให้บริการนวดไทยที่ได้รับการ Up Skill, Re Skill, New Skill มีการนำองค์ความรู้เพื่อดูแลสุขภาพประชาชน

3.2.2 มาตรฐานของการนวดไทย และนวดอัตลักษณ์ไทยในแต่ละภูมิภาคถูกยกระดับ

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด

ประชาชนและนักท่องเที่ยวได้รับการบริการนวดไทยที่มีคุณภาพ ปลอดภัย และมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ สร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนทั้งในและต่างประเทศ

3.4 ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

3.4.1 จำนวนผู้ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการนวดไทยเฉพาะทาง

3.4.2 จำนวนผู้ผ่านการอบรมนวดอัตลักษณ์ไทย นวดผู้มีปัญหามีบุตรยากและผู้มีปัญหาสมรรถภาพทางเพศ และนวดในเด็กพิการ

3.4.3 จำนวนศูนย์ที่ผ่านการประเมินมาตรฐานการจัดบริการนวดไทยเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กพิการ ดำเนินการโดยศูนย์บริการคนพิการทั่วไปหรือองค์กรภาคเอกชน

3.4.4 จำนวนการประเมินผลองค์ความรู้นวดไทยเพื่อจัดทำรูปแบบนวดอัตลักษณ์ไทย นวดอันดามัน นวดยองเส้นและนวดเขี่ยเส้น

3.5 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์

3.5.1 สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ และสถานพยาบาลภาครัฐและเอกชนที่เปิดการให้บริการนวดไทย

3.5.2 ผู้ประกอบวิชาชีพที่ให้บริการนวดไทยและนวดอัตลักษณ์ไทย

3.5.3 ประชาชนที่มีความสนใจในการพัฒนาตนเองเพื่อเป็นผู้ช่วยแพทย์แผนไทย ในการให้บริการสุขภาพ

4. พื้นที่ดำเนินการ

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

4.1.1 สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ สถานพยาบาลภาครัฐและเอกชนที่เปิดการให้บริการนวดไทย

4.1.2 จังหวัดท่องเที่ยวเมืองหลักและเมืองรอง

5. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2567 – กันยายน 2568

6. กิจกรรม

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 ยกระดับการบริการนวดไทยเฉพาะทางให้มีมาตรฐาน (กลุ่มที่ 1 : โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน โรคไขมันในเลือด และโรคอัมพฤกษ์อัมพาต กลุ่มที่ 2 : นวดผู้มีปัญหามีบุตรยาก ผู้มีปัญหาสมรรถนะทางเพศ และนวดเด็กพิการ) (สพท.)	**999,680**												
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 จัดอบรมการนวดไทยเฉพาะทาง (โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน และโรคอัมพฤกษ์ อัมพาต)	295,080			295,080 ↔									
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 จัดอบรมการนวดไทยเฉพาะทาง (นวดผู้มีปัญหามีบุตรยากและผู้มีปัญหาสมรรถภาพทางเพศ และนวดเด็กพิการ)	602,000				602,000 ↔								
กิจกรรมย่อยที่ 1.3 ประเมินมาตรฐานการจัดบริการนวดไทยเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กพิการ ดำเนินการโดยศูนย์บริการคนพิการทั่วไป หรือองค์กรภาคเอกชน	102,600						51,300 ↔		51,300 ↔				
กิจกรรมที่ 2 การประเมินผลองค์ความรู้นวดไทยเพื่อจัดทำรูปแบบนวดอัตลักษณ์ไทย นวดอันดามัน นวดยองเส้น และนวดเขี่ยเส้น (สพท.)	**120,320**									51,300 ↔	69,020 ↔		
รวมเป็นเงิน	**1,120,000**	**295,080**			**653,300**			**102,600**			**69,020**		

7. งบประมาณ

งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 รวมทั้งสิ้น 1,120,000 บาท (หนึ่งล้านหนึ่งแสนสองหมื่นบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 ยกระดับการบริการนวดไทยเฉพาะทางให้มีมาตรฐาน (กลุ่มที่ 1 : โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน โรคไขมันในเลือด และโรคอัมพฤกษ์อัมพาต กลุ่มที่ 2 : นวดผู้มีปัญหามีบุตรยากและผู้มีปัญหาสมรรถนะทางเพศ และนวดเด็กพิการ)(สพท.)					**999,680**
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 จัดอบรมการนวดไทยเฉพาะทาง (โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน โรคไขมันในเลือด และโรคอัมพฤกษ์ อัมพาต) (สพท.)					**295,080**
1. ค่าวิทยากร	10 วัน	4 คน		1,200	48,000
2. ค่าอาหารกลางวัน	10 วัน	100 คน	1 มื้อ	120	120,000
3. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	10 วัน	100 คน	2 มื้อ	35	70,000
4. ค่าที่พัก	10 วัน	4คน		800	32,000
5. ค่าชดเชยน้ำมันเชื้อเพลิงรถยนต์		1 คน		2,000	2,000
6. ค่ายานพาหนะ		4คน	2 เที่ยว	500	2,000
7. ค่าใบประกาศนียบัตร					10,000
8. ค่าเอกสารประกอบการอบรม					7,000
9. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าวัสดุ อุปกรณ์ ค่าจัดส่งเอกสารทางไปรษณีย์					4,080
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 จัดอบรมการนวดไทยเฉพาะทาง (นวดผู้มีปัญหามีบุตรยาก ผู้มีปัญหาสมรรถภาพทางเพศ และนวดเด็กพิการ) (สพท.)					**602,000**
1. ค่าวิทยากร	2 เรื่อง /10 วัน	4 คน		1,200	96,000
2. ค่าอาหารกลางวัน	2 เรื่อง /10 วัน	100 คน	1 มื้อ	120	240,000
3. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2 เรื่อง /10 วัน	100 คน	2 มื้อ	35	140,000
4. ค่าที่พัก	2 เรื่อง /10 วัน	4คน		800	64,000
5. ค่าชดเชยน้ำมันเชื้อเพลิงรถยนต์	2 เรื่อง	2 คน		2,000	8,000
6. ค่ายานพาหนะ	2 เรื่อง	10 คน	2 เที่ยว	500	20,000
7.ค่าใบประกาศนียบัตร					10,000
8. ค่าเอกสารประกอบการอบรม					10,000
9. ค่าวัสดุในการฝึกปฏิบัติ					10,000
9. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าจัดส่งเอกสารทางไปรษณีย์					4,000

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมย่อยที่ 1.3 ประเมินมาตรฐานการจัดบริการนวดไทยเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กพิการ ดำเนินการโดยศูนย์บริการคนพิการทั่วไป หรือองค์กรภาคเอกชน (สพท.)					**102,600**
1. ค่าตอบแทนบุคคลภายนอก	4 ครั้ง	6 คน		1,000	24,000
2. ค่าอาหารกลางวัน	4 ครั้ง	20 คน	1 มื้อ	120	9,600
3. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	4 ครั้ง	20 คน	2 มื้อ	35	5,600
4. ค่าที่พัก	4 ครั้ง	7 คน		800	22,400
5. ค่าชดเชยน้ำมันเชื้อเพลิงรถยนต์	4 ครั้ง	3 คน		2,000	24,000
6. ค่ายานพาหนะ	2 ครั้ง	3 คน	2 เที่ยว	500	12,000
7. ค่าเอกสารประกอบการอบรม					1,000
8. ค่าวัสดุในการฝึกปฏิบัติ					2,000
9. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าวัสดุ อุปกรณ์ ค่าจัดส่งเอกสารทางไปรษณีย์					2,000
กิจกรรมที่ 2 ประเมินผลองค์ความรู้นวดไทยเพื่อจัดทำรูปแบบนวดอัตลักษณ์ไทย นวดอันดามัน นวดยองเส้น และนวดเขี่ยเส้น (สพท.)					**120,320**
1. ค่าตอบแทนบุคคลภายนอก	4 ครั้ง	6 คน		1,000	24,000
2. ค่าอาหารกลางวัน	4 ครั้ง	20 คน	1 มื้อ	120	9,600
3. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	4 ครั้ง	20 คน	2 มื้อ	35	5,600
4. ค่าที่พัก	4 ครั้ง	7 คน		800	22,400
5. ค่าชดเชยน้ำมันเชื้อเพลิงรถยนต์	4 ครั้ง	3 คน		1,500	18,000
6. ค่ายานพาหนะ	4 ครั้ง	7 คน	2 เที่ยว	500	28,000
7. ค่าเบี้ยเลี้ยง	4 ครั้ง	7 คน		240	6,720
8. ค่าเอกสารประกอบการอบรม					3,000
9. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าวัสดุ อุปกรณ์ ค่าจัดส่งเอกสารทางไปรษณีย์					3,000

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ย

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
งบดำเนินงาน	1,120,000
งบรายจ่ายอื่น	-
งบอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (หนึ่งล้านหนึ่งแสนสองหมื่นบาทถ้วน)	1,120,000

8.2 สรุปตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
สถาบันการแพทย์แผนไทย	1,120,000
รวมทั้งสิ้น (หนึ่งล้านหนึ่งแสนสองหมื่นบาทถ้วน)	1,120,000

9. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	บุคลากรได้รับการอบรมการนวดไทยเฉพาะทาง (โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน โรคไขมันในเลือดสูง และโรคอัมพฤกษ์ อัมพาต) จำนวน 100 คน	บุคลากรได้รับการอบรมการนวดไทยเฉพาะทาง (นวดผู้มีปัญหามีบุตรยาก ผู้มีปัญหาสมรรถภาพทางเพศ และนวดเด็กพิการ) จำนวน 100 คน	ประเมินมาตรฐานการจัดบริการนวดไทยเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กพิการดำเนินการโดยศูนย์บริการคนพิการทั่วไปหรือองค์กรภาคเอกชน ไม่น้อยกว่า 4 ศูนย์	ประเมินผลองค์ความรู้นวดไทยเพื่อจัดทำรูปแบบนวดอัตลักษณ์ไทย นวดอันดามัน นวดยองเส้น และนวดเขี่ยเส้น ไม่น้อยกว่า 1 เรื่อง
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส(บาท)	295,080	653,300	102,600	69,020

10. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

หน่วยงาน	ผู้รับผิดชอบหลัก	ตำแหน่ง	ช่องทางติดต่อ
สถาบันการแพทย์แผนไทย	นางสาวคัญฑมารา สิทธิไกรพงษ์	แพทย์แผนไทยชำนาญการ	โทรศัพท์ 0 2149 5618 ต่อ 3513 E-mail: nuadthai.datacenter@gmail.com
สถาบันการแพทย์แผนไทย	นางสาวธนาธิป ฉิมแพ	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	0 2149 5618 ต่อ 3513 E-mail: nuadthai.datacenter@gmail.com

ธนาธิป ฉิมแพ ..... ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวธนาธิป ฉิมแพ)
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

..... ผู้เสนอโครงการ
(นางสาวคัญฑมารา สิทธิไกรพงษ์)
แพทย์แผนไทยชำนาญการ

..... ผู้เห็นชอบโครงการ
(นางสาวรัชนี จันทร์เกษ)
ผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์แผนไทย

..... ผู้อนุมัติโครงการ
(นายสมศักดิ์ กรีชัย)
รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

โครงการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มจากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร

สรุปความเชื่อมโยงของโครงการที่มีต่อแผนสามระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560

1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็น 4.3 สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว ประเด็นย่อย 4.3.3 ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	2.2 ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	การท่องเที่ยวเป็นภาคเศรษฐกิจสำคัญของประเทศไทยที่ก่อให้เกิดรายได้หมุนเวียนภายในประเทศเพิ่มขึ้นและมีส่วนสำคัญในส่งเสริมการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ได้หลายประการ ทั้งนี้ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Wellness Tourism) มีแนวโน้มได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยว ทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น ประเทศไทยถือได้ว่าเป็น “ศูนย์กลางทางการแพทย์ (Medical Hub)” ของภูมิภาคเอเชียนำรายได้เข้าสู่ประเทศ อีกทั้งการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่มีอัตลักษณ์ความเป็นไทยไม่ว่าภูมิปัญญาดั้งเดิม สมุนไพรไทย วิถีชีวิตไทย อาหารไทย ก็เป็นที่นิยมในกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ จึงถือได้ว่าเป็นเอกลักษณ์อันงดงามและทรงคุณค่าที่สามารถเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ และนำมาประกอบแนวทางพลังละมุน (Soft power) ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยสู่การยอมรับในระดับนานาชาติ สอดรับกับนโยบายรัฐบาลในการสร้างความสามารถในการแข่งขันด้วยความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว ประเด็นการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงามและแพทย์แผนไทย กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เล็งเห็นว่าโครงการดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมให้แหล่งท่องเที่ยว หรือเส้นทางการท่องเที่ยวรวมถึงผู้ประกอบการที่เป็นศูนย์เวลเนส (Wellness Center: WC) ศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย (Thainess Wellness Destination: TWD) ชุมชนสุขภาพดี (Wellness community) และแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในพื้นที่เป้าหมายที่มีศักยภาพ ได้นำองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่มีคุณภาพ มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับ สามารถประยุกต์ผสานเข้ากับวิถีชุมชนโดยเฉพาะภูมิปัญญาดั้งเดิม สมุนไพร นวดไทย ตลอดการพัฒนาผลิตภัณฑ์สุขภาพเพื่อให้เกิดรูปแบบการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์โดดเด่นที่มีอยู่ตามแต่ละท้องถิ่น ซึ่งสามารถกระตุ้นเศรษฐกิจสร้างมูลค่าเพิ่มด้านการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ก่อให้เกิดรายได้เข้าประเทศมากขึ้น
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(05) ประเด็นการท่องเที่ยว
เป้าหมาย	เป้าหมายที่ 1 ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมให้แหล่งท่องเที่ยว หรือเส้นทางการท่องเที่ยวรวมถึงผู้ประกอบการที่ได้รับการรับรองให้เป็นศูนย์เวลเนสได้นำองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่มีคุณภาพ มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับผนวกเข้าไป ในวิถีชุมชน ที่มีทั้งภูมิปัญญาดั้งเดิม สมุนไพร อาหารไทย นวดไทย ตลอดจนการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์สุขภาพ คาดหวังให้เกิดการพัฒนาในทุกกระบวนการห่วงโซ่มูลค่า ตั้งแต่การผลิตขั้นปฐมภูมิอย่างวัตถุดิบการผลิตขั้นทุติยภูมิ

	อย่างการแปรรูปวัตถุดิบ และการผลิตขั้นตติยภูมิอย่างการนำผลิตภัณฑ์มาใช้ในบริการเชิงสุขภาพ โดยส่งเสริมภูมิปัญญาและทรัพยากรที่มีในท้องถิ่น ก่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรที่มีภายในประเทศเพิ่มขึ้น และมีความหลากหลายสอดคล้องกับทรัพยากรที่มีในท้องถิ่น รวมทั้งพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการเชิงสุขภาพ ก่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ อันส่งผลให้มีรายได้ในภาคการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	(5.3) การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย
แนวทางการพัฒนา	2) สร้างสรรค์การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพรูปแบบใหม่บนพื้นฐานของทรัพยากรที่มีศักยภาพในการบำบัด ฟื้นฟู รักษาสุขภาพ โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม และเอกลักษณ์ความเป็นไทย ในการให้บริการ พร้อมทั้งสร้างความหลากหลายของกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพที่ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับ ในระดับสากลและเชื่อมโยงกับกิจกรรมการท่องเที่ยวต่าง ๆ เช่น การใช้พุน้ำร้อน น้ำแร่ สปาโคลน เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เป็นต้น
เป้าหมาย	รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทยเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นให้เกิดรูปแบบการบริการที่มีมาตรฐาน และหลากหลายสอดคล้องตามอัตลักษณ์โดดเด่นตามแต่ละท้องถิ่น โดยยกระดับให้ผู้ประกอบการได้รับการรับรองผ่านการฝึกอบรมในศูนย์เวลเนส เพื่อให้เกิดทักษะและแนวทางประกอบกิจการ ได้รับการยอมรับจากนักท่องเที่ยวในด้านการให้บริการเชิงสุขภาพ เกิดงานและอาชีพเพิ่มขึ้นอันส่งผลต่อรายได้ที่เพิ่มขึ้นของสถานประกอบการเชิงสุขภาพ
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V01 สินค้าและการบริการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
ปัจจัย	V01F03 ความหลากหลายและความครอบคลุมของสินค้าและบริการที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยว
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	เป้าหมายที่ 8 ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่และมีผลผลิตภาพและมีงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	เป้าหมายที่ 8.1 ทำให้การเติบโตทางเศรษฐกิจต่อหัวประชากรมีความยั่งยืนตามบริบทของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของประเทศพัฒนาน้อยที่สุด มีการขยายตัวอย่างน้อยร้อยละ 7 ต่อปี
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	เป้าหมายหลักของแผนฯ 13 : การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม หมุดหมายที่ 2 : ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน เป้าหมายระดับหมุดหมาย : การเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพ
2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ.2568 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service)

	☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> 1) กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนารูปแบบบริการสุขภาพและบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือกรองรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นให้เกิดการฟื้นตัว ทางเศรษฐกิจภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 คลี่คลายลง (Post-COVID) 2) กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับอาชีพนวดไทยให้มั่นคงมีศักยภาพ และได้รับการยอมรับในระดับสากล
แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรม การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและ สร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการ ทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> 1) กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนารูปแบบบริการสุขภาพและบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือกรองรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นให้เกิดการฟื้น ตัวทางเศรษฐกิจภายหลังสถานการณ์การ แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 คลี่คลายลง (Post-COVID) 2) กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับอาชีพนวดไทยให้มั่นคงมีศักยภาพ และได้รับการยอมรับในระดับสากล
แผนปฏิบัติการด้าน	1. แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ.2566-2570
2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	1. คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 12-13 กันยายน 2567 พัฒนาเศรษฐกิจสุขภาพและการแพทย์แผนไทย
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-

โครงการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มจากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร

1. หลักการและเหตุผล

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561–2580) มีประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ที่ให้ความสำคัญในการยกระดับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงให้กับประเทศไทย ภายใต้แนวคิดเพื่อยกระดับมาตรฐานธุรกิจบริการด้านการส่งเสริมสุขภาพ และการเสริมความงามสู่ตลาดระดับสูง โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม เพื่อให้เกิดเป็นเอกลักษณ์การให้บริการตามแบบความเป็นไทยที่โดดเด่นในระดับสากล จากข้อมูลของกองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา ในไตรมาสที่ 2 ของปี 2567 พบว่า มีนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ จำนวน 813,964 คน และนักท่องเที่ยวภายในประเทศ จำนวน 51,005,562 คน โดยมีรายจ่ายด้านการท่องเที่ยวรวม 616,133 ล้านบาท และก่อให้เกิดมูลค่าเศรษฐกิจท่องเที่ยว 639,377 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 23.29 ส่วนมูลค่าการผลิตรวมของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีมูลค่า 270,104 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 24.56 เมื่อเทียบกับไตรมาส 2 ของ ปี 2566 (สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2567) ดังนั้น ประเทศไทย จึงจำเป็นต้องมุ่งเน้นการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพทั้งในประเด็นของโครงสร้างพื้นฐานด้านสุขภาพ อำนวยความสะดวกในการเดินทางของนักท่องเที่ยวกลุ่มสุขภาพ (Ease of Traveling) ผ่านมาตรการวีซ่าประเภทต่าง ๆ และส่งเสริมภาพลักษณ์การท่องเที่ยวในประเทศไทย

ในปี 2568 กระทรวงสาธารณสุข มีนโยบาย 7 ด้าน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ได้แก่ เพิ่มศักยภาพเศรษฐกิจสุขภาพสู่ Medical & Wellness Hub สำหรับกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่มีอำนาจและหน้าที่ในการพัฒนารูปแบบ ส่งเสริม และสนับสนุน เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ และการบริการด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ให้สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล และกำหนด พัฒนาคุณภาพมาตรฐาน คุณภาพบริการ บุคลากร เทคโนโลยี ผลิตภัณฑ์ และให้การคุ้มครองผู้บริโภคด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สามารถเป็นส่วนหนึ่งของการยกระดับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประเทศไทย ที่ผ่านการสร้างความหลากหลายของรูปแบบการดูแลสุขภาพภายใต้อัตลักษณ์ความเป็นไทยที่มีคุณภาพ มาตรฐาน ปลอดภัย เป็นที่ยอมรับ และเชื่อมโยงกับกิจกรรมการท่องเที่ยวอื่น ๆ รวมถึงจากสถานการณ์ความนิยมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก สมุนไพร เพื่อรองรับพัฒนารูปแบบบริการสุขภาพมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น ดังนั้น การพัฒนามาตรฐาน และความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ และบริการต่าง ๆ จึงเป็นสิ่งที่ควรกระทำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อป้องกันความเสี่ยง และอันตรายในการนำองค์ความรู้ดังกล่าวไปใช้ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่ไม่ถูกต้อง อาจส่งผลเสียต่อสุขภาพ ความเชื่อมั่นและภาพลักษณ์ของประเทศไทยในอนาคต

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีพันธกิจในการพัฒนาวิชาการ การบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยส่งเสริม และพัฒนา องค์ความรู้ แหล่งผลิต ผลิตภัณฑ์สมุนไพร คุ้มครอง อนุรักษ์ ส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก การแพทย์พื้นบ้านไทย และพัฒนาคุณภาพมาตรฐานบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อนำไปใช้ในระบบบริการสุขภาพอย่างมีคุณภาพ ปลอดภัย ซึ่งเป็นทางเลือกให้แก่ประชาชนในการดูแลสุขภาพ อีกทั้งยังให้ความสำคัญในการพัฒนารูปแบบบริการสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ที่มีอัตลักษณ์ของภูมิปัญญาไทย ให้เกิดความหลากหลายและครอบคลุมสินค้าและบริการที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยว ส่งผลให้เกิดการสร้างมูลค่าให้สูงขึ้น ผ่านการจัดทำโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จึงให้ความสำคัญในการสร้างอัตลักษณ์ พัฒนามาตรฐานและความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์สมุนไพร และบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ผ่านการต่อยอดการดำเนินการที่ได้ดำเนินการมาแล้วให้มีข้อกำหนด และมาตรฐานให้มากขึ้น โดยเน้นพื้นที่เป้าหมาย ดังนี้ 1. เขตฝั่งทะเลตะวันตก 2. เขตทะเลตะวันออก 3. เขตอันดามัน 4. เขตอารยธรรมล้านนา 5. พื้นที่พิเศษเชียงราย 6. พื้นที่เป้าหมายที่มีศักยภาพ เพื่อให้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรในชุมชนและบริการในศูนย์เวลเนส (Wellness Center: WC) ศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย (Thainess Wellness Destination: TWD) ชุมชนสุขภาพดี (Wellness

community) และแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ได้รับการยกระดับ ผู้ประกอบการและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และการแพทย์แผนไทย ได้รับการพัฒนาศักยภาพ รวมถึงการสร้างภาพลักษณ์ส่งเสริมการรับรู้ ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อสร้างความยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ด้วยการต่อยอดให้เกิดชุมชนสุขภาพดี อันหมายถึง ชุมชนที่มีสุขภาวะที่ดี มีความรอบรู้ในศาสตร์การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร โดยการดำเนินการทั้งหมดที่ได้กล่าวมานี้ จะทำให้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรในชุมชนและรูปแบบบริการจากองค์ความรู้แพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพได้รับการพัฒนาให้มีมาตรฐาน และความปลอดภัยมากขึ้น ส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีแก่การท่องเที่ยวของไทย และสามารถทำให้รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และการแพทย์แผนไทยมีแนวโน้มดีขึ้นในอนาคต

อนึ่ง เพื่อสร้างเศรษฐกิจด้านสุขภาพที่ยั่งยืน ผ่านศูนย์เวลเนส และศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทยที่สามารถมอบประสบการณ์ผาสุกที่มีอัตลักษณ์ไทย มีรากฐานของความเป็นไทยอย่างแท้จริง พร้อมนำเสนอคุณค่าจากภูมิปัญญาไทยและองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกที่บูรณาการแบบองค์รวมในทุกมิติของสุขภาวะที่ดี โดยใช้กลยุทธ์การพัฒนาแบบจำลองทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนสำหรับศูนย์เวลเนส และศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย ด้วยการสร้างระบบเศรษฐกิจที่สนับสนุนความเป็นอยู่ที่ดีของชุมชน เพื่อให้เกิดการกระจายความเจริญ และกิจกรรมทางเศรษฐกิจไปสู่ภูมิภาค และส่งเสริมการไม่แบ่งแยกระดับของขนาดธุรกิจ และรับประกันความอยู่รอดของโครงการในระยะยาว ทั้งนี้ ยังส่งเสริมการใช้อิทธิพลทางวัฒนธรรม (Soft Power) ของประเทศให้สร้างมูลค่า และสร้างรายได้ รวมทั้งการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาต่อยอดศิลปะ วัฒนธรรม และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อนำมาต่อยอดในการสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยถือเป็นเครื่องยนต์ใหม่ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ และยกระดับศักยภาพการแข่งขันของประเทศ รวมไปถึงการพัฒนาต่อยอด เขตเศรษฐกิจพิเศษ และระเบียงเศรษฐกิจทั้ง ๔ ภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ตลอดจนการพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชนคนไทย โดยขับเคลื่อนโครงการแบบบูรณาการครบทุกภาคส่วน ทั้งครอบครัว ชุมชน สังคม หน่วยงานราชการ องค์กรเอกชน และพันธมิตรด้านธุรกิจ ทั้งในและต่างประเทศ ผ่านการขับเคลื่อนการดำเนินงานศูนย์เวลเนสและศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย ภายใต้สังกัดกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข

2. วัตถุประสงค์

2.1 วัตถุประสงค์หลัก

ส่งเสริมให้เกิดมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์สมุนไพรในชุมชนและบริการจากศูนย์เวลเนส ศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย ชุมชนสุขภาพดี และแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ในพื้นที่เป้าหมายที่มีศักยภาพ

2.2 วัตถุประสงค์รอง

2.2.1 ยกระดับผลิตภัณฑ์สมุนไพรในชุมชนและบริการ ให้เกิดมูลค่าเพิ่มจากศูนย์เวลเนส ศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย ชุมชนสุขภาพดี และแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ในพื้นที่เป้าหมายที่มีศักยภาพ

2.2.2 พัฒนารูปแบบบริการและผลิตภัณฑ์ (Role Model) ในศูนย์เวลเนส ศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย ชุมชนสุขภาพดี และแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร

2.2.3 พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร

2.2.4 ส่งเสริมภาพลักษณ์และสร้างการรับรู้กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพแบบอัตลักษณ์ไทย เพิ่มมูลค่าให้กับบริการ ผลิตภัณฑ์ และแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน

2.2.5 ประเมิน รับรอง ติดตาม และสนับสนุนให้ผู้เกี่ยวข้องในศูนย์เวลเนส ศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย ชุมชนสุขภาพดี และแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ในพื้นที่เป้าหมายที่มีศักยภาพ

3. เป้าหมาย

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

3.1.1 มีผลิตภัณฑ์สมุนไพรในชุมชน และบริการ ไม่น้อยกว่า 200 รายการ จากศูนย์เวลเนส ศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย ชุมชนสุขภาพดี และแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในพื้นที่เป้าหมายที่มีศักยภาพ ถูกยกระดับพัฒนาให้มีมูลค่าเพิ่ม

3.1.2 มีรูปแบบบริการและผลิตภัณฑ์ต้นแบบ (Role Model) ได้รับการถ่ายทอดไปยังผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวใน 77 จังหวัด

3.1.3 องค์ความรู้เกี่ยวกับนวดไทย และนวดอัตลักษณ์ไทย จำนวน 1 เรื่อง สำหรับถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับภาครัฐและเอกชน เพื่อพัฒนาเป็นรูปแบบบริการสุขภาพรองรับการท่องเที่ยว

3.1.4 การประเมินรับรอง และยกระดับมาตรฐานการนวดไทย ไม่น้อยกว่า 10,000 คน

3.1.5 ผู้ประกอบการ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในพื้นที่เป้าหมายได้รับพัฒนาศักยภาพ ไม่น้อยกว่า 3,000 คน และมีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 1,000 คน

3.1.6 จัดนิทรรศการเพื่อสร้างภาพลักษณ์ และสร้างการรับรู้ด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ไม่น้อยกว่า 4 ครั้ง

3.1.7 มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพส่งเข้ารับการรับรองตามเกณฑ์การประเมินความพร้อมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร ไม่น้อยกว่า 150 แห่ง

3.1.8 มีชุมชนสุขภาพดี ได้รับการประเมินรับรอง ไม่น้อยกว่า 50 แห่ง

3.1.9 มีศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย ได้รับการยกระดับมาตรฐานบริการ ไม่น้อยกว่า 200 แห่ง

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

3.2.1 นักท่องเที่ยวมีความเชื่อมั่น และเข้าไปใช้บริการสุขภาพในสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพได้รับการยกระดับให้เป็นศูนย์เวลเนส และศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย และเกิดรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสุขภาพหรือการพัฒนาเส้นทาง หรือแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่มีอยู่เดิมให้เกิดความยั่งยืนในระดับชุมชน เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวสำคัญให้เป็นเป้าหมายของการท่องเที่ยวระดับโลก

3.2.2 ผู้ประกอบการและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างมีมาตรฐาน และสามารถส่งเสริมคุณค่า และมูลค่าทางเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวของประเทศเพิ่มขึ้น ได้แก่ นวดไทย และนวดอัตลักษณ์ไทยเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างคุณค่า และรายได้ให้กับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประเทศไทย ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 5 จากข้อมูลแผนย่อยของแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการท่องเที่ยว (แผนย่อยการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย)

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด

3.3.1 อันดับตลาดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยเพิ่มขึ้น และรายได้รวมจากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประเทศเพิ่มขึ้น

3.3.2 เกิดความร่วมมือภาคีเครือข่ายของภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในการนำองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ไปใช้สร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มสำหรับดูแลสุขภาพของประชาชนและนักท่องเที่ยว

3.3.3 ภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของไทยดีขึ้น และนักท่องเที่ยวต่างชาติเกิดความเชื่อมั่นด้านการท่องเที่ยวของไทย และมีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

3.3.4 เกิดความตระหนักในชุมชน/ท้องถิ่น และกลุ่มผู้ท่องเที่ยวในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม และสร้างสรรค์นวัตกรรมที่ก่อให้เกิดความยั่งยืน ด้วยการดำรงไว้ของเอกลักษณ์ไทย

3.4 ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

3.4.1 จำนวนผลิตภัณฑ์สมุนไพรในชุมชนและบริการที่มาจากศูนย์เวลเนส ศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย ชุมชนสุขภาพดี และแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ในพื้นที่เป้าหมายที่มีศักยภาพ ถูกยกระดับพัฒนาให้มีมูลค่าเพิ่มไม่น้อยกว่า 200 รายการ (กสศ. สทล. กวผ.)

3.4.2 จำนวนรูปแบบบริการและผลิตภัณฑ์ต้นแบบ (Role Model) ได้รับการถ่ายทอดไปยังผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวใน 77 จังหวัด

3.4.3 จำนวนองค์ความรู้เกี่ยวกับนวดไทย และนวดอัตลักษณ์ไทย สำหรับถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับภาครัฐ และเอกชน เพื่อพัฒนาเป็นรูปแบบบริการสุขภาพรองรับการท่องเที่ยว จำนวน 1 เรื่อง

3.4.4 จำนวนผู้ได้รับการประเมินรับรองและยกระดับมาตรฐานการนวดไทย ไม่น้อยกว่า 10,000 คน

3.4.5 จำนวนผู้ประกอบการและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในพื้นที่เป้าหมายได้รับพัฒนาศักยภาพ ไม่น้อยกว่า 3,000 คน และมีรายได้เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 1,000 คน

3.4.6 จำนวนการจัดนิทรรศการเพื่อสร้างภาพลักษณ์ และสร้างการรับรู้ด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ไม่น้อยกว่า 4 ครั้ง

3.4.7 จำนวนแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพส่งเข้ารับการรับรองตามเกณฑ์การประเมินความพร้อมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร ไม่น้อยกว่า 150 แห่ง

3.4.8 จำนวนชุมชนสุขภาพดี ได้รับการประเมินรับรอง ไม่น้อยกว่า 50 แห่ง

3.4.9 จำนวนศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย ได้รับการยกระดับมาตรฐานบริการ ไม่น้อยกว่า 200 แห่ง

3.5 กลุ่มเป้าหมายที่มุ่งเน้น/ผู้ได้รับประโยชน์

3.5.1 ผู้ประกอบการ/บุคลากรด้านสุขภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทยที่เกี่ยวข้อง

3.5.2 หน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข เช่น สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข และกรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.5.3 หน่วยงานนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข เช่น กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และสมาคมที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยว

3.5.4 ชุมชน/ท้องถิ่นในพื้นที่เป้าหมายที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

3.5.5 นักท่องเที่ยวชาวไทย และชาวต่างชาติที่เข้ารับบริการในศูนย์เวลเนส ศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย ชุมชนสุขภาพดี และแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

4. พื้นที่ดำเนินการ

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

ทั่วประเทศ

4.2 รายละเอียดพื้นที่การดำเนินการ

4.2.1 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

4.2.2 แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และสมุนไพรในจังหวัดที่มีศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยว

4.2.3 สถานประกอบการ 5 ประเภท ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นศูนย์เวลเนส และศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย ประกอบด้วย (1) ที่พักนักท่องเที่ยว (โรงแรม/รีสอร์ท) (2) ภัตตาคาร/ร้านอาหาร (3) ร้านนวดเพื่อสุขภาพ (4) สปาเพื่อสุขภาพ และ (5) สถานพยาบาล

4.2.4 เขตฝั่งทะเลตะวันตก เขตทะเลตะวันออก เขตอันดามัน เขตอารยธรรมล้านนา พื้นที่พิเศษเชียงราย พื้นที่เป้าหมายที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

5. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2567 – กันยายน 2568

6. กิจกรรม

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 ขับเคลื่อนการยกระดับให้เกิดมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์สมุนไพรในชุมชนและบริการที่เกี่ยวข้องกับศูนย์เวลเนส ศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย ชุมชนสุขภาพดีและแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในพื้นที่เป้าหมายที่มีศักยภาพ	703,800	122,900			489,200			91,700					
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 ประชุมเสวนาการจัดทำชุดความรู้ศาสตร์การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรเพื่อใช้ในศูนย์เวลเนส และศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย (สทล.)	208,800	50,000			100,000			58,800					
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 ประชุมคณะกรรมการจัดทำร่างหลักเกณฑ์การให้บริการสุขภาพในศูนย์เวลเนสและศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย (สทล.)	60,900	30,000			30,900								
กิจกรรมย่อยที่ 1.3 ประชุมคณะกรรมการพัฒนารูปแบบบริการและผลิตภัณฑ์ (Role Model) (สทล.)	93,300				93,000								
กิจกรรมย่อยที่ 1.4 จ้างเหมาจัดทำรูปแบบบริการและผลิตภัณฑ์เพื่อยกระดับมาตรฐาน ในศูนย์เวลเนสและศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย (สทล.)	200,000				200,000								
กิจกรรมย่อยที่ 1.5 ประชุมคณะกรรมการติดตามการดำเนินงานโครงการฯ (สทล.)	35,800	17,900						17,900					
กิจกรรมย่อยที่ 1.6 ประชุมชี้แจงหลักเกณฑ์แนวทางการประเมินความพร้อมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร (กสศ.)	15,000	15,000											

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมย่อยที่ 1.7 ประชุมคณะทำงานประเมินความพร้อมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร (กสศ.)	60,000				50,000			10,000					
กิจกรรมย่อยที่ 1.8 ประชุมหารือเตรียมจัดงานสร้างภาพลักษณ์และสร้างการรับรู้แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องผ่านระบบ Onsite & Online ภายในประเทศ (กสศ.)	30,000	10,000			15,000			5,000					
กิจกรรมที่ 2 ยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการและบุคลากรด้านสุขภาพที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพความงาม การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร	5,213,500	900,000			1,440,500			2,873,000					
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านสุขภาพด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ในศูนย์เวลเนสและศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย (สทล.)	367,000				150,000			217,000					
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการและบุคลากรด้านสุขภาพด้วยองค์ความรู้ด้านอัตลักษณ์ไทย ภูมิปัญญาไทย เพื่อยกระดับมาตรฐานบริการให้เป็นศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย (สทล.)	271,600				170,000			101,600					
กิจกรรมย่อยที่ 2.3 พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม	225,100				75,000			150,100					

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ในการพัฒนารูปแบบบริการและผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในศูนย์เวลเนส และศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย (สทล.)													
กิจกรรมย่อยที่ 2.4 ยกระดับมาตรฐานผู้ให้บริการนวดไทย (สพท.)	3,804,300	900,000			600,000			2,304,300					
2.4.1) ยกระดับการนวดไทยให้มีมาตรฐานและสร้างความเชื่อมั่น	378,250							378,250					
2.4.2) ประเมินและตรวจสอบมาตรฐานผู้ให้บริการ	507,500							507,500					
2.4.3) ประชาสัมพันธ์ยกระดับการนวดไทยให้มีมาตรฐานและสร้างความเชื่อมั่น	500,000	500,000											
2.4.4) จัดประกวดนวดไทยระดับจังหวัด เขต ประเทศ	1,000,000	400,000			600,000								
2.4.5) จัดอบรมหลักสูตรผู้ช่วยแพทย์แผนไทย 330/372 ชั่วโมง	1,418,550							1,418,550					
กิจกรรมย่อยที่ 2.5 จัดอบรมพัฒนาทักษะด้านการสื่อสารภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สำหรับผู้ให้บริการนวดไทย (กวผ.)	345,500				345,500								
กิจกรรมย่อยที่ 2.6 พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพฯ (กสศ.)	200,000				100,000			100,000					
กิจกรรมที่ 3 สร้างความยั่งยืนการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร	**4,462,200**	955,035			1,593,040			1,914,125					
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 ประชุมเตรียมความพร้อมในการประเมินเป็นศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย (สทล.)	54,900	38,000			16,900								

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมย่อยที่ 3.2 ประชุมเตรียมความพร้อมในการประเมินชุมชนสุขภาพดี (กวผ.)	28,400	28,400											
กิจกรรมย่อยที่ 3.3 ลงพื้นที่ประเมินศูนย์เวลเนส และศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย (สทล.)	266,100	80,000			80,000			106,100					
กิจกรรมย่อยที่ 3.4 ลงพื้นที่ประเมินคัดเลือกชุมชนสุขภาพดี (กวผ.)	854,265	142,500			142,140			569,625					
กิจกรรมย่อยที่ 3.5 ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมและประเมินแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพฯ (กสศ.)	250,000				100,000			150,000					
กิจกรรมย่อยที่ 3.6 ลงพื้นที่กำกับติดตามผลการดำเนินงานโครงการ ฯ (สทล.)	445,100				190,000			255,100					
กิจกรรมย่อยที่ 3.7 ส่งเสริมภาพลักษณ์และสร้างการรับรู้การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร	2,563,435	666,135			1,064,000			833,300					
3.7.1) จัดนิทรรศการส่งเสริมภาพลักษณ์ศูนย์เวลเนส และศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย (สทล.)	2,068,000	517,000			1,034,000			517,000					
3.7.2) จัดนิทรรศการส่งเสริมภาพลักษณ์ชุมชนสุขภาพดี (กวผ.)	19,135	19,135											
3.7.3) ส่งเสริมการสร้างภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเชื่อมโยงการสร้างภาพลักษณ์ของผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสุขภาพ (กสศ.)	476,300	130,000			30,000			316,300					
รวม	**10,379,500**	**1,977,935**			**3,522,740**			**4,878,825**			**-**		

7. งบประมาณ

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 รวมทั้งสิ้น 10,379,500 บาท (สิบล้านสามแสนเจ็ดหมื่นเก้าพันห้าร้อยบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 ขับเคลื่อนการยกระดับให้เกิดมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์สมุนไพรในชุมชนและบริการที่เกี่ยวข้องกับศูนย์เวลเนส ศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย ชุมชนสุขภาพดี และแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในพื้นที่เป้าหมายที่มีศักยภาพ					**703,800**
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 ประชุมเสวนาการจัดทำชุดความรู้ศาสตร์การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อใช้ในศูนย์เวลเนส และศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย (สทล.)					**208,800**
- ค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญ	4	5	2	1,000	40,000
- ค่าเดินทาง (เครื่องบิน)	3	5	1	5,000	75,000
- ค่ารถตู้	4	1	2	2,800	22,400
- ค่าพาหนะเดิน (แท็กซี่)	4	5	2	250	10,000
- ค่าที่พัก	4	5	1	800	16,000
- ค่าอาหารกลางวัน	4	15	2	120	14,400
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	4	15	4	35	8,400
- ค่าเอกสารประกอบการประชุม					12,000
- ค่าวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงาน เช่น กระดาษ หมึกสี					7,600
- ค่าไปรษณีย์					3,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 ประชุมคณะกรรมการจัดทำร่างหลักเกณฑ์การให้บริการสุขภาพในศูนย์เวลเนส และศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย (สทล.)					**60,900**
- ค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญ	2	8	1	1,000	16,000
- ค่าเดินทาง (เครื่องบิน)	2	2	1	5,000	20,000
- ค่าพาหนะเดิน (แท็กซี่)	2	8	2	400	12,800
- ค่าที่พัก	2	2	1	1,200	4,800
- ค่าอาหารกลางวัน	2	10	1	120	2,400
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	10	2	35	1,400
- ค่าเอกสารประกอบการประชุม					400
- ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าวัสดุ ค่าไปรษณีย์					3,100
กิจกรรมย่อยที่ 1.3 ประชุมคณะกรรมการพัฒนารูปแบบบริการและผลิตภัณฑ์ (Role Model) (สทล.)					**93,300**
1.3.1) ประชุมคณะกรรมการพัฒนารูปแบบบริการและผลิตภัณฑ์					**36,700**
- ค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญ	2	5	1	1,000	10,000
- ค่าพาหนะเดิน (แท็กซี่)	2	5	2	400	8,000
- ค่าอาหารกลางวัน	2	15	1	120	3,600
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	15	2	35	2,100
- เอกสารประกอบการประชุม					3,000

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
- ค่าวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงาน เช่น กระดาษ					10,000
1.3.2) ประชุมคณะทำงาน เพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดทำสื่อเกี่ยวกับรูปแบบบริการและผลิตภัณฑ์					**56,600**
- ค่าอาหารกลางวัน	5	15	2	120	18,000
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	5	15	4	35	10,500
- ค่าวัสดุสำนักงาน เพื่อใช้ในการดำเนินงาน					23,100
- ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าไปรษณีย์					5,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.4 จ้างเหมาจัดทำรูปแบบบริการและผลิตภัณฑ์เพื่อยกระดับมาตรฐานในศูนย์เวลเนส และศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย (สทล.)					**200,000**
- ค่าเดินทาง (เครื่องบิน)	5	5	2	2,500	125,000
- ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร (แท็กซี่)	5	5	2	400	20,000
- ค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญ	5	5	1	1,000	25,000
- ค่าวัสดุสำนักงาน เพื่อใช้ในการดำเนินงาน					25,000
- ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าไปรษณีย์					5,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.5 ประชุมคณะกรรมการติดตามการดำเนินงานโครงการฯ (สทล.)					**35,800**
1.5.1) ประชุมเชิงปฏิบัติคณะทำงาน เพื่อวางแผนติดตามประเมินผล					**15,800**
- ค่าอาหารกลางวัน	4	20	1	120	9,600
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	4	20	2	35	5,600
- ค่าเอกสารประกอบการประชุม					600
- ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าวัสดุ ค่าไปรษณีย์					5,000
1.5.2) รวบรวม วิเคราะห์ และจัดทำเอกสารประเมินผลงาน					**15,000**
- ค่าวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงาน เช่น กระดาษ หมึกสี					12,500
- จ้างเหมาจัดทำรูปเล่มรายงาน					2,500
กิจกรรมย่อยที่ 1.6 ประชุมชี้แจงหลักเกณฑ์แนวทางการประเมินความพร้อม แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร (กสศ.)					**15,000**
- ค่าตอบแทนคณะทำงาน	1	15	1	500	7,500
- ค่าพาหนะคณะทำงาน	1	6	2	150	1,800
- ค่าอาหารกลางวัน	1	30	1	120	3,600
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	30	2	35	2,100
กิจกรรมย่อยที่ 1.7 ประชุมคณะทำงานประเมินความพร้อมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร (กสศ.)					**60,000**
- ค่าตอบแทนคณะทำงาน	3	15	1	500	22,500
- ค่าพาหนะคณะทำงาน	3	15	2	300	27,000
- ค่าอาหารกลางวัน	3	15	1	120	5,400
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	3	15	2	35	3,150
- เอกสารประกอบการประชุม					1,950

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมย่อยที่ 1.8 ประชุมหารือเตรียมจัดงานสร้างภาพลักษณ์และสร้างการรับรู้แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพฯ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องผ่านระบบ Onsite & Online ภายในประเทศ (กสศ.)					**30,000**
- ค่าอาหารกลางวัน	2	40	1	120	9,600
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	40	2	35	5,600
- ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	2	10	2	300	12,000
- เอกสารประกอบการประชุม					2,800
กิจกรรมที่ 2 ยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการและบุคลากรด้านสุขภาพ ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร					**5,213,500**
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านสุขภาพด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ในศูนย์เวลเนส และศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย (สทล.)					**367,000**
2.1.1) การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านสุขภาพ ด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Online & Onsite)					**242,000**
- ค่าเดินทาง (เครื่องบิน)	5	2	2	2,500	50,000
- ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร (แท็กซี่)	5	3	2	400	12,000
- ค่าตอบแทนวิทยากร (เอกชน)	5	2	6	1,200	72,000
- ค่าตอบแทนวิทยากร (รัฐ)	5	3	2	600	18,000
- ค่าอาหารกลางวัน	5	60	1	120	36,000
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	5	60	2	35	21,000
- ค่าจัดซื้อ/จัดจ้างระบบ Zoom (เกิน 100 คน)	5			5,000	25,000
- ค่าเอกสารในการประเมินผล					3,000
- ค่าถ่ายเอกสารรายงาน/สรุปงบประมาณ					5,000
2.1.2) จ้างเหมาจัดทำสื่อ และเอกสารประกอบการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านสุขภาพ ด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ					**125,000**
- จัดทำสื่อศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	5	1	1	10,000	50,000
- จัดทำเอกสารประกอบการพัฒนาศักยภาพ	5	100	1	150	75,000
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการและบุคลากรด้านสุขภาพ ด้วยองค์ความรู้ด้านอัตลักษณ์ไทย ภูมิปัญญาไทย เพื่อยกระดับมาตรฐานบริการให้เป็นศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย (สทล.)					**271,600**
2.2.1) การพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการและบุคลากรด้านสุขภาพด้วยองค์ความรู้ด้านอัตลักษณ์ไทย ภูมิปัญญาไทย เพื่อยกระดับมาตรฐานบริการให้เป็นศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย (Online & Onsite)					**117,000**
- ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร (แท็กซี่)	4	3	2	400	9,600
- ค่าตอบแทนวิทยากร (เอกชน)	4	2	6	1,200	57,600
- ค่าตอบแทนวิทยากร (รัฐ)	4	3	2	600	14,400

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ขม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
- ค่าอาหารกลางวัน	4	30	1	120	14,400
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	4	30	2	35	8,400
- ค่าเอกสารในการประเมินผล	2	30	1	10	600
- ค่าถ่ายเอกสารรายงาน/สรุปงบประมาณ					2,000
- ค่าจัดซื้อ/จัดจ้างระบบ Zoom (เกิน 100 คน)					10,000
2.2.2) จ้างเหมาจัดทำสื่อ และเอกสารประกอบการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการและบุคลากรด้านสุขภาพ ด้วยองค์ความรู้ด้านอัตลักษณ์ไทย ภูมิปัญญาไทย เพื่อยกระดับมาตรฐานบริการให้เป็นศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย (Online & Onsite)					**154,600**
- จัดทำสื่อองค์ความรู้ด้านอัตลักษณ์ไทย ภูมิปัญญาไทย ฯ					20,000
- จัดทำเอกสารประกอบการพัฒนาศักยภาพ					50,000
- จัดทำประกาศนียบัตรรับรองศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย 2 ภาษา					84,600
กิจกรรมย่อยที่ 2.3 พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม การแพทย์ แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ในการพัฒนารูปแบบบริการและผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในศูนย์เวลเนส และศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย (สทล.)					**225,100**
2.3.1) การพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ในการพัฒนารูปแบบ บริการและผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในศูนย์เวลเนส และศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย (สทล.) (Online & Onsite)					**75,100**
- ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร (แท็กซี่)	1	15	2	400	12,000
- ค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญ	1	15	1	1,000	15,000
- ค่าอาหาร	1	15	1	120	1,800
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	15	2	35	1,050
- ค่าจัดซื้อ/จัดจ้างระบบ Zoom (เกิน 100 คน)	1	1	1	5,000	5,000
- ค่าเอกสารประกอบการอบรม					32,000
- ค่าเอกสารในการประเมินผล					100
- ค่าถ่ายเอกสารรายงาน/สรุปงบประมาณ					5,000
- ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าวัสดุ ค่าไปรษณีย์					2,150
2.3.2) จ้างเหมาจัดทำสื่อประกอบการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ และผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ในการพัฒนารูปแบบบริการและผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในศูนย์เวลเนส และศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย (Online & Onsite)					**150,000**
- จัดทำสื่อรูปแบบบริการและผลิตภัณฑ์ (Role Model)					75,000
- จัดทำคลิปวิดีโอของศูนย์เวลเนส ศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย					75,000

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ขม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมย่อยที่ 2.4 ยกระดับมาตรฐานผู้ให้บริการนวดไทย (สพท.)					**3,804,300**
2.4.1) ยกระดับการนวดไทยให้มีมาตรฐานและสร้างความเชื่อมั่น					**378,250**
- จ้างออกแบบและจัดทำเกียรติบัตรพร้อมกรอบรูป					250,000
- จ้างออกแบบและจัดทำโลห์รางวัล					100,000
- ค่าจัดส่งเกียรติบัติ					25,000
- ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ค่าวัสดุ ค่าไปรษณีย์					3,250
2.4.2) ประเมินและตรวจสอบมาตรฐานผู้ให้บริการ					**507,500**
- ค่าตอบแทนคณะกรรมการภายนอก	10	10	1	1,000	100,000
- ค่าพาหนะเดินทาง	10	10	2	300	60,000
- ค่าที่พัก	10	10	1	800	80,000
- ค่าเครื่องบิน	10	4	1	5,000	200,000
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					10,000
- ค่าจ้าเหมาบริการรถตู้พร้อมคนขับ	30	1	1	1,800	54,000
- ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ค่าวัสดุ ค่าไปรษณีย์					3,500
2.4.3) ประชาสัมพันธ์ยกระดับการนวดไทยให้มีมาตรฐาน และสร้างความเชื่อมั่น					**500,000**
- จัดจ้างทำสื่อและประชาสัมพันธ์สร้างภาพลักษณ์ยกระดับการนวดไทยให้มีมาตรฐานและสร้างความเชื่อมั่นในการบริการด้านการนวดไทย	1			500,000	500,000
2.4.4) จัดประกวดนวดไทยระดับจังหวัด เขต ประเทศ					**1,000,000**
- สนับสนุนงบประมาณในการจัดประกวดนวดไทยให้กับแต่ละเขตสุขภาพ	1	1	12	50,000	600,000
- จัดจ้างจัดการประกวดนวดไทยระดับประเทศที่ส่วนกลาง	1	1	1	400,000	400,000
2.4.5) จัดอบรมถ่ายทอดหลักสูตรผู้ช่วยแพทย์แผนไทย 330/372 ชม.					**1,418,550**
- ค่าตอบแทนวิทยากร (ทฤษฎี) (บุคลากรภาครัฐ)	1	8	91	600	436,800
- ค่าตอบแทนวิทยากร (ปฏิบัติ)	1	5	239	300	358,500
- ค่าอาหารกลางวัน	55	55	1	120	363,000
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	55	55	2	35	211,750
- ค่าใบประกาศนียบัตร					5,000
- ค่าเอกสารประกอบการอบรม					15,000
- ค่าวัสดุอุปกรณ์ประกอบการอบรม					20,000
- ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร (แท็กซี่)	1	10	1	500	5,000
- ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ค่าวัสดุ ค่าไปรษณีย์					3,500
กิจกรรมย่อยที่ 2.5 จัดอบรมพัฒนาทักษะด้านการสื่อสารภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สำหรับผู้ให้บริการนวดไทย (กวผ.)					**345,500**
- ค่าตอบแทนวิทยากร (บุคลากรภาครัฐ)	2	5	30	600	180,000
- ค่าพาหนะวิทยากร (แท็กซี่)	2	5	2	250	5,000
- ค่าที่พักวิทยากร	2	5	4	800	32,000
- ค่าอาหารกลางวัน	10	63	1	120	75,600
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	10	63	2	35	44,100

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
- ค่าเอกสารประกอบการอบรม					5,500
- ค่าประกาศนียบัตร					3,300
กิจกรรมย่อยที่ 2.6 พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพฯ (กสศ.)					**200,000**
- ค่าตอบแทนวิทยากร (มิใช่บุคลากรภาครัฐ)	1	10	4	1,200	48,000
- ค่าอาหารกลางวัน	1	250	1	120	30,000
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	250	2	35	17,500
- ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร(เครื่องบิน)	1	10	2	2,500	50,000
- ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร (แท็กซี่)	1	10	2	500	10,000
- ค่าที่พักวิยากร	1	10	1	1,200	12,000
- เอกสารประกอบการประชุม					10,000
- ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	2	1	3	1,800	10,800
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					7,200
- จัดทำเกียรติบัตรพร้อมกรอบรูป	1	1	1	4,500	4,500
กิจกรรมที่ 3 สร้างความยั่งยืนการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร					**4,462,200**
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 ประชุมเตรียมความพร้อมในการประเมินเป็นศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย (สทล.)					**54,900**
- ค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญ	2	4	1	1,000	8,000
- ค่าเดินทาง (เครื่องบิน)	2	3	1	5,000	30,000
- ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	2	4	1	800	6,400
- ค่าที่พัก	2	3	1	800	4,800
- ค่าอาหารกลางวัน	2	15	1	120	3,600
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	15	2	35	2,100
กิจกรรมย่อยที่ 3.2 ประชุมเตรียมความพร้อมในการประเมินชุมชนสุขภาพดี (กวผ.)					**28,400**
- ค่าพาหนะเดินทาง (เครื่องบิน)	2	1	2	3,000	12,000
- ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	2	5	1	500	5,000
- ค่าอาหารกลางวัน	2	25	1	120	6,000
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	25	2	35	3,500
- เอกสารประกอบการประชุม					1,500
- ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ค่าวัสดุ ค่าไปรษณีย์					400
กิจกรรมย่อยที่ 3.3 ลงพื้นที่ประเมินในศูนย์เวลเนส และศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย (สทล.)					**266,100**
- ค่าเดินทาง (เครื่องบิน)	5	6	2	2,500	150,000
- ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	5	6	2	400	24,000
- ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	5	1	2	1,800	18,000
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					10,000
- ค่าที่พัก (อำนวยการสูง)	5	1	1	1,200	6,000

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ขม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
- ค่าเบี้ยเลี้ยง (อำนวยการสูง)	5	1	2	270	2,700
- ค่าที่พัก	5	5	2	800	40,000
- ค่าเบี้ยเลี้ยง	5	6	2	240	14,400
- ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าวัสดุ ค่าไปรษณีย์					1,000
กิจกรรมย่อยที่ 3.4 ลงพื้นที่ประเมินคัดเลือกชุมชนสุขภาพดี (กวผ.)					**854,265**
- ค่าเดินทาง (เครื่องบิน)	9	10	2	3,000	540,000
- ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	9	10	1	700	63,000
- ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	9	1	2	2,800	50,400
- ค่าที่พัก (อำนวยการสูง)	9	3	1	1,200	32,400
- ค่าเบี้ยเลี้ยง (อำนวยการสูง)	9	3	2	270	14,580
- ค่าที่พัก	9	10	2	800	144,000
- เอกสารประกอบการประเมิน					4,885
- ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ค่าวัสดุ ค่าไปรษณีย์					5,000
กิจกรรมย่อยที่ 3.5 ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมและประเมินแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพฯ (กสศ.)					**250,000**
- ค่าเบี้ยเลี้ยง	4	15	1	240	14,400
- ค่าที่พัก	2	15	2	800	48,000
- ค่าพาหนะเดินทางเครื่องบิน	2	15	2	2,500	150,000
- ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	2	15	2	360	21,600
- ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	4	1	2	1,800	14,400
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					1,600
กิจกรรมย่อยที่ 3.6 ลงพื้นที่กำกับติดตามผลการดำเนินงานโครงการ ฯ (สทล.)					**445,100**
- ค่าเดินทาง (เครื่องบิน)	5	9	2	2,500	225,000
- ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	5	9	2	400	36,000
- ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	5	1	2	1,800	18,000
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					10,000
- ค่าที่พัก (อำนวยการสูง)	5	4	1	1,200	24,000
- ค่าเบี้ยเลี้ยง (อำนวยการสูง)	5	5	2	270	13,500
- ค่าที่พัก	5	9	2	800	72,000
- ค่าเบี้ยเลี้ยง	5	9	2	240	21,600
- ค่าวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการรายงานผลการดำเนินงาน เช่น กระดาษ หมึกสี					25,000
กิจกรรมย่อยที่ 3.7 ส่งเสริมภาพลักษณ์และสร้างการรับรู้การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร (สทล. กวผ. กสศ.)					**2,563,435**
3.7.1) จัดนิทรรศการส่งเสริมภาพลักษณ์เกี่ยวกับศูนย์เวลเนส และศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย (สทล.)					**2,068,000**
- จ้างเหมาจัดนิทรรศการ ฯ (สทล.)	4			515,600	2,062,400

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ขม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
- ค่าวัสดุสำนักงาน เพื่อใช้ในการดำเนินงาน					5,600
3.7.2) จ้างเหมาจัดนิทรรศการส่งเสริมภาพลักษณ์ชุมชนสุขภาพดี (กวผ.)	1			19,135	**19,135**
3.7.3) ส่งเสริมการสร้างภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและเชื่อมโยงการสร้างภาพลักษณ์ของผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสุขภาพ (กสศ.)					**476,300**
- จัดจ้างพัฒนาตราสัญลักษณ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพฯ	1			60,000	60,000
- จัดจ้างทำสื่อ ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวฯ และทำเกียรติบัตรฯ	2			143,150	286,300
- จัดจ้างนิทรรศการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยเพื่อสุขภาพ	1			130,000	130,000

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ย

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
งบดำเนินงาน	**10,379,500**
งบรายจ่ายอื่น	-
งบอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (สิบล้านสามแสนเจ็ดหมื่นเก้าพันห้าร้อยบาทถ้วน)	**10,379,500**

8.2 สรุปตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
สถาบันการแพทย์ทางเลือก	4,296,600
สถาบันการแพทย์แผนไทย	3,804,300
กองวิชาการและแผนงาน	1,247,300
กองสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ	1,031,300
รวมทั้งสิ้น (สิบล้านสามแสนเจ็ดหมื่นเก้าพันห้าร้อยบาทถ้วน)	**10,379,500**

9. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม		มีการพัฒนาศักยภาพผู้เกี่ยวข้อง ไม่น้อยกว่า 1,500 คน (สะสม)	มีการพัฒนาศักยภาพผู้เกี่ยวข้อง ไม่น้อยกว่า 2,000 คน (สะสม)	มีการพัฒนาศักยภาพผู้เกี่ยวข้อง ไม่น้อยกว่า 3,000 คน (สะสม) และมีรายได้เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 1,000 คน
	มีผู้ได้รับการประเมินรับรองและยกระดับมาตรฐานการนวดไทย ไม่น้อยกว่า 1,000 คน	มีผู้ได้รับการประเมินรับรองและยกระดับมาตรฐานการวดไทย ไม่น้อยกว่า 5,000 คน (สะสม)	มีผู้ได้รับการประเมินรับรองและยกระดับมาตรฐานการนวดไทย ไม่น้อยกว่า 7,000 คน (สะสม)	มีผู้ได้รับการประเมินรับรองและยกระดับมาตรฐานการนวดไทย ไม่น้อยกว่า 10,000 คน (สะสม)

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม (ต่อ)	มีกิจกรรมการสร้างภาพลักษณ์ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และจัดนิทรรศการการฯ ไม่น้อยกว่า 1 ครั้ง	มีกิจกรรมการสร้างภาพลักษณ์ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และจัดนิทรรศการ ฯ ไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง (สะสม)	มีกิจกรรมการสร้างภาพลักษณ์ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และจัดนิทรรศการฯ ไม่น้อยกว่า 3 ครั้ง (สะสม)	มีกิจกรรมการสร้างภาพลักษณ์ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และจัดนิทรรศการฯ ไม่น้อยกว่า 4 ครั้ง (สะสม)
		มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพได้รับการประเมิน ไม่น้อยกว่า 80 แห่ง	มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพได้รับการประเมิน ไม่น้อยกว่า 110 แห่ง (สะสม)	มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพได้รับการประเมิน ไม่น้อยกว่า 150 แห่ง (สะสม)
	มีชุมชนสุขภาพดีได้รับการประเมิน ไม่น้อยกว่า 5 แห่ง	มีชุมชนสุขภาพดีได้รับการประเมิน ไม่น้อยกว่า 25 แห่ง (สะสม)	มีชุมชนสุขภาพดี ได้รับการประเมิน ไม่น้อยกว่า 35 แห่ง (สะสม)	มีชุมชนสุขภาพดี ได้รับการประเมิน ไม่น้อยกว่า 50 แห่ง (สะสม)
	มีสถานประกอบการได้รับการประเมิน ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 50 (จากจำนวนที่ขอเข้ารับการประเมิน)	มีสถานประกอบการได้รับการประเมิน ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 70 (สะสม) (จากจำนวนที่ขอเข้ารับการประเมิน)	มีสถานประกอบการได้รับการประเมิน ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 90 (สะสม) (จากจำนวนที่ขอเข้ารับการประเมิน)	มีสถานประกอบการได้รับการประเมิน ร้อยละ 100 (สะสม) (จากจำนวนที่ขอเข้ารับการประเมิน)
		จัดอบรมพัฒนาทักษะด้านการสื่อสารภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สำหรับผู้ให้บริการนวดไทย จำนวน 2 รุ่น		
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส (บาท)	1,977,935	3,522,740	4,878,825	-

หมายเหตุ : ยอดสะสมเฉพาะในปีงบประมาณ

10. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

หน่วยงาน	ผู้รับผิดชอบหลัก	ตำแหน่ง	ช่องทางติดต่อ
สถาบันการแพทย์ทางเลือก	นางศิริชดา เปล่งพานิช	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	โทรศัพท์ 0967261166 Email:Sipornpoem@yahoo.com
	นายฮ.ศุภวุฒิ จันทสาโร (ผู้รับผิดชอบรอง)	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	โทรศัพท์ 0866016528 Email: horjctu@gmail.com
สถาบันการแพทย์แผนไทย	นางสาวคัญฑมารา สิทธิไกรพงษ์	แพทย์แผนไทยชำนาญการ	โทรศัพท์ 0944035946 Email: -
	นางสาวธนาธิป ฉิมแพ (ผู้รับผิดชอบรอง)	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	โทรศัพท์ 081-751-8035 Email: tanatip_c@hotmail.com

หน่วยงาน	ผู้รับผิดชอบหลัก	ตำแหน่ง	ช่องทางติดต่อ
กองสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ	นางสาวสุดารัตน์ เกตโล	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	โทรศัพท์ 0653953914 Email: sudarat.osta@gmail.com
	นางสาวอนงค์นาถ รัศมิทัต (ผู้รับผิดชอบรอง)	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	โทรศัพท์ 082-9391694 Email:Poo_nim777@hotmail.com
กองวิชาการและแผนงาน	นางพันธ์วิรา เวยสาร	เภสัชกรชำนาญการพิเศษ	โทรศัพท์0824654945 Email: punvira.v@kkumail.com
	นางมนทิพา ทรงพานิช	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	โทรศัพท์ 0 2590 2612 E-mail: montipason2@gmail.com
	นางสาวธารทิพย์ โคกดอกไม้ (ผู้รับผิดชอบรอง)	แพทย์แผนไทยชำนาญการ	โทรศัพท์ 0867561609 Email: thanthip_k@hotmail.com
	นางสาววรรณภา หยงสตาร์ (ผู้รับผิดชอบรอง)	แพทย์แผนไทย	โทรศัพท์ 0 2149 5653 Email: wannapa.yongsata@gmail.com

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางศิริชดา เปล่งพานิช)
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
สถาบันการแพทย์ทางเลือก

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวคัญฑมารา สิทธิไกรพงษ์)
แพทย์แผนไทยชำนาญการ
สถาบันการแพทย์แผนไทย

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางมนทิพา ทรงพานิช)
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
กองวิชาการและแผนงาน

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางพันธ์วิรา เวยสาร)
เภสัชกรชำนาญการพิเศษ
กองวิชาการและแผนงาน

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวสุดารัตน์ เกตโล)
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
กองสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ

.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายกุลธนิต วนรัตน์)
ผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์ทางเลือก

.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นางสาวรัชนี จันทร์เกษ)
ผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์แผนไทย

.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายสุรัคเมธ มหาศิริมงคล)
ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน

.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นางมณฑกา ธีรชัยสกุล)
ผู้อำนวยการกองสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ

.....ผู้อนุมัติโครงการ
(นายสมศักดิ์ กรีชัย)
รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

โครงการส่งเสริมการบริโภคอาหารสมุนไพรถิ่น กินเป็น ไม่ป่วย ห่างไกลโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs)

สรุปความเชื่อมโยงของโครงการที่มีต่อแผนสามระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560

1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็น 4.3 : สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว ประเด็นย่อย 4.3.3 : ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	2.2 ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	รายได้จากการท่องเที่ยว ถือเป็นแหล่งเงินสำคัญที่ทำให้ประเทศไทยมีรายได้เพิ่มขึ้นและนำมาใช้ในการพัฒนาประเทศในด้านอื่น ๆ ได้หลายประการ โดยเฉพาะกระแส “การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ” หรือ “Wellness Tourism” เริ่มเป็นที่จับตามองและได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ประเทศไทยถือได้ว่าเป็น “ศูนย์กลางทางการแพทย์ (Medical Hub)” ของภูมิภาคเอเชียนำรายได้เข้าสู่ประเทศ อีกทั้งการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในแบบไทย ๆ ภูมิปัญญาดั้งเดิม สมุนไพรไทย วิถีชีวิตไทย อาหารไทยก็เป็นที่ชื่นชอบของชาวต่างชาติที่ต้องมาท่องเที่ยวประเทศไทยเช่นกัน จึงถือได้ว่าเป็นเอกลักษณ์ที่งดงามและทรงคุณค่า สอดรับกับนโยบายรัฐบาลในการสร้างความสามารถในการแข่งขันด้วยความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว ประเด็นการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย ทั้งนี้กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีส่วนช่วยส่งเสริมให้แหล่งท่องเที่ยวหรือเส้นทางการท่องเที่ยว รวมถึงผู้ประกอบการได้นำองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่มีคุณภาพมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ ผนวกเข้าไปในวิถีชุมชน ที่มีทั้งภูมิปัญญาดั้งเดิม สมุนไพร อาหารไทยอันแสดงถึงการใช้อิทธิพลทางวัฒนธรรม (Soft Power) ได้ปรากฏให้ชาวโลกได้เห็น เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจสร้างมูลค่าเพิ่มด้านการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ก่อให้เกิดรายได้เข้าประเทศมากขึ้น
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(05) การท่องเที่ยว
เป้าหมาย	เป้าหมายที่ 1 : ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมให้แหล่งท่องเที่ยวหรือเส้นทางการท่องเที่ยว รวมถึงผู้ประกอบการได้นำองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่มีคุณภาพมาตรฐานถูกต้องตามหลักวิชาการไปผนวกเข้ากับวิถีชุมชนที่มีภูมิปัญญาดั้งเดิม สมุนไพร อาหารไทย ตลอดจนการพัฒนาเป็นเมนูอาหารที่แสดงถึงการใช้อิทธิพลทางวัฒนธรรม (Soft Power) เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจสร้างมูลค่าด้านการท่องเที่ยวที่หลากหลายที่แสดงออกถึงเอกลักษณ์ วัฒนธรรม ความเป็นไทย เผยแพร่ไปยังต่างประเทศ เป็นการกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติได้ชื่นชมและท่องเที่ยวในประเทศไทย นำมาสู่การสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว ส่งผลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น ก่อให้เกิดรายได้และอัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย ซึ่งในปี พ.ศ. 2568 คาดว่าจะมีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นประมาณ 20 ล้านบาท

สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	(5.3) การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย
แนวทางการพัฒนา	2) สร้างสรรค์การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพรูปแบบใหม่บนพื้นฐานของทรัพยากรที่มีศักยภาพในการบำบัด ฟื้นฟู รักษาสุขภาพ โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ทางด้านนวัตกรรม ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและอาหารไทย รวมถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทยในการให้บริการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย
เป้าหมาย	(050301) รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทยเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นให้เกิดมาตรฐานการบริการที่ดี โดยยกระดับให้ผู้ประกอบการได้รับการรับรองมาตรฐานอาหารเป็นยา เพื่อให้เกิดความมั่นใจ ได้รับการยอมรับในการรับบริการของนักท่องเที่ยว ส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V01 สินค้าและการบริการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
ปัจจัย	V01F03 ความหลากหลายและความครอบคลุมของสินค้าและบริการที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยว
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	เป้าหมายที่ 8 : ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่ และมีผลิตภาพ และมีงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	เป้าหมายย่อย 8.1 : ทำให้การเติบโตทางเศรษฐกิจต่อหัวประชากรมีความยั่งยืนตามบริบทของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของประเทศพัฒนาน้อยที่สุดมีการขยายตัวอย่างน้อยร้อยละ 7 ต่อปี
1.2 แนวทางการพัฒนารอง (ไม่มี)	
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนการปฏิรูปประเทศ / แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฯแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	**เป้าหมายหลักของแผนฯ** 13 : การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม หมุดหมายที่ 1 : ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน เป้าหมายระดับหมุดหมายที่ 1 : การเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น ตัวชี้วัด 1.1 นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ มีค่าใช้จ่ายต่อวันเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 10 ต่อปี **กลยุทธ์การพัฒนา** กลยุทธ์ที่ 1 การส่งเสริมการพัฒนากิจกรรม สินค้า และบริการ การท่องเที่ยวมูลค่าเพิ่มสูง กลยุทธ์ย่อยที่ 1.1 พัฒนาการท่องเที่ยวตามแนวคิดโมเดลอารมณ์ดีมีความสุขในแผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ฉบับปรับปรุง
แผนความมั่นคงแห่งชาติ	-ไม่มี-
2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2568 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ☐ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงานอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ☐ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์การ วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหาร

	การเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) แนวทางการพัฒนา 1) กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนารูปแบบบริการสุขภาพและบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกรองรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นให้เกิดการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 คลี่คลายลง (Post-COVID)
แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) แนวทางการพัฒนา 1) กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนารูปแบบบริการสุขภาพและบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกรองรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นให้เกิดการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 คลี่คลายลง (Post-COVID)
แผนปฏิบัติการด้าน	- แผนปฏิบัติการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566 - 2570)
2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	-ไม่มี-
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-

โครงการส่งเสริมการบริโภคอาหารสมุนไพรถิ่น กินเป็น ไม่ป่วย ห่างไกลโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs)

1. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (Non-Communicable Diseases : NCDs) เช่น โรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง โรคหัวใจและโรคมะเร็ง เป็นปัญหาด้านสาธารณสุขที่สำคัญทั่วโลก เนื่องจากพฤติกรรมการใช้ชีวิตและการบริโภคอาหารที่ไม่เหมาะสม เช่น การขาดการออกกำลังกาย และปัจจัยเสี่ยงอื่น ๆ อันเป็นสาเหตุให้โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง เป็นปัญหาที่มีความรุนแรงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยรายงานขององค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) ระบุว่าโรคไม่ติดต่อเรื้อรังเป็นสาเหตุการเสียชีวิตมากถึงร้อยละ 71 ของการเสียชีวิตทั่วโลก และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในประเทศรายได้ปานกลางถึงต่ำซึ่งเป็นแหล่งที่มีปัจจัยเสี่ยงสูง (World Health Organization, 2022) ซึ่งส่งผลกระทบต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมในระยะยาว (WHO, 2022) ในสังคมไทยด้วยเช่นกัน กระทรวงสาธารณสุขได้รายงานว่าโรคไม่ติดต่อเรื้อรังเป็นสาเหตุการเสียชีวิตมากกว่าร้อยละ 75 ของการเสียชีวิตทั้งหมดในประเทศ สร้างภาระค่าใช้จ่ายทางการแพทย์และสาธารณสุขจากการรักษาโรคเหล่านี้เพิ่มขึ้นทุกปี ซึ่งในปี พ.ศ. 2567 ใช้งบประมาณในการดูแลโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง กว่า 1.3 แสนล้านบาท ซึ่งกระทบต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างมาก และยังส่งผลให้คุณภาพชีวิตของประชากรลดลง (สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ, 2567)

ซึ่งกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีบทบาทในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561- 2580) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็น ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงามและการแพทย์แผนไทย โดยการสร้างความหลากหลาย ด้านการท่องเที่ยว เพื่อสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจและเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) โดยเน้นการสร้างคุณค่า และมูลค่าเพิ่มผ่านอัตลักษณ์ท้องถิ่น เช่น อาหารสมุนไพรถิ่นและผลิตภัณฑ์สมุนไพร ซึ่งนอกจากจะตอบโจทย์ความต้องการด้านสุขภาพของนักท่องเที่ยวแล้ว ยังสามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชนและผู้ประกอบการในท้องถิ่นได้อีกด้วย (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2566) จากการสำรวจอัตราการขยายตัวของมูลค่าการส่งออกของสมุนไพร พบว่าปัจจัยที่ทำให้สมุนไพรมีโอกาสเติบโตมาจากแนวโน้มความต้องการอาหารและเครื่องดื่มที่มีสมุนไพรเป็นส่วนประกอบที่มากขึ้น ซึ่งหากสามารถเพิ่มมูลค่าหรือนวัตกรรมในตัวผลิตภัณฑ์ จะส่งผลให้ความต้องการขยายตัวสูงมากขึ้น และเพิ่มโอกาสในการส่งออกได้เป็นอย่างดี ประกอบกับการเติบโตของกระแสการดูแลสุขภาพของบุคคล ทั้งจากโรคอุบัติใหม่ ความต้องการใช้พืชสมุนไพรเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับร่างกาย ความต้องการทางเลือกที่ปลอดภัยในการดูแลสุขภาพ และการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ได้ส่งผลให้เกิดอุปสงค์ต่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรในรูปแบบต่าง ๆ ที่สามารถตอบสนองต่ออุปสงค์เหล่านี้ได้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ (แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566 - 2570, 2565) ดังนั้น การท่องเที่ยวเชิงอาหาร จึงเป็นสิ่งที่ช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติให้เดินทางท่องเที่ยวสู่ท้องถิ่นต่าง ๆ ที่มีแรงจูงใจและจุดมุ่งหมายในการลิ้มรสชาติทางด้านอาหารและเครื่องดื่ม และเพลิดเพลินไปกับการท่องเที่ยวในพื้นที่ไปด้วย การท่องเที่ยวเชิงอาหารจึงเป็นการผสมผสานของอาหารและเอกลักษณ์เฉพาะพื้นที่ซึ่งนักท่องเที่ยวจะได้รับประสบการณ์จากพื้นที่ในแหล่งท่องเที่ยวโดยตรง (เบญจมาภรณ์ ชำนาญฉา, 2561) และด้วยกระแสการท่องเที่ยวในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป มีเทคโนโลยีที่ช่วยให้เข้าถึงสื่อต่าง ๆ มากขึ้น จึงทำให้นักท่องเที่ยวหันมานิยมการท่องเที่ยวรูปแบบการชิมอาหารมากขึ้น โดยหากสามารถผลักดันให้มีการท่องเที่ยวรูปแบบการชิมอาหารจะช่วยส่งผลทำให้การท่องเที่ยวของประเทศขยายตัวอย่างต่อเนื่อง เกิดประโยชน์ ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อเศรษฐกิจการท่องเที่ยว นอกจากนี้การท่องเที่ยวเชิงอาหารยังก่อให้เกิดการกระจายรายได้สู่ชุมชนท้องถิ่นที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวในทุกกลุ่มคนอีกด้วย

การส่งเสริมการบริโภคอาหารสมุนไพรถิ่นเพื่อป้องกันโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง เป็นการผสานความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ากับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพได้อย่างลงตัว เป็นการสร้างแนวทางที่ยั่งยืนในการส่งเสริม

พฤติกรรมการบริโภคเพื่อสุขภาพ อีกทั้งประชาชนจะมีความรู้และตระหนักถึงประโยชน์ของอาหารสมุนไพรถิ่น สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อเสริมสร้างสุขภาพและป้องกันโรคไม่ติดต่อเรื้อรังได้อย่างแท้จริง เนื่องจากหนึ่งในแนวทางสำคัญในการป้องกันและลดความเสี่ยงของโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง คือ การส่งเสริมพฤติกรรมการบริโภคที่ดีและมีประโยชน์ต่อสุขภาพ โดยเฉพาะการนำสมุนไพรถิ่นมาใช้ในการปรุงอาหาร เนื่องจากสมุนไพรหลายชนิดมีสรรพคุณทางยาที่ช่วยลดความเสี่ยงในการเกิดโรคและเสริมสร้างระบบภูมิคุ้มกัน เช่น กระชายดำที่มีสารฟลาโวนอยด์ช่วยบำรุงหัวใจและระบบไหลเวียนโลหิต (Leong & Shui, 2020) และขมิ้นชันที่มีสารเคอร์คูมินซึ่งเป็นสารต้านอนุมูลอิสระที่มีฤทธิ์ต้านการอักเสบและป้องกันโรคไม่ติดต่อเรื้อรังได้เป็นอย่างดี (Ahmad, 2021) เป็นต้น นอกจากอาหารสมุนไพรถิ่นจะมีความสำคัญในด้านโภชนาการแล้ว ยังสามารถช่วยส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ควรได้รับการส่งเสริมในระดับชุมชนและระดับประเทศ

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จึงได้นำภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรไทยมาปรับใช้ในการดูแลสุขภาพของประชาชน เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาวะที่ดี ลดสาเหตุการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรังและผลักดันให้มีการนำไปประยุกต์ใช้ในสถานประกอบการประเภทต่าง ๆ เกิดเป็นการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ โดยการนำอาหารซึ่งเป็นจุดเด่นของประเทศไทยมาเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนภายใต้นโยบายอาหารเป็นยา ภายหลังได้เปลี่ยนชื่อเป็นนโยบายอาหารสมุนไพรถิ่น กินเป็น ไม่ป่วย โดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายอาหารเป็นยาขึ้นเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานดังกล่าว ประกอบด้วย กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กรมอนามัย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ผู้แทนสมาคมผู้ประกอบการร้านอาหารและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมา พ.ศ. 2566 – 2567 กรมได้ขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าวภายใต้ชื่อแนวคิด “อาหารเป็นยา” ในภาพของงานมหกรรมอาหารเป็นยา และการจัดงานเสวนาวิชาการในจังหวัดนำร่อง 21 จังหวัด ครอบคลุม 12 เขตสุขภาพ ได้แก่ 1) จังหวัดเชียงราย 2) จังหวัดพิษณุโลก 3) จังหวัดน่าน 4) จังหวัดอุทัยธานี 5) จังหวัดสระบุรี 6) จังหวัดนครปฐม 7) จังหวัดปราจีนบุรี 8) จังหวัดจันทบุรี 9) จังหวัดลพบุรี 10) จังหวัดเพชรบุรี 11) จังหวัดระยอง 12) จังหวัดชลบุรี 13) จังหวัดฉะเชิงเทรา 14) จังหวัดมหาสารคาม 15) จังหวัดสุรินทร์ 16) จังหวัดอุดรธานี 17) จังหวัดสกลนคร 18) จังหวัดอำนาจเจริญ 19) จังหวัดสุราษฎร์ธานี 20) จังหวัดสงขลา และ 21) จังหวัดพัทลุง รวมถึงมีการรับรองมาตรฐาน “อาหารเป็นยา” ให้กับสถานประกอบการร้านอาหารที่ผ่านการประเมินดังกล่าว ซึ่งมาตรฐานอาหารเป็นยานั้น จะแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) ประเภทสถานประกอบการร้านอาหาร ภัตตาคาร แผงลอย รวมถึงร้านค้าในชุมชนท้องถิ่น โดยสถานประกอบการดังกล่าว จะต้องผ่านเกณฑ์มาตรฐาน Clean Food Good Taste มีเมนูชูสุขภาพที่รับรองโดยกรมอนามัยในเบื้องต้น และผ่านเกณฑ์มาตรฐานอาหารเป็นยา ที่รับรองโดยกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และ 2) ประเภทผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูป และเครื่องดื่มพร้อมจำหน่ายในชุมชน โดยผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูป จะต้องได้รับการขึ้นทะเบียนจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาหรือได้รับการรับรองมาตรฐานทางด้านสุขาภิบาลอาหารและน้ำ มีการรับรองเมนูชูสุขภาพจากกรมอนามัยในเบื้องต้น และผ่านเกณฑ์มาตรฐานอาหารเป็นยาที่รับรองโดยกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ ในกระบวนการขอรับรองมาตรฐานอาหารเป็นยานั้น ได้รับความร่วมมือจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบ มอบป้ายมาตรฐานอาหารเป็นยา โดยผลการดำเนินงานที่สำคัญพบว่า ในปี พ.ศ. 2565 มีการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการร้านอาหารภายใต้หลักสูตรโภชนศาสตร์ในภูมิปัญญาไทย จำนวน 80 ราย และนำร่องการประเมินสถานประกอบการร้านอาหารให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐานอาหารเป็นยา จำนวน 90 แห่ง มีประชาชนที่ได้รับความรู้ในการนำภูมิปัญญาด้านอาหารเพื่อสุขภาพมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ไม่น้อยกว่า 100,000 คน ต่อมาในปี พ.ศ. 2566 ได้ขยายผลการดำเนินงานขับเคลื่อนนโยบายอาหารเป็นยาครอบคลุมทั้ง 76 จังหวัด โดยมีผู้ประกอบการร้านอาหารผ่านการอบรม

หลักสูตรโภชนศาสตร์ในภูมิปัญญาไทยทั่วประเทศกว่า 1,400 ราย มีสถานประกอบการสถานประกอบการร้านอาหารผ่านเกณฑ์มาตรฐานอาหารเป็นยา จำนวน 1,000 แห่ง อีกทั้งยังได้ดำเนินการติดตามสถานประกอบการที่ได้รับป้ายอาหารเป็นยาเพื่อนำผลการดำเนินงานมาปรับปรุงและพัฒนา พบว่า สถานประกอบการที่มีป้ายสัญลักษณ์อาหารเป็นยาและมีเมนูอาหารเป็นยาแนะนำมีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 50 แต่ยังพบปัญหาในเรื่องการเป็นที่รู้จักในวงกว้างทั้งในและต่างประเทศ และในปี พ.ศ. 2567 กรมได้มีการดำเนินการจัดงานมหกรรมอาหารเป็นยาเพื่อประชาสัมพันธ์ให้อาหารไทยเป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยว และป้ายสัญลักษณ์อาหารเป็นยาเป็นที่รู้จักในวงกว้างมากขึ้น จากการจัดงานมหกรรมอาหารเป็นยาทำให้มีมูลค่ารวมจากการซื้อขาย ไม่น้อยกว่า 1.5 ล้านบาทต่อสถานประกอบการ

ในการนี้ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมการบริโภคอาหารสมุนไพรถิ่น กินเป็น ไม่ป่วย ห่างไกลโรคไม่ติดต่อเรื้อรังขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2568 กรมฯ ได้ร่วม KICK – OFF โครงการขับเคลื่อนนโยบาย “คนไทยห่างไกลโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs)” กับกระทรวงสาธารณสุขในภาพรวม เพื่อสร้างกระแสและความตระหนักรู้ให้กับประชาชนในการดูแลสุขภาพและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพให้เหมาะสม ห่างไกลโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ซึ่งเป็นสาเหตุของการเสียชีวิตอันดับต้น ๆ ของประเทศไทย นอกจากนี้ยังได้รวบรวมและจัดทำชุดองค์ความรู้อาหารสมุนไพรถิ่น กินเป็น ไม่ป่วย ห่างไกลโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) ที่เป็นอัตลักษณ์ของแต่ละภาค เพื่อนำเสนอสมุนไพรผ่านเมนูอาหารที่มีส่วนประกอบของสมุนไพรถิ่นในแต่ละภาค ซึ่งแต่ละเมนูจะมีสรรพคุณที่แตกต่างกัน และเหมาะกับประเทศสมุฏฐานหรือถิ่นที่อยู่อาศัย เพื่อดึงดูดให้เกิดการบริโภคที่หลากหลายเมนูตามคุณประโยชน์ที่ตอบสนองพฤติกรรมผู้บริโภคในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะช่วยลดความเสี่ยงในการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง อีกทั้งองค์ความรู้เหล่านี้จะเป็นข้อมูลที่ใช้ในการสนับสนุนให้กับผู้ประกอบการหรือหน่วยงานอื่นสำหรับใช้ส่งเสริมสุขภาพประชาชนและสร้างประโยชน์ให้กับการท่องเที่ยวเชิงอาหาร และขยายผลไปสู่การท่องเที่ยวรูปแบบอื่น ๆ ที่มีอาหารเป็นปัจจัยหลักในการเสริมสร้างประสบการณ์ผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยว เช่น การท่องเที่ยวเชิงเกษตรนวัตวิถี การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ฯลฯ โดยผ่านรูปแบบการเปิดประสบการณ์ด้านการท่องเที่ยวที่หลากหลาย เช่น การเปิดให้จองกิจกรรมและที่พักผ่านเว็บไซต์และแอปพลิเคชันการท่องเที่ยว ซึ่งกำลังได้รับความสนใจของนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ ในการนี้เพื่อให้เกิดกระแสในวงกว้างในเรื่องอาหารสมุนไพรถิ่น กินเป็น ไม่ป่วย กรมจึงได้จัดกิจกรรมเสวนาวิชาการและนิทรรศการอาหารสมุนไพรถิ่น กินเป็น ไม่ป่วย เพื่อ KICK-OFF ระดับประเทศขึ้น และนำไปสู่การคัดเลือกต้นแบบนวัตกรรมผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปจากสมุนไพร จากผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่คัดเลือกเป็นตัวแทนมาจากทุกพื้นที่ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการนำไปพัฒนาและใช้ในวิสาหกิจชุมชนและอุตสาหกรรมภายในประเทศ สามารถสร้างรายได้ สร้างเศรษฐกิจให้กับประเทศ รวมถึงสร้างวัฒนธรรมที่ดีในการนำภูมิปัญญาทางด้านอาหารเป็นยาสมุนไพรถิ่นมาใช้ในการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้กับประเทศได้ รองรับการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงอาหาร (Gastronomy Tourism) และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health and Wellness Tourism) ต่อไปในอนาคต

2. วัตถุประสงค์

2.1 พัฒนาและยกระดับองค์ความรู้เกี่ยวกับอาหารสมุนไพรถิ่นที่เป็นอัตลักษณ์ของแต่ละภาค ให้เป็นที่รู้จักและสามารถนำไปปรับใช้ในการบริโภคเพื่อการป้องกันโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง

2.2 ส่งเสริมและผลักดันให้เกิดการพัฒนาเมนูอาหารสมุนไพรถิ่น กินเป็น ไม่ป่วย ในสถานประกอบการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอาหารและวัฒนธรรม และสร้างเศรษฐกิจให้กับประเทศ

3. เป้าหมาย

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

3.1.1 มีชุดองค์ความรู้อาหารสมุนไพรถิ่น กินเป็น ไม่ป่วย ห่างไกลโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ที่เป็นอัตลักษณ์ของแต่ละภาค ไม่น้อยกว่า 4 ชุด

3.1.2 มีต้นแบบนวัตกรรมผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปจากสมุนไพร ไม่น้อยกว่า 2 ผลิตภัณฑ์

3.1.3 มีผู้ประกอบการที่ได้นำชุดองค์ความรู้อาหารสมุนไพรถิ่น กินเป็น ไม่ป่วยไปใช้ในการพัฒนาเมนูอาหารสำหรับให้บริการประชาชน ไม่น้อยกว่า 1,500 ราย

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

3.2.1 ประชาชนมีความรู้และตระหนักถึงประโยชน์ของการบริโภคอาหารสมุนไพรถิ่น สามารถนำข้อมูลไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง เพื่อเสริมสร้างสุขภาพและป้องกันโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง

3.2.2 ผู้ประกอบการร้านอาหาร/หน่วยงานอื่นสามารถประยุกต์ใช้และขยายผลจากชุดองค์ความรู้อาหารสมุนไพรถิ่น นวัตกรรมผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรถิ่น เพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มในการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรม

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด

ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีการบูรณาการองค์ความรู้ในการลดอัตราการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (Non - Communicable Diseases : NCDs) และมีส่วนร่วมในการสร้างคุณค่า และมูลค่าเพิ่มให้กับประเทศ

3.4 ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

3.4.1 จำนวนชุดองค์ความรู้อาหารสมุนไพรถิ่น กินเป็น ไม่ป่วย ห่างไกลโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) ที่เป็นอัตลักษณ์ของแต่ละภาค

3.4.2 จำนวนต้นแบบนวัตกรรมผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปจากสมุนไพร

3.4.3 จำนวนผู้ประกอบการที่ได้นำชุดองค์ความรู้อาหารสมุนไพรถิ่น กินเป็น ไม่ป่วยไปใช้ในการพัฒนาเมนูอาหารสำหรับให้บริการประชาชน

3.5 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์

1. ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง ส่วนราชการและเครือข่ายผู้ประกอบการภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป ไม่น้อยกว่า 760,000 ราย

2. หน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข เช่น กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กรมอนามัย สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

3. หน่วยงานนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข เช่น กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงพาณิชย์

4. พื้นที่ดำเนินการ

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

4.1.1 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

4.1.2 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

4.1.3 สถานประกอบการประเภทภัตตาคาร ร้านอาหาร และประเภทที่พักนักท่องเที่ยว (โรงแรม/รีสอร์ท)

4.2 รายละเอียดพื้นที่การดำเนินการ

76 จังหวัด และกรุงเทพมหานคร

5. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2567 - กันยายน 2568

6. กิจกรรม

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1. KICK – OFF โครงการขับเคลื่อนนโยบาย "คนไทยห่างไกลโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs)" Phase 1 (จำนวน 3 ครั้ง)	105,600	105,600				-			-			-	
กิจกรรมที่ 2. KICK – OFF โครงการขับเคลื่อนนโยบาย "คนไทยห่างไกลโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs)" Phase 2 (จำนวน 3 ครั้ง)	106,220	106,220				-			-			-	
กิจกรรมที่ 3. ประชุมคณะกรรมการพัฒนาเมนูอาหารเพื่อการดูแลและป้องกันโรคไม่ติดเรื้อรัง	148,900		-		94,600			54,300				-	
กิจกรรมที่ 4. เสวนาวิชาการและนิทรรศการอาหารสมุนไพรถิ่น กินเป็น ไม่ป่วย เพื่อ KICK-OFF ระดับประเทศ	350,000		-			-		350,000				-	
กิจกรรมที่ 5. ลงพื้นที่รวบรวมข้อมูลและจัดทำชุดองค์ความรู้อาหารสมุนไพรถิ่น กินเป็น ไม่ป่วย ห่างไกลโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ที่เป็นอัตลักษณ์ของแต่ละภาค	66,880		-			-		66,800				-	
รวมเป็นเงิน	**777,600**	**211,820**			**94,600**			**471,180**			**-**		

7. งบประมาณ

งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 รวมทั้งสิ้น 777,600 บาท (เจ็ดแสนเจ็ดหมื่นเจ็ดพันหกร้อยบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 KICK – OFF โครงการขับเคลื่อนนโยบาย "คนไทยห่างไกลโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs)" Phase 1 (จำนวน 3 ครั้ง)					**105,600**
1. ค่าเบี้ยเลี้ยง	3	5	2	240	7,200
2. ค่าที่พัก	3	5	1	750	11,250
3. ค่ายานพาหนะ (แท็กซี่)	3	5	2	250	7,500
4. ค่ายานพาหนะ (เครื่องบิน)	2	5	2	2,500	50,000

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
5. ค่าเช่าเหมาบริการรถตู้	3	1	2	2,000	12,000
6. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					4,500
7. ค่าจัดซื้อวัตถุดิบในการสาธิตเมนูอาหารสมุนไพรถิ่น กินเป็น ไม่ป่วย					12,000
8. ค่าวัสดุอุปกรณ์					1,150
กิจกรรมที่ 2 KICK – OFF โครงการขับเคลื่อนนโยบาย "คนไทยห่างไกลโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs)" Phase 2 (จำนวน 3 ครั้ง)					**106,220**
1. ค่าเบี้ยเลี้ยง	3	5	2	240	7,200
2. ค่าที่พัก	3	5	1	750	11,250
3. ค่ายานพาหนะ (แท็กซี่)	3	5	2	250	7,500
4. ค่ายานพาหนะ (เครื่องบิน)	2	5	2	2,500	50,000
5. ค่าเช่าเหมาบริการรถตู้	3	1	2	2,000	12,000
6. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					4,500
7. ค่าจัดซื้อวัตถุดิบในการสาธิตเมนูอาหารสมุนไพรถิ่น กินเป็น ไม่ป่วย					12,000
8. ค่าวัสดุอุปกรณ์					1,770
กิจกรรมที่ 3 ประชุมคณะกรรมการพัฒนาเมนูอาหารเพื่อการดูแลและป้องกันโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง					**148,900**
1. ค่าอาหารกลางวัน	3	20	1	120	7,200
2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	3	20	2	35	4,200
3. ค่าตอบแทนคณะกรรมการ	3	10	1	1,000	30,000
4. ค่าที่พัก	3	6	1	750	13,500
5. ค่ายานพาหนะ (แท็กซี่)	3	10	2	200	12,000
6. ค่ายานพาหนะ (เครื่องบิน)	3	5	2	2,500	75,000
7. ค่าจ้างออกแบบและจัดทำรูปเล่มรายงานฯ	1	1	10	700	7,000
กิจกรรมที่ 4 เสวนาวิชาการและนิทรรศการอาหารสมุนไพรถิ่น กินเป็น ไม่ป่วย เพื่อ KICK-OFF ระดับประเทศ					**350,000**
1. ค่าจ้างจัดกิจกรรมเสวนาวิชาการและนิทรรศการอาหารสมุนไพรถิ่น กินเป็น ไม่ป่วย เพื่อ KICK-OFF ระดับประเทศ					350,000
กิจกรรมที่ 5 ลงพื้นที่รวบรวมข้อมูลและจัดทำชุดองค์ความรู้อาหารสมุนไพรถิ่น กินเป็น ไม่ป่วย ห่างไกลโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ที่เป็นอัตลักษณ์ของแต่ละภาค					**66,880**
1. ค่าเบี้ยเลี้ยง	3	2	2	240	2,880
2. ค่าที่พัก	3	2	1	750	4,500
3. ค่ายานพาหนะ (แท็กซี่)	3	2	2	250	3,000
4. ค่ายานพาหนะ (เครื่องบิน)	2	2	2	2,500	20,000
5. ค่าเช่าเหมาบริการรถตู้	3	1	2	2,000	12,000

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
6. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					4,500
7. ค่าวัตถุดิบในการสาธิต					20,000

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ย

9. สรุปงบประมาณ

9.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
งบดำเนินงาน	777,600
งบรายจ่ายอื่น	-
งบอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (เจ็ดแสนเจ็ดหมื่นเจ็ดพันหกร้อยบาทถ้วน)	**777,600**

9.2 สรุปตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
สถาบันการแพทย์แผนไทย	777,600
รวมทั้งสิ้น (เจ็ดแสนเจ็ดหมื่นเจ็ดพันหกร้อยบาทถ้วน)	**777,600**

10. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	มีชุดองค์ความรู้อาหารสมุนไพรถิ่น กินเป็นไม่ป่วย ห่างไกลโรคไม่ติดต่อเรื้อรังที่เป็นอัตลักษณ์ของแต่ละภาค จำนวน 1 ชุด	1. มีชุดองค์ความรู้อาหารสมุนไพรถิ่นกินเป็นไม่ป่วย ห่างไกลโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ที่เป็นอัตลักษณ์ของแต่ละภาค จำนวน 3 ชุด (สะสม) 2. มีผู้ประกอบการที่ได้นำชุดองค์ความรู้อาหารสมุนไพรถิ่นกินเป็นไม่ป่วยไปใช้ในการพัฒนาเมนูอาหารสำหรับให้บริการประชาชน จำนวน 750 ราย	1. มีชุดองค์ความรู้อาหารสมุนไพรถิ่นกินเป็นไม่ป่วย ห่างไกลโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ที่เป็นอัตลักษณ์ของแต่ละภาค จำนวน 4 ชุด (สะสม) 2. มีต้นแบบนวัตกรรมผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปจากสมุนไพร ไม่น้อยกว่า 2 ผลิตภัณฑ์	มีผู้ประกอบการที่ได้นำชุดองค์ความรู้อาหารสมุนไพรถิ่นกินเป็นไม่ป่วยไปใช้ในการพัฒนาเมนูอาหารสำหรับให้บริการประชาชน จำนวน 1,500 ราย
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส(บาท)	211,820	94,600	471,180	-

11. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

หน่วยงาน	ผู้รับผิดชอบหลัก	ตำแหน่ง	ช่องทางติดต่อ
กลุ่มงานส่งเสริมบริการการแพทย์แผนไทย สถาบันการแพทย์แผนไทย	นางสาวอุบลรัตน์ มโนศิลป์	แพทย์แผนไทยชำนาญการพิเศษ	โทรศัพท์ 02 5917007 ต่อ 3601 e-mail: pp.ittm2566@gmail.com

..... ผู้เขียนโครงการ

(นางสาวอุบลรัตน์ มโนศิลป์)
แพทย์แผนไทยชำนาญการพิเศษ
สถาบันการแพทย์แผนไทย

..... ผู้เสนอโครงการ

(นางนันท์นภัส ต้อยติ่ง)
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
สถาบันการแพทย์แผนไทย

..... ผู้เห็นชอบโครงการ

(นางสาวรัชนี จันทร์เกษ)
ผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์แผนไทย

..... ผู้อนุมัติโครงการ

(นายสมศักดิ์ กรีชัย)
รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

โครงการจัดทำมาตรฐานตำรับยาแผนไทย

สรุปความเชื่อมโยงของโครงการที่มีต่อแผนสามระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560

1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็น 4.2 : อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต ประเด็นย่อย 4.2.2 : อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	(2.2)ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการจัดทำข้อกำหนดมาตรฐานยาแผนไทยสำหรับนำไปใช้ประโยชน์ในการควบคุมคุณภาพยาแผนไทยเพื่อยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ยาแผนไทย เป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนาภูมิปัญญาด้านการแพทย์แผนไทยให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผ่านกระบวนการศึกษา วิจัย วิเคราะห์ และพัฒนาองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ตลอดจนกำหนด พัฒนาคุณภาพมาตรฐาน และให้การคุ้มครองผู้บริโภคด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก รวมถึงเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการหนุนเสริมให้ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(04) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต
เป้าหมาย	เป้าหมายที่ 1 : การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในสาขาอุตสาหกรรมและบริการ
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการจัดทำข้อกำหนดมาตรฐานตำรับยาแผนไทยสำหรับนำไปใช้ประโยชน์ในการควบคุมคุณภาพยาแผนไทย เพื่อยกระดับมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์และการให้บริการทางการแพทย์ให้เทียบเท่ากับระดับสากล ช่วยสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพของยาแผนไทยที่ผลิตในประเทศ ส่งเสริมให้มีการใช้ผลิตภัณฑ์ยาแผนไทยเพิ่มขึ้น ทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในสาขาอุตสาหกรรมและบริการมีการขยายตัวไม่น้อยกว่าร้อยละ 1
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	(4.2) อุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์ครบวงจร
แนวทางการพัฒนา	ยกระดับมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์และการให้บริการทางการแพทย์ให้เทียบเท่ากับระดับสากล ยกระดับการแพทย์และบริการสุขภาพแผนไทย สร้างศูนย์ทดสอบมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ ส่งเสริมการอำนวยความสะดวกในการตรวจและรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ของไทยให้กับผู้ประกอบการอย่างถูกต้องรวดเร็ว ในราคาที่เป็นธรรมเพื่อให้ผู้ประกอบไทยสามารถแข่งขันได้มากขึ้น
เป้าหมาย	(040201) อุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการจัดทำข้อกำหนดมาตรฐานยาแผนไทยสำหรับนำไปใช้ประโยชน์ในการควบคุมคุณภาพยาแผนไทย เป็นเกณฑ์ข้อกำหนดมาตรฐานสำหรับการตรวจและรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ของไทย สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาของอุตสาหกรรมการผลิตยาแผนไทย เพื่อยกระดับมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์และการให้บริการทางการแพทย์ให้เทียบเท่ากับระดับสากล ซึ่งจะส่งผลให้อุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 1
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V01 มาตรฐาน
ปัจจัย	V01F01 มาตรฐานผลิตภัณฑ์และบริการทางการแพทย์

สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	เป้าหมายที่ 8 ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่องครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่ และมีผลิตภาพ และการมีงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	เป้าหมายย่อย 8.1 ทำให้การเติบโตทางเศรษฐกิจต่อหัวประชากรมีความยั่งยืนตามบริบทของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของประเทศพัฒนาน้อยที่สุด มีการขยายตัวอย่างน้อยร้อยละ 7 ต่อปี
1.2 แนวทางการพัฒนารอง –ไม่มี-	
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	**เป้าหมายหลักของแผนฯ 13 :** การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม **หมุดหมายที่ 4** : ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง **เป้าหมายระดับหมุดหมาย :** เป้าหมายที่ 1 ไทยมีศักยภาพในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากสินค้าและบริการสุขภาพ ตัวชี้วัดที่ 1.1 สัดส่วนมูลค่าเพิ่มสินค้าและบริการสุขภาพต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศอยู่ที่ร้อยละ 1.7 กลยุทธ์ที่ 3 การสร้างมูลค่าเพิ่มให้อุตสาหกรรมทางการแพทย์และสุขภาพ กลยุทธ์ย่อยที่ 3.1 ส่งเสริมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานบนฐานเทคโนโลยีดิจิทัลให้รองรับการยกระดับอุตสาหกรรมทางการแพทย์และสุขภาพ
แผนความมั่นคงแห่งชาติ	**นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 13 :** การบริหารจัดการ ภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณะและโรคติดต่ออุบัติใหม่ เป้าหมายที่ 3 ระบบสาธารณสุขของประเทศสามารถพึ่งตนเองได้ มีความมั่นคงทางยาและเวชภัณฑ์
2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ.2568 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงานอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อตอบสนองความต้องการการดูแลสุขภาพ ของประชาชนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศอย่างครบห่วงโซ่อุปทาน
แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศและการรับมือกับความต้องการทาง

	สุขภาพของประเทศ (SMART Service) ☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อตอบสนองความต้องการการดูแลสุขภาพ ของประชาชนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศอย่างครบห่วงโซ่อุปทาน
แผนปฏิบัติการด้าน	1) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566–2570 2) ยุทธศาสตร์ด้านการแพทย์ดั้งเดิมขององค์การอนามัยโลก หัวข้อที่ 2 เกี่ยวกับการกำกับดูแลการประกันคุณภาพ ความปลอดภัย และประสิทธิผลของผลิตภัณฑ์การแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์ทางเลือก (WHO Traditional Medicine Strategy 2014-2023)
2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	การพัฒนาเศรษฐกิจสุขภาพและบริการทางการแพทย์
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	1. พระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 และฉบับเพิ่มเติม 2. พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562
มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	-
อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	-

โครงการจัดทำมาตรฐานตำรับยาแผนไทย

1. หลักการและเหตุผล

นโยบายของรัฐบาลในการสนับสนุน และส่งเสริมการใช้สมุนไพร ในการดูแลสุขภาพของประชาชน โดยได้มีคณะทำงานผู้เชี่ยวชาญด้านการคัดเลือกยาจากสมุนไพร เพื่อดำเนินการจัดทำบัญชียาจากสมุนไพร ประกอบด้วยยาแผนไทยหรือยาแผนโบราณ จำนวน 54 รายการ ตามประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติเรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. 2566 ทั้งนี้ เนื่องด้วยการจัดทำมาตรฐานยาแผนไทยเป็นแผนงานที่สำคัญส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580 ในการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและสร้างความสามารถในการแข่งขัน และนโยบายกระทรวงสาธารณสุขเรื่องการส่งเสริมศักยภาพเศรษฐกิจสุขภาพสู่ Medical & Wellness Hub ประเด็นการยกระดับภูมิปัญญาไทยส่งเสริมการแพทย์แผนไทย และสมุนไพรเพื่อการแพทย์ ในระบบบริการสุขภาพ รวมถึงตามพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 เกี่ยวกับวิธีควบคุมคุณภาพและข้อกำหนดมาตรฐานเฉพาะของผลิตภัณฑ์สมุนไพร

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีบทบาทในการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้ยาแผนไทยและผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ได้มาตรฐานมีคุณภาพในระบบบริการสุขภาพ และสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สมุนไพรไทยตามกลยุทธ์ 3 สร้าง จากนโยบายอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก พ.ศ. 2568 ในการสร้างมาตรฐานและยกระดับภูมิปัญญาไทย โดยการจัดทำและเผยแพร่ตำรามาตรฐานยาแผนไทย พ.ศ. 2563 (Thai Herbal Preparation Pharmacopoeia 2020) ซึ่งเป็นตำราตามประกาศภายใต้พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 ที่ใช้เป็นเอกสารอ้างอิงในการตรวจวิเคราะห์และควบคุมคุณภาพ ยาแผนไทย สำหรับใช้ประกอบการขึ้นทะเบียนตำรับ แจ้งรายละเอียด หรือจดแจ้งผลิตภัณฑ์สมุนไพร (ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง รายการตำราที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2565 เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565) ซึ่งเป็นการอำนวยความสะดวกด้านข้อมูลเกณฑ์ข้อกำหนดมาตรฐานสำหรับการตรวจและรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ยาแผนไทยยกระดับมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ยาแผนไทยและผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้เทียบเท่ากับระดับสากล จากการเผยแพร่ตำรามาตรฐานยาแผนไทย พ.ศ. 2563 พบว่ายาแผนไทยตามรายการในตำรามีทะเบียนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 22 (ฐานข้อมูลการตรวจสอบการอนุญาตของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข สืบค้นเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2566) นอกจากนี้ ยังมีการพัฒนาตำราอย่างต่อเนื่องเป็น ตำรามาตรฐานยาแผนไทย พ.ศ. 2565 (Thai Herbal Preparation Pharmacopoeia 2022) ซึ่งมีการพัฒนาเกณฑ์และเพิ่มจำนวนข้อกำหนดมาตรฐาน ยาแผนไทยเป็น 24 ตำรับ 41 มอโนกราฟ โดยตำรามาตรฐานยาแผนไทยฉบับนี้อยู่ในระหว่างการพิจารณาประกาศ

โครงการจัดทำมาตรฐานตำรับยาแผนไทยที่จัดทำขึ้นนี้ เป็นส่วนหนึ่งในการจัดทำมาตรฐานยาแผนไทยสำหรับเป็นข้อมูลเกณฑ์การควบคุมคุณภาพเพื่อจัดพิมพ์ในตำราดังกล่าว โดยได้รับอนุมัติงบประมาณเพื่อจัดทำมาตรฐานยาแผนไทยแล้ว จำนวน 28 ตำรับ ซึ่งอยู่ในระหว่างการพิจารณาจัดพิมพ์สำหรับการเผยแพร่นำไปใช้ประโยชน์สำหรับผู้ประกอบการ/ผู้ประกอบวิชาชีพ/ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ นำไปควบคุมคุณภาพและประกันคุณภาพตำรับยา เพื่อให้ได้ตำรับยาที่มีมาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนดสำหรับคุ้มครองผู้บริโภค และยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ต่อไป ในการนี้ โครงการจัดทำมาตรฐานตำรับยาแผนไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 มีวัตถุประสงค์ในการจัดทำมาตรฐานยาแผนไทยตามประกาศบัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพรเพิ่มเติม จำนวน 4 ตำรับ ได้แก่ 1. ตำรับยาเขียวหอม เป็นยารักษากลุ่มอาการไข้ มีข้อบ่งใช้สำหรับบรรเทาอาการไข้ ร้อนในกระหายน้ำ แก้พิษหัดพิษอีสุกอีใส (บรรเทาอาการไข้จากหัดและอีสุกอีใส) 2. ตำรับยาหอมแก้ลมวิงเวียน เป็นยารักษากลุ่มอาการทางระบบไหลเวียนโลหิต มีข้อบ่งใช้สำหรับแก้ลมวิงเวียน อ่อนเพลีย นอนไม่หลับ 3. ตำรับยาผสมเถาวัลย์เปรียงสูตรตำรับที่ 1 และตำรับยาผสมเถาวัลย์เปรียงสูตรตำรับที่ 2 เป็นยารักษากลุ่มอาการทางกล้ามเนื้อและกระดูก มีข้อบ่งใช้สำหรับบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย ทั้งนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนาภูมิปัญญาด้านการแพทย์แผนไทยให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผ่านกระบวนการศึกษา วิจัย วิเคราะห์ และพัฒนาองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร ตลอดจนเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค และสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชนในการใช้สมุนไพรไทยและตำรับยาแผนไทย รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของสมุนไพรไทยในตลาดทั้งในและต่างประเทศต่อไป

2. วัตถุประสงค์

เพื่อจัดทำข้อกำหนดมาตรฐานยาแผนไทยจำนวน 4 ตำรับ ได้แก่ ตำรับยาเขียวหอม ตำรับยาหอมแก้ลมวิงเวียน ตำรับยาผสมเถาวัลย์เปรียงสูตรตำรับที่ 1 และตำรับยาผสมเถาวัลย์เปรียงสูตรตำรับที่ 2 ตามประกาศบัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร โดยพัฒนาเกณฑ์ข้อกำหนดมาตรฐานยาแผนไทยสำหรับการควบคุมคุณภาพยาแผนไทย เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชนในการใช้สมุนไพรไทยและยาแผนไทย รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของสมุนไพรไทยในตลาดทั้งในและต่างประเทศ

3. เป้าหมาย

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

มีข้อกำหนดมาตรฐานยาแผนไทยตามประกาศบัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร เพิ่มขึ้น 4 ตำรับ ได้แก่ ยาเขียวหอม ยาหอมแก้ลมวิงเวียน ยาผสมเถาวัลย์เปรียงสูตรตำรับที่ 1 และยาผสมเถาวัลย์เปรียงสูตรตำรับที่ 2

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

3.2.1 ยาแผนไทยตำรับที่ผ่านการจัดทำข้อกำหนดมาตรฐาน ได้เผยแพร่ในตำรามาตรฐานยาแผนไทย (Thai Herbal Preparation Pharmacopoeia หรือ THPP) ซึ่งเป็นตำราตามประกาศภายใต้พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562

3.2.2 ผู้ประกอบการและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตยาแผนไทยและผลิตภัณฑ์สมุนไพร มีแนวทางสำหรับการควบคุมคุณภาพยาแผนไทย ทำให้ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพมาตรฐาน สร้างการยอมรับในระบบบริการสุขภาพของประเทศ รวมถึงสร้างความเชื่อมั่น และคุ้มครองผู้บริโภค

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด

3.3.1 ยาแผนไทยและผลิตภัณฑ์ยาจากสมุนไพรได้รับการยกระดับมาตรฐาน

3.3.2 ความเชื่อมั่นในการใช้ยาแผนไทยที่มีคุณภาพมาตรฐานในระบบสุขภาพของประเทศ ประชาชนเลือกใช้ยาแผนไทยและผลิตภัณฑ์สมุนไพรในการดูแลรักษาสุขภาพเพิ่มขึ้น

3.3.3 กลุ่มผู้ประกอบการ/โรงพยาบาล/อุตสาหกรรมการผลิตยาจากสมุนไพรและยาแผนไทยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ

3.4 ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

จำนวนข้อกำหนดมาตรฐานแผนไทยตามบัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร จำนวน 4 ตำรับ

3.5 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์

3.5.1 กลุ่มผู้ประกอบการ/โรงพยาบาล/อุตสาหกรรมการผลิตยาจากสมุนไพรและยาแผนไทย อย่างน้อย 700 แห่ง

3.5.2 กลุ่มผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยที่จะทำการผลิตตำรับยาแผนไทย อย่างน้อย 300 คน

3.5.3 กลุ่มผู้บริโภค/ประชาชนผู้บริโภคยาแผนไทยและผลิตภัณฑ์สมุนไพร อย่างน้อย 1 ล้านคน

4. พื้นที่ดำเนินการ

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

1) หน่วยงานหลัก: สถาบันการแพทย์แผนไทย (กลุ่มงานพัฒนามาตรฐานยาแผนไทย) กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข

2) หน่วยงานร่วม: มหาวิทยาลัย และหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง

5. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2567 – กันยายน 2568

6. กิจกรรม

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 จัดจ้างที่ปรึกษาดำเนินการจัดทำข้อกำหนดมาตรฐานยาแผนไทย (ระยะเวลาดำเนินการ 270 วัน หลังจากลงนามในสัญญา) (สพท.)	5,325,000	2,662,500						1,597,500			1,065,000		
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 จัดทำสัญญาจ้างที่ปรึกษาดำเนินการจัดทำข้อกำหนดมาตรฐานยาแผนไทยและค่าจ้างล่วงหน้าเมื่อลงนามในสัญญาจ้างเรียบร้อยแล้ว	2,662,500	2,662,500											
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 ส่งมอบงานงวดที่ 1 ได้ข้อมูลวิชาการด้านการวิเคราะห์คุณภาพของวัตถุดิบสมุนไพรที่เป็นองค์ประกอบของยาแผนไทย	1,597,500							1,597,500					
กิจกรรมย่อยที่ 1.3 ส่งมอบงานงวดที่ 2 ได้ข้อมูลวิชาการด้านการวิเคราะห์คุณภาพของยาแผนไทย	1,065,000										1,065,000		
รวมเป็นเงิน	**5,325,000**	**2,662,500**						**1,597,500**			**1,065,000**		

7. งบประมาณ

งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 รวมทั้งสิ้น 5,325,000 บาท (ห้าล้านสามแสนสองหมื่นห้าพันบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 จัดจ้างที่ปรึกษาดำเนินการจัดทำข้อกำหนดมาตรฐานยาแผนไทย แบ่งเป็น 3 งวดเงิน (สพท.)	**5,325,000**
งวดที่ 1 จัดทำสัญญาจ้างที่ปรึกษาดำเนินการจัดทำข้อกำหนดมาตรฐานยาแผนไทย และค่าจ้างล่วงหน้าเมื่อลงนามในสัญญาจ้างเรียบร้อยแล้ว ภายใน 270 วัน หลังจากลงนามในสัญญาเรียบร้อยแล้ว (ภายในเดือนมกราคม พ.ศ. 2568)	2,662,500
งวดที่ 2 ส่งมอบงานงวดที่ 1 ได้ข้อมูลวิชาการด้านการวิเคราะห์คุณภาพของวัตถุดิบสมุนไพรที่เป็นองค์ประกอบของยาแผนไทย (ภายในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2568)	1,597,500
งวดที่ 3 ส่งมอบงานงวดที่ 2 ได้ข้อมูลวิชาการด้านการวิเคราะห์คุณภาพของยาแผนไทย (ภายในเดือนกันยายน พ.ศ. 2568)	1,065,000

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ย

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
งบดำเนินงาน	-
งบรายจ่ายอื่น	5,325,000
งบอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (ห้าล้านสามแสนสองหมื่นห้าพันบาทถ้วน)	**5,325,000**

8.2 สรุปตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
สถาบันการแพทย์แผนไทย	5,325,000
รวมทั้งสิ้น (ห้าล้านสามแสนสองหมื่นห้าพันบาทถ้วน)	**5,325,000**

9. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	ได้แนวทางในการพิสูจน์เอกลักษณ์ และจัดทำข้อกำหนดมาตรฐานยาแผนไทย จำนวน 4 ตำรับ ได้แก่ ตำรับยาเขียวหอม ตำรับยาหอมแก้ลมวิงเวียน ตำรับยาผสมเถาวัลย์เปรียงสูตรตำรับที่ 1 และตำรับยาผสมเถาวัลย์เปรียงสูตรตำรับที่ 2	มีการดำเนินการจัดทำมาตรฐานตำรับยาแผนไทย จำนวน 4 ตำรับ ได้แก่ ตำรับยาเขียวหอม ตำรับยาหอมแก้ลมวิงเวียน ตำรับยาผสมเถาวัลย์เปรียงสูตรตำรับที่ 1 และตำรับยาผสมเถาวัลย์เปรียงสูตรตำรับที่ 2	ได้ข้อมูลวิชาการด้านคุณภาพมาตรฐานของวัตถุดิบสมุนไพรที่เป็นองค์ประกอบของยาแผนไทย จำนวน 4 ตำรับ ได้แก่ ตำรับยาเขียวหอม ตำรับยาหอมแก้ลมวิงเวียน ตำรับยาผสมเถาวัลย์เปรียงสูตรตำรับที่ 1 และตำรับยาผสมเถาวัลย์เปรียงสูตรตำรับที่ 2	ได้ข้อมูลวิชาการด้านคุณภาพมาตรฐานของยาแผนไทย จำนวน 4 ตำรับ ได้แก่ ตำรับยาเขียวหอม ตำรับยาหอมแก้ลมวิงเวียน ตำรับยาผสมเถาวัลย์เปรียงสูตรตำรับที่ 1 และตำรับยาผสมเถาวัลย์เปรียงสูตรตำรับที่ 2
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส(บาท)	2,662,500	-	1,597,500	1,065,000

10. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

หน่วยงาน	ผู้รับผิดชอบหลัก	ตำแหน่ง	ช่องทางติดต่อ
สถาบันการแพทย์แผนไทย	นางสาวญาณิศา พงศ์กาสอ	เภสัชกรชำนาญการ	โทรศัพท์ 025917007 (3613) e-mail : tatar.yanisa@gmail.com
สถาบันการแพทย์แผนไทย	นางสาวเจนจิรา อังศุสิงห์	เภสัชกรชำนาญการ	โทรศัพท์ 025917007 (3613) e-mail : jaenjira.angsusing@hotmail.com

..... ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวญาณิศา พงศ์กาสอ)
เภสัชกรชำนาญการ
สถาบันการแพทย์แผนไทย

..... ผู้เสนอโครงการ
(นางมาลา สร้อยสำโรง)
แพทย์แผนไทยชำนาญการพิเศษ

..... ผู้เห็นชอบโครงการ
(นางสาวรัชนี จันทร์เกษ)
ผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์แผนไทย

..... ผู้อนุมัติโครงการ
(นายสมศักดิ์ กรีชัย)
รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

โครงการดูแลระบบคอมพิวเตอร์และเช่าเครือข่ายสื่อสารความเร็วสูง
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

สรุปความเชื่อมโยงของโครงการที่มีต่อแผนสามระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560

1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ประเด็น : ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวกรวดเร็ว โปร่งใส ประเด็นย่อย : ภาครัฐมีความเชื่อมโยงในการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการดังกล่าวมุ่งพัฒนาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลภายในกรม ให้สามารถรองรับการปฏิบัติงานและการให้บริการแก่ประชาชนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มั่นคงและปลอดภัยผ่านการบำรุงรักษาระบบคอมพิวเตอร์หรือระบบสารสนเทศ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการบำรุงรักษาอุปกรณ์เครือข่ายและเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย การบำรุงรักษาระบบการให้บริการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลของกรม การประชุม/การประชุมเชิงปฏิบัติการ/การอบรมที่เกี่ยวข้องในด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ตลอดจนการเช่าบริการเครือข่ายสื่อสารความเร็วสูงและอินเทอร์เน็ต เพื่อให้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นส่วนหนึ่งในการอำนวยความสะดวกในการให้บริการประชาชน และบุคลากรกรมให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีส่วนในการบรรลุผลสัมฤทธิ์ในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติราชการกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกให้เป็นรูปธรรม
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	ประเด็น (20) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ
เป้าหมาย	ภาครัฐมีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ ด้วยการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการดังกล่าวสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ภายใต้ภารกิจกรม มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุด โดยทำให้ระบบเทคโนโลยีดิจิทัล และระบบเครือข่ายดิจิทัล สามารถทำงานได้อย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ มีความพร้อมในการให้บริการตลอด 24 ชั่วโมง ส่งผลให้การบริการภาครัฐของกรม มีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพด้วยการเทคโนโลยี และนวัตกรรมดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงาน
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	การพัฒนาบริการประชาชน
แนวทางการพัฒนา	พัฒนาการให้บริการภาครัฐผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้
เป้าหมาย	งานบริการภาครัฐที่ปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการดังกล่าวทำให้เกิดงานบริการภาครัฐที่ปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้นผ่านการบำรุงรักษาระบบคอมพิวเตอร์ และระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง การเช่าบริการเครือข่าย

	สื่อสารความเร็วสูง และอินเทอร์เน็ต และการพัฒนากลไกการทำงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพผ่านการประชุมคณะกรรมการบริหาร และจัดหาคอมพิวเตอร์ประจำกรม คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลประจำกรม คณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ประจำกรม ควบคู่กับการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V01 สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเป็นดิจิทัล (Digital Ecosystem)
ปัจจัย	V01F01 โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	-ไม่มี-
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	-ไม่มี-
1.2 แนวทางการพัฒนารอง -ไม่มี-	
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	เป้าหมายหลักของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 : การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม หมุดหมายที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน เป้าหมายระดับหมุดหมายที่ 1 การบริการภาครัฐ มีคุณภาพ เข้าถึงได้ ตัวชี้วัด ความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการของภาครัฐ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 กลยุทธ์การพัฒนา กลยุทธ์ที่ 3 ปรับเปลี่ยนภาครัฐเป็นรัฐบาลดิจิทัลที่ใช้ข้อมูลในการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาประเทศ กลยุทธ์ย่อยที่ 3.2 ปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานภาครัฐเป็นดิจิทัล
แผนความมั่นคงแห่งชาติ	-ไม่มี-
2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
แผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ.2568) กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงานอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> 1) กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนารูปแบบการบริหารและการบริการสู่ระบบดิจิทัล

แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงานอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศ และทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> 4) กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนารูปแบบการบริหารและการบริการสู่ระบบดิจิทัล
แผนปฏิบัติการด้าน	แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. 2566 - 2570
2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	ปฏิรูประบบราชการให้ทันสมัยในระบบดิจิทัล (Digital Government) และปฏิรูปกองทัพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	1. พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 2. พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 3. พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ.2562 4. พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. 2562 5. พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562
มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-

โครงการดูแลระบบคอมพิวเตอร์และเช่าเครือข่ายสื่อสารความเร็วสูง
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

1. หลักการและเหตุผล

การพัฒนารัฐบาลดิจิทัลในยุคเศรษฐกิจและสังคมที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล มีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงานของรัฐให้ตอบสนองต่อความต้องการของภาคประชาชน และภาคธุรกิจที่เปลี่ยนไป โดยรัฐบาลตระหนักถึงความสำคัญของการปรับเปลี่ยนหน่วยงานภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (สพร.) จึงจัดทำแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. 2566 – 2570 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อยกระดับภาครัฐไทยให้มีการบริการตอบสนองประชาชน ลดความเหลื่อมล้ำการเพิ่มความสามารถและศักยภาพในการแข่งขันของภาคธุรกิจ การสร้างความโปร่งใสที่เน้นการเปิดเผยข้อมูลแก่ประชาชนโดยไม่ต้องร้องขอ และการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน และการเป็นภาครัฐที่ปรับตัวทันการณ์ อันจะเป็นพื้นฐานสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศต่อไป นอกจากนี้ในส่วนของกระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดนโยบายในการพัฒนาเข้าสู่การเป็นระบบสุขภาพดิจิทัลภายใต้แผนพัฒนาด้านระบบสุขภาพดิจิทัลของประเทศ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงบริการสุขภาพแบบไร้รอยต่อ อย่างทั่วถึง ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล ประชาชนเข้าถึงข้อมูลสุขภาพส่วนบุคคล และนำไปใช้ในการดูแลสุขภาพได้ และเกิดการบูรณาการข้อมูลสุขภาพบนแพลตฟอร์มระบบสุขภาพดิจิทัลระดับชาติอย่างปลอดภัย เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลและมาตรฐานสากล

จากกรอบแนวคิดเชิงนโยบายดังกล่าวกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จึงได้จัดทำแผนงานพัฒนาดิจิทัล ภายใต้แผนปฏิบัติราชการกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 – 2570) เพื่อแปลงนโยบายระดับประเทศด้านเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับใช้ในการพัฒนาการดำเนินงานให้สอดคล้องกับบทบาทภารกิจของกรมให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นส่วนหนึ่งของการบรรลุผลสัมฤทธิ์ของกรมอนาคต ภายใต้ 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาแพลตฟอร์มดูแลสุขภาพด้วยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรอัจฉริยะ (Smart Healthcare TTM) ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาองค์กรดิจิทัลอัจฉริยะ (Smart Office) ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาโครงข่ายดิจิทัลอัจฉริยะ (Smart Infrastructure) และยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาบุคลากรดิจิทัลอัจฉริยะ (Smart People) โดยมีเป้าหมายสำคัญ (Ulitimate Goals) ได้แก่ กรมมีการขับเคลื่อนเทคโนโลยีดิจิทัลในการดำเนินงานตามภารกิจให้เกิดผลสัมฤทธิ์และได้รับรางวัล PMQA 4.0 ในระดับพัฒนาจนเกิดผล (Significance) ซึ่งในขณะนี้กรมได้รับรางวัลในระดับก้าวหน้า (Advance) แล้วในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 และมีระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐอยู่ในระดับ 4 ขึ้นไป ภายในปี 2570 ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สำนักงานรัฐบาลดิจิทัลได้ประเมินให้คะแนนให้กรมคิดเป็นร้อยละ 72.83 อยู่ในระดับ 3

จากสถานการณ์เชิงนโยบายที่ได้กล่าวมาแล้ว กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจึงต้องให้ความสำคัญในการดูแลระบบคอมพิวเตอร์ และเครือข่ายสื่อสารความเร็วสูง เพื่อหนุนเสริมการให้บริการตามบทบาทภารกิจของกรมให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพด้วย ผ่านการบำรุงรักษาอุปกรณ์เครือข่าย และเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายที่สามารถรองรับการปฏิบัติงาน การบำรุงรักษาระบบที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการของกรม ประกอบด้วย ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ระบบจัดการงบประมาณ และแผนงานโครงการ (Project Management) ระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์ยาจากสมุนไพร (Herbal Medicinal Product Information System: HMPIS) ระบบบริหารงบประมาณดิจิทัล (Digital Budget) ระบบบริหารการจัดซื้อจัดจ้างดิจิทัล (Digital Procurement) ระบบจัดเก็บเอกสาร

อิเล็กทรอนิกส์ ระบบบริการการประเมินสถานประกอบการศูนย์เวลเนส (Wellness Center) และการเช่าระบบประชุมทางไกลออนไลน์ (Web Conference) และบำรุงรักษาระบบสื่อสารทางไกล รองรับการปฏิบัติงานนอกสถานที่วงเงิน และการบริหารจัดการเพื่อการขับเคลื่อนเทคโนโลยีของกรมให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีความปลอดภัย รวมถึงการบริการเครือข่ายสื่อสารความเร็วสูง และอินเทอร์เน็ตให้มีความพร้อมต่อการใช้งาน ด้วยเหตุนี้กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยศูนย์เทคโนโลยีดิจิทัล กองวิชาการและแผนงาน จึงได้จัดทำโครงการดูแลระบบคอมพิวเตอร์ และเช่าเครือข่ายสื่อสารความเร็วสูง กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกขึ้น เพื่อรองรับการปฏิบัติงานของของบุคลากรกรมให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีความมั่นคงปลอดภัย ส่งผลให้ประชาชนมีความพึงพอใจในการเข้าถึงบริการของกรมต่อไปในอนาคต

2. วัตถุประสงค์

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมีระบบสารสนเทศสำหรับการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐแก่ประชาชนและเจ้าหน้าที่กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกผ่านเครือข่ายสื่อสารความเร็วสูงได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความมั่นคงปลอดภัย

3. เป้าหมาย

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

3.1.1 มีระบบเครือข่ายสารสนเทศรองรับการดำเนินงานของกรม 1 ระบบ (ครอบคลุมอาคาร 1 อาคาร 2 และอาคาร 3 ของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จังหวัดนนทบุรี และอาคารโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร)

3.1.2 มีระบบการให้บริการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลตามบทบาทภารกิจของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่มีความพร้อมในการให้บริการ สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความมั่นคงปลอดภัย ไม่น้อยกว่า 8 ระบบ (ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ระบบจัดการงบประมาณและแผนงานโครงการ (Project Management) ระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์ยาจากสมุนไพร (Herbal Medicinal Product Information System: HMPIS) ระบบบริหารงบประมาณดิจิทัล (Digital Budget) ระบบบริหารการจัดซื้อจัดจ้างดิจิทัล (Digital Procurement) ระบบจัดเก็บเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ ระบบบริการการประเมินสถานประกอบการศูนย์เวลเนส (Wellness Center) และการเช่าระบบประชุมทางไกลออนไลน์ (Web Conference))

3.1.3 มีโครงข่ายความเร็วสูง และอินเทอร์เน็ตที่ให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ 2 วงจร (อาคารสำนักงานของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จังหวัดนนทบุรี และโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร)

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

3.2.1 ความพึงพอใจของผู้รับบริการ และบุคลากรกรมสามารถเข้าใช้งานระบบดิจิทัลกรมได้อย่างสะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และมีความมั่นคงปลอดภัย ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80

3.2.2 ระบบเครือข่ายสารสนเทศมีความพร้อมในการให้บริการผ่านเครือข่ายสื่อสารความเร็วสูงและอินเทอร์เน็ต (Service Level Agreement : SLA) ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 99 โดยให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพ และมีความมั่นคง ปลอดภัย

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด

ระดับความพร้อมของรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมีแนวโน้มที่ดีขึ้นจากปีที่ผ่านมา

3.4 ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

3.4.1 จำนวนระบบเครือข่ายสารสนเทศรองรับการดำเนินงานของกรม

3.4.2 จำนวนระบบการให้บริการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลตามบทบาทภารกิจของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่มีความพร้อมในการให้บริการ สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความมั่นคง ปลอดภัย

3.4.3 จำนวนโครงข่ายความเร็วสูง และอินเทอร์เน็ตที่ให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ

3.5 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์

3.5.1 บุคลากรกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกทุกระดับ

3.5.2 ผู้มารับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกทุกระดับ

4. พื้นที่ดำเนินการ

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

ส่วนกลาง

4.2 รายละเอียดพื้นที่การดำเนินการ

4.2.1 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จังหวัดนนทบุรี

4.2.2 โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร

5. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2567 - กันยายน 2568

6. กิจกรรม

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 บำรุงรักษาระบบคอมพิวเตอร์หรือระบบสารสนเทศ (กวผ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละระบบ)	3,000,000.-	1,000,500.-			884,500.-			288,000.-			827,000.-		
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 จ้างบำรุงรักษาอุปกรณ์เครือข่ายและเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (กวผ.)	1,700,000.-	680,000.-			510,000.-			0			510,000.-		
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 จ้างบำรุงรักษาระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (กวผ., สลก.)	150,000.-	37,500.-			37,500.-			37,500.-			37,500.-		

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมย่อยที่ 1.3 จ้างบำรุงรักษาระบบจัดการงบประมาณและแผนงานโครงการ (Project Management) (กวผ.)	150,000.-	7,500.-			52,500.-			45,000.-			45,000.-		
กิจกรรมย่อยที่ 1.4 จ้างบำรุงรักษาระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์ยาจากสมุนไพร (Herbal Medicinal Product Information System: HMPIS) (กวผ., กคพ., กสศ.)	300,000.-	15,000.-			105,000.-			90,000.-			90,000.-		
กิจกรรมย่อยที่ 1.5 จ้างบำรุงรักษาระบบบริหารงบประมาณดิจิทัล (Digital Budget) (กวผ., สลก.)	90,000.-	4,500.-			31,500.-			27,000.-			27,000.-		
กิจกรรมย่อยที่ 1.6 จ้างบำรุงรักษาระบบบริหารการจัดซื้อจัดจ้างดิจิทัล (Digital Procurement) (กวผ., สลก.)	90,000.-	4,500.-			31,500.-			27,000.-			27,000.-		
กิจกรรมย่อยที่ 1.7 จ้างบำรุงรักษาระบบจัดเก็บเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (กวผ., สลก.)	58,000.-	0			29,000.-			0			29,000.-		
กิจกรรมย่อยที่ 1.8 จ้างบำรุงรักษาระบบบริการการประเมินสถานประกอบการศูนย์เวลเนส (Wellness Center) (กวผ., กทล..)	18,500.-	4,625.-			4,625.-			4,625.-			4,625.-		

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมย่อยที่ 1.9 เช่าระบบประชุมทางไกลออนไลน์ (Web Conference) และบำรุงรักษาระบบสื่อสารทางไกล รองรับการปฏิบัติงานนอกสถานที่ (กวผ.)	120,000.-	120,000.-											
กิจกรรมย่อยที่ 1.10 ต่ออายุสมาชิกระบบดิจิทัล (กวผ.)	36,000.-				26,000.-			5,000.-			5,000.-		
กิจกรรมย่อยที่ 1.11 ปรับปรุงห้องสำหรับผู้ดูแลระบบเทคโนโลยีและความปลอดภัยทางไซเบอร์ (กวผ.)	50,000.-	50,000.-											
กิจกรรมย่อยที่ 1.12 การจัดประชุม ประชุมเชิงปฏิบัติการฯ อบรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัลกรมฯ (กวผ.)	100,000.-	25,000.-			25,000.-			25,000.-			25,000.-		
กิจกรรมย่อยที่ 1.13 ออกแบบส่วนติดต่อของผู้ใช้งานให้มีประสบการณ์ที่ดี (UX/UI) ของระบบสารสนเทศกรม	30,000.-	30,000.-											
กิจกรรมย่อยที่ 1.14 จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์คอมพิวเตอร์/วัสดุสำนักงาน (กวผ.)	59,500.-	9,875.-			19,875.-			14,875.-			14,875.-		
กิจกรรมย่อย 1.15 จ้างปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ (กวผ.)	48,000.-	12,000.-			12,000.-			12,000.-			12,000.-		
กิจกรรมที่ 2 เช่าบริการเครือข่ายสื่อสารความเร็วสูงและอินเทอร์เน็ต (กวผ.)	456,000.-	91,200.-			182,400.-						182,400.-		
รวมเป็นเงิน	**3,456,000.-**	**1,091,700.-**			**1,066,900.-**			**288,000.-**			**1,009,400.-**		

7. งบประมาณ

งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 รวมทั้งสิ้น 3,456,000 บาท (สามล้านสี่แสนห้าหมื่นหกพันบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 บำรุงรักษาระบบคอมพิวเตอร์หรือระบบสารสนเทศ					**3,000,000.-**
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 จ้างบำรุงรักษาอุปกรณ์เครือข่ายและเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย แบ่งเป็น 3 งวด					**1,700,000.-**
งวดที่ 1 จะจ่ายเมื่อผู้รับจ้างได้ส่งมอบหนังสือการรับประกันอุปกรณ์ครบถ้วนทั้ง 11 รายการ คือ *1.เครื่องสำรองไฟฟ้า (UPS) ขนาด 40 KVA* *2.อุปกรณ์ Wireless LAN Controller* *3.ตู้ Kiosk สำหรับให้บริการระบบ WIFI* *4.อุปกรณ์กระจายสัญญาณ Distributed Switch* *5.อุปกรณ์กระจายสัญญาณ Access Switch* *6.อุปกรณ์กระจายสัญญาณ (Switch) Server 10G* *7.อุปกรณ์กระจายสัญญาณไร้สาย (Access Point) แบบที่ 2* *8.อุปกรณ์ป้องกันการบุกรุกเว็บไซต์ (Web Application Firewall)* *9.อุปกรณ์กระจายสัญญาณหลัก (Core Switch)* *10. อุปกรณ์ป้องกันเครือข่าย (Next Generation Firewall) แบบที่ 2* *11. อุปกรณ์กระจายสัญญาณ Server Switch* *ตามข้อกำหนดการจ้าง*					*680,000.-*
งวดที่ 2 จะจ่ายเมื่อผู้รับจ้างได้ส่งมอบรายงานผลการตรวจสอบอุปกรณ์รายเดือน ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2567 ถึงเดือนมีนาคม 2568 ตามข้อกำหนดการจ้าง					*510,000.-*
งวดที่ 3 จะจ่ายเมื่อผู้รับจ้างได้ส่งมอบรายงานผลการตรวจสอบอุปกรณ์รายเดือน ตั้งแต่เดือนเมษายน ถึงเดือนกันยายน 2568 ตามข้อกำหนดการจ้าง					*510,000.-*
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 จ้างบำรุงรักษาระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ แบ่งเป็น 4 งวด					**150,000.-**
งวดที่ 1 เมื่อผู้รับจ้างได้ดำเนินการแล้วเสร็จและส่งมอบงาน ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2567 เป็นที่เรียบร้อย					*37,500.-*
งวดที่ 2 เมื่อผู้รับจ้างได้ดำเนินการแล้วเสร็จและส่งมอบงาน ภายในวันที่ 31 มีนาคม 2568 เป็นที่เรียบร้อย					*37,500.-*
งวดที่ 3 เมื่อผู้รับจ้างได้ดำเนินการแล้วเสร็จและส่งมอบงาน ภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2568 เป็นที่เรียบร้อย					*37,500.-*
งวดที่ 4 เมื่อผู้รับจ้างได้ดำเนินการแล้วเสร็จและส่งมอบงาน ภายในวันที่ 30 กันยายน 2568 เป็นที่เรียบร้อย					*37,500.-*
กิจกรรมย่อยที่ 1.3 จ้างบำรุงรักษาระบบจัดการงบประมาณและแผนงานโครงการ (Project Management) แบ่งเป็น 4 งวด					**150,000.-**
งวดที่ 1 ส่งมอบแผนการดำเนินงานภายใน 15 วัน หลังจากลงนามในสัญญา					*7,500.-*
งวดที่ 2 ส่งมอบเอกสารการบำรุงรักษางวดที่ 1 (ตุลาคม 2567 - กุมภาพันธ์ 2568)					*52,500.-*
งวดที่ 3 ส่งมอบเอกสารการบำรุงรักษางวดที่ 2 (มีนาคม - มิถุนายน 2568)					*45,000.-*
งวดที่ 4 ส่งมอบเอกสารการบำรุงรักษางวดที่ 3 (กรกฎาคม - กันยายน 2568)					*45,000.-*

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมย่อยที่ 1.4 จ้างบำรุงรักษาระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์ยาจากสมุนไพร (Herbal Medicinal Product Information System: HMPIS) แบ่งเป็น 4 งวด					**300,000.-**
งวดที่ 1 ส่งมอบแผนการดำเนินงานภายใน 15 วันหลังจากลงนามในสัญญา					*15,000.-*
งวดที่ 2 ส่งมอบเอกสารการบำรุงรักษางวดที่ 1 (ตุลาคม 2567 – กุมภาพันธ์ 2568)					*105,000.-*
งวดที่ 3 ส่งมอบเอกสารการบำรุงรักษางวดที่ 2 (มีนาคม – มิถุนายน 2568)					*90,000.-*
งวดที่ 4 ส่งมอบเอกสารการบำรุงรักษางวดที่ 3 (กรกฎาคม – กันยายน 2568)					*90,000.-*
กิจกรรมย่อยที่ 1.5 จ้างบำรุงรักษาระบบบริหารงบประมาณดิจิทัล (Digital Budget) แบ่งเป็น 4 งวด					**90,000.-**
งวดที่ 1 ส่งมอบแผนการดำเนินงานภายใน 15 วัน หลังจากลงนามในสัญญา					*4,500.-*
งวดที่ 2 ส่งมอบเอกสารการบำรุงรักษางวดที่ 1 (ตุลาคม 2567 - กุมภาพันธ์ 2568)					*31,500.-*
งวดที่ 3 ส่งมอบเอกสารการบำรุงรักษางวดที่ 2 (มีนาคม – มิถุนายน 2568)					*27,000.-*
งวดที่ 4 ส่งมอบเอกสารการบำรุงรักษางวดที่ 3 (กรกฎาคม – กันยายน 2568)					*27,000.-*
กิจกรรมย่อยที่ 1.6 จ้างบำรุงรักษาระบบบริหารการจัดซื้อจัดจ้างดิจิทัล (Digital Procurement) แบ่งเป็น 4 งวด					**90,000.-**
งวดที่ 1 ส่งมอบแผนการดำเนินงานภายใน 15 วัน หลังจากลงนามในสัญญา					*4,500.-*
งวดที่ 2 ส่งมอบเอกสารการบำรุงรักษางวดที่ 1 (ตุลาคม 2567 - กุมภาพันธ์ 2568)					*31,500.-*
งวดที่ 3 ส่งมอบเอกสารการบำรุงรักษางวดที่ 2 (มีนาคม – มิถุนายน 2568)					*27,000.-*
งวดที่ 4 ส่งมอบเอกสารการบำรุงรักษางวดที่ 3 (กรกฎาคม – กันยายน 2568)					*27,000.-*
กิจกรรมย่อยที่ 1.7 จ้างบำรุงรักษาระบบจัดเก็บเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ แบ่งเป็น 2 งวด					**58,000.-**
งวดที่ 1 เมื่อผู้รับจ้างได้ดำเนินการแล้วเสร็จและส่งมอบงานตามเงื่อนไข (ตุลาคม 2567 - มีนาคม 2568)					*29,000.-*
งวดที่ 2 เมื่อผู้รับจ้างได้ดำเนินการแล้วเสร็จและส่งมอบงานตามเงื่อนไข (เมษายน - กันยายน 2568)					*29,000.-*
กิจกรรมย่อยที่ 1.8 จ้างบำรุงรักษาระบบบริการการประเมินสถานประกอบการศูนย์เวลเนส (Wellness Center) แบ่งเป็น 4 งวด					**18,500.-**
งวดที่ 1 เมื่อผู้รับจ้างได้ดำเนินการแล้วเสร็จและส่งมอบงานภายในวันที่ 30 ธันวาคม 2567					*4,625.-*
งวดที่ 2 เมื่อผู้รับจ้างได้ดำเนินการแล้วเสร็จและส่งมอบงานภายในวันที่ 31 มีนาคม 2568					*4,625.-*
งวดที่ 3 เมื่อผู้รับจ้างได้ดำเนินการแล้วเสร็จและส่งมอบงานภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2568					*4,625.-*
งวดที่ 4 เมื่อผู้รับจ้างได้ดำเนินการแล้วเสร็จและส่งมอบงานภายในวันที่ 30 กันยายน 2568					*4,625.-*
กิจกรรมย่อยที่ 1.9 เช่าระบบประชุมทางไกลออนไลน์ (Web Conference) และบำรุงรักษาระบบสื่อสารทางไกล รองรับการปฏิบัติงานนอกสถานที่ แบ่งเป็น 2 งวด					**120,000.-**
งวดที่ 1 เมื่อผู้รับจ้างได้ดำเนินการจัดส่งระบบประชุมทางไกลออนไลน์ พร้อมอุปกรณ์และเจ้าหน้าที่ดูแลระบบ ภายใน 15 วัน หลังลงนามในสัญญา *งวดที่ 2 เมื่อผู้รับจ้างได้ดำเนินการแล้วเสร็จและส่งมอบงานภายในวันที่ 30 ธันวาคม 2567*					*120,000.-*
กิจกรรมย่อยที่ 1.10 ต่ออายุสมาชิกระบบดิจิทัล					**36,000.-**
<u>กิจกรรมย่อยที่ 1.10.1</u> จัดซื้อแพ็กเกจและค่าใช้จ่ายในการจัดทำ Line Official Account กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จำนวน 1 Account					26,000.-

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมย่อยที่ 1.10.2 จัดซื้อใบรับรองดิจิทัล (Digital Certificate)					5,000.-
กิจกรรมย่อยที่ 1.10.3 ดำเนินการประกันภัยความรับผิดตามกฎหมายต่อบุคคลภายนอกของเครื่องถ่ายภาพเคลื่อนที่ชนิดอากาศยานไร้คนขับ (Drone)					5,000.-
กิจกรรมย่อยที่ 1.11 จ้างเหมาปรับปรุงห้องสำหรับผู้ดูแลระบบเทคโนโลยีและความปลอดภัยทางไซเบอร์					**50,000.-**
กิจกรรมย่อยที่ 1.12 การจัดประชุม ประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ด้านเทคโนโลยี สารสนเทศและดิจิทัลกรมฯ					**100,000.-**
กิจกรรมย่อย 1.12.1 จัดประชุมที่เกี่ยวข้องในด้านการขับเคลื่อนเทคโนโลยี สารสนเทศและดิจิทัลกรมฯ					49,000.-
ค่าอาหารกลางวัน	*12*	*15*	*1*	*120.-*	*21,600.-*
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	*24*	*15*	*1*	*35.-*	*12,600.-*
ค่าตอบแทนประธานฯ	*5*	*1*	*-*	*1,000.-*	*5,000.-*
ค่าตอบแทนคณะกรรมการฯ	*5*	*1*	*-*	*700.-*	*3,500.-*
ค่าตอบแทนที่ปรึกษา	*4*	*1*	*-*	*1,000.-*	*4,000.-*
ค่าพาหนะเดินทางสำหรับที่ปรึกษา	*4*	*1*	*-*	*500.-*	*2,000.-*
ค่าวัสดุอุปกรณ์และค่าเอกสารประกอบการประชุม					*300.-*
กิจกรรมย่อย 1.12.2 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการในด้านการขับเคลื่อนเทคโนโลยี สารสนเทศและดิจิทัลกรมฯ					13,900.-
ค่าอาหารกลางวัน	*1*	*30*	*1*	*120.-*	*3,600.-*
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	*1*	*30*	*2*	*35.-*	*2,100.-*
ค่าตอบแทนวิทยากร	*1*	*1*	*6*	*1,200.-*	*7,200.-*
ค่าพาหนะเดินทางสำหรับวิทยากร	*1*	*1*	*1*	*1,000.-*	*1,000.-*
กิจกรรมย่อย 1.12.3 จัดอบรมบุคลากรกรมที่เกี่ยวข้องด้านการขับเคลื่อนเทคโนโลยี สารสนเทศและดิจิทัล					13,900.-
ค่าอาหารกลางวัน	*1*	*30*	*1*	*120.-*	*3,600.-*
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	*1*	*30*	*2*	*35.-*	*2,100.-*
ค่าตอบแทนวิทยากร	*1*	*1*	*6*	*1,200.-*	*7,200.-*
ค่าพาหนะเดินทางสำหรับวิทยากร	*1*	*1*	*1*	*1,000.-*	*1,000.-*
กิจกรรมย่อย 1.12.4 พัฒนาศักยภาพบุคลากรภายในศูนย์เทคโนโลยีดิจิทัล ผ่านหลักสูตรที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานภายนอกกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก					23,200
ค่าลงทะเบียนฝึกอบรมสำหรับพัฒนาศักยภาพบุคลากรภายในศูนย์เทคโนโลยีดิจิทัลให้มีศักยภาพและเป็นไปตามมาตรฐานที่สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) กำหนด					*23,200*
กิจกรรมย่อยที่ 1.13 ออกแบบส่วนติดต่อของผู้ใช้งานให้มีประสบการณ์ที่ดี (UX/UI) ของระบบสารสนเทศกรม					**30,000.-**
กิจกรรมย่อย 1.13.1 *ค่าจ้างออกแบบส่วนติดต่อของผู้ใช้งานให้มีประสบการณ์ที่ดี (UX/UI) ของระบบสารสนเทศกรม*					*30,000.-*

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมย่อยที่ 1.14 จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์คอมพิวเตอร์/วัสดุสำนักงานเพื่อรองรับสถานการณ์ฉุกเฉิน เช่น หัวต่อสายแลน (RJ) หัวแลนมาตรฐาน (LAN) อุปกรณ์สำรองของเครื่องคอมพิวเตอร์ (ฮาร์ดดิสก์ (Hard disk) แรม (RAM)) วัสดุอุปกรณ์สำนักงาน และเครื่องมือในการซ่อมอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ (คีม ค้อน ฯลฯ)					**59,500.-**
กิจกรรมย่อยที่ 1.15 จ้างปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ					**48,000.-**
ค่าตอบแทนปฏิบัติงานนอกเวลาทำการ (วันธรรมดา)	*1*	*10*	*72*	*50.-*	*36,000.-*
ค่าตอบแทนปฏิบัติงานนอกเวลาทำการ (วันหยุด)	*1*	*10*	*20*	*60.-*	*12,000.-*
กิจกรรมที่ 2 เช่าบริการเครือข่ายสื่อสารความเร็วสูงและอินเทอร์เน็ต					**456,000.-**
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 เช่าบริการเครือข่ายสื่อสารความเร็วสูงและอินเทอร์เน็ต แบ่งเป็น 3 งวด					**456,000.-**
งวดที่ 1 เมื่อผู้ให้เช่าส่งมอบหนังสือรับรองการเช่าบริการเชื่อมโยงเครือข่ายสื่อสารความเร็วสูงและอินเทอร์เน็ตระหว่างผู้ให้เช่าและกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ภายใน 10 วันหลังลงนามสัญญา					91,200.-
งวดที่ 2 เมื่อผู้ให้เช่าส่งมอบการรายงานผลและสถิติการเช่าใช้บริการเชื่อมโยงเครือข่ายสื่อสารความเร็วสูงและอินเทอร์เน็ตเป็นเวลา 6 เดือน ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2567 ถึง เดือนมีนาคม 2568 เป็นที่เรียบร้อยแล้ว					182,400.-
งวดที่ 3 เมื่อผู้ให้เช่าส่งมอบการรายงานผลและสถิติการเช่าใช้บริการเชื่อมโยงเครือข่ายสื่อสารความเร็วสูงและอินเทอร์เน็ตเป็นเวลา 6 เดือน ตั้งแต่เดือนเมษายน ถึง เดือนกันยายน 2568 เป็นที่เรียบร้อยแล้ว					182,400.-

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
งบดำเนินงาน	3,456,000.-
งบรายจ่ายอื่น	-
งบเงินอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (สามล้านสี่แสนห้าหมื่นหกพันบาทถ้วน)	**3,456,000.-**

8.2 สรุปตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
กองวิชาการและแผนงาน	3,456,000.-
รวมทั้งสิ้น (สามล้านสี่แสนห้าหมื่นหกพันบาทถ้วน)	**3,456,000.-**

9. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	1) มีระบบเครือข่ายสารสนเทศรองรับการดำเนินงานของกรมที่พร้อมใช้งาน 1 ระบบ 2) มีระบบการให้บริการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลตามบทบาทภารกิจของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่มีความพร้อมในการให้บริการสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความมั่นคงปลอดภัย ไม่น้อยกว่า 8 ระบบ 3) มีโครงข่ายความเร็วสูงและอินเทอร์เน็ตที่ให้บริการได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ 2 วงจร	1) มีรายงานผลการตรวจสอบอุปกรณ์เครือข่ายและเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายในระยะ 3,6 เดือน 2) มีรายงานผลการบำรุงรักษาระบบการให้บริการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลตามบทบาทภารกิจของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในระยะ 3, 6 เดือน 3) มีรายงานผลและสถิติการเช่าใช้บริการเชื่อมโยงเครือข่ายสื่อสารความเร็วสูงและอินเทอร์เน็ต ในระยะ 3, 6 เดือน	1) มีรายงานผลการตรวจสอบอุปกรณ์เครือข่ายและเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายในระยะ 9 เดือน 2) มีรายงานผลการบำรุงรักษาระบบการให้บริการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลตามบทบาทภารกิจของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในระยะ 9 เดือน 3) มีรายงานผลและสถิติการเช่าใช้บริการเชื่อมโยงเครือข่ายสื่อสารความเร็วสูงและอินเทอร์เน็ต ในระยะ 9 เดือน	1) มีรายงานผลการตรวจสอบอุปกรณ์เครือข่ายและเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายในระยะ 12 เดือน 2) มีรายงานผลการบำรุงรักษาระบบการให้บริการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลตามบทบาทภารกิจของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในระยะ 12 เดือน 3) มีรายงานผลและสถิติการเช่าใช้บริการเชื่อมโยงเครือข่ายสื่อสารความเร็วสูงและอินเทอร์เน็ต ในระยะ 12 เดือน 4) ความพึงพอใจของผู้รับบริการและบุคลากรกรมสามารถเข้าใช้งานระบบดิจิทัลกรมได้อย่างสะดวกรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และมีความมั่นคงปลอดภัย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 5) ระบบเครือข่ายสารสนเทศมีความพร้อมในการให้บริการผ่านเครือข่ายสื่อสารความเร็วสูงและอินเทอร์เน็ต (Service Level Agreement : SLA) ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 99 โดยให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพ และมีความมั่นคงปลอดภัย 6) ระดับความพร้อมของรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมีแนวโน้มที่ดีขึ้นจากปีที่ผ่านมา
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส (บาท)	1,091,700.-	1,066,900.-	288,000.-	1,009,400.-

10. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

หน่วยงาน	ผู้รับผิดชอบหลัก	ตำแหน่ง	ช่องทางติดต่อ
ศูนย์เทคโนโลยีดิจิทัล กองวิชาการและแผนงาน	นายเจตสิก โพธิ์พันธุ์	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการพิเศษ	โทรศัพท์ 0-2 149-5639 e-mail : ict@dtam.mail.go.th
ศูนย์เทคโนโลยีดิจิทัล กองวิชาการและแผนงาน	นายชัยพร กาญจนอักษร	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	โทรศัพท์ 0-2 149-5639 e-mail: ckttmman414@gmail.com
ศูนย์เทคโนโลยีดิจิทัล กองวิชาการและแผนงาน	นางสาวชลลดา ตันติกิตติชัย	นักวิชาการเผยแพร่	โทรศัพท์ 0-2 149-5639 e-mail : ict@dtam.mail.go.th

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวชลลดา ตันติกิตติชัย)
นักวิชาการเผยแพร่

.....ผู้เขียนโครงการ
(นายชัยพร กาญจนอักษร)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

.....ผู้เสนอโครงการ
(นายเจตสิก โพธิ์พันธุ์)
นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการพิเศษ

.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นางสาวรัชนี จันทร์เกษ)
ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน

.....ผู้อนุมัติโครงการ
(นายสมฤกษ์ จึงสมาน)
อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

โครงการเสริมสร้างบุคลากรสมรรถนะสูง (Smart Person) สำหรับบุคลากรกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

สรุปความเชื่อมโยงของโครงการที่มีต่อแผนสามระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560

1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ประเด็น 4.5 : บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ ประเด็นย่อย 4.5.2 : บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน มีคุณธรรม และมีการพัฒนาตามเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	2.1 ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการเสริมสร้างบุคลากรสมรรถนะสูง (Smart Person) สำหรับบุคลากรกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถและทักษะของบุคลากร ให้มีความรู้ ความสามารถ และคุณธรรมที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ เพื่อยกระดับการทำงาน และการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพสูงสุด และมุ่งสร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมในองค์กร ทำให้บุคลากรสามารถรับผิดชอบงานที่ซับซ้อน มีความมุ่งมั่นในงาน และสนับสนุนวัฒนธรรมการทำงานที่เน้นผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม นอกจากนี้ การพัฒนาทักษะและความสามารถของบุคลากรจะช่วยให้บริการของกรมมีความสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใสมากขึ้น ซึ่งส่งผลให้การบริหารจัดการภาครัฐมีประสิทธิภาพ และสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความทันสมัยและมีประสิทธิภาพสูง
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(20) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ
เป้าหมาย	เป้าหมายที่ 1 : บริการของรัฐมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับได้ของผู้ใช้บริการ
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการเสริมสร้างบุคลากรสมรรถนะสูง (Smart Person) สำหรับบุคลากรกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถของบุคลากรให้มีศักยภาพในการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยังมุ่งเน้นการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกที่ดีในการทำงานให้บุคลากรมีความมุ่งมั่นและรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง และสามารถทำงานเพื่อประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใสในระยะยาว
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	(20.5) การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ
แนวทางการพัฒนา	สร้างผู้นำทางยุทธศาสตร์ในหน่วยงานภาครัฐทุกระดับอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ
เป้าหมาย	(200501) บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการเสริมสร้างบุคลากรสมรรถนะสูง (Smart Person) สำหรับบุคลากรกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็น เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมืออาชีพ และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังมุ่งสร้างและพัฒนา

	ผู้นำในทุกระดับของหน่วยงาน ผ่านการอบรม และพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ให้บุคลากรมีความพร้อมในการขึ้นเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ สามารถนำองค์กรไปสู่เป้าหมายที่กำหนด โดยเน้นการปลูกฝังค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกที่ดี ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถสูง และเป็นมืออาชีพในการให้บริการประชาชน
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V02 ผู้ปฏิบัติงานด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล
ปัจจัย	V02F01 สมรรถนะด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐในทุกระดับ
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SCGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	ไม่เกี่ยวข้อง
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	ไม่เกี่ยวข้อง
1.2 แนวทางการพัฒนารอง	ไม่มี
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	เป้าหมายหลักของแผนฯ 13 การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม หมุดหมายที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน เป้าหมายที่ 1 การบริการภาครัฐ มีคุณภาพ เข้าถึงได้ ตัวชี้วัด 1.1 ความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการของภาครัฐ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 กลยุทธ์การพัฒนา กลยุทธ์ที่ 4 สร้างระบบบริหารภาครัฐที่ส่งเสริมการปรับปลี่ยนและพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะที่จำเป็นในการให้บริการภาครัฐดิจิทัล และปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ มาตรการภาครัฐให้เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ กลยุทธ์ย่อยที่ 4.1 ปรับระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐเพื่อดึงดูดและรักษาผู้มีศักยภาพมาขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ
แผนความมั่นคงแห่งชาติ	ไม่เกี่ยวข้อง
2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
แผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. 2568) กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) แนวทางการพัฒนา กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีทักษะที่หลากหลาย (Multitasking) มีคุณธรรมจริยธรรม และมีความสุขในการทำงาน เพื่อให้กรมมีผลผลิตที่ดีและสอดรับกับความต้องการด้านสุขภาพของประชาชน

แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีทักษะที่หลากหลาย (Multitasking) มีคุณธรรมจริยธรรม และมีความสุขในการทำงาน เพื่อให้กรมมีผลผลิตที่ดีและสอดรับกับความต้องการด้านสุขภาพของประชาชน
แผนปฏิบัติการด้าน	ไม่มี
2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	ไม่มี
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	แนวทางการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรภาครัฐเพื่อการปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัลตามที่คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 26 กันยายน 2560
อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	แผนกลยุทธ์การบริหารทรัพยากรบุคคล ภายใต้แผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี พ.ศ. 2566 – 2570 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

โครงการเสริมสร้างบุคลากรสมรรถนะสูง (Smart Person) สำหรับบุคลากรกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

1. หลักการและเหตุผล

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐมุ่งปรับปรุงภาครัฐให้สอดคล้องกับหลักการ "ภาครัฐของประชาชน เพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม" โดยภาครัฐควรมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาท และภารกิจ และมีการจัดโครงสร้างที่แยกบทบาทของหน่วยงานในการกำกับและให้บริการที่มีธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้เน้นผลสัมฤทธิ์ และผลประโยชน์ส่วนรวมต้องทันสมัย พร้อมรับมือต่อการเปลี่ยนแปลง โดยการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลขนาดใหญ่เข้ามาประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม ได้อย่างสะดวกโปร่งใส การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในด้านข้อมูล เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ส่งผลให้หน่วยงานทุกภาคส่วนจำเป็นต้องปรับโครงสร้าง และระบบการทำงานเพื่อรองรับสถานการณ์ใหม่ ๆ โดยบูรณาการองค์ความรู้ทุกรูปแบบ ให้สอดคล้องกับนโยบาย กลยุทธ์ แผนระดับต่าง ๆ และการพัฒนาบุคลากรซึ่งเป็นหัวใจขององค์กรบุคลากรต้องมีศักยภาพ และสมรรถนะในการปรับตัวเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง โดยการจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่เน้นผลเชิงยุทธศาสตร์ และสอดคล้องกับนโยบาย "ประเทศไทย 4.0" ความสำเร็จของการขับเคลื่อนภารกิจสำคัญต่าง ๆ เพราะการมีทักษะที่หลากหลายของบุคลากร ทั้งในด้านมนุษยสัมพันธ์ การสื่อสารและการประสานงานกับภาคีเครือข่าย เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนภารกิจให้บรรลุเป้าหมาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพบุคลากรจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีทักษะ ความรู้ ความเข้าใจในงานที่รับผิดชอบ มีการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ มีแนวคิด และประสบการณ์ในเชิงบริหารงานที่ดี

โครงการเสริมสร้างบุคลากรสมรรถนะสูง (Smart Person) สำหรับบุคลากรกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ตอบสนองต่อแผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในประเด็นการพัฒนาองค์กรด้านวิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้เกิดความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) ซึ่งการดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ได้พัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะสูงเหมาะสมกับตำแหน่งตามเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพ (Career Path) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะและศักยภาพในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร อาทิ บุคลากรได้รับการส่งเสริมความก้าวหน้าในสายอาชีพ โดยมีการแต่งตั้งให้เลื่อนระดับตำแหน่งที่สูงขึ้นในสายบริหารและวิชาการ รวมทั้งสิ้น 34 ราย แบ่งเป็น ระดับอำนวยการสูง จำนวน 2 ราย ระดับชำนาญการพิเศษ จำนวน 13 ราย ระดับชำนาญการ จำนวน 18 ราย และระดับชำนาญงาน จำนวน 1 ราย ส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะด้านการบริหารกับหน่วยงานภายนอก จำนวน 60 ราย อาทิ หลักสูตรนักบริหารระดับสูง (นบส.) หลักสูตรประกาศนียบัตรไทยกับประชาคมอาเซียนในเศรษฐกิจการเมืองโลก หลักสูตรนักบริหารงานสาธารณสุขระดับกลาง (ผบก.) หลักสูตรนักบริหารงานสาธารณสุขระดับต้น (ผบต.) หลักสูตรประกาศนียบัตรธรรมาภิบาลของผู้บริหารระดับกลาง หลักสูตรองค์กรสมรรถนะสูง (HPO) และหลักสูตรการเป็นข้าราชการที่ดี ซึ่งช่วยเพิ่มศักยภาพทั้งในด้านการบริหาร และวิชาการ นอกจากนี้ บุคลากร จำนวน 35 ราย ยังได้รับการพัฒนาสมรรถนะผ่านการอบรมหลักสูตรความรู้พื้นฐานในการปฏิบัติราชการผ่านระบบการเรียนรู้ออนไลน์ ซึ่งเป็นอีกหนึ่งวิธีการที่ตอบสนองต่อความต้องการพัฒนาบุคลากร โดยเน้นสร้างบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ ทัศนคติที่เหมาะสมในการขับเคลื่อนภารกิจตามยุทธศาสตร์ชาติ มีความผูกพันกับองค์กร มีความคิดสร้างสรรค์และทำงานด้วยความกระตือรือร้น สร้างผลงานที่มีคุณภาพ สู่การยกระดับองค์กรให้เป็นองค์กรสมรรถนะสูง ทั้งนี้ ยังมีความสอดคล้องกับแผนงานการพัฒนา และการถ่ายทอดองค์ความรู้ ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และการแพทย์ทางเลือก โดยมีเป้าหมายเพื่อยกระดับภูมิปัญญาไทย เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจสุขภาพ ซึ่งเป็นไปตามนโยบายสำคัญของรัฐบาลที่มุ่งเน้นการยกระดับสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพร

รวมถึงการใช้กัญชาทางการแพทย์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และนโยบายกระทรวงสาธารณสุขที่เน้นการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 นโยบายผู้บริหารกรม "3 สร้าง" ที่มุ่งเน้นการสร้างความเชื่อมั่น การส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติงานอย่างมีธรรมาภิบาล และการพัฒนาภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และการพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพ

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาบุคลากรด้านการบริหาร วิชาการ ทักษะดิจิทัล และเสริมสร้างสมรรถนะด้านการเงิน การคลัง พัสดุ และสิทธิประโยชน์ที่มีความจำเป็นเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะข้าราชการใหม่กว่า 100 อัตรา เพื่อลดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงานและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณและพัสดุ อีกทั้งยังช่วยสร้างความเข้าใจในสิทธิประโยชน์ เพิ่มขวัญกำลังใจ และเป็นการสนับสนุนการดำเนินงานในระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง เพื่อการขับเคลื่อนองค์กรไปสู่วิสัยทัศน์ "องค์กรหลักด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่ผสานพลังภาคีเครือข่าย เพื่อการพึ่งตนเองด้านสุขภาพและหนุนเสริมความมั่นคงทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน" ซึ่งจำเป็นต้องมีการส่งเสริมพัฒนาทักษะที่หลากหลาย (Multitasking) ควบคู่กับคุณธรรม จริยธรรม และความสุขในการทำงาน เพื่อให้บุคลากรมีความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง และขับเคลื่อนองค์กรให้ทันสมัย เป็นมืออาชีพ และเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อีกทั้งยังเสริมสร้างสมรรถนะ ความเชี่ยวชาญที่เอื้อต่อการก้าวสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น โดยเน้นการเตรียมความพร้อมในทักษะการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ และการพัฒนาความเป็นผู้นำ เพื่อให้บุคลากรสามารถรับผิดชอบบทบาทในระดับสูงได้อย่างมั่นคงและมีประสิทธิภาพ ตอบสนองต่อความต้องการขององค์กรในยุคที่ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

2. วัตถุประสงค์

2.1 เสริมสร้างทักษะในการบริหารงานภาครัฐตามแนวคิดใหม่และเสริมความสามารถด้านการคิดเชิงกลยุทธ์ ให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับนโยบายทุกระดับ

2.2 ส่งเสริมความผูกพันของบุคลากรกับองค์กร พร้อมทั้งพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อยกระดับองค์กรให้มีสมรรถนะสูง ทันสมัย และยั่งยืน

3. เป้าหมาย

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

3.1.1 ผู้บริหาร ข้าราชการ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้รับการพัฒนาสมรรถนะด้านการบริหารเพื่อเสริมสร้างความเชี่ยวชาญในการบริหารจัดการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30

3.1.2 บุคลากรกรม ได้รับการอบรมเสริมสร้างสมรรถนะด้านการเงิน การคลัง และพัสดุ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการทรัพยากรขององค์กร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

3.1.3 ข้าราชการใหม่ ผ่านการอบรมหลักสูตรปฐมนิเทศเพื่อเสริมความรู้และความเข้าใจในสิทธิประโยชน์และการปฏิบัติงานของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

3.1.4 ข้าราชการ พนักงานราชการ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้รับการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ขับเคลื่อนองค์กรสู่ความทันสมัย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 75

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

บุคลากรกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการ ทักษะด้านการเงิน การคลัง การพัสดุ และทักษะด้านดิจิทัล เพื่อให้บุคลากรมีความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง เพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมความผูกพันในองค์กร และความเป็นมืออาชีพ เพื่อขับเคลื่อนแผนปฏิบัติราชการและสนับสนุนการพัฒนาความยั่งยืนของกรมในระยะยาว ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด

บุคลากรกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีสมรรถนะและความพร้อมในด้านการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเป็นมืออาชีพ เสริมสร้างความผูกพันต่อองค์กรในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิผล นำไปสู่การเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของแผนปฏิบัติราชการกรมให้บรรลุเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ และเสริมความมั่นคงของกรมอย่างยั่งยืน

3.4 ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

3.4.1 ร้อยละของบุคลากรกลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะ ทางด้านการบริหาร

3.4.2 ร้อยละของบุคลากรกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ด้านการเงิน การคลัง การพัสดุ และด้านดิจิทัลเพิ่มขึ้น

3.4.3 ร้อยละของข้าราชการใหม่ผ่านการอบรมให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับนโยบายกรม

3.5 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์

บุคลากรกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

4. พื้นที่ดำเนินการ

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

4.1.1 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค (ศูนย์เขตที่ 1-12)

4.1.2 โรงแรมไมด้า แกรนด์ ทวารวดี นครปฐม จังหวัดนครปฐม

4.1.3 จังหวัดสมุทรสงคราม

5. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2567 – กันยายน 2568

6. กิจกรรม

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 พัฒนาศักยภาพด้านการบริหารโดยหน่วยงานนอกกรม	**1,325,950**	300,000			581,000			409,400			35,550		
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 หลักสูตรนักบริหารระดับสูงกระทรวงสาธารณสุข (นบส.สธ.) 1 ราย	80,000							80,000					
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 หลักสูตรฝึกอบรมนัก	85,000						85,000						

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
บริหารการแพทย์และสาธารณสุขระดับสูง (น.บ.ส.) 1 ราย													
กิจกรรมย่อยที่ 1.3 หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการบริหารงานภาครัฐและกฎหมายมหาชน (ปรม.) 1 ราย	150,000			150,000									
กิจกรรมย่อยที่ 1.4 หลักสูตรเสริมสร้างพัฒนาขีดสมรรถนะและรับรองมาตรฐานวิชาชีพที่ปรึกษาทางการบริหารในภาคราชการ 1 ราย	79,000			79,000									
กิจกรรมย่อยที่ 1.5 หลักสูตรพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหารกองบัญชาการกองทัพไทย (พสบ.บก.ทท.) 1 ราย	19,500									19,500			
กิจกรรมย่อยที่ 1.6 หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ 1 ราย	ไม่มีค่าลงทะเบียน												
กิจกรรมย่อยที่ 1.7 หลักสูตรผู้นำการส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital CEO) จำนวน - ราย งบ 288,000 บาท													

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมย่อยที่ 1.8 หลักสูตรนักบริหารการทูต (นบท.) - ราย *ต้องมีผลสอบภาษาอังกฤษมาพิจารณา งบ 185,000 บาท													
กิจกรรมย่อยที่ 1.9 หลักสูตรผู้บริหารการสาธารณสุขระดับกลาง (ผบก.) 8 ราย	272,000						136,000		136,000				
กิจกรรมย่อยที่ 1.10 หลักสูตรผู้บริหารการสาธารณสุขระดับต้น (ผบต.) 9 ราย	198,000						110,000		88,000				
กิจกรรมย่อยที่ 1.11 หลักสูตรกฎหมายปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง 2 ราย	17,800							17,800					
กิจกรรมย่อยที่ 1.12 หลักสูตรกฎหมายปกครองเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลและวินัยข้าราชการ 1 ราย	7,900									7,900			
กิจกรรมย่อยที่ 1.13 หลักสูตรด้านการตรวจสอบภายใน 5 ราย	50,000								50,000				
กิจกรรมย่อยที่ 1.14 หลักสูตรประกาศนียบัตรธรรมาภิบาลของผู้บริหารระดับกลาง 1 ราย	69,000						69,000						

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมย่อยที่ 1.15 หลักสูตรประกาศนียบัตรแนวคิดพื้นฐานการจัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี 1 ราย	71,000						71,000						
กิจกรรมย่อยที่ 1.16 หลักสูตรผลงานและการพูดเพื่อการประชุม (OCC) 1 ราย *ต้องมีผลสอบภาษาอังกฤษมาพิจารณา*	30,000					30,000							
กิจกรรมย่อยที่ 1.17 หลักสูตรประกาศนียบัตรผู้นำยุคใหม่ในระบอบประชาธิปไตย (ปนป.) 4 ราย	ไม่มีค่าลงทะเบียน												
กิจกรรมย่อยที่ 1.18 หลักสูตรไทยกับอาเซียนในเศรษฐกิจการเมืองโลก 1 ราย	71,000			71,000									
กิจกรรมย่อยที่ 1.19 หลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารระหว่างประเทศชั้นสูง AOCC 1 ราย *ต้องมีผลสอบภาษาอังกฤษมาพิจารณา งบ 335,000 บาท													
กิจกรรมย่อยที่ 1.20 หลักสูตร TOOLKIT	29,700									29,700			

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
พิชิตองค์การสมรรถนะสูง 4.0 2 ราย (กพร.)													
กิจกรรมย่อยที่ 1.21 ศึกษาดูงานองค์กรตัวอย่างที่ได้รับรางวัล Thailand Quality Award 3 ราย (กพร.)	16,050										16,050		
กิจกรรมย่อยที่ 1.22 หลักสูตรพัฒนาฐานข้อมูล (กคพ.)	50,000					50,000							
กิจกรรมย่อยที่ 1.23 หลักสูตรการสร้างระบบฐานข้อมูล สำหรับใช้งานสำนักงานด้วยตนเอง (กคพ.)	30,000					30,000							
กิจกรรมที่ 2 พัฒนาศักยภาพด้านวิชาการเพื่อรองรับการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิผลสู่ความเชี่ยวชาญ (สลก.)	**1,144,650**	897,900			246,750			-			-		
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 หลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะด้านการเงินการคลัง พัสดุ และเสริมสร้างความรู้เข้าใจสิทธิประโยชน์ของบุคลากรกรม (สลก.)	246,750					246,750							
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 ปฐมนิเทศข้าราชการกรมการแพทย์แผนไทยฯ	897,900		897,900										

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
4 คืน 5 วัน จำนวน 110 ราย รุ่นที่ 1 (สลก.)													
รวมเป็นเงิน	**2,470,600**	**1,197,900**			**827,750**			**409,400**			**35,550**		

7. งบประมาณ

งบประมาณจากกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวนทั้งสิ้น 2,470,600 บาท (สองล้านสี่แสนเจ็ดหมื่นหกร้อยบาทถ้วน) เป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	ราย/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 พัฒนาศักยภาพด้านการบริหารโดยหน่วยงานภายนอกกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก					**1,325,950**
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 หลักสูตรนักบริหารระดับสูงกระทรวงสาธารณสุข (นบส.สธ.)					**80,000**
1. ค่าลงทะเบียน	1	1	-	80,000	80,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 หลักสูตรฝึกอบรมนักบริหารการแพทย์และสาธารณสุขระดับสูง (น.บ.ส.)					**85,000**
1. ค่าลงทะเบียน	1	1	-	85,000	85,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.3 หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการบริหารงานภาครัฐและกฎหมายมหาชน (ปรม.)					**150,000**
1. ค่าลงทะเบียน	1	1	-	150,000	150,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.4 หลักสูตรเสริมสร้างพัฒนาขีดสมรรถนะและรับรองมาตรฐานวิชาชีพฯ					**79,000**
1. ค่าลงทะเบียน	1	1	-	79,000	79,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.5 หลักสูตรพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร กองบัญชาการกองทัพไทย (พสบ.บก.ทท.)					**19,500**
1. ค่าลงทะเบียน	1	1	-	19,500	19,500
กิจกรรมย่อยที่ 1.6 หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ					-
1. ค่าลงทะเบียน	-	-	-	-	-
กิจกรรมย่อยที่ 1.7 หลักสูตรผู้นำการส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital CEO)					-
1. ค่าลงทะเบียน	-	-	-	-	-

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	ราย/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมย่อยที่ 1.8 หลักสูตรนักบริหารการทูต (นบท.)					-
1. ค่าลงทะเบียน	-	-	-	-	-
กิจกรรมย่อยที่ 1.9 หลักสูตรผู้บริหารการสาธารณสุขระดับกลาง					**272,000**
1. ค่าลงทะเบียน	1	8	-	34,000	272,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.10 หลักสูตรผู้บริหารการสาธารณสุขระดับต้น					**198,000**
1. ค่าลงทะเบียน	1	9	-	22,000	198,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.11 หลักสูตรกฎหมายปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง					**17,800**
1. ค่าลงทะเบียน	1	2	-	8,900	17,800
กิจกรรมย่อยที่ 1.12 หลักสูตรกฎหมายปกครองเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลและวินัยข้าราชการ					**7,900**
1. ค่าลงทะเบียน	1	1	-	7,900	7,900
กิจกรรมย่อยที่ 1.13 หลักสูตรด้านการตรวจสอบภายใน					**50,000**
1. ค่าลงทะเบียน	1	5	-	10,000	50,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.14 หลักสูตรประกาศนียบัตรธรรมาภิบาลของผู้บริหารระดับกลาง					**69,000**
1. ค่าลงทะเบียน	1	1	-	69,000	69,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.15 หลักสูตรประกาศนียบัตรแนวคิดพื้นฐานการจัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี					**71,000**
1. ค่าลงทะเบียน	1	1	-	71,000	71,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.16 หลักสูตรผลงานและการพูดเพื่อการประชุม (OCC)					**30,000**
1. ค่าลงทะเบียน	1	1	-	30,000	30,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.17 หลักสูตรประกาศนียบัตรผู้นำยุคใหม่ในระบอบประชาธิปไตย (ปนป.)					-
1. ค่าลงทะเบียน	1	4	-	-	**ไม่มีค่าลงทะเบียน**
กิจกรรมย่อยที่ 1.18 หลักสูตรไทยกับอาเซียนในเศรษฐกิจการเมืองโลก					**71,000**
1. ค่าลงทะเบียน	1	1	-	71,000	71,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.19 หลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารระหว่างประเทศชั้นสูง AOCC					-
1. ค่าลงทะเบียน	-	-	-	-	-

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	ราย/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมย่อยที่ 1.20 หลักสูตร TOOLKIT พิชิตองค์การสมรรถนะสูง 4.0 (กพร.)					**29,700**
1. ค่าลงทะเบียน	1	2	-	14,850	29,700
กิจกรรมย่อยที่ 1.21 ค่าลงทะเบียนศึกษาดูงานองค์กรตัวอย่างที่ได้รับรางวัล Thailand Quality Award (กพร.)					**16,050**
1. ค่าลงทะเบียน	1	3	-	5,350	16,050
กิจกรรมย่อยที่ 1.22 หลักสูตร Microsoft Access สำหรับผู้เริ่มต้น (กคพ.)					**50,000**
1. ค่าลงทะเบียน	1	5	-	10,000	50,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.23 ลักสูตร Microsoft Access ระดับ Advanced และ Macro สำหรับผู้มีพื้นฐานการใช้โปรแกรมฐานข้อมูลมาก่อน (กคพ.)					**30,000**
1. ค่าลงทะเบียน	1	2	-	15,000	30,000
กิจกรรมที่ 2 พัฒนาศักยภาพด้านวิชาการ เพื่อรองรับการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิผลสู่ความเชี่ยวชาญ					**1,144,650**
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 หลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะด้านการเงิน การคลัง พัสดุ และเสริมสร้างความรู้เข้าใจสิทธิประโยชน์ของบุคลากรกรม (สลก.)					**246,750**
1. ค่าวิทยากร	1	4	6	1,200	28,800
2. ค่าอาหาร (ครบมื้อ)	1	75	1	700	52,500
3. ค่าอาหาร (ไม่ครบมื้อ)	1	75	1	350	26,250
4. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	75	4	50	15,000
5. ค่าที่พัก (เดี่ยว)	1	3	1	1,450	4,350
6. ค่าที่พัก (คู่)	1	75	1	800	60,000
7. ค่ายานพาหนะ	1	75	2	200	30,000
8. ค่าเบี้ยเลี้ยง	1	75	3	80	18,000
9. ค่าปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ					6,850
10. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ค่าวัสดุอุปกรณ์					5,000

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	ราย/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 ปฐมนิเทศข้าราชการกรมการแพทย์แผนไทยฯ 4 คืน 5 วัน จำนวน 110 ราย รุ่นที่ 1 (สลก)					**897,900**
1. ค่าวิทยากร	5	3	6	600	54,000
2. ค่าอาหาร (ครบมื้อ)	1	115	4	700	322,000
3. ค่าอาหาร (ไม่ครบมื้อ)	1	115	1	350	40,250
4. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	115	9	50	51,750
5. ค่าที่พัก (เดี่ยว)	1	3	4	1,450	17,400
6. ค่าที่พัก (คู่)	1	115	4	800	368,000
7. ค่าถ่ายเอกสารพร้อมเย็บเล่ม	1	110	1	50	5,500
8. ค่าประกาศนียบัตรพร้อมปกแฟ้ม	1	110	1	300	33,000
9. ค่าปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ					3,000
10. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ค่าวัสดุอุปกรณ์					3,000

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ย

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
งบดำเนินงาน	2,470,600
งบรายจ่ายอื่น	-
งบเงินอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (สองล้านสี่แสนเจ็ดหมื่นหกร้อยบาทถ้วน)	**2,470,600**

8.2 สรุปตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
สำนักงานเลขานุการกรม	2,344,850
กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	45,750
กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย	80,000
รวมทั้งสิ้น (สองล้านสี่แสนเจ็ดหมื่นหกร้อยบาทถ้วน)	**2,470,600**

9. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	-ข้าราชการ (ผู้บริหาร/หัวหน้างาน) ได้รับการสนับสนุนในการพัฒนาศักยภาพด้านการบริหาร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 - ข้าราชการใหม่ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมการปรับตัวเข้าสู่องค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ	- ข้าราชการ (ผู้บริหาร/หัวหน้างาน) ได้รับการสนับสนุนในการพัฒนาศักยภาพด้านการบริหาร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 - บุคลากรกลุ่มเป้าหมาย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 มีความเข้าใจเกี่ยวกับ Microsoft Access สำหรับผู้เริ่มต้นและระดับ Advanced และ Macro สำหรับผู้มีพื้นฐานการใช้โปรแกรมฐานข้อมูลมาก่อน - บุคลากรกลุ่มเป้าหมาย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการบริหารจัดการด้านการเงิน การคลัง การพัสดุที่ถูกต้อง และมีความเข้าใจในสิทธิประโยชน์และสวัสดิการต่าง ๆ เพิ่มขึ้น	- ข้าราชการ (ผู้บริหาร/หัวหน้างาน) ได้รับการสนับสนุนในการพัฒนาศักยภาพด้านการบริหาร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 - มีแนวทางการปฏิบัติเพื่อพัฒนาองค์กรให้มีสมรรถนะสูง ในยุคดิจิทัล 4.0	- ข้าราชการ (ผู้บริหาร/หัวหน้างาน) ได้รับการสนับสนุนในการพัฒนาศักยภาพด้านการบริหาร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 - มีแนวปฏิบัติและแนวคิดที่สามารถในการนำมาปรับใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพองค์กรให้มีมาตรฐานสูงขึ้น
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส(บาท)	1,197,900	827,750	409,400	35,550

10. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

หน่วยงาน	ผู้รับผิดชอบหลัก	ตำแหน่ง	ช่องทางติดต่อ
สำนักงานเลขานุการกรม	1. นางสาวสุกัญญา ชายแก้ว 2. นางสาววนิดา คำหงษา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	โทรศัพท์ : 3212 helpgroup.slk@gmail.com
กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	1. นายวสันต์ ปาระมี 2. นางอนุรักษ์ เหนือโชติ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ นักจัดการงานทั่วไป	โทรศัพท์ : 1414 kpr.dtam.951@gmail.com
กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาฯ	1. นางสาวสิริรักษ์ อารทรากร	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	โทรศัพท์ : 2402 aratrakorntip@gmail.com

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาววนิดา คำหงษา)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

.....ผู้เสนอโครงการ
(นางสาวสุกัญญา ชายแก้ว)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นางเอ็นดู วิเรปะนะ)
เลขานุการกรม
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย

.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายนันทศักดิ์ โชติชนะเดชาวงศ์)
ผู้อำนวยการกองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญา
การแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย

.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นางศรีจรรยา โชตึก)
ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

.....ผู้อนุมัติโครงการ
(นายสมศักดิ์ กรีชัย)
รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทย
และการแพทย์ทางเลือก

โครงการพัฒนาขีดสมรรถนะองค์กรให้มุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์อย่างสูง

สรุปความเชื่อมโยงของโครงการที่มีต่อแผนสามระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560

1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
1.1.1 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	**ยุทธศาสตร์ชาติด้าน การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ** **ประเด็นที่ 4.4: ภาครัฐมีความทันสมัย (หลัก)** ประเด็นย่อย 4.4.1: องค์กรภาครัฐมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับบริบทการพัฒนาประเทศ 4.4.2: พัฒนาและปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการให้ทันสมัย **ประเด็นที่ 4.1: ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวกรวดเร็ว โปร่งใส** ประเด็นย่อย 4.1.1: การให้บริการสาธารณะของภาครัฐได้มาตรฐานสากลและเป็นระดับแนวหน้าของภูมิภาค 4.1.2: ภาครัฐมีความเชื่อมโยงในการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ **ประเด็นที่ 4.2: ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่** ประเด็นย่อย 4.2.1: ให้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ 4.2.2: ระบบการเงินการคลังประเทศสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ 4.2.3: ระบบติดตามประเมินผลที่สะท้อนการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติในทุกระดับ **ประเด็นที่ 4.3: ภาครัฐมีขนาดเล็กลง เหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ** ประเด็นย่อย 4.3.1: ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ **ประเด็นที่ 4.7: กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น** ประเด็นย่อย 4.7.1: ภาครัฐจัดให้มีกฎหมายที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่างๆที่เปลี่ยนแปลง **ประเด็นที่ 4.5: บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ** ประเด็นย่อย 4.5.1: ภาครัฐมีการบริหารกำลังคนที่มีความคล่องตัว ยึดระบบคุณธรรม 4.5.2: บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน มีคุณธรรม และมีการพัฒนาตามเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	2.1 ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวมตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส 2.3 ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นยกระดับระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ โดยมีกระบวนการวางแผน และพัฒนาระบบบริหารอย่างครบห่วงโซ่แบบบูรณาการ ได้แก่ การตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง การเตรียมพร้อมรับภาวะฉุกเฉิน พัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ พัฒนาระบบปฏิบัติการให้เป็นดิจิทัล ปรับปรุงกฎหมายให้สอดรับกับภารกิจกรม และการติดตามประเมินผลเพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ และส่งผลต่อประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ
1.1.2 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(20) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ

เป้าหมาย	เป้าหมายที่ 1: บริการของรัฐมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการ
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นการพัฒนาบริการประชาชนอย่างประสิทธิภาพ โดยมีกระบวนการวางแผนและพัฒนาระบบบริหารครบห่วงโซ่บูรณาการ ได้แก่ การปรับโครงสร้าง การพัฒนากลยุทธ์และสื่อสารนโยบาย พัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ การพัฒนาศักยภาพบุคลากร พัฒนาระบบปฏิบัติการให้เป็นดิจิทัล การปรับปรุงกฎหมาย การกำกับติดตามประเมินผลตรวจประเมิน การตรวจราชการ และขับเคลื่อนงานเชิงนโยบายด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ภูมิภาค เพื่อให้การบริการของรัฐมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยระดับความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการ คิดเป็นร้อยละ 85
1.1.3 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	(20.4) การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ
แนวทางการพัฒนา	1. พัฒนาหน่วยงานภาครัฐให้เป็น “ภาครัฐทันสมัย เปิดกว้าง เป็นองค์กรขีดสมรรถนะสูง” 2. กำหนดนโยบายและการบริหารจัดการที่ตั้งอยู่บนข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์ 3. ปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดโครงสร้างองค์การและออกแบบระบบการบริหารงานใหม่ให้มีความยืดหยุ่น คล่องตัว กระชับ ทันสมัย
เป้าหมาย	(200401) ภาครัฐมีขีดสมรรถนะสูงเทียบเท่ามาตรฐานสากล และมีความคล่องตัว
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นการยกระดับระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพต่อการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ สอดคล้องเป้าหมายภาครัฐมีขีดสมรรถนะสูงเทียบเท่าสากล และมีความคล่องตัว ตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าได้อย่างรวดเร็ว เน้นบุคลากรทุกคนมีวัฒนธรรม แบบ High Performance มีความยืดหยุ่นในการบริหารทรัพยากร โครงสร้างองค์กร และเน้นการทำงานแบบร่วมมือกัน (Collaboration) นอกจากนี้ ยังมีเป้าหมายคว้ารางวัลคุณภาพ 4 รางวัล ได้แก่ รางวัลPMQA หมวด 4 และ 5 รางวัล PMQA 4.0ระดับ Significant และรางวัล PMQA ระดับดีเด่น และภายในปี 2570 คาดว่าจะได้รับรางวัล IOS 29110 Digital Government Readiness Framwork ระดับ 4
1.1.4 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ/ปัจจัย	V02 ศักยภาพองค์กร (หลัก) V02F01 โครงสร้างองค์กรที่ยืดหยุ่น V02F09 เทคโนโลยีและนวัตกรรมการบริหารจัดการภายในองค์กร V02F03 ฐานข้อมูลกลางภายในองค์กร V01 ศักยภาพบุคลากร V01F01 ทักษะที่จำเป็นในยุคดิจิทัล V01F02 ทัศนคติในการทำงานของบุคลากรทุกระดับ V03 ความตอบสนองต่อประชาชน V03F01 นวัตกรรมการให้บริการประชาชน V03F02 ประสิทธิภาพของระบบการให้บริการของรัฐ V04 กฎหมาย/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง V04F01 กฎหมาย นโยบาย มาตรการที่ไม่เป็นอุปสรรค
1.1.5 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	เป้าหมายที่ 16 ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรม และสร้างสถาบันที่มีประสิทธิผล รับผิดชอบ และครอบคลุมในทุกระดับ
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	เป้าหมายย่อย 16.5 ลดการทุจริตในตำแหน่งหน้าที่และการรับสินบนทุกรูปแบบ เป้าหมายย่อย 16.10 สร้างหลักประกันว่าสาธารณชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและมีการปกป้องเสรีภาพขั้นพื้นฐานตามกฎหมายภายในประเทศและความตกลงระหว่างประเทศ เป้าหมายย่อย 16.6 พัฒนาสถาบันที่มีประสิทธิผล มีความรับผิดชอบ และโปร่งใสในทุกระดับ

1.2 แนวทางการพัฒนารอง	
1.2.1 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	ยุทธศาสตร์ชาติด้าน การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ประเด็น 4.6: ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประเด็นย่อย 4.6.2: บุคลากรภาครัฐยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นการยกระดับระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ โดยมีกระบวนการวางแผนและยกระดับระบบบริหารจัดการอย่างครบห่วงโซ่บูรณาการ คือ การป้องกันปราบปรามทุจริตและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม สร้างจิตสำนึกและค่านิยมให้ทุกภาคส่วนตื่นตัว และละอายต่อการทุจริตประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ ทำให้บุคลากรยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต ส่งผลให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริต และประพฤติมิชอบ
1.2.2 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(21) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
เป้าหมาย	เป้าหมายที่ 1: ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบโดยมีกระบวนการวางแผนและยกระดับระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน รู้จักแยกแยะเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน พร้อมกับสร้างจิตสำนึกและค่านิยมของบุคลากรในการต่อต้านการทุจริต เพื่อให้กรมเป็นองค์กรหนึ่งที่ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ
1.2.3 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	(21.1) การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ
แนวทางการพัฒนา	1. ส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความใสสะอาด ปราศจากพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริต 2. ปรับระบบงานและโครงสร้างองค์กรที่เอื้อต่อการลดการใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่
เป้าหมาย	(210101) ประชาชนมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบโดยมีกระบวนการวางแผนและยกระดับระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความใสสะอาด ปราศจากพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริต การสร้างความโปร่งใสในการบริการข้อมูลภาครัฐทั้งระบบ โดยการพัฒนาระบบข้อมูลดิจิทัล เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลสาธารณะ สร้างความโปร่งใส และส่งเสริมให้มีการตรวจสอบการบริหารจัดการของภาครัฐโดยสาธารณชน โดยในปี 2567 ระดับคะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของกรม อยู่ในระดับดีมาก ร้อยละ 92
1.2.4 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V01 การสร้างการตระหนักรู้
ปัจจัย	V01F01 การปลุก/ปลูกจิตสำนึก คุณธรรมและจริยธรรม
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	เป้าหมายหลัก : การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม หมุดหมายที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน เป้าหมายที่ 2 ภาครัฐที่มีขีดสมรรถนะสูง คล่องตัว - กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพการให้บริการภาครัฐที่ตอบโจทย์ สะดวก และประหยัด

	- กลยุทธ์ที่ 2 ปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการและโครงสร้างของภาครัฐให้ยืดหยุ่น เชื่อมโยง เปิดกว้าง และมีประสิทธิภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ - กลยุทธ์ที่ 3 ปรับเปลี่ยนภาครัฐเป็นรัฐบาลดิจิทัลที่ใช้ข้อมูลในการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาประเทศ - กลยุทธ์ที่ 4 สร้างระบบบริหารภาครัฐที่ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนและพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะที่จำเป็นในการให้บริการภาครัฐดิจิทัล และปรับปรุงกฎหมายระเบียบ มาตรการภาครัฐให้เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ
แผนความมั่นคงแห่งชาติ	ไม่เกี่ยวข้อง
2.2 แผนระดับ 3 ตามมติ ครม. วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐	
แผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. 2568) กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงานอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการและการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> 1) กลยุทธ์ที่ 1 องค์กรบริหารจัดการเป็นเลิศ ๒) กลยุทธ์ที่ 2 ปรับระบบและโครงสร้างองค์กรให้มีความยืดหยุ่นคล่องตัว และทันต่อการเปลี่ยนแปลง 3) กลยุทธ์ที่ 3 ปฏิรูประบบบริหารทรัพยากรบุคคล 4) กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีทักษะที่หลากหลาย (Multitasking) มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความสุขในการทำงาน เพื่อให้กรมมีผลผลิตที่ดี และสอดรับกับความต้องการด้านสุขภาพของประชาชน 5) กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนารูปแบบการบริหารและบริการสู่ระบบดิจิทัล
แผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงานอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการและการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> 1) กลยุทธ์ที่ 1 องค์กรบริหารจัดการเป็นเลิศ ๒) กลยุทธ์ที่ 2 ปรับระบบและโครงสร้างองค์กรให้มีความยืดหยุ่นคล่องตัว และทันต่อการเปลี่ยนแปลง

	3) กลยุทธ์ที่ 3 ปฏิรูประบบบริหารทรัพยากรบุคคล 4) กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีทักษะที่หลากหลาย (Multitasking) มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความสุขในการทำงาน เพื่อให้กรมมีผลผลิตที่ดี และสอดรับกับความต้องการด้านสุขภาพของประชาชน 5) กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนารูปแบบการบริหารและบริการสู่ระบบดิจิทัล
แผนปฏิบัติการด้าน	1) แผนปฏิบัติราชการด้านการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ กระทรวงสาธารณสุข ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570) 2) แผนปฏิบัติราชการ ด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม กระทรวงสาธารณสุข ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570)
๒.๔ ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	1) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 มาตรา 3/1 2) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551
มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง	- แนวทางการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรภาครัฐเพื่อการปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัลตามที่คณะรัฐมนตรีในการประชุม เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๐ - มติ ค.ร.ม. เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2564 เรื่อง กรอบการประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

โครงการพัฒนาขีดสมรรถนะองค์กรให้มุ่งผลสัมฤทธิ์อย่างสูง

1. หลักการและเหตุผล

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านที่ ๖ การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มุ่งเน้นประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวกรวดเร็ว โปร่งใส พร้อมทั้งบริหารงานแบบบูรณาการ โดยมีเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์เชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่ อีกทั้งภาครัฐมีความทันสมัยทันต่อการเปลี่ยนแปลงและมีขีดสมรรถนะสูง บุคลากรภาครัฐเป็นคนดี และเก่ง ยึดหลักคุณธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพในการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้ ภาครัฐต้องมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทุกภาคส่วน ร่วมต่อต้านการทุจริต ทุกรูปแบบ และแผนปฏิบัติราชการกระทรวงสาธารณสุข ระยะ 5 ปี (2566-2570) ด้านบริหารเป็นเลิศด้วยธรรมาภิบาล (Governance Excellence) โดยมีเป้าหมาย การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ประชาชนมีหลักประกันสุขภาพทั่วถึง เป็นธรรม นอกจากนี้ การขับเคลื่อนกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ยึดตามหลัก 3 สร้าง ประกอบด้วย 1. สร้างความร่วมมือ 2. สร้างความเชื่อมั่น 3. สร้างมาตรฐานและยกระดับ โดยนโยบายการขับเคลื่อนกรมยังให้ความสำคัญกับการเป็นองค์กรสมรรถนะสูง ภายใต้แผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) เรื่อง พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการและการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM)

สถานการณ์ด้านการพัฒนาองค์กรของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กรมฯ ได้รับรางวัลทุนหมุนเวียนดีเด่น ประจำปี 2563 รางวัลประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการที่ดี รางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) ในรายหมวด 1 2 3 5 และ 6 และรางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ 4.0 (PMQA 4.0) ระดับก้าวหน้า (Advance) รางวัลองค์กรที่มีความเป็นเลิศในการบริหารจัดการด้านการเงินการคลัง ประจำปี พ.ศ. 2562 และรางวัลชนะเลิศ Digital Transformation Award 2019 (Mobile Application Herb ID) สาขา Emerging Technology และการจัดการความรู้ หมวด 5 การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล อีกทั้ง ยังมีการทบทวนแผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี มีการพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในและควบคุมภายใน ระบบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส อย่างต่อเนื่อง แต่อย่างไรก็ตาม กรมฯ ยังต้องพัฒนากระบวนการทำงานในหมวด 4 การวัดการวิเคราะห์ เพื่อมุ่งสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูง รวมถึงต่อยอดการดำเนินงานของกรมให้ก้าวสู่การเป็น PMQA 4.0 ในระดับพัฒนาจนเกิดผล (Significance) ด้วย ภายในปี พ.ศ. 2570

จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาขีดสมรรถนะองค์กรให้มุ่งผลสัมฤทธิ์อย่างสูง มุ่งเน้นให้กรมฯ เป็นองค์กรบริหารจัดการเป็นเลิศ ปรับระบบและโครงสร้างองค์กรให้มีความยืดหยุ่น คล่องตัว ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ปรับระบบบริหารทรัพยากรบุคคล พัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีทักษะที่หลากหลาย (Multitasking) มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความสุขในการทำงาน เพื่อให้กรมฯ เป็นองค์กรสมรรถนะสูง ทันสมัย บุคลากรมีความเป็นมืออาชีพ เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีความสุข และเป็นองค์กรแห่งสุขภาวะที่ดี มีผลผลิตที่ดี สอดรับกับความต้องการด้านสุขภาพของประชาชนต่อไป

2. วัตถุประสงค์

เพื่อยกระดับระบบบริหารจัดการของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ทั้งด้านระบบโครงสร้างองค์กร ด้านกระบวนงาน ด้านบุคลากร และด้านวัฒนธรรมองค์กร ให้มีประสิทธิภาพ

3. เป้าหมาย

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

3.1.1 มีกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมฯ พ.ศ.... 1 ฉบับ

3.1.2 มีกลไกขับเคลื่อนโยบายกรมสู่การปฏิบัติ กระจายและถ่ายระดับตัวชี้วัดลงถึงระดับหน่วยงานและบุคคล 1 ระบบ

3.1.3 มีระบบการบริหารจัดการด้านการวัด การวิเคราะห์ การจัดการความรู้และด้านบุคลากรที่มีคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพรางวัลเลิศรัฐ (PMQA)

3.1.4 จำนวนหน่วยงานที่ได้รับการประเมินระบบควบคุมภายในผ่านอิเล็กทรอนิกส์ภายในระยะเวลาที่กำหนด

3.1.5 จำนวนรายงานผลการปฏิบัติงานตามข้อเสนอแนะของกลุ่มตรวจสอบภายในครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนด

3.1.6 มีกิจกรรมขับเคลื่อนวัฒนธรรมองค์กร ความซื่อสัตย์สุจริต และความสุขของบุคลากรอย่างน้อย 6 ครั้ง/ปี

3.1.7 จำนวนแนวทางการปฏิบัติการบริหารจัดการด้านการเงิน การคลัง และพัสดุ สำหรับศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก 13 เขตสุขภาพ ไม่น้อยกว่า 1 ฉบับ

3.1.8 มีรายงานสรุปการตรวจราชการภาพรวมประเทศ/บทสรุปผู้บริหารประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกรมรอบ 1 และรอบ 2

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

3.2.1 กรมฯ ได้รับรางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ อย่างน้อย 1 รางวัล

3.2.2 ระดับคะแนนประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ร้อยละ 85

3.2.3 ระดับคะแนนการประเมินความสุขและความผูกพันของบุคลากร (Happinometer & HPI) อยู่ในระดับมีความสุข ร้อยละ 50 - 74.9

3.2.4 หน่วยงานในสังกัดกรมที่ผ่านการประเมินตัวชี้วัดตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาตรฐานขั้นสูง ร้อยละ 100

3.2.5 กรมฯ ผ่านเกณฑ์การตรวจสอบและประเมินผลระบบการควบคุมภายในตามตัวชี้วัดของกระทรวง (ร้อยละ 80/ระดับ 4)

3.2.6 ความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ต่อแนวทางการปฏิบัติการบริหารจัดการด้านการเงิน การคลัง และพัสดุ อยู่ในระดับ "ดี" ขึ้นไป ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด

กรมเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง (High Performance Organization) มีความทันสมัย มีความยืดหยุ่น คล่องตัว ทันต่อการเปลี่ยนแปลง บุคลากรมีความเป็นมืออาชีพ สามารถบูรณาการการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองความต้องการของประชาชนและประโยชน์ของประเทศ ยกระดับสู่หน่วยงานภาครัฐ 4.0

3.4 ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

3.4.1 จำนวนข้อเสนอการปรับปรุงโครงสร้างกรม

3.4.2 ร้อยละของผลการเบิกจ่ายงบประมาณของกรมเป็นไปตามเป้าหมายที่รัฐบาลกำหนด

3.4.3 จำนวนรางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐที่กรมได้รับ

3.4.4 กรมฯ ผ่านเกณฑ์การตรวจสอบและประเมินผลระบบการควบคุมภายในตามตัวชี้วัดของกระทรวง (ร้อยละ 80/ระดับ 4)

3.4.5 จำนวนรายงานการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของหน่วยรับตรวจ

3.4.6 ระดับคะแนนประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ที่กรมได้รับ

3.4.7 ระดับคะแนนการประเมินความสุข และความผูกพันของบุคลากร (Happinometer & HPI) อยู่ในระดับมีความสุข

3.4.8 ร้อยละของหน่วยงานที่ผ่านการประเมินตัวชี้วัดตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาตรฐานขั้นสูง

3.5 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์

บุคลากรกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

4. พื้นที่ดำเนินการ

ระดับพื้นที่ดำเนินการ : กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

5. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2567 – กันยายน 2568

6. กิจกรรม

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 ทบทวนและปรับปรุงโครงสร้างกรมรองรับสถานการณ์ใหม่ (กพร. : 150,000)	**150,000**	**115,700**			**14,800**			**19,500**			-		
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 จัดประชุมพิจารณากระบวนงาน ปรับลดขั้นตอนให้เกิดความคล่องตัว	10,000	10,000			-			-			-		
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 จัดทำข้อเสนอการแบ่งส่วนราชการภายในกรมฯ	100,000	100,000			-			-			-		
กิจกรรมย่อยที่ 1.3 จัดประชุมคณะทำงานแบ่งส่วนราชการภายในกรมฯ และประชุมทบทวนภารกิจของหน่วยงานและโครงสร้างกรม	40,000	5,700			14,800			19,500			-		
กิจกรรมที่ 2 พัฒนากลยุทธ์และขับเคลื่อนนโยบายกรมฯ ผ่านผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้อง (สลก: 96,975 บาท) (กวผ.ยศ. 316,000 บาท)	**412,975**	**90,700**			**167,050**			**87,750**			**67,475**		
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 ประชุมหน่วยงานในกำกับรองอธิบดี รองที่ 1 จำนวน 6 ครั้ง (สลก.)	26,200	2,050			8,800			5,650			9,700		
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 ประชุมหน่วยงานในกำกับรองอธิบดี รองที่ 2 จำนวน 6 ครั้ง (สลก.)	26,200	2,050			8,800			5,650			9,700		
กิจกรรมย่อยที่ : 2.3 ประชุมติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี 2568 (สลก.)	44,575				11,650			14,850			18,075		
กิจกรรมย่อยที่ : 2.4 ประชุมผู้บริหารกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก/สัญจร (ทุกวันอังคารสัปดาห์ที่ 3 ของเดือน) (กวผ.ยศ.)	111,600	27,900			27,900			27,900			27,900		

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมย่อยที่ : 2.5 บริหารจัดการเชิงกลยุทธ์และขับเคลื่อนแผนปฏิบัติราชการกรม (กวผ.ยศ.)	204,400	58,700			109,900			33,700			2,100		
กิจกรรมที่ 3 พัฒนาองค์กรเชิงระบบตามเกณฑ์รางวัลเลิศรัฐ (PMQA) (กพร.)	**300,000**	**107,140**			**92,500**			**60,360**			**40,000**		
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 จัดประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐมุ่งสู่รางวัลเลิศรัฐ	98,600	50,000			40,000			8,600			-		
กิจกรรมย่อยที่ 3.2 จัดประชุมเพื่อจัดทำข้อมูลส่งประกวดรางวัลบริการภาครัฐและรางวัลบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม	27,040	12,540			14,500			-			-		
กิจกรรมย่อยที่ 3.3 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนางานคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐตามเกณฑ์ PMQA	76,760	-			38,000			38,760			-		
กิจกรรมย่อยที่ 3.4 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเตรียมความพร้อมรับตรวจประเมินรางวัล ณ พื้นที่ปฏิบัติงาน	53,000	-			-			13,000			40,000		
กิจกรรมย่อยที่ 3.5 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มศักยภาพเครือข่ายกลุ่มพัฒนาระบบบริหารระดับกระทรวง	44,600	44,600			-			-			-		
กิจกรรมที่ 4 การกำกับติดตามและประเมินผลตามตัวชี้วัดมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพฯ (กพร.)	**110,000**	**51,550**			**10,000**			**10,000**			**38,450**		
กิจกรรมย่อยที่ 4.1 จัดประชุมเพื่อจัดทำคำรับรอง และกำกับติดตามการปฏิบัติราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ ระดับหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	40,000	12,550			10,000			10,000			7,450		
กิจกรรมย่อยที่ 4.2 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดทำชุดข้อมูลภาครัฐของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	39,000	39,000			-			-			-		
กิจกรรมย่อยที่ 4.3 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการการถ่ายทอดตัวชี้วัด	31,000	-			-			-			31,000		

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
และเป้าหมายจากระดับหน่วยงานสู่ระดับบุคคล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569													
กิจกรรมที่ 5 เสริมสร้างสุขภาวะ ความผูกพันวัฒนธรรมองค์กร และส่งเสริมคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส ธรรมาภิบาลภาครัฐ (กพร : 146,700) (กม : 160,000) (สลก. 245,800)	**552,500**	**349,800**			**109,700**			**75,900**			**17,100**		
กิจกรรมย่อยที่ 5.1 รณรงค์สร้างเสริมวัฒนธรรมองค์กรและองค์กรแห่งความสุข (กพร.)	83,600	20,900			24,700			20,900			17,100		
กิจกรรมย่อยที่ 5.2 เสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร (One day trip) และกิจกรรมเสริมสร้างพลังบวก Happy Money (กพร.)	63,100	23,100			-			40,000			-		
กิจกรรมย่อยที่ 5.3 การสร้างเสริมระบบคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงานของกรม (ITA) และขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรม (กม. : 160,000)	160,000	60,000			85,000			15,000			-		
กิจกรรมย่อยที่ 5.4 กิจกรรมงานวันคล้ายวันสถาปนากรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ครบรอบ 22 ปี (สลก.)	245,800	245,800			-			-			-		
กิจกรรมที่ 6 พัฒนาระบบงานตรวจสอบภายใน (ตสน : 224,300 บาท) (สลก : 76,825 บาท)	**301,125**	**27,350**			**183,025**			**72,850**			**17,900**		
กิจกรรมย่อยที่ 6.1 ตรวจสอบภายในตามการประเมินความเสี่ยงและผลการดำเนินงานโครงการสำคัญ (207,200 บาท)	207,200	15,000			110,000			70,000			12,200		
กิจกรรมย่อยที่ 6.2 ขับเคลื่อนงานประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายใน (17,100 บาท)	17,100	5,700			2,850			2,850			5,700		
กิจกรรมย่อยที่ 6.3 ประชุมเชิงปฏิบัติการ "ซ้อมแผนรองรับภาวะฉุกเฉินกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก" (สลก.)	61,875	-			61,875			-			-		

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมย่อยที่ 6.4 การจัดวางและติดตามประเมินระบบการควบคุมภายในองค์กร อย่างมีประสิทธิภาพ (สลก.)	14,950	6,650			8,300			-			-		
กิจกรรมที่ 7 การตรวจราชการและขับเคลื่อนงานเชิงนโยบายภูมิภาค (กวผ. สข.)	**1,500,000**	**21,200**			**480,000**			**415,050**			**583,750**		
กิจกรรมย่อยที่ 7.1 ประชุมเชิงปฏิบัติการชี้แจง และพัฒนาแนวทางการตรวจราชการและนิเทศงานของกรม	42,400	21,200			-			21,200			-		
กิจกรรมย่อยที่ 7.2 ประชุมสรุปผลการตรวจราชการรอบที่ 1 และ 2 แก่ผู้ทำหน้าที่ตรวจราชการ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	15,700	-			-			7,850			7,850		
กิจกรรมย่อยที่ 7.3 ประชุมชี้แจงแนวทางการตรวจราชการฯ ระดับเขตสุขภาพ ลงพื้นที่ตรวจราชการและนิเทศงาน และสรุปผลการตรวจราชการฯ ระดับเขตสุขภาพ (รอบ 1 และรอบ 2)	1,141,900	-			480,000			386,000			275,900		
กิจกรรมย่อยที่ 7.4 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสนับสนุนการพัฒนางานเครือข่ายเขตสุขภาพในส่วนภูมิภาค 12 เขตสุขภาพ	300,000	-			-			-			300,000		
รวมเป็นเงิน	**3,326,600**	**763,440**			**1,057,075**			**741,410**			**764,675**		

7. งบประมาณ

งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 รวมทั้งสิ้น 3,326,600 บาท (สามล้านสามแสนสองหมื่นหกพันหกร้อยบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย ดังนี้

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 ทบทวนและปรับปรุงโครงสร้างกรมรองรับสถานการณ์ใหม่ (กพร.)					**150,000**
กิจกรรมย่อย 1.1 จัดประชุมพิจารณากระบวนงาน ปรับลดขั้นตอนให้เกิดความคล่องตัว					
1. ค่าอาหารกลางวัน	2	25	1	120	6,000
2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	25	2	35	3,500
3. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ (ค่าปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ ค่าวัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น)					500
				รวม (บาท)	**10,000**

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน	มื้อ/ชุด/ คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเงิน (บาท)
กิจกรรมย่อย 1.2 จัดทำข้อเสนอการแบ่งส่วนราชการภายในกรมฯ					
1. จ้างจัดทำข้อเสนอการแบ่งส่วนราชการภายในกรมฯ	1	1		100,000	100,000
				รวม (บาท)	**100,000**
กิจกรรมย่อย 1.3 จัดประชุมคณะทำงานแบ่งส่วนราชการภายในกรมฯ และประชุมทบทวนภารกิจของหน่วยงานและโครงสร้างกรม					
1. ค่าอาหารกลางวัน	6	21	1	120	15,120
2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	6	21	2	35	8,820
3. ค่าวิทยากร	1	2	4	1,200	9,600
4. ค่าพาหนะวิทยากร	1	2	2	400	1,600
5. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ (ค่าปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ ค่าวัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น)					4,860
				รวม (บาท)	**40,000**
กิจกรรมที่ 2 พัฒนากลยุทธ์และขับเคลื่อนนโยบายกรมฯ ผ่านผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้อง (สลก., กวผ.ยศ)					**150,000**
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 ประชุมหน่วยงานในกำกับรองอธิบดี รองที่ 1 (สลก.)					
1. ค่าอาหารกลางวัน	3	30	1	120	10,800
2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	6	30	1	35	6,300
3. ค่าปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ					9,100
				รวม (บาท)	**26,200**
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 ประชุมหน่วยงานในกำกับรองอธิบดี รองที่ 2 (สลก.)					
1. ค่าอาหารกลางวัน	3	30	1	120	10,800
2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	6	30	1	35	6,300
3. ค่าปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ					9,100
				รวม (บาท)	**26,200**
กิจกรรมย่อยที่ 2.3 ประชุมติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี 2568 (สลก.)					
1. ค่าอาหารกลางวัน	5	35	1	120	21,000
2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	7	35	1	35	8,575
4. ค่าปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ					15,000
				รวม (บาท)	**44,575**
กิจกรรมย่อยที่ 2.4 ประชุมผู้บริหารกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก/สัญจร (ทุกวันอังคาร สัปดาห์ที่ 3 ของเดือน) (กวผ.ยศ.)					
1. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	12	60	1	35	25,200
2. ค่าอาหารกลางวัน	12	60	1	120	86,400
				รวม (บาท)	**111,600**
กิจกรรมย่อยที่ 2.5 บริหารจัดการเชิงกลยุทธ์และขับเคลื่อนแผนปฏิบัติราชการกรม (กวผ.ยศ.)					
2.5.1 ขับเคลื่อนแผนปฏิบัติราชการกรมให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ					
1) จัดทำแผนการบริหารงบประมาณ ภายใต้แผนปฏิบัติราชการ ภายใต้แผนปฏิบัติราชการกรมประจำปีงบประมาณ พ.ศ 2568					
1. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	4	60		35	8,400
2. ค่าอาหารกลางวัน	2	60	1	120	14,400

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน	มื้อ/ชุด/คืน/ขม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเงิน (บาท)
3. ค่าจัดพิมพ์เอกสารแผนการบริหารงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติราชการกรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568					20,000
				รวม (บาท)	**42,800**
2) พัฒนาแนวทางขับเคลื่อนแผนปฏิบัติราชการกรม และนโยบายสำคัญของกระทรวงสาธารณสุขในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกรม					
1. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	10	30	1	35	10,500
2. ค่าอาหารกลางวัน	2	30	1	120	7,200
3. ค่าปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ					5,000
				รวม (บาท)	**22,700**
3) ประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำโครงการของกรมเพื่อการขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568					
1. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	60	2	35	8,400
2. ค่าอาหารกลางวัน	2	60	1	120	14,400
3. ค่าวิทยากร	2	1	5	1,200	12,000
4. ค่าวัสดุสำนักงาน					9,800
				รวม (บาท)	**44,600**
4) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติราชการกรม					
1. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	4	60	1	35	8,400
2. ค่าอาหารกลางวัน	1	60	1	120	7,200
3. ค่าจัดพิมพ์รายงานประจำปี 2568					20,000
				รวม (บาท)	**35,600**
2.5.2 จัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 และ พ.ศ. 2569					
1. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	3	60	1	35	6,300
2. ค่าอาหารกลางวัน	1	60	1	120	7,200
3. ค่าจัดพิมพ์เอกสารคำของบประมาณเพื่อเสนอกรรมาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 และ พ.ศ. 2569					45,200
				รวม (บาท)	**58,700**
กิจกรรมที่ 3 พัฒนาองค์กรเชิงระบบตามเกณฑ์รางวัลเลิศรัฐ (PMQA) (กพร.)					**300,000**
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 จัดประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐมุ่งสู่รางวัลเลิศรัฐ					
1. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	5	30	2	35	10,500
2. ค่าอาหารกลางวัน	5	30	1	120	18,000
3. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	50	2	50	5,000
4. ค่าอาหารไม่ครบมื้อ	1	50	1	700	35,000
5. ค่าวิทยากร (บุคลากรของรัฐ)	1	1	6	600	3,600
6. ค่าจัดทำคู่มือเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ พ.ศ. 2562	1	50	1	500	25,000
7. ค่าปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ					1,500
				รวม (บาท)	**98,600**
กิจกรรมย่อยที่ 3.2 จัดประชุมเพื่อจัดทำข้อมูลส่งประกวดรางวัลบริการภาครัฐและรางวัลบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม					
1. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	20	6	2	35	8,400

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน	มื้อ/ชุด/คืน/ขม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเงิน (บาท)
2. ค่าอาหารกลางวัน	20	6	1	120	14,400
3. ค่าปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ					4,240
				รวม (บาท)	**27,040**
กิจกรรมย่อยที่ 3.3 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการในการพัฒนาคุณภาพงานบริการภาครัฐตามเกณฑ์ PMQA					
1. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	20	20	2	35	28,000
2. ค่าอาหารกลางวัน	20	20	1	120	48,000
3. ค่าวัสดุและอุปกรณ์สำนักงาน					760
				รวม (บาท)	**76,760**
กิจกรรมย่อยที่ 3.4 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเตรียมความพร้อมรับตรวจประเมินรางวัล ณ พื้นที่ปฏิบัติงาน					
1. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	25	2	35	3,500
2. ค่าอาหารกลางวัน	2	25	1	120	6,000
3. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	80	2	35	5,600
4. ค่าอาหารกลางวัน	1	80	1	120	9,600
5. ค่าจัดทำคู่มือ (Application Report : AR) ปี 2568	1	10	1	550	5,500
6. ค่าจัดทำคู่มือ (Application Report : AR) (พิมพ์ขาว - ดำ) ปี 2568	1	50	1	250	12,500
7. ค่าจัดซื้อจัดจ้างตกแต่งห้องประชุมสำหรับรับการตรวจประเมินรางวัล ณ พื้นที่ปฏิบัติงาน (Site visit)					10,000
8. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ					300
				รวม (บาท)	**53,000**
กิจกรรมย่อยที่ 3.5 เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มศักยภาพเครือข่ายกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร ระดับกระทรวง					
1. ค่าพาหนะโดยสารเครื่องบิน	1	6	2	2,000	24,000
2. ค่าที่พัก	1	6	1	900	5,400
3. ค่าเบี้ยเลี้ยง	1	6	1	240	1,440
4. ค่าพาหนะแท็กซี่	1	6	2	500	6,000
5. ค่าเช่ารถตู้พร้อมคนขับ	1	1	2	1,800	3,600
6. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					4,160
				รวม (บาท)	**44,600**
กิจกรรมที่ 4 การกำกับติดตามและประเมินผลตามตัวชี้วัดมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพฯ (กพร.)					
กิจกรรมย่อย 4.1 จัดประชุมเพื่อจัดทำคำรับรอง และกำกับติดตามการปฏิบัติราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ ระดับหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568					
1. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	5	30	2	35	10,500
2. ค่าอาหารกลางวัน	5	30	1	120	18,000

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน	มื้อ/ชุด/ คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเงิน (บาท)
3. ค่าจัดทำคู่มือการประเมินผลฯ					9,600
4. ค่าวัสดุอุปกรณ์และค่าใช้จ่ายอื่นๆ					1,900
				รวม (บาท)	40,000
กิจกรรมย่อย 4.2 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดทำชุดข้อมูลภาครัฐของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก					
1. ค่าอาหารไม่ครบมื้อ	1	30	1	700	21,000
2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	30	2	50	3,000
3. ค่าตอบแทนวิทยากร	1	4	6	600	14,400
4. ค่าวัสดุอุปกรณ์และค่าใช้จ่ายอื่นๆ					600
				รวม (บาท)	**39,000**
กิจกรรมย่อย 4.3 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการการถ่ายทอดตัวชี้วัดและเป้าหมายจากระดับหน่วยงานสู่ระดับบุคคล ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569					
1. ค่าอาหารไม่ครบมื้อ	1	25	1	500	12,500
2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	25	2	50	2,500
3. ค่าตอบแทนวิทยากร	1	2	6	1,200	14,400
4. ค่าวัสดุอุปกรณ์และค่าใช้จ่ายอื่นๆ					1,600
				รวม (บาท)	**31,000**
กิจกรรมที่ 5 เสริมสร้างสุขภาวะ ความผูกพันวัฒนธรรมองค์กร และส่งเสริมคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส ธรรมมาภิบาลภาครัฐ (กพร : 146,700) (กม : 160,000) (สลก. 245,800)					**552,500**
กิจกรรมย่อย 5.1 รณรงค์สร้างเสริมวัฒนธรรมองค์กร และองค์กรแห่งความสุข (กพร.)					
1. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	16	20	2	35	22,400
2. ค่าอาหารกลางวัน	16	20	1	120	38,400
3. ค่าจ้างจัดนิทรรศการและอุปกรณ์อื่นๆ					22,800
				รวม (บาท)	**83,600**
กิจกรรมย่อย 5.2 เสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร (One day trip) และกิจกรรมเสริมสร้างพลังบวก Happy Money (กพร.)					
1. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	5	30	2	35	10,500
2. ค่าอาหารกลางวัน	5	30	1	120	18,000
3. ค่าจัดจ้างรถตู้ปรับอากาศ	1	2	2	1,800	7,200
4. ค่าวิทยากร	1	3	6	1,200	21,600
5. ค่าพาหนะวิทยากร	1	3	1	500	1,500

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเงิน (บาท)
6. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					3,800
7. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ					500
				รวม (บาท)	**63,100**
กิจกรรมย่อย 5.3 การสร้างเสริมระบบคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงานของกรม (ITA) และขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรม (กม.)					
5.3.1 : ประชุมคณะกรรมการจริยธรรม กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก					
1. ค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการ (ประธาน)	1	1	1	2,000	2,000
2. ค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการ (กรรมการ)	1	6	1	1,600	9,600
3. ค่าเครื่องบินโดยสาร	1	1	1	6,000	6,000
4. ค่าพาหนะ	1	3	1	400	1,200
5. ค่าอาหารกลางวัน	1	15	1	120	1,800
6. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	15	2	35	1,050
7. ค่าชดเชยใช้รถส่วนตัว					500
8. ค่าเอกสารประกอบการประชุมและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ					5,000
				รวม (บาท)	**27,150**
5.3.2 : ประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของกรม					
1. ค่าวิทยากร	1	2	3	1,200	7,200
2. ค่าอาหารกลางวัน	1	30	1	500	15,000
3. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	30	2	50	3,000
4. ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	1	3	1	3,000	9,000
5. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					10,800
6. ค่าเอกสารและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ					5,000
				รวม (บาท)	**50,000**
5.3.3 : ประชุมเชิงปฏิบัติการรณรงค์และส่งเสริมการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตของกรม					
1. ค่าวิทยากร	1	2	3	1,200	7,200
2. ค่าอาหารกลางวัน	1	30	1	500	15,000
3. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	30	2	50	3,000
4. ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	1	3	1	2,000	6,000
5. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					5,225

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน	มื้อ/ชุด/ คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเงิน (บาท)
6. ค่าเอกสารและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ					5,000
				รวม (บาท)	**41,425**
5.3.4 : ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาฐานความคิดการป้องกันและปรามปรามการทุจริตของกรม					
1. ค่าวิทยากร	1	2	3	1,200	7,200
2. ค่าอาหารกลางวัน	1	30	1	500	15,000
3. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	30	2	50	3,000
4. ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	1	3	1	2,000	6,000
5. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					5,225
6. ค่าเอกสารและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ					5,000
				รวม (บาท)	**41,425**
กิจกรรมย่อยที่ 5.4 กิจกรรมงานวันคล้ายวันสถาปนากรม/ ส่งเสริมสถาบัน /วันสำคัญทางศาสนา (สลก.)					
5.4.1 กิจกรรมงานวันคล้ายวันสถาปนากรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ครบรอบ 22 ปี (สลก.)					
1. ค่าจัดพิธีบำเพ็ญกุศล (พระสงฆ์ 9 รูป)					38,300
2. ค่าจัดตกแต่งสถานที่					55,500
3. ค่าจัดทำของที่ระลึกครบรอบ วันสถาปนากรม 22 ปี	1	500	1	100	50,000
4. ค่าอาหารกลางวัน	1	500	1	200	100,000
5. ค่าปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ					2,000
				รวม (บาท)	**245,800**
กิจกรรมที่ 6 พัฒนาระบบงานตรวจสอบภายใน (ตสน : 224,300 บาท) (สลก : 76,825 บาท)					**301,125**
กิจกรรมย่อย 6.1 ตรวจสอบภายในตามการประเมินความเสี่ยงและผลการดำเนินงานโครงการสำคัญ (ตสน.) (207,200 บาท)					
6.1.1 ตรวจสอบภายในตามผลการประเมินความเสี่ยง					
1. ค่าพาหนะเครื่องบิน (ชุมพร)	1	3	4	2,000	24,000
2. ค่าเช่ารถรับจ้าง (รถตู้)	1	1	2	1,800	3,600
3. ค่าเช่าที่พัก	1	3	2	800	4,800
4. ค่าเบี้ยเลี้ยง	4	3	2	240	5,760
5. ค่าจ้างเหมารถรับจ้าง (TAXI)	4	3	1	400	4,800
6. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	4	1		2,000	8,000
7. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	10	15	1	35	5,250
8. ค่าจ้างเหมาปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน	4	1		20,000	80,000

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเงิน (บาท)
9. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าผ่านทางพิเศษ ค่าวัสดุสำนักงาน ค่าวัสดุคอมพิวเตอร์					8,350
				รวม (บาท)	**150,560**
6.1.2 ตรวจสอบผลการดำเนินงานโครงการที่สอดคล้องกับนโยบายกรมฯ					
1. ค่าพาหนะเครื่องบิน	2	4	2	2,000	32,000
2. ค่าเช่ารถรับจ้าง (รถตู้)	2	1	2	1,800	7,200
3. ค่าเช่าที่พัก	2	4	1	800	6,400
4. ค่าเบี้ยเลี้ยง	2	4	2	240	3,840
5. ค่าจ้างเหมารถรับจ้าง (TAXI)	2	4	1	400	3,200
6. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	2	1		2,000	4,000
				รวม (บาท)	**56,640**
กิจกรรมย่อย 6.2 ขับเคลื่อนงานประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายใน (ตสน. 17,100 บาท)					
1. ค่าอาหารกลางวัน	15	6	1	120	10,800
2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	15	6	2	35	6,300
				รวม (บาท)	**17,100**
กิจกรรมย่อย 6.3 ประชุมเชิงปฏิบัติการ "ซ้อมแผนรองรับภาวะฉุกเฉินกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก" (สลก. 61,875 บาท)					
1. ค่าวิทยากร	2	4	6	600	28,800
2. ค่าอาหารกลางวัน	2	70	1	120	16,800
3. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	70	2	35	9,800
4. ค่าปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ					1,475
5. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ค่าวัสดุอุปกรณ์					5,000
				รวม (บาท)	**61,875**
กิจกรรมย่อยที่ 6.4 การจัดวางและติดตามประเมินระบบการควบคุมภายในองค์กร อย่างมีประสิทธิภาพ (สลก. 14,950 บาท)					
กิจกรรมย่อยที่ 6.4.1 ประชุมคณะกรรมจัดวางระบบการควบคุมภายในระดับกรมฯ					
1. ค่าอาหารกลางวัน	1	30	1	120	3,600
2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	30	1	35	1,050
3. ค่าปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ					2,000
				รวม (บาท)	**6,650**
กิจกรรมย่อยที่ 6.4.2 ประชุมคณะกรรมการติดตามประเมินผลการควบคุมภายในระดับกรมฯ					
1. ค่าอาหารกลางวัน	1	25	1	120	3,000
2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	25	1	35	875

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน	มื้อ/ชุด/ คืน/ขม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเงิน (บาท)
3. ค่าปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ					1,425
4. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ค่าวัสดุอุปกรณ์					3,000
				รวม (บาท)	8,300
กิจกรรมที่ 7 : การตรวจราชการ และขับเคลื่อนงานเชิงนโยบายภูมิภาค (กวผ. สข.)					**1,500,000**
กิจกรรมย่อยที่ 7.1 ประชุมเชิงปฏิบัติการชี้แจง และพัฒนาแนวทางการตรวจราชการและนิเทศงานของกรม					
1. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	50	2	35	7,000
2. ค่าอาหารกลางวัน	2	50	1	120	12,000
3. ค่าวิทยากร และค่าตอบแทน	2	2	2	600	4,800
4. ค่าพาหนะวิทยากร	2	2	2	400	3,200
5. ค่าที่พัก (วิทยากรและผู้นิเทศส่วนภูมิภาค)	2	2	1	1,450	5,800
6. ค่าจัดทำคู่มือ/เอกสารประกอบการประชุม					8,000
7. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่จำเป็น เช่น ค่าวัสดุและอุปกรณ์สำนักงานที่จำเป็นเพื่อสนันสนุนการตรวจราชการ ค่าปฏิบัติงานนอกเวลา ค่าไปรษณีย์					1,600
				รวม (บาท)	42,400
กิจกรรมย่อยที่ 7.2 ประชุมสรุปผลการตรวจราชการรอบที่ 1 และ 2 แก่ผู้ทำหน้าที่ตรวจราชการ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก					
1. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	30	2	35	4,200
2. ค่าอาหารกลางวัน	2	30	1	120	7,200
3. ค่าที่พัก (วิทยากรและผู้นิเทศส่วนภูมิภาค)	2	2	1	800	3,200
4. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่จำเป็น เช่น ค่าวัสดุและอุปกรณ์สำนักงานที่จำเป็นเพื่อสนันสนุนการตรวจราชการ ค่าปฏิบัติงานนอกเวลา ค่าไปรษณีย์					1,100
				รวม (บาท)	15,700
กิจกรรมย่อยที่ 7.3 ประชุมชี้แจงแนวทางการตรวจราชการฯ ระดับเขตสุขภาพ ลงพื้นที่ตรวจราชการและนิเทศงาน และสรุปผลการตรวจราชการฯ ระดับเขตสุขภาพ (รอบ1 และรอบ 2)					
1. ค่าที่พัก	2	140	1	800	224,000
2. ค่าพาหนะเดินทาง (เครื่องบิน)	2	60	2	2,500	600,000
3. ค่าพาหนะเดินทาง (รถโดยสารประจำทาง)	2	70	2	500	140,000
4. ค่าพาหนะเดินทาง (รถโดยสารไม่ประจำทาง)	2	65	2	400	104,000
5. ค่าเบี้ยเลี้ยง	2	140	1	240	67,200
6. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					5,000
7. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่จำเป็น เช่น ค่าวัสดุและอุปกรณ์สำนักงานที่จำเป็นเพื่อสนันสนุนการตรวจราชการ ค่าปฏิบัติงานนอกเวลา ค่าไปรษณีย์					1,700
				รวม (บาท)	1,141,900
กิจกรรมย่อยที่ 7.4 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสนับสนุนการพัฒนางานเครือข่ายเขตสุขภาพในส่วนภูมิภาค 12 เขตสุขภาพ					
1. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	150	2	50	15,000
2. ค่าอาหารกลางวันและอาหารเย็น	1	150	1	550	82,500
3. ค่าวิทยากร (ที่เป็นบุคลากรภาครัฐ)	1	2	3	600	3,600
4. ค่าวิทยากร (ภาคเอกชน)	1	2	3	1,200	7,200
5. ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร (เครื่องบิน)	1	2	2	2,500	10,000

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน	มื้อ/ชุด/คืน/ขม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเงิน (บาท)
6. ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร (รถโดยสารประจำทาง)	1	2	2	500	2,000
7. ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร (รถโดยสารไม่ประจำทาง)	1	4	2	500	4,000
8. ค่าที่พักวิทยากร	1	4	1	1,450	5,800
9. ค่าที่พักผู้เข้าร่วมประชุม	1	150	1	900	135,000
10. ค่าเช่าเหมารถตู้	1	4	1	1,800	7,200
11. น้ำมันเชื้อเพลิง					8,000
12. ค่าจัดทำคู่มือ/เอกสารประกอบการประชุม					15,000
13. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ จำเป็น เช่น ค่าวัสดุและอุปกรณ์สำนักงานเพื่อสนันสนุนการประชุม ค่าปฏิบัติงานนอกเวลา ค่าไปรษณีย์					4,700
				รวม (บาท)	**300,000**

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ย

8. สรุปงบประมาณ

9.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	**จำนวนเงิน (บาท)**
งบดำเนินงาน	3,326,600
งบรายจ่ายอื่น	
งบอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (สามล้านสามแสนสองหมื่นหกพันหกร้อยบาทถ้วน)	**3,326,600**

9.2 สรุปตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	**จำนวนเงิน (บาท)**
1. กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	706,700
2. กลุ่มตรวจสอบภายใน	224,300
3. กองกฎหมาย	160,000
4. สำนักงานเลขานุการกรม	419,600
5. กองวิชาการและแผนงาน	1,816,000
รวมทั้งสิ้น (สามล้านสามแสนสองหมื่นหกพันหกร้อยบาทถ้วน)	**3,326,600**

9. Quick win

ระยะเวลา	**3 เดือน**	**6 เดือน**	**9 เดือน**	**12 เดือน**
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม (สลก.)	- มีเวทีสำหรับการติดตามเพื่อขับเคลื่อนนโยบายและผลการดำเนินงานของกรม ไม่น้อยกว่า 3 เวที - มติที่ประชุมถูกนำไปสู่การปฏิบัติไม่น้อยกว่า 15 มติ - หน่วยงานในสังกัด	- มติที่ประชุมถูกนำไปสู่การปฏิบัติไม่น้อยกว่า 30 มติ (สะสม) - แนวทางปฏิบัติในการจัดการภาวะฉุกเฉินที่มีการรับรองและสามารถนำไปใช้จริง	- มติที่ประชุมถูกนำไปสู่การปฏิบัติไม่น้อยกว่า 45 มติ (สะสม) - บุคลากรที่มีผลงานดีเด่นในแต่ละประเภทได้รับการยกย่องชมเชย จำนวน 6 ราย ซึ่งช่วยเสริมสร้างขวัญ	- มติที่ประชุมถูกนำไปสู่การปฏิบัติไม่น้อยกว่า 60 มติ (สะสม) - มีแนวทางการปฏิบัติการบริหารจัดการด้านการเงิน การคลัง และพัสดุสำหรับศูนย์การแพทย์

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
	กรมฯ มีแผนและเป้าหมายการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณ - มีการสร้างความภาคภูมิใจและความผูกพันในองค์กรของบุคลากร - มีการเชิดชูผู้มีคุณูปการต่อองค์กร - มีคำสั่งคณะทำงานภาวะฉุกเฉินกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	- บุคลากรกรมมีความพร้อมในสถานการณ์ฉุกเฉิน ช่วยลดโอกาสในด้านการสูญเสียทรัพยากรต่าง ๆ	และกำลังใจให้กับบุคลากร พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศการทำงานที่เข้มแข็งมากขึ้น	แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อใช้เป็นมาตรฐานในการดำเนินงาน - บุคลากรกรมร่วมใจปลูกต้นไม้เฉลิมพระเกียรติจำนวน 100 ต้น สร้างความรักและความสามัคคีในองค์กร รวมถึงสร้างพื้นที่สีเขียวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและสืบสานพระราชปณิธาน
(กวผ.)	1. มีผลการติดตามผลการดำเนินงาน รอบ 3 เดือน 2. มีแนวทางขับเคลื่อนและการบริหารงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติราชการกรมฯ 3. มีแผนปฏิบัติราชการกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 4. มีเวทีในการชี้แจงแนวทางการตรวจราชการและนิเทศงาน กรมฯ 5. บุคลากร ผู้ทำหน้าที่ตรวจราชการได้รับทราบถึงแนวทางการตรวจราชการของกรม	1. มีผลการติดตามผลการดำเนินงาน รอบ 6 เดือน 2. มีเอกสารคำของบประมาณเพื่อเสนอกรรมาธิการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569 3. มีเอกสารรายงานประจำปี พ.ศ. 2567 4. มีเวทีในการชี้แจงพัฒนาแนวทางการตรวจราชการและนิเทศงาน กรมฯ 5. มีคู่มือแนวทางการตรวจราชการของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก 6. มีการกำกับติดตามการดำเนินงานแผนงาน/โครงการในการสื่อสารนโยบายสู่การปฏิบัติตามภารกิจของกรม 7. แบบรายงานผลการดำเนินงานตามนโยบายสำคัญ	1. มีผลการติดตามผลการดำเนินงาน รอบ 9 เดือน 2. มีเวทีชี้แจงพัฒนาแนวทางการตรวจราชการและนิเทศงานกรมฯ และกำกับติดตามการดำเนินงานแผนงาน/โครงการในการสื่อสารนโยบายสู่การปฏิบัติตามภารกิจของกรม 3. มีรายงานการประชุมสรุปผลการตรวจราชการรอบที่ 1 พร้อมข้อเสนอปัญหาและอุปสรรคในการลงพื้นที่ 4. มีรายงานผลการดำเนินงานตามนโยบายสำคัญ ตัวชี้วัด ตามภารกิจของกรม รายจังหวัด และเขตสุขภาพ (ผู้ทำหน้าที่ตรวจราชการและนิเทศงานเป็นผู้ดำเนินการ แต่ละเขตสุขภาพ)	1. มีผลการติดตามผลการดำเนินงาน รอบ 12 เดือน 2. มีรายงานการประชุมสรุปผลการตรวจราชการ รอบที่ 2 พร้อมข้อเสนอปัญหาและอุปสรรคในการลงพื้นที่ 3. มีสรุปผลการตรวจราชการกรมฯ 4. มีเวทีสนับสนุนการพัฒนางานเครือข่ายเขตสุขภาพในส่วนภูมิภาค 12 สุขภาพ ร่วมกับกรมฯ

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
		ตัวชี้วัด ตามภารกิจของกรม รายจังหวัดและเขตสุขภาพ (ผู้ทำหน้าที่ตรวจราชการและนิเทศงานเป็นผู้ดำเนินการแต่ละเขตสุขภาพ)		
(กม.)	มีแผนเกี่ยวกับการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมหรือการปราบปรามการทุจริต	1. มีกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ด้านการส่งเสริมคุณธรรมและป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ 1 กิจกรรม 2. . บุคลากรได้รับความรู้ด้านการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA)	มีกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ด้านการส่งเสริมคุณธรรมและป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ อย่างน้อย 2 กิจกรรม	บุคลากรได้รับความรู้ด้านการส่งเสริมคุณธรรมและป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ
(ตสน.)	1.มีผลการประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในระดับส่วนราชการ (แบบ ปค.6) 2.มีการประเมินผลระบบควบคุมภายในผ่านอิเล็กทรอนิกส์ครบทุกหน่วยงาน (12 หน่วยงาน) 3.รายงานผลกการปฏิบัติงานประจำปี 1 เล่ม 4.ประเมินตนเองตามแนวทางการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายใน พร้อมแผนและผลการปรับปรุง	1.จำนวนหน่วยงานที่ได้รับการตรวจสอบตามแผนที่กำหนด (2 หน่วยงาน) 2.สรุปผลการดำเนินงานตรวจสอบภายในไตรมาสที่ 1 และ 2	1. จำนวนหน่วยงานที่ได้รับการตรวจสอบภายในตามแผนที่กำหนด (1 หน่วยงานและ 1 โครงการ) 2. สรุปผลการตรวจสอบภายในไตรมาสที่ 3	1. จำนวนหน่วยงานที่ได้รับการตรวจสอบภายในตามแผนที่กำหนด (2 หน่วยงาน) 2.สรุปผลการตรวจสอบภายในไตรมาสที่ 4 3.สรุปผลการดำเนินงานตามแผนปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายใน
(กพร.)	1. มีเอกสารเหตุผลความจำเป็นในการ	1. มีกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ	1. มีเอกสารสรุปผลการดำเนินงานที่โดดเด่นของ	1. มีเอกสาร Best Practice ผลงานที่

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
	ยกฐานะจัดตั้งเป็นหน่วยงานตามกฎกระทรวงเพิ่มเติม 2. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนและดำเนินการส่งประกวดรางวัลเลิศรัฐ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 3. มีเอกสารการสมัครรางวัลเลิศรัฐ ตามแบบฟอร์มที่ 1 - 4 ที่สำนักงาน ก.พ.ร. กำหนด ที่ผ่านการทบทวนแล้ว 4. มีกิจกรรมเสริมสร้างความสามัคคีเครือข่าย กพร. กระทรวงสาธารณสุข 5. มีตัวชี้ระดับกรมที่สะท้อนบทบาทหน้าที่ สามารถประเมินประสิทธิผล ประสิทธิภาพ คุณภาพการให้บริการและการพัฒนาองค์กรของกรมได้ 6. ตัวชี้วัดระดับหน่วยงานมีความสอดคล้องกับนโยบายอธิบดี ถ่ายระดับจากตัวชี้วัดระดับกรมลงสู่หน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 7. บุคลากรกรมได้รับการอบรมเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจเรื่องการเขียนตัวชี้วัดระดับบุคคลที่ประสิทธิภาพ	กรมฯ พ.ศ.... 1 ฉบับ 2. เอกสารรายงานผลการดำเนินการพัฒนาองค์กร ตามแบบฟอร์มที่ 4 - 5 3. มีการกำกับติดตามผลการปฏิบัติราชการ ระดับหน่วยงาน รอบ 6 เดือน	กรมในรูปแบบ Powerpiont เพื่อเตรียมรับการตรวจประเมินรางวัล ณ พื้นที่ปฏิบัติงาน 2. มีการกำกับ ติดตามผลการปฏิบัติราชการระดับหน่วยงาน รอบ 9 เดือน 3. มีผลการตรวจประเมินผลการปฏิบัติราชการ ระดับหน่วยงาน รอบ 9 เดือน	โดดเด่นของกรม จำนวน 1 ฉบับ 2. กรมได้รับรางวัลคุณภาพ อย่างน้อย 1 รางวัล 3. บุคลากรกรมได้รับการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรอย่างน้อย 2 ครั้ง 4. คะแนนการประเมิณคุณธรรมและความโปร่งใสอยู่ในระดับมากดี ร้อยละ 85
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส (บาท)	816,840	991,025	770,160	748,575

10. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

หน่วยงาน	ผู้รับผิดชอบ	ตำแหน่ง	ช่องทางติดต่อ
กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	1. นายวสันต์ ปาระมี 2. นางอนุรักษ์ เหนือโชติ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ นักจัดการงานทั่วไป	โทรศัพท์ 1402 Kpr.dtam.951@gmail.com
กองวิชาการและแผนงาน	1. นางพันธ์วิรา เวยสาร 2. นางสาวสุภาพร ยอดโต 3. นายศราวุฒิ จันดี	เภสัชกรชำนาญการพิเศษ เภสัชกรชำนาญการ แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ	โทรศัพท์ 1314 Kunnaipui@hotmail.com
กลุ่มตรวจสอบภายใน	1. นางนงลักษณ์ พาหุกุล	นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการพิเศษ	โทรศัพท์ 7302
กองกฎหมาย	1. นางสาวณัฐฐิรา ชัชจิรากุลโรจน์ 2. นางสาวสาวิตรี อุ้ยตระกูล 3. นายอนันต์ จันพา	ผู้อำนวยการกองกฎหมาย นิติกรชำนาญการ นิติกร	โทรศัพท์ 02 9659372 legal.dtam@gmail.com
สำนักงานเลขานุการกรม	1. นางสาวสุกัญญา ชายแก้ว 2. นางสาววนิดา คำหงษา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	โทรศัพท์ : 3212 helpgroup.slk@gmail.com

อนุรักษ์ เหนือโชติ .....ผู้เขียนโครงการ
(นางอนุรักษ์ เหนือโชติ)
นักจัดการงานทั่วไป
กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

วสันต์ .....ผู้เสนอโครงการ
(นายวสันต์ ปาระมี)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นางศรีจรรยา โชติก)
ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นางเอ็นดู วิเรปะนะ)
เลขานุการกรม
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายสุรัคเมธ มหาศิริมงคล)
ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน

ณัฐฐิรา .....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นางสาวณัฐฐิรา ชัชจิรากุลโรจน์)
ผู้อำนวยการกองกฎหมาย

.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นางสาวอุษา ป่าทอง)
ผู้อำนวยการตรวจสอบภายใน

.....ผู้อนุมัติโครงการ
(นายสมศักดิ์ กรีชัย)
รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

โครงการส่งเสริมการกระตุ้นเศรษฐกิจด้วยผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ

สรุปความเชื่อมโยงของโครงการที่มีต่อแผนสามระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐

๑. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
๑.๑ แนวทางการพัฒนาหลัก	
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็น พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่ ประเด็นย่อย การปรับบทบาทและโอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐ
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นการส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างภาพลักษณ์และการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้มีภาพลักษณ์ที่ดี สร้างความเชื่อมั่น ชอบ ใช้ให้กับผู้บริโภค โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมให้สมุนไพรไทยเป็นที่เชื่อมั่นของคนในประเทศ และสมุนไพรไทยกลายเป็นของที่ระลึกในทุกครอบครัว รวมถึงการปรับบทบาทและโอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐเพื่อส่งเสริมหรือความช่วยเหลือในด้านอื่น ๆ ตามพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งการดำเนินการจะช่วยให้สร้างมูลค่าสมุนไพรไทยกระตุ้นการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพรมีขีดความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้น และส่งผลต่อการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยเพิ่มขึ้น
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(๐๘) ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่
เป้าหมาย	ผู้ประกอบการในทุกระดับเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นการส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างภาพลักษณ์และการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้มีภาพลักษณ์ที่ดี สร้างความเชื่อมั่น ชอบ ใช้ให้กับผู้บริโภค โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมให้สมุนไพรไทยเป็นที่เชื่อมั่นของคนในประเทศ และสมุนไพรไทยกลายเป็นของที่ระลึกในทุกครอบครัว รวมถึงการปรับบทบาทและโอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐเพื่อส่งเสริมหรือความช่วยเหลือในด้านอื่น ๆ ตามพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งการดำเนินการจะช่วยให้สร้างมูลค่าสมุนไพรไทยกระตุ้นการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพรมีขีดความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้น และส่งผลต่อการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยเพิ่มขึ้น โดยผลผลิตของโครงการนี้จะสามารถสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายดังกล่าวสามารถทำให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนและผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มากกว่า ๕๐๐ ราย มีรายได้เพิ่มขึ้นจากเดิม ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	(๘.๔) การสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่
แนวทางการพัฒนา	สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการร่วมกัน มุ่งเน้นการส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างภาพลักษณ์และการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้มีภาพลักษณ์ที่ดี สร้างความเชื่อมั่น ชอบ ใช้ให้กับผู้บริโภค และส่งเสริมให้สมุนไพรไทยเป็นที่เชื่อมั่นของคนในประเทศ และสมุนไพรไทยกลายเป็นของที่ระลึกในทุกครอบครัว รวมถึงการปรับบทบาทและโอกาสการเข้าถึง

	บริการภาครัฐเพื่อส่งเสริมหรือความช่วยเหลือในด้านอื่น ๆ ตามพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งการดำเนินการจะช่วยให้เกิดการสร้างมูลค่าสมุนไพรไทย กระตุ้นการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ รวมถึงผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพรมีขีดความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้น
เป้าหมาย	อันดับนโยบายของภาครัฐที่มีต่อวิสาหกิจและผู้ประกอบการด้านการสนับสนุนและความสอดคล้องของนโยบายดีขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นการสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการดำเนินงานธุรกิจผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ในส่วนของผลิตภัณฑ์สมุนไพรร่วมกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง โดยเน้นการส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างภาพลักษณ์และการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้มีภาพลักษณ์ที่ดี สร้างความเชื่อมั่น ชอบ ใช้ให้กับผู้บริโภค และส่งเสริมให้สมุนไพรไทยเป็นที่เชื่อมั่นของคนในประเทศ และสมุนไพรไทยกลายเป็นของที่ระลึกในทุกครอบครัว ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวสามารถสนับสนุนให้อันดับนโยบายของภาครัฐที่มีต่อวิสาหกิจและผู้ประกอบการด้านการสนับสนุนและความสอดคล้องนโยบายมีอันดับที่ดีขึ้นเป็นอันดับที่ ๑๒ ภายในปี ๒๕๖๗ โดยการดำเนินงานของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ทำให้บทบาทของรัฐในการส่งเสริมผู้ประกอบการดีขึ้นในมิติยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพรภายใต้แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V๐๒ ระบบการส่งเสริม
ปัจจัย	F๐๒๐๒ การช่วยเหลือและสิทธิประโยชน์แก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	เป้าหมายที่ ๘ ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคุลม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่และมีผลิตภาพ และการมีงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	เป้าหมายย่อย ๘.๓ ส่งเสริมนโยบายที่มุ่งเน้นการพัฒนาที่สนับสนุนกิจกรรมที่มีผลิตภาพ การสร้างงานที่มีคุณค่า ความเป็นผู้ประกอบการ ความสร้างสรรค์และนวัตกรรม และให้การสนับสนุนการรวมตัวและการเติบโตของวิสาหกิจรายย่อย ขนาดเล็ก และขนาดกลาง ผ่านการเข้าถึงบริการทางการเงิน
๑.๒ แนวทางการพัฒนารอง	
<u>๒. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ</u>	
๒.๑ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓	เป้าหมายหลักของแผน ๑๓ : การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม หมุดหมายที่ ๑ : ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง เป้าหมายระดับหมุดหมายที่ ๑ : มูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปสูงขึ้น ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ๑.๑ :ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตรเติบโตร้อยละ ๔.๕ ต่อปี กลยุทธ์ที่ ๒ : การส่งเสริมการผลิตและการขยายตัวของตลาด ของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ : ส่งเสริมให้มีการพัฒนาและทางธุรกิจผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปมูลค่าเพิ่มสูงที่มีศักยภาพทางการตลาดในอนาคต

	เป้าหมายหลักของแผน ๑๓ : การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม หมุดหมายที่ ๗ : ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ เป้าหมายระดับหมุดหมายที่ ๓ : วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถเข้าถึงและได้รับการส่งเสริมอย่างมีประสิทธิผลจากภาครัฐ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย : จำนวนสตาร์อัพ ซีรีส์ซี ขึ้นไป เพิ่มขึ้นเป็น ๒๐ ราย ในปี ๒๕๗๐ กลยุทธ์ที่ ๕ : การยกระดับประสิทธิภาพกระบวนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของภาครัฐ กลยุทธ์ย่อยที่ ๕.๑ : ขยายการให้บริการพัฒนาธุรกิจที่ตรงกับความต้องการเฉพาะของธุรกิจ และพัฒนาระบบส่งต่อการให้ความช่วยเหลือ
แผนความมั่นคงแห่งชาติ	ไม่มี
๒.๒ แผนระดับที่ ๓ ตามมติ ครม. วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐	
แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. ๒๕๖๘ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๑ พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๒ พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๓ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๔ พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> ๑) กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาระบบนิเวศน์ที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสร้างโอกาสและรายได้ให้กับประเทศ
แผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๑ พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๒ พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๓ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๔ พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> ๑) กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาระบบนิเวศน์ที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการ

	ผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสร้างโอกาสและรายได้ให้กับประเทศ
แผนปฏิบัติการด้าน	แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐
๒.๓ ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	๒) นโยบายสาธารณสุข ประเด็น พัฒนาเศรษฐกิจสุขภาพและบริการทางการแพทย์ยกระดับสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพร รวมถึงการใช้กัญชาทางการแพทย์สร้างมูลค่าเพิ่ม
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒
มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี
อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี

โครงการส่งเสริมการกระตุ้นเศรษฐกิจด้วยผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ

๑. หลักการและเหตุผล

พืชสมุนไพรเป็นภูมิปัญญาในการดูแลรักษาและป้องโรคต่างๆ มาตั้งแต่โบราณ ปัจจุบันมีการต่อยอดทั้งรูปแบบของยาผลิตภัณฑ์อาหารเสริม และในรูปแบบอื่นๆ ซึ่งสถานการณ์ของอุตสาหกรรมสมุนไพรของไทย ภายใต้พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างมาก โดยในปัจจุบันผลิตภัณฑ์สมุนไพรเป็นผลิตภัณฑ์สุขภาพมีคุณภาพ มาตรฐาน ได้รับการยอมรับ เชื่อมั่น และมีความนิยมใช้ในกลุ่มผู้บริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพร รวมทั้งมีความต้องการใช้สมุนไพรทั่วโลกเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก โดยในปี ๒๕๖๖ มูลค่าการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรในประเทศไทยรวมกว่า ๕๗,๓๑๔ ล้านบาท และจากรายงานของ Euromonitor International เผยมูลค่าค้าปลีกสินค้าสมุนไพรในตลาดโลก (Retail Value RSP) มูลค่ารวมมากกว่า ๑.๗ ล้านล้านบาท โดยประเทศไทยมีมูลค่าค้าปลีกสินค้าสมุนไพรสูงเป็นอันดับ ๘ ของโลก รองจากจีน สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ เยอรมนี อิตาลี และไต้หวัน สะท้อนความต้องการของตลาดเพิ่มตัวขึ้นอย่างต่อเนื่อง (ข้อมูลอ้างอิง : กรุงเทพธุรกิจ, www.bangkokbiznews.com)

ตามพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการรับแจ้ง และรับรองผู้ประกอบการผลิตสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่รัฐต้องส่งเสริมตามขอบเขตของ พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ และภายใต้แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) รวมถึงการจัดทำทะเบียนข้อมูลผู้ประกอบการผลิตสมุนไพร และผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร เพิ่มช่องทางการตลาดเพื่อส่งเสริมการทำตลาดเชิงรุกและขยายช่องทางการตลาดของสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพร รวมถึงดำเนินการพัฒนาทักษะให้แก่ผู้ประกอบการผลิตสมุนไพรและผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้มีศักยภาพ การให้คำปรึกษาและจัดทำชุดสิทธิประโยชน์เพื่อส่งเสริมสนับสนุนผู้ประกอบการในการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพร ทั้งในด้านคุณภาพการ การจัดการ และการตลาด โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้ดำเนินการตามภารกิจดังนี้ การลงทะเบียนขอรับสิทธิ์ส่งเสริมผู้ประกอบการสมุนไพรรวมสะสมกว่า ๔๐๐ ราย การอบรมและให้คำปรึกษาเพื่อส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการสมุนไพร จำนวนกว่า ๒,๒๕๐ ราย การสนับสนุนการขยายช่องทางการตลาดจำนวน ๑๔๙ ราย การเจรจาจับคู่ทางธุรกิจการค้า ซึ่งเกิดการเจรจาทางธุรกิจจำนวน ๒๑๐ คู่ เกิดมูลค่าทางการตลาดรวมกว่า ๓๕๗ ล้านบาท ทั้งนี้การส่งเสริมภาพลักษณ์ผลิตภัณฑ์สมุนไพร และการส่งเสริมด้านการตลาดส่งผลให้มีเงินสะพัดกว่า ๓๗๕ ล้านบาท รวมถึงมีการเชิดชูเกียรติผู้ประกอบการสมุนไพรผ่านรางวัลผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ (Premium Herbal Products) ซึ่งได้ดำเนินการคัดเลือกอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๖๐ จนถึงปัจจุบัน โดยมีบริษัทผลิตภัณฑ์สมุนไพรส่งผลิตภัณฑ์เข้าประกวดคัดเลือกจำนวน ๔,๐๑๖ ผลิตภัณฑ์ ผ่านการคัดเลือก จำนวน ๑,๒๕๗ ผลิตภัณฑ์ ซึ่งนับเป็นก้าวสำคัญของการพัฒนาผู้ประกอบการสมุนไพรของประเทศไทย ซึ่งจะช่วยพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยให้ตรงกับความต้องการของตลาด เพื่อให้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรเป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ

ทั้งนี้กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จึงจัดทำโครงการส่งเสริมการกระตุ้นเศรษฐกิจด้วยผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพขึ้น เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้มีภาพลักษณ์ที่ดี สร้างความเชื่อมั่น ชอบ ใช้ให้กับผู้บริโภค สามารถเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันได้ในระดับสากล มุ่งเน้นการส่งเสริมให้สมุนไพรไทยเป็นที่เชื่อมั่นของคนในประเทศ และสมุนไพรไทยกลายเป็นของที่ระลึกในทุกครอบครัว สร้างมูลค่าสมุนไพรไทยกระตุ้นการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ ส่งเสริมภาพลักษณ์ผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยคุณภาพผ่านตราสัญลักษณ์ของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย

๒.๒ เพื่อส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรและสร้างความเชื่อมั่นในการใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยที่มีคุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัย

๓. เป้าหมาย

๓.๑ เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

๑. ประชาสัมพันธ์ส่งเสริมภาพลักษณ์และสร้างความเชื่อมั่นในการใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ได้รับรางวัลผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ (Premium Herbal Products) ผ่านช่องทางสื่อต่างๆ ไม่น้อยกว่า ๑๐ สื่อ

๒. ประชาชนเข้าถึงสื่อประชาสัมพันธ์ตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ (Premium Herbal Products) และผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ได้รับรางวัลผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ ไม่น้อยกว่า ๑๐๐,๐๐๐ คน

๓. ส่งเสริมภาพลักษณ์ผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ (Premium Herbal Products) ผ่านการจัดชุดตัวอย่าง จำนวนไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ ชุด

๓.๒ เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

๑. ผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ (Premium Herbal Products) ได้รับการประชาสัมพันธ์สร้างความเชื่อมั่นผ่านช่องทางสื่อต่างๆ ไม่น้อยกว่า ๑๐ สื่อ (อาทิ กรุงเทพธุรกิจ ข่าวสด เดลินิวส์ ไทยรัฐ เป็นต้น)

๒. ประชาชนทั่วไปเกิดการรับรู้ตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ (Premium Herbal Products) และผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ได้รับรางวัลผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ ไม่น้อยกว่า ๑๐๐,๐๐๐ คน

๓. ผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ (Premium Herbal Products) ได้รับการส่งเสริมภาพลักษณ์ผ่านการจัดชุดตัวอย่าง จำนวนไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ ชุด

๓.๓ ผลที่คาดว่าจะเกิด

๑. ประชาชนมีความเชื่อมั่นในการใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ

๒. เกิดเป็น Soft Power ในการใช้สมุนไพรไทย และก่อให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจของประเทศ

๓.๔ ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

๑. จำนวนสื่อประชาสัมพันธ์สร้างภาพลักษณ์และสร้างความเชื่อมั่นการใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพผ่านช่องทางสื่อต่างๆ ไม่น้อยกว่า ๑๐ สื่อ

๒. จำนวนประชาชนที่เข้าถึงสื่อประชาสัมพันธ์ตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ (Premium Herbal Products) และผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ได้รับรางวัลผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ ไม่น้อยกว่า ๑๐๐,๐๐๐ คน

๓. จำนวนชุดตัวอย่างจากผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ (Premium Herbal Products) จำนวนไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ ชุด (๙ ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ ๑.เซนเทลล่า สารสกัดบัวบก ชนิดแคปซูล ๒.ยูอาร์ เฮอร์เบิล เวลเนส เอสเซนซัล ออย (กลิ่นมะลิ) ๓.คาชาน่า ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารสารสกัด ๔.ลูกอมชื่นจิตต์ ๕.มะระขี้นกสกัด สูตรพลัส ๖.ชาริษา เฮิร์บ เครื่องดื่มตรีผลาผสมขมิ้นชันและอบเชย ๗.ชีวาร์ แฮร์โทนิคสมุนไพร ๘.เครื่องดื่มฝาง RBRU Herb Shot และ ๙.ขมิ้นโกลด์เซรั่ม)

๓.๕ กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์

๑. ผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ

๒. ประชาชนทั่วไป

๔. พื้นที่ดำเนินการ

๔.๑ ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

๑) หน่วยงานราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

๔.๒ รายละเอียดพื้นที่การดำเนินการ

๑) รัฐสภา

๒) กระทรวงสาธารณสุข

๓) หน่วยงานราชการอื่น ๆ ที่สนใจ

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

พฤศจิกายน ๒๕๖๗ – มกราคม ๒๕๖๘

๖. กิจกรรม

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ ๑ ส่งเสริมภาพลักษณ์และประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ (Premium Herbal Products)	**๔,๕๐๐,๐๐๐**												
๑.๑ จ้างเหมาดำเนินการประชาสัมพันธ์ชุดผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ	๔,๕๐๐,๐๐๐		←	→	๔,๕๐๐,๐๐๐ ←	→							
รวมเป็นเงิน	**๔,๕๐๐,๐๐๐**	-			**๔,๕๐๐,๐๐๐**								

๗. งบประมาณ

งบเงินอุดหนุน จากสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ จำนวน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สี่ล้านบาทถ้วน)

งบดำเนินงานกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าแสนบาทถ้วน) รวมงบประมาณทั้งสิ้น ๔,๕๐๐,๐๐๐ บาท (สี่ล้านห้าแสนบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ ๑ ส่งเสริมภาพลักษณ์และประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ (Premium Herbal Products)				**๔,๕๐๐,๐๐๐**
๑.๑ จ้างเหมาดำเนินการประชาสัมพันธ์ชุดผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ รายละเอียดดังนี้				**๔,๕๐๐,๐๐๐**
๑. ค่าใช้จ่ายในการออกแบบและพัฒนาแพ็คเกจสำหรับชุดผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ	๑ ครั้ง	๑ ชิ้นงาน	๕๗,๐๐๐	๕๗,๐๐๐
๒. ค่าใช้จ่ายในการจัดหาผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพตามที่ผู้ว่าจ้างกำหนดเพื่อจัดชุดผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ	๑ ครั้ง	๒,๐๐๐ ชุด	๑,๔๐๐	๒,๘๐๐,๐๐๐
๓. ค่าใช้จ่ายในการผลิตแพ็คเกจสำหรับชุดผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ	๑ ครั้ง	๒,๐๐๐ ชุด	๔๐๐	๘๐๐,๐๐๐
๔. ค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมผู้สื่อข่าว (Press Conference)	๑ ครั้ง	๑ ครั้ง	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐
๕. ค่าใช้จ่ายในการจัดแสดง Road Show ประชาสัมพันธ์ชุดตัวอย่างผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพสู่การเป็นของขวัญที่ระลึก	๑ ครั้ง	๑ ครั้ง	๔๘๐,๐๐๐	๔๘๐,๐๐๐

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
๖. ค่าใช้จ่ายในการประสานและดำเนินการจัดประชุมหารือเตรียมการประชาสัมพันธ์ชุดผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ - ค่าพาหนะเดินทาง (๑,๐๐๐ บาท x ๒๐ คน x ๒ ครั้ง) = ๔๐,๐๐๐ บาท - ค่าที่พัก (๘๐๐ บาท x ๕ คน x ๒ ครั้ง) = ๘,๐๐๐ บาท - ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (๓๕ บาท x ๒๐ คน x ๒ มื้อ x ๒ ครั้ง) = ๒,๘๐๐ บาท - ค่าอาหารกลางวัน/อาหารเย็น (๑๒๐ บาท x ๒๐ คน x ๑ มื้อ x ๒ ครั้ง) = ๔,๘๐๐ บาท - ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง (๒,๔๐๐ บาท) - ค่าส่งเอกสารทางไปรษณีย์ ค่าเอกสาร ค่าอุปกรณ์วัสดุ และค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็น (๕,๐๐๐ บาท)	๑ ครั้ง	๒ ครั้ง	๓๑,๕๐๐	๖๓,๐๐๐

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ย

๘. สรุปงบประมาณ

๘.๑ สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
งบดำเนินงาน	๕๐๐,๐๐๐
งบรายจ่ายอื่น	-
งบเงินอุดหนุน	๔,๐๐๐,๐๐๐
รวมทั้งสิ้น (สี่ล้านห้าแสนบาทถ้วน)	**๔,๕๐๐,๐๐๐**

๘.๒ สรุปตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
กองสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ	๔,๕๐๐,๐๐๐
รวมทั้งสิ้น (สี่ล้านห้าแสนบาทถ้วน)	**๔,๕๐๐,๐๐๐**

๙. Quick win

ระยะเวลา	๓ เดือน	๖ เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	- รูปแบบแพ็คเกจสำหรับชุดตัวอย่างผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ - สื่อประชาสัมพันธ์สร้างภาพลักษณ์ผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพผ่านช่องทางสื่อต่างๆ ไม่น้อยกว่า ๕ สื่อ	- สื่อประชาสัมพันธ์สร้างภาพลักษณ์ผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพผ่านช่องทางสื่อต่างๆ ไม่น้อยกว่า ๑๐ สื่อ (สะสม) - ชุดตัวอย่างจากผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ จำนวนไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ ชุด

ระยะเวลา	๓ เดือน	๖ เดือน
		- การจัดแสดง Road Show ประชาสัมพันธ์ชุดผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพสู่การเป็นของขวัญที่ระลึก ๑ ครั้ง
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส(บาท)	-	๔,๕๐๐,๐๐๐

๑๐. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กองสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ

๑. ดร.ภญ.มณฑกา ธีรชัยสกุล ผู้อำนวยการกองสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ
โทรศัพท์ ๐๙๐-๙๑๙๔๓๙๑ E-mail : monthaka.t@gmail.com

๒. นางดวงมณี บุญบำรุง เภสัชกรชำนาญการ
โทรศัพท์ ๐๘๕-๕๕๐๗๔๔๔ E-mail : duangmanee.s@hotmail.com

๓. นางสาวชนมน มนต์ธนาภาพร แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ
โทรศัพท์ ๐๙๔-๕๕๒๓๔๔๙ E-mail : nph2.dtam@gmail.com

๔. นางสาวอัญพัชญ์ สิริอัมราวงศ์ เภสัชกรปฏิบัติการ
โทรศัพท์ ๐๘๘-๖๒๙๕๖๓๖ E-mail : kids_por1234@hotmail.com

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวอัญพัชญ์ สิริอัมราวงศ์)
เภสัชกรปฏิบัติการ

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวชนมน มนต์ธนาภาพร)
แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวสุดารัตน์ เกตโล)
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

.....ผู้เสนอโครงการ
(นางดวงมณี บุญบำรุง)
เภสัชกรชำนาญการ

.....ผู้เสนอโครงการ
(นางมณฑกา ธีรชัยสกุล)
ผู้อำนวยการกองสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ

.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายเทวัญ ธานีรัตน์)
รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทย
และการแพทย์ทางเลือก

.....ผู้อนุมัติโครงการ
(นายสมฤกษ์ จึงสมาน)
อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

โครงการสนับสนุนภารกิจการดำเนินงานของคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

สรุปความเชื่อมโยงของโครงการที่มีต่อแผนสามระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560

1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
1.1.1 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	ยุทธศาสตร์ด้าน : การพัฒนาและเสริมสร้างทรัพยากรมนุษย์ ประเด็นที่ 4.5 : การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ประเด็นย่อย 4.5.4 : การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการนี้มุ่งเน้นให้เกิดการขับเคลื่อนภารกิจของคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ภายใต้พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 โดยคณะกรรมการฯ จะทำหน้าที่ในการกำหนดมาตรการทางกฎหมาย ทิศทางและแนวทางปฏิบัติต่างๆ ที่สนับสนุนให้เกิดการดำเนินงานด้านการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย จึงเป็นกลไกสำคัญที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้นำข้อมูลดังกล่าวมาจัดการความรู้ให้เกิดการคุ้มครองและส่งเสริมการใช้ประโยชน์ในระบบบริการสุขภาพ เพื่อการดูแลสุขภาพตนเองของประชาชนและด้านการสาธารณสุขของประเทศ โดยเป็นตำราอ้างอิงการเรียนการสอน การศึกษาวิจัย การใช้ในระบบสุขภาพ รวมไปถึงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์บทบาทและคุณค่าของภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยไทยเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมชุมชน การใช้อย่างถูกต้องเพื่อการดูแลสุขภาพและรักษาโรคด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย ร่วมกับการดำเนินการตามกฎหมาย เพื่อหนุนเสริมให้การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และสมุนไพร เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต
1.1.2 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	ประเด็น (13) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี
เป้าหมาย	คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้นและมีความเป็นอยู่ดีเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการนี้มุ่งเน้นให้เกิดมาตรการและกลไกทางกฎหมายด้านการคุ้มครอง และส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพร ส่งเสริมการนำภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพร ไปใช้ประโยชน์ในการดูแลสุขภาพประชาชน สนับสนุนให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดคัดเลือกภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยในพื้นที่ไปใช้ประโยชน์ในการดูแลสุขภาพประชาชนในชุมชน ให้ความสำคัญกับการต่อยอดประยุกต์ใช้ในหน่วยบริการได้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อส่งผลให้เกิดการเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดีและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
1.1.3 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	(13.3) การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี
แนวทางการพัฒนา	นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้เพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพกับระบบบริการสุขภาพ และระบบสุขภาพทางไกลเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาขาดแคลนบุคคลากรทางการแพทย์ที่มีความเชี่ยวชาญ
เป้าหมาย	มีระบบสาธารณสุขที่ได้มาตรฐานที่ประชากรทุกระดับเข้าถึงได้ดีขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการนี้มุ่งตอบสนองภารกิจที่สำคัญของคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ส่งผลให้เกิดการนำภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านและสมุนไพร มาคัดเลือกและจัดหมวดหมู่อย่างเป็นระบบ และนำไปใช้ประโยชน์ทางการแพทย์และสาธารณสุขได้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อยกระดับระบบสาธารณสุขที่ได้มาตรฐาน ซึ่งประชาชนสามารถเข้าถึงได้ทุกระดับ จึงนำไปสู่การบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบันได้อย่างไร้รอยต่อ

1.1.4 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V03 สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีระบบสาธารณสุขที่ได้มาตรฐานที่ประชาชนทุกระดับเข้าถึงได้ดีขึ้น
ปัจจัย	V03F02 ทรัพยากรสนับสนุนด้านสุขภาพที่เหมาะสม
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	เป้าหมายที่ 3 สร้างหลักประกันการมีสุขภาวะที่ดี และส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกช่วงวัย
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	เป้าหมายย่อย 3.8 บรรลุการมีหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า รวมถึงการป้องกันความเหลื่อมล้ำทางการเงิน การเข้าถึงบริการสาธารณสุขจำเป็นที่มีคุณภาพและเข้าถึงยาและวัคซีนจำเป็นที่ปลอดภัย มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพและราคาที่สามารถซื้อหาได้
1.2 แนวทางการพัฒนารอง -ไม่มี-	
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนการปฏิรูปประเทศ / แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	เป้าหมายหลักของแผนฯ 13 : การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม หมุดหมายที่ 4 : ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง เป้าหมายระดับหมุดหมาย : 1 ประชาชนไทยได้รับความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสุขภาพ
แผนความมั่นคงแห่งชาติ	-ไม่มี-
2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
แผนปฏิบัติราชการรายปี	☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ☐ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ☐ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงานอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ☐ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> 1) กลยุทธ์ที่ 1 คุ้มครอง อนุรักษ์และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ภูมิปัญญาทางการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร
แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ☐ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ☐ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงานอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ☐ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM)

	<u>แนวทางการพัฒนา</u> 1) กลยุทธ์ที่ 1 คุ้มครอง อนุรักษ์และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ภูมิปัญญาทางการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร
แผนปฏิบัติการด้านอื่นๆ	แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566 – 2570
2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	- ต่อยอดจากธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและการแพทย์แผนไทยที่เป็นจุดแข็ง เพื่อรองรับความต้องการด้านสุขภาพที่เพิ่มขึ้นจากการที่ประชากรโลกเข้าสู่สังคมสูงวัย - สนับสนุนการยกระดับสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยโดยใช้นวัตกรรม รวมถึงการใช้กัญชาเพื่อการแพทย์ที่สร้างมูลค่าเพิ่มในทางเศรษฐกิจ
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 และกฎหมายลำดับรองภายใต้พระราชบัญญัตินี้
มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี
อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี

โครงการสนับสนุนภารกิจการดำเนินงานของคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

1. หลักการและเหตุผล

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เป็นองค์กรหลักด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อการพึ่งตนเองด้านสุขภาพและส่งเสริมเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน โดยมีพันธกิจมุ่งเน้นพัฒนาวิชาการและการบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยส่งเสริมและพัฒนาการวิจัย การจัดระบบความรู้ พัฒนาแหล่งผลิตและผลิตภัณฑ์สมุนไพร คุ้มครอง อนุรักษ์ และส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย พัฒนาคุณภาพ มาตรฐานการบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อนำไปใช้ในระบบบริการสุขภาพอย่างมีคุณภาพ ปลอดภัย และเป็นทางเลือกให้แก่ประชาชนในการดูแลสุขภาพ โดยแผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) เชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ โดยมีเข็มมุ่งที่จะยกระดับให้ประเทศไทยเป็นผู้นำด้านการแพทย์ดั้งเดิมของเอเชีย มีระบบการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรมีคุณภาพ มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับ มีผลงานวิชาการและเทคโนโลยีทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกและสมุนไพรที่มีคุณค่าต่อระบบสุขภาพของประเทศ ภายในปี 2570

แผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปีของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในประเด็นการพัฒนาวิชาการ องค์ความรู้และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและเพิ่มมูลค่าการบริการสุขภาพแบบครบวงจร (SMART Academic) โดยกลยุทธ์ที่ 1 การคุ้มครองอนุรักษ์และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ภูมิปัญญาทางการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการความรู้ การรวบรวม การใช้ประโยชน์ และการคุ้มครององค์ความรู้และภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรในประเทศ และสนับสนุนการนำความรู้และภูมิปัญญาเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ คุณภาพชีวิตของประชาชนในมิติสุขภาวะ ซึ่งมีมาตรการและแนวทางปฏิบัติโดยเร่งรัดให้มีการรวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ที่เกี่ยวกับตำรับตำราการแพทย์แผนไทย ภูมิปัญญาของหมอพื้นบ้านที่ผ่านการรับรอง และจัดทำทะเบียนในรูปแบบดิจิทัล เพื่อให้เกิดระบบเฝ้าระวังคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร รวมถึงการนำไปใช้ประโยชน์ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพ

คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย มีอำนาจและหน้าที่ตามมาตรา 6 ให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาแก่รัฐมนตรี ในการออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ ส่งเสริมและพัฒนาการใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร กำหนดมาตรการเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงและประสานงานระหว่างส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ชุมชน และองค์การเอกชนที่ดำเนินงานเกี่ยวกับการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร ปฏิบัติการอื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการ และปฏิบัติการอื่นตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย เช่น

- การพิจารณา ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ ต่อการประกาศคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย เพื่ออนุรักษ์ไว้ซึ่งภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม
- การกำหนดมาตรการสำคัญในการดำเนินงานคุ้มครองและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากตำรับยาแผนไทย ตำราการแพทย์แผนไทย และสมุนไพรไทย
- การส่งเสริม สนับสนุนการอนุรักษ์ถิ่นกำเนิดของสมุนไพร (ที่ดินเอกชนพื้นที่นอกเขตอนุรักษ์ และพื้นที่เขตอนุรักษ์) เพื่อให้มีถิ่นกำเนิดที่สมบูรณ์ มีความหลากหลายของพันธุ์สมุนไพร เพื่อเป็นฐานทรัพยากรธรรมชาติด้านยารักษาโรค และคลังอาหารเป็นยา
- การส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากตำรับยาแผนไทยของชาติ ภายใต้เงื่อนไขการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเหมาะสมและเท่าเทียม

➢ กำหนดรายการสมุนไพร และมาตรการส่งเสริมการปลูกสมุนไพร ในที่ดินเอกชน เพื่อเป็นการเพิ่มพื้นที่ถิ่นกำเนิดของสมุนไพร และเพิ่มปริมาณวัตถุดิบสมุนไพรที่มีความสำคัญต่อการศึกษาวิจัย มีค่าทางเศรษฐกิจ รวมทั้งสมุนไพรที่อาจสูญพันธุ์

➢ การพิจารณาคำขออุทธรณ์คำสั่ง เช่น คำสั่งพักใช้/เพิกถอนใบอนุญาตสมุนไพรควบคุม (กัญชา) คำสั่งยกคำขอจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ส่วนบุคคล) เป็นต้น

ประกอบกับมาตรา 12 ให้กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุขมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการต่าง ๆ เกี่ยวกับการคุ้มครองและส่งเสริมการศึกษาอบรมการศึกษาวิจัยและพัฒนาภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร และรับผิดชอบในงานธุรการและวิชาการของคณะกรรมการ มาตรา 13 ให้อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเป็นนายทะเบียนกลางและให้นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเป็นนายทะเบียนจังหวัด

จากการดำเนินงานขับเคลื่อนงานคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 มาอย่างต่อเนื่อง ยังคงมีอุปสรรคและข้อจำกัดทั้งในเชิงนโยบาย การบริหารจัดการ ข้อมูลทางวิชาการ ความครอบคลุมในระดับพื้นที่ และการนำไปสู่การปฏิบัติ ประกอบกับสถานการณ์การบังคับใช้กฎหมายสมุนไพรควบคุม (กัญชา) ในปัจจุบัน มีผลกระทบต่อสังคมในวงกว้าง ต้องมีการกำกับ ติดตาม ควบคุมการดำเนินงาน และรองรับกระบวนการบังคับใช้กฎหมายอย่างทันเวลา โดยเฉพาะการพิจารณาคำขออุทธรณ์คำสั่งพักใช้/เพิกถอนใบอนุญาตสมุนไพรควบคุม (กัญชา) ที่มีผลกระทบต่อสิทธิในการประกอบกิจการของประชาชน จึงจำเป็นต้องขับเคลื่อนภารกิจการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถประกาศคุ้มครองรายการภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยให้ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน ป้องกันปัญหาการละเมิดสิทธิ พิจารณาเรื่องอุทธรณ์ได้อย่างรวดเร็ว ทันเวลา และมีการกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนงานที่ชัดเจน ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒

กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย ในฐานะเป็นหน่วยงานรับผิดชอบงานวิชาการและงานเลขานุการของคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย จึงได้จัดทำโครงการสนับสนุนภารกิจการดำเนินงานของคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย เพื่อขับเคลื่อนและพัฒนากลไกการดำเนินงานตามบทบาทภารกิจให้เกิดประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน ภายใต้พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 นำไปสู่การอนุรักษ์ คุ้มครองและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพรในทุกมิติ ในการดูแลสุขภาพตนเองของประชาชนและระบบบริการสุขภาพ สนับสนุนให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดคัดเลือกภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยในพื้นที่ไปใช้ประโยชน์ในการดูแลสุขภาพประชาชนในชุมชน ให้ความสำคัญกับการต่อยอดประยุกต์ใช้ในหน่วยบริการ รวมทั้งคัดเลือกตำรับยาแผนไทยที่มีประสิทธิผลและความปลอดภัยใช้เป็นตำราอ้างอิงในการเรียนแพทย์แผนไทย การศึกษาวิจัย และส่งเสริมเข้าสู่บัญชียาหลักแห่งชาติ เกิดการพัฒนาต่อยอดเป็นสินค้าและบริการสุขภาพ สร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ ตลอดจนการปกป้องโจรสลัดทางชีวภาพโดยอาศัยกลไกเฝ้าระวังและพิทักษ์สิทธิในภูมิปัญญาดั้งเดิม พื้นที่อนุรักษ์สมุนไพร ของประเทศต่อไป

2. วัตถุประสงค์

ขับเคลื่อนภารกิจของคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542

3. เป้าหมาย

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

3.1.1 มีกฎหมายลำดับรองผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ไม่น้อยกว่า 2 ฉบับ

3.1.2 ร้อยละ 80 ของจำนวนรายการตำราการแพทย์แผนไทยและตำรับยาแผนไทยที่เสนอ ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยให้ประกาศกำหนดเป็นภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยของชาติ

3.1.3 ร้อยละ 100 ของจำนวนเรื่องอุทธรณ์ภายใต้พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 ได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

3.1.4 แผนการใช้จ่ายงบประมาณกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ประจำปีบัญชี 2569 ได้รับการพิจารณาก่อนวันเริ่มต้นปีบัญชี 2569 ไม่น้อยกว่า 30 วัน

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

3.2.1 เกิดกลไกทางกฎหมายสำหรับบังคับใช้เพื่ออนุรักษ์ คุ้มครอง และส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และสมุนไพร ที่รองรับภารกิจ และสถานการณ์ปัจจุบัน

3.2.2 ตำราการแพทย์แผนไทยและตำรับยาแผนไทยที่มีคุณค่า ได้รับการอนุรักษ์ คุ้มครอง เป็นสมบัติของชาติ

3.2.3 เกิดกลไกการมีส่วนร่วมจากบุคคลภายนอก ในการกำหนดทิศทางการดำเนินงานด้านการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด

ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรได้รับการอนุรักษ์ และคุ้มครองให้คงอยู่ และเป็นฐานในการศึกษาวิจัย พัฒนาต่อยอด สู่การใช้ประโยชน์ในการดูแลสุขภาพประชาชนทั้งในการแพทย์ปฐมภูมิ และหน่วยบริการสาธารณสุข

3.4 ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

3.4.1 ร่างกฎหมายลำดับรองภายใต้พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

3.4.2 ร้อยละของจำนวนรายการตำราการแพทย์แผนไทยและตำรับยาแผนไทยที่เสนอ ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยให้ประกาศกำหนดเป็นภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยของชาติ

3.4.3 ร้อยละของจำนวนเรื่องอุทธรณ์ภายใต้พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 ที่ได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

3.4.4 แผนการใช้จ่ายงบประมาณกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ประจำปีบัญชี 2569 ได้รับการพิจารณาในระยะเวลาที่กำหนด

3.5 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์

3.5.1 คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

3.5.2 ผู้ประกอบวิชาชีพด้านการแพทย์แผนไทย และแพทย์แผนไทยประยุกต์ หมอพื้นบ้าน และสหวิชาชีพด้านสาธารณสุขทุกแขนง

3.5.3 นักเรียน นักศึกษา อาจารย์ นักวิชาการและนักวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพร

3.5.4 ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพร/ผู้ขออุทธรณ์คำสั่ง

3.5.5 ประชาชนทั่วไป

4. พื้นที่ดำเนินการ

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข

5. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2567 – กันยายน 2568

6. กิจกรรม

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
การประชุมคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย	300,000		150,000	←→		150,000	←→			←→		←→	
รวมวงเงิน (บาท)	**300,000**	**150,000**			**150,000**			**-**			**-**		

7. งบประมาณ

งบประมาณ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 รวมทั้งสิ้น 300,000 บาท (สามแสนบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมการประชุมคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย					**300,000**
1. ค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการ (ประธาน)	2	1	1	6,250	12,500
2. ค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการ (กรรมการ)	2	20	1	5,000	200,000
3. ค่าเครื่องบินโดยสาร	2	4	1	5,000	40,000
4. ค่าพาหนะรับจ้าง	2	10	1	500	10,000
5. ค่ารถโดยสารประจำทาง	2	1	1	1,000	2,000
6. ค่าชดเชยพาหนะส่วนบุคคล	2	2	1	2,050	8,200
7. ค่าที่พัก	2	3	2	1,000	12,000
8. ค่าอาหารกลางวัน	2	30	1	120	7,200
9. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	30	1	35	2,100
10. ค่าเอกสารประกอบการประชุม	2	30	1	100	6,000

หมายเหตุ ทุกรายการสามารถถั่วเฉลี่ยจ่ายได้

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
งบดำเนินงาน	300,000
งบรายจ่ายอื่น	-
งบอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น	**300,000 (สามแสนบาทถ้วน)**

8.2 สรุปตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยฯ	300,000
รวมทั้งสิ้น (สามแสนบาทถ้วน)	**300,000**

9. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	ร้อยละ 100 ของจำนวนเรื่องอุทธรณ์ภายใต้พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2522 ได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย	ร้อยละ 100 ของจำนวนเรื่องอุทธรณ์ภายใต้พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2522 ได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย	ร้อยละ 100 ของจำนวนเรื่องอุทธรณ์ภายใต้พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2522 ได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย	ร้อยละ 100 ของจำนวนเรื่องอุทธรณ์ภายใต้พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2522 ได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย
	มีรายการตำราการแพทย์แผนไทยและตำรับยาแผนไทยได้รับความเห็นชอบให้ประกาศกำหนดเป็นภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยของชาติ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนที่เสนอทั้งหมด	มีรายการตำราการแพทย์แผนไทยและตำรับยาแผนไทยได้รับความเห็นชอบให้ประกาศกำหนดเป็นภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยของชาติ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนที่เสนอทั้งหมด	มีรายการตำราการแพทย์แผนไทยและตำรับยาแผนไทยได้รับความเห็นชอบให้ประกาศกำหนดเป็นภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยของชาติ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนที่เสนอทั้งหมด	มีรายการตำราการแพทย์แผนไทยและตำรับยาแผนไทยได้รับความเห็นชอบให้ประกาศกำหนดเป็นภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยของชาติ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนที่เสนอทั้งหมด
			มีกฎหมายลำดับรองผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ไม่น้อยกว่า 1 ฉบับ	มีกฎหมายลำดับรองผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ไม่น้อยกว่า 2 ฉบับ
				แผนการใช้จ่ายงบประมาณกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ประจำปีบัญชี 2569 ได้รับการพิจารณาให้ความเห็นชอบ

10. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย

1. ดร.นันทศักดิ์ โชติชนะเดชาวงศ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาฯ
2. นางแสงเพ็ชร ภู่มา ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

โทรศัพท์ภายใน : 3713 โทรศัพท์ : 0 2149 5607

e-mail : ptt65.dtam@gmail.com

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวอัมพร ทรงสวัสดิ์)
นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางแสงเพ็ชร ภู่มา)
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาระบบงานนายทะเบียน

.....ผู้เสนอโครงการ
(นายนันทศักดิ์ โชติชนะเดชาวงศ์)
ผู้อำนวยการกองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญา
การแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย

.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายเทวัญ ธานีรัตน์)
รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

.....ผู้อนุมัติโครงการ
(นายสมฤกษ์ จึงสมาน)
อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

รายละเอียดโครงการ
ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง
ไปต่างประเทศชั่วคราว
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๗๑๒/ ๖๙๘

สำนักงบประมาณ
๑๐๖๓ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุมัติแผนและวงเงินค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

เรียน อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

อ้างถึง ๑. หนังสือกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ด่วนที่สุด ที่ สธ ๐๕๐๘/๕๗๓๗ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๗
๒. หนังสือสำนักงบประมาณ ที่ นร ๐๗๑๒/๑๑๘๙๕ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗
๓. ใบจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ งวดที่ ๑ ครั้งที่ ๑ เลขที่เอกสาร ๑๐๐๐๐๐๔๖๐๘ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย แผนและวงเงินค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข จำนวน ๑ หน้า

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกขอความเห็นชอบแผนและวงเงินค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี โครงการเสริมสร้างความเป็นเลิศทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรในระบบสุขภาพ งบรายจ่ายอื่น รายการค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราว จำนวน ๑๒ รายการ วงเงินงบประมาณ ๓,๐๓๒,๖๐๐ บาท ซึ่งได้รับความเห็นชอบแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ และได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายแล้ว ตามเอกสารที่อ้างถึง ๓ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงบประมาณพิจารณาแล้ว เห็นชอบให้กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกดำเนินการตามแผนและวงเงินค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ภายใต้แผนงาน โครงการ งบรายจ่าย และรายการดังกล่าวข้างต้น จำนวน ๑๒ รายการ วงเงินงบประมาณ ๓,๐๓๒,๖๐๐ บาท (สามล้านสามหมื่นสองพันหกร้อยบาทถ้วน) ตามที่ขอทำความตกลงไปได้ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย โดยให้เบิกจ่ายในลักษณะค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ ทั้งนี้ ในการเบิกจ่าย

/ให้ถือปฏิบัติ

ให้ถือปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. ๒๕๒๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงาน และการประชุมระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งปฏิบัติตามขั้นตอนของกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้องครบถ้วนในทุกขั้นตอน โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของทางราชการ และประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับเป็นสำคัญด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายกรณินทร์ กาญจโนมัย)
รองผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ
ปฏิบัติราชการแทน ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

กองจัดทำงบประมาณด้านสังคม ๓
โทร. ๐๙ ๕๔๘๙ ๒๙๔๐ และ ๐๙ ๕๔๙๐ ๖๐๑๕
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@bb.go.th
สำเนาส่ง กรมบัญชีกลาง และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สิ่งที่ส่งมาด้วย

แผนและวงเงินค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข

ลำดับ	แผนงาน/ผลผลิต/งบรายจ่าย/รายการ	ประเทศ	จำนวน (คน)	กำหนดการเดินทาง / ระยะเวลา	งบประมาณ (บาท)
แผนงาน : ยุทธศาสตร์เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี					
โครงการ : เสริมสร้างความเป็นเลิศทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรในระบบสุขภาพ					
งบรายจ่ายอื่น					
รายการค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราว					
๑	โครงการถ่ายทอดองค์ความรู้ผลงานวิจัยการพัฒนาตำรับยาทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรมเพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคสะเก็ดเงินในเวทีนานาชาติ	สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี	๒	๒๔ - ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ (๘ วัน)	๒๘๐,๐๐๐
๒	โครงการการประชุมวิชาการการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์พื้นบ้านแห่งชาติพันธุ์ในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ครั้งที่ ๕	สาธารณรัฐประชาชนจีน	๔	เมษายน - พฤษภาคม ๒๕๖๘ (๔ วัน)	๑๕๙,๖๐๐
	โครงการพัฒนาองค์ความรู้ การแลกเปลี่ยนทางวิชาการด้านการแพทย์แผนจีนและสมุนไพร และพัฒนาบุคลากรด้านการแพทย์ทางเลือก				
๓	การประชุมความร่วมมือด้านการแลกเปลี่ยนทางวิชาการการวิจัยและพัฒนาบุคลากร ณ มหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนเทียนจิน	สาธารณรัฐประชาชนจีน	๒	พฤษภาคม ๒๕๖๘ (๖ วัน)	๙๔,๙๐๐
๔	การประชุมร่วมกับผู้เชี่ยวชาญฝ่ายจีนเพื่อจัดทำแนวทางการปฏิบัติการแปรรูปที่เหมาะสมของเครื่องยา ไทย-จีน หมวดที่ ๒ ณ มหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนเฉิงตู	สาธารณรัฐประชาชนจีน	๗	มิถุนายน ๒๕๖๘ (๖ วัน)	๓๒๐,๗๐๐
๕	การประชุมความร่วมมือด้านการแลกเปลี่ยนทางวิชาการการวิจัยและพัฒนาบุคลากร ณ มหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนกานซู	สาธารณรัฐประชาชนจีน	๒	สิงหาคม ๒๕๖๘ (๖ วัน)	๙๓,๖๐๐
	โครงการความร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิมในกรอบอาเซียน				
๖	การประชุม ASEAN Health Cluster 3	เนการาบรูไนดารุสซาลาม	๔	มีนาคม ๒๕๖๘ (๕ วัน)	๒๒๗,๐๖๐
๗	การประชุม Senior Officials Meeting on Health Development (SOMHD)	มาเลเซีย	๓	พฤษภาคม ๒๕๖๘ (๔ วัน)	๑๕๑,๕๙๕
๘	การประชุม/สัมมนาด้านการแพทย์ดั้งเดิมภายใต้กรอบ China-ASEAN	สาธารณรัฐประชาชนจีน	๓	สิงหาคม ๒๕๖๘ (๕ วัน)	๒๒๕,๙๒๐
	โครงการความร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิมภายใต้กรอบความร่วมมือบิมสเทค				
๙	การประชุมคณะทำงานด้านการแพทย์ดั้งเดิมในกรอบความร่วมมือบิมสเทค (the Meeting of BIMSTEC Task Force on Traditional Medicine: BTFTM)	สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา	๔	กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ (๕ วัน)	๒๖๖,๘๒๐
	โครงการความร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิมกับองค์การอนามัยโลก (World Health Organization : WHO)				
๑๐	การประชุมคณะกรรมการบริหารองค์การอนามัยโลก สมัยที่ ๑๕๖ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง	สมาพันธรัฐสวิส	๒	กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ (๗ วัน)	๒๘๗,๖๔๐
๑๑	การประชุมสมัชชาอนามัยโลก สมัยที่ ๗๘ (World Health Assembly : WHA) และการประชุมที่เกี่ยวข้อง	สมาพันธรัฐสวิส	๒	พฤษภาคม ๒๕๖๘ (๙ วัน)	๔๗๐,๕๘๕
๑๒	โครงการความร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิมระหว่างไทยกับอินเดีย	สาธารณรัฐอินเดีย	๗	กรกฎาคม ๒๕๖๘ (๖ วัน)	๔๕๔,๑๘๐
รวมทั้งสิ้น					๓,๐๓๒,๖๐๐

โครงการถ่ายทอดองค์ความรู้ผลงานวิจัยการพัฒนาตำรับยาทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรมเพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคสะเก็ดเงินในเวทีนานาชาติ

สรุปความเชื่อมโยงของโครงการที่มีต่อแผนสามระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐

๑. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
๑.๑ แนวทางการพัฒนาหลัก	
๑.๑.๑ สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	ยุทธศาสตร์ด้าน ความมั่นคง ประเด็น การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ ประเด็นย่อย : การร่วมมือทางการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค โลก รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นความสำคัญของการถ่ายทอดองค์ความรู้ ภูมิปัญญาทางการแพทย์แผนไทย ผลงานวิจัยการพัฒนาตำรับยาทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรมในการเพิ่มคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคสะเก็ดเงินและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีในระดับนานาชาติ ซึ่งทำให้เกิดการส่งเสริมการสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศเป็นไปตามหลักสากล กฎหมาย และความตกลงระหว่างประเทศเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการและสนับสนุนให้นักวิจัย นักประดิษฐ์ มุ่งเน้นการพัฒนาผลงานวิจัยการพัฒนาตำรับยาทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรม เพื่อจัดแสดงในเวทีระดับนานาชาติ ก่อให้เกิดการถ่ายทอดองค์ความรู้ข้อมูลด้านการวิจัยและเทคโนโลยีในการพัฒนาและการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร ผลักดันให้ประเทศไทยนำไปสู่การเป็นศูนย์กลางบริการทางด้านการแพทย์แผนไทยภายใต้การพัฒนานวัตกรรมเพื่อส่งเสริมสุขภาพบนฐานความโดดเด่นของเอกลักษณ์ความเป็นไทย ซึ่งเป็นการเสริมสร้างความร่วมมือในลักษณะผลประโยชน์ร่วมกันบนพื้นฐาน เกิดการสร้างศักยภาพ เสริมสร้างขีดความสามารถด้านการพัฒนาผลงานวิจัยการพัฒนายาแผนไทย สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรม และส่งเสริมความร่วมมือในกรอบทวิภาคี ภูมิภาค และพหุภาคี ก่อให้เกิดการขับเคลื่อนผลงานวิจัยการพัฒนาตำรับยาทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรมในประเทศไทยให้มีคุณภาพและมาตรฐานอย่างต่อเนื่องส่งผลให้ยาแผนไทย ผลิตภัณฑ์สมุนไพร สมุนไพรไทยได้รับการยอมรับและเป็นที่รู้จักในระดับโลก
๑.๑.๒ สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	ประเด็น (๐๒) การต่างประเทศ
เป้าหมาย	การต่างประเทศไทยมีเอกภาพ ทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีมาตรฐานสากล และมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นความสำคัญของการถ่ายทอดองค์ความรู้ ภูมิปัญญาทางการแพทย์แผนไทย ผลงานวิจัยการพัฒนาตำรับยาทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรมในการเพิ่มคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคสะเก็ดเงินและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีในระดับนานาชาติ ซึ่งเป็นการดำเนินงานด้านการต่างประเทศอย่างบูรณาการจากทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม รวมถึงประชาชนทั่วไปทั้งในประเทศและต่างประเทศในการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการวิจัยและเทคโนโลยีในการพัฒนาและการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร ส่งเสริมการสร้างความร่วมมือและสนับสนุนให้นักวิจัย นักประดิษฐ์ มุ่งเน้นการพัฒนาผลงานวิจัยการพัฒนาตำรับยาทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรม เพื่อจัดแสดง

	ในเวทีระดับนานาชาติ เพื่อให้ไทยมีความมั่นคงและปลอดภัย เจริญเติบโตทางเศรษฐกิจควบคู่ไปกับหลักการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน และมุ่งเน้นการส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดี การยกระดับการส่งเสริมเอกลักษณ์ของไทยด้านยาแผนไทย ผลิตภัณฑ์สมุนไพร สมุนไพรไทยให้กลายเป็นความนิยมไทย มีความพร้อมและบทบาทเชิงรุก อย่างสร้างสรรค์ เพื่อเป็นผู้เล่นสำคัญในเวทีโลกด้านผลงานวิจัยการพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรม ซึ่งโครงการนี้หากสำเร็จจะทำให้ได้ผลงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคสะเก็ดเงิน ประมาณมูลค่าการผลิต ไม่น้อยกว่า ๔๒๗,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาทต่อปี สำหรับค่าใช้จ่ายทางตรงในการรักษาผู้ป่วยโรคสะเก็ดเงิน ๑๒๕,๐๐๐,๐๐๐ รายทั่วโลก (ที่มา : Managed Care Aspects of Psoriasis and Psoriatic Arthritis, ๒๕๕๙ และโรคสะเก็ดเงิน psoriasis, ๒๕๖๑)
๑.๑.๓ สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	การส่งสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก
แนวทางการพัฒนา	๒) ส่งเสริมให้ไทยมีบทบาทในความร่วมมือทุกระดับอย่างสร้างสรรค์ เพื่อสร้างพันธมิตรรอบด้าน และให้ไทยเป็นที่ยอมรับและมีสถานะที่ดีในเวทีระหว่างประเทศ รวมถึงการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างภาคประชาชน ภาคเอกชน และภาควิชาการของไทยกับประเทศต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและทัศนคติที่ดีระหว่างกัน รวมถึงการสร้างความเข้าใจที่ถูก ๓) ส่งเสริมความร่วมมือเพื่อการพัฒนาและทางวิชาการ หรือการให้ความช่วยเหลืออื่น ๆ เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนและมนุษยธรรมแก่มิตรประเทศ ซึ่งจะสนับสนุน/เสริมสร้างอำนาจแบบนุ่มนวลของไทย ๕) ส่งเสริมศักยภาพและเสริมสร้างขีดความสามารถให้แก่คนไทย ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้คนไทยมีเกียรติภูมิและศักดิ์ศรีในสายตาชาวต่างชาติ พร้อมทั้งสนับสนุนให้คนไทยที่มีศักยภาพได้สร้างชื่อเสียง ได้รับการยอมรับ และได้รับรางวัลหรือได้ดำรงตำแหน่งที่สำคัญในระดับสากล รวมถึง มีโอกาสเข้าไปทำงานและมีบทบาทในองค์กรระหว่างประเทศ
เป้าหมาย	ประเทศไทยมีเกียรติภูมิ อำนาจต่อรองและได้รับการยอมรับในสากลมากขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นความสำคัญของการถ่ายทอดองค์ความรู้ ภูมิปัญญาทางการแพทย์แผนไทย ผลงานวิจัยการพัฒนาตำรับยาทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรมในการเพิ่มคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคสะเก็ดเงิน ซึ่งส่งเสริมให้เกิดการสร้างความร่วมมือและสนับสนุนให้นักวิจัย นักประดิษฐ์ มุ่งเน้นการพัฒนาผลงานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรม ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการวิจัยและเทคโนโลยีในการพัฒนาและการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร เพื่อจัดแสดงในเวทีระดับนานาชาติซึ่งเป็นการดำเนินงานด้านการต่างประเทศอย่างบูรณาการจากทุกภาคส่วน เป็นการเสริมสร้างอำนาจแบบนุ่มนวลของไทย และเสริมศักยภาพ สร้างขีดความสามารถเพื่อให้คนไทยมีเกียรติภูมิและศักดิ์ศรีในสายตาชาวต่างชาติเป็นที่ยอมรับและมีสถานะที่ดีในเวทีระหว่างประเทศ
๑.๑.๔ สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V02 ความร่วมมือระหว่างประเทศ
ปัจจัย	F0204 การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้
๑.๒ แนวทางการพัฒนารอง	
๒. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
๒.๑ แผนการปฏิรูปประเทศ / แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓	หมุดหมายที่ ๔ ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง เป้าหมายที่ ๑ ไทยมีศักยภาพในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากสินค้าและบริการสุขภาพ

	ตัวชี้วัดที่ ๑.๑ สัดส่วนมูลค่าเพิ่มสินค้าและบริการสุขภาพต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศไทย อยู่ที่ร้อยละ ๑.๗ กลยุทธ์การพัฒนา กลยุทธ์ที่ ๔ การสร้างเสริมขีดความสามารถทางวิชาการด้านการศึกษา วิจัย และเทคโนโลยีทางการแพทย์ กลยุทธ์ย่อยที่ ๔.๕ สร้างเครือข่ายความร่วมมือการวิจัยและพัฒนาระหว่างประเทศ
นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)	นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๓ การบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและโรคติดต่ออุบัติใหม่ เป้าหมายที่ ๓ ระบบสาธารณสุขของประเทศสามารถพึ่งตนเองได้ มีความมั่นคงทางยาและเวชภัณฑ์ ตัวชี้วัดที่ ๑ มูลค่าการสนับสนุนการผลิตยาและอุตสาหกรรมทางการแพทย์ภายในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐ เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยย้อนหลัง ๕ ปี กลยุทธ์หลักที่ ๓ การส่งเสริมการวิจัย พัฒนานวัตกรรมและผลิตยา รวมถึงอุตสาหกรรมทางการแพทย์ภายในประเทศ ลดการพึ่งพาต่างประเทศ กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ ยกระดับขีดความสามารถในการผลิตยา และอุตสาหกรรมทางการแพทย์ภายในประเทศ
๒.๒ สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
๒.๒.๑ เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	เป้าหมายที่ ๘ ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่และมีผลิตภาพ และการมีงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน
๒.๒.๒ เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	เป้าหมายย่อย ๘.๑ ทำให้การเติบโตทางเศรษฐกิจต่อหัวประชากรมีความยั่งยืนตามบริบทของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของประเทศพัฒนาน้อยที่สุด มีการขยายตัวอย่างน้อยร้อยละ ๗ ต่อปี
๒.๓ แผนระดับที่ ๓ ตามมติ ครม. วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐	
๒.๓.๑ แผนปฏิบัติราชการรายปี	☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๑ พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๒ พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๓ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงานอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๔ พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> ๑) กลยุทธ์ที่ ๒ สร้างสรรค์องค์ความรู้ พัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก รองรับวิกฤตสุขภาพและการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
๒.๓.๒ แผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี	☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๑ พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๒ พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service)

	❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๓ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๔ พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> ๑) กลยุทธ์ที่ ๒ สร้างสรรค์องค์ความรู้ พัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก รองรับวิกฤตสุขภาพและการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
๒.๓.๓ แผนปฏิบัติการด้าน	แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐
๒.๔ ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลหลัก	๑) นโยบายที่ ๔ การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก ๔.๓ ส่งเสริมความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรม
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	๑) พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ ๒) พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ ๓) พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๔
มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี
อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี

โครงการถ่ายทอดองค์ความรู้ผลงานวิจัยการพัฒนาตำรับยาทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรมเพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคสะเก็ดเงินในเวทีนานาชาติ

๑. หลักการและเหตุผล

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกได้ดำเนินงาน ภายใต้ความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ได้กำหนดทิศทางให้ประเทศสามารถก้าวข้ามความท้าทาย เพื่อให้ประเทศไทย มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เร่งรัดผลักดันการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจภาคการผลิตเพื่อเปลี่ยนผ่านสู่การขับเคลื่อนเศรษฐกิจ โดยการสร้างมูลค่าเพิ่มให้อุตสาหกรรมทางการแพทย์และสุขภาพ พัฒนาการผลิตยาและสมุนไพร เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการใช้ในประเทศ ปัจจุบันอุตสาหกรรมสมุนไพรของไทยภายใต้การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ -๒๕๗๐ ประเทศไทยมีการส่งออกวัตถุดิบสมุนไพรคุณภาพและผลิตภัณฑ์สมุนไพรเป็นอันดับหนึ่งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรือคิดเป็นมูลค่าทั้งสิ้นกว่า ๑๒,๒๑๑ ล้านบาท มีขนาดตลาดสมุนไพรหรือมูลค่าการบริโภค เฉลี่ย ๔๖,๙๑๖.๔๔ ล้านบาท อุตสาหกรรมสมุนไพรจึงเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญในการพัฒนาประเทศ ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ กระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดแผนการดำเนินงานภายใต้นโยบายกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๖๘ เพื่อยกระดับการสาธารณสุขไทย สุขภาพแข็งแรงทุกวัย เศรษฐกิจสุขภาพไทยมั่นคง โดยเฉพาะการเพิ่มศักยภาพเศรษฐกิจสุขภาพ สู่ medical & wellness hub ในการยกระดับภูมิปัญญาไทย ส่งเสริมการใช้แพทย์แผนไทยและสมุนไพร เพื่อการแพทย์ในระบบบริการสาธารณสุข เพื่อสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนในการนำสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพรไปใช้ในการดูแลสุขภาพซึ่งสอดคล้องกับประกาศกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เรื่อง สมุนไพร herbal champion พ.ศ. ๒๕๖๖ ซึ่งพืชกัญชงเป็นหนึ่งในสมุนไพร จำนวน ๑๕ รายการที่มีศักยภาพในการผลักดันให้เป็นสมุนไพร herbal champion เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบสมุนไพรในอุตสาหกรรมสมุนไพรเพื่อผลิตยาสำเร็จรูปและผลิตภัณฑ์สุขภาพในการเพิ่มคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยในระบบบริการสาธารณสุข

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีภารกิจในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนายาแผนไทยและผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้มีคุณภาพมาตรฐาน รวมทั้งถ่ายทอดองค์ความรู้ผลงานวิจัยการพัฒนายาแผนไทย สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรม เพื่อการอนุรักษ์ คุ้มครอง และนำไปใช้ประโยชน์ทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สามารถนำไปพัฒนาต่อยอดในการผลิตและเพิ่มมูลค่าการผลิตของอุตสาหกรรมสมุนไพร สอดคล้องกับแผนปฏิบัติราชการ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในการขับเคลื่อนภายใต้แผนปฏิบัติราชการ เพื่อให้บรรลุเข็มมุ่งที่จะพัฒนาการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร เพื่อยกระดับให้ประเทศไทยเป็นผู้นำด้านการแพทย์ดั้งเดิมของเอเชียภายในปี ๒๕๗๐ นำไปสู่วิสัยทัศน์ “องค์กรหลักด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกของชาติที่ผสานพลังภาคีเครือข่าย เพื่อการพึ่งตนเองด้านสุขภาพของประชาชน และหนุนเสริมความมั่นคงทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน” โดยการพัฒนาวิชาการ องค์ความรู้และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ยึดหลักแนวทางการพัฒนาในการสร้างสรรค์องค์ความรู้พัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกรองรับวิกฤตสุขภาพและการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อให้ยุทธศาสตร์ข้างต้นบรรลุผล กองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร เห็นความสำคัญของการถ่ายทอดองค์ความรู้ ภูมิปัญญาทางการแพทย์แผนไทย ผลงานวิจัยการพัฒนาตำรับยาทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรมในการเพิ่มคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคสะเก็ดเงินและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีในระดับนานาชาติและสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ ได้พิจารณาคัดเลือกผลงานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรมของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในผลงานแผ่นแปะสารสกัดแคนนาบิไดออลจากตำรับยาการุณย์โอสถ ชนิดออกฤทธิ์ทางกระแสเลือด เพื่อใช้ในการบรรเทาอาการของโรคสะเก็ดเงินชนิดผื่นหนา ระดับความรุนแรงน้อยถึงปานกลาง เข้าร่วมประกวดและจัดแสดงนิทรรศการในงาน เรื่อง การนำเสนอผลงานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรมเข้าร่วมประกวดและจัดแสดงในงาน “The International Trade Fair – Ideas, Inventions and New products”

(iENA 2024) ระหว่างวันที่ ๒๖ – ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๗ ณ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ซึ่งการเข้าร่วมถ่ายทอดองค์ความรู้ผลงานวิจัยการพัฒนาตำรับยาทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรม เป็นโอกาสที่กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จะสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการวิจัยและเทคโนโลยีในการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรซึ่งเป็นการต่อยอดการผลิตในอุตสาหกรรมสมุนไพร ส่งเสริมการสร้างความร่วมมือทางวิชาการด้านการวิจัยและการประดิษฐ์คิดค้นระหว่างประเทศไทยกับองค์กรด้านการประดิษฐ์ในเวทีระดับนานาชาติบนฐานความโดดเด่นของเอกลักษณ์ความเป็นไทย ซึ่งเป็นการใช้องค์ความรู้ ภูมิปัญญาทางการแพทย์แผนไทย ผลงานวิจัยการพัฒนาตำรับยาทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรมในการเพิ่มคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคสะเก็ดเงินและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีในระดับนานาชาติ ต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ ภูมิปัญญาทางการแพทย์แผนไทย ผลงานวิจัยการพัฒนาตำรับยาทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรมในการเพิ่มคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคสะเก็ดเงินและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีในระดับนานาชาติ

๒.๒ เพื่อยกระดับการส่งเสริมตำรับยาทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ผลิตภัณฑ์สมุนไพรและสมุนไพรไทยให้เป็นที่รู้จักยอมรับและสร้างความเชื่อมั่นในเวทีระดับนานาชาติ

๓. เป้าหมาย

๓.๑ เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

๓.๑.๑ มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ผลงานวิจัยการพัฒนาตำรับยาทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรมในเวทีระดับนานาชาติ จำนวน ๑ เรื่อง

๓.๑.๒ มีการจัดแสดงนิทรรศการผลงานนวัตกรรมทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสำหรับเพิ่มคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคสะเก็ดเงินด้วยแผ่นแปะสารสกัดแคนนาบิไดออลจากตำรับยาการุณย์โอสถชนิดออกฤทธิ์ทางกระแสเลือด เพื่อใช้ในการบรรเทาอาการของโรคสะเก็ดเงินชนิดผื่นหนาระดับความรุนแรงน้อยถึงปานกลาง จำนวน ๑ ครั้ง

๓.๒ เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

การถ่ายทอดองค์ความรู้ผลงานวิจัยการพัฒนาตำรับยาทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรมในเวทีระดับนานาชาติ ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการวิจัยและเทคโนโลยีในการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรซึ่งเป็นการต่อยอดการผลิตในอุตสาหกรรมสมุนไพร ส่งเสริมการสร้างความร่วมมือทางวิชาการด้านการวิจัยและการประดิษฐ์คิดค้นระหว่างประเทศไทยกับองค์กรด้านการประดิษฐ์ในเวทีระดับนานาชาติ

๓.๓ ผลที่คาดว่าจะเกิด

๓.๓.๑ องค์ความรู้ผลงานวิจัยการพัฒนาตำรับยาทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรมได้รับการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์สู่การใช้ประโยชน์ต่อกลุ่มเป้าหมายในเวทีระดับนานาชาติ

๓.๓.๒ เกิดเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการด้านการวิจัยและการประดิษฐ์คิดค้นระหว่างประเทศไทยกับองค์กรด้านการประดิษฐ์ในระดับนานาชาติ

๓.๓.๓ เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการวิจัยและเทคโนโลยีในการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรสู่การพัฒนาในระดับอุตสาหกรรม

๓.๔ ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

๓.๔.๑ จำนวนองค์ความรู้ผลงานวิจัยการพัฒนาตำรับยาทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรมที่ได้รับการถ่ายทอดในเวทีระดับนานาชาติ จำนวน ๑ เรื่อง

๓.๔.๒ จำนวนการจัดแสดงนิทรรศการผลงานนวัตกรรมทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสำหรับเพิ่มคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคสะเก็ดเงินด้วยแผ่นแปะสารสกัดแคนนาบิไดออลจากตำรับยาการุณย์โอสถ

ชนิดออกฤทธิ์ทางกระแสเลือด เพื่อใช้ในการบรรเทาอาการของโรคสะเก็ดเงินชนิดผื่นหนาระดับความรุนแรงน้อยถึงปานกลาง จำนวน ๑ ครั้ง

๓.๕ กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์

๓.๕.๑ นักประดิษฐ์ นักวิจัย บุคลากรในหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง

๓.๕.๒ ผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรและประชาชนที่สนใจ

๔. พื้นที่ดำเนินการ

ณ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

๒๔ – ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๗

๖. วิธีการดำเนินงาน

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ ๑ ถ่ายทอดองค์ความรู้ เข้าร่วมประกวด และจัดผลงานวิจัยการพัฒนาตำรับยาทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรมในงาน “The International Trade Fair - Ideas, Inventions and New products (iENA 2024)” ณ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ระหว่างวันที่ ๒๔ – ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๗	๒๘๐,๐๐๐	๒๘๐,๐๐๐											
รวมเป็นเงิน	๒๘๐,๐๐๐.-	๒๘๐,๐๐๐			-			-			-		

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ย

๗. งบประมาณ

งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ รวมทั้งสิ้น ๒๘๐,๐๐๐ บาท (สองแสนแปดหมื่นบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม	วัน	คน	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ ๑ ถ่ายทอดองค์ความรู้ เข้าร่วมประกวด และจัดผลงานวิจัยการพัฒนาตำรับยาทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรมในงาน “The International Trade Fair - Ideas, Inventions and New products (iENA 2024)” ณ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ระหว่างวันที่ ๒๔ – ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๗				๒๘๐,๐๐๐
๑. ค่าที่พัก (ตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับอำนวยการสูง)	๕	๑	๑๒,๕๐๐	๖๒,๕๐๐
๒. ค่าที่พัก (ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษลงมา)	๕	๑	๙,๓๗๕	๔๖,๘๗๕
๓. ค่าเครื่องบิน ไป-กลับ (ตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับอำนวยการสูง)		๑	๖๑,๐๐๐	๖๑,๐๐๐
๔. ค่าเครื่องบิน ไป-กลับ (ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับ		๑	๕๑,๗๕๐	๕๑,๗๕๐

กิจกรรม	วัน	คน	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
ชำนาญการพิเศษลงมา)				
๕. ค่าเบี้ยเลี้ยง (ตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับอำนวยการสูง)	๖	๑	๓,๑๐๐	๑๘,๖๐๐
๖. ค่าเบี้ยเลี้ยง (ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษลงมา)	๖	๑	๒,๑๐๐	๑๒,๖๐๐
๗. ค่าพาหนะเดินทางในต่างประเทศ			๒๖,๖๗๕	๒๖,๖๗๕

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ย

๘. สรุปงบประมาณ

๘.๑ สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
งบดำเนินงาน	-
งบรายจ่ายอื่น	๒๘๐,๐๐๐
งบอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (สองแสนแปดหมื่นบาทถ้วน)	**๒๘๐,๐๐๐**

๘.๒ สรุปตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
กองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร	๒๘๐,๐๐๐
รวมทั้งสิ้น (สองแสนแปดหมื่นบาทถ้วน)	**๒๘๐,๐๐๐**

๙. Quick win

ระยะเวลา	๓ เดือน	๖ เดือน	๙ เดือน	๑๒ เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	๑. สรุปผลการเข้าร่วมถ่ายทอดองค์ความรู้ เข้าร่วมประกวดและจัดผลงานวิจัยการพัฒนาตำรับยาทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรมในงาน “The International Trade Fair - Ideas, Inventions and New products (iENA 2024)” ๒. มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ผลงานวิจัยการพัฒนาตำรับยาทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรมในเวทีระดับนานาชาติ จำนวน ๑ เรื่อง ๓. มีการจัดแสดงนิทรรศการผลงานนวัตกรรมทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสำหรับเพิ่มคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคสะเก็ดเงินด้วยแผ่นแปะสารสกัดแคนนาบิไดออลจากตำรับยาการุณย์โอสถชนิดออกฤทธิ์ทางกระแสเลือด เพื่อใช้ในการบรรเทาอาการของโรคสะเก็ดเงินชนิดผื่นหนาระดับความรุนแรงน้อยถึงปานกลางจำนวน ๑ ครั้ง			
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส(บาท)	๒๘๐,๐๐๐			

๑๐. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

หน่วยงาน	ผู้รับผิดชอบหลัก	ตำแหน่ง	ช่องทางติดต่อ
กองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร	นางสาวธีราธร สังหร่าย	เภสัชกรชำนาญการ	โทรศัพท์ ๐๖๑๘๙๔๖๙๑๔ e-mail: tdc.cannabis@gmail.com
กองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร	นางสาวจินตนา ศรีสุวรรณ์	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ	โทรศัพท์ ๐๘๗๙๗๙๑๒๒๐ e-mail: tdc.cannabis@gmail.com

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวธีราธร สังหร่าย)
ตำแหน่ง เภสัชกรชำนาญการ

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวจินตนา ศรีสุวรรณ์)
ตำแหน่ง นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ

.....ผู้เสนอโครงการ
(นายปรีชา หนูทิม)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร

.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายเทวัญ ธานีรัตน์)
ตำแหน่ง รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

.....ผู้อนุมัติโครงการ
(นายสมฤกษ์ จึงสมาน)
ตำแหน่ง อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

โครงการการประชุมวิชาการการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์พื้นบ้านแห่งชาติพันธุ์ในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ครั้งที่ 5

สรุปความเชื่อมโยงของโครงการที่มีต่อแผนสามระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560

1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	ยุทธศาสตร์ด้าน ความมั่นคง ประเด็น การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐและมิใช่ภาครัฐ ประเด็นย่อย การร่วมมือทางการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค โลก รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	การร่วมประชุมดังกล่าว มุ่งเน้นให้เกิดความร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์พื้นบ้านทั้งด้านวิชาการ และพัฒนาแนวทางการดำเนินงานดังกล่าวฯ รวมถึงการคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้านและสมุนไพรในภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ซึ่งมีผู้นำระดับสูง ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานด้านการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์พื้นบ้านของประเทศสมาชิกลุ่มน้ำโขง 6 ประเทศ ส่งผลให้เกิดการยอมรับและเป็นที่รู้จักของการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์พื้นบ้านในภูมิภาคและนานาชาติ อีกทั้งยังเป็นการยกระดับให้กรมฯ เป็นศูนย์กลางทางวิชาการทั้งในระดับชาติและนานาชาติภายใต้การพัฒนาระบบบริหารจัดการองค์ความรู้ การใช้ประโยชน์และการนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ เพื่อเพิ่มศักยภาพภูมิปัญญาการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์พื้นบ้านซึ่งจัดเป็นกิจกรรมหนึ่งในกรอบความร่วมมือแม่โขง-ล้านช้าง
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	ประเด็นการต่างประเทศ
เป้าหมาย	เป้าหมายที่ 1 การต่างประเทศไทยมีเอกภาพ ทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีมาตรฐานสากล และมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	การร่วมประชุมดังกล่าวมุ่งเน้นให้เกิดความร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์พื้นบ้านทั้งด้านวิชาการ และเผยแพร่ความสำเร็จทางด้านงานวิชาการเกี่ยวกับการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์พื้นบ้าน รวมถึงการดำเนินงานด้านการคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้านและสมุนไพรในภูมิภาคลุ่มน้ำโขง
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	การส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก
แนวทางการพัฒนา	3) ส่งเสริมความร่วมมือเพื่อการพัฒนาและวิชาการ หรือการให้ความช่วยเหลืออื่น ๆ เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนและมนุษยธรรมแก่มิตรประเทศ ซึ่งจะสนับสนุน/เสริมอำนาจแบบนุ่มนวลของไทย
เป้าหมาย	การร่วมประชุมดังกล่าวเป็นโอกาสให้ประเทศไทยได้เผยแพร่ความสำเร็จและวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศของประเทศไทยให้เป็นที่รู้จักในเวทีการประชุมระหว่างประเทศสมาชิกอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ผ่านการประชุมระดับผู้นำ การประชุมวิชาการ และการนำเสนอผลงานวิชาการ ซึ่งทำให้การแพทย์ไทยและการแพทย์พื้นบ้านได้เผยแพร่ให้ประเทศสมาชิกอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงเห็นประโยชน์และคุณค่าสู่การสร้างการยอมรับในการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ภูมิปัญญาการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์พื้นบ้านในการแก้ไขปัญหาสุขภาพในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงพัฒนาต่อยอดสู่การเป็นสินค้าและบริการด้านสุขภาพเสริมสร้างเศรษฐกิจของภูมิภาค
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	ตัวชี้วัด : ตัวชี้วัดการต่างประเทศไทยมากขึ้น/ดีขึ้น ร้อยละ 5-10 Contribution ต่อเป้าหมายเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ: โครงการนี้จะช่วยส่งเสริมให้ระดับ

	ความสำเร็จของประเทศไทยในการสร้างความเข้าใจและการยอมรับในภาพลักษณ์ของภูมิปัญญาการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์พื้นบ้านเพิ่มขึ้นผ่านเวทีการประชุมวิชาการระหว่างประเทศสมาชิกอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง อีกทั้งยังเป็นการเผยแพร่และสร้างกลไกการส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์พื้นบ้านของประเทศไทยในการแก้ไขปัญหาสุขภาพให้ประเทศสมาชิกอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงให้เห็นถึงประโยชน์และคุณค่าของภูมิปัญญาของประเทศ
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V02 ความร่วมมือระหว่างประเทศ
ปัจจัย	F0204 การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SCGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	เป้าหมายที่ 3 สุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี (Good health and well-being) เปาหมายที่ 17 เสริมสร้างความแข็งแกร่งให้แก่กลไกการดำเนินงานและฟื้นฟูหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลก เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	เป้าหมายที่ 3.5 บรรลุหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ซึ่งรวมถึงการป้องความเสี่ยงทางการเงิน การเข้าถึงบริการดูแลสุขภาพที่จำเป็นที่มีสุขภาพ และการเข้าถึงยาและวัคซีนจำเป็นที่ปลอดภัย มีประสิทธิภาพ คุณภาพ และราคาไม่แพงสำหรับทุกคน เป้าหมายย่อยที่ 17.6 ยกระดับหุ้นส่วนความร่วมมือระดับเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยร่วมเติมเต็มโดยหุ้นส่วนความร่วมมือจากภาคส่วนที่หลากหลาย ซึ่งจะระดมและแบ่งฟันความรู้ ความเชี่ยวชาญเทคโนโลยี และทรัพยากรทางการเงิน เพื่อจะสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกประเทศ โดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนา
1.2 แนวทางการพัฒนารอง ไม่มี	
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	หมุดหมายที่ 4 : ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง เป้าหมายที่ 1 : ไทยมีศักยภาพในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากสินค้าและบริการสุขภาพ ตัวชี้วัดที่ 1.1 : สัดส่วนมูลค่าเพิ่มสินค้าและบริการสุขภาพต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศไทยอยู่ที่ ร้อยละ 1.7 กลยุทธ์การพัฒนา : ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การสร้างเสริมขีดความสามารถทางวิชาการด้านการศึกษา วิจัยและเทคโนโลยีทางการแพทย์
แผนความมั่นคงแห่งชาติ	ไม่มี
2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
แผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. 2567) กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ☐ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ☐ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงานอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ☐ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) แนวทางการพัฒนา

	1) กลยุทธ์ที่ 1 คุ้มครอง อนุรักษ์ และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และสมุนไพรไทย 2) กลยุทธ์ที่ 2 สร้างสรรค์องค์ความรู้พัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกรองรับวิกฤตสุขภาพและการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงานอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> 1) กลยุทธ์ที่ 1 คุ้มครอง อนุรักษ์ และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และสมุนไพรไทย 2) กลยุทธ์ที่ 2 สร้างสรรค์องค์ความรู้พัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกรองรับวิกฤตสุขภาพและการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
แผนปฏิบัติการด้าน	1. แผนปฏิบัติการด้านสุขภาพโลก พ.ศ.2564-2570 (Thailand Global Health Action Plan 2021-2027) ของกองการต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
๒.๔ ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	1) นโยบายที่ 4 การสร้างบทบาทของไทยเวทีโลก 4.3 ส่งเสริมความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรม
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	1) พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 2) พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 3) พระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2556 4) ระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการรับรองหมอพื้นบ้าน พ.ศ. 2562
มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี
อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี

โครงการการประชุมวิชาการการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์พื้นบ้านแห่งชาติพันธุ์ในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ครั้งที่ 5

1. หลักการและเหตุผล

การแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์พื้นบ้านมีบทบาทสำคัญในวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ที่อาศัยอยู่ในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ซึ่งครอบคลุมหลายประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทั้งนี้ การรักษาด้วยการแพทย์แผนดั้งเดิมและการแพทย์พื้นบ้านยังคงเป็นที่พึ่งพิงของประชาชนในท้องถิ่นทั้งด้านสุขภาพและการส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีมาอย่างยาวนาน เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์พื้นบ้าน รวมถึงสร้างความเข้าใจที่ดีระหว่างประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคลุ่มน้ำโขง จึงได้มีการจัดการประชุมวิชาการการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์พื้นบ้านแห่งชาติพันธุ์ขึ้นเป็นประจำ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์พื้นบ้านของแต่ละประเทศ รวมทั้งสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็งในระดับภูมิภาค

การประชุมวิชาการการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์พื้นบ้านแห่งชาติพันธุ์ในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ครั้งที่ 5 นี้ จัดขึ้นภายใต้ กรอบความร่วมมือแม่โขง-ล้านช้าง (Mekong-Lancang Cooperation: MLC) ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ได้แก่ ไทย ลาว กัมพูชา เมียนมา เวียดนาม และจีน โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนและความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ระหว่างประเทศสมาชิก โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์และพัฒนาการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์พื้นบ้าน รวมถึงการส่งเสริมความร่วมมือด้านสาธารณสุขและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในภูมิภาค

การจัดงานครั้งนี้เน้นย้ำถึงความสำคัญของการบูรณาการความร่วมมือภายใต้กรอบแม่โขง-ล้านช้าง เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจร่วมกันและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนผ่านการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และการนำเสนอผลงานวิจัยด้านการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์พื้นบ้าน รวมถึงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิก โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาด้านการแพทย์ดั้งเดิมให้สอดคล้องกับบริบทสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบัน ตลอดจนสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถมีส่วนช่วยในการพัฒนาสุขภาพของประชาชนในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงอย่างยั่งยืน

ดังนั้น กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในฐานะ focal point ของประเทศไทย จึงต้องส่งผู้แทนเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวข้างต้น เพื่อร่วมแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์การทำงานระหว่างหน่วยงานวิชาการ องค์กรภาครัฐและเอกชนระหว่างประเทศสมาชิก ตลอดจนชุมชนท้องถิ่นในภูมิภาค เพื่อร่วมกันกำหนดแนวทางการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตและการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงตามกรอบความร่วมมือแม่โขง-ล้านช้างอย่างยั่งยืนในอนาคต

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในด้านการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์พื้นบ้าน ระหว่างประเทศสมาชิกในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ภายใต้กรอบความร่วมมือแม่โขง-ล้านช้าง (Mekong-Lancang Cooperation: MLC) โดยเน้นการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์การทำงานระหว่างประเทศสมาชิก

2.2 เพื่อสร้างความเข้าใจและยกระดับการพัฒนาการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์พื้นบ้านในระดับภูมิภาค ผ่านการนำเสนอผลงานวิจัย การอภิปราย และการเสวนาเชิงวิชาการ ซึ่งช่วยให้เกิดการบูรณาการระหว่างภูมิปัญญาท้องถิ่นกับความรู้ทางวิทยาศาสตร์สมัยใหม่

2.3 เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็งระหว่างหน่วยงานวิชาการในการพัฒนาศักยภาพด้านการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์พื้นบ้าน รวมถึงการขยายโอกาสในการทำงานร่วมกันทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ

3. เป้าหมาย

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

1. ประเทศไทย โดยกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้เข้าร่วมประชุมวิชาการการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์พื้นบ้านแห่งชาติพันธุ์ในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ครั้งที่ 5 ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน จำนวน 1 ครั้ง

2. ได้ผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การพัฒนาวิชาการด้านการแพทย์พื้นบ้านระหว่างภาคีสมาชิกเครือข่ายความร่วมมือด้านการแพทย์พื้นบ้านในประเทศลุ่มน้ำโขง จำนวน 1 เรื่อง

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

1. ผู้บริหารกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ด้านการแพทย์พื้นบ้านไทยและข้อมูลการดำเนินงานทั้งในมิติวิชาการและการใช้ประโยชน์ด้านสุขภาพภายในประเทศแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับภาคีเครือข่ายความร่วมมือด้านการแพทย์พื้นบ้านในประเทศลุ่มน้ำโขง

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด

1. ประเทศไทยมีบทบาทและแผนการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการแพทย์พื้นบ้านทั้งในมิติวิชาการและการส่งเสริมเพื่อใช้ประโยชน์ด้านสุขภาพภายใต้ความร่วมมือระหว่างประเทศเครือข่ายการแพทย์พื้นบ้านลุ่มน้ำโขง

2. ความร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์พื้นบ้านในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงได้รับการพัฒนาและเข้มแข็งยิ่งขึ้น โดยประเทศสมาชิกภายใต้กรอบความร่วมมือแม่โขง-ล้านช้างมีความสัมพันธ์และการทำงานร่วมกัน ซึ่งนำไปสู่การสร้างเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพในด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูล การวิจัย และการพัฒนานโยบายที่เกี่ยวข้อง

3. มีการพัฒนาองค์ความรู้และการประยุกต์ใช้การแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์พื้นบ้านในบริบทสาธารณสุขร่วมสมัย โดยผลงานวิจัยและข้อมูลเชิงวิชาการที่นำเสนอในที่ประชุมสามารถนำไปใช้ต่อยอดในการพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพและสร้างความเข้าใจต่อคุณค่าของภูมิปัญญาการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์พื้นบ้านของกลุ่มชาติพันธุ์ในภูมิภาค

3.4 ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. รายงานผลการประชุมโครงการประชุมวิชาการการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์พื้นบ้านแห่งชาติพันธุ์ในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ครั้งที่ 5 ภายใต้กรอบความร่วมมือล้านช้าง-แม่โขง จำนวน 1 ชุด

3.5 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์

1. คณะผู้บริหารและผู้นำระดับสูงของประเทศสมาชิกลุ่มน้ำโขง 6 ประเทศ
2. ผู้บริหารและบุคลากรด้านการสาธารณสุขจากประเทศไทยที่เกี่ยวข้อง
3. นักวิชาการ นักวิจัย และเครือข่ายด้านการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์พื้นบ้าน
4. ประชาชนชาวไทยและต่างชาติ

4. พื้นที่ดำเนินการ

ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน

5. ระยะเวลาดำเนินการ

เมษายน – พฤษภาคม 2568

6. กิจกรรม

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 (กคพ.) กิจกรรม การประชุมวิชาการการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์พื้นบ้านแห่งชาติพันธุ์ในลุ่มแม่น้ำโขง ครั้งที่ 5 ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน	159,600												
ขออนุมัติโครงการและงบประมาณดำเนินงาน		↔											
ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเทศและต่างประเทศ				↔	↔	↔							
ผู้แทนกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกและคณะเข้าร่วมประชุมวิชาการการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์พื้นบ้านแห่งชาติพันธุ์ในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ครั้งที่ 5								159,600 ↔					
จัดทำรายงานการเดินทางและสรุปผลการเข้าร่วมประชุม								↔	↔	↔			
รวมเป็นเงิน	**159,600.-**							**159,600**					

7. งบประมาณ

งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 รวมทั้งสิ้น 159,600 บาท (หนึ่งแสนห้าหมื่นเก้าพันหกร้อยบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม	วัน	คน/คัน	คืน	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 (กคพ.) การประชุมวิชาการการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์พื้นบ้านแห่งชาติพันธุ์ในลุ่มแม่น้ำโขง ครั้งที่ 5 ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน (ประเภท ก)					
1. ค่าที่พัก ระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป		1	3	5,880	17,640
2. ค่าที่พัก ระดับชำนาญการพิเศษลงมา		3	3	3,000	27,000
3. ค่าเครื่องบิน ระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป		1		21,690	21,690
4. ค่าเครื่องบิน ระดับชำนาญการพิเศษลงมา		3		21,690	65,070
5. ค่าพาหนะเหมาจ่ายในต่างประเทศ					
6. ค่าเบี้ยเลี้ยง ระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป	3	1		3,100	9,300

กิจกรรม	วัน	คน/คัน	คืน	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
7. ค่าเบี้ยเลี้ยง ระดับชำนาญการพิเศษลงมา	3	3		2,100	18,900
8. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น					
รวม (หนึ่งแสนห้าหมื่นเก้าพันหกร้อยบาทถ้วน)					159,600

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ย

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
งบดำเนินงาน	-
งบรายจ่ายอื่น	159,600
งบเงินอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (หนึ่งแสนห้าหมื่นเก้าพันหกร้อยบาทถ้วน)	**159,600**

8.2 สรุปตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย	159,600
รวมทั้งสิ้น (หนึ่งแสนห้าหมื่นเก้าพันหกร้อยบาทถ้วน)	**159,600**

9. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม			1. ผู้แทนกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกและคณะเข้าร่วมประชุมวิชาการการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์พื้นบ้านแห่งชาติพันธุ์ในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ครั้งที่ 5 2. รายงานผลการประชุมโครงการประชุมวิชาการการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์พื้นบ้านแห่งชาติพันธุ์ในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ครั้งที่ 5 ภายใต้กรอบความร่วมมือล้านช้าง-แม่โขง จำนวน 1 ชุด	
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส(บาท)			159,600	

10. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

หน่วยงาน	ผู้รับผิดชอบหลัก	ตำแหน่ง	ช่องทางติดต่อ
กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย	นางสาวภัทร วาศนา	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	โทรศัพท์ 0 2149 5693 e-mail : patvasana@gmail.com
กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย	นางสาวเพ็ญผกา จันทร์กล้า	แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ	โทรศัพท์ 0 2149 5693 e-mail : pui.ppkla@gmail.com

เพ็ญผกา .....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวเพ็ญผกา จันทร์กล้า)
ตำแหน่ง แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวภัทร วาศนา)
ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

.....ผู้เสนอโครงการ
(นายนันทศักดิ์ โชติชนะเดชาวงศ์)
ผู้อำนวยการกองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย

.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายเทวัญ ธานีรัตน์)
รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

.....ผู้อนุมัติโครงการ
(นายสมฤกษ์ จึงสมาน)
อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

โครงการพัฒนาองค์ความรู้ การแลกเปลี่ยนทางวิชาการด้านการแพทย์แผนจีนและสมุนไพร และพัฒนาบุคลากรด้านการแพทย์ทางเลือก ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน

สรุปความเชื่อมโยงของโครงการที่มีต่อแผนสามระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐

๑. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
๑.๑ แนวทางการพัฒนาหลัก	
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ประเด็น การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐและมิใช่รัฐ ประเด็นย่อย การร่วมมือทางการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค โลก รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่รัฐ
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นให้เกิดการส่งเสริมการพัฒนาการแพทย์แผนจีนในประเทศไทย เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ผ่านการสร้างความร่วมมือร่วมกับสาธารณรัฐประชาชนจีน ในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางวิชาการ แลกเปลี่ยนข้อมูลและเทคโนโลยีด้านการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์ผสมผสาน ภายใต้บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการวิจัยและพัฒนาการแพทย์ดั้งเดิม ระหว่างกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกกับคณะกรรมาธิการสุขภาพมณฑลกานซู สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยมีการลงนามความร่วมมือดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ซึ่งจะทำให้การขับเคลื่อนการแพทย์แผนจีนในประเทศไทยมีคุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัยในการดูแลสุขภาพของประชาชน และส่งผลต่อเนื่องให้ประเทศไทยได้รับการยอมรับและเป็นที่ชื่นชมในระดับโลก ในการพัฒนางานการแพทย์แผนจีนเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาระบบบริการสุขภาพของประเทศไทยอย่างเป็นรูปธรรม
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	ประเด็นการต่างประเทศ
เป้าหมาย	เป้าหมายที่ ๑ การต่างประเทศไทยมีเอกภาพ ทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีมาตรฐานสากล และมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นให้เกิดการส่งเสริมการพัฒนาการแพทย์แผนจีนในประเทศไทย เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาระบบบริการสุขภาพของประเทศไทยให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัย ภายใต้บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการวิจัยและพัฒนาการแพทย์ดั้งเดิม ระหว่างกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกกับคณะกรรมาธิการสุขภาพมณฑลกานซู สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยมีการลงนามความร่วมมือดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ซึ่งจะส่งผลให้การแพทย์แผนจีนในประเทศไทยได้รับการพัฒนา เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการดูแลสุขภาพของประชาชนไทยอย่างเป็นรูปธรรม สามารถเป็นแบบอย่างที่ดี ก่อให้เกิดการสร้างความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนในระบบสุขภาพของประเทศไทย และมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	การส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก
แนวทางการพัฒนา	การส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก
เป้าหมาย	ประเทศไทยมีเกียรติภูมิ อำนาจต่อรองและได้รับการยอมรับในสากลมากขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นให้เกิดการส่งเสริมการพัฒนาการแพทย์แผนจีนในประเทศไทย เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาระบบบริการสุขภาพของประเทศไทยให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัย ภายใต้บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการ

	วิจัยและพัฒนาการแพทย์ดั้งเดิม ระหว่างกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กับคณะกรรมาธิการสุขภาพมณฑลกานซู สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยมีการลงนามความร่วมมือดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ซึ่งจะส่งผลให้การแพทย์แผนจีนในประเทศไทยได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัยในระดับสากล อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการดูแลสุขภาพของประชาชนไทยอย่างเป็นรูปธรรม
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V๐๒ ความร่วมมือระหว่างประเทศ
ปัจจัย	F๐๒๐๔ การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SCGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	ไม่มี
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	ไม่มี
๑.๒ แนวทางการพัฒนารอง -ไม่มี-	
๒. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
๒.๑ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓	หมุดหมายที่ ๔ : ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง เป้าหมายที่ ๑ : ไทยมีศักยภาพในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากสินค้าและบริการสุขภาพ ตัวชี้วัดที่ ๑.๑ : สัดส่วนมูลค่าเพิ่มสินค้าและบริการสุขภาพต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศไทยอยู่ที่ ร้อยละ ๑.๗ กลยุทธ์การพัฒนา : กลยุทธ์ที่ ๔ : การสร้างเสริมขีดความสามารถทางวิชาการด้านการศึกษา วิจัย และเทคโนโลยีทางการแพทย์ กลยุทธ์ย่อยที่ ๔.๕ : สร้างเครือข่ายความร่วมมือการวิจัยและพัฒนาระหว่างประเทศ
แผนความมั่นคงแห่งชาติ	ไม่มี
๒.๒ แผนระดับที่ ๓ ตามมติ ครม. วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐	
แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ.๒๕๖๘ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๑ พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๒ พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๓ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๔ พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> ๑) กลยุทธ์ที่ ๒ สร้างสรรค์องค์ความรู้ พัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกรองรับวิกฤตสุขภาพและการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
แผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๑ พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๒ พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก

	และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๓ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงานอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๔ พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> กลยุทธ์ที่ ๒ สร้างสรรค์องค์ความรู้ พัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกรองรับวิกฤตสุขภาพและการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
แผนปฏิบัติการด้าน	๑. ยุทธศาสตร์การแพทย์ดั้งเดิมขององค์การอนามัยโลก พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๖ (WHO traditional medicine strategy: ๒๐๑๔-๒๐๒๓) ขององค์การอนามัยโลก ๒. แผนปฏิบัติการด้านสุขภาพโลก พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๐ (Thailand Global Health Action Plan ๒๐๒๑-๒๐๒๗) ของกองการต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
๒.๔ ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	๑) นโยบายที่ ๔ การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก ๔.๓ ส่งเสริมความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรม
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี
มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี
อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี

โครงการพัฒนาองค์ความรู้ การแลกเปลี่ยนทางวิชาการด้านการแพทย์แผนจีนและสมุนไพร และพัฒนาบุคลากรด้านการแพทย์ทางเลือก ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน

๑. หลักการและเหตุผล

กระทรวงสาธารณสุข ประเทศไทย และกระทรวงสาธารณสุข สาธารณรัฐประชาชนจีน ได้มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจในกรอบความร่วมมือ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ทำให้การแพทย์แผนจีนได้รับความนิยมและมีการใช้กันอย่างแพร่หลายมากขึ้น จนในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ กระทรวงสาธารณสุขได้มีการประกาศอนุญาตให้บุคคลทำการประกอบโรคศิลปะโดยใช้ศาสตร์การแพทย์แผนจีนได้ โดยอาศัยมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. ๒๕๔๒ และมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้บัญญัติ “การบริหารการสาธารณสุข" ให้รวมถึงการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ปัจจุบันการแพทย์แผนจีนได้รับการสนับสนุนจากกระทรวงสาธารณสุขจนสามารถจัดตั้งให้มีคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนจีน เพื่อควบคุมดูแลมาตรฐานผู้ให้บริการ โดยการนำศาสตร์การแพทย์แผนจีนเข้าสู่ระบบบริการสุขภาพไทย ซึ่งมุ่งเน้นถึงความปลอดภัยมีประสิทธิผล ประหยัดและมีความเหมาะสม ให้ประชาชนเข้าถึงบริการได้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งปัจจุบันมีบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการแลกเปลี่ยนทางวิชาการ การวิจัยและพัฒนาบุคลากรด้านการแพทย์แผนตั้งเดิม ระหว่างกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกและสาธารณรัฐประชาชนจีน ทั้งหมด ๔ ฉบับดังนี้

๑) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการวิจัยและพัฒนาการแพทย์แผนตั้งเดิม ระหว่างกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข ราชอาณาจักรไทย กับ คณะกรรมาธิการสาธารณสุข เทศบาลนครเซี่ยงไฮ้ สาธารณรัฐประชาชนจีน ผลการดำเนินงาน ได้แก่ การแลกเปลี่ยนทางวิชาการ ดำเนินการจัดประชุมวิชาการไทย-เซี่ยงไฮ้ จำนวน ๑๗ ครั้ง

๒) บันทึกข้อตกลงความร่วมมือด้านการวิจัยและพัฒนาการแพทย์แผนตั้งเดิม ระหว่างกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กับ มหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนเฉิงตู แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ผลการดำเนินงาน ได้แก่ การจัดทำพจนานุกรมศัพท์การแพทย์แผนจีน (๓ เล่ม) การจัดทำมาตรฐานสมุนไพรจีนที่ใช้บ่อยในประเทศไทย (๒ เล่ม สมุนไพร จำนวน ๓๒ ชนิด) และแนวทางการปฏิบัติการแปรรูปที่เหมาะสมของเครื่องยา ไทย-จีน หมวดที่ ๑

๓) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการแลกเปลี่ยนทางวิชาการและพัฒนาบุคลากร ระหว่างกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กับ มหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนเทียนจิน สาธารณรัฐประชาชนจีน ผลการดำเนินงาน ได้แก่ การจัดอบรมแพทย์ฝังเข็ม

๔) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการวิจัยและพัฒนาการแพทย์ดังเดิม ระหว่างกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กับ คณะกรรมาธิการสุขภาพมณฑลกานซู สาธารณรัฐประชาชนจีน ผลการดำเนินงาน ได้แก่ การจัดอบรมแพทย์ฝังเข็ม

สาธารณรัฐประชาชนจีนให้ความสำคัญกับการแปรรูปสมุนไพร (การเตรียมตัวยาพร้อมใช้) เป็นอย่างมาก เนื่องจากเพื่อให้ได้สมุนไพรพร้อมใช้ (อิ่นเพี่ยน) ที่มีคุณภาพ มีประสิทธิผล และมีความปลอดภัยในการใช้ การแปรรูปสมุนไพร หรือการเตรียมตัวยาพร้อมใช้ ในทางการแพทย์แผนจีนมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ตัวยาออกฤทธิ์ตามสรรพคุณที่ต้องการ จึงจำเป็นต้องใช้วิธีการแปรรูปให้เหมาะสม เพื่อให้สอดคล้องกับการตรวจวินิจฉัยและการรักษาโรคผู้ป่วยของแพทย์ เช่น เพื่อเพิ่มประสิทธิผลการรักษาของตัวยา เพื่อช่วยให้สรรพคุณและฤทธิ์ของยาสุขุมขึ้น หรือเพื่อให้ยาไปออกฤทธิ์ในตำแหน่งที่ต้องการ ซึ่งจะมีวิธีการแปรรูปที่แตกต่างกัน เช่น การปิ้งไฟ การผัดโดยใช้สารปรุงแต่ง การหมักด้วยเถ้าไฟ เป็นต้น กระบวนการแปรรูปสมุนไพรในสาธารณรัฐประชาชนจีน จัดทำในโรงงานที่ได้มาตรฐานซึ่งมีหลายระดับ มีการจัดทำทั้งแบบแนวทาง/คู่มือ (Guideline) และมาตรฐานการแปรรูปสมุนไพรในระดับชาติ (Pharmacopeia) นอกจากนี้ในแต่ละมณฑลก็จะมีวิธีการแปรรูปด้วยวิธีพิเศษซึ่งเป็นภูมิปัญญาแต่ละท้องถิ่น ซึ่งมีการบันทึกไว้แต่ไม่ได้มีการจัดทำเป็นมาตรฐานในระดับชาติ ส่วนการแปรรูปสมุนไพรของไทยด้วยวิธีพิเศษยังมีน้อย ถ้ามีก็ยังไม่ได้มีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรหรือจัดทำเป็นมาตรฐาน ทั้งนี้มหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนเฉิงตู เป็นมหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนที่มีชื่อเสียงด้านยาและสมุนไพรจีน และมีวิธีการแปรรูปด้วยวิธีพิเศษที่เป็นภูมิปัญญาของท้องถิ่นเฉพาะของสมุนไพรที่หายาก และมีคุณค่าทางเศรษฐกิจสูง ปัจจุบันองค์ความรู้เรื่องนี้ยังไม่มีการตีพิมพ์เป็น ภาษาต่างประเทศ

ซึ่งนับว่าเป็นโอกาสดีที่มหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนเฉิงตู ได้ให้โอกาสฝ่ายไทยสำหรับความร่วมมือในโครงการนี้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับการแพทย์แผนไทยในการนำวิธีการแปรรูปสมุนไพรแบบวิธีพิเศษของจีนมาประยุกต์ใช้ในการแปรรูปสมุนไพรไทย ได้อย่างเหมาะสมมีประสิทธิภาพ สร้างโอกาสทางการค้า การพึ่งตนเองทางด้านยาสมุนไพรของประเทศไทย และเพื่อให้การใช้ยาสมุนไพรไทย-จีนเป็นไปอย่างถูกต้อง ปลอดภัย และมีประสิทธิผล รวมทั้งสามารถนำความรู้ ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการแปรรูปสมุนไพรไทยได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ สร้างโอกาสทางการค้าและการพึ่งตนเองทางด้านยาสมุนไพรของประเทศไทย โดยกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกสมุนไพรเป้าหมาย ดังนี้ ๑) เป็นสมุนไพรที่สามารถปลูกได้ในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน ๒) เป็นสมุนไพรที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจสูง คือ มีปริมาณการใช้มาก และมีใช้ในตำรับยาไทยและยาจีน มีการนำเข้าและส่งออกทั้งไทยและจีน ๓) เป็นสมุนไพรที่มีวิธีการแปรรูปด้วยวิธีพิเศษหรือวิธีเฉพาะ ๔) เน้นเป็นพืชสมุนไพรมากกว่าสัตว์สมุนไพรหรือธาตุวัตถุ อื่น ๆ

ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง กองการแพทย์ทางเลือก จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาองค์ความรู้การแลกเปลี่ยนทางวิชาการด้านการแพทย์แผนจีนและสมุนไพร และพัฒนาบุคลากรด้านการแพทย์ทางเลือก ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนทางวิชาการ พัฒนาองค์ความรู้ศาสตร์การแพทย์แผนจีนและสมุนไพรเป็นแนวทางการพัฒนาการแพทย์แผนจีน และสมุนไพร ประชาชนได้รับบริการที่ได้มาตรฐาน ตลอดจนเพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านวิชาการระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อรวบรวมและพัฒนาองค์ความรู้แนวทางการปฏิบัติการแปรรูปที่เหมาะสมของเครื่องยา ไทย-จีน

๒.๒ เพื่อแลกเปลี่ยนทางวิชาการ ส่งเสริมประสบการณ์ ในด้านการรักษาและการวิจัยทางคลินิกของการแพทย์แผนจีน การแลกเปลี่ยนด้านเทคโนโลยี การพัฒนากลไกความร่วมมือ ตลอดจนการผลิตและพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการแพทย์แผนจีน

๒.๓ เพื่อพัฒนาเครือข่ายการแพทย์แผนจีนให้มีศักยภาพและความเข้มแข็ง สามารถบูรณาการกับการแพทย์แผนปัจจุบันในการดูแลสุขภาพของประชาชน

๓. เป้าหมาย

๓.๑ เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

๑) ร่างหนังสือ/ตำรา แนวทางการแปรรูปที่เหมาะสมของเครื่องยาไทยจีน ฉบับ ๓ ภาษา (ไทย จีน อังกฤษ) หมวดที่ ๒ การแปรรูปสมุนไพรไทยจีน จำนวน ๘ ชนิด

๒) เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร เทคโนโลยีด้านการผลิตยาสมุนไพร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและเรียนรู้ประสบการณ์ด้านการแพทย์แผนจีนกับผู้เชี่ยวชาญ ในระดับนานาชาติ เพื่อประโยชน์ในการผสมผสานการการแพทย์แผนจีน และการแพทย์ผสมผสานที่มีประสิทธิผล ปลอดภัย น่าเชื่อถือและคุ้มค่าเข้าสู่ระบบบริการสุขภาพไทย

๓) มีกรอบความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมการฝังเข็มขั้นสูง ความร่วมมือด้านการแลกเปลี่ยนทางวิชาการและการวิจัย ระหว่างสาธารณรัฐประชาชนจีนและกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

๓.๒ เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

๑) มีข้อมูลทางวิชาการเกี่ยวกับแนวทางการแปรรูปที่เหมาะสมของเครื่องยาไทยจีน เพื่อนำมาวางแผนพัฒนาการแปรรูปเครื่องยาสมุนไพรและการผลิตยาสมุนไพรไทย เพื่อการส่งออก

๒) มีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างแพทย์ฝังเข็มและแพทย์แผนจีนทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนมีศักยภาพและความเข้มแข็งในการดำเนินงานตามความร่วมมือด้านวิชาการ การวิจัย อันจะเป็นประโยชน์แก่ประเทศไทยในอนาคตต่อไป

๓.๓ ผลที่คาดว่าจะเกิด

๑) ประชาชนได้รับการคุ้มครองผู้บริโภคด้านยาและสมุนไพรจีนมากขึ้น และมีทางเลือกในการดูแลสุขภาพที่ปลอดภัย มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน

๒) ได้เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการด้านวิชาการการแพทย์แผนจีนในระดับนานาชาติ

๓) มีการบูรณาการการแพทย์แผนจีนที่ได้มาตรฐาน เข้าสู่ระบบบริการสุขภาพของประเทศไทย

๓.๔ ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

๑) ร่างหนังสือ/ตำรา แนวทางการแปรรูปที่เหมาะสมของเครื่องยาไทยจีน ฉบับ ๓ ภาษา (ไทย จีน อังกฤษ) หมวดที่ ๒ การแปรรูปสมุนไพรไทยจีน จำนวน ๘ ชนิด

๒) มีเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการด้านวิชาการการแพทย์แผนจีนในระดับนานาชาติ

๓.๕ กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์

๑) แพทย์ แพทย์แผนจีน เภสัชกร แพทย์แผนไทย บุคลากรทางการแพทย์ ผู้เชี่ยวชาญ นักวิจัย ผู้ประกอบการ

๒) ผู้แทนด้านสุขภาพมณฑลกานซู สาธารณรัฐประชาชนจีน และองค์กรภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

๔. พื้นที่ดำเนินการ

๔.๑ ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
<u>กิจกรรมที่ ๑</u> การประชุมร่วมกับผู้เชี่ยวชาญฝ่ายจีนเพื่อจัดทำแนวทางการปฏิบัติการแปรรูปที่เหมาะสมของเครื่องยา ไทย-จีน หมวดที่ ๒ ณ มหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนเฉิงตู สาธารณรัฐประชาชนจีน	๓๒๐,๗๐๐							๓๒๐,๗๐๐ ↔					
<u>กิจกรรมที่ ๒</u> การประชุมความร่วมมือด้านการแลกเปลี่ยนทางวิชาการ การวิจัยและพัฒนาบุคลากร ณ มหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนเทียนจิน สาธารณรัฐประชาชนจีน	๙๔,๙๐๐							๙๔,๙๐๐ ↔					
กิจกรรมที่ ๓ การประชุมความร่วมมือด้านการแลกเปลี่ยนทางวิชาการ การวิจัยและพัฒนา	๙๓,๖๐๐											๙๓,๖๐๐ ↔	

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
บุคลากร ณ มหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนกานซู สาธารณรัฐประชาชนจีน													
รวมเป็นเงิน	**๕๐๙,๒๐๐**	-			-			**๔๑๕,๖๐๐**			**๙๓,๖๐๐**		

๗. งบประมาณ

งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ จำนวน ๕๐๙,๒๐๐ บาท (ห้าแสนเก้าพันสองร้อยบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

รายละเอียดกิจกรรม	จำนวนเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ ๑ การประชุมร่วมกับผู้เชี่ยวชาญฝ่ายจีนเพื่อจัดทำแนวทางการปฏิบัติการแปรรูปที่เหมาะสมของเครื่องยา ไทย-จีน หมวดที่ ๒ ณ มหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนเฉิงตู สาธารณรัฐประชาชนจีน	**๓๒๐,๗๐๐**
๑. ค่าโดยสารโดยเครื่องบิน (ไป-กลับ) ชั้นธุรกิจ กรุงเทพฯ-เฉิงตู-กรุงเทพฯ (๓๙,๖๙๐ x ๑ คน) = ๓๙,๖๙๐ บาท ชั้นประหยัด กรุงเทพฯ-เฉิงตู-กรุงเทพฯ (๑๖,๓๖๐ x ๖ คน) = ๙๘,๑๖๐ บาท	๑๓๗,๘๕๐
๒. ค่าเบี้ยเลี้ยง ตำแหน่งประเภทบริหารหรือเชี่ยวชาญขึ้นไป ๓,๑๐๐ บาท x ๕ วัน x ๑ คน = ๑๕,๕๐๐ บาท ตำแหน่งประเภทชำนาญการพิเศษลงมา ๒,๑๐๐ บาท x ๕ วัน x ๖ คน = ๖๓,๐๐๐ บาท	๗๘,๕๐๐
๓. ค่าที่พัก คืนละ ๓,๕๐๐ บาท x ๕ คืน x ๑ คน = ๑๗,๕๐๐ คืนละ ๒,๐๐๐ บาท x ๕ คืน x ๖ คน = ๖๐,๐๐๐	๗๗,๕๐๐
๔. ค่าพาหนะเดินทางในต่างประเทศ	๒๖,๘๕๐
กิจกรรมที่ ๒ การประชุมความร่วมมือด้านการแลกเปลี่ยนทางวิชาการ การวิจัยและพัฒนาบุคลากร ณ มหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนเทียนจิน สาธารณรัฐประชาชนจีน	**๙๔,๙๐๐**
๑. ค่าโดยสารโดยเครื่องบิน (ไป-กลับ) ชั้นธุรกิจ กรุงเทพฯ-เทียนสิน-กรุงเทพฯ (๒๗,๒๗๕ x ๑ คน) = ๒๗,๒๗๕ บาท ชั้นประหยัด กรุงเทพฯ-เทียนสิน-กรุงเทพฯ (๑๐,๑๓๕ x ๑ คน) = ๑๐,๑๓๕ บาท	๓๗,๔๑๐
๒. ค่าเบี้ยเลี้ยง ตำแหน่งประเภทบริหารหรือเชี่ยวชาญขึ้นไป ๓,๑๐๐ บาท x ๕ วัน x ๑ คน = ๑๕,๕๐๐ บาท ตำแหน่งประเภทชำนาญการพิเศษลงมา ๒,๑๐๐ บาท x ๕ วัน x ๑ คน =๑๐,๕๐๐ บาท	๒๖,๐๐๐
๓. ค่าที่พัก คืนละ ๓,๕๐๐ บาท x ๕ คืน x ๑ คน = ๑๗,๕๐๐ คืนละ ๒,๐๐๐ บาท x ๕ คืน x ๑ คน = ๑๐,๐๐๐	๒๗,๕๐๐
๔. ค่าพาหนะเดินทางในต่างประเทศ	๓,๙๙๐
กิจกรรมที่ ๓ การประชุมความร่วมมือด้านการแลกเปลี่ยนทางวิชาการ การวิจัยและพัฒนาบุคลากร ณ มหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนกานซู สาธารณรัฐประชาชนจีน	**๙๓,๖๐๐**
๑. ค่าโดยสารโดยเครื่องบิน (ไป-กลับ) ชั้นธุรกิจ กรุงเทพฯ-หลานโจว-กรุงเทพฯ (๒๘,๖๐๕ x ๑ คน) = ๒๘,๖๐๕ บาท ชั้นประหยัด กรุงเทพฯ-หลานโจว-กรุงเทพฯ (๘,๕๑๕ x ๑ คน) = ๘,๕๑๕ บาท	๓๗,๑๒๐

รายละเอียดกิจกรรม	จำนวนเงิน (บาท)
๒. ค่าเบี้ยเลี้ยง ตำแหน่งประเภทบริหารหรือเชี่ยวชาญขึ้นไป ๓,๑๐๐ บาท x ๕ วัน x ๑ คน = ๑๕,๕๐๐ บาท ตำแหน่งประเภทชำนาญการพิเศษลงมา ๒,๑๐๐ บาท x ๕ วัน x ๑ คน = ๑๐,๕๐๐ บาท	๒๖,๐๐๐
๓. ค่าที่พัก คืนละ ๓,๕๐๐ บาท x๕ คืน x ๑ คน = ๑๗,๕๐๐ บาท คืนละ ๒,๐๐๐ บาท x ๕ คืน x ๑ คน = ๑๐,๐๐๐ บาท	๒๗,๕๐๐
๔. ค่าพาหนะเดินทางในต่างประเทศ	๒,๙๘๐
รวมทั้งสิ้น	**๕๐๙,๒๐๐**

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ย

๘. สรุปงบประมาณ

๘.๑ สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
งบดำเนินงาน	-
งบรายจ่ายอื่น	๕๐๙,๒๐๐
งบเงินอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (ห้าแสนเก้าพันสองร้อยบาทถ้วน)	๕๐๙,๒๐๐

๘.๒ สรุปตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
กองการแพทย์ทางเลือก	๕๐๙๒๐๐
รวมทั้งสิ้น (ห้าแสนเก้าพันสองร้อยบาทถ้วน)	๕๐๙,๒๐๐

๙. Quick win

ระยะเวลา	๓ เดือน	๖ เดือน	๙ เดือน	๑๒ เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	-	-	๑. (ร่าง) หนังสือ/ตำรา แนวทางการแปรรูปที่เหมาะสมของเครื่องยาไทยจีน ฉบับ ๓ ภาษา (ไทย จีน อังกฤษ) หมวดที่ ๒ การแปรรูปสมุนไพรไทยจีน จำนวน ๘ ชนิด ๒. มีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางวิชาการด้านการแปรรูปสมุนไพรเพื่อนำมาพัฒนาแนวทางการแปรรูปสมุนไพรในประเทศไทยให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจ ๓. เครือข่ายความร่วมมือระหว่างแพทย์ฝังเข็มและแพทย์แผนจีนทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนมีศักยภาพและความเข้มแข็ง	เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการด้านการแพทย์แผนจีนและสมุนไพรจีน กับมณฑลกานซู สาธารณรัฐประชาชนจีน

ระยะเวลา	๓ เดือน	๖ เดือน	๙ เดือน	๑๒ เดือน
			ในการดำเนินงานตามความร่วมมือด้านการวิจัยอันจะเป็นประโยชน์แก่ประเทศไทยในอนาคตต่อไป	
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส(บาท)	-	-	๔๑๕,๖๐๐	๙๓,๖๐๐

๑๐. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

หน่วยงาน	ผู้รับผิดชอบหลัก	ตำแหน่ง	ช่องทางติดต่อ
กองการแพทย์ทางเลือก	นายกุลธนิต วนรัตน์	ผู้อำนวยการกองการแพทย์ทางเลือก	โทรศัพท์๐๘ ๙๖๓๓ ๘๗๖๕ e-mail : kulthanit@gmail.com
	นางลักขณา อังอธิภัทร	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	โทรศัพท์ ๐๘ ๙๒๐๑ ๗๕๖๕ e-mail : l_pukdeepol@hotmail.com
	นางสาววลัยลักษณ์ ดุริยะศรีไพร	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	โทรศัพท์ ๐๙ ๕๕๐๕ ๕๖๗๘ e-mail : aumio๑๙๗๕@hotmail.com
	นางวรวรรณ เทียนสุวรรณ	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	โทรศัพท์ ๐๖ ๕๖๒๕ ๖๔๔๖ e-mail : thensuwan@hotmail.com

ลักขณา อังอธิภัทร ..... ผู้เขียนโครงการ
(นางลักขณา อังอธิภัทร)
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

วลัยลักษณ์ ดุริยะศรีไพร ..... ผู้เขียนโครงการ
(นางสาววลัยลักษณ์ ดุริยะศรีไพร)
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

..... ผู้เสนอโครงการ
(นายกุลธนิต วนรัตน์)
ผู้อำนวยการกองการแพทย์ทางเลือก

..... ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายเทวัญ ธานีรัตน์)
รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทย
และการแพทย์ทางเลือก

..... ผู้อนุมัติโครงการ
(นายสมฤกษ์ จึงสมาน)
อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทย
และการแพทย์ทางเลือก

โครงการความร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิมในกรอบอาเซียน
สรุปความเชื่อมโยงของโครงการที่มีต่อแผนสามระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐

๑. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
๑.๑ แนวทางการพัฒนาหลัก	
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ประเด็น การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติรวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ ประเด็นย่อย การร่วมมือทางการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค โลก รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่งคงเป็นที่ชื่นชอบและได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	การร่วมงานดังกล่าวเพื่อส่งเสริมการแสดงบทบาทนำด้านการแพทย์ดั้งเดิมของประเทศไทย และเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของการแพทย์แผนไทยในเวทีสุขภาพระดับโลก ซึ่งมีผู้เข้าร่วมจากหลายประเทศทั่วโลก ส่งผลต่อการทำให้การแพทย์แผนไทยเป็นที่รู้จัก ชื่นชอบ และได้รับการยอมรับในระดับสากลมากขึ้น รวมทั้งเป็นการพัฒนาและขยายเครือข่ายความร่วมมือในเชิงนโยบายและวิชาการกับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค และโลก รวมทั้งสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศอื่น ๆ มากยิ่งขึ้น
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	ประเด็นการต่างประเทศ
เป้าหมาย	เป้าหมายที่ ๒ การต่างประเทศไทยมีเอกภาพ ทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีมาตรฐานสากล และมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	การร่วมงานดังกล่าวเป็นโอกาสให้ประเทศไทยได้นำเสนอความก้าวหน้าและผลการดำเนินงานของกิจกรรมที่ไทยรับเป็นประเทศนำ ร่วมประชุมปรึกษาหารือความร่วมมือและแนวทางการพัฒนาการแพทย์ดั้งเดิมในภูมิภาค และขับเคลื่อนรวมถึงติดตามความก้าวหน้าของกิจกรรมตามแผนความร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิมอื่น ๆ ในกรอบความร่วมมือ ASEAN ร่วมกับประเทศสมาชิก
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	การส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก
แนวทางการพัฒนา	๓) ส่งเสริมความร่วมมือเพื่อการพัฒนาและทางวิชาการ หรือการให้ความช่วยเหลืออื่น ๆ เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนและมนุษยธรรมแก่มิตรประเทศ ซึ่งจะสนับสนุน/เสริมสร้างอำนาจแบบนุ่มนวลของไทย
เป้าหมาย	ประเทศไทยมีเกียรติภูมิ อำนาจต่อรอง และได้รับการยอมรับในสากลมากขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	การเข้าร่วมงานดังกล่าวส่งผลให้ประเทศไทยได้แสดงบทบาทนำด้านการแพทย์ดั้งเดิมในเวทีการประชุมระหว่างประเทศในกรอบ ASEAN และพัฒนาความร่วมมือเพื่อพัฒนางานด้านการแพทย์ดั้งเดิมร่วมกับประเทศสมาชิกอื่น ๆ และอาจมีการพัฒนาความร่วมมือทางวิชาการกับประเทศอื่นๆ ทั้งในระดับทวิภาคีและภูมิภาคต่อไปในอนาคตซึ่งจะมีส่วนสนับสนุนให้ประเทศไทยมีเกียรติภูมิและได้รับการยอมรับในระดับสากลมากขึ้น
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	ความร่วมมือระหว่างประเทศ

ปัจจัย	การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SCGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	ไม่มี
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	ไม่มี
๑.๒ แนวทางการพัฒนารอง ไม่มี	
๒. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
๒.๑ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓	หมุดหมายที่ ๔ : ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง เป้าหมายที่ ๑ : ไทยมีศักยภาพในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากสินค้าและบริการสุขภาพ ตัวชี้วัดที่ ๑.๑ : สัดส่วนมูลค่าเพิ่มสินค้าและบริการสุขภาพต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศอยู่ที่ร้อยละ ๑.๗ กลยุทธ์การพัฒนา : กลยุทธ์ที่ ๔ : การสร้างเสริมขีดความสามารถทางวิชาการด้านการศึกษา วิจัย และเทคโนโลยีทางการแพทย์ กลยุทธ์ย่อยที่ ๔.๕ : สร้างเครือข่ายความร่วมมือการวิจัยและพัฒนาระหว่างประเทศ
แผนความมั่นคงแห่งชาติ	ไม่มี
๒.๒ แผนระดับที่ ๓ ตามมติ ครม. วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐	
แผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ.๒๕๖๘ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๑ พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๒ พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๓ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงานอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๔ พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> ๑) กลยุทธ์ที่ ๑ คุ้มครอง อนุรักษ์ และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ภูมิปัญญาทางการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรไทย
แผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๑ พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๒ พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๓ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงานอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๔ พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM)

	<u>แนวทางการพัฒนา</u> ๑) กลยุทธ์ที่ ๑ คุ้มครอง อนุรักษ์ และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ภูมิปัญญาทางการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรไทย
แผนปฏิบัติการด้าน	๑. ยุทธศาสตร์การแพทย์ดั้งเดิมขององค์การอนามัยโลก พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๖ (WHO traditional medicine strategy: ๒๐๑๔-๒๐๒๓) ขององค์การอนามัยโลก ๒. แผนปฏิบัติการด้านสุขภาพโลก พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๐ (Thailand Global Health Action Plan ๒๐๒๑-๒๐๒๗) ของกองการต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
๒.๔ ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	นโยบายที่ ๔ การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก ๔.๒ เสริมสร้างความเป็นปึกแผ่นของอาเซียน
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี
มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี
อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี

โครงการความร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิมในกรอบอาเซียน

๑. หลักการและเหตุผล

การแพทย์ดั้งเดิม (Traditional Medicine) มีบทบาทสำคัญในการดูแลสุขภาพของประชากรทั่วโลกมาอย่างยาวนาน โดยองค์การอนามัยโลกรายงานว่ามีประเทศสมาชิกที่รายงานการใช้การแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์เสริม (Traditional and Complementary Medicine) ในการดูแลสุขภาพมากกว่าร้อยละ ๘๐ ทั้งในประเทศที่กำลังพัฒนาและประเทศที่พัฒนาแล้ว (WHO Global Report on Traditional Medicine and Complementary Medicine; ๒๐๑๙) และความต้องการบริการการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์เสริมของทั่วโลก มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น องค์การอนามัยโลกจึงวางแผนยุทธศาสตร์ด้านการแพทย์ดั้งเดิม (WHO Traditional Medicine Strategy) ขึ้น เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์เสริมของโลก โดยประเทศไทยได้นำยุทธศาสตร์ดังกล่าวมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศ และส่งเสริมให้การแพทย์แผนไทยและสมุนไพรไทยได้รับการยอมรับในระดับภูมิภาคและระดับโลก

ในเวทีระดับภูมิภาคเช่นอาเซียน การแพทย์ดั้งเดิมถือเป็นประเด็นสุขภาพสำคัญที่ช่วยขจัดปัญหาสุขภาพและสุขภาวะให้แก่ประชาชนในภูมิภาค และเป็นองค์ความรู้ภูมิปัญญาที่ควรอนุรักษ์คุ้มครองและพัฒนา ต่อยอดเพื่อใช้ในการดูแลสุขภาพของประชาชนทั้งในประเทศและภูมิภาค โดยมติการประชุมรัฐมนตรีสาธารณสุขอาเซียน ครั้งที่ ๑๕ (15th ASEAN Health Ministers Meeting: 15th AHMM) และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๑๓-๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๕ รับรองเอกสารเชิงนโยบายและแผนงานด้านสาธารณสุขระยะ ๕ ปีของอาเซียน (ASEAN Post 2015 Health Development Agenda: ๒๐๒๑-๒๐๒๕) รวมทั้ง แผนงานการดำเนินงานของอาเซียนด้านสาธารณสุขรายกลุ่มประเด็น (Cluster) โดยรัฐมนตรีสาธารณสุขอาเซียนได้มีแถลงการณ์ร่วมแสดงความมุ่งมั่นในการสนับสนุนการพัฒนาสาธารณสุขอาเซียนให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น โดยการแพทย์ดั้งเดิม (Traditional Medicine) เป็นประเด็นสุขภาพที่สำคัญ (health priority) ประเด็นหนึ่งในกรอบความร่วมมือด้านสุขภาพของอาเซียน และมีแผนการดำเนินงานภายใต้กลุ่มประเด็นสุขภาพที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งให้ระบบสุขภาพและการเข้าถึงบริการ หรือ ASEAN Cluster 3: Strengthening Health System and Access to Care

กลไกการทำงานของอาเซียน กำหนดให้มีการประชุมกลุ่มประเด็นสุขภาพ (ASEAN Health Cluster's Meeting) และการประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียน Senior Officials Meeting on Health Development (SOMHD) เป็นประจำทุกปี โดยผู้ประสานงานด้านการแพทย์ดั้งเดิม ต้องเข้าร่วมประชุมเพื่อรายงานความก้าวหน้าของกิจกรรมและแผนงานด้านการแพทย์ดั้งเดิม (Traditional Medicine) ต่อประธานของ Cluster ในที่ประชุม Cluster 3 และที่ประชุม SOMHD เพื่อให้ที่ประชุม Cluster 3 และ SOMHD เห็นชอบ/ อนุมัติโครงการและกิจกรรมที่ไทยมีแผนเป็นเจ้าภาพ รวมถึงรายงานความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรคของกิจกรรมที่กำลังดำเนินงานหรือดำเนินงานเสร็จสิ้น

นอกจากนี้ SOMHD มีวาระการประชุมกับจีนและประเทศบวกสาม (จีน,เกาหลี, ญี่ปุ่น) ซึ่งเป็นโอกาสในการขยายความร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิม เนื่องจากการแพทย์ดั้งเดิมเป็นหนึ่งในความร่วมมือที่จีนและประเทศบวกสามให้ความสำคัญดังปรากฏในบันทึกความเข้าใจด้านความร่วมมือสาธารณสุขระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนและจีนที่ลงนามเมื่อปีพ.ศ. ๒๕๕๕ และแผนปฏิบัติงานระหว่างปี พ.ศ.๒๕๕๗-๒๕๖๒ รวมถึงถ้อยแถลงการณ์ร่วม (Joint Statement) ของรัฐมนตรีสาธารณสุขอาเซียนและประเทศบวกสาม ในการประชุมรัฐมนตรีสาธารณสุขอาเซียนบวกสาม ครั้งที่ ๗ (ASEAN Plus Three Health Ministers Meeting: AHMM) ณ เนการาบรูไนดารุสซาลาม เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยที่ผ่านมา ประเทศจีนได้จัดกิจกรรมส่งเสริมความร่วมมืออาเซียน-จีนด้านการแพทย์ดั้งเดิมเป็นประจำทุกปี เช่น การประชุม The 6th China-ASEAN Forum on Traditional Medicine การประชุมสัมมนาวิชาการ International Alliance of Prevention and Treatment of Severe Infectious Diseases with Traditional Medicine and Academic Seminar และการฝึกอบรมระยะสั้น 2021 China-ASEAN Training Course on the

Development and Protection of Traditional Chinese Medicine &Conservation Technology Research and Demonstration ซึ่งประเทศไทย ได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมกิจกรรมข้างต้นเสมอมา

ดังนั้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ประเทศไทยในฐานะประเทศนำ (lead country) ของกิจกรรมด้านการแพทย์ดั้งเดิม จึงต้องเดินทางเข้าร่วมประชุมใน ASEAN Health Cluster 3 ณ เนการาบรูไนดารุสซาลาม และการประชุม SOMHD, SOMHD plus China และ SOMHD plus Three ณ มาเลเซีย เพื่อขอความเห็นชอบโครงการและกิจกรรมที่ไทยมีแผนดำเนินการ รวมถึงส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุมระดับนานาชาติและรับการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดโดยประเทศสมาชิกอาเซียน และประเทศสมาชิกบวกสาม เช่น จีน, เกาหลี, ญี่ปุ่น

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อเสนอโครงการและกิจกรรมที่ไทยมีแผนดำเนินการ หรือ รายงานความก้าวหน้ากิจกรรมด้านการแพทย์ดั้งเดิมที่กำลังกำเนินงานและหารือเรื่องปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขของอาเซียน และแลกเปลี่ยนข้อมูลการแพทย์ดั้งเดิมกับผู้แทนระดับสูงของประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศคู่เจรจา

๒.๒ เพื่อสร้างและขยายเครือข่ายด้านการแพทย์ดั้งเดิมกับหน่วยงานต่าง ๆ

๓. เป้าหมาย

๓.๑ เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

ประเทศไทย โดยกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้เข้าร่วมการประชุม ASEAN Health Cluster 3 และการประชุม Senior Officials Meeting on Health Development (SOMHD) เพื่อเสนอโครงการและกิจกรรมที่ไทยมีแผนดำเนินการ หรือ รายงานความก้าวหน้ากิจกรรมด้านการแพทย์ดั้งเดิมที่กำลังกำเนินงานและหารือเรื่องปัญหา อุปสรรค ตามแผนปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขของอาเซียน และประชุม/สัมมนาวิชาการด้านการแพทย์ดั้งเดิมในกรอบ ASEAN-China กับผู้แทนระดับสูงของประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศคู่เจรจา จำนวน ๓ ครั้ง

๓.๒ เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

ประเทศไทย โดยกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ย้ำความต่อเนื่องและรักษาบทบาทนำของไทยด้านการแพทย์ดั้งเดิมในเวทีอาเซียน และส่งเสริมให้ไทยบรรลุเป้าหมายเป็นผู้นำด้านการแพทย์ดั้งเดิมในเอเชีย ภายในปี พ.ศ.๒๕๗๐

๓.๓ ผลที่คาดว่าจะเกิด

๑) ส่งเสริมให้ประเทศไทยสามารถรักษาสถานะและบทบาทของประเทศไทยในอาเซียนอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากประเทศไทยมีกิจกรรมที่เป็นประเทศนำ (lead country) หลายกิจกรรม และกิจกรรมดังกล่าวได้รับการรับรองในระดับรัฐมนตรีสาธารณสุขอาเซียน

๒) เกิดการสร้างเครือข่ายและพัฒนาความสัมพันธ์ที่ดีกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์ดั้งเดิมของประเทศสมาชิกอาเซียน องค์กรระหว่างประเทศและประเทศคู่เจรจา ทำให้เกิดโอกาสในการขยายความร่วมมือ และพัฒนามาตรฐานสินค้าและการบริการด้านการแพทย์ดั้งเดิมในประเทศไทยและในภูมิภาคอาเซียนได้มากขึ้น

๓.๔ ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

เชิงปริมาณ : สรุปผลการเข้าร่วมประชุม/สัมมนาในกรอบความร่วมมืออาเซียน ๑ ฉบับ

เชิงคุณภาพ : ระดับความสำเร็จในการเข้าร่วมการประชุม/สัมมนาในกรอบความร่วมมืออาเซียน เพื่อรายงานความก้าวหน้าหรือผลการดำเนินงาน และหารือเรื่องปัญหา อุปสรรค ในดำเนินกิจกรรมด้านการแพทย์ดั้งเดิมที่ประเทศไทยเป็นประเทศนำ (lead country) ตามแผนปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขของอาเซียน ต่อผู้แทนระดับสูงของประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศคู่เจรจา

๓.๕ กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์

ผู้แทนจากประเทศสมาชิกอาเซียน และอาเซียนบวกสาม ผู้แทนกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก นักวิชาการ นักวิจัย

๔. พื้นที่ดำเนินการ

๔.๑ เนการาบรูไนดารุสซาลาม

๔.๒ มาเลเซีย

๔.๓ สาธารณรัฐประชาชนจีน

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

มีนาคม - สิงหาคม ๒๕๖๘

๖. กิจกรรม

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ ๑ การประชุม ASEAN Health Cluster 3 ณ เนการาบรูไนดารุสซาลาม	๒๒๗,๐๖๐						๒๒๗,๐๖๐ ◄►						
กิจกรรมที่ ๒ การประชุม Senior Officials Meeting on Health Development (SOMHD) ณ มาเลเซีย	๑๕๑,๕๙๕								๑๕๑,๕๙๕ ◄►				
กิจกรรมที่ ๓ การประชุม/สัมมนาด้านการแพทย์ดั้งเดิมภายใต้กรอบ China-ASEAN ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน	๒๒๕,๙๒๐											๒๒๕,๙๒๐ ◄►	
รวมเป็นเงิน	๖๐๔,๕๗๕	-			๒๒๗,๐๖๐			๑๕๑,๕๙๕			๒๒๕,๙๒๐		

๗. งบประมาณ

งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ รวมทั้งสิ้น ๖๐๔,๕๗๕ บาท (หกแสนสี่พันห้าร้อยเจ็ดสิบห้าบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม	วัน	คน/คัน	คืน	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ ๑ : การประชุม ASEAN Health Cluster3 ณ เนการาบรูไนดารุสซาลาม					๒๒๗,๐๖๐
๑. ค่าที่พัก ระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป		๒	๔	๗,๐๐๐	๕๖,๐๐๐
๒. ค่าที่พัก ระดับชำนาญการพิเศษลงมา		๒	๔	๕,๐๐๐	๔๐,๐๐๐
๓. ค่าเครื่องบิน ระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป		๒		๑๙,๑๖๕	๓๘,๓๓๐
๔. ค่าเครื่องบิน ระดับชำนาญการพิเศษลงมา		๒		๑๙,๑๖๕	๓๘,๓๓๐
๕. ค่าพาหนะเหมาจ่ายในต่างประเทศ		๑		๑๐,๘๐๐	๑๐,๘๐๐
๖. ค่าเบี้ยเลี้ยง ระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป	๔	๒		๓,๑๐๐	๒๔,๘๐๐
๗. ค่าเบี้ยเลี้ยง ระดับชำนาญการพิเศษลงมา	๔	๒		๒,๑๐๐	๑๖,๘๐๐
๘. ค่าธรรมเนียมหนังสือเดินทางราชการ		๒		๑,๐๐๐	๒,๐๐๐
กิจกรรมที่ ๒ : การประชุม Senior Officials Meeting on Health Development (SOMHD) ณ มาเลเซีย					๑๕๑,๕๙๕
๑. ค่าที่พัก ระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป		๑	๓	๑๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐
๒. ค่าที่พัก ระดับชำนาญการพิเศษลงมา		๒	๓	๗,๕๐๐	๔๕,๐๐๐
๓. ค่าเครื่องบิน ระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป		๑		๑๕,๕๖๕	๑๕,๕๖๕
๔. ค่าเครื่องบิน ระดับชำนาญการพิเศษลงมา		๒		๑๕,๕๖๕	๓๑,๑๓๐
๕. ค่าพาหนะเหมาจ่ายในต่างประเทศ		๑		๗,๐๐๐	๗,๐๐๐
๖. ค่าเบี้ยเลี้ยง ระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป	๓	๑		๓,๑๐๐	๙,๓๐๐
๗. ค่าเบี้ยเลี้ยง ระดับชำนาญการพิเศษลงมา	๓	๒		๒,๑๐๐	๑๒,๖๐๐
๘. ค่าธรรมเนียมหนังสือเดินทางราชการ		๑		๑,๐๐๐	๑,๐๐๐
กิจกรรมที่ ๓ : การประชุม/สัมมนาด้านการแพทย์ดั้งเดิมภายใต้กรอบ China-ASEAN ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน					๒๒๕,๙๒๐
๑. ค่าที่พัก ระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป		๑	๔	๑๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐
๒. ค่าที่พัก ระดับชำนาญการพิเศษลงมา		๒	๔	๗,๕๐๐	๖๐,๐๐๐
๓. ค่าเครื่องบิน ระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป		๑		๒๗,๐๔๐	๒๗,๐๔๐
๔. ค่าเครื่องบิน ระดับชำนาญการพิเศษลงมา		๒		๒๗,๐๔๐	๕๔,๐๘๐
๕. ค่าพาหนะเหมาจ่ายในต่างประเทศ				๑๔,๖๐๐	๑๔,๖๐๐

กิจกรรม	วัน	คน/คัน	คืน	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
๖. ค่าเบี้ยเลี้ยง ระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป	๔	๑		๓,๑๐๐	๑๒,๔๐๐
๗. ค่าเบี้ยเลี้ยง ระดับชำนาญการพิเศษลงมา	๔	๒		๒,๑๐๐	๑๖,๘๐๐
๘. ค่าธรรมเนียมหนังสือเดินทางราชการ		๑		๑,๐๐๐	๑,๐๐๐
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น (หกแสนสี่พันห้าร้อยเจ็ดสิบห้าบาทถ้วน)					**๖๐๔,๕๗๕**

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ย

๘. สรุปงบประมาณ

๘.๑ สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
งบดำเนินงาน	-
งบรายจ่ายอื่น	๖๐๔,๕๗๕
งบเงินอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (หกแสนสี่พันห้าร้อยเจ็ดสิบห้าบาทถ้วน)	**๖๐๔,๕๗๕**

๘.๒ สรุปตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
กองวิชาการและแผนงาน	๖๐๔,๕๗๕
รวมทั้งสิ้น (หกแสนสี่พันห้าร้อยเจ็ดสิบห้าบาทถ้วน)	**๖๐๔,๕๗๕**

๙. Quick win

ระยะเวลา	๓ เดือน	๖ เดือน	๙ เดือน	๑๒ เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม		สรุปผลการเข้าประชุม ASEAN Health Cluster 3	สรุปผลการเข้าประชุม SOMHD	สรุปผลการเข้าประชุม/สัมมนาในกรอบ China-ASEAN
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส (บาท)	-	๒๒๗,๐๖๐	๑๕๑,๕๙๕	๒๒๕,๙๒๐

๑๐. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

หน่วยงาน	ผู้รับผิดชอบหลัก	ตำแหน่ง	ช่องทางติดต่อ
กองวิชาการและแผนงาน	นางสาวเบญจมา บุญเติม	นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการ	โทรศัพท์ ๐๒๕๙๑๔๔๐๙ e-mail : oicdtam@gmail.com
	นางสาวสุภาษิณี รัตนบุรี	นักวิเทศสัมพันธ์	โทรศัพท์ ๐๒๕๙๑๔๔๐๙ e-mail : oicdtam@gmail.com

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวสุภาษิณี รัตนบุรี)
ตำแหน่ง นักวิเทศสัมพันธ์

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวเพชรรัตน์ พึ่งสำเภา)
ตำแหน่ง แพทย์แผนไทยชำนาญการ

.....ผู้เสนอโครงการ
(นางสาวเบญจมา บุญเติม)
ตำแหน่ง นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการ

.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นางสาวรัชนี จันทร์เกษ)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน

.....ผู้อนุมัติโครงการ
(นายสมฤกษ์ จึงสมาน)
ตำแหน่ง อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

(นายเทวัญ ธานีรัตน์)
รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทย
และการแพทย์ทางเลือก

โครงการความร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิมภายใต้กรอบความร่วมมือบิมสเทค

สรุปความเชื่อมโยงของโครงการที่มีต่อแผนสามระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๘

๑. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
๑.๑ แนวทางการพัฒนาหลัก	
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	ยุทธศาสตร์ด้าน ความมั่นคง ประเด็น การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติรวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ ประเด็นย่อย การร่วมมือทางการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค โลก รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่งคงเป็นที่ชื่นชอบและได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	การร่วมประชุมดังกล่าวเพื่อส่งเสริมการแสดงบทบาทนำด้านการแพทย์ดั้งเดิมของประเทศไทยและเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของการแพทย์แผนไทยในเวทีสุขภาพระดับสากล ซึ่งมีผู้นำระดับสูง ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานด้านการแพทย์ดั้งเดิมของประเทศสมาชิกบิมสเทค ๗ ประเทศ และเจ้าหน้าที่จากสำนักเลขาธิการบิมสเทค เข้าร่วมประชุม ส่งผลต่อการทำให้การแพทย์แผนไทยเป็นที่รู้จัก ชื่นชอบ และได้รับการยอมรับในระดับสากลมากขึ้น รวมทั้งเป็นการพัฒนาและขยายเครือข่ายความร่วมมือในเชิงนโยบายและวิชาการ รวมถึงสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศสมาชิกบิมสเทค
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	ประเด็นการต่างประเทศ
เป้าหมาย	เป้าหมายที่ ๑ การต่างประเทศไทยมีเอกภาพ ทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีมาตรฐานสากล และมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	การร่วมประชุมดังกล่าวเป็นโอกาสให้ประเทศไทยได้เผยแพร่ความสำเร็จด้านนโยบาย ระบบสุขภาพ องค์ความรู้ วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการแพทย์ดั้งเดิม ตลอดจนข้อมูลวิชาการด้านต่าง ๆ กับประเทศสมาชิกบิมสเทค ซึ่งช่วยเสริมสร้างภาพลักษณ์การแพทย์แผนไทยและความเชื่อมั่นในระบบสุขภาพของประเทศไทยสู่สากล
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	การส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก
แนวทางการพัฒนา	๓) ส่งเสริมความร่วมมือเพื่อการพัฒนาและทางวิชาการ หรือการให้ความช่วยเหลืออื่น ๆ เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนและมนุษยธรรมแก่มิตรประเทศ ซึ่งจะสนับสนุน/เสริมสร้างอำนาจแบบนุ่มนวลของไทย
เป้าหมาย	ประเทศไทยมีเกียรติภูมิ อำนาจต่อรอง และได้รับการยอมรับในสากลมากขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	การเข้าร่วมประชุมดังกล่าวส่งผลให้ประเทศไทยได้แสดงบทบาทนำด้านการแพทย์ดั้งเดิมในเวทีการประชุมสุขภาพระดับสากล และมีส่วนร่วมในกิจกรรมสำคัญทั้งในเชิงนโยบายและวิชาการร่วมกับประเทศสมาชิกบิมสเทค และอาจมีการพัฒนาความร่วมมือทางวิชาการกับประเทศสมาชิกในระดับทวิภาคีต่อไปในอนาคต

สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	Vo๒ ความร่วมมือระหว่างประเทศ
ปัจจัย	Fo๒๐๔ การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SCGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	เป้าหมายที่ ๓ สุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี (Good health and well-being) เป้าหมายที่ ๑๗ เสริมสร้างความแข็งแกร่งให้แก่กลไกการดำเนินงานและฟื้นฟูหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	เป้าหมายย่อยที่ ๓.๕ บรรลุหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ซึ่งรวมถึงการป้องความเสี่ยงทางการเงิน การเข้าถึงบริการดูสุขภาพที่จำเป็นที่มีสุขภาพ และการเข้าถึงยาและวัคซีนจำเป็นที่ปลอดภัย มีประสิทธิภาพ คุณภาพ และราคาไม่แพงสำหรับทุกคน เป้าหมายย่อยที่ ๑๗.๖ ยกระดับหุ้นส่วนความร่วมมือระดับเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยร่วมเติมเต็มโดยหุ้นส่วนความร่วมมือจากภาคส่วนที่หลากหลายซึ่งจะระดมและแบ่งปันความรู้ ความเชี่ยวชาญเทคโนโลยี และทรัพยากรทางการเงิน เพื่อจะสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนารที่ยั่งยืนในทุกประเทศ โดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนา
๑.๒ แนวทางการพัฒนารอง	
๒. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
๒.๑ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓	หมุดหมายที่ ๔ : ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง เป้าหมายที่ ๑ : ไทยมีศักยภาพในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากสินค้าและบริการสุขภาพ ตัวชี้วัดที่ ๑.๑ : สัดส่วนมูลค่าเพิ่มสินค้าและบริการสุขภาพต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศอยู่ที่ร้อยละ ๑.๗ กลยุทธ์การพัฒนา : กลยุทธ์ที่ ๔ : การสร้างเสริมขีดความสามารถทางวิชาการด้านการศึกษา วิจัย และเทคโนโลยีทางการแพทย์ กลยุทธ์ย่อยที่ ๔.๕ : สร้างเครือข่ายความร่วมมือการวิจัยและพัฒนาระหว่างประเทศ
แผนความมั่นคงแห่งชาติ	ไม่มี
๒.๒ แผนระดับที่ ๓ ตามมติ ครม. วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐	
แผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. ๒๕๖๘) กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๑ พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ☐ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๒ พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ☐ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๓ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ☐ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๔ พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM)

	<u>แนวทางการพัฒนา</u> ๑) กลยุทธ์ที่ ๑ คุ้มครอง อนุรักษ์และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ภูมิปัญญาทางการแพทย์แผนไทย และสมุนไพรไทย ๒) กลยุทธที่ ๒ สร้างสรรค์องค์ความรู้พัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกรองรับวิกฤตสุขภาพและการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
แผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๑ พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๒ พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๓ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๔ พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> ๑) กลยุทธ์ที่ ๑ คุ้มครอง อนุรักษ์และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ภูมิปัญญาทางการแพทย์แผนไทย และสมุนไพรไทย ๒) กลยุทธที่ ๒ สร้างสรรค์องค์ความรู้พัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกรองรับวิกฤตสุขภาพและการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
แผนปฏิบัติการด้าน	๑. แผนปฏิบัติการด้านสุขภาพโลก พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๐ (Thailand Global Health Action Plan ๒๐๒๑-๒๐๒๗) ของกองการต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ๒. แผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการแพทย์ดั้งเดิม (Plan of Action for Development of Traditional Medicine) ของ บิมสเทค
๒.๔ ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	นโยบายที่ ๔ การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก ๔.๑ สร้างบทบาทที่สร้างสรรค์ของไทยในภูมิภาคและเวทีโลก
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี
มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี
อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี

โครงการความร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิมภายใต้กรอบความร่วมมือบิมสเทค

๑. หลักการและเหตุผล

สืบเนื่องจากกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางลือกมีความร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิมภายใต้กรอบความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการและเศรษฐกิจ (Bay of Bengal Initiative Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation: BIMSTEC) ซึ่งการแพทย์ดั้งเดิมเป็นประเด็นหนึ่งในสาขาสาธารณสุข (Health) ซึ่งเป็นสาขาย่อยของวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม โดยตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ – ๒๕๖๖ กรมฯ ได้ขับเคลื่อนการทำงานในกรอบความร่วมมือดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

๑. เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเครือข่ายด้านการแพทย์ดั้งเดิมของประเทศสมาชิกบิมสเทค จำนวน ๓ ครั้ง และเจ้าภาพจัดประชุมวิชาการการคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์ดั้งเดิมและทรัพยากรพันธุกรรม ๑ ครั้ง

๒. ส่งผู้แทนเข้าร่วมการประชุมคณะทำงานด้านการแพทย์ดั้งเดิมในกรอบความร่วมมือบิมสเทค (BIMSTEC Task Force on Traditional Medicine: BTFTM) อย่างสม่ำเสมอ เพื่อร่วมหารือการขับเคลื่อนกิจกรรมภายใต้กรอบความร่วมมือดังกล่าวให้เป็นรูปธรรมและติดตามผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ในแผนปฏิบัติการของคณะทำงานฯ (Action plan) ทั้ง ๔ ด้าน คือ

๑) การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ประสบการณ์ และข้อมูลการแพทย์ดั้งเดิม

๒) การร่วมมือในการวิจัยโรคที่เป็นปัญหาในภูมิภาค

๓) การศึกษาและการพัฒนาศักยภาพบุคลากร และ

๔) การพัฒนายุทธศาสตร์ของภูมิภาคในการคุ้มครองทรัพยากรพันธุกรรม ภูมิปัญญาการแพทย์ดั้งเดิม และทรัพย์สินทางปัญญา และเมื่อปีพ.ศ. ๒๕๖๖ กรมฯ รับเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคณะทำงานด้านการแพทย์ดั้งเดิมในกรอบความร่วมมือบิมสเทค

๓. เป็นผู้นำในการจัดทำเอกสารเชิงวิชาการ หนังสือ Traditional Systems of Medicine of BIMSTEC Member States เมื่อปีพ.ศ. ๒๕๕๘ และ “Traditional Medicines System of BIMSTEC Member States - ๒๐๒๓ Report” ซึ่งเป็นเอกสารผลลัพธ์จากการประชุมคณะทำงานด้านการแพทย์ดั้งเดิมในกรอบความร่วมมือบิมสเทค ที่กรมฯ เป็นเจ้าภาพ และมีแผนดำเนินการเผยแพร่ในการประชุมระดับผู้นำในปีพ.ศ.๒๕๖๗ ทั้งนี้ ผลจากการประชุมคณะทำงานด้านการแพทย์ดั้งเดิมในกรอบความร่วมมือบิมสเทค ที่กรมฯ เป็นเจ้าภาพเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ศรีลังการับเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคณะทำงานด้านการแพทย์ดั้งเดิมในกรอบความร่วมมือบิมสเทค ในปีพ.ศ.๒๕๖๘

ดังนั้น กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในฐานะประเทศสมาชิกบิมสเทคจึงต้องส่งผู้แทนเข้าร่วมกิจกรรมที่กล่าวมาข้างต้น เพื่อขับเคลื่อนความร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิมในกรอบความร่วมมือบิมสเทครวมกับประเทศสมาชิก และให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกได้เพิ่มพูนความรู้เรื่องการแพทย์แผนดั้งเดิมของประเทศอื่น ๆ สามารถนำมาต่อยอดและพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในอนาคต

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้บุคลากรกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเผยแพร่องค์ความรู้การแพทย์ดั้งเดิมให้เป็นที่รู้จักในเวทีสากล ผ่านการประชุมคณะทำงานด้านการแพทย์ดั้งเดิมในกรอบความร่วมมือบิมสเทค และสามารถนำมาพัฒนาหรือเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป

๒.๒ เพื่อติดตาม และรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินกิจกรรมภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการแพทย์ดั้งเดิมของบิมสเทค

๓. เป้าหมาย

๓.๑ เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

๑. ประเทศไทย โดยกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้เข้าร่วมการประชุมคณะทำงานด้านการแพทย์ดั้งเดิมในกรอบความร่วมมือบิมสเทค ณ สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา จำนวน ๑ ครั้ง

๓.๒ เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

ประเทศไทย โดยกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้แลกเปลี่ยนข้อมูลสถานการณ์ปัจจุบัน นโยบาย องค์ความรู้ ด้านการแพทย์ดั้งเดิมกับประเทศสมาชิก รวมถึงรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินกิจกรรมภายใต้แผนปฏิบัติการต่อคณะทำงานด้านการแพทย์ดั้งเดิม ภายใต้กรอบความร่วมมือบิมสเทค

๓.๓ ผลที่คาดว่าจะเกิด

๑. ประเทศไทยได้เผยแพร่องค์ความรู้การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือกของไทยให้เป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับในระดับสากลมากขึ้น

๒. เกิดการสร้างเครือข่ายและพัฒนาความสัมพันธ์ที่ดีในภูมิภาคบิมสเทค ทำให้เกิดโอกาสในการขยายความร่วมมือในด้านต่าง ๆ เช่น การบริการและยาแผนดั้งเดิม การวิจัย การแลกเปลี่ยนข้อมูลวิชาการ ได้มากขึ้น

๓.๔ ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

เชิงปริมาณ : สรุปผลการประชุมคณะทำงานด้านการแพทย์ดั้งเดิมในกรอบความร่วมมือบิมสเทค จำนวน ๑ ฉบับ

เชิงคุณภาพ : ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเผยแพร่องค์ความรู้การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือกของไทยให้เป็นที่รู้จักในภูมิภาคบิมสเทค

๓.๕กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์

๑. ผู้บริหารและผู้นำระดับสูงของประเทศสมาชิกบิมสเทค ๗ ประเทศ
๒. ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานด้านการแพทย์ดั้งเดิมของประเทศสมาชิกบิมสเทค จำนวน ๗ ประเทศ และเจ้าหน้าที่จากสำนักเลขาธิการบิมสเทค
๓. นักวิชาการ นักวิจัย และเครือข่ายด้านการแพทย์ดั้งเดิม
๔. ประชาชนชาวไทยและต่างชาต

๔. พื้นที่ดำเนินการ

ณ สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

๖. กิจกรรม

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
การประชุมคณะทำงานด้านการแพทย์ดั้งเดิมในกรอบความร่วมมือบิมสเทค (the Meeting of BIMSTEC Task Force on Traditional Medicine: BTFTM)	๒๖๖,๘๒๐				๒๖๖,๘๒๐ ←→								
รวมเป็นเงิน	**๒๖๖,๘๒๐**				**๒๖๖,๘๒๐**								

๗. งบประมาณ

งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ รวมทั้งสิ้น ๒๖๖,๘๒๐ บาท (สองแสนหกหมื่นหกพันแปดร้อยยี่สิบบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม	วัน	คน	คืน	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ การประชุมคณะทำงานด้านการแพทย์ดั้งเดิมในกรอบความร่วมมือบิมสเทค (the Meeting of BIMSTEC Task Force on Traditional Medicine: BTFTM)					๒๖๖,๘๒๐
๑. ค่าที่พัก ระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป		๒	๔	๗,๐๐๐	๕๖,๐๐๐
๒. ค่าที่พัก ระดับชำนาญการพิเศษลงมา		๒	๔	๕,๐๐๐	๔๐,๐๐๐
๓. ค่าเครื่องบิน ระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป		๒		๒๖,๓๐๕	๕๒,๖๑๐
๔. ค่าเครื่องบิน ระดับชำนาญการพิเศษลงมา		๒		๒๖,๓๐๕	๕๒,๖๑๐
๕. ค่าพาหนะเหมาจ่ายในต่างประเทศ				๒๒,๐๐๐	๒๒,๐๐๐
๖. ค่าเบี้ยเลี้ยง ระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป	๔	๒		๓,๑๐๐	๒๔,๘๐๐
๗. ค่าเบี้ยเลี้ยง ระดับชำนาญการพิเศษลงมา	๔	๒		๒,๑๐๐	๑๖,๘๐๐
๘. ค่าธรรมเนียมหนังสือเดินทางราชการ ๒ ฉบับ		๒		๑,๐๐๐	๒,๐๐๐

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ย

๘. สรุปงบประมาณ

๘.๑ สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	**จำนวนเงิน (บาท)**
งบดำเนินงาน	-
งบรายจ่ายอื่น	๒๖๖,๘๒๐
งบเงินอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (สองแสนหกหมื่นหกพันแปดร้อยยี่สิบบาทถ้วน)	**๒๖๖,๘๒๐**

๘.๒ สรุปตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	**จำนวนเงิน (บาท)**
กองวิชาการและแผนงาน	๒๖๖,๘๒๐
รวมทั้งสิ้น (สองแสนหกหมื่นหกพันแปดร้อยยี่สิบบาทถ้วน)	**๒๖๖,๘๒๐**

๙. Quick win

ระยะเวลา	**๓ เดือน**	**๖ เดือน**	**๙ เดือน**	**๑๒ เดือน**
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม		สรุปผลการเข้าร่วมประชุมคณะทำงานด้านการแพทย์ดั้งเดิม จำนวน ๑ ฉบับ		
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส (บาท)		๒๖๖,๘๒๐		

๑๐. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

หน่วยงาน	ผู้รับผิดชอบหลัก	ตำแหน่ง	ช่องทางติดต่อ
กองวิชาการและแผนงาน	นางสาวเบญจมา บุญเติม	นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการ	โทรศัพท์ ๐๒๕๙๑๔๔๐๙ e-mail : oicdtam@gmail.com
	นางสาวสุภาษิณี รัตนบุรี	นักวิเทศสัมพันธ์	โทรศัพท์ ๐๒๕๙๑๔๔๐๙ e-mail : oicdtam@gmail.com

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวสุภาษิณี รัตนบุรี)
ตำแหน่ง นักวิเทศสัมพันธ์

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวเพชรรัตน์ พึ่งสำเภา)
ตำแหน่ง แพทย์แผนไทยชำนาญการ

.....ผู้เสนอโครงการ
(นางสาวเบญจมา บุญเติม)
ตำแหน่ง นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการ

.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นางสาวรัชนี จันทร์เกษ)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน

.....ผู้อนุมัติโครงการ
(นายสมฤกษ์ จึงสมาน)
ตำแหน่ง อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

(นายเทวัญ ธานีรัตน์)
รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทย
และการแพทย์ทางเลือก

Bimstec

โครงการความร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิมกับองค์การอนามัยโลก (World Health Organization : WHO)
สรุปความเชื่อมโยงของโครงการที่มีต่อแผนสามระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๘

๑. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
๑.๑ แนวทางการพัฒนาหลัก	
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	ยุทธศาสตร์ด้าน ความมั่นคง ประเด็น การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติรวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ ประเด็นย่อย การร่วมมือทางการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค โลก รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่งคงเป็นที่ชื่นชอบและได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	การร่วมประชุมดังกล่าวเพื่อพิจารณาตัดสินใจแนวทางการจัดทำ Global Strategy on Traditional Medicine ฉบับใหม่ร่วมกับประเทศสมาชิกองค์การอนามัยโลก ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความร่วมมือในเชิงนโยบายและวิชาการกับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค และโลก รวมทั้ง สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับองค์การอนามัยโลก และองค์การระหว่างประเทศอื่น ๆ ซึ่งเข้าร่วมสังเกตการณ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการขยายความร่วมมือด้านการแพทย์แผนดั้งเดิมระหว่างประเทศในอนาคต
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	ประเด็นการต่างประเทศ
เป้าหมาย	เป้าหมายที่ ๑ การต่างประเทศไทยมีเอกภาพ ทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีมาตรฐานสากล และมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	การร่วมประชุมดังกล่าวเพื่อพิจารณาตัดสินใจแนวทางการจัดทำ Global Strategy on Traditional Medicine ฉบับใหม่ ร่วมกับประเทศสมาชิกองค์การอนามัยโลก ซึ่งเป็นโอกาสให้ประเทศไทยได้แสดงบทบาทนำด้านการแพทย์ดั้งเดิมในเวทีสุขภาพระดับโลก และเป็นการเสริมสร้างความเชื่อมั่นในระบบสุขภาพของประเทศไทยสู่สากล
ตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	ตัวชี้วัด : ตัวชี้วัดการต่างประเทศไทย (มากขึ้น/ดีขึ้น ร้อยละ ๕-๑๐) Contribution ต่อเป้าหมายเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ : โครงการนี้จะช่วยส่งเสริมให้ระดับความสำเร็จของประเทศไทยในการสร้างความเข้าใจและการยอมรับในภาพลักษณ์ และความนิยมไทยในสากลด้วยอำนาจแบบนุ่มนวลของไทยมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	การส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก
แนวทางการพัฒนา	๓) ส่งเสริมความร่วมมือเพื่อการพัฒนาและทางวิชาการ หรือการให้ความช่วยเหลืออื่น ๆ เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนและมนุษยธรรมแก่มิตรประเทศ ซึ่งจะสนับสนุน/เสริมสร้างอำนาจแบบนุ่มนวลของไทย
เป้าหมาย	ประเทศไทยมีเกียรติภูมิ อำนาจต่อรอง และได้รับการยอมรับในสากลมากขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	การเข้าร่วมประชุมดังกล่าวส่งผลให้ประเทศไทยได้แสดงบทบาทนำด้านการแพทย์ดั้งเดิมในเวทีการประชุมระดับโลก และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจต่อการจัดทำ Global Strategy on Traditional Medicine ฉบับใหม่
ตัวชี้วัดของแผนย่อย	ตัวชี้วัด : ระดับความสำเร็จของไทยในเวทีระหว่างประเทศ (มากขึ้น/ดีขึ้น ร้อยละ ๕-๑๐) Contribution ต่อเป้าหมายเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ : โครงการนี้จะส่งเสริมให้ประเทศไทยได้แสดงบทบาทนำด้านการแพทย์ดั้งเดิมในเวทีระดับโลกมากขึ้น

๑.๒ แนวทางการพัฒนารอง - ไม่มี	
๒. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
๒.๑ แผนการปฏิรูปประเทศ / แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
๒.๑.๑ แผนการปฏิรูปประเทศด้านที่เกี่ยวข้องโดยตรง	ไม่มี
๒.๑.๒ แผนการปฏิรูปประเทศด้านที่เกี่ยวข้องในระดับรอง	ไม่มี
๒.๑.๓ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓	หมุดหมายที่ ๔ : ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง เป้าหมายที่ ๑ : ไทยมีศักยภาพในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากสินค้าและบริการสุขภาพ ตัวชี้วัดที่ ๑.๑ : สัดส่วนมูลค่าเพิ่มสินค้าและบริการสุขภาพต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศอยู่ที่ร้อยละ ๑.๗ กลยุทธ์การพัฒนา : กลยุทธ์ที่ ๔ : การสร้างเสริมขีดความสามารถทางวิชาการด้านการศึกษา วิจัย และเทคโนโลยีทางการแพทย์ กลยุทธ์ย่อยที่ ๔.๕ : สร้างเครือข่ายความร่วมมือการวิจัยและพัฒนาระหว่างประเทศ
๒.๑.๔ แผนความมั่นคงแห่งชาติ	ไม่มี
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	Vo๒ ความร่วมมือระหว่างประเทศ
ปัจจัย	Fo๒๐๔ การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SCGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	เป้าหมายที่ ๓ สุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี (Good health and well-being) เป้าหมายที่ ๑๗ เสริมสร้างความแข็งแกร่งให้แก่กลไกการดำเนินงานและฟื้นฟูหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	เป้าหมายย่อยที่ ๓.๕ บรรลุหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ซึ่งรวมถึงการป้องความเสี่ยงทางการเงิน การเข้าถึงบริการดูสุขภาพที่จำเป็นที่มีสุขภาพ และการเข้าถึงยาและวัคซีนจำเป็นที่ปลอดภัย มีประสิทธิภาพ คุณภาพ และราคาไม่แพงสำหรับทุกคน เป้าหมายย่อยที่ ๑๗.๖ ยกระดับหุ้นส่วนความร่วมมือระดับเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยร่วมเติมเต็มโดยหุ้นส่วนความร่วมมือจากภาคส่วนที่หลากหลายซึ่งจะระดมและแบ่งปันความรู้ ความเชี่ยวชาญเทคโนโลยี และทรัพยากรทางการเงิน เพื่อจะสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนารที่ยั่งยืนในทุกประเทศ โดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนา
๑.๒ แนวทางการพัฒนารอง	
๒. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
๒.๑ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓	หมุดหมายที่ ๔ : ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง เป้าหมายที่ ๑ : ไทยมีศักยภาพในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากสินค้าและบริการสุขภาพ ตัวชี้วัดที่ ๑.๑ : สัดส่วนมูลค่าเพิ่มสินค้าและบริการสุขภาพต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศอยู่ที่ร้อยละ ๑.๗ กลยุทธ์การพัฒนา : กลยุทธ์ที่ ๔ : การสร้างเสริมขีดความสามารถทางวิชาการด้านการศึกษา วิจัย และเทคโนโลยีทางการแพทย์ กลยุทธ์ย่อยที่ ๔.๕ : สร้างเครือข่ายความร่วมมือการวิจัยและพัฒนาระหว่างประเทศ
แผนความมั่นคงแห่งชาติ	ไม่มี

๒.๒ แผนระดับที่ ๓ ตามมติ ครม. วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๘	
๒.๓.๑ แผนปฏิบัติราชการรายปี	☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๑ พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๒ พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๓ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงานอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๔ พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> ๑) กลยุทธ์ที่ ๑ คุ้มครอง อนุรักษ์และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ภูมิปัญญาทางการแพทย์แผนไทย และสมุนไพรไทย ๒) กลยุทธที่ ๒ สร้างสรรค์องค์ความรู้พัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกรองรับวิกฤตสุขภาพและการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
๒.๓.๒ แผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี	☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๑ พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๒ พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๓ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงานอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๔ พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> ๑) กลยุทธ์ที่ ๑ คุ้มครอง อนุรักษ์และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ภูมิปัญญาทางการแพทย์แผนไทย และสมุนไพรไทย
๒.๓.๓ แผนปฏิบัติการด้าน	๑. ยุทธศาสตร์การแพทย์ดั้งเดิมขององค์การอนามัยโลก พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๖ (WHO traditional medicine strategy: ๒๐๑๔-๒๐๒๓) ของ องค์การอนามัยโลก ๒. แผนปฏิบัติการด้านสุขภาพโลก พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๐ (Thailand Global Health Action Plan ๒๐๒๑-๒๐๒๗) ของกองการต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
๒.๔ ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
๒.๔.๑ ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลหลัก	นโยบายที่ ๔ การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก ๔.๒ เสริมสร้างความเป็นปึกแผ่นของอาเซียน
๒.๔.๒ ความสอดคล้องกับนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล	ไม่มี
๒.๔.๓ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี

๒.๔.๔ มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี
๒.๔.๕ อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี

โครงการความร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิมกับองค์การอนามัยโลก (World Health Organization : WHO)

๑. หลักการและเหตุผล

การประชุมคณะกรรมการบริหารองค์การอนามัยโลก (Executive Board: EB) และการประชุมสมัชชาอนามัยโลก (World Health Assembly: WHA) เป็นการประชุมประเทศสมาชิกขององค์การอนามัยโลก จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ณ สำนักงานองค์การสหประชาชาติ (Palais des Nations) สมาพันธรัฐสวิส ถือเป็นเวทีสูงสุดในระดับนโยบายของงานด้านสาธารณสุขในระดับโลก เพื่อกำหนดนโยบายและอนุมัติงบประมาณในรอบสองปี (Biennium) ขององค์กร โดยมีผู้แทนจากรัฐบาลของประเทศสมาชิกรวม ๑๙๓ ประเทศ เข้าร่วมการประชุม ซึ่งโดยทั่วไป ในการประชุม WHA รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขของประเทศนั้นๆ จะเป็นหัวหน้าคณะผู้แทนเข้าร่วมการประชุมในช่วงเดือนพฤษภาคม ในขณะที่ ระเบียบวาระการประชุม รวมทั้งระยะเวลาการประชุมจะกำหนดจากการประชุม EB ซึ่งมีกำหนดจัดช่วงเดือนกุมภาพันธ์และมิถุนายนในปีเดียวกัน

ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่ได้รับการยอมรับจากองค์การอนามัยโลกด้านระบบสาธารณสุข โดยเฉพาะการวางระบบการดูแลสุขภาพประชาชนแบบถ้วนหน้า (Universal Health and Preparedness Review) โดยเมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ Dr. Tedros Adhanom Ghebreyesus ผู้อำนวยการใหญ่องค์การอนามัยโลกได้มีหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขเพื่อแสดงความชื่นชมต่อประเทศไทย ซึ่งในส่วนการแพทย์ดั้งเดิมนั้น ประเทศไทยได้มีการผสมผสานการแพทย์ดั้งเดิมเข้าในระบบบริการสาธารณสุข ครอบคลุมหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ดังนั้น จึงถือเป็นประเทศหนึ่งที่มีความโดดเด่นในการพัฒนาและส่งเสริมการแพทย์ดั้งเดิมเช่นเดียวกับสาธารณรัฐประชาชนจีน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐอินเดีย ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้แทนจากประเทศไทยได้รับเชิญให้มีส่วนร่วมในการจัดทำยุทธศาสตร์ ๑๐ ปี ขององค์การอนามัยโลกด้านการแพทย์ดั้งเดิม พ.ศ.๒๕๕๗-๒๕๖๖ (WHO Traditional Medicine Strategy 2014-2023) เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์เสริมของโลก และประเทศไทยได้นำยุทธศาสตร์ดังกล่าวมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศ และส่งเสริมให้การแพทย์แผนไทยและสมุนไพรไทยได้รับการยอมรับในระดับภูมิภาคและระดับโลก อย่างไรก็ดียุทธศาสตร์ดังกล่าวได้หมดอายุลงในปี พ.ศ.๒๕๖๖ องค์การอนามัยโลกจึงได้ยกร่างยุทธศาสตร์ฉบับใหม่ และเปิดรับความคิดเห็นจากประเทศสมาชิกและผู้เชี่ยวชาญจากทั่วโลก โดยองค์การอนามัยโลกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (WHO South-East Asia Region) ร่วมกับสถานการแพทย์แผนไทยประยุกต์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล และกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จัดประชุม Regional consultation on draft Global Strategy for Traditional Medicine, 2025: 2034 and set the research priority for WHO South-East Asia Region ณ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย เมื่อวันที่ ๒๐ - ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๗ ที่ผ่านมา เพื่อให้ประเทศสมาชิกองค์การอนามัยโลกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทั้ง ๑๑ ประเทศ ได้แสดงความคิดเห็นต่อร่างยุทธศาสตร์ดังกล่าว ซึ่งองค์การอนามัยโลกจะนำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประเทศสมาชิกไปปรับปรุงยุทธศาสตร์ต่อไป และนำเสนอ Global Strategy for Traditional Medicine 2025-2034 (พ.ศ.๒๕๖๘-๒๕๗๗) ในการประชุม EB และ WHA ตามลำดับ

ดังนั้น ในการประชุม EB สมัย ๑๕๖ และ WHA สมัยที่ ๗๘ ซึ่งมีกำหนดจัดขึ้นในเดือนกุมภาพันธ์และเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๘ ณ สมาพันธรัฐสวิส จึงมีวาระที่เกี่ยวข้องกับข้อเสนอขององค์การอนามัยโลกต่อ Global Strategy for Traditional Medicine ๒๐๒๕-๒๐๓๔ (พ.ศ.๒๕๖๘-๒๕๗๗) ซึ่งกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในฐานะหน่วยงานหลักด้านการแพทย์ดั้งเดิม ควรส่งผู้แทนเข้าร่วมรับฟัง ตัดสินใจ และร่วมให้ความเห็นต่อการจัดทำ Global Strategy for Traditional Medicine ฉบับใหม่ดังกล่าว

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อรับทราบ พิจารณา และหารือเรื่อง Global Strategy for Traditional Medicine 2025-2034 (พ.ศ.๒๕๖๘-๒๕๗๗) ฉบับใหม่ ร่วมกับประเทศสมาชิกองค์การอนามัยโลก

๒.๒ เพื่อส่งเสริมให้ประเทศไทยได้แสดงบทบาทนำในด้านการแพทย์ดั้งเดิมบนเวทีระดับโลก

๓. เป้าหมาย

๓.๑ เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

ประเทศไทย โดยกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการบริหารองค์การอนามัยโลก สมัยที่ ๑๕๖ และการประชุมสมัชชาอนามัยโลก สมัยที่ ๗๘ ซึ่งมีกำหนดจัดขึ้นในเดือนกุมภาพันธ์และเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๘ ณ สมาพันธรัฐสวิส จำนวน ๒ ครั้ง

๓.๒ เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

ประเทศไทย โดยกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ย้ำความต่อเนื่องและรักษาบทบาทนำของไทยด้านการแพทย์ดั้งเดิมในเวทีระดับโลก และส่งเสริมให้ไทยบรรลุเป้าหมายเป็นผู้นำด้านการแพทย์ดั้งเดิมในเอเชียภายในปี พ.ศ.๒๕๗๐

๓.๓ ผลที่คาดว่าจะเกิด

๑. ส่งเสริมให้ประเทศไทยได้แสดงบทบาทนำด้านการแพทย์ดั้งเดิมในระดับภูมิภาค และระดับโลกได้อย่างต่อเนื่อง และมีส่วนร่วมสำคัญในการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และกิจกรรมภายใต้ Global Strategy for Traditional Medicine 2025-2034 (พ.ศ.๒๕๖๘-๒๕๗๗)

๒. เกิดการสร้างเครือข่ายและพัฒนาความสัมพันธ์ที่ดีกับองค์การอนามัยโลก ประเทศสมาชิกองค์การอนามัยโลก และองค์กรระหว่างประเทศที่เข้าร่วมเป็นผู้สังเกตการณ์ ทำให้เกิดโอกาสในการขยายความร่วมมือในด้านต่าง ๆ เช่น การบริการและยาแผนดั้งเดิม การวิจัย การแลกเปลี่ยนข้อมูลวิชาการ ได้มากขึ้น

๓.๔ ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

เชิงปริมาณ : สรุปผลการเข้าร่วมประชุมภายใต้กรอบความร่วมมือกับองค์การอนามัยโลก จำนวน ๑ ฉบับ

เชิงคุณภาพ : ระดับความสำเร็จในการเข้าร่วมประชุมภายใต้กรอบความร่วมมือกับองค์การอนามัยโลกในการหารือเรื่อง Global Strategy for Traditional Medicine 2025-2034 (พ.ศ.๒๕๖๘-๒๕๗๗) ฉบับใหม่

๓.๕ กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์

รัฐมนตรีสาธารณสุขของประเทศสมาชิกองค์การอนามัยโลก ผู้อำนวยการใหญ่องค์การอนามัยโลก และเจ้าหน้าที่อาวุโสขององค์การอนามัยโลกและประเทศสมาชิกองค์การอนามัยโลก

๔. พื้นที่ดำเนินการ

ณ สมาพันธรัฐสวิส

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

กุมภาพันธ์ – พฤษภาคม ๒๕๖๘

๖. วิธีการดำเนินงาน

๖.๑ ขออนุมัติโครงการและงบประมาณดำเนินการ

๖.๒ ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเทศ และต่างประเทศ

๖.๓ ผู้แทนกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเป็นผู้แทนประเทศไทยเข้าร่วมการประชุมระหว่างประเทศ

- การประชุมคณะกรรมการบริหารองค์การอนามัยโลกสมัยที่ ๑๕๖ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง ณ สมาพันธรัฐสวิส
- การประชุมสมัชชาอนามัยโลก (World Health Assembly : WHA) สมัยที่ ๗๘ ณ สมาพันธรัฐสวิส และการประชุมที่เกี่ยวข้อง ณ สมาพันธรัฐสวิส

๖.๔ จัดทำรายงานการเดินทาง และสรุปผลการเข้าร่วมประชุมภายใต้กรอบความร่วมมือกับองค์การอนามัยโลก

๗. ขั้นตอนและระยะเวลาดำเนินการ

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ ๑ การประชุมคณะกรรมการบริหารองค์การอนามัยโลก สมัยที่ ๑๕๖ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง ณ สมาพันธรัฐสวิส	๒๘๗,๖๔๐				๒๘๗,๖๔๐								
กิจกรรมที่ ๒ การประชุมสมัชชาอนามัยโลก สมัยที่ ๗๘ (World Health Assembly : WHA) และการประชุมที่เกี่ยวข้อง ณ สมาพันธรัฐสวิส	๔๗๐,๕๘๕								๔๗๐,๕๘๕				
รวมเป็นเงิน	**๗๕๘,๒๒๕**				**๒๘๗,๖๔๐**			**๔๗๐,๕๘๕**					

๗. งบประมาณ

งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ รวมทั้งสิ้น ๗๕๘,๒๒๕ บาท (เจ็ดแสนห้าหมื่นแปดพันสองร้อยยี่สิบห้าบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม	วัน	คน	คืน	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ ๑ การประชุมคณะกรรมการบริหารองค์การอนามัยโลก สมัยที่ ๑๕๖ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง ณ สมาพันธรัฐสวิส					๒๘๗,๖๔๐
๑. ค่าที่พัก ระดับชำนาญการพิเศษลงมา		๒	๔	๑๐,๕๐๐	๘๔,๐๐๐
๒. ค่าเครื่องบิน ระดับชำนาญการพิเศษลงมา		๒		๗๙,๔๗๐	๑๕๘,๙๔๐
๓. ค่าพาหนะเหมาจ่ายในต่างประเทศ				๒๒,๗๐๐	๒๒,๗๐๐
๔. ค่าเบี้ยเลี้ยง ระดับชำนาญการพิเศษลงมา	๕	๒		๒,๑๐๐	๒๑,๐๐๐
๕. ค่าธรรมเนียมหนังสือเดินทางราชการ		๑		๑,๐๐๐	๑,๐๐๐
กิจกรรมที่ ๒ การประชุมสมัชชาอนามัยโลก สมัยที่ ๗๘ (World Health Assembly : WHA) และการประชุมที่เกี่ยวข้อง ณ สมาพันธรัฐสวิส					๔๗๐,๕๘๕
๑. ค่าที่พัก ระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป		๑	๖	๑๔,๐๐๐	๘๔,๐๐๐
๒. ค่าที่พัก ระดับชำนาญการพิเศษลงมา		๑	๖	๑๐,๕๐๐	๖๓,๐๐๐
๓. ค่าเครื่องบิน ระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป (ชั้นธุรกิจ)		๑		๑๘๒,๓๖๕	๑๘๒,๓๖๕
๔. ค่าเครื่องบิน ระดับชำนาญการพิเศษลงมา		๑		๘๐,๖๒๐	๘๐,๖๒๐

กิจกรรม	วัน	คน	คืน	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
๕. ค่าพาหนะเหมาจ่ายในต่างประเทศ				๑๘,๐๐๐	๑๘,๐๐๐
๖. ค่าเบี้ยเลี้ยง ระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป	๘	๑		๓,๑๐๐	๒๔,๘๐๐
๗. ค่าเบี้ยเลี้ยง ระดับชำนาญการพิเศษลงมา	๘	๑		๒,๑๐๐	๑๖,๘๐๐
๘. ค่าธรรมเนียมหนังสือเดินทางราชการ		๑		๑,๐๐๐	๑,๐๐๐

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ย

๘. สรุปงบประมาณ

๘.๑ สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	**จำนวนเงิน (บาท)**
งบดำเนินงาน	-
งบรายจ่ายอื่น	๗๕๘,๒๒๕
งบเงินอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (เจ็ดแสนห้าหมื่นแปดพันสองร้อยยี่สิบห้าบาทถ้วน)	**๗๕๘,๒๒๕**

๘.๒ สรุปตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	**จำนวนเงิน (บาท)**
กองวิชาการและแผนงาน	๗๕๘,๒๒๕
รวมทั้งสิ้น (เจ็ดแสนห้าหมื่นแปดพันสองร้อยยี่สิบห้าบาทถ้วน)	**๗๕๘,๒๒๕**

๙. Quick win

ระยะเวลา	**๓ เดือน**	**๖ เดือน**	**๙ เดือน**	**๑๒ เดือน**
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม		ร่วมการประชุม EB สมัยที่ ๑๕๖ สมาพันธรัฐสวิส	ร่วมประชุม WHA สมัยที่ ๗๘ สมาพันธรัฐสวิส	
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส(บาท)		๒๘๗,๖๔๐	๔๗๐,๕๘๕	

๑๐. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

หน่วยงาน	ผู้รับผิดชอบหลัก	ตำแหน่ง	ช่องทางติดต่อ
กองวิชาการและแผนงาน	นางสาวเบญจมา บุญเติม	นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการ	โทรศัพท์ ๐๒ ๕๙๑๔๔๐๙ e-mail : oicdtam@gmail.com
	นางสาวเพชรรัตน์ พึ่งสำเภา	แพทย์แผนไทยชำนาญการ	โทรศัพท์ ๐๒ ๕๙๑๔๔๐๙ e-mail : oicdtam@gmail.com

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวสุภาษิณี รัตนบุรี)
ตำแหน่ง นักวิเทศสัมพันธ์

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวเพชรรัตน์ พึ่งสำเภา)
ตำแหน่ง แพทย์แผนไทยชำนาญการ

.....ผู้เสนอโครงการ
(นางสาวเบญจมา บุญเติม)
ตำแหน่ง นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการ

.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นางสาวรัชนี จันทร์เกษ)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน

.....ผู้อนุมัติโครงการ
(นายสมฤกษ์ จึงสมาน)
ตำแหน่ง อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

(นายเทวัญ ธานีรัตน์)
รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทย
และการแพทย์ทางเลือก

โครงการความร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิมระหว่างไทยกับอินเดีย
สรุปความเชื่อมโยงของโครงการที่มีต่อแผนสามระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐

๑. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
๑.๑ แนวทางการพัฒนาหลัก	
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ประเด็นการบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติรวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ ประเด็นย่อย การร่วมมือทางการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค โลก รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่งคงเป็นที่ชื่นชอบและได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	การร่วมงานดังกล่าวเพื่อส่งเสริมการแสดงบทบาทนำด้านการแพทย์ดั้งเดิมของประเทศไทย และเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของการแพทย์แผนไทย ส่งผลต่อการทำให้การแพทย์แผนไทยเป็นที่รู้จัก ชื่นชอบ และได้รับการยอมรับในระดับสากลมากขึ้น รวมทั้งเป็นสร้างเครือข่ายการแพทย์ดั้งเดิมให้เกิดความเข้มแข็ง มีกิจกรรมความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อส่งเสริมความมั่นคงทางสุขภาพให้แก่ประชาชนทั้งสองประเทศ
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	ประเด็นการต่างประเทศ
เป้าหมาย	เป้าหมายที่ ๒ การต่างประเทศไทยมีเอกภาพ ทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีมาตรฐานสากล และมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	การร่วมประชุมดังกล่าวเปิดโอกาสให้ประเทศไทยได้แลกเปลี่ยนข้อมูลเรื่องกฎหมาย กฎระเบียบการจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในโรงพยาบาลของรัฐ การพัฒนางานวิชาการ และทิศทางการทำวิจัยด้านการแพทย์แผนไทย และสมุนไพร กับหน่วยงานของอินเดีย เป็นการสร้างการยอมรับและเกียรติภูมิของประเทศไทยในประชาคมโลก
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	การส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก
แนวทางการพัฒนา	๓) ส่งเสริมความร่วมมือเพื่อการพัฒนาและทางวิชาการ หรือการให้ความช่วยเหลืออื่น ๆ เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนและมนุษยธรรมแก่มิตรประเทศ ซึ่งจะสนับสนุน/เสริมสร้างอำนาจแบบนุ่มนวลของไทย
เป้าหมาย	ประเทศไทยมีเกียรติภูมิ อำนาจต่อรอง และได้รับการยอมรับในสากลมากขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	การเข้าร่วมงานดังกล่าวส่งผลให้ประเทศไทยได้แสดงบทบาทนำด้านการแพทย์ดั้งเดิม และมีการพัฒนาความร่วมมือทางวิชาการร่วมกับอินเดีย ซึ่งเป็นประเทศนำด้านการแพทย์ดั้งเดิมของโลกประเทศหนึ่ง ซึ่งจะมีส่วนสนับสนุนให้ประเทศไทยมีเกียรติภูมิและได้รับการยอมรับในระดับสากลมากขึ้น
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	ความร่วมมือระหว่างประเทศ
ปัจจัย	การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้
สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SCGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	ไม่มี
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	ไม่มี

๑.๒ แนวทางการพัฒนารอง	
๒. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
๒.๑ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓	หมุดหมายที่ ๔ : ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง เป้าหมายที่ ๑ : ไทยมีศักยภาพในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากสินค้าและบริการสุขภาพ ตัวชี้วัดที่ ๑.๑ : สัดส่วนมูลค่าเพิ่มสินค้าและบริการสุขภาพต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศอยู่ที่ร้อยละ ๑.๗ กลยุทธ์การพัฒนา : กลยุทธ์ที่ ๔ : การสร้างเสริมขีดความสามารถทางวิชาการด้านการศึกษา วิจัย และเทคโนโลยีทางการแพทย์ กลยุทธ์ย่อยที่ ๔.๕ : สร้างเครือข่ายความร่วมมือการวิจัยและพัฒนาระหว่างประเทศ
แผนความมั่นคงแห่งชาติ	ไม่มี
๒.๒ แผนระดับที่ ๓ ตามมติ ครม. วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐	
แผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ.๒๕๖๘ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๑ พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๒ พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๓ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงานอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๔ พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) <u>แนวทางการพัฒนา</u> ๑) กลยุทธ์ที่ ๑ คุ้มครอง อนุรักษ์ และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ภูมิปัญญาทางการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรไทย
แผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๑ พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๒ พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๓ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงานอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) ❒ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๔ พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM)

	<u>แนวทางการพัฒนา</u> ๑) กลยุทธ์ที่ ๑ คุ้มครอง อนุรักษ์ และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ภูมิปัญญาทางการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรไทย
แผนปฏิบัติการด้าน	๑. ยุทธศาสตร์การแพทย์ดั้งเดิมขององค์การอนามัยโลก พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๖ (WHO traditional medicine strategy: ๒๐๑๔-๒๐๒๓) ขององค์การอนามัยโลก ๒. แผนปฏิบัติการด้านสุขภาพโลก พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๐ (Thailand Global Health Action Plan ๒๐๒๑-๒๐๒๗) ของกองการต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
๒.๔ ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	นโยบายที่ ๔.๑ การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก ๔.๒ เสริมสร้างความเป็นปึกแผ่นของอาเซียน
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี
มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี
อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี

โครงการความร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิมระหว่างไทยกับอินเดีย

๑. หลักการและเหตุผล

ตามที่ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุขแห่งราชอาณาจักรไทย และสถาบันอายุรเวทแห่งชาติ (National Institute of Ayurveda) กระทรวงอายุช (Ministry of AYUSH) แห่งสาธารณรัฐอินเดีย ได้ลงนามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการจัดตั้งความร่วมมือทางวิชาการสาขาการแพทย์อายุรเวทและการแพทย์แผนไทย เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ณ การประชุมคณะกรรมาธิการร่วมเพื่อความร่วมมือทวิภาคี (JC) ไทย-อินเดีย ครั้งที่ ๑๐ ซึ่งจัดขึ้นที่กรุงนิวเดลี สาธารณรัฐอินเดีย โดยมี นายปานปรีย์ พหิทธานุกร รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศประเทศไทย และดร.สุพรหมณยัม ชัยศังกระ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอินเดียเป็นพยานในการแลกเปลี่ยนบันทึกความเข้าใจฯ ดังกล่าว ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๖-๑๘ กันยายน ๒๕๖๗ คณะผู้บริหารกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก นำโดยนายแพทย์ทวีศิลป์ วิษณุโยธิน อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้เดินทางไปเยี่ยมคาระวะและหารือความร่วมมือกับ Dr. Vaidya Rajesh Kotecha ปลัดกระทรวงอายุช ณ กรุงนิวเดลี สาธารณรัฐอินเดีย โดยทั้งสองฝ่ายต่างยินดีให้ความร่วมมือทางวิชาการ ฝ่ายไทยเสนอให้มีรวบรวมเอกสารวิชาการแนวทางปฏิบัติที่ดีของโรคที่เป็นปัญหาของทั้งสองประเทศ หรือทั้งสองฝ่ายมีความสนใจร่วมกัน รวมทั้งการผลักดันนวดไทยที่ได้มาตรฐานในสถานบริการของอินเดีย และฝ่ายอินเดียขอให้มีการประชุมระหว่างกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกกับสถาบันอายุรเวทแห่งชาติ เพื่อหารือกิจกรรมสำคัญทางวิชาการในสาขาอายุรเวทและการแพทย์แผนไทยภายใต้บันทึกความเข้าใจฯ ดังกล่าว นอกจากนี้ กรมฯ ยังได้เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ สถาบันโยคะแห่งชาติ (Morarji Desai National Institute of Yoga) และคณะกรรมการพืชสมุนไพรแห่งชาติ (National Medicinal Plant Board) เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนาความร่วมมือในอนาคต รวมถึงศึกษาดูงาน ณ บริษัท Hamdard ซึ่งเป็นโรงงานเอกชนที่ผลิตยาแผนยูนานิ (Unani medicine) ซึ่งได้มาตรฐาน GMP และ PICs และท้ายที่สุด ได้หารือกับเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงนิวเดลี สาธารณรัฐอินเดีย เพื่อรับทราบสถานการณ์การนวดไทยในสาธารณรัฐอินเดียและขอให้สถานทูต ช่วยผลักดันในประเด็นดังกล่าว

ดังนั้น เพื่อให้ความร่วมมือภายใต้บันทึกความเข้าใจฯ เป็นรูปธรรมมากขึ้น กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จึงมีแผนเดินทางไปเยี่ยมคาระวะและหารือกิจกรรมสำคัญทางวิชาการในสาขาอายุรเวทและการแพทย์แผนไทยภายใต้บันทึกความเข้าใจระหว่างสองหน่วยงาน เช่น การวิจัยร่วมกัน การพัฒนาแนวทางตามหลักฐานเชิงประจักษ์ การจัดการบรรยาย/ประชุมเชิงปฏิบัติการ/สัมมนา การสนับสนุนการใช้การแพทย์ดั้งเดิมอย่างปลอดภัย ตลอนจนพัฒนามาตรฐาน หลักสูตรการศึกษาการแพทย์ดั้งเดิม และแลกเปลี่ยนมุมมองและข้อมูลเชิงนโยบายและวิชาการ กับสถาบันอายุรเวทแห่งชาติ (National Institute of Ayurveda) กระทรวงอายุชแห่งสาธารณรัฐอินเดีย

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อประชุมหารือความร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิมกับผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องของสถาบันอายุรเวทแห่งชาติ เมืองชัยปุระ (National Institute of Ayurveda, Jaipur) และผู้บริหารจากกระทรวงอายุช (Ministry of Ayush) สาธารณรัฐอินเดีย

๒.๒ เพื่อแลกเปลี่ยนมุมมองและข้อมูลเชิงนโยบายและวิชาการระหว่างหน่วยงาน

๓. เป้าหมาย

๓.๑ เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

ผู้บริหารระดับสูงและผู้เกี่ยวข้องของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้ร่วมประชุมหารือความร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิมกับผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องของสถาบันอายุรเวทแห่งชาติ เมืองชัยปุระ (National Institute of Ayurveda, Jaipur) และผู้บริหารจากกระทรวงอายุช (Ministry of Ayush) สาธารณรัฐ

อินเดีย เพื่อหารือเรื่องกิจกรรมสำคัญภายใต้บันทึกความเข้าใจระหว่างสองหน่วยงาน และแลกเปลี่ยนมุมมองและข้อมูลเชิงนโยบายและวิชาการระหว่างหน่วยงาน

๓.๒ เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

๑. ได้มติเรื่องกิจกรรมสำคัญภายใต้บันทึกความเข้าใจระหว่างสองหน่วยงาน

๒. ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีความเข้าใจการแพทย์อายุรเวทของอินเดียมากขึ้น

๓. ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องของสถาบันอายุรเวทแห่งชาติ เมืองชัยปุระ (National Institute of Ayurveda, Jaipur) และผู้บริหารจากกระทรวงอายุช (Ministry of Ayush) สาธารณรัฐอินเดีย มีความเข้าใจการแพทย์แผนไทยมากขึ้น

๓.๓ผลที่คาดว่าจะเกิด

๑. ความร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิมระหว่างสองประเทศเกิดเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

๒. กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้รับการยอมรับในเวทีสากลเพิ่มมากขึ้น

๓.๔ ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

เชิงปริมาณ : สรุปรายงานการเดินทางและสรุปผลการหารือความร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิมระหว่างกรมฯ กับผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องของสถาบันอายุรเวทแห่งชาติ เมืองชัยปุระ และผู้บริหารจากกระทรวงอายุช สาธารณรัฐอินเดีย จำนวน ๑ ฉบับ

เชิงคุณภาพ : ระดับความสำเร็จในการผลักดันความร่วมมือภายใต้บันทึกความเข้าใจฯ ระหว่างสองหน่วยงาน

๓.๕ กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์

๑. ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

๒. แพทย์แผนไทย และแพทย์อายุรเวท

๓. นักวิจัย ผู้ให้บริการด้านการแพทย์แผนไทย และการแพทย์อายุรเวท

๔. พื้นที่ดำเนินการ

ณ สาธารณรัฐอินเดีย

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

กรกฎาคม ๒๕๖๘

๖. กิจกรรม

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ ๑ ประชุมหารือความร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิมกับผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องของสถาบันอายุรเวทแห่งชาติ เมืองชัยปุระ และผู้บริหารจากกระทรวงอายุช สาธารณรัฐอินเดีย	๔๕๔,๑๘๐									๔๕๔,๑๘๐ ←→			
รวมเป็นเงิน	๔๕๔,๑๘๐												๔๕๔,๑๘๐

๗. งบประมาณ

งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ รวมทั้งสิ้น ๔๕๔,๑๘๐ บาท (สี่แสนห้าหมื่นสี่พันหนึ่งร้อยแปดสิบบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม	วัน	คน/คัน	คืน	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ ๑ : ประชุมหารือความร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิมกับผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องของสถาบันอายุรเวทแห่งชาติ เมืองชัยปุระ และผู้บริหารจากกระทรวงอายุช สาธารณรัฐอินเดีย					๔๕๔,๑๘๐
๑. ค่าที่พัก ระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป		๒	๔	๑๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐
๒. ค่าที่พัก ระดับชำนาญการพิเศษลงมา		๕	๔	๗,๕๐๐	๑๕๐,๐๐๐
๓. ค่าเครื่องบิน ระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป		๒		๑๘,๐๒๐	๓๖,๐๔๐
๔. ค่าเครื่องบิน ระดับชำนาญการพิเศษลงมา		๕		๑๘,๐๒๐	๙๐,๑๐๐
๕. ค่าพาหนะเหมาจ่ายในต่างประเทศ		๑		๑๒,๕๔๐	๑๒,๕๔๐
๖. ค่าเบี้ยเลี้ยง ระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป	๕	๒		๓,๑๐๐	๓๑,๐๐๐
๗. ค่าเบี้ยเลี้ยง ระดับชำนาญการพิเศษลงมา	๕	๕		๒,๑๐๐	๕๒,๕๐๐
๘. ค่าธรรมเนียมหนังสือเดินทางราชการ		๒		๑,๐๐๐	๒,๐๐๐

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ย

๘. สรุปงบประมาณ

๘.๑ สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
งบดำเนินงาน	-
งบรายจ่ายอื่น	๔๕๔,๑๘๐
งบเงินอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (สี่แสนห้าหมื่นสี่พันหนึ่งร้อยแปดสิบบาทถ้วน)	**๔๕๔,๑๘๐**

๘.๒ สรุปตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
กองวิชาการและแผนงาน	๔๕๔,๑๘๐
รวมทั้งสิ้น (สี่แสนห้าหมื่นสี่พันหนึ่งร้อยแปดสิบบาทถ้วน)	**๔๕๔,๑๘๐**

๙. Quick win

ระยะเวลา	๓ เดือน	๖ เดือน	๙ เดือน	๑๒ เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม				สรุปรายงานการเดินทางและสรุปผลการหารือความร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิมระหว่าง กรมฯ กับผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องของสถาบันอายุรเวทแห่งชาติ เมืองชัยปุระ และผู้บริหารจากกระทรวงอายุช สาธารณรัฐอินเดีย
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส (บาท)				๔๕๔,๑๘๐

๑๐. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

หน่วยงาน	ผู้รับผิดชอบหลัก	ตำแหน่ง	ช่องทางติดต่อ
กองวิชาการและแผนงาน	๑. นางสาวเบญจมา บุญเติม	นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการ	โทรศัพท์ ๐๒ ๕๙๑ ๔๔๐๙ e-mail: oicdtam@gmail.com
	๒. นางสาวเพชรรัตน์ พึ่งสำเภา	แพทย์แผนไทยชำนาญการ	โทรศัพท์ ๐๒ ๕๙๑ ๔๔๐๙ e-mail: oicdtam@gmail.com

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวสุภาษิณี รัตนบุรี)
ตำแหน่ง นักวิเทศสัมพันธ์

.....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวเพชรรัตน์ พึ่งสำเภา)
ตำแหน่ง แพทย์แผนไทยชำนาญการ

.....ผู้เสนอโครงการ
(นางสาวเบญจมา บุญเติม)
ตำแหน่ง นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการ

.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นางสาวรัชนี จันทร์เกษ)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน

.....ผู้อนุมัติโครงการ
(นายสมฤกษ์ จึงสมาน)
ตำแหน่ง อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

(นายเทวัญ ธานีรัตน์)
รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทย
และการแพทย์ทางเลือก

สรุปโครงการวิจัยที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

สรุปโครงการวิจัยที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

(ตามวงเงินที่ได้รับจัดสรรจำนวน 12,097,000 บาท)

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

ลำดับที่	ชื่อโครงการ	รหัสโครงการ	งบประมาณที่ได้รับจัดสรรทั้งปี (บาท)	งบประมาณที่ได้รับจัดสรรงวดที่ 1 (60%) (บาท)	งบประมาณที่ได้รับจัดสรรงวดที่ 2 (40%) (บาท)	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
แผนงานส่งเสริมการใช้สมุนไพรและบริการทางการ แพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก						
1	การพัฒนาสารสกัดผลมะขามป้อมสดให้มีสารสำคัญในปริมาณสูง สามารถนำไปใช้ในตำรับยาสมุนไพร ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารและผลิตภัณฑ์เวชสำอางได้อย่างมีประสิทธิผล	68233111101	421,000	252,600	168,400	นายนครินทร์ มัททวีวงศ์ กองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร
2	การศึกษาประสิทธิผลและ ความปลอดภัยของยาแก้ไอสูตรตำรับโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานในการบรรเทาอาการไอในผู้ป่วยกลุ่มลองโควิด	68273111101	781,000	468,600	312,400	นางสาวพิมพ์ลดา พงศ์ชัยชานนท์ ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
3	ประสิทธิผลและความปลอดภัยน้ำมันกัญชาเมตตาโอสถในการรักษาผู้ป่วยโรคนอนไม่หลับ	68273111102	836,000	501,600	334,400	นายจักรเวทย์ ต้นแทน ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
4	การเปรียบเทียบประสิทธิผลระหว่างยาทาริดสีดวงทวารหนักและโรคผิวหนังกับยามาตรฐานในการรักษาโรคผิวหนัง	68273111103	940,000	564,000	376,000	นางสาวลักขณา รามวงศ์ ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
5	โครงการพัฒนาสูตรตำรับยาเม็ดชนิดแตกตัวเร็วในใต้ลิ้นของตำรับน้ำมันกัญชาทั้งห้า	68233111102	1,252,000	751,200	500,800	ภก. ธีรพงศ์ สง่างาม กองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร
6	การศึกษาประสิทธิผลและความปลอดภัยของตำรับจันทลีลาในรูปแบบแคปซูลสารสกัดของผู้ป่วยที่มีอาการปวดและอักเสบของกล้ามเนื้อ	68233111103	575,000	345,000	230,000	นายนครินทร์ มัททวีวงศ์ กองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร
7	การพัฒนารูปแบบการให้บริการการปรุงยาเฉพาะรายในตำรับยาแผนไทยที่มีกัญชาปรุงผสมในคลินิกกัญชาทางการแพทย์แผนไทย	68273111104	540,000	324,000	216,000	นางสาวภาวิณี อ่อนมุข ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

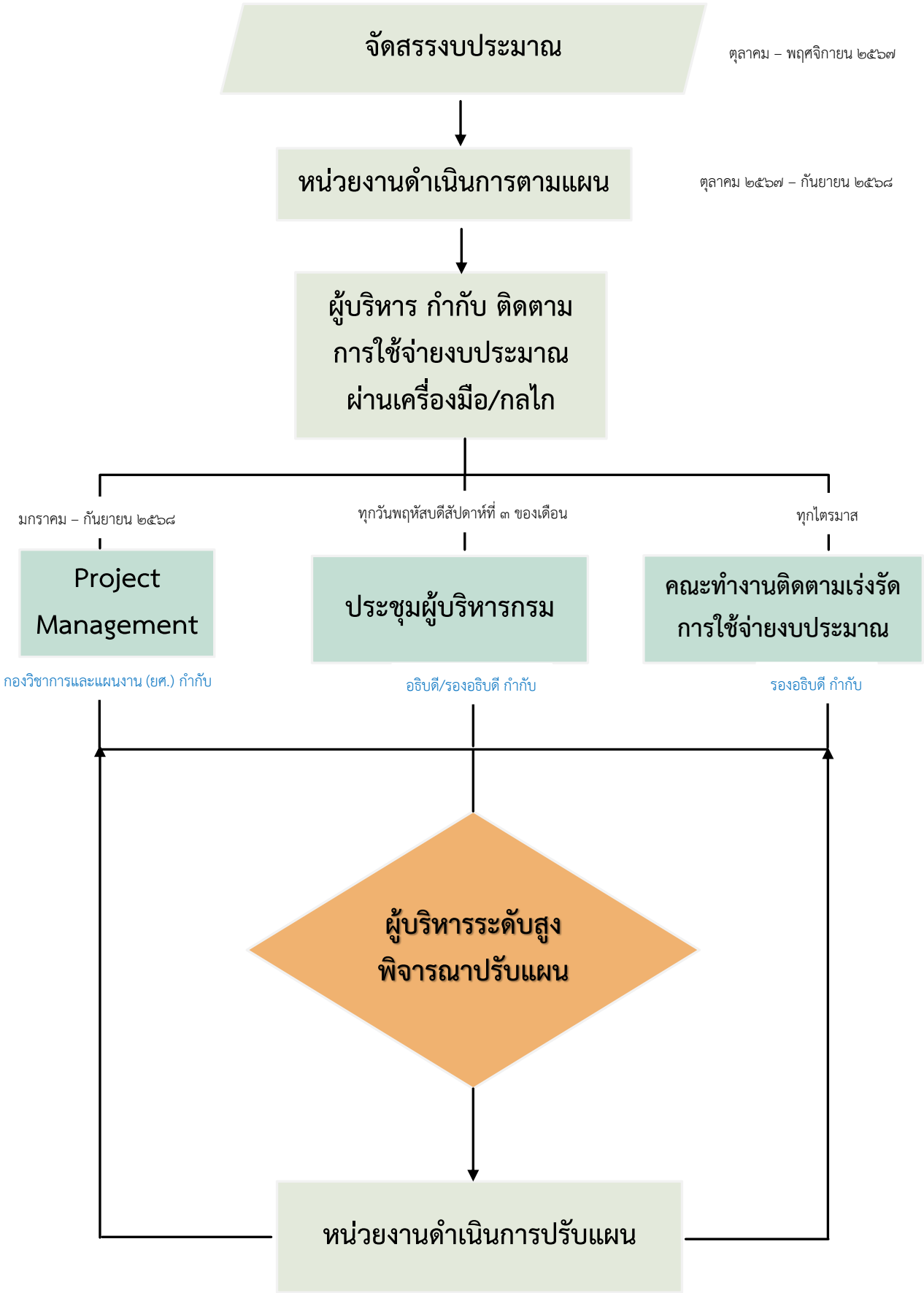
ลำดับที่	ชื่อโครงการ	รหัสโครงการ	งบประมาณที่ได้รับจัดสรรทั้งปี (บาท)	งบประมาณที่ได้รับจัดสรรงวดที่ 1 (60%) (บาท)	งบประมาณที่ได้รับจัดสรรงวดที่ 2 (40%) (บาท)	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
8	การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพของยาพอกเข่ากับยาไดโคลฟีแนคโซเดียมด้วยการวิเคราะห์ไบโออินฟอร์เมติกส์ในแบบจำลองโมเดลโรคข้อเข่าเสื่อม	68053111101	796,000	477,600	318,400	นางสาวปพิชญา แนบกลาง สถาบันการแพทย์แผนไทย
9	ศึกษาประสิทธิผลของการนวดอันตพฤกต่อการลดความดันโลหิตในประชากรที่มีค่าความดันโลหิตอยู่ในกลุ่ม High normal	68053111102	1,196,000	717,600	478,400	นางสาวคัญฑมารา สิทธิไกรพงษ์ สถาบันการแพทย์แผนไทย
10	โครงการส่งเสริมการวิจัยยาสมุนไพรและตำรับยาสมุนไพรไทยในระบบบริการสาธารณสุข เพื่อสนับสนุนข้อมูลเสนอเข้าบัญชียาหลักแห่งชาติ	68273111105	632,000	379,200	252,800	นายปรีชา หนูทิม นางศรีสุภัค นันทา ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
11	การศึกษาความคงตัวและการควบคุมคุณภาพแคปซูลยาที่ใช้ในโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน	68233111104	518,000	310,800	207,200	นายวิทูรย์ ยวงสะอาด กองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร
12	โครงการศึกษาภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้านชาติพันธุ์ในการรักษาโรค 4 กลุ่มอาการ	68223111101	1,818,000	1,090,800	727,200	นางสาวสิริรักษ์ อารทรากร กองคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและพื้นบ้านไทย
แผนงานการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้วยนวัตกรรมทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก						
13	โครงการพัฒนารูปแบบการใช้น้ำพุร้อนเชิงสุขภาพสำหรับเสริม การรักษาและฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยโรคเรื้อรัง	68053111201	500,000	300,000	200,000	นางสาวตถาพร ไม้สน สถาบันการแพทย์ทางเลือก
14	โครงการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์การแพทย์ทางเลือกเพื่อสุขภาพในระดับอุตสาหกรรม	68053111202	688,000	412,800	275,200	นางสาวตถาพร ไม้สน สถาบันการแพทย์ทางเลือก
แผนงานเสริมสร้างความเข้มแข็งและธรรมาภิบาลของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก						
15	โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งและธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการแผนงานและโครงการพัฒนาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	68273111306	604,000	362,400	241,600	นางสาวอนุธิดา ทับมี ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
รวมงบประมาณที่ได้รับจัดสรรทั้งสิ้น (บาท)			**12,097,000**	**7,258,200**	**4,838,800**	

สรุปโครงการวิจัยที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ
จากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
(สกสว.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ส่วนที่ ๓ กลไกการกำกับติดตามงบประมาณ

กลไกการกำกับติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ

ตำเนาคู่ฉบับ

คำสั่งกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

ที่ ๑๙๔ /๒๕๖๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ตามที่กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้อนุมัติให้ดำเนินกิจกรรมพัฒนากลยุทธ์และขับเคลื่อนนโยบายกรมฯ ผ่านผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง ภายใต้โครงการพัฒนาขีดสมรรถนะองค์กรให้มุ่งผลสัมฤทธิ์อย่างสูง นั้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จึงได้ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานติดตาม เร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

ข้อ ๑ องค์ประกอบ

๑.๑ อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	ที่ปรึกษา
๑.๒ รองอธิบดีที่ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลสำนักงานเลขานุการกรม	ประธาน
๑.๓ ผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์ทางเลือก	คณะทำงาน
๑.๔ ผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์แผนไทย	คณะทำงาน
๑.๕ ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน	คณะทำงาน
๑.๖ ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	คณะทำงาน
๑.๗ ผู้อำนวยการกองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย	คณะทำงาน
๑.๘ ผู้อำนวยการกองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร	คณะทำงาน
๑.๙ ผู้อำนวยการกองเศรษฐกิจสมุนไพร	คณะทำงาน
๑.๑๐ ผู้อำนวยการศูนย์แพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	คณะทำงาน
๑.๑๑ ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย	คณะทำงาน
๑.๑๒ ผู้อำนวยการกองกฎหมาย	คณะทำงาน
๑.๑๓ เลขานุการกรม สำนักงานเลขานุการกรม	คณะทำงานและเลขานุการ
๑.๑๔ ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน	คณะทำงานและเลขานุการร่วม
๑.๑๕ หัวหน้ากลุ่มงานยุทธศาสตร์และแผนงาน กองวิชาการและแผนงาน	ผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๑๖ หัวหน้ากลุ่มงานงบประมาณ กองวิชาการและแผนงาน	ผู้ช่วยเลขานุการ

๑.๑๗ หัวหน้า...

๑.๑๗ หัวหน้ากลุ่มงานคลัง ผู้ช่วยเลขานุการ
สำนักงานเลขานุการกรม

๑.๑๘ นางสาวจิระนันท์ คำควร ผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิชาการเงินและบัญชีปฏิบัติการ
สำนักงานเลขานุการกรม

ข้อ ๒ หน้าที่และอำนาจ

๒.๑ กำหนดมาตรการแนวทางในการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

๒.๒ ติดตามเร่งรัดการดำเนินโครงการ และการจัดซื้อจัดจ้างของทุกหน่วยงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพแล้วเสร็จตามแผนปฏิบัติการและใช้จ่ายงบประมาณได้สอดคล้องตามนโยบายรัฐบาล

๒.๓ ติดตามปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน การใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อพิจารณาความจำเป็นในการปรับปรุงแผนปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๔ พิจารณางบประมาณเหลือจ่ายจากการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อภารกิจของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก รวมทั้งพิจารณาการขอรับงบประมาณงบกลางในกรณีฉุกเฉิน จำเป็นและเร่งด่วน

๒.๕ รายงานผลการดำเนินการ หรือปัญหาอุปสรรค แนวทางแก้ไข ต่ออธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

๒.๖ งานอื่น ๆ ตามที่อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(นายสมฤกษ์ จึงสมาน)
อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

ร่าง
พิมพ์
ตรวจ

ส่วนที่ ๔ ภาคผนวก

เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ ๓

งบประมาณรายจ่าย

ฉบับปรับปรุง ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

เล่มที่ ๑๑

● กระทรวงสาธารณสุข

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี

กระทรวงสาธารณสุข

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

งบประมาณ	ปี 2567	ปี 2568
งบประมาณรายจ่าย	**320,477,800 บาท**	**376,976,500 บาท**
เงินนอกงบประมาณ*	**- บาท**	**- บาท**

หมายเหตุ* เป็นจำนวนเงินนอกงบประมาณเฉพาะที่นำมาสมทบกับงบประมาณรายจ่าย

1. วิสัยทัศน์

องค์กรหลักด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่ผสานพลังภาคีเครือข่าย เพื่อการพึ่งตนเองด้านสุขภาพและหนุนเสริมความมั่นคงทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

2. พันธกิจ

พัฒนาวิชาการและการบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยส่งเสริมและพัฒนาการวิจัย การจัดระบบความรู้ พัฒนาแหล่งผลิตและผลิตภัณฑ์สมุนไพร คุ้มครอง อนุรักษ์ และส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย พัฒนาคุณภาพ มาตรฐานการบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อนำไปใช้ในระบบบริการสุขภาพ อย่างมีคุณภาพ ปลอดภัย และเป็นทางเลือกให้แก่ประชาชนในการดูแลสุขภาพ

3. ผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ

ผลสัมฤทธิ์ และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	
		ปี 2567	ปี 2568
(1) ผลสัมฤทธิ์ : ประเทศไทยมีความมั่งคั่งจากการนวดไทยและผลิตภัณฑ์สมุนไพร			
- ตัวชี้วัด : มูลค่าการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรมวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า	ล้านบาท	60,000	70,000
(2) ผลสัมฤทธิ์ : การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร เป็นส่วนหนึ่งของระบบสุขภาพของประเทศที่เป็นที่เชื่อมั่น			
- ตัวชี้วัด : ร้อยละของประชาชนที่มีอาการเจ็บป่วยและเลือกใช้ยาสมุนไพรในการดูแลสุขภาพตนเอง ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	2	3
- ตัวชี้วัด : ร้อยละของประชาชนที่มีอาการเจ็บป่วยและเลือกใช้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระบบบริการสุขภาพ ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	5	7

4. เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2568 จำแนกตามประเภทงบประมาณรายจ่าย

หน่วย : ล้านบาท

ประเภทงบประมาณรายจ่าย - แผนงาน	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568
รวมทั้งสิ้น	**301.1400**	**320.4778**	**376.9765**
1. งบประมาณรายจ่ายบุคลากร	**134.2328**	**136.0677**	**140.6497**
2. งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ	**163.9704**	**178.4441**	**223.1585**
แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี	163.9704	178.4441	223.1585
3. งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ	**2.9368**	**5.9660**	**13.1683**
แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว	1.9368	4.0660	10.3795
แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย	1.0000	1.9000	2.7888

5. เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน งบประมาณและประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง จำแนกตามแหล่งเงิน

เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน ตัวชี้วัด	งบประมาณ / ประมาณการรายจ่ายล่วงหน้า* / ค่าเป้าหมายของตัวชี้วัด					
	หน่วยนับ	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570	ปี 2571
รวมทั้งสิ้น	**ล้านบาท**	**320.4778**	**376.9765**	**437.8211**	**428.4849**	**165.9264**
รวมเงินงบประมาณ	**ล้านบาท**	**320.4778**	**376.9765**	**437.8211**	**428.4849**	**165.9264**
รวมเงินนอกงบประมาณ	**ล้านบาท**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
1. เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการภาครัฐ						
เงินงบประมาณ	**ล้านบาท**	**136.0677**	**140.6497**	**147.5904**	**154.9196**	**162.6594**
เงินนอกงบประมาณ	**ล้านบาท**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
2. ระบบบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานมีความเป็นเลิศ บุคลากรด้านการแพทย์แผนไทยมีสมรรถนะสูง และเกิดการใช้ประโยชน์จากสมุนไพรอย่างเต็มศักยภาพ						
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ร้อยละของผู้รับบริการในระดับปฐมภูมิได้รับการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	ร้อยละ	37	39	41	43	-
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ร้อยละของมูลค่าตลาดสมุนไพรกลุ่ม Herbal Champions ในประเทศเพิ่มขึ้น	ร้อยละ	4	6	8	10	-
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนนวัตกรรมและเทคโนโลยีการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรที่นำไปใช้แก้ปัญหาสาธารณสุข	เรื่อง	15	15	20	20	-
เงินงบประมาณ	**ล้านบาท**	**178.4441**	**223.1585**	**277.0624**	**260.3970**	**3.2670**
เงินนอกงบประมาณ	**ล้านบาท**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
3. การแพทย์แผนไทยและสมุนไพรส่งเสริมการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ						
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนศูนย์เวลเนสและแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่ได้รับการยกระดับแบบมีส่วนร่วม และสร้างสรรค์ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรให้มีคุณค่าและมูลค่าสูงเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า	แห่ง	40	76	80	100	-
เงินงบประมาณ	**ล้านบาท**	**4.0660**	**10.3795**	**10.3795**	**10.3795**	**-**
เงินนอกงบประมาณ	**ล้านบาท**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
4. การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้สูงอายุ						
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ร้อยละของผู้สูงอายุในชุมชนได้รับการดูแลด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	50	60	70	80	-
เงินงบประมาณ	**ล้านบาท**	**1.9000**	**2.7888**	**2.7888**	**2.7888**	**-**
เงินนอกงบประมาณ	**ล้านบาท**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

*ประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าตามภารกิจและเป้าหมายที่ได้ตั้งงบประมาณในปี 2568 ที่จะมีผลให้ต้องดำเนินการต่อเนื่องถึงปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 - 2571

6. สรุปงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

6.1 จำแนกตามลักษณะรายจ่าย

งบประมาณรายจ่าย	**376,976,500**	**บาท**
รายจ่ายประจำ	260,823,000	บาท
รายจ่ายลงทุน	116,153,500	บาท

6.2 จำแนกตามแผนงาน ผลผลิต/โครงการ และงบรายจ่าย

หน่วย : ล้านบาท

แผนงาน ผลผลิต / โครงการ	งบรายจ่าย					
	งบบุคลากร	งบดำเนินงาน	งบลงทุน	งบเงินอุดหนุน	งบรายจ่ายอื่น	รวม
รวมทั้งสิ้น	**133.3327**	**108.8997**	**109.8865**	**16.5000**	**8.3576**	**376.9765**
1. แผนงานบุคลากรภาครัฐ	**133.3327**	**7.3170**	**-**	**-**	**-**	**140.6497**
2. แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี	**-**	**88.4144**	**109.8865**	**16.5000**	**8.3576**	**223.1585**
โครงการที่ 1 : โครงการเสริมสร้างความเป็นเลิศทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพรในระบบสุขภาพ	-	88.4144	109.8865	16.5000	8.3576	223.1585
3. แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว	**-**	**10.3795**	**-**	**-**	**-**	**10.3795**
โครงการที่ 1 : โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	-	10.3795	-	-	-	10.3795
4. แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย	**-**	**2.7888**	**-**	**-**	**-**	**2.7888**
โครงการที่ 1 : โครงการพัฒนานวัตกรรมการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน	-	2.7888	-	-	-	2.7888

7. รายละเอียดงบประมาณจำแนกตามแผนงาน และ ผลผลิต/โครงการ

7.1 แผนงานบุคลากรภาครัฐ **140,649,700 บาท**

7.1.1 งบประมาณและประมาณการรายจ่ายเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ พ.ศ. 2567 - 2571

หน่วย : ล้านบาท

แหล่งเงิน	งบประมาณ		ประมาณการรายจ่ายล่วงหน้า*		
	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570	ปี 2571
รวมทั้งสิ้น	**136.0677**	**140.6497**	**147.5904**	**154.9196**	**162.6594**
เงินงบประมาณ	**136.0677**	**140.6497**	**147.5904**	**154.9196**	**162.6594**
- งบบุคลากร	128.8352	133.3327	140.2734	147.6026	155.3424
- งบดำเนินงาน	7.2325	7.3170	7.3170	7.3170	7.3170
- งบเงินอุดหนุน	-	-	-	-	-
- งบรายจ่ายอื่น	-	-	-	-	-
เงินนอกงบประมาณ	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

* ประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าตามภารกิจที่ได้ตั้งงบประมาณในปี 2568 ที่จะมีผลให้ต้องดำเนินการต่อเนื่องถึงปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 - 2571

รายละเอียดงบประมาณจำแนกตามงบรายจ่าย

รายการบุคลากรภาครัฐ	**140,649,700 บาท**
1. งบบุคลากร	**133,332,700 บาท**
1.1 เงินเดือนและค่าจ้างประจำ	**98,330,400 บาท**
1.1.1 เงินเดือน	98,015,100 บาท *
* อัตราใหม่ จำนวน 14 อัตรา ตั้งงบประมาณรองรับ 4 เดือน	
1.1.2 ค่าจ้างประจำ	315,300 บาท
1.2 ค่าตอบแทนพนักงานราชการ	**35,002,300 บาท**
2. งบดำเนินงาน	**7,317,000 บาท**
2.1 ค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ	**7,317,000 บาท**
(1) ค่าเช่าบ้าน	2,234,300 บาท
(2) ค่าตอบแทนพิเศษสำหรับข้าราชการและลูกจ้างที่ได้รับเงินเดือนเต็มขั้น	376,400 บาท
(3) เงินเพิ่มพิเศษสำหรับแพทย์ ทันตแพทย์ และเภสัชกรที่ไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัว	1,800,000 บาท
(4) เงิน พ.ต.ส. (เงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุผลพิเศษผู้ปฏิบัติงานด้านสาธารณสุข)	1,638,000 บาท
(5) เงิน ค.ต.ส. (ค่าตอบแทนสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของพนักงานราชการ)	24,000 บาท
(6) เงินสมทบกองทุนประกันสังคม	1,181,300 บาท
(7) เงินสมทบกองทุนเงินทดแทน	63,000 บาท

7.2 แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี **223,158,500 บาท**

7.2.1 โครงการที่ 1 : โครงการเสริมสร้างความเป็นเลิศทางการแพทย์แผนไทย
การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรในระบบสุขภาพ **223,158,500 บาท**

7.2.1.1 วัตถุประสงค์

- เพื่อส่งเสริม พัฒนา และเผยแพร่องค์ความรู้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สู่การนำไปใช้ประโยชน์
- เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการพึ่งตนเองด้านสุขภาพให้กับประชาชนในประเทศไทยมีสุขภาพที่ดี
- เพื่อพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการบริการสุขภาพด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในสถานบริการสุขภาพ
- เพื่อพัฒนาระบบบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกให้มีความเป็นเลิศ เพิ่มการเข้าถึงของประชาชนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
- เพื่อพัฒนาสมุนไพรต่อยอดทั้งด้านการรักษาและผลิตภัณฑ์ประเภทอื่น
- ยกระดับบริการและผลิตภัณฑ์สมุนไพรสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและเชื่อมโยงกับภาคอุตสาหกรรม และภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ
- เพื่อให้กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเป็นศูนย์ความเป็นเลิศด้านการจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และบริการวิชาการครอบคลุมทุกเขตสุขภาพ

7.2.1.2 สถานที่ดำเนินการ

12 เขตบริการสุขภาพ และกรุงเทพมหานคร

7.2.1.3 ระยะเวลาดำเนินการ 12 ปี (ปี 2562 ถึง ปี 2573)

7.2.1.4 วงเงินทั้งสิ้นของโครงการ **1,457,481,600 บาท**

- เงินงบประมาณ 1,457,481,600 บาท

7.2.1.5 งบประมาณรายจ่าย จำแนกตามกิจกรรม - งบรายจ่าย

หน่วย : ล้านบาท

กิจกรรม	งบรายจ่าย				
	งบดำเนินงาน	งบลงทุน	งบเงินอุดหนุน	งบรายจ่ายอื่น	รวม
รวมทั้งสิ้น	**88.4144**	**109.8865**	**16.5000**	**8.3576**	**223.1585**
1. เพิ่มพูนศักยภาพและส่งเสริมการยอมรับการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือกในระดับสากล	1.2200	-	-	3.0326	4.2526
2. ยกระดับสินค้าและบริการจากฐานภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรสู่การเสริมสร้างเศรษฐกิจ เชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม	1.3950	-	-	-	1.3950
3. ยกระดับมาตรฐานโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก เพื่อหนุนเสริมอุตสาหกรรมและบริการ การแพทย์ครบวงจรของประเทศ	2.1600	-	-	-	2.1600
4. ขยายผลและพัฒนารูปแบบการจัดบริการการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ผสมผสาน ที่รองรับปัญหาสุขภาพสำคัญ ของประเทศ	6.9680	-	-	-	6.9680
5. ส่งเสริมความสามารถการแข่งขันและขยายช่องทางการตลาด ผลิตภัณฑ์สมุนไพร	3.0150	-	-	-	3.0150
6. การพัฒนา การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก	46.6874	-	-	-	46.6874
7. ขับเคลื่อนเชิงนโยบายด้านสมุนไพรและส่งเสริมการพัฒนา อุตสาหกรรมตลอดห่วงโซ่คุณค่า	4.3500	-	-	-	4.3500
8. ยกระดับมาตรฐานการผลิตยาสมุนไพร สร้างความเชื่อมั่น และการยอมรับของยาสมุนไพร	4.6800	-	-	5.3250	10.0050
9. พัฒนานวัตกรรมผลิตภัณฑ์สมุนไพรต้นแบบเพื่อต่อยอด เชิงพาณิชย์	1.0950	-	-	-	1.0950
10. พัฒนาและยกระดับการนวดไทย อัตลักษณ์ไทย สร้างเศรษฐกิจชุมชน	1.6000	-	-	-	1.6000
11. การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกเสริมสร้าง คุณภาพชีวิตประชาชน	4.8600	-	16.5000	-	21.3600
12. ขับเคลื่อนกัญชา กัญชง กระท่อมทางการแพทย์แผนไทย	7.3840	-	-	-	7.3840
13. ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สู่ความเป็นเลิศ	3.0000	109.8865	-	-	112.8865

7.2.1.6 เป้าหมายโครงการ งบประมาณ และกรอบงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลางของโครงการ จำแนกตามแหล่งเงิน

ตัวชี้วัด/ แหล่งเงิน	หน่วยนับ	งบประมาณ		ประมาณการรายจ่ายล่วงหน้า**		
		เริ่มต้น - ปี 2567 แผน (ผล)*	ปี 2568 แผน	ปี 2569 แผน	ปี 2570 แผน	ปี 2571 - จบ แผน
เชิงปริมาณ : จำนวนแนวทางการให้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อส่งเสริมการจัดบริการในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐไม่น้อยกว่า	แนวทาง	5 (5)	10	-	-	-
เชิงปริมาณ : จำนวนนวัตกรรมและเทคโนโลยีการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรที่นำไปใช้แก้ปัญหาสาธารณสุข	เรื่อง	15 (8)	15	20	20	-
เชิงปริมาณ : จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการรับรองจากกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเข้าสู่กระบวนการส่งเสริมการจับคู่เจรจาธุรกิจการค้า business matching หรือการส่งออกเพื่อจำหน่ายไปยังตลาดต่างประเทศ ไม่น้อยกว่า	ผลิตภัณฑ์	20 (14)	20	20	20	-
รวมทั้งสิ้น	**ล้านบาท**	**688.6962**	**223.1585**	**277.0624**	**260.3970**	**8.1675**
เงินงบประมาณ	**ล้านบาท**	**688.6962**	**223.1585**	**277.0624**	**260.3970**	**8.1675**
- งบดำเนินงาน	ล้านบาท	400.5965	88.4144	88.4144	88.4144	8.1675
- งบลงทุน	ล้านบาท	179.4377	109.8865	163.7904	147.1250	-
- งบเงินอุดหนุน	ล้านบาท	82.1477	16.5000	16.5000	16.5000	-
- งบรายจ่ายอื่น	ล้านบาท	26.5143	8.3576	8.3576	8.3576	-
เงินนอกงบประมาณ	**ล้านบาท**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

* ผลการดำเนินงานของปีงบประมาณ 2567 (6 เดือน)

** ประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าตามภารกิจและเป้าหมายที่ได้ตั้งงบประมาณในปี 2568 ที่จะมีผลให้ต้องดำเนินการต่อเนื่องถึงปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 - 2571

รายละเอียดงบประมาณจำแนกตามงบรายจ่าย

โครงการ : โครงการเสริมสร้างความเป็นเลิศทางการแพทย์แผนไทย

การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรในระบบสุขภาพ	**223,158,500 บาท**
1. งบดำเนินงาน	**88,414,400 บาท**
1.1 ค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ	**80,171,500 บาท**
(1) รายการไม่ผูกพัน	76,904,500 บาท
(1) ค่าอาหารทำการนอกเวลา	1,182,000 บาท
(2) ค่าตอบแทนเหมาจ่ายแทนการจัดหารถประจำตำแหน่ง	991,200 บาท
(3) ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พักและค่าพาหนะ	1,788,900 บาท
(4) ค่าซ่อมแซมยานพาหนะและขนส่ง	243,900 บาท
(5) ค่าซ่อมแซมครุภัณฑ์	475,400 บาท
(6) ค่าจ้างเหมาบริการ	24,806,100 บาท
(7) ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม	1,808,700 บาท
(8) ค่าใช้จ่ายผลิตเวชภัณฑ์สมุนไพร	160,000 บาท
(9) ค่าดูแลรักษาระบบสาธารณูปโภคอาคารสำนักงาน	2,147,800 บาท
(10) ค่าจ้างเหมาดูแลสวน	801,500 บาท
(11) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	270,000 บาท
(12) ค่าใช้จ่ายในการยกระดับมาตรฐานการผลิตยาสมุนไพร สร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับของยาสมุนไพร	4,680,000 บาท
(13) ค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันและขยายช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพร	3,015,000 บาท
(14) ค่าใช้จ่ายในการขับเคลื่อนเชิงนโยบายด้านสมุนไพร และส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมตลอดห่วงโซ่คุณค่า	4,350,000 บาท
(15) ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาและยกระดับการนวดไทย อัตลักษณ์ไทยสร้างเศรษฐกิจชุมชน	1,600,000 บาท
(16) ค่าใช้จ่ายในการยกระดับภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรเพื่อลดอันตรายจากยาเสพติดอย่างบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบันและระบบสุขภาพชุมชน	5,350,000 บาท
(17) ค่าเช่าเครื่องพริ้นเตอร์	502,000 บาท
(18) ค่าใช้จ่ายในการเพิ่มพูนศักยภาพและส่งเสริมการยอมรับการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระดับสากล	1,220,000 บาท
(19) ค่าใช้จ่ายในการยกระดับสินค้าและบริการจากฐานภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรสู่การเสริมสร้างเศรษฐกิจเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม	1,395,000 บาท
(20) ค่าใช้จ่ายในการยกระดับมาตรฐานโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อหนุนเสริมอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจรของประเทศ	2,160,000 บาท

(21) ค่าใช้จ่ายในการขยายผลและพัฒนารูปแบบการจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน ที่รองรับปัญหาสุขภาพสำคัญของประเทศ		6,968,000 บาท
(22) ค่าใช้จ่ายในการบำบัดฟื้นฟูสุขภาพผู้ติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์ทางเลือก		1,095,000 บาท
(23) ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาศักยภาพเพื่อสร้างงานสร้างอาชีพด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สำหรับผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษในกรมราชทัณฑ์		939,000 บาท
(24) ค่าบำรุงรักษาระบบคอมพิวเตอร์หรือระบบสารสนเทศ		3,000,000 บาท
(25) ค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมการบริโภคอาหารไทย รองรับการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม		960,000 บาท
(26) ค่าใช้จ่ายในการจัดทำแผนพัฒนากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อหนุนเสริมระบบบริการสาธารณสุขของประเทศ		1,200,000 บาท
(27) ค่าใช้จ่ายในการสร้างความรู้ความเข้าใจในประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทยสู่การเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ		135,000 บาท
(28) ค่าใช้จ่ายในการสร้างการตระหนักรู้ในการดูแลสุขภาพของคนไทยเพื่อการใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก		960,000 บาท
(29) ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาแนวทางและศักยภาพของหมอพื้นบ้านและภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพ เพื่อบูรณาการการจัดการสุขภาพชุมชน		2,700,000 บาท
(2) ค่าเช่ารถยนต์ 11 คัน		1,633,500 บาท
วงเงินทั้งสิ้น	16,335,000 บาท	
ปี 2563 - 2565 ตั้งงบประมาณ	8,167,500 บาท	
ปี 2566 ตั้งงบประมาณ	3,267,000 บาท	
ปี 2567 ตั้งงบประมาณ	3,267,000 บาท	
ปี 2568 ตั้งงบประมาณ	1,633,500 บาท	
(3) ค่าเช่ารถยนต์ 11 คัน		1,633,500 บาท
วงเงินทั้งสิ้น	16,335,000 บาท	
ปี 2568 ตั้งงบประมาณ	1,633,500 บาท	
ปี 2569 ผูกพันงบประมาณ	3,267,000 บาท	
ปี 2570 ผูกพันงบประมาณ	3,267,000 บาท	
ปี 2571 - 2573 ผูกพันงบประมาณ	8,167,500 บาท	
1.2 ค่าสาธารณูปโภค		**8,242,900 บาท**
(1) ค่าไฟฟ้า		6,520,000 บาท
(2) ค่าประปา		408,000 บาท
(3) ค่าโทรศัพท์		814,900 บาท
(4) ค่าไปรษณีย์		44,000 บาท
(5) ค่าบริการสื่อสารและโทรคมนาคม		456,000 บาท

2. งบลงทุน		**109,886,500 บาท**
2.1 ค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		**109,886,500 บาท**
2.1.1 ค่าครุภัณฑ์		**16,993,000 บาท**
2.1.1.1 ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง		8,858,000 บาท
(1) รถพยาบาล (รถตู้) ปริมาตรกระบอกสูบไม่ต่ำกว่า 2,400 ซีซี หรือกำลังเครื่องยนต์สูงสุดไม่ต่ำกว่า 90 กิโลวัตต์ โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาเขตสุขภาพที่ 11 ตำบลบางลึก อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร 1 คัน		2,500,000 บาท
(2) รถพยาบาล (รถตู้) ปริมาตรกระบอกสูบไม่ต่ำกว่า 2,400 ซีซี หรือกำลังเครื่องยนต์สูงสุดไม่ต่ำกว่า 90 กิโลวัตต์ โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาเขตสุขภาพที่ 12 ตำบลบ้านนา อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง 1 คัน		2,500,000 บาท
(3) รถพยาบาล (รถตู้) ปริมาตรกระบอกสูบไม่ต่ำกว่า 2,400 ซีซี หรือกำลังเครื่องยนต์สูงสุดไม่ต่ำกว่า 90 กิโลวัตต์ โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาเขตสุขภาพที่ 9 ตำบลนอกเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 1 คัน		2,500,000 บาท
(4) รถโดยสาร ขนาด 12 ที่นั่ง (ดีเซล) ปริมาตรกระบอกสูบไม่ต่ำกว่า 2,400 ซีซี หรือกำลังเครื่องยนต์สูงสุดไม่ต่ำกว่า 90 กิโลวัตต์ โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน แขวงคลองมหานาค เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร 1 คัน		1,358,000 บาท
2.1.1.2 ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์		4,582,400 บาท
(1) ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ที่มีราคาต่อหน่วยต่ำกว่า 1 ล้านบาท รวม 43 รายการ (รวม 431 หน่วย)		4,582,400 บาท
2.1.1.3 ครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์		3,552,600 บาท
(1) ครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์ที่มีราคาต่อหน่วยต่ำกว่า 1 ล้านบาท รวม 1 รายการ (รวม 1 หน่วย)		556,400 บาท
(2) ชุดเครื่องทำแห้งแบบพ่นละอองฝอย กองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 1 ชุด		2,996,200 บาท
2.1.2 ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		**92,893,500 บาท**
2.1.2.1 ค่าก่อสร้างอาคารสาธารณสุขและสิ่งก่อสร้างประกอบ		92,893,500 บาท
(1) อาคารศูนย์บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และบริการวิชาการ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สาขาเขตสุขภาพที่ 11 จังหวัดชุมพร 4 ชั้น ตำบลตากแดด อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร 1 แห่ง		15,917,300 บาท
วงเงินทั้งสิ้น	49,432,800 บาท	
ปี 2567 ตั้งงบประมาณ	7,415,000 บาท	
ปี 2568 ตั้งงบประมาณ	15,917,300 บาท	
ปี 2569 ผูกพันงบประมาณ	26,100,500 บาท	

(2) อาคารศูนย์บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และบริการวิชาการ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สาขาเขตสุขภาพที่ 6 จังหวัดฉะเชิงเทรา 4 ชั้น ตำบลบางแก้ว อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา 1 แห่ง		12,468,600 บาท
วงเงินทั้งสิ้น	46,180,300 บาท	
ปี 2567 ตั้งงบประมาณ	6,927,100 บาท	
ปี 2568 ตั้งงบประมาณ	12,468,600 บาท	
ปี 2569 ผูกพันงบประมาณ	26,784,600 บาท	
(3) อาคารโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน 6 ชั้น พื้นที่ใช้สอยประมาณ 9,900 ตารางเมตร โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน แขวงคลองมหานาค เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร 1 แห่ง		55,000,000 บาท
วงเงินทั้งสิ้น	275,000,000 บาท	
ปี 2568 ตั้งงบประมาณ	55,000,000 บาท	
ปี 2569 ผูกพันงบประมาณ	72,875,000 บาท	
ปี 2570 ผูกพันงบประมาณ	147,125,000 บาท	
(4) อาคารศูนย์บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และบริการวิชาการกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สาขาเขตสุขภาพที่ 1 จังหวัดลำปาง 4 ชั้น ตำบลพระบาท อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง 1 แห่ง		9,507,600 บาท
วงเงินทั้งสิ้น	47,537,900 บาท	
ปี 2568 ตั้งงบประมาณ	9,507,600 บาท	
ปี 2569 ผูกพันงบประมาณ	38,030,300 บาท	
3. งบเงินอุดหนุน		**16,500,000 บาท**
3.1 เงินอุดหนุนทั่วไป		**16,500,000 บาท**
1) ค่าใช้จ่ายในโครงการมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ		13,500,000 บาท
2) ค่าใช้จ่ายในโครงการมหกรรมการแพทย์แผนไทยแห่งชาติ		3,000,000 บาท
4. งบรายจ่ายอื่น		**8,357,600 บาท**
1) ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราว		3,032,600 บาท
2) ค่าใช้จ่ายในการจัดทำมาตรฐานตำรับยาแผนไทย		5,325,000 บาท

7.3 แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว **10,379,500 บาท**

7.3.1 โครงการที่ 1 : โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ **10,379,500 บาท**

7.3.1.1 วัตถุประสงค์

- ยกระดับผลิตภัณฑ์สมุนไพรในชุมชนและบริการสู่การสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
- พัฒนาศักยภาพบุคลากรและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และการแพทย์แผนไทย

7.3.1.2 สถานที่ดำเนินการ

- เขตฝั่งทะเลตะวันตก
- เขตฝั่งทะเลตะวันออก
- เขตอันดามัน
- เขตอารยธรรมล้านนา
- 15 จังหวัดเมืองสมุนไพร (จังหวัดสกลนคร จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดอุทัยธานี จังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดจันทบุรี จังหวัดสระบุรี จังหวัดนครปฐม จังหวัดเชียงราย จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดอุดรธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดสระแก้ว และจังหวัดสงขลา)

7.3.1.3 ระยะเวลาดำเนินการ 8 ปี (ปี 2563 ถึง ปี 2570)

7.3.1.4 วงเงินทั้งสิ้นของโครงการ **49,511,600 บาท**

- เงินงบประมาณ 49,511,600 บาท

7.3.1.5 งบประมาณรายจ่าย จำแนกตามกิจกรรม - งบรายจ่าย

หน่วย : ล้านบาท

กิจกรรม	งบรายจ่าย				
	งบดำเนินงาน	งบลงทุน	งบเงินอุดหนุน	งบรายจ่ายอื่น	รวม
รวมทั้งสิ้น	**10.3795**	**-**	**-**	**-**	**10.3795**
1. การสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มจากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร	10.3795	-	-	-	10.3795

7.3.1.6 เป้าหมายโครงการ งบประมาณ และกรอบงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลางของโครงการ จำแนกตามแหล่งเงิน

ตัวชี้วัด/ แหล่งเงิน	หน่วยนับ	งบประมาณ		ประมาณการรายจ่ายล่วงหน้า**		
		เริ่มต้น - ปี 2567 แผน (ผล)*	ปี 2568 แผน	ปี 2569 แผน	ปี 2570 แผน	ปี 2571 - จบ แผน
เชิงปริมาณ : จำนวนผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ได้รับการพัฒนาศักยภาพเพื่อยกระดับให้เป็นศูนย์เวลเนส ไม่น้อยกว่า	คน	1,000 (317)	-	-	-	-
เชิงปริมาณ : จำนวนประชาชนที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการนวดไทยเพื่อสุขภาพ เพิ่มการสร้างงาน สร้างอาชีพ ไม่น้อยกว่า	คน	1,900 (-)	-	-	-	-
เชิงปริมาณ : จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีรายได้เพิ่มขึ้น	ราย	-	1,000	1,000	1,000	-
เชิงปริมาณ : จำนวนผลิตภัณฑ์สมุนไพรในชุมชนและบริการสู่การสร้างศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย ได้รับการยกระดับ ไม่น้อยกว่า	รายการ	-	200	200	200	-
รวมทั้งสิ้น	**ล้านบาท**	**18.3731**	**10.3795**	**10.3795**	**10.3795**	**-**
เงินงบประมาณ	**ล้านบาท**	**18.3731**	**10.3795**	**10.3795**	**10.3795**	**-**
- งบดำเนินงาน	ล้านบาท	18.3731	10.3795	10.3795	10.3795	-
- งบลงทุน	ล้านบาท	-	-	-	-	-
- งบเงินอุดหนุน	ล้านบาท	-	-	-	-	-
- งบรายจ่ายอื่น	ล้านบาท	-	-	-	-	-
เงินนอกงบประมาณ	**ล้านบาท**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

* ผลการดำเนินงานของปีงบประมาณ 2567 (6 เดือน)

** ประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าตามภารกิจและเป้าหมายที่ได้ตั้งงบประมาณในปี 2568 ที่จะมีผลให้ต้องดำเนินการต่อเนื่องถึงปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 - 2571

รายละเอียดงบประมาณจำแนกตามงบรายจ่าย

โครงการ : โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ **10,379,500 บาท**

1. งบดำเนินงาน **10,379,500 บาท**

1.1 ค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ **10,379,500 บาท**

(1) ค่าใช้จ่ายในการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มจากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
ด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร 10,379,500 บาท

7.4 แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย **2,788,800 บาท**

7.4.1 โครงการที่ 1 : โครงการพัฒนานวัตกรรมการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน
ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน **2,788,800 บาท**

7.4.1.1 วัตถุประสงค์

ยกระดับนวัตกรรมด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกให้เป็นส่วนหนึ่งของการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

7.4.1.2 สถานที่ดำเนินการ

12 จังหวัด (จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดนนทบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดชลบุรี จังหวัดขอนแก่น จังหวัดอุดรธานี จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดสงขลา)

7.4.1.3 ระยะเวลาดำเนินการ 6 ปี (ปี 2565 ถึง ปี 2570)

7.4.1.4 วงเงินทั้งสิ้นของโครงการ **12,266,400 บาท**

- เงินงบประมาณ 12,266,400 บาท

7.4.1.5 งบประมาณรายจ่าย จำแนกตามกิจกรรม - งบรายจ่าย

หน่วย : ล้านบาท

กิจกรรม	งบรายจ่าย				
	งบดำเนินงาน	งบลงทุน	งบเงินอุดหนุน	งบรายจ่ายอื่น	รวม
รวมทั้งสิ้น	**2.7888**	**-**	**-**	**-**	**2.7888**
1. การส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน	2.7888	-	-	-	2.7888

7.4.1.6 เป้าหมายโครงการ งบประมาณ และกรอบงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลางของโครงการ จำแนกตามแหล่งเงิน

ตัวชี้วัด/ แหล่งเงิน	หน่วยนับ	งบประมาณ		ประมาณการรายจ่ายล่วงหน้า**		
		เริ่มต้น - ปี 2567 แผน (ผล)*	ปี 2568 แผน	ปี 2569 แผน	ปี 2570 แผน	ปี 2571 - จบ แผน
เชิงปริมาณ : จำนวนผู้สูงอายุในชุมชนได้รับการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ไม่น้อยกว่า	คน	30,400 (7,524)	250,000	250,000	250,000	-
รวมทั้งสิ้น	**ล้านบาท**	**3.9000**	**2.7888**	**2.7888**	**2.7888**	**-**
เงินงบประมาณ	**ล้านบาท**	**3.9000**	**2.7888**	**2.7888**	**2.7888**	**-**
- งบดำเนินงาน	ล้านบาท	3.9000	2.7888	2.7888	2.7888	-
- งบลงทุน	ล้านบาท	-	-	-	-	-
- งบเงินอุดหนุน	ล้านบาท	-	-	-	-	-
- งบรายจ่ายอื่น	ล้านบาท	-	-	-	-	-
เงินนอกงบประมาณ	**ล้านบาท**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

* ผลการดำเนินงานของปีงบประมาณ 2567 (6 เดือน)

** ประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าตามภารกิจและเป้าหมายที่ได้ตั้งงบประมาณในปี 2568 ที่จะมีผลให้ต้องดำเนินการต่อเนื่องถึงปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 - 2571

รายละเอียดงบประมาณจำแนกตามงบรายจ่าย

โครงการ : โครงการพัฒนานวัตกรรมการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน	**2,788,800 บาท**
1. งบดำเนินงาน	**2,788,800 บาท**
1.1 ค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ	**2,788,800 บาท**
(1) ค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน	2,788,800 บาท

8. รายงานสถานะและแผนการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณ

หน่วย : ล้านบาท (ทศนิยม 4 ตำแหน่ง)

สถานะการเงิน	ปี 2566	แผนการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณ				
		ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570	ปี 2571
1. เงินนอกงบประมาณสะสมคงเหลือยกมา	**7.8366**	**38.7584**	**68.5626**	**97.2187**	**131.7163**	**172.7536**
2. รายได้ประเภทเงินนอกงบประมาณ	**177.2912**	**202.0155**	**230.0678**	**261.9030**	**298.2184**	**340.1012**
2.1 เงินรายได้	177.2912	202.0155	230.0678	261.9030	298.2184	340.1012
2.2 เงินที่รัฐบาลอุดหนุนหรือจัดสรรให้	-	-	-	-	-	-
2.3 ทุนหมุนเวียน	-	-	-	-	-	-
2.4 เงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ	-	-	-	-	-	-
2.5 เงินอุดหนุนและบริจาค	-	-	-	-	-	-
2.6 เงินกู้ในประเทศ	-	-	-	-	-	-
2.7 เงินกู้ต่างประเทศ	-	-	-	-	-	-
2.8 อื่นๆ	-	-	-	-	-	-
3. รวมเงินนอกงบประมาณทั้งสิ้น (1.+2.)	**185.1278**	**240.7739**	**298.6304**	**359.1217**	**429.9347**	**512.8548**
4. นำไปสมทบกับงบประมาณ	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
4.1 งบบุคลากร	-	-	-	-	-	-
4.2 งบดำเนินงาน	-	-	-	-	-	-
4.3 งบลงทุน	-	-	-	-	-	-
4.4 งบเงินอุดหนุน	-	-	-	-	-	-
4.5 งบรายจ่ายอื่น	-	-	-	-	-	-
5. คงเหลือหลังหักเงินนำไปสมทบกับงบประมาณ (3.-4.)	**185.1278**	**240.7739**	**298.6304**	**359.1217**	**429.9347**	**512.8548**
6. แผนการใช้จ่ายอื่น	**146.3694**	**172.2113**	**201.4117**	**227.4054**	**257.1811**	**300.7579**
6.1 ภารกิจพื้นฐาน	146.3694	172.2113	201.4117	227.4054	257.1811	300.7579
6.1.1 รายจ่ายประจำ	146.3694	166.0336	188.7074	214.6705	244.4109	287.9472
6.1.2 รายจ่ายลงทุน	-	6.1777	12.7043	12.7349	12.7702	12.8107
6.2 ภารกิจเพื่อการพัฒนา	-	-	-	-	-	-
6.2.1 รายจ่ายประจำ	-	-	-	-	-	-
6.2.2 รายจ่ายลงทุน	-	-	-	-	-	-
7. คงเหลือ (5.-6.)	**38.7584**	**68.5626**	**97.2187**	**131.7163**	**172.7536**	**212.0969**

รายละเอียดงบประมาณจำแนกตามงบรายจ่าย

รายการบุคลากรภาครัฐ	**140,649,700 บาท**
1. งบบุคลากร	**133,332,700 บาท**
1.1 เงินเดือนและค่าจ้างประจำ	**98,330,400 บาท**
1.1.1 เงินเดือน	98,015,100 บาท
(1) อัตราเดิม 273 อัตรา	91,188,300 บาท
(2) อัตราใหม่ 14 อัตรา	840,000 บาท
(3) ค่าตอบแทนรายเดือน [อัตราเดิม]	2,600,400 บาท
(4) เงินเพิ่มการครองชีพชั่วคราว [อัตราเดิม]	29,000 บาท
(5) เงินประจำตำแหน่ง [อัตราเดิม]	3,314,400 บาท
(6) เงิน พ.ส.ร. (เงินเพิ่มพิเศษสำหรับการสู้รบ) [อัตราเดิม]	7,000 บาท
(7) เงิน พ.ต.ก. (เงินเพิ่มตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของขรก.พลเรือน (ผู้ปฏิบัติงานด้านนิติกร)) [อัตราเดิม]	36,000 บาท
1.1.2 ค่าจ้างประจำ	315,300 บาท
(1) อัตราเดิม 1 อัตรา	315,300 บาท
1.2 ค่าตอบแทนพนักงานราชการ	**35,002,300 บาท**
(1) ค่าตอบแทนพนักงานราชการ (อัตราเดิม)	35,002,300 บาท
2. งบดำเนินงาน	**7,317,000 บาท**
2.1 ค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ	**7,317,000 บาท**
(1) ค่าเช่าบ้าน	2,234,300 บาท
(2) ค่าตอบแทนพิเศษสำหรับข้าราชการและลูกจ้างที่ได้รับเงินเดือนเต็มขั้น	376,400 บาท
(3) เงินเพิ่มพิเศษสำหรับแพทย์ ทันตแพทย์ และเภสัชกรที่ไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัว	1,800,000 บาท
(4) เงิน พ.ต.ส. (เงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุผลพิเศษผู้ปฏิบัติงานด้านสาธารณสุข)	1,638,000 บาท
(5) เงิน ค.ต.ส. (ค่าตอบแทนสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของพนักงานราชการ)	24,000 บาท
(6) เงินสมทบกองทุนประกันสังคม	1,181,300 บาท
(7) เงินสมทบกองทุนเงินทดแทน	63,000 บาท

รายละเอียดงบประมาณจำแนกตามงบรายจ่าย

โครงการ : โครงการเสริมสร้างความเป็นเลิศทางการแพทย์แผนไทย

การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรในระบบสุขภาพ	**223,158,500 บาท**
1. งบดำเนินงาน	**88,414,400 บาท**
1.1 ค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ	**80,171,500 บาท**
(1) รายการไม่ผูกพัน	76,904,500 บาท
(1) ค่าอาหารทำการนอกเวลา	1,182,000 บาท
(2) ค่าตอบแทนเหมาจ่ายแทนการจัดหารถประจำตำแหน่ง	991,200 บาท
(3) ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พักและค่าพาหนะ	1,788,900 บาท
(3.1) ค่าพาหนะเดินทางในประเทศ	1,788,900 บาท
(4) ค่าซ่อมแซมยานพาหนะและขนส่ง	243,900 บาท
(5) ค่าซ่อมแซมครุภัณฑ์	475,400 บาท
(6) ค่าจ้างเหมาบริการ	24,806,100 บาท
(6.1) ค่ารักษาความปลอดภัย	5,845,000 บาท
(6.2) ค่าจ้างทำความสะอาด	3,647,400 บาท
(6.3) ค่าจ้างเหมาพนักงานขับรถยนต์	2,468,400 บาท
(6.4) ค่าจ้างเหมาบริการถ่ายเอกสาร	500,000 บาท
(6.5) ค่าจ้างเหมาบริการพนักงาน	9,480,200 บาท
(6.6) ค่าจ้างเหมารวบรวม วิเคราะห์และจัดทำข้อมูล	2,865,100 บาท
(7) ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม	1,808,700 บาท
(7.1) การฝึกอบรมสัมมนาบุคคลภายใน	763,400 บาท
(7.2) การฝึกอบรมสัมมนาหน่วยงานภายนอก	1,045,300 บาท
(8) ค่าใช้จ่ายผลิตเวชภัณฑ์สมุนไพร	160,000 บาท
(9) ค่าดูแลรักษาระบบสาธารณูปโภคอาคารสำนักงาน	2,147,800 บาท
(10) ค่าจ้างเหมาดูแลสวน	801,500 บาท
(11) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	270,000 บาท
(12) ค่าใช้จ่ายในการยกระดับมาตรฐานการผลิตยาสมุนไพร สร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับของยาสมุนไพร	4,680,000 บาท
(13) ค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันและขยายช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพร	3,015,000 บาท
(14) ค่าใช้จ่ายในการขับเคลื่อนเชิงนโยบายด้านสมุนไพร และส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมตลอดห่วงโซ่คุณค่า	4,350,000 บาท
(15) ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาและยกระดับการนวดไทย อัตลักษณ์ไทย สร้างเศรษฐกิจชุมชน	1,600,000 บาท

(16) ค่าใช้จ่ายในการยกระดับภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร เพื่อลดอันตรายจากยาเสพติดอย่างบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบันและระบบสุขภาพชุมชน 5,350,000 บาท

(17) ค่าเช่าเครื่องพริ้นเตอร์ 502,000 บาท

(18) ค่าใช้จ่ายในการเพิ่มพูนศักยภาพและส่งเสริมการยอมรับการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระดับสากล 1,220,000 บาท

(19) ค่าใช้จ่ายในการยกระดับสินค้าและบริการจากฐานภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพร สู่การเสริมสร้างเศรษฐกิจเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม 1,395,000 บาท

(20) ค่าใช้จ่ายในการยกระดับมาตรฐานโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อหนุนเสริมอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจรของประเทศ 2,160,000 บาท

(21) ค่าใช้จ่ายในการขยายผลและพัฒนารูปแบบการจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน ที่รองรับปัญหาสุขภาพสำคัญของประเทศ 6,968,000 บาท

(22) ค่าใช้จ่ายในการบำบัดฟื้นฟูสุขภาพผู้ติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์ทางเลือก 1,095,000 บาท

(23) ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาศักยภาพเพื่อสร้างงานสร้างอาชีพ ด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สำหรับผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษในกรมราชทัณฑ์ 939,000 บาท

(24) ค่าบำรุงรักษาระบบคอมพิวเตอร์หรือระบบสารสนเทศ 3,000,000 บาท

(25) ค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมการบริโภคอาหารไทย รองรับการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม 960,000 บาท

(26) ค่าใช้จ่ายในการจัดทำแผนพัฒนากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อหนุนเสริมระบบบริการสาธารณสุขของประเทศ 1,200,000 บาท

(27) ค่าใช้จ่ายในการสร้างความรู้ความเข้าใจในประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทยสู่การเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ 135,000 บาท

(28) ค่าใช้จ่ายในการสร้างการตระหนักรู้ในการดูแลสุขภาพของคนไทยเพื่อการใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก 960,000 บาท

(29) ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาแนวทางและศักยภาพของหมอพื้นบ้านและภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพ เพื่อบูรณาการการจัดการสุขภาพชุมชน 2,700,000 บาท

(2) ค่าเช่ารถยนต์ 11 คัน		1,633,500 บาท
วงเงินทั้งสิ้น	16,335,000 บาท	
เงินนอกงบประมาณ	- บาท	
เงินงบประมาณ	16,335,000 บาท	
ปี 2563 - 2565 ตั้งงบประมาณ	8,167,500 บาท	
ปี 2566 ตั้งงบประมาณ	3,267,000 บาท	
ปี 2567 ตั้งงบประมาณ	3,267,000 บาท	
ปี 2568 ตั้งงบประมาณ	1,633,500 บาท	
(3) ค่าเช่ารถยนต์ 11 คัน		1,633,500 บาท
วงเงินทั้งสิ้น	16,335,000 บาท	
เงินนอกงบประมาณ	- บาท	
เงินงบประมาณ	16,335,000 บาท	
ปี 2568 ตั้งงบประมาณ	1,633,500 บาท	
ปี 2569 ผูกพันงบประมาณ	3,267,000 บาท	
ปี 2570 ผูกพันงบประมาณ	3,267,000 บาท	
ปี 2571 - 2573 ผูกพันงบประมาณ	8,167,500 บาท	
1.2 ค่าสาธารณูปโภค		**8,242,900 บาท**
(1) ค่าบริการสื่อสารและโทรคมนาคม		456,000 บาท
(2) ค่าไฟฟ้า		6,520,000 บาท
(3) ค่าประปา		408,000 บาท
(4) ค่าโทรศัพท์		814,900 บาท
(5) ค่าไปรษณีย์		44,000 บาท

2. งบลงทุน **109,886,500 บาท**

2.1 ค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง **109,886,500 บาท**

2.1.1 ค่าครุภัณฑ์ **16,993,000 บาท**

2.1.1.1 ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง 8,858,000 บาท

(1) รถพยาบาล (รถตู้) ปริมาตรกระบอกสูบไม่ต่ำกว่า 2,400 ซีซี หรือกำลังเครื่องยนต์สูงสุดไม่ต่ำกว่า 90 กิโลวัตต์ โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาเขตสุขภาพที่ 11 ตำบลบางลึก อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร 1 คัน 2,500,000 บาท

(2) รถพยาบาล (รถตู้) ปริมาตรกระบอกสูบไม่ต่ำกว่า 2,400 ซีซี หรือกำลังเครื่องยนต์สูงสุดไม่ต่ำกว่า 90 กิโลวัตต์ โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาเขตสุขภาพที่ 12 ตำบลบ้านนา อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง 1 คัน 2,500,000 บาท

(3) รถพยาบาล (รถตู้) ปริมาตรกระบอกสูบไม่ต่ำกว่า 2,400 ซีซี หรือกำลังเครื่องยนต์สูงสุดไม่ต่ำกว่า 90 กิโลวัตต์ โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาเขตสุขภาพที่ 9 ตำบลนอกเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 1 คัน 2,500,000 บาท

(4) รถโดยสาร ขนาด 12 ที่นั่ง (ดีเซล) ปริมาตรกระบอกสูบไม่ต่ำกว่า 2,400 ซีซี หรือกำลังเครื่องยนต์สูงสุดไม่ต่ำกว่า 90 กิโลวัตต์ โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน แขวงคลองมหานาค เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร 1 คัน 1,358,000 บาท

2.1.1.2 ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ 4,582,400 บาท

(1) ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ที่มีราคาต่อหน่วยต่ำกว่า 1 ล้านบาท 4,582,400 บาท

รวม 43 รายการ (รวม 431 หน่วย)

(1.1) เครื่องคอมพิวเตอร์ สำหรับงานสำนักงาน*(จอขนาดไม่น้อยกว่า 19 นิ้ว) กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี 68 เครื่อง 1,360,000 บาท

(1.2) ชุดโปรแกรมระบบปฏิบัติการ สำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์และเครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก แบบสิทธิการใช้งานประเภทติดตั้งมาจากโรงงาน (OEM) ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี 80 ชุด 336,000 บาท

(1.3) ชุดโปรแกรมจัดการสำนักงาน แบบที่ 2 ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี 85 ชุด 935,000 บาท

(1.4) เครื่องสำรองไฟฟ้า ขนาด 800 VA กรมการแพทย์แผนไทย
และการแพทย์ทางเลือก ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมืองนนทบุรี
จังหวัดนนทบุรี 70 เครื่อง 175,000 บาท

(1.5) เครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก สำหรับงานสำนักงาน กรมการแพทย์
แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมืองนนทบุรี
จังหวัดนนทบุรี 12 เครื่อง 228,000 บาท

(1.6) อุปกรณ์กระจายสัญญาณ (L3 Switch) ขนาด 24 ช่อง
ศูนย์บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และบริการ
วิชาการ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
สาขาจังหวัดอุดรธานี ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองอุดรธานี
จังหวัดอุดรธานี 2 ชุด 220,000 บาท

(1.7) อุปกรณ์กระจายสัญญาณ (L2 Switch) ขนาด 24 ช่อง แบบที่ 2
ศูนย์บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และบริการวิชาการ
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
สาขาจังหวัดอุดรธานี 3 ชุด 39,000 บาท

(1.8) อุปกรณ์กระจายสัญญาณไร้สาย (Access Point) แบบที่ 1
ศูนย์บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และบริการวิชาการ
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
สาขาจังหวัดอุดรธานี ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองอุดรธานี
จังหวัดอุดรธานี 37 ชุด 148,000 บาท

(1.9) อุปกรณ์ป้องกันเครือข่าย (Next Generation Firewall)
แบบที่ 1 ศูนย์บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
และบริการวิชาการ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
สาขาจังหวัดอุดรธานี ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองอุดรธานี
จังหวัดอุดรธานี 1 ชุด 240,000 บาท

(1.10) เครื่องสำรองไฟฟ้า ขนาด 1 kVA ศูนย์บริการการแพทย์
แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และบริการวิชาการ กรมการแพทย์
แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สาขาจังหวัดอุดรธานี ตำบลหมากแข้ง
อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี 4 เครื่อง 22,800 บาท

(1.11) ตู้สำหรับจัดเก็บเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์
แบบที่ 1(ขนาด 36U) ศูนย์บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์
ทางเลือก และบริการวิชาการ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์
ทางเลือก สาขาจังหวัดอุดรธานี ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองอุดรธานี
จังหวัดอุดรธานี 1 ตู้ 18,000 บาท

(1.12) เครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก สำหรับงานสำนักงาน โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน แขวงคลองมหานาค เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร 2 เครื่อง 38,000 บาท

(1.13) ชุดโปรแกรมระบบปฏิบัติการ สำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์และเครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก แบบสิทธิการใช้งานประเภทติดตั้งมาจากโรงงาน (OEM) ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน แขวงคลองมหานาค เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร 2 ชุด 8,400 บาท

(1.14) ชุดโปรแกรมจัดการสำนักงาน แบบที่ 2 ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน แขวงคลองมหานาค เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร 2 ชุด 22,000 บาท

(1.15) เครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก สำหรับงานสำนักงาน โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาศูนย์ราชการแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 2 เครื่อง 38,000 บาท

(1.16) ชุดโปรแกรมระบบปฏิบัติการ สำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์และเครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก แบบสิทธิการใช้งานประเภทติดตั้งมาจากโรงงาน (OEM) ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาศูนย์ราชการแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 2 ชุด 8,400 บาท

(1.17) ชุดโปรแกรมจัดการสำนักงาน แบบที่ 2 ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาศูนย์ราชการแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 2 ชุด 22,000 บาท

(1.18) เครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก สำหรับงานสำนักงาน ศูนย์บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และบริการวิชาการ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สาขาจังหวัดอุดรธานี ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี 3 เครื่อง 57,000 บาท

(1.19) ชุดโปรแกรมระบบปฏิบัติการ สำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์
และเครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก แบบสิทธิการใช้งานประเภทติดตั้ง
มาจากโรงงาน (OEM) ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย ศูนย์บริการ
การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และบริการวิชาการ
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สาขาจังหวัดอุดรธานี
ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี 3 ชุด 12,600 บาท

(1.20) ชุดโปรแกรมจัดการสำนักงาน แบบที่ 2 ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้อง
ตามกฎหมาย ศูนย์บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
และบริการวิชาการกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
สาขาจังหวัดอุดรธานี ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองอุดรธานี
จังหวัดอุดรธานี 3 ชุด 33,000 บาท

(1.21) เครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก สำหรับงานสำนักงาน
โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน
สาขาเขตสุขภาพที่ 9 ตำบลในเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์
จังหวัดสุรินทร์ 1 เครื่อง 19,000 บาท

(1.22) ชุดโปรแกรมระบบปฏิบัติการ สำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์
และเครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก แบบสิทธิการใช้งานประเภทติดตั้ง
มาจากโรงงาน (OEM) ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย โรงพยาบาล
การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาเขตสุขภาพที่ 9
ตำบลในเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 1 ชุด 4,200 บาท

(1.23) ชุดโปรแกรมจัดการสำนักงาน แบบที่ 2 ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้อง
ตามกฎหมาย โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน
สาขาเขตสุขภาพที่ 9 ตำบลในเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์
จังหวัดสุรินทร์ 1 ชุด 11,000 บาท

(1.24) เครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก สำหรับงานสำนักงาน โรงพยาบาล
การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาเขตสุขภาพที่ 12
ตำบลบ้านนา อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง 1 เครื่อง 19,000 บาท

(1.25) ชุดโปรแกรมระบบปฏิบัติการ สำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์
และเครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก แบบสิทธิการใช้งานประเภทติดตั้ง
มาจากโรงงาน (OEM) ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย โรงพยาบาล
การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาเขตสุขภาพที่ 12
ตำบลบ้านนา อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง 1 ชุด 4,200 บาท

(1.26) ชุดโปรแกรมจัดการสำนักงาน แบบที่ 2 ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาเขตสุขภาพที่ 12 ตำบลบ้านนา อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง 1 ชุด 11,000 บาท

(1.27) เครื่องคอมพิวเตอร์ สำหรับงานสำนักงาน*(จอแสดงภาพขนาดไม่น้อยกว่า 19 นิ้ว) โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน แขวงคลองมหานาค เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร 5 เครื่อง 100,000 บาท

(1.28) เครื่องคอมพิวเตอร์ สำหรับงานสำนักงาน*(จอแสดงภาพขนาดไม่น้อยกว่า 19 นิ้ว) โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาเขตสุขภาพที่ 9 ตำบลในเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 3 เครื่อง 60,000 บาท

(1.29) เครื่องคอมพิวเตอร์ สำหรับงานสำนักงาน*(จอแสดงภาพขนาดไม่น้อยกว่า 19 นิ้ว) โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาเขตสุขภาพที่ 11 ตำบลบางลึก อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร 3 เครื่อง 60,000 บาท

(1.30) เครื่องคอมพิวเตอร์ สำหรับงานสำนักงาน*(จอแสดงภาพขนาดไม่น้อยกว่า 19 นิ้ว)โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาเขตสุขภาพที่ 12 ตำบลบ้านนา อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง 3 เครื่อง 60,000 บาท

(1.31) ชุดโปรแกรมระบบปฏิบัติการ สำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์และเครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก แบบสิทธิการใช้งานประเภทติดตั้งมาจากโรงงาน (OEM) ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน แขวงคลองมหานาค เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร 5 ชุด 21,000 บาท

(1.32) ชุดโปรแกรมระบบปฏิบัติการ สำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์และเครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก แบบสิทธิการใช้งานประเภทติดตั้งมาจากโรงงาน (OEM) ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาเขตสุขภาพที่ 9 ตำบลในเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 3 ชุด 12,600 บาท

(1.33) ชุดโปรแกรมระบบปฏิบัติการ สำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์
และเครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก แบบสิทธิการใช้งานประเภทติดตั้ง
มาจากโรงงาน (OEM) ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย โรงพยาบาล
การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาเขตสุขภาพที่ 11
ตำบลบางลึก อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร 3 ชุด 12,600 บาท

(1.34) ชุดโปรแกรมระบบปฏิบัติการ สำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์
และเครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก แบบสิทธิการใช้งานประเภทติดตั้ง
มาจากโรงงาน (OEM) ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย โรงพยาบาล
การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาเขตสุขภาพที่ 12
ตำบลบ้านนา อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง 3 ชุด 12,600 บาท

(1.35) เครื่องพิมพ์ ชนิด Dot Matrix Printer แบบแคร่สั้น
ศูนย์บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และบริการ
วิชาการ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
สาขาจังหวัดอุดรธานี ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองอุดรธานี
จังหวัดอุดรธานี 2 เครื่อง 48,000 บาท

(1.36) เครื่องพิมพ์ ชนิด Dot Matrix Printer แบบแคร่สั้น
โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน
สาขาเขตสุขภาพที่ 9 ตำบลในเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์
จังหวัดสุรินทร์ 2 เครื่อง 48,000 บาท

(1.37) เครื่องพิมพ์ ชนิด Dot Matrix Printer แบบแคร่สั้น
โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน
สาขาเขตสุขภาพที่ 12 ตำบลบ้านนา อำเภอศรีนครินทร์
จังหวัดพัทลุง 2 เครื่อง 48,000 บาท

(1.38) เครื่องพิมพ์แบบใช้ความร้อน (Thermal Printer)
ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพการแพทย์แผนไทย ตำบลตลาดขวัญ
อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี 1 เครื่อง 13,000 บาท

(1.39) เครื่องพิมพ์แบบใช้ความร้อน (Thermal Printer)
โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน
สาขาศูนย์ราชการแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่
กรุงเทพมหานคร 1 เครื่อง 13,000 บาท

(1.40) เครื่องพิมพ์แบบใช้ความร้อน (Thermal Printer)
ศูนย์บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และบริการ
วิชาการกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี 1 เครื่อง 13,000 บาท

(1.41) เครื่องพิมพ์แบบใช้ความร้อน (Thermal Printer)
โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน
สาขาเขตสุขภาพที่ 9 ตำบลในเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์
จังหวัดสุรินทร์ 1 เครื่อง 13,000 บาท

(1.42) เครื่องพิมพ์แบบใช้ความร้อน (Thermal Printer)
โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน
สาขาเขตสุขภาพที่ 12 ตำบลบ้านนา อำเภอศรีนครินทร์
จังหวัดพัทลุง 1 เครื่อง 13,000 บาท

(1.43) เครื่องสำรองไฟฟ้า ขนาด 800 VA โรงพยาบาลการแพทย์
แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาเขตสุขภาพที่ 12
ตำบลบ้านนา อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง 2 เครื่อง 5,000 บาท

2.1.1.3 ครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์ 3,552,600 บาท

(1) ครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์ที่มีราคาต่อหน่วยต่ำกว่า 1 ล้านบาท 556,400 บาท
รวม 1 รายการ (รวม 1 หน่วย)

(1.1) ชุดเครื่องตอกยาเม็ดอัตโนมัติแบบโรตารี่ 5 สาก
กองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร ตำบลคลองหนึ่ง
อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 1 ชุด 556,400 บาท

(2) ชุดเครื่องทำแห้งแบบพ่นละอองฝอย กองพัฒนายาแผนไทย
และสมุนไพร ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 1 ชุด 2,996,200 บาท

2.1.2 ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง **92,893,500 บาท**

2.1.2.1 ค่าก่อสร้างอาคารสาธารณสุขและสิ่งก่อสร้างประกอบ 92,893,500 บาท

(1) อาคารศูนย์บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
และบริการวิชาการ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
สาขาเขตสุขภาพที่ 11 จังหวัดชุมพร 4 ชั้น ตำบลตากแดด
อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร 1 แห่ง 15,917,300 บาท

วงเงินทั้งสิ้น	49,432,800	บาท
เงินนอกงบประมาณ	-	บาท
เงินงบประมาณ	49,432,800	บาท
ปี 2567 ตั้งงบประมาณ	7,415,000	บาท
ปี 2568 ตั้งงบประมาณ	15,917,300	บาท
ปี 2569 ผูกพันงบประมาณ	26,100,500	บาท

(2) อาคารศูนย์บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
และบริการวิชาการ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
สาขาเขตสุขภาพที่ 6 จังหวัดฉะเชิงเทรา 4 ชั้น ตำบลบางแก้ว
อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา 1 แห่ง 12,468,600 บาท

วงเงินทั้งสิ้น	46,180,300	บาท
เงินนอกงบประมาณ	-	บาท
เงินงบประมาณ	46,180,300	บาท
ปี 2567 ตั้งงบประมาณ	6,927,100	บาท
ปี 2568 ตั้งงบประมาณ	12,468,600	บาท
ปี 2569 ผูกพันงบประมาณ	26,784,600	บาท

(3) อาคารโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน 6 ชั้น
พื้นที่ใช้สอยประมาณ 9,900 ตารางเมตร โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทย
และการแพทย์ผสมผสาน แขวงคลองมหานาค เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย
กรุงเทพมหานคร 1 แห่ง 55,000,000 บาท

วงเงินทั้งสิ้น	275,000,000	บาท
เงินนอกงบประมาณ	-	บาท
เงินงบประมาณ	275,000,000	บาท
ปี 2568 ตั้งงบประมาณ	55,000,000	บาท
ปี 2569 ผูกพันงบประมาณ	72,875,000	บาท
ปี 2570 ผูกพันงบประมาณ	147,125,000	บาท

(4) อาคารศูนย์บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
และบริการวิชาการกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
สาขาเขตสุขภาพที่ 1 จังหวัดลำปาง 4 ชั้น ตำบลพระบาท
อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง 1 แห่ง 9,507,600 บาท

วงเงินทั้งสิ้น	47,537,900	บาท
เงินนอกงบประมาณ	-	บาท
เงินงบประมาณ	47,537,900	บาท
ปี 2568 ตั้งงบประมาณ	9,507,600	บาท
ปี 2569 ผูกพันงบประมาณ	38,030,300	บาท

3. งบเงินอุดหนุน **16,500,000 บาท**

3.1 เงินอุดหนุนทั่วไป **16,500,000 บาท**

1) ค่าใช้จ่ายในโครงการมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ 13,500,000 บาท

2) ค่าใช้จ่ายในโครงการมหกรรมการแพทย์แผนไทยแห่งชาติ 3,000,000 บาท

4. งบรายจ่ายอื่น **8,357,600 บาท**

1) ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราว 3,032,600 บาท

2) ค่าใช้จ่ายในการจัดทำมาตรฐานตำรับยาแผนไทย 5,325,000 บาท

รายละเอียดงบประมาณจำแนกตามงบรายจ่าย

โครงการ : โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ **10,379,500 บาท**

1. งบดำเนินงาน **10,379,500 บาท**

1.1 ค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ **10,379,500 บาท**

(1) ค่าใช้จ่ายในการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มจากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร 10,379,500 บาท

รายละเอียดงบประมาณจำแนกตามงบรายจ่าย

โครงการ : โครงการพัฒนานวัตกรรมการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน **2,788,800 บาท**

1. งบดำเนินงาน **2,788,800 บาท**

1.1 ค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ **2,788,800 บาท**

(1) ค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ผสมผสาน 2,788,800 บาท

เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ ๓

งบประมาณรายจ่าย

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

สำนักงบประมาณ
สำนักนายกรัฐมนตรี

สำเนา

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๕๕๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุมัติก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณสำหรับรายการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

กราบเรียน/เรียน รอง-นรม., รัฐ-นร., กระทรวง, กรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๑๖/๑๖ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๗

ด้วยสำนักงบประมาณได้ขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๑. อนุมัติให้หน่วยรับงบประมาณก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ รายการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณรายการใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ จำนวน ๑,๖๑๒ รายการ เป็นวงเงินภาระผูกพันรวมทั้งสิ้น ๓๕๒,๕๘๓ ล้านบาท สำหรับรายการที่มีวงเงินรวมตั้งแต่ ๑,๐๐๐ ล้านบาทขึ้นไป จำนวน ๓๓ รายการ วงเงิน ๑๑๔,๖๖๖.๖ ล้านบาท เมื่อทราบผลประกวดราคาแล้ว เห็นสมควรให้หน่วยรับงบประมาณนำเสนอนายกรัฐมนตรีทราบอีกครั้งหนึ่งก่อนดำเนินการต่อไป

๒. อนุมัติให้หน่วยรับงบประมาณที่ไม่สามารถดำเนินการตามหลักเกณฑ์การก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ ตามนัยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ (เรื่อง การปรับปรุงแก้ไขมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณและมาตรการอื่นที่เกี่ยวข้อง) สามารถดำเนินการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณตามที่เสนอได้ จำนวน ๑๐๒ หน่วยรับงบประมาณ

๓. อนุมัติให้สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) เพิ่มวงเงินรายการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ รายการค่าเช่าทรัพย์สิน จากวงเงินผูกพัน ๓,๔๐๗,๐๕๕,๔๐๐ บาท เป็นวงเงินผูกพัน ๓,๔๐๗,๐๕๕,๕๐๐ บาท

๔. รายการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณที่จะต้องจ่ายในรูปของเงินตราต่างประเทศ เช่น รายการค่าเช่าบ้าน ค่าเช่าอาคารสำนักงาน และค่าเช่าทรัพย์สินในต่างประเทศ ให้สำนักงบประมาณพิจารณาอนุมัติวงเงินผูกพันที่เปลี่ยนแปลงไปจากที่ได้รับอนุมัติเนื่องจากอัตราแลกเปลี่ยน ในกรณีที่หน่วยรับงบประมาณสามารถปรับแผนการใช้จ่ายงบประมาณได้โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบอีกครั้ง

๕. เพื่อเป็นการเร่งรัดให้หน่วยรับงบประมาณใช้จ่ายหรือก่อหนี้ผูกพัน สำหรับรายการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณที่เป็นรายจ่ายลงทุนรายการใหม่ ให้หน่วยรับงบประมาณจัดส่งราคากลาง คุณลักษณะเฉพาะแบบรูปรายการสิ่งก่อสร้าง และรายละเอียดประกอบที่เกี่ยวข้อง ให้สำนักงบประมาณพิจารณาความเหมาะสมของราคาควบคู่ไปกับการดำเนินกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และเมื่อได้ผลจัดซื้อจัดจ้างแล้ว หากไม่เกินวงเงินที่สำนักงบประมาณให้ความเห็นชอบ ให้แจ้งสำนักงบประมาณทราบและดำเนินการทำสัญญาก่อหนี้ผูกพันต่อไปได้ ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๗ ลงมติอนุมัติตามที่สำนักงบประมาณเสนอ

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ/จึงเรียนยืนยันมา/จึงเรียนยืนยันมาและถือปฏิบัติต่อไป/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ (อย่างยิ่ง)

ณัฐฏ์จารี อนันตศิลป์

(นางณัฐฏ์จารี อนันตศิลป์)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๖๕๒ (สร้อยมุก), ๑๕๒๒ (เฉลิมขวัญ)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖ www.soc.go.th ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@soc.go.th

หมายเหตุ

อัยการสูงสุด	:	จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ
รอง-นรม., รัฐ นร.	:	จึงเรียนยืนยันมา
กระทรวง	:	จึงเรียนยืนยันมาและถือปฏิบัติต่อไป
องค์กรอิสระ	:	จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ
กรม	:	จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

บัญชีรายชื่อผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้แจ้งเรื่อง ขออนุมัติก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณสำหรับรายการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ให้ทราบ ดังนี้

---

๑. รองนายกรัฐมนตรี (นายภูมิธรรม เวชยชัย)
๒. รองนายกรัฐมนตรี (นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ)
๓. รองนายกรัฐมนตรี (นายอนุทิน ชาญวีรกูล)
๔. รองนายกรัฐมนตรี (นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค)
๕. รองนายกรัฐมนตรี (นายพิชัย ชุณหวชิร)
๖. รองนายกรัฐมนตรี (นายประเสริฐ จันทรรวงทอง)
๗. รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายชูศักดิ์ ศิรินิล)
๘. รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นางสาวจิราพร สินธุไพร)
๙. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
๑๐. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
๑๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๑๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
๑๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๑๔. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
๑๕. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๑๖. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
๑๗. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
๑๘. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๙. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน
๒๐. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
๒๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๒๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
๒๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน
๒๔. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
๒๕. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๒๖. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
๒๗. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
๒๘. ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๒๙. เลขาธิการนายกรัฐมนตรี
๓๐. ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ
๓๑. ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ
๓๒. เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

/๓๓. เลขาธิการ ...

๓๓. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
๓๔. เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
๓๕. เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๓๖. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
๓๗. เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
๓๘. เลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
๓๙. ผู้อำนวยการสำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง
๔๐. ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ
๔๑. ผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร
๔๒. ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล
๔๓. ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
๔๔. เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
๔๕. เลขาธิการราชบัณฑิตยสภา
๔๖. ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
๔๗. เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
๔๘. เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ
๔๙. เลขาธิการศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้
๕๐. เลขาธิการคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
๕๑. อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์
๕๒. ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
๕๓. เลขาธิการคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ
๕๔. เลขาธิการพระราชวัง
๕๕. เลขาธิการวุฒิสภา
๕๖. เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
๕๗. เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
๕๘. เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม
๕๙. เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง
๖๐. เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง
๖๑. เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
๖๒. ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน
๖๓. เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
๖๔. เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
๖๕. อัยการสูงสุด

ด่วนที่สุด
ที่ นร ๐๗๑๖/๑๖

สำนักงบประมาณ
๑๐๖๓ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุมัติก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณสำหรับรายการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๑๖/๙ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๗

ด้วยนายกรัฐมนตรีได้เห็นชอบการขออนุมัติก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณสำหรับรายการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ และอนุมัติให้สำนักงบประมาณนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณสำหรับรายการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

สำนักงบประมาณจึงขอส่งเรื่องดังกล่าวมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการ จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายชูศักดิ์ ศิรินิล)
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวเฉลิมขวัญ ทองจันทร์)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
15 ต.ค. 67

กองนโยบายงบประมาณ
โทร. ๐๙ ๕๔๘๙ ๒๙๔๐
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@bb.go.th

ขออนุมัติก่อหนี้ผูกพัน
ข้ามปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงบประมาณ กองนโยบายงบประมาณ โทร. ๐๙ ๕๔๘๙ ๒๙๔๐

ที่ นร ๐๗๑๖/ ๙ **วันที่** ๙ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุมัติก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณสำหรับรายการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

ผ่านรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายชูศักดิ์ ศิรินิล) ๑๐ ต.ค. ๒๕๖๗

ตามที่พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๑ บัญญัติว่า รายการงบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายที่จะต้องก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ ให้ผู้อำนวยการรวบรวมรายการงบประมาณรายจ่ายที่จะต้องก่อหนี้ผูกพัน และวงเงินที่คาดว่าจะต้องก่อหนี้ผูกพันงบประมาณรายจ่ายในปีต่อ ๆ ไป รวมทั้งจำนวนเงินเผื่อเหลือเผื่อขาด เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติการก่อหนี้ผูกพันภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายมีผลใช้บังคับ และเมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติแล้ว ให้หน่วยรับงบประมาณดำเนินการตามระเบียบที่ผู้อำนวยการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี นั้น

สำนักงบประมาณได้ดำเนินการตามนัยดังกล่าวแล้ว มีรายละเอียด ดังนี้

๑. รายการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณรายการใหม่ ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ สำนักงบประมาณได้พิจารณาความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ แล้ว โดยมีรายการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ รายการใหม่ จำนวน ๑,๖๑๒ รายการ เป็นวงเงินภาระผูกพันรวมทั้งสิ้น ๓๕๒,๕๘๓.๐ ล้านบาท จำแนกเป็นเงินงบประมาณ จำนวน ๓๒๕,๑๔๐.๖ ล้านบาท เงินนอกงบประมาณ จำนวน ๑๓,๐๑๐.๕ ล้านบาท และเงินสำรองเผื่อเหลือเผื่อขาด จำนวน ๑๔,๔๓๑.๙ ล้านบาท โดยเป็นงบประมาณรายจ่ายที่จัดสรรให้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ จำนวน ๕๘,๓๕๗.๙ ล้านบาท และเป็นภาระงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ถึงปีสิ้นสุดระยะเวลาดำเนินการ จำนวน ๒๖๖,๗๘๒.๗ ล้านบาท **รายละเอียดปรากฏตามเอกสารหมายเลข ๑**

ทั้งนี้ รายการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณรายการใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ตามประกาศคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ เรื่อง กำหนดสัดส่วนต่าง ๆ เพื่อเป็นกรอบวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ในข้อ (๔) สัดส่วนการก่อหนี้ผูกพันงบประมาณรายจ่ายข้ามปีงบประมาณต้องไม่เกินร้อยละสิบของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๑ (๔) แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยวงเงินภาระผูกพันงบประมาณทั้งสิ้น (เงินงบประมาณและเงินสำรองเผื่อเหลือเผื่อขาด ไม่รวมเงินนอกงบประมาณ) จำนวน ๓๓๙,๕๗๒.๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๕ ของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ จำนวน ๓,๗๕๒,๗๐๐ ล้านบาท ซึ่งอยู่ในสัดส่วนตามที่คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐกำหนด (ไม่เกินร้อยละสิบ) **รายละเอียดปรากฏตามเอกสารหมายเลข ๒**

นรม. 689
เข้า 10/10/67
15.15 น.
ออก

รมต.นร. (๗) รับที่ 0259
วันที่ 10-10-67 เวลา 14.27

/รายการก่อหนี้...

รายการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณรายการใหม่ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ วงเงินภาระผูกพันรวมทั้งสิ้น ๓๕๒,๕๘๓.๐ ล้านบาท ประกอบด้วย รายจ่ายประจำ ๖,๒๗๘.๘ ล้านบาท และรายจ่ายลงทุน ๓๔๖,๓๐๔.๒ ล้านบาท **รายละเอียดปรากฏตามเอกสารหมายเลข ๓** และสามารถจำแนกตามวงเงินก่อหนี้ผูกพันได้ ๓ กลุ่ม รายละเอียดปรากฏตามตาราง ดังนี้

ตารางแสดงการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณรายการใหม่ จำแนกตามวงเงิน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	จำนวนรายการ	งบประมาณปี ๒๕๖๘	วงเงินภาระผูกพันรวมทั้งสิ้น
๑. รายการที่มีวงเงินรวมต่ำกว่า ๕๐๐ ล้านบาท	๑,๔๐๕	๑๙,๙๖๐.๓	๑๐๖,๓๓๔.๑
๒. รายการที่มีวงเงินรวมตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาทขึ้นไป แต่ไม่เกิน ๑,๐๐๐ ล้านบาท	๑๗๔	๒๔,๑๕๗.๖	๑๓๑,๕๘๒.๓
๓. รายการที่มีวงเงินรวมตั้งแต่ ๑,๐๐๐ ล้านบาทขึ้นไป	๓๓	๑๔,๒๔๐.๐	๑๑๔,๖๖๖.๖
รวมทั้งสิ้น	**๑,๖๑๒**	**๕๘,๓๕๗.๙**	**๓๕๒,๕๘๓.๐**

รายละเอียดปรากฏตามเอกสารหมายเลข ๔ ๕ และ ๖

๒. ภาระผูกพันงบประมาณรายการเดิมที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติไว้แล้วก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ มีวงเงินภาระผูกพันรวมทั้งสิ้น ๑,๐๓๑,๐๕๐.๔ ล้านบาท จำแนกเป็นเงินงบประมาณ จำนวน ๙๗๙,๕๑๕.๒ ล้านบาท เงินนอกงบประมาณ จำนวน ๔๔,๕๔๕.๕ ล้านบาท และเงินสำรองเผื่อเหลือเผื่อขาด จำนวน ๖,๙๘๙.๗ ล้านบาท **รายละเอียดปรากฏตามเอกสารหมายเลข ๗**

๓. รายการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณรายการใหม่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ตามข้อ ๑ และภาระผูกพันงบประมาณรายการเดิมที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติไว้แล้วก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ตามข้อ ๒ มีวงเงินภาระผูกพันรวมทั้งสิ้น ๑,๓๘๓,๖๓๓.๔ ล้านบาท จำแนกเป็นเงินงบประมาณ จำนวน ๑,๓๐๔,๖๕๕.๘ ล้านบาท เงินนอกงบประมาณ จำนวน ๕๗,๕๕๖.๐ ล้านบาท และเงินสำรองเผื่อเหลือเผื่อขาด จำนวน ๒๑,๔๒๑.๖ ล้านบาท รายละเอียดปรากฏตามตาราง ดังนี้

/ตาราง...

ตารางแสดงภาระผูกพันงบประมาณข้ามปี

หน่วย : ล้านบาท

รายการ (๑)	งบประมาณตั้งแต่เริ่มดำเนินการก่อนปี ๒๕๖๘ (๒)	งบประมาณปี ๒๕๖๘ (๓)	ภาระผูกพันในปีงบประมาณ ๒๕๖๙ (๔)	๒๕๗๐ (๕)	๒๕๗๑ และในปีต่อ ๆ ไป (๖)	รวมภาระงบประมาณปี ๒๕๖๙ จนถึงสิ้นสุด (๗)=(๔)+(๕)+(๖)	เงินนอกงบประมาณ (๘)	เงินสำรองเผื่อเหลือเผื่อขาด (๙)	วงเงินภาระผูกพันรวมทั้งสิ้น (๑๐)=(๒)+(๓)+(๗)+(๘)+(๙)
๑. รายการที่อนุมัติให้ผูกพันไว้แล้วก่อนปี ๒๕๖๘	๓๖๘,๔๑๕.๗	๑๖๖,๘๐๒.๕	๒๑๐,๖๓๙.๒	๕๖,๒๒๙.๓	๑๗๗,๔๒๘.๕	๔๔๔,๒๗๗.๐	๔๔,๕๔๕.๕	๖,๙๘๙.๗	๑,๐๓๑,๐๕๐.๔
๑.๑ ภาระผูกพันก่อนปี ๒๕๖๗	๓๓๕,๐๒๐.๙	๑๐๓,๕๕๐.๘	๑๑๔,๘๓๙.๖	๒๗,๕๙๕.๗	๘๔,๓๔๑.๘	๒๒๖,๗๗๗.๑	๒๒,๙๔๑.๕	๑,๗๑๔.๒	๖๙๐,๐๐๔.๕
๑.๒ ภาระผูกพันปี ๒๕๖๗	๓๓,๓๙๔.๘	๖๓,๒๕๑.๗	๙๕,๗๙๙.๖	๒๘,๖๓๓.๖	๙๓,๐๘๖.๗	๒๑๗,๕๑๙.๙	๒๑,๖๐๔.๐	๕,๒๗๕.๕	๓๔๑,๐๔๕.๙
๒. รายการที่เสนอขอผูกพันใหม่ปี ๒๕๖๘	-	๕๘,๓๕๗.๙	๑๒๑,๓๐๔.๔	๑๐๑,๒๔๖.๒	๔๔,๒๓๒.๑	๒๖๖,๗๘๒.๗	๑๓,๐๑๐.๕	๑๔,๔๓๑.๙	๓๕๒,๕๘๓.๐
รวม	๓๖๘,๔๑๕.๗	๒๒๕,๑๖๐.๔	๓๓๑,๙๔๓.๖	๑๕๗,๔๗๕.๕	๒๒๑,๖๖๐.๖	๗๑๑,๐๗๙.๗	๕๗,๕๕๖.๐	๒๑,๔๒๑.๖	๑,๓๘๓,๖๓๓.๔

รายละเอียดปรากฏตามเอกสารหมายเลข ๘

๔. รายการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณรายการใหม่ (ตามข้อ ๑) ที่ไม่สามารถดำเนินการตามหลักเกณฑ์การก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ ตามนัยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ มีดังนี้

๔.๑ หลักเกณฑ์ข้อ ๑.๓ กำหนดสัดส่วนภาระผูกพันรายจ่ายลงทุนของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในปีต่อ ๆ ไป เมื่อเปรียบเทียบกับรายจ่ายลงทุนในปีปัจจุบันจะต้องไม่เกินอัตราร้อยละ ๖๐ ๔๐ ๒๐ และ ๑๐ ในปีแรก ปีที่สอง ปีที่สาม และปีที่สี่ ตามลำดับ เฉพาะรายการผูกพันข้ามปีงบประมาณที่มีระยะเวลาเกินกว่า ๓ ปี โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ มีหน่วยรับงบประมาณที่ไม่สามารถดำเนินการตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวได้ จำนวน ๒๙ หน่วยรับงบประมาณ เนื่องจากการนับค่าเช่ารถยนต์เป็นรายจ่ายลงทุนตามผลการทบทวนนิยามรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุน ประกอบกับมีรายการที่ต้องดำเนินการและมีวงเงินค่อนข้างสูง รวมทั้งเป็นการก่อหนี้ผูกพันเกินกว่า ๓ ปี ส่งผลให้สัดส่วนภาระผูกพันงบประมาณรายจ่ายลงทุนในปีต่อ ๆ ไป เกินกว่าหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ **รายละเอียดปรากฏตามเอกสารหมายเลข ๙**

๔.๒ หลักเกณฑ์ข้อ ๑.๖ กำหนดให้ "รายจ่ายลงทุนที่จะขออนุมัติผูกพันข้ามปีงบประมาณทุกรายการต้องได้รับการจัดสรรงบประมาณแผ่นดินในปีแรก เป็นจำนวนเงินไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๒๐ ของวงเงินรายจ่ายส่วนที่เป็นเงินงบประมาณทั้งสิ้นของรายจ่ายลงทุนนั้น ๆ โดยไม่รวมวงเงินเผื่อเหลือเผื่อขาด" โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ มี ๗๓ หน่วยรับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีแรกต่ำกว่าร้อยละ ๒๐ โดยส่วนใหญ่เป็นรายการค่าเช่ารถยนต์ใหม่ **รายละเอียดปรากฏตามเอกสารหมายเลข ๑๐**

๕. สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) ขอเพิ่มวงเงินรายการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ รายการค่าเช่าทรัพย์สิน จากวงเงินผูกพัน ๓,๔๐๗,๐๕๕,๔๐๐ บาท เป็นวงเงินผูกพัน ๓,๔๐๗,๐๕๕,๕๐๐ บาท เนื่องจากสำนักงานทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ได้กำหนดค่าเช่าพื้นที่ให้แก่ สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) เพื่อดำเนินโครงการรวมระยะเวลา ๓๓ ปี เป็นวงเงินทั้งสิ้น ๓,๔๐๗,๐๕๕,๔๒๖.๘๓ บาท ทั้งนี้ เพื่อให้สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) สามารถดำเนินการลงนามในสัญญาเช่าพื้นที่กับสำนักงานทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ได้

/ข้อเสนอ...

ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

สำนักงบประมาณขอเสนอเพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

๑. อนุมัติให้หน่วยรับงบประมาณก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ รายการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณรายการใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ ๒๕๖๘ จำนวน ๑,๖๑๒ รายการ เป็นวงเงินภาระผูกพันรวมทั้งสิ้น ๓๕๒,๕๘๓.๐ ล้านบาท **ตามนัยข้อ ๑ สำหรับรายการที่มีวงเงินรวมตั้งแต่ ๑,๐๐๐ ล้านบาทขึ้นไป** จำนวน ๓๓ รายการ วงเงิน ๑๑๕,๖๖๖.๖ ล้านบาท เมื่อทราบผลประกวดราคาแล้ว เห็นสมควรให้หน่วยรับงบประมาณนำเสนอนายกรัฐมนตรีทราบอีกครั้งหนึ่งก่อนดำเนินการต่อไป

๒. อนุมัติให้หน่วยรับงบประมาณที่ไม่สามารถดำเนินการตามหลักเกณฑ์การก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ ตามนัยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ตามข้อ ๔ สามารถดำเนินการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณตามที่เสนอได้

๓. **อนุมัติให้สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) เพิ่มวงเงินรายการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ** รายการค่าเช่าทรัพย์สิน จากวงเงินผูกพัน ๓,๔๐๗,๐๕๕,๔๐๐ บาท เป็นวงเงินผูกพัน ๓,๔๐๗,๐๕๕,๕๐๐ บาท **ตามนัยข้อ ๕**

๔. **รายการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณที่จะต้องจ่ายในรูปของเงินตราต่างประเทศ เช่น รายการค่าเช่าบ้าน ค่าเช่าอาคารสำนักงาน และค่าเช่าทรัพย์สินในต่างประเทศ ฯลฯ ให้สำนักงบประมาณพิจารณาอนุมัติวงเงินผูกพันที่เปลี่ยนแปลงไปจากที่ได้รับอนุมัติเนื่องจากอัตราแลกเปลี่ยน ในกรณีที่หน่วยรับงบประมาณสามารถปรับแผนการใช้จ่ายงบประมาณได้โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบอีกครั้ง**

๕. **เพื่อเป็นการเร่งรัดให้หน่วยรับงบประมาณใช้จ่ายหรือก่อหนี้ผูกพัน สำหรับรายการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณที่เป็นรายจ่ายลงทุนรายการใหม่ ให้หน่วยรับงบประมาณจัดส่งราคากลาง คุณลักษณะเฉพาะ แบบรูปรายการสิ่งก่อสร้าง และรายละเอียดประกอบที่เกี่ยวข้อง ให้สำนักงบประมาณพิจารณาความเหมาะสมของราคาควบคู่ไปกับการดำเนินกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และเมื่อได้ผลจัดซื้อจัดจ้างแล้วหากไม่เกินวงเงินที่สำนักงบประมาณให้ความเห็นชอบ ให้แจ้งสำนักงบประมาณทราบและดำเนินการทำสัญญาก่อหนี้ผูกพันต่อไปได้**

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบขอได้โปรดอนุมัติให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป

(นายอนันต์ แก้วกำเนิด)
รองผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ
รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

อนุมัติ

(นางสาวแพทองธาร ชินวัตร)
นายกรัฐมนตรี
๑๑ ก.ค. ๖๗

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวกนกวรรณ นกร่อน)
นักวิเคราะห์งบประมาณชำนาญการพิเศษ

กราบเรียน นรม. เพื่อโปรด ..อนุมัติ..เสนอ ครม.

๑๑ ก.ค. ๖๗

รายการก่อหนี้ผูกพันงบประมาณข้ามปีงบประมาณ
ของหน่วยรับงบประมาณ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ที่ นร ๐๗๑๒/๑๑๘๙๕

สำนักงบประมาณ
๑๐๖๓ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๓๐ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอส่งแผนการบริหารการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และการอนุมัติเงินจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

เรียน อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

อ้างถึง หนังสือกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ที่ สธ ๐๕๐๘/๕๑๑๐ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ภาพรวมแบบ สงป. ๓๐๑ จำนวน ๑๒ หน้า
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

๒. แผนงานบุคลากรภาครัฐ และแผนงานยุทธศาสตร์
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
- แบบ สงป. ๓๐๒ จำนวน ๒ หน้า
- แบบ สงป. ๓๐๒/๑ - รายละเอียด จำนวน ๑๙ หน้า

๓. แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
- แบบ สงป. ๓๐๑ (แผนบูรณาการ) จำนวน ๔ หน้า
- แบบ สงป. ๓๐๒ (แผนบูรณาการ) จำนวน ๑ หน้า

๔. แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
- แบบ สงป. ๓๐๑ (แผนบูรณาการ) จำนวน ๓ หน้า
- แบบ สงป. ๓๐๒ (แผนบูรณาการ) จำนวน ๑ หน้า

๕. ภาพรวมแบบ สงป. ๓๐๑ จำนวน ๔ หน้า
กองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

๖. แผนงานยุทธศาสตร์
กองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย
- แบบ สงป. ๓๐๒ จำนวน ๑ หน้า

/ตามหนังสือ...

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกขอให้สำนักงบประมาณพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ แผนงานบุคลากรภาครัฐ และแผนงานยุทธศาสตร์ จำนวน ๒ แผนงาน ๑ ผลผลิต ๑ โครงการ วงเงินงบประมาณ ๓๖๓,๘๐๘,๒๐๐ บาท และแผนงานบูรณาการ จำนวน ๒ แผนงาน ๒ โครงการ วงเงินงบประมาณ ๑๓,๑๖๘,๓๐๐ บาท รวมเป็น ๔ แผนงาน วงเงินงบประมาณทั้งสิ้น ๓๗๖,๙๗๖,๕๐๐ บาท และแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ของกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย แผนงานยุทธศาสตร์ จำนวน ๑ แผนงาน วงเงินงบประมาณ ๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงบประมาณพิจารณาแล้ว เห็นชอบให้กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกดำเนินการตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ จำนวน ๔ แผนงาน วงเงินงบประมาณ ๓๗๖,๙๗๖,๕๐๐ บาท (สามร้อยเจ็ดสิบหกล้านเก้าแสนเจ็ดหมื่นหกพันห้าร้อยบาทถ้วน) และแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ของกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย จำนวน ๑ แผนงาน วงเงินงบประมาณ ๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (แปดสิบล้านบาทถ้วน) ตามที่ขอทำความตกลงไปได้ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

อนึ่ง ขอให้กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกแจ้งแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงบประมาณแล้วดังกล่าวต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือรัฐมนตรีที่กำกับดูแลหรือควบคุม หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายทราบสำหรับแผนงานบูรณาการให้ส่งหน่วยงานเจ้าภาพ เพื่อรวบรวมเสนอผู้มีอำนาจกำกับแผนงานบูรณาการทราบด้วย ทั้งนี้ เพื่อใช้ในการกำกับดูแล เร่งรัด และติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายกรณินทร์ กาญจโนมัย)
รองผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ
ปฏิบัติราชการแทน ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

กองจัดทำงบประมาณด้านสังคม ๓
โทร. ๐๙ ๕๔๘๙ ๒๙๔๐ และ ๐๙ ๕๔๙๐ ๖๐๑๕
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@bb.go.th
สำเนาส่ง กรมบัญชีกลาง และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

แบบจัดทำแผน / รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 แบบสงป.301

☑ งบส่วนราชการ / รัฐวิสาหกิจ

☐ งบกลาง

กระทรวง : กระทรวงสาธารณสุข รหัส : 21000 ☑ รายงานแผน

ส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ : กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก รหัส : 21005 ☐ รายงานผล

หน่วย : ล้านบาท (ทศนิยม 4 ตำแหน่ง)

ยุทธศาสตร์ชาติ - แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ - แผนย่อยของแผนแม่บทฯ ยุทธศาสตร์จัดสรร - แผนงาน - เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ เป้าหมายการให้บริการกระทรวง - เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน - ผลผลิต/โครงการ - กิจกรรม	หน่วยนับ	รวมทั้งสิ้น			ไตรมาส 1 (ต.ค. - ธ.ค.)			ไตรมาส 2 (ม.ค. - มี.ค.)			ไตรมาส 3 (เม.ย. - มิ.ย.)			ไตรมาส 4 (ก.ค. - ก.ย.)		
		แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล
ผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ																
ผลสัมฤทธิ์ : ประเทศไทยมีความมั่งคั่งจากการนวดไทยและผลิตภัณฑ์สมุนไพร																
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : มูลค่าการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรมวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า	ล้านบาท	70,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	70,000	-	-
ผลสัมฤทธิ์ : การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เป็นส่วนหนึ่งของระบบสุขภาพของประเทศที่เป็นที่เชื่อมั่น																
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ร้อยละของประชาชนที่มีอาการเจ็บป่วยและเลือกใช้ยาสมุนไพรในการดูแลสุขภาพตนเอง ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ร้อยละของประชาชนที่มีอาการเจ็บป่วยและเลือกใช้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระบบบริการสุขภาพ ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-	-
รวมเงินงบประมาณทั้งสิ้น		**376.9765**	**-**	**-**	**75.6573**	**-**	**-**	**172.2072**	**-**	**-**	**73.4745**	**-**	**-**	**55.6375**	**-**	**-**
ยุทธศาสตร์ชาติ : ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน		**10.3795**	**-**	**-**	**3.4253**	**-**	**-**	**2.0757**	**-**	**-**	**3.0099**	**-**	**-**	**1.8686**	**-**	**-**
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : การท่องเที่ยว		**10.3795**	**-**	**-**	**3.4253**	**-**	**-**	**2.0757**	**-**	**-**	**3.0099**	**-**	**-**	**1.8686**	**-**	**-**
เป้าหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น		10.3795	-	-	3.4253	-	-	2.0757	-	-	3.0099	-	-	1.8686	-	-
แผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย		**10.3795**	**-**	**-**	**3.4253**	**-**	**-**	**2.0757**	**-**	**-**	**3.0099**	**-**	**-**	**1.8686**	**-**	**-**
เป้าหมายแผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย เพิ่มขึ้น		**10.3795**	**-**	**-**	**3.4253**	**-**	**-**	**2.0757**	**-**	**-**	**3.0099**	**-**	**-**	**1.8686**	**-**	**-**
อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 8		10.3795	-	-	3.4253	-	-	2.0757	-	-	3.0099	-	-	1.8686	-	-

ยุทธศาสตร์ชาติ - แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ - แผนย่อยของแผนแม่บทฯ ยุทธศาสตร์จัดสรร - แผนงาน - เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ เป้าหมายการให้บริการกระทรวง - เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน - ผลผลิต/โครงการ - กิจกรรม	หน่วยนับ	รวมทั้งสิ้น			ไตรมาส 1 (ต.ค. - ธ.ค.)			ไตรมาส 2 (ม.ค. - มี.ค.)			ไตรมาส 3 (เม.ย. - มิ.ย.)			ไตรมาส 4 (ก.ค. - ก.ย.)		
		แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล
ยุทธศาสตร์จัดสรร : ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน		**10.3795**	-	-	**3.4253**	-	-	**2.0757**	-	-	**3.0099**	-	-	**1.8686**	-	-
แผนงาน : แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว		**10.3795**	-	-	**3.4253**	-	-	**2.0757**	-	-	**3.0099**	-	-	**1.8686**	-	-
เป้าหมาย : แนวทางย่อยการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย		**10.3795**	-	-	**3.4253**	-	-	**2.0757**	-	-	**3.0099**	-	-	**1.8686**	-	-
เป้าหมายการให้บริการกระทรวง : ระบบบริการสุขภาพมีศักยภาพในการแข่งขัน		**10.3795**	-	-	**3.4253**	-	-	**2.0757**	-	-	**3.0099**	-	-	**1.8686**	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : อัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนสถานประกอบการ ด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่ได้รับมาตรฐานตามที่กำหนด	ร้อยละ	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : อัตราการเสียชีวิตและบาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน ในกลุ่มเด็กและเยาวชน (ช่วงวัย 1-18 ปี) ลดลง	ร้อยละ	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-
เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน : การแพทย์แผนไทยและสมุนไพร ส่งเสริมการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ		**10.3795**	-	-	**3.4253**	-	-	**2.0757**	-	-	**3.0099**	-	-	**1.8686**	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนศูนย์เวลเนสและแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ที่ได้รับการยกระดับแบบมีส่วนร่วม และสร้างสรรค์ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรให้มีคุณค่าและมูลค่าสูงเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า	แห่ง	76	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	76	-	-
โครงการที่ 1 : โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ		**10.3795**	-	-	**3.4253**	-	-	**2.0757**	-	-	**3.0099**	-	-	**1.8686**	-	-
1. แผนการปฏิบัติงาน																
1.1 ตัวชี้วัด																
เชิงปริมาณ																
- จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการท่องเที่ยว เชิงสุขภาพ ด้วยการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก มีรายได้เพิ่มขึ้น	ราย	1,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,000	-	-
- จำนวนผลิตภัณฑ์สมุนไพรในชุมชนและบริการสู่การสร้างศูนย์เวลเนส อัตลักษณ์ไทย ได้รับการยกระดับ ไม่น้อยกว่า	รายการ	200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	200	-	-
1.2 กิจกรรมหลัก																
กิจกรรมที่ 1 : การสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มจากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร																
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ ด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ด้วยการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก มีรายได้เพิ่มขึ้น	ราย	1,000	-	-	250	-	-	250	-	-	250	-	-	250	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนผลิตภัณฑ์สมุนไพรในชุมชน และบริการสู่การสร้างศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย ได้รับการยกระดับ ไม่น้อยกว่า	รายการ	200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	200	-	-

ยุทธศาสตร์ชาติ - แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ - แผนย่อยของแผนแม่บทฯ ยุทธศาสตร์จัดสรร - แผนงาน - เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ เป้าหมายการให้บริการกระทรวง - เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน - ผลผลิต/โครงการ - กิจกรรม	หน่วยนับ	รวมทั้งสิ้น			ไตรมาส 1 (ต.ค. - ธ.ค.)			ไตรมาส 2 (ม.ค. - มี.ค.)			ไตรมาส 3 (เม.ย. - มิ.ย.)			ไตรมาส 4 (ก.ค. - ก.ย.)		
		แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล
2. แผนการใช้จ่ายงบประมาณ (2.1+2.2)		**10.3795**	-	-	**3.4253**	-	-	**2.0757**	-	-	**3.0099**	-	-	**1.8686**	-	-
2.1 งบประมาณ		**10.3795**	-	-	**3.4253**	-	-	**2.0757**	-	-	**3.0099**	-	-	**1.8686**	-	-
1. การสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มจากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร		**10.3795**	-	-	**3.4253**	-	-	**2.0757**	-	-	**3.0099**	-	-	**1.8686**	-	-
- รายจ่ายประจำ		10.3795	-	-	3.4253	-	-	2.0757	-	-	3.0099	-	-	1.8686	-	-
ผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ																
ผลสัมฤทธิ์ : ประเทศไทยมีความมั่งคั่งจากการนวดไทยและผลิตภัณฑ์สมุนไพร																
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : มูลค่าการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรมวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า	ล้านบาท	70,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	70,000	-	-
ผลสัมฤทธิ์ : การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรเป็นส่วนหนึ่งของระบบสุขภาพของประเทศที่เป็นที่เชื่อมั่น																
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ร้อยละของประชาชนที่มีอาการเจ็บป่วยและเลือกใช้ยาสมุนไพรในการดูแลสุขภาพตนเอง ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ร้อยละของประชาชนที่มีอาการเจ็บป่วยและเลือกใช้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระบบบริการสุขภาพ ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-	-
ยุทธศาสตร์ชาติ : ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		**363.8082**	-	-	**70.5755**	-	-	**169.1690**	-	-	**70.4446**	-	-	**53.6191**	-	-
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี		**223.1585**	-	-	**35.4128**	-	-	**134.0063**	-	-	**35.2822**	-	-	**18.4572**	-	-
เป้าหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้นและมีความเป็นอยู่ดีเพิ่มขึ้น		223.1585	-	-	35.4128	-	-	134.0063	-	-	35.2822	-	-	18.4572	-	-
แผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี		**223.1585**	-	-	**35.4128**	-	-	**134.0063**	-	-	**35.2822**	-	-	**18.4572**	-	-
เป้าหมายแผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : มีระบบสาธารณสุขที่ได้มาตรฐานที่ประชากรทุกระดับเข้าถึงได้ดีขึ้น		**223.1585**	-	-	**35.4128**	-	-	**134.0063**	-	-	**35.2822**	-	-	**18.4572**	-	-
การจัดอันดับประสิทธิภาพระบบบริการสุขภาพ อันดับ 1 ใน 20		223.1585	-	-	35.4128	-	-	134.0063	-	-	35.2822	-	-	18.4572	-	-
ยุทธศาสตร์จัดสรร : ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		**223.1585**	-	-	**35.4128**	-	-	**134.0063**	-	-	**35.2822**	-	-	**18.4572**	-	-
แผนงาน : แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี		**223.1585**	-	-	**35.4128**	-	-	**134.0063**	-	-	**35.2822**	-	-	**18.4572**	-	-
เป้าหมาย : แนวทางย่อยการพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี		**223.1585**	-	-	**35.4128**	-	-	**134.0063**	-	-	**35.2822**	-	-	**18.4572**	-	-
เป้าหมายการให้บริการกระทรวง : ประชาชนมีสุขภาพดีและเข้าถึงระบบบริการสุขภาพที่มีมาตรฐาน		**223.1585**	-	-	**35.4128**	-	-	**134.0063**	-	-	**35.2822**	-	-	**18.4572**	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : ร้อยละของเด็กปฐมวัยมีพัฒนาการสมวัย	ร้อยละ	87	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	87	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ ไม่เกิน	ต่อประชากรแสนคน	7.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7.8	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : อัตราตายของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง น้อยกว่า	ร้อยละ	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-	-

ยุทธศาสตร์ชาติ - แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ - แผนย่อยของแผนแม่บทฯ ยุทธศาสตร์จัดสรร - แผนงาน - เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ เป้าหมายการให้บริการกระทรวง - เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน - ผลผลิต/โครงการ - กิจกรรม	หน่วยนับ	รวมทั้งสิ้น			ไตรมาส 1 (ต.ค. - ธ.ค.)			ไตรมาส 2 (ม.ค. - มี.ค.)			ไตรมาส 3 (เม.ย. - มิ.ย.)			ไตรมาส 4 (ก.ค. - ก.ย.)		
		แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล
- ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : อัตราตายของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลันชนิด STEMI น้อยกว่า	ร้อยละ	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : อัตราความสำเร็จการรักษาผู้ป่วยวัณโรคปอดรายใหม่	ร้อยละ	88		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	88	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : จำนวนการจัดตั้งหน่วยบริการปฐมภูมิและเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิตามพระราชบัญญัติระบบสุขภาพปฐมภูมิ พ.ศ. 2562	หน่วย	3,100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,100	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : ร้อยละของโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขมีคุณภาพมาตรฐานผ่านการรับรอง HA ขั้น 3 รพศ./รพท.	ร้อยละ	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : ร้อยละของโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขมีคุณภาพมาตรฐานผ่านการรับรอง HA ขั้น 3 รพ. กรมการแพทย์/รพ. กรมควบคุมโรค/รพ. กรมสุขภาพจิต	ร้อยละ	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : ร้อยละของโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขมีคุณภาพมาตรฐานผ่านการรับรอง HA ขั้น 3 รพช.	ร้อยละ	92	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	92	-	-
เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน : ระบบบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานมีความเป็นเลิศ บุคลากรด้านการแพทย์แผนไทยมีสมรรถนะสูง และเกิดการใช้ประโยชน์จากสมุนไพรอย่างเต็มศักยภาพ		**223.1585**	**-**	**-**	**35.4128**	**-**	**-**	**134.0063**	**-**	**-**	**35.2822**	**-**	**-**	**18.4572**	**-**	**-**
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ร้อยละของผู้รับบริการในระดับปฐมภูมิได้รับการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	ร้อยละ	39	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	39	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ร้อยละของมูลค่าตลาดสมุนไพรกลุ่ม Herbal Champions ในประเทศเพิ่มขึ้น	ร้อยละ	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนนวัตกรรมและเทคโนโลยี การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรที่นำไปใช้แก้ปัญหาสาธารณสุข	เรื่อง	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	-	-
โครงการที่ 1 : โครงการเสริมสร้างความเป็นเลิศทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรในระบบสุขภาพ		**223.1585**	**-**	**-**	**35.4128**	**-**	**-**	**134.0063**	**-**	**-**	**35.2822**	**-**	**-**	**18.4572**	**-**	**-**
1. แผนการปฏิบัติงาน																
1.1 ตัวชี้วัด																
เชิงปริมาณ																
- จำนวนแนวทางการให้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อส่งเสริมการจัดบริการในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ ไม่น้อยกว่า	แนวทาง	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	-	-
- จำนวนนวัตกรรมและเทคโนโลยี การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพรที่นำไปใช้แก้ปัญหาสาธารณสุข	เรื่อง	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	-	-
- จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการรับรองจากกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเข้าสู่กระบวนการส่งเสริมการจับคู่เจรจาธุรกิจการค้า business matching หรือการส่งออกเพื่อจำหน่ายไปยังตลาดต่างประเทศ ไม่น้อยกว่า	ผลิตภัณฑ์	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	-	-

ยุทธศาสตร์ชาติ - แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ - แผนย่อยของแผนแม่บทฯ ยุทธศาสตร์จัดสรร - แผนงาน - เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ เป้าหมายการให้บริการกระทรวง - เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน - ผลผลิต/โครงการ - กิจกรรม	หน่วยนับ	รวมทั้งสิ้น			ไตรมาส 1 (ต.ค. - ธ.ค.)			ไตรมาส 2 (ม.ค. - มี.ค.)			ไตรมาส 3 (เม.ย. - มิ.ย.)			ไตรมาส 4 (ก.ค. - ก.ย.)		
		แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล
1.2 กิจกรรมหลัก																
กิจกรรมที่ 1 : เพิ่มพูนศักยภาพและส่งเสริมการยอมรับการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือกในระดับสากล																
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนเครือข่ายต่างประเทศและเครือข่ายในประเทศ ที่ได้รับการเผยแพร่ข้อมูลเชิงนโยบาย สถานการณ์การแพทย์ดั้งเดิม การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร และ/หรือข้อมูลเชิงวิชาการ งานวิจัย วิธีปฏิบัติที่ดี และเป็นเลิศ (Good and Best practice) ของประเทศในภูมิภาคอาเซียน และแม่โขง-คงคา ไม่น้อยกว่า	องค์กร	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนพระภิกษุ ภิกษุณี สามเณร และพุทธศาสนิกชน ชาวไทยและชาวต่างชาติที่ปฏิบัติธรรม ณ ดินแดนพุทธภูมิ ได้รับความรู้ และคำแนะนำในการดูแลสุขภาพตนเองด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย	รูป	2,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,000	-	-
กิจกรรมที่ 2 : ยกระดับสินค้าและบริการจากฐานภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรสู่การเสริมสร้างเศรษฐกิจเชื่อมโยง การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม																
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนสินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพร มีคุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัย ดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งคนไทยและต่างชาติที่มีเป้าหมาย เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า	รายการ	40	-	-	-	-	-	-	-	-	20	-	-	20	-	-
กิจกรรมที่ 3 : ยกระดับมาตรฐานโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อหนุนเสริมอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจรของประเทศ																
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนรูปแบบการให้บริการการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือกที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน	รูปแบบ	5	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2	-	-
กิจกรรมที่ 4 : ขยายผลและพัฒนารูปแบบการจัดบริการการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ผสมผสาน ที่รองรับปัญหาสุขภาพสำคัญของประเทศ																
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนองค์ความรู้และแนวทางเวชปฏิบัติ สำหรับต่อยอดการให้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน เพื่อร่วมรักษาและฟื้นฟูสภาพผู้ป่วยโรคที่เป็นปัญหาสุขภาพสำคัญในระบบสาธารณสุข ร่วมกับการแพทย์ปัจจุบัน	แนวทาง	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนโรงพยาบาลได้รับการพัฒนาและรับรองคุณภาพ ด้านการแพทย์แผนไทย	แห่ง	30	-	-	5	-	-	10	-	-	10	-	-	5	-	-

ยุทธศาสตร์ชาติ - แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ - แผนย่อยของแผนแม่บทฯ ยุทธศาสตร์จัดสรร - แผนงาน - เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ เป้าหมายการให้บริการกระทรวง - เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน - ผลผลิต/โครงการ - กิจกรรม	หน่วยนับ	รวมทั้งสิ้น			ไตรมาส 1 (ต.ค. - ธ.ค.)			ไตรมาส 2 (ม.ค. - มี.ค.)			ไตรมาส 3 (เม.ย. - มิ.ย.)			ไตรมาส 4 (ก.ค. - ก.ย.)		
		แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล
กิจกรรมที่ 5 : ส่งเสริมความสามารถการแข่งขันและขยายช่องทางการตลาด ผลิตภัณฑ์สมุนไพร																
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนรายงานผลการศึกษาแนวโน้มและช่องทางการตลาดของสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพร	รายงาน	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการรับรองจากกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเข้าสู่กระบวนการส่งเสริมการจับคู่เจรจาธุรกิจการค้า business matching หรือการส่งออกเพื่อจำหน่ายไปยังตลาดต่างประเทศ ไม่น้อยกว่า	รายการ	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	-	-
กิจกรรมที่ 6 : การพัฒนา การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก																
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนนวัตกรรมและเทคโนโลยีการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ที่นำไปใช้แก้ไขปัญหาสาธารณสุข	เรื่อง	15	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-	-	8	-	-
กิจกรรมที่ 7 : ขับเคลื่อนเชิงนโยบายด้านสมุนไพรและส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมตลอดห่วงโซ่คุณค่า																
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนสมุนไพรหรือผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนาเชิงพื้นที่และต่อยอดเพื่อผลักดันเมืองสมุนไพรสู่การสร้างรายได้และมูลค่าเพิ่มแก่ชุมชน	รายการ	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	-	-
กิจกรรมที่ 8 : ยกระดับมาตรฐานการผลิตยาสมุนไพร สร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับของยาสมุนไพร																
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนข้อมูลการเตรียมเครื่องยาตามองค์ความรู้การแพทย์แผนไทย	รายการ	30	-	-	-	-	-	10	-	-	10	-	-	10	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนข้อกำหนดมาตรฐานยาแผนไทยตามประกาศบัญชียาหลัก	ตำรับ	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-
กิจกรรมที่ 9 : พัฒนานวัตกรรมผลิตภัณฑ์สมุนไพรต้นแบบเพื่อต่อยอดเชิงพาณิชย์																
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนต้นแบบนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปจากสมุนไพร	ผลิตภัณฑ์	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
กิจกรรมที่ 10 : พัฒนาและยกระดับการนวดไทย อัตลักษณ์ไทย สร้างเศรษฐกิจชุมชน																
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนองค์ความรู้ รูปแบบและหลักสูตรการให้บริการสุขภาพจากนวดไทยและนวดอัตลักษณ์ไทย ที่สามารถนำไปใช้ในการให้บริการสุขภาพเพื่อรองรับการท่องเที่ยว	รูปแบบ	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-

ยุทธศาสตร์ชาติ - แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ - แผนย่อยของแผนแม่บทฯ ยุทธศาสตร์จัดสรร - แผนงาน - เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ เป้าหมายการให้บริการกระทรวง - เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน - ผลผลิต/โครงการ - กิจกรรม	หน่วยนับ	รวมทั้งสิ้น			ไตรมาส 1 (ต.ค. - ธ.ค.)			ไตรมาส 2 (ม.ค. - มี.ค.)			ไตรมาส 3 (เม.ย. - มิ.ย.)			ไตรมาส 4 (ก.ค. - ก.ย.)		
		แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล
กิจกรรมที่ 11 : การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกเสริมสร้างคุณภาพชีวิตประชาชน																
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนครั้งการเข้าถึงสื่อวิดีโอ ศาสตร์การแพทย์ทางเลือก สำหรับโรคเรื้อรัง ไม่น้อยกว่า	ครั้ง	1,000	-	-	250	-	-	250	-	-	250	-	-	250	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนรายการตำรับ/ตำรา/องค์ความรู้/ภูมิปัญญาฯ/สมุนไพร ได้รับการรวบรวม เผยแพร่ ถ่ายทอด และนำใช้ประโยชน์ที่นำมาจัดแสดง ภายในงานมหกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย ปีที่ 17 ระดับภาค	รายการ	1,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,000	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ร้อยละความเชื่อมั่นความเชื่อมั่นต่อการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยฯ และสมุนไพร ของประชาชนเข้าร่วมงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 22 ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	85	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	85	-	-
กิจกรรมที่ 12 : ขับเคลื่อนกัญชา กัญชง กระท่อมทางการแพทย์แผนไทย																
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ร้อยละของผู้ป่วยในพื้นต้นแบบที่เข้าร่วมโครงการที่ได้รับการดูแลสุขภาพตามแนวทางและรูปแบบการบูรณาการเพื่อลดอันตรายจากยาเสพติดด้วยองค์ความรู้การแพทย์แผนไทยและสมุนไพร ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนรูปแบบการฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยติดยาเสพติดด้วยสมาธิบำบัด SKT	รูปแบบ	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษในราชทัณฑ์ ได้รับการพัฒนาศักยภาพเพื่อสร้างงานสร้างอาชีพ ด้วยศาสตร์การแพทย์ทางเลือก	คน	300	-	-	-	-	-	100	-	-	100	-	-	100	-	-
กิจกรรมที่ 13 : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ																
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนกิจกรรมด้านการแลกเปลี่ยนทางวิชาการการวิจัยและพัฒนาบุคลากรด้านการแพทย์แผนดั้งเดิม ระหว่างกรมฯ และเครือข่ายหน่วยงาน องค์กรทั้งภายในและต่างประเทศ	กิจกรรม	5	-	-	1	-	-	1	-	-	1	-	-	2	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนรูปแบบบริการการแพทย์แผนจีนและการแพทย์ทางเลือกสำหรับดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง ผู้ป่วยระยะประคับประคอง ผู้มีภาวะมีบุตรยาก ในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ ไม่น้อยกว่า	รูปแบบ	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
2. แผนการใช้จ่ายงบประมาณ (2.1+2.2)		**223.1585**	**-**	**-**	**35.4128**	**-**	**-**	**134.0063**	**-**	**-**	**35.2822**	**-**	**-**	**18.4572**	**-**	**-**
2.1 งบประมาณ		**223.1585**	**-**	**-**	**35.4128**	**-**	**-**	**134.0063**	**-**	**-**	**35.2822**	**-**	**-**	**18.4572**	**-**	**-**
1. เพิ่มพูนศักยภาพและส่งเสริมการยอมรับการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระดับสากล		**4.2526**	**-**	**-**	**1.4469**	**-**	**-**	**0.4912**	**-**	**-**	**1.9933**	**-**	**-**	**0.3212**	**-**	**-**
- รายจ่ายประจำ		4.2526	-	-	1.4469	-	-	0.4912	-	-	1.9933	-	-	0.3212	-	-

ยุทธศาสตร์ชาติ - แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ - แผนย่อยของแผนแม่บทฯ ยุทธศาสตร์จัดสรร - แผนงาน - เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ เป้าหมายการให้บริการกระทรวง - เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน - ผลผลิต/โครงการ - กิจกรรม	หน่วยนับ	รวมทั้งสิ้น			ไตรมาส 1 (ต.ค. - ธ.ค.)			ไตรมาส 2 (ม.ค. - มี.ค.)			ไตรมาส 3 (เม.ย. - มิ.ย.)			ไตรมาส 4 (ก.ค. - ก.ย.)		
		แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล
2. ยกระดับสินค้าและบริการจากฐานภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพรสู่การเสริมสร้างเศรษฐกิจเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม		**1.3950**	**-**	**-**	**0.9753**	**-**	**-**	**0.1251**	**-**	**-**	**0.2040**	**-**	**-**	**0.0906**	**-**	**-**
- รายจ่ายประจำ		1.3950	-	-	0.9753	-	-	0.1251	-	-	0.2040	-	-	0.0906	-	-
3. ยกระดับมาตรฐานโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อหนุนเสริมอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจรของประเทศ		**2.1600**	**-**	**-**	**1.0164**	**-**	**-**	**0.8964**	**-**	**-**	**0.1923**	**-**	**-**	**0.0549**	**-**	**-**
- รายจ่ายประจำ		2.1600	-	-	1.0164	-	-	0.8964	-	-	0.1923	-	-	0.0549	-	-
4. ขยายผลและพัฒนารูปแบบการจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน ที่รองรับปัญหาสุขภาพสำคัญของประเทศ		**6.9680**	**-**	**-**	**1.6878**	**-**	**-**	**2.5707**	**-**	**-**	**1.6695**	**-**	**-**	**1.0400**	**-**	**-**
- รายจ่ายประจำ		6.9680	-	-	1.6878	-	-	2.5707	-	-	1.6695	-	-	1.0400	-	-
5. ส่งเสริมความสามารถการแข่งขันและขยายช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพร		**3.0150**	**-**	**-**	**1.6099**	**-**	**-**	**1.2551**	**-**	**-**	**0.1500**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
- รายจ่ายประจำ		3.0150	-	-	1.6099	-	-	1.2551	-	-	0.1500	-	-	-	-	-
6. การพัฒนา การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก		**46.6874**	**-**	**-**	**13.6264**	**-**	**-**	**12.4800**	**-**	**-**	**10.3364**	**-**	**-**	**10.2446**	**-**	**-**
- รายจ่ายลงทุน		3.2670	-	-	0.8166	-	-	0.8166	-	-	0.8172	-	-	0.8166	-	-
- รายจ่ายประจำ		43.4204	-	-	12.8098	-	-	11.6634	-	-	9.5192	-	-	9.4280	-	-
7. ขับเคลื่อนเชิงนโยบายด้านสมุนไพรและส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรม ตลอดห่วงโซ่คุณค่า		**4.3500**	**-**	**-**	**2.0549**	**-**	**-**	**1.4253**	**-**	**-**	**0.5938**	**-**	**-**	**0.2760**	**-**	**-**
- รายจ่ายประจำ		4.3500	-	-	2.0549	-	-	1.4253	-	-	0.5938	-	-	0.2760	-	-
8. ยกระดับมาตรฐานการผลิตยาสมุนไพร สร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับ ของยาสมุนไพร		**10.0050**	**-**	**-**	**0.9756**	**-**	**-**	**5.2425**	**-**	**-**	**2.7039**	**-**	**-**	**1.0830**	**-**	**-**
- รายจ่ายประจำ		10.0050	-	-	0.9756	-	-	5.2425	-	-	2.7039	-	-	1.0830	-	-
9. พัฒนานวัตกรรมผลิตภัณฑ์สมุนไพรต้นแบบเพื่อต่อยอดเชิงพาณิชย์		**1.0950**	**-**	**-**	**0.6234**	**-**	**-**	**0.2013**	**-**	**-**	**0.2703**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
- รายจ่ายประจำ		1.0950	-	-	0.6234	-	-	0.2013	-	-	0.2703	-	-	-	-	-
10. พัฒนาและยกระดับการนวดไทย อัตลักษณ์ไทย สร้างเศรษฐกิจชุมชน		**1.6000**	**-**	**-**	**0.9684**	**-**	**-**	**0.4425**	**-**	**-**	**0.0916**	**-**	**-**	**0.0975**	**-**	**-**
- รายจ่ายประจำ		1.6000	-	-	0.9684	-	-	0.4425	-	-	0.0916	-	-	0.0975	-	-
11. การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกเสริมสร้างคุณภาพชีวิตประชาชน		**21.3600**	**-**	**-**	**4.1222**	**-**	**-**	**8.2913**	**-**	**-**	**6.4371**	**-**	**-**	**2.5094**	**-**	**-**
- รายจ่ายประจำ		21.3600	-	-	4.1222	-	-	8.2913	-	-	6.4371	-	-	2.5094	-	-
12. ขับเคลื่อนกัญชา กัญชง กระท่อมทางการแพทย์แผนไทย		**7.3840**	**-**	**-**	**1.1212**	**-**	**-**	**4.7193**	**-**	**-**	**0.9498**	**-**	**-**	**0.5937**	**-**	**-**
- รายจ่ายประจำ		7.3840	-	-	1.1212	-	-	4.7193	-	-	0.9498	-	-	0.5937	-	-
13. ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ		**112.8865**	**-**	**-**	**5.1844**	**-**	**-**	**95.8656**	**-**	**-**	**9.6902**	**-**	**-**	**2.1463**	**-**	**-**
- รายจ่ายลงทุน		112.8865	-	-	5.1844	-	-	95.8656	-	-	9.6902	-	-	2.1463	-	-

ยุทธศาสตร์ชาติ - แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ - แผนย่อยของแผนแม่บทฯ ยุทธศาสตร์จัดสรร - แผนงาน - เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ เป้าหมายการให้บริการกระทรวง - เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน - ผลผลิต/โครงการ - กิจกรรม	หน่วยนับ	รวมทั้งสิ้น			ไตรมาส 1 (ต.ค. - ธ.ค.)			ไตรมาส 2 (ม.ค. - มี.ค.)			ไตรมาส 3 (เม.ย. - มิ.ย.)			ไตรมาส 4 (ก.ค. - ก.ย.)		
		แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : บุคลากรภาครัฐ		**140.6497**	-	-	**35.1627**	-	-	**35.1627**	-	-	**35.1624**	-	-	**35.1619**	-	-
เป้าหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : บุคลากรภาครัฐด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		140.6497	-	-	35.1627	-	-	35.1627	-	-	35.1624	-	-	35.1619	-	-
แผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : บุคลากรภาครัฐด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		**140.6497**	-	-	**35.1627**	-	-	**35.1627**	-	-	**35.1624**	-	-	**35.1619**	-	-
เป้าหมายแผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : บุคลากรภาครัฐด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		**140.6497**	-	-	**35.1627**	-	-	**35.1627**	-	-	**35.1624**	-	-	**35.1619**	-	-
ค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		140.6497	-	-	35.1627	-	-	35.1627	-	-	35.1624	-	-	35.1619	-	-
ยุทธศาสตร์จัดสรร : ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		**140.6497**	-	-	**35.1627**	-	-	**35.1627**	-	-	**35.1624**	-	-	**35.1619**	-	-
แผนงาน : แผนงานบุคลากรภาครัฐ		**140.6497**	-	-	**35.1627**	-	-	**35.1627**	-	-	**35.1624**	-	-	**35.1619**	-	-
เป้าหมาย : แผนงานบุคลากรภาครัฐ (ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์)		**140.6497**	-	-	**35.1627**	-	-	**35.1627**	-	-	**35.1624**	-	-	**35.1619**	-	-
เป้าหมายการให้บริการกระทรวง : ประชาชนมีสุขภาพดีและเข้าถึงระบบบริการสุขภาพที่มีมาตรฐาน		**140.6497**	-	-	**35.1627**	-	-	**35.1627**	-	-	**35.1624**	-	-	**35.1619**	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : ร้อยละของเด็กปฐมวัยมีพัฒนาการสมวัย	ร้อยละ	87	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	87	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ ไม่เกิน	ต่อประชากรแสนคน	7.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7.8	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : อัตราตายของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง น้อยกว่า	ร้อยละ	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : อัตราตายของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลันชนิด STEMI น้อยกว่า	ร้อยละ	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : อัตราความสำเร็จการรักษาผู้ป่วยวัณโรคปอดรายใหม่	ร้อยละ	88	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	88	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : จำนวนการจัดตั้งหน่วยบริการปฐมภูมิและเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ ตามพระราชบัญญัติระบบสุขภาพปฐมภูมิ พ.ศ. 2562	หน่วย	3,100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,100	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : ร้อยละของโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขมีคุณภาพมาตรฐานผ่านการรับรอง HA ขั้น 3 รพศ./รพท.	ร้อยละ	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : ร้อยละของโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขมีคุณภาพมาตรฐานผ่านการรับรอง HA ขั้น 3 รพ. กรมการแพทย์/รพ. กรมควบคุมโรค/รพ. กรมสุขภาพจิต	ร้อยละ	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : ร้อยละของโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขมีคุณภาพมาตรฐานผ่านการรับรอง HA ขั้น 3 รพช.	ร้อยละ	92	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	92	-	-

ยุทธศาสตร์ชาติ - แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ - แผนย่อยของแผนแม่บทฯ ยุทธศาสตร์จัดสรร - แผนงาน - เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ เป้าหมายการให้บริการกระทรวง - เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน - ผลผลิต/โครงการ - กิจกรรม	หน่วยนับ	รวมทั้งสิ้น			ไตรมาส 1 (ต.ค. - ธ.ค.)			ไตรมาส 2 (ม.ค. - มี.ค.)			ไตรมาส 3 (เม.ย. - มิ.ย.)			ไตรมาส 4 (ก.ค. - ก.ย.)		
		แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล
เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน : เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการภาครัฐ		**140.6497**	-	-	**35.1627**	-	-	**35.1627**	-	-	**35.1624**	-	-	**35.1619**	-	-
ผลผลิตที่ 1 : รายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ พัฒนาด้านสาธารณสุข และสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุก		**140.6497**	-	-	**35.1627**	-	-	**35.1627**	-	-	**35.1624**	-	-	**35.1619**	-	-
1. แผนการปฏิบัติงาน																
1.1 ตัวชี้วัด																
1.2 กิจกรรมหลัก																
กิจกรรมที่ 1 : การสนับสนุนการดำเนินงานด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร																
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ร้อยละของการใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามแผนที่กำหนด	ร้อยละ	100												100		
2. แผนการใช้จ่ายงบประมาณ (2.1+2.2)		**140.6497**	-	-	**35.1627**	-	-	**35.1627**	-	-	**35.1624**	-	-	**35.1619**	-	-
2.1 งบประมาณ		**140.6497**	-	-	**35.1627**	-	-	**35.1627**	-	-	**35.1624**	-	-	**35.1619**	-	-
1. การสนับสนุนการดำเนินงานด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร		**140.6497**	-	-	**35.1627**	-	-	**35.1627**	-	-	**35.1624**	-	-	**35.1619**	-	-
- รายจ่ายประจำ		140.6497	-	-	35.1627	-	-	35.1627	-	-	35.1624	-	-	35.1619	-	-
ผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ																
ผลสัมฤทธิ์ : ประเทศไทยมีความมั่งคั่งจากการนวดไทยและผลิตภัณฑ์สมุนไพร																
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : มูลค่าการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรมวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า	ล้านบาท	70,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	70,000	-	-
ผลสัมฤทธิ์ : การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เป็นส่วนหนึ่งของระบบสุขภาพของประเทศที่เป็นที่เชื่อมั่น																
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ร้อยละของประชาชนที่มีอาการเจ็บป่วยและเลือกใช้ยาสมุนไพรในการดูแลสุขภาพตนเอง ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ร้อยละของประชาชนที่มีอาการเจ็บป่วยและเลือกใช้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระบบบริการสุขภาพ ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-	-
ยุทธศาสตร์ชาติ : ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม		**2.7888**	-	-	**1.6565**	-	-	**0.9625**	-	-	**0.0200**	-	-	**0.1498**	-	-
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : พลังทางสังคม		**2.7888**	-	-	**1.6565**	-	-	**0.9625**	-	-	**0.0200**	-	-	**0.1498**	-	-
เป้าหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมเพิ่มขึ้น		2.7888	-	-	1.6565	-	-	0.9625	-	-	0.0200	-	-	0.1498	-	-
แผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : การรองรับสังคมสูงวัยเชิงรุก		**2.7888**	-	-	**1.6565**	-	-	**0.9625**	-	-	**0.0200**	-	-	**0.1498**	-	-
เป้าหมายแผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : ผู้สูงอายุมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง		**2.7888**	-	-	**1.6565**	-	-	**0.9625**	-	-	**0.0200**	-	-	**0.1498**	-	-
สัดส่วนผู้สูงอายุเป้าหมายในระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้าได้รับการดูแล เทียบกับผู้สูงอายุเป้าหมายในระบบทั้งหมด ร้อยละ 100		2.7888	-	-	1.6565	-	-	0.9625	-	-	0.0200	-	-	0.1498	-	-

ยุทธศาสตร์ชาติ - แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ - แผนย่อยของแผนแม่บทฯ ยุทธศาสตร์จัดสรร - แผนงาน - เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ เป้าหมายการให้บริการกระทรวง - เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน - ผลผลิต/โครงการ - กิจกรรม	หน่วยนับ	รวมทั้งสิ้น			ไตรมาส 1 (ต.ค. - ธ.ค.)			ไตรมาส 2 (ม.ค. - มี.ค.)			ไตรมาส 3 (เม.ย. - มิ.ย.)			ไตรมาส 4 (ก.ค. - ก.ย.)		
		แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล
ยุทธศาสตร์จัดสรร : ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม		**2.7888**	-	-	**1.6565**	-	-	**0.9625**	-	-	**0.0200**	-	-	**0.1498**	-	-
แผนงาน : แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย		**2.7888**	-	-	**1.6565**	-	-	**0.9625**	-	-	**0.0200**	-	-	**0.1498**	-	-
เป้าหมาย : แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย		**2.7888**	-	-	**1.6565**	-	-	**0.9625**	-	-	**0.0200**	-	-	**0.1498**	-	-
เป้าหมายการให้บริการกระทรวง : ประชาชนมีหลักประกันสุขภาพทั่วถึง เป็นธรรม		**2.7888**	-	-	**1.6565**	-	-	**0.9625**	-	-	**0.0200**	-	-	**0.1498**	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : ความแตกต่างการใช้สิทธิเมื่อไปใช้บริการผู้ป่วยใน ของผู้มีสิทธิในระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า (compliance rate) ไม่เกิน	ร้อยละ	1.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.5	-	-
เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน : การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน ส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้สูงอายุ		**2.7888**	-	-	**1.6565**	-	-	**0.9625**	-	-	**0.0200**	-	-	**0.1498**	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ร้อยละของผู้สูงอายุในชุมชนได้รับการดูแลด้วยการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือกมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60	-	-
โครงการที่ 1 : โครงการพัฒนานวัตกรรมการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน		**2.7888**	-	-	**1.6565**	-	-	**0.9625**	-	-	**0.0200**	-	-	**0.1498**	-	-
1. แผนการปฏิบัติงาน																
1.1 ตัวชี้วัด																
เชิงปริมาณ																
- จำนวนผู้สูงอายุในชุมชนได้รับการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก ไม่น้อยกว่า	คน	250,000	-	-	62,500	-	-	62,500	-	-	62,500	-	-	62,500	-	-
1.2 กิจกรรมหลัก																
กิจกรรมที่ 1 : การส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ผสมผสาน																
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนผู้สูงอายุในชุมชนได้รับการดูแลสุขภาพ ด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ไม่น้อยกว่า	คน	250,000	-	-	62,500	-	-	62,500	-	-	62,500	-	-	62,500	-	-
2. แผนการใช้จ่ายงบประมาณ (2.1+2.2)		**2.7888**	-	-	**1.6565**	-	-	**0.9625**	-	-	**0.0200**	-	-	**0.1498**	-	-
2.1 งบประมาณ		**2.7888**	-	-	**1.6565**	-	-	**0.9625**	-	-	**0.0200**	-	-	**0.1498**	-	-
1. การส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน		**2.7888**	-	-	**1.6565**	-	-	**0.9625**	-	-	**0.0200**	-	-	**0.1498**	-	-
- รายจ่ายประจำ		2.7888	-	-	1.6565	-	-	0.9625	-	-	0.0200	-	-	0.1498	-	-

แบบจัดทำแผน / รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	
ผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับในการใช้จ่ายงบประมาณ (พ.ร.บ.) : ประเทศไทยมีความมั่นคั่งจากการนวดไทยและผลิตภัณฑ์สมุนไพร และการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เป็นส่วนหนึ่งของระบบสุขภาพของประเทศที่เป็นที่เชื่อมั่น	
รายงานผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับในการใช้จ่ายงบประมาณ (รายงานผล) :	
ปัญหาอุปสรรคด้านการใช้จ่ายงบประมาณ :	
ปัญหาอุปสรรคด้านการดำเนินงาน :	
ข้อเสนอแนะ :	
คำชี้แจงอื่นๆ เพิ่มเติม :	
ผู้รายงาน : รัชนี จันทร์เกษ (นางสาวรัชนี จันทร์เกษ) ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน	หัวหน้าส่วนราชการ / รัฐวิสาหกิจ : ทวีศิลป์ วิษณุโยธิน (นายทวีศิลป์ วิษณุโยธิน) ตำแหน่ง : อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

แบบจัดทำแผน /รายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณ ผลผลิต/โครงการ จำแนกตามงบรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

แบบ สงป.302

กระทรวง : กระทรวงสาธารณสุข **รหัส : 21000** ☑ **ส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ** ☑ **รายงานแผน**

ส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ : กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก **รหัส : 21005** ☐ **งบกลาง** ☐ **รายงานผล**

แผนงาน : แผนงานบุคลากรภาครัฐ **รหัส : 14**

เป้าหมายการให้บริการกระทรวง : ประชาชนมีสุขภาพดีและเข้าถึงระบบบริการสุขภาพที่มีมาตรฐาน **รหัส : 34**

ผลผลิต /โครงการ : รายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ พัฒนาด้านสาธารณสุข และสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุก **รหัส : 17-0000**

รหัสบัญชีตามโครงสร้าง ผลผลิต /โครงการ **รหัส : 14-005** **หน่วย : ล้านบาท (ทศนิยม 4 ตำแหน่ง)**

ประเภทรายจ่าย รายการ	รวมทั้งสิ้น			ไตรมาส 1 (ต.ค. - ธ.ค.)			ไตรมาส 2 (ม.ค. - มี.ค.)			ไตรมาส 3 (เม.ย. - มิ.ย.)			ไตรมาส 4 (ก.ค. - ก.ย.)		
	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล
1. งบบุคลากร	**133.3327**	**-**	**-**	**33.3330**	**-**	**-**	**33.3330**	**-**	**-**	**33.3327**	**-**	**-**	**33.3340**	**-**	**-**
เงินเดือนและค่าจ้างประจำ	98.3304	-	-	24.5826	-	-	24.5826	-	-	24.5823	-	-	24.5829	-	-
ค่าตอบแทนพนักงานราชการ	35.0023	-	-	8.7504	-	-	8.7504	-	-	8.7504	-	-	8.7511	-	-
2. งบดำเนินงาน	**7.3170**	**-**	**-**	**1.8297**	**-**	**-**	**1.8297**	**-**	**-**	**1.8297**	**-**	**-**	**1.8279**	**-**	**-**
ค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ	7.3170	-	-	1.8297	-	-	1.8297	-	-	1.8297	-	-	1.8279	-	-
รวมเงินงบประมาณ(1+2+3+4+5)	**140.6497**	**-**	**-**	**35.1627**	**-**	**-**	**35.1627**	**-**	**-**	**35.1624**	**-**	**-**	**35.1619**	**-**	**-**

ผู้รายงาน **รัชนี จันทร์เกษ**

(นางสาวรัชนี จันทร์เกษ)

ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน

แบบจัดทำแผน /รายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณ ผลผลิต/โครงการ จำแนกตามงบรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

แบบ สงป.302

กระทรวง : กระทรวงสาธารณสุข **รหัส : 21000** ☑ **ส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ** ☑ **รายงานแผน**

ส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ : กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก **รหัส : 21005** ☐ **งบกลาง** ☐ **รายงานผล**

แผนงาน : แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี **รหัส : 34**

เป้าหมายการให้บริการกระทรวง : ประชาชนมีสุขภาพดีและเข้าถึงระบบบริการสุขภาพที่มีมาตรฐาน **รหัส : 34**

ผลผลิต /โครงการ : โครงการเสริมสร้างความเป็นเลิศทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรในระบบสุขภาพ **รหัส : 00-0116**

รหัสบัญชีตามโครงสร้าง ผลผลิต /โครงการ **รหัส : 34-019**

หน่วย : ล้านบาท (ทศนิยม 4 ตำแหน่ง)

ประเภทรายจ่าย รายการ	รวมทั้งสิ้น			ไตรมาส 1 (ต.ค. - ธ.ค.)			ไตรมาส 2 (ม.ค. - มี.ค.)			ไตรมาส 3 (เม.ย. - มิ.ย.)			ไตรมาส 4 (ก.ค. - ก.ย.)		
	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล
2. งบดำเนินงาน	**88.4144**	**-**	**-**	**27.6388**	**-**	**-**	**29.4282**	**-**	**-**	**17.6212**	**-**	**-**	**13.7262**	**-**	**-**
ค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ	80.1715	-	-	25.5781	-	-	27.3677	-	-	15.5602	-	-	11.6655	-	-
ค่าสาธารณูปโภค	8.2429	-	-	2.0607	-	-	2.0605	-	-	2.0610	-	-	2.0607	-	-
3. งบลงทุน	**109.8865**	**-**	**-**	**4.4344**	**-**	**-**	**95.1156**	**-**	**-**	**8.9402**	**-**	**-**	**1.3963**	**-**	**-**
ครุภัณฑ์	16.9930	-	-	-	-	-	16.9930	-	-	-	-	-	-	-	-
สิ่งก่อสร้าง	92.8935	-	-	4.4344	-	-	78.1226	-	-	8.9402	-	-	1.3963	-	-
4. งบเงินอุดหนุน	**16.5000**	**-**	**-**	**2.3000**	**-**	**-**	**6.5000**	**-**	**-**	**5.7000**	**-**	**-**	**2.0000**	**-**	**-**
อุดหนุนทั่วไป	16.5000	-	-	2.3000	-	-	6.5000	-	-	5.7000	-	-	2.0000	-	-
ค่าใช้จ่ายในโครงการมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ	13.5000	-	-	1.1000	-	-	5.0000	-	-	5.5000	-	-	1.9000	-	-
ค่าใช้จ่ายในโครงการมหกรรมการแพทย์แผนไทยแห่งชาติ	3.0000	-	-	1.2000	-	-	1.5000	-	-	0.2000	-	-	0.1000	-	-
5. งบรายจ่ายอื่น	**8.3576**	**-**	**-**	**1.0396**	**-**	**-**	**2.9625**	**-**	**-**	**3.0208**	**-**	**-**	**1.3347**	**-**	**-**
ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราว	3.0326	-	-	1.0396	-	-	0.3000	-	-	1.4233	-	-	0.2697	-	-
ค่าใช้จ่ายในการจัดทำมาตรฐานตำรับยาแผนไทย	5.3250	-	-	-	-	-	2.6625	-	-	1.5975	-	-	1.0650	-	-
รวมเงินงบประมาณ(1+2+3+4+5)	**223.1585**	**-**	**-**	**35.4128**	**-**	**-**	**134.0063**	**-**	**-**	**35.2822**	**-**	**-**	**18.4572**	**-**	**-**

ผู้รายงาน **รัชนี จันทร์เกษ**

(นางสาวรัชนี จันทร์เกษ)

ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน

แบบจัดทำแผน / รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

☑ งบส่วนราชการ / รัฐวิสาหกิจ

☐ งบกลาง

แบบ สงป.301 (แผนบูรณาการ)

กระทรวง : กระทรวงสาธารณสุข รหัส : 21000

☑ จัดทำแผน

ส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ : กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก รหัส : 21005

☐ รายงานผล

หน่วย : ล้านบาท (ทศนิยม 4 ตำแหน่ง)

ยุทธศาสตร์ชาติ - แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ - แผนย่อยของแผนแม่บทฯ แผนงาน - เป้าหมาย - แนวทางการดำเนินงาน - ผลผลิต/โครงการ - กิจกรรม	หน่วยนับ	รวมทั้งสิ้น			ไตรมาส 1 (ต.ค. - ธ.ค.)			ไตรมาส 2 (ม.ค. - มี.ค.)			ไตรมาส 3 (เม.ย. - มิ.ย.)			ไตรมาส 4 (ก.ค. - ก.ย.)		
		แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล
รวมเงินงบประมาณทั้งสิ้น		**10.3795**	-	-	**3.4253**	-	-	**2.0757**	-	-	**3.0099**	-	-	**1.8686**	-	-
ยุทธศาสตร์ชาติ : ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน		**10.3795**	-	-	**3.4253**	-	-	**2.0757**	-	-	**3.0099**	-	-	**1.8686**	-	-
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : การท่องเที่ยว		**10.3795**	-	-	**3.4253**	-	-	**2.0757**	-	-	**3.0099**	-	-	**1.8686**	-	-
เป้าหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น		10.3795	-	-	3.4253	-	-	2.0757	-	-	3.0099	-	-	1.8686	-	-
แผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย		**10.3795**	-	-	**3.4253**	-	-	**2.0757**	-	-	**3.0099**	-	-	**1.8686**	-	-
เป้าหมายแผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย เพิ่มขึ้น		**10.3795**	-	-	**3.4253**	-	-	**2.0757**	-	-	**3.0099**	-	-	**1.8686**	-	-
อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 8		**10.3795**	-	-	**3.4253**	-	-	**2.0757**	-	-	**3.0099**	-	-	**1.8686**	-	-
แผนงาน : แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว		**10.3795**	-	-	**3.4253**	-	-	**2.0757**	-	-	**3.0099**	-	-	**1.8686**	-	-
ผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (ระดับแผนงานบูรณาการ : ตามหน่วยงานเจ้าภาพ)																
ผลสัมฤทธิ์ : รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น																
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น	ล้านล้านบาท	3.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.4	-	-

ยุทธศาสตร์ชาติ - แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ - แผนย่อยของแผนแม่บทฯ แผนงาน - เป้าหมาย - แนวทางการดำเนินงาน - ผลผลิต/โครงการ - กิจกรรม	หน่วยนับ	รวมทั้งสิ้น			ไตรมาส 1 (ต.ค. - ธ.ค.)			ไตรมาส 2 (ม.ค. - มี.ค.)			ไตรมาส 3 (เม.ย. - มิ.ย.)			ไตรมาส 4 (ก.ค. - ก.ย.)		
		แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล
ผลสัมฤทธิ์ : อันดับการพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยว Travel & Tourism Development (TTDI) อยู่ในอันดับที่ดีขึ้น																
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : อันดับการพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยว Travel & Tourism Development (TTDI)	อันดับ	1 ใน 30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 ใน 30	-	-
ผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (หน่วยงานตามแผนงาน)																
ผลสัมฤทธิ์ : ประเทศไทยมีความมั่งคั่งจากการนวดไทยและผลิตภัณฑ์สมุนไพร																
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : มูลค่าการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรมวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า	ล้านบาท	70,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	70,000	-	-
ผลสัมฤทธิ์ : การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรเป็นส่วนหนึ่งของระบบสุขภาพของประเทศที่เป็นที่เชื่อมั่น																
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ร้อยละของประชาชนที่มีอาการเจ็บป่วยและเลือกใช้ยาสมุนไพรในการดูแลสุขภาพตนเอง ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ร้อยละของประชาชนที่มีอาการเจ็บป่วยและเลือกใช้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระบบบริการสุขภาพ ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-	-
เป้าหมาย : 4.1 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน		**10.3795**	**-**	**-**	**3.4253**	**-**	**-**	**2.0757**	**-**	**-**	**3.0099**	**-**	**-**	**1.8686**	**-**	**-**
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น	ล้านล้านบาท	3.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.4	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : อันดับการพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยว Travel & Tourism Development (TTDI)	อันดับ	1 ใน 30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 ใน 30	-	-
แนวทางการดำเนินงาน : 4.1.1 ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์บนฐานทุนวัฒนธรรม		**10.3795**	**-**	**-**	**3.4253**	**-**	**-**	**2.0757**	**-**	**-**	**3.0099**	**-**	**-**	**1.8686**	**-**	**-**
- อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น	ร้อยละ	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	-	-
แนวทางการดำเนินงาน : 4.1.3 พัฒนาและส่งเสริมรูปแบบการท่องเที่ยวคุณภาพสูง		**10.3795**	**-**	**-**	**3.4253**	**-**	**-**	**2.0757**	**-**	**-**	**3.0099**	**-**	**-**	**1.8686**	**-**	**-**
- ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวในสาขาที่มีศักยภาพสูงเพิ่มขึ้น	ร้อยละ	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	-	-

ยุทธศาสตร์ชาติ - แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ - แผนย่อยของแผนแม่บทฯ แผนงาน - เป้าหมาย - แนวทางการดำเนินงาน - ผลผลิต/โครงการ - กิจกรรม	หน่วยนับ	รวมทั้งสิ้น			ไตรมาส 1 (ต.ค. - ธ.ค.)			ไตรมาส 2 (ม.ค. - มี.ค.)			ไตรมาส 3 (เม.ย. - มิ.ย.)			ไตรมาส 4 (ก.ค. - ก.ย.)		
		แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล
โครงการที่ 1 : โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ		**10.3795**	-	-	**3.4253**	-	-	**2.0757**	-	-	**3.0099**	-	-	**1.8686**	-	-
กิจกรรม : การสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มจากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร		**10.3795**	-	-	**3.4253**	-	-	**2.0757**	-	-	**3.0099**	-	-	**1.8686**	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีรายได้เพิ่มขึ้น	ราย	1,000	-	-	250	-	-	250	-	-	250	-	-	250	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนผลิตภัณฑ์สมุนไพรในชุมชนและบริการสู่การสร้างศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย ได้รับการยกระดับ ไม่น้อยกว่า	รายการ	200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	200	-	-
<u>เงินงบประมาณ</u>																
- รายจ่ายประจำ		10.3795	-	-	3.4253	-	-	2.0757	-	-	3.0099	-	-	1.8686	-	-

ชื่อผู้พิจารณา : นายกสินธุ์ สุธีพิเชฐภัณฑ์
ตำแหน่ง : นักวิเคราะห์งบประมาณชำนาญการพิเศษ

ผู้ให้ความเห็นชอบ : นายน้อง เจริญนาค
ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการกองจัดทำงบประมาณด้านสังคม 3

แบบจัดทำแผน / รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	
ผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับในการใช้จ่ายงบประมาณ (พ.ร.บ.) : รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น และอันดับการพัฒนาเดินทางการท่องเที่ยว Travel & Tourism Development (TTDI) อยู่ในอันดับที่ดี	
รายงานผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับในการใช้จ่ายงบประมาณ (รายงานผล) :	
ปัญหาอุปสรรคด้านการใช้จ่ายงบประมาณ :	
ปัญหาอุปสรรคด้านการดำเนินงาน :	
ข้อเสนอแนะ :	
คำชี้แจงอื่นๆ เพิ่มเติม :	
ผู้รายงาน : รัชนี จันทร์เกษ (นางสาวรัชนี จันทร์เกษ) ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน	หัวหน้าส่วนราชการ / รัฐวิสาหกิจ : ทวีศิลป์ วิษณุโยธิน (นายทวีศิลป์ วิษณุโยธิน) ตำแหน่ง : อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

แบบจัดทำแผน /รายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณ ผลผลิต/โครงการ จำแนกตามงบรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

แบบ สงป.302 [แผนบูรณาการ]

กระทรวง : กระทรวงสาธารณสุข รหัส : 21000 ☑ ส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ ☑ รายงานแผน

ส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ : กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก รหัส : 21005 ☐ งบกลาง ☐ รายงานผล

แผนงาน : 2.4 แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว รหัส : 1800

เป้าหมาย : 4.1 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน รหัส : 06

แนวทางการดำเนินงาน : 4.1.3 พัฒนาและส่งเสริมรูปแบบการท่องเที่ยวคุณภาพสูง รหัส : 16

ผลผลิต /โครงการ : โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ รหัส : 00-0147

รหัสบัญชีตามโครงสร้าง ผลผลิต /โครงการ รหัส : 18-050

หน่วย : ล้านบาท (ทศนิยม 4 ตำแหน่ง)

ประเภทรายจ่าย รายการ	รวมทั้งสิ้น			ไตรมาส 1 (ต.ค. - ธ.ค.)			ไตรมาส 2 (ม.ค. - มี.ค.)			ไตรมาส 3 (เม.ย. - มิ.ย.)			ไตรมาส 4 (ก.ค. - ก.ย.)		
	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล
2. งบดำเนินงาน	**10.3795**	**-**	**-**	**3.4253**	**-**	**-**	**2.0757**	**-**	**-**	**3.0099**	**-**	**-**	**1.8686**	**-**	**-**
ค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ	10.3795	-	-	3.4253	-	-	2.0757	-	-	3.0099	-	-	1.8686	-	-
รวมเงินงบประมาณ(1+2+3+4+5)	**10.3795**	**-**	**-**	**3.4253**	**-**	**-**	**2.0757**	**-**	**-**	**3.0099**	**-**	**-**	**1.8686**	**-**	**-**

ผู้รายงาน รัชนี จันทร์เกษ

(นางสาวรัชนี จันทร์เกษ)

ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน

แบบจัดทำแผน / รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

☑ งบส่วนราชการ / รัฐวิสาหกิจ

☐ งบกลาง

แบบ สงป.301 (แผนบูรณาการ)

กระทรวง : กระทรวงสาธารณสุข **รหัส : 21000**

☑ จัดทำแผน

ส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ : กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก **รหัส : 21005**

☐ รายงานผล

หน่วย : ล้านบาท (ทศนิยม 4 ตำแหน่ง)

ยุทธศาสตร์ชาติ - แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ - แผนย่อยของแผนแม่บทฯ แผนงาน - เป้าหมาย - แนวทางการดำเนินงาน - ผลผลิต/โครงการ - กิจกรรม	หน่วยนับ	รวมทั้งสิ้น			ไตรมาส 1 (ต.ค. - ธ.ค.)			ไตรมาส 2 (ม.ค. - มี.ค.)			ไตรมาส 3 (เม.ย. - มิ.ย.)			ไตรมาส 4 (ก.ค. - ก.ย.)		
		แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล
รวมเงินงบประมาณทั้งสิ้น		**2.7888**	-	-	**1.6565**	-	-	**0.9625**	-	-	**0.0200**	-	-	**0.1498**	-	-
ยุทธศาสตร์ชาติ : ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม		**2.7888**	-	-	**1.6565**	-	-	**0.9625**	-	-	**0.0200**	-	-	**0.1498**	-	-
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : พลังทางสังคม		**2.7888**	-	-	**1.6565**	-	-	**0.9625**	-	-	**0.0200**	-	-	**0.1498**	-	-
เป้าหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมเพิ่มขึ้น		2.7888	-	-	1.6565	-	-	0.9625	-	-	0.0200	-	-	0.1498	-	-
แผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : การรองรับสังคมสูงวัยเชิงรุก		**2.7888**	-	-	**1.6565**	-	-	**0.9625**	-	-	**0.0200**	-	-	**0.1498**	-	-
เป้าหมายแผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : ผู้สูงอายุมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง		**2.7888**	-	-	**1.6565**	-	-	**0.9625**	-	-	**0.0200**	-	-	**0.1498**	-	-
สัดส่วนผู้สูงอายุเป้าหมายในระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้าได้รับการดูแล เทียบกับผู้สูงอายุเป้าหมายในระบบทั้งหมด ร้อยละ 100		**2.7888**	-	-	**1.6565**	-	-	**0.9625**	-	-	**0.0200**	-	-	**0.1498**	-	-
แผนงาน : แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย		**2.7888**	-	-	**1.6565**	-	-	**0.9625**	-	-	**0.0200**	-	-	**0.1498**	-	-
ผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (ระดับแผนงานบูรณาการ : ตามหน่วยงานเจ้าภาพ)																
ผลสัมฤทธิ์ : ประชากรก่อนวัยสูงอายุมีการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่สังคมสูงวัย																
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : สัดส่วนประชากรอายุ 25 - 59 ปี มีการเตรียมความพร้อมในทุกมิติ	คน	2,490,995	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,490,995	-	-
ผลสัมฤทธิ์ : ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น																
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ผู้สูงอายุเป้าหมายในระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้าได้รับการดูแล	คน	2,930,820	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,930,820	-	-

ชื่อผู้พิจารณา : นายกสินธุ์ สุธีพิเชฐภัณฑ์
ตำแหน่ง : นักวิเคราะห์งบประมาณชำนาญการพิเศษ

ผู้ให้ความเห็นชอบ : นายน้อง เจริญนาค
ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการกองจัดทำงบประมาณด้านสังคม 3

ยุทธศาสตร์ชาติ - แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ - แผนย่อยของแผนแม่บทฯ แผนงาน - เป้าหมาย - แนวทางการดำเนินงาน - ผลผลิต/โครงการ - กิจกรรม	หน่วยนับ	รวมทั้งสิ้น			ไตรมาส 1 (ต.ค. - ธ.ค.)			ไตรมาส 2 (ม.ค. - มี.ค.)			ไตรมาส 3 (เม.ย. - มิ.ย.)			ไตรมาส 4 (ก.ค. - ก.ย.)		
		แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล
ผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (หน่วยงานตามแผนงาน)																
ผลสัมฤทธิ์ : ประเทศไทยมีความมั่งคั่งจากการนวดไทยและผลิตภัณฑ์สมุนไพร																
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : มูลค่าการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรมวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า	ล้านบาท	70,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	70,000	-	-
ผลสัมฤทธิ์ : การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรเป็นส่วนหนึ่งของระบบสุขภาพของประเทศที่เป็นที่เชื่อมั่น																
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ร้อยละของประชาชนที่มีอาการเจ็บป่วยและเลือกใช้ยาสมุนไพรในการดูแลสุขภาพตนเอง ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ร้อยละของประชาชนที่มีอาการเจ็บป่วยและเลือกใช้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระบบบริการสุขภาพ ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-	-
เป้าหมาย : 7.3 ผู้สูงอายุมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สุขภาพ สังคม และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม		**2.7888**	**-**	**-**	**1.6565**	**-**	**-**	**0.9625**	**-**	**-**	**0.0200**	**-**	**-**	**0.1498**	**-**	**-**
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ผู้สูงอายุที่มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สุขภาพ สังคม และสภาพแวดล้อม	คน	2,930,820	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,930,820	-	-
แนวทางการดำเนินงาน : 7.3.1 ยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ		**2.7888**	**-**	**-**	**1.6565**	**-**	**-**	**0.9625**	**-**	**-**	**0.0200**	**-**	**-**	**0.1498**	**-**	**-**
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ผู้สูงอายุได้รับการยกระดับคุณภาพชีวิต	คน	2,930,820	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,930,820	-	-
โครงการที่ 1 : โครงการพัฒนานวัตกรรมการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน		**2.7888**	**-**	**-**	**1.6565**	**-**	**-**	**0.9625**	**-**	**-**	**0.0200**	**-**	**-**	**0.1498**	**-**	**-**
กิจกรรม : การส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน		**2.7888**	**-**	**-**	**1.6565**	**-**	**-**	**0.9625**	**-**	**-**	**0.0200**	**-**	**-**	**0.1498**	**-**	**-**
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนผู้สูงอายุในชุมชนได้รับการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ไม่น้อยกว่า	คน	250,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	250,000	-	-
เงินงบประมาณ																
- รายจ่ายประจำ		2.7888	-	-	1.6565	-	-	0.9625	-	-	0.0200	-	-	0.1498	-	-

แบบจัดทำแผน / รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	
ผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับในการใช้จ่ายงบประมาณ (พ.ร.บ.) : ประชากรก่อนวัยสูงอายุมีการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่สังคมสูงวัย และผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น	
รายงานผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับในการใช้จ่ายงบประมาณ (รายงานผล) :	
ปัญหาอุปสรรคด้านการใช้จ่ายงบประมาณ :	
ปัญหาอุปสรรคด้านการดำเนินงาน :	
ข้อเสนอแนะ :	
คำชี้แจงอื่นๆ เพิ่มเติม :	
ผู้รายงาน : รัชนี จันทร์เกษ (นางสาวรัชนี จันทร์เกษ) ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน	หัวหน้าส่วนราชการ / รัฐวิสาหกิจ : ทวีศิลป์ วิษณุโยธิน (นายทวีศิลป์ วิษณุโยธิน) ตำแหน่ง : อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

สำนักงบประมาณ

แบบจัดทำแผน /รายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณ ผลผลิต/โครงการ จำแนกตามงบรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

แบบ สงป.302 [แผนบูรณาการ]

กระทรวง : กระทรวงสาธารณสุข รหัส : 21000 ☑ ส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ ☑ รายงานแผน

ส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ : กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก รหัส : 21005 ☐ งบกลาง ☐ รายงานผล

แผนงาน : 4.4 แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย รหัส : 4100

เป้าหมาย : 7.3 ผู้สูงอายุมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สุขภาพ สังคม และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม รหัส : 12

แนวทางการดำเนินงาน : 7.3.1 ยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ รหัส : 36

ผลผลิต /โครงการ : โครงการพัฒนานวัตกรรมการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน รหัส : 00-0110

รหัสบัญชีตามโครงสร้าง ผลผลิต /โครงการ รหัส : 41-013 หน่วย : ล้านบาท (ทศนิยม 4 ตำแหน่ง)

ประเภทรายจ่าย รายการ	รวมทั้งสิ้น			ไตรมาส 1 (ต.ค. - ธ.ค.)			ไตรมาส 2 (ม.ค. - มี.ค.)			ไตรมาส 3 (เม.ย. - มิ.ย.)			ไตรมาส 4 (ก.ค. - ก.ย.)		
	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล
2. งบดำเนินงาน	**2.7888**	-	-	**1.6565**	-	-	**0.9625**	-	-	**0.0200**	-	-	**0.1498**	-	-
ค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ	2.7888	-	-	1.6565	-	-	0.9625	-	-	0.0200	-	-	0.1498	-	-
รวมเงินงบประมาณ(1+2+3+4+5)	**2.7888**	-	-	**1.6565**	-	-	**0.9625**	-	-	**0.0200**	-	-	**0.1498**	-	-

ผู้รายงาน รัชนี จันทร์เกษ

(นางสาวรัชนี จันทร์เกษ)

ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน

แบบจัดทำแผน/รายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างครุภัณฑ์ ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง ที่จัดสรรงบประมาณในงบลงทุน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

แบบ สงป.302/1 - รายละเอียด

กระทรวง : กระทรวงสาธารณสุข รหัส : 21000 ☑ ส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ ☑ รายงานแผน

ส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ : กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก รหัส : 21005 ☐ งบกลาง ☐ รายงานผล

แผนงาน : แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี รหัส : 34

เป้าหมายการให้บริการกระทรวง : ประชาชนมีสุขภาพดีและเข้าถึงระบบบริการสุขภาพที่มีมาตรฐาน รหัส : 34

ผลผลิต/โครงการ : โครงการเสริมสร้างความเป็นเลิศทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรในระบบสุขภาพ รหัส : 00-0116

รหัสบัญชีตามโครงสร้าง ผลผลิต /โครงการ รหัส : 34 - 019 หน่วย : ล้านบาท (ทศนิยม 4 ตำแหน่ง)

ประเภทรายจ่าย / รายการ	สถานภาพ	แผน / ผล	รวมทั้งสิ้น	ไตรมาส 1	ไตรมาส 1			ไตรมาส 2	ไตรมาส 2			ไตรมาส 3	ไตรมาส 3			ไตรมาส 4	ไตรมาส 4		
					ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.		เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.		ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
รวมทั้งสิ้น	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	109.8865	4.4344	-	0.4391	3.9953	95.1156	4.2289	17.2046	73.6821	8.9402	4.6816	1.5226	2.7360	1.3963	1.3963	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ครุภัณฑ์ : รายการปีเดียว	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	16.9930	-	-	-	-	16.9930	-	12.4106	4.5824	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ครุภัณฑ์ที่มีราคาต่อหน่วยต่ำกว่า 1 ล้านบาท	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	5.1388	-	-	-	-	5.1388	-	0.5564	4.5824	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.5	B.1.6	C								
		บริหาร																	
รายการ : เครื่องคอมพิวเตอร์ สำหรับงานสำนักงาน *(จอขนาดไม่น้อยกว่า 19 นิ้ว) กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี [68 เครื่อง] <จังหวัดนนทบุรี> [*งานจ้างเหมา]		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	1.3600	-	-	-	-	1.3600	-	-	1.3600	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			

ประเภทรายจ่าย / รายการ	สถานภาพ	แผน / ผล	รวมทั้งสิ้น	ไตรมาส 1	ไตรมาส 1			ไตรมาส 2	ไตรมาส 2			ไตรมาส 3	ไตรมาส 3			ไตรมาส 4	ไตรมาส 4		
					ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ไตรมาส 2	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	ไตรมาส 3	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ไตรมาส 4	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : ชุดโปรแกรมระบบปฏิบัติการ สำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์และเครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก แบบสิทธิการใช้งานประเภทติดตั้งมาจากโรงงาน (OEM) ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี [80 ชุด] <จังหวัดนนทบุรี> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.5	B.1.6	C								
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	0.3360	-	-	-	-	0.3360	-	-	0.3360	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : ชุดโปรแกรมจัดการสำนักงาน แบบที่ 2 ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี [85 ชุด] <จังหวัดนนทบุรี> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.5	B.1.6	C								
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	0.9350	-	-	-	-	0.9350	-	-	0.9350	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : เครื่องสำรองไฟฟ้า ขนาด 800 VA กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี [70 เครื่อง] <จังหวัดนนทบุรี> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.5	B.1.6	C								
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	0.1750	-	-	-	-	0.1750	-	-	0.1750	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			

ประเภทรายจ่าย / รายการ	สถานภาพ	แผน / ผล	รวมทั้งสิ้น	ไตรมาส 1	ไตรมาส 1			ไตรมาส 2	ไตรมาส 2			ไตรมาส 3	ไตรมาส 3			ไตรมาส 4	ไตรมาส 4		
					ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ไตรมาส 2	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	ไตรมาส 3	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ไตรมาส 4	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : เครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก สำหรับงานสำนักงาน กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี [12 เครื่อง] <จังหวัดนนทบุรี> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.5	B.1.6	C								
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	0.2280	-	-	-	-	0.2280	-	-	0.2280	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : อุปกรณ์กระจายสัญญาณ (L3 Switch) ขนาด 24 ช่อง ศูนย์บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และบริการวิชาการ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สาขาจังหวัดอุดรธานี ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี [2 ชุด] <จังหวัดอุดรธานี> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.5	B.1.6	C								
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	0.2200	-	-	-	-	0.2200	-	-	0.2200	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : อุปกรณ์กระจายสัญญาณ (L2 Switch) ขนาด 24 ช่อง แบบที่ 2 ศูนย์บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และบริการวิชาการ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สาขาจังหวัดอุดรธานี [3 ชุด] <จังหวัดอุดรธานี> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.5	B.1.6	C								
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	0.0390	-	-	-	-	0.0390	-	-	0.0390	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			

ประเภทรายจ่าย รายการ	สถานภาพ	แผน ผล	รวมทั้งสิ้น	ไตรมาส 1	ไตรมาส 1 ต.ค.	 พ.ย.	 ธ.ค.	ไตรมาส 2	ไตรมาส 2 ม.ค.	 ก.พ.	 มี.ค.	ไตรมาส 3	ไตรมาส 3 เม.ย.	 พ.ค.	 มิ.ย.	ไตรมาส 4	ไตรมาส 4 ก.ค.	 ส.ค.	 ก.ย.
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.5	B.1.6	C								
		บริหาร																	
รายการ : อุปกรณ์กระจายสัญญาณไร้สาย (Access Point) แบบที่ 1 ศูนย์บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และบริการวิชาการ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สาขาจังหวัดอุดรธานี ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี [37 ชุด] <จังหวัดอุดรธานี> [*งานจ้างเหมา]		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	0.1480	-	-	-	-	0.1480	-	-	0.1480	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.5	B.1.6	C								
		บริหาร																	
รายการ : อุปกรณ์ป้องกันเครือข่าย (Next Generation Firewall) แบบที่ 1 ศูนย์บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และบริการวิชาการ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สาขาจังหวัดอุดรธานี ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี [1 ชุด] <จังหวัดอุดรธานี> [*งานจ้างเหมา]		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	0.2400	-	-	-	-	0.2400	-	-	0.2400	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.5	B.1.6	C								
		บริหาร																	
รายการ : เครื่องสำรองไฟฟ้า ขนาด 1 kVA ศูนย์บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และบริการวิชาการ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สาขาจังหวัดอุดรธานี ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี [4 เครื่อง] <จังหวัดอุดรธานี> [*งานจ้างเหมา]		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	0.0228	-	-	-	-	0.0228	-	-	0.0228	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			

ประเภทรายจ่าย รายการ	สถานภาพ	แผน ผล	รวมทั้งสิ้น	ไตรมาส 1	ไตรมาส 1 ต.ค.	 พ.ย.	 ธ.ค.	ไตรมาส 2	ไตรมาส 2 ม.ค.	 ก.พ.	 มี.ค.	ไตรมาส 3	ไตรมาส 3 เม.ย.	 พ.ค.	 มิ.ย.	ไตรมาส 4	ไตรมาส 4 ก.ค.	 ส.ค.	 ก.ย.
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : ตู้สำหรับจัดเก็บเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ แบบที่ 1 (ขนาด 36U) ศูนย์บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกและบริการวิชาการ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สาขาจังหวัดอุดรธานี ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี [1 ตู้] <จังหวัดอุดรธานี> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.5	B.1.6	C								
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	0.0180	-	-	-	-	0.0180	-	-	0.0180	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : ชุดเครื่องตอกยาเม็ดอัตโนมัติแบบโรตารี่ 5 สาก กองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี [1 ชุด] <จังหวัดปทุมธานี> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.6	C									
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	0.5564	-	-	-	-	0.5564	-	0.5564	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : เครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก สำหรับงานสำนักงาน โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน แขวงคลองมหานาค เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร [2 เครื่อง] <กรุงเทพมหานคร> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.5	B.1.6	C								
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	0.0380	-	-	-	-	0.0380	-	-	0.0380	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			

ประเภทรายจ่าย รายการ	สถานภาพ	แผน ผล	รวมทั้งสิ้น	ไตรมาส 1	ไตรมาส 1 ต.ค.	 พ.ย.	 ธ.ค.	ไตรมาส 2	ไตรมาส 2 ม.ค.	 ก.พ.	 มี.ค.	ไตรมาส 3	ไตรมาส 3 เม.ย.	 พ.ค.	 มิ.ย.	ไตรมาส 4	ไตรมาส 4 ก.ค.	 ส.ค.	 ก.ย.
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : ชุดโปรแกรมระบบปฏิบัติการ สำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์และเครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก แบบสิทธิการใช้งานประเภทติดตั้งมาจากโรงงาน (OEM) ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน แขวงคลองมหานาค เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร [2 ชุด] <กรุงเทพมหานคร> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.5	B.1.6	C								
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	0.0084	-	-	-	-	0.0084	-	-	0.0084	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : ชุดโปรแกรมจัดการสำนักงาน แบบที่ 2 ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน แขวงคลองมหานาค เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร [2 ชุด] <กรุงเทพมหานคร> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.5	B.1.6	C								
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	0.0220	-	-	-	-	0.0220	-	-	0.0220	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : เครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก สำหรับงานสำนักงาน โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาศูนย์ราชการแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร [2 เครื่อง] <กรุงเทพมหานคร> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.5	B.1.6	C								
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	0.0380	-	-	-	-	0.0380	-	-	0.0380	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			

ประเภทรายจ่าย / รายการ	สถานภาพ	แผน / ผล	รวมทั้งสิ้น	ไตรมาส 1	ไตรมาส 1			ไตรมาส 2	ไตรมาส 2			ไตรมาส 3	ไตรมาส 3			ไตรมาส 4	ไตรมาส 4		
					ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ไตรมาส 2	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	ไตรมาส 3	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ไตรมาส 4	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : ชุดโปรแกรมระบบปฏิบัติการ สำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์และเครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก แบบสิทธิการใช้งานประเภทติดตั้งมาจากโรงงาน (OEM) ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาศูนย์ราชการแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร [2 ชุด] <กรุงเทพมหานคร> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.5	B.1.6	C								
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	0.0084	-	-	-	-	0.0084	-	-	0.0084	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : ชุดโปรแกรมจัดการสำนักงาน แบบที่ 2 ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาศูนย์ราชการแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร [2 ชุด] <กรุงเทพมหานคร> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.5	B.1.6	C								
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	0.0220	-	-	-	-	0.0220	-	-	0.0220	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : เครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก สำหรับงานสำนักงาน ศูนย์บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และบริการวิชาการ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สาขาจังหวัดอุดรธานี ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี [3 เครื่อง] <จังหวัดอุดรธานี> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.5	B.1.6	C								
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	0.0570	-	-	-	-	0.0570	-	-	0.0570	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			

ประเภทรายจ่าย / รายการ	สถานภาพ	แผน / ผล	รวมทั้งสิ้น	ไตรมาส 1	ไตรมาส 1			ไตรมาส 2	ไตรมาส 2			ไตรมาส 3	ไตรมาส 3			ไตรมาส 4	ไตรมาส 4		
					ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.		เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.		ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : ชุดโปรแกรมระบบปฏิบัติการ สำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์และเครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก แบบสิทธิการใช้งานประเภทติดตั้งมาจากโรงงาน (OEM) ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย ศูนย์บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และบริการวิชาการ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สาขาจังหวัดอุดรธานี ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี [3 ชุด] <จังหวัดอุดรธานี> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.5	B.1.6	C								
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	0.0126	-	-	-	-	0.0126	-	-	0.0126	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : ชุดโปรแกรมจัดการสำนักงาน แบบที่ 2 ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย ศูนย์บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และบริการวิชาการกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สาขาจังหวัดอุดรธานี ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี [3 ชุด] <จังหวัดอุดรธานี> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.5	B.1.6	C								
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	0.0330	-	-	-	-	0.0330	-	-	0.0330	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : เครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก สำหรับงานสำนักงาน โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาเขตสุขภาพที่ 9 ตำบลในเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ [1 เครื่อง] <จังหวัดสุรินทร์> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.5	B.1.6	C								
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	0.0190	-	-	-	-	0.0190	-	-	0.0190	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			

ประเภทรายจ่าย / รายการ	สถานภาพ	แผน / ผล	รวมทั้งสิ้น	ไตรมาส 1	ไตรมาส 1			ไตรมาส 2	ไตรมาส 2			ไตรมาส 3	ไตรมาส 3			ไตรมาส 4	ไตรมาส 4		
					ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.		เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.		ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : ชุดโปรแกรมระบบปฏิบัติการ สำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์และเครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก แบบสิทธิการใช้งานประเภทติดตั้งมาจากโรงงาน (OEM) ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาเขตสุขภาพที่ 9 ตำบลในเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ [1 ชุด] <จังหวัดสุรินทร์> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.5	B.1.6	C								
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	0.0042	-	-	-	-	0.0042	-	-	0.0042	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : ชุดโปรแกรมจัดการสำนักงาน แบบที่ 2 ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาเขตสุขภาพที่ 9 ตำบลในเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ [1 ชุด] <จังหวัดสุรินทร์> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.5	B.1.6	C								
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	0.0110	-	-	-	-	0.0110	-	-	0.0110	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : เครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก สำหรับงานสำนักงาน โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาเขตสุขภาพที่ 12 ตำบลบ้านนา อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง [1 เครื่อง] <จังหวัดพัทลุง> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.5	B.1.6	C								
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	0.0190	-	-	-	-	0.0190	-	-	0.0190	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			

ประเภทรายจ่าย รายการ	สถานภาพ	แผน ผล	รวมทั้งสิ้น	ไตรมาส 1	ไตรมาส 1 ต.ค.	 พ.ย.	 ธ.ค.	ไตรมาส 2	ไตรมาส 2 ม.ค.	 ก.พ.	 มี.ค.	ไตรมาส 3	ไตรมาส 3 เม.ย.	 พ.ค.	 มิ.ย.	ไตรมาส 4	ไตรมาส 4 ก.ค.	 ส.ค.	 ก.ย.
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : ชุดโปรแกรมระบบปฏิบัติการ สำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์และเครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก แบบสิทธิการใช้งานประเภทติดตั้งมาจากโรงงาน (OEM) ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาเขตสุขภาพที่ 12 ตำบลบ้านนา อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง [1 ชุด] <จังหวัดพัทลุง> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.5	B.1.6	C								
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	0.0042	-	-	-	-	0.0042	-	-	0.0042	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : ชุดโปรแกรมจัดการสำนักงาน แบบที่ 2 ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาเขตสุขภาพที่ 12 ตำบลบ้านนา อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง [1 ชุด] <จังหวัดพัทลุง> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.5	B.1.6	C								
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	0.0110	-	-	-	-	0.0110	-	-	0.0110	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : เครื่องคอมพิวเตอร์ สำหรับงานสำนักงาน *(จอแสดงภาพขนาดไม่น้อยกว่า 19 นิ้ว) โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน แขวงคลองมหานาค เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร [5 เครื่อง] <กรุงเทพมหานคร> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.5	B.1.6	C								
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	0.1000	-	-	-	-	0.1000	-	-	0.1000	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			

ประเภทรายจ่าย / รายการ	สถานภาพ	แผน / ผล	รวมทั้งสิ้น	ไตรมาส 1	ไตรมาส 1 ต.ค.	ไตรมาส 1 พ.ย.	ไตรมาส 1 ธ.ค.	ไตรมาส 2	ไตรมาส 2 ม.ค.	ไตรมาส 2 ก.พ.	ไตรมาส 2 มี.ค.	ไตรมาส 3	ไตรมาส 3 เม.ย.	ไตรมาส 3 พ.ค.	ไตรมาส 3 มิ.ย.	ไตรมาส 4	ไตรมาส 4 ก.ค.	ไตรมาส 4 ส.ค.	ไตรมาส 4 ก.ย.
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : เครื่องคอมพิวเตอร์ สำหรับงานสำนักงาน *(จอแสดงภาพขนาดไม่น้อยกว่า 19 นิ้ว) โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาเขตสุขภาพที่ 9 ตำบลในเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ [3 เครื่อง] <จังหวัดสุรินทร์> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.5	B.1.6	C								
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	0.0600	-	-	-	-	0.0600	-	-	0.0600	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : เครื่องคอมพิวเตอร์ สำหรับงานสำนักงาน *(จอแสดงภาพขนาดไม่น้อยกว่า 19 นิ้ว) โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาเขตสุขภาพที่ 11 ตำบลบางลึก อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร [3 เครื่อง] <จังหวัดชุมพร> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.5	B.1.6	C								
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	0.0600	-	-	-	-	0.0600	-	-	0.0600	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : เครื่องคอมพิวเตอร์ สำหรับงานสำนักงาน *(จอแสดงภาพขนาดไม่น้อยกว่า 19 นิ้ว) โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาเขตสุขภาพที่ 12 ตำบลบ้านนา อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง [3 เครื่อง] <จังหวัดพัทลุง> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.5	B.1.6	C								
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	0.0600	-	-	-	-	0.0600	-	-	0.0600	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			

ประเภทรายจ่าย / รายการ	สถานภาพ	แผน / ผล	รวมทั้งสิ้น	ไตรมาส 1	ไตรมาส 1			ไตรมาส 2	ไตรมาส 2			ไตรมาส 3	ไตรมาส 3			ไตรมาส 4	ไตรมาส 4		
					ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ไตรมาส 2	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	ไตรมาส 3	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ไตรมาส 4	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : ชุดโปรแกรมระบบปฏิบัติการ สำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์และเครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก แบบสิทธิการใช้งานประเภทติดตั้งมาจากโรงงาน (OEM) ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน แขวงคลองมหานาค เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร [5 ชุด] <กรุงเทพมหานคร> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.5	B.1.6	C								
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	0.0210	-	-	-	-	0.0210	-	-	0.0210	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : ชุดโปรแกรมระบบปฏิบัติการ สำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์และเครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก แบบสิทธิการใช้งานประเภทติดตั้งมาจากโรงงาน (OEM) ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาเขตสุขภาพที่ 9 ตำบลในเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ [3 ชุด] <จังหวัดสุรินทร์> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.5	B.1.6	C								
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	0.0126	-	-	-	-	0.0126	-	-	0.0126	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : ชุดโปรแกรมระบบปฏิบัติการ สำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์และเครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก แบบสิทธิการใช้งานประเภทติดตั้งมาจากโรงงาน (OEM) ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาเขตสุขภาพที่ 11 ตำบลบางลึก อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร [3 ชุด] <จังหวัดชุมพร> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.5	B.1.6	C								
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	0.0126	-	-	-	-	0.0126	-	-	0.0126	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			

ประเภทรายจ่าย / รายการ	สถานภาพ	แผน / ผล	รวมทั้งสิ้น	ไตรมาส 1	ไตรมาส 1			ไตรมาส 2	ไตรมาส 2			ไตรมาส 3	ไตรมาส 3			ไตรมาส 4	ไตรมาส 4		
					ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.		เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.		ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : ชุดโปรแกรมระบบปฏิบัติการ สำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์และเครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก แบบสิทธิการใช้งานประเภทติดตั้งมาจากโรงงาน (OEM) ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาเขตสุขภาพที่ 12 ตำบลบ้านนา อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง [3 ชุด] <จังหวัดพัทลุง> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.5	B.1.6	C								
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	0.0126	-	-	-	-	0.0126	-	-	0.0126	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : เครื่องพิมพ์ ชนิด Dot Matrix Printer แบบแคร่สั้น ศูนย์บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกและบริการวิชาการ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สาขาจังหวัดอุดรธานี ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี [2 เครื่อง] <จังหวัดอุดรธานี> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.5	B.1.6	C								
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	0.0480	-	-	-	-	0.0480	-	-	0.0480	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : เครื่องพิมพ์ ชนิด Dot Matrix Printer แบบแคร่สั้น โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาเขตสุขภาพที่ 9 ตำบลในเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ [2 เครื่อง] <จังหวัดสุรินทร์> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.5	B.1.6	C								
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	0.0480	-	-	-	-	0.0480	-	-	0.0480	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			

ประเภทรายจ่าย / รายการ	สถานภาพ	แผน / ผล	รวมทั้งสิ้น	ไตรมาส 1	ไตรมาส 1			ไตรมาส 2	ไตรมาส 2			ไตรมาส 3	ไตรมาส 3			ไตรมาส 4	ไตรมาส 4		
					ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ไตรมาส 2	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	ไตรมาส 3	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ไตรมาส 4	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : เครื่องพิมพ์ ชนิด Dot Matrix Printer แบบแคร่สั้น โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาเขตสุขภาพที่ 12 ตำบลบ้านนา อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง [2 เครื่อง] <จังหวัดพัทลุง> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.5	B.1.6	C								
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	0.0480	-	-	-	-	0.0480	-	-	0.0480	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : เครื่องพิมพ์แบบใช้ความร้อน (Thermal Printer) ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพการแพทย์แผนไทย ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี [1 เครื่อง] <จังหวัดนนทบุรี> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.5	B.1.6	C								
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	0.0130	-	-	-	-	0.0130	-	-	0.0130	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : เครื่องพิมพ์แบบใช้ความร้อน (Thermal Printer) โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาศูนย์ราชการแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร [1 เครื่อง] <กรุงเทพมหานคร> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.5	B.1.6	C								
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	0.0130	-	-	-	-	0.0130	-	-	0.0130	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			

ประเภทรายจ่าย / รายการ	สถานภาพ	แผน / ผล	รวมทั้งสิ้น	ไตรมาส 1	ไตรมาส 1			ไตรมาส 2	ไตรมาส 2			ไตรมาส 3	ไตรมาส 3			ไตรมาส 4	ไตรมาส 4		
					ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ไตรมาส 2	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	ไตรมาส 3	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ไตรมาส 4	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : เครื่องพิมพ์แบบใช้ความร้อน (Thermal Printer) ศูนย์บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และบริการวิชาการ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี [1 เครื่อง] <จังหวัดอุดรธานี> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.5	B.1.6	C								
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	0.0130	-	-	-	-	0.0130	-	-	0.0130	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : เครื่องพิมพ์แบบใช้ความร้อน (Thermal Printer) โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาเขตสุขภาพที่ 9 ตำบลในเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ [1 เครื่อง] <จังหวัดสุรินทร์> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.5	B.1.6	C								
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	0.0130	-	-	-	-	0.0130	-	-	0.0130	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : เครื่องพิมพ์แบบใช้ความร้อน (Thermal Printer) โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาเขตสุขภาพที่ 12 ตำบลบ้านนา อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง [1 เครื่อง] <จังหวัดพัทลุง> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.5	B.1.6	C								
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	0.0130	-	-	-	-	0.0130	-	-	0.0130	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			

ประเภทรายจ่าย / รายการ	สถานภาพ	แผน / ผล	รวมทั้งสิ้น	ไตรมาส 1	ไตรมาส 1			ไตรมาส 2	ไตรมาส 2			ไตรมาส 3	ไตรมาส 3			ไตรมาส 4	ไตรมาส 4		
					ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.		เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.		ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : เครื่องสำรองไฟฟ้า ขนาด 800 VA โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาเขตสุขภาพที่ 12 ตำบลบ้านนา อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง [2 เครื่อง] <จังหวัดพัทลุง> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.5	B.1.6	C								
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	0.0050	-	-	-	-	0.0050	-	-	0.0050	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			
ครุภัณฑ์ที่มีราคาต่อหน่วยตั้งแต่ 1 ล้านบาทขึ้นไป	**การใช้จ่าย**	**พ.ร.บ.**	**11.8542**	**-**	**-**	**-**	**-**	**11.8542**	**-**	**11.8542**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
		บริหาร	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
		ผล	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : รถพยาบาล (รถตู้) ปริมาตรกระบอกสูบไม่ต่ำกว่า 2,400 ซีซี หรือกำลังเครื่องยนต์สูงสุดไม่ต่ำกว่า 90 กิโลวัตต์ โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาเขตสุขภาพที่ 11 ตำบลบางลึก อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร [1 คัน] <จังหวัดชุมพร> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.6	B.1.1	B.1.3	B.1.6	C	B.1.6	C									
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	2.5000			-	-	2.5000		2.5000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : รถพยาบาล (รถตู้) ปริมาตรกระบอกสูบไม่ต่ำกว่า 2,400 ซีซี หรือกำลังเครื่องยนต์สูงสุดไม่ต่ำกว่า 90 กิโลวัตต์ โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาเขตสุขภาพที่ 12 ตำบลบ้านนา อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง [1 คัน] <จังหวัดพัทลุง> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.6	B.1.1	B.1.3	B.1.6	C	B.1.6	C									
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	2.5000	-	-	-	-	2.5000	-	2.5000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			

ประเภทรายจ่าย / รายการ	สถานภาพ	แผน / ผล	รวมทั้งสิ้น	ไตรมาส 1	ไตรมาส 1			ไตรมาส 2	ไตรมาส 2			ไตรมาส 3	ไตรมาส 3			ไตรมาส 4	ไตรมาส 4		
					ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ไตรมาส 2	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	ไตรมาส 3	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ไตรมาส 4	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : รถพยาบาล (รถตู้) ปริมาตรกระบอกสูบไม่ต่ำกว่า 2,400 ซีซี หรือกำลังเครื่องยนต์สูงสุดไม่ต่ำกว่า 90 กิโลวัตต์ โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาเขตสุขภาพที่ 9 ตำบลนอกเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ [1 คัน] <จังหวัดสุรินทร์>[*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.6	B.1.1	B.1.3	B.1.6	C	B.1.6	C									
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	2.5000	-	-	-	-	2.5000	-	2.5000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : รถโดยสาร ขนาด 12 ที่นั่ง (ดีเซล) ปริมาตรกระบอกสูบไม่ต่ำกว่า 2,400 ซีซี หรือกำลังเครื่องยนต์สูงสุดไม่ต่ำกว่า 90 กิโลวัตต์ โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน แขวงคลองมหานาค เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร [1 คัน] <กรุงเทพมหานคร> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.6	B.1.1	B.1.3	B.1.6	C	B.1.6	C									
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	1.3580	-	-	-	-	1.3580	-	1.3580	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : ชุดเครื่องทำแห้งแบบพ่นละอองฝอย กองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี [1 ชุด] <จังหวัดปทุมธานี> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.1	B.1.3	B.1.5	C	B.1.6	C									
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	2.9962	-	-	-	-	2.9962	-	2.9962	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			

ประเภทรายจ่าย / รายการ	สถานภาพ	แผน / ผล	รวมทั้งสิ้น	ไตรมาส 1	ไตรมาส 1			ไตรมาส 2	ไตรมาส 2			ไตรมาส 3	ไตรมาส 3			ไตรมาส 4	ไตรมาส 4		
					ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.		เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.		ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง : ผูกพัน ใหม่	**การใช้จ่าย**	**พ.ร.บ.**	**64.5076**	-	-	-	-	**64.5076**	-	-	**64.5076**	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สิ่งก่อสร้างที่มีราคาต่อหน่วยตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป	**การใช้จ่าย**	**พ.ร.บ.**	**64.5076**	-	-	-	-	**64.5076**	-	-	**64.5076**	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : อาคารโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน 6 ชั้น พื้นที่ใช้สอยประมาณ 9,900 ตารางเมตร โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน แขวงคลองมหานาค เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร [1 แห่ง] <กรุงเทพมหานคร> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.2	B.1.3	B.1.5	C	B.1.6	B.1.6	C								
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	55.0000	-	-	-	-	55.0000	-	-	55.0000	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : อาคารศูนย์บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกและบริการวิชาการกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สาขาเขตสุขภาพที่ 1 จังหวัดลำปาง 4 ชั้น ตำบลพระบาท อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง [1 แห่ง] <จังหวัดลำปาง> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	B.1.5	B.1.2	B.1.3	B.1.5	C	B.1.6	B.1.6	C								
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	9.5076	-	-	-	-	9.5076	-	-	9.5076	-	-	-	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			

ประเภทรายจ่าย รายการ	สถานภาพ	แผน ผล	รวมทั้งสิ้น	ไตรมาส 1	ไตรมาส 1 ต.ค.	 พ.ย.	 ธ.ค.	ไตรมาส 2	ไตรมาส 2 ม.ค.	 ก.พ.	 มี.ค.	ไตรมาส 3	ไตรมาส 3 เม.ย.	 พ.ค.	 มิ.ย.	ไตรมาส 4	ไตรมาส 4 ก.ค.	 ส.ค.	 ก.ย.
ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง : ผูกพัน สัญญา	**การใช้จ่าย**	**พ.ร.บ.**	**28.3859**	**4.4344**	**-**	**0.4391**	**3.9953**	**13.6150**	**4.2289**	**4.7940**	**4.5921**	**8.9402**	**4.6816**	**1.5226**	**2.7360**	**1.3963**	**1.3963**	**-**	**-**
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สิ่งก่อสร้างที่มีราคาต่อหน่วยตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป	**การใช้จ่าย**	**พ.ร.บ.**	**28.3859**	**4.4344**	**-**	**0.4391**	**3.9953**	**13.6150**	**4.2289**	**4.7940**	**4.5921**	**8.9402**	**4.6816**	**1.5226**	**2.7360**	**1.3963**	**1.3963**	**-**	**-**
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : อาคารศูนย์บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และบริการวิชาการ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สาขาเขตสุขภาพที่ 11 จังหวัดชุมพร 4 ชั้น ตำบลตากแดด อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร [1 แห่ง] <จังหวัดชุมพร> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	C		C													
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	15.9173	2.4250	-	0.2170	2.2080	7.1040	2.0160	2.4960	2.5920	4.9920	2.2560	-	2.7360	1.3963	1.3963	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			
กิจกรรม : ยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ รายการ : อาคารศูนย์บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และบริการวิชาการ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สาขาเขตสุขภาพที่ 6 จังหวัดฉะเชิงเทรา 4 ชั้น ตำบลบางแก้ว อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา [1 แห่ง] <จังหวัดฉะเชิงเทรา> [*งานจ้างเหมา]	สถานะ	พ.ร.บ.	C	C		C													
		บริหาร																	
		ผล																	
	การใช้จ่าย	พ.ร.บ.	12.4686	2.0094	-	0.2221	1.7873	6.5110	2.2129	2.2980	2.0001	3.9482	2.4256	1.5226	-	-	-	-	-
		บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ																			

ผู้รายงาน **รัชนี จันทร์เกษ**

(นางสาวรัชนี จันทร์เกษ)

ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน

แบบจัดทำแผน / รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 แบบสงป.301

☑ งบส่วนราชการ / รัฐวิสาหกิจ

☐ งบกลาง

กระทรวง : กองทุนและเงินทุนหมุนเวียน รหัส : 80000 ☑ รายงานแผน

ส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ : กองทุนและเงินทุนหมุนเวียน รหัส : 80808 ☐ รายงานผล

หน่วย : ล้านบาท (ทศนิยม 4 ตำแหน่ง)

ยุทธศาสตร์ชาติ - แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ - แผนย่อยของแผนแม่บทฯ ยุทธศาสตร์จัดสรร - แผนงาน - เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ เป้าหมายการให้บริการกระทรวง - เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน - ผลผลิต/โครงการ - กิจกรรม	หน่วยนับ	รวมทั้งสิ้น			ไตรมาส 1 (ต.ค. - ธ.ค.)			ไตรมาส 2 (ม.ค. - มี.ค.)			ไตรมาส 3 (เม.ย. - มิ.ย.)			ไตรมาส 4 (ก.ค. - ก.ย.)		
		แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล
<u>ผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ</u>																
ผลสัมฤทธิ์ : ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรได้รับการอนุรักษ์ คุ้มครอง ส่งเสริมและใช้ประโยชน์กับประชาชน ในระบบบริการสาธารณสุขของประเทศ																
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยได้รับการอนุรักษ์ คุ้มครองตามกฎหมาย ไม่น้อยกว่า	รายการ	2,000	-	-	500	-	-	500	-	-	500	-	-	500	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนองค์ความรู้ด้านภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร ได้รับการพัฒนาต่อยอด ไม่น้อยกว่า	เรื่อง	15	-	-	5	-	-	5	-	-	3	-	-	2	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่นำไปวิจัยให้เกิดผลในเชิงประจักษ์ ไม่น้อยกว่า	เรื่อง	12	-	-	3	-	-	3	-	-	3	-	-	3	-	-
รวมเงินงบประมาณทั้งสิ้น		**80.0000**	-	-	**35.0000**	-	-	**25.0000**	-	-	**15.0000**	-	-	**5.0000**	-	-
ยุทธศาสตร์ชาติ : ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		**80.0000**	-	-	**35.0000**	-	-	**25.0000**	-	-	**15.0000**	-	-	**5.0000**	-	-
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี		**80.0000**	-	-	**35.0000**	-	-	**25.0000**	-	-	**15.0000**	-	-	**5.0000**	-	-
เป้าหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้น และมีความเป็นอยู่ดีเพิ่มขึ้น		80.0000	-	-	35.0000	-	-	25.0000	-	-	15.0000	-	-	5.0000	-	-
แผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี		**80.0000**	-	-	**35.0000**	-	-	**25.0000**	-	-	**15.0000**	-	-	**5.0000**	-	-
เป้าหมายแผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : มีระบบสาธารณสุขที่ได้มาตรฐานที่ประชากรทุกระดับเข้าถึงได้ดีขึ้น		**80.0000**	-	-	**35.0000**	-	-	**25.0000**	-	-	**15.0000**	-	-	**5.0000**	-	-
การจัดอันดับประสิทธิภาพระบบบริการสุขภาพ อันดับ 1 ใน 20		80.0000	-	-	35.0000	-	-	25.0000	-	-	15.0000	-	-	5.0000	-	-
ยุทธศาสตร์จัดสรร : ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		**80.0000**	-	-	**35.0000**	-	-	**25.0000**	-	-	**15.0000**	-	-	**5.0000**	-	-
แผนงาน : แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี		**80.0000**	-	-	**35.0000**	-	-	**25.0000**	-	-	**15.0000**	-	-	**5.0000**	-	-
เป้าหมาย : แนวทางย่อยการกระจายบริการสาธารณสุขอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ		**80.0000**	-	-	**35.0000**	-	-	**25.0000**	-	-	**15.0000**	-	-	**5.0000**	-	-
เป้าหมายการให้บริการกระทรวง : ประชาชนมีสุขภาพดีและเข้าถึงระบบบริการสุขภาพที่มีมาตรฐาน		**80.0000**	-	-	**35.0000**	-	-	**25.0000**	-	-	**15.0000**	-	-	**5.0000**	-	-

ยุทธศาสตร์ชาติ - แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ - แผนย่อยของแผนแม่บทฯ ยุทธศาสตร์จัดสรร - แผนงาน - เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ เป้าหมายการให้บริการกระทรวง - เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน - ผลผลิต/โครงการ - กิจกรรม	หน่วยนับ	รวมทั้งสิ้น			ไตรมาส 1 (ต.ค. - ธ.ค.)			ไตรมาส 2 (ม.ค. - มี.ค.)			ไตรมาส 3 (เม.ย. - มิ.ย.)			ไตรมาส 4 (ก.ค. - ก.ย.)		
		แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล
- ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : ร้อยละของเด็กปฐมวัยมีพัฒนาการสมวัย	ร้อยละ	87	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	87	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ ไม่เกิน	ต่อประชากรแสนคน	7.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7.8	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : อัตราตายของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง น้อยกว่า	ร้อยละ	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : อัตราตายของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลันชนิด STEMI น้อยกว่า	ร้อยละ	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : อัตราความสำเร็จการรักษาผู้ป่วยวัณโรคปอดรายใหม่	ร้อยละ	88	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	88	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : จำนวนการจัดตั้งหน่วยบริการปฐมภูมิและเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ ตามพระราชบัญญัติระบบสุขภาพปฐมภูมิ พ.ศ. 2562	หน่วย	3,100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,100	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : ร้อยละของโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขมีคุณภาพมาตรฐานผ่านการรับรอง HA ขั้น 3 รพศ./รพท.	ร้อยละ	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : ร้อยละของโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขมีคุณภาพมาตรฐานผ่านการรับรอง HA ขั้น 3 รพ. กรมการแพทย์/รพ. กรมควบคุมโรค/รพ. กรมสุขภาพจิต	ร้อยละ	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : ร้อยละของโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขมีคุณภาพมาตรฐานผ่านการรับรอง HA ขั้น 3 รพช.	ร้อยละ	92	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	92	-	-
เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน : บริหารจัดการกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย		**80.0000**	**-**	**-**	**35.0000**	**-**	**-**	**25.0000**	**-**	**-**	**15.0000**	**-**	**-**	**5.0000**	**-**	**-**
โครงการที่ 1 : กองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย		**80.0000**	**-**	**-**	**35.0000**	**-**	**-**	**25.0000**	**-**	**-**	**15.0000**	**-**	**-**	**5.0000**	**-**	**-**
1. แผนการปฏิบัติงาน																
1.1 ตัวชี้วัด																
เชิงปริมาณ																
- การคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร	จังหวัด	76	-	-	76	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- การศึกษาองค์ความรู้และพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร	เรื่อง	25	-	-	8	-	-	8	-	-	5	-	-	4	-	-
- การส่งเสริมและพัฒนาการใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร	เรื่อง	20	-	-	5	-	-	5	-	-	5	-	-	5	-	-
- บริหารจัดการกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย	แห่ง	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
1.2 กิจกรรมหลัก																
กิจกรรมที่ 1 : กองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย																
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : การคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร	จังหวัด	76	-	-	76	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ยุทธศาสตร์ชาติ - แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ - แผนย่อยของแผนแม่บทฯ ยุทธศาสตร์จัดสรร - แผนงาน - เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ เป้าหมายการให้บริการกระทรวง - เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน - ผลผลิต/โครงการ - กิจกรรม	หน่วยนับ	รวมทั้งสิ้น			ไตรมาส 1 (ต.ค. - ธ.ค.)			ไตรมาส 2 (ม.ค. - มี.ค.)			ไตรมาส 3 (เม.ย. - มิ.ย.)			ไตรมาส 4 (ก.ค. - ก.ย.)		
		แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : การศึกษาองค์ความรู้และพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร	เรื่อง	25	-	-	8	-	-	8	-	-	5	-	-	4	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : การส่งเสริมและพัฒนาการใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร	เรื่อง	20	-	-	5	-	-	5	-	-	5	-	-	5	-	-
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : บริหารจัดการกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย	แห่ง	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
2. แผนการใช้จ่ายงบประมาณ (2.1+2.2)		**80.0000**	**-**	**-**	**35.0000**	**-**	**-**	**25.0000**	**-**	**-**	**15.0000**	**-**	**-**	**5.0000**	**-**	**-**
2.1 งบประมาณ		**80.0000**	**-**	**-**	**35.0000**	**-**	**-**	**25.0000**	**-**	**-**	**15.0000**	**-**	**-**	**5.0000**	**-**	**-**
1. กองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย		**80.0000**	**-**	**-**	**35.0000**	**-**	**-**	**25.0000**	**-**	**-**	**15.0000**	**-**	**-**	**5.0000**	**-**	**-**
- รายจ่ายลงทุน		80.0000	-	-	35.0000	-	-	25.0000	-	-	15.0000	-	-	5.0000	-	-

สำนักงบประมาณ

แบบจัดทำแผน / รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับในการใช้จ่ายงบประมาณ (พ.ร.บ.) :

ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรได้รับการอนุรักษ์ คุ้มครอง ส่งเสริมและใช้ประโยชน์กับประชาชนในระบบบริการสาธารณสุขของประเทศ

รายงานผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับในการใช้จ่ายงบประมาณ (รายงานผล) :

ปัญหาอุปสรรคด้านการใช้จ่ายงบประมาณ :

ปัญหาอุปสรรคด้านการดำเนินงาน :

ข้อเสนอแนะ :

คำชี้แจงอื่นๆ เพิ่มเติม :

ผู้รายงาน : สมศักดิ์ กรีชัย	หัวหน้าส่วนราชการ / รัฐวิสาหกิจ : ทวีศิลป์ วิษณุโยธิน
(นายสมศักดิ์ กรีชัย)	(นายทวีศิลป์ วิษณุโยธิน)
ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย	ตำแหน่ง : อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

สำนักงบประมาณ

ชื่อผู้พิจารณา : นายกสินธุ์ สุธีพิเชฐภัณฑ์
ตำแหน่ง : นักวิเคราะห์งบประมาณชำนาญการพิเศษ

ผู้ให้ความเห็นชอบ : นายน้อง เจริญนาค
ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการกองจัดทำงบประมาณด้านสังคม 3

แบบจัดทำแผน /รายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณ ผลผลิต/โครงการ จำแนกตามงบรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

แบบ สงป.302

กระทรวง : กองทุนและเงินทุนหมุนเวียน **รหัส : 80000** ☑ ส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ ☑ รายงานแผน

ส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ : กองทุนและเงินทุนหมุนเวียน **รหัส : 80808** ☐ งบกลาง ☐ รายงานผล

แผนงาน : แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี **รหัส : 34**

เป้าหมายการให้บริการกระทรวง : ประชาชนมีสุขภาพดีและเข้าถึงระบบบริการสุขภาพที่มีมาตรฐาน **รหัส : 34**

ผลผลิต /โครงการ : กองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย **รหัส : 00-9020**

รหัสบัญชีตามโครงสร้าง ผลผลิต /โครงการ **รหัส : 34-055** **หน่วย : ล้านบาท (ทศนิยม 4 ตำแหน่ง)**

ประเภทรายจ่าย รายการ	รวมทั้งสิ้น			ไตรมาส 1 (ต.ค. - ธ.ค.)			ไตรมาส 2 (ม.ค. - มี.ค.)			ไตรมาส 3 (เม.ย. - มิ.ย.)			ไตรมาส 4 (ก.ค. - ก.ย.)		
	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล	แผน (ขั้น พ.ร.บ.)	แผน (ขั้น บริหาร)	ผล
5. งบรายจ่ายอื่น	**80.0000**	**-**	**-**	**35.0000**	**-**	**-**	**25.0000**	**-**	**-**	**15.0000**	**-**	**-**	**5.0000**	**-**	**-**
กองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย	80.0000	-	-	35.0000	-	-	25.0000	-	-	15.0000	-	-	5.0000	-	-
รวมเงินงบประมาณ(1+2+3+4+5)	**80.0000**	**-**	**-**	**35.0000**	**-**	**-**	**25.0000**	**-**	**-**	**15.0000**	**-**	**-**	**5.0000**	**-**	**-**

ผู้รายงาน **สมศักดิ์ กรีชัย**

(นายสมศักดิ์ กรีชัย)

ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

สำนักงบประมาณ

ห้องอธิบดี
เลขที่รับ 4645
วันที่ ๙ ต.ค. ๒๕๖๗
เวลา 15.20

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองวิชาการและแผนงาน กลุ่มงานยุทธศาสตร์และแผนงาน โทร. ๐ ๒๙๖๕ ๙๔๙๐

ที่ สธ ๐๕๐๘/๒๗๐๒ **วันที่** ๙ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุมัติแผนการบริหารงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติราชการกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

เรียน อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

ตามหนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๑๒/๑๑๘๙๕ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ เห็นชอบให้กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ดำเนินการตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ จำนวน ๔ แผนงาน วงเงิน ๓๗๖,๙๗๖,๕๐๐ บาท (สามร้อยเจ็ดสิบหกล้านเก้าแสนเจ็ดหมื่นหกพันห้าร้อยบาทถ้วน) นั้น

ในการนี้ กองวิชาการและแผนงาน ได้วิเคราะห์และจัดทำข้อมูลแผนการบริหารงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติราชการกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก พ.ศ. ๒๕๖๘ ทั้งนี้พิจารณาแล้วเห็นควรเสนออนุมัติรายการ ดังนี้

๑. แผนงานบุคลากรภาครัฐ
๒. แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี
๒.๑ งบดำเนินงาน (งบสนับสนุนกรม)
๒.๒ งบดำเนินงาน (Fixed Cost หน่วยงาน)
๒.๓ งบดำเนินงาน (ค่าใช้จ่ายเพื่อการขับเคลื่อนภารกิจ กำกับ ติดตามการตรวจราชการและนิเทศงานของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘)
๒.๔ งบดำเนินงาน (ค่าใช้จ่ายผู้บริหาร)
๒.๕ งบดำเนินงาน (ค่าบำรุงรักษาระบบคอมพิวเตอร์หรือระบบสารสนเทศ)
๒.๖ งบรายจ่ายอื่น
๒.๗ งบอุดหนุน
๒.๘ งบลงทุน

วงเงินทั้งสิ้น ๓๑๖,๔๐๕,๗๑๘ บาท (สามร้อยสิบหกล้านสี่แสนห้าพันเจ็ดร้อยสิบแปดบาทถ้วน) และวิเคราะห์รายละเอียดข้อมูลตามแผนการบริหารงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติราชการกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ในรายการดังกล่าว เรียบร้อยแล้ว รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบโปรดอนุมัติแผนการบริหารงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติราชการกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ด้วย จะเป็นพระคุณ

(นางสาวรัชนี จันทร์เกษ)
ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน

(นายสมฤกษ์ จึงสมาน)
อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
๙ ต.ค. ๒๕๖๗

แผนการบริหารงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติราชการ

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ลำดับ	หมวดรายจ่าย	งบประมาณ (บาท)
1	**แผนงานบุคลากรภาครัฐ**	**140,649,700**
1.1	**งบบุคลากร**	**133,332,700**
1.2	**งบดำเนินงาน**	**7,317,000**
2	**แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี**	**175,756,018**
	โครงการเสริมสร้างความเป็นเลิศทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรในระบบสุขภาพ	
2.1	**งบดำเนินงาน**	**46,336,918**
	1) งบสนับสนุนกรม	37,416,918
	2) Fixed Cost หน่วยงาน	4,520,000
	3) ค่าใช้จ่ายเพื่อการขับเคลื่อนภารกิจ กำกับ ติดตามการตรวจราชการและนิเทศงานของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	200,000
	4) ค่าใช้จ่ายผู้บริหาร	1,200,000
	5) ค่าบำรุงรักษาระบบคอมพิวเตอร์หรือระบบสารสนเทศ	3,000,000
2.2	**งบรายจ่ายอื่น**	**3,032,600**
	1) รายการค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราว	3,032,600
2.3	**งบลงทุน**	**109,886,500**
	1) ค่าครุภัณฑ์	16,993,000
	2) ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	92,893,500
2.4	**งบอุดหนุน**	**16,500,000**
	1) โครงการจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ และการประชุมวิชาการประจำปี การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือกแห่งชาติ ครั้งที่ 22	13,500,000
	2) โครงการมหกรรมการแพทย์แผนไทยแห่งชาติและการแพทย์พื้นบ้านไทย ปีที่ 17 ระดับภาค	3,000,000
รวมทั้งสิ้น		**316,405,718**

แผนการบริหารงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติราชการ

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

หน่วย : บาท

ลำดับ	หน่วยงาน	งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568						งบประมาณรวมทั้งสิ้น
		แผนงานบุคลากรภาครัฐ		แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี				
		งบบุคลากร	งบดำเนินงาน	งบดำเนินงาน Fixed Cost	งบรายจ่ายอื่น	งบอุดหนุน	งบลงทุน	
	วงเงินจัดสรร	**133,332,700**	**7,317,000**	**46,336,918**	**3,032,600**	**16,500,000**	**109,886,500**	**316,405,718**
1	กลุ่มตรวจสอบภายใน			39,000				39,000
2	กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร			46,000				46,000
3	สำนักงานเลขานุการกรม			387,000				387,000
3.1	สำนักงานเลขานุการกรม (ค่าถ่ายเอกสาร)			768,000				768,000
4	กองการแพทย์ทางเลือก			330,000				330,000
5	สถาบันการแพทย์แผนไทย			440,000				440,000
6	กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย			320,000				320,000
7	กองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร			380,000			3,552,600	3,932,600
8	กองวิชาการและแผนงาน			470,000			3,047,000	3,517,000.00
9	กองกฎหมาย			50,000				50,000
10	กองสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ			40,000				40,000
11	โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน			1,250,000			103,286,900	104,536,900
12	รายจ่ายประจำกรม							
	(1) ค่าใช้จ่ายประจำกรม	133,332,700	7,317,000	31,380,918				172,030,618
	(2) ค่าสาธารณูปโภค			6,036,000				6,036,000

แผนการบริหารงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติราชการ

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

หน่วย : บาท

ลำดับ	หน่วยงาน	งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568						งบประมาณรวมทั้งสิ้น
		แผนงานบุคลากรภาครัฐ		แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี				
		งบบุคลากร	งบดำเนินงาน	งบดำเนินงาน Fixed Cost	งบรายจ่ายอื่น	งบอุดหนุน	งบลงทุน	
13	ค่าบำรุงรักษาระบบคอมพิวเตอร์หรือระบบสารสนเทศ			3,000,000				3,000,000
14	รายการค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราว				3,032,600			3,032,600
15	ค่าใช้จ่ายเพื่อการขับเคลื่อนภารกิจ กำกับ ติดตามการตรวจราชการและนิเทศงานของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568			200,000				200,000
16	ค่าใช้จ่ายผู้บริหาร			1,200,000				1,200,000
17	โครงการจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ และการประชุมวิชาการประจำปี การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือกแห่งชาติ ครั้งที่ 22					13,500,000		13,500,000
18	โครงการมหกรรมการแพทย์แผนไทยแห่งชาติและการแพทย์พื้นบ้านไทย ปีที่ 17 ระดับภาค					3,000,000		3,000,000
	รวมจัดสรรทั้งสิ้น	133,332,700	7,317,000	46,336,918	3,032,600	16,500,000	109,886,500	316,405,718

เลขที่รับ 4936
วันที่ ๓๑ ต.ค. ๒๕๖๗
เวลา 10.44

รองอธิบดี (รอง ๒)
เลขที่รับ 4895
วันที่ 31.10.67
เวลา 10.38

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองวิชาการและแผนงาน กลุ่มงานงบประมาณ โทร. ๐ ๒๙๖๕ ๙๔๙๐

ที่ สธ ๐๕๐๘/๒๘๑๔ **วันที่** ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุมัติแผนการบริหารงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติราชการกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ (เพิ่มเติม)

เรียน อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

ตามหนังสือกองวิชาการและแผนงาน ด่วนที่สุด ที่ สธ ๐๕๐๘/๒๗๐๒ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๗ ได้รับอนุมัติแผนการบริหารงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติราชการกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ วงเงินทั้งสิ้น ๓๑๖,๔๐๕,๗๑๘ (สามร้อยสิบหกล้านสี่แสนห้าพันเจ็ดร้อยสิบแปดบาทถ้วน) คงเหลือวงเงินที่ต้องอนุมัติ ๖๐,๕๗๐,๗๘๒ บาท (หกสิบล้านห้าแสนเจ็ดหมื่นเจ็ดร้อยแปดสิบสองบาทถ้วน) รวมวงเงินตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ทั้งสิ้น ๓๗๖,๙๗๖,๕๐๐ บาท (สามร้อยเจ็ดสิบหกล้านเก้าแสนเจ็ดหมื่นหกพันห้าร้อยบาทถ้วน) นั้น

ในการนี้ กองวิชาการและแผนงาน ได้วิเคราะห์และจัดทำข้อมูลแผนการบริหารงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติราชการกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก พ.ศ. ๒๕๖๘ เรียบร้อยแล้ว โดยมีจำนวนโครงการทั้งสิ้น ๒๔ โครงการ ประกอบด้วย

๑. แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี จำนวน ๒๒ โครงการ วงเงิน ๔๗,๔๐๒,๔๘๒ บาท (สี่สิบเจ็ดล้านสี่แสนสองพันสี่ร้อยแปดสิบสองบาทถ้วน)

๒. แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว จำนวน ๑ โครงการ วงเงิน ๑๐,๓๗๙,๕๐๐ บาท (สิบล้านสามแสนเจ็ดหมื่นเก้าพันห้าร้อยบาทถ้วน)

๓. แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย จำนวน ๑ โครงการ วงเงิน ๒,๗๘๘,๘๐๐ บาท (สองล้านเจ็ดแสนแปดหมื่นแปดพันแปดร้อยบาทถ้วน)
วงเงิน ๖๐,๕๗๐,๗๘๒ บาท (หกสิบล้านห้าแสนเจ็ดหมื่นเจ็ดร้อยแปดสิบสองบาทถ้วน) รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบขอได้โปรดอนุมัติแผนการบริหารงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติราชการกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ (เพิ่มเติม) ด้วย จะเป็นพระคุณ

(นางสาวรัชนี จันทร์เกษ)
ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน

เรียน อธิบดี
เพื่อโปรดพิจารณาเห็นชอบ

(นายเทวัญ ธานีรัตน์)
รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทย
และการแพทย์ทางเลือก

ลงนามแล้ว

(นายสมฤกษ์ จึงสมาน)
อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทย
และการแพทย์ทางเลือก
๓๑ ต.ค. ๒๕๖๗

แผนการบริหารงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติราชการ

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ณ วันที่ 31 ตุลาคม 2567

รหัสกิจกรรม/โครงการ	แผนงาน/กิจกรรม	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตาม พรบ	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตามนโยบาย	งบประมาณ		หน่วยงานดำเนินการ
				งบประมาณ (พ.ร.บ. 68)	งบประมาณจัดสรร	
	รวมทั้งสิ้น			60,570,782	60,570,782	
	งบประมาณจัดสรร				55,070,000	
	ส่วนกลาง				5,500,782	
	แผนงานยุทธศาสตร์			47,402,482	47,402,482	
00067	**1. แผนงานเพิ่มพูนศักยภาพและส่งเสริมการยอมรับการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระดับสากล**		**สร้างความร่วมมือ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก แสดงบทบาทนำในการขับเคลื่อนร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิมระหว่างประเทศ**	1,220,000	1,220,000	
	กิจกรรมภายใต้แผนงาน (โครงการ)				1,176,000	
6824311101102 (00067)	1) เพิ่มพูนศักยภาพและส่งเสริมการยอมรับการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระดับสากล	1.จำนวนเครือข่ายต่างประเทศและเครือข่ายในประเทศที่ได้รับการเผยแพร่ข้อมูลเชิงนโยบาย สถานการณ์การแพทย์ดั้งเดิม การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร และ/หรือข้อมูลเชิงวิชาการ งานวิจัย วิธีปฏิบัติที่ดีและเป็นเลิศ (Good and Best practice) ของประเทศในภูมิภาคอาเซียนและแม่โขง-คงคา ไม่น้อยกว่า 100 องค์กร 2.จำนวนพระภิกษุ ภิกษุณี สามเณร และพุทธศาสนิกชนชาวไทยและชาวต่างชาติที่ปฏิบัติธรรม ณ ดินแดนพุทธภูมิ ได้รับความรู้และคำแนะนำในการดูแลสุขภาพตนเองด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย 2,000 รูป	1. มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและ/หรือร่างแผนปฏิบัติการระยะ 5 ปี ในภูมิภาคอาเซียน อย่างน้อย 1 แผน 2. มีข้อมูลด้านนโยบาย ระบบบริการสุขภาพ ระบบการศึกษา สถานการณ์การแพทย์ดั้งเดิม การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร และ/หรือข้อมูลเชิงวิชาการ งานวิจัย วิธีปฏิบัติที่ดีและเป็นเลิศ (Good and Best practice) ของประเทศไทย ร่วมกับกลุ่มประเทศในแถบภูมิภาคอาเซียน ไม่น้อยกว่า 1 เรื่อง		976,000	กวผ.
6805311101103 (00067)	2) ประชุมวิชาการไทย-เชี่ยงไฮ้ ครั้งที่ 18 และการประชุมคณะกรรมการความร่วมมือด้านการแพทย์ไทย-จีน ระหว่างกรมการแพทย์แผนไทยและการการแพทย์ทางเลือก และคณะกรรมาธิการสุขภาพเทศบาลนครเชี่ยงไฮ้ ครั้งที่ 18				200,000	กทล.
6830331201500 (00067)	ตามนโยบาย (Fixed Cost)				44,000	

รหัสกิจกรรม/โครงการ	แผนงาน/กิจกรรม	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตาม พรบ	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตามนโยบาย	งบประมาณ		หน่วยงานดำเนินการ
				งบประมาณ (พ.ร.บ. 68)	งบประมาณจัดสรร	
00070	**2. แผนงานยกระดับสินค้าและบริการจากฐานภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรสู่การเสริมสร้างเศรษฐกิจเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม**		**ยกระดับภูมิปัญญาไทย เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจสุขภาพสู่ Medical & Wellness Hub**	1,395,000	1,395,000	
	กิจกรรมภายใต้แผนงาน (โครงการ)				1,395,000	
6822311102305 (00070)	1) ยกระดับสินค้าและบริการจากฐานภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรสู่การเสริมสร้างเศรษฐกิจเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม	จำนวนสินค้าและบริการที่มีฐานจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพร มีคุณภาพมาตรฐาน และปลอดภัย ดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งคนไทยและต่างชาติที่มีเป้าหมาย เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 40 รายการ	1. มีสินค้าที่มีรากฐานภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยฯ การแพทย์พื้นบ้านและสมุนไพร ไม่น้อยกว่า 20 รายการ 2. มีบริการที่มีรากฐานภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านและสมุนไพร ไม่น้อยกว่า 20 รายการ		976,500	กคพ.
6822311102306 (00070)	2) ส่งเสริมประสิทธิภาพการคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรภายใต้ระบบทรัพย์สินทางปัญญาสู่การสร้างคุณค่าและมูลค่าในระบบสุขภาพไทยและเศรษฐกิจชาติ				418,500	กคพ.

รหัสกิจกรรม/โครงการ	แผนงาน/กิจกรรม	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตาม พรบ	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตามนโยบาย	งบประมาณ		หน่วยงานดำเนินการ
				งบประมาณ (พ.ร.บ. 68)	งบประมาณจัดสรร	
00071	**3. แผนงานยกระดับมาตรฐานโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อหนุนเสริมอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจรของประเทศ**		**ยกระดับ 30 บาท รักษาทุกที่เพิ่มการเข้าถึงบริการ สร้างมาตรฐานและยกระดับบริการทางการแพทย์แผนไทย นวดไทย การแพทย์ทางเลือก สมุนไพรเพื่อการสร้างภาพลักษณ์ ด้วยการสร้างมาตรฐานให้เป็นที่ยอมรับ**	2,160,000	2,160,000	
	กิจกรรมภายใต้แผนงาน (โครงการ)				1,512,000	
6827311103206 (00071)	1) ยกระดับมาตรฐานโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อหนุนเสริมอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจรของประเทศ	จำนวนรูปแบบการให้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน 5 รูปแบบ	จำนวนผู้ให้บริการสุขภาพที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ไม่น้อยกว่า 7 ด้าน ดังนี้ 1. ด้านการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด 2. ด้านการบำบัดอาการนอนไม่หลับ 3. ด้านอาการปวดเรื้อรัง 4. ด้านโรคหลอดเลือดสมอง 5. ด้านโรคผิวหนังเรื้อรัง 6. ด้านแม่หลังคลอด 7. ด้านข้อเข่าเสื่อม		1,512,000	**รพ.พท.**
6830331203500 (00071)	ตามนโยบาย (Fixed Cost)				648,000	

รหัสกิจกรรม/โครงการ	แผนงาน/กิจกรรม	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตาม พรบ	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตามนโยบาย	งบประมาณ		หน่วยงานดำเนินการ
				งบประมาณ (พ.ร.บ. 68)	งบประมาณจัดสรร	
00072	**4. แผนงานขยายผลและพัฒนารูปแบบการจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน ที่รองรับปัญหาสุขภาพสำคัญของประเทศ**		**1. ยกระดับ 30 บาท รักษาทุกที่เพิ่มการเข้าถึงบริการ 2. คนไทยห่างไกลโรค 3. สร้างความเข้มแข็งเครือข่ายสุขภาพภาคประชาชน 4.จัดระบบบริการสุขภาพเพื่อกลุ่มเปราะบาง และพื้นที่พิเศษ 5. เพิ่มศักยภาพเศรษฐกิจสุขภาพสู่ Medical & Wellness Hub 6. สร้างมาตรฐาน ยกระดับบริการทางการแพทย์แผนไทย นวดไทย การแพทย์ทางเลือก สมุนไพร**	6,968,000	6,968,000	
	กิจกรรมภายใต้แผนงาน (โครงการ)				4,983,200	
6806311104209 (00072)	1) ขยายผลและพัฒนารูปแบบการจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน ที่รองรับปัญหาสุขภาพสำคัญของประเทศ	จำนวนองค์ความรู้และแนวทางเวชปฏิบัติ สำหรับต่อยอดการให้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน เพื่อร่วมรักษาและฟื้นฟูสภาพผู้ป่วยโรคที่เป็นปัญหาสุขภาพสำคัญในระบบสาธารณสุขร่วมกับการแพทย์ปัจจุบัน 5 แนวทาง	1. จำนวนผู้มารับบริการ ผู้ป่วยนอกโรคพื้นฐาน (common diseases) การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 2. ร้อยละของจำนวนผู้ป่วยที่มีการวินิจฉัยโรคหลอดเลือดสมอง อัมพฤกษ์ อัมพาต ระยะกลาง ฯ ที่ได้รับการดูแลด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เป้าหมายร้อยละ 100 3. หน่วยบริการระดับปฐมภูมิได้รับการถ่ายทอดแนวทางการดูแลผู้ป่วยด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ร้อยละ 100 4. จำนวนสื่อการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสำหรับแพทย์แผนไทยและสหวิชาชีพ 5. ร้อยละของผู้ป่วยที่มารับบริการในสถานชีวาภิบาลได้รับการดูแลด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ร้อยละ 100		4,877,600	สพท. กทล. รพ.พท. กวผ.
6806311104308 (00072)	2) ส่งเสริมการบริโภคอาหารสมุนไพรถิ่น กินเป็น ไม่ป่วย ห่างไกลโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs)		1. 'จำนวนต้นแบบนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปจากสมุนไพร 2 ผลิตภัณฑ์ '2. จำนวนชุดองค์ความรู้โรค NCDs อาหารถิ่น กินเป็นไม่ป่วย ของอาหารไทยที่เป็นอัตลักษณ์ของแต่ละภาค ไม่น้อยกว่า 4 ชุด		105,600	สพท.
6830331204500 (00072)	ตามนโยบาย (Fixed Cost)				1,984,800	

รหัสกิจกรรม/โครงการ	แผนงาน/กิจกรรม	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตาม พรบ	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตามนโยบาย	งบประมาณ		หน่วยงานดำเนินการ
				งบประมาณ (พ.ร.บ. 68)	งบประมาณจัดสรร	
00073	**5. แผนงานส่งเสริมความสามารถการแข่งขันและขยายช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพร**		**เพิ่มศักยภาพเศรษฐกิจสุขภาพสู่ Medical & Wellness Hub**	3,015,000	3,015,000	
	กิจกรรมภายใต้แผนงาน (โครงการ)				2,833,500	
6826311105303 (00073)	1) ส่งเสริมความสามารถการแข่งขันและขยายช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพร	1. จำนวนรายงานผลการศึกษาแนวโน้มและช่องทางการตลาดของสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพร 1 รายงาน 2. จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการรับรองจากกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเข้าสู่กระบวนการส่งเสริมการจับคู่เจรจาธุรกิจการค้า business matching หรือการส่งออกเพื่อจำหน่ายไปยังตลาดต่างประเทศ ไม่น้อยกว่า 20 รายการ	1.ผู้ประกอบการเข้าร่วมการส่งเสริมและพัฒนาทักษะเพื่อตอบสนองความต้องการทางการตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะภูมิภาคอาเซียน ไม่น้อยกว่า 700 ราย 2.จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการรับรองจากกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเข้าสู่กระบวนการส่งเสริมการจับคู่เจรจาธุรกิจการค้า..... 3. ส่งเสริมการจับคู่ธุรกิจระหว่างเกษตกร ผู้ผลิต หรือผู้ประกอบการกับผู้ผลิต หรือการส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ ไม่น้อยกว่า 30 รายการ		2,412,000	กสศ.
6822311105301 (00073)	2) ส่งเสริมประสิทธิภาพการคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรภายใต้ระบบทรัพย์สินทางปัญญาสู่การสร้างคุณค่าและมูลค่าในระบบสุขภาพไทยและเศรษฐกิจชาติ				421,500	กคพ. กม.
6830331205500 (00073)	ตามนโยบาย (Fixed Cost)				181,500	
82255	**6. แผนงานการพัฒนา การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก**		**ยกระดับภูมิปัญญาไทย เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจสุขภาพ**	3,350,482	3,350,482	
	ค่าใช้จ่ายภายใต้แผนงาน				2,926,600	
6803311106411 (82255)	แผนงานเสริมสร้างบุคลากรสมรรถนะสูง (Smart Person) สำหรับบุคลากรกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก		ร้อยละของบุคลากรกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้รับการพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะ ร้อยละ 80		2,470,600	สสก. กพร. กคพ
6824311113420 (82255)	ค่าบริการสื่อสารและโทรคมนาคม (MA)				456,000	กวผ.
6830331206500 (82255)	ตามนโยบาย (Fixed Cost)				423,882	

รหัสกิจกรรม/โครงการ	แผนงาน/กิจกรรม	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตาม พรบ	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตามนโยบาย	งบประมาณ		หน่วยงานดำเนินการ
				งบประมาณ (พ.ร.บ. 68)	งบประมาณจัดสรร	
00047	**7. แผนงานขับเคลื่อนเชิงนโยบายด้านสมุนไพร และพัฒนาอุตสาหกรรมตลอดห่วงโซ่คุณค่า**		**ยกระดับภูมิปัญญาไทย เพิ่มศักยภาพเศรษฐกิจสุขภาพสู่ Medical & Wellness Hub**	4,350,000	4,350,000	
	กิจกรรมภายใต้แผนงาน (โครงการ)				4,350,000	
6826311107304 (00047)	1) ขับเคลื่อนเชิงนโยบายด้านสมุนไพร และพัฒนาอุตสาหกรรมตลอดห่วงโซ่คุณค่า	จำนวนสมุนไพรหรือผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนาเชิงพื้นที่และต่อยอดเพื่อผลักดันเมืองสมุนไพรสู่การสร้างรายได้และมูลค่าเพิ่มแก่ชุมชน 15 รายการ	1. มีการขับเคลื่อนเชิงนโยบายด้านสมุนไพรผ่านการประชุมคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติคณะอนุกรรมการฯ และประชุมที่เกี่ยวข้องภายใต้พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 และแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566 – 2570 2. มีผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ได้รับการพัฒนาและต่อยอดเพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้กับชุมชนจากการขับเคลื่อนเมืองสมุนไพร ไม่น้อยกว่า 16 รายการ 3. มีการกำหนดและขับเคลื่อนสมุนไพร Herbal Champions ที่เป็น Herb of the Year อย่างน้อย 1 ชนิด อย่างครบวงจร 4. มีการรับรองคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพรเพื่อส่งเสริมห่วงโซ่อุปทานตลาดวัตถุดิบสมุนไพรและสร้างมูลค่าเพิ่ม อย่างน้อย 60 ตัวอย่าง (เชื่อมโยงกับ สพท. ในการจัดมาตรฐานเครื่องยาไทย 40 รายการ)		4,350,000	กสศ.
00045	**8. แผนงานยกระดับมาตรฐานการผลิตยาสมุนไพร สร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับของยาสมุนไพร**		**สร้างความเชื่อมั่นด้วยการวิจัยประสิทธิผลและความปลอดภัยต่อการสั่งใช้ยาสมุนไพร**	10,005,000	10,005,000	
	กิจกรรมภายใต้แผนงาน (โครงการ)				8,601,000	
6806311108201 (00045)	1) ยกระดับมาตรฐานการผลิตยาสมุนไพร สร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับของยาสมุนไพร	1. จำนวนข้อมูลการเตรียมเครื่องยาตามองค์ความรู้การแพทย์แผนไทย 30 รายการ	1. แนวทางการเพาะปลูกและเก็บเกี่ยว GACP 2. องค์ความรู้ในการเตรียมเครื่องยาแผนไทย ไม่น้อยกว่า 30 รายการ		3,276,000	สพท. กทล.
6806312108219 (00045)	2) จัดทำมาตรฐานตำรับยาแผนไทย (งบรายจ่ายอื่น)	จำนวนข้อกำหนดมาตรฐานยาแผนไทยตามประกาศบัญชียาหลักแห่งชาติ 5 ตำรับ	จำนวนข้อกำหนดมาตรฐานยาแผนไทยตามประกาศบัญชียาหลักแห่งชาติ 5 ตำรับ		5,325,000	สพท.
6830331208500 (00045)	ตามนโยบาย (Fixed Cost)				1,404,000	

รหัสกิจกรรม/โครงการ	แผนงาน/กิจกรรม	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตาม พรบ	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตามนโยบาย	งบประมาณ		หน่วยงานดำเนินการ
				งบประมาณ (พ.ร.บ. 68)	งบประมาณจัดสรร	
00052	**9. แผนงานพัฒนานวัตกรรมผลิตภัณฑ์สมุนไพรต้นแบบเพื่อต่อยอดเชิงพาณิชย์**		**ยกระดับภูมิปัญญา ส่งเสริมการใช้แพทย์แผนไทยและสมุนไพร อาหารสมุนไพรถิ่น กินเป็นไม่ป่วย (อาหารส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค NCDs)**	1,095,000	1,095,000	
	กิจกรรมภายใต้แผนงาน (โครงการ)				807,000	
6824311109107 (00052)	1) สร้างความรู้ความเข้าใจในประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทยสู่การเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ		1. จำนวนองค์ความรู้/สรรพคุณสมุนไพร ที่เผยแพร่สู่ประชาชนออกสื่อโซเชียลมีเดีย อย่างน้อย 3 ช่องทาง 2. ร้อยละของ อสม.ที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องสมุนไพรในการป้องกันโรค NCDs ร้อยละ 100		135,000	กวผ.
6806311109108 (00052)	2) ส่งเสริมการบริโภคอาหารสมุนไพรถิ่น กินเป็น ไม่ป่วย ห่างไกลโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs)	จำนวนต้นแบบนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปจากสมุนไพร 2 ผลิตภัณฑ์	1. 'จำนวนต้นแบบนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปจากสมุนไพร 2 ผลิตภัณฑ์ '2. จำนวนชุดองค์ความรู้โรค NCDs อาหารถิ่น กินเป็นไม่ป่วย ของอาหารไทยที่เป็นอัตลักษณ์ของแต่ละภาค ไม่น้อยกว่า 4 ชุด		672,000	สพท.
6830331209500 (00052)	ตามนโยบาย (Fixed Cost)				288,000	
00054	**10. แผนงานพัฒนาและยกระดับการนวดไทย อัตลักษณ์ไทยสร้างเศรษฐกิจชุมชน**		**ยกระดับภูมิปัญญาไทย เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจสุขภาพสู่ Medical & Wellness Hub**	1,600,000	1,600,000	
	กิจกรรมภายใต้แผนงาน (โครงการ)				1,120,000	
6806311110310 (00054)	1) พัฒนาและยกระดับการนวดไทย อัตลักษณ์ไทย สร้างเศรษฐกิจชุมชน	จำนวนองค์ความรู้ รูปแบบและหลักสูตรการให้บริการสุขภาพจากนวดไทยและนวดอัตลักษณ์ไทย ที่สามารถนำไปใช้ในการให้บริการสุขภาพเพื่อรองรับการท่องเที่ยว 2 รูปแบบ	1. มีฐานข้อมูลการจัดระดับฝีมือการนวดไทยในประเทศ 2. ยกระดับการนวดไทยเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ดังนี้ 2.1 กลุ่มปวดกล้ามเนื้อและเยื่อพังผืด 2.2 โรคนิ้วล็อค 2.3 โรคหัวไหล่ติด 2.4 ปวดสลักเพชร 2.5 หมอนรองกระดูกทับเส้นประสาท 2.6 อัมพาต 2.7 กลุ่มระบบสืบพันธุ์ 3. จำนวนประชาชนได้รับการอบรมนวดไทย สร้างงานสร้างอาชีพ (200 คน)		1,120,000	สพท.
6830331210500 (00054)	ตามนโยบาย (Fixed Cost)				480,000	

รหัสกิจกรรม/โครงการ	แผนงาน/กิจกรรม	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตาม พรบ	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตามนโยบาย	งบประมาณ		หน่วยงานดำเนินการ
				งบประมาณ (พ.ร.บ. 68)	งบประมาณจัดสรร	
00023	**11. แผนงานการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก เสริมสร้างคุณภาพชีวิตประชาชน**		**ยกระดับภูมิปัญญาไทย สร้างความร่วมมือ สร้างความเชื่อมั่น สร้างมาตรฐาน และยกระดับบริการ**	4,860,000	4,860,000	
	กิจกรรมภายใต้แผนงาน (โครงการ)				4,828,300	
682411111211 (00023)	1) จัดทำแผนพัฒนากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือกเพื่อหนุนเสริมระบบบริการสาธารณสุขของประเทศ		1. ระดับความสำเร็จของการจัดทำชุดข้อมูลความต้องการเชิงบทบาท สมรรถนะและอัตรากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ที่ตอบสนองต่อความจำเป็นและความต้องการด้านสุขภาพของประชาชนและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ 2. ระดับความสำเร็จของการจัดทำแผนพัฒนากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อหนุนเสริมระบบบริการสาธารณสุขของประเทศ 3. มีการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายด้านกำลังคนครอบคลุมในการยกระดับภูมิปัญญาไทย สร้างเศรษฐกิจสุขภาพ		840,000	กวผ.
6824311111112 (00023)	2) สร้างการตระหนักรู้ในการดูแลสุขภาพของคนไทย เพื่อการใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	จำนวนครั้งการเข้าถึงสื่อวิดีโอ ศาสตร์การแพทย์ทางเลือกสำหรับโรคเรื้อรัง ไม่น้อยกว่า 1,000 ครั้ง	ร้อยละประชาชนสามารถเข้าถึงสื่อองค์ความรู้โรคเรื้อรังด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อนำไปใช้ในการดูแลสุขภาพได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม เพิ่มขึ้น ร้อยละ 5		972,000	กวผ. กทล. รพ.พท.
6822311111113 (00023)	3) พัฒนาแนวทางและศักยภาพของหมอพื้นบ้านและภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพ เพื่อบูรณาการการจัดการสุขภาพชุมชน		1. การรับรองหมอพื้นบ้าน เสริมสร้างศักยภาพของหมอพื้นบ้านให้เป็นที่ยอมรับแก่ประชาชนและจำนวนหมอพื้นบ้านได้รับรองเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 50 ราย		1,890,000	กคพ. กทล.
6822311111114 (00023)	4) พัฒนาขีดสมรรถนะองค์กรให้มุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์อย่างสูง		มีการนำข้อมูลของหน่วยงานมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาองค์กร		1,126,300	กพร. สลก.
6830331211500 (00023)	ตามนโยบาย (Fixed Cost)				31,700	

รหัสกิจกรรม/โครงการ	แผนงาน/กิจกรรม	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตาม พรบ	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตามนโยบาย	งบประมาณ		หน่วยงานดำเนินการ
				งบประมาณ (พ.ร.บ. 68)	งบประมาณจัดสรร	
00019	12. แผนงานขับเคลื่อนกัญชา กัญชง กระท่อมทางการแพทย์แผนไทย		เพิ่มการเข้าถึงบริการสุขภาพจิตและบำบัดยาเสพติด	7,384,000	7,384,000	
	กิจกรรมภายใต้แผนงาน				7,369,100	
6805311112314 (00019)	1) พัฒนาศักยภาพเพื่อสร้างงานสร้างอาชีพ ด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สำหรับผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษในกรมราชทัณฑ์	จำนวนผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษในราชทัณฑ์ ได้รับการพัฒนาศักยภาพเพื่อสร้างงานสร้างอาชีพ ด้วยศาสตร์การแพทย์ทางเลือก 300 คน	1.จำนวนผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษในราชทัณฑ์ ได้รับการพัฒนาศักยภาพเพื่อสร้างงานสร้างอาชีพ ด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย 200 คน 2. จำนวนผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษในราชทัณฑ์ ได้รับการพัฒนาศักยภาพเพื่อสร้างงานสร้างอาชีพ ด้วยศาสตร์การแพทย์ทางเลือก 300 คน		657,300	กทล.
6806311112215 (00019)	2) ยกระดับภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรเพื่อลดอันตรายจากยาเสพติดอย่างบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน และระบบสุขภาพชุมชน	ร้อยละของผู้ป่วยในพื้นต้นแบบที่เข้าร่วมโครงการที่ได้รับการดูแลสุขภาพตามแนวทางและรูปแบบการบูรณาการเพื่อลดอันตรายจากยาเสพติดด้วยองค์ความรู้การแพทย์แผนไทยและสมุนไพร ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 20	ร้อยละของผู้ป่วยในพื้นต้นแบบที่เข้าร่วมโครงการที่ได้รับการดูแลสุขภาพตามแนวทางและรูปแบบการบูรณาการเพื่อลดอันตรายจากยาเสพติดด้วยองค์ความรู้การแพทย์แผนไทยและสมุนไพร ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 20		3,745,000	สพท.
6805311112216 (00019)	3) บำบัดฟื้นฟูสุขภาพผู้ติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์ทางเลือก	จำนวนรูปแบบการฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยติดยาเสพติดด้วยสมาธิบำบัด SKT 1 รูปแบบ	ระดับความสำเร็จของการนำศาสตร์การแพทย์ทางเลือกไปช่วยบำบัดดูแลผู้ติดยาเสพติดในชุมชน ร้อยละ 100		766,500	กทล.
6822311111114 (00019)	4) พัฒนาขีดสมรรถนะองค์กรให้มุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์อย่างสูง		มีการนำข้อมูลของหน่วยงานมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาองค์กร		2,200,300	กวผ. กม. ตสน.
6830331212500 (00019)	ตามนโยบาย (Fixed Cost)				14,900	

รหัสกิจกรรม/โครงการ	แผนงาน/กิจกรรม	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตาม พรบ	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตามนโยบาย	งบประมาณ		หน่วยงานดำเนินการ
				งบประมาณ (พ.ร.บ. 68)	งบประมาณจัดสรร	
	แผนงานบูรณาการ			**13,168,300**	**13,168,300**	
	แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย			**2,788,800**	**2,788,800**	
00028	**แผนงานส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน**		**คนไทยห่างไกลโรคและภัยสุขภาพ**	**2,788,800**	**2,788,800**	
	กิจกรรมภายใต้แผนงาน				1,952,160	
680651116121 (00028)	**ส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน**	จำนวนผู้สูงอายุในชุมชนได้รับการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ไม่น้อยกว่า 250,000 ราย	จำนวนผู้สูงอายุในชุมชนได้รับการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ไม่น้อยกว่า 250,000 ราย		1,952,160	**สพท.**
6830531206511(00028)	ตามนโยบาย (Fixed Cost)				836,640	

รหัสกิจกรรม/โครงการ	แผนงาน/กิจกรรม	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตาม พรบ	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ตามนโยบาย	งบประมาณ		หน่วยงานดำเนินการ
				งบประมาณ (พ.ร.บ. 68)	งบประมาณจัดสรร	
	แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว			**10,379,500**	**10,379,500**	
00006	**แผนงานสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มจากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร**		**เพิ่มศักยภาพเศรษฐกิจสุขภาพสู่ Medical & Wellness Hub**	**10,379,500**	**10,379,500**	
	กิจกรรมภายใต้แผนงาน				7,265,650	
6805711115322 (00006)	**สร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มจากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร**	1. จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีรายได้เพิ่มขึ้น 1,000 ราย 2. จำนวนผลิตภัณฑ์สมุนไพรในชุมชนและบริการสู่การสร้างศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย ได้รับการยกระดับ ไม่น้อยกว่า 200 รายการ	1.จำนวนศูนย์เวลเนส (Wellness Center) ได้รับการพัฒนาเป็น TV/D จำนวน 200 แห่ง 2.ร้อยละของจำนวนสถานประกอบการที่มาลงทะเบียนขอประเมินศูนย์เวลเนส (Wellness Center) ได้รับการประเมินและผ่านการรับรอง ร้อยละ 90 3.จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่เข้าสู่กระบวนการประเมินแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร จำนวน 150 แห่ง 4.ระดับความสำเร็จของการจัดระดับฝีมือการนวดไทยในประเทศ 5. มีชุมชนสุขภาพดี ได้รับการประเมินรับรอง อย่างน้อย 50 แห่ง		7,265,650	**กทล. สพท. กสศ. กวผ.**
6830431206511 (00006)	**ตามนโยบาย (Fixed Cost)**				3,113,850	

.....ผู้เสนอ
(นางสาวรัชนี จันทร์เกษ)
ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน

.....ผู้เห็นชอบ
(นายเทวัญ ธานีรัตน์)
รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

.....ผู้อนุมัติ
(นายสมฤกษ์ จึงสมาน)
อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

แนวทางการจัดสรรและหลักเกณฑ์การพิจารณางบกลางกรม
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

ด้วยกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีแนวทางการบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปี รายการงบกลางกรม เพื่อใช้ในแผนงาน/โครงการตามนโยบายของกระทรวงสาธารณสุขและกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นเร่งด่วน ดังนั้น เพื่อให้แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการขออนุมัติใช้งบกลางกรม เกิดความชัดเจนและสะดวก รวมทั้งให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์และไม่ซ้ำซ้อนกับแผนปฏิบัติราชการประจำปี โดยให้ถือปฏิบัติเป็นไปในแนวทางเดียวกันจึงขอให้หน่วยงานดำเนินการ ดังนี้

<u>แนวทางการจัดสรร</u>

๑. ให้หน่วยงานพิจารณาตรวจสอบและปรับแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับ เป็นลำดับแรกก่อน

๒. ให้หน่วยงานจัดทำแผนการปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายงบประมาณ โดยกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัดที่สามารถประเมินผลได้ ประกอบคำของบประมาณ งบกลาง

๓. กรณีที่ได้นำงบประมาณ งบกลาง ไปใช้จ่ายจนบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายผลผลิตโครงการหรือรายการ และ/หรือจากการจัดซื้อจัดจ้างตามที่ได้รับจากการจัดสรรงบประมาณแล้ว **<u>หากมีเงินเหลือจ่าย ให้รีบนำงบประมาณทั้งจำนวนส่งคืนให้กรม ภายใน ๗ วันหลังดำเนินการแล้วเสร็จ</u>**

๔. รองอธิบดีที่ได้รับมอบหมาย/อธิบดี มีอำนาจเปลี่ยนแปลงรายละเอียดในการดำเนินงานโครงการที่ได้รับอนุมัติงบกลางกรมได้ เช่น วิธีการดำเนินงาน การเพิ่มปริมาณงานและ/หรือเพิ่มกิจกรรมในโครงการภายในวงเงินที่ได้รับอนุมัติ แต่ทั้งนี้ **<u>ต้องอยู่ภายใต้วัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงานโครงการที่กำหนดไว้เดิม</u>**

๕. **<u>หากหน่วยงานได้รับจัดสรรงบกลางกรมแล้ว ไม่สามารถเบิกจ่ายได้ทันภายในปีงบประมาณนั้นๆ จะมีผลต่อการพิจารณาขอรับจัดสรรงบประมาณในปีถัดไป</u>**

๖. กำหนดพิจารณารายการของบกลางกรม เมื่อสิ้นไตรมาสที่ ๒ (สิ้นเดือนมีนาคม) และ ไตรมาสที่ ๓ (สิ้นเดือนมิถุนายน) ของปีงบประมาณ ยกเว้นรายการที่เป็นความจำเป็นเร่งด่วนและได้รับการอนุมัติจากอธิบดี

๗. การกำหนดรายละเอียดค่าใช้จ่ายต้องเป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง หากเป็นการจัดหาครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ต้องอยู่ในเกณฑ์ราคามาตรฐานของทางราชการ โดยต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนให้เป็นไปตามมาตรฐานราคากลางของทางราชการ

๘. เบิกจ่ายงบกลางกรมให้หมดภายในปีงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร

ขั้นตอนการขอรับการจัดสรรงบกลาง

๑. เมื่อหน่วยงานพิจารณาตรวจสอบและปรับแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับแล้ว พบว่าไม่สามารถดำเนินการได้ และเป็นแผนงาน/โครงการที่สำคัญ เป็นนโยบายของกรม/กระทรวง มีความจำเป็นเร่งด่วน ให้หน่วยงานรายงานเหตุผล ความจำเป็น และจัดทำแผนงาน/โครงการเสนอต่อรองอธิบดีที่ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลเรื่องงบประมาณผ่านกองวิชาการและแผนงาน ภายในวันที่ ๑๕ มีนาคม และ วันที่ ๑๕ มิถุนายน

๒. กองวิชาการและแผนงาน ตรวจสอบ กลั่นกรองความเหมาะสม และความจำเป็นในการใช้จ่ายเงินของแผนงานหรือโครงการ รวมทั้งความถูกต้องตามระเบียบหลักเกณฑ์ แล้วจัดทำความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาอนุมัติจัดสรรงบกลาง

๓. รองอธิบดีที่ได้รับมอบหมายมีอำนาจอนุมัติแผนงาน/โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบกลางที่มีวงเงินไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท นอกเหนือจากนั้นเป็นอำนาจของอธิบดี (ตามคำสั่งที่ได้รับมอบอำนาจ)

๔. กองวิชาการและแผนงาน จัดสรรงบประมาณให้หน่วยงาน ภายใน ๑-๒ วันทำการหลังจากได้รับอนุมัติงบกลางจากผู้มีอำนาจ

หลักเกณฑ์การจัดสรร

๑. แผนงาน/โครงการที่อธิบดีอนุมัติให้จ่ายจากงบกลางกรม

๒. แผนงาน/โครงการที่ไม่ซ้ำซ้อนกับรายการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือไม่เป็นรายการที่ผู้บริหารได้เคยให้ระงับการดำเนินงานไว้ตั้งแต่ต้นปีงบประมาณ

๓. แผนงาน/โครงการหรือภารกิจตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน ซึ่งมีความสำคัญและจำเป็นต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ นโยบายรัฐบาล และนโยบายของกรมหรือเป็นภารกิจที่หน่วยงานได้รับมอบหมาย โดยให้แนบรายงานเหตุผลความจำเป็นประกอบมาด้วย

๔. แผนงาน/โครงการที่มีความพร้อมดำเนินการได้ทันที หากเป็นรายการงบลงทุน จะต้องสามารถดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างได้ทันทีเมื่อได้รับจัดสรรงบประมาณ หรือหากเป็นงบรายจ่ายอื่น ต้องมีแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และประมาณการค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์มาตรฐานทางราชการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕. แผนงาน/โครงการที่ไม่ผูกพันงบประมาณปีถัดไป

แนวทางการปรับแผนการบริหารงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติราชการ
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

ตามที่กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกได้กำหนดให้ทุกหน่วยงานในสังกัดกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ร่วมกันจัดทำแผนการบริหารงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติราชการกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเป็นประจำทุกปี นั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทุกหน่วยงานใช้แผนดังกล่าว เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานและเป็นเครื่องมือในการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของทุกหน่วยงาน

อย่างไรก็ตาม หากหน่วยงานประเมินแล้ว พบว่า มีปัญหาอุปสรรคที่ทำให้ไม่สามารถดำเนินการตามเป้าหมายของแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนรายไตรมาสตามแผนดังกล่าว หน่วยงานสามารถเสนอขออนุมัติปรับแผนได้ ทั้งนี้ การปรับแผนของหน่วยงานต้องคำนึงถึงมาตรการเร่งรัดติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของสำนักงบประมาณด้วย กองวิชาการและแผนงาน จึงกำหนดแนวทางการปรับแผนการบริหารงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติราชการกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ดังนี้

๑. การปรับแผน ประจำปีงบประมาณ

⇨การปรับแผนปฏิบัติการฯ

๑.) กำหนดช่วงระยะเวลาให้หน่วยงานเสนอขออนุมัติปรับแผนการใช้จ่ายงบประมาณและแผนการดำเนินงาน เป็น รายไตรมาส ในช่วงไตรมาสที่ ๑ ถึงไตรมาสที่ ๓ ทั้งนี้ ภายหลังวันที่ ๓๐ มิถุนายน จะไม่ให้หน่วยงาน ปรับแผนฯ แต่อย่างใด ยกเว้นกรณีเร่งด่วนอาจพิจารณาเป็นรายกรณี โดยกำหนดช่วงระยะเวลาในการปรับแผน ดังนี้

๑.๑ การปรับแผน ประจำไตรมาสที่ ๑: เป็นการทบทวนและปรับแผนฯ โครงการ/กิจกรรมในไตรมาสที่ ๑ – ไตรมาสที่ ๔

๑.๒ การปรับแผน ประจำไตรมาสที่ ๒: เป็นการทบทวนและปรับแผนฯ โครงการ/กิจกรรมในไตรมาสที่ ๒ – ไตรมาสที่ ๔

๑.๓ การปรับแผน ประจำไตรมาสที่ ๓: เป็นการทบทวนและปรับแผนฯ โครงการ/กิจกรรมในไตรมาสที่ ๓ – ไตรมาสที่ ๔

๒.) หน่วยงานที่ประสงค์จะปรับแผนฯ ต้องจัดทำข้อมูลการปรับแผนฯ ตามแบบฟอร์ม/เอกสาร และภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยจัดทำข้อมูลเฉพาะโครงการ/กิจกรรมที่เสนอขอปรับแผน เท่านั้น

๓.) กลุ่มงานยุทธศาสตร์และแผนงาน กองวิชาการและแผนงาน จะรวบรวมการเสนอขออนุมัติการปรับแผนฯ ของทุกหน่วยงาน เสนอต่ออธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเป็นรายไตรมาส ไตรมาสที่ ๑ ถึงไตรมาสที่ ๓ ไตรมาสละ ๑ ครั้งเท่านั้น

๔.) เมื่ออธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกอนุมัติการปรับแผนแล้ว กลุ่มงานยุทธศาสตร์และแผนงาน กองวิชาการและแผนงาน จะจัดส่งเอกสารการปรับแผน ทั้งหมดคืนแก่หน่วยงาน เพื่อใช้ในการดำเนินการและการติดตามประเมินผลต่อไป

๒. เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการเสนอขออนุมัติปรับแผน

๑.) กรณีการปรับแผนงานปกติ เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการเสนอขออนุมัติปรับแผน ได้แก่

๑.๑ แบบฟอร์มการเสนอปรับแผนงานโครงการปกติ เฉพาะแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่เสนอขอปรับแผนฯ (ตามแบบฟอร์มที่กำหนด)

๑.๒ สำเนาโครงการที่ผ่านการอนุมัติตามแผน

๑.๓ หนังสือนำส่งการขออนุมัติปรับแผนพร้อมแนบเอกสารตามข้อ ๑.๑ และ ๑.๒

๒.) กรณีการปรับแผนฯ ภายใต้โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบกลางกรม และกรณีการปรับแผนฯ ภายใต้โครงการที่ได้รับเงินสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น (เบิกแทนกัน) ให้ใช้เอกสารตามข้อ ๑)

๓. ขั้นตอนการเสนอขออนุมัติปรับแผน

๑) หน่วยงานที่ประสงค์ปรับแผนฯ ให้จัดทำข้อมูลตามแบบฟอร์มการเสนอปรับแผนงานโครงการปกติ โดยเสนอผู้อำนวยการของหน่วยงานเซ็นกำกับตารางตามแบบฟอร์มมาพร้อมด้วย

๒) หน่วยงานที่ประสงค์ปรับแผนฯ ให้จัดทำหนังสือนำส่งการขออนุมัติปรับแผนฯ พร้อมแนบเอกสารตามข้อ ๒ ส่งมาที่ กลุ่มงานงบประมาณ กองวิชาการและแผนงาน ภายในระยะเวลาที่กำหนดในแต่ละไตรมาส และส่งไฟล์ข้อมูลดังกล่าวมาที่ budget.dtam@gmail.com

๓) กลุ่มงานงบประมาณ กองวิชาการและแผนงาน รวบรวม/ตรวจสอบการขออนุมัติปรับแผนฯ ของทุกหน่วยงาน และเสนอขออนุมัติต่ออธิบดี/รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เป็นรายไตรมาส

๔) เมื่ออธิบดี/รองอธิบดีฯ อนุมัติการปรับแผนฯ แล้ว กลุ่มงานงบประมาณ กองวิชาการและแผนงาน จะจัดส่งเอกสารคืนให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

หมายเหตุ :

๑. กรณีแผนเดิม กับแผนใหม่ ของหน่วยงาน มีช่วงระยะเวลาการดำเนินการอยู่ภายในไตรมาสเดียวกัน และมีเป้าหมายรวมของแผนรายไตรมาสเท่ากัน หน่วยงานไม่ต้องปรับแผนแต่อย่างใด เนื่องจากการประเมินเป็นการประเมินรายไตรมาส ณ สิ้นไตรมาส

๒. กรณีหน่วยงานมีผลการดำเนินการ ณ สิ้นไตรมาส มากกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนรายไตรมาส หน่วยงานไม่ต้องปรับแผนแต่อย่างใด เนื่องจากหน่วยงานสามารถดำเนินการได้สูงกว่าเป้าหมายรายไตรมาสที่กำหนดไว้

๓. กรณีหน่วยงานมีโครงการ/กิจกรรมใหม่ (โครงการ/กิจกรรมนอกแผน) ที่หน่วยงานเล็งเห็นว่าจะมีงบประมาณรองรับการดำเนินการ เช่น นำงบประมาณเหลือจ่ายจากโครงการ/กิจกรรมอื่นๆ หรือได้รับจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติม จึงนำมาจัดทำโครงการเพิ่มเติม ซึ่งอยู่ภายใต้ผลผลิต แผนงาน และหมวดงบประมาณเดียวกัน หน่วยงานสามารถเสนอขออนุมัติดำเนินการโครงการ/กิจกรรมใหม่นั้นได้ โดยไม่ต้องเสนอขออนุมัติปรับแผนฯ ในโครงการเดิมก่อน โดยหน่วยงานแจ้งให้กลุ่มงานยุทธศาสตร์และแผนงาน กองวิชาการและแผนงาน ทราบและดำเนินการขออนุมัติตามขั้นตอน แต่ในกรณีหน่วยงานมีเหตุผลความจำเป็นที่ต้องยกเลิกโครงการ/กิจกรรมเดิม หรือปรับลดเป้าหมายของโครงการ/กิจกรรมเดิม หน่วยงานต้องเสนอขออนุมัติปรับแผนฯ ด้วย เนื่องจากกลุ่มงานยุทธศาสตร์และแผนงาน กองวิชาการและแผนงาน จะได้ติดตามประเมินผลตามแผนใหม่ของหน่วยงาน

๔. หากมีข้อสงสัยประการใดเกี่ยวกับการปรับแผนฯ โปรดติดต่อ กลุ่มงานงบประมาณ กองวิชาการและแผนงาน โทร ๐๒ ๕๙๑ ๗๐๐๗ ภายใน ๑๓๑๘ และทางอีเมล์ budget.dtam@gmail.com

แบบฟอร์มการเสนอปรับแผนงานโครงการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

โครงการ.....

โครงการ/กิจกรรม (เดิม)	งบประมาณ (บาท)	โครงการ/กิจกรรม (ใหม่)	งบประมาณ (บาท)	เหตุผลคำชี้แจง
กิจกรรมหลักที่ ...		**กิจกรรมหลักที่ ...**		
กิจกรรมย่อยที่ ... : ...	xx	**กิจกรรมย่อยที่ ... : ...**	xx	
		เพิ่ม/ลด		
รวมทั้งสิ้น		**รวมทั้งสิ้น**		

หมายเหตุ สามารถถัวเฉลี่ยจ่ายได้ทุกรายการ

(.....)

ผู้อำนวยการ.....

(.....)

รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๔/ว ๔๒๘

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ซ้อมความเข้าใจการเตรียมการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี อธิการบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ ผู้บัญชาการ ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้ว่าการ หัวหน้ารัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารท้องถิ่น และหัวหน้าหน่วยงานอื่นของรัฐ

อ้างถึง ๑. หนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๓๗๑ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๒
๒. หนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๔๑๔ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ และ ๒ คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเตรียมการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (คณะกรรมการวินิจฉัย) พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปด้วยความรวดเร็ว จึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซ้อมความเข้าใจการเตรียมการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ดังนี้

๑. กรณีใช้จ่ายจากเงินงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี เนื่องจากขณะนี้ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ อยู่ระหว่างการพิจารณาของรัฐสภา ดังนั้น เพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปด้วยความรวดเร็วและสามารถก่อหนี้ผูกพันและเบิกจ่ายเงินได้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ สอดคล้องกับนโยบายเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินของรัฐบาล จึงขอให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ ทั้งนี้ การที่จะถือว่าหน่วยงานของรัฐได้รับความเห็นชอบวงเงินงบประมาณที่จะใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๑ หมายความถึง เมื่อคณะอนุกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ รายหน่วยงานของรัฐและมีมติเป็นที่สิ้นสุดแล้วก่อนเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาในวาระที่ ๒

๒. ...

๒. กรณีที่ไม่ได้ใช้จ่ายจากเงินงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามหนังสือที่อ้างถึง ๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางแพตริเซีย มงคลวนิช)
อธิบดีกรมบัญชีกลาง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงการคลัง
ประธานกรรมการวินิจฉัย

กองการพัสดุภาครัฐ
ฝ่ายเลขานุการ
โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๘๘ - ๙
โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕ - ๖
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@cgd.go.th

คู่มือรหัสแผนงาน/โครงการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

รหัสโครงการ ประกอบด้วยเลข 13 หลัก แต่ละหลักมีความหมายดังนี้

รูปแบบ	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
หลักที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

หลักที่	หมายถึง	รหัส	ความหมาย
1-2	ปีงบประมาณ	68	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
3-4	ชื่อหน่วยงาน (รหัสศูนย์ต้นทุน)	01	กลุ่มตรวจสอบภายใน (ตสน.)
		02	กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร (กพร.)
		03	สำนักงานเลขานุการกรม (สลก.)
		04	งบสนับสนุนการดำเนินงานของกรม
		05	สถาบันการแพทย์ทางเลือก (สทล.)
		06	สถาบันการแพทย์แผนไทย (สพท.)
		22	กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย (กคพ.)
		23	กองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร (กยส.)
		24	กองวิชาการและแผนงาน (กวผ.)
		25	กองกฎหมาย (กม.)
		26	กองเศรษฐกิจสมุนไพร (กศส.)
		27	ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (ศพท.)
		30	งบกลางกรม

คู่มือรหัสแผนงาน/โครงการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

รหัสโครงการ ประกอบด้วยเลข 13 หลัก แต่ละหลักมีความหมายดังนี้

รูปแบบ	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
หลักที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

5	แผนงานงบประมาณ	1	แผนงาน : แผนงานบุคลากรภาครัฐ
		3	แผนงาน : แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี
		4	แผนงาน : แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว
		5	แผนงาน : แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย
6	ประเภทงบประมาณ	1	งบปกติ
		2	เงินนอกงบประมาณ
		3	งบกลางกรม
7	หมวดงบประมาณ	1	งบดำเนินงาน
		2	งบรายจ่ายอื่น
		3	งบอุดหนุน
		4	งบลงทุน
		5	งบบุคลากร
		6	งบดำเนินงาน (รายจ่ายลงทุน)
8	ประเภทโครงการ	1	โครงการปกติ
		2	โครงการตามนโยบาย
		3	โครงการพิเศษ/นอกแผนงบประมาณ

รหัสโครงการ ประกอบด้วยเลข 13 หลัก แต่ละหลักมีความหมายดังนี้

รูปแบบ	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
หลักที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

9-10 **กิจกรรมหลัก (68)**

01 กิจกรรมเพิ่มพูนศักยภาพและส่งเสริมการยอมรับการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระดับสากล (00067)

02 กิจกรรมยกระดับสินค้าและบริการจากฐานภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรสู่การเสริมสร้างเศรษฐกิจเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม (00070)

03 กิจกรรมยกระดับมาตรฐานโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อหนุนเสริมอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจรของประเทศ (00071)

04 กิจกรรมขยายผลและพัฒนารูปแบบการจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน ที่รองรับปัญหาสุขภาพสำคัญของประเทศ (00072)

05 กิจกรรมส่งเสริมความสามารถการแข่งขันและขยายช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพร (00073)

06 กิจกรรมการพัฒนา การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก (82255)

07 กิจกรรมขับเคลื่อนเชิงนโยบายด้านสมุนไพร และพัฒนาอุตสาหกรรมตลอดห่วงโซ่คุณค่า (00047)

08 กิจกรรมยกระดับมาตรฐานการผลิตยาสมุนไพร สร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับของยาสมุนไพร (00045)

09 กิจกรรมพัฒนานวัตกรรมผลิตภัณฑ์สมุนไพรต้นแบบเพื่อต่อยอดเชิงพาณิชย์ (00052)

10 กิจกรรมพัฒนาและยกระดับการนวดไทย อัตลักษณ์ไทยสร้างเศรษฐกิจชุมชน (00054)

11 กิจกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกเสริมสร้างคุณภาพชีวิตประชาชน (00023)

12 กิจกรรมขับเคลื่อนกัญชา กัญชง กระท่อมทางการแพทย์แผนไทย (00019)

13 กิจกรรมยกระดับการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ความเป็นเลิศ (00024)

14 กิจกรรมการสนับสนุนการดำเนินงานด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร (82260)

15 กิจกรรมการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มจากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร (00006)

16 กิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน (00028)

คู่มือรหัสแผนงาน/โครงการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

รหัสโครงการ ประกอบด้วยเลข 13 หลัก แต่ละหลักมีความหมายดังนี้

รูปแบบ	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
หลักที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

11	แผนปฏิบัติราชการ	1	แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic)
		2	แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service)
		3	แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างงาน สร้างอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom)
		4	แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM)
		5	งบกลาง/รายจ่ายประจำกรม/ปฏิรูปประเทศ
12-13	ลำดับโครงการ	00	แผนงานบุคลากร/งบกลางกรม/งบสนับสนุนกรม
		01	โครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณตามแผนงบประมาณลำดับที่ 1 (ของหน่วยงาน)
		02	โครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณตามแผนงบประมาณลำดับที่ 2 (ของหน่วยงาน)
		03	โครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณตามแผนงบประมาณลำดับที่ 3 (ของหน่วยงาน)
		04	โครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณตามแผนงบประมาณลำดับที่ 4 (ของหน่วยงาน)
		05	โครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณตามแผนงบประมาณลำดับที่ 5 (ของหน่วยงาน)

รหัสโครงการ ประกอบด้วยเลข 12 หลัก แต่ละหลักมีความหมายดังนี้

รูปแบบ	x x x x x x x x x x
หลักที่	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

หลักที่	หมายถึง	รหัส	ความหมาย
1-2	ปีงบประมาณ	68	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
3-4	ชื่อหน่วยงาน ศูนย์ต้นทุน	01	กลุ่มตรวจสอบภายใน (ตสน.)
		02	กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร (กพร.)
		03	สำนักงานเลขานุการกรม (สลก.)
		05	สถาบันการแพทย์ทางเลือก (สทล.)
		06	สถาบันการแพทย์แผนไทย (สพท.)
		22	กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย (กคพ.)
		23	กองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร (กยส.)
		24	กองวิชาการและแผนงาน (กวผ.)
		25	กองกฎหมาย (กม.)
		26	กองสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ (กสศ.)
		27	ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (ศพท.)
		29	สถาบันวิจัยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (สวจ.)
		98	งบกลางกรม
5	ประเภทงบประมาณ	1	งบปกติ
		2	งบกองทุน
		3	เงินนอกงบประมาณ
		4	งบกลางกรม
6	ประเภทโครงการ	1	โครงการปกติ
		2	โครงการตามนโยบาย
		3	โครงการพิเศษ/นอกแผนงบประมาณ
7	กิจกรรมหลัก	1	เงินนอกฝากคลัง บัญชีเงินทุนวิจัย ปีงบประมาณ 2568 (00789)
8	แผนปฏิบัติราชการกรมฯ	1	แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic)
		2	แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service)
		3	แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน สร้างอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom)
		4	แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM)
9	แผนงานวิจัย	1	แผนงานส่งเสริมการใช้สมุนไพรและบริการทางการ แพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
		2	แผนงานการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้วยนวัตกรรมทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
		3	แผนงานเสริมสร้างความเข้มแข็งและธรรมาภิบาลของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
10 - 11	ลำดับโครงการ	01	โครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณตามแผนงบประมาณลำดับที่ 1 (ของหน่วยงาน)
		02	โครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณตามแผนงบประมาณลำดับที่ 2 (ของหน่วยงาน)
		03	โครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณตามแผนงบประมาณลำดับที่ 3 (ของหน่วยงาน)

บรรณานุกรม

กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2561. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 135 ตอนที่ 13 ก ลงวันที่ 7 มีนาคม 2561

กองการต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. (2564) แผนปฏิบัติการด้านสุขภาพโลก พ.ศ. 2564-2570 (Thailand Global Health Action Plan 2021-2027) (ม.ป.ท.)

กองวิชาการและแผนงาน กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก. (2565) แผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก. (เอกสารออนไลน์) https://drive.google.com/file/d/1l7HJHJ8nlvxJsS-loxtvTvsjo8ZpKiau/view (เข้าถึงเมื่อ 13 ธันวาคม 2566)

คณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ. (2566) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566-2570. (เอกสารออนไลน์) https://www.dtam.moph.go.th/index.php/th/download/9995-dl0146.html (เข้าถึงเมื่อ 18 เมษายน 2566)

ประกาศ เรื่อง นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566-2570). *ราชกิจจานุเบกษา.* เล่มที่ 140 ตอนที่ 21 ก ลงวันที่ 20 มีนาคม 2566.

ประกาศ เรื่อง นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. 2561-2580)**.** *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 136 ตอนที่ 47 ก ลงวันที่ 11 เมษายน 2562.

ประกาศ เรื่อง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570). *ราชกิจจานุเบกษา.* เล่มที่ 139 ตอนที่ 258 ง ลงวันที่ 1 พฤศจิกายน 2565.

ประกาศ เรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580). *ราชกิจจานุเบกษา.* เล่ม 135 ตอนที่ 82 ก ลงวันที่ 13 ตุลาคม 2561.

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 – 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม). *ราชกิจจานุเบกษา.* เล่ม 1410 ตอนพิเศษ 51 ง ลงวันที่ 7 มีนาคม 2566.

สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ. (2566). ธรรมนูญว่าด้วยสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2565 บริษัท พิมพ์สิริพัฒนา จำกัด. นนทบุรี.

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2565). แผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ พ.ศ. 2566-2570. (เอกสารออนไลน์) https://pub.nstda.or.th/gov-dx/wp-content/uploads/2022/12/Thailand_SRI_Plan_5_Years_2023-2027_Complete_Edition.pdf (เข้าถึงเมื่อ 13 ธันวาคม 2566)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2564) แผนปฏิบัติการด้านการท่องเที่ยว เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2566-2570 FIX FAST FORWARD TOURISM. (ม.ป.ท.)

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. 2566-2570 (เอกสารออนไลน์) https://www.dga.or.th/policy-standard/policy-regulation/dga-019/dga-027/dg-plan-2566-2570/ (เข้าถึงเมื่อ 18 เมษายน 2566)

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม. (2566) แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมพืชกัญชงสู่เชิงพาณิชย์ (พ.ศ. 2566-2570). (เอกสารออนไลน์) http://bioie.oie.go.th/oieqrcode/uploadFile/oie586202696_1323276915.pdf

องค์การอนามัยโลก. (2556) ยุทธศาสตร์การแพทย์ดั้งเดิมขององค์การอนามัยโลก พ.ศ. 2557-2566 [WHO Traditional Medicine Strategy 2014-2023] (สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ, แปล). กรุงเทพฯ : อุษาการพิมพ์. (ต้นฉบับพิมพ์ปี ค.ศ. 2013)

****

DTAM

SMART Academic

SMART Service

SMART Wisdom

SMART DTAM

กองวิชาการและแผนงาน
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
Department of Thai Traditional and Alternative Medicine